

NÁZEV:

Trestní právo procesní orientační pomůcka – II. díl

OBSAH : Vybrané právní předpisy v oblasti trestního práva procesního
strana 2 až 860

Procesní právo popisuje postupy (procedury), které jsou pro uplatnění práva u příslušných institucí užívány. Procesní práva jsou vždy odvozená, bez podkladového práva hmotného by sama o sobě neměla smysl.

Vybrané právní předpisy v oblasti trestního práva procesního

stav ke dni 30.04. 2013

1. **Zákon č. 141/1961 Sb.** o trestním řízení soudním (trestní řád) str. 3 až 296
2. **Vyhláška č. 10/2000 Sb.** ministerstva spravedlnosti o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů ... str. 296 až 305
3. **Zákon č. 169/1999 Sb.** o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů str. 305 až 340
4. **Zákon č. 45/2013 Sb.** o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů) str. 340 až 384
5. **Pokyn obecné povahy č. 10/2012** nejvyššího státního zástupce o výkonu dozoru nad dodržováním právních předpisů v místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda str. 384 až 398
6. **Zákon č. 418/2011 Sb.** o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim str. 398 až 417
7. **Zákon č. 341/2011 Sb.** o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákon str. 417 až 463
8. **Instrukce 7/2008-MOT-J/60** Ministerstva spravedlnosti o postupu soudů ve styku s cizinou ve věcech trestních (výňatek - **znění příloh pro obsáhlost viz Instrukce**) str. 463 až 522
9. **Pokyn obecné povahy č. 7/2009** nejvyšší státní zástupkyně, o trestním řízení ve věcech mládeže str. 522 až 543
10. **Zákon č. 273/2008 Sb.** o Policii České republiky str. 543 až 597
11. **Zákon č. 129/2008 Sb.,** o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů str. 597 až 631
12. **Zákon č. 310/2006 Sb.** o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky a o změně některých dalších zákonů (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem..... str. 631 až 651
13. **Vyhláška č. 109/1994 Sb.** Ministerstva spravedlnosti, kterou se vydává řád výkonu vazby str. 651 až 679
14. **Zákon č. 169/1999 Sb.** o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů..... str. 679 až 714

- 15. Usnesení 13/2004** představenstva České advokátní komory k výkonu oprávnění advokáta vyhledávat, předkládat a navrhopvat důkazy v trestním řízení str. 715 až 716
- 16. Zákon č. 279/2003 Sb.** o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů str. 716 až 728
- 17. Zákon č. 218/2003 Sb.** o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže) str. 728 až 770
- 18. Zákon č. 137/2001 Sb.** o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů..... str. 770 až 779
- 19. Zákon č. 269/1994 Sb.** o Rejstříku trestů str. 780 až 797
- 20. Zákon č. 209/1997 Sb.** o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně některých zákonů str. 797 až 806
- 21. Sdělení č. 136/1995 Sb.** Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o výměně údajů z informačních fondů obsažených v rejstříku trestů str. 806 až 808
- 22. Zákon č. 124/1992 Sb.** o Vojenské policii str. 808 až 829
- 23. Zákon č. 119/1990 Sb.** o soudní rehabilitaci str. 829 až 843
- 24. Zákon č. 203/2005 Sb.** o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky str. 843 až 846
- 25. Zákon č. 82/1998 Sb.** o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) str. 846 až 859

II/1

Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád)

Obsah

Část **první** - Společná ustanovení (§ 1 - § 156)
Část **druhá** – Přípravné řízení (§ 157 - § 179h)
Část **třetí** - Řízení před soudem (§ 180 - § 365)
Část **čtvrtá** - Některé úkony souvisící s trestním řízením (§ 366 - § 460zp)
Přechodná ustanovení

141/1961 Sb.
ZÁKON
ze dne 29. listopadu 1961
o trestním řízení soudním
(trestní řád)

Změna: 57/1965 Sb., 59/1965 Sb.
Změna: 173/1968 Sb.
Změna: 58/1969 Sb.
Změna: 149/1969 Sb., 156/1969 Sb.
Změna: 48/1973 Sb.
Změna: 29/1978 Sb.
Změna: 43/1980 Sb.
Změna: 159/1989 Sb.
Změna: 50/1990 Sb.
Změna: 53/1990 Sb.
Změna: 81/1990 Sb.
Změna: 101/1990 Sb.
Změna: 178/1990 Sb.
Změna: 303/1990 Sb.
Změna: 558/1991 Sb.
Změna: 25/1993 Sb.
Změna: 115/1993 Sb.
Změna: 283/1993 Sb., 292/1993 Sb.
Změna: 154/1994 Sb.
Změna: 214/1994 Sb.
Změna: 8/1995 Sb.
Změna: 152/1995 Sb.
Změna: 150/1997 Sb.
Změna: 209/1997 Sb.
Změna: 148/1998 Sb.
Změna: 166/1998 Sb.
Změna: 191/1999 Sb.
Změna: 29/2000 Sb.
Změna: 227/2000 Sb.
Změna: 30/2000 Sb.
Změna: 77/2001 Sb.
Změna: 144/2001 Sb.
Změna: 265/2001 Sb., 424/2001 Sb.
Změna: 200/2002 Sb. (část)
Změna: 226/2002 Sb.
Změna: 320/2002 Sb.
Změna: 218/2003 Sb., 279/2003 Sb.
Změna: 200/2002 Sb., 237/2004 Sb., 257/2004 Sb.
Změna: 283/2004 Sb.
Změna: 539/2004 Sb.
Změna: 539/2004 Sb. (část), 587/2004 Sb.
Změna: 239/2005 Sb.

Změna: 45/2005 Sb., 394/2005 Sb.
Změna: 413/2005 Sb.
Změna: 79/2006 Sb., 113/2006 Sb.
Změna: 321/2006 Sb.
Změna: 115/2006 Sb., 253/2006 Sb.
Změna: 165/2006 Sb.
Změna: 112/2006 Sb.
Změna: 179/2007 Sb.
Změna: 170/2007 Sb.
Změna: 345/2007 Sb.
Změna: 135/2008 Sb.
Změna: 121/2008 Sb., 177/2008 Sb.
Změna: 384/2008 Sb.
Změna: 90/2008 Sb., 129/2008 Sb., 274/2008 Sb., 457/2008 Sb., 480/2008 Sb.
Změna: 52/2009 Sb.
Změna: 301/2008 Sb., 7/2009 Sb.
Změna: 218/2009 Sb.
Změna: 41/2009 Sb., 272/2009 Sb., 306/2009 Sb.
Změna: 163/2010 Sb.
Změna: 219/2010 Sb.
Změna: 197/2010 Sb.
Změna: 150/2011 Sb.
Změna: 181/2011 Sb.
Změna: 207/2011 Sb.
Změna: 330/2011 Sb.
Změna: 341/2011 Sb., 348/2011 Sb., 459/2011 Sb.
Změna: 357/2011 Sb.
Změna: 193/2012 Sb.
Změna: 273/2012 Sb., 43/2012 Sb.
Změna: 390/2012 Sb.

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ **Společná ustanovení**

HLAVA PRVNÍ **Obecná ustanovení**

§ 1 **Účel zákona**

(1) Účelem trestního řádu je upravit postup orgánů činných v trestním řízení tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Řízení přitom musí působit k upevňování zákonitosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávání zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti.

(2) Pomáhat k dosažení účelu trestního řízení je právem a podle ustanovení tohoto

zákona i povinností občanů.

§ 2

Základní zásady trestního řízení

(1) Nikdo nemůže být stíhán jinak než ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví tento zákon.

(2) Dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen.

(3) Státní zástupce je povinen stíhat všechny trestné činy, o nichž se dozví, pokud zákon nebo vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.

(4) Jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, postupují orgány činné v trestním řízení z úřední povinnosti. Trestní věci musí projednávat urychleně bez zbytečných průtahů; s největším urychlením projednávají zejména vazební věci a věci, ve kterých byl zajištěn majetek, je-li to zapotřebí vzhledem k hodnotě a povaze zajištěného majetku. Trestní věci projednávají s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána; při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení. K obsahu petic zasahujících do plnění těchto povinností orgány činné v trestním řízení nepřihlížejí.

(5) Orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezbavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhopvat a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To nezbavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí.

(6) Orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

(7) Všechny orgány činné v trestním řízení spolupracují se zájmovými sdruženími občanů a využívají jejich výchovného působení.

(8) Trestní stíhání před soudy je možné jen na základě obžaloby, návrhu na potrestání nebo návrhu na schválení dohody o prohlášení viny a přijetí trestu (dále jen „dohoda o vině a trestu“), které podává státní zástupce. Veřejnou žalobu v řízení před soudem zastupuje státní zástupce.

(9) V trestním řízení před soudem rozhoduje senát nebo samosoudce; předseda senátu nebo samosoudce rozhodují sami jen tam, kde to zákon výslovně stanoví. Rozhoduje-li v

přípravném řízení soud v prvním stupni, rozhodnutí činí soudce.

(10) Trestní věci se před soudem projednávají veřejně tak, aby se občané mohli projednávání zúčastnit a jednání sledovat. Při hlavním líčení a veřejném zasedání smí být veřejnost vyloučena jen v případech výslovně stanovených v tomto nebo zvláštním zákoně.

(11) Jednání před soudy je ústní; důkaz výpověďmi svědků, znalců a obviněného se provádí zpravidla tak, že se tyto osoby vyslýchají.

(12) Při rozhodování v hlavním líčení, jakož i ve veřejném, vazebním a neveřejném zasedání smí soud přihlídnout jen k těm důkazům, které byly při tomto jednání provedeny.

(13) Ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení poučen o právech umožňujících mu plné uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv.

(14) Orgány činné v trestním řízení vedou řízení a vyhotovují svá rozhodnutí v českém jazyce. Každý, kdo prohlásí, že neovládá český jazyk, je oprávněn používat před orgány činnými v trestním řízení svého mateřského jazyka nebo jazyka, o kterém uvede, že ho ovládá.

Spolupráce se zájmovými sdruženími občanů

§ 3

(1) Odborové organizace nebo organizace zaměstnavatelů a ostatní občanská sdružení s výjimkou politických stran a politických hnutí, církve, náboženské společnosti a právnické osoby sledující v předmětu své činnosti charitativní účely (dále jen "zájmová sdružení občanů") mohou působit při zamezování a předcházení trestné činnosti způsobem uvedeným v tomto zákoně.

(2) Zájmová sdružení občanů mohou spolupůsobit při výchově osob, u nichž soud rozhodl o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, nebo jejichž trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, u podmíněně odsouzených, podmíněně odsouzených k trestu odnětí svobody s dohledem a podmíněně propuštěných; pomáhají také vytvářet podmínky, aby odsouzený žil po vykonání trestu řádným životem.

§ 4

zrušen

§ 5

zrušen

§ 6

(1) Zájmové sdružení občanů může nabídnout převzetí záruky

a) za chování obviněného, jehož trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno,

b) za převýchovu odsouzeného, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, kterému byl uložen trest odnětí svobody, jehož výkon byl odložen na zkušební dobu, u

podmíněně odsouzeného k trestu odnětí svobody s dohledem, nebo

c) za dovršení nápravy odsouzeného, který vykonává trest odnětí svobody, trest zákazu činnosti nebo trest zákazu pobytu; v těchto případech může zájmové sdružení občanů současně navrhnout podmíněně propuštění odsouzeného z trestu odnětí svobody nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu. K získání podkladů pro takovou žádost se může se souhlasem odsouzeného informovat o jeho chování a dosavadním průběhu výkonu trestu.

(2) Zájmové sdružení občanů může také navrhnout, aby vazba u obviněného byla nahrazena jeho zárukou (§ 73), a podávat za odsouzeného žádost o udělení milosti a o zhlazení odsouzení.

(3) Zájmové sdružení občanů, které převzalo záruku, je povinno působit na obviněného nebo odsouzeného, aby žil řádným životem, a k tomu přijmout potřebná opatření; zájmové sdružení občanů rovněž dbá, aby nahradil škodu nebo nemajetkovou újmu, kterou způsobil trestným činem, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, které získal trestným činem.

Součinnost státních orgánů, fyzických a právnických osob

§ 7

Orgány činné v trestním řízení jsou povinny si navzájem pomáhat při plnění úkolů vyplývajících z tohoto zákona.

§ 8

(1) Státní orgány, právnické a fyzické osoby jsou povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožádáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

(2) Jestliže je toho v trestním řízení třeba k řádnému objasnění okolností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, nebo v řízení před soudem též k posouzení poměrů obviněného anebo pro výkon rozhodnutí, může státní zástupce a po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání předseda senátu požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, a údaje z evidence cenných papírů. V řízení o trestném činu podle § 180 trestního zákoníku může orgán činný v trestním řízení vyžadovat individuální údaje získané podle zvláštního zákona pro statistické účely. Podmínky, za nichž může orgán činný v trestním řízení vyžadovat údaje získané při správě daní, stanoví zvláštní zákon. Údaje získané podle tohoto ustanovení nelze využít pro jiný účel než pro trestní řízení, v jehož rámci byly vyžádány.

(3) Z důvodů uvedených v odstavci 2 může předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce nařídit sledování bankovního účtu nebo účtu u osoby oprávněné k evidenci investičních nástrojů podle zvláštního zákona, a to nejvýše po dobu šesti měsíců. Trvá-li účel, pro který bylo sledování účtu nařízeno, i po této době, může toto sledování prodloužit na základě příkazu soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce krajského soudu o dalších šest měsíců, a to i opakovaně. Údaje

získané podle tohoto ustanovení nelze využít pro jiný účel než pro trestní řízení, v jehož rámci byly získány.

(4) Plnění povinností podle odstavce 1 lze odmítnout s odkazem na povinnost zachovávat tajnost utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem nebo státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti; to neplatí,

a) jestliže osoba, která tyto povinnosti má, by se jinak vystavila nebezpečí trestního stíhání pro neoznámení nebo nepřekažení trestného činu, nebo

b) při vyřizování dožádání orgánu činného v trestním řízení o trestném činu, kde dožádaná osoba je současně oznamovatelem trestného činu.

Za státem uznanou povinnost mlčenlivosti se podle tohoto zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah není vymezen zákonem, ale vyplývá z právního úkonu učiněného na základě zákona.

(5) Nestanoví-li zvláštní zákon podmínky, za nichž lze pro účely trestního řízení sdělovat informace, které jsou podle takového zákona utajovány, nebo na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti, lze tyto informace pro trestní řízení vyžadovat po předchozím souhlasu soudce. Tím není dotčena povinnost mlčenlivosti advokáta podle zákona o advokacii.

(6) Ustanovením odstavců 1 a 5 není dotčena povinnost zachovávat mlčenlivost uložená na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

Poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných

§ 8a

nadpis vypuštěn

(1) Při poskytování informací o své činnosti veřejnosti orgány činné v trestním řízení dbají na to, aby neohrozily objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, nezveřejnily o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (§ 2 odst. 2). V přípravném řízení nesmějí zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka.

(2) Při poskytování informací podle odstavce 1 orgány činné v trestním řízení zvlášť dbají na ochranu osobních údajů a soukromí osob mladších 18 let.

(3) Orgány činné v trestním řízení informují o své činnosti veřejnost poskytováním informací podle odstavce 1 veřejným sdělovacím prostředkům; poskytnutí informací odeprou z důvodů ochrany zájmů uvedených v odstavcích 1 a 2. Vyhradí-li si v přípravném řízení státní zástupce právo poskytnout informace o určité trestní věci, může je policejní orgán poskytnout jen s jeho předchozím souhlasem.

§ 8b

(1) Osoby, kterým byly orgány činnými v trestním řízení poskytnuty informace, na

které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a odst. 1 věty druhé, pro účely trestního řízení nebo k výkonu práv nebo plnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem, je nesmějí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům. O tom musí být tyto osoby poučeny.

(2) Nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin vraždy (§ 140 trestního zákoníku), zabití (§ 141 trestního zákoníku), některý z trestných činů, kterým byla způsobena těžká újma na zdraví, trestný čin ohrožení pohlavní nemocí (§ 155 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti těhotenství ženy (§ 159 až 162 trestního zákoníku), trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (§ 185 až 193 trestního zákoníku), trestný čin opuštění dítěte nebo svěřené osoby (§ 195 trestního zákoníku), týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku).

(3) Zveřejnění obrazových snímků, obrazových a zvukových záznamů nebo jiných informací o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, které by umožnily zjištění totožnosti poškozeného uvedeného v odstavci 2, je zakázáno.

(4) Pravomocný rozsudek nesmí být zveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích s uvedením jména, popřípadě jmen, příjmení a bydliště poškozeného uvedeného v odstavci 2. Předseda senátu může s přihlédnutím k osobě poškozeného a povaze a charakteru spáchaného trestného činu rozhodnout o dalších omezeních spojených se zveřejněním pravomocného odsuzujícího rozsudku za účelem přiměřené ochrany zájmů takového poškozeného.

§ 8c

Nikdo nesmí bez souhlasu osoby, které se takové informace týkají, zveřejnit informace o nařízení či provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 nebo informace z něj získané, údaje o telekomunikačním provozu zjištěné na základě příkazu podle § 88a, nebo informace získané sledováním osob a věcí podle § 158d odst. 2 a 3, umožňují-li zjištění totožnosti této osoby a nebyly-li použity jako důkaz v řízení před soudem.

§ 8d

(1) Informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze v nezbytném rozsahu zveřejnit pro účely pátrání po osobách, pro dosažení účelu trestního řízení, nebo umožňuje-li to tento zákon. Uvedené informace lze také zveřejnit, odůvodňuje-li to veřejný zájem, pokud převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby; přitom je třeba zvlášť dbát na ochranu zájmů osoby mladší 18 let.

(2) Informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze také zveřejnit, pokud osoba, již se zákaz zveřejnění týká, udělila ke zveřejnění informace výslovný souhlas. Zemřela-li nebo byla-li tato osoba prohlášena za mrtvou, souhlas se zveřejněním informací je oprávněn udělit její manžel, partner nebo její děti, a není-li jich, její rodiče; v případě osoby mladší 18 let nebo osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům nebo s omezenou způsobilostí k právním úkonům její zákonný zástupce. Souhlas se zveřejněním

informací nemůže udělit osoba, která je pachatelem trestného činu spáchaného vůči osobě, jež zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou.

(3) Informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze také zveřejnit, pokud osoba, jíž se zákaz zveřejnění týká, zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou a není-li žádné osoby oprávněné udělit souhlas se zveřejněním podle odstavce 2.

§ 9

Posuzování předběžných otázek

(1) Orgány činné v trestním řízení posuzují předběžné otázky, které se v řízení vyskytnou, samostatně; je-li tu však o takové otázce pravomocné rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu jsou orgány činné v trestním řízení takovým rozhodnutím vázány, pokud nejde o posouzení viny obviněného.

(2) Orgány činné v trestním řízení nejsou oprávněny řešit samostatně předběžné otázky týkající se osobního stavu, o nichž se rozhoduje v řízení ve věcech občanskoprávních. Jestliže rozhodnutí o takové otázce nebylo ještě vydáno, vyčkají jeho vydání.

§ 9a

Předběžné otázky v působnosti Soudního dvora

(1) Ustanovení § 9 se nepoužije na předběžné otázky, o nichž rozhoduje výlučně Soudní dvůr zřízený předpisy Evropských společenství (dále jen "Soudní dvůr").

(2) V případě, že soud v řízení podle tohoto zákona podává žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru, vydá rozhodnutí o přerušení řízení.

(3) Při podávání žádosti Soudnímu dvoru o rozhodnutí o předběžné otázce se soud řídí příslušnými předpisy upravujícími řízení před Soudním dvorem.

(4) Rozhodnutí Soudního dvora o předběžné otázce je závazné pro všechny orgány činné v trestním řízení.

§ 10

Vynětí z pravomoci orgánů činných v trestním řízení

(1) Z pravomoci orgánů činných v trestním řízení podle tohoto zákona jsou vyňaty osoby požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva.

(2) Vznikne-li pochybnost o tom, zda nebo do jaké míry je někdo vyňat z pravomoci orgánů činných v trestním řízení podle tohoto zákona, rozhodne o tom na návrh dotčené osoby, státního zástupce nebo soudu nejvyšší soud.

§ 11

Nepřípustnost trestního stíhání

(1) Trestní stíhání nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno

- a) nařídí-li to prezident republiky, uživ svého práva udílet milost nebo amnestii,
- b) je-li trestní stíhání promlčeno,
- c) jde-li o osobu, která je vyňata z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10), nebo o osobu, k jejímuž stíhání je podle zákona třeba souhlasu, jestliže takový souhlas nebyl oprávněným orgánem dán,
- d) jde-li o osobu, která pro nedostatek věku není trestně odpovědná,
- e) proti tomu, kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,
- f) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo jiného oprávněného orgánu pravomocně zastaveno, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,
- g) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o schválení narovnání, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,
- h) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o postoupení věci s podezřením, že skutek je přestupkem, jiným správním deliktem nebo kárným proviněním, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,
- i) je-li trestní stíhání podmíněno souhlasem poškozeného a souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět, nebo
- j) stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(2) Týká-li se důvod uvedený v odstavci 1 jen některého z dílčích útoků pokračujícího trestného činu, nebrání to, aby se ohledně zbylé části takového činu konalo trestní stíhání.

(3) V trestním stíhání, které bylo zastaveno z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. a), b) nebo i), se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

(4) Rozhodnutími podle odstavce 1 písm. f), g) a h) jsou i rozhodnutí soudů a jiných justičních orgánů členských států Evropské unie.

§ 11a

Trestní stíhání proti téže osobě a pro týž skutek nelze zahájit, pokud státní zástupce ve zkráceném přípravném řízení

- a) rozhodl o schválení narovnání a věc odložil, nebo
- b) rozhodl o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání a podezřelý se osvědčil, nebo se má za to, že se osvědčil.

§ 12

Výklad některých pojmů

(1) Orgány činnými v trestním řízení se rozumějí soud, státní zástupce a policejní orgán.

(2) Policejními orgány se rozumějí

a) útvary Policie České republiky,

b) Generální inspekce bezpečnostních sborů v řízení o trestných činech příslušníků Policie České republiky, příslušníků Vězeňské služby České republiky, celníků anebo zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce v Policii České republiky, nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce ve Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky, spáchaných v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů,

c) pověřené orgány Vězeňské služby České republiky v řízení o trestných činech osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, spáchaných ve vazební věznici, věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence,

d) pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů, a dále porušením právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropských společenství, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky, a v případech porušení předpisů daňových, jsou-li celní orgány správcem daně podle zvláštních právních předpisů,

e) pověřené orgány Vojenské policie v řízení o trestných činech příslušníků ozbrojených sil a osob, které páchají trestnou činnost proti příslušníkům ozbrojených sil ve vojenských objektech, proti vojenským objektům, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany,

f) pověřené orgány Bezpečnostní informační služby v řízení o trestných činech příslušníků Bezpečnostní informační služby,

g) pověřené orgány Úřadu pro zahraniční styky a informace v řízení o trestných činech příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace,

h) pověřené orgány Vojenského zpravodajství v řízení o trestných činech příslušníků Vojenského zpravodajství,

i) pověřené orgány Generální inspekce bezpečnostních sborů v řízení o trestných činech příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů.

Tím není dotčeno oprávnění státního zástupce podle § 157 odst. 2 písm. b). Není-li dále stanoveno jinak, jsou uvedené orgány oprávněny ke všem úkonům trestního řízení patřícím do působnosti policejního orgánu.

(3) Kde tento zákon mluví o soudu, rozumí se tím podle povahy věci okresní soud, krajský soud, vrchní soud nebo Nejvyšší soud České republiky (dále jen "nejvyšší soud").

(4) Kde tento zákon mluví o okresním soudu, rozumí se tím i obvodní soud, popřípadě jiný soud se stejnou působností; kde tento zákon mluví o krajském soudu, rozumí se tím i městský soud v Praze.

(5) Kde tento zákon mluví o okresním státním zástupci, rozumí se tím i obvodní státní zástupce, popřípadě jiný státní zástupce se stejnou působností; kde tento zákon mluví o krajském státním zástupci, rozumí se tím i městský státní zástupce v Praze.

(6) Stranou se rozumí ten, proti němuž se vede trestní řízení, zúčastněná osoba a poškozený a v řízení před soudem též státní zástupce a společenský zástupce; stejné postavení jako strana má i jiná osoba, na jejíž návrh nebo žádost se řízení vede nebo která podala opravný prostředek.

(7) Pokud z povahy věci nevyplývá něco jiného, rozumí se obviněným též obžalovaný a odsouzený.

(8) Po nařízení hlavního líčení se obviněný označuje jako obžalovaný.

(9) Odsouzeným je ten, proti němuž byl vydán odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci.

(10) Trestním řízením se rozumí řízení podle tohoto zákona, trestním stíháním pak úsek řízení od zahájení trestního stíhání až do právní moci rozsudku, případně jiného rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení ve věci samé a přípravným řízením úsek řízení podle tohoto zákona od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, postoupení věci jinému orgánu, zastavení trestního stíhání, nebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, anebo do jiného rozhodnutí ukončujícího přípravné řízení, zahrnující objasňování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a vyšetřování.

(11) Pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je stíhán, i po sdělení obvinění, posuzuje se takové jednání od tohoto úkonu jako nový skutek.

(12) Skutkem podle tohoto zákona se rozumí též dílčí útok pokračujícího trestného činu, není-li výslovně stanoveno jinak.

HLAVA DRUHÁ Soud a osoby na řízení zúčastněné

ODDÍL PRVNÍ Pravomoc a příslušnost soudů

§ 13

Výkon trestního soudnictví

Soudnictví v trestních věcech vykonávají okresní soudy, krajské soudy, vrchní soudy a nejvyšší soud.

nadpis vypuštěn

§ 14

zrušen

§ 15

zrušen

Věcná příslušnost

§ 16

Řízení v prvním stupni koná, jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, okresní soud.

§ 17

(1) Krajský soud koná v prvním stupni řízení o trestných činech, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let, nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest. O trestných činech

a) zabití, vraždy novorozeného dítěte matkou, neoprávněného odebrání tkání a orgánů, nedovoleného nakládání s tkáněmi a orgány, odběru tkáně, orgánu a provedení transplantace za úplatu, nedovoleného nakládání s lidským embryem a lidským genomem, obchodování s lidmi,

b) spáchaných prostřednictvím investičních nástrojů, které jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu nebo o jejichž přijetí k obchodování na regulovaném trhu bylo požádáno, nebo jejich padělků a napodobenin, pokud jejich zákonným znakem je způsobení značné škody nebo získání značného prospěchu,

c) porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, manipulace s kurzem investičních nástrojů, zneužití informace a postavení v obchodním styku, poškození finančních zájmů Evropských společenství, porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití, porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití, zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně vývozu zboží a technologií dvojího užití, provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence, porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem, zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem, vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků a

d) sabotáže, zneužití zastupování státu a mezinárodní organizace, vyzvědačství, ohrožení utajované informace, spolupráce s nepřítelem, styků ohrožujících mír, použití zakázaného

bojového prostředku a nedovoleného vedení boje, plenění v prostoru válečných operací, koná v prvním stupni řízení krajský soud i tehdy, je-li dolní hranice trestu odnětí svobody nižší.

(2) Krajský soud koná v prvním stupni řízení též o trestném činu opilství v případě, že čin jinak trestný, jehož se dopustil pachatel ve stavu nepřičetnosti, který si zaviněně přivodil, naplňuje znaky skutkové podstaty některého z trestných činů, u nichž je stanovena příslušnost krajského soudu podle odstavce 1.

(3) Krajský soud koná v prvním stupni řízení též o dílčích útocích pokračujícího trestného činu, jestliže postupem podle § 45 trestního zákoníku přichází v tomto řízení v úvahu rozhodnutí o vině některého z trestných činů uvedených v odstavci 1 nebo 2.

Místní příslušnost

§ 18

(1) Řízení koná soud, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán.

(2) Nelze-li místo činu zjistit nebo byl-li čin spáchán v cizině, koná řízení soud, v jehož obvodu obviněný bydlí, pracuje nebo se zdržuje; jestliže se nedají tato místa zjistit nebo jsou mimo území České republiky, koná řízení soud, v jehož obvodu čin vyšel najevo.

§ 19

zrušen

Společné řízení

§ 20

(1) Proti všem obviněným, jejichž trestné činy spolu souvisí, o všech útocích pokračujícího nebo hromadného trestného činu a o všech částech trvajících trestného činu se koná společné řízení, pokud tomu nebrání důležité důvody. O jiných trestných činech se koná společné řízení tehdy, je-li takový postup vhodný z hlediska rychlosti a hospodárnosti řízení.

(2) Společné řízení o trestném činu, o kterém by měl konat řízení samosoudce, a o trestném činu, o kterém přísluší konat řízení senátu, koná senát.

§ 21

(1) Společné řízení koná krajský soud, je-li příslušný konat řízení alespoň o jednom z trestných činů.

(2) Společné řízení koná soud, který je příslušný konat řízení proti pachateli trestného činu nebo o nejtěžším trestném činu.

§ 22

Příslušnost několika soudů

Je-li podle předchozích ustanovení dána příslušnost několika soudů, koná řízení z

těchto soudů ten, u něhož podal státní zástupce obžalobu, návrh na potrestání, návrh na schválení dohody o vině a trestu nebo jemuž byla věc přikázána nadřízeným soudem.

§ 23

Vyloučení a spojení věci

(1) K urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů lze řízení o některém z trestných činů nebo proti některému z obviněných vyloučit ze společného řízení.

(2) Příslušnost soudu, který věc vyloučil, se nemění; vyloučí-li však krajský soud věc, o níž by jinak příslušelo konat řízení okresnímu soudu, může ji postoupit tomuto soudu.

(3) Jsou-li tu podmínky společného řízení, může soud spojit k společnému projednání a rozhodnutí věci, v nichž byly podány samostatné obžaloby.

§ 24

Rozhodnutí o příslušnosti soudu

(1) Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti soudu, rozhoduje o tom, který soud je příslušný k projednání věci, soud, jenž je nejbližše společně nadřízen soudu, u něhož byla podána obžaloba, návrh na potrestání, návrh na schválení dohody o vině a trestu, jemuž byla věc postoupena podle § 39 zákona o soudnictví ve věcech mládeže nebo mu byla přikázána nadřízeným soudem, a soudu, který má být příslušný podle rozhodnutí o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti [§ 188 odst. 1 písm. a), § 222 odst. 1, § 257 odst. 1 písm. a), § 314p odst. 3 písm. a)]. Přitom je vázán jen zákonnými hledisky rozhodnými pro určení příslušnosti (§ 16 až 22). Není-li soud, jemuž byla věc předložena k rozhodnutí, nadřízen soudu podle zákona příslušnému, postoupí věc k rozhodnutí o příslušnosti tomu soudu, který je společně nadřízen soudu věc předkládajícímu a soudu podle zákona příslušnému.

(2) Soud, který rozhoduje o příslušnosti soudu, může současně rozhodnout o odnětí a přikázání věci z důvodu uvedeného v § 25.

nadpis vypuštěn

§ 25

Odnětí a přikázání věci

Z důležitých důvodů může být věc příslušnému soudu odňata a přikázána jinému soudu téhož druhu a stupně; o odnětí a přikázání rozhoduje soud, který je oběma soudům nejbližše společně nadřízen.

§ 26

Příslušnost soudu k úkonům v přípravném řízení

(1) K provádění úkonů v přípravném řízení je příslušný okresní soud, v jehož obvodě je činný státní zástupce, který podal příslušný návrh.

(2) Soud, u něhož státní zástupce podal návrh podle odstavce 1, se stává příslušným k provádění všech úkonů soudu po celé přípravné řízení, pokud nedojde k postoupení věci z důvodu příslušnosti jiného státního zástupce činného mimo obvod tohoto soudu.

ODDÍL DRUHÝ

Pomocné osoby

§ 27

Zapisovatel

K sepsání protokolu o úkonech orgánů činných v trestním řízení se přibere zpravidla zapisovatel vzatý do slibu. Nebyl-li zapisovatel přibrán, sepíše protokol osoba provádějící úkon. Je-li v řízení před soudem o průběhu úkonu pořizován zvukový záznam a v důsledku tohoto předseda senátu nediktuje protokol, je zapisovatelem, pokud je ho třeba, vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník.

§ 27a

Vyšší soudní úředník

Jednoduchá rozhodnutí, s výjimkou rozhodnutí o vině a trestu, zpravidla vydává a vykonává a administrativní úkony spojené s řízením provádí vyšší soudní úředník; zvláštní zákon stanoví jeho působnost a určí, které úkony může vyšší soudní úředník provést samostatně a kdy postupuje z pověření soudce.

§ 27b

Probační úředník

(1) Úředník Probační a mediační služby (dále jen "probační úředník") vykonává v trestním řízení dohled nad obviněným spočívající jednak v pozitivním vedení a pomoci obviněnému a jednak v kontrole jeho chování a v případech, kdy dohled nebyl uložen, provádí úkony směřující k tomu, aby obviněný vedl řádný život, pokud bylo rozhodnuto

- a) o propuštění obviněného z vazby za současného vyslovení dohledu,
- b) o podmíněném zastavení trestního stíhání,
- c) o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem,
- d) o podmíněném odsouzení, včetně podmíněného odsouzení s dohledem,
- e) o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, včetně podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody za současného vyslovení dohledu, nebo
- f) o uložení trestu obecně prospěšných prací nebo trestu zákazu pobytu za současného vyslovení přiměřených omezení a přiměřených povinností.

(2) Probační úředník může být státním zástupcem a v řízení před soudem předsedou senátu pověřen zjišťováním informací o osobě obviněného a jeho sociálních poměrech a vytvářením podmínek pro rozhodnutí o schválení narovnání a o podmíněném zastavení trestního stíhání. Za podmínek stanovených zvláštním zákonem může provádět jednotlivé úkony i bez takového pokynu. V řízení před soudem může vykonávat jednotlivé úkony výkonu rozhodnutí zejména v případech, kdy byl uložen trest nespojený s odnětím svobody,

nebo kdy odsouzený byl z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn, anebo při výkonu jednotlivých druhů ochranného opatření.

(3) Bližší podmínky, za nichž probační úředník vykonává svoji působnost, stanoví zvláštní zákon.

§ 27c

Asistent soudce Nejvyššího soudu

Asistent soudce Nejvyššího soudu činí jednotlivé úkony trestního řízení z pověření soudce Nejvyššího soudu.

Tlumočník

§ 28

(1) Je-li třeba přetlumočit obsah písemnosti, výpovědi nebo jiného procesního úkonu nebo využije-li obviněný právo uvedené v § 2 odst. 14, přibere se tlumočník; totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočnicka osobě, s níž se nelze dorozumět jinak než některým z komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob. Tlumočník může být zároveň zapisovatelem. Neuvede-li obviněný jazyk, který ovládá, nebo uvede-li jazyk či dialekt, který není jazykem jeho národnosti nebo úředním jazykem státu, jehož je občanem, a pro takový jazyk nebo dialekt není zapsána žádná osoba v seznamu tlumočnicků, ustanoví orgán činný v trestním řízení tlumočnicka pro jazyk jeho národnosti nebo úřední jazyk státu, jehož je občanem. Jde-li o osobu bez státního občanství, rozumí se jím stát, kde má trvalý pobyt, nebo stát jeho původu.

(2) Za podmínek uvedených v odstavci 1 je třeba obviněnému písemně přeložit usnesení o zahájení trestního stíhání, usnesení o vazbě, obžalobu, dohodu o vině a trestu a návrh na její schválení, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz, rozhodnutí o odvolání a o podmíněném zastavení trestního stíhání; to neplatí, jestliže obviněný po poučení prohlásí, že pořízení překladu takového rozhodnutí nepožaduje. Týká-li se takové rozhodnutí více obviněných, přeloží se obviněnému jen ta část rozhodnutí, která se jej týká, pokud ji lze oddělit od ostatních výroků rozhodnutí a jejich odůvodnění. Pořízení překladu rozhodnutí a jeho doručení zajišťuje orgán činný v trestním řízení, o jehož rozhodnutí se jedná.

(3) Jestliže s doručením rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 je spojen počátek běhu lhůty a je třeba pořídit písemný překlad takového rozhodnutí, považuje se rozhodnutí za doručené až doručením písemného překladu.

§ 29

(1) O ustanovení tlumočnicka, o způsobilosti k této funkci a o vyloučení z ní, o právu odepřít provedení tlumočnického úkonu, o slibu a o připomenutí povinností před provedením tlumočnického úkonu, jakož i o náhradě hotových výloh a odměně za tlumočnický úkon platí zvláštní předpisy.

(2) Výši náhrady a odměny tlumočnicka určí orgán, který tlumočnicka přibral, a v řízení před soudem předseda senátu bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od vyúčtování náhrady a odměny tlumočnicka. Nesouhlasí-li ten, kdo tlumočnicka přibral, s výší

vyúčtované náhrady a odměny tlumočníka, rozhodne usnesením. Proti usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Náhradu a odměnu tlumočníka je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů.

ODDÍL TŘETÍ **Vyloučení orgánů činných v trestním řízení**

§ 30

(1) Z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce nebo přísedící, státní zástupce, policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Úkony, které byly učiněny vyloučenými osobami, nemohou být podkladem pro rozhodnutí v trestním řízení.

(2) Soudce nebo přísedící je dále vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení, jestliže byl v projednávané věci činný jako státní zástupce, policejní orgán, společenský zástupce, obhájce nebo jako zmocněnec zúčastněné osoby nebo poškozeného. Po podání obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení soudce, který v projednávané věci v přípravném řízení nařídil domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor a pozemků, vydal příkaz k zatčení nebo rozhodoval o vazbě osoby, na niž byla poté podána obžaloba nebo s níž byla sjednána dohoda o vině a trestu.

(3) Z rozhodování u soudu vyššího stupně je kromě toho vyloučen soudce nebo přísedící, který se zúčastnil rozhodování u soudu nižšího stupně, a naopak. Z rozhodování o stížnosti u nadřízeného orgánu je vyloučen státní zástupce, který napadené rozhodnutí učinil anebo dal k němu souhlas nebo pokyn.

(4) Z řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je vyloučen soudce, který se zúčastnil rozhodování v předchozím řízení. Soudce, který se účastnil rozhodování v řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, je v dalším řízení vyloučen z rozhodování.

§ 31

(1) O vyloučení z důvodů uvedených v § 30 rozhodne orgán, kterého se tyto důvody týkají, a to i bez návrhu. O vyloučení soudce nebo přísedícího, pokud rozhodují v senátě, rozhodne tento senát.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

(3) O stížnosti rozhodne orgán bezprostředně nadřízený orgánu, jenž napadené rozhodnutí vydal.

§ 31a

Důvody, pro které je z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučen vyšší soudní úředník nebo probační úředník, a postup při rozhodování o vyloučení stanoví zvláštní zákon.

ODDÍL ČTVRTÝ **Obviněný**

§ 32 **Obviněný**

Toho, kdo je podezřelý ze spáchání trestného činu, lze považovat za obviněného a použít proti němu prostředků daných tímto zákonem teprve tehdy, bylo-li proti němu zahájeno trestní stíhání (§ 160).

§ 33 **Práva obviněného**

(1) Obviněný má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, není však povinen vypovídat. Může uvádět okolnosti a důkazy sloužící k jeho obhajobě, činit návrhy a podávat žádosti a opravné prostředky. Má právo zvolit si obhájce a s ním se radit i během úkonů prováděných orgánem činným v trestním řízení. S obhájcem se však v průběhu svého výsledku nemůže radit o tom, jak odpovědět na již položenou otázku. Může žádat, aby byl vyslýchán za účasti svého obhájce a aby se obhájce účastnil i jiných úkonů přípravného řízení (§ 165). Je-li ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, může s obhájcem mluvit bez přítomnosti třetí osoby. Uvedená práva příslušejí obviněnému i tehdy, je-li zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena.

(2) Osvědčil-li obviněný, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. Vyplývá-li ze shromážděných důkazů, že obviněný nemá dostatek prostředků na náhradu nákladů obhajoby, může, je-li to třeba k ochraně práv obviněného, rozhodnout předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce o nároku na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu i bez návrhu obviněného. V případech uvedených ve větě první a druhé náklady obhajoby zcela nebo zčásti hradí stát.

(3) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 2 jsou oprávněny podat kromě obviněného a jeho obhájce i osoby uvedené v § 37 odst. 1. Návrh na rozhodnutí podle odstavce 2 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává obviněný v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce a v řízení před soudem soudu, který koná řízení v prvním stupni. Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Pokud byl pravomocným rozhodnutím podle odstavce 2 obviněnému přiznán nárok na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu a obviněný o ustanovení obhájce požádá, bude mu obhájce neprodleně ustanoven. Obhájce ustanoví a, pominou-li důvody pro rozhodnutí podle odstavce 2, ustanovení zruší předseda senátu a v přípravném řízení soudce. Ustanovení § 38 odst. 2, § 39 odst. 2, § 40 a 40a se použijí obdobně.

(5) Všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny vždy obviněného o jeho právech poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění.

§ 34

Zákonný zástupce obviněného

(1) Zákonný zástupce obviněného, který je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům je omezena, je oprávněn obviněného zastupovat, zejména zvolit mu obhájce, činit za obviněného návrhy, podávat za něho žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se těch úkonů, kterých se podle zákona může zúčastnit obviněný. Ve prospěch obviněného může zákonný zástupce tato práva vykonávat i proti vůli obviněného.

(2) V případech, v nichž zákonný zástupce obviněného nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 a je nebezpečí z prodlení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může k výkonu těchto práv obviněnému ustanovit opatrovníka. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

ODDÍL PÁTÝ

Obhájce

§ 35

Obhájce

(1) Obhájcem v trestním řízení může být jen advokát. Pro jednotlivé úkony trestního řízení, s výjimkou řízení před krajským soudem jako soudem prvního stupně, před vrchním soudem a nejvyšším soudem, se může obhájce dát zastoupit koncipientem.

(2) Obhájcem nemůže být advokát, proti kterému je nebo bylo vedeno trestní stíhání, a v důsledku toho v řízení, ve kterém by měl vykonávat obhajobu, má postavení obviněného, svědka nebo zúčastněné osoby.

(3) V trestním řízení nemůže být obhájcem advokát, který v něm vypovídá jako svědek, podává znalecký posudek nebo je činný jako tlumočník.

Nutná obhajoba

§ 36

nadpis vypuštěn

(1) Obviněný musí mít obhájce už v přípravném řízení,

a) je-li ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo na pozorování v zdravotnickém ústavu (§ 116 odst. 2),

b) je-li zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena,

c) jde-li o řízení proti uprchlému, nebo

d) při sjednávání dohody o vině a trestu.

(2) Obviněný musí mít obhájce také tehdy, považuje-li to soud a v přípravném řízení státní zástupce za nutné, zejména proto, že vzhledem k tělesným nebo duševním vadám obviněného mají pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit.

(3) Koná-li se řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let, musí mít obviněný obhájce už v přípravném řízení.

(4) Obviněný musí mít obhájce též

- a) v hlavním líčení konaném ve zjednodušeném řízení proti zadrženému,
- b) v řízení, v němž se rozhoduje o uložení nebo změně zabezpečovací detence nebo o uložení nebo změně ochranného léčení, s výjimkou ochranného léčení protialkoholního,
- c) má-li se vyjádřit k tomu, zda se vzdává práva na uplatnění zásady speciality v řízení po vydání z cizího státu,
- d) v řízení o vydání do cizího státu nebo o předání do jiného členského státu Evropské unie,
- e) v řízení o dalším předání do jiného členského státu Evropské unie, nebo
- f) v řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí, kterým byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody nebo byl přeměněn podmíněný trest nebo jiný trest na nepodmíněný trest odnětí svobody, nebo kterým bylo uloženo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody.

§ 36a

(1) Ve vykonávacím řízení, v němž soud rozhoduje ve veřejném zasedání, musí mít odsouzený obhájce,

- a) je-li zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
- b) je-li ve vazbě, nebo
- c) jsou-li pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit,

(2) V řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy musí mít odsouzený obhájce,

- a) jde-li o případy uvedené v § 36 odst. 1 písm. a) nebo b),
- b) jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let,
- c) jsou-li pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit,
- d) jde-li o řízení proti odsouzenému, který zemřel.

§ 36b

(1) Je-li dán důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 nebo § 36a odst. 2 písm. b), může se obviněný obhájce vzdát, nejde-li o trestný čin, za který lze uložit výjimečný trest. Obviněný se může obhájce vzdát i v případě nutné obhajoby podle § 36 odst. 4 písm. a).

(2) Vzdání se obhájce podle odstavce 1 může obviněný učinit pouze výslovným písemným prohlášením nebo ústně do protokolu u orgánu činného v trestním řízení, který vede řízení; prohlášení musí být učiněno za přítomnosti obhájce a po předchozí poradě s ním.

(3) Prohlášení o vzdání se obhájce může obviněný vzít kdykoliv zpět. Spolu se zpětvzetím prohlášení musí obviněný předložit plnou moc obhájce, kterého si zvolil, nebo požádat o jeho ustanovení; pokud tak neučiní, má se za to, že si obhájce nezvolil a obhájce se mu neprodleně ustanoví. Vzal-li obviněný své prohlášení o vzdání se obhájce zpět, nemůže se obhájce znovu vzdát.

(4) Úkony provedené od doručení prohlášení o vzdání se obhájce orgánu činnému v trestním řízení do jeho zpětvzetí není třeba opakovat jen z důvodu, že obviněný neměl v této době obhájce.

§ 37

Zvolený obhájce

(1) Neužije-li obviněný práva zvolit si obhájce a nezvolí-li mu ho ani jeho zákonný zástupce, může mu ho zvolit jeho příbuzný v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, osvojenec, manžel, partner, druh, jakož i zúčastněná osoba. Je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, mohou tak učinit tyto osoby i proti jeho vůli.

(2) Obviněný si může místo obhájce, který mu byl ustanoven nebo osobou k tomu oprávněnou zvolen, zvolit obhájce jiného. Oznámí-li změnu obhájce tak, aby obhájce mohl být o úkonu vyrozuměn v zákonem stanovené lhůtě, orgán činný v trestním řízení ode dne doručení takového oznámení vyrozumívá nově zvoleného obhájce. V opačném případě je obhájce předtím ustanovený nebo zvolený, pokud není z obhajování vyloučen, povinen obhajobu vykonávat do doby, než ji osobně převezme později zvolený obhájce.

(3) Jestliže si obviněný zvolí dva nebo více obhájců a orgánu činnému v trestním řízení zároveň neoznámí, kterého z těchto obhájců zmocnil k přijímání písemností a k vyrozumívání o úkonech trestního řízení, určí jej předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce; své rozhodnutí oznámí všem zvoleným obhájcům.

§ 37a

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení soudce rozhodne i bez návrhu o vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce z obhajování

a) z důvodů uvedených v § 35 odst. 2 nebo 3, nebo

b) jestliže se obhájce opakovaně nedostaví k úkonům trestního řízení, při nichž je jeho účast nezbytná, ani nezajistí účast svého zástupce, ačkoliv byl řádně a včas o takových úkonech vyrozuměn.

(2) O vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce předseda senátu a v přípravném řízení soudce rozhodne též tehdy, jestliže obhájce vykonává obhajobu dvou nebo více spoluobviněných, jejichž zájmy si v trestním řízení odporují. Obhájce, který byl z tohoto důvodu vyloučen, nemůže v téže věci dále vykonávat obhajobu žádného z obviněných.

(3) Před rozhodnutím podle odstavce 1 nebo 2 předseda senátu a v přípravném řízení soudce umožní obviněnému a obhájci, aby se k věci vyjádřili, a v rozhodnutí k tomuto vyjádření přihlédne. Rozhodne-li o vyloučení obhájce, umožní zároveň obviněnému, aby si v přiměřené lhůtě zvolil obhájce jiného; jde-li o nutnou obhajobu, postupuje podle § 38 odst. 1.

(4) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Ustanovený obhájce

§ 38

(1) Jestliže obviněný nemá obhájce v případě, kdy ho musí mít (§ 36 a 36a), určí se mu lhůta ke zvolení obhájce. Pokud v této lhůtě nebude obhájce zvolen, bude mu obhájce na dobu, po kterou trvají důvody nutné obhajoby, neprodleně ustanoven.

(2) Je-li obviněných několik, ustanoví se těm, jejichž zájmy si v trestním řízení neodporují, zpravidla obhájce společný.

§ 39

(1) Obhájce ustanoví, a pominou-li důvody nutné obhajoby, ustanovení zruší předseda senátu a v přípravném řízení soudce.

(2) Pro účely ustanovení obhájce soud vede abecedně uspořádaný pořadník advokátů (dále jen "pořadník"), kteří souhlasí s výkonem obhajoby jako ustanovení obhájci u tohoto soudu a mají v jeho obvodu, popřípadě sídle, své sídlo. U obvodních soudů v Praze se za sídlo advokáta považuje hlavní město Praha. Nelze-li ustanovit advokáta z tohoto pořadníku, ustanoví soud advokáta z pořadníku advokátů nadřízeného soudu.

(3) Advokáti vedení v pořadníku jsou ustanovováni jako obhájci jednotlivým obviněným postupně tak, jak za sebou následují jejich příjmení v pořadníku. Byl-li by tímto způsobem ustanoven advokát, u kterého jsou dány důvody k vyloučení z obhajoby, nebo nemohl-li by být advokát ustanoven z jiných důvodů, ustanoví se první následný advokát, u kterého tyto důvody nejsou. Vzdal-li se obviněný ustanoveného obhájce prohlášením podle § 36b a následně vzal toto prohlášení zpět, ustanoví se mu též obhájce, je-li to možné.

(4) Dojde-li ke spojení věcí ke společnému projednání a rozhodnutí a obviněnému byl v každé z těchto věcí ustanoven obhájce, předseda senátu a v přípravném řízení soudce zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni později. Došlo-li k ustanovení obhájců současně, zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni v řízení o méně závažném

trestném činu.

§ 40

Ustanovený obhájce je povinen obhajobu převzít. Z důležitých důvodů může však být obhájce na svou žádost nebo na žádost obviněného povinnosti obhajování zproštěn a místo něho ustanoven obhájce jiný. Povinnosti obhajování zproští v řízení před soudem předseda senátu a v přípravném řízení soudce.

§ 40a

(1) Z důvodů uvedených v § 37a odst. 1 nebo 2 nebo nevykonával-li ustanovený obhájce delší dobu obhajobu, předseda senátu a v přípravném řízení soudce i bez návrhu rozhodne o zproštění ustanoveného obhájce povinnosti obhajování; před rozhodnutím umožní obviněnému a obhájci, aby se k věci vyjádřili.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 41

Povinnosti a práva obhájce

(1) Obhájce je povinen poskytovat obviněnému potřebnou právní pomoc, účelně využívat k hájení jeho zájmů prostředků a způsobů obhajoby uvedených v zákoně, zejména pečovat o to, aby byly v řízení náležitě a včas objasněny skutečnosti, které obviněného zbavují viny nebo jeho vinu zmírňují, a tím přispívat ke správnému objasnění a rozhodnutí věci.

(2) Obhájce je oprávněn již za přípravného řízení činit za obviněného návrhy, podávat za něho žádosti a opravné prostředky, nahlížet do spisů (§ 65) a zúčastnit se podle ustanovení tohoto zákona vyšetřovacích úkonů. S obviněným, který je ve vazbě, je oprávněn mluvit v rozsahu stanoveném v § 33 odst. 1.

(3) Obhájce je v řízení před soudem oprávněn zúčastnit se všech úkonů, kterých se může zúčastnit obviněný.

(4) Je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může obhájce oprávnění uvedená v odstavcích 2 a 3 vykonávat též proti vůli obviněného.

(5) Nebylo-li zmocnění obhájce při jeho zvolení nebo ustanovení vymezeno jinak, zaniká při skončení trestního stíhání. I když zmocnění takto zaniklo, je obhájce oprávněn podat za obžalovaného ještě dovolání a zúčastnit se řízení o dovolání u Nejvyššího soudu, dále podat žádost o milost a o odklad výkonu trestu.

(6) Obhájce má právo ve všech stádiích trestního řízení vyžádat si předem kopii nebo průpis protokolu (§ 55) o každém úkonu trestního řízení. Orgány činné v trestním řízení (§ 12 odst. 1) jsou povinny mu vyhovět; odmítnout mohou jen tehdy, když to není z technických důvodů možné. Náklady s tím spojené je povinen vůči státu uhradit.

ODDÍL ŠESTÝ **Zúčastněná osoba**

§ 42

(1) Tomu, jehož věc nebo jiná majetková hodnota byla zabrána nebo podle návrhu má být zabrána (zúčastněná osoba), musí být poskytnuta možnost, aby se k věci vyjádřil; může být přítomen při hlavním líčení a veřejném zasedání, činit při nich návrhy, nahlížet do spisů (§ 65) a podávat v případech tímto zákonem stanovených opravné prostředky.

(2) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny zúčastněnou osobu o jejích právech poučit a poskytnout jí možnost jejich uplatnění.

(3) Je-li zúčastněná osoba zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo je-li její způsobilost k právním úkonům omezena, vykonává její práva podle tohoto zákona její zákonný zástupce.

ODDÍL SEDMÝ **Poškozený**

Oprávnění poškozeného a uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení

§ 43

(1) Ten, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková škoda nebo nemajetková újma, nebo ten, na jehož úkor se pachatel trestným činem obohatil (poškozený), má právo činit návrh na doplnění dokazování, nahlížet do spisů (§ 65), zúčastnit se sjednávání dohody o vině a trestu, zúčastnit se hlavního líčení a veřejného zasedání konaného o odvolání nebo o schválení dohody o vině a trestu a před skončením řízení se k věci vyjádřit.

(2) Za poškozeného se nepovažuje ten, kdo se sice cítí být trestným činem morálně nebo jinak poškozen, avšak vzniklá újma není způsobena zaviněním pachatele nebo její vznik není v příčinné souvislosti s trestným činem.

(3) Poškozený je oprávněn také navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit v penězích škodu nebo nemajetkovou újmu, jež byla poškozenému trestným činem způsobena, nebo vydat bezdůvodné obohacení, které obžalovaný na jeho úkor trestným činem získal. Návrh je třeba učinit nejpozději u hlavního líčení před zahájením dokazování (§ 206 odst. 2); je-li sjednána dohoda o vině a trestu, je třeba návrh učinit nejpozději při prvním jednání o takové dohodě (§ 175a odst. 2). Z návrhu musí být patrné, z jakých důvodů a v jaké výši se nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy uplatňuje nebo z jakých důvodů a v jakém rozsahu se uplatňuje nárok na vydání bezdůvodného obohacení.

(4) Poškozený se může rovněž výslovným prohlášením sděleným orgánu činnému v trestním řízení vzdát procesních práv, které mu tento zákon jako poškozenému přiznává.

§ 44

(1) Oprávnění poškozeného nemůže vykonávat ten, kdo je v trestním řízení stíhán jako spoluobviněný.

(2) Je-li počet poškozených mimořádně vysoký a jednotlivým výkonem jejich práv by mohl být ohrožen rychlý průběh trestního stíhání, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce, že poškození mohou svá práva v trestním řízení uplatňovat pouze prostřednictvím společného zmocněnce, kterého si zvolí. Rozhodnutí oznámí v řízení před soudem soud a v přípravném řízení státní zástupce poškozeným, kteří již uplatnili nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení; ostatním poškozeným rozhodnutí oznámí při prvním úkonu trestního řízení, ke kterému se předvolávají nebo o kterém se vyrozumívají. Jestliže by celkový počet zvolených zmocněnců vzrostl na více než šest a poškození se mezi sebou o výběru nedohodnou, provede výběr s přihlédnutím k zájmům poškozených soud. Společný zmocněnec vykonává práva poškozených, které zastupuje, včetně uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení v trestním řízení.

(3) Návrh podle § 43 odst. 3 nelze podat, bylo-li o nároku již rozhodnuto v občanskoprávním nebo v jiném příslušném řízení.

§ 44a

(1) Shledá-li orgán činný v trestním řízení, že poškozenému nebo svědkovi hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, poučí poškozeného nebo svědka o možnosti žádat informace o tom, že

- a) obviněný byl propuštěn z vazby nebo z ní uprchl,
- b) odsouzený byl propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody nebo z něj uprchl,
- c) odsouzený byl propuštěn z výkonu ochranného léčení nebo z jeho výkonu uprchl, nebo
- d) odsouzený byl propuštěn z výkonu zabezpečovací detence nebo z jejího výkonu uprchl.

(2) Poškozený nebo svědek může žádost podle odstavce 1 podat u soudu a v přípravném řízení u státního zástupce. Pokud je odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody, podává se žádost podle odstavce 1 soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

§ 45

(1) Je-li poškozená osoba zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo je-li její způsobilost k právním úkonům omezena, vykonává její práva podle tohoto zákona její zákonný zástupce.

(2) V případech, v nichž zákonný zástupce poškozeného nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 a je nebezpečí z prodlení, předseda senátu a v přípravném řízení státní

zástupce ustanoví k výkonu práv poškozenému opatrovníka. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

(3) Jde-li o uplatnění nároku na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení (§ 43 odst. 3), přecházejí práva, která tento zákon přiznává poškozenému, i na jeho právního nástupce.

§ 45a

Veškeré písemnosti určené poškozenému se doručují na adresu, kterou poškozený uvede. Má-li zmocněnce, doručuje se pouze jemu; to neplatí, jestliže se poškozenému zasílá výzva, aby osobně něco vykonal.

§ 46

Orgány činné v trestním řízení jsou povinny poškozeného o jeho právech poučit a poskytnout mu plnou možnost k jejich uplatnění. Je-li vedeno řízení pro trestný čin, u něhož lze sjednat dohodu o vině a trestu, upozorní orgány činné v trestním řízení při poučení prováděném v přípravném řízení poškozeného zejména na to, že může dojít k sjednání dohody o vině a trestu a že v takovém případě může uplatnit nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení nejpozději při prvním jednání o takové dohodě.

Zajištění nároku poškozeného

§ 47

(1) Je-li důvodná obava, že uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem bude mařeno nebo ztěžováno, lze nárok až do pravděpodobné výše škody nebo nemajetkové újmy nebo až do pravděpodobného rozsahu bezdůvodného obohacení zajistit na majetku obviněného.

(2) O zajištění podle odstavce 1 rozhoduje soud na návrh státního zástupce nebo poškozeného, v přípravném řízení státní zástupce na návrh poškozeného. V přípravném řízení může státní zástupce nárok zajistit i bez návrhu poškozeného, vyžaduje-li to ochrana jeho zájmů, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Je-li poškozenému známo, že obviněný je vlastníkem nemovitosti nebo má některou movitou věc umístěnou mimo místo jeho trvalého nebo jiného pobytu, uvede podle možností již v návrhu na zajištění svého nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, kde taková věc je.

(4) V usnesení o zajištění majetku zakáže soud a v přípravném řízení státní zástupce obviněnému, aby nakládal s věcmi, které jsou uvedeny v usnesení o zajištění, nebo které při výkonu takového rozhodnutí budou sepsány; dále obviněnému zakáže, aby po oznámení usnesení majetek převedl na někoho jiného nebo ho zatížil a uloží mu, aby soudu do 15 dnů od oznámení usnesení sdělil, zda a kdo má k majetku předkupní nebo jiné právo, s poučením, že jinak obviněný odpovídá za škodu tím způsobenou.

(5) Zajišťovat nelze nárok, který nelze v trestním řízení uplatnit. K zajištění nároku nemůže být použito věcí, které nelze podle občanskoprávních předpisů postihnout výkonem soudního rozhodnutí. Zajištění nepodléhají peněžité dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi a z dávek státní sociální podpory příspěvek na bydlení a dávky státní sociální podpory vyplácené obviněnému podle zvláštního zákona jednorázově, a dále

a) pohledávky obviněného na výplatu odměny z pracovněprávního nebo obdobného poměru,

b) pohledávky obviněného na výplatu výživného,

c) pohledávky na výplatu dávek nemocenského a důchodového pojištění a

d) dávky státní sociální podpory, které nejsou vypláceny jednorázově

do výše součtu měsíčních odůvodněných nákladů na bydlení stanovených zvláštním právním předpisem prokázaných obviněným a částky životního minima stanovené podle zvláštních právních předpisů na osobu obviněného a osoby, o jejichž výchovu a výživu je obviněný povinen pečovat, pokud nemají vlastní zdroj příjmů.

(6) Pokud trvá zajištění, jsou neúčinné veškeré právní úkony obviněného, které se týkají zajištěného majetku, s výjimkou úkonů směřujících k odvrácení bezprostředně hrozící škody.

(7) S majetkem obviněného, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění podle odstavců 1 a 2, lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu.

(8) Práva třetích osob k zajištěnému majetku lze uplatnit podle zvláštního právního předpisu.

(9) Poškozený musí být o zajištění jeho nároku vždy vyrozuměn s upozorněním na důvody, pro něž se zajištění podle § 48 odst. 1 zruší.

(10) Výkon rozhodnutí o zajištění nároku poškozeného a postup při správě zajištěného majetku stanoví zvláštní právní předpis.

§ 47a

(1) Soud a v přípravném řízení státní zástupce upustí od provedení zajišťovacích úkonů nebo zajištění zruší, pokud obviněný nebo s jeho souhlasem jiná osoba složí na účet soudu u peněžního ústavu peněžitou jistotu ve výši odpovídající pravděpodobnému nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení; jiná osoba musí být seznámena s podstatou obvinění a se skutečnostmi, které vedly nebo by mohly vést k zajištění. Byla-li složena peněžitá jistota nižší, soud a v přípravném řízení státní zástupce provede zajišťovací úkony na majetku obviněného v rozsahu, v jakém pravděpodobný nárok poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení není zajištěn peněžitou jistotou.

(2) Peněžitou jistotu podle odstavce 1 soud a v přípravném řízení státní zástupce zruší nebo omezí, jestliže pominuly důvody pro zajištění nároku poškozeného nebo je zřejmé, že

nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení poškozenému v trestním řízení nelze přiznat nebo je podstatně nižší.

(3) Nerozhodne-li soud jinak, trvá peněžitá jistota podle odstavce 1 do právní moci odsuzujícího rozsudku. Byl-li takovým rozsudkem přiznán poškozenému nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, uhradí ji soud z peněžité jistoty.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 48

(1) Zajištění se zruší,

a) pomine-li důvod, pro který bylo nařízeno,

b) bylo-li trestní stíhání pravomocně zastaveno nebo skončilo-li pravomocným zprošťujícím rozsudkem, nebo

c) uplynuly-li dva měsíce ode dne, kdy nabyl právní moci rozsudek, jímž byl obžalovaný uznán vinným, nebo ode dne, kdy nabylo právní moci usnesení, jímž byla věc postoupena jinému orgánu.

(2) Zajištění je třeba omezit, ukáže-li se, že ho není třeba v rozsahu, v němž bylo nařízeno. Jestliže byly zajištěním postiženy věci náležející jiné osobě než obviněnému, vyjmou se ze zajištění.

§ 49

Proti rozhodnutí podle § 47 a 48 je přípustná stížnost, jež má, pokud jde o zrušení zajištění, jeho omezení nebo vynětí ze zajištění, odkladný účinek.

ODDÍL OSMÝ **Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného**

§ 50

(1) Zúčastněná osoba a poškozený se mohou dát zastupovat zmocněncem.

(2) Zmocněncem zúčastněné osoby a poškozeného může být jen osoba, jejíž způsobilost k právním úkonům není omezena; při hlavním líčení a veřejném zasedání nemůže být zmocněncem ten, kdo je k němu předvolán jako svědek, znalec nebo tlumočník.

§ 51

Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného je oprávněn činit za zúčastněnou osobu nebo poškozeného návrhy a podávat za ně žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se všech úkonů, kterých se může zúčastnit zúčastněná osoba nebo poškozený.

§ 51a

(1) Osvědčí-li poškozený, který uplatnil v souladu se zákonem nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady vzniklé s přibráním zmocněnce, rozhodne na jeho návrh předseda senátu soudu, který koná řízení v prvním stupni, a v přípravném řízení soudce, že má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu; to neplatí, pokud vzhledem k povaze uplatňované náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo její výši nebo vzhledem k povaze a rozsahu bezdůvodného obohacení by zastoupení zmocněncem bylo zřejmě nadbytečné.

(2) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 1 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává poškozený v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce, který k němu připojí své vyjádření.

(3) Za podmínek uvedených v odstavci 1 ustanoví předseda senátu a v přípravném řízení soudce zmocněncem poškozeného advokáta. Náklady vzniklé s přibráním takového zmocněnce hradí stát.

(4) Pominou-li důvody, které vedly k ustanovení zmocněnce poškozeného, nebo nemůže-li z důležitých důvodů zmocněnec poškozeného nadále zastupovat, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce i bez návrhu o zproštění povinnosti zastupovat poškozeného.

(5) Proti usnesení podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

ODDÍL DEVÁTÝ
Přístup k utajovaným informacím

§ 51b

(1) Jsou-li v trestním řízení projednávány utajované informace, musí být tlumočník, obviněný, zákonný zástupce obviněného, obhájce, zúčastněná osoba, poškozený, zmocněnec poškozeného, zmocněnec zúčastněné osoby, důvěrník obžalovaného, znalec, osoby podávající odborné vyjádření, jakož i další osoby, které se podle zákona musí zúčastnit trestního řízení, předem poučeny podle zvláštního právního předpisu¹).

(2) Poučení podle odstavce 1 provede v přípravném řízení policejní orgán nebo státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu. Ten, kdo toto poučení provedl, založí písemný záznam o poučení do trestního spisu.

(3) Poučení podle odstavce 1 není potřebné u těch osob, které se prokáží platným osvědčením fyzické osoby pro příslušný stupeň utajení utajovaných informací a poučením, vydanými podle zvláštního právního předpisu^{1a}).

HLAVA TŘETÍ Obecná ustanovení o úkonech trestního řízení

§ 52 Způsob provádění úkonů trestního řízení

Při provádění úkonů trestního řízení se musí jednat s osobami na úkonu zúčastněnými tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel trestního řízení; vždy je nutno šetřit jejich osobnosti a jejich ústavou zaručených práv.

§ 52a

Je-li to potřebné pro ochranu práv osob, zejména s ohledem na jejich věk nebo zdravotní stav, nebo vyžadují-li to bezpečnostní anebo jiné závažné důvody, lze při provádění úkonů trestního řízení využívat technické zařízení pro přenos obrazu a zvuku (dále jen „videokonferenční zařízení“), umožňuje-li to povaha těchto úkonů a je-li to technicky možné.

ODDÍL PRVNÍ Dožádání

§ 53

(1) Soud, státní zástupce a policejní orgán vykonávají jednotlivé úkony trestního řízení ve svém obvodu zpravidla sami. Mimo svůj obvod vykonávají jednotlivé úkony trestního řízení dožádáním okresního soudu, státního zástupce nebo policejního orgánu, v jehož obvodu má být úkon proveden, nebo prostřednictvím videokonferenčního zařízení; není-li úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, vykonají jej mimo svůj obvod sami, jen jestliže věc nesnese odkladu nebo je-li toho pro řádné posouzení věci nezbytně třeba.

(2) Nejvyšší soud, vrchní soud a krajský soud mohou jednotlivé úkony i ve svém obvodu vykonat dožádáním okresního soudu, v jehož obvodu má být úkon proveden; Nejvyšší soud a vrchní soud to mohou učinit též dožádáním krajského soudu.

§ 54

(1) V dožádání je třeba uvést spisové údaje, jejichž znalost je nutná k řádnému provedení úkonu. Je-li třeba, připojí dožadující orgán spisy a poukáže na ty jejich části, kde jsou potřebné údaje obsaženy. Dožádaný orgán je podle povahy věci a podle toho, co při provádění úkonu vyšlo najevo, oprávněn i povinen provést i další nezbytné úkony, zejména vyslechnout další osoby a dotazovat se na okolnosti v dožádání neuvedené, může-li to přispět k rychlému a správnému rozhodnutí věci.

(2) Úkony dožádaného soudu koná soudce z povolání; má přitom práva a povinnosti předsedy senátu.

ODDÍL DRUHÝ Protokol

§ 55

Obecná ustanovení o sepisování protokolu

(1) Nestanoví-li zákon jinak, o každém úkonu trestního řízení se sepíše, a to zpravidla při úkonu nebo bezprostředně po něm, protokol, který musí obsahovat

- a) pojmenování soudu, státního zástupce nebo jiného orgánu provádějícího úkon,
- b) místo, čas a předmět úkonu,
- c) jméno a příjmení úředních osob a jejich funkce, jméno a příjmení přítomných stran, jméno, příjmení a adresu zákonných zástupců, obhájců a zmocněnců, kteří se úkonu zúčastnili, a u obviněného a poškozeného též adresu, kterou uvede pro účely doručování, a další údaje nutné k zjištění nebo ověření totožnosti, včetně data narození nebo rodného čísla,
- d) stručné a výstižné vyličení průběhu úkonu, z něhož by bylo patrné i zachování zákonných ustanovení upravujících provádění úkonu, dále podstatný obsah rozhodnutí při úkonu vyhlášených, a byl-li hned při úkonu doručen opis rozhodnutí, osvědčení o tomto doručení; pokud se provádí doslovná protokolace výpovědi osoby, je třeba to v protokole označit tak, aby bylo možné bezpečně určit počátek a konec doslovné protokolace,
- e) návrhy stran, udělené poučení, popřípadě vyjádření poučených osob,
- f) námitky stran nebo vyslýchaných osob proti průběhu úkonu nebo obsahu protokolu.

(2) Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že svědku nebo osobě jemu blízké v souvislosti s podáním svědectví zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí porušení jejich základních práv, a nelze-li ochranu svědka spolehlivě zajistit jiným způsobem, orgán činný v trestním řízení učiní opatření k utajení totožnosti i podoby svědka; jméno a příjmení a jeho další osobní údaje se do protokolu nezapisují, ale vedou se odděleně od trestního spisu a mohou se s nimi seznamovat jen orgány činné v trestním řízení v dané věci. Svědek se poučí o právu požádat o utajení své podoby a podepsat protokol smyšleným jménem a příjmením, pod kterým je pak veden. Je-li třeba zajistit ochranu těchto osob, orgán činný v trestním řízení činí bezodkladně všechna potřebná opatření. Zvláštní způsob ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon. Pominou-li důvody pro utajení podoby svědka a oddělené vedení osobních údajů svědka, orgán, který v té době vede trestní řízení, zruší stupeň utajení těchto informací, připojí uvedené údaje k trestnímu spisu a podoba svědka ani údaje o jeho totožnosti se nadále neutajují; to neplatí, je-li utajována totožnost a podoba osob uvedených v § 102a.

(3) V protokolu sepsaném o konfrontaci se zapíše výpovědi konfrontovaných osob doslovně, stejně tak i znění položených otázek a odpovědi na ně; také se uvedou všechny okolnosti, které jsou z hlediska účelu a provádění konfrontace důležité. V protokolu sepsaném o rekognici se podrobně uvedou okolnosti, za nichž byla rekognice prováděna, zejména pořadí, ve kterém byly osoby nebo věci ukázány podezřelému, obviněnému nebo svědkovi, doba a podmínky jejich pozorování a jejich vyjádření; o rekognici prováděné v přípravném

řízení se zpravidla pořídí též obrazové záznamy. V protokolu sepsaném o vyšetřovacím pokusu, o rekonstrukci a o prověrce na místě je třeba podrobně popsat okolnosti, za nichž byly tyto úkony prováděny, jakož i jejich obsah a výsledky; pokud to okolnosti případu nevylučují, pořídí se též obrazové záznamy, náčrtky a jiné vhodné pomůcky, které se, je-li to možné, připojí k protokolu. Obdobně je třeba postupovat i v případě provádění dalších důkazů výslovně v zákoně neupravených.

(4) V českém jazyce se sepíše protokol o výpovědi osoby, i když vyslychaná osoba vypovídá v jiném jazyce; záleží-li na doslovném znění výpovědi, zapíše zapisovatel nebo tlumočník do protokolu příslušnou část výpovědi také v jazyku, jímž tato osoba vypovídá.

(5) Za správnost protokolu odpovídá ten, kdo úkon provedl.

§ 55a

Použití zvláštních prostředků při protokolaci

(1) K zachycení průběhu úkonu lze podle potřeby využít i těsnopisného zápisu, který se pak spolu s přepisem do obvyčejného písma připojí k protokolu, případně zvukového nebo obrazového záznamu, anebo i jiného vhodného prostředku. Je-li při provádění úkonu využito videokonferenčního zařízení, pořizuje se zvukový a obrazový záznam vždy.

(2) Byl-li o úkonu pořízen vedle protokolu i zvukový nebo obrazový záznam, poznamená se tato okolnost v protokolu sepsaném o úkonu, v němž se vedle údajů o čase, místě a způsobu jeho provedení uvede též údaj o použitém prostředku. Technický nosič záznamu se připojí ke spisu nebo se ve spise uvede, kde je uložen.

§ 55b

Některé zvláštnosti protokolace v řízení před soudem

(1) O průběhu hlavního líčení je, nerozhodne-li z důležitých důvodů předseda senátu jinak, pořizován zvukový záznam; ustanovení § 55a odst. 1 věty druhé tím není dotčeno.

(2) Je-li jako zapisovatel přibrán vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, protokol se nediktuje, ale samostatně jej podle zvukového záznamu pořizuje vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník.

(3) Výpovědi osob, které již byly vyslechnuty, se do protokolu o hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání zapisují jen potud, pokud obsahují odchylky nebo dodatky k dřívějším výpovědím nebo vysvětlením. Státní zástupce nebo obviněný mohou žádat, aby výpověď učiněná v řízení před soudem nebo její část byla doslovně zaprotokolována; předseda senátu takové žádosti vyhová, pokud předmětem výpovědi není jen opakování toho, co je již zachyceno v protokolu.

(4) Protokol o hlavním líčení nebo veřejném zasedání není třeba písemně vyhotovovat, jestliže obviněný a státní zástupce prohlásí, že se vzdávají opravného prostředku proti rozhodnutí a na písemném vyhotovení protokolu o hlavním líčení nebo veřejném zasedání netrvají, anebo žádná z oprávněných osob nepodá opravný prostředek a rozhodnutí nabude právní moci. V takovém případě vyhotoví vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník stručný záznam o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, ve kterém uvede místo a dobu trvání hlavního líčení nebo veřejného zasedání, přítomné osoby, výrok rozhodnutí s

uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito, a vyjádření oprávněných osob o využití opravných prostředků.

(5) Byl-li zvukový záznam pořízen o průběhu úkonu před soudem a není-li dán důvod k postupu podle odstavce 4, zaznamenaná se jeho podstatný obsah již v průběhu úkonu nebo bezprostředně po jeho ukončení do protokolu.

(6) V řízení před soudem odpovídá za správnost a úplnost protokolace vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, pokud byl přibrán jako zapisovatel.

(7) Zvukový záznam se uchovává na nosiči informací spolu se spisem, a není-li jeho připojení ke spisu možné, poznamenaná se do protokolu nebo stručného záznamu místo jeho uložení. Výmaz zvukového záznamu nelze provést před skartací spisu.

(8) Provádí-li se úkon mimo budovu soudu a zvukový záznam nelze pořídit, přibere se k úkonu zapisovatel a předseda senátu mu protokol diktuje.

§ 56

Podpisování protokolu

(1) Protokol o hlavním líčení a o veřejném a neveřejném zasedání podpisuje předseda senátu a zapisovatel; jiné protokoly podepíše ten, kdo úkon vykonal, a osoba, které se úkon týká, popřípadě zapisovatel, tlumočník, znalec nebo jiná osoba přivzatá k úkonu. Je-li úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, osoba, jíž se úkon týká, protokol nepodepisuje. Má-li protokol o výsledku více stránek, musí vyslychaná osoba podepsat každou stránku protokolu. Odmítne-li vyslychaný nebo jiná osoba přivzatá k úkonu protokol podepsat, uvede se to v protokolu s poznamenáním důvodu odmítnutí.

(2) Nemůže-li předseda senátu pro překážku delšího trvání podepsat protokol o hlavním líčení nebo o veřejném či neveřejném zasedání, podepíše jej jiný člen senátu. Je-li tato překážka u jiné osoby nebo u samosoudce, poznamenaná se v protokolu důvod, proč podpis odpadl.

§ 57

Oprava protokolu

(1) O opravě a doplnění protokolu o hlavním líčení a o veřejném a neveřejném zasedání a rovněž o námitkách proti takovému protokolu rozhoduje soud, o jehož protokol jde. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(2) Ten, kdo řídil jednání nebo provádění úkonu, může i po podpisu protokolu nařídit nebo provést opravu písařských chyb nebo jiných zřejmých nesprávností. Oprava se provede tak, aby původní zápis zůstal čitelný; opravu podepíše ten, kdo ji nařídil.

§ 58

Protokol o hlasování

(1) V protokolu o hlasování se uvede kromě všeobecných náležitostí (§ 55 odst. 1)

a) postup při jednotlivých hlasováních, jejich výsledek a výrok rozhodnutí,

b) mínění odlišné od názoru většiny, a to v celém znění i se stručným odůvodněním.

(2) Zápis o všech hlasováních, která se vyskytla v průběhu téhož jednání, pojme se do jediného protokolu o hlasování.

(3) Protokol o hlasování podpisují všichni členové senátu a zapisovatel.

(4) Protokol o hlasování se zalepí a připojí k protokolu o jednání. Otevřít jej smí jen předseda senátu u nadřízeného soudu při rozhodování o opravném prostředku a předseda senátu Nejvyššího soudu při rozhodování o stížnosti pro porušení zákona, jakož i soudce pověřený vyhotovením rozsudku; po nahlédnutí jej opět zalepí a otevření potvrdí svým podpisem.

(5) Protokol o hlasování se neseписuje, jde-li o jednoduchá rozhodnutí, na kterých se senát usnesl jednomyslně a kterým předcházela porada pouze v jednací síni bez přerušení jednání; v protokole o jednání se v takovém případě poznamená, že usnesení bylo učiněno bez přerušení jednání.

ODDÍL TŘETÍ **Podání**

§ 59

(1) Podání se posuzuje vždy podle svého obsahu, i když je nesprávně označeno. Lze je učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů, telegraficky, telefaxem nebo dálnopisem.

(2) Ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle zvláštního právního předpisu, uvede současně poskytovatele certifikačních služeb, který jeho certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.

(3) V přípravném řízení sepisují podání ústně do protokolu policejní orgány a okresní státní zastupitelství; v řízení před soudem je sepisují okresní soudy. Jsou-li pro to důležité důvody, mohou je výjimečně sepsat i státní zastupitelství a soudy vyššího stupně. Ústně do protokolu nelze podat dovolání.

(4) Pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrné, kterému orgánu činnému v trestním řízení je určeno, kdo jej činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno. Podání je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami tak, aby jeden stejnopis zůstal u příslušného orgánu činného v trestním řízení a aby každá osoba dotčená takovým podáním dostala jeden stejnopis, jestliže je toho třeba. Nesplňuje-li tyto požadavky, orgán činný v trestním řízení ho vrátí podateli, je-li znám, k doplnění s příslušným poučením, jak nedostatky odstranit. Současně stanoví lhůtu k jejich odstranění. Není-li podatel znám anebo nejsou-li nedostatky ve stanovené lhůtě odstraněny, k podání se dále nepřihlíží; to neplatí pro trestní oznámení nebo pro jiný podnět, na jehož podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, nebo pro podání, jehož obsahem je opravný prostředek, i když neobsahuje všechny uvedené náležitosti. Z opravného prostředku však vždy musí být patrné, které rozhodnutí napadá a kdo jej činí.

(5) Činí-li se ústně trestní oznámení, je nutno oznamovatele vyslechnout o okolnostech, za nichž byl čin spáchán, o osobních poměrech toho, na něhož se oznámení podává, o důkazech a o výši škody způsobené oznámeným činem; je-li oznamovatel zároveň poškozeným nebo jeho zmocněncem, musí být vyslechnut též o tom, zda žádá, aby soud rozhodl v trestním řízení o jeho nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení. Výslech má být proveden tak, aby byl získán podklad pro další řízení.

(6) Jestliže byl protokol o trestním oznámení učiněném ústně sepsán u soudu, zašle jej soud neprodleně státnímu zástupci.

ODDÍL ČTVRTÝ

Lhůty

§ 60

Počítání lhůt

(1) Do lhůty určené podle dní se nezapočítává den, kdy se stala událost určující počátek lhůty.

(2) Lhůta stanovená podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který svým jménem nebo číselným označením odpovídá dni, kdy se stala událost určující počátek lhůty. Chybí-li tento den v posledním měsíci lhůty, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

(3) Případně-li konec lhůty na den pracovního klidu nebo pracovního volna, pokládá se za poslední den lhůty nejbližší příští pracovní den.

(4) Lhůta je zachována též tehdy, jestliže podání bylo ve lhůtě

a) podáno jako poštovní zásilka adresovaná soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout,

b) učiněno u soudu nebo u státního zástupce, který má ve věci rozhodnout,

c) učiněno příslušníkem ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě u jeho náčelníka,

d) učiněno u ředitele nápravného zařízení, kde je ten, kdo podání činí, ve vazbě nebo v trestu, nebo

e) učiněno ústně do protokolu u kteréhokoli okresního soudu nebo okresního státního zástupce.

§ 61

Navrácení lhůty

(1) Zmešká-li obviněný nebo jeho obhájce z důležitých důvodů lhůtu k podání opravného prostředku, povolí mu, nestanoví-li zákon jinak, orgán, jemuž přísluší o opravném prostředku rozhodovat, navrácení lhůty. O navrácení lhůty je třeba požádat do tří dnů od

pominutí překážky. Nebyl-li opravný prostředek ještě podán, je třeba jej se žádostí spojit. Jde-li o odvolání proti rozsudku, je možno odvolání odůvodnit ještě ve lhůtě osmi dnů od doručení usnesení o povolení navrácení lhůty.

(2) Byl-li opravný prostředek už zamítnut jako opožděný, zruší orgán při povolení navrácení lhůty zároveň i svoje rozhodnutí o zamítnutí opravného prostředku.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se užije přiměřeně i tehdy, ukáže-li se, že lhůta k podání opravného prostředku, který byl zamítnut jako opožděný, zmeškána nebyla.

ODDÍL PÁTÝ **Doručování**

§ 62

Obecné ustanovení

(1) Nebyla-li písemnost doručena při úkonu trestního řízení, doručuje ji orgán činný v trestním řízení do datové schránky^{1b}). Není-li možné doručit písemnost tímto způsobem, doručuje ji orgán činný v trestním řízení sám nebo prostřednictvím provozovatele poštovních služeb (dále jen „pošta“) a v případě, že by takové doručení nebylo úspěšné, i prostřednictvím orgánu obce. Doručují-li písemnost soud nebo státní zastupitelství samy, činí tak svými doručovateli nebo orgány justiční stráže. Nelze-li takto písemnost doručit, doručí se prostřednictvím příslušného policejního orgánu. V případech stanovených zvláštními předpisy doručuje orgán činný v trestním řízení prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti nebo jiného stanoveného orgánu.

(2) Má-li obviněný obhájce a poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, doručuje se písemnost pouze obhájci nebo zmocněnci, pokud zákon nestanoví jinak. Má-li však obviněný, poškozený nebo zúčastněná osoba něco osobně vykonat, doručuje se písemnost i jim.

(3) Doručuje-li orgán činný v trestním řízení písemnost prostřednictvím pošty, lze takovou písemnost vyhotovit za její součinnosti; podrobnosti takového postupu stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.

§ 63

nadpis vypuštěn

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování fyzickým osobám, právnickým osobám, státním orgánům, státu, advokátům, notářům, obcím a vyšším územně samosprávným celkům přiměřeně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.

(2) Je-li adresátem obviněný, doručuje se mu především na adresu, kterou za tím účelem uvedl [§ 55 odst. 1 písm. c)].

(3) Doručují-li se obhájci v řízení proti uprchlému písemnosti určené pro obviněného (§ 306 odst. 1), postupuje se způsobem platným pro doručování obviněnému.

§ 64

Doručování do vlastních rukou

(1) Do vlastních rukou se doručuje

- a) obviněnému obžaloba, návrh na schválení dohody o vině a trestu, návrh na potrestání a předvolání,
- b) osobám oprávněným podat proti rozhodnutí opravný prostředek opis tohoto rozhodnutí,
- c) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

(2) Nebyl-li adresát písemnosti, kterou je třeba doručit do vlastních rukou, zastižen, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyrozumí, kde si ji může vyzvednout.

(3) Písemnost se ukládá

- a) u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u soudu, který má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje soudní doručovatel nebo orgán justiční stráže,
- b) u státního zastupitelství, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u státního zastupitelství, které má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje doručovatel státního zastupitelství nebo orgán justiční stráže,
- c) u pošty, jestliže se doručuje prostřednictvím pošty,
- d) u orgánu obce, jestliže se doručuje prostřednictvím orgánu obce,
- e) u příslušného orgánu policie, jestliže doručuje písemnost sám, anebo ji doručuje soud nebo státní zastupitelství prostřednictvím policejního orgánu.

(4) Nevyzvedne-li si adresát písemnost do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedověděl, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, nebo uvedenou adresu označil pro účely doručování. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže odesílatel vhození písemnosti do schránky vyloučí. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílateli a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce.

(5) Odstavec 4 se neužije, doručuje-li se

- a) obviněnému usnesení o zahájení trestního stíhání, obžaloba, návrh na potrestání, návrh na schválení dohody o vině a trestu, rozsudek, trestní příkaz nebo předvolání k hlavnímu líčení nebo veřejnému zasedání, nebo
- b) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce, nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

(6) Je-li doručení podle odstavce 4 vyloučeno, musí to odesílatel na zásilce nápadně

vyznačit. Doručující orgán v takovém případě vrátí písemnost odesílateli po marném uplynutí lhůty deseti dnů ode dne jejího uložení.

§ 64a
Odepření přijetí

(1) Odepře-li adresát, popřípadě osoba oprávněná za něj písemnost převzít, písemnost přijmout, poznamená se to na doručence spolu s datem a důvodem odepření a písemnost se vrátí.

(2) Uzná-li předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán, který písemnost odeslal, že přijetí bylo odepřeno bezdůvodně, považuje se písemnost za doručenou dnem, kdy přijetí bylo odepřeno; na tento následek musí být adresát doručovatelem upozorněn.

ODDÍL ŠESTÝ
Nahlížení do spisů

§ 65

(1) Obviněný, poškozený a zúčastněná osoba, jejich obhájci a zmocněnci mají právo nahlížet do spisů, s výjimkou protokolu o hlasování a osobních údajů svědka podle § 55 odst. 2, činit si z nich výpisky a poznámky a pořizovat si na své náklady kopie spisů a jejich částí. Totéž právo mají zákonní zástupci obviněného, poškozeného nebo zúčastněné osoby, jestliže tyto osoby jsou zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jejich způsobilost k právním úkonům omezena. Jiné osoby tak mohou činit se souhlasem předsedy senátu a v přípravném řízení se souhlasem státního zástupce nebo policejního orgánu, jen pokud je toho třeba k uplatnění jejich práv.

(2) V přípravném řízení může státní zástupce nebo policejní orgán právo nahlédnout do spisů a spolu s tím ostatní práva uvedená v odstavci 1 ze závažných důvodů odepřít. Závažnost důvodů, ze kterých tato práva odepřel policejní orgán, je na žádost osoby, jíž se odepření týká, státní zástupce povinen urychleně přezkoumat. Tato práva nelze odepřít obviněnému a obhájci, jakmile byli upozorněni na možnost prostudovat spisy, a při sjednávání dohody o vině a trestu.

(3) Tomu, kdo měl právo být úkonu přítomen, nemůže být odepřeno nahlédnutí do protokolu o takovém úkonu. Obviněnému a jeho obhájci nemůže být odepřeno nahlédnutí do usnesení o zahájení trestního stíhání (§ 160 odst. 1).

(4) Práva státních orgánů nahlížet do spisů podle jiných zákonných předpisů nejsou ustanovením předchozích odstavců dotčena.

(5) Při povolování nahlížet do spisů je nutno učinit takové opatření, aby byla zachována tajnost utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem a údajů, na které se vztahuje státem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti.

ODDÍL SEDMÝ

Pořádková pokuta

§ 66

(1) Kdo přes předchozí napomenutí ruší řízení nebo kdo se k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu chová urážlivě nebo kdo bez dostatečné omluvy neuposlechne příkazu nebo nevyhoví výzvě, které mu byly dány podle tohoto zákona, může být předsedou senátu a v přípravném řízení státním zástupcem nebo policejním orgánem potrestán pořádkovou pokutou do 50 000 Kč.

(2) Dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, může se přenechat příslušnému veliteli nebo náčelníku ke kázeňskému potrestání. Dopustí-li se takového jednání osoba, která je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, může se přenechat řediteli věznice k uložení pořádkového opatření nebo ke kázeňskému potrestání. Příslušný velitel, náčelník nebo ředitel je povinen o výsledku vyrozumět orgán činný v trestním řízení.

(3) Dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 obhájce nebo v řízení před soudem státní zástupce, předá se příslušnému orgánu ke kárnému postihu. Tento orgán je povinen o výsledku vyrozumět orgán činný v trestním řízení.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

HLAVA ČTVRTÁ

ZAJIŠTĚNÍ OSOB, VĚCÍ A JINÝCH MAJETKOVÝCH HODNOT

ODDÍL PRVNÍ

Vazba

§ 67

Důvody vazby

Obviněný smí být vzat do vazby jen tehdy, jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava,

a) že uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stálé bydliště anebo hrozí-li mu vysoký trest,

b) že bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo

c) že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil,
a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní

stíhání, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný, a s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu vazby dosáhnout jiným opatřením.

§ 68
nadpis neplatil

(1) Vzít do vazby lze toliko osobu, proti níž bylo zahájeno trestní stíhání. Rozhodnutí o vazbě musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi.

(2) Vzít do vazby nelze obviněného, který je stíhán pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta.

(3) Omezení uvedená v odstavci 2 se neužijí, jestliže obviněný

a) uprchl nebo se skrýval,

b) opakovaně se nedostavil na předvolání a nepodařilo se jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení,

c) je neznámé totožnosti a dostupnými prostředky se ji nepodařilo zjistit,

d) již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo

e) již opakoval trestnou činnost, pro niž je stíhán, nebo v takové trestné činnosti pokračoval, nebo byl za takovou trestnou činnost v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Omezení uvedená v odstavci 2 pro úmyslný trestný čin se neužijí, jestliže je dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c) a s přihlédnutím k povaze takového trestného činu vyžaduje vzetí do vazby účinná ochrana poškozeného, zejména ochrana jeho života, zdraví nebo jiného obdobného zájmu.

§ 69
Příkaz k zatčení

(1) Jestliže je dán některý z důvodů vazby (§ 67) a obviněného nelze předvolat, předvést nebo zadržet a zajistit tak jeho přítomnost u výslechu, vydá v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu příkaz, aby byl obviněný zatčen.

(2) Příkaz k zatčení musí vedle údajů zajišťujících, že obviněný nebude zaměněn s jinou osobou, obsahovat stručný popis skutku, pro nějž je obviněný stíhán, označení trestného činu, který se v tomto skutku spatřuje, a přesný popis důvodů, pro které se příkaz k zatčení vydává.

(3) Zatčení provedou na podkladě příkazu policejní orgány, které jsou též povinny, je-

li toho k provedení příkazu třeba, vypátrat pobyt obviněného.

(4) Policejní orgán, který obviněného na základě příkazu zatkl, je povinen ho neodkladně, nejpozději však do 24 hodin, dodat soudu, jehož soudce příkaz vydal, nebo na místo umožňující tomuto soudu provést výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení; není-li to výjimečně možné vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, musí být obviněný dodán nejpozději 24 hodin od zatčení jinému věcně příslušnému soudu. Nestane-li se tak, musí být obviněný propuštěn na svobodu.

(5) Soudce soudu, který příkaz k zatčení vydal, musí obviněného neprodleně vyslechnout, rozhodnout o vazbě a toto rozhodnutí oznámit obviněnému do 24 hodin od doby, kdy byl obviněný dodán na místo výslechu. Provádí-li výslech obviněného výjimečně jiný věcně příslušný soudce, jemuž byl obviněný dodán vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, informuje o jeho výsledku soudce soudu, který příkaz k zatčení vydal. Tento soudce po získání informace o výslechu rozhodne o vazbě a své rozhodnutí oznámí prostřednictvím soudce provádějícího výslech obviněnému. Není-li obviněnému rozhodnutí o vazbě oznámeno do 24 hodin od doby, kdy byl dodán na místo výslechu, musí být propuštěn na svobodu. Obviněný má právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu, pokud je v uvedené lhůtě dosažitelný.

(6) Obviněného, který byl vzat do vazby, dodají do místa výkonu vazby policejní orgány.

§ 70

Vyrozumění o vazbě

O vzetí do vazby je třeba bez průtahů vyrozumět některého rodinného příslušníka obviněného, jakož i jeho zaměstnavatele; to neplatí, prohlásí-li obviněný, že s takovým vyrozuměním nesouhlasí, ledaže jde o vyrozumění rodinného příslušníka mladistvého. O vzetí do vazby příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru je třeba vyrozumět též jeho velitele nebo náčelníka. O vzetí cizince do vazby a o jeho propuštění z vazby se vyrozumí též konzulární úřad státu, jehož je cizinec občanem, pokud o to cizinec požádá, nestanoví-li jinak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

§ 70a

(1) Příslušnou věznici je třeba bez průtahů vyrozumět o

- a) vzetí obviněného do vazby,
- b) změně důvodů vazby,
- c) rozhodnutí o dalším trvání vazby,
- d) rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby,
- e) zákonném označení trestných činů, pro které je obviněný stíhán, nebo o jeho změně,
- f) jménu, příjmení a adrese obhájce, který obviněného zastupuje,

- g) osobních údajích spoluobviněného, pokud se nachází ve vazbě,
- h) postoupení věci jinému orgánu činnému v trestním řízení,
- i) podání obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu nebo o pravomocném rozhodnutí o vrácení věci státnímu zástupci k došetření,
- j) podání žádosti poškozeným nebo svědkem podle § 44a.

(2) Poškozený nebo svědek, který podal žádost podle § 44a, se vhodným způsobem vyzoomí o propuštění obviněného z vazby nebo o jeho uprchnutí z vazby v den, kdy k této skutečnosti došlo.

(3) Vyrozmění podle odstavců 1 a 2 provede orgán činný v trestním řízení, který vede řízení v době, kdy došlo ke skutečnosti, kterou je třeba věznicí oznámit; vrácení věci státnímu zástupci k došetření oznamuje soud, který takové rozhodnutí v prvním stupni učinil.

Trvání vazby

§ 71

Přezkoumávání trvání důvodů vazby

(1) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny průběžně zkoumat, zda důvody vazby u obviněného ještě trvají nebo se nezměnily a zda nelze vazbu nahradit některým z opatření uvedených v § 73 a 73a. Přihlížejí při tom také k tomu, zda ponechání obviněného ve vazbě vyžaduje obtížnost věci nebo jiné závažné důvody, pro které nelze trestní stíhání skončit, a zda by propuštěním obviněného z vazby bylo zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání. Soudce tak činí v přípravném řízení pouze při rozhodování o

- a) žádosti obviněného o propuštění z vazby,
- b) návrhu státního zástupce na rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě,
- c) změně důvodů vazby, jestliže byl shledán nový důvod vazby, nebo
- d) stížnosti proti usnesení státního zástupce o vazbě.

(2) Obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby, jestliže

- a) pomine důvod vazby, nebo
- b) je zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k povaze a závažnosti věci trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, a nejsou-li dány okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 a 4.

§ 71a

Žádost o propuštění z vazby

Obviněný má právo kdykoli po právní moci rozhodnutí o vzetí do vazby žádat o propuštění z vazby. Za žádost o propuštění z vazby se považuje i návrh obviněného na přijetí

některého z opatření nahrazujících vazbu. O takové žádosti musí být rozhodnuto bez zbytečného odkladu. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci posledního rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho žádost o propuštění z vazby, nebo kterým bylo rozhodnuto o dalším trvání vazby nebo o změně důvodů vazby.

§ 72

Rozhodování o dalším trvání vazby

(1) Nejpozději každé tři měsíce od právní moci rozhodnutí o vzetí do vazby nebo právní moci jiného rozhodnutí o vazbě je v přípravném řízení soudce povinen rozhodnout na návrh státního zástupce o tom, zda se obviněný i nadále ponechává ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští. Jinak musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby.

(2) Návrh státního zástupce na vydání rozhodnutí soudce o dalším trvání vazby podle odstavce 1 je třeba doručit soudu nejpozději 15 dnů před uplynutím lhůty tří měsíců.

(3) Soud je povinen nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy u něj byla podána obžaloba proti obviněnému, který je ve vazbě, nebo návrh na schválení dohody o vině a trestu sjednané s obviněným, který je ve vazbě, nebo kdy mu byl doručen spis na základě rozhodnutí o postoupení nebo přikázání věci obviněného, který je ve vazbě, rozhodnout, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští; jinak musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby. Ponechá-li soud obviněného ve vazbě, nebo rozhodne-li soud o vzetí obviněného do vazby až po podání obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu, je povinen postupovat přiměřeně podle odstavce 1.

(4) Jestliže tříměsíční lhůta pro rozhodnutí soudu o dalším trvání vazby skončí v průběhu řízení o opravném prostředku před nadřízeným soudem, je k rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě nebo o jeho propuštění z vazby příslušný tento nadřízený soud; při předložení spisu jej soud, proti jehož rozhodnutí byl podán opravný prostředek, vyrozumí o konci této lhůty.

Nejvyšší přípustná doba trvání vazby

§ 72a

(1) Vazba může trvat v přípravném řízení a v řízení před soudem jen nezbytně nutnou dobu. Celková doba trvání vazby v trestním řízení nesmí přesáhnout

a) jeden rok, je-li vedeno trestní stíhání pro přečin,

b) dva roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zločin,

c) tři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin,

d) čtyři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin, za který lze podle trestního zákona uložit výjimečný trest.

(2) Z doby uvedené v odstavci 1 připadá jedna třetina na přípravné řízení a dvě třetiny na řízení před soudem. Není-li přípravné řízení nebo řízení před soudem před uplynutím této

doby skončeno, musí být nejpozději v poslední den této lhůty obviněný propuštěn z vazby. Je-li obviněný stíhán pro dva nebo více trestných činů, je pro určení této doby rozhodující čin nejprísněji trestný. Je-li skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu stanovenou pro přípravné řízení nebo řízení před soudem, obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby.

(3) Vazba z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) může trvat nejdéle tři měsíce. Nebyl-li obviněný, který není ve vazbě současně i z jiného důvodu, propuštěn z vazby před uplynutím lhůty uvedené ve větě první, musí být propuštěn nejpozději poslední den této lhůty. Bylo-li zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání [§ 68 odst. 3 písm. d)], rozhodne o ponechání obviněného ve vazbě nad stanovenou lhůtu v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce a po podání obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu soud.

(4) Doba trvání vazby se počítá ode dne, kdy došlo k omezení osobní svobody obviněného. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření pokračuje běh lhůty, která připadá na přípravné řízení, ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.

(5) Doba trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto v řízení o dovolání (§ 265l odst. 4 a § 265o odst. 2), o stížnosti pro porušení zákona (§ 275 odst. 3), o návrhu na povolení obnovy řízení (§ 282 odst. 2 a § 287), po zrušení výroku o trestu nálezem Ústavního soudu (§ 314k odst. 1), v řízení o výkonu trestu vyhoštění (§ 350c odst. 1), jakož i v řízení podle hlavy dvacáté páté, se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení.

§ 72b

Byl-li soudem vyhlášen rozsudek, kterým byl obviněný odsouzen pro zvlášť závažný zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nezapočítává se doba vazby od vyhlášení takového rozsudku do nařízení výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo do zrušení takového rozsudku do celkové doby trvání vazby podle § 72a odst. 1.

§ 73

Nahrazení vazby zárukou, dohledem nebo slibem

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu, jestliže

a) zájmové sdružení občanů uvedené v § 3 odst. 1, anebo důvěryhodná osoba schopná příznivě ovlivňovat chování obviněného, nabídnou převzetí záruky za další chování obviněného a za to, že se obviněný na vyzvání dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu a že vždy předem oznámí vzdálení se z místa pobytu, a orgán rozhodující o vazbě považuje záruku vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečnou a přijme ji,

b) obviněný dá písemný slib, že povede řádný život, zejména že se nedopustí trestné činnosti, na vyzvání se dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, vždy předem oznámí vzdálení se z místa pobytu a že splní povinnosti a dodrží omezení, která se mu uloží, a orgán rozhodující o vazbě považuje slib vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečný a přijme jej, nebo

c) s ohledem na osobu obviněného a povahu projednávaného případu lze účelu vazby dosáhnout dohledem probačního úředníka nad obviněným.

(2) Soud a v přípravném řízení státní zástupce seznámí toho, kdo nabízí převzetí záruky podle odstavce 1 písm. a) a splňuje podmínky pro její přijetí, s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(3) Obviněný, nad nímž byl vysloven dohled probačního úředníka nahrazující vazbu, je povinen se ve stanovených lhůtách dostavit k probačnímu úředníkovi, změnit místo pobytu pouze s jeho souhlasem a podrobit se dalším omezením stanoveným ve výroku rozhodnutí, která směřují k tomu, aby se nedopustil trestné činnosti a nemařil průběh trestního řízení.

(4) V souvislosti s nahrazením vazby některým opatřením uvedeným v odstavci 1 může orgán rozhodující o vazbě současně uložit obviněnému omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí. V takovém případě orgán rozhodující o vazbě vyzve obviněného nebo toho, kdo má cestovní doklad obviněného u sebe, aby mu cestovní doklad 10) ve lhůtě jím stanovené vydal, jinak mu bude odejmut; na postup při odnětí cestovního dokladu se § 79 použije přiměřeně. Opis usnesení, kterým bylo rozhodnuto o uložení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které se týká státního občana České republiky, zašle orgán rozhodující o vazbě orgánu příslušnému k vydání cestovního dokladu; tento orgán také vyrozumí o vydání nebo odnětí cestovního dokladu.

(5) Obviněný, kterému bylo v souvislosti s nahrazením vazby uloženo omezení uvedené v odstavci 4, má právo kdykoliv žádat o jeho zrušení. O takové žádosti musí orgán rozhodující o vazbě rozhodnout bez zbytečného odkladu. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li nové důvody, opakovat až po uplynutí tří měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

(6) Orgán, který rozhodl o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které se týká státního občana České republiky, vyrozumí o této skutečnosti bez zbytečného odkladu orgán příslušný k vydání cestovního dokladu; tento orgán rovněž vyrozumí o vrácení cestovního dokladu obviněnému.

(7) Neplní-li obviněný povinnosti uložené v souvislosti s nahrazením vazby některým opatřením uvedeným v odstavci 1 a trvají-li důvody vazby, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne o vazbě.

§ 73a **Peněžitá záruka**

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu též tehdy, jestliže přijme složenou peněžitou záruku, jejíž výši určil. Je-li však obviněný stíhán pro trestný čin vraždy (§ 140 trestního zákoníku), těžkého ublížení na zdraví (§ 145 trestního zákoníku), mučení a jiného nelidského a krutého zacházení podle § 149 odst. 3, 4 trestního zákoníku, obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), loupeže podle § 173 odst. 4 trestního zákoníku, braní rukojmí podle § 174 odst. 3, 4 trestního zákoníku, znásilnění podle § 185 odst. 3, 4 trestního zákoníku, pohlavního zneužití podle § 187 odst. 3, 4 trestního zákoníku, obecného ohrožení podle § 272 odst. 2, 3 trestního zákoníku, vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků (§ 280 trestního zákoníku), nedovolené výroby a jiného

nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 3, 4 trestního zákoníku, získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou (§ 290 trestního zákoníku), zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 292 odst. 2, 3 trestního zákoníku, vlastizrady (§ 309 trestního zákoníku), rozvracení republiky (§ 310 trestního zákoníku), teroristického útoku (§ 311 trestního zákoníku), teroru (§ 312 trestního zákoníku), sabotáže (§ 314 trestního zákoníku), vyzvědačství (§ 316 trestního zákoníku), spolupráce s nepřítelem (§ 319 trestního zákoníku), válečné zrady (§ 320 trestního zákoníku), genocidia (§ 400 trestního zákoníku), útoku proti lidskosti (§ 401 trestního zákoníku), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402 trestního zákoníku), přípravy útočné války (§ 406 trestního zákoníku), styků ohrožujících mír (§ 409 trestního zákoníku), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 411 trestního zákoníku), válečné krutosti (§ 412 trestního zákoníku), perzekuce obyvatelstva (§ 413 trestního zákoníku), plenění v prostoru válečných operací (§ 414 trestního zákoníku), zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků (§ 415 trestního zákoníku), nebo zneužití vlajky a příměří (§ 416 trestního zákoníku), a je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c), nelze peněžitou záruku přijmout. Se souhlasem obviněného může peněžitou záruku složit i jiná osoba, musí však být před jejím přijetím seznámena s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(2) Na návrh obviněného nebo osoby, která nabízí složení peněžitě záruky, orgán uvedený v odstavci 1 rozhodne, že

a) přijetí peněžitě záruky je přípustné, a zároveň s přihlédnutím k osobě a k majetkovým poměrům obviněného nebo toho, kdo za něho složení peněžitě záruky nabízí, k povaze a závažnosti trestného činu, pro který je obviněný stíhán, a závažnosti důvodů vazby určí výši peněžitě záruky v odpovídající hodnotě od 10 000 Kč výše a způsob jejího složení, nebo

b) vzhledem k okolnostem případu nebo závažnosti skutečností odůvodňujících vazbu nabídku peněžitě záruky nepřijímá.

(3) Pokud orgán uvedený v odstavci 1 rozhodne, že přijetí peněžitě záruky je přípustné, může zároveň rozhodnout o uložení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí. Pro případy podle věty první se § 73 odst. 4 až 6 použijí obdobně.

(4) Soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne, že peněžitá záruka připadá státu, jestliže obviněný

a) uprchne, skrývá se nebo neoznámí změnu svého pobytu, a znemožní tak doručení předvolání nebo jiné písemnosti soudu, státního zástupce nebo policejního orgánu,

b) zaviněně se nedostaví na předvolání k úkonu trestního řízení, jehož provedení je bez jeho přítomnosti vyloučeno,

c) opakuje trestnou činnost nebo se pokusí dokonat trestný čin, který dříve nedokonal nebo který připravoval nebo kterým hrozil, nebo

d) se vyhýbá výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo peněžitého trestu nebo výkonu náhradního trestu odnětí svobody za peněžitý trest.

(5) Peněžitou záruku zruší nebo změní její výši na návrh obviněného nebo osoby, která

ji složila, anebo i bez návrhu soud nebo státní zástupce, který v té době vede řízení, jestliže pominuly důvody, které k jejímu přijetí vedly, nebo se změnily okolnosti rozhodné pro určení její výše. Rozhodne-li o zrušení peněžitě záruky nebo o jejím připadnutí státu, přezkoumá zároveň, zda nejsou dány důvody pro rozhodnutí o vzetí do vazby, a případně provede potřebné úkony.

(6) Nerozhodne-li soud jinak, trvá peněžitá záruka u obviněného, který byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo peněžitému trestu, do dne, kdy obviněný nastoupí výkon trestu odnětí svobody, zaplatí peněžitý trest a náklady trestního řízení; odstavec 7 tím není dotčen. Nezaplatí-li obviněný peněžitý trest nebo náklady trestního řízení ve stanovené lhůtě, na jejich zaplacení se použijí prostředky z peněžitě záruky.

(7) Byla-li odsuzujícím rozsudkem obviněnému uložena povinnost nahradit poškozenému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích a poškozený o to ve stanovené lhůtě požádá, peněžitá záruka se poté, co odsouzený splnil své povinnosti uvedené v odstavci 6, použije k úhradě pohledávky poškozeného. Nepostačují-li prostředky z peněžitě záruky k uspokojení pohledávek všech poškozených, tyto pohledávky se uspokojí poměrně.

(8) Jakmile je možno peněžitou záruku použít k úhradě pohledávky poškozeného podle odstavce 7, soud o tom poškozeného vyrozumí. Nepožádá-li poškozený o využití peněžitě záruky k úhradě své pohledávky do tří měsíců od tohoto vyrozumění, peněžitá záruka se vrátí odsouzenému nebo osobě, která peněžitou záruku složila. O tom je třeba poškozeného poučit.

(9) Na důvody, pro které peněžitá záruka může připadnout státu, být použita na zaplacení peněžitěho trestu nebo nákladů trestního řízení nebo k uhrazení pohledávky poškozeného, musí být obviněný a osoba, která peněžitou záruku složila, předem upozorněni.

§ 73b

Orgány rozhodující o vazbě

(1) O vzetí obviněného do vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. O vazbě obviněného zatčeného podle § 69 rozhoduje v řízení před soudem soudce; v takovém případě má stejná práva a povinnosti jako senát a jeho předseda.

(2) O žádosti obviněného o propuštění z vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce. Nevyhoví-li státní zástupce žádosti o propuštění z vazby, je povinen ji nejpozději do pěti pracovních dnů od doručení předložit k rozhodnutí soudci; o tomto postupu vyrozumí obviněného. Souhlasí-li státní zástupce s propuštěním obviněného z vazby, může v řízení před soudem o propuštění z vazby rozhodnout předseda senátu.

(3) O dalším trvání vazby obviněného rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(4) Ozměně důvodů vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce; pominul-li některý z důvodů vazby, může o pominutí důvodu vazby rozhodnout v přípravném řízení i státní zástupce.

(5) O žádosti o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které bylo obviněnému uloženo podle § 73 odst. 4 nebo § 73a odst. 3, rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce.

(6) Rozhodnutí, kterým se obviněný propouští z vazby, může v přípravném řízení učinit i státní zástupce. V případě překročení lhůty pro rozhodnutí o dalším trvání vazby podle § 72 nebo překročení nejvyšší přípustné doby trvání vazby podle § 72a vydá soud a v přípravném řízení soudce nebo státní zástupce pouze příkaz k propuštění obviněného z vazby.

§ 73c

Zvláštní náležitosti rozhodnutí o vazbě

V odůvodnění rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby nebo jiného rozhodnutí o vazbě, jehož důsledkem je ponechání obviněného ve vazbě, musí být kromě obecných náležitostí (§ 134) uvedeny také

a) skutečnosti, které odůvodňují podezření ze spáchání trestného činu, pro který je obviněný stíhán, b) konkrétní skutečnosti, ze kterých jsou dovozovány důvody vazby, popřípadě okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 a 4 a v § 72a odst. 3,

c) důvody, pro které nebylo možné dosáhnout účelu vazby jiným opatřením.

§ 73d

Vazební zasedání

(1) Koná-li se hlavní líčení nebo veřejné zasedání, jehož se účastní obviněný, rozhodne soud i o vazbě, je-li to potřebné vzhledem ke stanoveným lhůtám.

(2) Rozhoduje-li soud o vzetí obviněného do vazby mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání, nebo rozhoduje-li soudce o vzetí do vazby v přípravném řízení, rozhoduje vždy ve vazebním zasedání.

(3) V jiných případech než uvedených v odstavcích 1 a 2 se rozhoduje ve vazebním zasedání, jestliže o to obviněný výslovně požádá, nebo soud a v přípravném řízení soudce považuje osobní slyšení obviněného za potřebné pro účely rozhodnutí o vazbě. Vazební zasedání však není třeba konat, i když o jeho konání obviněný výslovně požádal, jestliže

a) obviněný se jej následně odmítl zúčastnit,

b) obviněný byl slyšen k vazbě v posledních šesti týdnech, neuvedl žádné nové okolnosti podstatné pro rozhodnutí o vazbě nebo jím uváděné okolnosti zjevně nemohou vést ke změně rozhodnutí o vazbě,

c) zdravotní stav obviněného neumožňuje jeho výslech, nebo

d) obviněný se propouští z vazby.

§ 73e

Příprava vazebního zasedání

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení soudce předvolá nebo nechá předvést k vazebnímu zasedání obviněného a vyrozumí o něm státního zástupce a obhájce. Rozhoduje-li se o vazbě zadrženého nebo zatčeného obviněného, obhájce se vyrozumí, je-li ve lhůtě 24

hodin, v níž nejpozději musí být rozhodnuto o vazbě, dosažitelný.

(2) Dobu konání vazebního zasedání stanoví předseda senátu a v přípravném řízení soudce tak, aby státní zástupce a obhájce měli možnost se vazebního zasedání zúčastnit a byly dodrženy lhůty stanovené pro rozhodnutí o vazbě.

§ 73f

Přítomnost osob při vazebním zasedání

(1) Vazební zasedání se v řízení před soudem koná za stálé přítomnosti všech členů senátu.

(2) Vazebního zasedání se vždy účastní obviněný; jeho účast může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Účast státního zástupce a obhájce při vazebním zasedání není nutná.

(3) Vazební zasedání se koná bez účasti veřejnosti.

§ 73g

Průběh vazebního zasedání

(1) Po zahájení vazebního zasedání podá předseda senátu nebo určený člen senátu a v přípravném řízení soudce zprávu o stavu věci. Poté podle povahy věci přednese návrh státního zástupce nebo žádost o propuštění z vazby obviněný nebo jeho obhájce.

(2) Státní zástupce, obviněný a jeho obhájce přednesou svá vyjádření a případné návrhy na provedení šetření potřebného pro rozhodnutí o vazbě. Není-li některá z těchto osob přítomna a jsou-li její vyjádření a návrhy obsaženy ve spise, anebo požádá-li o to, přednese jejich obsah předseda senátu nebo jím určený člen senátu a v přípravném řízení soudce. Následně předseda senátu a v přípravném řízení soudce vyslechnou obviněného ke všem okolnostem podstatným pro rozhodnutí o vazbě. Státní zástupce a obhájce mohou klást obviněnému otázky, avšak teprve tehdy, až jim k tomu předseda senátu a v přípravném řízení soudce udělí slovo.

(3) Jsou-li ve vazebním zasedání prováděny důkazy, užije se přiměřeně ustanovení o dokazování v hlavním líčení; omezení v provádění důkazů čtením protokolu o výpovědi svědka nebo znalce (§ 211 odst. 1 a 5) se neuplatní.

(4) Na závěr vazebního zasedání předseda senátu a v přípravném řízení soudce udělí slovo k závěrečným návrhům státnímu zástupci, obhájci a obviněnému.

(5) Rozhodnutí se vždy vyhlásí ve vazebním zasedání.

(6) Ustanovení § 55b, 56 a 57 se přiměřeně užijí i na vazební zasedání.

§ 74

Stížnost proti rozhodnutí o vazbě

(1) Proti rozhodnutí o vazbě (§ 68, 69, 71, 71a, 72, § 72a odst. 3, § 73 a 73a) je přípustná stížnost. Na rozhodování o stížnosti proti rozhodnutí o vazbě se obdobně užijí

ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g).

(2) Odkladný účinek má pouze stížnost stran proti rozhodnutí o připadnutí peněžité záruky státu a stížnost státního zástupce proti rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby, nejde-li o propuštění z vazby po vyhlášení zprošťujícího rozsudku. Byl-li však státní zástupce přítomen při vyhlášení rozhodnutí, má jeho stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

(3) Rozhodne-li soud na základě stížnosti o zrušení rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby nebo o dalším trvání vazby [§ 149 odst. 1 písm. b)], může věc vrátit k novému projednání a rozhodnutí pouze z důvodu závažných vad rozhodnutí. V takovém případě musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby.

§ 74a

Omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody

(1) Je-li vedeno trestní stíhání proti obviněnému ve výkonu trestu odnětí svobody a je-li dán některý z důvodů vazby podle § 67, rozhodne o důvodech, obsahu a trvání nezbytných omezení, která se proti němu uplatní, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(2) Uložená omezení nesmí být závažnější než ta, kterým by jinak byl obviněný podroben ve vazbě.

(3) Na rozhodování o omezeních, jejich trvání a o žádostech o zrušení omezení se přiměřeně užijí ustanovení § 68 odst. 1, § 71, 71a, 72, 72a a 74. Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Ustanovení o vazebním zasedání se neužijí.

ODDÍL DRUHÝ

Zadržení

§ 75

Zadržení obviněného policejním orgánem

Jestliže je dán některý z důvodů vazby (§ 67), může policejní orgán obviněného zadržet. Je však povinen provedené zadržení státnímu zástupci bezodkladně ohlásit a předat mu opis protokolu, který sepsal při zadržení, i další materiál, který státní zástupce potřebuje, aby popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí být podán tak, aby obviněný mohl být nejpozději do 48 hodin od zadržení odevzdán soudu, jinak musí být propuštěn na svobodu.

§ 76

Zadržení osoby podezřelé

(1) Osobu podezřelou ze spáchání trestného činu může, je-li tu některý z důvodů vazby (§ 67), policejní orgán v naléhavých případech zadržet, i když dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1). K zadržení je třeba předchozího souhlasu státního zástupce. Bez takového souhlasu lze zadržení provést, jen jestliže věc nesnese odkladu a souhlasu předem nelze dosáhnout, zejména byla-li osoba přistižena při trestném činu nebo zastížena na útěku.

(2) Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

(3) Policejní orgán, který provedl zadržení, zadrženou osobu vyslechne a o výsledku sepíše protokol, v němž označí místo, čas a bližší okolnosti zadržení a uvede osobní údaje zadržené osoby, jakož i podstatné důvody zadržení.

(4) Policejní orgán, který zadržení provedl nebo kterému byla podle odstavce 2 odevzdána osoba přistižená při trestném činu, ji propustí bezodkladně na svobodu v případě, že bude podezření rozptýleno nebo důvody zadržení z jiné příčiny odpadnou. Nepropustí-li zadrženou osobu na svobodu, předá státnímu zástupci protokol o jejím výsledku s vyhotovením usnesení o zahájení trestního stíhání a další důkazní materiál tak, aby státní zástupce popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí policejní orgán podat bez odkladu, aby osoba zadržená podle tohoto zákona mohla být odevzdána soudu nejpozději do 48 hodin od tohoto zadržení; jinak musí být propuštěna na svobodu.

(5) Ustanovení § 33 odst. 1, § 91, 92, 93 a 95 je třeba přiměřeně dbát i tehdy, jestliže je zadržená osoba vyslýchána v době, kdy ještě proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160).

(6) Zadržená osoba má právo zvolit si obhájce, hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zadržení; má též právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jejím výsledku podle odstavce 3, ledaže je obhájce ve lhůtě uvedené v odstavci 4 nedosažitelný. O těchto právech je třeba podezřelého poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění.

§ 77

Rozhodnutí o zadržené osobě

(1) Nenařídil-li státní zástupce propuštění zadržené osoby na podkladě materiálů mu došlých, popřípadě po jejím opětovném výsledku, je povinen odevzdat ji ve lhůtě 48 hodin od zadržení soudu s návrhem na vzetí do vazby. K návrhu připojí dosud získaný důkazní materiál.

(2) Soudce je povinen vyslechnout zadrženou osobu (odstavec 1) a do 24 hodin od doručení návrhu státního zástupce rozhodnout o jejím propuštění na svobodu anebo rozhodnout, že ji bere do vazby. O době a místě konání výsledku vyrozumí bezodkladně vhodným způsobem zvoleného nebo ustanoveného obhájce, pokud je dosažitelný a o jeho účast zadržená osoba požádala, a státního zástupce. Obhájce a státní zástupce se mohou výsledku zúčastnit a klást zadržené osobě otázky, avšak teprve tehdy, až jim k tomu soudce udělí slovo. Překročení doby 24 hodin od doručení návrhu státního zástupce na vzetí do vazby je vždy důvodem rozhodnutí o propuštění obviněného na svobodu.

ODDÍL TŘETÍ

Zákaz vycestování do zahraničí

§ 77a

(1) Je-li vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje tři léta, může soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce uložit omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí, je-li to nezbytné pro dosažení účelu trestního řízení. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(2) Bylo-li obviněnému uloženo omezení podle odstavce 1, předseda senátu a v přípravném řízení soudce vyzve obviněného nebo toho, kdo má cestovní doklad obviněného u sebe, aby mu cestovní doklad¹⁰ ve lhůtě jím stanovené vydal, jinak mu bude odejmut; na postup při odnětí cestovního dokladu se § 79 použije přiměřeně.

(3) Opis usnesení podle odstavce 1, týká-li se státního občana České republiky, zašle předseda senátu a v přípravném řízení soudce orgánu příslušnému k vydání cestovního dokladu; tento orgán také vyrozumí o vydání nebo odnětí cestovního dokladu.

(4) Omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí podle odstavce 1 předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zruší i bez návrhu, pominuly-li důvody pro jeho uložení. Obviněný, kterému bylo uloženo omezení podle odstavce 1, má právo kdykoliv žádat o jeho zrušení. O takové žádosti musí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodnout bez zbytečného odkladu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li nové důvody, opakovat až po uplynutí tří měsíců od právní moci rozhodnutí.

(5) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce vyrozumí bez zbytečného odkladu orgán příslušný k vydání cestovního dokladu o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které se týká státního občana České republiky; tento orgán rovněž vyrozumí o vrácení cestovního dokladu obviněnému.

ODDÍL ČTVRTÝ

Vydání a odnětí věci, zajištění peněžních prostředků na účtu, zaknihovaných cenných papírů, nemovitosti a jiné majetkové hodnoty

§ 78

Povinnost k vydání věci

(1) Kdo má u sebe věc důležitou pro trestní řízení, je povinen ji na vyzvání předložit soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; je-li ji nutno pro účely trestního řízení zajistit, je povinen věc na vyzvání těmito orgány vydat. Při vyzvání je třeba ho upozornit na to, že nevyhoví-li výzvě, může mu být věc odňata, jakož i na jiné následky nevyhovění (§ 66).

(2) Povinnost podle odstavce 1 se nevztahuje na listinu, jejíž obsah se týká okolnosti, o které platí zákaz výslechu, ledaže došlo k zproštění povinnosti zachovat věc v tajnosti nebo k zproštění povinnosti mlčenlivosti (§ 99).

(3) Vyzvat k vydání věci je oprávněn předseda senátu, v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán.

§ 79 Odnětí věci

(1) Nebude-li věc důležitá pro trestní řízení na vyzvání vydána tím, kdo ji má u sebe, může mu být na příkaz předsedy senátu a v přípravném řízení na příkaz státního zástupce nebo policejního orgánu odňata. Policejní orgán potřebuje k vydání takového příkazu předchozí souhlas státního zástupce.

(2) Nevykoná-li orgán, který příkaz k odnětí věci vydal, odnětí věci sám, provede je na podkladě příkazu policejní orgán.

(3) Bez předchozího souhlasu uvedeného v odstavci 1 může být příkaz policejním orgánem vydán jen tehdy, jestliže nelze předchozího souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu.

(4) K odnětí věci se podle možnosti přibere osoba, která není na věci zúčastněna.

(5) Protokol o vydání a odnětí věci musí obsahovat též dostatečně přesný popis vydané nebo odňaté věci, který by umožnil určit její totožnost.

(6) Osobě, která věc vydala nebo již byla věc odňata, vydá orgán, který úkon provedl, ihned písemné potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu.

§ 79a Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky

(1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že peněžní prostředky na účtu u banky jsou určeny ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byly užity nebo jsou výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu a případně též peněžních prostředků dodatečně došlých na účet, vztahuje-li se důvod zajištění i na ně, včetně jejich příslušenství. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Předchozího souhlasu státního zástupce není třeba v naléhavých případech, které nesnesou odkladu. Policejní orgán je v takovém případě povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 musí být doručeno bance, která vede účet, a poté, co banka zajištění provedla, i majiteli účtu. V rozhodnutí se uvede bankovní spojení, kterým se rozumí číslo účtu a kód banky, a dále peněžní částka v příslušné měně, na kterou se zajištění vztahuje. Zajištění se vztahuje na peněžní prostředky, které byly na účtu v okamžiku, v němž bylo bance doručeno rozhodnutí, až do výše částky uvedené v rozhodnutí o zajištění a jejího příslušenství. Převyšuje-li částka uvedená v rozhodnutí zůstatek peněžních prostředků na účtu, vztahuje se zajištění i na peněžní prostředky, které na účet dodatečně došly, a to do výše částky uvedené v rozhodnutí, včetně jejího příslušenství. Nestanoví-li orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 jinak, zakáže se okamžikem doručení rozhodnutí jakákoliv dispozice s peněžními prostředky, které se na účtu nacházejí, až do výše zajištění, s výjimkou

výkonu rozhodnutí. Na úhradu pohledávek, které jsou předmětem výkonu soudního nebo správního rozhodnutí, se přednostně použijí peněžní prostředky nedotčené rozhodnutím o zajištění. S peněžními prostředky, na které se vztahuje rozhodnutí o zajištění, lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu předsedy senátu a v přípravném řízení státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu.

(3) Jestliže zajištění peněžních prostředků na účtu pro účely trestního řízení již není třeba nebo zajištění není třeba ve stanovené výši, orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 zajištění zruší nebo je omezí. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění je třeba doručit bance a majiteli účtu.

(4) Majitel účtu, jehož peněžní prostředky na účtu byly zajištěny, má právo kdykoliv žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu neodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji majitel účtu, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí třiceti dnů od právní moci rozhodnutí.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost.

§ 79b

Z důvodů, pro které lze zajistit peněžní prostředky na účtu u banky, lze rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiných subjektů, které vedou účet pro jiného, blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokaci čerpání finančního úvěru a blokaci finančního pronájmu. Na postup při rozhodování o zajištění a na zrušení nebo omezení zajištění se přiměřeně užije ustanovení § 79a.

§ 79c

Zajištění zaknihovaných cenných papírů

(1) Rozhodne-li předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce o zajištění zaknihovaných cenných papírů, osoba oprávněná k vedení evidence investičních nástrojů podle zvláštního zákona nebo Česká národní banka zřídí jejich majiteli zvláštní účet, na kterém tyto cenné papíry vede.

(2) V naléhavých případech, které nesnesou odkladu, může o zajištění zaknihovaných cenných papírů rozhodnout též policejní orgán. Do 48 hodin je povinen své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší.

(3) Okamžikem doručení rozhodnutí o zajištění se zakazuje nakládání s cennými papíry, na které se zajištění vztahuje. Orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavcích 1 a 2 může podle povahy a okolností trestného činu, pro který se vede trestní stíhání, v rozhodnutí stanovit, že v důsledku zajištění zaknihovaných cenných papírů nelze vykonávat i další práva.

(4) Na důvody rozhodnutí o zajištění zaknihovaných cenných papírů, na postup při rozhodování o zajištění a na zrušení nebo omezení zajištění se přiměřeně užije ustanovení § 79a.

(5) Postup při správě zajištěných zaknihovaných cenných papírů stanoví zvláštní právní předpis.

§ 79d

Zajištění nemovitosti

(1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že nemovitost je určena ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byla užita, nebo je výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění takové nemovitosti. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Předchozího souhlasu státního zástupce není třeba v naléhavých případech, které nesnesou odkladu. Policejní orgán je v takovém případě povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší. Proti rozhodnutí o zajištění nemovitosti je přípustná stížnost.

(2) V usnesení o zajištění nemovitosti se zakáže vlastníkově nemovitosti, aby nakládal s nemovitostí uvedenou v usnesení; zejména se mu zakáže, aby po oznámení usnesení nemovitost převedl na někoho jiného nebo ji zatížil a uloží se mu, aby předsedovi senátu a v přípravném řízení státnímu zástupci do 15 dnů od oznámení usnesení sdělil, zda a kdo má k nemovitosti předkupní nebo jiné právo, s poučením, že jinak vlastník nemovitosti odpovídá za škodu tím způsobenou. Opis usnesení o zajištění zašle orgán uvedený v odstavci 1 příslušnému katastrálnímu úřadu. Státní zástupce zašle příslušnému katastrálnímu úřadu opis rozhodnutí o zrušení zajištění nemovitosti podle odstavce 1.

(3) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo s jeho souhlasem policejní orgán provede v případě nutnosti ohledání nemovitosti a jejího příslušenství; o době a místě ohledání uvědomí vlastníka nemovitosti nebo osobu, která s ním žije ve společné domácnosti, a dále osobu, o níž je známo, že má k nemovitosti práva. Vlastník nemovitosti nebo osoba s ním žijící ve společné domácnosti, a dále osoba, o níž je známo, že má k nemovitosti práva, jsou povinni prohlídku nemovitosti a jejího příslušenství umožnit.

(4) Pravomocné usnesení o zajištění nemovitosti doručí orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitosti předkupní, nájemní nebo jiné právo; dále je doručí finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu se nemovitost nachází a v jejichž obvodu má vlastník nemovitosti trvalý nebo jiný pobyt. Rozhodl-li o zajištění nemovitosti předseda senátu, pravomocné usnesení o zajištění nemovitosti se vyvěsí na úřední desce soudu, v přípravném řízení se vhodným způsobem uveřejní u příslušného státního zastupitelství. O nabytí právní moci tohoto usnesení vyrozumí orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění podle odstavce 1, příslušný katastrální úřad.

(5) Vklad vlastnického nebo jiného práva k zajištěné nemovitosti podle zvláštního právního předpisu lze po vyrozumění příslušného katastrálního úřadu podle odstavce 2 provést jen s předchozím souhlasem orgánu, který rozhodl o zajištění podle odstavce 1. Návrh na vklad práva týkajícího se zajištěné nemovitosti podaný podle zvláštního právního předpisu před vydáním usnesení o jejím zajištění, o němž dosud nebylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto, pozbývá své právní účinky ke dni nabytí právní moci usnesení o zajištění této nemovitosti.

(6) Práva třetích osob k zajištění nemovitosti lze uplatnit podle zvláštního právního předpisu. Se zajištěnou nemovitostí lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu soudce a v přípravném řízení státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu.

(7) Jestliže zajištění nemovitosti pro účely trestního řízení již není nutné, nebo zajištění nemovitosti není nutné ve stanoveném rozsahu, orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 zajištění zruší nebo je omezí. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Proti rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(8) Vlastník nemovitosti, která byla zajištěna, má právo kdykoli žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu bezodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji vlastník nemovitosti, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(9) Postup při správě zajištěné nemovitosti stanoví zvláštní právní předpis.

§ 79e

Zajištění jiné majetkové hodnoty

(1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že jiná majetková hodnota, než která je uvedena v § 78 až 79d, je určena ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byla užita, nebo je výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění takové majetkové hodnoty. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Předchozího souhlasu státního zástupce není třeba v naléhavých případech, které nesnesou odkladu. Policejní orgán je v takovém případě povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší. Proti rozhodnutí o zajištění jiné majetkové hodnoty je přípustná stížnost.

(2) V usnesení o zajištění jiné majetkové hodnoty se zakáže jejímu majiteli, aby nakládal s majetkovou hodnotou uvedenou v usnesení a aby po oznámení usnesení převedl jinou majetkovou hodnotu na někoho jiného nebo ji zatížil. V usnesení o zajištění jiné majetkové hodnoty lze omezit také výkon dalších práv souvisejících se zajištěnou majetkovou hodnotou, je-li to zapotřebí pro účely zajištění. Dále se majiteli jiné majetkové hodnoty uloží, aby předsedovi senátu a v přípravném řízení státnímu zástupci do 15 dnů od oznámení usnesení sdělil, zda a kdo má k jiné majetkové hodnotě předkupní nebo jiné právo, s poučením, že jinak majitel jiné majetkové hodnoty odpovídá za škodu tím způsobenou. V usnesení o zajištění jiné majetkové hodnoty se její majitel vyzve k vydání všech listin, jejichž předložení je nutné k uplatnění určitého práva k zajištěné jiné majetkové hodnotě, s upozorněním na následky nevyhovění takové výzvě ve stanovené lhůtě (§ 66 a 79). Tyto listiny se sepiší a složí do úschovy soudu.

(3) Usnesení o zajištění jiné majetkové hodnoty oznámí orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění podle odstavce 1, rovněž dlužníku majitele jiné majetkové hodnoty a uloží mu, aby místo plnění majiteli jiné majetkové hodnoty složil předmět plnění do úschovy soudu nebo na místo určené orgánem činným v trestním řízení uvedeným v odstavci 1. Složením předmětu plnění do úschovy soudu nebo na určené místo dlužník svůj závazek v

rozsahu poskytnutého plnění splní. Usnesení o zajištění jiné majetkové hodnoty se dlužníku oznámí dříve než jejímu majiteli.

(4) Orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění podle odstavce 1, vyrozumí o tomto rozhodnutí bezodkladně orgán, který podle zvláštních právních předpisů vede evidenci vlastníků nebo držitelů jiné majetkové hodnoty, která byla zajištěna, a územní pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, v jehož obvodu má majitel jiné majetkové hodnoty trvalý nebo jiný pobyt; pokud má majitel jiné majetkové hodnoty takový pobyt v cizině, vyrozumí o zajištění jiné majetkové hodnoty územní pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, v jehož obvodu se zajištěná jiná majetková hodnota nachází. Příslušný orgán činný v trestním řízení zároveň tyto orgány vyzve, aby, pokud zjistí, že se se zajištěnou jinou majetkovou hodnotou nakládá tak, že hrozí zmaření nebo ztížení účelu jejího zajištění, mu tuto skutečnost neprodleně oznámily.

(5) Je-li k převodu nebo k zřízení práva k zajištěné jiné majetkové hodnotě nutný zápis do evidence vedené podle zvláštních právních předpisů, lze po vyrozumění provedeném podle odstavce 4 takový zápis provést jen s předchozím souhlasem orgánu, který o zajištění podle odstavce 1 rozhodl. Se zajištěnou jinou majetkovou hodnotou lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu předsedy senátu a v přípravném řízení státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu.

(6) Práva třetích osob k zajištěné jiné majetkové hodnotě lze uplatnit podle zvláštního právního předpisu.

(7) Na zrušení nebo omezení zajištění jiné majetkové hodnoty se obdobně užije § 79d odst. 7 a 8.

(8) Postup při správě zajištěné jiné majetkové hodnoty stanoví zvláštní právní předpis.

§ 79f **Zajištění náhradní hodnoty**

Nelze-li dosáhnout vydání nebo odnětí věci (§ 78 a 79) nebo nelze-li zajistit peněžní prostředky na účtu (§ 79a a 79b), zaknihované cenné papíry (§ 79c), nemovitost (§ 79d) nebo jinou majetkovou hodnotu (§ 79e), které jsou určeny ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byly užity, nebo jsou výnosem z trestné činnosti, může být místo nich zajištěna náhradní hodnota, která odpovídá, byť jen zčásti, jejich hodnotě; přitom se postupuje obdobně podle příslušných ustanovení upravujících jejich vydání, odnětí nebo zajištění (§ 78 až 79e).

Vrácení a další nakládání s věcí a jinou majetkovou hodnotou

§ 80

(1) Není-li věc, která byla podle § 78 vydána nebo podle § 79 odňata, k dalšímu řízení už třeba a nepřichází-li v úvahu její propadnutí nebo zabrání, vrátí se tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata. Jestliže na ni uplatňuje právo osoba jiná, vydá se tomu, o jehož právu na věc není pochyb. Při pochybnostech se věc uloží do úschovy a osoba, která si na věc činí nárok, se upozorní, aby jej uplatnila v řízení ve věcech občanskoprávních. Pokud osoba, která má na věc právo, ji přes opakovanou výzvu nepřevzme, bude věc prodána a částka za ni stržená bude uložena do úschovy soudu. Na prodej se užije přiměřeně předpisu o soudním

prodeji zabavených movitých věcí.

(2) Je-li nebezpečí, že se věc, která nemohla být vrácena nebo vydána podle odstavce 1, zkaží, prodá se a částka za ni stržená se uloží do úschovy soudu. Na prodej se užije přiměřeně předpisů o soudním prodeji zabavených movitých věcí.

(3) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 činí předseda senátu, v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán. Proti rozhodnutí o vrácení a vydání věci, jakož i o uložení do úschovy, je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 81

(1) Jestliže byla obviněným vydána nebo mu odňata věc, kterou získal nebo pravděpodobně získal trestným činem, a buď není známo, komu věc patří, nebo není znám pobyt poškozeného, vyhlásí se veřejně popis věci. Vyhlášení se učiní způsobem pro vypátrání poškozeného nejúčelnějším, a to spolu s vyzváním, aby se poškozený přihlásil do šesti měsíců od vyhlášení.

(2) Uplatnil-li ve lhůtě uvedené v odstavci 1 nárok na věc někdo jiný než obviněný, postupuje se podle § 80 odst. 1. Jestliže nárok na věc neuplatnil nikdo jiný, vydá se věc, nebo byla-li zatím pro nebezpečí zkázy už prodána, částka za ni stržená obviněnému na jeho žádost, pokud nejde o věc, kterou získal trestným činem. Jde-li o věc, kterou obviněný získal trestným činem, nebo nepožádal-li obviněný o vrácení věci a právo na věc neuplatnil někdo jiný ve lhůtě šesti měsíců po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1 větě druhé, připadá věc do vlastnictví státu; tím není dotčeno právo vlastníka žádat vydání takové věci nebo vydání částky stržené za její prodej.

(3) Jde-li o věc bezcennou, lze ji zničit i bez předchozího vyhlášení popisu.

(4) Opatření a rozhodnutí uvedená v odstavcích 1 až 3 činí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán. Proti usnesení o vydání věci nebo o zničení věci je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 81a

Na postup při vrácení peněžních prostředků na účtu, zaknihovaných cenných papírů, nemovitosti a jiné majetkové hodnoty, které byly zajištěny podle § 79a až 79e a při dalším nakládání s nimi, jakož i na postup při vrácení náhradní hodnoty, která byla zajištěna podle § 79f, a při dalším nakládání s ní, se přiměřeně užijí § 80 a 81.

§ 81b

(1) Byla-li vydána nebo odňata věc, která ohrožuje bezpečnost lidí nebo majetku, zejména omamná látka, psychotropní látka, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, precursor, jed nebo radioaktivní materiál, ze které byl odebrán přiměřený vzorek, a takové věci již není třeba za účelem provedení důkazu, zejména nejsou-li pochybnosti o totožnosti vzorku věci a jejího celku a o celkovém množství věci, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodnout o jejím zničení již v průběhu trestního řízení, pokud takové věci již není k dalšímu řízení třeba a nelze-li ji vrátit podle § 80, nebo není známo, komu taková věc patří, anebo není znám pobyt poškozeného.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

ODDÍL PÁTÝ

Domovní a osobní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků, vstup do obydlí, jiných prostor a pozemků

§ 82

Důvody domovní prohlídky a osobní prohlídky a prohlídky jiných prostor a pozemků

(1) Domovní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že v bytě nebo v jiné prostoru sloužící k bydlení nebo v prostorách k nim náležejících (obydlí) je věc nebo osoba důležitá pro trestní řízení.

(2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 lze vykonat i prohlídku prostor nesloužících k bydlení (jiných prostor) a pozemků, pokud nejsou veřejně přístupné.

(3) Osobní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že někdo má u sebe věc důležitou pro trestní řízení.

(4) U osoby zadržené a u osoby, která byla zatčena nebo která se bere do vazby, lze vykonat osobní prohlídku též tehdy, je-li tu podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí.

§ 83

Příkaz k domovní prohlídce

(1) Nařídit domovní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. V neodkladných případech tak může namísto příslušného předsedy senátu nebo soudce (§ 18) učinit předseda senátu nebo soudce, v jehož obvodu má být prohlídka vykonána. Příkaz k domovní prohlídce musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se osobě, u níž se prohlídka koná, při prohlídce, a není-li to možné, nejpozději do 24 hodin po odpadnutí překážky, která brání doručení.

(2) Na příkaz předsedy senátu nebo soudce vykoná domovní prohlídku policejní orgán.

§ 83a

Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků

(1) Na nařízení a provedení prohlídky jiných prostor a pozemků se obdobně užije § 83 odst. 1 a 2.

(2) Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků, jestliže vydání příkazu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu. Policejní orgán je však povinen si bezodkladně dodatečně vyžádat souhlas orgánu oprávněného k vydání příkazu; v přípravném řízení tak činí prostřednictvím státního zástupce. Pokud oprávněný orgán souhlas dodatečně neudělí, nelze výsledek prohlídky použít v dalším řízení jako důkaz.

(3) Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků také tehdy, pokud uživatel dotčených prostor nebo pozemků písemně prohlásí, že s prohlídkou

souhlasí, a své prohlášení předá policejnímu orgánu. O tomto úkonu však musí policejní orgán bezodkladně vyrozumět předsedu senátu oprávněného k vydání příkazu a v přípravném řízení státního zástupce.

§ 83b

Příkaz k osobní prohlídce

(1) Nařídit osobní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo s jeho souhlasem policejní orgán.

(2) Nevykoná-li osobní prohlídku orgán, který ji nařídil, vykoná ji na jeho příkaz policejní orgán.

(3) Osobní prohlídku vykonává vždy osoba stejného pohlaví.

(4) Bez příkazu nebo souhlasu uvedeného v odstavci 1 může policejní orgán vykonat osobní prohlídku jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu předem dosáhnout nelze a věc nesnese odkladu, anebo jestliže jde o osobu přistiženou při činu nebo o osobu, na kterou byl vydán příkaz k zatčení. Bez příkazu nebo souhlasu lze též provést osobní prohlídku v případech uvedených v § 82 odst. 4.

§ 83c

Vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek

(1) Policejní orgán může vstoupit do obydlí, jiných prostor nebo na pozemek jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob nebo pro ochranu jiných práv a svobod nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku.

(2) Policejní orgán dále může na místa uvedená v odstavci 1 vstoupit v případě, že se v nich nachází osoba,

a) na kterou byl vydán příkaz k zatčení nebo příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody nebo do výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody,

b) kterou je třeba předvést pro účely trestního řízení, nebo

c) kterou je třeba zadržet.

(3) Po vstupu na místa shora uvedená nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které slouží k odstranění naléhavého nebezpečí nebo k předvedení osoby.

§ 84

Předchozí výslech

Vykonat domovní prohlídku nebo osobní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor a pozemků lze jen po předchozím výsledku toho, u koho nebo na kom se má takový úkon vykonat, a to jen tehdy, jestliže se výsledkem nedosáhlo ani dobrovolného vydání hledané věci nebo odstranění jiného důvodu, který vedl k tomuto úkonu. Předchozího výsledku není třeba, jestliže věc nesnese odkladu a výslech nelze provést okamžitě.

Výkon prohlídek a vstupů do obydlí, jiných prostor a pozemků

§ 85

nadpis vypuštěn

(1) Orgán vykonávající domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor je povinen umožnit osobě, u níž se takový úkon koná, nebo některému dospělému členu její domácnosti nebo v případě prohlídky jiných prostor též jejímu zaměstnanci účast při prohlídce. O právu účasti při prohlídce je povinen tyto osoby poučit.

(2) K výkonu domovní a osobní prohlídky je třeba přibrat osobu, která není na věci zúčastněna. Orgán vykonávající prohlídku prokáže své oprávnění.

(3) V protokole o prohlídce je třeba též uvést, zda byla dodržena ustanovení o předchozím výsledku, popřípadě označit důvody, proč dodržena nebyla. Došlo-li při prohlídce k vydání nebo odnětí věci, je třeba pojmout do protokolu také údaje uvedené v § 79 odst. 5.

(4) Osobě, u které byla prohlídka vykonána, vydá orgán, který takový úkon vykonal, ihned, a není-li to možné, nejdéle do 24 hodin poté písemné potvrzení o výsledku úkonu, jakož i o převzetí věcí, které byly přitom vydány nebo odňaty, anebo opis protokolu.

(5) Při vstupu do obydlí, jiných prostor a pozemků se užije ustanovení odstavce 1 až 4 přiměřeně. Účast osob uvedených v odstavci 1 při vstupu do obydlí však lze odepřít a osobu uvedenou v odstavci 2 nepřibrat, jestliže by mohlo dojít k ohrožení jejího života nebo zdraví.

§ 85a

(1) Osoba, u níž má být provedena domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemku, osobní prohlídka nebo vstup do obydlí, je povinna tyto úkony strpět.

(2) Neumožní-li osoba, vůči níž směřuje úkon uvedený v odstavci 1, provedení takového úkonu, jsou orgány provádějící úkon oprávněny po předchozí marné výzvě překonat odpor takové osoby nebo jí vytvořenou překážku. O tom učiní záznam do protokolu (§ 85 odst. 3).

§ 85b

nadpis vypuštěn

(1) Při provádění domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor, v nichž advokát vykonává advokacii, pokud se zde mohou nacházet listiny, které obsahují skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta, je orgán provádějící úkon povinen vyžádat si součinnost České advokátní komory (dále jen "Komora"); orgán provádějící úkon je oprávněn seznámit se s obsahem těchto listin pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce Komory, kterého ustanoví předseda Komory z řad jejích zaměstnanců nebo z řad advokátů. Stanovisko zástupce Komory je třeba uvést v protokolu podle § 85 odst. 3.

(2) Odmítne-li zástupce Komory souhlas podle odstavce 1 udělit, musí být listiny za účasti orgánu provádějícího úkon, advokáta a zástupce Komory zabezpečeny tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit, popřípadě je zničit nebo poškodit; bezprostředně poté

musí být příslušné listiny předány Komoře. Komora vrátí advokátovi tyto listiny bez odkladu poté, co marně uplyne lhůta k podání návrhu podle odstavce 5. Komora postupuje obdobně, byl-li návrh zamítnut, a to i ohledně některých listin; v takovém případě Komora vrátí advokátovi jen ty listiny, kterých se zamítnutí návrhu týká. Komora vrátí advokátovi listiny bez odkladu též poté, kdy byla informována o postupu podle odstavce 6.

(3) V případě uvedeném v odstavci 2 větě první lze souhlas zástupce Komory nahradit na návrh orgánu, který domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor nařídil, rozhodnutím soudce nejbližší nadřízeného soudu, u něhož působí předseda senátu nebo soudce, který je oprávněn podle § 83 odst. 1 a § 83a odst. 1 nařídít domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor. V případě prohlídky jiných prostor provedené policejním orgánem podle § 83a odst. 2 nebo 3 podává návrh podle věty první předseda senátu oprávněný k vydání příkazu a v přípravném řízení státní zástupce.

(4) Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 59 odst. 4) obsahovat označení listin, ohledně kterých se navrhovatel domáhá nahrazení souhlasu zástupce Komory k seznámení se s jejich obsahem, a vylíčení skutečností svědčících o tom, proč nesouhlas zástupce Komory k seznámení se s orgánem provádějícího úkon s obsahem těchto listin má být nahrazen rozhodnutím soudce podle odstavce 3. K návrhu je třeba připojit protokol, v němž je zaznamenán nesouhlas zástupce Komory s tím, aby se orgán provádějící úkon s obsahem listin seznámil.

(5) Návrh je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy zástupce Komory odmítl udělit souhlas k seznámení se s obsahem listin, ohledně kterých se navrhovatel podle odstavce 4 domáhá nahrazení souhlasu zástupce Komory k seznámení se s jejich obsahem.

(6) K návrhu, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný nebo neurčitý, soudce nepřihlíží; ustanovení § 59 odst. 4 věta třetí a čtvrtá se nepoužije. Obdobně soudce postupuje, byl-li návrh podán opožděně nebo byl-li podán někým, kdo k návrhu není oprávněn. O tomto postupu informuje soudce bez odkladu navrhovatele a Komoru.

(7) Nepostupoval-li soudce podle odstavce 6, projedná bez zbytečného odkladu návrh ve veřejném zasedání a Komoře uloží, aby mu při něm předložila listiny, ohledně kterých se navrhovatel domáhá nahrazení souhlasu zástupce Komory k seznámení s jejich obsahem. Soudce vedle jiných úkonů též prověří, zda nebylo porušeno zabezpečení listin předložených Komorou, a seznámí se s jejich obsahem; současně učiní opatření, aby se navrhovatel a ani nikdo jiný o obsahu listin při veřejném zasedání nemohl dozvědět.

(8) Dojde-li k odročení veřejného zasedání, soudce listiny zabezpečí tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit, popřípadě je zničit nebo poškodit.

(9) Soudce návrhu vyhoví, dojde-li k závěru, že listina neobsahuje skutečnosti, o nichž je dotčený advokát povinen zachovávat mlčenlivost; v opačném případě návrh zamítne.

(10) Vyhoví-li soudce návrhu alespoň zčásti, předá bez odkladu po právní moci usnesení listiny, ohledně nichž byl nahrazen souhlas zástupce Komory k seznámením se s jejich obsahem, orgánu provádějícímu úkon a uloží mu, aby je Komoře vrátil ihned poté, jakmile se s jejich obsahem seznámí; to neplatí, mají-li být takové listiny použity jako důkaz v trestním řízení. Listiny, ohledně kterých byl návrh zamítnut, soudce vrátí bez odkladu po právní moci usnesení Komoře.

(11) V případě, že listiny není možné odevzdat orgánu provádějícímu úkon, Komoře nebo jejich zástupcům osobně, doručí se nejpozději první pracovní den následující po dni, v němž nabylo usnesení právní moci, orgánu provádějícímu úkon nebo Komoře prostřednictvím soudního doručovatele nebo orgánů justiční stráže.

(12) Listinou v odstavcích 1 až 11 se rozumí jak písemnost, popřípadě její část, tak i jiný nosič informací.

§ 85c

Provádění důkazu v bytě, obydlí, jiných prostorách a na pozemku

Ustanovení § 83, 83a, 84, 85, 85a a 85b se užije i tehdy, jestliže na místech v těchto ustanoveních uvedených je třeba provést rekonstrukci, rekognici, prověrku na místě nebo vyšetřovací pokus, z povahy takového úkonu vyplývá, že jej nelze provést jinde a ten, u koho se má takový úkon vykonat, k němu nedal souhlas.

ODDÍL ŠESTÝ

Zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování

§ 86

Zadržení zásilky

(1) Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení v konkrétní věci nutno zjistit obsah nedoručených poštovních zásilek, jiných zásilek nebo telegramů, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, aby je pošta nebo osoba provádějící jejich přepravu vydaly jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu.

(2) Bez nařízení uvedeného v odstavci 1 může být přeprava zásilky pozdržena na příkaz policejního orgánu, pokud věc nesnese odkladu a nařízení nelze předem dosáhnout. Policejní orgán je povinen o pozdržení zásilky do 24 hodin vyrozumět státního zástupce. Neobdrží-li pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek v takovém případě do tří dnů nařízení podle odstavce 1, nesmí dopravu zásilek dále zdržovat.

§ 87

Otevření zásilky

(1) Zásilku vydanou podle § 86 odst. 1 může otevřít jen předseda senátu a v přípravném řízení se souhlasem soudce státní zástupce nebo policejní orgán.

(2) Otevřená zásilka se odevzdá adresátovi, a není-li jeho pobyt znám a není-li zásilka určena do vlastních rukou, některému z jeho rodinných příslušníků; jinak se zásilka vrátí odesílateli. Je-li však obava, že odevzdáním zásilky by mohlo dojít ke zmaření nebo podstatnému ztížení účelu trestního stíhání, připojí se zásilka ke spisu; je-li to vhodné, oznámí se adresátovi obsah dopisu nebo telegramu. Není-li jeho pobyt znám a není-li zásilka určena do vlastních rukou, učiní se oznámení některému z jeho rodinných příslušníků.

(3) Zásilka, kterou nebylo uznáno za nutné otevřít, odevzdá se ihned adresátovi nebo se vrátí poště nebo osobě, která ji vydala.

§ 87a
Záměna zásilky

(1) V zájmu zjištění osob podílejících se na nakládání se zásilkou obsahující omamné látky, psychotropní látky, prekursory, jedy, radioaktivní materiál, padělané peníze a padělané cenné papíry, střelné nebo hromadně účinné zbraně, střelivo a výbušniny nebo jinou věc, k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení, věci určené ke spáchání trestného činu, anebo věci z trestného činu pocházející, může předseda senátu a v přípravném řízení se souhlasem soudce státní zástupce nařídit, aby byl obsah takové zásilky zaměněn za jiný a takto upravená zásilka byla předána k další přepravě.

(2) Záměnu provede policejní orgán, který o tom sepíše záznam a zabezpečí úschovu zaměněných věcí a materiálů. Se zaměněnými věcmi se nakládá jako s věcmi odňatými.

§ 87b
Sledovaná zásilka

(1) Státní zástupce může v přípravném řízení nařídit, aby zásilka, u níž je důvodné podezření, že obsahuje věci uvedené v § 87a, byla sledována, jestliže je to třeba k objasnění trestného činu nebo odhalení všech jeho pachatelů a zjištění potřebných skutečností jiným způsobem by bylo neúčinné nebo podstatně ztížené. Sledování zásilky provede podle pokynu státního zástupce policejní orgán; vůči osobám, které se sledovanou zásilkou nakládají, přitom neprovádí žádné úkony směřující k vydání nebo odnětí věci. O průběhu sledování zásilky se sepíše protokol a podle potřeby se pořídí též obrazový nebo jiný záznam.

(2) Bez příkazu podle odstavce 1 může policejní orgán zahájit sledování zásilky, jestliže věc nesnese odkladu a příkazu nelze předem dosáhnout. O tomto úkonu státního zástupce bez odkladu vyrozumí a postupuje dále podle jeho pokynů.

(3) V průběhu sledování zásilky může policejní orgán provádět nezbytná opatření k tomu, aby se s vědomím a pod kontrolou celních orgánů dostala zásilka věcí uvedených v § 87a odst. 1 nebo věcí je nahrazujících z území České republiky do ciziny nebo naopak, anebo z ciziny přes území České republiky do třetího státu.

(4) Sledování zásilky ukončí policejní orgán na příkaz státního zástupce, a je-li zřejmé, že nakládáním se zásilkou vzniká vážné nebezpečí života nebo zdraví, značné škody na majetku, anebo hrozí-li vážné nebezpečí, že takovou zásilku nebude možné dále sledovat, i bez takového příkazu. Podle potřeby současně s ukončením sledování zásilky učiní úkon směřující proti dalšímu držení věcí, které tvoří obsah zásilky; to neplatí, jestliže sledovaná zásilka přechází státní hranici a v rámci mezinárodní spolupráce její sledování převezme příslušný orgán cizího státu.

§ 87c
Společné ustanovení

Zásilkou ve smyslu § 86 až 87c se rozumí předmět dopravovaný jakýmkoliv způsobem, ať již s využitím pošty nebo jiné osoby, včetně dopravy skrytým způsobem.

ODDÍL SEDMÝ

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

§ 88

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky. Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřípustné. Zjistí-li policejní orgán při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam odposlechu bezodkladně zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít. Protokol o zničení záznamu založí do spisu.

(2) Nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce; v odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

(3) Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit, a to i před skončením doby uvedené v odstavci 2. Tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci.

(4) Na základě vyhodnocení dosavadního průběhu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce krajského soudu dobu trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu prodloužit, a to i opakovaně, vždy na dobu nejdéle čtyř měsíců.

(5) Bez příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může orgán činný v trestním řízení nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svěřením dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku), nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice souhlasí.

(6) Má-li být záznam telekomunikačního provozu užit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamů, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užit tehdy, pokud je v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1, nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice.

(7) Pokud při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce povinen záznamy bezodkladně zničit po třech letech od pravomocného skončení věci. Byl-li policejní orgán vyrozuměn o podání mimořádného opravného prostředku v uvedené lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení věci. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvního stupně, k založení do spisu.

(8) Státní zástupce nebo policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení věci, informuje o nařízeném odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu osobu uvedenou v odstavci 2, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, délku trvání odposlechu a datum jeho ukončení. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Předseda senátu soudu prvního stupně podá informaci bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

(9) Informaci podle odstavce 8 předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodá v řízení o zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, jíž má být informace sdělena,

vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel trestního řízení, včetně řízení uvedeného v odstavci 6, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv a svobod osob.

§ 88a

(1) Je-li třeba pro účely trestního řízení vedeného pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky, pro trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 trestního zákoníku), pro trestný čin podvodu (§ 209 trestního zákoníku), pro trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací (§ 230 trestního zákoníku), pro trestný čin opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (§ 231 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pro trestný čin šíření poplašné zprávy (§ 357 trestního zákoníku), pro trestný čin podněcování k trestnému činu (§ 364 trestního zákoníku), pro trestný čin schvalování trestného činu (§ 365 trestního zákoníku), nebo pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, zjistit údaje o telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené, nařídí v řízení před soudem jejich vydání soudce senátu a v přípravném řízení nařídí jejich vydání státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu soudce na návrh státního zástupce. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. Vztahuje-li se žádost ke konkrétnímu uživateli, musí být v příkazu uvedena jeho totožnost, je-li známa.

(2) Státní zástupce nebo policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení věci informuje o nařízeném zjišťování údajů o telekomunikačním provozu osobu uživatele uvedenou v odstavci 1, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu, a údaj o období, jehož se tento příkaz týkal. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu. Informaci podá předseda senátu soudu prvního stupně bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

(3) Informaci podle odstavce 2 předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodá v řízení o zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, jíž má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel

tohoto nebo jiného trestního řízení, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv nebo svobod osob.

(4) Příkazu podle odstavce 1 není třeba, pokud k poskytnutí údajů dá souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat.

HLAVA PÁTÁ Dokazování

§ 89 Obecná ustanovení

(1) V trestním stíhání je v nezbytném rozsahu třeba dokazovat zejména:

- a) zda se stal skutek, v němž je spatřován trestný čin,
- b) zda tento skutek spáchal obviněný, případně z jakých pohnutek,
- c) podstatné okolnosti mající vliv na posouzení povahy a závažnosti činu,
- d) podstatné okolnosti k posouzení osobních poměrů pachatele,
- e) podstatné okolnosti umožňující stanovení následku, výše škody způsobené trestným činem a bezdůvodného obohacení,
- f) okolnosti, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání.

(2) Za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, zejména výpovědi obviněného a svědků, znalecké posudky, věci a listiny důležité pro trestní řízení a ohledání. Každá ze stran může důkaz vyhledat, předložit nebo jeho provedení navrhnout. Skutečnost, že důkaz nevyhledal nebo nevyžádal orgán činný v trestním řízení, není důvodem k odmítnutí takového důkazu.

(3) Důkaz získaný nezákonným donucením nebo hrozbou takového donucení nesmí být použit v řízení s výjimkou případu, kdy se použije jako důkaz proti osobě, která takového donucení nebo hrozby donucení použila.

ODDÍL PRVNÍ Výpověď obviněného

§ 90 Předvolání a předvedení

(1) Nedostaví-li se obviněný, který byl řádně předvolán, k výslechu bez dostatečné omluvy, může být předveden; na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být v předvolání upozorněn.

(2) Obviněný může být předveden i bez předchozího předvolání, jestliže je to nutné k úspěšnému provedení trestního řízení, zejména když se skrývá nebo nemá stálé bydliště.

(3) O předvedení je třeba požádat příslušný policejní orgán. O předvedení příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě je třeba požádat jeho velitele nebo náčelníka.

Výslech obviněného

§ 91

(1) Před prvním výslechem je třeba zjistit totožnost obviněného, dotázat se jej na jeho rodinné, majetkové a výdělkové poměry a předchozí tresty, objasnit mu podstatu sděleného obvinění a poučit jej o jeho právech. Je-li vedeno řízení pro trestný čin, u něhož lze sjednat dohodu o vině a trestu, musí být obviněný v rámci poučení upozorněn také na skutečnost, že v přípravném řízení může se státním zástupcem za přítomnosti obhájce sjednat dohodu o vině a trestu, kterou schvaluje soud. Obviněného je třeba poučit o podstatě a důsledcích sjednání dohody o vině a trestu, o tom, že se vzdává práva na projednání věci v hlavním líčení a práva podat odvolání proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, s výjimkou případu, kdy takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, s níž souhlasil (§ 245 odst. 1 věta druhá), a o podmínkách, za nichž může soud rozhodnout o řádně uplatněném nároku poškozeného (§ 314r odst. 4). Obsah poučení se poznamená v protokole. Nelze-li totožnost obviněného ihned zjistit, je nutno k protokolu o jeho výslechu připojit takové důkazy, aby tato osoba nemohla být zaměněna s jinou.

(2) Je-li obviněných více, vyslýchají se odděleně.

§ 92

(1) Výslech obviněného se koná tak, aby poskytl pokud možno úplný a jasný obraz o skutečnostech důležitých pro trestní řízení. Obviněný nesmí být žádným způsobem donucován k výpovědi nebo k doznání. Při výslechu je nutno šetřit jeho osobnost.

(2) Obviněnému musí být dána možnost se k obvinění podrobně vyjádřit, zejména souvisle vylíčit skutečnosti, které jsou předmětem obvinění, uvést okolnosti, které obvinění zeslabují nebo vyvracejí, a nabídnout o nich důkazy.

(3) Obviněnému mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů. Otázky musí být kladeny jasně a srozumitelně bez předstírání klamavých a nepravdivých okolností; nesmí v nich být naznačeno, jak na ně odpovědět.

§ 93

(1) Obviněnému může být dovoleno, aby dříve než dá odpověď, nahlédl do písemných poznámek, jež musí vyslýchajícím, požádá-li o to, předložit k nahlédnutí; tato okolnost musí být v protokole poznamenána.

(2) Je-li toho třeba k zjištění pravosti rukopisu, může být obviněný vyzván, aby napsal potřebný počet slov; k tomu však nesmí být žádným způsobem donucován. Obviněný je však povinen vždy strpět úkony potřebné k tomu, aby se zjistila jeho totožnost.

§ 94
zrušen

§ 95

(1) Výpověď obviněného se do protokolu zapíše zpravidla podle diktátu vyslychajícího, v přímé řeči a pokud možno doslova.

(2) Nejde-li o protokol o hlavním líčení nebo o veřejném zasedání, musí být protokol po skončení výslechu obviněnému předložen k přečtení nebo, požádá-li o to, musí mu být přečten; je-li výslech prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, protokol se obviněnému na jeho žádost přečte. Obviněný má právo žádat, aby byl protokol doplněn nebo aby v něm byly provedeny opravy v souladu s jeho výpovědí. O tomto právu je třeba obviněného poučit.

(3) Protokol o výslechu, který byl prováděn bez přibrání zapisovatele, je nutno vyslychanému před podpisem přečíst nebo k přečtení předložit v přítomnosti nezúčastněné osoby. Má-li vyslychaný proti obsahu protokolu námítky, je nutno je projednat v přítomnosti přibrané osoby a výsledek projednání pojmout do protokolu.

§ 96
zrušen

ODDÍL DRUHÝ
Svědci

§ 97
Povinnost svědčit

Každý je povinen na předvolání se dostavit a vypovídat jako svědek o tom, co je mu známo o trestném činu a o pachateli nebo o okolnostech důležitých pro trestní řízení.

§ 98
Předvolání a předvedení

Jestliže se svědek, ač byl řádně předvolán, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předveden. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být svědek v předvolání upozorněn. Nedostaví-li se příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, je nutno požádat jeho velitele nebo náčelníka, aby sdělil důvod, proč se předvolaný nedostavil, popřípadě aby ho dal předvést.

§ 99
Zákaz výslechu

(1) Svědek nesmí být vyslechnut o okolnostech, týkajících se utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem, jež je povinen zachovat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn; zproštění lze odepřít jen tehdy, jestliže by výpověď způsobila státu vážnou škodu.

(2) Svědek nesmí být vyslýchán též tehdy, jestliže by svou výpovědí porušil státem

uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn.

(3) Zákaz výsledku podle odstavce 2 se nevztahuje na svědeckou výpověď týkající se trestného činu, stran něhož má svědek oznamovací povinnost podle trestního zákona. Rovněž se nevztahuje na svědeckou výpověď o utajovaných informacích klasifikovaných ve zvláštním zákoně stupněm utajení Důvěrné nebo Vyhrazené.

§ 100

Právo odepřít výpověď

(1) Právo odepřít výpověď jako svědek má příbuzný obviněného v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh; jestliže je obviněných více a svědek je v uvedeném poměru jen k některému z nich, má právo odepřít výpověď stran jiných obviněných jen tehdy, nelze-li odloučit výpověď, která se jich týká, od výpovědi týkající se obviněného, k němuž je svědek v tomto poměru.

(2) Svědek je oprávněn odepřít vypovídat, jestliže by výpovědí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojení, manželu, partneru nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pociťoval jako újmu vlastní.

(3) Odepřít výpověď jako svědek nemůže však ten, kdo má stran trestného činu, jehož se svědecká výpověď týká, oznamovací povinnost podle trestního zákona.

Výslech svědka

§ 101

(1) Před výslechem svědka je třeba vždy zjistit jeho totožnost, jeho poměr k obviněnému, poučit jej o právu odepřít výpověď, a je-li toho třeba, též o zákazu výsledku nebo o možnosti postupu podle § 55 odst. 2, jakož i o tom, že je povinen vypovědět úplnou pravdu a nic nezamlčet. Dále musí být poučen o významu svědecké výpovědi z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích křivé výpovědi. Je-li jako svědek vyslýchána osoba mladší než patnáct let, je třeba ji poučit přiměřeně jejímu věku.

(2) Na počátku výslechu musí být svědek dotázán na poměr k projednávané věci a ke stranám a podle potřeby též na jiné okolnosti významné pro zjištění jeho hodnověrnosti. Svědkovi musí být dána možnost, aby souvisle vypověděl vše, co sám o věci ví a odkud zvěděl okolnosti jím uváděné.

(3) Svědkovi mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů. Svědkovi nesmějí být kladeny otázky, v nichž by byly obsaženy okolnosti, které se mají zjistit teprve z jeho výpovědi.

(4) Je-li toho třeba ke zjištění pravosti rukopisu, může být svědkovi přikázáno, aby napsal potřebný počet slov.

§ 101a

Neshledá-li policejní orgán důvod k sepsání protokolu o výsledku způsobem uvedeným v § 55 odst. 2, ačkoliv se jej svědek domáhá a uvádí konkrétní skutečnosti, které podle něj takový postup sepsání protokolu odůvodňují, policejní orgán věc předloží státnímu zástupci, aby přezkoumal správnost jeho postupu.

Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, odloží výslech svědka do doby, než státní zástupce přijme opatření. V opačném případě svědka vyslechně a do přijetí opatření státního zástupce s protokolem nakládá tak, aby totožnost svědka zůstala utajena.

§ 102

(1) Je-li jako svědek vyslýchána osoba mladší než patnáct let o okolnostech, jejichž ožívání v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat její duševní a mravní vývoj, je třeba výslech provádět zvlášť šetrně a po obsahové stránce tak, aby výslech v dalším řízení zpravidla už nebylo třeba opakovat; k výsledku se přibere pedagog nebo jiná osoba mající zkušenosti s výchovou mládeže, která by se zřetelem na předmět výsledku a stupeň duševního vývoje vyslýchané osoby přispěla k správnému vedení výsledku. Může-li to přispět k správnému provedení výsledku, mohou být přibráni i rodiče. Osoby, které byly takto přibrány, mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušování nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslýchané osoby. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, orgán činný v trestním řízení takovému návrhu vyhoví.

(2) V dalším řízení má být taková osoba vyslechnuta znovu jen v nutných případech. V řízení před soudem je možno na podkladě rozhodnutí soudu provést důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení i bez podmínek uvedených v § 211 odst. 1 a 2. Osoba, která byla k výsledku přibrána, se podle potřeby vyslechně k správnosti a úplnosti zápisu, k způsobu, jímž byl výslech prováděn, jakož i k způsobu, jímž vyslýchaná osoba vypovídala.

§ 102a

(1) Má-li být vyslechnuta jako svědek osoba, která je služebně činná v policejním orgánu nebo je policistou jiného státu,

- a) použitá v trestním řízení jako agent anebo provádějící předstíraný převod, nebo
- b) bezprostředně se podílející na použití agenta nebo provedení předstíraného převodu, je vyslýchána jako svědek, jehož totožnost a podoba jsou utajeny.

(2) Ve výjimečném případě a za podmínky, že v důsledku výsledku nehrozí újma na životě, zdraví nebo další služební činnosti osoby uvedené v odstavci 1 anebo k ohrožení života nebo zdraví osoby jí blízké, lze provést její výslech jako svědka bez utajení totožnosti nebo podoby, a to pouze na návrh státního zástupce na základě vyjádření příslušného ředitele bezpečnostního sboru.

§ 103

Ustanovení § 93 odst. 1 a § 95 o výsledku obviněného se užije přiměřeně i na výsledku svědka.

§ 104

Svědectví

(1) Svědek má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělku (svědecké). Nárok zaniká, neuplatní-li jej svědek do tří dnů po svém výsledku nebo po tom, co mu bylo sděleno, že k výsledku nedojde; na to musí být svědek upozorněn.

(2) Nárok podle odstavce 1 má svědek nebo jiná osoba, s výjimkou podezřelého nebo obviněného, též tehdy, dostaví-li se na výzvu orgánu činného v trestním řízení k provedení jiného úkonu dokazování.

(3) Výši svědeckého určí zpravidla ihned po uplatnění nároku na svědecké ten, kdo svědka nebo jinou osobu uvedenou v odstavci 2 předvolal, a v řízení před soudem předseda senátu.

**ODDÍL TŘETÍ
NĚKTERÉ ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY DOKAZOVÁNÍ**

§ 104a

Konfrontace

(1) Jestliže výpověď obviněného v závažných okolnostech nesouhlasí s výpovědí svědka nebo spoluobviněného, může být obviněný postaven svědkovi nebo spoluobviněnému tváří v tvář.

(2) Jestliže výpověď svědka nesouhlasí v závažných okolnostech s výpovědí obviněného nebo jiného svědka, může být svědek postaven obviněnému nebo jinému svědkovi tváří v tvář.

(3) Konfrontace se může provést až poté, kdy každá z osob, jež mají být konfrontovány, byla již dříve vyslechnuta a o její výpovědi byl sepsán protokol. Při konfrontaci se vyslýchaná osoba vyzve, aby druhé osobě vypověděla v přímé řeči své tvrzení o okolnostech, v nichž výpovědi konfrontovaných osob nesouhlasí, popřípadě, aby uvedla další okolnosti, které s jejím tvrzením souvisejí a o kterých dosud nevypovídala. Osoby postavené tváří v tvář mohou si klást vzájemně otázky jen se souhlasem vyslýchajícího.

(4) Pro konfrontaci jinak platí ustanovení o výpovědi obviněného a o svědcích.

(5) Osobu mladší než patnáct let lze postavit tváří v tvář jen zcela výjimečně, jestliže to je pro objasnění věci nezbytně nutné; v takovém případě se užije přiměřeně § 102. Tváří v tvář nelze postavit svědka, jehož totožnost se utahuje z důvodů uvedených v § 55 odst. 2.

(6) Je-li třeba po skončení konfrontace znovu vyslechnout konfrontované osoby, provede se jejich výslech odděleně.

(7) Konfrontace se zásadně provádí jen v řízení před soudem; před podáním obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu lze konfrontaci provést jen výjimečně, pokud lze očekávat, že její provedení výrazněji přispěje k objasnění věci a stejného cíle nelze dosáhnout jinými prostředky.

§ 104b **Rekognice**

(1) Rekognice se koná, je-li pro trestní řízení důležité, aby podezřelý, obviněný nebo svědek znovu poznal osobu nebo věc a určil tím jejich totožnost. K provádění rekognice se vždy přibere alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna.

(2) Podezřelý, obviněný nebo svědek, kteří mají poznat osobu nebo věc, se před rekognicí vyslechnou o okolnostech, za nichž osobu nebo věc vnímali, a o znacích nebo zvláštěnostech, podle nichž by bylo možno osobu nebo věc poznat. Osoba nebo věc, která má být poznána, jim nesmí být před rekognicí ukázána.

(3) Má-li být poznána osoba, ukáže se podezřelému, obviněnému nebo svědkovi mezi nejméně třemi osobami, které se výrazně neodlišují. Osoba, která má být poznána, se vyzve, aby se zařadila na libovolné místo mezi ukazované osoby. Jestliže osoba má být poznána nikoliv podle svého vzezření, ale podle hlasu, umožní se jí, aby hovořila v libovolném pořadí mezi dalšími osobami s podobnými hlasovými vlastnostmi.

(4) Není-li možno ukázat osobu, která má být poznána, rekognice se provede podle fotografie, která se předloží podezřelému, obviněnému nebo svědkovi s obdobnými fotografiemi nejméně tří dalších osob. Tento postup nesmí bezprostředně předcházet rekognici ukázáním osoby.

(5) Má-li být poznána věc, ukáže se podezřelému, obviněnému nebo svědkovi ve skupině věcí pokud možno téhož druhu.

(6) Pro rekognici jinak platí ustanovení o výpovědi obviněného a svědka.

(7) Podle povahy věci lze rekognici provést tak, aby se poznávající osoba bezprostředně nesetkala s poznávanou osobou. Provádí-li se rekognice za účasti osoby mladší než patnáct let, užije se přiměřeně § 102. Rekognici za přítomnosti svědka, jehož totožnost se utahuje z důvodů uvedených v § 55 odst. 2, lze za podmínek utajení jeho podoby a osobních údajů provést, pokud je svědek poznávající osobou.

(8) Po provedení rekognice se podezřelý, obviněný nebo svědek vyslechnou znovu, je-li třeba odstranit rozpor mezi jejich výpověďmi a výsledky rekognice.

§ 104c **Vyšetřovací pokus**

(1) Vyšetřovací pokus se koná, mají-li být pozorováním v uměle vytvořených nebo

obměňovaných podmínkách prověřeny nebo upřesněny skutečnosti zjištěné v trestním řízení, popřípadě zjištěny nové skutečnosti důležité pro trestní řízení.

(2) K provedení vyšetřovacího pokusu se nepřistoupí, jestliže to je vzhledem k okolnostem případu nebo osobě podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka nevhodné nebo lze-li účelu vyšetřovacího pokusu dosáhnout jinak.

(3) K vyšetřovacímu pokusu, který je prováděn v přípravném řízení, musí být přibrána alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna, ledaže by nemožnost zajistit její přítomnost při vyšetřovacím pokusu zmařila jeho provedení. Je-li to potřebné vzhledem k povaze věci a ke skutečnostem, které dosud v trestním řízení vyšly najevo, přibere se k vyšetřovacímu pokusu znalec, popřípadě podezřelý, obviněný a svědek. Jejich účast při vyšetřovacím pokusu se řídí ustanoveními, která platí pro jejich výsledky. Zúčastní-li se vyšetřovacího pokusu osoba mladší než patnáct let, užije se přiměřeně § 102.

(4) K úkonům, které souvisejí s vyšetřovacím pokusem, nesmí být podezřelý, obviněný, poškozený nebo svědek, který má právo odepřít výpověď, žádným způsobem donucován.

§ 104d

Rekonstrukce

(1) Rekonstrukce se koná, má-li být obnovením situace a okolností, za kterých byl trestný čin spáchán nebo které k němu mají podstatný vztah, prověřena výpověď podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka, jestliže jiné důkazy provedené v trestním řízení nepostačují k objasnění věci.

(2) Na postup při rekonstrukci se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.

§ 104e

Prověrka na místě

(1) Prověrka na místě se koná, je-li zapotřebí za osobní přítomnosti podezřelého, obviněného nebo svědka doplnit nebo upřesnit údaje důležité pro trestní řízení, které se vztahují k určitému místu.

(2) Na postup při prověrce na místě se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.

ODDÍL ČTVRTÝ

Znalci

Přibrání znalce

§ 105

(1) Je-li k objasnění skutečnosti důležité pro trestní řízení třeba odborných znalostí, vyžádá orgán činný v trestním řízení odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující, přibere orgán činný v trestním řízení znalce. V přípravném řízení přibírá znalce ten orgán činný v trestním řízení, jež považuje znalecký

posudek za nezbytný pro rozhodnutí, pokud byla věc vrácena k došetření, státní zástupce, a v řízení před soudem předseda senátu. O přibrání znalce se vyrozumí obviněný a v řízení před soudem též státní zástupce. Jiná osoba se o přibrání znalce vyrozumí, je-li k podání znaleckého posudku třeba, aby tato osoba něco konala nebo strpěla.

(2) Při výběru osoby, která má být jako znalec přibrána, je třeba přihlížet k důvodům, pro které podle zvláštního zákona je znalec z podání znaleckého posudku vyloučen. Při vyžadování odborného vyjádření orgán činný v trestním řízení zváží, zda osoba, od níž odborné vyjádření vyžaduje, s ohledem na svůj poměr k obviněnému, jiným osobám zúčastněným na trestním řízení nebo poměr k věci není podjatá.

(3) Proti osobě znalce lze vznést námitky z důvodů, které stanoví zvláštní zákon. Vedle toho lze vznést námitky proti odbornému zaměření znalce nebo proti formulaci otázek položených znalci. V přípravném řízení důvodnost takových námitk posoudí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu soudu, před kterým se v době oznámení námitk vede řízení; jsou-li námitky uplatněny v rámci opravného prostředku, posoudí je orgán, kterému přísluší o opravném prostředku rozhodnout. Vyhoví-li tento orgán námitkám a důvody pro vyžádání znaleckého posudku trvají, učiní opatření k vyžádání znaleckého posudku buď jiným znalcem nebo podle jinak formulovaných otázek; v opačném případě oznámí osobě, která námitky vznesla, že neshledal k takovému postupu důvody. Stanovisko k námitkám uplatněným v rámci opravného prostředku zpravidla tvoří součást odůvodnění rozhodnutí o takovém opravném prostředku.

(4) Jestliže jde o objasnění skutečnosti zvláště důležité, je třeba přibrat znalce dva. Dva znalce je třeba přibrat vždy, jde-li o prohlídku a pitvu mrtvol (§ 115). K prohlídce a pitvě mrtvol nesmí být přibrán jako znalec ten lékař, který zemřelého ošetřoval pro nemoc, která smrti bezprostředně předcházela.

(5) O odborné vyjádření podle odstavce 1 lze požádat i osobu, která je podle zvláštního zákona zapsána v seznamu znalců, a fyzickou nebo právnickou osobu, která má potřebné odborné předpoklady. Státní orgán předloží orgánům činným v trestním řízení odborné vyjádření vždy bez úplaty.

§ 106

Znalec musí být v předvolání upozorněn na následky nedostavení (§ 66) a na povinnost bez odkladu oznámit skutečnosti, pro které by byl vyloučen nebo které mu jinak brání být ve věci činný jako znalec. Znalec musí být též poučen o významu znaleckého posudku z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích křivé výpovědi a vědomě nepravdivého znaleckého posudku; to se vztahuje i na znalce, který podal posudek na základě žádosti některé strany podle § 89 odst. 2.

§ 107

Příprava posudku

(1) Znalci, který je pověřen úkonem, se poskytnou potřebná vysvětlení ze spisů a vymezí se jeho úkoly. Přitom je třeba dbát toho, že znalci nepřísluší provádět hodnocení důkazů a řešit právní otázky. Je-li toho k podání posudku třeba, dovolí se znalci nahlédnout do spisů nebo se mu spisy zapůjčí. Může mu být též dovoleno, aby byl přítomen při výslechu obviněného a svědků a aby jim kladl otázky vztahující se na předmět znaleckého vyšetřování.

V odůvodněných případech se znalci umožní, aby se zúčastnil provedení i jiného úkonu trestního řízení, pokud takový úkon má význam pro vypracování znaleckého posudku. Znalec může též navrhnout, aby byly jinými důkazy napřed objasněny okolnosti potřebné k podání posudku.

(2) Znalec přibraný k podání znaleckého posudku o příčině smrti nebo o zdravotním stavu zemřelé osoby je oprávněn vyžadovat zdravotnickou dokumentaci týkající se takové osoby; v ostatních případech může zdravotnickou dokumentaci vyžadovat za podmínek stanovených zvláštním zákonem.

(3) Znalci se zpravidla uloží, aby posudek vypracoval písemně. Posudek se doručuje též obhájci, a to na náklady obhajoby.

§ 108 **Výslech znalce**

(1) Vypracoval-li znalec posudek písemně, stačí, aby se při výslechu naň odvolal a jej stvrdil. Nebyl-li posudek vypracován písemně, nadiktuje jej znalec při výslechu do protokolu.

(2) Bylo-li přibráno více znalců, kteří dospěli po vzájemné poradě k souhlasným závěrům, podá za všechny posudek ten z nich, jehož sami k tomu určili; různí-li se závěry znalců, je třeba vyslechnout každého zvlášť.

(3) V přípravném řízení lze od výslechu znalce upustit, nemá-li policejní orgán ani státní zástupce o spolehlivosti a úplnosti písemně podaného znaleckého posudku pochybnosti.

§ 109 **Vady posudku**

Je-li pochybnost o správnosti posudku nebo je-li posudek nejasný nebo neúplný, je nutno požádat znalce o vysvětlení. Kdyby to nevedlo k výsledku, přibere se znalec jiný.

§ 110 **Posudek ústavu**

(1) Ve výjimečných, zvlášť obtížných případech, vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, může policejní orgán nebo státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu přibrat státní orgán, vědecký ústav, vysokou školu nebo instituci specializovanou na znaleckou činnost k podání znaleckého posudku nebo přezkoumání posudku podaného znalcem.

(2) Ten, kdo byl přibrán k podání znaleckého posudku nebo k přezkoumání posudku podaného znalcem podle odstavce 1, podá posudek písemně. V něm označí osobu nebo osoby, které posudek vypracovaly a mohou být v případě potřeby jako znalci vyslechnuty; pokud bylo třeba přibrat znalce dva (§ 105 odst. 4), uvede nejméně dvě takové osoby.

(3) Při výběru osob uvedených v odstavci 2 je třeba přihlížet k důvodům, pro které podle zvláštního zákona je znalec z podání znaleckého posudku vyloučen.

(4) Ustanovení § 105 odst. 3 se při vyžadování posudku ústavu užije obdobně.

§ 110a

Jestliže znalecký posudek předložený stranou má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný orgánem činným v trestním řízení. Orgán činný v trestním řízení umožní znalci, kterého některá ze stran požádala o znalecký posudek, nahlédnout do spisu nebo mu jinak umožní seznámit se s informacemi potřebnými pro vypracování znaleckého posudku.

§ 111

Použití zvláštních předpisů o znalcích

(1) O ustanovení znalce, o způsobilosti k této funkci a o vyloučení z ní, o právu odepřít provedení znaleckého úkonu, o slibu a o připomenutí povinností před provedením znaleckého úkonu, jakož i o náhradě hotových výloh a o odměně za znalecký úkon (znalečné) platí zvláštní předpisy.

(2) Výši znalečného určí ten, kdo znalce přibral, a v řízení před soudem předseda senátu bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od vyúčtování znalečného. Nesouhlasí-li ten, kdo znalce přibral, s výší vyúčtovaného znalečného, rozhodne usnesením. Proti usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Znalečné je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jeho přiznání, nejpozději do 30 dnů.

ODDÍL PÁTÝ

Provádění výsledku prostřednictvím videokonferenčního zařízení

§ 111a

(1) Je-li výslech obviněného prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, vyrozumí se jeho obhájce o době a místě, na které byl obviněný předvolán. V případě výsledku spoluobviněného, svědka nebo znalce tímto způsobem se obhájce obviněného vyrozumí o době a místě, ze kterého bude výslech provádět příslušný orgán činný v trestním řízení.

(2) Je-li výslech osoby prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, ověří její totožnost zaměstnanec soudu, státního zastupitelství nebo policejního orgánu pověřený k tomu osobou provádějící výslech. Osobou ověřující totožnost v místě, kde se při výslechu nachází vyslýchaný, může být se souhlasem osoby provádějící výslech i zaměstnanec soudu, státního zastupitelství, věznice nebo policejního orgánu, pokud k tomu byl pověřen předsedou tohoto soudu, vedoucím státním zástupcem, ředitelem věznice nebo vedoucím příslušníkem policejního orgánu. Tento zaměstnanec je po celou dobu výsledku přítomen na místě, kde se nachází vyslýchaná osoba.

(3) Totožnost svědka, jehož totožnost je utajována a jehož výslech je prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, ověří v řízení před soudem předseda senátu nebo zaměstnanec soudu pověřený zabezpečováním ochrany utajovaných informací určený k

této činnosti předsedou soudu a v přípravném řízení zaměstnanec státního zastupitelství nebo policejního orgánu pověřený ochranou utajovaných informací určený k této činnosti vedoucím státním zástupcem nebo vedoucím příslušníkem policejního orgánu. Tento zaměstnanec je po celou dobu výslechu přítomen na místě, kde se nachází svědek, jehož totožnost je utajována.

(4) Orgán činný v trestním řízení provádějící výslech poučí vyslýchanou osobu před započetím výslechu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení o způsobu provedení výslechu.

(5) Kdykoli v průběhu výslechu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení může vyslýchaná osoba vznášet námitky proti kvalitě obrazového nebo zvukového přenosu.

ODDÍL ŠESTÝ

Věcné a listinné důkazy

§ 112

(1) Věcnými důkazy jsou předměty, kterými nebo na kterých byl trestný čin spáchán, jiné předměty, které prokazují nebo vyvracejí dokazovanou skutečnost a mohou být prostředkem k odhalení a zjištění trestného činu a jeho pachatele, jakož i stopy trestného činu.

(2) Listinnými důkazy jsou listiny, které svým obsahem prokazují nebo vyvracejí dokazovanou skutečnost vztahující se k trestnému činu nebo k obviněnému.

ODDÍL SEDMÝ

Ohledání

§ 113

Účel ohledání a protokol o něm

(1) Ohledání se koná, mají-li být přímým pozorováním objasněny skutečnosti důležité pro trestní řízení. K ohledání se zpravidla přibere znalec.

(2) Protokol o ohledání musí poskytovat úplný a věrný obraz předmětu ohledání; mají se proto k němu přiložit fotografie, náčrty a jiné pomůcky.

§ 114

Prohlídka těla a jiné podobné úkony

(1) Prohlídce těla je povinen se podrobit každý, je-li nezbytně třeba zjistit, zda jsou na jeho těle stopy nebo následky trestného činu. Není-li prohlídka těla prováděna lékařem, může ji provést jen osoba téhož pohlaví.

(2) Je-li k důkazu třeba provést zkoušku krve nebo jiný obdobný úkon, je osoba, o kterou jde, povinna strpět, aby jí lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev nebo u ní provedl jiný potřebný úkon, není-li spojen s nebezpečím pro její zdraví. Odběr biologického materiálu, který není spojen se zásahem do tělesné integrity osoby, jíž se takový úkon týká, může provést i tato osoba nebo s jejím souhlasem orgán činný v trestním řízení. Na požádání orgánu činného v trestním řízení může tento odběr i bez souhlasu podezřelého nebo

obviněného provést lékař nebo odborný zdravotnický pracovník.

(3) Je-li k důkazu třeba zjistit totožnost osoby, která se zdržovala na místě činu, je osoba, o kterou jde, povinna strpět úkony potřebné pro takové zjištění.

(4) Nelze-li úkon podle odstavců 1 až 3 pro odpor podezřelého nebo obviněného provést a nejde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity, je orgán činný v trestním řízení oprávněn po předchozí marné výzvě tento odpor překonat; policejní orgán potřebuje k překonání odporu podezřelého předchozí souhlas státního zástupce. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu.

(5) O povinnosti podle předchozích odstavců je třeba onu osobu poučit s upozorněním na následky nevyhovění (§ 66), podezřelý nebo obviněný se poučí také o možnosti postupu podle odstavce 4.

§ 115

Prohlídka a pitva mrtvolý a její exhumace

(1) Vznikne-li podezření, že smrt člověka byla způsobena trestným činem, musí být mrtvola prohlédnuta a pitvána. Pohřbít mrtvolu lze v takových případech jen se souhlasem státního zástupce. O tom rozhodne státní zástupce s největším urychlením.

(2) Exhumaci mrtvolý může nařídít předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce.

Vyšetření duševního stavu

§ 116

(1) Je-li třeba vyšetřit duševní stav obviněného, přibere se k tomu vždy znalec z oboru psychiatrie.

(2) Nelze-li duševní stav vyšetřit jinak, může soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce nařídít, aby obviněný byl pozorován ve zdravotnickém ústavu, nebo je-li ve vazbě, též ve zvláštním oddělení nápravného zařízení. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Shledá-li znalec u obviněného příznaky nasvědčující jeho nepřičetnosti nebo zmenšené přičetnosti, vysloví se zároveň o tom, zda je jeho pobyt na svobodě nebezpečný.

§ 117

Pozorování duševního stavu nemá trvat déle než dva měsíce; do té doby je třeba podat posudek. Na odůvodněnou žádost znalců může soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce tuto lhůtu prodloužit, nikoli však více než o jeden měsíc. Proti prodloužení lhůty je přípustná stížnost.

§ 118

Jestliže jsou závažné pochybnosti, zda není u svědka, jehož výpověď je pro rozhodnutí

zvláště důležitá, podstatně snížena schopnost správně vnímat nebo vypovídat, je možno vyšetřit znalecky i duševní stav svědka. Pozorování duševního stavu svědka podle § 116 odst. 2 není však přípustné.

HLAVA ŠESTÁ Rozhodnutí

§ 119 Způsob rozhodování

(1) Soud rozhoduje rozsudkem, kde to zákon výslovně stanoví; v ostatních případech rozhoduje, jestliže zákon nestanoví něco jiného, usnesením.

(2) Státní zástupce a policejní orgán rozhodují, jestliže zákon nestanoví něco jiného, usnesením.

ODDÍL PRVNÍ Rozsudek

Obsah rozsudku

§ 120

(1) Rozsudek po úvodních slovech "Jménem republiky" musí obsahovat

- a) označení soudu, o jehož rozsudek jde, i jména a příjmení soudců, kteří se na rozhodnutí zúčastnili,
- b) den a místo vyhlášení rozsudku,
- c) výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito,
- d) odůvodnění, pokud zákon nestanoví něco jiného, a
- e) poučení o opravném prostředku.

(2) Obžalovaný musí být v rozsudku označen údajem svého jména a příjmení, dne a místa narození, svého zaměstnání a bydliště, popřípadě jinými údaji potřebnými k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou. Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, uvede se i hodnost obžalovaného a útvar, jehož je příslušníkem.

(3) Výrok, jímž se obžalovaný uznává vinným, nebo jímž se obžaloby zprošťuje, musí přesně označovat trestný čin, jehož se výrok týká, a to nejen zákonným pojmenováním a uvedením příslušného zákonného ustanovení, nýbrž i uvedením, zda jde o zločin nebo přečin, a místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným, jakož i uvedením všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu.

(4) Schvaluje-li soud dohodu o vině a trestu, je součástí rozsudku také výrok o schválení dohody o vině a trestu.

§ 121

Do rozsudku, jímž se rozhoduje otázka viny, pojme soud také výrok

- a) o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, jestliže byl nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení včas uplatněn (§ 43 odst. 3),
- b) o ochranném opatření, jestliže o něm bylo v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání konaném o odvolání rozhodnuto.

§ 122

(1) Odsuzující rozsudek musí obsahovat výrok o trestu s uvedením zákonných ustanovení, podle nichž byl trest vyměřen, nebo podle nichž bylo od potrestání upuštěno, a jde-li o podmíněné upuštění od potrestání s dohledem, též výrok o stanovení zkušební doby a jejím trvání. Byl-li nad pachatelem vysloven dohled, musí být z výroku rozsudku zřejmé, zda dohled má být vykonáván v rozsahu stanoveném trestním zákonem nebo zda jsou vedle něj pachateli ukládána další přiměřená omezení nebo povinnosti. Byl-li uložen trest, jehož výkon lze podmíněně odložit, musí rozsudek obsahovat i výrok o tom, zda byl podmíněný odklad povolen, popřípadě na jaké podmínky je vázán. Byl-li uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, musí rozsudek obsahovat výrok o způsobu výkonu tohoto trestu. Je-li odsouzený pachatelem trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny, je nutno výrok o tom rovněž pojmout do rozsudku.

(2) Ve výroku zprošťujícího rozsudku musí být uvedeno, o který z důvodů uvedených v § 226 se zproštění obžaloby opírá.

§ 123

Soud, který rozhoduje znovu ve věci, v níž dřívější rozsudek byl na podkladě odvolání, stížnosti pro porušení zákona nebo návrhu na obnovu zrušen jen částečně, pojme do nového rozsudku pouze ty výroky, stran nichž věc znovu rozhoduje. Na souvislost těchto výroků s výroky, v nichž zůstal dřívější rozsudek nedotčen, přitom poukáže.

§ 124

V rozsudku, jímž ukládá souhrnný trest, musí soud označit ty dřívější rozsudky, z nichž nový rozsudek zrušuje výrok o trestu a nahrazuje jej výrokem o trestu souhrnném. Ukládá-li se v rozsudku společný trest za pokračování v trestném činu, musí soud označit ty dřívější rozsudky, v nichž zrušuje výrok o vině, o pokračujícím trestném činu a o trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají v uvedeném výroku o vině svůj podklad, a nahrazuje je novými výroky, včetně výroku o společném trestu za pokračování v trestném činu.

§ 125

(1) Pokud rozsudek obsahuje odůvodnění, soud v něm stručně vyloží, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při

hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu. Při odůvodnění uloženého trestu uvede jakými úvahami byl veden při ukládání trestu, jak posoudil povahu a závažnost trestného činu z hlediska významu konkrétního chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobu provedení činu a jeho následků, okolností, za kterých byl čin spáchán, osoby pachatele, míry jeho zavinění a jeho pohnutky, záměru nebo cíle, jakož i polehčujících a přitěžujících okolností, doby, která uplynula od spáchání trestného činu, případné změny situace a délky trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu, při zvážení složitosti věci, postupu orgánů činných v trestním řízení, významu řízení pro pachatele a jeho chování, kterým přispěl k průtahům v řízení; uvede též, jak přihlédl k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele, k jeho dosavadnímu způsobu života, k chování pachatele po činu, zejména k jeho případné snaze nahradit škodu či jiné škodlivé následky činu, a pokud byl označen jako spolupracující obviněný též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Jestliže byly do rozsudku pojaty další výroky, je třeba je rovněž odůvodnit. Ukládá-li soud nepodmíněný trest za trestný čin uvedený v § 55 odst. 2 trestního zákoníku, vyloží, jakými úvahami byl veden při tomto rozhodnutí a proč nebylo možno uložit trest přímo nespojený s odnětím svobody.

(2) V poučení o odvolání, které musí být obsaženo v každém rozsudku soudu prvního stupně, se uvede lhůta, ve které musí být podáno (§ 248 odst. 1), označení soudu, ke kterému má být odvolání podáno (§ 251), označení soudu, který o podaném odvolání bude rozhodovat (§ 252), rozsah, v kterém mohou rozsudek napadat oprávněné osoby (§ 246), a vymezení nutného obsahu odvolání (§ 249).

(3) V poučení o dovolání, které musí být obsaženo v každém rozhodnutí soudu ve věci samé učiněném v druhém stupni, se uvedou oprávněné osoby, včetně nutnosti, aby dovolání obviněného bylo podáno prostřednictvím obhájce (§ 265d), lhůta k podání dovolání, označení soudu, ke kterému má být dovolání podáno (§ 265e), označení soudu, který o podaném dovolání bude rozhodovat, a vymezení nutného obsahu dovolání (§ 265f).

Porada a hlasování o rozsudku

§ 126

Při poradě o rozsudku, jímž se rozhoduje o vině a trestu, posoudí soud zejména,

- a) zda se stal skutek, pro který je obžalovaný stíhán,
- b) zda tento skutek má všechny znaky některého trestného činu,
- c) zda tento skutek spáchal obžalovaný,
- d) zda je obžalovaný za tento skutek trestně odpovědný,
- e) zda trestnost skutku nezanikla,
- f) zda a jaký trest má být obžalovanému uložen,

g) zda a v jakém rozsahu má být obžalovanému uložena povinnost nahradit poškozenému škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo vydat bezdůvodné obohacení,

h) zda a jaké ochranné opatření má být uloženo.

§ 127

(1) Poradě a hlasování nesmí být kromě soudců a přísedících zúčastnivších se jednání, jež rozsudku bezprostředně předcházelo, a zapisovatele přítomen nikdo jiný. O obsahu porady je nutno zachovat mlčenlivost.

(2) Při hlasování rozhoduje většina hlasů. Nelze-li většiny dosáhnout, připočítávají se hlasy obžalovanému nejméně příznivé k hlasům po nich příznivějším tak dlouho, až se dosáhne většiny. Je-li sporné, které mínění je obžalovanému příznivější, rozhodne se o tom hlasováním.

(3) Každý člen senátu musí hlasovat, i když byl v některé předchozí otázce přehlasován. Při hlasování o trestu se však mohou hlasování zdržet ti, kdo hlasovali pro zproštění obžaloby; jejich hlasy se přičítají k hlasu pro obžalovaného nejpříznivějšímu.

(4) Přísedící hlasují před soudci. Přísedící a soudci mladší hlasují před staršími. Předseda senátu hlasuje naposledy.

(5) O hlasování se sepíše zvláštní protokol (§ 58).

§ 128

Vyhlášení rozsudku

(1) Rozsudek je nutno vždy vyhlásit; vyhlašuje jej předseda senátu.

(2) Vyhlašují se úvodní slova "Jménem republiky", plné znění výroku, aspoň podstatná část odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Vyhlášení musí být v naprosté shodě s obsahem rozsudku, tak jak byl odhlasován.

(3) Rozsudek se vyhlásí zpravidla hned po skončení jednání, které rozsudku předcházelo; není-li to možné, lze pro vyhlášení rozsudku jednání odročit na dobu nejdéle tří dnů.

§ 129

Vyhotovení rozsudku

(1) Každý rozsudek je nutno vyhotovit písemně. Vyhotovení rozsudku musí být ve shodě s obsahem rozsudku, tak jak byl vyhlášen.

(2) Jestliže se po vyhlášení rozsudku nebo v soudem stanovené lhůtě po vyhlášení rozsudku státní zástupce a obžalovaný vzdali odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění, a obžalovaný zároveň prohlásil, že si nepřeje, aby v jeho prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby, může soud vyhotovit zjednodušený rozsudek, který neobsahuje odůvodnění. Pokud oprávněné osoby mohou podat odvolání ve prospěch

obžalovaného i proti jeho vůli, lze zjednodušený rozsudek vyhotovit pouze v případech, že se vzdají odvolání. Týká-li se rozsudek více obžalovaných, je třeba odůvodnit jeho výroky v částech, které se vztahují k osobě obžalovaného, u něhož nebyly splněny podmínky pro vyhotovení zjednodušeného rozsudku. Mají-li právo podat odvolání i poškozený nebo zúčastněná osoba a nevzdali-li se tohoto práva, je rovněž třeba odůvodnit ty výroky, proti kterým mohou podat odvolání.

(3) Jestliže nebyl rozsudek písemně vyhotoven již v poradě, předseda senátu nebo jím pověřený soudce, který byl členem senátu, jej vyhotoví a předá k doručení

a) v řízení před okresními soudy a krajskými soudy jako soudy druhého stupně ve vazebních věcech do pěti pracovních dnů a v ostatních věcech do deseti pracovních dnů,

b) v řízení před krajskými soudy jako soudy prvního stupně, vrchními soudy a před Nejvyšším soudem ve vazebních věcech do deseti pracovních dnů a v ostatních věcech do dvaceti pracovních dnů.

Výjimky z těchto lhůt povoluje na žádost předsedy senátu nebo soudce vyhotovujícího rozsudek ze závažných důvodů, zejména s ohledem na rozsáhlost a složitost věci, v jednotlivých věcech předseda soudu. Prodlouží-li lhůtu o více jak dalších dvacet pracovních dnů, písemně zdůvodní, proč nebylo možné stanovit lhůtu kratší. Jinak postupuje podle odstavce 4.

(4) Nemůže-li předseda senátu ani jiný jeho člen vyhlášený rozsudek písemně vyhotovit pro překážku delšího trvání, vyhotoví jej na příkaz předsedy soudu jiný soudce. Jde-li o samosoudce, vyhotoví rozsudek soudce určený předsedou soudu.

(5) Vyhotovení rozsudku podepíše předseda senátu a ten, kdo je vypracoval. Nemůže-li předseda senátu podepsat vyhotovení rozsudku pro překážku delšího trvání, podpíše je za něho jiný člen senátu; důvod toho se na vyhotovení rozsudku poznamená.

§ 130 **Doručení rozsudku**

(1) Rozsudek se v opise doručí obžalovanému, státnímu zástupci, zúčastněné osobě a poškozenému, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, a to i když byli při vyhlášení rozsudku přítomni.

(2) Má-li obžalovaný obhájce nebo zákonného zástupce, doručí se opis rozsudku též jim.

(3) Mají-li zúčastněná osoba nebo poškozený zákonného zástupce, doručí se opis rozsudku jen zákonnému zástupci; mají-li zmocněnce, doručí se jen zmocněnci.

§ 131 **Oprava vyhotovení a opisu rozsudku**

(1) Předseda senátu může zvláštním usnesením kdykoli opravit písařské chyby a jiné zřejmé nesprávnosti, k nimž došlo ve vyhotovení rozsudku a jeho opisech, tak, aby vyhotovení bylo v naprosté shodě s obsahem rozsudku, jak byl vyhlášen. Opravu může nařídit i soud vyššího stupně.

(2) Opis usnesení o opravě se doručí všem osobám, jimž byl doručen opis rozsudku.

(3) Proti rozhodnutí o opravě podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Po právní moci usnesení o opravě se oprava provede jak ve vyhotovení rozsudku, tak i v opisech, které se od osob, jimž byly doručeny, vyžádají za tím účelem zpět.

§ 132

zrušen

§ 133

Účinky opravy

Jestliže se oprava vyhotovení rozsudku nebo oprava opisu rozsudku podstatně dotkla obsahu některého z výroků rozsudku, běží státnímu zástupci a osobě opraveným výrokem přímo dotčené lhůta k odvolání od doručení opisu usnesení o opravě, a byla-li proti usnesení o opravě podána stížnost, od doručení rozhodnutí o stížnosti. O tom je třeba osobu výrokem přímo dotčenou poučit.

ODDÍL DRUHÝ

Usnesení

§ 134

Obsah usnesení

(1) Usnesení musí obsahovat

- a) označení orgánu, o jehož rozhodnutí jde,
- b) den a místo rozhodnutí,
- c) výrok usnesení s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito,
- d) odůvodnění, pokud zákon nestanoví něco jiného, a
- e) poučení o opravném prostředku.

(2) V odůvodnění je třeba, jestliže to přichází podle povahy věci v úvahu, zejména uvést skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, úvahy, jimiž se rozhodující orgán řídil při hodnocení provedených důkazů, jakož i právní úvahy, na jejichž podkladě posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona.

§ 135

Vyhlášení usnesení

Vyhlásit je nutno jen ta usnesení, která byla učiněna při úkonu prováděném za účasti osoby, které se usnesení dotýká, jakož i usnesení, která byla učiněna v hlavním líčení,

veřejném zasedání nebo neveřejném zasedání.

§ 136

Vyhotovení usnesení

(1) Není třeba vyhotovovat usnesení, jimiž se jen upravuje průběh řízení nebo způsob provedení důkazů anebo jimiž se nařizuje nebo připravuje jednání soudu.

(2) Rovněž není třeba vyhotovovat usnesení, která jsou zapsána v plném svém znění v protokole o úkonu, ledaže by bylo nutno opis takového usnesení některé osobě doručovat. Měli být doručeno v takovém případě pouze státnímu zástupci, lze mu doručit opis protokolu.

(3) Jestliže se po vyhlášení usnesení nebo ve lhůtě stanovené orgánem činným v trestním řízení po vyhlášení usnesení osoby oprávněné podat stížnost podle § 142 odst. 1 vzdaly stížnosti a prohlásily, že netrvají na písemném odůvodnění, může orgán činný v trestním řízení vyhotovit zjednodušené usnesení, které neobsahuje odůvodnění; v případě usnesení vyhotovovaného ve vykonávacím řízení tak může soud prvního stupně učinit i tehdy, není-li proti takovému usnesení přípustná stížnost. Mají-li právo podat stížnost ve prospěch obviněného další osoby, lze zjednodušené usnesení vyhotovit pouze v případě, že obviněný prohlásí, že si nepřejí, aby tyto osoby stížnost v jeho prospěch podaly; pokud tak tyto osoby mohou učinit i proti jeho vůli, musí se stížnosti vzdát.

§ 137

Oznamování usnesení

(1) Usnesení je třeba oznámit osobě, které se přímo dotýká, jakož i osobě, která k němu dala svým návrhem podnět; usnesení soudu se oznámí též státnímu zástupci. Oznámení se děje buď vyhlášením usnesení v přítomnosti toho, jemuž je třeba usnesení oznámit, anebo doručením opisu usnesení.

(2) Má-li osoba, jíž je třeba usnesení oznámit, obhájce, popřípadě zmocněnce, stačí, že usnesení bylo vyhlášeno buď oně osobě, anebo jejímu obhájci, popřípadě zmocněnci; oznamuje-li se usnesení doručením opisu, doručí se jen obhájci, popřípadě zmocněnci. Jde-li o osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena, která obhájce, popřípadě zmocněnce nemá, oznámí se usnesení jejímu zákonnému zástupci.

(3) Oznamuje-li se však obviněnému, který je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům je omezena, usnesení, proti němuž má stížnost, je třeba je oznámit jak jemu, tak i jeho obhájci a jeho zákonnému zástupci. Je-li obviněný ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody nebo na pozorování ve zdravotnickém ústavu, je třeba takové usnesení oznámit jak obviněnému, tak i jeho obhájci i tehdy, je-li obviněný osobou, jejíž způsobilost k právním úkonům není omezena.

(4) Usnesení, jímž bylo rozhodnuto o opravném prostředku, se státnímu zástupci, osobě, které se rozhodnutí přímo dotýká, a osobě, která svým návrhem dala k usnesení podnět, vždy v opise doručí.

§ 138

Použití ustanovení o rozsudku

Jestliže tento oddíl neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení oddílu prvního této hlavy o rozsudku.

ODDÍL TŘETÍ

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

§ 139

Právní moc a vykonatelnost rozsudku

(1) Rozsudek je pravomocný, a nestanoví-li tento zákon něco jiného, i vykonatelný,

a) jestliže zákon proti němu odvolání nepřipouští,

b) jestliže zákon sice proti němu připouští odvolání, avšak

aa) odvolání ve lhůtě podáno nebylo,

bb) oprávněné osoby se odvolání výslovně vzdaly nebo je výslovně vzaly zpět, nebo

cc) podané odvolání bylo zamítnuto.

(2) Odvolání podané jen poškozeným a odvolání podané jen zúčastněnou osobou nebrání tomu, aby ostatní části rozsudku nabyly právní moci a byly vykonány. Stejně tak odvolání týkající se jen některého z více obžalovaných nebrání tomu, aby rozsudek u ostatních obžalovaných nabyl právní moci a byl vykonán.

(3) Jestliže byla lhůta k podání odvolání zmeškána, avšak byla podána oprávněnou osobou žádost o navrácení lhůty, nelze rozsudek vykonat až do pravomocného rozhodnutí o této žádosti.

§ 140

Právní moc a vykonatelnost usnesení

(1) Usnesení je pravomocné a vykonatelné,

a) jestliže zákon proti němu stížnost nepřipouští,

b) jestliže zákon sice proti němu připouští stížnost, avšak

aa) stížnost ve lhůtě podána nebyla,

bb) oprávněné osoby se stížnosti výslovně vzdaly nebo ji výslovně vzaly zpět, nebo

cc) podaná stížnost byla zamítnuta.

(2) Usnesení je vykonatelné, i když dosud nenabylo právní moci, jestliže zákon proti němu sice připouští stížnost, avšak nepřiznává jí odkladný účinek.

(3) Stížnost, která se týká jen některé z více osob nebo jen některé z více věcí, o nichž bylo rozhodnuto tímž usnesením, nebrání ani v případě, že má odkladný účinek, tomu, aby usnesení nabylo právní moci a bylo vykonáno v ostatních částech, lze-li je oddělit.

(4) Jestliže byla lhůta k podání stížnosti mající odkladný účinek zmeškána, avšak byla podána oprávněnou osobou žádost o navrácení lhůty, nelze usnesení vykonat až do pravomocného rozhodnutí o této žádosti.

HLAVA SEDMÁ Stížnost a řízení o ní

§ 141 Přípustnost a účinek

(1) Opravným prostředkem proti usnesení je stížnost.

(2) Stížností lze napadnout každé usnesení policejního orgánu. Usnesení soudu a státního zástupce lze stížností napadnout jen v těch případech, kde to zákon výslovně připouští a jestliže rozhodují ve věci v prvním stupni.

(3) Proti usnesení nejvyššího státního zástupce lze podat stížnost pouze tehdy, jestliže podle zákona o stížnosti přísluší rozhodnout soudu. O stížnosti v těchto případech rozhoduje Nejvyšší soud. O stížnosti proti usnesení státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství rozhoduje nejvyšší státní zástupce.

(4) Stížnost má odkladný účinek, jen kde to zákon výslovně stanoví.

§ 142 Oprávněné osoby

(1) Nestanoví-li zákon něco jiného, může stížnost podat osoba, které se usnesení přímo dotýká nebo která k usnesení dala podnět svým návrhem, k němuž ji zákon opravňuje; proti usnesení soudu může podat stížnost též státní zástupce, a to i ve prospěch obviněného.

(2) Proti usnesení o vazbě, o ochranném léčení a o zabezpečovací detenci mohou podat stížnost ve prospěch obviněného též osoby, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání.

§ 143 Lhůta a místo k podání

(1) Stížnost se podává u orgánu, proti jehož usnesení stížnost směřuje, a to do tří dnů od oznámení usnesení (§ 137); jestliže se usnesení oznamuje jak obviněnému, tak i jeho zákonnému zástupci nebo obhájci, běží lhůta od toho oznámení, které bylo provedeno nejpozději.

(2) Osobám, které podle ustanovení § 142 odst. 2 mohou podat stížnost ve prospěch obviněného, končí lhůta k podání stížnosti týmž dnem jako obviněnému; státnímu zástupci však běží lhůta vždy samostatně.

§ 144

Vzdání se a zpětvzetí stížnosti

(1) Oprávněná osoba se může stížnosti výslovně vzdát.

(2) Oprávněná osoba může podanou stížnost vzít výslovně zpět, dokud o ní nebylo rozhodnuto. Stížnost státního zástupce může vzít zpět i státní zástupce nadřízený.

(3) Stížnost podaná ve prospěch obviněného jinou oprávněnou osobou nebo za obviněného obhájcem nebo zákonným zástupcem, může být vzata zpět jen s výslovným souhlasem obviněného. Státní zástupce však může vzít takovou stížnost zpět i bez souhlasu obviněného. V tomto případě běží obviněnému nová lhůta k podání stížnosti od vyrozumění, že stížnost byla vzata zpět.

(4) Zpětvzetí stížnosti vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí orgán povoláný k rozhodnutí o stížnosti, a nebyla-li věc dosud tomuto orgánu předložena, orgán, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje; v řízení před soudem činí toto rozhodnutí předseda senátu.

§ 145

Stížnostní důvody

(1) Usnesení lze napadnout

a) pro nesprávnost některého jeho výroku, nebo

b) pro porušení ustanovení o řízení, které usnesení předcházelo, jestliže toto porušení mohlo způsobit nesprávnost některého výroku usnesení.

(2) Stížnost lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

§ 146

Řízení před orgánem, proti jehož usnesení stížnost směřuje

(1) Orgán, proti jehož usnesení stížnost směřuje, může jí sám vyhovět, nedotkne-li se změna původního usnesení práv jiné strany trestního řízení. Jde-li o usnesení policejního orgánu, které bylo vydáno s předchozím souhlasem státního zástupce nebo na jeho pokyn, může policejní orgán sám stížnosti vyhovět jen s předchozím souhlasem státního zástupce.

(2) Jestliže lhůta k podání stížnosti již všem oprávněným osobám uplynula a stížnosti nebylo vyhověno podle odstavce 1, předloží věc k rozhodnutí

a) policejní orgán státnímu zástupci, který vykonává nad přípravným řízením dozor, a jde-li o stížnost proti usnesení, k němuž tento státní zástupce dal souhlas nebo pokyn, jeho prostřednictvím nadřízenému státnímu zástupci,

b) státní zástupce nadřízenému státnímu zástupci nebo soudu,

c) předseda senátu okresního soudu nadřízenému krajskému soudu, předseda senátu krajského soudu nadřízenému vrchnímu soudu a předseda senátu vrchního soudu Nejvyššímu soudu;

přítom doručí, je-li to potřebné, opis stížnosti státnímu zástupci a osobě, která by mohla být rozhodnutím o stížnosti přímo dotčena,

d) státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství nejvyššímu státnímu zástupci.

§ 146a

Rozhodování o stížnosti proti rozhodnutím o zajištění osob a majetku a o uložení pořádkové pokuty

(1) O stížnosti proti rozhodnutí, kterým státní zástupce

a) rozhodl o vazbě, nejde-li o rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby bez přijetí některého opatření nahrazujícího vazbu,

b) rozhodl o žádosti o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí,

c) zajistil peněžní prostředky na účtu u banky, nebo u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiné instituce, která vede účet pro jiného, rozhodl o blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokaci čerpání finančního úvěru a blokaci finančního pronájmu, rozhodl o omezení takového zajištění nebo blokace, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění nebo blokace (§ 79a odst. 1, 3, 4 a § 79b),

d) zajistil zaknihované cenné papíry, rozhodl o omezení takového zajištění nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c odst. 4),

e) zajistil nemovitost, rozhodl o omezení zajištění nemovitosti, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění (§ 79d odst. 1, 7 a 8),

f) zajistil jinou majetkovou hodnotu, rozhodl o omezení zajištění jiné majetkové hodnoty, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění (§ 79e odst. 1 a 7),

g) zajistil náhradní hodnotu, rozhodl o omezení zajištění náhradní hodnoty, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění (§ 79f),

h) vydal příkaz k zajištění majetku v jiném členském státě Evropské unie, rozhodl o uznání příkazu k zajištění majetku nacházejícího se na území České republiky, anebo rozhodl o omezení takového zajištění (§ 460b, 460f a § 460h odst. 2),

i) zajistil majetek obviněného k zajištění nároku poškozeného nebo rozhodl o omezení zajištění (§ 47 a § 48 odst. 2),

j) zajistil majetek obviněného (§ 347),

k) rozhodl o uložení pořádkové pokuty (§ 66 odst. 1) nebo

l) rozhodl o zničení věci ohrožující bezpečnost lidí nebo majetku (§ 81b odst. 1),
rozhoduje zpravidla do pěti dnů po uplynutí lhůty k podání stížnosti všem oprávněným osobám soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který napadené rozhodnutí vydal.

(2) O stížnosti proti rozhodnutí policejního orgánu podle § 66 odst. 1, § 79a odst. 1 a 3,

§ 79b, § 79c odst. 4, § 79d odst. 1 a 7, § 79e odst. 1 a 7 nebo § 79f rozhoduje ve lhůtě uvedené v odstavci 1 soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který ve věci vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení. Věc předkládá soudu k rozhodnutí státní zástupce.

Rozhodnutí nadřízeného orgánu

§ 147

(1) Při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán

- a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a
- b) řízení předcházející napadenému usnesení.

(2) Týká-li se stížnost jen některé z více osob nebo jen některé z více věcí, o nichž bylo rozhodnuto tímž usnesením, přezkoumá nadřízený orgán jen správnost výroků týkajících se této osoby nebo této věci a řízení předcházející přezkoumávané části usnesení.

§ 148

(1) Nadřízený orgán zamítne stížnost

- a) není-li přípustná,
- b) byla-li podána opožděně, osobou neoprávněnou, osobou, která se jí výslovně vzdala nebo která znovu podala stížnost, kterou již před tím výslovně vzala zpět, nebo
- c) není-li důvodná.

(2) Jako opožděná nemůže být zamítnuta stížnost, kterou oprávněná osoba podala opožděně jen proto, že se řídila nesprávným poučením, které jí bylo dáno při oznámení usnesení.

§ 149

(1) Nezamítne-li nadřízený orgán stížnost, zruší napadené usnesení, a je-li podle povahy věci potřeba nového rozhodnutí, buď

- a) rozhodne sám ve věci, nebo
- b) uloží orgánu, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

(2) Soud rozhodující o stížnosti proti usnesení o zastavení trestního stíhání může též, je-li to pro náležité objasnění věci potřebné, při zrušení napadeného usnesení vrátit věc státnímu zástupci k došetření, a to i v tom případě, že trestní stíhání bylo zastaveno až po nařízení hlavního líčení (§ 223 a 231). Ustanovení § 191 platí i tu.

(3) Je-li vadná jen část napadeného usnesení a lze-li ji oddělit od ostatních anebo týká-li se stížnost jen části usnesení (§ 147 odst. 2), omezí nadřízený orgán své rozhodnutí podle

odstavce 1 jen na onu část.

(4) Záleží-li vada v tom, že v napadeném usnesení některý výrok chybí nebo je neúplný, může nadřízený orgán, aniž vysloví zrušení napadeného usnesení, buď sám je doplnit, anebo uložit orgánu, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(5) Soud rozhodující o stížnosti může, pokládá-li to za nutné, nařídit, aby věc byla znovu v prvním stupni projednána a bylo o ní rozhodnuto v jiném složení senátu anebo jiným soudem téhož druhu a téhož stupně v jeho obvodu.

(6) Orgán, jemuž byla věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je při novém rozhodování vázán právním názorem, který ve věci vyslovil orgán nadřízený, a je povinen provést úkony, jejichž provedení tento orgán nařídil.

§ 150

(1) Orgán rozhodující o stížnosti nemůže z jejího podnětu změnit usnesení v neprospěch osoby, která stížnost podala nebo v jejíž prospěch byla stížnost podána.

(2) Změní-li nadřízený orgán usnesení ve prospěch obviněného z důvodu, který prospívá také některému spoluobviněnému, změni usnesení také ve prospěch tohoto spoluobviněného.

(3) Ustanovení odstavce 1 platí přiměřeně i pro orgán, jemuž byla věc přikázána k novému projednání a rozhodnutí.

HLAVA OSMÁ Náklady trestního řízení

§ 151

Náklady trestního řízení, jež nese stát

(1) Náklady nutné k provedení trestního řízení včetně řízení vykonávacího nese stát; nenese však vlastní náklady obviněného, zúčastněné osoby a poškozeného, ani vydání způsobená zvolením obhájce a zmocněnce. Stát však nese náklady na nutnou obhajobu, které obviněnému vznikly v důsledku podání stížnosti pro porušení zákona.

(2) Obhájce, který byl obviněnému ustanoven, má vůči státu nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů podle zvláštního předpisu.²⁾ Nárok je třeba uplatnit do jednoho roku ode dne, kdy se obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, jinak nárok zaniká; tento nárok obhájce, je-li plátcem daně z přidané hodnoty, se zvyšuje o částku odpovídající této dani, kterou je obhájce povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zvláštního právního předpisu.³⁾ Ustanovení věty druhé se použije i v případě, kdy obhájce je společníkem právnické osoby zřízené podle zvláštních právních předpisů upravujících výkon advokacie^{3a)} a plátcem daně je tato právnická osoba.

(3) O výši odměny a náhradě hotových výdajů rozhodne na návrh obhájce orgán činný v trestním řízení, který vedl řízení v době, kdy obhájci povinnost obhajovat skončila, a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od podání návrhu. V řízení před soudem

rozhodne předseda senátu soudu prvního stupně. Na návrh obhájce může orgán činný v trestním řízení přijmout opatření, aby obhájci byla poskytnuta ještě před skončením trestního stíhání přiměřená záloha na odměnu a náhradu hotových výdajů, jestliže je to odůvodněno dobou trvání trestního stíhání nebo jinými závažnými důvody.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(5) Odměnu a náhradu hotových výdajů je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů.

(6) Ustanovení odstavců 2 až 5 se přiměřeně užijí na rozhodování o výši odměny a náhradě hotových výdajů zvoleného obhájce obviněným, který má nárok na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu, a ustanoveného zmocněnce poškozeného.

§ 151a

(1) Obviněný, který má nárok na bezplatnou obhajobu nebo na obhajobu za sníženou odměnu, a poškozený, který má nárok na ustanovení zmocněnce, mohou žádat, aby předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodl o tom, že stát ponese náklady na znalecký posudek, který obviněný nebo poškozený vyžádá. Žádosti nelze vyhovět, jestliže takový důkaz není pro objasnění věci zřejmě potřebný nebo stejný úkon k prokázání téže skutečnosti již vyžádal orgán činný v trestním řízení.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

Povinnost k náhradě nákladů trestního řízení

§ 152

(1) Byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu

- a) náklady spojené s výkonem vazby,
- b) odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou,
- c) náklady spojené s využitím elektronického kontrolního systému při podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody,
- d) náklady spojené s výkonem trestu odnětí svobody a s výkonem trestu domácího vězení a
- e) paušální částkou ostatní náklady, jež nese stát.

(2) Denní sazbu připadající na náklady spojené s výkonem vazby, náklady spojené s využitím elektronického kontrolního systému při podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a náklady spojené s výkonem trestu domácího vězení a způsob úhrady těchto nákladů stanoví Ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem.

(3) Paušální částku uvedenou v odstavci 1 písm. e) stanoví obecně závazným právním předpisem ministerstvo spravedlnosti.

(4) Úhradu nákladů spojených s výkonem trestu odnětí svobody upravuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody.

§ 152a

Při správě placení pohledávek uvedených v § 152 odst. 1 se postupuje podle daňového řádu.

§ 153

(1) Kdo podal zcela bezvýsledně dovolání nebo návrh na obnovu řízení, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem. Dále je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje obhájci, pokud byl v souvislosti s takovým návrhem ustanoven, ledaže obviněný má nárok na obhajobu bezplatnou nebo na obhajobu za sníženou odměnu.

(2) Povinnost k náhradě podle odstavce 1 nepostihuje státního zástupce a orgán pověřený péčí o mládež.

§ 154

Povinnost k náhradě nákladů poškozeného

(1) Byl-li poškozenému alespoň zčásti přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, je odsouzený, jemuž byla povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení uložena, povinen nahradit poškozenému též náklady potřebné k účelnému uplatnění tohoto nároku v trestním řízení, včetně nákladů vzniklých přibráním zmocněnce.

(2) Soud může podle povahy věci a okolností případu rozhodnout na návrh poškozeného o tom, že se odsouzenému ukládá povinnost uhradit poškozenému zcela nebo zčásti náklady související s účastí poškozeného v trestním řízení, a to i v případě, že poškozenému nebyl přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení ani zčásti.

Rozhodování o povinnosti k náhradě nákladů trestního řízení a o jejich výši

§ 155

(1) O povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů spojených s výkonem vazby a o povinnosti k náhradě odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem [§ 152 odst. 1 písm. a), b)] rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně.

(2) O povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů spojených s výkonem trestu domácího vězení rozhodne po výkonu trestu nebo jeho části předseda senátu soudu prvního stupně.“.

(3) O povinnosti odsouzeného, který byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí

svobody, hradit náklady spojené s využitím elektronického kontrolního systému rozhodne předseda senátu soudu, který odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody propustil. Při tom se přiměřeně použijí zvláštní právní předpisy upravující náhrady nákladů spojené s výkonem trestu domácího vězení a způsob úhrady.

(4) O povinnosti odsouzeného nahradit poškozenému náklady potřebné k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení v trestním řízení nebo jiné náklady související s účastí poškozeného v trestním řízení a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku na návrh poškozeného předseda senátu soudu prvního stupně; nárok je třeba uplatnit do jednoho roku od právní moci odsuzujícího rozsudku, jinak zaniká.

(5) O povinnosti odsouzeného hradit státu náklady vzniklé ustanovením zmocněnce poškozenému a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně i bez návrhu.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 5 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 156

Jestliže náklady stanovené paušální částkou [§ 152 odst. 1 písm. e) a § 153 odst. 1] nebyly zaplacený kolkovými známkami, rozhodne o povinnosti k jejich náhradě po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně.

ČÁST DRUHÁ Přípravné řízení

§ 157

Obecné ustanovení

(1) Státní zástupce a policejní orgán jsou povinni organizovat svou činnost tak, aby účinně přispívali k včasnosti a důvodnosti trestního stíhání.

(2) Státní zástupce může uložit policejnímu orgánu provedení takových úkonů, které je tento orgán oprávněn provést a jichž je třeba k objasnění věci nebo ke zjištění pachatele. K prověření skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je státní zástupce dále oprávněn:

a) vyžadovat od policejního orgánu spisy, včetně spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumenty, materiály a zprávy o postupu při prověřování oznámení,

b) odejmout kteroukoliv věc policejnímu orgánu a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému policejnímu orgánu,

c) dočasně odložit zahájení trestního stíhání.

(3) V závažných a skutkově složitých věcech může státní zástupce nebo policejní orgán využít odborné pomoci konzultanta, který má znalost ze speciálního oboru. O návrh na výběr určité osoby jako konzultanta může též požádat správní úřad, jiný orgán, vědeckou nebo

výzkumnou instituci. O přibrání konzultanta sepíše státní zástupce nebo policejní orgán úřední záznam. Se souhlasem státního zástupce nebo policejního orgánu může konzultant v rozsahu nezbytném pro výkon jeho funkce nahlížet do spisu a být přítomen při provádění úkonů trestního řízení. Do provádění úkonů však nesmí zasahovat. O všech skutečnostech, o nichž se konzultant v průběhu trestního řízení dozvěděl, je povinen zachovávat mlčenlivost. Na vyloučení konzultanta se přiměřeně užijí zvláštní předpisy o znalcích a tlumočnících. Účast konzultanta nezbavuje státního zástupce a policejní orgán odpovědnosti za zákonný průběh trestního řízení.

§ 157a

Žádost o přezkoumání postupu policejního orgánu a státního zástupce

(1) Ten, proti němuž se trestní řízení vede, a poškozený mají právo kdykoliv v průběhu přípravného řízení žádat státního zástupce, aby byly odstraněny průtahy v řízení nebo závady v postupu policejního orgánu. Tato žádost není vázána lhůtou. Žádost je nutno státnímu zástupci ihned předložit a státní zástupce ji musí neprodleně vyřídit. O výsledku přezkoumání musí být žadatel vyrozuměn.

(2) Žádost o odstranění průtahů v řízení nebo závad v postupu státního zástupce vyřizuje státní zástupce bezprostředně vyššího státního zastupitelství.

HLAVA DEVÁTÁ

Postup před zahájením trestního stíhání

§ 158

(1) Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti. Pověřené orgány Vězeňské služby České republiky neprodleně informují Generální inspekci bezpečnostních sborů, jakmile zahájí takové šetření.

(2) Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen přijímat státní zástupce a policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.

(3) O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména

a) vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,

- b) vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
- c) obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,
- d) provádět ohledání věci a místa činu,
- e) vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,
- f) pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, za podmínek stanovených v § 114 snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,
- g) za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,
- h) za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,
- i) způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

(4) Jednotlivé úkony trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, mohou na základě dožádání provést i jiné policejní orgány.

(5) Při podání vysvětlení má každý právo na právní pomoc advokáta. Je-li vysvětlení požadováno od nezletilého, je třeba o úkonu předem vyrozumět jeho zákonného zástupce; to neplatí, jestliže provedení úkonu nelze odložit a vyrozumění zákonného zástupce nelze zajistit.

(6) O obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, se sepíše úřední záznam. Úřední záznam slouží státnímu zástupci a obviněnému ke zvážení návrhu, aby osoba, která takové vysvětlení podala, byla vyslechnuta jako svědek, a soudu k úvaze, zda takový důkaz provede. Úřední záznam lze v řízení před soudem užít jako důkaz pouze za podmínek stanovených tímto zákonem. Je-li ten, kdo podal vysvětlení, později vyslýchán jako svědek nebo jako obviněný, nemůže mu být záznam přečten, nebo jinak konstatován jeho obsah.

(7) Policejní orgán je oprávněn vyzvat osobu, aby se dostavila k podání vysvětlení ve stanovené době na určené místo; v řízení o zločinu je osoba povinna výzvě vyhovět ihned. Jestliže se osoba, která byla řádně vyzvána k podání vysvětlení, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předvedena. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být taková osoba upozorněna.

(8) Vysvětlení podle odstavce 3 nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil státem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti

zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má. Osoba podávající vysvětlení, s výjimkou podezřelého, je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet; vysvětlení může odepřít, pokud by jí způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2; o tom je třeba osobu, od níž je požadováno vysvětlení, předem poučit. Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že osobě podávající vysvětlení bude třeba jako svědkovi poskytnout ochranu, je třeba při sepisování úředního záznamu postupovat podle § 55 odst. 2.

(9) Má-li výpověď osoby povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, policejní orgán ji vyslechně jako svědka za podmínek uvedených v § 158a. Jako svědka vyslechně i osobu mladší patnácti let a osobu, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti. Jestliže lze předpokládat, že další prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání bude trvat delší dobu, zejména proto, že nebyla zjištěna osoba, u níž je dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala, a v důsledku toho nelze zahájit trestní stíhání a hrozí ztráta důkazní hodnoty výpovědi, je možno vyslechnout jako svědka i osobu, jejíž výpověď má podle odůvodněného předpokladu rozhodující význam pro zahájení trestního stíhání, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že by mohl být na takovou osobu pro její výpověď vyvíjen nátlak, anebo hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna její výpověď. Pokud výsledky těchto osob nebyly po zahájení trestního stíhání provedeny znovu podle § 164 odst. 4, lze protokoly o jejich výsledku v hlavním líčení číst nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát pouze podle § 211 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), c); jinak lze pouze předešlé protokoly o jejich výsledku podle § 212.

(10) Kdo se dostaví na výzvu k podání vysvětlení, má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělku za stejných podmínek jako svědek. Nárok nemá ten, kdo byl vyzván k dostavení se pro své protiprávní jednání.

(11) Provádí-li opatření nebo úkony podle předchozích odstavců jiný policejní orgán než útvar Policie České republiky, vyrozumí o předmětu šetření neprodleně útvar Policie České republiky, který by jinak byl příslušný k řízení. Vznikne-li mezi útvarem Policie České republiky a jiným policejním orgánem spor o příslušnost, předloží věc k posouzení státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné.

(12) Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, zjištěno, že příslušnou k řízení je Generální inspekce bezpečnostních sborů, policejní orgán ji o předmětu šetření neprodleně vyrozumí a věc jí předá. Do doby, než Generální inspekce bezpečnostních sborů věc převezme, je policejní orgán oprávněn provádět pouze neodkladné a neopakovatelné úkony. Vznikne-li mezi policejním orgánem a Generální inspekcí bezpečnostních sborů spor o příslušnost, policejní orgán věc předloží k posouzení příslušnému státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné. Ustanovení odstavce 11 se nepoužije.

§ 158a

Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a zjišťování jeho pachatele třeba provést neodkladný nebo neopakovatelný úkon spočívající ve výsledku svědka nebo v rekognici, provede se na návrh státního zástupce takový úkon za účasti soudce; soudce v takovém případě odpovídá za zákonnost provedení úkonu a k tomu

cíli může do průběhu úkonu zasahovat. Soudci však nepřisluší přezkoumávat závěr státního zástupce o tom, že úkon je podle zákona neodkladný nebo neopakovatelný.

Operativně pátrací prostředky a podmínky jejich použití

§ 158b

(1) Není-li dále stanoveno jinak, je policejní orgán, pokud k tomu byl pověřen příslušným ministrem, jde-li o útvar Policie České republiky, policejním prezidentem, jde-li o Generální inspekci bezpečnostních sborů, jejím ředitelem, jde-li o útvar Vojenského zpravodajství, jeho ředitelem, a jde-li o útvar Bezpečnostní informační služby, jejím ředitelem, a jde-li o útvar Úřadu pro zahraniční styky a informace, jeho ředitelem, oprávněn v řízení o úmyslném trestném činu používat operativně pátrací prostředky, kterými se rozumí

- a) předstíraný převod,
- b) sledování osob a věcí,
- c) použití agenta.

(2) Používání operativně pátracích prostředků nesmí sledovat jiný zájem než získání skutečností důležitých pro trestní řízení. Tyto prostředky je možné použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné.

(3) Zvukové, obrazové a jiné záznamy získané při použití operativně pátracích prostředků způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona lze použít jako důkaz.

§ 158c

Předstíraný převod

(1) Předstíraným převodem se rozumí předstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění včetně převodu věci,

- a) k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení,
- b) jejíž držení je nepřípustné,
- c) která pochází z trestného činu, nebo
- d) která je určena ke spáchání trestného činu.

(2) Předstíraný převod lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Nesnese-li věc odkladu, lze předstíraný převod provést i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen provádění předstíraného převodu ukončit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(4) O předstíraném převodu sepíše policejní orgán záznam, který do 48 hodin doručí státnímu zástupci.

§ 158d

Sledování osob a věcí

(1) Sledováním osob a věcí (dále jen "sledování") se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud policejní orgán při sledování zjistí, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam s obsahem této komunikace zničit a poznatky, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(2) Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Při vstupu do obydlí nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků.

(4) Povolení podle odstavců 2 a 3 lze vydat jen na základě písemné žádosti. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaji o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může ten, kdo sledování povolil, na základě nové žádosti písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

(5) Nesnese-li věc odkladu a nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, lze sledování zahájit i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(6) Bez splnění podmínek podle odstavců 2 a 3 lze sledování provést, pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být sledováním zasahováno. Je-li takový souhlas dodatečně odvolán, sledování se neprodleně zastaví.

(7) Má-li být záznam pořízený při sledování použit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s náležitostmi uvedenými v § 55 a 55a.

(8) Pokud nebyly při sledování zjištěny skutečnosti důležité pro trestní řízení, je nutno záznamy předepsaným způsobem zničit.

(9) Provozovatelé telekomunikační činnosti, jejich zaměstnanci a jiné osoby, které se na provozování telekomunikační činnosti podílejí, jakož i pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek jsou povinny bezúplatně poskytovat policejnímu orgánu provádějícímu sledování podle jeho pokynů nezbytnou součinnost. Přitom se nelze dovolávat povinnosti mlčenlivosti stanovené zvláštními zákony.

(10) V jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování za podmínek uvedených v

odstavci 2 provedeno, lze záznam pořízený při sledování a připojený protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíž práv a svobod bylo sledováním zasahováno.

§ 158e
Použití agenta

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, přijetí úplatku podle § 331 trestního zákoníku, podplacení podle § 332 trestního zákoníku, nepřímého úplatkářství podle § 333 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar Policie České republiky nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů, oprávněn použít agenta.

(2) Agentem je příslušník Policie České republiky nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů plnící úkoly uložené mu řídicím policejním orgánem, vystupující zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti. Je-li to k použití agenta, jeho přípravě nebo k jeho ochraně nutné, je k zastírání jeho totožnosti možné

a) vytvořit legendu o jiné osobní existenci a osobní údaje vyplývající z této legendy zavést do informačních systémů provozovaných podle zvláštních zákonů,

b) provádět hospodářské činnosti, k jejichž vykonávání je třeba zvláštní oprávnění, povolení či registrace,

c) zastírat příslušnost k Policii České republiky nebo ke Generální inspekci bezpečnostních sborů.

(3) Orgány veřejné správy jsou povinny poskytnout Policii České republiky a Generální inspekci bezpečnostních sborů bez odkladu potřebnou součinnost při plnění oprávnění uvedených v odstavci 2.

(4) Použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce, podávající návrh, činný. V povolení musí být uveden účel použití a doba, po kterou bude agent použit, a údaje umožňující identifikaci agenta. Na základě nového návrhu, obsahujícího vyhodnocení dosavadní činnosti agenta, lze dobu povolení prodloužit, a to i opakovaně.

(5) Ke sledování osob a věcí v rozsahu uvedeném v § 158d odst. 2 a k provedení předstíraného převodu podle § 158c agent nepotřebuje další povolení.

(6) Agent je povinen při své činnosti volit takové prostředky, které jsou způsobitelné ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobována újma na jejich právech

nad míru nezbytně nutnou. Jiné povinnosti podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Policie České republiky nebo podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů nemá.

(7) Státní zástupce je povinen od příslušného policejního orgánu vyžadovat údaje potřebné pro posouzení, zda trvají důvody pro použití agenta a zda je jeho činnost v souladu se zákonem. Tyto údaje je povinen pravidelně, nejméně jednou za tři měsíce, posuzovat, a pominou-li důvody pro použití agenta, dá policejnímu orgánu pokyn k bezodkladnému ukončení činnosti agenta. Policejní orgán je povinen předložit státnímu zástupci záznam o výsledku použití agenta.

(8) Agent může plnit své úkoly i na území jiného státu. O jeho vyslání do zahraničí po předchozím souhlasu příslušných orgánů státu, na jehož území má působit, a na základě povolení soudce uvedeného v odstavci 4 rozhoduje policejní prezident a v případě Generální inspekce bezpečnostních sborů její ředitel, pokud nestanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak; v ostatním platí ustanovení odstavců 1 až 7.

§ 158f

Objeví-li se důvod pro použití operativně pátracích prostředků až po zahájení trestního stíhání, postupuje se podle § 158b až 158e; po podání obžaloby o jejich použití rozhoduje předseda senátu soudu prvního stupně i bez návrhu státního zástupce.

nadpis vypuštěn

nadpis vypuštěn

nadpis vypuštěn

Skončení prověřování

§ 159

(1) Policejní orgán je povinen prověřit skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin,

a) do dvou měsíců od jejich přijetí, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce, v níž se nekoná zkrácené přípravné řízení,

b) do tří měsíců, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu, a

c) do šesti měsíců, jde-li o věc patřící v prvním stupni do příslušnosti krajského soudu.

(2) Pokud nebylo oznámení nebo jiný podnět ve lhůtách uvedených v odstavci 1 prověřeno, policejní orgán státnímu zástupci písemně zdůvodní, proč nebylo možné v zákonem stanovené lhůtě prověřování skončit, jaké úkony je třeba ještě provést a po jakou dobu bude prověřování pokračovat. Státní zástupce může pokynem policejnímu orgánu jednak změnit výčet úkonů, které mají být ještě provedeny, jednak stanovit odlišně lhůtu, po kterou má prověřování ještě trvat.

(3) Neskončí-li policejní orgán prověřování ve lhůtě prodloužené podle odstavce 2, předloží spis státnímu zástupci s odůvodněným návrhem na její prodloužení. Státní zástupce postupuje obdobně, jak je uvedeno v odstavci 2.

§ 159a

Odložení nebo jiné vyřízení věci

(1) Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak. Takovým vyřízením může být zejména

a) odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, nebo

b) odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání.

(2) Státní zástupce nebo policejní orgán před zahájením trestního stíhání odloží usnesením věc, je-li trestní stíhání nepřípustné podle § 11 odst. 1.

(3) Státní zástupce nebo policejní orgán může před zahájením trestního stíhání usnesením odložit věc, je-li trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2 písm. a) nebo b).

(4) Státní zástupce může věc odložit, jestliže z výsledků prověřování vyplývá, že nastaly okolnosti uvedené v § 172 odst. 2 písm. c).

(5) Státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží též tehdy, pokud se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání (§ 160). Pominou-li důvody odložení, trestní stíhání zahájí.

(6) Usnesení o odložení věci musí být doručeno poškozenému, pokud je znám. Usnesení o odložení věci podle odstavců 1 až 5 musí být doručeno do 48 hodin státnímu zástupci. Oznamovatel se o odložení věci vyrozumí, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádal.

(7) Proti usnesení o odložení věci může poškozený uvedený v odstavci 6 podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 159b

Dočasné odložení trestního stíhání

(1) Jestliže to je třeba k objasnění trestné činnosti spáchané ve prospěch organizované zločinecké skupiny, nebo jiného úmyslného trestného činu, anebo zjištění jejich pachatelů, může policejní orgán se souhlasem státního zástupce dočasně odložit zahájení trestního stíhání na nezbytnou dobu, nejdéle však o dva měsíce.

(2) Trvají-li důvody, pro které bylo trestní stíhání dočasně odloženo, může státní zástupce na návrh policejního orgánu vyslovit souhlas s prodloužením lhůty uvedené v odstavci 1 nejvýše o další dva měsíce, a to i opakovaně.

(3) O dočasném odložení trestního stíhání policejní orgán vyhotoví záznam, jehož opis

do 48 hodin zašle státnímu zástupci.

(4) Pominou-li důvody pro dočasné odložení trestního stíhání, policejní orgán trestní stíhání neprodleně zahájí.

HLAVA DESÁTÁ **Zahájení trestního stíhání, další postup v něm a zkrácené přípravné řízení**

ODDÍL PRVNÍ Zahájení trestního stíhání

§ 160

(1) Nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného, pokud není důvod k postupu podle § 159a odst. 2 a 3 nebo § 159b odst. 1. Výrok usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, ze kterého je tato osoba obviněna, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován; obviněný musí být v usnesení o zahájení trestního stíhání označen stejnými údaji, jaké musí být uvedeny o osobě obžalovaného v rozsudku (§ 120 odst. 2). V odůvodnění usnesení je třeba přesně označit skutečnosti, které odůvodňují závěr o důvodnosti trestního stíhání.

(2) Opis usnesení o zahájení trestního stíhání je třeba doručit obviněnému nejpozději na počátku prvního výslechu a do 48 hodin státnímu zástupci a obhájci; u obhájce počíná lhůta k doručení běžet od jeho zvolení nebo ustanovení. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání advokáta je třeba bez odkladu doručit též ministru spravedlnosti a předsedovi Komory. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání příslušníka Policie České republiky, příslušníka Vězeňské služby České republiky anebo celníka nebo zaměstnance České republiky, zařazeného k výkonu práce v Policii České republiky, Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky doručí Generální inspekce bezpečnostních sborů též řediteli příslušného bezpečnostního sboru.

(3) Policejní orgán provede potřebné neodkladné nebo neopakovatelné úkony a zahájí trestní stíhání, pokud nelze dosáhnout, aby tyto úkony provedl příslušný orgán, a nejpozději do tří dnů od jejich provedení předá věc tomuto orgánu, který pokračuje v řízení.

(4) Neodkladným úkonem je takový úkon, který vzhledem k nebezpečí jeho zmaření, zničení nebo ztráty důkazu nesnese z hlediska účelu trestního řízení odkladu na dobu, než bude zahájeno trestní stíhání. Neopakovatelným úkonem je takový úkon, který nebude možno před soudem provést. V protokolu o provedení neodkladného nebo neopakovatelného úkonu je třeba vždy uvést, na základě jakých skutečností byl úkon za neodkladný nebo neopakovatelný považován.

(5) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, který není uveden v usnesení o zahájení trestního stíhání, postupuje se ohledně tohoto skutku způsobem uvedeným v odstavcích 1 a 2.

(6) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní

stíhání, je jiným trestným činem, než jak byl v usnesení o zahájení trestního stíhání právně posouzen, upozorní na to policejní orgán obviněného a učiní o tom záznam do protokolu.

(7) Proti usnesení o zahájení trestního stíhání je přípustná stížnost.

ODDÍL DRUHÝ **Vyšetřování**

§ 161 **Vyšetřovací orgány**

(1) Vyšetřováním se označuje úsek trestního stíhání před podáním obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, postoupením věci jinému orgánu nebo zastavením trestního stíhání, včetně schválení narovnání a podmíněného zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby.

(2) Nestanoví-li zákon jinak, vyšetřování konají útvary Policie České republiky.

(3) Vyšetřování o trestných činech spáchaných příslušníky Policie České republiky, příslušníky Vězeňské služby České republiky, celníky anebo zaměstnanci České republiky zařazenými k výkonu práce v Policii České republiky a o trestných činech spáchaných zaměstnanci České republiky zařazenými k výkonu práce ve Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů, koná Generální inspekce bezpečnostních sborů.

(4) Vyšetřování o trestných činech spáchaných příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníky Bezpečnostní informační služby, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace, příslušníky Vojenského zpravodajství anebo příslušníky Vojenské policie a vyšetřování o trestných činech zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů, koná státní zástupce; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení upravujících postup policejního orgánu konajícího vyšetřování. Ustanovení o souhlasu státního zástupce, který je třeba k provedení úkonu policejním orgánem, se neužijí. Při vyšetřování trestných činů spáchaných příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníky Bezpečnostní informační služby, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace, příslušníky Vojenského zpravodajství anebo příslušníky Vojenské policie a při vyšetřování trestných činů zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů, může státní zástupce požádat orgány uvedené v § 12 odst. 2 v rámci jejich působnosti o opatření jednotlivého důkazu nebo provedení jednotlivého úkonu vyšetřování, o součinnost při opatrování důkazu nebo provádění úkonu vyšetřování, o předvedení osoby nebo za podmínek podle § 62 odst. 1 o doručení písemnosti. Tento orgán je povinen státnímu zástupci urychleně vyhovět.

(5) Za splnění podmínek uvedených v § 20 odst. 1 koná

a) Generální inspekce bezpečnostních sborů vyšetřování podle odstavce 3 i proti těm spoluobviněným, kteří nejsou příslušníky Policie České republiky, příslušníky Vězeňské služby České republiky anebo celníky nebo zaměstnanci České republiky, zařazenými k výkonu práce v Policii České republiky, Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky,

b) státní zástupce vyšetřování podle odstavce 4 i proti těm spoluobviněným, kteří nejsou příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníky Bezpečnostní informační služby, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace anebo příslušníky Vojenského zpravodajství anebo příslušníky Vojenské policie nebo zaměstnanci České republiky, zařazenými k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů.
Ustanovení § 23 tím není dotčeno.

(6) Vyšetřování může konat i kapitán lodi při dálkových plavbách o trestných činech spáchaných na této lodi; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení upravujících postup policejního orgánu konajícího vyšetřování.

(7) Vyšetřování o trestných činech příslušníků ozbrojených sil spáchaných při plnění úkolů v zahraničí může konat i pověřený orgán Vojenské policie.

(8) Jednotlivé úkony vyšetřování mohou na základě dožádání provést i jiné policejní orgány.

§ 162

Předání věci policejnímu orgánu příslušnému konat vyšetřování

(1) Jestliže trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání prověřoval jiný policejní orgán, než který je uveden v § 161 odst. 2, a zjištěné skutečnosti odůvodňují zahájení trestního stíhání, tento policejní orgán bez odkladu předloží věc orgánu příslušnému konat vyšetřování. Tím není dotčena jeho povinnost na základě dožádání orgánu konajícího vyšetřování opatřovat jednotlivé důkazy, nebo je na základě takového pokynu provádět.

(2) Jestliže se policejní orgán uvedený v § 161 odst. 2, kterému byla věc předána jiným orgánem, nepovažuje za příslušný, předloží spisy neprodleně se svým stanoviskem státnímu zástupci; jinak pokračuje v řízení.

nadpis vypuštěn

§ 163

Trestní stíhání se souhlasem poškozeného

(1) Trestní stíhání pro trestné činy ublížení na zdraví (§ 146 trestního zákoníku), těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 147 trestního zákoníku), ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 148 trestního zákoníku), neposkytnutí pomoci (§ 150 trestního zákoníku), neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku (§ 151 trestního zákoníku), ohrožení pohlavní nemocí (§ 155 trestního zákoníku), omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1, 2 trestního zákoníku, vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku, porušování domovní svobody (§ 178 trestního zákoníku), poškození cizích práv (§ 181 trestního zákoníku), porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí (§ 183 trestního zákoníku), sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1, 2 trestního zákoníku, krádeže (§ 205 trestního zákoníku), zpronevěry (§ 206 trestního zákoníku), neoprávněného užívání cizí věci (§ 207 trestního zákoníku), neoprávněného zásahu do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru (§ 208 trestního zákoníku), podvodu (§ 209 trestního zákoníku), podílnictví (§ 214 trestního zákoníku), podílnictví z nedbalosti (§ 215 trestního zákoníku), lichvy (§ 218 trestního zákoníku), zatajení věci (§ 219 trestního zákoníku), porušení povinnosti při správě

cizího majetku (§ 220 trestního zákoníku), porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti (§ 221 trestního zákoníku), poškození věřitele (§ 222 trestního zákoníku), poškození cizí věci (§ 228 trestního zákoníku), nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) a nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku) proti tomu, kdo je ve vztahu k poškozenému osobou, vůči níž by měl poškozený jako svědek právo odepřít výpověď (§ 100 odst. 2), a trestní stíhání pro trestný čin znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 trestního zákoníku proti tomu, kdo je nebo v době spáchání činu byl ve vztahu k poškozenému manželem, partnerem nebo druhem, jakož i pro trestný čin opilství (§ 360 trestního zákoníku), pokud jinak vykazuje znaky skutkové podstaty některého z těchto trestných činů, lze zahájit a v již zahájeném trestním stíhání pokračovat pouze se souhlasem poškozeného. Je-li poškozených jedním skutkem několik, postačí souhlas byť jen jednoho z nich.

(2) Nepředloží-li poškozený své vyjádření státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu písemně, zaznamená se jeho obsah do protokolu. Souhlas s trestním stíháním může poškozený výslovným prohlášením vzít kdykoliv zpět, a to až do doby, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Výslovně odepřený souhlas však nelze znovu udělit.

§ 163a

(1) Souhlasu poškozeného s trestním stíháním pro některý z trestných činů uvedených v § 163 odst. 1 není třeba, pokud

- a) byla takovým činem způsobena smrt,
- b) poškozený není schopen dát souhlas pro duševní chorobu nebo poruchu, pro kterou byl zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo pro kterou byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
- c) poškozeným je osoba mladší 15 let,
- d) z okolností je zřejmé, že souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět v tísní vyvolané výhrůžkami, nátlakem, závislostí nebo podřízeností.

(2) Jestliže se poškozený na výzvu orgánu činného v trestním řízení ihned nevyjádří, zda souhlasí s trestním stíháním podle § 163, tento orgán mu poskytne podle povahy věci k vyjádření přiměřenou lhůtu, nejvýše však 30 dnů. Po marném uplynutí této lhůty již souhlas s trestním stíháním dát nelze. O tom je třeba poškozeného písemně poučit.

nadpis vypuštěn

§ 164

Postup při vyšetřování

(1) Policejní orgán postupuje při vyšetřování z vlastní iniciativy tak, aby byly co nejrychleji v potřebném rozsahu vyhledány důkazy k objasnění všech základních skutečností důležitých pro posouzení případu, včetně osoby pachatele a následku trestného činu (§ 89 odst. 1). Přitom postupuje způsobem uvedeným v § 158 odst. 3 a 5; provádí i další úkony podle hlavy čtvrté s výjimkou těch, které je oprávněn provést pouze státní zástupce nebo soudce. Výsledky svědků provádí, jestliže se jedná o neodkladný nebo neopakovatelný úkon nebo jde-li o výsledky osoby mladší patnácti let, osoby, o jejíž schopnosti správně a úplně

vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti, anebo nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že na svědka by mohl být pro jeho výpověď vyvíjen nátlak. Jinak poškozeného a další svědky vyslechně jen tehdy, jestliže hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna jejich výpověď nebo schopnost zapamatovat si rozhodné skutečnosti nebo schopnost tyto skutečnosti reprodukovat, zejména je-li pro složitost věci odůvodněn předpoklad delšího trvání vyšetřování. Bez těchto podmínek je však možno, jestliže je toho třeba, vyslechnout znalce.

(2) Úkony, které byly provedeny před zahájením trestního stíhání, nemusí policejní orgán opakovat, byly-li provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona.

(3) Policejní orgán vyhledává a za stanovených podmínek i provádí důkazy bez ohledu na to, zda svědčí ve prospěch či neprospěch obviněného. Obviněný nesmí být žádným způsobem k výpovědi nebo doznání donucován. Obhajoba obviněného a jím navrhované důkazy, pokud nejsou zcela bezvýznamné, musí být pečlivě přezkoumány.

(4) Jestliže byly před zahájením trestního stíhání provedeny výslechy svědků podle § 158 odst. 9 a lze-li takový úkon opakovat, policejní orgán jej na návrh obviněného buď provede znovu a obviněnému nebo obhájci umožní, aby se takového úkonu účastnil, nebo jej poučí o právu domáhat se osobního výslechu takového svědka v řízení před soudem.

(5) Kromě případů, kdy je podle tohoto zákona třeba souhlasu státního zástupce, činí policejní orgán všechna rozhodnutí o postupu vyšetřování a o provádění vyšetřovacích úkonů samostatně a je plně odpovědný za jejich zákonné a včasné provedení.

nadpis vypuštěn

§ 165

Účast obviněného a obhájce ve vyšetřování

(1) Policejní orgán může připustit účast obviněného na vyšetřovacích úkonech a umožnit mu klást otázky vyslýcháným svědkům. Zejména tak postupuje, jestliže obviněný nemá obhájce a spočívá-li úkon ve výslechu svědka, který má právo odepřít výpověď.

(2) Obhájce je již od zahájení trestního stíhání oprávněn být přítomen při vyšetřovacích úkonech, jejichž výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyzrozumění o něm zajistit. Může obviněnému i jiným vyslýcháným klást otázky, avšak teprve tehdy, až orgán výslech skončí a udělí mu k tomu slovo. Námitky proti způsobu provádění úkonu může vznášet kdykoliv v jeho průběhu. Účastní-li se obhájce výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, je policejní orgán povinen přijmout opatření, která znemožňují obhájci zjistit skutečnou totožnost svědka.

(3) Oznámí-li obhájce policejnímu orgánu, že se chce účastnit vyšetřovacího úkonu uvedeného v odstavci 2, nebo spočívá-li úkon ve výslechu svědka, který má právo odepřít výpověď, je policejní orgán povinen včas obhájci sdělit, o jaký druh úkonu se jedná, dobu a místo jeho konání, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyzrozumění obhájce nelze zajistit. Spočívá-li úkon ve výslechu osoby, policejní orgán obhájci sdělí i údaje, podle nichž lze takovou osobu ztotožnit. Nelze-li tyto údaje předem určit, musí být ze sdělení zřejmé, k čemu má tato osoba vypovídat. Sdělení o výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů

uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(4) Jestliže policejní orgán připustí podle odstavce 1 při provádění vyšetřovacího úkonu účast obviněného, postupuje při jeho vyrozumívání obdobně jako v odstavci 3.

§ 166

Skončení vyšetřování

(1) Uzná-li policejní orgán vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, umožní obviněnému a obhájci v přiměřené době prostudovat spisy a učinit návrhy na doplnění vyšetřování. Na tuto možnost upozorní obviněného a jeho obhájce nejméně tři dny předem. Uvedenou lhůtu lze se souhlasem obviněného a obhájce zkrátit. Nepovažuje-li policejní orgán navrhované doplnění za nutné, odmítne je. O těchto úkonech učiní policejní orgán záznam ve spise a o odmítnutí návrhů na doplnění vyšetřování vyrozumí obviněného nebo obhájce.

(2) Nevyužijí-li obviněný nebo obhájce možnosti prostudovat spisy, ačkoliv na ni byli řádně upozorněni, učiní o tom policejní orgán záznam do spisu a postupuje dále, jako by k tomuto úkonu došlo.

(3) Po skončení vyšetřování předloží policejní orgán státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby se seznamem navrhovaných důkazů a zdůvodněním, proč nevyhověl návrhům na provedení důkazů dalších, nebo učiní návrh na některé rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309.

§ 167

nadpis vypuštěn

(1) Policejní orgán je povinen skončit vyšetřování nejpozději

- a) do dvou měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce,
- b) do tří měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu.

(2) Pokud není vyšetřování ve lhůtách uvedených v odstavci 1 skončeno, policejní orgán státnímu zástupci písemně zdůvodní, proč nebylo možné v zákonem stanovené lhůtě vyšetřování skončit, jaké úkony je třeba ještě provést a po jakou dobu bude vyšetřování pokračovat. Státní zástupce může pokynem policejnímu orgánu jednak změnit výčet úkonů, které mají být ještě provedeny, jednak stanovit odlišně lhůtu, po kterou má vyšetřování ještě trvat.

(3) Ve věcech, v nichž nebylo ve lhůtě stanovené podle odstavce 1 vyšetřování skončeno, je státní zástupce povinen v rámci dozoru nejméně jednou za měsíc provést prověrku věci, a pokud je to třeba, uložit policejnímu orgánu povinnost provést konkrétní úkony. O prověrce sepíše státní zástupce záznam.

ODDÍL TŘETÍ **Zvláštní ustanovení o vyšetřování některých trestných činů**

§ 168 **nadpis vypuštěn**

(1) Ustanovení tohoto oddílu se užije při vyšetřování trestných činů, o nichž koná řízení v prvním stupni krajský soud.

(2) Jestliže tento oddíl neobsahuje ustanovení zvláštní, postupuje se při vyšetřování podle oddílu prvního a druhého této hlavy.

§ 169 **nadpis vypuštěn**

(1) Policejní orgán provádí důkazy v rozsahu, který je nezbytný pro podání obžaloby nebo pro jiné rozhodnutí státního zástupce; podmínkami, za nichž lze provádět výslech svědků podle § 164 odst. 1, přitom není vázán.

(2) Pro určení rozsahu prováděných důkazů je rozhodující právní kvalifikace skutku, pro který je obviněný v době provádění důkazu stíhán. Je-li obviněný v průběhu vyšetřování upozorněn, že skutek, pro který je vedeno trestní stíhání, bude nadále právně posuzován jako jiný trestný čin, než je uveden v § 168 odst. 1, pokračuje se ve vyšetřování podle oddílu druhého této hlavy. Důkazy, předtím provedené podle odstavce 1, zůstávají součástí důkazů opatřených v průběhu vyšetřování; při posuzování, zda byly provedeny v souladu se zákonem, se nepřihlíží k podmínkám, za nichž lze podle § 164 odst. 1 vyslýchat svědky.

§ 170 **nadpis vypuštěn**

(1) Policejní orgán je povinen skončit vyšetřování nejpozději do šesti měsíců od zahájení trestního stíhání.

(2) Není-li vyšetřování ve lhůtě uvedené v odstavci 1 skončeno, postupuje policejní orgán a státní zástupce podle § 167 odst. 2, 3.

ODDÍL ČTVRTÝ **Rozhodnutí v přípravném řízení**

§ 171 **Postoupení věci jinému orgánu**

(1) Státní zástupce postoupí věc jinému orgánu, jestliže výsledky přípravného řízení ukazují, že nejde o trestný čin, že však jde o skutek, který by mohl být jiným příslušným orgánem posouzen jako přestupek, jiný správní delikt nebo kárné provinění.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 může obviněný, a je-li znám, též poškozený, podat stížnost, jež má odkladný účinek.

nadpis vypuštěn

nadpis vypuštěn

§ 172

Zastavení trestního stíhání

(1) Státní zástupce zastaví trestní stíhání,

- a) je-li nepochybné, že se nestal skutek, pro který se trestní stíhání vede,
- b) není-li tento skutek trestným činem a není důvod k postoupení věci,
- c) není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný,
- d) je-li trestní stíhání nepřípustné (§ 11 odst. 1),
- e) nebyl-li obviněný v době činu pro nepřítomnost trestně odpovědný, nebo
- f) zanikla-li trestnost činu.

(2) Státní zástupce může zastavit trestní stíhání,

- a) je-li trest, k němuž může trestní stíhání vést, zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen nebo který ho podle očekávání postihne,
- b) bylo-li o skutku obviněného již rozhodnuto jiným orgánem, kázeňsky, kárně anebo cizozemským soudem nebo úřadem a toto rozhodnutí lze považovat za postačující, nebo
- c) jestliže vzhledem k významu a míře porušení nebo ohrožení chráněného zájmu, který byl dotčen, způsobu provedení činu a jeho následku, nebo okolnostem, za nichž byl čin spáchán, a vzhledem k chování obviněného po spáchání činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu, je zřejmé, že účelu trestního řízení bylo dosaženo.

(3) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 může obviněný, a je-li znám, též poškozený, podat stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) V trestním stíhání, které bylo zastaveno z některého důvodu uvedeného v odstavci 2, se pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

§ 173

Přerušování trestního stíhání

(1) Státní zástupce přerušuje trestní stíhání,

- a) nelze-li pro nepřítomnost obviněného věc náležitě objasnit,

- b) nelze-li obviněného pro těžkou chorobu postavit před soud,
- c) není-li obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání činu, schopen chápat smysl trestního stíhání,
- d) navrhuje-li se předání trestního stíhání do ciziny, nebo byl-li obviněný vydán do ciziny nebo vyhoštěn.

(2) Před rozhodnutím o přerušení trestního stíhání je nutno učinit vše, čeho je třeba k zabezpečení úspěšného provedení trestního stíhání. Pomine-li důvod přerušení, státní zástupce rozhodne, že se v trestním stíhání pokračuje.

(3) O přerušení trestního stíhání je třeba vyrozumět poškozeného.

§ 173a

Doručení usnesení Nejvyššímu státnímu zastupitelství

Usnesení o zastavení trestního stíhání a o postoupení věci doručí státní zástupce bezodkladně po právní moci Nejvyššímu státnímu zastupitelství.

ODDÍL PÁTÝ **Dozor státního zástupce**

§ 174

- (1) Dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení vykonává státní zástupce.
- (2) Kromě oprávnění uvedených v § 157 odst. 2 je při výkonu dozoru státní zástupce oprávněn
- a) dávat závazné pokyny k vyšetřování trestných činů,
 - b) vyžadovat od policejního orgánu spisy, dokumenty, materiály a zprávy o spáchaných trestných činech za účelem prověrky, zda policejní orgán včas zahajuje trestní stíhání a řádně v něm postupuje,
 - c) zúčastnit se provádění úkonů policejního orgánu, osobně provést jednotlivý úkon nebo i celé vyšetřování a vydat rozhodnutí v kterékoliv věci; přitom postupuje podle ustanovení tohoto zákona pro policejní orgán a proti jeho rozhodnutí je přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí policejního orgánu,
 - d) vracet věc policejnímu orgánu se svými pokyny k doplnění,
 - e) rušit nezákonná nebo neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu, která může nahrazovat vlastními; u usnesení o odložení věci může tak učinit do 30 dnů od doručení; jestliže rozhodnutí policejního orgánu nahradil vlastním rozhodnutím jinak než na podkladě stížnosti oprávněné osoby proti usnesení policejního orgánu, je proti jeho rozhodnutí přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí policejního orgánu,
 - f) přikázat, aby úkony ve věci prováděla jiná osoba služebně činná v policejním orgánu.

§ 174a

Oprávnění nejvyššího státního zástupce

(1) Nejvyšší státní zástupce může do tří měsíců od právní moci rušit nezákonná usnesení nižších státních zástupců o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci.

(2) Za tím účelem může státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství vyžadovat od nižších státních zastupitelství spisy, dokumenty, materiály a zprávy a provádět prověrky.

(3) Zruší-li nejvyšší státní zástupce usnesení podle odstavce 1, pokračuje v řízení státní zástupce, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Přitom je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí nejvyšší státní zástupce, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší státní zástupce nařídil.

§ 175

(1) Pouze státní zástupce je oprávněn

- a) rozhodnout o zastavení, podmíněném zastavení nebo přerušení trestního stíhání a o postoupení věci jinému orgánu,
- b) podat obžalobu,
- c) sjednat s obviněným dohodu o vině a trestu a podat soudu návrh na její schválení,
- d) rozhodnout o propuštění obviněného z vazby, o propuštění obviněného z vazby za současného nahrazení vazby některým opatřením nahrazujícím vazbu nebo o změně důvodů vazby, pominul-li některý z důvodů vazby,
- e) nařídít zajištění majetku obviněného a určit, na které prostředky a věci se toto zajištění nevztahuje, anebo zrušit takové zajištění,
- f) provést zajištění nároku poškozeného na náhradu nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení a omezit nebo zrušit takové zajištění anebo věc z něho vyjmout,
- g) rozhodnout o zničení zajištěné věci podle § 81b,
- h) nařídít exhumaci mrtvol,
- i) navrhnout vyžádání obviněného z ciziny nebo vydání evropského zatýkacího rozkazu,
- j) provést předběžné šetření v řízení o vydání do ciziny nebo v řízení o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu.

(2) Ve věcech, v nichž vyšetřování koná státní zástupce, vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení státní zástupce nejblíže vyššího státního zastupitelství; tím není dotčeno právo státního zástupce, který koná vyšetřování, učinit

rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309 za podmínek tam uvedených, pokud si toto právo nevyhradil státní zástupce vykonávající dozor.

ODDÍL ŠESTÝ

Dohoda o vině a trestu

§ 175a

(1) Jestliže výsledky vyšetřování dostatečně prokazují závěr, že se skutek stal, že tento skutek je trestným činem a že jej spáchal obviněný, může státní zástupce zahájit jednání o dohodě o vině a trestu na návrh obviněného nebo i bez takového návrhu. Neshledá-li státní zástupce návrh obviněného důvodným, vyrozumí o svém stanovisku obviněného, a má-li obviněný obhájce, též jeho.

(2) K jednání o dohodě o vině a trestu státní zástupce předvolá obviněného; o době a místě jednání vyrozumí obhájce obviněného a poškozeného, který výslovně neprohlásil, že se vzdává procesních práv, které mu zákon jako poškozenému přiznává. Poškozeného zároveň upozorní na možnost uplatnit nejpozději při prvním jednání o dohodě o vině a trestu nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích, jež mu byla trestným činem způsobena, nebo na vydání bezdůvodného obohacení, které bylo na jeho úkor získáno.

(3) Podmínkou sjednání dohody o vině a trestu je prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán, pokud na základě dosud opatřených důkazů a dalších výsledků přípravného řízení nejsou důvodné pochybnosti o pravdivosti jeho prohlášení. Dohodu o vině a trestu sjednává státní zástupce s obviněným za přítomnosti obhájce.

(4) Má-li státní zástupce za to, že jsou splněny zákonné podmínky pro uložení ochranného opatření, upozorní obviněného na možnost postupu podle § 178 odst. 2 i v případě, že dojde k sjednání dohody o vině a trestu, ve které nebude ochranné opatření dohodnuto. Bez tohoto upozornění může postupovat podle § 178 odst. 2 jen, pokud důvody pro uložení ochranného opatření vyšly najevo až po podání návrhu na schválení dohody o vině a trestu soudu.

(5) Státní zástupce při sjednávání dohody o vině a trestu dbá také na zájmy poškozeného. Je-li poškozený sjednávání dohody o vině a trestu přítomen, vyjádří se zejména k rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení. Dohodu o vině a trestu lze sjednat i bez přítomnosti poškozeného, nedostaví-li se k jednání, ačkoli o něm byl řádně vyrozuměn, nebo nedostaví-li se k jednání a nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení již uplatnil nebo prohlásil, že jej uplatňovat nebude. Uplatnil-li poškozený, který není jednání přítomen, nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, může se státní zástupce za poškozeného dohodnout s obviněným o rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení až do výše uplatněného nároku.

(6) Dohoda o vině a trestu obsahuje

a) označení státního zástupce, obviněného a poškozeného, byl-li přítomen sjednávání dohody o vině a trestu a souhlasí-li s rozsahem a způsobem náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení,

b) datum a místo jejího sepsání,

c) popis skutku, pro který je obviněný stíhán, s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, případně jiných okolností, za nichž k němu došlo, tak, aby nemohl být zaměněn s jiným skutkem,

d) označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován, a to jeho zákonným pojmenováním, uvedením příslušného ustanovení zákona a všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu,

e) prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán a který je předmětem sjednané dohody o vině a trestu,

f) v souladu s trestním zákoníkem dohodnutý druh, výměru a způsob výkonu trestu včetně délky zkušební doby a v případech stanovených trestním zákoníkem trestu náhradního, případně upuštění od potrestání, a rozsah přiměřených omezení a povinností v případě, že to trestní zákoník umožňuje a že byly dohodnuty; při dohodě o druhu a výměře trestu se přihlédne i k tomu, zda obviněný trestným činem získal nebo se snažil získat majetkový prospěch (§ 39 odst. 7 trestního zákoníku),

g) rozsah a způsob náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení, bylo-li dohodnuto,

h) ochranné opatření, přichází-li v úvahu jeho uložení a bylo-li dohodnuto,

i) podpis státního zástupce, obviněného a obhájce a podpis poškozeného, byl-li přítomen sjednávání dohody o vině a trestu a souhlasí-li s rozsahem a způsobem náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení.

(7) Dojde-li ke sjednání dohody o vině a trestu, státní zástupce její opis doručí obviněnému, jeho obhájci a poškozenému, který uplatnil řádně a včas své nároky (§ 43 odst. 3). Nedojde-li k dohodě o vině a trestu, provede o tom státní zástupce záznam do protokolu; v takovém případě se k prohlášení viny učiněnému obviněným v dalším řízení nepřihlíží.

(8) Dohodu o vině a trestu nelze sjednat v řízení o zvlášť závažném zločinu a v řízení proti uprchlému.

§ 175b

(1) Došlo-li k sjednání dohody o vině a trestu, státní zástupce podá soudu v rozsahu sjednané dohody návrh na schválení dohody o vině a trestu. Nedošlo-li k dohodě o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo o vydání bezdůvodného obohacení, státní zástupce na tuto skutečnost v návrhu na schválení dohody o vině a trestu soud upozorní.

(2) K návrhu připojí státní zástupce sjednanou dohodu o vině a trestu a další písemnosti, které mají význam pro soudní řízení a rozhodnutí.

ODDÍL SEDMÝ Obžaloba

§ 176

(1) Jestliže výsledky vyšetřování dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud, státní zástupce podá obžalobu a připojí k ní spisy a jejich přílohy. O podání obžaloby vyrozumí obviněného, obhájce a poškozeného, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známy, a je-li obviněný advokátem též ministra spravedlnosti a předsedu Komory.

(2) Obžaloba může být podána jen pro skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání (§ 160). Mínil-li státní zástupce tento skutek posuzovat jako jiný trestný čin, než jak ho posuzoval policejní orgán, upozorní na to před podáním obžaloby obviněného a jeho obhájce a zjistí, zda navrhuje se zřetelem na zamýšlenou změnu vyšetřování doplnit.

§ 177

nadpis vypuštěn

Obžaloba musí obsahovat

- a) označení státního zástupce a den sepsání obžaloby,
- b) jméno a příjmení obviněného, den a místo jeho narození, jeho zaměstnání a bydliště, popřípadě jiné údaje potřebné k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou; jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, uvede se též hodnost obviněného a útvar, jehož je příslušníkem,
- c) žalobní návrh, v němž musí být přesně označen skutek, pro který je obviněný stíhán, s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popřípadě s uvedením jiných skutečností, pokud je jich třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným a aby bylo odůvodněno použití určité trestní sazby; musí tu být dále uvedeno, jaký trestný čin obžaloba v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním, uvedením příslušného ustanovení zákona a všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu,
- d) odůvodnění žalovaného skutku s uvedením důkazů, o které se toto odůvodnění opírá, a seznam důkazů, jejichž provedení se v hlavním líčení navrhuje, jakož i právní úvahy, kterými se státní zástupce řídil při posuzování skutečností podle příslušných ustanovení zákona.

§ 178

nadpis vypuštěn

(1) Státní zástupce navrhne v obžalobě, aby soud uložil ochranné léčení nebo zabezpečovací detenci nebo ochrannou výchovu anebo zabránil věci, má-li za to, že jsou pro to zákonné podmínky.

(2) Návrh uvedený v odstavci 1 může státní zástupce učinit též samostatně.

§ 178a
Spolupracující obviněný

(1) V řízení o zločinu může státní zástupce v obžalobě označit obviněného za spolupracujícího, jestliže obviněný

a) oznámí státnímu zástupci skutečnosti, které jsou způsobilé významně přispět k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, a zaváže se podat jak v přípravném řízení, tak i v řízení před soudem úplnou a pravdivou výpověď o těchto skutečnostech,

b) dozná se k činu, pro který je stíhán, přičemž nejsou důvodné pochybnosti o tom, že jeho doznání bylo učiněno svobodně, vážně a určitě, a

c) prohlásí, že souhlasí s tím, aby byl označen jako spolupracující obviněný,

a považuje-li státní zástupce takové označení za potřebné vzhledem k povaze trestného činu, k jehož objasnění se obviněný zavázal, a to i s přihlédnutím k trestnému činu uvedenému v doznání obviněného, k osobě obviněného a k okolnostem případu, zejména zda a jakým způsobem se obviněný podílel na spáchání trestného činu, k jehož objasnění se zavázal a jaké následky svým jednáním způsobil.

(2) Pokud spolupracující obviněný nespáchal trestný čin, který je závažnější než zločin, k jehož objasnění přispěl, jestliže se nepodílel jako organizátor nebo návodce na spáchání zločinu, k jehož objasnění přispěl, pokud jím nezpůsobil úmyslně těžkou újmu na zdraví nebo smrt a pokud nejsou důvody pro mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody (§ 59 trestního zákoníku), může státní zástupce v obžalobě navrhnout upuštění od potrestání, pokud to považuje za nezbytné s ohledem na všechny okolnosti, zejména vzhledem k povaze trestného činu uvedeného v doznání obviněného v porovnání s trestným činem, k jehož objasnění se obviněný zavázal, k míře, v jaké může spolupracující obviněný přispět k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, k významu jeho výpovědi pro dané trestní řízení s ohledem na shromážděné důkazy, k osobě obviněného a k okolnostem případu, zejména zda a jakým způsobem se obviněný podílel na spáchání trestného činu, k jehož objasnění se zavázal, a jaké následky svým jednáním způsobil.

(3) Před tím, než státní zástupce obviněného označí jako spolupracujícího vyslechne ho zejména k obsahu oznámení a k jeho doznání. Obviněného také vyslechne k tomu, zda si je vědom důsledků svého postupu. Před výslechem státní zástupce obviněného poučí o jeho právech, o podstatě označení za spolupracujícího obviněného, o povinnosti setrvat na svém doznání a dodržet své závazky uvedené v odstavci 1 a také o tom, že jakmile obviněný v přípravném řízení nebo v řízení před soudem poruší své závazky nebude nadále považován za spolupracujícího obviněného.

nadpis vypuštěn

§ 179
nadpis vypuštěn

(1) K podání obžaloby a k jejímu zastupování před soudem je příslušný státní zástupce vyššího státního zastupitelství, než které u soudu působí, pokud vykonával dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení a věc nepředal nižšímu státnímu zastupitelství.

(2) I po podání obžaloby může státní zástupce požádat policejní orgán uvedený v § 12 odst. 2 o opatření důkazu, který potřebuje k zastupování obžaloby v řízení před soudem.

ODDÍL **Zkrácené přípravné řízení**

§ 179a

(1) Zkrácené přípravné řízení se koná o trestných činech, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, jestliže

a) podezřelý byl přistižen při činu nebo bezprostředně poté, nebo

b) v průběhu prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 postavit před soud.

(2) Zkrácené přípravné řízení konají policejní orgány uvedené v § 12 odst. 2.

(3) O trestných činech příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníků Bezpečnostní informační služby, příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace a příslušníků Vojenského zpravodajství anebo Vojenské policie nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů, koná zkrácené přípravné řízení státní zástupce; ustanovení § 161 odst. 4 a 5 zde platí přiměřeně.

§ 179b

(1) Orgán konající zkrácené přípravné řízení provádí úkony podle hlavy deváté. Způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádí pouze neodkladné nebo neopakovatelné úkony.

(2) Ve zkráceném přípravném řízení má podezřelý stejná práva jako obviněný (§ 33 odst. 1, 2). Zadržený podezřelý má právo zvolit si obhájce a radit se s ním bez přítomnosti třetí osoby již v průběhu zadržení. O tom je třeba podezřelého před jeho výslechem poučit a poskytnout mu plnou možnost uplatnění jeho práv.

(3) Podezřelého ze spáchání trestného činu je třeba vyslechnout a nejpozději na počátku výslechu mu sdělit, ze spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován. O tomto úkonu orgán konající zkrácené přípravné řízení učiní záznam do protokolu. Opis záznamu doručí podezřelému a jeho obhájci; policejní orgán zašle opis záznamu do 48 hodin též státnímu zástupci. Na postup při výslechu podezřelého se přiměřeně užijí ustanovení o výslechu obviněného.

(4) Zkrácené přípravné řízení musí být skončeno nejpozději do dvou týdnů ode dne,

kdy policejní orgán sdělil podezřelému, ze spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován (§ 179b odst. 3).

(5) Státní zástupce může ve zkráceném přípravném řízení s podezřelým sjednat dohodu o vině a trestu; na podmínky a postup při jejím sjednávání se použije obdobně ustanovení § 175a. Doručením návrhu na schválení dohody o vině a trestu soudu se zahajuje trestní stíhání.

§ 179c

(1) Nerozhodne-li po skončení zkráceného přípravného řízení policejní orgán o odložení věci z důvodu uvedeného v § 159a odst. 1 až 3 nebo 5, předloží státnímu zástupci stručnou zprávu o jeho výsledku, ve které uvede, jaký trestný čin je spatřován ve skutku, pro který je sděleno podezření, a jaké důkazy, jež lze provést před soudem, podezření odůvodňují. Ke zprávě policejní orgán připojí všechny písemnosti a věci shromážděné v průběhu zkráceného přípravného řízení.

(2) Státní zástupce, kterému byl doručen návrh policejního orgánu podle odstavce 1, nebo který sám provedl zkrácené přípravné řízení,

a) podá soudu návrh na potrestání, shledá-li, že výsledky zkráceného přípravného řízení odůvodňují postavení podezřelého před soud,

b) podá soudu návrh na schválení dohody o vině a trestu, přičemž použije obdobně ustanovení § 175b,

c) věc odloží, nejde-li ve věci o podezření z trestného činu,

d) odevzdá věc příslušnému orgánu k projednání přestupku,

e) odevzdá věc jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání,

f) věc odloží, jestliže je trestní stíhání nepřípustné podle § 11 odst. 1,

g) věc odloží, rozhodl-li o schválení narovnání, přičemž použije obdobně ustanovení § 309 a násl.,

h) věc podmíněně odloží podle § 179g,

i) věc může odložit též, jestliže je trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2, nebo

j) opatřením vrátí věc policejnímu orgánu, je-li v rámci zkráceného přípravného řízení třeba provést další úkon.

(3) Neučiní-li státní zástupce žádné rozhodnutí nebo opatření podle odstavce 1, předá věc policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 k zahájení trestního stíhání s poukazem na to, že skutek, pro který se vedlo zkrácené přípravné řízení, má být správně posouzen podle jiného ustanovení zákona, než podle jakého jej posuzoval policejní orgán, a vzhledem k odchylnému právnímu posouzení nelze zkrácené přípravné řízení konat.

(4) O odložení věci podle odstavce 1 nebo o rozhodnutí podle odstavce 2 vyrozumí orgán, který takové rozhodnutí učinil, poškozeného, pokud je znám, a oznamovatele, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádal.

§ 179d

(1) Návrh na potrestání obsahuje stejné náležitosti jako obžaloba s výjimkou odůvodnění.

(2) K návrhu připojí státní zástupce všechny písemnosti a další přílohy, které mají význam pro soudní řízení a rozhodnutí.

(3) O podání návrhu na potrestání advokáta státní zástupce bez odkladu vyrozumí ministra spravedlnosti a předsedu Komory.

§ 179e

Jestliže je státnímu zástupci předána zadržená podezřelá osoba a státní zástupce ji nepropustí na svobodu, předá ji nejpozději do 48 hodin od zadržení soudu spolu s návrhem na potrestání nebo s návrhem na schválení dohody o vině a trestu; jinak rozhodne o zahájení trestního stíhání a předloží soudu návrh na rozhodnutí o vazbě obviněného.

§ 179f

(1) Zkrácené přípravné řízení nelze konat nebo v něm pokračovat, jestliže

a) je dán důvod vazby a nejsou splněny podmínky pro předání zadrženého podezřelého spolu s návrhem na potrestání soudu, nebo

b) jsou dány důvody pro konání společného řízení o dvou nebo více trestných činech, a alespoň o jednom z nich je třeba konat vyšetřování.

(2) Není-li zkrácené přípravné řízení skončeno ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4, státní zástupce s přihlédnutím k okolnostem případu

a) prodlouží lhůtu, v níž je třeba zkrácené přípravné řízení skončit, nejvýše však o deset dnů, v případě sjednávání dohody o vině a trestu (§ 179b odst. 5) nejvýše o třicet dnů,

b) nařídí policejnímu orgánu, který dosud vedl zkrácené přípravné řízení, aby zahájil trestní stíhání a dále postupoval podle ustanovení hlavy desáté, nebo

c) uloží, aby věc byla předložena policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 k zahájení trestního stíhání; státní zástupce tak postupuje vždy, je-li dán některý z důvodů uvedených v odstavci 1.

Podmíněné odložení podání návrhu na potrestání

§ 179g

(1) Namísto podání návrhu na potrestání může státní zástupce rozhodnout o tom, že se podání návrhu na potrestání podmíněně odkládá, jestliže podezřelý

a) se k činu doznal,

b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradu uzavřel dohodu, nebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě,

c) vydal bezdůvodné obohacení činem získané, nebo s poškozeným o jeho vydání uzavřel dohodu, anebo učinil jiná vhodná opatření k jeho vydání,

d) s podmíněným odložením podání návrhu na potrestání vyslovil souhlas, a vzhledem k osobě podezřelého, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(2) Je-li to odůvodněno povahou a závažností spáchaného trestného činu, okolnostmi spáchání trestného činu anebo poměry podezřelého, státní zástupce rozhodne o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání pouze tehdy, pokud podezřelý splní podmínky uvedené v odstavci 1 a

a) zaváže se, že se během zkušební doby zdrží určité činnosti, v souvislosti s níž se dopustil trestného činu, nebo

b) složí na účet státního zastupitelství peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního právního předpisu, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti trestného činu, a vzhledem k osobě podezřelého, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(3) V rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání se stanoví zkušební doba na šest měsíců až dva roky, v případě rozhodnutí podle odstavce 2 až na pět let. Zkušební doba počíná právní mocí tohoto rozhodnutí.

(4) Podezřelému, který uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu náhrady škody nebo dohodu o vydání bezdůvodného obohacení, se v rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání uloží, aby škodu v průběhu zkušební doby nahradil nebo aby v této době bezdůvodné obohacení vydal.

(5) Rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání podle odstavce 2 musí obsahovat též výši peněžité částky určené státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti nebo určení činnosti, které se podezřelý během zkušební doby zavazuje zdržet. Jestliže se podezřelý zaváže zdržet se během zkušební doby podmíněného odložení podání návrhu na potrestání řízení motorových vozidel, musí být poučen o povinnosti odevzdat řidičský průkaz podle zvláštního právního předpisu a o tom, že právní mocí rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání pozbude řidičského oprávnění.

(6) Podezřelému lze též uložit, aby ve zkušební době dodržoval přiměřená omezení a povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(7) Proti rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání může

podezřelý a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 179h

(1) Jestliže podezřelý v průběhu zkušební doby vedl řádný život, splnil povinnost nahradit způsobenou škodu, vydat bezdůvodné obohacení nebo jinou povinnost, k jejímuž splnění se zavázal, a vyhověl i dalším uloženým omezením, rozhodne státní zástupce, jež podmíněně odložil podání návrhu na potrestání v prvním stupni, že se osvědčil. Jinak, a to popřípadě i během zkušební doby, rozhodne o tom, že se podezřelý neosvědčil, a dále postupuje podle § 179c až 179f. Výjimečně může státní zástupce vzhledem k okolnostem případu a osobě podezřelého ponechat podmíněně odložení podání návrhu na potrestání v platnosti a prodloužit zkušební dobu až o jeden rok; zkušební doba však nesmí překročit pět let. Povinnost nahradit způsobenou škodu, vydat bezdůvodné obohacení a jiná povinnost, k jejímuž splnění se podezřelý zavázal, i další uložená omezení trvají i v průběhu prodloužené zkušební doby.

(2) Jestliže do jednoho roku od uplynutí zkušební doby nebylo učiněno rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podezřelý vinu, má se za to, že se osvědčil.

(3) Právní mocí rozhodnutí o tom, že podezřelý se osvědčil, nebo uplynutím lhůty uvedené v odstavci 2 nastávají účinky uvedené v § 11a odst. 1 písm. b).

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou podezřelý a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

ČÁST TŘETÍ **Řízení před soudem**

HLAVA JEDENÁCTÁ **Základní ustanovení**

§ 180

(1) Trestní stíhání před soudem se koná jen na podkladě obžaloby nebo návrhu na potrestání, které podává a před soudem zastupuje státní zástupce, nebo na podkladě návrhu na schválení dohody o vině a trestu, který podává státní zástupce. V řízení před okresním soudem se státní zástupce může nechat zastoupit právním čekatelem, nejde-li o řízení o schválení dohody o vině a trestu.

(2) Při podání a zastupování obžaloby se státní zástupce řídí zákonem a vnitřním přesvědčením založeným na uvážení všech okolností případu. V řízení před soudem vystupuje tak, aby byly objasněny všechny podstatné skutečnosti rozhodné z hlediska podané obžaloby. Za tímto účelem opatřuje z vlastní iniciativy nebo na žádost předsedy senátu i další důkazy, které nebyly dosud opatřeny či provedeny.

(3) Při dokazování v hlavním líčení a ve veřejném zasedání státní zástupce navrhuje provedení důkazů, které nebyly navrženy již v obžalobě a potřeba je provést vznikla v průběhu řízení před soudem; zpravidla provádí se souhlasem nebo na výzvu předsedy senátu důkazy (§ 203, § 215 odst. 2), které podporují obžalobu. Obhájce nebo obviněný, který nemá obhájce, má právo ve stejném rozsahu se souhlasem předsedy senátu provádět důkazy (§ 215

odst. 2) ve prospěch obhajoby. Spočívá-li provedení těchto důkazů některou ze stran ve výsledku svědka nebo znalce, provede jeho zákonné poučení před započítím výsledku předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu.

(4) V hlavním líčení, ve veřejném zasedání nebo při jiném úkonu soudu prováděném za přítomnosti stran, může každá ze stran vznášet kdykoliv v jeho průběhu námitky proti způsobu provádění úkonu.

§ 181

(1) Podanou obžalobu je třeba u soudu nejprve přezkoumat z toho hlediska, zda pro další řízení poskytuje spolehlivý podklad, zejména prověřit, zda je dána příslušnost soudu k projednání věci (§ 16 až 22), zda v přípravném řízení nedošlo k závažným procesním vadám, které nelze napravit v řízení před soudem, a zda byly v přípravném řízení objasněny základní skutečnosti, bez kterých není možno hlavní líčení provést a v něm rozhodnout. K tomu slouží předběžné projednání obžaloby.

(2) Po podání obžaloby soud, nevyčkáváje dalších návrhů, postupuje tak, aby řízení bez průtahů směřovalo k rozhodnutí věci, včetně výkonu rozhodnutí.

(3) Předseda senátu je povinen v řízení před okresním soudem ve lhůtě tří týdnů a před krajským soudem jako soudem prvního stupně ve lhůtě tří měsíců od podání obžaloby nařídít ve věci hlavní líčení, předběžné projednání obžaloby nebo učinit jiný úkon směřující k rozhodnutí věci, včetně pověření probačního úředníka k úkonům směřujícím k rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání anebo jinému rozhodnutí věci mimo hlavní líčení. Nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, předloží spis předsedovi soudu, který podle povahy věci buď uvedenou lhůtu na nezbytně nutnou dobu prodlouží nebo v souladu s rozvrhem práce soudu učiní jiné vhodné opatření k zajištění plynulosti řízení.

§ 182

Státní zástupce může vzít obžalobu zpět až do doby, než se soud prvního stupně odebere k závěrečné poradě; po zahájení hlavního líčení tak může učinit jen tehdy, pokud obžalovaný netrvá na jeho pokračování. Zpětvzetím obžaloby se věc vrací do přípravného řízení.

§ 183

(1) Kdykoliv v průběhu řízení před soudem může předseda senátu požádat policejní orgán o opatření jednotlivého důkazu, o předvedení osoby nebo za podmínek § 62 odst. 1 o doručení písemnosti. Policejní orgán je povinen mu urychleně vyhovět.

(2) V závažných a skutkově složitých věcech vyžadujících znalost speciálního oboru může předseda senátu přibrat konzultanta. Přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení § 157 odst. 3.

§ 183a

(1) V řízení před soudem může předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu výjimečně z důležitých důvodů vyslechnout obviněného, svědka, znalce nebo provést jiný

důkaz mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání. Státní zástupce i obhájce obviněného, kterého se takový úkon týká, jsou oprávněni se takového úkonu zúčastnit a o jeho konání být včas vyrozuměni, ledaže nelze provedení úkonu odložit a jejich vyrozumění nelze zajistit. Účast obviněného na takovém výsledku může být připuštěna zejména v případech, kdy nemá obhájce, a jde-li o výslech svědka, který má právo odepřít výpověď. Vyrozumění o výsledku svědka nebo o jiném úkonu s takovým svědkem, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(2) Účast osob uvedených v odstavci 1 na úkonu může být zajištěna, zejména jde-li o úkon, na němž se účastní osoba mladší než patnáct let nebo svědek, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, i prostřednictvím videokonferenčního zařízení.

(3) Má-li takový důkaz později sloužit k rozhodnutí v hlavním líčení, veřejném nebo neveřejném zasedání, musí v něm být v souladu se zákonem proveden. Číst protokol o výsledku takového svědka nebo přehrát obrazový a zvukový záznam pořízený o jeho výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení je možné v hlavním líčení nebo veřejném zasedání o odvolání pouze za podmínek uvedených v § 211, a jde-li o svědka mladšího než patnáct let, o okolnostech, jejichž oživování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat jeho duševní a mravní vývoj, za podmínek uvedených v § 102 odst. 2.

(4) Předseda senátu dbá na ochranu svědků a osob jim blízkých, kterým v souvislosti s podáním svědeckví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, a je-li to třeba i na utajení jejich totožnosti, popřípadě podoby. Pokud je třeba zajistit ochranu těchto osob i po podání svědeckví, předseda senátu učiní po ukončení výsledku bezodkladně všechna potřebná opatření. V nezbytných případech požádá o ochranu uvedených osob orgány Policie České republiky. Způsob zvláštní ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon.

§ 184

(1) Soud je povinen při projednávání věci zaměřit se také na objasnění příčin, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání.

(2) K objasnění příčin trestného činu a k urovnání sporu mezi obviněným a poškozeným napomáhá ve stadiu řízení před soudem probační a mediační služba vykonávaná probačními úředníky.

(3) Dovoluje-li to povaha věci a osoba obviněného, vytváří probační a mediační služba předpoklady pro rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení, pro projednání věci v některém ze zvláštních druhů řízení a pro uložení trestů nespojených s odnětím svobody; za tím účelem podle pokynu předsedy senátu probační úředník vyžaduje a opatřuje potřebné podklady, zejména k osobě obviněného.

HLAVA DVANÁCTÁ Předběžné projednání obžaloby

§ 185

Obecné ustanovení

(1) Obžalobu u soudu podanou přezkoumá předseda senátu a podle jejího obsahu a podle obsahu spisu posoudí, zda je ji nutno předběžně projednat v zasedání senátu anebo zda může nařídit o ní hlavní líčení.

(2) K usnadnění rozhodnutí může vyslechnout obviněného a opatřit potřebná vysvětlení.

§ 186

Důvody k předběžnému projednání obžaloby

Předseda senátu nařídí předběžné projednání obžaloby, má-li za to, že

- a) věc patří do příslušnosti jiného soudu,
- b) má věc být postoupena podle § 171 odst. 1,
- c) jsou tu okolnosti odůvodňující zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 nebo jeho přerušení podle § 173 odst. 1 písm. a) až d), anebo okolnosti odůvodňující podmíněné zastavení trestního stíhání podle § 307,
- d) skutek, který je předmětem obžaloby, bude třeba posuzovat podle jiného ustanovení trestního zákona, než podle kterého jej posuzuje obžaloba,
- e) přípravné řízení nebylo provedeno podle zákona, neboť v něm byly závažným způsobem porušeny procesní předpisy, zejména ustanovení zajišťující právo obhajoby, a takové porušení procesních předpisů nelze napravit v řízení před soudem,
- f) ve věci nejsou v potřebném rozsahu objasněny základní skutkové okolnosti, bez kterých není možné ve věci rozhodnout, nebo
- g) vzhledem k okolnostem případu by bylo vhodné sjednání dohody o vině a trestu, zejména navrhl-li takový postup státní zástupce nebo obviněný.

§ 187

Způsob předběžného projednání obžaloby

(1) Předběžné projednání obžaloby se koná v neveřejném zasedání, nejsou-li dány důvody pro konání vazebního zasedání. Považuje-li to předseda senátu pro rozhodnutí soudu za potřebné, nařídí o předběžném projednání obžaloby veřejné zasedání.

(2) Při předběžném projednání obžaloby přezkoumá soud vždy celou obžalobu; předseda senátu z tohoto hlediska podá zprávu, přičemž se zaměří na otázky, které je třeba řešit.

(3) Soud přezkoumá úplnost důkazního materiálu a opodstatněnost obžaloby na základě spisu.

(4) Koná-li se předběžné projednání obžaloby z důvodu uvedeného v § 186 písm. g), soud zjistí stanovisko obviněného a státního zástupce k sjednání dohody o vině a trestu. Vyjádří-li se státní zástupce a obviněný, že mají zájem jednat o dohodě o vině a trestu, soud

stanoví státnímu zástupci přiměřenou lhůtu k podání návrhu na schválení takové dohody. Podá-li státní zástupce ve stanovené lhůtě soudu návrh na schválení dohody o vině a trestu, postupuje soud podle § 314o až 314s; v případech, ve kterých se podle § 314o až 314r věc vrací do přípravného řízení, soud jedná na podkladě původní obžaloby. Nepodá-li státní zástupce ve stanovené lhůtě soudu návrh na schválení dohody o vině a trestu, soud nařídí hlavní líčení, neučiní-li některé z rozhodnutí uvedených v § 188.

Rozhodnutí

§ 188

(1) Po předběžném projednání obžaloby soud

- a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejbližše společně nadřízen jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný, má-li za to, že sám není příslušný k jejímu projednání,
- b) postoupí věc jinému orgánu, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 171 odst. 1,
- c) trestní stíhání zastaví, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 1,
- d) trestní stíhání přeruší, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 173 odst. 1 písm. a) až d),
- e) vrátí věc státnímu zástupci k došetření, je-li toho třeba k odstranění závažných procesních vad přípravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem, nebo k objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možné v hlavním líčení ve věci rozhodnout, a v řízení před soudem by takové došetření bylo v porovnání s možnostmi opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení, nebo
- f) trestní stíhání podmíněně zastaví podle § 307 nebo rozhodne o schválení narovnání podle § 309 odst. 1.

(2) Po předběžném projednání obžaloby může soud také zastavit trestní stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 2.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) až f) a podle odstavce 2 mohou státní zástupce i obviněný podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání a o schválení narovnání může podat stížnost, jež má odkladný účinek, též poškozený.

§ 189

Rozhodnout o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu podle § 188 odst. 1 písm. a) nemůže soud, jemuž byla věc přikázána podle § 24 nebo § 25 nadřízeným soudem, ledaže by se skutkový podklad pro posouzení příslušnosti mezitím podstatně změnil.

§ 190

(1) Má-li soud za to, že při správném použití zákona je nutno skutek, který je

předmětem obžaloby, posoudit podle jiného ustanovení zákona, než podle kterého jej posuzovala obžaloba, vrátí věc státnímu zástupci k došetření [§ 188 odst. 1 písm. e)], je-li třeba vzhledem k odchylnému právnímu posouzení věc ještě blíže objasnit.

(2) Není-li došetření třeba, upozorní předseda senátu na možnost odchylného právního posouzení skutku osoby, kterým se doručuje opis obžaloby (§ 196 odst. 1).

§ 191

(1) Vrátí-li soud věc státnímu zástupci k došetření, uvede v usnesení, v kterých směrech je třeba přípravné řízení doplnit a které skutečnosti je třeba objasnit, popřípadě které úkony je třeba provést.

(2) Jakmile usnesení o vrácení věci státnímu zástupci k došetření nabylo právní moci, vrací se věc do stavu přípravného řízení.

§ 192

Je-li obviněný ve vazbě, rozhodne soud při předběžném projednání obžaloby vždy také o dalším trvání vazby.

§ 193

zrušen

§ 194

zrušen

§ 195

Nové předběžné projednání obžaloby

(1) Rozhodne-li se státní zástupce ve věci, která mu byla vrácena k došetření, opět pro podání obžaloby, přihlédne v ní i k výsledkům provedeného došetření. Obžaloba se za podmínek uvedených v § 186 u soudu znovu předběžně projedná.

(2) Za podmínek uvedených v § 186 se obžaloba znovu předběžně projedná také u soudu, jemuž věc byla přikázána nadřízeným soudem po předložení věci podle § 188 odst. 1 písm. a).

HLAVA TŘINÁCTÁ **Hlavní líčení**

ODDÍL PRVNÍ Příprava hlavního líčení

§ 196

Doručení obžaloby

(1) Neučinil-li soud některé z rozhodnutí uvedených v § 188 odst. 1 a 2, dá předseda senátu opis obžaloby doručit obžalovanému a jeho obhájci, a je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, také

jeho zákonnému zástupci; opis obžaloby dá doručit poškozenému, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známé. Bylo-li v obžalobě navrženo zabránění věci náležející jiné osobě než obžalovanému, dá předseda senátu doručit opis obžaloby též této osobě.

(2) Osoby, jimž se opis obžaloby doručuje, je nutno zároveň vyzvat, aby návrhy na provedení dalších důkazů u hlavního líčení včas soudu sdělily a uvedly okolnosti, které mají být těmito důkazy objasněny.

(3) Opis obžaloby musí být doručen nejpozději s předvoláním k hlavnímu líčení nebo s vyrozuměním o něm.

§ 197 Náhradní soudce

(1) Bude-li hlavní líčení podle očekávání trvat delší dobu, zařídí předseda senátu, aby se ho zúčastnil jeden nebo dva soudci nebo přísedící náhradní.

(2) Náhradní soudce nebo přísedící má při hlavním líčení postavení člena senátu. Porady a hlasování se však zúčastní jen v tom případě, je-li přibrán na místo soudce nebo přísedícího, kterému zabránila nějaká překážka v další účasti na hlavním líčení. Soudce nebo přísedící, za něhož nastoupil náhradní soudce nebo přísedící, se hlavního líčení dále již nezúčastní.

§ 198 Nařízení hlavního líčení

(1) Den hlavního líčení stanoví předseda senátu tak, aby obžalovaný od doručení předvolání, státní zástupce a obhájce od vyrozumění měli alespoň lhůtu pěti pracovních dnů k přípravě. Tuto lhůtu lze zkrátit jen s jejich souhlasem, a pokud jde o obžalovaného, jen tehdy, jestliže se k hlavnímu líčení dostaví a o jeho provedení výslovně žádá. U ostatních osob, které se k hlavnímu líčení předvolávají nebo o něm vyrozumívají, je třeba zachovat zpravidla aspoň třídní lhůtu.

(2) O hlavním líčení se vyrozumí státní zástupce, zákonný zástupce a obhájce obžalovaného, jakož i poškozený a zúčastněná osoba. Mají-li poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, vyrozumějí se o hlavním líčení jen jejich zmocněnci. Poškozeného je třeba ve vyrozumění upozornit, že nedostaví-li se k hlavnímu líčení, bude se o jeho nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení rozhodovat na podkladě jeho vlastních návrhů, jsou-li už obsaženy ve spise nebo dojdou-li soudu dříve, než se přikročí k dokazování.

(3) Při nařízení hlavního líčení učiní předseda senátu také všechna opatření, jichž je třeba k zajištění jeho řádného průběhu a k tomu, aby věc bylo možné projednat a rozhodnout bez odročení.

§ 198a zrušen

ODDÍL DRUHÝ

Veřejnost hlavního líčení

§ 199

(1) Hlavní líčení koná soud zásadně veřejně.

(2) Má přitom na zřeteli, aby občanům byla poskytnuta v nejširší míře příležitost sledovat projednávání věci soudem a aby se co nejúčinněji projevilo výchovné působení trestního řízení na širokou veřejnost ve smyslu jejího aktivního zapojení do úsilí trestnou činnost zamezovat a jí předcházet. Ve vhodných případech provádí proto hlavní líčení přímo v místě, kde byl trestný čin spáchán, anebo na pracovišti, popřípadě v bydlišti obžalovaného. V tom případě o konání hlavního líčení vyrozumí zájmové sdružení, občanů jež může účast občanů zajistit a účinně přispět ke splnění účelu sledovaného veřejným konáním hlavního líčení.

§ 200

(1) Při hlavním líčení může být veřejnost vyloučena, jestliže by veřejné projednání věci ohrozilo utajované informace chráněné zvláštním zákonem, mravnost nebo nerušený průběh jednání, anebo bezpečnost nebo jiný důležitý zájem svědků; k témuž účelu může předseda senátu učinit i jiná přiměřená opatření. Veřejnost lze vyloučit také jen pro část hlavního líčení. Vystupuje-li před soudem osoba uvedená v § 102a odst. 1 bez utajení totožnosti nebo podoby, veřejnost se vyloučí vždy.

(2) Rozsudek musí být vyhlášen vždy veřejně.

(3) O vyloučení veřejnosti rozhodne soud po slyšení stran usnesením, které veřejně vyhlásí.

§ 201

(1) I když veřejnost nebyla vyloučena podle § 200, může soud odepřít přístup k hlavnímu líčení nezletilým a těm, u nichž je obava, že by mohli rušit důstojný průběh hlavního líčení. Může také učinit nezbytná opatření proti přeplňování jednacích síní.

(2) I když veřejnost byla vyloučena podle § 200, může soud z důležitých důvodů povolit jednotlivým osobám k hlavnímu líčení přístup. Na žádost obžalovaného musí být povolen přístup dvěma jeho důvěrníkům. Je-li obžalovaných více, má právo na volbu důvěrníků každý z nich. Jestliže by tak celkový počet důvěrníků vzrostl na více než šest a obžalovaní se mezi sebou o výběru nedohodnou, provede výběr soud. Byla-li veřejnost vyloučena pro ohrožení utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem, případně bezpečnosti nebo jiného důležitého zájmu svědků, mohou být za důvěrníky zvoleny jen takové osoby, proti nimž nemá soud námitek.

(3) Byla-li veřejnost vyloučena pro ohrožení utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem, upozorní předseda senátu přítomné na trestní následky toho, kdyby

nepovolaným osobám vyjevili informace, o nichž se při jednání dovědí; může též zakázat, aby si přítomní činili písemné poznámky.

ODDÍL TŘETÍ **Zahájení hlavního líčení**

§ 202

Přítomnost při hlavním líčení

(1) Hlavní líčení se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu, zapisovatele a státního zástupce. Přítomnost obžalovaného nebo jiných osob může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení; § 111a se užíje obdobně.

(2) V nepřítomnosti obžalovaného může se hlavní líčení provést, jen když soud má za to, že lze věc spolehlivě rozhodnout a účelu trestního řízení dosáhnout i bez přítomnosti obžalovaného, a přitom

a) obžaloba byla obžalovanému řádně doručena a obžalovaný byl k hlavnímu líčení včas a řádně předvolán a

b) o skutku, který je předmětem obžaloby, byl obžalovaný už některým orgánem činným v trestním řízení vyslechnut a bylo dodrženo ustanovení o zahájení trestního stíhání (§ 160) a obviněný byl upozorněn na možnost prostudovat spis a učinit návrhy na doplnění vyšetřování (§ 166 odst. 1).

(3) Nedostaví-li se obžalovaný bez řádné omluvy k hlavnímu líčení a soud rozhodne o tom, že se hlavní líčení bude konat v nepřítomnosti obžalovaného, lze v hlavním líčení protokoly o výslechu svědků, znalců a spoluobviněných přečíst nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát za podmínek uvedených v § 211.

(4) Hlavní líčení v nepřítomnosti obžalovaného nelze konat, je-li obžalovaný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let. V případech nutné obhajoby (§ 36) nelze konat hlavní líčení bez přítomnosti obhájce.

(5) Ustanovení první věty odstavce 4 se neužije, pokud obžalovaný požádá, aby hlavní líčení bylo konáno v jeho nepřítomnosti. Ustanovení odstavce 3 se tu užíje přiměřeně.

Řízení hlavního líčení

§ 203

(1) Hlavní líčení řídí a, nestanoví-li zákon jinak, dokazování provádí předseda senátu. Provedením jednotlivého důkazu nebo úkonu může pověřit člena senátu, anebo může jeho provedení uložit státnímu zástupci za podmínek § 180 odst. 3. Tím není dotčeno právo státního zástupce, obžalovaného a jeho obhájce žádat o provedení důkazu podle § 215 odst. 2.

(2) Je povinen přitom dbát, aby byla zachována důstojnost a vážnost soudního jednání, aby hlavní líčení nebylo zdržováno výklady, které nemají vztah k projednávané věci, a aby

bylo zaměřeno co nejúčinněji k objasnění věci.

(3) Kdo se cítí opatřením předsedy senátu při řízení hlavního líčení zkrácen, může žádat, aby rozhodl senát. Takovou žádost i rozhodnutí o ní je třeba zaznamenat v protokole.

§ 204

(1) Osoby, které ruší pořádek, může předseda senátu z jednací síně vykázat.

(2) Obžalovaný může být vykázán jen usnesením senátu po předchozí výstraze, a to jen na dobu nezbytně nutnou. Jakmile mu byl povolen znovu přístup do jednací síně, sdělí mu předseda senátu podstatný obsah jednání konaného v jeho nepřítomnosti, aby se k němu mohl vyjádřit.

Počátek hlavního líčení

§ 205

(1) Hlavní líčení zahájí předseda senátu sdělením věci, která bude projednávána; potom předseda zjistí, zda se dostavily osoby, které byly k hlavnímu líčení předvolány nebo o něm vyznameny, a zjistí jejich totožnost. U osob, u kterých je třeba zachovat lhůtu k přípravě, zjistí, zda tato lhůta byla zachována.

(2) Jestliže se některá z předvolaných osob nedostavila, rozhodne soud po slyšení přítomných stran, zda je možno líčení přesto provést, či zda je nutno je odročit.

§ 206

(1) Po provedení úkonů uvedených v § 205 předseda senátu vyzve státního zástupce, aby přednesl obžalobu.

(2) Po přednesení obžaloby se předseda senátu dotáže poškozeného, zda navrhuje, aby obžalovanému byla uložena povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích způsobené trestným činem nebo k vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem a v jakém rozsahu. Nedostavil-li se poškozený k hlavnímu líčení a je-li jeho návrh obsažen už ve spise, předseda senátu přečte tento návrh ze spisu.

(3) Uplatňuje-li práva poškozeného osoba, které toto právo zřejmě nepřísluší, vysloví soud usnesením, že onu osobu jako poškozeného k hlavnímu líčení nepřipouští. Takové rozhodnutí nebrání uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení před příslušným orgánem.

(4) Podle odstavce 3 postupuje soud také tehdy, brání-li účasti poškozeného okolnosti uvedené v § 44 odst. 2 a 3.

ODDÍL ČTVRTÝ Dokazování

Výslech obžalovaného

§ 207

(1) Po přednesení obžaloby a vyjádření poškozeného vyslechně předseda senátu obžalovaného k obsahu obžaloby, a byl-li uplatněn nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, též k tomuto nároku.

(2) Protokol o dřívější výpovědi obžalovaného se přečte jen tehdy, když se jedná v nepřítomnosti obžalovaného, když obžalovaný odeře vypovídat anebo když se objeví podstatné rozpory mezi jeho dřívější výpovědí a jeho údaji při hlavním líčení a byl-li výslech proveden po sdělení obvinění způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona. Na tyto rozpory je třeba obžalovaného upozornit a dotázat se ho na jejich příčinu.

§ 208

Je-li obžalovaných několik, předseda senátu může učinit opatření, aby obžalovaný byl vyslýchán v nepřítomnosti spoluobžalovaných. Obžalovaného však je třeba vždy ještě v průběhu dokazování seznámit s obsahem výpovědi spoluobžalovaných, kteří byli vyslýcháni v jeho nepřítomnosti.

Provádění dalších důkazů

§ 209

(1) Předseda senátu dbá o to, aby svědek ještě nevyslechnutý nebyl přítomen při výslechu obžalovaného a jiných svědků. Je-li obava, že svědek v přítomnosti obžalovaného nevypoví pravdu, případně jde-li o svědka, jemuž nebo osobě jemu blízké z podaného svědectví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, předseda senátu učiní opatření vhodné k zajištění bezpečnosti nebo utajení totožnosti svědka, případně vykáže obžalovaného po dobu výslechu takového svědka z jednací síně. Po návratu do jednací síně však musí být obžalovaný seznámen s obsahem výpovědi svědka, může se k ní vyjádřit, a aniž by se se svědkem setkal, může mu prostřednictvím předsedy senátu klást otázky. Jde-li o svědka, jehož totožnost má zůstat utajena (§ 55 odst. 2), učiní předseda senátu opatření, která znemožňují zjistit skutečnou totožnost svědka.

(2) Byl-li v hlavním líčení vyslechnut svědek, jehož totožnost byla utajena (§ 55 odst. 2), učiní soud i bez návrhu všechny potřebné úkony k ověření jeho věrohodnosti.

§ 210

Jestliže znalec nepodal ještě ve věci písemný posudek anebo se od něho odchyluje nebo jej doplňuje, může mu předseda senátu uložit, aby posudek nebo jeho doplněk nadiktoval do protokolu nebo jej sám napsal.

§ 211

(1) Místo výslechu svědka lze v hlavním líčení číst protokol o jeho výpovědi, jestliže soud nepokládá osobní výslech za nutný a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Jestliže se obžalovaný, který byl k hlavnímu líčení řádně předvolán, bez omluvy nedostaví, nebo se bez vážného důvodu z jednací síně vzdálí, souhlas obžalovaného s přečtením takového protokolu o výslechu svědka není třeba a postačí souhlas státního zástupce. Na tyto skutečnosti musí být obviněný v předvolání upozorněn.

(2) Protokol o výpovědi spoluobžalovaného nebo svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovení tohoto zákona a

a) taková osoba zemřela nebo se stala nezvěstnou, pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelnou, nebo onemocněla chorobou, která natrvalo nebo po dohlednou dobu znemožňuje její výslech, nebo

b) šlo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon provedený podle § 158a.

(3) Protokol o dřívější výpovědi svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona a svědek v hlavním líčení bez oprávnění odepřel vypovídat nebo se v podstatných bodech odchyluje od své dřívější výpovědi a

a) obhájce nebo obviněný měl možnost se tohoto dřívějšího výslechu zúčastnit a klást vyslýchanému otázky,

b) bylo-li zjištěno, že taková osoba byla předmětem násilí, zastrašování, podplácení či příslibů jiných výhod a tak vedena k tomu, aby nevypovídala nebo vypovídala křivě, nebo

c) byl-li obsah výpovědi ovlivněn průběhem výslechu v hlavním líčení, zejména v důsledku chování obžalovaného nebo přítomné veřejnosti.

(4) Protokol o výpovědi svědka, který v hlavním líčení využil svého práva odepřít výpověď podle § 100, je možno číst jen za předpokladu, že svědek byl před tímto výslechem o svém právu odepřít výpověď řádně poučen a výslovně prohlásil, že tohoto práva nevyužívá, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona a obviněný nebo obhájce měl možnost se tohoto výslechu zúčastnit.

(5) Místo výslechu znalce lze číst protokol o jeho výpovědi nebo jeho písemný posudek, jestliže znalec byl před podáním posudku poučen podle § 106, nejsou pochybnosti o správnosti a úplnosti posudku a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Ustanovení odstavce 1 věty druhé a třetí tu platí obdobně.

(6) Se souhlasem státního zástupce a obžalovaného lze v hlavním líčení číst i úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 5).

(7) Ustanovení odstavců 1 až 5 o čtení protokolů se obdobně užití i na přehrání zvukového a obrazového záznamu pořízeného o výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení.

§ 212

(1) Odchyluje-li se svědek nebo spoluobviněný v podstatných bodech od své dřívější

výpovědi a nejde-li o případy uvedené v ustanovení § 211 odst. 3 nebo o výpověď provedenou jako neodkladný nebo neopakovatelný úkon podle § 158a, může mu být protokol o jeho výsledku z přípravného řízení, u nějž nebyla obhájci poskytnuta možnost, aby mu byl přítomen, anebo jeho příslušné části některou ze stran nebo předsedou senátu pouze předestřeny k vysvětlení rozporů v jeho výpovědích, aby soud mohl v rámci volného hodnocení důkazů posoudit věrohodnost a pravdivost jeho výpovědi učiněné v hlavním líčení.

(2) Předestření dřívější výpovědi podle odstavce 1 spočívá v reprodukci těch částí protokolu o předchozím výsledku, ke kterým se má vyslýchaná osoba vyjádřit a vysvětlit rozpory mezi svými výpověďmi. Protokol o výpovědi, který byl předestřen, nemůže být podkladem výroku o vině obviněného, a to ani ve spojení s jinými ve věci provedenými důkazy.

§ 213

(1) Posudky, zprávy státních a jiných orgánů a další listiny a jiné věcné důkazy se při hlavním líčení předloží stranám k nahlédnutí, a pokud je to třeba, předloží se k nahlédnutí i svědkům a znalcům.

(2) Pokud kterákoli ze stran navrhne přečtení listiny uvedené v odstavci 1, je soud povinen při hlavním líčení takovou listinu přečíst.

§ 214

Obžalovaný musí být po provedení každého důkazu dotázán, zda se chce k němu vyjádřit, a jeho vyjádření se zapisuje do protokolu.

§ 215

Součinnost stran při dokazování

(1) Státní zástupce, obžalovaný, jeho obhájce a zákonný zástupce, zúčastněná osoba, poškozený a jejich zmocněnci mohou se souhlasem předsedy senátu klást vyslýchaným otázky, a to zpravidla tehdy, když předseda senátu své dotazy skončil a když už nemají otázek členové senátu.

(2) Státní zástupce, obžalovaný a jeho obhájce mohou žádat, aby jim bylo umožněno provést důkaz, zejména výslech svědka nebo znalce. Předseda senátu jim vyhoví zejména tehdy, jestliže jde o důkaz prováděný k jejich návrhu nebo jimi opatřený a předložený; není povinen jim vyhovět, jde-li o výslech obviněného, výslech svědka mladšího než patnáct let, nemocného nebo zraněného svědka, anebo jestliže by provedení důkazu některou z uvedených osob nebylo z jiného závažného důvodu vhodné. Jestliže je výslech stejného svědka nebo znalce navrhován jak státním zástupcem, tak i obžalovaným nebo obhájcem, a obě strany žádají o provedení výsledku, rozhodne předseda senátu po vyjádření obou stran o tom, která z nich výslech provede. Provádění výsledku některou z uvedených stran může předseda senátu přerušit jen tehdy, není-li výslech prováděn v souladu se zákonem, na vyslýchaného je vyslýchajícím činěn nátlak nebo je výslech jím veden jiným nevhodným způsobem, anebo předseda senátu nebo člen senátu považuje za nezbytné položit vyslýchanému otázku, jejíž položení není možno odložit na dobu po provedení takového výsledku nebo jeho části.

(3) Po provedení výsledku nebo jeho části podle odstavce 2 má právo druhá strana

klást vyslýchanému otázky. Poslední věta odstavce 2 platí tu obdobně.

(4) Po provedení všech důkazů zjistí předseda senátu, zda strany nečiní návrhy na doplnění dokazování.

ODDÍL PÁTÝ **Závěr hlavního líčení**

Závěrečné řeči

§ 216

(1) Není-li dalších důkazních návrhů nebo bylo-li rozhodnuto, že se další důkazy provádět nebudou, prohlásí předseda senátu dokazování za skončené a udělí slovo k závěrečným řečem.

(2) Po závěrečné řeči státního zástupce promluví poškozený, zúčastněná osoba, obhájce obžalovaného, popřípadě obžalovaný. Má-li poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, promluví zmocněnec. Je-li třeba, určí předseda senátu pořadí, v němž se po závěrečné řeči státního zástupce ujmou slova jednotlivé oprávněné osoby. Obhájce obžalovaného, popřípadě obžalovaný mluví však vždy poslední.

(3) Jestliže se po řeči obhájce nebo obžalovaného ujal slova znovu státní zástupce, má obhájce, popřípadě obžalovaný právo na to odpovědět.

(4) Závěrečné řeči může předseda senátu přerušit jen tehdy, vybočují-li zřejmě z rámce projednávané věci.

§ 217

Po skončení závěrečných řečí a před odchodem k závěrečné poradě udělí předseda senátu obžalovanému poslední slovo. Během tohoto projevu nesmějí být obžalovanému ani soudem, ani nikým jiným kladeny otázky.

§ 218

Doplnění dokazování

(1) Shledá-li soud vzhledem k závěrečným řečem nebo při závěrečné poradě, že je třeba ještě některou okolnost objasnit, usnese se, že dokazování bude doplněno, a v hlavním líčení pokračuje.

(2) Po doplnění dokazování je třeba vždy znovu dát slovo k závěrečným řečem.

ODDÍL ŠESTÝ **Odročení hlavního líčení**

§ 219

(1) Soud odročí hlavní líčení, objeví-li se překážka, pro kterou nelze hlavní líčení provést nebo v něm pokračovat, přitom stanoví den, kdy se bude konat další hlavní líčení;

odročit hlavní líčení na neurčito je možné, jen pokud to vyžaduje povaha úkonu, pro který hlavní líčení není možné provést nebo v něm pokračovat. Odpadne-li překážka, pro kterou muselo být hlavní líčení odročeno na neurčito, je třeba bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtách uvedených v § 181 odst. 3 po odpadnutí překážky, nařídít hlavní líčení nebo učinit jiný úkon směřující ke skončení věci. Nemůže-li tak předseda senátu ze závažných důvodů učinit, platí tu obdobně § 181 odst. 3 poslední věta.

(2) Dříve než hlavní líčení soud odročí, předseda senátu zjistí, zda strany nenavrhují další důkazy, které by bylo třeba k příštím líčení opatřit.

(3) Jestliže není třeba pro podstatnou vadu řízení nebo z jiného důležitého důvodu provést hlavní líčení znovu, sdělí předseda senátu při pokračování v odročeném hlavním líčení podstatný obsah dosavadního jednání. Změnilo-li se složení senátu nebo uplynula-li od odročení hlavního líčení delší doba, přečte se souhlasem státního zástupce a obviněného předseda senátu podstatný obsah protokolu o hlavním líčení, včetně v něm provedených důkazů; není-li souhlas dán, musí být hlavní líčení provedeno znovu.

ODDÍL OSMÝ

Rozhodnutí soudu v hlavním líčení

§ 220

Podklad pro rozhodnutí

(1) Soud může rozhodovat jen o skutku, který je uveden v žalobním návrhu.

(2) Při svém rozhodnutí smí přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány v hlavním líčení, a opírat se o důkazy, které strany předložily a provedly, případně které sám doplnil.

(3) Právním posouzením skutku v obžalobě není soud vázán.

§ 221

Vrácení věci státnímu zástupci

(1) Ukazují-li výsledky hlavního líčení na podstatnou změnu okolností případu a je-li k objasnění věci třeba dalšího šetření, může soud vrátit věc státnímu zástupci k došetření.

(2) Soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření také tehdy, ukazují-li výsledky hlavního líčení, že se obžalovaný dopustil ještě dalšího skutku, který je trestným činem, a státní zástupce o vrácení věci požádá vzhledem k potřebě společného projednání.

(3) Ustanovení § 191 platí i pro vrácení věci podle odstavců 1 a 2.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 222

Postoupení věci

(1) Shledá-li soud v zažalovaném skutku trestný čin, k jehož projednání není příslušný, rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejblíže společně

nadřízený jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný. Je však povinen rozhodnout věc sám, jde-li tak o nepříslušnost místní a obžalovaný ji nevytkl; rovněž je povinen sám věc rozhodnout, měla-li by věc být přikázána nejbližší společně nadřízeným soudem soudu téhož druhu, avšak nižšího stupně. Rozhodnout o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu nemůže soud, jemuž byla věc přikázána nadřízeným soudem, ledaže by se skutkový podklad pro posouzení příslušnosti mezitím podstatně změnil.

(2) Soud postoupí věc jinému orgánu, jestliže shledá, že nejde o trestný čin, avšak zažalovaný skutek by mohl být jiným orgánem posouzen jako přestupek nebo kárné provinění, o nichž je tento orgán příslušný rozhodovat.

(3) Proti usnesení o postoupení podle odstavce 2 může státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 223 **Zastavení trestního stíhání**

(1) Soud zastaví trestní stíhání, shledá-li za hlavního líčení, že tu je některá z okolností uvedených v § 11 odst. 1.

(2) Soud může zastavit trestní stíhání též tehdy, shledá-li za hlavního líčení, že tu je některý z důvodů uvedených v § 172 odst. 2.

(3) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 může se týkat také jen některého ze skutků, pro které byla podána obžaloba.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 může státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 223a

Podmíněné zastavení trestního stíhání a schválení narovnání

(1) Soud za hlavního líčení trestní stíhání podmíněně zastaví nebo rozhodne o schválení narovnání, shledá-li okolnosti uvedené v § 307 odst. 1 nebo 2 nebo § 309 odst. 1.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 224 **Přerušení trestního stíhání**

(1) Soud přeruší trestní stíhání, shledá-li za hlavního líčení, že tu je některá z okolností uvedených v § 173 odst. 1 písm. b) až d), nebo z důvodu uvedeného v § 9a odst. 2.

(2) Soud přeruší trestní stíhání také tehdy, nelze-li obžalovanému doručit předvolání k hlavnímu líčení.

(3) Pomine-li důvod přerušení, soud v trestním stíhání pokračuje.

(4) Proti rozhodnutí, jímž soud trestní stíhání přerušil nebo jímž návrh na pokračování v něm zamítl, může státní zástupce podat stížnost.

(5) Soud přeruší trestní stíhání, má-li za to, že zákon, jehož užití je v dané trestní věci rozhodné pro rozhodování o vině a trestu, je v rozporu s ústavním pořádkem a předloží věc Ústavnímu soudu.

Rozsudek

§ 225

(1) Nebude-li věc vrácena státnímu zástupci podle § 221, předložena k rozhodnutí o příslušnosti podle § 222 odst. 1 či postoupena jinému orgánu podle § 222 odst. 2 a nedojde-li k zastavení trestního stíhání podle § 223, k podmíněnému zastavení trestního stíhání nebo schválení narovnání podle § 223a nebo k jeho přerušení podle § 224, rozhodne soud rozsudkem, zda se obžalovaný uznává vinným nebo zda se obžaloby zprošťuje.

(2) Uznat obžalovaného vinným trestným činem podle přísnějšího ustanovení zákona, než podle kterého posuzovala skutek obžaloba, může soud jen tehdy, když obžalovaný byl na možnost tohoto přísnějšího posuzování skutku upozorněn podle § 190 odst. 2. Nestalo-li se tak, je třeba obžalovaného na onu možnost upozornit ještě před vynesením rozsudku, a žádá-li o to, poskytnout mu znovu lhůtu k přípravě obhajoby a hlavní líčení k tomu účelu odročit.

§ 226

Soud zproští obžalovaného obžaloby, jestliže na základě důkazů předložených v hlavním líčení státním zástupcem a případně doplněných soudem, a to i k návrhům ostatních stran,

a) nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán,

b) v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem,

c) nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obžalovaný,

d) obžalovaný není pro nepřičetnost trestně odpovědný, nebo

e) trestnost činu zanikla.

§ 227

Jestliže trestní stíhání bylo zastaveno v důsledku udělení milosti, amnestie, promlčení nebo proto, že souhlas poškozeného s trestním stíháním nebyl dán nebo byl vzat zpět, anebo z některého z důvodů uvedených v § 172 odst. 2 a v řízení se pokračovalo jen proto, že obžalovaný na projednání věci trval (§ 11 odst. 3, § 172 odst. 4), soud, neshledá-li žádný jiný důvod ke zproštění obžalovaného, vysloví sice vinu, trest však neuloží.

§ 228

(1) Odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3), nestanoví-li tento zákon jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno.

(2) Výrok o povinnosti obžalovaného k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení musí přesně označovat osobu oprávněného a nárok, který mu byl přisouzen. V odůvodněných případech může soud vyslovit, že závazek má být splněn ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti zároveň určí.

(3) Výrok rozsudku o plnění v penězích může být na návrh poškozeného vyjádřen v cizí měně, neodporuje-li to okolnostem případu a

a) škoda byla způsobena na peněžních prostředcích v cizí měně nebo na věcech zakoupených za takové peněžní prostředky, nebo

b) obžalovaný nebo poškozený je cizozemcem.

(4) Odsuzuje-li soud obžalovaného za zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, poučí poškozeného o možnosti požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

§ 229

(1) Není-li podle výsledků dokazování pro vyslovení povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení podklad nebo bylo-li by pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení třeba provádět další dokazování, jež by podstatně protáhlo trestní řízení, soud odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

(2) Na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem odkáže soud poškozeného také se zbytkem jeho nároku, jestliže mu nárok z jakéhokoli důvodu přizná jen zčásti.

(3) Jestliže soud obžalovaného obžaloby zproští, odkáže poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení vždy na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným

příslušným orgánem.

§ 230

(1) Shledá-li soud u obžalovaného důvod k uložení ochranného opatření, může je uložit i bez návrhu státního zástupce.

(2) Jestliže soud potřebuje k rozhodnutí o ochranném opatření provést ještě další dokazování, které nemůže být provedeno ihned, vyhradí rozhodnutí o ochranném opatření veřejnému zasedání.

(3) Postupovat podle odstavce 2 lze i tehdy, jestliže státní zástupce učinil návrh na zabránění věci nenáležící obžalovanému.

ODDÍL OSMÝ **Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení**

§ 231

(1) Vyjde-li najevo mimo hlavní líčení některá z okolností uvedených v § 223 odst. 1 a 2, § 223a odst. 1 nebo § 224 odst. 1 a 2, soud rozhodne o zastavení trestního stíhání nebo o jeho přerušení, o podmíněném zastavení trestního stíhání, anebo o schválení narovnání.

(2) Mimo hlavní líčení soud rozhoduje v neveřejném zasedání. Považuje-li to předseda senátu za potřebné, může k rozhodnutí o schválení narovnání nařídit veřejné zasedání.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může státní zástupce podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání mohou takovou stížnost podat též obžalovaný a poškozený.

HLAVA ČTRNÁCTÁ **Veřejné zasedání**

§ 232

Obecné ustanovení

Ve veřejném zasedání rozhoduje soud tam, kde to zákon výslovně stanoví.

§ 233

Příprava veřejného zasedání

(1) Předseda senátu předvolá k veřejnému zasedání osoby, jejichž osobní účast při něm je nutná. O veřejném zasedání vyrozumí státního zástupce, jakož i osobu, která svým návrhem dala k veřejnému zasedání podnět, a osobu, která může být přímo dotčena rozhodnutím, jestliže tyto osoby nebyly k veřejnému zasedání předvolány; vyrozumí též obhájce, popřípadě zmocněnce a zákonného zástupce těchto osob. K předvolání nebo vyrozumění připojí opis návrhu, kterým byl k veřejnému zasedání dán podnět.

(2) Den veřejného zasedání stanoví předseda senátu tak, aby osobě, která k veřejnému zasedání dala svým návrhem podnět, osobě, která může být přímo dotčena rozhodnutím,

obhájci nebo zmocněnci těchto osob, jakož i státnímu zástupci zbývala od doručení předvolání k veřejnému zasedání nebo od vyrozumění o něm alespoň pětidenní lhůta k přípravě. Zkrácení této lhůty je možné jen se souhlasem toho, v jehož zájmu je lhůta dána. U ostatních osob, které se k veřejnému zasedání předvolávají nebo o něm vyrozumívají, je třeba zachovat zpravidla třídní lhůtu.

§ 234

Přítomnost při veřejném zasedání

(1) Veřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu a zapisovatele. Přítomnost jiných osob může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení; § 111a se užije obdobně.

(2) Nestanoví-li zákon něco jiného, není účast státního zástupce a obhájce při veřejném zasedání nutná.

Průběh veřejného zasedání

§ 235

(1) Po zahájení veřejného zasedání podá předseda nebo jím určený člen senátu na podkladě spisu zprávu o stavu věci zaměřenou na otázky, které je třeba ve veřejném zasedání řešit. Poté osoba, která dala svým návrhem k veřejnému zasedání podnět, návrh přednese. Osoba, která může být přímo dotčena rozhodnutím, jakož i státní zástupce se k návrhu vyjádří, nejsou-li sami navrhovateli.

(2) Jsou-li při veřejném zasedání prováděny důkazy, užije se přiměřeně ustanovení o dokazování u hlavního líčení. Omezení v provádění důkazů čtením protokolu o výpovědi svědka nebo znalce nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o jejich výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení (§ 211 odst. 1, 5 a 7) platí pouze pro veřejné zasedání konané o odvolání.

(3) Po provedení důkazů udělí předseda senátu slovo ke konečným návrhům. Je-li osobou, která může být přímo dotčena rozhodnutím, obviněný, má právo mluvit poslední.

§ 236

Rozhodnutí soudu se vždy vyhlásí veřejně.

§ 237

Podklad pro rozhodnutí

Při svém rozhodnutí smí soud přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány ve veřejném zasedání, a opírat se o důkazy, které byly ve veřejném zasedání provedeny.

§ 238

Použití ustanovení o hlavním líčení

Na veřejnost, řízení, počátek a odročení veřejného zasedání se užije přiměřeně ustanovení o hlavním líčení.

Ochranné léčení, zabezpečovací detence a zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty

§ 239 nadpis vypuštěn

(1) Nejde-li o případ, kdy si soud rozhodnutí o ochranném léčení, o zabezpečovací detenci nebo o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty vyhradil podle § 230 odst. 2, může je uložit ve veřejném zasedání, jen navrhne-li to státní zástupce.

(2) Proti rozhodnutí o ochranném léčení, o zabezpečovací detenci a o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 239a

(1) Nelze-li v řízení o zabrání věci spolehlivě zjistit vlastníka věci, jež má být zabrána, nebo není-li jeho pobyt znám, ustanoví mu předseda senátu opatrovníka. Opatrovník má v řízení o zabrání věci stejná práva jako její vlastník.

(2) Všechny písemnosti určené pro vlastníka věci se doručují pouze opatrovníku. Předvolání vlastníka věci k veřejnému zasedání se vhodným způsobem uveřejní. Veřejné zasedání se pak provede i v nepřítomnosti vlastníka věci, a to bez ohledu na to, zda se vlastník věci o něm dověděl.

(3) Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

HLAVA PATNÁCTÁ Neveřejné zasedání

§ 240

V neveřejném zasedání rozhoduje soud tam, kde není zákonem předepsáno, že se rozhoduje v hlavním líčení, veřejném zasedání nebo vazebním zasedání.

§ 241 zrušen

§ 242

(1) Neveřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu a zapisovatele.

(2) Jiné osoby jsou z účasti na neveřejném zasedání vyloučeny.

§ 243

Je-li třeba při neveřejném zasedání provést důkazy, děje se tak přečtením protokolů a jiných písemností.

§ 244

Rozhodnutí se vždy vyhlásí.

HLAVA ŠESTNÁCTÁ
Odvolání a řízení o něm

§ 245

Přípustnost a účinek

(1) Opravným prostředkem proti rozsudku soudu prvního stupně je odvolání. Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, lze podat odvolání pouze v případě, že takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl. Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, může poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, podat odvolání pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, ledaže v dohodě o vině a trestu souhlasil s rozsahem a způsobem náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydáním bezdůvodného obohacení a tato dohoda byla soudem schválena v podobě, s níž souhlasil.

(2) Odvolání má odkladný účinek.

Oprávněné osoby

§ 246

(1) Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku,
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká,
- c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci,
- d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení.

(2) Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

§ 247

(1) V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce; toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na

náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

(2) Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh. Státní zástupce může tak učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce.

§ 248

Lhůta a místo podání

(1) Odvolání se podává u soudu, proti jehož rozsudku směřuje, a to do osmi dnů od doručení opisu rozsudku.

(2) Jestliže se rozsudek doručuje jak obžalovanému, tak i jeho obhájci a zákonnému zástupci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději.

(3) Jiným osobám uvedeným v § 247 odst. 2, s výjimkou státního zástupce, končí lhůta tímž dnem jako obžalovanému.

§ 249

Obsah odvolání

(1) Odvolání musí být ve lhůtě uvedené v § 248 nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně podle § 251 také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. O tom musí být oprávněné osoby poučeny.

(2) Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(3) Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

§ 250

Vzdání se a zpětvzetí odvolání

(1) Po vyhlášení rozsudku může se oprávněná osoba odvolání výslovně vzdát.

(2) Osoba, která odvolání podala, může je výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Odvolání státního zástupce může vzít zpět i nadřízený státní zástupce.

(3) Odvolání podané ve prospěch obžalovaného jinou oprávněnou osobou nebo za obžalovaného obhájcem nebo zákonným zástupcem může být vzato zpět jen s výslovným souhlasem obžalovaného. Státní zástupce může vzít takové odvolání zpět i bez souhlasu obžalovaného. V tomto případě běží obžalovanému nová lhůta k podání odvolání od vyznění, že odvolání bylo vzato zpět.

(4) Zpětvzetí odvolání vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí předseda senátu

odvolacího soudu, a nebyla-li věc dosud tomuto soudu předložena, předseda senátu soudu prvního stupně.

§ 251

Řízení u soudu prvního stupně

(1) Nesplňuje-li odvolání státního zástupce, odvolání, které podal za obžalovaného jeho obhájce, nebo odvolání, které podal za poškozeného nebo za zúčastněnou osobu jejich zmocněnec, náležitosti obsahu odvolání podle § 249 odst. 1, vyzve je předseda senátu, aby vady odstranili ve lhůtě pěti dnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude odvolání odmítnuto podle § 253 odst. 3. Stejně postupuje, pokud takové odvolání podal obžalovaný, který má obhájce, poškozený nebo zúčastněná osoba, kteří mají zmocněnce.

(2) Nemá-li obžalovaný, který podal odvolání nesplňující náležitosti obsahu odvolání podle § 249 odst. 1, obhájce, vyzve ho předseda senátu k odstranění vad ve lhůtě osmi dnů a poskytne mu k odstranění vad odvolání potřebné poučení. Nevedlo-li to k nápravě nebo vyžaduje-li to povaha projednávané věci, a obžalovaný si sám obhájce nezvolil, ustanoví mu ho za účelem jen odůvodnění odvolání anebo i obhajování v odvolacím řízení předseda senátu a dále postupuje podle odstavce 1. U poškozeného a zúčastněné osoby, kteří nemají zmocněnce, postupuje předseda senátu přiměřeně.

(3) Jakmile uplynuly lhůty k podání odvolání a lhůty k odstranění vad odvolání u všech oprávněných osob, předseda senátu doručí stejnopis odvolání a jejich odůvodnění ostatním stranám a nevyčkáváje jejich vyjádření předloží spisy odvolacímu soudu.

§ 252

Odvolací soud

O odvolání proti rozsudku okresního soudu rozhoduje nadřízený krajský soud a o odvolání proti rozsudku vojenského obvodového soudu rozhoduje nadřízený vyšší vojenský soud. O odvolání proti rozsudku krajského nebo vyššího vojenského soudu jako soudu prvního stupně rozhoduje nadřízený vrchní soud.*)

*) Pozn. ASPI - v úplném znění č. 69/1994 Sb. nejsou uvedena ustanovení o vojenských soudech.

Rozhodnutí odvolacího soudu

§ 253

(1) Odvolací soud zamítne odvolání, bylo-li podáno opožděně, osobou neoprávněnou nebo osobou, která se odvolání výslovně vzdala nebo znovu podala odvolání, které v téže věci již předtím výslovně vzala zpět.

(2) Jako opožděné nemůže být zamítnuto odvolání, které oprávněná osoba podala opožděně jen proto, že se řídila nesprávným poučením soudu.

(3) Odvolací soud odmítne odvolání, které nesplňuje náležitosti obsahu odvolání.

(4) Odmítnout odvolání podle odstavce 3 nelze, jestliže nebyla oprávněná osoba řádně

poučena podle § 249 odst. 1 nebo nebyla oprávněné osobě, která nemá obhájce nebo zmocněnce, poskytnuta pomoc při odstranění vad odvolání (§ 251 odst. 2).

§ 254

(1) Nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

(2) Mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.

(3) Jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.

(4) Byla-li odvoláním napadena část rozsudku týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozsudkem, přezkoumá odvolací soud uvedeným způsobem jen tu část rozsudku a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 255

(1) Odvolací soud přeruší trestní stíhání, vyjde-li za odvolacího řízení najevo, že po vyhlášení napadeného rozsudku nastala některá z okolností uvedených v § 173 odst. 1 písm. b) až d), nelze-li obžalovanému doručit předvolání k veřejnému zasedání odvolacího soudu nebo z důvodu uvedeného v § 9a.

(2) Odvolací soud přeruší trestní stíhání, má-li za to, že zákon, jehož užil v dané trestní věci soud prvního stupně při rozhodování o vině a trestu, je v rozporu s ústavním pořádkem; v tomto případě předloží věc Ústavnímu soudu.

§ 256

Odvolací soud odvolání zamítne, shledá-li, že není důvodné.

§ 257

(1) Odvolací soud napadený rozsudek nebo jeho část zruší a v rozsahu zrušení

a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je společně nadřízený soudu prvního stupně, a soudu, jenž je podle něj příslušný, měl-li tak už učinit soud prvního stupně (§ 222 odst. 1); je-li tímto společně nadřízeným soudem odvolací soud, rozhodne ihned sám o přikázání příslušnému soudu,

b) věc postoupí jinému orgánu, měl-li tak učinit již soud prvního stupně (§ 222 odst. 2),

c) trestní stíhání zastaví, shledá-li, že je tu některá z okolností, jež by odůvodňovaly zastavení trestního stíhání soudem prvního stupně (§ 223 odst. 1, 2),

d) trestní stíhání podmíněně zastaví nebo rozhodne o schválení narovnání, shledá-li okolnosti uvedené v § 307 odst. 1 nebo 2 nebo § 309 odst. 1,

e) trestní stíhání přeruší, měl-li tak učinit již soud prvního stupně (§ 224 odst. 1, 2 a 5).

(2) Shledá-li odvolací soud, že tu je některá z okolností uvedených v § 11 odst. 1 písm. a), b), i), která nastala až po vyhlášení napadeného rozsudku, rozhodne, aniž by napadený rozsudek zrušil, o zastavení trestního stíhání.

(3) V odvolacím řízení, v kterém bylo zastaveno trestní stíhání z některého důvodu uvedeného v odstavci 2, se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

§ 258

(1) Odvolací soud zruší napadený rozsudek také

a) pro podstatné vady řízení, které rozsudku předcházelo, zejména proto, že v tomto řízení byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, jestliže mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku,

b) pro vady rozsudku, zejména pro nejasnost nebo neúplnost jeho skutkových zjištění týkajících se přezkoumávané části rozsudku, nebo proto, že se ohledně takové části soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí,

c) vzniknou-li pochybnosti o správnosti skutkových zjištění ohledně přezkoumávané části rozsudku, k objasnění věci je třeba důkazy opakovat nebo provádět důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně,

d) bylo-li v přezkoumávané části rozsudku porušeno ustanovení trestního zákona,

e) je-li uložený trest v přezkoumávané části rozsudku nepřiměřený,

f) je-li rozhodnutí o uplatněném nároku poškozeného v přezkoumávané části rozsudku nesprávné,

g) není-li v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl; to neplatí, jde-li o výrok o uplatněném nároku poškozeného, který s dohodou o vině a trestu nesouhlasil, nebo poškozeného, jehož řádně uplatněný nárok dohodě o vině a trestu neodpovídá.

(2) Jestliže je vadná jen část napadeného rozsudku a lze ji oddělit od ostatních, zruší odvolací soud rozsudek jen v této části; zruší-li však, byť i jen zčásti, výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad.

§ 259

(1) Je-li po zrušení napadeného rozsudku nebo některé jeho části nutno učinit ve věci rozhodnutí nové, může odvolací soud věc vrátit soudu prvního stupně, jen jestliže nelze vadu odstranit ve veřejném zasedání, zejména jsou-li skutková zjištění tak nedostatečná, že je nutno hlavní líčení opakovat nebo provádět rozsáhlé a obtížně proveditelné doplnění dokazování.

(2) Záleží-li vada jen v tom, že v napadeném rozsudku některý výrok chybí nebo je neúplný, může odvolací soud, aniž rozsudek zruší, věc soudu prvního stupně vrátit s příkazem, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Rozhodnout sám rozsudkem ve věci může odvolací soud, jen je-li možno nové rozhodnutí učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn a popřípadě na základě důkazů provedených před odvolacím soudem doplněn nebo změněn. Odvolací soud se může odchýlit od skutkového zjištění soudu prvního stupně jen tehdy, jestliže v odvolacím řízení

a) provedl znovu některé pro skutkové zjištění podstatné důkazy provedené již v hlavním líčení, nebo

b) provedl důkazy, které nebyly provedeny v hlavním líčení.

(4) V neprospěch obžalovaného může odvolací soud změnit napadený rozsudek jen na podkladě odvolání státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obžalovaného; ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení tak může učinit též na podkladě odvolání poškozeného, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

(5) Odvolací soud nemůže sám

a) uznat obžalovaného vinným skutkem, pro nějž byl napadeným rozsudkem zproštěn,

b) uznat obžalovaného vinným těžším trestným činem, než jakým ho mohl v napadeném rozsudku uznat vinným soud prvního stupně (§ 225 odst. 2).

§ 260

Nelze-li po zrušení rozsudku pokračovat v řízení před soudem pro neodstranitelné procesní vady a není-li důvod pro jiné rozhodnutí, odvolací soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření. Ustanovení § 191 a § 264 odst. 2 tu platí obdobně.

§ 261

Prospívá-li důvod, z něhož rozhodl odvolací soud ve prospěch některého obžalovaného, také dalšímu spoluobžalovanému nebo zúčastněné osobě, rozhodne odvolací soud vždy též v jejich prospěch. Stejně rozhodne ve prospěch obžalovaného, kterému prospívá důvod, z něhož rozhodl ve prospěch zúčastněné osoby.

§ 262

Rozhodne-li odvolací soud, že se věc vrací k novému projednání a rozhodnutí soudu prvního stupně, může zároveň nařídit, aby byla projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu. Z důležitého důvodu může také nařídit, aby ji projednal a rozhodl jiný soud téhož druhu a téhož stupně v jeho obvodě.

§ 263

Řízení u odvolacího soudu

(1) O odvolání rozhoduje odvolací soud ve veřejném zasedání. Též v neveřejném zasedání může učinit rozhodnutí

a) podle § 253, 255 a 257,

b) podle § 258 odst. 1, je-li zřejmé, že vadu nelze odstranit ve veřejném zasedání.

(2) Účast státního zástupce při veřejném zasedání je povinná.

(3) Při veřejném zasedání konaném o odvolání musí obžalovaný mít obhájce ve všech případech, kdy ho musí mít při hlavním líčení.

(4) V nepřítomnosti obžalovaného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání odvolacího soudu konat jen tehdy, jestliže obžalovaný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

(5) Po zahájení veřejného zasedání přednese předseda senátu nebo jím určený člen senátu napadený rozsudek a podá zprávu o stavu věci. Potom přednese odvolatel své odvolání a odůvodní je; není-li odvolatel přítomen, přečte odvolání včetně odůvodnění předseda senátu nebo jím určený člen senátu. Státní zástupce a osoby, které mohou být rozhodnutím odvolacího soudu přímo dotčeny, pokud nejsou odvolateli, přednesou své vyjádření a návrhy na provedení dokazování; není-li některá z těchto osob přítomna a je-li vyjádření obsaženo ve spise, anebo požádá-li o to, přednese obsah jejich podání předseda senátu nebo jím určený člen senátu.

(6) Po přednesení návrhů ve veřejném zasedání provede odvolací soud důkazy potřebné pro rozhodnutí o odvolání, nejde-li o rozsáhlé a obtížně proveditelné doplnění dokazování, které by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně. Na provádění důkazů se užije ustanovení o provádění důkazů v hlavním líčení. Není-li obviněný přítomen, ač byl řádně předvolán, má se za to, že s přečtením protokolů o výsledku svědků a znalců souhlasí.

(7) Z hlediska změny nebo doplnění skutkových zjištění odvolací soud může přihlížet jen k důkazům, které byly provedeny ve veřejném zasedání před odvolacím soudem; tyto důkazy hodnotí v návaznosti na důkazy provedené soudem prvního stupně v hlavním líčení. Odvolací soud je vázán hodnocením těchto důkazů soudem prvního stupně s výjimkou těch důkazů, které odvolací soud sám ve veřejném zasedání znovu provedl.

§ 264

Řízení u soudu prvního stupně po zrušení rozsudku

(1) Soud, jemuž věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí odvolací soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení odvolací soud nařídil.

(2) Byl-li napadený rozsudek zrušen jen v důsledku odvolání podaného ve prospěch obžalovaného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.

§ 265

Důsledky zrušení výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení

Zruší-li odvolací soud napadený rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení a nerozhodne-li sám ve věci, odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

**HLAVA SEDMNÁCTÁ
DOVOLÁNÍ**

§ 265a

Přípustnost dovolání

(1) Dovoláním lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští.

(2) Rozhodnutím ve věci samé se rozumí

- a) rozsudek, jímž byl obviněný uznán vinným a uložen mu trest, popřípadě ochranné opatření nebo bylo upuštěno od potrestání,
- b) rozsudek, jímž byl obviněný obžaloby zproštěn,
- c) usnesení o zastavení trestního stíhání,
- d) usnesení o postoupení věci jinému orgánu,
- e) usnesení, jímž bylo uloženo ochranné opatření,
- f) usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání,
- g) usnesení o schválení narovnání, nebo
- h) rozhodnutí, jímž byl zamítnut nebo odmítnut řádný opravný prostředek proti rozsudku nebo usnesení uvedenému pod písmeny a) až g).

(3) Dovolání v neprospěch obviněného nelze podat jen z toho důvodu, že soud postupoval v souladu s § 259 odst. 4, § 264 odst. 2, § 273 nebo § 289 písm. b).

(4) Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

§ 265b
Důvody dovolání

(1) Dovolání lze podat, jen je-li tu některý z následujících důvodů:

a) ve věci rozhodl věcně nepříslušný soud, nebo soud, který nebyl náležitě obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát nebo rozhodl soud vyššího stupně,

b) ve věci rozhodl vyloučený orgán; tento důvod nelze použít, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta,

c) obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl,

d) byla porušena ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání,

e) proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání, ačkoliv podle zákona bylo nepřípustné,

f) bylo rozhodnuto o postoupení věci jinému orgánu, o zastavení trestního stíhání, o podmíněném zastavení trestního stíhání, o schválení narovnání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí,

g) rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení,

h) obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným,

i) bylo rozhodnuto o upuštění od potrestání nebo o upuštění od potrestání s dohledem, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro takový postup,

j) bylo rozhodnuto o uložení ochranného opatření, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro jeho uložení,

k) v rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný,

l) bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g), aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až k).

(2) Dovolání lze podat též tehdy, byl-li uložen trest odnětí svobody na doživotí.

§ 265c

Dovolací soud

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud.

§ 265d

Oprávněné osoby

(1) Dovolání mohou podat

a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného,

b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

(2) Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno; o tom musí být obviněný poučen (§ 125 odst. 3). Nejvyšší soud o takovém podání nerozhoduje, ale zašle ho v závislosti na jeho obsahu buď příslušnému soudu jako návrh na povolení obnovy řízení nebo ministru spravedlnosti jako podnět ke stížnosti pro porušení zákona, popřípadě ho vrátí obviněnému s poučením, že dovolání může podat pouze prostřednictvím obhájce. Obdobně postupuje u podání osob, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání. Je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obviněného za něho v jeho prospěch dovolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce.

§ 265e

Lhůta a místo podání

(1) Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje.

(2) Jestliže se rozhodnutí doručuje jak obviněnému, tak i jeho obhájci a zákonnému zástupci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději.

(3) Lhůta k podání dovolání je zachována také tehdy, je-li dovolání podáno ve lhůtě u Nejvyššího soudu nebo u soudu, který rozhodl ve věci ve druhém stupni, anebo je-li podání, jehož obsahem je dovolání, dáno ve lhůtě na poštu a adresováno soudu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout.

(4) Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné.

§ 265f

Obsah dovolání

(1) V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a

čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(2) Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

§ 265g **Zpětvzetí dovolání**

(1) Osoba, která dovolání podala, může je výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se Nejvyšší soud odebere k závěrečné poradě. V řízení o dovolání se však pokračuje, vzal-li nejvyšší státní zástupce zpět dovolání podané jen ve prospěch obviněného, pokud obviněný trvá na pokračování dovolacího řízení; v takovém případě Nejvyšší soud rozhoduje v rozsahu, jakoby takové dovolání podané nejvyšším státním zástupcem podal sám obviněný. Zpětvzetí dovolání podaného nejvyšším státním zástupcem jen ve prospěch obviněného, který zemřel, je neúčinné.

(2) Zpětvzetí dovolání vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí předseda senátu Nejvyššího soudu, a nebyla-li věc dosud tomuto soudu předložena, předseda senátu soudu prvního stupně. Vzal-li nejvyšší státní zástupce zpět dovolání podané jen ve prospěch obviněného a obviněný trvá na pokračování řízení o dovolání, uvede to předseda senátu Nejvyššího soudu v usnesení, jímž rozhoduje o zpětvzetí dovolání.

§ 265h **Řízení u soudu prvního stupně**

(1) Nesplňuje-li dovolání nejvyššího státního zástupce nebo dovolání obviněného podané jeho obhájcem náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1, vyzve je předseda senátu, aby vady odstranili ve lhůtě dvou týdnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude dovolání odmítnuto podle § 265i odst. 1 písm. d).

(2) Předseda senátu soudu prvního stupně doručí opis dovolání obviněného státnímu zástupci a opis dovolání státního zástupce obhájci obviněného a obviněnému s upozorněním, že se mohou k dovolání písemně vyjádřit a souhlasit s projednáním dovolání v neveřejném zasedání [§ 265r odst. 1 písm. c)]. Jakmile lhůta k podání dovolání uplyne všem oprávněným osobám, předloží spisy Nejvyššímu soudu.

(3) Dospěje-li předseda senátu na podkladě dovolání a obsahu spisů k závěru, že by měl být odložen nebo přerušen výkon rozhodnutí, předloží bez zbytečného odkladu spisy s příslušným návrhem na takový postup Nejvyššímu soudu, který o takovém návrhu rozhodne usnesením nejpozději do čtrnácti dnů po obdržení spisů, a nebylo-li v mezidobí již dokončeno řízení u soudu prvního stupně, vrátí mu spisy k dokončení řízení.

Rozhodnutí dovolacího soudu

§ 265i

(1) Nejvyšší soud dovolání odmítne,

- a) není-li přípustné,
- b) bylo-li podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b,
- c) bylo-li podáno opožděně, osobou neoprávněnou, osobou, která ho znovu podala, když ho předtím výslovně vzala zpět,
- d) nesplňuje-li náležitosti obsahu dovolání,
- e) jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné,
- f) je-li zcela zřejmé, že projednání dovolání by nemohlo zásadně ovlivnit postavení obviněného a otázka, která má být z podnětu dovolání řešena, není po právní stránce zásadního významu.

(2) V odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí poukazem na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí.

(3) Neodmítne-li Nejvyšší soud dovolání podle odstavce 1, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů, uvedených v dovolání, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. K vádám výroků, které nebyly dovoláním napadeny, Nejvyšší soud přihlíží, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno dovolání.

(4) Jestliže oprávněná osoba podá důvodně dovolání proti výroku o vině, přezkoumá Nejvyšší soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno dovolání.

(5) Byla-li dovoláním napadena část rozhodnutí týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozhodnutím, přezkoumá Nejvyšší soud uvedeným způsobem jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 265j

Dovolací soud dovolání zamítne, shledá-li, že není důvodné.

§ 265k

(1) Shledá-li Nejvyšší soud, že podané dovolání je důvodné, zruší napadené rozhodnutí nebo jeho část, popřípadě též vadné řízení mu předcházející.

(2) Jestliže je vadná jen část napadeného rozhodnutí a lze ji oddělit od ostatních, zruší Nejvyšší soud rozhodnutí jen v této části; zruší-li však, byť i jen zčásti výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Současně zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí nebo jeho zrušenou část obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Ustanovení § 261 se užije přiměřeně.

§ 265l

(1) Je-li po zrušení napadeného rozhodnutí nebo některého jeho výroku nutno učinit ve věci nové rozhodnutí, přikáže Nejvyšší soud zpravidla soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

(2) Záleží-li vada jen v tom, že v napadeném rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný, může Nejvyšší soud, aniž rozhodnutí zruší, přikázat soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Přikazuje-li Nejvyšší soud věc podle odstavce 1 nebo 2 k novému projednání a rozhodnutí, může zároveň nařídit, aby ji soud projednal a rozhodl v jiném složení senátu. Z důležitých důvodů může také věc přikázat k projednání a rozhodnutí jinému soudu nebo jinému státnímu zástupci.

(4) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem a Nejvyšší soud k dovolání výrok o tomto trestu zruší, rozhodne zároveň o vazbě. Ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g) se v tomto případě neužijí.

§ 265m

(1) Nejvyšší soud může při zrušení napadeného rozhodnutí také sám hned rozhodnout ve věci rozsudkem. Nejvyšší soud nemůže však sám

a) uznat obviněného vinným skutkem, pro nějž byl obžaloby zproštěn nebo pro nějž bylo trestní stíhání zastaveno,

b) uznat obviněného vinným těžším trestným činem, než jakým mohl být uznán vinným napadeným rozsudkem,

c) uložit obviněnému trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nebo trest odnětí svobody na doživotí, nebyl-li mu již uložen přezkoumávaným rozhodnutím, případně ve spojení s rozsudkem soudu prvního stupně.

(2) Zruší-li Nejvyšší soud rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, užije přiměřeně § 265.

§ 265n

Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný.

Řízení u dovolacího soudu

§ 265o

(1) Před rozhodnutím o dovolání může předseda senátu Nejvyššího soudu odložit nebo

přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž bylo podáno dovolání.

(2) Je-li pro rozhodnutí o dovolání třeba objasnit nějakou okolnost, provede potřebné šetření předseda senátu Nejvyššího soudu, anebo na jeho žádost některý jiný orgán činný v trestním řízení, který je povinen mu bez zbytečného odkladu vyhovět. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté. Ve zvlášť naléhavých případech lze k zajištění důkazního materiálu použít i prostředků uvedených v hlavě čtvrté. Zajistit osobu obviněného vydáním příkazu k zatčení a vzetím do vazby lze však jen tehdy, navrhne-li to nejvyšší státní zástupce v dovolání podaném v neprospěch obviněného a považuje-li to Nejvyšší soud za nezbytné vzhledem k závažnosti trestného činu a naléhavosti vazebních důvodů.

§ 265p

(1) V neprospěch obviněného může Nejvyšší soud změnit napadené rozhodnutí jen na podkladě dovolání nejvyššího státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obviněného.

(2) Dovolání v neprospěch obviněného je vyloučeno, jestliže

a) obviněný zemřel,

b) na čin se vztahuje rozhodnutí prezidenta republiky, kterým nařídil, aby se v trestním stíhání nepokračovalo.

(3) Bylo-li podáno dovolání pouze ve prospěch obviněného, nepřekáží jeho smrt provedení řízení na podkladě dovolání; trestní stíhání tu nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

§ 265r

(1) O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání. V neveřejném zasedání může učinit

a) rozhodnutí o odmítnutí dovolání (§ 265i),

b) rozhodnutí o zrušení napadeného rozhodnutí (§ 265k) a přikázání věci k novému projednání a rozhodnutí (§ 265l odst. 1 a 2), je-li zřejmé, že vadu nelze odstranit ve veřejném zasedání, nebo

c) jiná rozhodnutí, souhlasí-li s projednáním v neveřejném zasedání nejvyšší státní zástupce i obviněný.

(2) Účast státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství ve veřejném zasedání je povinná.

(3) Při veřejném zasedání konaném o dovolání musí mít obviněný obhájce v případech uvedených v § 36a odst. 2 písm. a) až c), pokud se jej podle § 36b nevzdá.

(4) V nepřítomnosti obviněného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání konat jen tehdy, jestliže obviněný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

(5) Nelze-li vyrozumění o veřejném zasedání doručit osobě, která rozhodnutím o dovolání může být přímo dotčena, stačí o konání veřejného zasedání vyrozumět jejího obhájce, popřípadě zmocněnce. Nemá-li tato osoba obhájce, popřípadě zmocněnce, je třeba ji ho k tomu účelu ustanovit. Ustanovení § 39 se tu užije obdobně.

(6) Po zahájení veřejného zasedání přednese předseda senátu nebo jím určený člen senátu napadené rozhodnutí a podá zprávu o stavu věci. Potom přednese dovolatel své dovolání a odůvodní je. Státní zástupce a osoby, které mohou být rozhodnutím dovolacího soudu přímo dotčeny, pokud nejsou dovolateli, přednesou své vyjádření; není-li některá z těchto osob přítomna a je-li vyjádření obsaženo ve spise, anebo požádá-li o to, přednese obsah jejich podání předseda senátu nebo jím určený člen senátu.

(7) Důkazy se ve veřejném zasedání před Nejvyšším soudem zpravidla neprovádějí. Jen výjimečně může Nejvyšší soud řízení doplnit důkazy nezbytnými k tomu, aby mohl o dovolání rozhodnout.

§ 265s **Řízení po přikázání věci**

(1) Orgán činný v trestním řízení, jemuž věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.

(2) Bylo-li napadené rozhodnutí zrušeno jen v důsledku dovolání podaného ve prospěch obviněného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.

HLAVA OSMNÁCTÁ **Stížnost pro porušení zákona a řízení o ní**

§ 266

(1) Proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, jímž byl porušen zákon nebo které bylo učiněno na podkladě vadného postupu řízení, může ministr spravedlnosti podat u Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona. Nestanoví-li zákon jinak, není proti rozhodnutí Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona přípustná.

(2) Proti výroku o trestu lze stížnost pro porušení zákona podat jen tehdy, jestliže trest je ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo jestliže uložený druh trestu je v zřejmém rozporu s účelem trestu.

(3) Týká-li se rozhodnutí uvedené v odstavci 1 více osob, lze stížnost pro porušení zákona podat také jen proti té části rozhodnutí, která se týká některé z těchto osob.

(4) Stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného proti pravomocnému rozhodnutí soudu nelze podat jen z toho důvodu, že soud postupoval v souladu s § 259 odst. 4, § 264 odst. 2, § 273 nebo § 289 písm. b).

(5) Ustanovení odstavce 4 se užije přiměřeně i na rozhodnutí soudu nebo státního zástupce učiněné v souladu s § 150 odst. 1 nebo 3.

(6) Ministr spravedlnosti může vzít zpět stížnost pro porušení zákona, kterou podal, a to až do doby, než se soud rozhodující o stížnosti pro porušení zákona odebere k závěrečné poradě. Zpětvzetí stížnosti vezme usnesením na vědomí předseda senátu tohoto soudu.

(7) Dospěje-li ministr spravedlnosti na podkladě obsahu spisu k závěru, že by měl být odložen nebo přerušen výkon rozhodnutí, navrhne Nejvyššímu soudu takový postup spolu s podáním stížnosti pro porušení zákona ve prospěch obviněného.

§ 266a

(1) Podanou stížnost pro porušení zákona, která nebyla odůvodněna, je ministr spravedlnosti povinen odůvodnit do 14 dnů od jejího podání.

(2) Stížnost pro porušení zákona a dovolání podané v téže věci projedná Nejvyšší soud ve společném řízení. To nevylučuje postup podle § 23.

§ 267

(1) Ve stížnosti pro porušení zákona musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 4) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se ministr spravedlnosti domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí Nejvyššího soudu. Ministr spravedlnosti je povinen ve stížnosti pro porušení zákona uvést, zda ji podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(2) Podanou a ve lhůtě uvedené v § 266a odst. 1 též odůvodněnou stížnost pro porušení zákona již nelze v průběhu řízení před Nejvyšším soudem měnit.

(3) Nejvyšší soud přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. K vadám výroků, které nebyly stížností pro porušení zákona napadeny, Nejvyšší soud přihlíží, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána stížnost pro porušení zákona.

(4) Jestliže ministr spravedlnosti podá důvodně stížnost pro porušení zákona proti výroku o vině, přezkoumá Nejvyšší soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda byla i proti těmto výrokům podána stížnost pro porušení zákona.

(5) Byla-li stížností pro porušení zákona napadena část rozhodnutí týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozhodnutím, přezkoumá Nejvyšší soud uvedeným způsobem jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 268

(1) Nejvyšší soud zamítne stížnost pro porušení zákona,

a) není-li přípustná,

b) byla-li podána opožděně, nebo

c) není-li důvodná.

(2) Shledá-li Nejvyšší soud, že zákon porušen byl, vysloví rozsudkem, že napadeným rozhodnutím, popřípadě jeho částí (§ 266 odst. 3) nebo v řízení, jež takovému rozhodnutí předcházelo, byl porušen zákon.

§ 269

(1) Výrok podle § 268 odst. 2 se nedotýká právní moci rozhodnutí, o němž jde.

(2) Byl-li však porušen zákon v neprospěch obviněného, zruší Nejvyšší soud zároveň s výrokem uvedeným v § 268 odst. 2 napadené rozhodnutí nebo jeho část, popřípadě též vadné řízení mu předcházející. Je-li nezákonný jen některý výrok napadeného rozhodnutí a lze-li jej oddělit od ostatních, zruší Nejvyšší soud jen tento výrok. Zruší-li však, byť i jen zčásti, výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Ustanovení § 261 se použije přiměřeně.

§ 270

(1) Je-li po zrušení napadeného rozhodnutí nebo některého jeho výroku nutno učinit ve věci rozhodnutí nové, přikáže Nejvyšší soud zpravidla orgánu, o jehož rozhodnutí jde, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

(2) Záleží-li porušení zákona jen v tom, že v napadeném rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný, může Nejvyšší soud, aniž rozhodnutí zruší, přikázat orgánu, o jehož rozhodnutí jde, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Prikazuje-li Nejvyšší soud věc podle odstavce 1 nebo 2 k novému projednání a rozhodnutí, může zároveň nařídit, aby ji soud projednal a rozhodl v jiném složení senátu. Z důležitých důvodů může také věc přikázat k projednání a rozhodnutí jinému soudu nebo jinému státnímu zástupci.

(4) Orgán, jemuž byla věc přikázána, je vázán právním názorem, který vyslovil ve věci nejvyšší soud, a je povinen provést procesní úkony, jejichž provedení nejvyšší soud nařídil.

§ 271

(1) Nejvyšší soud může při zrušení napadeného rozhodnutí také sám hned rozhodnout ve věci, je-li možno rozhodnutí učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozhodnutí správně zjištěn. Nejvyšší soud nemůže však sám

a) uznat obviněného vinným skutkem, pro nějž byl napadeným rozsudkem obžaloby zproštěn nebo pro nějž bylo trestní stíhání zastaveno,

b) uznat obviněného vinným těžším trestným činem, než jakým mohl být uznán vinným napadeným rozsudkem,

c) uložit obviněnému trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nebo trest odnětí svobody na doživotí.

(2) Zruší-li Nejvyšší soud rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, užije přiměřeně § 265.

§ 272
zrušen

§ 273

Jestliže Nejvyšší soud vyslovil, že zákon byl porušen v neprospěch obviněného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch. Jde-li o jiné rozhodnutí, platí ustanovení § 150 přiměřeně.

§ 274

O stížnosti pro porušení zákona rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání za účasti státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství. Považuje-li to ministr spravedlnosti nebo předseda senátu za potřebné, účastní se veřejného zasedání též pověřený zástupce ministra spravedlnosti. Rozhodnutí podle § 268 odst. 1 může Nejvyšší soud učinit též v neveřejném zasedání.

§ 275

(1) Byl-li zákon porušen v neprospěch obviněného, nepřekáží jeho smrt provedení řízení na podkladě stížnosti pro porušení zákona; trestní stíhání nelze tu zastavit proto, že obviněný zemřel. Byl-li zákon porušen jen v neprospěch obviněného, doba od právní moci napadeného rozhodnutí do rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona se do promlčecí doby nezapočítává.

(2) Nelze-li vyrozumění o veřejném zasedání doručit osobě, která rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona může být přímo dotčena, stačí o konání veřejného zasedání vyrozumět jejího obhájce, popřípadě zmocněnce. Nemá-li tato osoba obhájce, popřípadě zmocněnce, je třeba jí ho k tomu účelu ustanovit. Ustanovení § 39 se tu užije obdobně.

(3) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem a Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona výrok o tomto trestu zruší, rozhodne zároveň o vazbě. Ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g) se v řízení o stížnosti pro porušení zákona neužijí.

(4) Před rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona může Nejvyšší soud odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž byla podána stížnost pro porušení zákona. Navrhl-li odložení nebo přerušení výkonu rozhodnutí ministr spravedlnosti, Nejvyšší soud rozhodne o takovém návrhu usnesením nejpozději do čtrnácti dnů po obdržení spisu.

§ 276

Je-li pro rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona třeba objasnit nějakou okolnost, provede potřebné šetření předseda senátu Nejvyššího soudu anebo na jeho žádost některý jiný

orgán činný v trestním řízení, popřípadě i policejní orgán. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté. Ve zvlášť naléhavých případech lze k zajištění důkazního materiálu použít na podkladě usnesení senátu i prostředků uvedených v hlavě čtvrté.

HLAVA DEVATENÁCTÁ **Obnova řízení**

§ 277

Obecné ustanovení

Skončilo-li trestní stíhání vedené proti určité osobě pravomocným rozsudkem, pravomocným trestním příkazem, pravomocným usnesením o zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o podmíněném zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o schválení narovnání nebo pravomocným usnesením o postoupení věci jinému orgánu, lze v trestním stíhání téže osoby pro týž skutek pokračovat, pokud nebylo takové rozhodnutí zrušeno v jiném předepsaném řízení, jen byla-li povolena obnova trestního řízení. Před povolením obnovy lze k zajištění důkazního materiálu a k zajištění osoby obviněného provádět vyšetřovací úkony jen v mezích ustanovení této hlavy.

Podmínky obnovy

§ 278

(1) Obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, anebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo uložený druh trestu by byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu. Obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, jímž bylo rozhodnuto o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, se povolí, a to i dříve, než nastaly skutečnosti uvedené v § 48 odst. 6 a 7 trestního zákoníku, také tehdy, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit rozhodnutí o trestu.

(2) Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, a to i v případě, jestliže ještě nenastaly skutečnosti uvedené v § 308 odst. 3, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve vést k závěru, že důvody k takovému rozhodnutí tu nebyly a že je na místě v řízení pokračovat.

(3) Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, a to i v případě, jestliže ještě nenastaly skutečnosti uvedené v § 308 odst. 3, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy státnímu zástupci dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve vést k závěru, že důvody k takovému rozhodnutí tu nebyly a že je na místě podat proti obviněnému obžalobu.

(4) Obnova řízení, které skončilo některým ze způsobů uvedených v předchozích odstavcích, se povolí též tehdy, bude-li pravomocným rozsudkem zjištěno, že policejní orgán, státní zástupce nebo soudce v původním řízení porušil svoje povinnosti jednáním zakládajícím trestný čin.

§ 279

Obnova v neprospěch obviněného je vyloučena, jestliže

- a) trestnost činu zanikla,
- b) uplynula lhůta v délce jedné poloviny promlčecí doby trestného činu, o kterém se vedlo trestní stíhání,
- c) na čin se vztahuje rozhodnutí presidenta republiky, kterým nařídil, aby se v trestním stíhání nepokračovalo, nebo
- d) obviněný zemřel.

§ 280

Osoby oprávněné k návrhu na povolení obnovy

- (1) Obnovu lze povolit jen na návrh oprávněné osoby.
- (2) V neprospěch obviněného může návrh na povolení obnovy podat jen státní zástupce.
- (3) Ve prospěch obviněného mohou návrh na povolení obnovy podat kromě obviněného též osoby, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání. Jestliže by tak mohly učinit i proti vůli obviněného, mohou proti jeho vůli podat i návrh na povolení obnovy. Takový návrh mohou učinit i po smrti obviněného.
- (4) Osoba, která návrh na povolení obnovy řízení podala, může jej výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se soud prvního stupně odebere k závěrečné poradě. Návrh na povolení obnovy řízení podaný ve prospěch obviněného jinou oprávněnou osobou nebo za obviněného obhájcem nebo zákonným zástupcem může být vzat zpět jen s výslovným souhlasem obviněného; to neplatí, pokud takový návrh podal státní zástupce nebo byl-li takový návrh podán oprávněnou osobou po smrti obviněného. Zpětvzetí návrhu na povolení obnovy řízení vezme usnesením na vědomí předseda senátu soudu prvního stupně. Takové rozhodnutí nebrání pozdějšímu opětovnému podání návrhu na povolení obnovy řízení.
- (5) Doví-li se soud nebo jiný státní orgán o okolnosti, která by mohla odůvodnit návrh na povolení obnovy, je povinen oznámit ji státnímu zástupci. Jestliže jde o okolnost, která by mohla odůvodnit návrh na povolení obnovy ve prospěch obviněného, je státní

Příslušnost soudu k rozhodnutí o obnově

- (1) O návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci

jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, rozhoduje soud, který by byl příslušný rozhodovat o obžalobě.

(2) O návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, a řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání rozhoduje soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Přestože ve věci v prvním stupni rozhodoval okresní soud, rozhodne o návrhu na povolení obnovy krajský soud, navrhne-li to státní zástupce s odůvodněním, že vzhledem ke skutečnostem nebo důkazům, které nově vyšly najevo, jde o trestný čin náležející do příslušnosti krajského soudu.

Řízení o návrhu na povolení obnovy

§ 282

(1) Je-li pro rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy k prověření jeho důvodnosti třeba některou okolnost předem objasnit, provede potřebné šetření předseda senátu nebo na jeho žádost některý jiný orgán činný v trestním řízení, popřípadě i policejní orgán. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté.

(2) V případech zvláště naléhavých lze k zajištění důkazního materiálu na podkladě usnesení senátu použít i prostředků uvedených v hlavě čtvrté. Zajistit osobu obviněného vydáním příkazu k zatčení a vzetím do vazby lze však před povolením obnovy jen tehdy, navrhne-li to státní zástupce podávaje návrh na obnovu v neprospěch obviněného a považuje-li to soud za nezbytné vzhledem k povaze skutečností a důkazů, jež nově vyšly najevo, závažnosti trestného činu a naléhavosti vazebních důvodů.

(3) Byl-li podán návrh na povolení obnovy řízení ve prospěch obviněného, může soud vzhledem k povaze skutečností a důkazů, jež nově vyšly najevo, odložit nebo přerušit výkon trestu pravomocně uloženého v původním řízení.

§ 283

Soud návrh na povolení obnovy zamítne,

- a) byl-li podán osobou neoprávněnou,
- b) směřuje-li jen proti rozhodnutí nebo výroku, stran něhož obnova není přípustná,
- c) je-li obnova vyloučena podle § 279, nebo
- d) neshledá-li důvody obnovy podle § 278.

§ 284

(1) Vyhoví-li soud návrhu na povolení obnovy, zruší napadené rozhodnutí zcela nebo v části, v níž je návrh důvodný. Zruší-li, byť i jen zčásti výrok o vině, zruší vždy zároveň celý

výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu.

(2) Jestliže soud povolí obnovu řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, nebo jestliže povolí v otázce viny obnovu řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, může zároveň se zrušením rozhodnutí věc vrátit státnímu zástupci k došetření, považuje-li to za potřebné pro objasnění věci. Krajský soud, který podle § 281 odst. 3 povolil obnovu řízení, v němž v prvním stupni rozhodl okresní soud, vrátí věc vždy státnímu zástupci. Ustanovení § 191 platí i tu.

(3) Jestliže soud povolí obnovu toliko ve výroku o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, odkáže poškozeného při zrušení tohoto výroku na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

§ 285

Jestliže soud povolí obnovu ve prospěch obviněného z důvodů, které prospívají také některému spoluobviněnému nebo zúčastněné osobě, povolí zároveň obnovu též v jejich prospěch.

§ 286

(1) O návrhu na povolení obnovy rozhoduje soud ve veřejném zasedání.

(2) Zamítnout návrh z důvodů uvedených v § 283 písm. a) až c) může i v neveřejném zasedání. Z důvodu uvedeného v § 283 písm. d) může návrh zamítnout v neveřejném zasedání pouze v tom případě, že návrh opřený o tytéž skutečnosti a důkazy byl již dříve pravomocně zamítnut a návrh nově podaný je jen jeho opakováním.

(3) Proti rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Řízení po povolení obnovy

§ 287

Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem, rozhodne soud po právní moci usnesení, jímž spolu s povolením obnovy zrušil výrok o tomto trestu, neprodleně o vazbě.

§ 288

(1) Byla-li pravomocně povolena obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem soudu, kterým byla schválena dohoda o vině a trestu, nebo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, pokračuje se v přípravném řízení.

(2) V ostatních případech pokračuje soud po pravomocném povolení obnovy v řízení na podkladě původní obžaloby, jestliže nebylo vysloveno, že se věc vrací státnímu zástupci k došetření (§ 284 odst. 2).

(3) Jestliže byla povolena obnova jen pokud jde o některý z trestných činů, za něž byl pravomocně uložen úhrnný nebo souhrnný trest a soud vrátil věc státnímu zástupci k došetření, stanoví po právní moci usnesení povolujícího obnovu ve veřejném zasedání rozsudkem přiměřený trest za zbývající trestné činy.

§ 289

Byla-li povolena obnova jen ve prospěch obviněného,

- a) doba od právní moci původního rozsudku do právní moci usnesení povolujícího obnovu se do promlčecí doby nezapočítává,
- b) nesmí mu být novým rozsudkem uložen trest přísnější, než jaký mu byl uložen původním rozsudkem,
- c) nepřekáží jeho smrt provedení dalšího řízení a trestní stíhání nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

HLAVA DVACÁTÁ Zvláštní způsoby řízení

§ 290

Obecné ustanovení

Jestliže tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se i na řízení podle této hlavy obecných předpisů.

ODDÍL PRVNÍ Řízení ve věcech mladistvých

§ 291

Právní úprava řízení

Řízení v trestních věcech mladistvých upravuje zvláštní zákon. Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, postupuje se podle tohoto zákona.

§ 292

zrušen

§ 293

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 294

zrušen

§ 295

zrušen

§ 296

zrušen

§ 297

zrušen

§ 298

zrušen

§ 299

zrušen

§ 300

zrušen

§ 301

zrušen

ODDÍL DRUHÝ

Řízení proti uprchlému

§ 302

Řízení podle ustanovení tohoto oddílu lze konat proti tomu, kdo se vyhýbá trestnímu řízení pobytem v cizině nebo tím, že se skrývá.

§ 303

(1) V řízení proti uprchlému se trestní stíhání zahajuje doručením usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného obhájci. Nebyl-li mu obhájce zvolen (§ 37 odst. 1), je třeba ho ustanovit.

(2) Vystal-li důvod pro konání řízení proti uprchlému až po doručení usnesení o zahájení trestního stíhání obviněnému do podání obžaloby, státní zástupce o tom učiní záznam, ve kterém uvede, od kterého dne je proti obviněnému konáno řízení proti uprchlému; záznam se doručí obhájci.

§ 304

Obviněný musí mít v tomto řízení vždy obhájce. Ten má stejná práva jako obviněný.

§ 305

O konání řízení proti uprchlému po podání obžaloby rozhoduje soud na návrh státního

zástupce nebo i bez takového návrhu. Návrh může státní zástupce učinit už v obžalobě.

§ 306

(1) Všechny písemnosti určené pro obviněného se doručují toliko obhájci.

(2) Předvolání k hlavnímu líčení a k veřejnému zasedání se také vhodným způsobem uveřejní. Hlavní líčení, popřípadě veřejné zasedání se pak provede i v nepřítomnosti obviněného, a to bez ohledu na to, zda se obviněný o něm dověděl.

§ 306a

(1) Pominou-li důvody řízení proti uprchlému, pokračuje se v trestním řízení podle obecných ustanovení. Požaduje-li to obviněný, provedou se v řízení před soudem znovu důkazy v předchozím soudním řízení provedené, u nichž to jejich povaha připouští, nebo jejichž opakování nebrání jiná závažná skutečnost; v opačném případě se obviněnému protokoly o provedení těchto důkazů přečtou nebo se mu přehrají obrazové a zvukové záznamy pořízené o úkonech provedených prostřednictvím videokonferenčního zařízení a umožní se mu, aby se k nim vyjádřil.

(2) Skončilo-li řízení proti uprchlému pravomocným odsuzujícím rozsudkem a poté pominuly důvody, pro které se řízení proti uprchlému vedlo, na návrh odsouzeného podaný do osmi dnů od doručení rozsudku soud prvního stupně takový rozsudek zruší a v rozsahu stanoveném v odstavci 1 se hlavní líčení provede znovu. O právu navrhnout zrušení pravomocného odsuzujícího rozsudku musí být při doručení rozsudku odsouzený poučen. Přiměřeně soud postupuje, vyžaduje-li to mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána.

(3) Doba od právní moci odsuzujícího rozsudku do jeho zrušení podle odstavce 2 se do promlčecí doby nezapočítává.

(4) V novém řízení nemůže dojít ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného.

ODDÍL TŘETÍ **Podmíněné zastavení trestního stíhání**

§ 307

nadpis vypuštěn

(1) V řízení o přečinu může se souhlasem obviněného soud a v přípravném řízení státní zástupce podmíněně zastavit trestní stíhání, jestliže

a) obviněný se k činu doznal,

b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradu uzavřel dohodu, anebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě,

c) vydal bezdůvodné obohacení činem získané, nebo s poškozeným o jeho vydání uzavřel dohodu, anebo učinil jiná vhodná opatření k jeho vydání,

a vzhledem k osobě obviněného, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(2) Je-li to odůvodněno povahou a závažností spáchaného přečinu, okolnostmi jeho spáchání anebo poměry obviněného, soud a v přípravném řízení státní zástupce rozhodne o podmíněném zastavení trestního stíhání pouze tehdy, pokud obviněný splní podmínky uvedené v odstavci 1 a

a) zaváže se, že se během zkušební doby zdrží určité činnosti, v souvislosti s níž se dopustil přečinu, nebo

b) složí na účet soudu a v přípravném řízení na účet státního zastupitelství peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního právního předpisu, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti přečinu,

a vzhledem k osobě obviněného, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(3) V rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání se stanoví zkušební doba na šest měsíců až dva roky, v případě rozhodnutí podle odstavce 2 až na pět let. Zkušební doba počíná právní mocí tohoto rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání.

(4) Obviněnému, který uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu náhrady škody nebo dohodu o vydání bezdůvodného obohacení, se v rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání uloží, aby škodu v průběhu zkušební doby nahradil nebo aby v této době bezdůvodné obohacení vydal.

(5) Rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání podle odstavce 2 musí obsahovat též výši peněžité částky určené státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti nebo určení činnosti, které se obviněný během zkušební doby zavazuje zdržet. Jestliže se obviněný zaváže zdržet se během zkušební doby podmíněného zastavení trestního stíhání řízení motorových vozidel, musí být poučen o povinnosti odevzdat řidičský průkaz podle zvláštního právního předpisu a o tom, že právní mocí rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání pozbude řidičského oprávnění.

(6) Obviněnému lze též uložit, aby ve zkušební době dodržoval přiměřená omezení a povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(7) Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání může obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek. Rozhodne-li o podmíněném zastavení trestního stíhání soud, má toto právo též státní zástupce.

§ 308

(1) Jestliže obviněný v průběhu zkušební doby vedl řádný život, splnil povinnost nahradit způsobenou škodu, vydat bezdůvodné obohacení nebo jinou povinnost, k jejímuž splnění se zavázal, a vyhověl i dalším uloženým omezením, rozhodne soud a v přípravném řízení státní zástupce, že se osvědčil. Jinak rozhodne, a to případně i během zkušební doby, že se neosvědčil a že se v trestním stíhání pokračuje. Výjimečně může soud a v přípravném řízení státní zástupce vzhledem k okolnostem případu a osobě obviněného ponechat podmíněné zastavení trestního stíhání v platnosti a prodloužit zkušební dobu až o jeden rok; zkušební doba však nesmí překročit pět let. Povinnost nahradit způsobenou škodu, vydat bezdůvodné obohacení a jiná povinnost, k jejímuž splnění se obviněný zavázal, i další uložená

omezení trvají i v průběhu prodloužené zkušební doby.

(2) Jestliže do jednoho roku od uplynutí zkušební doby nebylo učiněno rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl obviněný vinu, má se za to, že se osvědčil.

(3) Právní mocí rozhodnutí o tom, že obviněný se osvědčil, nebo uplynutím lhůty uvedené v odstavci 2 nastávají účinky zastavení trestního stíhání [§ 11 odst. 1 písm. f)].

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek. Učiní-li takové rozhodnutí soud, má toto právo též státní zástupce.

ODDÍL ČTVRTÝ **Narovnání**

nadpis vypuštěn

§ 309

(1) V řízení o přečinu může se souhlasem obviněného a poškozeného soud a v přípravném řízení státní zástupce rozhodnout o schválení narovnání a zastavit trestní stíhání, jestliže obviněný

a) prohlásí, že spáchal skutek, pro který je stíhán, a nejsou důvodné pochybnosti o tom, že jeho prohlášení bylo učiněno svobodně, vážně a určitě,

b) uhradí poškozenému škodu způsobenou přečinem nebo učiní potřebné úkony k její úhradě, případně jinak odčiní újmu vzniklou trestným činem,

c) vydá bezdůvodné obohacení získané přečinem nebo učiní jiná vhodná opatření k jeho vydání, a

d) složí na účet soudu nebo v přípravném řízení na účet státního zastupitelství peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního právního předpisu, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti přečinu,

a považuje-li takový způsob vyřízení věci za dostačující vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného činu, k míře, jakou byl přečinem dotčen veřejný zájem, k osobě obviněného a jeho osobním a majetkovým poměrům.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může obviněný, poškozený a v řízení před soudem i státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 310

(1) Před rozhodnutím o schválení narovnání soud a v přípravném řízení státní zástupce vyslechne obviněného a poškozeného, zejména k způsobu a okolnostem uzavření dohody o narovnání, zda dohoda o narovnání mezi nimi byla učiněna dobrovolně a zda souhlasí se schválením narovnání. Obviněného vyslechne také k tomu, zda rozumí obsahu obvinění a zda si je vědom důsledků schválení narovnání. Součástí výsledku obviněného musí být i prohlášení, že spáchal skutek, pro který je stíhán.

(2) Před výslechem je třeba obviněného i poškozeného poučit o jejich právech a o podstatě institutu narovnání.

(3) Je-li poškozenou právnická osoba, lze místo výslechu statutárního zástupce nebo jiné osoby oprávněné jednat jejím jménem opatřit její písemné prohlášení k okolnostem uvedeným v odstavci 1.

§ 310a

Práva poškozeného podle § 309 a 311 nepřísluší tomu, na koho pouze přešel nárok na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

§ 311

Rozhodnutí o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, jehož se narovnání týká, jeho právní posouzení, obsah narovnání zahrnující výši uhrazené škody nebo škody, k jejíž úhradě byly provedeny potřebné úkony, rozsah bezdůvodného obohacení, který byl vydán nebo k jehož vydání byly provedeny potřebné úkony případně způsob jiného odčinění újmy vzniklé přečinem, peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, a výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém je spatřován přečin, jehož se narovnání týká.

§ 312 **zrušen**

§ 313

Rozhodnutí o schválení narovnání se eviduje jako skutečnost významná pro trestní řízení podle zvláštního zákona.

§ 314 **nadpis vypuštěn**

Nebylo-li narovnání soudem nebo v přípravném řízení státním zástupcem schváleno poté, co obviněný učinil prohlášení podle § 309 odst. 1, že spáchal skutek, pro který je stíhán, nelze k tomuto prohlášení v dalším řízení přihlížet jako k důkazu.

ODDÍL PÁTÝ **Řízení před samosoudcem**

§ 314a

(1) Samosoudce koná řízení o trestných činech, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let.

(2) Ustanovení odstavce 1 se však neužije, jestliže má být uložen souhrnný trest nebo společný trest a dřívější trest byl uložen v řízení před senátem.

§ 314b

(1) Věci, v nichž se konalo zkrácené přípravné řízení, samosoudce projedná ve zjednodušeném řízení. Trestní stíhání se zahajuje tím, že návrh státního zástupce na potrestání byl doručen soudu.

(2) Byl-li soudu s doručením návrhu předán zadržený podezřelý, soudce jej do 24 hodin vyslechně jako obviněného, zejména k okolnostem zadržení a důvodům vazby, dále k tomu, které skutečnosti považuje za nesporné, a zda souhlasí s tím, aby takové skutečnosti nebyly v hlavním líčení dokazovány. Podle povahy věci buď vydá rozhodnutí, jež může vydat mimo hlavní líčení, nebo obviněnému doručí předvolání k hlavnímu líčení, které se může se souhlasem obviněného konat ihned po jeho výslechu. Současně rozhodne o vazbě, a vezme-li do vazby obviněného, který si obhájce dosud nezvolil, ani mu nebyl ustanoven, umožní mu, aby si zvolil ve stanovené lhůtě obhájce (§ 38), a pokud tak neučiní, obhájce mu ustanoví (§ 39 odst. 1).

(3) Nebyl-li podezřelý zadržen, samosoudce podle protokolu o výslechu podezřelého posoudí, zda je třeba obviněného předvolat k výslechu nebo je možné ihned nařídit hlavní líčení.

(4) Samosoudce má stejná práva a povinnosti jako senát a jeho předseda.

(5) Neveřejné zasedání samosoudce nekoná.

§ 314c

(1) Samosoudce obžalobu a návrh na potrestání předběžně neprojednává, přezkoumá je však z hledisek uvedených v § 181 odst. 1 a § 186. Podle výsledků přezkoumání samosoudce

a) učiní některé z rozhodnutí uvedených v § 188 odst. 1 písm. a) až f),

b) může zastavit trestní stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 2,

c) nejsou-li splněny podmínky uvedené v § 179a odst. 1 pro konání zjednodušeného řízení, návrh na potrestání odmítne, nebo

d) stanoví státnímu zástupci přiměřenou lhůtu k podání návrhu na schválení dohody o vině a trestu, má-li za to, že vzhledem k okolnostem případu by ji bylo vhodné sjednat, zejména navrhl-li takový postup státní zástupce nebo obviněný; přitom samosoudce postupuje přiměřeně podle § 187 odst. 4.

(2) Samosoudce návrh na schválení dohody o vině a trestu předběžně neprojednává, přezkoumá jej však z hledisek uvedených v § 314o a § 314p odst. 1. Podle výsledků přezkoumání samosoudce učiní některé z rozhodnutí uvedených v § 314p odst. 3 nebo 4, jinak nařídí veřejné zasedání k rozhodnutí o návrhu na schválení dohody o vině a trestu.

(3) Ustanovení § 189 až 195 se užijí i na řízení před samosoudcem. O schválení narovnání může samosoudce rozhodnout ve veřejném zasedání.

(4) Je-li obviněný ve vazbě, rozhodne samosoudce po přezkoumání obžaloby vždy také o dalším trvání vazby, pokud nenařídí hlavní líčení.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) až c) a odstavce 2 mohou státní zástupce a obviněný podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání mohou takovou stížnost podat též obviněný a poškozený.

(6) Právní mocí rozhodnutí o odmítnutí návrhu na potrestání podle odstavce 1 písm. c) se věc vrací do přípravného řízení a státní zástupce nařídí konat vyšetřování.

§ 314d

(1) Neučiní-li samosoudce žádné z rozhodnutí uvedených v § 314c odst. 1, nařídí hlavní líčení.

(2) Při hlavním líčení ve zjednodušeném řízení samosoudce vyslechne obviněného; na přečtení protokolu o výsledku podezřelého (§ 179b odst. 3) se užije § 207 odst. 2 obdobně. Poté může rozhodnout o upuštění od dokazování těch skutečností, které státní zástupce a obviněný označily za nesporné a s ohledem na ostatní zjištěné skutečnosti není závažného důvodu o těchto prohlášeních pochybovat. Se souhlasem státního zástupce a obviněného může přecíst i úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 6).

ODDÍL PÁTÝ **Trestní příkaz**

§ 314e

(1) Samosoudce může bez projednání věci v hlavním líčení vydat trestní příkaz, jestliže skutkový stav je spolehlivě prokázán opatřenými důkazy, a to i ve zjednodušeném řízení konaném po zkráceném přípravném řízení.

(2) Trestním příkazem lze uložit

- a) trest odnětí svobody do jednoho roku s podmíněným odkladem jeho výkonu,
- b) domácí vězení do jednoho roku,
- c) trest obecně prospěšných prací,
- d) trest zákazu činnosti do pěti let,
- e) peněžitý trest,
- f) trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- g) vyhoštění do pěti let,
- h) zákaz pobytu do pěti let,
- i) trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce do pěti let.

(3) Trest obecně prospěšných prací může být trestním příkazem uložen pouze po

předchozím vyžádání si zprávy probačního úředníka obsahující zjištění o možnostech výkonu tohoto trestu a o zdravotní způsobilosti obviněného, včetně stanoviska obviněného k uložení tohoto druhu trestu. Trest obecně prospěšných prací je ukládán s přihlédnutím k této zprávě.

(4) Trest domácího vězení může být trestním příkazem uložen pouze po předchozím vyžádání si zprávy probačního úředníka obsahující zjištění o možnostech výkonu tohoto trestu, včetně stanoviska obviněného k uložení tohoto druhu trestu. Trest domácího vězení je ukládán s přihlédnutím k této zprávě.

(5) Náhradní trest odnětí svobody za peněžitý trest nesmí ani s uloženým trestem odnětí svobody přesahovat jeden rok.

(6) Trestní příkaz nelze vydat

a) v řízení proti osobě, která je zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena,

b) jestliže má být rozhodováno o ochranném opatření,

c) jestliže má být uložen souhrnný trest nebo společný trest a předchozí trest byl uložen rozsudkem.

(7) Trestní příkaz má povahu odsuzujícího rozsudku. Účinky spojené s vyhlášením rozsudku nastávají doručením trestního příkazu obviněnému.

§ 314f

(1) Trestní příkaz obsahuje

a) označení soudu, který trestní příkaz vydal,

b) den a místo vydání trestního příkazu,

c) označení obviněného (§ 120 odst. 2),

d) výrok o vině (§ 120 odst. 3) a uloženém trestu (§ 122 odst. 1),

e) výrok o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení (§ 228 a § 229 odst. 1 a 2), jestliže byl nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení řádně uplatněn (§ 43 odst. 3),

f) poučení o právu podat odpor, včetně upozornění, že v případě, kdy obviněný odpor nepodá, vzdává se tím práva na projednání věci v hlavním líčení.

(2) Trestní příkaz se doručuje obviněnému, státnímu zástupci a poškozenému, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení. Obviněnému se doručuje do vlastních rukou. Má-li obviněný obhájce, doručí se trestní příkaz též jemu.

§ 314g

(1) Obviněný, osoby, které jsou oprávněny podat v jeho prospěch odvolání, a státní zástupce mohou podat proti trestnímu příkazu odpor. Odpor se podává u soudu, který trestní příkaz vydal, a to do osmi dnů od jeho doručení. Osobám, které mohou podat odvolání ve prospěch obviněného, s výjimkou státního zástupce, končí lhůta tímž dnem jako obviněnému. Jestliže se trestní příkaz doručuje jak obviněnému, tak i jeho obhájci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno později. Na navrácení lhůty se obdobně užije ustanovení § 61. Po doručení trestního příkazu může se oprávněná osoba odporu výslovně vzdát.

(2) Byl-li podán proti trestnímu příkazu oprávněnou osobou ve lhůtě odpor, trestní příkaz se tím ruší a samosoudce nařídí ve věci hlavní líčení; při projednání věci v hlavním líčení není samosoudce vázán právní kvalifikací ani druhem a výměrou trestu obsaženými v trestním příkazu. Jinak se trestní příkaz stane pravomocným a vykonatelným.

(3) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin uvedený v § 163a, může poškozený vzít souhlas s trestním stíháním zpět až do doby, než je trestní příkaz doručen některé z osob uvedených v odstavci 1. Zpětvzetím souhlasu se trestní příkaz ruší a samosoudce trestní stíhání zastaví.

(4) Byl-li vydán trestní příkaz, může státní zástupce vzít obžalobu zpět do doby, než je trestní příkaz doručen některé z osob uvedených v odstavci 1. Zpětvzetím obžaloby se trestní příkaz ruší a věc se tím vrací do přípravného řízení.

ODDÍL ŠESTÝ
Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu

§ 314h

(1) Po doručení nálezu Ústavního soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení nebo jeho části, pokračuje tento orgán v tom stadiu řízení, které bezprostředně předcházelo vydání zrušeného rozhodnutí, nestanoví-li zákon nebo nález Ústavního soudu jinak. Přitom je vázán právním názorem, který vyslovil ve věci Ústavní soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Ústavní soud nařídil.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije přiměřeně, pokud Ústavní soud nálezem zakázal některému orgánu činnému v trestním řízení, aby pokračoval v porušování ústavně zaručeného základního práva nebo svobody, a přikázal mu, aby, pokud je to možné, obnovil stav před jejich porušením.

§ 314i

Bylo-li nálezem Ústavního soudu zrušeno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení pouze ve prospěch obviněného,

a) doba od právní moci původního rozhodnutí ve věci samé do doručení nálezu Ústavního soudu se do promlčecí doby nezapočítává,

b) nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch; jde-li o jiné rozhodnutí, platí ustanovení § 150 přiměřeně,

c) nepřekáží jeho smrt provedení dalšího řízení a trestní stíhání nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

§ 314j

Jestliže nález Ústavního soudu zrušil rozsudek, jen pokud jde o některý z trestných činů, za něž byl pravomocně uložen úhrnný nebo souhrnný trest, stanoví příslušný soud neprodleně po doručení nálezu ve veřejném zasedání rozsudkem přiměřený trest za zbývající trestné činy.

§ 314k

(1) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu rozsudkem, rozhodne příslušný soud neprodleně po doručení nálezu Ústavního soudu, kterým byl zrušen výrok o tomto trestu, o vazbě. Při tom postupuje podle § 67 a 68.

(2) Vykonává-li se jiné rozhodnutí zrušené nálezem Ústavního soudu, rozhodne příslušný orgán činný v trestním řízení po doručení nálezu, nestanoví-li zákon nebo nález Ústavního soudu jinak, o zastavení nebo přerušení jeho výkonu, popřípadě učiní jiné vhodné opatření.

ODDÍL SEDMÝ

Řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu

§ 314l

(1) Na návrh osoby uvedené v § 88 odst. 8 Nejvyšší soud v neveřejném zasedání přezkoumá zákonnost příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu.

(2) Na návrh osoby uvedené v § 88a odst. 2 Nejvyšší soud v neveřejném zasedání přezkoumá zákonnost příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu.

§ 314m

(1) Shledá-li Nejvyšší soud, že příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebo příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu byl vydán nebo jeho provedení bylo v rozporu se zákonem, vysloví usnesením porušení zákona.

(2) Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

§ 314n

(1) Shledá-li Nejvyšší soud, že příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu byl vydán a jeho provedení bylo v souladu s podmínkami § 88 odst. 1 nebo příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu byl vydán a jeho provedení bylo v souladu s

podmínkami § 88a odst. 1, vysloví usnesením, že zákon nebyl porušen.

(2) Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

ODDÍL OSMÝ **Řízení o schválení dohody o vině a trestu**

§ 314o

(1) Návrh na schválení dohody o vině a trestu přezkoumá předseda senátu a podle jeho obsahu a obsahu spisu

a) nařídí veřejné zasedání k rozhodnutí o návrhu na schválení dohody o vině a trestu,

b) rozhodne o odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu pro závažné procesní vady, zejména neměl-li obviněný při sjednávání dohody o vině a trestu obhájce, nebo z důvodů uvedených v § 314r odst. 2, nebo

c) nařídí předběžné projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu.

(2) V usnesení podle odstavce 1 písm. b) je třeba označit konkrétní vady nebo skutková zjištění, která byla důvodem odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

(3) Jestliže usnesení o odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu nabylo právní moci, věc se vrací do přípravného řízení.

(4) Je-li obviněný ve vazbě, rozhodne soud vždy též o dalším trvání vazby.

(5) Státní zástupce může vzít návrh na schválení dohody o vině a trestu zpět až do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě. Zpětvzetím návrhu na schválení dohody o vině a trestu se věc vrací do přípravného řízení.

§ 314p

(1) Předseda senátu nařídí předběžné projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu, má-li za to, že

a) věc patří do příslušnosti jiného soudu,

b) věc má být postoupena podle § 171 odst. 1,

c) jsou dány okolnosti odůvodňující zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 nebo jeho přerušení podle § 173 odst. 1, anebo okolnosti odůvodňující podmíněné zastavení trestního stíhání podle § 307 nebo schválení narovnání podle § 309.

(2) Předběžné projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu se koná v neveřejném zasedání. Považuje-li to předseda senátu pro rozhodnutí soudu za potřebné, nařídí o předběžném projednání návrhu veřejné zasedání.

(3) Po předběžném projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu soud

- a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejbližše společně nadřízen jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný, má-li za to, že sám není příslušný k jejímu projednání,
- b) postoupí věc jinému orgánu, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 171 odst. 1,
- c) trestní stíhání zastaví, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 1,
- d) trestní stíhání přeruší, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 173 odst. 1,
- e) trestní stíhání podmíněně zastaví podle § 307 nebo rozhodne o schválení narovnání podle § 309 odst. 1,
- f) rozhodne o odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu pro závažné procesní vady, zejména neměl-li obviněný při sjednávání dohody o vině a trestu obhájce, nebo z důvodů uvedených v § 314r odst. 2.

(4) Po předběžném projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu může soud také zastavit trestní stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 2.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 písm. b) až f) a podle odstavce 4 mohou státní zástupce i obviněný podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání a o schválení narovnání může podat stížnost, jež má odkladný účinek, též poškozený.

(6) Jestliže usnesení o odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu nabylo právní moci, věc se vrací do přípravného řízení.

§ 314q

(1) O návrhu na schválení dohody o vině a trestu rozhoduje soud ve veřejném zasedání. Předseda senátu předvolá k veřejnému zasedání obviněného; o době a místu řízení vyrozumí státního zástupce a obhájce obviněného, jakož i poškozeného. Má-li poškozený zmocněnce, vyrozumí se o veřejném zasedání jen jeho zmocněnec. Veřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti obviněného a státního zástupce.

(2) Po zahájení veřejného zasedání státní zástupce přednese návrh na schválení dohody o vině a trestu.

(3) Po přednesení návrhu na schválení dohody o vině a trestu vyzve předseda senátu obviněného, aby se k návrhu vyjádřil, a dotáže se jej, zda

- a) rozumí sjednané dohodě o vině a trestu, zejména zda je mu zřejmé, co tvoří podstatu skutku, který se mu klade za vinu, jaká je jeho právní kvalifikace a jaké trestní sazby zákon stanoví za trestný čin, který je v tomto skutku spatřován,
- b) prohlášení o tom, že spáchal skutek, pro který je stíhán, učinil dobrovolně a bez nátlaku a byl poučen o svých právech na obhajobu,

c) jsou mu známy všechny důsledky sjednání dohody o vině a trestu, zejména že se vzdává práva na projednání věci v hlavním líčení a práva podat odvolání proti rozsudku, kterým by soud dohodu o vině a trestu schválil, s výjimkou důvodu uvedeného v § 245 odst. 1 větě druhé.

(4) Po vyjádření obviněného umožní soud poškozenému, je-li přítomen, aby se vyjádřil.

(5) Dokazování soud neprovádí. Považuje-li to za potřebné, může vyslechnout obviněného a opatřit potřebná vysvětlení.

Rozhodnutí o návrhu na schválení dohody o vině a trestu

§ 314r

(1) Soud může rozhodovat o skutku, jeho právní kvalifikaci, trestu a ochranném opatření pouze v rozsahu uvedeném v dohodě o vině a trestu. O nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení rozhoduje soud v rozsahu uvedeném v dohodě o vině a trestu, pokud s ní poškozený souhlasí, nebo pokud dohodnutý rozsah a způsob náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení odpovídá řádně uplatněnému nároku poškozeného (§ 43 odst. 3).

(2) Soud dohodu o vině a trestu neschválí, je-li nesprávná nebo nepřiměřená z hlediska souladu se zjištěným skutkovým stavem nebo z hlediska druhu a výše navrženého trestu, případně ochranného opatření, nebo nesprávná z hlediska rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení, anebo zjistí-li, že došlo k závažnému porušení práv obviněného při sjednávání dohody o vině a trestu. V takovém případě věc vrátí usnesením do přípravného řízení. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

(3) Soud může v případech stanovených v odstavci 2 namísto vrácení věci do přípravného řízení oznámit své výhrady státnímu zástupci a obviněnému, kteří mohou navrhnout nové znění dohody o vině a trestu. Za tímto účelem soud odročí veřejné zasedání. Pokud ve stanovené lhůtě nebude soudu předloženo nové znění dohody o vině a trestu, postupuje soud podle odstavce 2.

(4) Soud dohodu o vině a trestu schválí odsuzujícím rozsudkem, ve kterém uvede výrok o schválení dohody o vině a trestu a výrok o vině a trestu, případně ochranném opatření, v souladu s dohodou o vině a trestu. Výrok o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení soud uvede v souladu s dohodou o vině a trestu, se kterou poškozený souhlasí, nebo s dohodou o vině a trestu, v níž dohodnutý rozsah a způsob náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení odpovídá řádně uplatněnému nároku poškozeného (§ 43 odst. 3); jinak soud postupuje podle § 228, pokud je skutkový stav spolehlivě prokázán opatřenými důkazy, popřípadě podle § 229.

(5) Vyjde-li najevo některá z okolností uvedených v § 171 odst. 1, § 172 odst. 1 a 2, § 173 odst. 1 písm. b) až d), nebo v § 223a odst. 1, soud rozhodne o postoupení věci, zastavení trestního stíhání, přerušení trestního stíhání nebo trestní stíhání podmíněně zastaví podle § 307 nebo rozhodne o schválení narovnání podle § 309 odst. 1. Soud přeruší trestní stíhání též

tehdy, nelze-li obviněnému doručit předvolání k veřejnému zasedání.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavce 5 může státní zástupce podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání mohou takovou stížnost podat též obviněný a poškozený.

§ 314s

Byla-li věc vrácena do přípravného řízení podle § 314o odst. 3 nebo 5, § 314p odst. 6 nebo § 314r odst. 2, v dalším řízení se ke sjednané dohodě o vině a trestu, včetně prohlášení viny obviněným, nepřihlíží. Vrácení věci do přípravného řízení nevylučuje sjednání nové dohody o vině a trestu. Je-li obviněný ve vazbě a soud zároveň nerozhodl o propuštění obviněného na svobodu, pokračuje vazba v přípravném řízení, která však nesmí spolu s vazbou již vykonanou přesáhnout lhůty uvedené v § 72a odst. 1 až 3.

HLAVA DVACÁTÁ PRVNÍ Vykonávací řízení

§ 315

Příslušnost ve vykonávacím řízení

(1) Rozhodnutí vykonává, popřípadě jeho výkon zařizuje ten orgán, který rozhodnutí učinil; v řízení před soudem rozhodnutí senátu vykonává nebo jeho výkon zařizuje předseda senátu.

(2) Rozhodnutí související s výkonem trestů a ochranných opatření činí, není-li dále stanoveno něco jiného, soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Opatření nutná k výkonu trestů a ochranných opatření a k vymáhání nákladů trestního řízení, zejména vyrozumívání jiných orgánů a osob, jimž přísluší spolupůsobení při výkonu uvedených rozhodnutí, činí, není-li dále stanoveno něco jiného, předseda senátu soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

ODDÍL PRVNÍ

nadpis vypuštěn

§ 316 zrušen

§ 317 zrušen

§ 318 zrušen

§ 319 zrušen

ODDÍL DRUHÝ

Výkon trestu odnětí svobody

§ 320

Obecná ustanovení

(1) Způsob výkonu trestu odnětí svobody upravuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody.

(2) U osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, činí rozhodnutí souvisící s výkonem tohoto trestu soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

(3) Je-li u trestů odnětí svobody postupně uložených stanoven různý způsob výkonu trestu, určí společný způsob výkonu postupně uložených trestů soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

§ 321

Nařízení výkonu trestu

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat nepodmíněný trest odnětí svobody, stalo vykonatelným, předseda senátu příslušné věznici zašle nařízení výkonu trestu a vyzve odsouzeného, je-li na svobodě, aby trest ve stanovené lhůtě nastoupil. Stal-li se výrok o uložení trestu odnětí svobody vykonatelným rozhodnutím odvolacího soudu, nařídí výkon tohoto trestu u odsouzeného, který je ve vazbě, předseda senátu odvolacího soudu hned po vyhlášení rozhodnutí; předseda senátu odvolacího soudu tak může učinit i u odsouzeného, který není ve vazbě, je-li z konkrétních skutečností zjištěno, že jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že odsouzený uprchne nebo se bude skrývat.

(2) Nebylo-li z konkrétních skutečností zjištěno, že pobyt odsouzeného na svobodě je nebezpečný, nebo nevyplývá-li z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností důvodná obava, že uprchne nebo se bude skrývat, a není tak dán důvod pro okamžité nařízení výkonu trestu odnětí svobody, může předseda senátu k nastoupení trestu poskytnout odsouzenému přiměřenou lhůtu, aby si mohl obstarat své záležitosti. Tato lhůta nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1.

(3) Nenastoupí-li odsouzený trest ve lhůtě, která mu byla poskytnuta, nebo bylo-li z konkrétních skutečností zjištěno, že jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že uprchne nebo se bude skrývat, nařídí předseda senátu, aby byl do výkonu trestu dodán. Není-li známo místo pobytu odsouzeného, užije se na příkaz k jeho dodání do výkonu trestu přiměřeně ustanovení § 69 odst. 3. Je-li místo pobytu odsouzeného známo, lze použít k jeho dodání do výkonu trestu ustanovení § 83c odst. 2. V příkazu předseda senátu vždy požádá policejní orgán o neprodlené podání informace o tom, zda byl odsouzený do výkonu trestu dodán, popřípadě jaké okolnosti dodání do výkonu trestu brání.

(4) Příkaz podle odstavce 3 se vydá i v případě, nesplní-li odsouzený svou povinnost uvedenou v § 322 odst. 1 poslední větě, nebo za podmínek uvedených v § 322 odst. 3 větě druhé.

(5) Podal-li poškozený žádost podle § 44a, zašle předseda senátu spolu s nařízením výkonu trestu příslušné věznici informace o poškozených, které je třeba o propuštění nebo uprchnutí odsouzeného vyrozumět. V případě, že poškozený podal žádost v době, kdy je odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody, zašle soud věznici, v níž odsouzený vykonává trest odnětí svobody, příslušné informace dodatečně. Věznice je povinna písemně vyrozumět poškozeného bezodkladně, nejpozději však v den následující po skutečnosti uvedené v § 44a odst. 1 písm. b).

Odklad výkonu trestu

§ 322

(1) Předseda senátu odloží na potřebnou dobu výkon trestu odnětí svobody, jestliže z lékařské zprávy o hospitalizaci odsouzeného v lůžkovém zdravotnickém zařízení nebo z jiných skutečností vyplývá, že by výkon trestu ohrozil jeho život nebo zdraví.

(2) Požádá-li odsouzený o odklad výkonu trestu odnětí svobody z důvodů uvedených v odstavci 1, avšak předseda senátu má za to, že takové důvody nejsou zřejmě dány, vyzve odsouzeného, aby nejpozději při nástupu výkonu trestu odnětí svobody předložil zprávu o svém zdravotním stavu příslušné věznici. Zjistí-li věznice, že zdravotní stav odsouzeného mu neumožňuje podrobit se výkonu trestu odnětí svobody, podle povahy navrhne soudu jeho odklad nebo přerušení.

(3) Výkon trestu odnětí svobody na těhotné ženě a na matce novorozeného dítěte předseda senátu odloží na dobu jednoho roku po porodu.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 323

(1) Výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího jeden rok může předseda senátu z důležitých důvodů odložit, a to na dobu nejvýše tří měsíců ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v § 321 odst. 1.

(2) Další odklad výkonu takového trestu nebo jeho odklad na dobu delší než tři měsíce může povolit předseda senátu, a to jen výjimečně ze zvlášť důležitých důvodů, zejména mohli by výkon trestu mít pro odsouzeného nebo jeho rodinu mimořádně těžké následky. Odklad lze však povolit nejdéle na dobu šesti měsíců ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v § 321 odst. 1.

(3) Je-li obava, že odsouzený uprchne, nebo zneužívá-li povoleného odkladu, předseda senátu odklad odvolá.

(4) Proti rozhodnutí, jímž byl povolen odklad výkonu trestu podle odstavce 2, může státní zástupce podat stížnost.

§ 324

Rozhodování o změně způsobu výkonu trestu

(1) O změně způsobu výkonu trestu odnětí svobody rozhoduje ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo ředitele věznice, a nejde-li o rozhodování o přerazení mladistvého do věznice pro ostatní odsouzené, též na žádost odsouzeného nebo i bez takového podnětu okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

(2) Před rozhodnutím o změně způsobu výkonu trestu odnětí svobody musí být odsouzený vyslechnut.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Přerušení výkonu trestu

§ 325

(1) Je-li odsouzený, na němž se vykonává trest odnětí svobody, stížen těžkou nemocí, může předseda senátu výkon trestu na potřebnou dobu přerušit; předseda senátu vždy přeruší výkon trestu na těhotné ženě nebo matce dítěte mladšího jednoho roku.

(2) Je-li obava, že odsouzený uprchne, nebo zneužívá-li povoleného přerušení, předseda senátu přerušení výkonu trestu odvolá.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

§ 326

zrušen

§ 327

nadpis vypuštěn

(1) Ministr spravedlnosti může upustit od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku, jestliže odsouzený byl nebo má být vydán do cizího státu nebo předán jinému členskému státu Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu.

(2) Soud může upustit od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku, jestliže odsouzený byl nebo má být vyhoštěn.

(3) Nedojde-li k vydání odsouzeného do cizího státu, k jeho předání podle odstavce 1 nebo k vyhoštění podle odstavce 2, anebo vrátí-li se v těchto případech vydaný, předaný nebo vyhoštěný, rozhodne soud, že se trest odnětí svobody nebo jeho zbytek vykoná.

(4) Soud může upustit od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku též tehdy, zjistí-li, že odsouzený onemocněl nevyléčitelnou životu nebezpečnou nemocí nebo nevyléčitelnou nemocí duševní.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavce 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 328

Odklad a přerušení výkonu trestu a upuštění od jeho výkonu u vojáků

(1) Předseda senátu odloží nebo přeruší výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího šest měsíců, je-li odsouzený povolán k výkonu základní vojenské služby.

(2) Jestliže odsouzený ve výkonu této služby nespáchal žádný trestný čin a konal řádně vojenskou službu, upustí soud od výkonu trestu nebo jeho zbytku; jinak rozhodne, že se trest nebo jeho zbytek vykoná. Bylo-li upuštěno od výkonu trestu nebo jeho zbytku, pokládá se trest za vykonaný dnem, kdy byl jeho výkon odložen nebo přerušen.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Podmíněné odsouzení

§ 329

(1) V případech, kdy je to s ohledem na povahu uložených omezení a způsob kontroly chování podmíněně odsouzeného nutné, zašle předseda senátu ihned po právní moci rozsudku ukládajícího trest odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen, jeho opis probačnímu úředníkovi k výkonu kontroly nad chováním odsouzeného a nad dodržováním uložených omezení. Požádá jej zároveň, aby v pravidelných termínech, které zároveň stanoví, mu podával zprávu o způsobu života odsouzeného, a v případě, že by zjistil důvody k nařízení výkonu trestu, aby to ihned oznámil soudu. Kontrolu nad chováním odsouzeného a nad dodržováním uložených omezení může na základě dožádání adresovaného okresnímu soudu, v jehož obvodu odsouzený bydlí, pracuje nebo se zdržuje, provádět probační úředník činný mimo obvod soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(2) Jestliže předseda senátu nepověří výkonem kontroly probačního úředníka, v pravidelných termínech, nejpozději jedenkrát za šest měsíců, zjišťuje, zda podmíněně odsouzený vede řádný způsob života a dodržuje omezení, která mu byla rozsudkem uložena.

(3) Zájmové sdružení občanů činné na pracovišti odsouzeného nebo v jeho bydlišti může předseda senátu požádat o výchovné spolupůsobení, pokud nabídlo záruku za převýchovu odsouzeného.

§ 330

(1) O tom, zda se podmíněně odsouzený osvědčil nebo zda se nařídí výkon podmíněně odloženého trestu, rozhodne soud ve veřejném zasedání. Ve veřejném zasedání rozhodne soud i o ponechání podmíněného odsouzení v platnosti podle § 83 odst. 1 trestního zákoníku.

(2) Při rozhodování o osvědčení podmíněně odsouzeného se soud opírá též o vyjádření zájmového sdružení občanů.

(3) Proti rozhodnutím podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Rozhodnutí, že se podmíněně odsouzený osvědčil, může se souhlasem státního

zástupce učinit též předseda senátu.

§ 330a

(1) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem, soud po právní moci rozsudku opatřením pověří probačního úředníka, v jehož obvodu má odsouzený bydliště nebo pracoviště, aby sledoval jeho chování a dodržování uložených omezení a povinností způsobem stanoveným zvláštním zákonem. Podle povahy věci požádá o spolupůsobení orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů a další orgány, instituce a osoby. Při výkonu dohledu nelze podmíněně odsouzenému ukládat jiné povinnosti, než které vyplývají ze zákona nebo z odsuzujícího rozsudku.

(2) Na rozhodnutí o tom, zda se osvědčil podmíněně odsouzený, u něhož byl vysloven dohled, nebo zda se nařídí výkon podmíněně odloženého trestu, se obdobně užije ustanovení § 330.

Podmíněné propuštění

§ 331

(1) O podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody rozhoduje soud na návrh státního zástupce nebo ředitele věznice, v níž se vykonává trest, na žádost odsouzeného nebo i bez takové žádosti, a to ve veřejném zasedání. Soud vyrozumí o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody uloženého pro zločin i poškozeného, který o to požádal (§ 228 odst. 4). Žádost o podmíněné propuštění z trestu odnětí svobody podle § 88 odst. 2 trestního zákoníku může obviněný podat jen, pokud k ní připojí kladné stanovisko ředitele věznice, že odsouzený prokázal svým vzorným chováním a plněním svých povinností, že dalšího výkonu trestu není třeba; jinak soud o takové žádosti nerozhoduje a vrátí ji obviněnému s poučením o nutnosti připojit k ní uvedené stanovisko ředitele věznice. Byla-li žádost odsouzeného o podmíněné propuštění zamítnuta, může ji odsouzený opakovat teprve po uplynutí šesti měsíců od zamítavého rozhodnutí, ledaže by žádost byla zamítnuta jen proto, že dosud neuplynula lhůta stanovená v zákoně pro podmíněné propuštění.

(2) Podmíněné propuštění může navrhnout též zájmové sdružení občanů, nabídne-li převzetí záruky za dovršení nápravy odsouzeného. Souhlasí-li s tím odsouzený, může zájmové sdružení občanů před podáním návrhu na podmíněné propuštění požádat ředitele věznice, v níž se vykonává trest, aby mu sdělil stav převýchovy odsouzeného.

(3) Navrhne-li podmíněné propuštění ředitel věznice, v níž odsouzený vykonává trest, nebo se k takovému návrhu připojí, může rozhodnutí o tom, že odsouzený se podmíněně propouští, učinit se souhlasem státního zástupce též předseda senátu.

(4) Na dožádání zájmového sdružení občanů o spolupůsobení při výchově podmíněně propuštěného se užije přiměřeně ustanovení § 329.

(5) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném propuštění za současného vyslovení dohledu nad odsouzeným nebo rozhodl-li soud o podmíněném propuštění odsouzeného a současně mu uložil přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život, užije se na postup při výkonu dohledu a kontrole chování odsouzeného přiměřeně ustanovení § 330a odst. 1. Bylo-li rozhodnuto, aby se podmíněně propuštěný odsouzený ve

zkušební době zdržoval ve svém obydlí užije se na postup při výkonu této povinnosti přiměřeně ustanovení § 334b až 334e. Jestliže bylo rozhodnuto, aby podmíněně propuštěný odsouzený ve zkušební době vykonal práce ve prospěch obcí, státních nebo jiných obecně prospěšných institucí užije se na postup při výkonu této povinnosti přiměřeně ustanovení § 336 až 339. Pokud bylo rozhodnuto, aby podmíněně propuštěný odsouzený složil na účet soudu částku určenou na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, může předseda senátu na žádost odsouzeného z důležitých důvodů

a) odložit složení této částky, a to na dobu nejvýše šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci, nebo

b) povolit splácení této částky v měsíčních splátkách tak, aby byla celá zaplacená nejpozději do konce stanovené zkušební doby.

§ 332

(1) O tom, zda se podmíněně propuštěný osvědčil nebo zda se zbytek trestu vykoná, jakož i o tom, zda se vykoná zbytek trestu anebo ponechá v platnosti podmíněně propuštění, rozhoduje soud ve veřejném zasedání. Rozhodnutí, že se podmíněně propuštěný osvědčil, může se souhlasem státního zástupce učinit též předseda senátu.

(2) Při rozhodování o osvědčení podmíněně propuštěného se soud opírá též o vyjádření zájmového sdružení občanů.

§ 333

(1) Rozhodnutí podle § 331 činí okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává. Nebrání-li tomu důležité důvody, je třeba o návrhu nebo žádosti rozhodnout nejpozději do 30 dnů od jejich doručení soudu. Rozhodnutí podle § 332 činí soud, který odsouzeného z trestu podmíněně propustil.

(2) Před rozhodnutím o podmíněném propuštění nebo o výkonu zbytku trestu musí být odsouzený vyslechnut; to neplatí, postupuje-li soud podle § 331 odst. 3.

(3) Proti rozhodnutí podle § 331 odst. 3 je přípustná stížnost proti výroku o stanovení délky zkušební doby. Proti ostatním rozhodnutím podle § 331 a 332 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 333a

Pokud byl obviněný pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody, může předseda senátu odsouzenému uložit omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí, které trvá až do doby, kdy odsouzený vykoná trest nebo nastane jiná skutečnost, s níž je spojen zánik výkonu trestu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost. Pro případy podle věty první se § 77a odst. 2 až 5 použijí obdobně.

§ 333b

Přeměna trestu odnětí svobody v trest domácího vězení

(1) O přeměně trestu odnětí svobody v trest domácího vězení rozhoduje soud na návrh

státního zástupce nebo ředitele věznice, v níž se vykonává trest, na žádost odsouzeného nebo i bez takové žádosti, a to ve veřejném zasedání.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 334 **Započítání vazby a trestu**

(1) O započítání vazby a trestu rozhodne předseda senátu usnesením, a to zpravidla zároveň s nařízením výkonu trestu. Vazba se započítává podle stavu ke dni nařízení výkonu trestu, a to od doby, kdy osobní svoboda obviněného byla omezena.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

(3) O návrhu státního zástupce, aby se do výkonu trestu odnětí svobody nezapočítala doba, po kterou byl odsouzenému přerušen výkon trestu odnětí svobody za účelem léčebné péče ve zdravotnickém zařízení mimo věznice, stalo-li se tak v důsledku toho, že si odsouzený způsobil újmu na zdraví úmyslně, rozhoduje soud ve veřejném zasedání. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

ODDÍL TŘETÍ **Výkon trestu domácího vězení**

§ 334a **Nařízení výkonu trestu domácího vězení**

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat trest domácího vězení stalo vykonatelným, předseda senátu zašle odsouzenému a příslušnému středisku Probační a mediační služby nařízení výkonu tohoto trestu, v kterém určí

a) počátek výkonu tohoto trestu a

b) místo výkonu tohoto trestu.

(2) Počátek výkonu trestu domácího vězení stanoví předseda senátu tak, aby si odsouzený mohl obstarat své záležitosti.

(3) Místo výkonu trestu stanoví předseda senátu v obydlí odsouzeného v místě trvalého pobytu nebo v místě, kde se odsouzený zdržuje, a to s přihlédnutím k jeho osobním a rodinným poměrům; je-li odsouzený zaměstnán, přihlédně i k místu výkonu zaměstnání a k možnostem dopravy do zaměstnání.

§ 334b **Kontrola výkonu trestu domácího vězení**

Kontrolu výkonu trestu domácího vězení zajišťuje Probační a mediační služba ve spolupráci s provozovatelem elektronického kontrolního systému, který umožňuje detekci pohybu odsouzeného nebo namátkovou kontrolou prováděnou probačním úředníkem; za tímto účelem je odsouzený povinen probačnímu úředníkovi umožnit vstup do místa výkonu trestu.

§ 334c

Nedodržování podmínek výkonu trestu domácího vězení

Nedodržuje-li odsouzený stanovené podmínky domácího vězení a uložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti, sdělí tuto skutečnost provozovatel elektronického kontrolního systému nebo probační úředník vykonávající kontrolu bezodkladně soudu, který výkon trestu nařídil.

§ 334d

Odklad a přerušení výkonu trestu domácího vězení

(1) Předseda senátu může z důležitých důvodů na potřebnou dobu odložit nebo přerušit výkon trestu domácího vězení.

(2) Pominou-li důvody odkladu nebo přerušení, předseda senátu odklad nebo přerušení odvolá.

(3) Doba, po kterou byl výkon trestu domácího vězení odložen nebo přerušen, se nezapočítává do doby výkonu trestu.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 334e

Změna trestu domácího vězení

(1) Na návrh odsouzeného, státního zástupce nebo probačního úředníka nebo i bez takového návrhu rozhodne předseda senátu z důležitých důvodů o změně místa výkonu trestu domácího vězení, doby, kdy se zde má odsouzený zdržovat, a přiměřených omezení a přiměřených povinností stanovených odsouzenému; přitom nesmí v neprospěch odsouzeného změnit počet hodin v týdnu, po které se má odsouzený zdržovat v obydlí, a rozsah přiměřených omezení a přiměřených povinností. O změně trestu domácího vězení rozhodne předseda senátu bez zbytečného odkladu i po vykázání ze společného obydlí podle jiného právního předpisu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 334f

Upuštění od výkonu trestu domácího vězení

(1) Ministr spravedlnosti může upustit od výkonu trestu domácího vězení nebo jeho zbytku, jestliže odsouzený byl nebo má být vydán do ciziny nebo předán jinému členskému státu Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu.

(2) Soud může upustit od výkonu trestu domácího vězení nebo jeho zbytku, jestliže odsouzený byl nebo má být vyhoštěn.

(3) Nedojde-li k vydání odsouzeného do ciziny, k jeho předání podle odstavce 1 nebo k vyhoštění podle odstavce 2, anebo vrátí-li se v těchto případech vydaný, předaný nebo

vyhoštěný, rozhodne soud, že se trest domácího vězení nebo jeho zbytek vykoná.

(4) Soud může upustit od výkonu trestu domácího vězení nebo jeho zbytku též tehdy, zjistí-li, že odsouzený onemocněl nevyléčitelnou životu nebezpečnou nemocí nebo nevyléčitelnou nemocí duševní nebo z jiných obdobně závažných důvodů.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavce 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 334g

Přeměna trestu domácího vězení v trest odnětí svobody

(1) O přeměně trestu domácího vězení v trest odnětí svobody rozhodne předseda senátu na návrh probačního úředníka nebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 334h

Ministerstvo spravedlnosti může vyhláškou stanovit podrobnosti kontroly výkonu trestu domácího vězení.

ODDÍL ČTVRTÝ

Výkon trestu obecně prospěšných prací

§ 335

Obecné ustanovení

Trest obecně prospěšných prací odsouzený vykonává v obvodu okresního soudu, ve kterém bydlí. Se souhlasem odsouzeného může být trest vykonáván i mimo tento obvod.

nadpis vypuštěn

Nařízení výkonu trestu

§ 336

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat trest obecně prospěšných prací, stane vykonatelným, předseda senátu zašle jeho opis probačnímu úředníkovi.

(2) O druhu a místě výkonu obecně prospěšných prací rozhodne okresní soud, který trest obecně prospěšných prací uložil, na návrh probačního úředníka. Probační úředník v návrhu vychází z potřeby výkonu těchto prací v obvodu okresního soudu, ve kterém odsouzený bydlí, a přihlíží k tomu, aby odsouzený trest vykonával co nejbližší místu, kde bydlí; při stanovení druhu a místa výkonu obecně prospěšných prací postupuje v součinnosti se střediskem Probační a mediační služby v obvodu soudu, ve kterém má být trest obecně prospěšných prací vykonáván. Má-li být trest obecně prospěšných prací vykonáván mimo obvod okresního soudu, ve kterém odsouzený bydlí, je součástí návrhu probačního úředníka také písemný souhlas odsouzeného s tímto výkonem.

(3) V rozhodnutí podle odstavce 2 soud odsouzeného zároveň poučí o jeho povinnosti

dostavit se do 14 dnů od oznámení tohoto rozhodnutí na středisko Probační a mediační služby v obvodu okresního soudu, v němž má být trest obecně prospěšných prací vykonán, za účelem projednání podmínek výkonu trestu obecně prospěšných prací a o jeho povinnosti dostavit se v den stanovený probačním úředníkem pověřeným kontrolou nad výkonem tohoto trestu na obecní úřad nebo instituci, u nichž má obecně prospěšné práce vykonávat, za účelem nástupu výkonu trestu. Zároveň jej upozorní na následky nesplnění těchto povinností.

(4) O rozhodnutí podle odstavce 2 vyrozumí soud po nabytí jeho právní moci středisko Probační a mediační služby v obvodu okresního soudu, ve kterém má být trest obecně prospěšných prací vykonán, a zároveň pověří opatřením probačního úředníka činného v obvodu tohoto soudu kontrolou nad výkonem trestu obecně prospěšných prací.

(5) O změně druhu a místa výkonu obecně prospěšných prací rozhodne okresní soud, který trest obecně prospěšných prací uložil, na návrh odsouzeného nebo probačního úředníka provádějícího kontrolu nad výkonem trestu obecně prospěšných prací. O tomto rozhodnutí vyrozumí soud po nabytí jeho právní moci středisko Probační a mediační služby v obvodu okresního soudu, ve kterém má být trest obecně prospěšných prací nebo jeho zbytek vykonán, a zároveň pověří opatřením probačního úředníka činného v obvodu tohoto soudu kontrolou nad výkonem trestu obecně prospěšných prací.

(6) Při projednání podmínek výkonu trestu obecně prospěšných prací, stanovení dne nástupu jeho výkonu a při výkonu kontroly tohoto trestu postupuje probační úředník pověřený kontrolou výkonu trestu obecně prospěšných prací v součinnosti s příslušným obecním úřadem nebo institucí, u nichž jsou obecně prospěšné práce vykonávány.

§ 337

Nesplní-li odsouzený povinnosti stanovené v § 336 odst. 3, nebo bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky výkonu trestu obecně prospěšných prací, zaviněně nevykonává ve stanovené době uložený trest nebo jinak maří výkon tohoto trestu, probační úředník pověřený kontrolou nad výkonem tohoto trestu nebo jeho prostřednictvím obecní úřad nebo instituce, u nichž jsou obecně prospěšné práce vykonávány, tuto skutečnost bezodkladně sdělí soudu, který výkon trestu nařídil. Rovněž soudu bez odkladu sdělí, kdy odsouzený uložený trest obecně prospěšných prací vykonal.

§ 338

nadpis vypuštěn

(1) Považuje-li soud výchovné spolupůsobení zájmového sdružení občanů za prospěšné, postupuje přiměřeně podle § 329.

(2) Obecní úřady a obecně prospěšné instituce sdělují své požadavky na vykonání obecně prospěšných prací středisku Probační a mediační služby v obvodu okresního soudu, ve kterém mají být obecně prospěšné práce prováděny. Zároveň jsou povinny mu sdělit každou podstatnou změnu týkající se takového požadavku, aby středisko mělo průběžný přehled o potřebě těchto prací. Probační úředník informuje soud na jeho žádost o potřebě obecně prospěšných prací v požadovaném obvodu.

(3) Při získávání požadavků na provedení obecně prospěšných prací vhodných pro odsouzené a při výkonu trestu obecně prospěšných prací probační úředník pověřený kontrolou

nad výkonem trestu obecně prospěšných prací spolupracuje s obcemi a s obecně prospěšnými institucemi a provádí úkony směřující k tomu, aby obviněný vedl řádný život.

§ 339

Odklad a přerušení výkonu trestu

(1) Předseda senátu na potřebnou dobu odloží nebo přeruší výkon trestu obecně prospěšných prací, jestliže z lékařských zpráv předložených odsouzeným nebo vyžádaných s jeho souhlasem vyplývá, že v důsledku přechodného zhoršení zdravotního stavu není odsouzený schopen trest vykonat.

(2) Výkon trestu obecně prospěšných prací na těhotné ženě a matce novorozeného dítěte předseda senátu odloží nebo přeruší na dobu jednoho roku po porodu.

(3) Z jiných důležitých důvodů může předseda senátu výkon trestu obecně prospěšných prací odložit na dobu nejvýše tří měsíců ode dne, kdy rozhodnutí, kterým byl tento trest uložen, nabylo právní moci. Je-li důvodem odložení nebo přerušení výkonu trestu obecně prospěšných prací poskytování zvláštní ochrany a pomoci podle zvláštního právního předpisu, předseda senátu odloží nebo přeruší výkon trestu obecně prospěšných prací do doby ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci. Příslušný orgán poskytující zvláštní ochranu a pomoc neprodleně vyrozumí předsedu senátu o ukončení jejich poskytování.

(4) Pominou-li důvody odkladu nebo přerušení, předseda senátu odklad nebo přerušení odvolá.

(5) Doba, po kterou byl výkon trestu obecně prospěšných prací odložen nebo přerušen, se nezapočítává do lhůty jednoho roku, v níž má být trest vykonán.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 340

Odklad a přerušení výkonu trestu u vojáků

(1) Předseda senátu odloží nebo přeruší výkon trestu obecně prospěšných prací, je-li odsouzený povolán k výkonu vojenské činné služby.

(2) Ustanovení § 339 odst. 4 a 5 se užije obdobně též u odsouzených, jimž byl výkon trestu odložen nebo přerušen podle odstavce 1.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 340a

Upuštění od výkonu trestu

(1) Předseda senátu upustí od výkonu trestu obecně prospěšných prací nebo jeho zbytku, jestliže je odsouzený v důsledku změny svého zdravotního stavu dlouhodobě neschopen tento trest vykonat.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 340b

Přeměna trestu obecně prospěšných prací v trest domácího vězení, v peněžitý trest nebo v trest odnětí svobody

(1) O přeměně trestu obecně prospěšných prací nebo o přeměně jeho zbytku v trest domácího vězení, v peněžitý trest nebo v trest odnětí svobody, jakož i o ponechání trestu obecně prospěšných prací v platnosti při stanovení dohledu nebo dalších dosud neuložených přiměřených omezení, přiměřených povinností nebo případně výchovných omezení, rozhodne bez zbytečného odkladu předseda senátu na návrh probačního úředníka pověřeného kontrolou nad výkonem tohoto trestu nebo na návrh obecního úřadu nebo instituce, u nichž jsou obecně prospěšné práce vykonávány, podaný prostřednictvím tohoto probačního úředníka, nebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání. O těchto rozhodnutích předseda senátu vyrozumí středisko Probační a mediační služby v obvodu soudu, v němž je trest obecně prospěšných prací vykonáván.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

ODDÍL PÁTÝ

Výkon některých dalších trestů

Výkon peněžitého trestu

§ 341

Jakmile se stal vykonatelným rozsudek, podle něhož je odsouzený povinen zaplatit peněžitý trest, vyzve předseda senátu odsouzeného, aby jej zaplatil do patnácti dnů, a upozorní ho, že jinak bude zaplacení vymáháno.

§ 342

(1) Na žádost odsouzeného může předseda senátu z důležitých důvodů

- a) odložit výkon peněžitého trestu, a to na dobu nejvýše tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci, nebo
- b) povolit splácení peněžitého trestu po částkách tak, aby byl celý zaplacen nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci.

(2) Pominou-li důvody, pro které byl výkon peněžitého trestu odložen, nebo nedodrží-li odsouzený bez závažného důvodu splátky, může předseda senátu povolení odkladu nebo splátek odvolat.

§ 343

(1) Předseda senátu nařídí, aby peněžitý trest byl vymáhán, nezaplatí-li jej odsouzený

- a) do patnácti dnů poté, co byl k zaplacení vyzván,

b) do patnácti dnů poté, co mu bylo oznámeno rozhodnutí, jímž povolený odklad nebo povolené splácení byly odvolány, nebo

c) do uplynutí doby, na kterou byl výkon trestu odložen.

(2) Peněžitý trest smí být vymáhán, jen pokud tím nebude zmařeno uspokojení přiznaného nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení. Nepřikročí-li poškozený k vymáhání svého nároku do tří měsíců ode dne, kdy nabyl právní moci rozsudek, jímž byl peněžitý trest uložen, může být peněžitý trest vymáhán bez ohledu na nárok poškozeného.

(3) Při správě placení peněžitého trestu se postupuje podle daňového řádu.

§ 344

(1) Soud upustí od výkonu peněžitého trestu nebo jeho zbytku, jestliže se odsouzený v důsledku okolností na jeho vůli nezávislých stal dlouhodobě neschopným peněžitý trest zaplatit nebo by výkonem trestu byla vážně ohrožena výživa nebo výchova osoby, o jejíž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

(2) O přeměně peněžitého trestu nebo jeho zbytku v trest domácího vězení nebo v trest obecně prospěšných prací rozhodne předseda senátu ve veřejném zasedání.

(3) Nebyl-li peněžitý trest zaplacen, nepřichází-li v úvahu postup podle odstavce 1 nebo 2 nebo § 342 odst. 1 a je-li zjevné, že by výkon tohoto trestu mohl být zmařen, nařídí soud výkon náhradního trestu odnětí svobody nebo jeho poměrné části; přitom rozhodne o způsobu výkonu náhradního trestu.

(4) Odsouzený může kdykoliv odvrátit výkon náhradního trestu nebo jeho poměrné části tím, že trest peněžitý nebo jeho poměrnou část zaplatí. O tom, jakou část náhradního trestu je třeba vykonat, rozhodne předseda senátu.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Výkon trestu propadnutí majetku

§ 345

Stal-li se rozsudek, jímž byl uložen trest propadnutí celého majetku nebo jeho části, vykonatelným, zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu, opis rozsudku bez odůvodnění k provedení tohoto trestu.

§ 346

(1) Vzniknou-li při provádění trestu propadnutí majetku pochybnosti, zda se tento trest na určité prostředky nebo věci vztahuje vzhledem k tomu, že je jich nezbytně třeba k ukojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejich výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat, rozhodne o tom předseda senátu na návrh organizační složky státu,

které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu, anebo na žádost odsouzeného nebo osoby, o jejíž výživu nebo výchovu jde. Takovouto žádost je možno podat jen do tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci, a jde-li o prostředky nebo věci, které byly prováděním trestu propadnutí majetku postiženy teprve později, do jednoho měsíce od doby, kdy se tak stalo.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Opis pravomocného usnesení uvedeného v odstavci 1 zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu.

(4) Vlastnické právo třetí osoby k prostředkům a věcem postiženým při provádění trestu propadnutí majetku nelze uplatnit podle odstavce 1, nýbrž toliko podle předpisů občanskoprávních.

Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku

§ 347

(1) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům obviněného třeba očekávat uložení trestu propadnutí majetku, a je obava, že výkon tohoto trestu bude zmařen nebo ztížen, může soud a v přípravném řízení státní zástupce majetek obviněného zajistit. Soud zajistí majetek obviněného vždy, uložil-li trest propadnutí majetku rozsudkem, který dosud nenabyl právní moci.

(2) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

§ 348

(1) Zajištění postihuje veškerý majetek obviněného, přírůstky a výtěžky, které ze zajištěného majetku plynou, jakož i majetek, kterého obviněný nabude po zajištění. Nevztahuje se však na prostředky a věci, na které se podle zákona nevztahuje propadnutí majetku.

(2) Na rozhodování o zajištění majetku podle odstavce 1 a postup při zajištění se jinak užíje § 47 odst. 4 až 10.

§ 349

Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zruší zajištění, pomine-li důvod, pro který byl majetek zajištěn. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 349a zrušen

§ 349b

Výkon trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo výkon propadnutí náhradní hodnoty

Opis rozsudku, jímž byl vysloven trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, nebo jímž bylo vysloveno propadnutí náhradní hodnoty, zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu. Byla-li věc nebo jiná majetková hodnota, na kterou se vztahuje trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty anebo na kterou se vztahuje vyslovení propadnutí náhradní hodnoty, zajištěna, učiní předseda senátu opatření, aby bylo takové organizační složce svěřeno nakládání s ní, pokud taková organizační složka doposud správu zajištěné věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo náhradní hodnoty nevykonává.

§ 350

Výkon trestu zákazu činnosti

(1) Předseda senátu rozhodne ihned po právní moci rozsudku, jímž byl odsouzenému uložen trest zákazu činnosti, o započtení doby, po kterou bylo odsouzenému před právní mocí rozsudku oprávnění k činnosti, která je předmětem zákazu, v souvislosti s trestným činem odňato podle zvláštních předpisů, nebo na základě opatření státního orgánu nesměl již tuto činnost vykonávat, do doby výkonu uloženého trestu zákazu činnosti. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(2) Na řízení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, jakož i na řízení o nařízení výkonu zbytku tohoto trestu se užije přiměřeně ustanovení § 331 až 333. Všechna rozhodnutí však činí soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni (§ 315 odst. 2).

§ 350a

Výkon trestu zákazu pobytu

(1) O uložení zákazu pobytu uvědomí předseda senátu obecní úřad a policejní orgán, na jejichž obvod se zákaz vztahuje, jakož i obecní úřad a policejní orgán, v jejichž obvodě má odsouzený trvalé bydliště.

(2) Jestliže odsouzený pracuje v obvodě, na který se vztahuje zákaz pobytu, uvědomí předseda senátu též organizaci, u které je obviněný v pracovním poměru.

(3) Z důležitých důvodů může policejní orgán v místě jeho bydliště nebo pobytu povolit odsouzenému návštěvu místa nebo obvodu, na který se vztahuje zákaz pobytu.

(4) Po dobu, po kterou odsouzený vykonává činnou vojenskou službu, se trest zákazu pobytu nevykonává. Jestliže odsouzený nespáchal ve výkonu této služby žádný trestný čin a konal řádně vojenskou službu, soud od výkonu trestu zákazu pobytu nebo jeho zbytku upustí. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(5) Na řízení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu pobytu, jakož i na řízení o nařízení výkonu zbytku tohoto trestu se obdobně užije ustanovení § 331 až 333.

(6) Rozhodnutí o uložení přiměřených omezení osobě, které byl trest zákazu pobytu

uložen vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, činí ve veřejném zasedání soud, v jehož obvodu byl trest odnětí svobody naposledy vykonáván. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Výkon trestu vyhoštění

§ 350b

(1) Jakmile nabyde právní moci rozsudek, kterým byl uložen trest vyhoštění, předseda senátu zašle nařízení výkonu trestu Policii České republiky a vyzve zároveň odsouzeného, aby z České republiky neprodleně vycestoval.

(2) Nehrozí-li obava, že odsouzený, který je na svobodě, se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění, může mu předseda senátu poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jeho záležitostí. Tato lhůta nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci.

(3) Lhůtu uvedenou v odstavci 2 může předseda senátu na žádost odsouzeného i opakovaně prodloužit, nejdéle však na 180 dnů ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci, jestliže odsouzený prokáže, že učinil všechny úkony potřebné k obstarání cestovních dokladů a dalších náležitostí potřebných k vycestování, avšak dosud nemůže z České republiky vycestovat.

(4) Požádal-li odsouzený k trestu vyhoštění o udělení mezinárodní ochrany podle zvláštního právního předpisu⁴⁾, a nejde-li o žádost zcela zjevně nedůvodnou, předseda senátu na žádost odsouzeného nebo i bez takové žádosti odloží výkon trestu vyhoštění. O odložení výkonu trestu vyhoštění z tohoto důvodu předseda senátu vyrozumí orgán příslušný k řízení o udělení mezinárodní ochrany podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ a zároveň jej požádá, aby mu neprodleně po ukončení řízení oznámil, jakým způsobem bylo o žádosti rozhodnuto.

(5) Byla-li odsouzenému k trestu vyhoštění udělena doplňková ochrana podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ nebo zvláštní ochrana a pomoc podle zvláštního právního předpisu, předseda senátu odloží výkon trestu vyhoštění na dobu jejího udělení. O odložení výkonu trestu vyhoštění z tohoto důvodu předseda senátu vyrozumí orgán příslušný k udělení doplňkové ochrany podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ nebo orgán příslušný k poskytování zvláštní ochrany a pomoci podle zvláštního právního předpisu a zároveň je požádá, aby mu neprodleně oznámily skutečnost, že doplňková ochrana odsouzenému zanikla nebo mu byla odňata nebo že poskytování zvláštní ochrany a pomoci bylo ukončeno.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavce 4 je přípustná stížnost.

§ 350c

Vyhošťovací vazba

(1) Hrozí-li obava, že odsouzený se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění, může předseda senátu rozhodnout o vzetí odsouzeného do vyhošťovací vazby, nerozhodne-li o jejím nahrazení zárukou, slibem nebo peněžitou zárukou.

(2) Nevyplývá-li z odstavce 1 jinak, na řízení o vyhošťovací vazbě a její nahrazení zárukou, slibem nebo peněžitou zárukou se užijí ustanovení hlavy čtvrté oddílu prvního.

(3) Byl-li odsouzený vzat podle odstavce 1 do vyhošťovací vazby, požádá předseda senátu, pokud je to třeba, o zajištění cestovních dokladů potřebných k výkonu trestu vyhoštění Policii České republiky.

§ 350d

Jestliže se na odsouzeném, kterému byl pravomocně uložen trest vyhoštění, vykonává trest odnětí svobody, vyrozumí předseda senátu o nařízení výkonu trestu vyhoštění též příslušnou věznicí. Policii České republiky v nařízení výkonu trestu podle § 350b odst. 1 zároveň požádá, pokud je to třeba, o zajištění cestovních dokladů potřebných k výkonu trestu vyhoštění tak, aby tento trest bezprostředně navazoval na výkon trestu odnětí svobody.

§ 350e

Jestliže soud rozhodne o upuštění od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku, o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nebo o účasti na amnestii, jíž se promíjí zbytek trestu odnětí svobody u odsouzeného, kterému byl uložen trest vyhoštění, vyrozumí ihned bez ohledu na právní moc takového rozhodnutí soud příslušný k výkonu trestu vyhoštění a Policii České republiky; stejně postupuje Ministerstvo spravedlnosti v případě, že o upuštění od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku rozhodl ministr spravedlnosti.

§ 350f

(1) Byl-li odsouzený vzat do vyhošťovací vazby nebo vykonává-li trest odnětí svobody, zajistí jeho vycestování z území České republiky Policie České republiky, která po dohodě s předsedou senátu odsouzeného ve věznicí převezme.

(2) Náklady spojené s výkonem vyhoštění, pokud je neuhradí odsouzený, s výjimkou nákladů výkonu vazby, hradí Policie České republiky.

§ 350g

(1) Jestliže v době, kdy soud přistoupí k nařízení výkonu trestu vyhoštění, se odsouzený již na území České republiky nenachází, předseda senátu zašle nařízení výkonu trestu Policii České republiky a další úkony neprovádí.

(2) Nebyl-li občan Evropské unie anebo jeho rodinný příslušník⁵⁾ bez ohledu na státní příslušnost vyhoštěn do dvou let od pravomocného uložení trestu vyhoštění, předseda senátu ověří, zda nenastaly skutečnosti, pro které trest vyhoštění nelze uložit.

§ 350h

Upuštění od výkonu trestu vyhoštění

(1) Od výkonu trestu vyhoštění nebo jeho zbytku soud upustí, jestliže po vyhlášení rozsudku, kterým byl tento trest uložen, nastaly skutečnosti, pro které trest vyhoštění nelze uložit. Je-li odsouzený ve vyhošťovací vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, vyrozumí předseda senátu o pravomocném upuštění od výkonu trestu vyhoštění příslušnou věznicí.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Výkon trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

§ 350i

(1) Jakmile rozhodnutí, podle něhož se má vykonat trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, nabude právní moci, předseda senátu zašle jeho opis středisku Probační a mediační služby v obvodu okresního soudu, ve kterém odsouzený bydlí, a nemá-li stálé bydliště, v jehož obvodu se zdržuje nebo pracuje, a zároveň pověří opatřením probačního úředníka činného v obvodu tohoto soudu kontrolou nad výkonem trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce.

(2) Probační úředník pověřený kontrolou výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce vyzve odsouzeného, aby se dostavil v jím stanoveném termínu na příslušné středisko Probační a mediační služby za účelem projednání podmínek výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce. Ve výzvě jej upozorní i na následky nesplnění těchto povinností bez důležitého důvodu.

(3) Probační úředník pověřený kontrolou výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce s odsouzeným projedná podmínky výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce. Považuje-li za potřebné stanovit odsouzenému povinnost dostavovat se podle jeho pokynů k určenému útvaru Policie České republiky, stanoví konkrétní podmínky po dohodě s Policií České republiky. Při stanovení a kontrole podmínek výkonu tohoto trestu postupuje probační úředník v součinnosti s příslušným útvarem Policie České republiky, k němuž se má odsouzený v určené době dostavovat.

§ 350j

Na řízení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, jakož i na řízení o nařízení výkonu zbytku tohoto trestu, se obdobně užijí ustanovení § 331 až 333.

ODDÍL ŠESTÝ **Promlčení výkonu trestu**

§ 350k

O promlčení výkonu trestu rozhoduje soud usnesením. Proti tomuto usnesení může státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

ODDÍL SEDMÝ **Výkon ochranného léčení a zabezpečovací detence**

§ 351

Nařízení výkonu ochranného léčení

(1) Výkon ochranného léčení nařídí předseda senátu zdravotnickému zařízení, v němž má být ochranné léčení vykonáno. Jestliže však ochranné léčení bylo uloženo vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody a ve věznici jsou k výkonu takového léčení dány

podmínky, může předseda senátu nařídit, aby ochranné léčení bylo vykonáváno během výkonu trestu odnětí svobody.

(2) Je-li osoba, u níž bylo uloženo ochranné léčení, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, nařídí předseda senátu bezodkladně její dodání do zdravotnického zařízení; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí.

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, požádá předseda senátu příslušného velitele nebo náčelníka, aby zařídil jeho dopravení do zdravotnického zařízení.

(4) Předseda senátu požádá zdravotnické zařízení, aby oznámilo soudu, který ochranné léčení uložil, kdy bylo s výkonem ochranného léčení započato. Zároveň požádá zdravotnické zařízení, aby okresnímu soudu, v jehož obvodě se ochranné léčení vykonává, podalo neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání ochranného léčení.

(5) K nařízení výkonu ochranného léčení předseda senátu pro potřeby zdravotnického zařízení připojí znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu odsouzeného, pokud v průběhu trestního řízení byly opatřeny.

§ 351a

Změna ochranného léčení

(1) O změně způsobu výkonu ochranného léčení na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu je zdravotnické zařízení, ve kterém se ochranné léčení vykonává; tento soud rozhoduje na návrh zdravotnického zařízení nebo státního zástupce i o změně ústavního ochranného léčení na zabezpečovací detenci. Ústavní ochranné léčení může za podmínek stanovených v trestním zákoníku soud změnit na zabezpečovací detenci, jestliže na základě návrhu nebo zprávy zdravotnického zařízení, ve kterých popíše průběh a výsledky dosavadního léčení, vykonávané ochranné léčení nevedlo ke splnění jeho účelu pro chování osoby, na níž se ochranné léčení vykonává, a tuto přeměnu vyžaduje účinná ochrana společnosti a nutnost působení na osobu, na níž se ochranné léčení vykonává, prostředky zabezpečovací detence.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 352

Upuštění od výkonu ochranného léčení

O upuštění od výkonu ochranného léčení před jeho započítím rozhodne soud, který ochranné léčení uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 353

Propuštění z ochranného léčení a jeho ukončení

(1) Jakmile bylo dosaženo účelu ochranného léčení, podá zdravotnické zařízení, ve kterém je ochranné léčení vykonáváno, návrh na propuštění z ochranného léčení okresnímu

soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává; návrh na ukončení ochranného léčení podle § 99 odst. 6 trestního zákoníku podá zdravotnické zařízení, jakmile zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout. Nebude-li ochranné léčení vykonáno tak, aby do dvou let od jeho započetí bylo rozhodnuto o propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty dvou let od počátku výkonu ochranného léčení návrh na jeho prodloužení. V návrhu na propuštění z ochranného léčení, na jeho ukončení nebo v návrhu na prodloužení ochranného léčení zdravotnické zařízení popíše průběh a výsledky ochranného léčení a uvede důvody navrhovaného postupu včetně návrhu na případné uložení dohledu nad chováním osoby, na níž je vykonáváno ochranné léčení. O tom je třeba zdravotnické zařízení poučit.

(2) O propuštění z ochranného léčení, o jeho ukončení včetně případného uložení dohledu nebo o prodloužení ochranného léčení rozhodne bez zbytečného odkladu na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Podal-li poškozený nebo svědek žádost podle § 44a, zašle předseda senátu spolu s nařízením ochranného léčení příslušnému zdravotnickému zařízení informace o poškozeném nebo svědkovi, kterého je třeba o propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z ochranného léčení vyrozumět. V případě, že poškozený nebo svědek podal žádost v době, kdy je odsouzený ve výkonu ochranného léčení, zašle soud zdravotnickému zařízení, v němž odsouzený vykonává ochranné léčení, příslušné informace dodatečně. Zdravotnické zařízení je povinno písemně vyrozumět poškozeného nebo svědka bezodkladně, nejpozději však v den následující po skutečnosti uvedené v § 44a odst. 1 písm. c).

§ 354

Nařízení výkonu zabezpečovací detence a její výkon

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat zabezpečovací detence, stalo vykonatelným, předseda senátu zašle příslušnému ústavu pro výkon zabezpečovací detence, v němž má být zabezpečovací detence vykonána, nařízení výkonu zabezpečovací detence a současně vyzve osobu, které byla zabezpečovací detence uložena, je-li na svobodě, aby výkon zabezpečovací detence nastoupila. Stal-li se výrok o uložení zabezpečovací detence, která nebyla uložena vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, vykonatelným rozhodnutím odvolacího soudu, nařídí výkon zabezpečovací detence u obviněného, který je ve vazbě, předseda senátu odvolacího soudu ihned při vyhlášení rozhodnutí. O nařízení výkonu zabezpečovací detence vždy vyrozumí okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém bude zabezpečovací detence vykonávána.

(2) Je-li osoba, které byla uložena zabezpečovací detence, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, nebo je-li obava, že taková osoba, která je na svobodě, uprchne, anebo je-li zde jiný důležitý důvod, nařídí předseda senátu bezodkladně její dodání do ústavu pro výkon zabezpečovací detence; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí, která však nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1. Není-li známo místo pobytu této osoby, užije se na příkaz k jejímu dodání do výkonu zabezpečovací detence přiměřeně ustanovení § 69 odst. 3. Je-li místo pobytu známo, lze použít k jejímu dodání do výkonu zabezpečovací detence ustanovení § 83c

odst. 2. V příkazu předseda senátu vždy požádá policejní orgán o neprodlené podání informace o tom, zda byla tato osoba do výkonu zabezpečovací detence dodána, popřípadě jaké okolnosti jejímu dodání brání.

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru v činné službě, požádá předseda senátu příslušného velitele nebo nadřízeného, aby zařídil jeho dopravení do ústavu pro výkon zabezpečovací detence.

(4) Předseda senátu požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby oznámil soudu, který zabezpečovací detenci uložil, kdy bylo s výkonem zabezpečovací detence započato. Zároveň požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby okresnímu soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává, podal neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání zabezpečovací detence.

(5) K nařízení výkonu zabezpečovací detence předseda senátu připojí pro potřeby ústavu pro výkon zabezpečovací detence znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu osoby, které byla uložena zabezpečovací detence, pokud v průběhu trestního řízení byly opatřeny, a žádost, aby byla podávána okresnímu soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává, v jím stanovených lhůtách, zpráva o průběhu a výsledcích výkonu zabezpečovací detence, se zaměřením na hlediska uvedená v § 100 odst. 4 trestního zákoníku.

§ 355

Změna výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení

O změně výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém se zabezpečovací detence vykonává; proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 356

Upuštění od výkonu zabezpečovací detence

(1) O upuštění od výkonu zabezpečovací detence před jejím započítím rozhodne soud, který zabezpečovací detenci uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo osoby, které byla zabezpečovací detence uložena, anebo i bez takového návrhu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(2) Ministr spravedlnosti může upustit od výkonu zabezpečovací detence, jestliže odsouzený byl nebo má být vydán do cizího státu nebo předán jinému členskému státu Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu.

(3) Soud může upustit od výkonu zabezpečovací detence, jestliže odsouzený byl nebo má být vyhoštěn.

(4) Nedojde-li k vydání odsouzeného do cizího státu, k jeho předání podle odstavce 2 nebo k vyhoštění podle odstavce 3, anebo vrátí-li se v těchto případech vydaný, předaný nebo vyhoštěný, rozhodne soud, že se zabezpečovací detence vykoná.

§ 356a

zrušen

§ 357

Trvání zabezpečovací detence a propuštění ze zabezpečovací detence

(1) Okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém se zabezpečovací detence vykonává, na podkladě vyžádaných zpráv sleduje výkon zabezpečovací detence a nejméně jednou za dvanáct měsíců, a jde-li o mladistvého, nejméně jednou za šest měsíců od započetí výkonu zabezpečovací detence nebo od předchozího rozhodnutí o jejím trvání, přezkoumá, zda důvody pro její další pokračování trvají.

(2) O dalším trvání zabezpečovací detence nebo o propuštění ze zabezpečovací detence rozhodne na návrh ústavu pro výkon zabezpečovací detence, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává zabezpečovací detence, anebo i bez takového návrhu, ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává. Byla-li žádost osoby, na níž se vykonává zabezpečovací detence, zamítnuta, může ji tato osoba, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí šesti měsíců od právní moci rozhodnutí.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Podal-li poškozený nebo svědek žádost podle § 44a, zašle předseda senátu spolu s nařízením zabezpečovací detence příslušnému ústavu pro výkon zabezpečování detence informace o poškozeném nebo svědkovi, kterého je třeba o propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu zabezpečovací detence vyrozumět. V případě, že poškozený podal žádost v době, kdy je odsouzený ve výkonu zabezpečovací detence, zašle soud ústavu pro výkon zabezpečovací detence, v němž odsouzený vykonává zabezpečovací detenci, příslušné informace dodatečně. Ústav pro výkon zabezpečovací detence je povinen písemně vyrozumět poškozeného nebo svědka bezodkladně, nejpozději však v den následující po skutečnosti uvedené v § 44a odst. 1 písm. d).

§ 358

nadpis vypuštěn

Na výkon zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zabrání náhradní hodnoty se přiměřeně užije § 349b.

ODDÍL OSMÝ

Výkon některých jiných rozhodnutí

§ 359

Upuštění od přiměřeného omezení spočívajícího ve zdržení se řízení motorových vozidel

(1) Na žádost odsouzeného soud rozhodne ve veřejném zasedání o upuštění od přiměřeného omezení spočívajícího ve zdržení se řízení motorových vozidel, které bylo uloženo pro trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), pokud odsouzený uhradil dlužné výživné. Soud může upustit od přiměřeného omezení v neveřejném zasedání tehdy, odůvodňují-li vyhovění žádosti odsouzeného podklady a důkazy obsažené ve spisu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 359a

Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem

Není-li dále stanoveno jinak, na postup při výkonu dohledu nad odsouzeným, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, a na rozhodnutí o tom, zda se podmíněně odsouzený osvědčil, nebo zda se mu ukládá trest, se přiměřeně užije ustanovení § 330a. O uložení trestu odsouzenému, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, soud rozhodne ve veřejném zasedání rozsudkem.

§ 360

Výkon vazby

Podmínky výkonu vazby stanoví zvláštní zákon.

§ 361

Vymáhání pořádkové pokuty

Jakmile se stane vykonatelným usnesení, jímž byla uložena pořádková pokuta, vyzve policejní orgán, státní zástupce nebo předseda senátu, který pokutu uložil, osobu, jíž byla uložena, aby pokutu zaplatila do patnácti dnů, a upozorní ji, že jinak bude zaplacení vymáháno. Zaplacená pořádková pokuta připadá státu. Při správě placení pořádkové pokuty se postupuje podle daňového řádu.

§ 362

Opatření v souvislosti s rozhodováním o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání, podmíněném zastavení trestního stíhání nebo schválení narovnání

(1) Jestliže obviněný složil peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc určenou obětí trestné činnosti a soud a v přípravném řízení státní zástupce nerozhodne o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zajistí, aby složená peněžitá částka byla vrácena obviněnému.

(2) Jestliže se obviněný zaváže zdržet se během zkušební doby podmíněného zastavení trestního stíhání řízení motorových vozidel nebo jestliže je podmíněně zastaveno trestní stíhání pro trestné činy těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 147 trestního zákoníku), ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 148 trestního zákoníku), neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku (§ 151 trestního zákoníku) nebo pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky (§ 274 trestního zákoníku), pokud byly spáchány v souvislosti s řízením motorového vozidla, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zašle opis rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa trvalého pobytu obviněného; nemá-li obviněný trvalý pobyt na území České republiky, zašle opis tohoto rozhodnutí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností se sídlem v sídle soudu nebo státního zastupitelství. Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zašle obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uvedenému ve větě první rovněž opis rozhodnutí s vyznačenou doložkou právní moci, kterým se rozhodlo, že se obviněnému ponechává podmíněné zastavení trestního stíhání v platnosti a prodlužuje se zkušební doba, a opis rozhodnutí s vyznačenou doložkou právní moci, kterým se rozhodlo, zda se obviněný ve zkušební době osvědčil, nebo mu oznámí, ke kterému dni se má

za to, že se osvědčil.

(3) Jestliže podezřelý za účelem podmíněného odložení podání návrhu na potrestání složí peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti nebo jestliže se zaváže zdržet se během zkušební doby řízení motorových vozidel, postupuje se přiměřeně podle odstavců 1 a 2.

HLAVA DVACÁTÁ DRUHÁ Zahlazení odsouzení

§ 363

O zahlazení odsouzení rozhoduje soud na žádost odsouzeného nebo na návrh zájmového sdružení uvedeného v § 3 odst. 1, a nejde-li o případ upravený v § 69 odst. 3 tr. zák., též na žádost osob, které by mohly ve prospěch odsouzeného podat odvolání.

§ 364

(1) O zahlazení odsouzení rozhoduje předseda senátu okresního soudu, v jehož obvodu odsouzený v době podání návrhu má nebo naposledy měl bydliště.

(2) Proti rozhodnutí o zahlazení odsouzení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 364a

Předseda senátu okresního soudu uvedeného v § 364 odst. 1 též rozhoduje o zahlazení odsouzení cizozemským soudem, které je zaznamenáno v evidenci Rejstříku trestů na základě uznání rozhodnutí cizozemského soudu nebo na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu podle zvláštního právního předpisu, nebo na které se na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu podle zvláštního právního předpisu hledí jako na odsouzení soudem České republiky; účinky v cizině může mít takové rozhodnutí pouze tehdy, stanoví-li tak mezinárodní smlouva.

§ 365

(1) Jakmile rozhodnutí o zahlazení odsouzení nabylo právní moci, vyrozumí předseda senátu odsouzeného, navrhovatele a orgán, který vede rejstřík trestů; zahlazené odsouzení nesmí být vykazováno ve výpisu z rejstříku trestů.

(2) Byla-li žádost o zahlazení odsouzení zamítnuta, může být znovu podána teprve po uplynutí jednoho roku, ledaže by byla zamítnuta jen proto, že dosud neuplynula doba zákonem stanovená pro zahlazení. Žádost přesto podanou zamítne soud bez šetření.

ČÁST ČTVRTÁ Některé úkony souvisící s trestním řízením

HLAVA DVACÁTÁ TŘETÍ Udělení milosti a použití amnestie

§ 366
Udělení milosti

(1) President republiky na základě práva daného mu ústavou uděluje milost.

(2) Prezident republiky stanoví, v kterých případech může ministr spravedlnosti řízení o žádosti o milost provést a bezdůvodnou žádost zamítnout.

(3) Nařídí-li to v řízení o udělení milosti prezident republiky, trestní řízení se zatím nezahájí nebo se v zahájeném trestním řízení nepokračuje a obviněný se propustí z vazby, anebo se výkon trestu odloží nebo přeruší.

§ 367
Řízení o udělení milosti

V případech uvedených v § 366 odst. 2 koná řízení a bezdůvodnou žádost zamítá ministr spravedlnosti. Může též nařídit, aby

a) se trestní stíhání nezahajovalo, v zahájeném trestním stíhání se nepokračovalo a obviněný byl propuštěn z vazby, nebo

b) výkon trestu byl odložen nebo přerušen, a to až do doby, kdy bude žádost o milost vyřízena.

§ 368
Rozhodnutí o použití amnestie

Rozhodnutí o tom, zda a do jaké míry je osoba, jíž byl pravomocně uložen trest, účastna amnestie, učiní soud, který rozhodl v prvním stupni. Odpykává-li si taková osoba v době rozhodování trest odnětí svobody, učiní rozhodnutí soud, v jehož obvodu se trest vykonává. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 369
Podmíněné udělení milosti

Byl-li trest nebo jeho zbytek při udělení milosti prominut jen pod stanovenými podmínkami, plnění podmínek a převýchovu odsouzeného sleduje soud, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Ustanovení § 329 o spolupráci se zájmovými sdruženími občanů se tu užije přiměřeně.

§ 370
Změna výměry trestu

(1) Byl-li amnestií zcela nebo zčásti prominut trest jen za některý z trestných činů, za něž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, který nebyl dosud zcela vykonán, stanoví soud podle vzájemného poměru závažnosti přiměřený trest za trestné činy amnestií nedotčené. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 činí ve veřejném zasedání soud, který trest uložil v

prvním stupni.

§ 370a
zrušen

HLAVA DVACÁTÁ ČTVRTÁ **zrušena**

§ 371
zrušen

§ 372
zrušen

§ 373
zrušen

§ 374
zrušen

HLAVA DVACÁTÁ PÁTÁ **Právní styk s cizinou**

Oddíl první Obecná ustanovení

§ 375
nadpis vypuštěn

(1) Podle ustanovení této hlavy se postupuje jen tehdy, nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak.

(2) Podle této hlavy se postupuje i v řízení o dožádáních mezinárodního trestního soudu ustanoveného na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, nebo mezinárodního trestního tribunálu ustanoveného rozhodnutím Rady bezpečnosti Organizace spojených národů vydaným podle kapitoly VII Charty Organizace spojených národů, kterým je Česká republika vázána, (dále jen "tribunál"), pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Ustanovení § 376, 377 a § 432 odst. 1 se neužijí.

(3) Na řízení a rozhodování o předání osoby mezinárodnímu trestnímu soudu nebo tribunálu se přiměřeně použije postup podle druhého oddílu této hlavy o vydávání, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Ustanovení § 392, § 393 a § 399 odst. 2 se neužijí.

(4) Na řízení a rozhodování o průvozu osoby územím České republiky pro účely řízení před mezinárodním trestním soudem nebo tribunálem nebo pro účely výkonu trestu uloženého mezinárodním trestním soudem nebo tribunálem se přiměřeně použije postup podle čtvrtého oddílu této hlavy, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

(5) Na výkon rozhodnutí mezinárodního trestního soudu nebo tribunálu se přiměřeně použije postup podle sedmého oddílu této hlavy o uznávání a výkonu cizozemských

rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Takovým rozhodnutím se rozumí i rozhodnutí mezinárodního trestního soudu nebo tribunálu o restituci majetku nebo odškodnění obětí. Trestnost činu podle právního řádu České republiky (§ 449) se nevyžaduje. Ustanovení § 450 odst. 1 písm. d) až g) a § 451 odst. 1 se nepoužijí.

nadpis vypuštěn

Vzájemnost

(1) Není-li právní styk mezi Českou republikou a dožadujícím státem upraven mezinárodní smlouvou, orgány činné v trestním řízení České republiky vyhoví takové žádosti, poskytne-li dožadující stát záruku, že vyhoví obdobné žádosti orgánu České republiky.

(2) Podmiňuje-li dožádaný stát v právním styku uvedeném v odstavci 1 vyhovění žádosti orgánu činného v trestním řízení České republiky zárukou vzájemnosti, může ji poskytnout Ministerstvo spravedlnosti, anebo, jde-li o přípravné řízení, Nejvyšší státní zastupitelství.

(3) Postup podle odstavců 1 a 2 je vyloučen, je-li vyřízení takové žádosti podmíněno podle ustanovení této hlavy existencí mezinárodní smlouvy.

§ 377

Ochrana zájmů státu

Žádosti orgánu cizího státu nelze vyhovět, jestliže by jejím vyřízením byla porušena Ústava České republiky nebo takové ustanovení právního řádu České republiky, na kterém je třeba bez výhrady trvat, anebo jestliže by vyřízením žádosti byl poškozen jiný významný chráněný zájem České republiky.

§ 378

Ochrana a použití informací

(1) Na poskytování informací orgány České republiky o jejich postupu podle ustanovení této hlavy se užijí ustanovení § 8a až 8d přiměřeně.

(2) Orgány České republiky nezveřejní ani neposkytnou bez výslovného souhlasu příslušného orgánu cizího státu informace nebo důkazy získané od něj na základě žádosti přijaté nebo zaslané podle ustanovení této hlavy anebo v souvislosti s ní, jestliže je k tomu zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, anebo jestliže informace nebo důkazy byly poskytnuty pouze pod podmínkou dodržení těchto omezení.

§ 378a

Schengenský informační systém

(1) Orgány činné v trestním řízení mohou pro účely trestního řízení získávat prostřednictvím Policie České republiky údaje z informačního systému vytvořeného státy, které jsou vázány mezinárodními smlouvami o odstraňování kontrol na společných hranicích a s nimi souvisejícími předpisy Evropské unie (dále jen "Schengenský informační systém").

(2) Národní člen České republiky v Evropské jednotce pro soudní spolupráci (dále jen

"národní člen v Eurojustu") a jeho asistent mají prostřednictvím Evropské jednotky pro soudní spolupráci (dále jen "Eurojust") přístup k záznamům pořízeným v Schengenském informačním systému o

- a) osobách hledaných za účelem zatčení a předání na základě evropského zatýkácího rozkazu nebo vydání,
- b) pohřešovaných osobách,
- c) osobách, po jejichž pobytu se pátrá pro účely doručování písemností v trestním řízení,
- d) věcech a majetkových hodnotách a důkazních prostředcích hledaných za účelem jejich zajištění, propadnutí nebo zabrání.

(3) Pokud jsou údaje zjišťované národním členem v Eurojustu nebo jeho asistentem zaznamenány v Schengenském informačním systému, vyrozumí národní člen v Eurojustu bez zbytečného odkladu o této skutečnosti stát, který záznam pořídil.

(4) Národní člen v Eurojustu a jeho asistent jsou v rámci své činnosti oprávněni zjišťovat údaje uvedené v odstavci 2 a nakládat s takto zjištěnými údaji v rozsahu potřebném k plnění svých úkolů; tyto údaje nesmí použít k jinému účelu, než ke kterému byly zjišťovány. Do státu, který není vázán mezinárodními smlouvami o odstraňování kontrol na společných hranicích, může zjištěné údaje předat pouze se souhlasem státu, který záznam v Schengenském informačním systému pořídil.

Ochrana osobních údajů

§ 378b

(1) Vyžaduje-li to povaha osobních údajů předávaných do jiného členského státu Evropské unie nebo státu přidruženého mezinárodní smlouvou k provádění schengenských předpisů (dále jen „přidružený stát“), a je-li to proveditelné, je třeba k nim připojit dostupné informace umožňující tomuto státu zhodnotit jejich přesnost.

(2) Zjistí-li orgán České republiky, který předal osobní údaje do jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu, že předané osobní údaje jsou nepřesné nebo nebyly předány v souladu s tímto nebo zvláštním zákonem, vyrozumí o této skutečnosti příslušný orgán státu, kterému takové údaje předal.

(3) Považuje-li to za potřebné z hlediska ochrany osobních údajů, může orgán České republiky spolu s předáním osobních údajů do jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu požadovat, aby byly dodrženy lhůty pro uchovávání osobních údajů stanovené právním řádem České republiky.

(4) Z důvodu ohrožení splnění účelu trestního řízení, ochrany života nebo zdraví osob nebo z jiných závažných důvodů může orgán České republiky spolu s předáním osobních údajů do jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu požádat orgán tohoto státu, aby osoba, již se tyto údaje týkají, byla o jejich předání nebo jiném zpracování informována pouze s předchozím souhlasem orgánu České republiky.

(5) Žádost příslušného orgánu jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu o použití osobních údajů, jež mu byly předány z České republiky, k jinému účelu, než pro který byly předány, posuzuje orgán České republiky, který tyto osobní údaje do takového státu předal. Souhlas vysloví, bylo-li by takové použití možné i podle právního řádu České republiky; tím není dotčeno ustanovení § 430 odst. 2 a § 434.

§ 378c

(1) Omezil-li orgán jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu nebo orgán Evropské unie při předání osobních údajů do České republiky dobu jejich uchovávání nebo požádal-li o dodržení jiných omezení stanovených jeho právním řádem ve vztahu k takovým osobním údajům, takové omezení je nezbytné dodržet, s výjimkou případů, kdy jsou poskytnuté osobní údaje i nadále potřebné pro účely trestního řízení, pro výkon trestu nebo ochranného opatření anebo k jiným zákonem stanoveným účelům uvedeným v odstavci 3.

(2) Požádal-li orgán jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu při předání osobních údajů orgánu České republiky o to, aby osoba, jíž se tyto údaje týkají, nebyla o jejich předání nebo o jiném zpracování informována, lze tuto osobu informovat pouze s předchozím souhlasem orgánu tohoto státu.

(3) Osobní údaje předané orgánem jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu lze použít pro jiný účel, než pro který byly poskytnuty, pouze, jde-li o použití pro účely

- a) předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, nebo pro výkon trestu anebo ochranného opatření,
- b) soudního nebo správního řízení, která s předcházením, vyhledáváním, odhalováním trestné činnosti a stíháním trestných činů, nebo s výkonem trestu anebo ochranného opatření přímo souvisejí,
- c) předcházení nebo odstranění bezprostředního závažného ohrožení veřejné bezpečnosti, nebo
- d) státní statistické služby, pro účely vědecké a pro účely archivnictví.

(4) Nejde-li o některý z případů uvedených v odstavci 3, lze osobní údaje předané orgánem jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu použít pro jiný účel, než pro který byly předány, pouze se souhlasem tohoto orgánu nebo osoby, jíž se týkají. Jsou-li osobní údaje poskytovány mimo rámec trestního řízení jinému subjektu než orgánu veřejné moci nebo organizační složce státu, lze mu osobní údaje předané orgánem jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu poskytnout pouze, pokud

- a) příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu s takovým poskytnutím vyslovil souhlas,
- b) takovému poskytnutí nebrání jiná zvláštní práva osoby, jíž se osobní údaje týkají, stanovená právním řádem České republiky a

c) takové poskytnutí je potřebné pro účely uvedené v odstavci 3 písm. a) nebo c), pro splnění zákonné povinnosti nebo k předcházení závažnému porušení práv fyzických osob.

(5) Příslušný orgán České republiky poučí subjekt, kterému poskytuje osobní údaje podle odstavce 4, o účelu, k němuž mohou být poskytnuté osobní údaje použity. Považuje-li to za potřebné pro účely ochrany osobních údajů, může příslušný orgán České republiky kdykoli požádat tento subjekt o informaci, jakým způsobem poskytnuté osobní údaje použil.

§ 378d

(1) Osobní údaje, jež byly předány orgánu České republiky orgánem jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu, lze dále předat jinému státu, který není členským státem Evropské unie nebo přidruženým státem, nebo mezinárodnímu orgánu, který není orgánem Evropské unie, pouze za podmínky, že

a) osobní údaje jsou do jiného státu nebo mezinárodnímu orgánu předávány za účelem předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, nebo pro výkon trestu či ochranného opatření a

b) stát, který osobní údaje předal do České republiky, s jejich dalším předáním souhlasí; takový souhlas se nevyžaduje, je-li další předání potřebné pro předcházení nebo odstranění bezprostředního a závažného ohrožení veřejné bezpečnosti nebo podstatných zájmů členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu, anebo pro předcházení nebo odstranění bezprostředního a závažného ohrožení veřejné bezpečnosti jiného státu, a souhlas nelze včas získat.

(2) O dalším předání osobních údajů bez souhlasu státu podle odstavce 1 písm. b) je třeba tento stát bez zbytečného odkladu informovat.

(3) Mají-li být osobní údaje, jež byly předány orgánu České republiky orgánem jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu, dále předány jinému státu, který není členským státem Evropské unie nebo přidruženým státem, nebo mezinárodnímu orgánu, který není orgánem Evropské unie, na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, vyžádá si příslušný orgán České republiky stanovisko státu, který takové údaje předal do České republiky, k jejich dalšímu předání; ledaže jsou dány důvody uvedené v odstavci 1 písm. b).

(4) V žádosti o udělení souhlasu jiného státu s dalším předáním osobních údajů podle odstavce 1 nebo v žádosti o jeho stanovisko podle odstavce 3 se stanoví příslušnému orgánu jiného státu přiměřená lhůta, ve které má zaslat své vyjádření, a upozorní se, že pokud ve stanovené lhůtě své vyjádření nezašle, bude se mít za to, že s dalším předáním osobních údajů souhlasí.

§ 378e

(1) Ministerstvo spravedlnosti uhradí na žádost jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu, kterému byly postupem podle této hlavy předány nepřesné osobní údaje, nebo mu byly osobní údaje předány v rozporu s tímto nebo zvláštním zákonem, částku, kterou tento stát vyplatil v souladu se svým právním řádem jako náhradu škody, a to v rozsahu, v jakém byla vzniklá škoda způsobena postupem orgánů České republiky.

(2) V případě, že žádost jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu neobsahuje potřebné údaje, vyzve Ministerstvo spravedlnosti příslušný orgán tohoto státu k jejímu doplnění a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu. Přitom jej vždy upozorní, že nevyhoví-li příslušný orgán tohoto státu výzvě ve stanovené lhůtě, aniž by uvedl podstatné důvody, pro které tak nemohl učinit, Ministerstvo spravedlnosti žádost odmítne.

(3) Ministerstvo spravedlnosti může žádat po jiném členském státu Evropské unie nebo přidruženém státu, který do České republiky předal nepřesné osobní údaje, nebo který osobní údaje předal v rozporu se svým právním řádem, úhradu částky, kterou vyplatilo jako náhradu škody podle zvláštního právního předpisu v rozsahu, v jakém byla vzniklá škoda způsobena v důsledku postupu tohoto státu.

(4) Nárok na úhradu vyplacené náhrady škody podle odstavce 3 se uplatňuje formou žádosti k příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu v souladu s právním řádem a požadavky tohoto státu.

§ 378f

(1) Ustanovení § 378b až 378e se nevztahují na předávání osobních údajů s Evropským policejním úřadem, Eurojustem nebo prostřednictvím Schengenského informačního systému. Ustanovení § 378b, 378c, § 378d odst. 1 a 2 a § 378e se nevztahují na předávání osobních údajů na základě vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

(2) K předání osobních údajů podle této hlavy do cizího státu se nevyžaduje povolení Úřadu pro ochranu osobních údajů podle zvláštního právního předpisu.

nadpis vypuštěn

§ 379

Doručování žádostí a výměna informací

(1) Orgány České republiky mohou zahájit řízení podle této hlavy na základě žádosti orgánu cizího státu, která jim byla doručena telefonem, faxem nebo elektronicky podle zvláštních právních předpisů, nemají-li pochybnosti o její hodnověrnosti a nesnese-li věc odkladu. Originál žádosti musí být následně předložen ve lhůtě stanovené dožádaným orgánem.

(2) Žádosti podle této hlavy lze do cizího státu zasílat nebo z cizího státu přijímat i prostřednictvím Mezinárodní organizace kriminální policie (dále jen "Interpol") nebo Policejního prezidia České republiky, zejména nesnese-li věc odkladu.

(3) Prostřednictvím Interpolu nebo Policejního prezidia České republiky je možno rovněž vyměňovat údaje a informace o době a dalších podrobnostech předávání, přebírání a převozu osob nebo věcí podle § 380.

§ 380

Převzetí a předávání osob a věcí

(1) Osobu vydávanou nebo předávanou z cizího státu na základě žádosti podle této hlavy nebo osobu, na kterou byl soudem České republiky vydán zatýkácí rozkaz (§ 384), evropský zatýkácí rozkaz (§ 405), příkaz k zatčení (§ 69) nebo příkaz k dodání do výkonu trestu (§ 321 odst. 3) a která je z cizího státu vyhošťována či jinak předávána podle práva tohoto cizího státu, převezme od orgánů cizího státu Policie České republiky. Pro tyto účely mohou orgány činné v trestním řízení a Ministerstvo spravedlnosti poskytovat příslušným orgánům cizích států nezbytné informace, včetně osobních údajů a překladů písemností. Tuto osobu předá Policie České republiky nejbližší vazební věznici nebo jiné věznici nebo soudu, pokud dosud nebylo rozhodnuto o její vazbě (§ 69 odst. 4, § 387 odst. 1). O umístění této osoby do věznice informuje věznice, která ji převzala, bez odkladu příslušný soud a státního zástupce, který vykonává ve věznici dozor.

(2) Osobu vydávanou nebo předávanou do cizího státu na základě žádosti podané podle ustanovení této hlavy převezme Policie České republiky od vazební věznice nebo věznice a předá ji orgánům cizího státu.

(3) Průvoz osoby územím České republiky podle § 422 až 424 provede Policie České republiky.

(4) Policie České republiky provede rovněž předání nebo vrácení věci podle § 441 a převzetí nebo vrácení věci předané z cizího státu na žádost orgánů České republiky, pokud věc není možné nebo vhodné zaslat poštou, jakož i průvoz věci územím České republiky na žádost orgánů cizího státu.

(5) Osoby, které se podle ustanovení této hlavy předávají orgánům cizího státu anebo které se od orgánů cizího státu přebírají, nemusí být vybaveny pro účely překročení státních hranic cestovními doklady.

§ 381

Způsob rozhodování soudu

V řízení podle této hlavy rozhoduje soud usnesením, nestanoví-li ustanovení této hlavy jinak.

§ 382

Náklady

(1) Náklady, které vznikly orgánu České republiky při vyřizování žádosti orgánu cizího státu podle této hlavy, nese stát.

(2) Pokud vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, umožňuje úhradu nákladů uvedených v odstavci 1 nebo jejich části od dožadujícího státu, anebo i bez takové mezinárodní smlouvy, je-li to ve vzájemném styku státu dožadujícího a dožádaného obvyklé, předloží orgán, kterému náklady vznikly, Ministerstvu spravedlnosti vyčíslení těchto nákladů, jejich odůvodnění a údaje o bankovním spojení za účelem uplatnění jejich úhrady u dožadujícího státu.

(3) Náklady, které vznikly cizímu státu v souvislosti se žádostí orgánu České republiky a jejichž úhradu dožádaný stát uplatnil v souladu s vyhlášenou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána, nebo i bez takové mezinárodní smlouvy, je-li to ve vzájemném styku státu dožadujícího a dožádaného obvyklé, nese stát. Náklady, které vznikly cizímu státu při průvozu osoby nebo věci územím jeho státu z jiného státu na území České republiky v souvislosti se žádostí orgánu České republiky a jejichž úhradu tento stát žádá, nese stát. Oprávnění požadovat úhradu těchto nákladů po odsouzeném v rámci náhrady nákladů trestního řízení tím není dotčeno.

§ 382a

zrušen

Oddíl druhý

Vydávání

Vyžádání z ciziny

§ 383

nadpis vypuštěn

(1) Orgánem oprávněným vyžádat obviněného z cizího státu je Ministerstvo spravedlnosti. Činí tak na žádost soudu, který vydal mezinárodní zatýkácí rozkaz podle § 384. Úkony soudu podle § 383 až 390 koná soud, který v době úkonu vede trestní řízení, a v přípravném řízení soud příslušný podle § 26.

(2) Lze-li důvodně předpokládat, že obviněný nebude z cizího státu vydán, Ministerstvo spravedlnosti informuje o této skutečnosti neprodleně soud s uvedením důvodů, pro které lze očekávat, že obviněný nebude z cizího státu vydán.

(3) Na základě informace podle odstavce 2 může soud po přezkoumání důvodů, pro které lze očekávat, že obviněný nebude z cizího státu vydán, mezinárodní zatýkácí rozkaz zrušit. Rozhodnutí učiní v neveřejném zasedání.

(4) Nejde-li o řízení o vydání pro účely výkonu trestu odnětí svobody, může státní zástupce proti rozhodnutí podle odstavce 3 podat stížnost, která má odkladný účinek.

nadpis vypuštěn

§ 383a

zrušen

§ 383b

zrušen

§ 383c

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 384

(1) Zdržuje-li se obviněný v cizím státě nebo je-li důvodné podezření, že se v něm zdržuje, a je-li třeba ho vyžádat, vydá předseda senátu nebo soudce příslušného soudu mezinárodní zatýkácí rozkaz (dále jen "zatýkácí rozkaz"). V přípravném řízení tak učiní na návrh státního zástupce.

(2) Zatýkácí rozkaz musí obsahovat

- a) název, adresu, číslo telefonu, faxu a elektronickou adresu orgánu, který zatýkácí rozkaz vydal,
- b) jméno a příjmení obviněného, další osobní údaje umožňující jeho identifikaci a údaje o státní příslušnosti, popřípadě i jeho popis, fotografii a otisky prstů,
- c) vylíčení skutkového děje s přesným vyznačením doby, místa a způsobu spáchání,
- d) zákonné pojmenování trestného činu s doslovným zněním příslušných zákonných ustanovení, včetně stanovené trestní sazby pro daný trestný čin,
- e) ustanovení o promlčení a popis úkonů ovlivňujících plynutí promlčecí doby, pokud od spáchání trestného činu do vydání zatýkácího rozkazu uplynula doba delší než 3 roky.

(3) Zatýkácí rozkaz pro účely vyžádání odsouzeného z cizího státu k výkonu trestu odnětí svobody musí kromě údajů uvedených v odstavci 2 písm. a) až d) obsahovat též údaj, kterým soudem a k jakému trestu byl odsouzen, a údaje o způsobu zajištění práv obhajoby obviněného v řízení, pokud byl rozsudek vydán v řízení proti uprchlému nebo v jeho nepřítomnosti, s připojením znění § 306a. Zatýkácí rozkaz musí obsahovat také ustanovení o promlčení a dále popis úkonů ovlivňujících plynutí promlčecí doby, pokud od právní moci rozsudku do vydání zatýkácího rozkazu uplynula doba delší než 5 let. K zatýkácímu rozkazu se připojí originál nebo opis rozsudku s doložkou právní moci.

(4) Zatýkácí rozkaz musí být opatřen podpisem soudce, který ho vydal, a otiskem kulatého razítka soudu. Je-li dožádanému státu nutno doručit i překlad zatýkácího rozkazu do cizího jazyka, připojí k němu soud překlad vyhotovený tlumočnickem. Totéž platí i pro překlad rozsudku, pokud jde o vyžádání odsouzeného k výkonu trestu odnětí svobody.

(5) Zatýkácí rozkaz pozbývá platnosti

- a) jeho zrušením,
- b) dodáním vydané osoby soudu, nebo
- c) předáním vydané osoby jinému orgánu v České republice, který je oprávněn ji přijmout.

(6) Soud zruší zatýkácí rozkaz, pokud zanikly důvody, pro které byl vydán, nebo zjistí-li se dodatečně důvody, pro které jej nelze vydat (§ 385). O zrušení zatýkácího rozkazu

neprodleně informuje Ministerstvo spravedlnosti, jemuž též doručí usnesení o zrušení zatýkacího rozkazu. Ministerstvo spravedlnosti zajistí provedení nezbytných opatření.

nadpis vypuštěn

§ 384a

zrušen

§ 384b

zrušen

§ 384c

zrušen

§ 384d

zrušen

§ 384e

zrušen

§ 384f

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 384g

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 385

Soud zatýkací rozkaz nevydává, jestliže

- a) předpokládá uložení jiného trestu než nepodmíněného trestu odnětí svobody anebo nepodmíněného trestu odnětí svobody kratšího než čtyři měsíce,
- b) trest odnětí svobody, který má být vykonán, nebo jeho zbytek je kratší než čtyři měsíce,
- c) vydáním by České republice vznikly náklady nebo důsledky zjevně nepřiměřené veřejnému zájmu na trestním stíhání anebo výkonu trestu odnětí svobody osoby, o jejíž vydání jde,
- d) vyžádáním z cizího státu by byla osobě, o jejíž vydání jde, způsobena újma zjevně nepřiměřená významu trestního řízení anebo následkům trestného činu, zejména s ohledem na její věk, sociální postavení anebo rodinné poměry.

§ 386

(1) Nesnese-li věc odkladu, může Ministerstvo spravedlnosti na žádost předsedy senátu nebo soudce soudu příslušného pro vydání zatýkacího rozkazu požádat orgány cizího

státu o uvalení předběžné vazby na obviněného. V přípravném řízení tak soud učiní na návrh státního zástupce. Žádost musí obsahovat údaje uvedené v § 384 odst. 2 písm. a) až e), jakož i prohlášení, že proti obviněnému byl anebo bude vydán zatýkáací rozkaz a bude následně požádáno o jeho vydání.

(2) Zaslání žádosti o uvalení předběžné vazby na obviněného orgánům cizího státu nahrazuje záznam pořízený v Schengenském informačním systému za účelem zatčení a vydání nebo předání obviněného.

(3) Soud zašle zatýkáací rozkaz vyhotovený podle § 384 odst. 2 až 4 a opatřený překladem do příslušného jazyka Ministerstvu spravedlnosti dodatečně, nejpozději však ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy Ministerstvu spravedlnosti byla doručena žádost soudu podaná podle odstavce 1.

§ 387

(1) Obviněného, jehož cizí stát vydal, převezme Policie České republiky a dodá jej bez odkladu soudu. Jestliže je obviněný vydáván na základě zatýkáacích rozkazů vydaných ve více trestních věcech, odevzdá se soudu určenému Ministerstvem spravedlnosti. Je-li pro účely dodání obviněného příslušnému soudu zapotřebí požádat jiný než vydávající cizí stát o umožnění průvozu obviněného jeho územím, žádost o povolení průvozu zasílá příslušnému orgánu takového státu Ministerstvo spravedlnosti.

(2) Nejde-li o vydání k výkonu trestu, předseda senátu je povinen obviněného do 24 hodin od odevzdání vyslechnout a rozhodnout o vazbě. Na řízení o vzetí do vazby se přiměřeně užití ustanovení § 67 až 74.

(3) Doba strávená prevozem obviněného do České republiky se nezapočítává do lhůt podle § 72 a 72a; tato doba se však započte do délky výkonu trestu vykonávaného v České republice.

§ 388

(1) Byl-li obviněný vydán cizím státem s výhradou, je nutno výhradě vyhovět.

(2) Jestliže byla osoba vyžádána nebo vydána k výkonu trestu odnětí svobody jen pro některý z trestných činů, za které byl dříve uložen úhrnný anebo souhrnný trest, soud ve veřejném zasedání stanoví přiměřený trest za trestné činy, na které se vydání vztahuje.

(3) Jestliže dožádaný stát vydá k výkonu trestu odnětí svobody osobu, které byl trest uložen pravomocným rozsudkem, s výhradou vůči řízení, které vydání předcházelo, soud ve veřejném zasedání vydanou osobu vyslechne a

a) jestliže vydaná osoba souhlasí s výkonem uloženého trestu, soud rozhodne, že se rozsudek vykoná, nebo

b) jestliže vydaná osoba s výkonem uloženého trestu nesouhlasí, soud v potřebném rozsahu zruší rozsudek a současně rozhodne o vazbě; v dalším řízení postupuje přiměřeně podle § 306a.

(4) K řízení podle odstavců 2 a 3 je příslušný soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 2 a 3 písm. b) je přípustná stížnost, která má, jestliže nejde o rozhodnutí o vazbě, odkladný účinek.

§ 389
Zásada speciality

(1) Obviněný může být stíhán jen pro trestné činy, pro které byl vydán, ledaže

a) po svém propuštění z vazby anebo výkonu trestu odnětí svobody se zdržuje na území České republiky více než 45 dní, přestože ho mohl opustit,

b) opustil území České republiky a dobrovolně se vrátil zpět anebo byl na území České republiky dopraven z třetího státu zákonným způsobem,

c) dožádaný stát se vzdal uplatnění zásady speciality anebo udělil dodatečný souhlas k trestnímu stíhání pro další trestné činy, nebo

d) se v řízení o jeho vydání výslovně vzdal práva na uplatnění zásady speciality všeobecně nebo ke konkrétním trestným činům spáchaným před jeho vydáním.

(2) Jestliže se vydaná osoba nevzdala uplatnění zásady speciality podle odstavce 1 písm. d) a pokud to připouští vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo to připouští právo dožádaného státu, soud, který vede řízení o dalších trestných činech spáchaných před vydáním osoby, a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soud příslušný podle § 26, takovouto osobu vyslechne za přítomnosti jejího obhájce a poučí ji o možnosti vzdát se práva na uplatnění zásady speciality, jakož i o důsledcích tohoto prohlášení. Do protokolu soud uvede trestné činy, kterých se toto prohlášení týká, a to jejich zákonným pojmenováním, číselným označením a popisem skutku tak, aby nemohly být zaměněny s jiným trestným činem.

(3) Za dodatečný souhlas podle odstavce 1 písm. c) se považuje rovněž žádost dožádaného státu o převzetí trestního stíhání vydané osoby pro trestné činy spáchané na jeho území před jejím vydáním. To platí i ohledně trestního oznámení podaného dožádaným státem.

(4) Na podání žádosti o dodatečný souhlas dožádaného státu s trestním stíháním pro jiný trestný čin, než který byl předmětem původní žádosti o vydání, se přiměřeně použijí § 383 a 384.

(5) Do doby, než dožádaný stát vydá dodatečný souhlas se stíháním pro další trestné činy, lze v řízení o těchto trestných činech provádět jen neodkladné nebo neopakovatelné úkony.

(6) Odstavce 1 až 4 se přiměřeně použijí rovněž na výkon trestu odnětí svobody, který byl vydané osobě uložen soudem České republiky před jejím vydáním a který nebyl předmětem původní žádosti o vydání.

§ 389a
zrušen

§ 390
Dočasné převzetí vydávané osoby

(1) Jestliže dožádaný stát po povolení vydání nepředá vydanou osobu na území České republiky z důvodu, že je trestně stíhána orgány tohoto státu nebo má vykonat trest odnětí svobody uložený jeho orgány v souvislosti s jiným trestným činem, než který byl předmětem žádosti o vydání, předseda senátu nebo soudce může požádat Ministerstvo spravedlnosti o zajištění dočasného převzetí vyžádané osoby na území České republiky za účelem provedení úkonů nezbytných pro ukončení trestního stíhání. V přípravném řízení tak učiní na návrh státního zástupce.

(2) Soud v žádosti, kterou předloží Ministerstvu spravedlnosti, uvede, pro které úkony je přítomnost vyžádané osoby potřebná, s uvedením dne nebo časového období, na které je třeba její přítomnost zajistit.

(3) Na řízení o zajištění dočasného převzetí vyžádané osoby se přiměřeně použije ustanovení § 440.

Vydání do ciziny

§ 391

(1) Pro přijetí žádosti orgánů cizího státu o vydání osoby z České republiky do cizího státu je příslušné Ministerstvo spravedlnosti. Účinky doručení má i doručení žádosti Nejvyššímu státnímu zastupitelství, které žádost předá příslušnému státnímu zástupci k provedení předběžného šetření podle § 394; kopii žádosti vždy doručí Ministerstvu spravedlnosti. Není-li příslušný státní zástupce znám, postoupí žádost Ministerstvu spravedlnosti.

(2) K žádosti cizího státu o vydání musí být připojen

- a) originál nebo ověřená kopie odsuzujícího rozsudku, zatýkácího rozkazu nebo jiného rozhodnutí se stejným účinkem,
- b) popis skutku, pro který se vydání žádá, včetně uvedení doby a místa jeho spáchání a jeho právní kvalifikace,
- c) znění použitých právních předpisů dožadujícího státu.

(3) Jestliže k žádosti nebyly připojeny listiny a údaje uvedené v odstavci 2 anebo informace poskytnuté dožadujícím státem nejsou dostatečné, vyžádá Ministerstvo spravedlnosti, neumožňuje-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, přímý styk justičních orgánů, doplňující informace. V takovém případě může stanovit lhůtu pro jejich předložení.

§ 391a
zrušen

§ 391b
zrušen

§ 392
Trestné činy podléhající vydávání

(1) Vydání osoby do cizího státu je přípustné, jestliže skutek, pro který se vydání žádá, je podle trestního zákona České republiky trestným činem a horní hranice trestu odnětí svobody, který je možné za tento trestný čin uložit podle trestního zákona České republiky, je nejméně jeden rok.

(2) Vydání osoby do cizího státu k výkonu již uloženého trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spočívajícího ve zbavení svobody (dále jen "ochranné opatření") pro trestný čin podle odstavce 1 je přípustné, jestliže uložený trest nebo ochranné opatření, které mají být vykonány, anebo jejich zbytek, činí nejméně čtyři měsíce. Více uložených trestů nebo ochranných opatření anebo nevykonané zbytky takových trestů či ochranných opatření se sčítají, je-li to podle povahy trestu nebo ochranného opatření možné.

(3) Jestliže cizí stát požádal o vydání osoby pro několik trestných činů, z nichž alespoň jeden splňuje podmínky uvedené v odstavci 1, vydání je přípustné i pro trestní stíhání vedené pro jiné trestné činy anebo za účelem výkonu jiných trestů, pro které by jinak z důvodu výměry trestu anebo zbytku trestu nebylo přípustné.

§ 393
Nepřípustnost vydání

Vydání osoby do cizího státu je nepřípustné, jestliže

- a) jde o státního občana České republiky,
- b) jde o osobu, které byla v České republice udělena mezinárodní ochrana, v rozsahu ochrany poskytnuté této osobě zvláštním právním předpisem nebo mezinárodní smlouvou,
- c) trestní stíhání nebo výkon trestu odnětí svobody jsou podle právního řádu České republiky promlčeny,
- d) trestní stíhání je nepřípustné v důsledku udělení milosti či amnestie,
- e) trestný čin, pro který se vydání žádá, má výlučně politický anebo vojenský charakter,
- f) trestný čin spočívá v porušení daňových, celních, devizových předpisů anebo v porušení jiných finančních práv státu, není-li zaručena vzájemnost,
- g) trestný čin byl spáchán na území České republiky nebo se v České republice proti vyžádané osobě vede trestní řízení pro týž skutek, kromě případů, kdy s ohledem na zvláštní okolnosti

spáchání trestného činu je třeba dát přednost provedení trestního stíhání v dožadujícím státě z důvodů náležitého zjištění skutkového stavu a z důvodů týkajících se výměry trestu anebo jeho výkonu,

h) za trestný čin, pro který se vydání žádá, je možné v dožadujícím státě uložit trest smrti, kromě případu, kdy dožadující stát zaručí, že trest smrti nebude uložen,

i) dožadující stát žádá o vydání k vykonání trestu smrti,

j) vyžádaná osoba nebyla za trestný čin podle právního řádu České republiky v době jeho spáchání trestně odpovědná anebo jsou dány jiné důvody vylučující její trestní odpovědnost,

k) je důvodná obava, že by trestní řízení v dožadujícím státě neodpovídalo zásadám článků 3 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, anebo trest odnětí svobody uložený nebo předpokládaný v dožadujícím státě by nebyl vykonán v souladu s požadavky článku 3 této Úmluvy,

l) je důvodná obava, že vyžádaná osoba by v dožadujícím státě byla vystavena pronásledování z důvodu svého původu, rasy, náboženství, příslušnosti k určité národnosti nebo jiné skupině, státního občanství nebo pro své politické názory, nebo že by se zhoršilo její postavení v trestním řízení anebo při výkonu trestu odnětí svobody,

m) vydáním do dožadujícího státu by osoba byla vzhledem ke svému věku a osobním poměrům při zohlednění závažnosti trestného činu, ze kterého je obviněna, zřejmě nepřiměřeně postižena,

n) trestný čin, pro který se o vydání žádá, není trestným činem podléhajícím vydání (§ 392),

o) trestní stíhání pro týž skutek vedené proti vyžádané osobě v některém z cizích států skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo jiného oprávněného orgánu pravomocně zastaveno nebo skončilo jiným rozhodnutím se stejným účinkem, jestliže takové rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno a jestliže trest, pokud byl vyžádané osobě uložen, byl již vykonán, nebo

p) trestní stíhání pro týž skutek vedené proti vyžádané osobě v České republice skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo státního zástupce pravomocně zastaveno nebo skončilo jiným rozhodnutím se stejným účinkem, jestliže takové rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno.

§ 394 **Předběžné šetření**

(1) Státní zástupce krajského státního zastupitelství, jemuž Ministerstvo spravedlnosti nebo Nejvyšší státní zastupitelství zaslalo žádost cizího státu o vydání nebo který se dozvěděl o trestném činu, pro který by cizí stát mohl žádat o vydání, provede předběžné šetření. Předběžné šetření je zahájeno zadržením osoby podle § 395 nebo vyžádáním potřebných zpráv. Účelem předběžného šetření je zejména zjistit, zda vydání osoby do cizího státu nebrání skutečnosti uvedené v § 393.

(2) Postup podle odstavce 1 se neuplatní, nejsou-li známy dostatečné informace o

- a) osobě, o jejíž vydání se žádá nebo může být žádáno,
- b) existenci odsuzujícího rozsudku, zatýkacího rozkazu nebo jiného rozhodnutí se stejným účinkem vydaném v cizím státě na osobu, o jejíž vydání se žádá nebo může být žádáno,
- c) skutku, pro který se vydání žádá nebo pro který může být o vydání žádáno, včetně uvedení doby a místa jeho spáchání a jeho právní kvalifikace, včetně horní hranice trestu, který za tento čin může být v cizím státě uložen, nebo výše trestu, který za tento čin byl v cizím státě uložen.

(3) Státní zástupce takovou osobu vyslechne a seznámí ji s důvodem vydání, pokud tak již neučinil v průběhu zadržení podle § 395 odst. 1. Jestliže tato osoba uvádí okolnosti vyvracející podezření a nabízí o nich důkazy, které mohou být bez značných průtahů provedeny, vztahuje se předběžné šetření i na ně.

(4) Státní zástupce ukončí předběžné šetření, pokud

- a) cizí stát, který by mohl žádat o vydání, přes opakované výzvy nedoručil žádost o vydání,
- b) osoba, o jejíž vydání se žádá, zemřela,
- c) osoba, o jejíž vydání se žádá, není podle právního řádu České republiky vzhledem ke svému věku trestně odpovědná,
- d) osobu, o jejíž vydání se žádá, nelze zadržet pro imunitu či výsadu vyplývající ze zákona nebo mezinárodního práva,
- e) osoba, o jejíž vydání se žádá, se zdržuje mimo území České republiky nebo místo jejího pobytu není známo,
- f) nebyl dán souhlas podle § 389 odst. 1 písm. c) a d),
- g) ve vyžadujícím státě došlo k promlčení trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody, nebo
- h) vyžadující stát vzal zpět žádost o vydání či jiným způsobem informoval, že o vydání osoby již nemá zájem.

(5) Předběžné šetření je ukončeno také podáním návrhu podle § 397 odst. 1 nebo návrhu podle § 398 odst. 1.

(6) O ukončení předběžného šetření podle odstavce 4 státní zástupce neprodleně vyrozumí Ministerstvo spravedlnosti a obhájce.

§ 395 **Zadržení**

(1) Je-li dán důvod předběžné vazby podle § 396 odst. 1 a jsou-li známy informace uvedené v § 394 odst. 2, může státní zástupce nebo s jeho souhlasem policejní orgán zadržet

osobu, o jejíž vydání jde. Policejní orgán je oprávněn zadržení takové osoby provést i bez předchozího souhlasu státního zástupce, jestliže věc nesnese odkladu a souhlas státního zástupce nelze předem opatřit. Je však povinen provedené zadržení státnímu zástupci bezodkladně ohlásit a předat mu opis protokolu, který sepsal při zadržení, i další materiál, který státní zástupce potřebuje, aby popřípadě mohl podat návrh na vzetí do předběžné vazby. Návrh musí být podán tak, aby zadržená osoba mohla být nejpozději do 48 hodin od zadržení odevzdána soudu, jinak musí být propuštěna na svobodu.

(2) Státní zástupce nebo policejní orgán, který provedl zadržení, zadrženou osobu vyslechně a o výsledku sepíše protokol, v němž označí místo, čas a bližší okolnosti zadržení a uvede osobní údaje zadržené osoby, jakož i podstatné důvody zadržení. Zadrženou osobu poučí již v průběhu zadržení o možnosti souhlasit se svým vydáním do cizího státu a o podmínkách a následcích vyslovení takového souhlasu, včetně toho, že s vyslovením souhlasu s vydáním je spojeno vzdání se uplatnění zásady speciality. Zadržená osoba má právo zvolit si obhájce, hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zadržení; má též právo požadovat, aby obhájce byl přítomen výsledku při jejím zadržení, ledaže je obhájce ve lhůtě v protokolu uvedené nedosažitelný. O těchto právech je třeba podezřelého poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění.

(3) Nenařídí-li státní zástupce na podkladě dalšího šetření propuštění takové osoby ze zadržení, je povinen ji nejpozději do 48 hodin od zadržení odevzdat krajskému soudu s návrhem na vzetí do předběžné vazby (§ 396 odst. 1).

§ 396 **Předběžná vazba**

(1) Jestliže zjištěné skutečnosti odůvodňují obavu z útěku osoby, o jejíž vydání jde, může předseda senátu krajského soudu, v jehož obvodu má tato osoba pobyt nebo byla zadržena, na návrh státního zástupce provádějícího předběžné šetření a po podání návrhu na rozhodnutí podle § 397 odst. 1 i bez takového návrhu rozhodnout o jejím vzetí do předběžné vazby. Proti rozhodnutí o vzetí do předběžné vazby je přípustná stížnost. Na rozhodování o zadržené osobě se přiměřeně užije ustanovení § 77 odst. 2.

(2) Na rozhodování o propuštění z předběžné vazby a její nahrazení zárukou, dohledem, slibem nebo peněžitou zárukou se přiměřeně užijí ustanovení § 71 odst. 1 věta první, § 71 odst. 2 písm. a), § 71a, § 73, § 73a odst. 1 až 6, § 73a odst. 9, § 73b odst. 2 a 6 a § 74 s tím, že kde tato ustanovení hovoří o přípravném řízení, rozumí se tím předběžné šetření.

(3) Osoba, o jejíž vydání jde, musí být ihned propuštěna z předběžné vazby, jestliže předběžné šetření bylo zahájeno bez žádosti cizího státu o vydání a tato žádost nebyla České republice doručena do 40 dnů ode dne vzetí do předběžné vazby. Propuštění z předběžné vazby v takovém případě nevylučuje nové vzetí do předběžné vazby, pokud je žádost o vydání doručena dodatečně.

(4) Orgány, jejichž rozhodování má vliv na délku předběžné vazby, jsou povinny vyřizovat takové věci přednostně a s nejvyšším urychlením.

§ 397 **Rozhodnutí o přípustnosti vydání**

(1) Po skončení předběžného šetření rozhodne na návrh státního zástupce ve veřejném zasedání krajský soud, v jehož obvodu má osoba, o jejíž vydání jde, pobyt nebo byla zadržena, zda je vydání přípustné. Ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) o vrácení věci státnímu zástupci k došetření se nepoužije. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Byla-li osoba vydána do České republiky z cizího státu, může soud rozhodnout o tom, že vydání je přípustné pouze v případě, že vydávající stát s vydáním do dalšího státu souhlasí. Byla-li tato osoba do České republiky předána na základě evropského zatýkacího rozkazu, může soud rozhodnout o tom, že vydání je přípustné pouze v případě, že předávající stát s vydáním do dalšího státu souhlasí.

(2) Vysloví-li soud, že vydání není přípustné, a osoba, o jejíž vydání jde, je v předběžné vazbě, rozhodne zároveň o jejím propuštění z předběžné vazby. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, která má odkladný účinek; stížnost státního zástupce má odkladný účinek pouze tehdy, byla-li podána okamžitě po vyhlášení rozhodnutí.

(3) Po právní moci rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 nebo 2 předseda senátu krajského soudu předloží věc Ministerstvu spravedlnosti. Má-li ministr spravedlnosti pochybnosti o správnosti rozhodnutí soudu, může věc předložit Nejvyššímu soudu k přezkoumání nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy byla věc Ministerstvu spravedlnosti předložena.

(4) Nejvyšší soud po přezkoumání věci postupuje přiměřeně podle odstavců 1 až 3.

§ 398

Zjednodušené vydání

(1) Jestliže osoba, o jejíž vydání jde, před předsedou senátu za přítomnosti obhájce prohlásí, že souhlasí se svým vydáním do cizího státu, ustanovení § 393 písm. c) až f) a n) až p), § 397 a 399 se nepoužijí a státní zástupce po skončení předběžného šetření podá návrh krajskému soudu uvedenému v § 397 odst. 1 na vzetí této osoby do vydávací vazby nebo na přeměnu předběžné vazby na vazbu vydávací, anebo podá návrh na odložení vydání. Shledá-li státní zástupce, že je dán některý z důvodů nepřipustnosti vydání podle § 393 písm. a), b) nebo g) až m), postupuje, jako by osoba souhlas se svým vydáním nevyslovila.

(2) Pokud osoba, o jejíž vydání jde, vysloví souhlas se svým vydáním až v průběhu veřejného zasedání konaného o přípustnosti vydání, státní zástupce vezme svůj návrh podle § 397 odst. 1 zpět a postupuje podle odstavce 1. Návrh může vzít zpět nejpozději do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě.

(3) Osoba, o jejíž vydání jde, musí být před vyslovením souhlasu se svým vydáním poučena předsedou senátu za přítomnosti obhájce o významu takového souhlasu, zejména o tom, že vydání bude provedeno bez rozhodnutí o přípustnosti a povolení vydání, a rovněž o následcích, které jsou s ním spojeny, včetně vzdání se uplatnění zásady speciality. Souhlas s vydáním nelze vzít zpět.

(4) Státní zástupce neprodleně prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti vyrozumí cizí stát, který by mohl žádat nebo který žádá o vydání, o souhlasu osoby, o jejíž vydání jde, s jejím vydáním.

§ 399

Povolení vydání

(1) Vydání do cizího státu povoluje ministr spravedlnosti. Může tak učinit jen tehdy, jestliže soud podle § 397 rozhodl, že vydání je přípustné.

(2) I když soud vysloví, že vydání je přípustné, může ministr spravedlnosti rozhodnout, že vydání nepovolí. Vydání nepovolí vždy, jestliže rozhodl o přednosti vykonání evropského zatýkacího rozkazu podle § 420 odst. 3.

(3) Rozhodne-li soud podle § 397, že vydání není přípustné, oznámí Ministerstvo spravedlnosti cizímu státu, který žádá o vydání, že vydání nelze povolit.

(4) Ministr spravedlnosti ukončí řízení o vydání, nastane-li poté, co mu byla věc předložena podle § 397 odst. 3, důvod pro ukončení předběžného šetření podle § 394 odst. 4 písm. b), d), e), g) nebo h).

(5) Propuštění osoby, jejíž vydání ministr spravedlnosti nepovolil podle odstavce 2 věty první nebo ohledně níž ukončil řízení o vydání podle odstavce 4, z předběžné vazby nařídí předseda senátu krajského soudu, který ve věci rozhodoval.

§ 400

Odložení vydání

(1) Je-li nezbytná přítomnost osoby, o jejíž vydání jde, v České republice v souvislosti s jiným trestným činem, než který je předmětem žádosti o její vydání do cizího státu, pro účely trestního řízení vedeného v České republice nebo výkonu trestu pravomocně uloženého soudem České republiky, může předseda senátu krajského soudu uvedeného v § 397 odst. 1 rozhodnout o odložení vydání takové osoby do dožadujícího státu. Rozhodnutí o odložení vydání může předseda senátu učinit poté, co ministr spravedlnosti povolil vydání osoby, anebo po vyslovení souhlasu osoby, o jejíž vydání jde, při zjednodušeném vydání (§ 398 odst. 1) až do předání osoby orgánům dožadujícího státu (§ 400b odst. 3). Při rozhodování o odložení vydání předseda senátu vezme v úvahu zejména závažnost trestného činu, pro který má být osoba vydána, závažnost trestného činu, v souvislosti s nímž je navrhováno odložení vydání, možnost předání či vydání této osoby z dožadujícího státu zpět do České republiky, jakož i možnost dočasného předání osoby do dožadujícího státu.

(2) O odložení vydání může předseda senátu rozhodnout na návrh

a) Ministerstva spravedlnosti,

b) státního zástupce uvedeného v § 394 odst. 1,

c) soudu a v přípravném řízení státního zástupce příslušných k vedení trestního řízení v České republice,

d) soudu, který pravomocně uložil osobě, o jejíž vydání jde, trest odnětí svobody, nebo

e) osoby, o jejíž vydání jde.

Pokud návrh na odložení vydání nepodal státní zástupce nebo soud, předseda senátu si před rozhodnutím o odložení vydání vyžádá jejich stanoviska.

(3) Je-li osoba v předběžné nebo vydávací vazbě, předseda senátu současně s rozhodnutím o odložení jejího vydání rozhodne o jejím propuštění z takové vazby.

(4) Pomine-li důvod odložení vydání, předseda senátu krajského soudu, který o odložení vydání rozhodl, rozhodne o vzetí osoby do vydávací vazby podle § 400b.

(5) Předseda senátu krajského soudu, který rozhodl o odložení vydání, ukončí řízení o vydání, nastane-li důvod pro ukončení předběžného šetření podle § 394 odst. 4 písm. b), d), e), g) nebo h). Stejně předseda senátu postupuje, pokud ministr spravedlnosti s ohledem na změnu okolností změnil své rozhodnutí o povolení vydání a vydání nepovolil.

§ 400a

Dočasné předání

(1) Předseda senátu krajského soudu uvedeného v § 397 může rozhodnout, že povolí dočasné předání osoby, o jejíž vydání jde, do dožadujícího státu k vykonání nezbytných procesních úkonů trestního řízení. V rozhodnutí stanoví přiměřenou lhůtu, jež nesmí být delší než šest měsíců, ve které musí být dočasně předaná osoba vrácena na území České republiky.

(2) Lhůtu uvedenou v odstavci 1 lze po dohodě s příslušným orgánem dožadujícího státu prodloužit pouze ke stejnému účelu, pro který bylo dočasné předání osoby povoleno. Dočasné předání osoby lze provést i opakovaně.

(3) Provedení dočasného předání zajišťuje soud uvedený v odstavci 1.

(4) Pokud byla v době dočasného předání osoba, o jejíž vydání jde, na území dožadujícího státu pravomocně odsouzena pro trestný čin, pro který bylo vydání povoleno, může předseda senátu krajského soudu, který povolil dočasné předání, na návrh dožadujícího státu rozhodnout o odkladu jejího návratu na území České republiky do doby, dokud neukončí výkon trestu odnětí svobody na území dožadujícího státu. Tento postup je vyloučen, jestliže trestní stíhání osoby, o jejíž vydání jde, v České republice nebylo pravomocně skončeno.

(5) Doba, po kterou byla dočasně předaná osoba ve vazbě v cizím státě, se započítává do doby výkonu trestu vykonávaného v České republice jen v rozsahu, ve kterém nebyla započítána do výkonu trestu uloženého na území dožadujícího státu. Doba strávená ve výkonu trestu uloženého na území dožadujícího státu se do doby výkonu trestu vykonávaného v České republice nezapočítává.

§ 400b

Vydávací vazba a provedení vydání

(1) Po rozhodnutí ministra spravedlnosti o povolení vydání a při zjednodušeném vydání na základě návrhu státního zástupce podle § 398 odst. 1 nebo i bez takového návrhu rozhodne předseda senátu krajského soudu uvedeného v § 397 odst. 1 o vzetí této osoby do vydávací vazby, nerozhodl-li o odložení vydání. Vazebními důvody podle § 67 není přitom

vázán. Nelze-li přítomnost osoby, o jejíž vydání jde, při rozhodování o vydávací vazbě zajistit jinak, použije se přiměřeně § 69. Nachází-li se osoba, o jejíž vydání jde, v předběžné vazbě, předseda senátu rozhodne o přeměně této vazby na vazbu vydávací. O svém rozhodnutí soud neprodleně vyrozumí Ministerstvo spravedlnosti.

(2) Na rozhodování o propuštění osoby z vydávací vazby se přiměřeně užijí § 71 odst. 2 písm. a), § 71a, § 73b odst. 2 a § 74.

(3) Po vyrozumění soudem podle odstavce 1 Ministerstvo spravedlnosti dohodne s příslušnými orgány dožadujícího státu termín vydání osoby. Vydání osoby příslušným orgánům dožadujícího státu a s tím související propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z vydávací vazby zařídí předseda senátu krajského soudu, který rozhodl o vydávací vazbě.

(4) Vydávací vazba může trvat nejdéle tři měsíce. Osoba, o jejíž vydání jde, musí být z vydávací vazby propuštěna na svobodu ihned po uplynutí této lhůty. Pokud vydání nemohlo být provedeno vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, může předseda senátu, který rozhodl o vydávací vazbě, před uplynutím této lhůty rozhodnout na návrh Ministerstva spravedlnosti o jejím prodloužení až o tři měsíce. Celková délka vydávací vazby nesmí překročit šest měsíců. To nevylučuje vzetí osoby do vydávací vazby na základě nové žádosti cizího státu o její vydání pro stejný trestný čin.

(5) Doba, po kterou se na osobu, o jejíž vydání jde, hledí jako na žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle jiného právního předpisu⁴⁾, se nezapočítává do lhůty uvedené v odstavci 4.

(6) Předseda senátu, který rozhodl o vydávací vazbě, osobu z vydávací vazby neprodleně propustí a ukončí řízení o vydání, nastane-li důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 394 odst. 4 písm. b), d), g) nebo h). Obdobně předseda senátu postupuje, pokud ministr spravedlnosti s ohledem na změnu okolností změnil své rozhodnutí o povolení vydání a vydání nepovolil. Předseda senátu ukončí řízení o vydání také v případě, že nastane důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 394 odst. 4 písm. e).

§ 401

Vyřízení žádostí více cizích států o vydání

(1) Jestliže byly orgánům České republiky doručeny žádosti více cizích států o vydání téže osoby, podmínky přípustnosti vydání se posoudí ve vztahu ke každé z těchto žádostí samostatně.

(2) Jestliže soud rozhodl, že vydání je přípustné do více cizích států, anebo jestliže vyžádaná osoba vysloví souhlas s vydáním do více cizích států, rozhodne ministr spravedlnosti spolu s povolením vydání i o tom, kterému státu bude vyžádaná osoba vydána. Současně může udělit souhlas s vydáním této osoby do dalšího státu, který o její vydání požádal.

§ 402

Rozšíření vydání na jiný trestný čin

(1) Ustanovení tohoto oddílu se přiměřeně užijí na řízení o žádosti cizího státu, jemuž byla určitá osoba vydána, o udělení souhlasu

- a) ke stíhání pro jiný trestný čin spáchaný před vydáním, než pro který bylo vydání povoleno,
- b) k vykonání trestu uloženého za jiný trestný čin, než pro který bylo vydání povoleno, nebo
- c) k vydání třetímu státu k trestnímu stíhání anebo k výkonu trestu odnětí svobody.

(2) Příslušnými k řízení jsou orgány, které byly činné ve věci původní žádosti o vydání této osoby do cizího státu.

(3) Souhlasu podle odstavce 1 není třeba, pokud proběhlo zjednodušené vydání, nebo pokud se osoba před soudem v České republice nebo před cizozemským soudem v době po svém vydání vzdala uplatnění zásady speciality.

Oddíl třetí

Zvláštní ustanovení pro předávání osob mezi členskými státy Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu

§ 403

Obecné ustanovení

(1) Ustanovení tohoto oddílu se použijí ve stanovených případech pro předávání osob mezi členskými státy Evropské unie (dále jen "členské státy") na základě evropského zatýkacího rozkazu a pro související úkony.

(2) Česká republika může předat vlastního občana jinému členskému státu Evropské unie pouze za podmínky vzájemnosti.

(3) Ustanovení oddílu druhého se na předávání osob mezi členskými státy užijí jen tehdy, pokud ustanovení oddílu třetího nestanoví jinak.

§ 404

Evropský zatýkací rozkaz

(1) Evropským zatýkacím rozkazem se rozumí zatýkací rozkaz vydaný v souladu s předpisy Evropské unie.

(2) Evropský zatýkací rozkaz může vydat justiční orgán členského státu (dále jen "vyžadující stát") proti osobě, která se zdržuje v jiném členském státě (dále jen "předávající stát"), je-li třeba vyžádat její předání za účelem trestního stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s omezením svobody,

a) je-li stíhána pro trestný čin, za který podle právních předpisů vyžadujícího státu může být odsouzena k trestu odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dvanáct měsíců nebo jí může být uloženo ochranné opatření spojené s omezením svobody v délce nejméně dvanáct měsíců, nebo

b) má-li vykonat trest odnětí svobody nebo jeho zbytek v délce nejméně čtyř měsíců nebo ochranné opatření spojené s omezením svobody nebo jeho zbytek v délce nejméně čtyř měsíců.

§ 404a

Pořízení záznamu v Schengenském informačním systému

Záznam pořízený na žádost příslušného justičního orgánu členského státu v Schengenském informačním systému za účelem zatčení a předání osoby, který obsahuje údaje uvedené v § 405, má pro účely předávacího řízení stejné účinky jako evropský zatýkací rozkaz; pořízení takového záznamu zároveň nahrazuje zaslání evropského zatýkacího rozkazu státu, v němž se nachází osoba, o jejíž předání se žádá.

Předání z jiného členského státu do České republiky

§ 405

(1) Zdržuje-li se obviněný v předávajícím státě nebo je-li důvodné podezření, že se v něm zdržuje, a je-li třeba jej vyžádat, vydá za podmínek podle § 404 v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu evropský zatýkací rozkaz.

(2) Evropský zatýkací rozkaz musí obsahovat

- a) jméno a příjmení obviněného, další osobní údaje umožňující jeho identifikaci a údaje o státní příslušnosti, jeho popis, případně fotografii a otisky prstů,
- b) název, adresu, číslo telefonu a faxu a elektronickou adresu orgánu, který vydal evropský zatýkací rozkaz,
- c) údaj o tom, zda existuje vykonatelný rozsudek, příkaz k zatčení podle § 69, mezinárodní zatýkací rozkaz podle § 384 nebo jiné vykonatelné rozhodnutí mající týž účinek, které se týká téhož činu, pro nějž je evropský zatýkací rozkaz vydán,
- d) zákonné pojmenování trestného činu s doslovným zněním příslušných zákonných ustanovení, včetně stanovené trestní sazby pro daný trestný čin podle právních předpisů vyžadujícího členského státu,
- e) vylíčení skutkového děje s přesným vyznačením doby, místa, způsobu spáchání, míry účasti obviněného na trestném činu a následky trestného činu, pokud je možno je uvést, a
- f) ustanovení o promlčení a dále popis úkonů ovlivňujících plynutí promlčecí doby, pokud od spáchání trestného činu do vydání evropského zatýkacího rozkazu uplynula doba více jak 3 roky.

(3) Evropský zatýkací rozkaz pro účely vyžádání odsouzeného k výkonu trestu odnětí svobody musí kromě údajů uvedených v odstavci 2 písm. a) až d) obsahovat též údaj, kterým soudem a k jakému trestu byl odsouzen, a dále údaje o způsobu zajištění práv obhajoby obviněného v řízení, pokud byl rozsudek vydán v řízení proti uprchlému nebo v jeho nepřítomnosti, s připojením znění § 306a. Evropský zatýkací rozkaz musí obsahovat také ustanovení o promlčení a dále popis úkonů ovlivňujících plynutí promlčecí doby, pokud od

právní moci rozsudku do vydání evropského zatýkacího rozkazu uplynula doba více jak 5 let.

(4) Pokud některý z trestných činů, pro které je vyžadováno předání, je trestným činem podle § 412, soud tuto skutečnost na evropském zatýkacím rozkazu označí.

(5) Evropský zatýkací rozkaz doručí soud, který jej vydal, Policejnímu prezidiu České republiky k pořízení záznamu v Schengenském informačním systému za účelem zatčení a předání osoby, stejnopis evropského zatýkacího rozkazu současně doručí Ministerstvu spravedlnosti. Je-li známo, kde se osoba nachází, doručí soud evropský zatýkací rozkaz příslušnému orgánu předávajícího státu v souladu s právním řádem předávajícího státu v úředním nebo v jednom z úředních jazyků předávajícího státu či v jiném jazyce, v němž je předávající stát ochoten evropský zatýkací rozkaz přijmout. Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou vzor evropského zatýkacího rozkazu.

(6) Ustanovení § 384 odst. 4 až 6, § 387 a 388 se v tomto řízení užijí obdobně. Byl-li evropský zatýkací rozkaz zrušen, vyrozumí soud o jeho zrušení neprodleně Policejní prezidium České republiky za účelem provedení nezbytných opatření. Byl-li obviněný do České republiky předán z členského státu, jehož je občanem nebo tam má trvalý pobyt, s výhradou, že v případě, že nevysloví souhlas s výkonem trestu nebo ochranného opatření v České republice, bude pro výkon trestu nebo ochranného opatření, které budou v České republice případně uloženy, vrácen zpět do tohoto členského státu, předseda senátu v případě odsuzujícího rozsudku tomuto členskému státu doručí rozsudek ve lhůtě do 30 dnů od jeho právní moci s překladem do úředního jazyka předávajícího státu.

(7) Byl-li obviněnému, který byl do České republiky předán z jiného členského státu, uložen trest odnětí svobody či ochranné opatření spojené s omezením osobní svobody, soud započítá do celkové doby odnětí svobody dobu vazby vykonané v souvislosti s výkonem evropského zatýkacího rozkazu.

Zásada speciality

(1) Osobu, která byla předána z jiného členského státu, nelze stíhat, omezit její osobní svobodu či ji osobní svobody zbavit pro jiný trestný čin spáchaný před předáním než ten, pro který byla předána; to neplatí, jestliže

a) předaná osoba po svém propuštění z vazby, z výkonu trestu odnětí svobody nebo z ochranného opatření spojeného s omezením či zbavením osobní svobody neopustila do 45 dnů území České republiky, přestože ho mohla opustit nebo se na území České republiky vrátila poté, co ho opustila,

b) za tento jiný trestný čin nelze uložit trest odnětí svobody nebo ochranné opatření omezující osobní svobodu, nebo vydat zatýkací rozkaz,

c) předané osobě hrozí uložení pouze peněžitého trestu nebo trestu obecně prospěšných prací, přestože je lze za zákonem stanovených podmínek přeměnit na tresty odnětí svobody,

d) předaná osoba souhlasila s předáním do České republiky a vzdala se práva na uplatnění zásady speciality,

e) předaná osoba se po svém předání výslovně vzdala práva na uplatnění zásady speciality

vůči určitým trestným činům spáchaným před svým předáním,

f) příslušný orgán předávajícího státu, který osobu předal, udělil souhlas se stíháním předané osoby pro další trestný čin spáchaný před jejím předáním.

(2) Prohlášení podle odstavce 1 písm. e) učiní osoba před soudem do protokolu za přítomnosti obhájce. Toto prohlášení nelze vzít zpět. Soud je povinen poučit předanou osobu o důsledcích vzdání se práva na uplatnění zásady speciality podle odstavce 1. Příslušným k řízení podle odstavce 1 písm. e) je soud, který vede trestní řízení o dalších trestných činech spáchaných před předáním osoby, a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soud příslušný podle § 26. Soud o obsahu tohoto prohlášení informuje příslušný orgán předávajícího státu.

(3) Má-li být osoba stíhána pro jiný trestný čin spáchaný před předáním než ten, pro který byla předána, a nejsou zde důvody podle odstavce 1, podá v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu žádost o souhlas se stíháním pro jiné trestné činy. Pro žádost se použije § 405 obdobně.

§ 407

Dočasné převzetí osoby z jiného členského státu

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce může požádat orgán předávajícího státu o výslech nebo dočasné převzetí osoby, na kterou byl vydán evropský zatýkácí rozkaz, na území České republiky pro účely trestního stíhání.

(2) V žádosti podle odstavce 1 je třeba uvést úkony, pro jejichž provedení je přítomnost vyžádané osoby potřebná, s uvedením dne nebo časového období, na které je třeba její přítomnost zajistit.

(3) Na řízení o zajištění dočasného převzetí vyžádané osoby se přiměřeně použije ustanovení § 440.

Předání z České republiky do jiného členského státu

§ 408

(1) Evropský zatýkácí rozkaz se doručí krajskému státnímu zastupitelství, v jehož obvodu má osoba, o jejíž předání jde, (dále jen "vyžádaná osoba"), pobyt nebo byla zadržena (pro účely tohoto oddílu dále jen "příslušné státní zastupitelství").

(2) Byl-li evropský zatýkácí rozkaz doručen státnímu zastupitelství, které není příslušné podle odstavce 1, doručí toto státní zastupitelství evropský zatýkácí rozkaz příslušnému státnímu zastupitelství a informuje o tom orgán vyžadujícího státu. Stejně se postupuje, byl-li evropský zatýkácí rozkaz doručen Ministerstvu spravedlnosti nebo Nejvyššímu státnímu zastupitelství.

(3) Soudem příslušným k rozhodnutí o předání do vyžadujícího státu je krajský soud, u něhož působí krajské státní zastupitelství příslušné podle odstavce 1 (dále jen "příslušný soud").

§ 408a

Nejvyšší státní zastupitelství může za účelem přiřazení záznamu zakazujícího zadržení osoby k záznamu pořízenému vyžadujícím státem v Schengenském informačním systému za účelem zatčení a předání vymezit pokynem pro Policejní prezidium České republiky případy stejného druhu, u nichž je předání osoby na základě evropského zatýkacího rozkazu vyloučeno z důvodu zákonné překážky.

§ 409

Předběžné šetření

(1) Účelem předběžného šetření je zjistit, zda jsou dány podmínky pro předání na základě evropského zatýkacího rozkazu.

(2) Státní zástupce vyžádanou osobu vyslechne, pokud tak již neučinil v rámci zadržení podle § 410, a seznámí ji s obsahem evropského zatýkacího rozkazu, s možností souhlasit s předáním a s podmínkami a následky vyslovení takového souhlasu, včetně toho, že s vyslovením souhlasu s předáním je spojeno vzdání se uplatnění zásady speciality.

(3) Státní zástupce ukončí předběžné šetření, pokud

- a) členský stát, který by mohl žádat o předání, přes opakované výzvy nedoručil evropský zatýkací rozkaz,
- b) došlo k úmrtí vyžádané osoby,
- c) vyžádaná osoba není podle právního řádu České republiky vzhledem ke svému věku trestně odpovědná za jednání, pro které je evropský zatýkací rozkaz vydán,
- d) vyžádanou osobu nelze zadržet pro imunitu či výsadu vyplývající ze zákona nebo mezinárodního práva,
- e) vyžádaná osoba se zdržuje mimo území České republiky nebo místo jejího pobytu není známo,
- f) evropský zatýkací rozkaz byl doručen po právní moci rozhodnutí o předání vyžádané osoby nebo rozhodnutí o jejím vydání,
- g) nebyl dán souhlas členského státu podle § 421 odst. 1,
- h) nebyl dán souhlas státu, který není členským státem (dále jen „třetí stát“), podle § 421 odst. 3,
- i) ve vyžadujícím státě došlo k promlčení trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření, nebo
- j) vyžadující stát odvolal evropský zatýkací rozkaz či jiným způsobem informoval, že o

předání vyžádané osoby již nemá zájem.

(4) Předběžné šetření je ukončeno také podáním návrhu podle § 411.

(5) Státní zástupce neprodleně vyrozumí o ukončení předběžného šetření podle odstavce 3 příslušný orgán vyžadujícího státu, Policejní prezidium České republiky, obhájce a Ministerstvo spravedlnosti.

§ 410

Zadržení a předběžná vazba

Pro zadržení a předběžnou vazbu vyžádané osoby se užijí ustanovení § 395 a 396 obdobně.

§ 411

Rozhodnutí soudu a předávací vazba

(1) O předání rozhodne po skončení předběžného šetření na návrh státního zástupce ve veřejném zasedání příslušný soud. Na žádost orgánu vyžadujícího státu, který vydal evropský zatýkací rozkaz, soud ve veřejném zasedání vyžádanou osobu vyslechne s přihlédnutím k podmínkám stanoveným dohodou s orgánem vyžadujícího státu. O předání informuje soud příslušný útvar Policie České republiky, aby mohlo být ve stanovené lhůtě zorganizováno předání osoby.

(2) Na žádost orgánu cizího státu, který vydal evropský zatýkací rozkaz, soud umožní přítomnost zástupců tohoto cizího orgánu u veřejného zasedání. Pro možnost zástupce tohoto orgánu cizího státu položit vyslýchané osobě doplňující otázky platí ustanovení § 432 odst. 4 obdobně.

(3) Rozhodne-li příslušný soud o tom, že vyžádaná osoba předána nebude, a vyžádaná osoba je ve vazbě, rozhodne zároveň o jejím propuštění, pokud nejde o případ podle odstavce 6 písm. e) nebo omezení osobní svobody této osoby nevyplývá z jiného zákonného důvodu.

(4) Rozhodne-li příslušný soud o tom, že vyžádaná osoba předána bude, vezme vyžádanou osobu do předávací vazby, pokud tak již neučinil podle § 410. Vazebními důvody podle § 67 není přitom vázán. Pokud obviněný již v době rozhodování podle odstavce 1 byl v předběžné vazbě podle § 410, soud rozhodne o přeměně této vazby na vazbu předávací. Pro předávací vazbu se použije ustanovení § 397 obdobně.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost, jež má v případě rozhodnutí podle odstavců 1 a 3 odkladný účinek. Proti rozhodnutí o propuštění vyžádané osoby z vazby má stížnost státního zástupce odkladný účinek pouze tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

(6) Soud zamítne předání vyžádané osoby pouze tehdy, jestliže

a) čin není trestný podle práva obou států, pokud nejde o jednání podle § 412; to neplatí v případě daní, poplatků, cel nebo měny, kdy nelze odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu z toho důvodu, že právní předpisy České republiky neukládají tentýž druh daní a cel nebo neobsahují stejná ustanovení týkající se daní, cel a měny jako právní předpisy

vyžadujícího státu,

b) na trestný čin, pro který je evropský zatýkací rozkaz vydán, se vztahuje amnestie, která byla udělena v České republice, anebo trestní stíhání či výkon trestu jsou v České republice promlčeny, jestliže stíhání tohoto trestného činu spadá do působnosti trestních právních předpisů České republiky,

c) vyžádaná osoba byla v České republice nebo cizím státě za tentýž skutek již pravomocným rozhodnutím odsouzena a trest byl již vykonán nebo je právě vykonáván nebo ho již nelze vykonat anebo trestní řízení bylo v České republice nebo jiném členském státě pravomocným rozhodnutím skončeno, nebyla-li taková rozhodnutí v předepsaném řízení zrušena,

d) vyžádaná osoba je v České republice trestně stíhána za stejný čin, pro který byl evropský zatýkací rozkaz vydán, s výjimkou případů, kdy s ohledem na zvláštní okolnosti spáchání trestného činu je třeba dát přednost provedení trestního stíhání ve vyžadujícím státě z důvodů náležitého zjištění skutkového stavu a z důvodů týkajících se výměry trestu anebo jeho výkonu,

e) tato osoba je státním občanem České republiky nebo má v České republice trvalý pobyt, její předání se vyžaduje k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného léčení nebo ochranné výchovy a osoba před příslušným soudem do protokolu prohlásí, že se odmítá podrobit výkonu tohoto trestu nebo ochranného opatření ve vyžadujícím státě; toto prohlášení nelze vzít zpět.

(7) Je-li předáván státní občan České republiky nebo osoba, která má trvalý pobyt v České republice, do vyžadujícího státu k trestnímu stíhání, soud podmíní předání tím, že tato osoba bude vrácena k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného léčení nebo ochranné výchovy do České republiky, pokud jí bude uložen takový druh trestu nebo ochranného opatření a tato osoba po vynesení rozsudku ve vyžadujícím státě nevysloví souhlas s výkonem trestu nebo ochranného opatření ve vyžadujícím státě. Takto soud postupuje pouze v případě, že vyžadující stát poskytl záruku, že osobu předá do České republiky k výkonu trestu nebo ochranného opatření. Není-li vyžadujícím státem záruka poskytnuta, soud předání vyžádané osoby zamítne.

(8) Je-li předávána do vyžadujícího státu osoba k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření, které byly uloženy rozhodnutím vynesným v nepřítomnosti, aniž tato osoba byla řádně informována o dnu a místu jednání, soud podmíní předání tím, že vyžadující stát poskytne této osobě možnost požádat o obnovu řízení a umožní jí přítomnost u soudního jednání.

(9) Je-li předávána do vyžadujícího státu osoba, které byl v trestním řízení na území České republiky uložen trest odnětí svobody, soud podmíní předání tím, že tato osoba bude vrácena k výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbývajících částí, a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu. Tato lhůta nesmí být delší, než kolik činí délka dosud nevykonaného trestu odnětí svobody nebo jeho částí. Doba, po kterou bude předaná osoba držena ve vazbě ve vyžadujícím státě na základě tohoto evropského zatýkacího rozkazu, se po navrácení této osoby zpět na území České republiky započítá do dosud nevykonaného trestu odnětí svobody nebo jeho částí.

(10) Soud rozhodne o evropském zatýkacím rozkazu do 60 dnů od zadržení vyžádané

osoby. Rozhodnutí soud neprodleně oznámí příslušnému orgánu vyžadujícího státu a Policejnímu prezidiu České republiky, následně také Ministerstvu spravedlnosti. Dojde-li k předání, soud poskytne příslušnému orgánu vyžadujícího státu informace o délce trvání vazby v průběhu předávacího řízení na území České republiky. Odmítne-li soud předání podle odstavce 3, příslušnému orgánu vyžadujícího státu sdělí důvody tohoto odmítnutí.

(11) Nelze-li ve výjimečném případě rozhodnout ve lhůtě podle odstavce 10, rozhodne soud o evropském zatýkacím rozkazu ve lhůtě prodloužené o dalších 30 dnů. O tomto postupu informuje orgán vyžadujícího státu s uvedením důvodů.

(12) Nemůže-li soud rozhodnout o předání vyžádané osoby ani ve lhůtě prodloužené podle odstavce 11, informuje o této skutečnosti příslušný orgán vyžadujícího státu a Eurojust. Eurojust informuje prostřednictvím národního člena v Eurojustu. O předání rozhodne neprodleně po odstranění překážky bránící rozhodnutí.

§ 412

Výjimky ze zásady oboustranné trestnosti

(1) V případě, kdy je předání požadováno pro trestné činy, za které je možno ve vyžadujícím státě uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky nebo nařídit ochranné opatření spojené s omezením svobody v délce nejméně tři roky a které spočívají v jednání, které orgán vyžadujícího státu označí v evropském zatýkacím rozkazu jako jedno nebo více z jednání uvedených v odstavci 2, soud nezjišťuje, zda jde o čin trestný podle práva České republiky.

(2) Jednáním podle odstavce 1 se rozumí

- a) účast na zločinném spolčení,
- b) terorismus,
- c) obchod s lidmi,
- d) pohlavní zneužívání dětí a dětská pornografie,
- e) nedovolený obchod s omamnými a psychotropními látkami,
- f) nedovolený obchod se zbraněmi, střelivem a výbušninami,
- g) korupce,
- h) podvody včetně podvodů postihujících zájmy Evropských společenství ve smyslu Úmluvy ze dne 26. července 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství,
- i) legalizace výnosů z trestné činnosti,
- j) padělání měny,
- k) počítačová trestná činnost,

- l) trestná činnost proti životnímu prostředí, včetně nedovoleného obchodu s ohroženými živočišnými a rostlinnými druhy a jejich plemeny a odrůdami,
- m) napomáhání při nedovoleném překročení státní hranice a při nedovoleném pobytu,
- n) vražda, těžká újma na zdraví,
- o) nedovolený obchod s lidskými orgány a tkáněmi,
- p) únos, omezování osobní svobody a braní rukojmí,
- q) rasismus a xenofobie,
- r) organizovaná nebo ozbrojená loupež,
- s) nedovolený obchod s kulturními statky, včetně starožitností a uměleckých děl,
- t) podvodná jednání,
- u) vydírání a vymáhání peněz za ochranu,
- v) padělání a pirátství výrobků,
- w) padělání veřejných listin a obchod s veřejnými listinami,
- x) padělání platebních prostředků,
- y) nedovolený obchod s hormony a jinými růstovými stimulatory,
- z) nedovolený obchod s jadernými nebo radioaktivními materiály,
- aa) obchod s odcizenými vozidly,
- bb) znásilnění,
- cc) žhářství,
- dd) trestné činy, jejichž stíhání a trestání je v pravomoci Mezinárodního trestního soudu,
- ee) únos letadla nebo plavidla,
- ff) sabotáž.

§ 413
Zkrácené předávací řízení

(1) Vyžádaná osoba může před předsedou senátu příslušného soudu za přítomnosti obhájce do protokolu prohlásit, že souhlasí se svým předáním do vyžadujícího státu.

(2) Vyžádaná osoba musí být před vyslovením souhlasu se svým předáním poučena

předsedou senátu za přítomnosti obhájce o významu takového souhlasu a o následcích, které jsou s ním spojeny, včetně vzdání se uplatnění zásady speciality. Souhlas s předáním nelze vzít zpět.

(3) Jestliže vyžádaná osoba učiní prohlášení podle odstavce 1, užije se ustanovení § 411 přiměřeně. Soud zamítne předání vyžádané osoby pouze v případech uvedených v § 411 odst. 6 písm. c), d) a e).

(4) Rozhodnutí o předání podle odstavce 1 soud vydá do 10 dnů od souhlasného prohlášení vyžádané osoby podle odstavce 1. Pro prodloužení lhůty se užije ustanovení § 411 odst. 11.

§ 413a **Odložení předání**

(1) Soud může rozhodnout o odložení předání vyžádané osoby na dobu, po kterou je nezbytná její přítomnost v České republice v souvislosti s jiným trestným činem, než pro který byl vydán evropský zatýkácí rozkaz, pro účely trestního řízení vedeného v České republice nebo výkonu trestu pravomocně uloženého soudem České republiky. Rozhodnutí o odložení předání může soud učinit současně s povolením předání, výjimečně i po povolení předání, byli-li zjištěni důvody pro odložení později nebo vyvstane-li nový důvod pro odložení, a to až do provedení předání. Při rozhodování o odložení předání vezme v úvahu zejména závažnost trestného činu, pro který má být osoba předána, závažnost trestného činu, pro který se vede v České republice trestní řízení, možnost předání této osoby z vyžadujícího státu zpět do České republiky, jakož i možnost dočasného předání osoby do vyžadujícího státu.

(2) O odložení předání může soud rozhodnout na návrh

- a) státního zástupce uvedeného v § 408 odst. 1,
- b) soudu a v přípravném řízení státního zástupce příslušných k vedení trestního řízení v České republice,
- c) soudu, který pravomocně uložil vyžádané osobě trest odnětí svobody, nebo
- d) vyžádané osoby.

(3) Pokud návrh na odložení předání nepodal státní zástupce nebo soud uvedený v odstavci 2 písm. a) až c), soud si před rozhodnutím o odložení předání vyžádá jejich stanoviska.

(4) Je-li osoba v předběžné nebo předávací vazbě, soud současně s rozhodnutím o odložení jejího předání rozhodne o jejím propuštění z takové vazby; ustanovení § 411 odst. 4 se v takovém případě neužije.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Proti rozhodnutí o propuštění z vazby podle odstavce 4 je přípustná stížnost pouze v případě, že byla současně podána stížnost proti rozhodnutí o odložení předání.

(6) Pomine-li důvod odložení předání, předseda senátu rozhodne o vzetí osoby do

předávací vazby.

(7) Předseda senátu ukončí řízení o předání, nastane-li důvod pro ukončení předběžného šetření podle § 409 odst. 3 písm. b), d), e), i) nebo j).

§ 414

Dočasné předání do členského státu

(1) Byl-li evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem trestního stíhání, na podkladě žádosti orgánu vyžadujícího státu příslušný soud na návrh státního zástupce rozhodne o tom, že se vyžádaná osoba dočasně předá do vyžadujícího státu k vykonání nezbytných procesních úkonů trestního řízení. V rozhodnutí stanoví přiměřenou lhůtu, jež nesmí být delší než tři měsíce, ve které musí být dočasně předaná osoba vrácena na území České republiky.

(2) Lhůtu uvedenou v odstavci 1 lze po dohodě s příslušným orgánem dožadujícího státu prodloužit. Tohoto prodloužení nesmí být využito k jinému účelu, než pro který bylo původně dočasné předání povoleno. Dočasné předání je možno provést opakovaně.

(3) Provedení dočasného předání zajišťuje soud uvedený v odstavci 1.

(4) Žádost podle odstavce 1 se doručí příslušnému státnímu zastupitelství. Ustanovení § 408 odst. 2 a 3 se zde užije obdobně.

(5) Doba, po kterou byla vyžádaná osoba v době dočasného předání ve vazbě v cizím státě, se nezapočítává do lhůt uvedených v § 411 odst. 10 a 11 a § 413 odst. 4.

§ 415

Lhůty

(1) Požívá-li osoba výsady nebo imunity podle zákona nebo podle mezinárodního práva, počínají lhůty uvedené v § 411 odst. 10 a v § 413 odst. 4 běžet ode dne, kdy příslušnému orgánu byla doručena informace o tom, že vyžádaná osoba byla této výsady nebo imunity zbavena.

(2) Je-li ke zbavení výsady nebo imunity příslušný orgán České republiky, požádá příslušný státní zástupce o to, aby tento orgán osobu výsady nebo imunity zbavil. Je-li ke zbavení výsady nebo imunity příslušný orgán jiného státu, mezinárodní organizace nebo Evropské unie, informuje neprodleně příslušný státní zástupce o této skutečnosti orgán vyžadujícího státu, který evropský zatýkací rozkaz vydal.

(3) Podala-li osoba stížnost na postup příslušných orgánů České republiky v rámci předávacího řízení k Ústavnímu soudu, počínají lhůty uvedené v § 411 odst. 10, § 413 odst. 4 a v § 416 odst. 2 běžet ode dne, kdy příslušnému orgánu bylo doručeno rozhodnutí Ústavního soudu o této stížnosti.

§ 416

Předání

(1) Předání osoby po povolení a s tím související propuštění této osoby z vazby zařídí předseda senátu krajského soudu.

(2) Rozhodne-li soud o předání vyžádané osoby, je vyžádaná osoba předána neprodleně, nejpozději do 10 dnů poté, co nabude právní moci rozhodnutí o předání, nebyl-li podán návrh na odložení předání podle § 413a.

(3) Brání-li předání vyžádané osoby ve lhůtě stanovené v odstavci 2 okolnosti vyžadujícím a předávajícím státem neovlivnitelné, dohodnou se příslušné orgány na nové době předání. Předání se musí uskutečnit nejpozději do 10 dnů od takto stanovené nové doby předání.

(4) Výjimečně lze dočasně odložit předání z humanitárních důvodů, zejména ohrozilo-li by předání život nebo zdraví vyžádané osoby. Předání se uskuteční ve lhůtě 10 dnů od okamžiku, kdy tyto důvody pominou.

(5) Nelze-li lhůty podle odstavců 2 až 4 dodržet, soud rozhodne o propuštění vyžádané osoby z vazby.

§ 417

Výkon trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření uloženého v členském státě

(1) Je-li předání vyžádané osoby zamítnuto z důvodu podle § 411 odst. 6 písm. e), vyzve příslušný soud orgán vyžadujícího státu, aby mu ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy doručil ověřenou kopii vykonatelného rozhodnutí, na jehož základě byl vydán evropský zatýkácí rozkaz, a jeho úřední překlad do českého jazyka.

(2) Nejsou-li ve lhůtě ověřená kopie vykonatelného rozhodnutí, na jehož základě byl vydán evropský zatýkácí rozkaz, a jeho úřední překlad do českého jazyka doručeny a osoba je ve vazbě, rozhodne příslušný soud o jejím propuštění.

(3) Před vrácením předané osoby do České republiky k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného léčení nebo ochranné výchovy podle § 411 odst. 7 vyzve příslušný soud orgán vyžadujícího státu k doručení ověřené kopie příslušného vykonatelného rozhodnutí a jeho úředního překladu do českého jazyka.

(4) Poté, co orgán vyžadujícího státu doručí vykonatelné rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 3 příslušnému soudu, uzná příslušný soud rozhodnutí orgánu vyžadujícího státu tak, že trest, který jím byl uložen, přemění na trest, který by mohl uložit, jestliže by v řízení o spáchaném trestném činu rozhodoval. Takto přiměřeně postupuje i v případě uložení ochranného léčení nebo ochranné výchovy. V řízení o uznání rozhodnutí orgánu vyžadujícího státu postupuje obdobně podle oddílu sedmého.

§ 418

Rozšíření předání na jiný trestný čin a souhlas s předáním nebo vydáním do dalšího státu

(1) Ustanovení tohoto oddílu se přiměřeně užijí na řízení o žádosti jiného členského státu, jemuž určitá osoba byla předána, o souhlas, aby ji mohl

a) stíhat pro jiný trestný čin spáchaný před předáním, vykonat na ní trest odnětí svobody či ochranné opatření spojené s omezením osobní svobody uložené pro jiný trestný čin než pro

ten, pro který bylo povoleno předání na základě evropského zatýkacího rozkazu,

b) předat do dalšího členského státu k trestnímu stíhání, výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření, nebo

c) vydat do třetího státu k trestnímu stíhání anebo výkonu trestu odnětí svobody.

(2) Příslušný soud rozhodne o žádosti podle odstavce 1 do 30 dnů poté, co mu byla tato žádost doručena.

(3) V řízení podle odstavců 1 a 2 nelze užít ustanovení § 413.

(4) Souhlasu podle odstavce 1 není třeba, pokud se osoba před soudem v době před svým předáním nebo po svém předání vzdala uplatnění zásady speciality nebo pokud byla předána ve zkráceném předávacím řízení.

§ 419

Souběh více evropských zatýkacích rozkazů

(1) Je-li do právní moci rozhodnutí o předání na tutěž vyžádanou osobu doručeno více evropských zatýkacích rozkazů, rozhodne příslušný soud na návrh státního zástupce o tom, který evropský zatýkací rozkaz bude vykonán. Zváží přitom okolnosti, závažnost a místo spáchání trestných činů, data vydání evropských zatýkacích rozkazů a zda byly vydány za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s omezením svobody. Orgánům ostatních vyžadujících států zašle své rozhodnutí na vědomí.

(2) Lhůty podle § 411 odst. 10 a § 413 odst. 4 počínají běžet od data doručení posledního evropského zatýkacího rozkazu.

§ 420

Souběh evropského zatýkacího rozkazu se žádostí o vydání

(1) Je-li do právní moci rozhodnutí o předání na tutěž vyžádanou osobu doručena rovněž žádost o vydání, rozhodne příslušný soud na návrh státního zástupce nejprve o předání podle § 411 a o tom, zda je vydání přípustné podle § 397. V případě rozhodnutí o předání podle § 411 odst. 1 a zároveň o přípustnosti vydání podle § 397 odst. 1 předseda senátu krajského soudu předloží věc Ministerstvu spravedlnosti k rozhodnutí, zda bude vykonán evropský zatýkací rozkaz nebo zda bude vyhověno žádosti o vydání. O souběhu evropského zatýkacího rozkazu a žádosti o vydání, o rozhodnutí podle § 397 a o předložení věci Ministerstvu spravedlnosti předseda senátu krajského soudu informuje neprodleně příslušný orgán vyžadujícího státu.

(2) Ministr spravedlnosti při rozhodování o tom, zda bude vykonán evropský zatýkací rozkaz nebo zda bude vyhověno žádosti o vydání, zváží okolnosti, závažnost a místo spáchání trestných činů, data vydání evropského zatýkacího rozkazu a žádosti o vydání a zda byly vydány za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s omezením svobody.

(3) Jestliže ministr spravedlnosti rozhodne o přednostním vykonání evropského

zatýkácího rozkazu, ihned tuto skutečnost sdělí příslušnému krajskému soudu, který dále postupuje podle § 416. Lhůta podle § 416 odst. 2 počíná běžet od data doručení sdělení ministra spravedlnosti o přednostním vykonání evropského zatýkácího rozkazu.

(4) Jestliže ministr spravedlnosti rozhodne o přednostním vyhovění žádosti o vydání, ihned tuto skutečnost sdělí krajskému soudu, který rozhodl o předání podle § 411 odst. 1, a příslušnému orgánu vyžadujícího státu. Dále se postupuje podle oddílu druhého.

(5) Rozhodnutí ministra spravedlnosti podle odstavce 4 je důvodem pro zrušení rozhodnutí podle § 411 odst. 1. O tom rozhodne krajský soud neprodleně poté, co obdrží sdělení ministra spravedlnosti podle odstavce 4, v neveřejném zasedání usnesením, proti kterému není stížnost přípustná. Usnesení doručí státnímu zástupci a orgánu vyžadujícího státu, který evropský zatýkácí rozkaz vydal.

§ 421

Další předání z České republiky do jiného členského státu

(1) Osoba, která byla do České republiky předána, může být dále předána jinému členskému státu pouze se souhlasem předávajícího státu, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Bez souhlasu předávajícího státu může být vyžádaná osoba dále předána jinému členskému státu pro trestný čin spáchaný před předáním v případě, že

a) vyžádaná osoba souhlasí s předáním do jiného členského státu; toto prohlášení musí být učiněno dobrovolně do protokolu za přítomnosti obhájce a příslušný soud musí tuto osobu předem poučit o důsledcích z jejího prohlášení vyplývajících,

b) se pro vyžádanou osobu uplatní ustanovení § 406 odst. 1 písm. a), d) a e) a odst. 2.

(3) Byla-li vyžádaná osoba vydána do České republiky ze třetího státu a nemůže být dále předána bez souhlasu tohoto třetího státu, informuje o tom příslušné státní zastupitelství neprodleně Ministerstvo spravedlnosti, které provede nezbytné úkony k zajištění souhlasu třetího státu s předáním. Lhůty uvedené v § 411 odst. 10 a v § 413 odst. 4 začínají běžet ode dne, kdy příslušný státní zástupce obdržel informaci od Ministerstva spravedlnosti o tom, že třetí stát souhlas s předáním udělil.

Průvoz pro účely předání

§ 422

(1) Jestliže má být na žádost jiného členského státu povolen průvoz osoby pro účely trestního řízení, o předání a zajišťovacích opatřeních rozhodne Nejvyšší soud, pokud žádost jiného členského státu o průvoz bude obsahovat informace o

a) totožnosti a státní příslušnosti předávané osoby,

b) vydání evropského zatýkácího rozkazu,

c) povaze a kvalifikaci trestného činu a

d) okolnostech spáchání trestného činu, včetně doby a místa.

(2) Povolení průvozu osoby pro účely uvedené v odstavci 1, které předpokládají zpětný průvoz přes území České republiky po provedení úkonu v cizím státě, je současně i povolením pro tento zpětný průvoz.

(3) Povolení průvozu není třeba v případě letecké přepravy bez plánovaného přistání na území České republiky. Pokud k neplánovanému přistání na území České republiky dojde a České republice nebyla doručena žádost členského státu o povolení průvozu obsahující informace uvedené v odstavci 1, osoba může být vzata do vazby až na 96 hodin. O vzetí osoby do vazby rozhodne Nejvyšší soud na návrh státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství.

(4) Nejvyšší soud rozhodne o zamítnutí žádosti o povolení průvozu, je-li požadován průvoz státního příslušníka České republiky nebo osoby s trvalým pobytem na území České republiky za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření.

(5) Je-li požadován průvoz státního příslušníka České republiky nebo osoby s trvalým pobytem na území České republiky za účelem trestního stíhání, Nejvyšší soud rozhodne o povolení průvozu s výhradou ve smyslu § 411 odst. 7.

Oddíl čtvrtý Průvoz pro účely řízení v cizině

§ 423

(1) O povolení průvozu osoby územím České republiky pro účely trestního řízení v cizím státě nebo výkonu trestu odnětí svobody v cizím státě na žádost orgánů cizího státu rozhoduje Nejvyšší soud. Na rozhodování o přípustnosti průvozu a zajišťovacích opatřeních se přiměřeně užijí ustanovení oddílu druhého.

(2) Povolení průvozu osoby pro účely uvedené v odstavci 1, které předpokládají zpětný průvoz přes území České republiky po provedení úkonu v cizím státě, je současně i povolením pro tento zpětný průvoz.

(3) Povolení průvozu není třeba v případě letecké přepravy bez plánovaného přistání na území České republiky. Pokud k neplánovanému přistání na území České republiky dojde a České republice nebyla doručena žádost cizího státu o povolení průvozu, osoba může být vzata do vazby až na 96 hodin. O vzetí osoby do vazby rozhodne Nejvyšší soud na návrh státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství.

§ 424

Průvoz pro účely vydání do členského státu

Pro průvoz osoby, která má být do jiného členského státu vydána z třetího státu anebo do třetího státu vydána z jiného členského státu, se užije ustanovení § 423 obdobně.

Oddíl pátý Dožádání

§ 425

Dožádáním se rozumí úkony, které po zahájení trestního řízení v České republice mají být na žádost orgánů České republiky provedeny v cizím státě, anebo úkony, které mají být v trestním řízení na žádost orgánů cizích států provedeny na území České republiky.

Dožádání do ciziny

§ 426

Pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak, dožádání státního zástupce se zasílají do cizího státu prostřednictvím Nejvyššího státního zastupitelství a dožádání předsedy senátu se zasílají prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti.

§ 426a

Je-li pro účely doručení písemnosti v trestním řízení osobě v cizím státě nebo v souvislosti s dožádáním do ciziny třeba pátrat po místě pobytu osoby v cizím státě, požádá soud a v přípravném řízení státní zástupce Policii České republiky o pořízení záznamu v Schengenském informačním systému za tímto účelem.

§ 427

Obsah a forma dožádání

(1) Dožádání musí obsahovat

- a) označení dožadujícího orgánu a den sepsání žádosti,
- b) přesný popis požadovaného úkonu v trestním řízení,
- c) popis skutku, kterého se dožádání týká, a jeho právní kvalifikaci s doslovným zněním zákonných ustanovení,
- d) údaje o obviněném, případně poškozeném nebo svědkovi, pokud se žádá jejich výslech, a
- e) další údaje potřebné k řádnému poskytnutí požadované právní pomoci.

(2) Dožádání musí být opatřeno podpisem oprávněného orgánu, který ho vydal, a otiskem kulatého razítka tohoto orgánu.

(3) Pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak, k dožádání a připojeným materiálům připojí dožadující orgán překlad do cizího jazyka vyhotovený příbraným tlumočnickem.

§ 427a

Doručení písemnosti v cizině

(1) Doručení písemnosti osobě v cizím státě poštou je možné, jen stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, anebo nebrání-li tomu předpisy cizího státu, na jehož území má být doručeno. Doručovaná písemnost nesmí obsahovat pohružku donucením.

(2) Na žádost státního zástupce ověří Nejvyšší státní zastupitelství, zda doručení podle odstavce 1 nebrání předpisy cizího státu, na jehož území má být doručeno, a způsob, jakým se takové doručení v cizím státu provádí. Na žádost soudu tyto skutečnosti ověří Ministerstvo spravedlnosti.

§ 428 **Platnost úkonů**

Doručení či důkazy provedené na žádost orgánu České republiky orgánem cizího státu jsou účinné, pokud byly provedeny v souladu s právním řádem dožádaného státu nebo pokud byly provedeny v souladu s právním řádem České republiky.

§ 428a **Použití důkazů získaných dožádáním do ciziny**

Orgány činné v trestním řízení nepoužijí bez výslovného souhlasu příslušného orgánu cizího státu důkazy získané dožádáním do ciziny pro jiné účely, než pro které byly poskytnuty, jestliže je k tomu zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo jestliže byly poskytnuty pod podmínkou dodržení těchto omezení.

§ 429 **Předvolání osob z ciziny**

(1) Pokud je při dokazování v České republice potřebná přítomnost osoby, která se zdržuje v cizím státě, je třeba jí doručit předvolání formou dožádání. Přítomnost této osoby není možné vynucovat použitím donucovacích prostředků ani hrozby sankcí.

(2) Osoba, která se na území České republiky dostaví na základě předvolání, nesmí být trestně stíhána, odsouzena nebo její osobní svoboda omezena pro trestný čin, který spáchala před vstupem na území České republiky.

(3) Trestní stíhání nebo omezení osobní svobody předvolané osoby je však přípustné

- a) pro trestný čin, pro který byla osoba předvolána jako obviněná,
- b) pokud se předvolaná osoba po vykonání úkonu dokazování zdržuje na území České republiky po dobu delší než 45 dní, přestože ho mohla opustit, nebo
- c) pokud se předvolaná osoba po opuštění území České republiky dobrovolně vrátí zpět anebo je na území České republiky dopravena z cizího státu zákonným způsobem.

§ 429a

Příslušný orgán může vydat rozhodnutí o úkonech uvedených v hlavě čtvrté oddílu

čtvrtém až sedmém i v případě, že úkon má být proveden mimo území České republiky a jeho provedení nelze dosáhnout bez tohoto rozhodnutí.

Dožádání z ciziny

§ 430

(1) Orgány činné v trestním řízení vykonávají právní pomoc požadovanou orgány cizího státu způsobem upraveným v tomto zákoně, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.

(2) K použití důkazů poskytnutých cizímu státu na základě dožádání pro jiný účel, než pro který byly poskytnuty, je zapotřebí výslovného souhlasu státního zástupce nebo soudu, který vyřizoval dožádání cizího státu, nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak. Na tuto skutečnost musí být orgán cizího státu upozorněn při poskytnutí těchto důkazů.

(3) Na žádost orgánu cizího státu je možné postupovat podle právního předpisu jiného státu, pokud požadovaný postup není v rozporu se zájmy České republiky uvedenými v § 377.

(4) Pokud o to orgán cizího státu požádá, je možné svědky a znalce vyslechnout pod přísahou.

(5) Přísaha pro svědky zní: "Přisahám na svoji čest, že vypovím úplnou a čistou pravdu a nic nezamlčím."

(6) Přísaha pro znalce zní: "Přisahám na svoji čest, že posudek podám podle svého nejlepšího vědomí a svědomí."

§ 431

Příslušnost k provedení dožádání

(1) Pro stanovení příslušnosti k provedení dožádání orgánu cizího státu se přiměřeně užijí ustanovení § 16 až 26.

(2) Je-li k provedení dožádání současně příslušných více soudů, může na podnět Ministerstva spravedlnosti soud, který je nejbližše společně nadřízen soudům, které by jinak byly k vykonání těchto úkonů příslušné, určit příslušnost některého z nich k vykonání všech nebo některých úkonů právní pomoci. Ustanovení § 24 a 25 se zde užijí přiměřeně.

(3) Je-li k provedení dožádání současně příslušných více státních zastupitelství, může Nejvyšší státní zastupitelství určit příslušnost některého z nich k vykonání všech nebo některých úkonů právní pomoci. Nejvyšší státní zastupitelství je v řízení o dožádání o právní pomoc příslušné i k rozhodování o odnětí a přikázání věci.

(4) Pokud mají soud nebo státní zastupitelství při provádění úkonů právní pomoci na základě dožádání orgánu cizího státu provést úkon trestního řízení mimo svůj obvod, postupují podle § 53 a 54.

(5) Orgán příslušný podle odstavce 1 k provedení žádosti o právní pomoc může výkon

této žádosti odložit, pokud by její provedení mohlo ohrozit trestní řízení vedené v České republice. Odmítnout provedení žádosti o právní pomoc může pouze tehdy, nesplňuje-li žádost požadavky mezinárodní smlouvy nebo její provedení by bylo v rozporu s § 377. V případě odložení nebo odmítnutí, byť i jen částečného, provedení žádosti je orgán příslušný podle odstavce 1 povinen orgánu cizího státu svůj postup odůvodnit.

§ 432

Úkony orgánů cizího státu

(1) Orgány cizího státu nemohou na území České republiky samostatně vykonávat úkony právní pomoci.

(2) Nejde-li o případ uvedený v § 411 odst. 2, § 442 a § 443 odst. 1, přítomnost orgánů cizího státu při úkonu právní pomoci vykonávaném na území České republiky v přípravném řízení je přípustná pouze se souhlasem Nejvyššího státního zastupitelství a v řízení před soudem se souhlasem Ministerstva spravedlnosti.

(3) Pokud vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, umožňuje přímý právní styk justičních orgánů, je příslušným k udělení souhlasu podle odstavce 2 soud, v přípravném řízení státní zástupce.

(4) Účastní-li se orgán cizího státu na základě svého dožádání výsledku v České republice, může požádat o možnost položit vyslýchanému doplňující otázky prostřednictvím orgánu činného v trestním řízení, který výsledek provádí. Orgán činný v trestním řízení provádějící výsledek je povinen takové žádosti vyhovět, ledaže by položení či formulace takové otázky odporovalo právnímu řádu České republiky.

§ 433

Doručení písemnosti z ciziny

(1) Pokud je písemnost, která má být doručena adresátovi v České republice, vyhotovena v českém jazyce nebo v jazyce, o kterém je předpoklad, že vzhledem ke všem okolnostem případu mu adresát rozumí, anebo je k ní připojen překlad do tohoto jazyka a orgán cizího státu nežádá osobní doručení, doručí se písemnost adresátovi podle ustanovení tohoto zákona upravujícího doručování do vlastních rukou (§ 64). Doručit zásilku uložení je možné pouze po marném pokusu o doručení při opakovaném doručení téže zásilky.

(2) Pokud písemnost není vyhotovena v jazyce za podmínek odstavce 1 a není k ní připojen ani překlad do tohoto jazyka, přičemž dožadující orgán nebyl povinen podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, zajistit překlad, vyhotovení překladu do tohoto jazyka zajistí orgán vykonávající právní pomoc a následně písemnost doručí postupem podle odstavce 1. Překlad není třeba vyhotovovat, pokud adresát po poučení o možnosti odmítnout převzetí písemnosti prohlásí, že je ochoten písemnost převzít.

(3) Pokud dožadující orgán žádá o doručení písemnosti do vlastních rukou adresáta, doručí se písemnost adresátovi osobně. Převzetí písemnosti adresát potvrdí podpisem na doručence dožadujícího orgánu nebo do protokolu doručujícího orgánu. Jestliže adresát odmítne písemnost převzít, uvede doručující orgán tuto skutečnost s uvedením důvodů, pro které adresát odmítl zásilku převzít, v protokolu či průvodním dopise, jímž dožádání vrátí

dožadujícímu orgánu. Doručení zásilky postupem podle odstavce 1 je v takovém případě vyloučeno. Nepodaří-li se ani opakovaně písemnost doručit adresátu do jeho vlastních rukou, doručující orgán vrátí dožádání zpět dožadujícímu orgánu s uvedením důvodů, pro které se nepodařilo zásilku doručit.

(4) Doručení písemnosti cizím státem osobě v České republice poštou je možné, jen stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, anebo v souladu s prohlášením o vzájemnosti podle zvláštního právního předpisu; doručovaná písemnost nesmí obsahovat pohružku donucením, a není-li vyhotovena v jazyce, o kterém cizí stát ví nebo důvodně předpokládá, že jej osoba ovládá, musí být zasílána s překladem do takového jazyka.

§ 434

Souhlas s použitím informací

(1) Informace získané v rámci policejní spolupráce z jiného členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu mohou být použity jako důkaz v trestním řízení jen na základě souhlasu příslušného orgánu tohoto státu. K vyžádání takového souhlasu je oprávněn státní zástupce a po podání obžaloby soud; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení tohoto oddílu o dožádání do ciziny. Vyžádání souhlasu není třeba, jestliže příslušný orgán cizího státu souhlas poskytl již v okamžiku předání informací, nebo jestliže vnitrostátní právo daného cizího státu takový souhlas nepožaduje.

(2) K použití informace poskytnuté v rámci policejní spolupráce jinému členskému státu Evropské unie nebo přidruženého státu jako důkazu v trestním řízení je třeba souhlasu státního zástupce nebo soudu. K udělení souhlasu je místně příslušné státní zastupitelství, nebo byla-li v dožadujícím státě podána obžaloba, soud, v jehož obvodu má sídlo policejní orgán, který žádost o policejní spolupráci vyřizoval; ke stanovení věcné příslušnosti se přiměřeně použijí ustanovení § 16 a 17. Na udělení souhlasu se přiměřeně použijí ustanovení tohoto oddílu o dožádání z ciziny.

(3) Souhlas podle odstavce 2 nelze udělit, pokud

a) použití takové informace jako důkazu by bylo v trestním řízení v České republice vyloučeno, nebo

b) hrozí, že by použitím takové informace jako důkazu bylo zmařeno trestní řízení vedené v České republice nebo by byl vážně ohrožen jiný důležitý zájem.

Zvláštní druhy dožádání

§ 435

Přeshraniční pronásledování

(1) V souladu s podmínkami vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, mohou příslušníci policejních orgánů při pronásledování vstoupit na území cizího státu a pokračovat v pronásledování osoby i na území tohoto státu a stejně tak orgány cizího státu mohou při pronásledování vstoupit na území České republiky a pokračovat zde v pronásledování osoby. Při provádění těchto úkonů na území České republiky jsou orgány cizího státu vázány právním řádem České republiky a pokyny policejního orgánu České

republiky.

(2) Nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak, orgán cizího státu při provádění pronásledování na území České republiky není oprávněn provádět domovní prohlídku (§ 82), prohlídku jiných prostor a pozemků (§ 83a), ani vstupovat do obydlí, jiných prostor a na pozemky, jakož i pronásledovanou osobu zadržet a vyslýchat.

(3) Pokud byla pronásledovaná osoba zadržena na území cizího státu na základě pronásledování podle odstavce 1 a není státním příslušníkem tohoto státu, státní zástupce požádá o její předběžné zadržení za účelem vydání nebo předání do 6 hodin od jejího zadržení na území cizího státu. Hodiny mezi půlnocí a devátou hodinou ranní se nezapočítávají.

(4) Pronásledovaná osoba, která byla na území České republiky dopadena na základě pronásledování podle odstavce 1 orgány policie cizího státu, pokud není státním příslušníkem České republiky či osobou bez státní příslušnosti, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, bude propuštěna do 6 hodin od jejího zadržení, ledaže příslušný orgán cizího státu v této lhůtě doručí žádost o vzetí této osoby do předběžné vazby za účelem vydání nebo předání. Hodiny mezi půlnocí a devátou hodinou ranní se nezapočítávají.

§ 436

Přeshraniční sledování

(1) V souladu s podmínkami vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, mohou příslušníci policejních orgánů při sledování vstoupit na území cizího státu a pokračovat ve sledování osoby a věci i na území tohoto státu a stejně tak orgány cizího státu mohou při sledování vstoupit na území České republiky a pokračovat zde ve sledování osoby a věci. Při provádění těchto úkonů na území České republiky jsou orgány cizího státu vázány právním řádem České republiky a pokyny policejního orgánu České republiky.

(2) Nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak, orgán cizího státu při provádění sledování na území České republiky není oprávněn provádět domovní prohlídku (§ 82), prohlídku jiných prostor a pozemků (§ 83a), ani vstupovat do obydlí, jiných prostor a na pozemky, jakož i sledovanou osobu zadržet a vyslýchat.

(3) K povolení sledování a provádění úkonů přímo souvisejících se sledováním osob a věcí na území České republiky podle odstavce 1 je příslušné Krajské státní zastupitelství v Praze. Povolení platí rovněž pro příslušné orgány České republiky, pokud od orgánů cizího státu převezmou v téže věci sledování na území České republiky.

(4) Nesnese-li věc odkladu, mohou orgány cizího státu provádět sledování na území České republiky i bez předchozího povolení uvedeného v odstavci 3. Orgán cizího státu je však povinen o povolení požádat bezodkladně, nejpozději však v okamžiku překročení státní hranice. Pokud je do 5 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit.

(5) K podání žádosti o provádění sledování na území cizího státu je oprávněn příslušný státní zástupce.

§ 437
Skryté vyšetřování

(1) V souladu s podmínkami vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, na žádost příslušných orgánů cizího státu nebo na žádost orgánu činného v trestním řízení může na území České republiky působit jako agent ve smyslu § 158e nebo provést předstíraný převod podle § 158c též policista cizího státu.

(2) K podání návrhu Vrchnímu soudu v Praze na povolení činnosti policisty cizího státu jako agenta podle § 158e a k povolení předstíraného převodu podle § 158c je příslušné Vrchní státní zastupitelství v Praze.

§ 437a
Přeshraniční odposlech

(1) Umožňuje-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, aby byl z cizího státu prováděn odposlech telekomunikačního provozu na území České republiky bez její technické pomoci, je k rozhodování o udělení souhlasu s provedením odposlechu nebo s jeho pokračováním a k souvisejícím úkonům příslušný Krajský soud v Praze; je-li v cizím státě provádějícím odposlech trestní řízení ve stadiu před podáním obžaloby, rozhodne na návrh státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze. Souhlas s provedením odposlechu nebo s jeho pokračováním lze udělit pouze při splnění podmínek uvedených v § 88.

(2) Umožňuje-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, aby byl z České republiky prováděn odposlech telekomunikačního provozu na území cizího státu bez jeho technické pomoci, státní zástupce a po podání obžaloby soud informuje cizí stát o předpokládaném nebo prováděném odposlechu.

Dočasné předání do ciziny za účelem provedení procesních úkonů

§ 438

(1) Na žádost orgánu cizího státu je možné osobu nacházející se ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky dočasně předat do cizího státu pro účely dokazování.

(2) Osobu uvedenou v odstavci 1 je možné dočasně předat jen tehdy, jestliže

- a) s dočasným předáním souhlasí,
- b) nemá v řízení v cizím státě postavení obviněného,
- c) její přítomnost na území České republiky není nezbytná z důvodu dokazování v trestním řízení,
- d) její nepřítomností se nezmění účel vazby anebo výkonu trestu vykonávaného na území České republiky,

e) dočasné předání nepřiměřeně neprodlouží trvání vazby, která je vykonávána na území České republiky, a

f) dočasné odevzdání nepřiměřeně neprodlouží výkon trestu odnětí svobody, který je vykonáván na území České republiky.

(3) Dočasné předání osoby povoluje a jeho provedení zajišťuje,

a) jde-li o vazbu v přípravném řízení, soud příslušný podle § 26 na návrh státního zástupce,

b) jde-li o vazbu v řízení po podání obžaloby, soud,

c) jde-li o výkon trestu odnětí svobody, okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

Soud příslušný k povolení dočasného předání osoby stanoví lhůtu, v níž musí být tato osoba vrácena do České republiky. Tuto lhůtu lze po dohodě s příslušným orgánem cizího státu prodloužit pouze ke stejnému účelu, pro který bylo dočasné předání osoby povoleno. Dočasné předání osoby lze provést i opakovaně.

(4) Doba, po kterou byla osoba ve vazbě v cizím státě, se nezapočítává do lhůt podle § 72 a 72a; tato doba se však započítává do délky výkonu trestu vykonávaného na území České republiky.

§ 439

Ustanovení § 438 se přiměřeně užije na dočasné předání osoby do cizího státu k účasti na úkonu právní pomoci vykonávaného na území cizího státu na žádost orgánů České republiky.

§ 440

Dočasné převzetí osoby z ciziny za účelem provedení procesních úkonů

(1) Jestliže je v trestním řízení na území České republiky potřebná účast jiné osoby než obviněného pro účely dokazování a tato osoba je v cizím státě ve vazbě anebo ve výkonu trestu odnětí svobody, požádá v řízení před soudem předseda senátu Ministerstvo spravedlnosti nebo v přípravném řízení státní zástupce Nejvyšší státní zastupitelství o zajištění dočasného převzetí této osoby na území České republiky. V žádosti uvede, k jakým úkonům a v jaké trestní věci je přítomnost této osoby potřebná a označí den nebo časové období, na které je potřebná přítomnost této osoby zabezpečit.

(2) Jestliže dožádaný stát povolí dočasné odevzdání osoby na území České republiky, rozhodne v řízení před soudem předseda senátu nebo v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce, že tato osoba bude po dobu dočasného odevzdání na území České republiky ve vazbě; vazebními důvody podle § 67 při tom není vázán. V usnesení se vždy uvede, že vazba začíná dnem převzetí této osoby na území České republiky.

(3) Vrácení této osoby do státu, který ji na území České republiky dočasně předal, a s tím související propuštění této osoby z vazby zařídí v řízení před soudem předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, k jejichž žádosti byla osoba na území České republiky

dočasně předána.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se přiměřeně užití rovněž na předání osoby z cizího státu k účasti na úkonu právní pomoci prováděného na území České republiky na žádost orgánů cizího státu.

(5) Podá-li dočasně převzatá osoba na území České republiky žádost o propuštění z vazby, předá soudce nebo v přípravném řízení státní zástupce tuto žádost příslušnému orgánu cizího státu.

(6) Nařídí-li příslušný orgán cizího státu, že má být dočasně převzatá osoba propuštěna z vazby na svobodu ještě v době, kdy se nachází na území České republiky, zařídí její propuštění z vazby na svobodu v řízení před soudem předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, k jejichž žádosti byla osoba na území České republiky dočasně předána, a to ve lhůtě pěti pracovních dnů ode dne, kdy obdržel rozhodnutí příslušného orgánu cizího státu o propuštění osoby z vazby. O propuštění této osoby z vazby informuje orgán cizího státu, který propuštění nařídil.

§ 441

Zajištění věci, jiné majetkové hodnoty a majetku

(1) Na zajištění věci, jiné majetkové hodnoty nebo majetku na základě žádosti orgánu cizího státu se přiměřeně použijí ustanovení hlavy druhé oddílu sedmého, hlavy čtvrté oddílu čtvrtého a hlavy dvacáté první oddílu pátého. Při výkonu zajištění majetku se postupuje podle zvláštního právního předpisu.

(2) Věc vydanou nebo odňatou na základě žádosti orgánu cizího státu o právní pomoc může soud a v přípravném řízení státní zástupce předat pro účely dokazování na nezbytnou dobu příslušnému orgánu cizího státu a zároveň jej požádá o její vrácení. Nebrání-li tomu práva třetích osob, může se vzdát jejího vrácení do České republiky. Pokud byla věc již vydána nebo odňata v trestním řízení vedeném v České republice, lze takovou věc dočasně předat orgánu cizího státu pro účely dokazování na stanovenou dobu se souhlasem státního zástupce nebo soudu, který vede trestní řízení.

(3) Předání věci orgánu cizího státu podle odstavce 2 věty první může být dočasně odloženo nebo věc může být orgánu cizího státu předána na dobu, jejíž délku určí soud a v přípravném řízení státní zástupce, je-li takové věci třeba pro trestní řízení vedené v České republice.

(4) Soud a v přípravném řízení státní zástupce, který na žádost orgánu cizího státu o právní pomoc zajistil věc, jinou majetkovou hodnotu nebo majetek, po přiměřené době ověří u tohoto orgánu, zda důvod zajištění trvá. Pokud tento orgán na opakované dotazy v přiměřené době nereaguje, má se za to, že důvod zajištění pominul.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 3 se přiměřeně užití také na zajištění a předání věci, kterou má vydávaná nebo předávaná osoba u sebe. Pokud je to možné, tato věc se předá orgánům cizího státu současně s vydávanou nebo předávanou osobou. Předat takovou věc je možné i v případě, nelze-li vydávanou nebo předávanou osobu předat pro její úmrtí nebo jde-li o uprchlého.

§ 441a
Předběžné zajištění věci

(1) Lze-li na základě zjištěných skutečností důvodně očekávat, že cizí stát požádá o zajištění a předání určité věci nacházející se na území České republiky podle § 441, nebo vydá příkaz k jejímu zajištění jako důkazního prostředku nebo pro účely jejího propadnutí či zabránění podle § 460e nebo 460i, a vzhledem k její povaze hrozí nebezpečí, že její pozdější zajištění bude zmařeno nebo ztíženo, může policejní orgán vydat příkaz k předběžnému zajištění této věci. Pro předběžné zajištění věci platí přiměřeně § 79.

(2) O vydání příkazu k předběžnému zajištění věci vyrozumí policejní orgán bez zbytečného odkladu státního zástupce nebo soud příslušný k vyřízení žádosti o zajištění a předání věci podle § 441 nebo k uznání příkazu k jejímu zajištění podle § 460e a 460i.

(3) Předběžné zajištění věci trvá nezbytně nutnou dobu, nejdéle však 10 dnů od vydání příkazu k předběžnému zajištění věci. O této skutečnosti je třeba neprodleně vyrozumět cizí stát, v jehož zájmu byla věc zajištěna, za účelem neprodleného zaslání žádosti o zajištění a předání této věci nebo za účelem zaslání příkazu k jejímu zajištění.

(4) Nedoručí-li ve stanovené lhůtě cizí stát žádost o zajištění a předání věci podle § 441 nebo příkaz k jejímu zajištění podle § 460e nebo 460i, policejní orgán vrátí předběžně zajištěnou věc osobě, u níž byla zajištěna, pokud ji nezajistí pro účely jiného trestního řízení. O vrácení takové věci nebo o jejím zajištění pro účely jiného trestního řízení vyrozumí policejní orgán bez zbytečného odkladu příslušného státního zástupce nebo soud.

Společný vyšetřovací tým

§ 442

(1) Pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, lze pro plnění úkolů v trestním řízení s příslušnými orgány jednoho nebo více cizích států uzavřít dohodu o vzniku společného vyšetřovacího týmu.

(2) Žádost o uzavření dohody podle odstavce 1 podává příslušný státní zástupce prostřednictvím Nejvyššího státního zastupitelství příslušnému orgánu cizího státu. V žádosti uvede

a) v jaké trestní věci má být společný vyšetřovací tým ustanoven, včetně popisu skutku a jeho právní kvalifikace,

b) cíl společného vyšetřovacího týmu a dobu, na kterou by měl být ustanoven, s možností prodloužení doby jeho trvání,

c) které policejní či jiné složky se za Českou republiku práce společného vyšetřovacího týmu zúčastní,

d) výčet pravomocí zúčastněných policejních složek České republiky a jiných účastníků týmu,

- e) poučení o případné trestní i občanskoprávní odpovědnosti členů týmu,
- f) ustanovení o ochraně osobních údajů,
- g) pracovní jazyk společného vyšetřovacího týmu,
- h) ustanovení procesního práva České republiky, která budou při práci týmu aplikována, a
- i) způsoby velení a komunikace.

(3) Dohodu podle odstavce 1 za Českou republiku uzavírá vždy Nejvyšší státní zastupitelství, a to jak na žádost příslušného státního zástupce, tak na žádost příslušného orgánu cizího státu. Pro náležitosti dohody platí odstavec 2 obdobně.

(4) Má-li společný vyšetřovací tým působit na území České republiky, je vedoucím týmu vždy osoba služebně činná v policejním orgánu České republiky.

(5) Důkazy provedené kterýmkoli členem společného vyšetřovacího týmu na území států, kde tento tým působí, pokud byly provedeny v souladu s právním řádem tohoto státu nebo s právním řádem České republiky, jsou účinné v trestním řízení vedeném v České republice.

(6) O úkony, které mají být provedeny ve státě, jehož policejní orgány nebyly vyslány do společného vyšetřovacího týmu, je třeba vždy požádat dožádáním (§ 425).

(7) Pro určení příslušnosti jednoho z více jinak příslušných státních zastupitelství pro úkony trestního řízení prováděné příslušníky Policie České republiky vyslanými do společného vyšetřovacího týmu, pokud je toho třeba v zájmu urychlení řízení nebo v jiném důležitém zájmu, se obdobně užije ustanovení § 431 odst. 3.

(8) Pokud má příslušné státní zastupitelství provést úkon trestního řízení mimo svůj obvod, postupuje podle § 53 a 54.

§ 443

(1) Jestliže byla uzavřena dohoda o společném vyšetřovacím týmu podle § 442, pracovníci příslušných orgánů cizího státu vyslaní do tohoto týmu se mohou v rámci společného vyšetřovacího týmu na území České republiky pod velením osoby služebně činné v policejním orgánu České republiky účastnit

- a) vydání a odnětí věci (§ 78 a 79),
- b) domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor a pozemků podle hlavy čtvrté oddílu pátého,
- c) ohledání (§ 113 a 114),
- d) vyšetřovacího pokusu (§ 104c),
- e) rekonstrukce (§ 104d),

f) prověrky na místě (§ 104e).

(2) Při provádění úkonů podle odstavce 1 na území České republiky jsou pracovníci příslušných orgánů cizího státu vázáni právním řádem České republiky a pokyny policejního orgánu České republiky.

(3) Pracovníci příslušných orgánů cizího státu vyslaní do společného vyšetřovacího týmu mohou být přítomni výsledkům obviněných (§ 90 až 94), svědků (§ 97 až 104), konfrontaci (§ 104a), rekognici (§ 104b) nebo podání vysvětlení podle § 158. Doplňující otázku mohou položit pouze se souhlasem orgánu činného v trestním řízení, který provádí výsledk. Orgán činný v trestním řízení provádějící výsledk otázku položí, jen pokud je v souladu s právním řádem České republiky.

(4) Vedoucí společného vyšetřovacího týmu je oprávněn v souladu s právním řádem České republiky pověřit provedením jednotlivých úkonů v cizím státě pracovníky příslušných orgánů cizího státu vyslané do společného vyšetřovacího týmu.

§ 444

Výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení a telefonu

(1) Stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, umožní předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce orgánu cizího státu na jeho žádost provést výsledk podezřelého, obviněného, svědka nebo znalce prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Výslech podezřelého nebo obviněného prostřednictvím videokonferenčního zařízení lze provést jen tehdy, jestliže podezřelý nebo obviněný s provedením takového výsledku souhlasí. Na to je třeba se jej výslovně dotázat. Vyjádření podezřelého nebo obviněného o tom, zda s provedením tohoto výsledku souhlasí, poznamenaná vyslýchající do protokolu, který zašle orgánu cizího státu.

(2) Stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce umožní orgánu cizího státu na jeho žádost provést výsledk svědka nebo znalce prostřednictvím telefonu. Výslech svědka nebo znalce prostřednictvím telefonu lze provést pouze tehdy, jestliže svědek nebo znalec s výsledkem prováděným prostřednictvím telefonu souhlasí. Na to je třeba se jej výslovně dotázat. Vyjádření svědka nebo znalce o tom, zda s provedením tohoto výsledku souhlasí, poznamenaná vyslýchající do protokolu, který zašle orgánu cizího státu.

(3) Na předvolání svědka nebo znalce se vztahují přiměřeně ustanovení tohoto zákona. Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce přibere, je-li toho třeba, k výsledku tlumočníka. O výsledku vždy sepíše protokol. Protokolace se řídí ustanoveními tohoto zákona. V protokolu o výsledku je třeba kromě údajů uvedených v § 55 uvést i technické podmínky, za kterých byl výsledk prováděn.

(4) Před započetím výsledku předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce ověří totožnost vyslýchané osoby a poučí ji podle ustanovení tohoto zákona. Pak umožní orgánu cizího státu, aby sám prováděl výsledk prostřednictvím videokonferenčního zařízení nebo telefonu.

(5) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce dbají na to, aby v průběhu výsledku nebyly porušeny základní zásady trestního řízení podle tohoto zákona a zájmy České

republiky uvedené v § 377. V případě jejich porušení předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce výslech přeruší a upozorní vyslýchající orgán cizího státu na toto porušení.

(6) Pokud vyslýchaná osoba odmítne vypovídat, ačkoli je podle tohoto zákona povinná výpověď podat, užijí se proti ní opatření podle ustanovení tohoto zákona přiměřeně.

(7) Ochrana vyslýchaným osobám se v případě potřeby poskytne za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem (§ 55 odst. 2) a zvláštním právním předpisem.

(8) Ustanovení hlavy třetí a hlavy páté upravující výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení se neužijí.

§ 445

(1) Nelze-li předvolat k výslechu do České republiky podezřelého, obviněného, svědka nebo znalce, nebo není-li to z důvodů hodných zřetele vhodné, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, požádat příslušný orgán cizího státu o zajištění výslechu podezřelého, obviněného, svědka nebo znalce prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Výslech podezřelého nebo obviněného prostřednictvím videokonferenčního zařízení lze provést jen tehdy, jestliže podezřelý nebo obviněný s takovým výslechem souhlasí.

(2) Nelze-li předvolat k výslechu do České republiky svědka nebo znalce, nebo není-li to z důvodů hodných zřetele vhodné, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, požádat příslušný orgán cizího státu o zajištění výslechu svědka nebo znalce prostřednictvím telefonu. Výslech svědka nebo znalce po telefonu lze provést jen tehdy, jestliže svědek nebo znalec s takovým výslechem souhlasí.

(3) Žádost o provedení výslechu podle odstavců 1 a 2 musí obsahovat kromě údajů uvedených v § 427 i jméno osoby, která bude provádět tento výslech na území České republiky, a důvod, proč není možné, aby se vyslýchaná osoba dostavila k výslechu do České republiky.

(4) Po ověření totožnosti vyslýchané osoby orgánem cizího státu provádí výslech předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce; postupuje přitom podle ustanovení hlavy páté. Námitkám vzneseným orgánem cizího státu, které se týkají způsobu provádění výslechu vzhledem k základním zásadám trestního řízení tohoto státu, je nutno vyhovět.

(5) Ustanovení hlavy třetí a hlavy páté upravující výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení se neužijí.

§ 446

Informace z Rejstříku trestů

K vyřízení žádosti orgánu cizího státu, který není členským státem Evropské unie, o poskytnutí údajů z Rejstříku trestů je příslušné v přípravném řízení Nejvyšší státní zastupitelství a v řízení po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání Ministerstvo spravedlnosti, nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, přímý styk justičních orgánů.

Oddíl šestý
Převzetí a předávání trestních věcí

§ 447

Převzetí trestní věci z ciziny

(1) O návrhu orgánu cizího státu, aby trestní řízení vedené proti občanu České republiky, který na území tohoto státu spáchal soudně trestný čin, převzaly příslušné orgány České republiky, rozhoduje Nejvyšší státní zastupitelství. Rozhodne-li o tom, že se trestní řízení přebírá, dá bezodkladně podnět věcně a místně příslušnému orgánu k trestnímu řízení podle tohoto zákona.

(2) Pokud vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, umožňuje přímý styk justičních orgánů ohledně převzetí trestního řízení, rozhoduje o převzetí trestního řízení státní zástupce, který by jinak byl ve věci příslušný k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení.

(3) Procesní úkony provedené orgány dožadujícího státu v souladu s právním řádem tohoto státu lze využít v trestním řízení vedeném v České republice stejně, jako kdyby ho provedly orgány České republiky, je-li dodržena zásada, že jejich využití nedá takovým úkonům větší důkazní hodnotu, než kterou by měly v dožadujícím státě.

§ 448

Předání trestního řízení do ciziny

(1) Trestní řízení pro trestný čin spáchaný na území České republiky, z jehož spáchání je podezřelá osoba, která je občanem cizího státu, nebo pro trestný čin spáchaný touto osobou na území cizího státu, lze předat do cizího státu, jehož je podezřelá osoba občanem nebo na jehož území měl být trestný čin spáchán.

(2) Předání trestního řízení do cizího státu je možné pouze na základě žádosti státního zástupce a po podání obžaloby na základě žádosti soudu. Žádost o převzetí trestního řízení předloží státní zástupce Nejvyššímu státnímu zastupitelství, po podání obžaloby soud Ministerstvu spravedlnosti.

(3) Nejvyšší státní zastupitelství žádost státního zástupce a Ministerstvo spravedlnosti žádost soudu o převzetí trestního řízení přezkoumají zejména s ohledem na podmínky a náležitosti vyplývající z tohoto zákona nebo mezinárodní smlouvy a požadavky vyplývající z dosavadního vzájemného styku a zašlou ji do cizího státu, pokud ji nevrátí spolu s uvedením důvodů, ze kterých ji nebylo možné do cizího státu zaslat. V souvislosti s přezkoumáním žádosti o převzetí trestního řízení může Nejvyšší státní zastupitelství požádat státního zástupce a Ministerstvo spravedlnosti soud o nezbytné opravy a doplnění.

(4) Stanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, přímý styk justičních orgánů při předávání trestního řízení, může žádost o převzetí trestního řízení orgánu cizího státu zaslat přímo státní zástupce nebo po podání obžaloby soud.

(5) Rozhodl-li orgán dožádaného státu o převzetí trestního řízení, nelze na území České republiky pokračovat v trestním řízení pro trestný čin, pro který bylo trestní řízení

předáno, nebo nařídít výkon trestu uloženého za čin, pro který bylo trestní řízení předáno.

(6) Orgány České republiky však mohou v trestním řízení pokračovat nebo nařídít výkon trestu, jestliže dožádaný stát

- a) oznámí, že ve věci nebude konat řízení,
- b) dodatečně odvolá své rozhodnutí o převzetí trestního řízení,
- c) oznámí, že v řízení nebude pokračovat, nebo řízení ukončí, nebo
- d) přes opakované dotazy a přes upozornění, že orgány České republiky mohou v trestním řízení pokračovat nebo nařídít výkon trestu, neoznámí své rozhodnutí, zda trestní řízení přebírá.

Oddíl sedmý Výkon rozhodnutí ve vztahu k cizině

Uznávání a výkon cizozemských rozhodnutí

§ 449

Cizozemské rozhodnutí

Cizozemským rozhodnutím se pro účely tohoto oddílu rozumí rozhodnutí vydané soudem jiného státu pro čin trestný podle právního řádu České republiky, kterým

- a) byla vyslovena vina, ale uložení trestu bylo podmíněně odloženo,
- b) byl uložen trest odnětí svobody nebo podmíněný trest odnětí svobody,
- c) byl uložen peněžitý trest nebo zákaz činnosti,
- d) bylo uloženo ochranné opatření,
- e) byl přeměněn podmíněný trest nebo peněžitý trest na trest odnětí svobody, nebo
- f) bylo vysloveno propadnutí majetku nebo jeho části nebo bylo vysloveno propadnutí věci anebo její zabrání (dále jen "cizozemské rozhodnutí o majetku").

§ 450

Podmínky uznání

(1) Cizozemské rozhodnutí je možno uznat na území České republiky, jestliže

- a) tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána,
- b) rozhodnutí bylo vydáno v řízení, které odpovídá zásadám uvedeným v čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod,
- c) osoba nebyla odsouzena za trestný čin, který má výlučně politický anebo vojenský

charakter,

d) výkon trestu není podle právního řádu České republiky promlčen,

e) osoba nebyla pro tento skutek již odsouzena českým soudem,

f) nebylo na území České republiky uznáno cizozemské rozhodnutí jiného státu vůči téže osobě pro tentýž skutek a

g) uznání neodporuje chráněným zájmům podle § 377.

(2) Cizozemské rozhodnutí je možné výjimečně uznat na území České republiky bez splnění podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a), jestliže je zaručena vzájemnost. Podmínky vzájemnosti ověří příslušný soud u Ministerstva spravedlnosti.

§ 451

Přeměna trestu

(1) Cizozemské rozhodnutí se uzná tak, že v něm uložený trest příslušný soud přemění na trest, který by mohl uložit, jestliže by v řízení o spáchaném trestném činu sám rozhodoval. Soud nesmí uložit trest přísnější, než byl trest uložený přeměňovaným cizozemským rozhodnutím, ani ho přeměnit na jiný druh trestu.

(2) Pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, lze v České republice provést výkon trestu ve vyšší výměře, než jakou připouští její zákon.

(3) Jestliže druh trestu odnětí svobody uloženého uznaným cizozemským rozhodnutím a délka jeho trvání jsou slučitelné s právním řádem České republiky, soud v rozhodnutí o uznání současně rozhodne, že se bude ve výkonu trestu uloženého cizozemským rozhodnutím pokračovat bez jeho přeměny podle odstavce 1. Tento postup je vyloučen, jestliže soud uzná cizozemské rozhodnutí jen pro některý z více trestných činů, kterých se cizozemské rozhodnutí týká.

§ 452

Řízení o uznání cizozemského rozhodnutí

(1) Návrh na uznání cizozemského rozhodnutí na území České republiky předloží na základě žádosti orgánu cizího státu Ministerstvo spravedlnosti příslušnému krajskému soudu, v jehož obvodu má obviněný trvalý pobyt. Pokud obviněný nemá na území České republiky trvalý pobyt, je k řízení příslušný Krajský soud v Praze. Jde-li o cizozemské rozhodnutí o majetku, je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodě se nachází majetek nebo věc, kterých se cizozemské rozhodnutí týká.

(2) Krajský soud rozhodne po písemném vyjádření státního zástupce ve veřejném zasedání rozsudkem, který doručí odsouzenému, státnímu zástupci a Ministerstvu spravedlnosti. Je-li odsouzený v době uznávacího řízení ve výkonu trestu odnětí svobody v cizím státě, doručuje mu soud rozsudek vždy prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti.

(3) Proti tomuto rozsudku je odvolání přípustné. Odvolací soud v neveřejném zasedání rozhodne, zda se cizozemské rozhodnutí uznává či nikoli.

§ 453

Účinky uznaného cizozemského rozhodnutí

(1) Uznané cizozemské rozhodnutí má stejné právní účinky jako rozsudek soudu České republiky.

(2) Týká-li se cizozemské rozhodnutí více odsouzených, účinky uznání nastávají pouze vůči tomu z odsouzených, kterého se týkal návrh na uznání.

§ 454

Vazba

(1) Před rozhodnutím o uznání cizozemského rozhodnutí může soud uvedený v § 452 odst. 1 na základě žádosti cizího státu postoupené Ministerstvem spravedlnosti nebo i bez takové žádosti rozhodnout o vzetí osoby odsouzené cizozemským rozhodnutím, o jehož uznání se jedná, do vazby, pokud se taková osoba nachází na území České republiky. Vazebními důvody podle § 67 není tento soud vázán.

(2) Odsouzeného, jehož cizí stát na základě rozhodnutí o uznání cizozemského rozhodnutí předal k výkonu trestu odnětí svobody, převezmou orgány Vězeňské služby. Do 24 hodin od předání rozhodne soudce soudu uvedeného v § 452 odst. 1 o jeho vzetí do vazby; vazebními důvody podle § 67 není vázán.

(3) Proti rozhodnutí o vzetí do vazby je přípustná stížnost, která nemá odkladný účinek.

455

Vykonávací řízení

(1) Bylo-li cizozemské rozhodnutí podle § 452 uznáno, může Ministerstvo spravedlnosti vyslovit souhlas s převzetím odsouzeného k výkonu trestu nebo požádat stát, jehož soud vynesl rozhodnutí, aby odsouzeného předal.

(2) O výkonu uznaného cizozemského rozhodnutí (§ 452) rozhodne příslušný soud (§ 16 až 18) ve veřejném zasedání rozsudkem.

(3) Výkon uznaného cizozemského rozhodnutí týkajícího se majetku nařídí okresní soud, v jehož obvodě se nachází majetek nebo věc, kterých se rozhodnutí týká.

(4) Soud příslušný podle odstavců 2 a 3 rozhoduje i o všech souvisejících otázkách vykonávacího řízení včetně návrhu na zhlazení odsouzení.

(5) Jestliže se odsouzený nachází ve výkonu trestu odnětí svobody v cizím státě na základě uznaného cizozemského rozhodnutí, soud nařídí výkon takového rozhodnutí před stanovenou dobou odevzdání odsouzeného k výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky. Pokud k odevzdání odsouzeného na území České republiky nedošlo a odsouzený v cizím státě vykonal celý trest odnětí svobody anebo byl z jeho výkonu podmíněně propuštěn, je výkon uznaného cizozemského rozhodnutí na území České republiky nepřipustný.

(6) Současně s nařízením výkonu trestu odnětí svobody, anebo v případě uvedeném v

odstavci 5 po odevzdání odsouzeného na území České republiky, soud rozhodne o započítání vazby podle § 454, jakož i vazby už započtené a trestu odnětí svobody už vykonaného v cizím státě a doby převozu odsouzeného do trestu, který má být vykonán.

(7) Soud učiní úkony směřující k upuštění od výkonu trestu z uznaného cizozemského rozhodnutí, jakmile ho stát, o jehož rozhodnutí jde, informoval o amnestii, milosti nebo jiném rozhodnutí či opatření, v jehož důsledku se uznané cizozemské rozhodnutí stalo nevykonatelným. Jestliže amnestií, milostí anebo jiným rozhodnutím anebo opatřením byl trest zmírněn anebo prominut jen zčásti, soud rozhodne o tom, jaký trest odsouzený má ještě vykonat. Proti rozhodnutí soudu je přípustná stížnost.

(8) Pokud není v tomto ustanovení stanoveno jinak, na výkon uznaného cizozemského rozhodnutí se použije přiměřeně ustanovení hlavy dvacáté první.

§ 455a

Sdílení propadlého nebo zabraného majetku

(1) Umožňuje-li takový postup vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, může Česká republika s cizím státem uzavřít dohodu o sdílení majetku, který propadl nebo byl zabrán na základě uznaného cizozemského rozhodnutí o majetku. K uzavření dohody je za Českou republiku příslušné Ministerstvo financí. Návrh na uzavření takové dohody může Ministerstvu financí podat i soud, který cizozemské rozhodnutí o majetku uznal.

(2) Obdobně podle odstavce 1 se postupuje při sdílení majetku, který propadl nebo byl zabrán v cizím státě na žádost České republiky.

(3) Sdílený majetek z cizího státu přebírá a do cizího státu předává organizační složka státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu.

§ 456

Náklady řízení

(1) Odsouzený, kterého s jeho souhlasem předal cizí stát k výkonu cizozemského rozhodnutí do České republiky, je povinen nahradit státu paušální částkou náklady, které stát v souvislosti s jeho předáním vynaložil.

(2) Paušální částku uvedenou v odstavci 1 stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.

(3) O povinnosti k náhradě nákladů podle odstavce 1 rozhodne předseda senátu příslušného soudu (§ 455 odst. 2) po právní moci rozsudku, jímž bylo rozhodnuto o výkonu cizozemského rozhodnutí.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Předání výkonu rozsudku do ciziny

§ 457

(1) Jestliže se odsouzený, který má podle pravomocného rozsudku soudu České republiky vykonat trest nebo jeho dosud nevykonaný zbytek, nachází na území cizího státu a nebyl vydán, může soud, jenž je příslušný k zajištění výkonu takového rozsudku, prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti požádat příslušný orgán tohoto státu o zajištění výkonu rozsudku na jeho území, a to za podmínek stanovených mezinárodní smlouvou závaznou pro Českou republiku i stát, na jehož území se odsouzený nachází, a není-li takové mezinárodní smlouvy, za podmínek stanovených právním řádem státu, na jehož území se odsouzený nachází.

(2) Na žádost soudu ověří Ministerstvo spravedlnosti podmínky, za nichž cizí stát může převzít výkon rozsudku soudu České republiky.

Převzetí a předání výkonu podmíněného trestu odnětí svobody

§ 458

Převzetí výkonu podmíněného trestu odnětí svobody

(1) Jestliže podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, spočívá výkon cizozemského rozhodnutí pouze v převzetí dohledu a kontroly nad odsouzeným, který je na svobodě, aniž by Česká republika současně přebírala závazek zajistit výkon uloženého trestu nebo jeho zbytku, rozhodne o uznání cizozemského rozhodnutí v tomto rozsahu okresní soud, v jehož obvodu se odsouzený zdržuje. Soud, v jehož obvodu se odsouzený zdržuje, je příslušným též k zajištění výkonu dohledu a kontroly nad odsouzeným.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 459

Žádost o předání výkonu podmíněného trestu odnětí svobody do ciziny

Stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, může soud, který uložil podmíněný trest odnětí svobody osobě, jež má trvalý pobyt v cizím státě, anebo který takovou osobu podmíněně propustil z výkonu trestu odnětí svobody, požádat prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti příslušný orgán státu, ve kterém má odsouzený trvalý pobyt, aby rozhodl, že jeho orgány budou sledovat chování odsouzeného ve zkušební době.

§ 460

Důsledky odevzdání výkonu podmíněného trestu odnětí svobody

Vyhověl-li orgán dožádaného státu žádosti podle § 459, je soud nadále oprávněn rozhodnout o tom, zda se odsouzený ve zkušební době osvědčil anebo zda se trest vykoná. Pravomocné rozhodnutí o tom, že se trest vykoná, předloží v případě potřeby Ministerstvu spravedlnosti spolu s žádostí podle § 457 odst. 1.

Oddíl osmý

Zvláštní ustanovení o uznávání a výkonu rozhodnutí o zajištění majetku nebo důkazního prostředku mezi členskými státy Evropské unie

§ 460a

(1) Ustanovení tohoto oddílu se použijí na zajištění

a) majetku nebo jeho části, věcí nebo jiných majetkových hodnot, u kterých je podezření, že byly určeny ke spáchání trestného činu, nebo k jeho spáchání byly užity, nebo jsou výnosem z trestné činnosti nebo svou hodnotou odpovídají, byť i jen zčásti, takovému výnosu (dále jen "majetek"), nebo

b) důkazního prostředku uvedeného v § 112 (dále jen "důkazní prostředek"),

jestliže se nacházejí na území členského státu Evropské unie (dále jen "vykonávající stát") na základě příkazu k zajištění majetku nebo důkazního prostředku vydaného v jiném členském státě Evropské unie (dále jen "vydávající stát").

(2) Příkazem k zajištění se rozumí příkaz příslušného justičního orgánu vydávajícího státu vydaný v souladu s právním předpisem Evropské unie, kterým má být zabráněno zničení, pozměnění, převodu nebo prodeji majetku, který může být předmětem propadnutí nebo zabránění, nebo důkazního prostředku.

(3) Nestanoví-li ustanovení tohoto oddílu jinak, použijí se na zajištění majetku nebo důkazních prostředků ustanovení oddílu čtvrtého hlavy čtvrté a ustanovení oddílu prvního a pátého této hlavy.

Zajištění majetku nebo důkazního prostředku v jiném členském státě

§ 460b

(1) Je-li třeba zajistit majetek nebo důkazní prostředek nacházející se ve vykonávajícím státě, vydá předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce příkaz k jeho zajištění. Příkaz k zajištění majetku nebo důkazního prostředku musí obsahovat

a) název, adresu, číslo telefonu a faxu a elektronickou adresu orgánu, který příkaz vydal,

b) den a místo vydání příkazu,

c) popis skutkového děje s přesným vyznačením doby, místa a způsobu spáchání trestného činu,

d) zákonné pojmenování trestného činu s doslovným zněním příslušných zákonných ustanovení,

e) označení a popis majetku nebo důkazního prostředku a místo, kde se v cizině nachází, a

f) poučení o opravném prostředku podle odstavce 6.

(2) K příkazu se připojí osvědčení o vydání příkazu k zajištění majetku nebo důkazního prostředku s překladem do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků vykonávajícího státu nebo do jazyka, v němž je vykonávající stát ochoten příkaz k zajištění přijmout. Vzor osvědčení o vydání příkazu k zajištění majetku nebo důkazního prostředku stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.

(3) V případě zajištění důkazního prostředku se připojí k příkazu podle odstavce 1

žádost o předání důkazního prostředku do České republiky. V případě zajištění majetku se připojí žádost o uznání a výkon rozhodnutí o propadnutí majetku nebo o propadnutí či zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty neprodleně po vydání tohoto rozhodnutí.

(4) K příkazu k zajištění důkazního prostředku může být připojena žádost, aby justiční orgán vykonávajícího státu při výkonu tohoto příkazu zohlednil v žádosti uvedená ustanovení trestního řádu, pokud to není v rozporu se základními právními zásadami vykonávajícího státu.

(5) Nelze-li připojit žádost podle odstavce 3, obsahuje osvědčení podle odstavce 2 pokyn, aby zajištění trvalo až do doby předložení této žádosti včetně předpokládaného termínu jejího předložení.

(6) Proti příkazu k zajištění majetku podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

§ 460c

Příkaz k zajištění majetku nebo důkazního prostředku včetně osvědčení podle § 460b odst. 2 zašle předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce bez zbytečného odkladu po jeho vydání přímo příslušnému justičnímu orgánu vykonávajícího státu. Zaslání prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti v případě příkazu vydaného předsedou senátu nebo prostřednictvím Nejvyššího státního zastupitelství v případě příkazu vydaného státním zástupcem, není vyloučeno. Osobě přímo dotčené příkazem k zajištění majetku nebo důkazního prostředku se příkaz doručí až poté, co příslušný justiční orgán vykonávajícího státu zajistil výkon tohoto příkazu ve vykonávajícím státě.

§ 460d

Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, který vydal příkaz k zajištění majetku nebo důkazního prostředku, je povinen bez odkladu informovat příslušný justiční orgán vykonávajícího státu o zrušení tohoto příkazu.

Uznání příkazu k zajištění majetku vydaného justičním orgánem jiného členského státu a zajištění výkonu rozhodnutí o uznání tohoto příkazu

§ 460e

(1) K rozhodování o uznání příkazu k zajištění majetku vydaného justičním orgánem vydávajícího státu a k zajištění výkonu rozhodnutí o uznání tohoto příkazu je příslušný státní zástupce krajského státního zastupitelství, v jehož obvodu se nachází majetek, kterého se toto rozhodnutí týká; je-li současně příslušných více státních zástupců, postupuje se podle § 431 odst. 3.

(2) Byl-li příkaz k zajištění majetku vydaný justičním orgánem vydávajícího státu zaslán státnímu zástupci, který není k rozhodování o uznání takového příkazu příslušný, postoupí jej tento státní zástupce neprodleně příslušnému státnímu zástupci; o tomto postoupení vyrozumí justiční orgán vydávajícího státu, který mu takový příkaz zaslal.

(3) K provádění úkonů podle hlavy čtvrté, u nichž je dána pravomoc soudu, je v tomto řízení příslušný okresní soud podle § 26.

§ 460f

(1) Státní zástupce rozhodne o uznání příkazu k zajištění majetku vydaného justičním orgánem vydávajícího státu, s výjimkou případů uvedených v odstavcích 2 a 3, a bez odkladu zajistí výkon tohoto rozhodnutí zajištěním majetku podle oddílu čtvrtého hlavy čtvrté, s výjimkou případů uvedených v odstavci 4 větě druhé a § 460g odst. 1. O uznání příkazu k zajištění majetku vydaného justičním orgánem vydávajícího státu rozhodne státní zástupce nejpozději do 24 hodin, pokud je možné v této lhůtě opatřit dostatek podkladů k jeho rozhodnutí. Pokud státní zástupce nerozhodne o uznání příkazu k zajištění majetku vydaného justičním orgánem vydávajícího státu v uvedené lhůtě, rozhodne o tomto uznání neprodleně po opatření dostatečných podkladů pro své rozhodnutí. V odůvodnění usnesení uvede důvody, pro které nebylo možné ve lhůtě rozhodnout.

(2) Státní zástupce rozhodne o neuznání příkazu k zajištění majetku vydaného justičním orgánem vydávajícího státu, pokud

a) k příkazu k zajištění majetku není připojeno osvědčení podle § 460b odst. 2, nebo je toto osvědčení neúplné nebo zjevně neodpovídá obsahu příkazu, ledaže údaje uvedené v příkazu nebo jiném dokumentu justičního orgánu vydávajícího státu jsou dostatečné pro rozhodnutí o uznání příkazu k zajištění majetku, anebo je tento orgán na výzvu a ve lhůtě podle odstavce 3 doplnil, opravil nebo osvědčení dodatečně předložil,

b) čin není trestný podle práva obou států, pokud nejde o jednání podle § 412; v případě trestných činů týkajících se daní, poplatků, cel nebo měny nelze uznání příkazu justičního orgánu vydávajícího státu odmítnout pouze z toho důvodu, že právní předpisy České republiky neukládají tentýž druh daní, poplatků a cel nebo neobsahují stejná ustanovení týkající se daní, poplatků, cel a měny jako právní předpisy vydávajícího státu,

c) trestní stíhání je nepřípustné z důvodů podle § 11 odst. 1 písm. f), g), h) a odstavce 4,

d) majetek uvedený v příkazu nemůže být předmětem zajištění podle zvláštního právního předpisu,

e) příkaz nebyl vydán v rámci trestního řízení ve vydávajícím státě, nebo

f) příkaz je v rozporu se zájmy České republiky chráněnými v § 377.

(3) Jestliže údaje uvedené v příkazu k zajištění majetku, vydaném justičním orgánem vydávajícího státu, nebo v osvědčení podle § 460b odst. 2, nejsou dostatečné pro rozhodnutí státního zástupce o uznání tohoto příkazu nebo zjevně neodpovídají obsahu příkazu nebo osvědčení, anebo osvědčení není připojeno, vyzve státní zástupce justiční orgán vydávajícího státu k zaslání osvědčení nebo k doplnění příkazu nebo osvědčení o potřebné údaje nebo k jejich opravě, a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

(4) Státní zástupce neprodleně informuje justiční orgán vydávajícího státu o uznání či částečném uznání jeho příkazu k zajištění majetku a o zajištění výkonu rozhodnutí o uznání příkazu. Stejně tak neprodleně informuje tento orgán o neuznání jeho příkazu k zajištění majetku, jakož i o tom, že zajištění nelze provést, neboť majetek, který je předmětem zajištění, se ztratil, byl zničen nebo jej není možné nalézt na místě uvedeném v osvědčení podle § 460b

odst. 2.

(5) Proti usnesení o uznání příkazu k zajištění majetku vydaného justičním orgánem vydávajícího státu podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Stížností nelze napadnout důvody, pro které byl příkaz k zajištění majetku vydán justičním orgánem vydávajícího státu. Státní zástupce vyrozumí justiční orgán vydávajícího státu o podání stížnosti a o výsledku řízení o této stížnosti.

§ 460g

Odklad výkonu rozhodnutí o uznání příkazu k zajištění majetku

(1) Uzná-li státní zástupce příkaz k zajištění majetku vydaný justičním orgánem vydávajícího státu, může rozhodnout o odložení výkonu rozhodnutí o uznání tohoto příkazu, jestliže

a) by jeho výkon mohl narušit trestní řízení probíhající v České republice, nebo

b) majetek uvedený v příkazu k zajištění vydaném justičním orgánem vydávajícího státu již byl zajištěn v rámci jiného trestního řízení probíhajícího v České republice nebo v jiném státě.

(2) Státní zástupce neprodleně informuje justiční orgán vydávajícího státu o odložení výkonu rozhodnutí o uznání příkazu podle odstavce 1 včetně důvodů pro toto odložení, a lze-li ji odhadnout, i o předpokládané délce trvání tohoto odložení. Dále informuje justiční orgán vydávajícího státu o dalších omezeních, která se vztahují na majetek uvedený v příkazu k zajištění vydaném justičním orgánem vydávajícího státu, pokud jsou mu známa.

(3) Jakmile pomine důvod odložení výkonu rozhodnutí o uznání příkazu podle odstavce 1, státní zástupce zajistí výkon rozhodnutí o uznání příkazu k zajištění majetku podle § 460f a neprodleně o tom vyrozumí justiční orgán vydávajícího státu.

§ 460h

Trvání, omezení a zrušení zajištění majetku

(1) Zajištění majetku podle § 460f trvá až do doby výkonu rozhodnutí o uznání příkazu justičního orgánu vydávajícího státu, kterým bylo vysloveno propadnutí nebo zabránění majetku uvedeného v příkazu k zajištění majetku nebo jeho části, anebo do doby zrušení zajištění majetku státním zástupcem podle odstavce 3.

(2) Státní zástupce, který rozhodl o uznání příkazu k zajištění majetku vydaného justičním orgánem vydávajícího státu a zajistil výkon tohoto rozhodnutí, rozhodne o omezení zajištění majetku, byl-li vyrozuměn justičním orgánem vydávajícího státu o tom, že rozsah zajištění majetku uvedený v příkazu k zajištění byl ve vydávajícím státě omezen.

(3) Státní zástupce, který rozhodl o uznání příkazu k zajištění majetku vydaného justičním orgánem vydávajícího státu a zajistil výkon tohoto rozhodnutí, rozhodne bezodkladně o zrušení zajištění majetku, jakmile byl vyrozuměn justičním orgánem vydávajícího státu o tom, že příkaz k zajištění majetku byl ve vydávajícím státě zrušen. Proti rozhodnutím podle odstavců 2 a 3 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Stížností nelze napadnout důvody, pro které byl rozsah zajištění majetku ve vydávajícím státě omezen nebo zrušen.

Zajištění a předání důkazního prostředku uvedeného v příkazu k zajištění důkazního
prostředku vydaném justičním orgánem jiného členského státu

§ 460i

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce bez odkladu zajistí důkazní prostředek uvedený v příkazu k zajištění vydaném příslušným justičním orgánem vydávajícího státu, s výjimkou důvodů uvedených v odstavcích 4 a 5 věty druhé a v § 460k odst. 1. Přitom postupuje obdobně podle ustanovení oddílu čtvrtého hlavy čtvrté.

(2) Pokud je zapotřebí k zajištění důkazního prostředku použít opatření podle § 82 až 85b, § 86 až 87c, § 88, § 88a nebo § 158b až 158f, zajistí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce důkazní prostředek za podmínek uvedených v těchto ustanoveních a s výjimkou jednání uvedených v § 412 i za podmínky oboustranné trestnosti.

(3) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce přihlédne na žádost justičního orgánu vydávajícího státu k procesním požadavkům tohoto orgánu týkajícím se zajištění důkazního prostředku, pokud nejsou v rozporu se základními zásadami trestního řízení podle tohoto zákona a se zájmy České republiky uvedenými v § 377.

(4) Jestliže údaje uvedené v příkazu k zajištění důkazního prostředku, vydaném justičním orgánem vydávajícího státu, nebo v osvědčení podle § 460b odst. 2, nejsou dostatečné pro zajištění důkazního prostředku nebo zjevně neodpovídají obsahu příkazu nebo osvědčení, anebo osvědčení není připojeno, vyzve předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce justiční orgán vydávajícího státu k zaslání osvědčení nebo k doplnění příkazu nebo osvědčení o potřebné údaje nebo k jejich opravě, a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

(5) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce neprodleně informuje justiční orgán vydávajícího státu o zajištění důkazního prostředku uvedeného v příkazu tohoto orgánu. Stejně tak neprodleně informuje tento orgán o nezajištění důkazního prostředku z důvodů uvedených v § 460f odst. 2, jakož i o tom, že zajištění nelze provést, neboť důkazní prostředek, který je předmětem zajištění, se ztratil, byl zničen, nebo jej není možné nalézt na místě uvedeném v osvědčení podle § 460b odst. 2.

§ 460j

(1) Na základě žádosti justičního orgánu vydávajícího státu předá předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce důkazní prostředek do vydávajícího státu. Při předání důkazního prostředku vydávajícímu státu předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce požádá příslušný justiční orgán tohoto státu o jeho vrácení; tohoto práva se však může výslovně vzdát.

(2) Pokud byl požadovaný důkazní prostředek již zajištěn v jiném trestním řízení vedeném v České republice, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce tento důkazní prostředek dočasně předat vydávajícímu státu pod podmínkou, že bude vrácen, a to ve lhůtě, kterou stanoví, je-li ho zapotřebí pro trestní řízení vedené v České republice nebo tak stanoví zvláštní právní předpis.

(3) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce předá justičnímu orgánu

vydávajícího státu důkazní prostředek s upozorněním, že v jiné trestní věci, než ve které byl vyžádán, může být použit pouze s jeho souhlasem.

§ 460k

Odklad zajištění důkazního prostředku

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může odložit zajištění důkazního prostředku uvedeného v příkazu k zajištění vydaném justičním orgánem vydávajícího státu, jestliže

a) by jeho zajištění mohlo narušit trestní řízení probíhající v České republice, nebo

b) důkazní prostředek uvedený v příkazu justičního orgánu vydávajícího státu již byl zajištěn v rámci jiného trestního řízení probíhajícího v České republice nebo jiném státě.

(2) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce neprodleně informuje justiční orgán vydávajícího státu o odložení provedení zajištění důkazního prostředku podle odstavce 1, včetně důvodů pro toto odložení, a lze-li ji odhadnout, i o předpokládané délce trvání tohoto odložení.

(3) Jakmile pomine důvod odložení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce provede zajištění důkazního prostředku podle § 460i a neprodleně o tom informuje justiční orgán vydávajícího státu.

§ 460l

Trvání, omezení a zrušení zajištění důkazního prostředku

(1) Zajištění důkazního prostředku podle § 460i trvá až do doby jeho předání podle § 460j justičnímu orgánu vydávajícího státu nebo do doby zrušení zajištění důkazního prostředku předsedou senátu nebo v přípravném řízení státním zástupcem podle odstavce 3.

(2) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, který zajistil důkazní prostředek uvedený v příkazu k zajištění vydaném justičním orgánem vydávajícího státu, omezí zajištění důkazního prostředku, byl-li vyrozuměn justičním orgánem vydávajícího státu o tom, že rozsah zajištění důkazního prostředku uvedený v příkazu k zajištění byl ve vydávajícím státě omezen.

(3) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, který zajistil důkazní prostředek uvedený v příkazu k zajištění vydaném justičním orgánem vydávajícího státu, zruší zajištění důkazního prostředku, byl-li vyrozuměn justičním orgánem vydávajícího státu o tom, že tento příkaz k zajištění byl ve vydávajícím státě zrušen.

Regresní nárok ve vztahu k členským státům Evropské unie

§ 460m

(1) Ministerstvo spravedlnosti uhradí za podmínky vzájemnosti na žádost vykonávajícího státu, který uznal a provedl příkaz k zajištění podle § 460b, jím požadovanou částku vyplacenou jako náhradu škody za podmínek, že

- a) dojde k pravomocnému zrušení příkazu k zajištění majetku nebo důkazního prostředku vydaného podle § 460b předsedou senátu nebo v přípravném řízení státním zástupcem,
- b) škoda, kterou vykonávající stát uhradil podle svých vnitrostátních předpisů takové osobě, byla způsobena zrušeným příkazem vydaným podle § 460b,
- c) žádost vykonávajícího státu o proplacení jím uhrazené škody nebo dokumenty k ní připojené obsahují výši vyplacené náhrady škody, jejíž uhrazení je požadováno, její odůvodnění a údaje o orgánu příslušném k přijetí úhrady, včetně bankovního spojení za účelem poukázání požadované částky nebo požadavku na jiný způsob provedení úhrady, a
- d) k žádosti podle písmene c) je připojeno pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu vykonávajícího státu o náhradě škody.

(2) V případě, že žádost vykonávajícího členského státu neobsahuje potřebné údaje, vyzve Ministerstvo spravedlnosti příslušný orgán vykonávajícího státu k jejímu doplnění a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu. Přitom jej vždy upozorní na důsledky nevyhovění této výzvě. Nevyhoví-li příslušný orgán vykonávajícího státu této výzvě ve stanovené lhůtě, aniž by uvedl důvody, ze kterých tak nemohl učinit, Ministerstvo spravedlnosti žádosti nevyhoví.

(3) Ministerstvo spravedlnosti neproplatí vykonávajícímu státu náhradu škody, která byla způsobena nesprávným postupem orgánů vykonávajícího státu.

§ 460n

(1) Ministerstvo spravedlnosti je oprávněno žádat po vydávajícím státě za jím stanovených podmínek úhradu částky, kterou vyplatilo jako náhradu škody v případě, že

- a) státní zástupce podle § 460f uznal příkaz k zajištění majetku vydaný justičním orgánem vydávajícího státu a zajistil výkon tohoto rozhodnutí o uznání,
- b) justiční orgán vydávajícího státu, který vydal takový příkaz, oznámil státnímu zástupci, že tento příkaz byl ve vydávajícím státě pravomocně zrušen, a
- c) Ministerstvo spravedlnosti vyplatilo osobě, jejíž majetek byl na základě zrušeného příkazu zajištěn, náhradu škody podle zvláštního právního předpisu a tato škoda byla způsobená příkazem k zajištění majetku justičního orgánu vydávajícího státu.

(2) Nárok na proplacení vyplacené náhrady škody podle odstavce 1 se uplatňuje formou žádosti k příslušnému orgánu vydávajícího státu podle právních předpisů vydávajícího státu. V žádosti nebo k ní připojených dokumentech se uvede výše vyplacené náhrady škody a její odůvodnění, údaje o orgánu příslušném k přijetí úhrady, včetně bankovního spojení za účelem poukázání požadované částky nebo požadavku na jiný způsob provedení úhrady, a další údaje podle požadavků vydávajícího státu.

(3) Ministerstvo spravedlnosti není oprávněno žádat úhradu vyplacené náhrady škody, která byla způsobena výlučně nesprávným postupem orgánů České republiky.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se obdobně použijí na náhradu škody způsobenou zajištěním důkazního prostředku podle § 460i provedeného na základě příkazu k zajištění

důkazního prostředku vydaného vydávajícím státem.

Oddíl devátý
Zvláštní postup při uznání a výkonu rozhodnutí o peněžitých sankcích a jiných
peněžitých plněních s členskými státy Evropské unie

§ 460o

(1) Ustanovení tohoto oddílu se použijí na postup při uznání a výkonu pravomocného odsuzujícího rozhodnutí za trestný čin nebo jiný delikt nebo rozhodnutí vydaného na jeho základě, pokud bylo vydáno v souladu s právním předpisem Evropské unie⁶⁾,

- a) kterým byl uložen peněžitý trest nebo pokuta,
- b) kterým bylo rozhodnuto o odškodnění oběti trestného činu,
- c) kterým bylo rozhodnuto o povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů řízení vedoucího k odsuzujícímu rozhodnutí za trestný čin nebo za jiný delikt, nebo
- d) kterým bylo uloženo odsouzenému zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí,

pokud bylo vydáno soudem České republiky v trestním řízení (dále jen "rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních"), nebo soudem jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení anebo v případech uvedených v písmenech a), c) a d) i pokud bylo vydáno jiným orgánem takového státu v trestním nebo jiném řízení za předpokladu, že se lze domáhat projednání věci před soudem v trestním řízení (dále jen "rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních").

(2) Ustanovení tohoto oddílu se neužijí na uznání a výkon rozhodnutí, kterými byla přiznána náhrada škody poškozenému v občanskoprávním řízení, ani na rozhodnutí, kterým bylo vysloveno propadnutí majetku nebo jeho části, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, anebo její zabrání.

(3) Nestanoví-li tento oddíl jinak, použijí se na postup při uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních a na postup při předání rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních z České republiky do jiného členského státu Evropské unie pro účely jeho uznání a výkonu přiměřeně ustanovení oddílu sedmého.

Uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích
a plněních

§ 460p

(1) Rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních lze převzít za účelem jeho uznání a výkonu, pokud má odsouzený na území České republiky obvyklé bydliště nebo majetek. Při ověřování, zda jsou splněny podmínky pro převzetí rozhodnutí, se vychází ze skutečností uvedených v osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 a případně též z dodatečných informací poskytnutých členským státem Evropské unie, který rozhodnutí k uznání a výkonu zaslal, nebo z vlastního provedeního šetření.

(2) K řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních je příslušný okresní soud, v jehož obvodu má nebo měl poslední trvalý pobyt nebo se zdržuje odsouzený, vůči němuž rozhodnutí směřuje, jinak je příslušný okresní soud, v jehož obvodu má odsouzený majetek. Je-li podle věty první dána příslušnost několika soudů, koná řízení ten z nich, který jako první obdržel nebo mu bylo postoupeno rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde. Ke změně skutečností rozhodných pro určení místní příslušnosti okresního soudu nastalé po zahájení řízení se nepřihlíží.

(3) Soud příslušný podle odstavce 2 rozhoduje i o všech souvisejících otázkách vykonávacího řízení. Bylo-li rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních zasláno soudu nebo jinému orgánu, který není k řízení o jeho uznání a výkonu příslušný, postoupí je neprodleně příslušnému soudu a současně o postoupení vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu, který mu rozhodnutí zaslal.

(4) Nejsou-li splněny podmínky pro převzetí rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních podle odstavce 1, samosoudce řízení o uznání a výkonu rozhodnutí ukončí a o jeho ukončení a o důvodech, které k němu vedly, neprodleně vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu, státního zástupce, byl-li již ve věci činný, a obhájce, byl-li zvolen nebo ustanoven.

(5) Nelze-li v řízení pokračovat z důvodu, který není důvodem pro odmítnutí uznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, samosoudce o této skutečnosti vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu a požádá jej o vyjádření, zda na uznání a výkon rozhodnutí trvá, a to ve lhůtě, kterou za tímto účelem stanoví. Nevyjádří-li se příslušný orgán jiného členského státu ve lhůtě nebo neuvede-li okolnosti, které vyvracejí důvod, pro který nelze v řízení pokračovat, samosoudce řízení ukončí a o jeho ukončení a o důvodech, které k němu vedly, neprodleně vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu, státního zástupce, byl-li již ve věci činný, a obhájce, byl-li zvolen nebo ustanoven.

§ 460q

Výjimky ze zásady oboustranné trestnosti

Samosoudce uzná a vykoná rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních i v případě, že jednání, pro které bylo takové rozhodnutí vydáno, není trestným činem podle práva České republiky, jde-li o

- a) jednání uvedená v § 412 odst. 2,
- b) porušení pravidel silničního provozu, včetně porušení předpisů o době řízení, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku a předpisů o přepravě nebezpečných věcí,
- c) pašování zboží,
- d) porušování práv k duševnímu vlastnictví,
- e) vyhrožování nebo použití násilí vůči osobám, včetně násilí při sportovních událostech,
- f) poškození cizí věci,

g) krádež,

h) jednání označená podle právních předpisů státu, který žádá o uznání a výkon svého rozhodnutí, jako trestný čin nebo jiný delikt, k jejichž trestnímu postihu zavazuje členské státy Evropské unie právní akt Evropských společenství nebo Evropské unie.

Podmínky uznání a výkonu

(1) O tom, zda se rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uzná a vykoná, nebo zda se jeho uznání a výkon odmítne, rozhodne samosoudce bez zbytečného odkladu. Považuje-li to za potřebné pro účely rozhodnutí, nařídí veřejné zasedání. Nachází-li se odsouzený v jiném členském státě Evropské unie ve vazbě, výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, o veřejném zasedání se nevyrozumívá a veřejné zasedání se koná za přítomnosti jeho obhájce.

(2) Usnesení samosoudce doručí odsouzenému, státnímu zástupci a obhájci, byl-li zvolen nebo ustanoven. Usnesení, kterým bylo rozhodnuto o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie uvedeného v § 460o odst. 1 písm. b) nebo o odmítnutí jeho uznání a výkonu, se doručí též oběti trestného činu. Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Stížností nelze napadnout důvody, pro které bylo rozhodnutí soudu jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních vydáno.

(3) Samosoudce rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeného v odstavci 1, pokud

a) v České republice již bylo pravomocně rozhodnuto v téže věci pro tentýž skutek vůči téže osobě, nebo bylo takové rozhodnutí vydáno a vykonáno v jiném státě,

b) čin není trestným činem podle práva České republiky, pokud nejde o jednání uvedená v § 460q; v případě trestných činů týkajících se daní, poplatků, cel nebo měny nelze uznání a výkon takového rozhodnutí odmítnout pouze z toho důvodu, že právní předpisy České republiky neukládají tentýž druh daní, poplatků a cel nebo neobsahují stejná ustanovení týkající se daní, poplatků, cel a měny jako právní předpisy státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá,

c) nárok na plnění nebo na výkon sankce uložené rozhodnutím je podle právního řádu České republiky promlčen a takové rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, jejichž postihování je podle právního řádu České republiky v pravomoci orgánů České republiky,

d) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt spáchaný na území České republiky nebo mimo území České republiky na palubě lodi nebo letadla, které jsou registrovány v České republice, nebo v Antarktidě,

e) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt spáchaný mimo území České republiky a státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá, a podle právního řádu České republiky nemají orgány České republiky pravomoc takový trestný čin nebo jiný delikt postihovat,

- f) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, jejichž pachatelem je osoba, která požívá výsad a imunit podle právního řádu České republiky nebo mezinárodního práva,
- g) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, jejichž pachatelem je osoba, která podle právního řádu České republiky není odpovědná za spáchání trestného činu nebo jiného deliktu pro nedostatek věku,
- h) uložený peněžitý trest nebo plnění je nižší než 70 eur; částka uvedená v jiné měně se přepočte z cizí měny na euro podle kursu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni, kdy bylo takové rozhodnutí vydáno,
- i) uznání a výkon rozhodnutí je v rozporu se zájmy České republiky chráněnými v § 377, nebo
- j) ze strany státu, který žádá o uznání a výkon rozhodnutí, není zaručena vzájemnost.

(4) Je-li dán důvod pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedený v odstavci 3 písm. c) nebo i), krajský soud si před rozhodnutím o odmítnutí uznání a výkonu takového rozhodnutí vyžádá stanovisko příslušného orgánu státu, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, zejména za účelem opatření si všech potřebných informací pro své rozhodnutí; v případě potřeby může samosoudce požádat tento příslušný orgán o neprodlené zaslání potřebných dodatečných podkladů a doplnění.

§ 460r

Podmínky uznání a výkonu

(1) O tom, zda se rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uzná a vykoná, nebo zda se jeho uznání a výkon odmítne, rozhodne samosoudce bez zbytečného odkladu. Považuje-li to za potřebné pro účely rozhodnutí, nařídí veřejné zasedání. Nachází-li se odsouzený v jiném členském státě Evropské unie ve vazbě, výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, o veřejném zasedání se nevyrozumívá a veřejné zasedání se koná za přítomnosti jeho obhájce.

(2) Usnesení samosoudce doručí odsouzenému, státnímu zástupci a obhájci, byl-li zvolen nebo ustanoven. Usnesení, kterým bylo rozhodnuto o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie uvedeného v § 460o odst. 1 písm. b) nebo o odmítnutí jeho uznání a výkonu, se doručí též oběti trestného činu. Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Stížností nelze napadnout důvody, pro které bylo rozhodnutí soudu jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních vydáno.

(3) Samosoudce rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeného v odstavci 1, pokud

a) v České republice již bylo pravomocně rozhodnuto v téže věci pro tentýž skutek vůči téže osobě, nebo bylo takové rozhodnutí vydáno a vykonáno v jiném státě,

b) čin není trestným činem podle práva České republiky, pokud nejde o jednání uvedená v § 460q; v případě trestných činů týkajících se daní, poplatků, cel nebo měny nelze uznání a

výkon takového rozhodnutí odmítnout pouze z toho důvodu, že právní předpisy České republiky neukládají tentýž druh daní, poplatků a cel nebo neobsahují stejná ustanovení týkající se daní, poplatků, cel a měny jako právní předpisy státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá,

c) nárok na plnění nebo na výkon sankce uložené rozhodnutím je podle právního řádu České republiky promlčen a takové rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, jejichž postihování je podle právního řádu České republiky v pravomoci orgánů České republiky,

d) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt spáchaný na území České republiky nebo mimo území České republiky na palubě lodi nebo letadla, které jsou registrovány v České republice, nebo v Antarktidě,

e) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt spáchaný mimo území České republiky a státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá, a podle právního řádu České republiky nemají orgány České republiky pravomoc takový trestný čin nebo jiný delikt postihovat,

f) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, jejichž pachatelem je osoba, která požívá výsad a imunit podle právního řádu České republiky nebo mezinárodního práva,

g) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, jejichž pachatelem je osoba, která podle právního řádu České republiky není odpovědná za spáchání trestného činu nebo jiného deliktu pro nedostatek věku,

h) uložený peněžitý trest nebo plnění je nižší než 70 eur; částka uvedená v jiné měně se přepočte z cizí měny na euro podle kursu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni, kdy bylo takové rozhodnutí vydáno,

i) uznání a výkon rozhodnutí je v rozporu se zájmy České republiky chráněnými v § 377, nebo

j) ze strany státu, který žádá o uznání a výkon rozhodnutí, není zaručena vzájemnost.

(4) Je-li dán důvod pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedený v odstavci 3 písm. c) nebo i), samosoudce si před rozhodnutím o odmítnutí uznání a výkonu takového rozhodnutí vyžádá stanovisko příslušného orgánu státu, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, zejména za účelem opatření si všech potřebných informací pro své rozhodnutí; v případě potřeby může samosoudce požádat tento příslušný orgán o neprodlené zaslání potřebných dodatečných podkladů a doplnění.

§ 460s

(1) Samosoudce dále rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, které mu bylo zasláno podle § 460r odst. 1, pokud k tomuto rozhodnutí není připojeno osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1, toto osvědčení je neúplné nebo zjevně neodpovídá obsahu rozhodnutí, k němuž je připojeno, anebo vyplývá-li z osvědčení připojeného k rozhodnutí, že

a) osoba odsouzená za trestný čin nebo jiný delikt, na jejichž základě bylo vydáno takové rozhodnutí, nebyla poučena o svém právu podat proti takovému rozhodnutí opravný

prostředek nebo o lhůtě, v jaké lze takový opravný prostředek podat, nebo

b) řízení vedoucí k vydání takového rozhodnutí se konalo v nepřítomnosti osoby, která spáchala trestný čin nebo jiný delikt, ve vztahu k němuž bylo takové rozhodnutí vydáno, a tato osoba buď o řízení nebyla řádně vyrozuměna, nebo se nevzdala opravného prostředku proti takovému rozhodnutí, nevzala jej zpět, nebo jiným způsobem nevyjádřila, že opravný prostředek nepodává.

(2) Pokud k rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních není připojeno osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1, toto osvědčení je neúplné nebo zjevně neodpovídá obsahu rozhodnutí, k němuž je připojeno, nebo je dán důvod pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedený v odstavci 1, samosoudce si před rozhodnutím o odmítnutí uznání a výkonu takového rozhodnutí vyžádá stanovisko příslušného orgánu státu, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, zejména za účelem opatření si všech potřebných informací pro své rozhodnutí; samosoudce může požádat tento příslušný orgán o neprodlené zaslání osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1, jeho opraveného znění nebo jiných potřebných dodatečných podkladů a doplnění.

(3) Není-li zaslané osvědčení přeložené do českého jazyka nebo jiného jazyka, ve kterém lze osvědčení podle prohlášení České republiky⁸⁾ přijmout, samosoudce vyzve příslušný orgán státu, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, aby mu ve lhůtě jím stanovené zaslal překlad osvědčení do příslušného jazyka, a zároveň jej upozorní, že pokud překlad osvědčení nezašle bez řádného důvodu ve stanovené lhůtě, samosoudce rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních.

§ 460t **Uznání a výkon**

(1) Nejde-li o případ podle § 460p odst. 4 a 5, nebo nejsou-li dány důvody pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedených v § 460r odst. 3 nebo § 460s, samosoudce rozhodne o uznání takového rozhodnutí a zároveň rozhodne, že se uznané rozhodnutí vykoná.

(2) Byl-li rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. a) uložen peněžitý trest, samosoudce rozhodnutí uzná a v něm uložený peněžitý trest vykoná jako peněžitý trest pouze v případě, že byl uložen soudem jiného členského státu Evropské unie za jednání, které je trestným činem i podle právního řádu České republiky. V případě, že byl peněžitý trest uložen za jednání uvedené v § 460q, které není trestným činem i podle právního řádu České republiky, nebo byl uložen jiným orgánem než soudem, samosoudce rozhodnutí uzná a v něm uložený peněžitý trest přemění na pokutu.

(3) Byla-li rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. a) uložena pokuta, samosoudce ji nesmí přeměnit na peněžitý trest.

(4) Samosoudce při uznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních ponechá v něm uloženou peněžitou sankci nebo jiné peněžité

plnění v nezměněné výši. Pokud však bylo uznávané rozhodnutí vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, který nebyl spáchán na území státu, o jehož rozhodnutí jde, a podle právního řádu České republiky mají orgány České republiky pravomoc takový trestný čin nebo jiný delikt postihovat, uznají se rozhodnutí uvedená v § 460o odst. 1 písm. a) tak, že samosoudce sníží výměru v nich uloženého peněžitého trestu nebo pokuty na nejvyšší možnou výměru, ve které by mohly být uloženy, jestliže by se o spáchaném trestném činu nebo jiném deliktu rozhodovalo podle právního řádu České republiky, pokud je takto zjištěna výměra nižší než výměra uvedená v uznávaném rozhodnutí.

(5) Peněžitý trest, pokutu, odškodnění oběti trestného činu, náhradu nákladů řízení nebo peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí uložené rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních samosoudce přepočte z cizí měny na českou měnu podle kursu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni, kdy byla uvedena rozhodnutí vydána.

(6) Pokud byla rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. d) uložena povinnost zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí, samosoudce uloží odsouzenému, aby uznanou peněžitou částku složil ve lhůtě jím stanovené na účet soudu.

(7) Náhradní trest odnětí svobody za nevykonaný peněžitý trest může soud stanovit pouze v případě, že stát, který o uznání a výkon rozhodnutí požádal, v zaslaném osvědčení 7) o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 takovou možnost připouští, přičemž trestní sazba uloženého náhradního trestu odnětí svobody nesmí přesáhnout výši, která je v osvědčení 7) o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 tímto státem uvedena, zároveň nejvyšší trestní sazbu náhradního trestu odnětí svobody uvedenou v trestním zákoně.

§ 460u

(1) Pokud tento oddíl nestanoví jinak, postupuje samosoudce při

a) výkonu peněžitého trestu uloženého uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. a) přiměřeně podle ustanovení hlavy dvacáté první upravujících výkon peněžitého trestu,

b) vymáhání pokuty uložené uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. a) přiměřeně podle ustanovení hlavy dvacáté první upravujících vymáhání peněžitého trestu,

c) vymáhání nákladů řízení státu stanovených uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. c) přiměřeně podle ustanovení hlavy dvacáté první upravujících vymáhání nákladů trestního řízení stanovených paušální částkou.

(2) V případě, že odsouzený nesplní povinnost zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí uloženou uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. d) ve lhůtě stanovené samosoudcem, postupuje samosoudce při výkonu rozhodnutí přiměřeně podle ustanovení hlavy dvacáté první upravujících vymáhání peněžitého trestu.

(3) Nárok na odškodnění oběti trestného činu přiznaný uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. b) a c) vymáhá oběť trestného činu v občanskoprávním řízení.

(4) Prokáže-li odsouzený, že peněžitou sankci nebo plnění uložené v rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních částečně nebo úplně uhradil v jakémkoli státě, samosoudce rozhodne v případě uhrazení celé peněžité částky o upuštění od výkonu takového rozhodnutí nebo v případě uhrazení poměrné části uložené peněžité částky o výkonu takového rozhodnutí ve zbylé výši peněžitého trestu, pokuty, nebo zbylé povinnosti k odškodnění oběti trestného činu, náhradě nákladů řízení nebo povinnosti zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí. Před rozhodnutím si samosoudce v této věci vyžádá stanovisko příslušného orgánu státu, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá; v případě potřeby může samosoudce požádat tento příslušný orgán o neprodlené zaslání potřebných dodatečných podkladů a doplnění. Proti rozhodnutí samosoudce je přípustná stížnost.

(5) Samosoudce učiní úkony směřující k upuštění od výkonu uznaného rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, byla-li odsouzenému v České republice udělena milost nebo amnestie nebo jakmile ho příslušný orgán státu, o jehož rozhodnutí jde, informoval o v tomto státě udělené amnestii, milosti nebo jiném rozhodnutí, opatření či skutečnosti, v jejichž důsledku se uznané rozhodnutí stalo nevykonatelným. Jestliže amnestií, milostí, jiným rozhodnutím nebo opatřením anebo v důsledku jiné skutečnosti byly peněžitý trest, pokuta, povinnost k odškodnění oběti trestného činu nebo k náhradě nákladů řízení nebo povinnost zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí zmírněny anebo prominuty jen zčásti, samosoudce rozhodne o výkonu rozhodnutí ohledně jejich zbytku. Proti rozhodnutí krajského soudu je přípustná stížnost.

§ 460v

Informační povinnost

(1) Samosoudce bez zbytečného odkladu vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, o

a) odmítnutí uznání a výkonu takového rozhodnutí z důvodů uvedených v § 460r a 460s, včetně uvedení důvodu odmítnutí,

b) snížení výměry uloženého peněžitého trestu nebo pokuty podle § 460t odst. 4,

c) zastavení nebo upuštění od výkonu uznaného rozhodnutí podle právních předpisů České republiky upravujících výkon rozhodnutí, včetně uvedení důvodu takového postupu,

d) úplném nebo částečném upuštění od výkonu uznaného rozhodnutí podle § 460u odst. 4 nebo 5,

e) provedení výkonu uznaného rozhodnutí,

f) nařízení výkonu náhradního trestu odnětí svobody stanoveného podle § 460t odst. 7.

(2) Uzná-li to za potřebné, může samosoudce vyrozumět příslušný orgán jiného

členského státu Evropské unie, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, o dalších významných skutečnostech neuvedených v odstavci 1, které mají nebo mohou mít vliv na řízení o uznání a výkonu zaslání rozhodnutí.

Postup při předání rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních do jiného členského státu
Evropské unie za účelem jeho uznání a výkonu

§ 460w

(1) Je-li to zapotřebí pro zajištění řádného výkonu rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, může soud, který takové rozhodnutí vydal, předat toto rozhodnutí příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie za účelem jeho uznání a výkonu, pokud má odsouzený v tomto jiném členském státě Evropské unie majetek nebo obvyklé bydliště.

(2) Je-li příslušných k převzetí výkonu rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních více členských států, soud takové rozhodnutí předá do toho státu, ve kterém lze vzhledem k majetku odsouzeného v tomto státě, a případně též vzhledem k podmínkám uznání a výkonu takového rozhodnutí stanoveným právním řádem jiného členského státu Evropské unie, nejspíše předpokládat, že rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních bude úspěšně vykonáno.

(3) Do jiného členského státu Evropské unie, který je žádán o uznání a výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, je třeba zaslat rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, spolu s osvědčením⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 přeloženým do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků jiného členského státu Evropské unie, který je žádán o uznání a výkon takového rozhodnutí, nebo do jazyka, v němž je tento stát ochoten rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních přijmout.

(4) Na žádost příslušného orgánu jiného členského státu Evropské unie, který je žádán o uznání a výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, poskytne soud dodatečné informace a doplnění potřebná pro účely uznání a výkonu tohoto rozhodnutí.

(5) Soud neprodleně informuje příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, který je žádán o uznání a výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, byla-li odsouzenému v České republice udělena milost nebo amnestie, nebo o jiném rozhodnutí, opatření či skutečnosti, v jejichž důsledku se uznané rozhodnutí stalo nevykonatelným nebo vykonatelným jen částečně, včetně skutečnosti, že odsouzený již uhradil celou peněžitou částku, jejíž zaplacení mu bylo uloženo rozhodnutím o peněžitém trestu a plněních, nebo její část.

§ 460x

(1) Bylo-li rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních předáno z České republiky do jiného členského státu Evropské unie podle § 460w za účelem jeho uznání a vykonání, nelze takové rozhodnutí v České republice vykonat, s výjimkou případu, kdy byl soud, který takové rozhodnutí předal do jiného členského státu Evropské unie, informován příslušným orgánem tohoto státu o tom, že

a) zaslání rozhodnutí nebylo v tomto jiném členském státu Evropské unie uznáno a vykonáno; právo na výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních však na Českou republiku nepřechází v případě, že takové rozhodnutí nebylo příslušným orgánem jiného členského státu

Evropské unie uznáno z důvodu, že v tomto jiném členském státě již bylo vydáno rozhodnutí vůči téže osobě v téže věci pro tentýž skutek, nebo bylo takové rozhodnutí vydáno a vykonáno v jiném státě, nebo

b) zaslané rozhodnutí nebylo v tomto jiném členském státu Evropské unie vykonáno, nebo bylo vykonáno jen částečně z důvodu udělené amnestie, milosti nebo jiného rozhodnutí, opatření či skutečnosti, v jejichž důsledku se uznané rozhodnutí nebo jeho část staly v tomto jiném členském státu nevykonatelnými.

(2) Právo na výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních přechází z důvodů uvedených v odstavci 1 na Českou republiku v rozsahu, v jakém toto rozhodnutí nebylo vykonáno jiným členským státem Evropské unie, který byl požádán o jeho uznání a výkon.

§ 460y **Společné ustanovení**

(1) V řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních a při předání rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních do jiného členského státu Evropské unie za účelem uznání a výkonu může krajský soud požádat Ministerstvo spravedlnosti o součinnost při zjišťování potřebných informací, zejména o zjištění příslušného orgánu jiného členského státu, kterému má být zasláno rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, nebo o ověření podmínek stanovených právním řádem tohoto jiného členského státu pro uznání a výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních.

(2) Peněžní prostředky získané výkonem rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1, které náležejí státu, připadají státu, který rozhodnutí uvedené v § 460o odst. 1 vykonal, není-li mezi příslušnými státy dohodnuto jinak. Peněžní prostředky získané výkonem uznaného rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeného v § 460o odst. 1 písm. b) náležejí oběti trestného činu.

(3) Dohodu uvedenou v odstavci 2 je oprávněno uzavřít Ministerstvo spravedlnosti. Soud příslušný podle § 460p a 460w může podat Ministerstvu spravedlnosti návrh na uzavření takové dohody.

(4) Náklady vykonávacího řízení hradí stát, který rozhodnutí uvedené v § 460o odst. 1 uznal a vykonal.

Oddíl desátý **Uznání a výkon rozhodnutí ukládajících propadnutí nebo zabránění majetku, věcí nebo jiných majetkových hodnot s jinými členskými státy Evropské unie**

§ 460z

(1) Podle tohoto oddílu lze zaslat jinému členskému státu Evropské unie (dále jen „jiný členský stát“) k uznání a výkonu pravomocné rozhodnutí soudu,

a) kterým byl uložen trest propadnutí majetku (§ 66 trestního zákoníku),

b) kterým byl uložen trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 70 trestního zákoníku) nebo propadnutí náhradní hodnoty za výnos z trestné činnosti (§ 71 trestního

zákoníku), nebo

c) kterým bylo vysloveno zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 101 trestního zákoníku) nebo zabrání náhradní hodnoty za výnos z trestné činnosti (§ 102 trestního zákoníku).

(2) Podle tohoto oddílu se postupuje při uznání a výkonu pravomocného rozhodnutí soudu jiného členského státu vydaného v trestním řízení,

a) kterým bylo uloženo propadnutí nebo zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty, jež byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, anebo byla, byť jen zčásti, nabyta za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem nebo za odměnu za něj, anebo je náhradní hodnotou za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, kterou soud může prohlásit za propadlou nebo zabranou, nebo

b) kterým bylo uloženo propadnutí nebo zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty, která byla určena nebo užita ke spáchání trestného činu^{8a}).

(3) Podle tohoto oddílu se také postupuje při uznání a výkonu pravomocného rozhodnutí soudu jiného členského státu vydaného v trestním řízení, kterým bylo uloženo propadnutí majetku pachateli odsouzenému za jednání naplňující znaky trestného činu teroru (§ 312 trestního zákoníku) nebo teroristického útoku (§ 311 trestního zákoníku) anebo za jednání spáchaná v rámci zločinného spolčení spočívající v

a) padělání měny nebo platebních prostředků,

b) legalizaci výnosů z trestné činnosti a podílnictví,

c) obchodu s lidmi,

d) napomáhání při nedovoleném překročení státní hranice, nedovolené přepravě přes území státu a při nedovoleném pobytu,

e) pohlavním zneužíváním dětí a dětské pornografii,

f) nedovoleném obchodu s omamnými a psychotropními látkami,

pokud těmito jednáními pachatel získal nebo se snažil získat majetkový prospěch a za tato jednání lze podle právního řádu členského státu, který žádá o uznání a výkon rozhodnutí, uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět let; u jednání uvedeného v písmenu b) postačí horní hranice trestní sazby nejméně čtyři roky^{8a}).

(4) Podle tohoto oddílu se postupuje také při uznání a výkonu pravomocného rozhodnutí soudu jiného členského státu ukládajícího propadnutí nebo zabrání majetku neuvedeného v odstavcích 2 a 3, pokud by bylo možné vyslovit propadnutí takového majetku v trestním řízení i podle právního řádu České republiky.

(5) Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, použijí se na postup při předání rozhodnutí soudu uvedeného v odstavci 1 (dále jen „rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání“) k uznání a výkonu do jiného členského státu a na postup při uznání a výkonu rozhodnutí soudu jiného členského státu uvedeného v odstavcích 2 až 4 (dále jen „rozhodnutí jiného členského státu o

propadnutí nebo zabrání“) přiměřeně ustanovení oddílu sedmého.

Příslušnost k uznání a výkonu

§ 460za

(1) K řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání je dána příslušnost soudů České republiky, pokud osoba, jejíž majetek podléhá propadnutí nebo zabrání, má na území České republiky požadovaný majetek, anebo má na území České republiky obvyklé bydliště, nebo, jde-li o právnickou osobu, sídlo. Při ověřování, zda je dána příslušnost soudů České republiky, se vychází ze skutečností uvedených v osvědčení^{8b}) o vydání rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání a z vlastního provedeního šetření, případně též z dodatečných informací poskytnutých státem žádajícím o uznání a výkon takového rozhodnutí.

(2) K řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání je příslušný krajský soud, v jehož obvodu se nachází majetek, kterého se toto rozhodnutí týká. Pokud se majetek nachází v obvodech více soudů, je z těchto soudů k řízení příslušný krajský soud, který jako první obdržel nebo mu bylo postoupeno rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá. Pokud není zřejmé, kde na území České republiky se nachází majetek odsouzeného nebo jiné osoby, který podléhá propadnutí nebo zabrání, je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu je místo, na kterém se má majetek nacházet podle osvědčení^{8b}) o vydání rozhodnutí, a není-li takové místo v osvědčení dostatečně přesně uvedeno, je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má tato osoba obvyklé bydliště nebo sídlo.

(3) Byla-li do České republiky souběžně zaslána dvě nebo více rozhodnutí jiných členských států o propadnutí nebo zabrání týkající se téže osoby nebo totožného majetku, je k řízení o všech takových rozhodnutích příslušný soud, který zahájil řízení o uznání a výkonu některého z takových rozhodnutí jiných členských států jako první.

(4) Soud příslušný podle odstavců 2 a 3 rozhoduje a činí opatření i o všech souvisejících otázkách vykonávacího řízení.

§ 460zb

(1) Bylo-li rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání zasláno soudu nebo jinému orgánu, který není k řízení o jeho uznání a výkonu příslušný, postoupí je neprodleně příslušnému soudu a současně o postoupení vyrozumí justiční orgán jiného členského státu, který mu rozhodnutí zaslal.

(2) Pokud soud, kterému bylo zasláno nebo postoupeno rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, zjistí, že soudy České republiky nejsou příslušné k řízení o uznání a výkonu takového rozhodnutí, neprodleně o této skutečnosti vyrozumí justiční orgán jiného členského státu, který mu takové rozhodnutí zaslal, a rozhodnutí mu vrátí. Zároveň mu oznámí, že z tohoto důvodu nelze zasláné rozhodnutí na území České republiky uznat a vykonat.

(3) Nelze-li řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání zahájit nebo v něm nelze pokračovat z důvodu, který není důvodem pro odmítnutí uznání a výkonu zasláného rozhodnutí, soud o této skutečnosti vyrozumí příslušný

justiční orgán jiného členského státu a požádá jej o vyjádření, zda na uznání a výkonu zasláného rozhodnutí trvá.

§ 460zc

Výjimky ze zásady oboustranné trestnosti

Pro účely řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání soud nezjišťuje, zda jde o čin trestný podle práva České republiky, bylo-li takové rozhodnutí vydáno pro jednání uvedené v § 412 odst. 2, za které lze ve státě, který takové rozhodnutí vydal, uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky.

§ 460zd

Podmínky uznání a výkonu

(1) Soud rozhodne bez zbytečného odkladu ve veřejném zasedání rozsudkem o tom, zda rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání uzná a vykoná, nebo zda jeho uznání a výkon odmítne. Nejde-li o případ uvedený v § 460zb, nebo není-li dán důvod pro odmítnutí nebo odložení uznání a výkonu takového rozhodnutí, soud rozhodne o jeho uznání a zároveň rozhodne, že se uznané rozhodnutí vykoná. O svém rozhodnutí soud bez zbytečného odkladu vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu; v případě odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí uvede důvody odmítnutí. Rozhodne-li soud o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, spolu se zasláním svého rozhodnutí požádá příslušný justiční orgán jiného členského státu, aby jej bez odkladu informoval, který orgán je příslušný ke sdílení propadlého nebo zabraného majetku.

(2) Rozsudek o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání soud doručí odsouzenému nebo jiné osobě, jejíž majetek na základě uznaného rozsudku podléhá propadnutí nebo zabrání, a státnímu zástupci. Odvoláním nelze napadnout důvody, pro které bylo rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání vydáno. O podání odvolání a o výsledku řízení o odvolání soud vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu.

(3) Soud rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, pokud

a) skutek vedoucí k vydání takového rozhodnutí není trestným činem podle právního řádu České republiky, pokud nejde o jednání uvedená v § 460zc; v případě trestných činů týkajících se daní, poplatků, cel nebo měny nelze uznání a výkon takového rozhodnutí odmítnout pouze z toho důvodu, že právní předpisy České republiky neukládají tentýž druh daní, poplatků a cel nebo neobsahují stejná ustanovení týkající se daní, poplatků, cel a měny jako právní předpisy státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá,

b) trestní stíhání je nepřípustné z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 písm. f), g), h) a odst. 4,

c) majetek, jehož propadnutí nebo zabrání je požadováno, nepodléhá podle jiných právních předpisů propadnutí nebo zabrání,

d) rozhodnutí bylo vydáno pro skutek, jehož pachatelem je osoba, která požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva,

e) výkonu takového rozhodnutí brání práva třetích osob, které dotčený majetek získaly v dobré víře,

f) z osvědčení vyplývá, že řízení vedoucí k vydání takového rozhodnutí se konalo v nepřítomnosti osoby, jejíž majetek podléhá propadnutí nebo zabrání, jakož i v nepřítomnosti jejího právního zástupce, a tato osoba buď nebyla osobně nebo prostřednictvím svého právního zástupce o řízení vyrozuměna, nebo se nevzdala opravného prostředku proti takovému rozhodnutí, nevzala jej zpět, nebo jiným způsobem nevyjádřila, že opravný prostředek nepodá,

g) propadnutí nebo zabrání majetku je požadováno na základě jiného rozhodnutí než rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání uvedeného v § 460z odst. 2 až 4,

h) majetek, jehož propadnutí nebo zabrání je požadováno, již propadl nebo byl zabrán, ztratil se, byl zničen nebo jej nelze nalézt na místě uvedeném v osvědčení^{8b}) o vydání takového rozhodnutí nebo takové místo není v osvědčení uvedeno dostatečně přesně,

i) trest nebo ochranné opatření týkající se propadnutí nebo zabrání majetku, jež byly uloženy rozhodnutím jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku, již byly zcela vykonány v jiném státě nebo osoba, vůči níž rozhodnutí směřuje, požadovanou částku v jiném státě dobrovolně uhradila,

j) osobě, jejíž majetek má propadnout nebo být zabrán, byla ve státě, který žádá o uznání a výkon rozhodnutí, udělena milost, amnestie, nebo v tomto jiném státu bylo vydáno jiné rozhodnutí nebo opatření či nastala skutečnost, v jejímž důsledku se rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, stalo nevykonatelným, nebo

k) uznání a výkon takového rozhodnutí by byl v rozporu se zájmy České republiky chráněnými v § 377.

(4) Soud může rozhodnout o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí a zabrání, jde-li o rozhodnutí

a) vydané pro skutek spáchaný na území České republiky nebo mimo území České republiky na palubě lodi nebo letadla, které jsou registrovány v České republice,

b) vydané pro skutek spáchaný mimo území České republiky a státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá, a podle právního řádu České republiky nelze takový skutek trestně stíhat,

c) uvedené v § 460z odst. 3, a to v rozsahu, v jakém nelze vyslovit propadnutí takového majetku v obdobném trestním řízení vedeném v České republice, nebo

d) uvedené v § 460z odst. 4.

(5) Je-li dán důvod pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání uvedený v odstavci 3 písm. b), e), f), g), h) nebo i) nebo v odstavci 4 písm. a) nebo b), soud si před rozhodnutím o odmítnutí uznání a výkonu takového rozhodnutí vždy vyžádá stanovisko příslušného justičního orgánu jiného členského státu, zejména za účelem opatření si všech potřebných informací pro své rozhodnutí; v případě potřeby jej může požádat o neprodlené zaslání dodatečných podkladů a doplnění. Před vydáním rozhodnutí o

odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání z jiného důvodu si soud může vyžádat stanovisko příslušného justičního orgánu jiného členského státu nebo jiné podklady, pokud je považuje za potřebné pro účely rozhodnutí.

(6) V případě, že je soud před uznáním rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání informován o tom, že trest nebo ochranné opatření týkající se propadnutí nebo zabrání majetku uložené rozhodnutím, o jehož uznání a výkon se žádá, byly již částečně vykonány v jiném státě, nebo o jiné skutečnosti, v jejímž důsledku se rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, stalo zčásti nevykonatelným, rozhodne soud o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, pokud jde o zbylou výši trestu nebo ochranného opatření. Před rozhodnutím si soud vyžádá stanovisko příslušného justičního orgánu jiného členského státu; v případě potřeby může soud požádat o neprodlené zaslání potřebných dodatečných podkladů a doplnění.

§ 460ze **Osvědčení**

Soud dále rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, pokud k tomuto rozhodnutí není připojeno osvědčení^{8b)} o vydání takového rozhodnutí, toto osvědčení je neúplné, zjevně neodpovídá obsahu rozhodnutí, k němuž je připojeno, nebo není přeložené do českého jazyka nebo jiného jazyka, ve kterém lze osvědčení podle prohlášení České republiky^{8c)} přijmout. Před rozhodnutím o odmítnutí uznání a výkonu zaslání rozhodnutí soud vždy vyzve příslušný justiční orgán jiného členského státu, aby mu ve lhůtě jím stanovené zaslal osvědčení^{8b)}, jeho opravené znění nebo překlad osvědčení do příslušného jazyka. Zároveň jej upozorní, že pokud osvědčení nezašle ve stanovené lhůtě, aniž by uvedl podstatné důvody, pro které tak nemohl učinit, rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání.

§ 460zf **Měnový přepočít**

Je-li předmětem propadnutí nebo zabrání peněžitá částka, soud v rozsudku o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání její výši přepočte z cizí měny na českou měnu podle kursu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni, kdy bylo uznané rozhodnutí vydáno.

§ 460zg **Souběh rozhodnutí jiných členských států**

(1) Vede-li soud souběžně řízení o uznání a výkonu dvou nebo více rozhodnutí jiných členských států požadujících propadnutí nebo zabrání téže věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo požadujících propadnutí nebo zabrání peněžité částky téže osoby, jejíž majetek není dostatečný k výkonu všech rozhodnutí jiných členských států, soud rozhodne, které rozhodnutí jiných členských států o propadnutí nebo zabrání uzná a vykoná a které odmítne. O svém rozhodnutí vyrozumí příslušné justiční orgány jiných členských států.

(2) Před rozhodnutím podle odstavce 1 soud zváží všechny rozhodné okolnosti, jež jsou mu známy, zejména práva poškozených, závažnost a místo spáchání trestných činů a data vydání a doručení rozhodnutí jiných členských států o propadnutí nebo zabrání. Při

rozhodování dále přihlédne zejména k tomu, zda dotčený majetek byl zajištěn v některém z trestních řízení, pro jejichž účely je žádáno o uznání a výkon rozhodnutí.

§ 460zh

Odklad uznání a výkonu

(1) Soud může odložit uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, pokud

a) získané informace nasvědčují tomu, že vzhledem k souběžnému výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání ve více státech by celková peněžitá částka získaná výkonem uznaného rozhodnutí ve více státech mohla převýšit částku uvedenou v takovém rozhodnutí,

b) jeho uznání a výkon by mohly narušit trestní řízení vedené v České republice, nebo

c) v České republice již je vedeno jiné řízení, o kterém lze předpokládat, že povede k propadnutí, zabrání, exekuci nebo k jinému trvalému odnětí majetku, jehož propadnutí nebo zabrání je jiným členským státem požadováno.

(2) Jakmile pomine důvod odložení uznání, soud pokračuje v řízení o uznání rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání.

(3) Soud neprodleně informuje příslušný justiční orgán jiného členského státu o odložení uznání a výkonu rozhodnutí podle odstavce 1, jakož i o důvodech a předpokládané délce trvání tohoto odložení, stejně jako o tom, že důvody k odložení výkonu pominuly a rozhodnutí bylo uznáno a vykonáno.

§ 460zi

Výkon trestu a ochranného opatření

(1) Při výkonu trestu nebo ochranného opatření uloženého v rozsudku o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání se postupuje obdobně podle ustanovení hlavy dvacáté první. Není-li to zřejmé z rozsudku, vyrozumí předseda senátu organizační složku státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu, o tom, že se jedná o majetek propadlý nebo zabraný na žádost jiného členského státu, a uvede, kdy rozsudek nabyl právní moci. Zároveň tuto organizační složku informuje o tom, kterému orgánu jiného členského státu má organizační složka příslušnou část sdíleného majetku podle § 460zj zaslat.

(2) Soud bez zbytečného odkladu vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu o všech skutečnostech, které brání výkonu trestu nebo ochranného opatření uloženého v rozsudku o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání.

(3) Soud dále neprodleně vyrozumí příslušný justiční orgán jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání požadovaného majetku a zároveň jej upozorní, že nebude-li ve lhůtě tří měsíců od právní moci rozhodnutí o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu informován o důvodu bránícímu propadnutí nebo zabrání takového majetku nebo jeho části, s takovým majetkem bude dále nakládáno jako s majetkem České republiky v souladu s jejím právním řádem a v případě, že by došlo k vyplacení náhrady škody vzniklé odsouzenému

nebo jiné osobě propadnutím nebo zabráním požadovaného majetku, bude Česká republika požadovat úhradu částky, kterou vyplatila jako náhradu škody takové osobě.

(4) Informuje-li příslušný justiční orgán jiného členského státu v tříměsíční lhůtě uvedené v odstavci 3 o důvodu bránícímu propadnutí nebo zabrání majetku nebo jeho části, zejména že trest nebo ochranné opatření, jež byly uloženy rozhodnutím jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání majetku, již byly zcela nebo zčásti vykonány v jiném státě nebo osoba, vůči níž rozhodnutí směřuje, požadovanou částku dobrovolně uhradila, soud o této skutečnosti neprodleně informuje organizační složku státu uvedenou v odstavci 1. Následně soud rozsudkem zruší svůj předchozí rozsudek o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání. V případě, že se uváděný důvod vztahuje jen na část propadlého nebo zabraného majetku, soud po zrušení svého předchozího rozhodnutí rozhodne o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání ve zbylém rozsahu. Zrušující rozsudek a případně též nový rozsudek o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání ve zbylém rozsahu soud doručí odsouzenému nebo jiné osobě, jejíž majetek na základě uznaného rozsudku propadl nebo byl zabrán, státnímu zástupci, organizační složce státu uvedené v odstavci 1 a příslušnému justičnímu orgánu jiného členského státu.

(5) Vyrozumí-li příslušný justiční orgán jiného členského státu soud ještě před skončením tříměsíční lhůty uvedené v odstavci 3 o tom, že není dán důvod bránící propadnutí nebo zabrání takového majetku nebo jeho části, soud o této skutečnosti neprodleně informuje organizační složku státu uvedenou v odstavci 1.

§ 460zj

Sdílení propadlého a zabraného majetku s jiným členským státem

(1) Propadly-li nebo byly-li zabráný na základě uznaného rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání peněžní prostředky v částce do 10 000 EUR, tato částka zůstává České republice.

(2) Propadly-li nebo byly-li zabráný na základě uznaného rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání peněžní prostředky v částce vyšší než 10 000 EUR, polovina této částky zůstává České republice a polovina připadá jinému členskému státu, který vydal rozhodnutí, jež bylo uznáno a vykonáno.

(3) Věc nebo jiná majetková hodnota neuvedená v odstavcích 1 a 2, která propadla nebo byla zabráná na základě uznaného rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, se prodá, pokud není součástí národního kulturního pokladu České republiky nebo jiného státu. Ohledně částky získané prodejem se postupuje obdobně podle odstavců 1 a 2.

(4) Pokud věc nebo jinou majetkovou hodnotu nelze vzhledem k její povaze nebo z jiných důvodů prodat, zůstává České republice. S věcí, která je kulturním statkem jiného členského státu, se naloží podle jiného právního předpisu.

(5) Náklady řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání hradí Česká republika.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se užijí, nedohodne-li se Česká republika s jiným členským státem ohledně sdílení majetku nebo úhrady nákladů řízení jinak. K uzavření

dohody je za Českou republiku příslušné Ministerstvo financí. Návrh na uzavření takové dohody může Ministerstvu financí podat i soud, který uznal a vykonal rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání.

(7) S propadlým nebo zabraným majetkem, který je předmětem sdílení, nakládá, zejména jej zasílá příslušnému orgánu jiného členského státu, organizační složka státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu.

§ 460zk

Zaslání rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání do jiného členského státu

(1) Je-li to zapotřebí pro zajištění řádného výkonu rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, může soud, který takové rozhodnutí vydal, zaslat toto rozhodnutí příslušnému justičnímu orgánu jiného členského státu za účelem jeho uznání a výkonu, pokud lze důvodně předpokládat, že osoba, jejíž majetek podléhá propadnutí nebo zabrání, má v tomto státě požadovaný majetek. Není-li známo, ve kterém státě má dotčená osoba takový majetek, lze rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání zaslat do jiného členského státu, ve kterém má tato osoba obvyklé bydliště nebo sídlo.

(2) Soud může rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání zaslat do více členských států, pokud takové rozhodnutí

a) ukládá propadnutí nebo zabrání věcí nebo majetkových hodnot, o nichž lze důvodně předpokládat, že se nacházejí ve více členských státech,

b) ukládá propadnutí nebo zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty, o které se vede soudní řízení ve více státech,

c) ukládá propadnutí nebo zabrání věci nebo majetkové hodnoty, o které lze důvodně předpokládat, že se nachází v jednom z více členských států, nebo

d) ukládá propadnutí nebo zabrání peněžních prostředků a peněžní prostředky v příslušné výši nebyly pro tyto účely v jiném členském státu zajištěny.

(3) Rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání zašle soud příslušnému justičnímu orgánu jiného členského státu spolu s osvědčením^{8b}) přeloženým do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků jiného členského státu, který je žádán o uznání a výkon takového rozhodnutí, nebo do jazyka, v němž tento stát osvědčení podle svého prohlášení^{8c}) přijímá. Soud zároveň uvede, jaké organizační složce státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu, má být předána část sdíleného majetku, bude-li rozhodnutí v jiném členském státě uznáno a vykonáno. Zasílá-li soud rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání za účelem jeho uznání a výkonu do více členských států, vyrozumí o této skutečnosti všechny dotčené státy.

(4) Zaslání rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání do jiného členského státu nebrání výkonu takového rozhodnutí v České republice.

§ 460zl

Informační povinnost

(1) Na žádost příslušného justičního orgánu jiného členského státu poskytne soud dodatečné informace a doplnění potřebné pro účely uznání a výkonu rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání.

(2) Zaslal-li soud rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání do jednoho nebo více členských států a na základě zjištěných informací se důvodně domnívá, že takové rozhodnutí již bylo nebo v nejbližší době bude zcela nebo zčásti vykonáno v České republice nebo v jiném členském státě, neprodleně o této skutečnosti vyrozumí příslušné justiční orgány ostatních členských států, včetně předpokládaného rozsahu výkonu rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání. Tyto státy soud neprodleně informuje i o skutečnosti, že k předpokládanému výkonu rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání v České republice nebo uvedeném členském státě nedošlo nebo k němu došlo v jiném rozsahu.

(3) Soud neprodleně informuje příslušný justiční orgán jiného členského státu, jemuž zaslal rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání za účelem uznání a výkonu, o tom, že odsouzenému byla v České republice udělena milost nebo amnestie, nebo o jiném rozhodnutí, opatření či skutečnosti, v jejichž důsledku se takové rozhodnutí stalo nevykonatelným nebo vykonatelným jen částečně.

§ 460zm

Sdílení majetku propadlého nebo zabraného v jiném členském státě

(1) Majetek, který propadl nebo byl zabrán v jiném členském státě na základě rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, sdílí Česká republika s tímto státem způsobem stanoveným právním řádem tohoto jiného členského státu, pokud se nedohodnou jinak.

(2) K uzavření dohody s jiným členským státem o sdílení majetku, který propadl nebo byl zabrán v tomto státě na základě rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, je za Českou republiku příslušné Ministerstvo financí. Návrh na uzavření takové dohody může Ministerstvu financí podat i soud, který vydal rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání.

(3) Jakmile příslušný justiční orgán jiného členského státu vyrozumí soud o tom, že jeho rozhodnutí uznal a vykonal, soud tuto skutečnost neprodleně sdělí organizační složce státu, které podle jiného právního předpisu přísluší hospodaření s majetkem státu. Tato organizační složka převezme majetek sdílený s jiným členským státem.

Společná ustanovení

§ 460zn

(1) Ministerstvo spravedlnosti uhradí na žádost členského státu, který uznal a vykonal rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, jím požadovanou částku vyplacenou jako náhradu škody za podmínek, že

a) škoda, kterou členský stát uhradil podle svých vnitrostátních předpisů takové osobě, byla způsobena v důsledku vydaného rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání,

b) žádost členského státu o proplacení jím uhrazené škody nebo dokumenty k ní připojené obsahují výši vyplacené náhrady škody, jejíž uhrazení je požadováno, její odůvodnění a údaje o orgánu příslušném k přijetí úhrady, včetně bankovního spojení za účelem poukázání

požadované částky nebo požadavku na jiný způsob provedení úhrady,

c) k žádosti členského státu je připojeno pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu tohoto členského státu o náhradě škody.

(2) V případě, že žádost členského státu neobsahuje potřebné údaje, vyzve Ministerstvo spravedlnosti příslušný orgán členského státu k jejímu doplnění a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu. Přitom jej vždy upozorní, že nevyhoví-li příslušný orgán členského státu této výzvě ve stanovené lhůtě, aniž by uvedl podstatné důvody, pro které tak nemohl učinit, Ministerstvo spravedlnosti žádost odmítne.

(3) Ministerstvo spravedlnosti neproplatí členskému státu náhradu škody, která nebyla ani zčásti způsobena nesprávným úředním postupem orgánů České republiky.

§ 460zo

(1) Ministerstvo spravedlnosti může žádat po jiném členském státu, jehož rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání bylo v České republice uznáno, úhradu částky, kterou vyplatilo jako náhradu škody v případě, že

a) vzniklá škoda byla způsobena v důsledku vydaného rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání,

b) Ministerstvo spravedlnosti vyplatilo osobě, vůči níž směřovalo uznané rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabrání, náhradu škody podle jiného právního předpisu.

(2) Nárok na proplacení vyplacené náhrady škody podle odstavce 1 se uplatňuje formou žádosti k příslušnému orgánu jiného členského státu v souladu s právními předpisy a požadavky tohoto státu. Nejsou-li požadavky jiného členského státu ohledně náležitostí žádosti známy, uvede se v žádosti nebo k ní připojených dokumentech výše vyplacené náhrady škody a její odůvodnění, údaje o orgánu příslušném k přijetí úhrady, včetně bankovního spojení za účelem poukázání požadované částky nebo požadavku na jiný způsob provedení úhrady, a případně další údaje potřebné k úhradě.

(3) Po jiném členském státě nelze požadovat úhradu vyplacené náhrady škody, pokud byla způsobena výlučně nesprávným postupem orgánů České republiky.

§ 460zp

Ministerstvo spravedlnosti poskytne na základě žádosti soudu součinnost při zjišťování potřebných informací, zejména při zjištění příslušného justičního orgánu jiného členského státu, kterému má být zasláno rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání, nebo při ověření podmínek stanovených právním řádem tohoto jiného členského státu pro uznání a výkon takového rozhodnutí.

ČÁST PÁTÁ **Přechodná a závěrečná ustanovení**

§ 461

Od 1. července 1990 lze předpisů o trestním řízení platných před tímto dnem užít jen v mezích ustanovení této části.

§ 462

(1) Na řízení o přečinu ve věcech, v nichž byl soudu doručen návrh na potrestání před 1. červencem 1990, se užije předpisů platných před tímto dnem.

(2) Na výkon trestu nápravného opatření uloženého před 1. červencem 1990 se užije předpisů platných před tímto dnem.

(3) Trestní příkazy vydané před 1. červencem 1990 se řídí dosavadními předpisy.

§ 463

(1) Na řízení o obnově trestního řízení, které bylo pravomocně skončeno před počátkem účinnosti tohoto zákona, užije se ustanovení tohoto zákona. Podmínky pro povolení obnovy se však v takovém případě posuzují podle zákona, který je pro obviněného příznivější.

(2) Jestliže rozhodnutí, proti němuž směřuje návrh na obnovu, vydal v prvním stupni soud již neexistující, rozhoduje o návrhu na obnovu ten soud, který by byl podle tohoto zákona věcně a místně příslušný; jestliže rozhodoval v prvním stupni bývalý státní soud, rozhoduje o návrhu na obnovu krajský (vyšší vojenský) soud, který by byl podle tohoto zákona ve věci místně příslušný.*)

*) Pozn. ASPI - v úplném znění č. 69/1994 Sb. nejsou uvedena ustanovení o vojenských soudech.

§ 464

(1) Krajský soud je příslušný konat v prvním stupni řízení též o činech trestných podle předpisů dříve účinných, které svou povahou a závažností odpovídají trestným činům uvedeným v § 17.

(2) Rozhodnutí a opatření týkající se výkonu rozsudků vyhlášených Nejvyšším soudem jako soudem prvního stupně činí krajský soud v Praze a v oboru vojenského soudnictví ten vyšší vojenský soud, jež určí ministr spravedlnosti.*)

*) Pozn. ASPI - v úplném znění č. 69/1994 Sb. nejsou uvedena ustanovení o vojenských soudech.

§ 465

(1) Rozhodnutí o tom, že se nevykoná trest uložený za čin, který v důsledku změny trestního zákona již není trestným činem, učiní soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(2) Rozhodnutí o tom, že se poměrně zkrátí úhrnný nebo souhrnný trest uložený za čin, který v důsledku změny trestního zákona již není trestným činem, a jiný sbíhající se trestný čin, učiní ve veřejném zasedání soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Byl-li trest smrti uložený před 1. červencem 1990 změněn v trest odnětí svobody, rozhodne o způsobu jeho výkonu ve veřejném zasedání soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 466

Státní zastupitelství prošetřuje podněty k podání stížnosti pro porušení zákona, které mu jsou adresovány nebo které mu postoupí ministr spravedlnosti. K prošetření je příslušné státní zastupitelství bezprostředně nadřízené státnímu zastupitelství, které bylo v původním řízení ve věci činné v posledním stupni. Po prošetření státní zastupitelství předloží ministru spravedlnosti stanovisko, v němž navrhne buď podnět odložit, nebo podat stížnost pro porušení zákona.

§ 467

Zákon č. 64/1956 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), se zrušuje.

§ 468

Ministr spravedlnosti může stanovit, které jednoduché úkony svěřené podle tohoto zákona předsedovi senátu může vykonávat jiný pracovník soudu.

§ 468a

Jednoduchá rozhodnutí a úkony svěřené státnímu zástupci může v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním zákonem⁹⁾ vydávat, provádět a činit v souvislosti s nimi příslušná administrativní opatření vyšší úředník státního zastupitelství. Za podmínek stanovených zákonem může činit jednotlivé úkony asistent státního zástupce.

§ 469

Ministerstvo spravedlnosti se zmocňuje, aby vyhláškou vydalo jednací řád pro okresní a krajské soudy.

§ 470

zrušen

§ 471

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1962.

Novotný v. r.
Fierlinger v. r.
Široký v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 265/2001 Sb.
Závěrečná a přechodná ustanovení k části první

1. Příslušnost k řízení ve věcech, v nichž byla podána obžaloba před účinností tohoto zákona, se posoudí podle dosud platných předpisů; to neplatí pro další řízení v takové věci, jestliže ji soud za účinnosti tohoto zákona pravomocně vrátil státnímu zástupci k došetření.

2. Trestní stíhání zahájené před účinností tohoto zákona má stejné účinky, jako trestní stíhání zahájené podle tohoto zákona.

3. Protokolujícím úředníkem je zaměstnanec soudu s nejméně jednoletou praxí při protokolaci, který složil odbornou zkoušku stanovenou pro protokolujícího úředníka určenou Ministerstvem spravedlnosti. Od 1. ledna 2004 může v hlavním líčení a veřejném zasedání provádět protokolaci jen vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník s využitím zvukového záznamu.

4. Ve věcech, kde vazba započala přede dnem účinnosti tohoto zákona, začnou běžet lhůty, v nichž je třeba rozhodnout o dalším trvání vazby, až ode dne účinnosti tohoto zákona; tím není dotčeno ustanovení o přípustném trvání vazby.

5. Z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce, jestliže byl v projednávané věci činný jako vyšetřovatel.

6. Stížnost pro porušení zákona může ministr spravedlnosti podat za podmínek stanovených trestním řádem i proti pravomocnému rozhodnutí vyšetřovatele učiněnému přede dnem účinnosti tohoto zákona.

7. Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou výši odměny za odborné vyjádření podané na žádost orgánů činných v trestním řízení.

8. Pravomoc k vyšetřování trestných činů příslušníků Policie České republiky a příslušníků Bezpečnostní informační služby (§ 161 odst. 3 a 4, § 179a odst. 3) ve věcech, kde trestní stíhání bylo zahájeno přede dnem účinnosti tohoto zákona, se řídí dosavadní právní úpravou.

Čl. II zákona č. 283/2004 Sb.
Přechodné ustanovení

Lhůta šesti měsíců uvedená v § 81 odst. 2 trestního řádu, ve znění tohoto zákona, počne běžet od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 539/2004 Sb.
Přechodná ustanovení k části první

1. Řízení o vydání do ciziny zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle oddílu druhého hlavy dvacáté páté, ve znění tohoto zákona.

2. Ustanovení oddílu třetího hlavy dvacáté páté se nepoužijí na předání občana České

republiky z České republiky do jiného členského státu Evropské unie, pokud spáchal trestný čin před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. V těchto případech se postupuje podle ustanovení § 391 až 402, ve znění tohoto zákona.

3. Ustanovení § 403 až 422 se nepoužijí pro předání osob z Francouzské republiky pro trestné činy spáchané před 1. listopadem 1993 a pro předání osob z Italské republiky a Rakouské republiky pro trestné činy spáchané před 7. srpnem 2002. V těchto případech se postupuje podle ustanovení § 383 až 390.

Čl.II zákona č. 253/2006 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení v České republice o zajištění majetku nebo důkazního prostředku v jiném členském státě Evropské unie, nebo řízení o uznání příkazu k zajištění majetku nebo důkazního prostředku na území České republiky, který vydal justiční orgán jiného členského státu Evropské unie, zahájená a neskončená před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle oddílu osmého hlavy dvacáté páté.

Čl. III zákona č. 170/2007 Sb.

Přechodné ustanovení

Do doby, než bude možné prostřednictvím Schengenského informačního systému předávat všechny údaje odpovídající náležitostem evropského zatýkacího rozkazu uvedeným v § 405 trestního řádu, má záznam pořízený na žádost vystavujícího justičního orgánu členského státu v Schengenském informačním systému za účelem zatčení a předání osoby stejné účinky jako evropský zatýkací rozkaz. Záznam má tyto účinky pouze do doby doručení písemného originálu evropského zatýkacího rozkazu státu, v němž se nachází osoba, jež má být předána.

§ 62 zákona č. 129/2008 Sb.

Přechodné ustanovení k části třetí

Výkon dosud nevykonaného ochranného léčení, které bylo uloženo před nabytím účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Čl. II zákona č. 457/2008 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení o vydání do ciziny zahájená před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona; na odložení vydání, dočasné předání, předběžnou a vydávací vazbu se i v těchto řízeních použijí ustanovení zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Nachází-li se osoba, o jejíž vydání jde, ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, ve vydávací vazbě a ministr spravedlnosti dosud nerozhodl o povolení vydání této osoby do cizího státu podle § 399 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, vydávací vazba se ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona přeměňuje na vazbu předběžnou.

3. Nachází-li se osoba, o jejíž vydání jde, ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, ve vydávací vazbě a ministr spravedlnosti již rozhodl o povolení vydání této osoby do cizího státu podle § 399 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lhůta pro trvání vydávací vazby podle § 400b odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, počíná běžet ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Bylo-li před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnuto o odložení vydání osoby do cizího státu, takové rozhodnutí pozbývá své právní účinky ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Řízení o předání do jiného členského státu Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu zahájená před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 459/2011 Sb. **Přechodná ustanovení**

1. Věcná příslušnost pro řízení o trestném činu zabití nebo trestném činu vraždy novorozeného dítěte matkou zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzuje podle zákona č. 141/1961 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Lhůty, v nichž je třeba rozhodnout o dalším trvání vazby nebo v nichž lze podat žádost o propuštění z vazby, byla-li předchozí žádost zamítnuta, které začaly plynout přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se započítávají do délky lhůt, v nichž je třeba rozhodnout o dalším trvání vazby nebo v nichž lze podat žádost o propuštění z vazby podle zákona č. 141/1961 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; tím není dotčeno ustanovení o nejvyšší přípustné době trvání vazby.

3. Řízení o uznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 141/1961 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) § 58 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

1a) Zákon č. 412/2005 Sb.

1b) Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

2) Vyhláška ministerstva spravedlnosti České republiky č. 270/1990 Sb., o odměnách advokátů a komerčních právníků za poskytování právní pomoci, ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

3a) § 11 odst. 1 a § 15 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

4) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

5) § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 161/2006 Sb. a zákona č. 428/2005 Sb.

6) Rámcové rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady

vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut.

7) Příloha rámcového rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut.

8) Článek 16 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut.

8a) Články 2 a 3 rámcového rozhodnutí Rady 2005/212/SVV ze dne 24. února 2005 o konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti.

8b) Příloha rámcového rozhodnutí Rady 2006/783/SVV ze dne 6. října 2006 o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci.

8c) Článek 19 odst. 2 rámcového rozhodnutí Rady 2006/783/SVV ze dne 6. října 2006 o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci.

9) Zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů.

10) Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů.

II/2

Vyhláška č. 10/2000 Sb. ministerstva spravedlnosti o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů

Obsah

ČÁST PRVNÍ	- SRÁŽKY Z ODMĚNY ODSOUZENÉHO (§ 1 - § 7)
ČÁST DRUHÁ	- ÚHRADY NÁKLADŮ VÝKONU TRESTU Z JINÝCH PŘÍJMŮ A Z PENĚZ, KTERÉ MÁ ODSOUZENÝ ULOŽENÉ VE VĚZNICI (§ 8 - § 9)
ČÁST TŘETÍ	- NÁHRADA NÁKLADŮ VÝKONU VAZBY (§ 10 - § 11)
ČÁST ČTVRTÁ	- VÝKON ROZHODNUTÍ SRÁŽKAMI Z ODMĚNY ZA PRÁCI CHOVANCŮ ZVLÁŠTNÍCH VÝCHOVNÝCH ZAŘÍZENÍ (§ 12)

Přechodná ustanovení

Verze

Změna : 425/2009 Sb. 01.01.2010	Aktuální verze.
Změna : 135/2005 Sb. 01.05.2005	
Změna : 01.04.2001 94/2001 Sb.	
28.01.2000	Počátek účinnosti.
28.01.2000	Vyhlášené znění.

10

VYHLÁŠKA

Ministerstva spravedlnosti
ze dne 20. ledna 2000

o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů

Ministerstvo spravedlnosti stanoví podle § 33 odst. 2 a 5 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen "zákon"), § 152 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a § 373 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů:

ČÁST PRVNÍ SRÁŽKY Z ODMĚNY ODSOUZENÉHO

§ 1

Druhy srážek

(1) Z odměny příslušející odsouzenému podle zvláštních právních předpisů¹⁾ za vykonanou práci srazí a odvede vazební věznice nebo věznice (dále jen "věznice") pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění a zálohu na daň z příjmů fyzických osob.²⁾ Část odměny, která zůstane po provedení těchto srážek, se dále označuje jako čistá odměna.

(2) Z čisté odměny odsouzeného provede věznice srážky

a) k úhradě výživného pro děti, kterým je odsouzený povinen poskytovat výživu, včetně příspěvku na úhradu nákladů při péči o dítě v ústavní nebo ochranné výchově nebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, ve kterém je dítě umístěno na základě rozhodnutí soudu nebo žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností (dále jen "výživné nezaopatřených dětí"),

b) k úhradě nákladů výkonu trestu a nákladů výkonu vazby, která mu předcházela,

c) na základě nařízeného výkonu rozhodnutí soudu nebo orgánu státní správy,

d) k úhradě jiných pohledávek vůči odsouzenému podle této vyhlášky.

(3) Úhrn srážek podle odstavce 2 nesmí překročit 78 % čisté odměny odsouzeného. Zbytek čisté odměny rozdělí věznice na kapesné a úložné podle této vyhlášky.

§ 2

Srážky k úhradě výživného nezaopatřených dětí

(1) Na srážky k úhradě výživného nezaopatřených dětí se použije 30 % čisté odměny, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Srážky k úhradě výživného se provádějí

a) na základě rozhodnutí soudu, jímž byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy (odměny odsouzeného), a to ve výši stanovené tímto rozhodnutím (dále jen "nařízené výživné"),

b) na základě pravomocného rozhodnutí soudu, kterým byla odsouzenému uložena povinnost hradit výživné nebo soudem schválené dohody o výši výživného³⁾ a písemné žádosti odsouzeného o provádění srážek, a to do výše stanovené takovým rozhodnutím nebo dohodou,

c) na žádost zařízení, kde je dítě umístěno v ústavní nebo ochranné výchově, nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, ve kterém je dítě umístěno na základě rozhodnutí soudu nebo žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a to do výše, kterou požaduje toto zařízení, pokud s prováděním srážek odsouzený vyjádřil písemně souhlas,

d) na žádost odsouzeného nebo, pokud s tím odsouzený vyjádřil písemně souhlas, též na žádost osoby, která je příjemcem výživného.

(3) Pokud jsou srážky prováděny pouze k úhradě nařízeného výživného, srazí se na každé dítě částka ve výši soudem stanoveného výživného, a pokud by součet těchto srážek přesáhl celkovou částku určenou podle odstavce 1, srazí se na každé dítě poměrná částka ve vztahu ke stanovené výši výživného. V ostatních případech se z celkové částky podle odstavce 1 srazí na každé nezaopatřené dítě stejná částka; obdobně se postupuje, jsou-li prováděny současně též srážky k úhradě nařízeného výživného.

(4) Je-li výkonem rozhodnutí vymáháno výživné nezaopatřených dětí vyšší, než činí srážka stanovená podle odstavce 3, posuzuje se neuhrazený rozdíl jako pohledávka, pro kterou se provádějí srážky podle § 4 odst. 1.

(5) Částka použitá na srážky podle odstavce 1 se zvyšuje o nevyčerpanou částku určenou pro srážky podle § 3, 4 a 5.

§ 3

Srážky k úhradě nákladů výkonu trestu

(1) Na srážky k úhradě nákladů výkonu trestu, který odsouzený vykonává, se použije 32 % čisté odměny, nejvýše však 1 500 Kč za kalendářní měsíc.

(2) Nevyčerpaná částka k úhradě nákladů výkonu trestu podle odstavce 1 se převádí k použití postupně podle § 2, 4 a 5.

§ 4

Další srážky prováděné na základě nařízeného výkonu rozhodnutí soudu nebo orgánu státní správy

(1) Z čisté odměny se použije 12 %, není-li dále stanoveno jinak, na srážky k úhradě pohledávek vzniklých na základě

a) výkonu rozhodnutí nařízeného soudem,⁵⁾

b) výkonu rozhodnutí nařízeného orgánem státní správy,⁶⁾ nejde-li o srážky k výkonu rozhodnutí podle § 5,

c) nařízeného výkonu rozhodnutí ředitele věznice o uložení povinnosti hradit náklady výkonu trestu podle § 8, o stanovení výše nákladů výkonu vazby podle § 10, zvýšené náklady zdravotní péče podle § 28 odst. 2 písm. k) zákona, zvýšené náklady střežení, náklady na dopravu a předvedení do zdravotnického zařízení podle § 36 zákona, o uložení povinnosti náhrady škody podle § 38 zákona.

(2) Jsou-li prováděny srážky podle odstavce 1 písm. a) k úhradě přednostních pohledávek podle zvláštního právního předpisu,⁷⁾ provedou se z částky určené podle odstavce 1 tím způsobem, že z první poloviny této částky se uspokojí bez zřetele na pořadí nejprve pohledávky výživného a teprve poté podle pořadí ostatní přednostní pohledávky. Nepostačí-li tato polovina k uspokojení všech pohledávek výživného, uspokojí se nejprve výživné všech oprávněných a teprve poté dlužné výživné z dřívější doby, a to podle poměru výživného. Nebylo-li však takto uspokojeno ani běžné výživné všech oprávněných, rozdělí se mezi ně určená částka poměrně podle výše výživného. Přednostní pohledávky, které nebyly uspokojeny z první poloviny částky určené podle odstavce 1, a ostatní pohledávky se uspokojují z druhé poloviny této částky. Pokud není k úhradě přednostních pohledávek první polovina částky určené podle odstavce 1 plně vyčerpána, zvyšuje se o její nevyčerpanou část polovina druhá.

(3) Částka použitá na srážky podle odstavce 1 se zvyšuje o nevyčerpanou částku určenou pro srážky podle § 2, 3 a 5.

(4) Nevyčerpaná částka podle odstavce 1 se převádí k použití postupně podle § 2 a 5.

(5) Pořadí srážek k úhradě pohledávek podle odstavce 1 se řídí dnem, kdy bylo věznici doručeno rozhodnutí příslušného orgánu nebo dohoda, popřípadě dnem uzavření dohody, jde-li o dohodu mezi věznicí a odsouzeným. Má-li několik pohledávek stejné pořadí a nestačí-li srážka na ně připadající k jejich plnému uspokojení, uspokojí se poměrně. Pořadí, které pohledávka získala u předcházejícího plátce mzdy, zůstává ve věznici zachováno.

§ 5

Ostatní srážky

(1) Z čisté odměny se použijí 4 %, není-li dále stanoveno jinak, na srážky k úhradě a) částek propadajících státu v důsledku vykonatelného rozhodnutí o uložení peněžitého trestu (pokuty), jakož i náhrady⁸⁾ uložené odsouzenému vykonatelným rozhodnutím příslušných orgánů,

b) přeplatků na dávkách nemocenského a důchodového pojištění, pokud je odsouzený povinen je vrátit na základě vykonatelného rozhodnutí podle právních předpisů o nemocenském a důchodovém pojištění,

c) neprávem přijaté částky dávek státní sociální podpory a sociální péče, pokud je odsouzený povinen je vrátit na základě vykonatelného rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu,⁹⁾

d) částky pojistného na všeobecné zdravotní pojištění při neomluvené nepřítomnosti odsouzeného v zaměstnání, které plátce odměny za odsouzeného za tuto dobu uhradil,⁴⁾

e) pohledávek zajištěných dohodou o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů podle zvláštního právního předpisu,¹⁰⁾

f) částek na základě dohody o srážkách z odměny odsouzeného uzavřené mezi odsouzeným a věznicí; dohoda musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná.

(2) Částka použitá na srážky podle odstavce 1 se zvyšuje o nevyčerpanou částku určenou pro srážky podle § 2, 3 a 4.

- (3) Nevyčerpaná částka podle odstavce 1 se převádí k použití postupně podle § 2 a 4.
- (4) Pro pořadí srážek k úhradě pohledávek podle odstavce 1 platí ustanovení § 4 odst. 5.

§ 6
Kapesné

- (1) Na kapesné se použije 20 % čisté odměny, není-li dále stanoveno jinak.
- (2) Odmítne-li odsouzený v průběhu kalendářního měsíce bez závažného důvodu pracovat, kapesné podle odstavce 1 mu nenáleží; vzniklé kapesné se převede k použití podle § 3 odst. 2. V případě snížení kapesného z důvodu uložení kázeňského trestu podle § 46 odst. 3 písm. b) a § 64 odst. 1 písm. b) zákona se částka, o kterou je kapesné sníženo, převede k použití podle § 7 odst. 2.

§ 7
Úložné

- (1) Na úložné se použijí 2 % čisté odměny, není-li dále stanoveno jinak.
- (2) Úložné se zvyšuje o nevyčerpané částky určené pro srážky podle § 2 až 5, částku sníženého kapesného podle § 6 odst. 2 věty druhé a veškeré částky vzniklé zaokrouhlováním.
- (3) Z úložného nad 2 000 Kč se na základě rozhodnutí ředitele věznice uhradí i náhrada nákladů výkonu trestu (§ 35 odst. 1 zákona), pokud nebude tato pohledávka uhrazena srážkami z odměny odsouzeného; tuto úhradu je možné provést průběžně při výkonu trestu.
- (4) Odsouzený může po splnění povinnosti uložené podle odstavce 3 použít část úložného přesahující částku 2000 Kč k úhradě výživného osobám, kterým je povinen výživné poskytovat, k úhradě škody způsobené poškozenému, k podpoře své rodiny a k plnění svých závazků podle § 4 odst. 1 písm. c). Část úložného podle věty první může odsouzený odesílat také svým příbuzným a jiným osobám blízkým a osobám, které jej ve výkonu trestu odnětí svobody pravidelně navštěvují, popřípadě použít k nákupu potravin a věcí osobní potřeby nebo ji věnovat na dobročinné účely. Část úložného, která přesahuje 500 Kč, může použít také na úhradu zdravotní péče nehrzené z veřejného zdravotního pojištění, úhradu regulačních poplatků^{10a} a na nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem.
- (5) Nemá-li odsouzený při propuštění z výkonu trestu úložné postačující k úhradě nezbytných potřeb, lze mu poskytnout příspěvek až do částky 2 000 Kč. Při rozhodnutí o poskytnutí uvedeného příspěvku se přihlíží i k tomu, zda takové finanční prostředky nemá odsouzený na účtu ve věznici, na účtu v bance, nebo zda nemůže tyto prostředky získat jiným způsobem, například od příbuzných nebo zastupitelského úřadu státu, jehož je státním občanem.
- (6) Náklady na odesílání peněz z úložného jdou k tíži účtu úložného, ledaže je odsouzený uhradil jiným způsobem.

ČÁST DRUHÁ
ÚHRADY NÁKLADŮ VÝKONU TRESTU Z JINÝCH PŘÍJMŮ A Z PENĚZ, KTERÉ

MÁ ODSOUZENÝ ULOŽENÉ VE VĚZNICI

§ 8

Úhrady nákladů výkonu trestu v ostatních případech

(1) Na srážky k úhradě nákladů výkonu trestu se použije 40 % z důchodu nebo výsluhového příspěvku.

(2) Z peněz, které byly zaslány odsouzenému do věznice a které byly převedeny na jeho účet vedený věznicí, se vyměří úhrada nákladů výkonu trestu ve výši 40 % ze součtu všech částek přijatých za předchozí měsíc. Úhrada nákladů výkonu trestu z těchto peněz se nepředepíše, pokud by nedosáhla za kalendářní měsíc 100 Kč. Ustanovení odstavce 1 není tímto ustanovením dotčeno.

(3) Odsouzenému, který odmítl pracovat nebo bez důvodu do práce nenastoupil, se vyměří úhrada nákladů výkonu trestu ve výši 50 Kč za den.

(4) Výše úhrady nákladů výkonu trestu se stanoví z čisté odměny a z ostatních zdrojů příjmů uvedených v odstavcích 1 a 2. Takto stanovená výše úhrady nákladů výkonu trestu smí včetně úhrady nákladů výkonu trestu stanovené podle odstavce 3 činit nejvýše 1500 Kč za kalendářní měsíc.

(5) Srážky na úhradu nákladů výkonu trestu se neprovádí z částky, která byla odsouzenému

a) připsána na účet jako sociální kapesné,

b) připsána na účet jako odměna podle zákona 11a), nebo

c) odeslána na jeho účet ve věznici výhradně za účelem úhrady jeho pohledávek spravovaných Vězeňskou službou, zejména za regulační poplatky 10a), nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem, úhradu zdravotní péče nehrazené z veřejného zdravotního pojištění, a byla použita výlučně k těmto účelům.

§ 9

(1) Rozhodnutí o povinnosti k náhradě nákladů výkonu trestu podle § 8 vydá ředitel věznice.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může odsouzený do 3 dnů od doručení podat stížnost řediteli věznice, který rozhodnutí vydal; stížnost může směřovat jen proti vypočtené výši nákladů výkonu trestu a nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje do šedesáti dnů od jejího obdržení generální ředitel Vězeňské služby.

ČÁST TŘETÍ NÁHRADA NÁKLADŮ VÝKONU VAZBY

§ 10

(1) Denní sazba nákladů výkonu vazby činí 45 Kč za každý započatý kalendářní den příslušného kalendářního měsíce.

(2) Náhrada nákladů výkonu vazby se nepožaduje za dobu, po kterou je osobě ve výkonu vazby poskytována ústavní (nemocniční) péče, je-li tato osoba pojištěncem podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

§ 11

(1) Rozhodnutí o výši nákladů výkonu vazby vydá ředitel věznice, a to na základě pravomocného rozhodnutí soudu, kterým byla odsouzenému uložena povinnost k náhradě nákladů spojených s výkonem vazby.¹²⁾

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může odsouzený do 3 dnů od doručení podat stížnost řediteli věznice, který rozhodnutí vydal. Odsouzený, kterému byla povinnost k náhradě nákladů spojených s výkonem vazby uložena až po propuštění z výkonu trestu nebo vazby, může stížnost podat do 5 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí podle odstavce 1 doručeno. Stížnost může směřovat jen proti vypočtené výši nákladů výkonu vazby a nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje do šedesáti dnů od jejího obdržení generální ředitel Vězeňské služby.

ČÁST ČTVRTÁ VÝKON ROZHODNUTÍ SRÁŽKAMI Z ODMĚNY ZA PRÁCI CHOVANCŮ ZVLÁŠTNÍCH VÝCHOVNÝCH ZAŘÍZENÍ

§ 12

Při výkonu rozhodnutí srážkami z odměny chovance zvláštního výchovného zařízení se od jeho odměny za práci odečte částka, která se na částečnou úhradu nákladů uhrazuje z vlastních odměn chovance, a zbytek se zaokrouhlí směrem dolů na částku dělitelnou třemi, vyjádřenou v celých korunách. Z této částky lze srazit k uspokojení vymáhané pohledávky jen jednu třetinu. Pro přednostní pohledávky podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ lze však srazit i druhou třetinu, nepostačí-li jedna třetina k jejich uspokojení nebo nemohou-li být z první třetiny uspokojeny, protože mají horší pořadí než jiné pohledávky. Dojde-li takto ke srážkám také z druhé třetiny, uspokojí se z ní bez ohledu na pořadí nejprve pohledávky výživného a teprve pak ostatní přednostní pohledávky podle svého pořadí. Třetí třetina se nesráží. Jinak se na výkon rozhodnutí srážkami z odměny za práci chovance zvláštního výchovného zařízení užije obecných ustanovení zvláštního právního předpisu⁵⁾ o výkonu rozhodnutí.

ČÁST PÁTÁ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 13

(1) Srážky z odměny odsouzeného se provádějí za období kalendářního měsíce, a to i tehdy, byl-li odsouzený v tomto období zařazen do zaměstnání na několika pracovištích, popřípadě byl-li přemístěn do jiné věznice. Částky srážek se zaokrouhlují na celé koruny směrem dolů.

(2) Srážky k úhradě výživného nezaopatřených dětí se na základě žádosti příjemce výživného odesílají na účet u banky, uvedený příjemcem výživného, nebo se příjemci výživného poukazují poštovní poukázkou. Příjemce výživného uvede v žádosti o provádění srážek k úhradě výživného, kterým z uvedených způsobů mu má být výživné vypláceno.

§ 14

(1) Jestliže ten, proti němuž byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, nastoupí výkon trestu, postupuje se podle ustanovení zvláštního právního předpisu jako při změně plátce mzdy,¹³⁾ přičemž za mzdu povinného se tu považuje odměna odsouzeného, pokud podle této vyhlášky může sloužit k uspokojení vymáhané pohledávky.

(2) Byl-li odsouzený přemístěn do jiné věznice, pokračuje tato věznice ve výkonu rozhodnutí srážkami z jeho odměny; tato změna nemá vliv na pořadí vymáhaných pohledávek.

(3) Přemístění odsouzeného do jiné věznice se nepovažuje za změnu plátce odměny (mzdy) odsouzeného.

§ 15

V řízení podle této vyhlášky se postupuje přiměřeně podle § 76 zákona.

§ 16

Podle této vyhlášky se postupuje též

a) při provádění srážek z odměny a jiných příjmů odsouzených, uložených vykonatelným rozhodnutím přede dnem účinnosti této vyhlášky,

b) při předepisování náhrad nákladů výkonu trestu odsouzených nezařazených do zaměstnání a nákladů výkonu vazby, pokud povinnost k hrazení těchto nákladů vznikla přede dnem účinnosti této vyhlášky.

§ 17

Zrušuje se vyhláška č. 154/1997 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené do zaměstnání, a o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení.

§ 18

Srážky z odměny odsouzeného a přiděly kapesného a úložného podle této vyhlášky se provádějí od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po jejím vyhlášení.

§ 19

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Přechodná ustanovení zavedena vyhláškou č. 94/2001 Sb. Čl. II

1. Srážky z odměny odsouzeného k výkonu rozhodnutí soudu nebo orgánu státní správy nařízeného přede dnem účinnosti této vyhlášky a srážky, o jejichž provádění před účinností této vyhlášky odsouzený požádal nebo s jejich prováděním souhlasil, se provádějí podle této

vyhlášky.

2. Náklady výkonu vazby a náklady výkonu trestu, pokud povinnost k jejich náhradě vznikla přede dnem účinnosti této vyhlášky, se za dobu do dne účinnosti této vyhlášky vyměří ve výši stanovené předpisy platnými v době, kdy byla vazba nebo trest vykonávány.

Ministr:
JUDr. **Motejl** v. r.

1) § 33 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.

Nařízení vlády č. 365/1999 Sb., o výši a podmínkách odměňování odsouzených osob zařazených do zaměstnání ve výkonu trestu odnětí svobody, ve znění nařízení vlády č. 414/2000 Sb.

2) Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb. a zákona č. 492/2000 Sb.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 324/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb. a zákona č. 492/2000 Sb.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb. a zákona č. 492/2000 Sb.

3) § 86 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění zákona č. 132/1982 Sb., zákona č. 234/1992 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. 72/1995 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb. a zákona č. 301/2000 Sb.

4) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 167/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona 155/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb. a zákona č. 258/2000 Sb.

5) § 251 a násl. občanského soudního řádu.

6) § 71 a násl. zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

7) § 279 odst. 2 občanského soudního řádu.

8) Například § 156 trestního řádu.

9) Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., zákona č. 132/1997 Sb., zákona č. 242/1997 Sb. a zákona č. 91/1998 Sb.

Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 1/1991 Sb., zákona č. 46/1991 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona č. 482/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona č. 582/1991 Sb., zákona č. 235/1992 Sb., zákona č. 589/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 266/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 155/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 133/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb. a zákona č. 155/1998 Sb.

10) § 246 zákoníku práce.

10a) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

11a) § 45 a 63 zákona č. 169/1999 Sb.

12) § 155 trestního řádu.

13) § 293 a násl. občanského soudního řádu.

II/3

Zákon č. 169/1999 Sb. o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů

Obsah

ČÁST PRVNÍ - Výkon trestu odnětí svobody (§ 1 - § 82)

ČÁST DRUHÁ - Změna zákona o státním zastupitelství (§ 83)

ČÁST TŘETÍ - Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráž (§ 84)

169/1999 Sb.

ZÁKON

ze dne 30. června 1999

o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů

Změna: 359/1999 Sb.

Změna: 3/2002 Sb.

Změna: 320/2002 Sb.

Změna: 218/2003 Sb.

Změna: 52/2004 Sb.

Změna: 539/2004 Sb.

Změna: 109/2006 Sb.

Změna: 346/2007 Sb.

Změna: 7/2009 Sb.

Změna: 306/2008 Sb., 41/2009 Sb.

Změna: 281/2009 Sb.

Změna: 341/2010 Sb., 181/2011 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Změna: 399/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ VÝKON TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY

HLAVA I

Díl 1 Obecná ustanovení

§ 1 Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje výkon trestu odnětí svobody (dále jen "výkon trestu") ve věznicích a ve zvláštních odděleních vazebních věznic.

(2) Výkonem trestu se sleduje dosažení účelu trestu odnětí svobody (dále jen "trest") ve smyslu trestního zákona prostředky stanovenými v tomto zákoně.

(3) Výkonem trestu se podle tohoto zákona rozumí též výkon trestního opatření odnětí svobody uloženého mladistvému; jeho výkonem se sleduje dosažení účelu stanoveného zákonem o soudnictví ve věcech mládeže.

(4) Mladistvým se pro účely tohoto zákona rozumí osoba, která v době spáchání provinění dovršila patnáctý a nepřekročila osmnáctý rok svého věku.

§ 2 Hlavní zásady výkonu trestu

(1) Trest může být vykonáván jen takovým způsobem, který respektuje důstojnost osobnosti odsouzeného a omezuje škodlivé účinky zbavení svobody; tím však nesmí být ohrožena potřeba ochrany společnosti.

(2) S odsouzenými ve výkonu trestu se musí jednat tak, aby bylo zachováno jejich zdraví, a pokud to doba výkonu trestu umožní, podporovaly se takové postoje a dovednosti, které odsouzeným pomohou k návratu do společnosti a umožní vést po propuštění soběstačný život v souladu se zákonem.

§ 3 Orgán zajišťující výkon trestu

(1) Střežení odsouzených, dozor nad nimi, metody zacházení s odsouzenými a stanovené podmínky výkonu trestu zajišťuje Vězeňská služba České republiky (dále jen "Vězeňská služba").

(2) Vězeňská služba je oprávněna odsouzeným vydávat pokyny a příkazy a používat vůči nim jen taková omezení a donucovací prostředky, které připouští zvláštní zákon. 1)

(3) Povinnosti a oprávnění příslušníka Vězeňské služby stanoví zvláštní zákon.¹⁾ Občanský pracovník Vězeňské služby je oprávněn vydávat odsouzeným pokyny a příkazy v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

(4) Zaměstnancem Vězeňské služby se pro účely tohoto zákona rozumí jak příslušník, tak občanský pracovník Vězeňské služby.

§ 4

Poradní sbor

K uplatňování poznatků, forem a metod zacházení s odsouzenými, které napomáhají k dosažení účelu výkonu trestu, zřídí ředitel věznice poradní sbor. Členy poradního sboru jmenuje ředitel věznice s jejich souhlasem z odborníků, kteří nejsou zaměstnáni ve věznici. Činnost člena poradního sboru je jiným úkonem v obecném zájmu.²⁾ Vězeňská služba poskytuje členům poradního sboru cestovní náhrady podle zvláštního právního předpisu.³⁾

§ 5

Místo výkonu trestu

(1) Trest se vykonává ve věznici nebo ve zvláštním oddělení vazební věznice. Věznice zřizuje a zrušuje ministr spravedlnosti (dále jen "ministr") a jejich správu vykonává Vězeňská služba podle zvláštního zákona.¹⁾

(2) Vyžaduje-li zdravotní stav odsouzeného poskytnutí zdravotních služeb, které nelze zajistit ve zdravotnickém zařízení Vězeňské služby, a výkon trestu nelze přerušit, trest se na nezbytně nutnou dobu vykonává poskytovateli zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou, přičemž střežení odsouzeného v takovém případě zajišťuje nejbližší věznice. Zvýšené náklady spojené s provedením takových opatření hradí zdravotnickému zařízení Vězeňská služba.

(3) Trestní opatření odnětí svobody u mladistvých,^{3b)} kteří nepřekročili 19. rok svého věku, se vykonává odděleně od ostatních odsouzených, a to ve věznicích nebo zvláštních odděleních pro mladistvé s uplatňováním vnitřní diferenciace.

§ 6

Přijímání odsouzených do výkonu trestu

(1) Do výkonu trestu lze přijmout odsouzeného jen na základě písemného nařízení výkonu trestu vyhotoveného soudem. Není-li k nařízení výkonu trestu připojeno písemné vyhotovení pravomocného rozsudku, soud je věznici zašle dodatečně.

(2) Při přijetí do výkonu trestu musí být odsouzený prokazatelně seznámen se svými právy a povinnostmi podle tohoto zákona a řádu výkonu trestu a s vnitřním řádem věznice.

§ 7

Umíst'ování odsouzených

Odděleně se umíst'ují odsouzení muži od odsouzených žen a dále zpravidla odsouzení:

a) mladiství od dospělých,

- b) recidivisté od odsouzených, kteří jsou ve výkonu trestu poprvé,
- c) za úmyslně spáchané trestné činy od odsouzených za trestné činy z nedbalosti,
- d) trvale pracovně nezařaditelní,
- e) s poruchami duševními a poruchami chování a
- f) s uloženým ochranným léčením a zabezpečovací detencí.

§ 8 Typy věznic

(1) Věznice se člení podle způsobu vnějšího střežení a zajištění bezpečnosti do čtyř základních typů, a to

- a) s dohledem,
- b) s dozorem,
- c) s ostrahou,
- d) se zvýšenou ostrahou.

(2) Vedle základních typů věznic uvedených v odstavci 1 se zřizují zvláštní věznice pro mladistvé.

(3) V rámci jedné věznice mohou být zřízena oddělení různých typů, pokud tím nebude ohrožen účel výkonu trestu.

§ 9 Zařazování odsouzených do typů věznic

(1) O tom, do jakého typu věznice bude odsouzený zařazen k výkonu trestu, rozhoduje soud podle zvláštního zákona.⁴⁾

(2) Odsouzený nastupuje výkon trestu ve věznici, kterou soud ve výzvě k nástupu trestu určil. Z důležitých důvodů může odsouzeného k nástupu výkonu trestu přijmout i jiná věznice.

(3) Další umístování odsouzených do jednotlivých věznic v souladu s rozhodnutím soudu o zařazení do určitého typu věznice provádí generální ředitelství Vězeňské služby ve spolupráci s ředitelem věznice, ve které odsouzený nastoupil k výkonu trestu.

Přeřazování odsouzených

§ 10

O přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu během výkonu trestu rozhoduje soud

podle zvláštního zákona.4)

§ 11

Návrh ředitele věznice na přeřazení odsouzeného

(1) Ředitel věznice je povinen podat soudu návrh na přeřazení odsouzeného do jiného typu věznice, má-li za to, že přeřazení přispěje k dosažení účelu výkonu trestu.4)

(2) K návrhu na přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu ředitel věznice vždy připojí vyhodnocení průběhu a účinnosti programu zacházení s odsouzeným, zhodnocení průběhu a úspěšnosti výkonu ochranného léčení, pokud bylo odsouzenému uloženo, a uvede i další skutečnosti, které mohou mít význam pro rozhodnutí soudu. Současně označí důkazy, které navrhuje provést, pokud to soud bude považovat za potřebné.

§ 12

Návrh odsouzeného na přeřazení

Oznámí-li odsouzený věznici, že podává návrh soudu na své přeřazení do jiného typu věznice, ředitel věznice i bez výzvy zašle soudu přílohy uvedené v § 11 odst. 2; to neplatí, jestliže zákonná překážka brání tomu, aby se soud návrhem odsouzeného věcně zabýval. V takovém případě ředitel věznice oznámí soudu důvody, pro které návrhu nelze vyhovět.

Díl 2

Místo výkonu trestu v objektech nespravovaných Vězeňskou službou

§ 13

Ministr může zřídit věznici i v jiném objektu, než který je ve správě Vězeňské služby, pokud s tím vlastník takového objektu souhlasí a uzavře smlouvu o zřízení věcného břemene. Objekt, ve kterém je věznice zřízena, spravuje a provozuje vlastník objektu na základě smlouvy uzavřené s Vězeňskou službou. Vězeňská služba však odpovídá za střežení, zacházení s odsouzenými a dodržování zákonných podmínek výkonu trestu. V těchto objektech rovněž provádí státní stavební dohled. Uzavřením smlouvy o správě a provozu není dotčeno právo dozoru a kontroly nad výkonem trestu.

HLAVA II **PRÁVA ODSOUZENÝCH**

Díl 1

Obecná ustanovení

§ 14

Vnitřní řád věznice

Pro každou věznici stanoví její ředitel se souhlasem generálního ředitelství Vězeňské služby vnitřní řád věznice, kterým se stanoví denní rozvrh chodu věznice, činnost odsouzených a jejich podíl na řešení otázek souvisejících se životem ve věznici.

Díl 2

Práva odsouzených

§ 15

Rovnost práv

Odsouzeným ve výkonu trestu přísluší stejná práva za podmínek a v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

§ 16

Sociální podmínky odsouzených a poskytování zdravotních služeb

(1) Odsouzeným se poskytuje pravidelná strava za podmínek a v hodnotách, které odpovídají požadavku udržení zdraví a přihlížejí k jeho zdravotnímu stavu, věku a obtížnosti vykonávané práce. V rozsahu, v jakém to umožňuje provoz věznice, se přitom přihlíží k požadavkům kulturních a náboženských tradic odsouzených.

(2) Každý odsouzený musí mít zabezpečeno lůžko a prostor pro uložení osobních věcí.

(3) Odívání odsouzených musí odpovídat klimatickým podmínkám a musí dostatečně chránit jejich zdraví.

(4) Odsouzeným se zabezpečuje denně osmihodinová doba ke spánku, doba potřebná k osobní hygieně a úklidu, stravování, nejméně jednohodinová vycházka a přiměřené osobní volno.

(5) Odsouzený má právo na zdravotní služby v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem⁵⁾ s přihlédnutím k omezením vyplývajícím z účelu trestu.

(6) Odsouzený s těžkým zdravotním postižením má právo na zajištění přiměřených podmínek umožňujících důstojný výkon trestu.

(7) Odsouzenému, který není zařazen do práce, poskytuje věznice sociální kapesné v případě, že neodmítl bez závažného důvodu práci a neměl v období jednoho kalendářního měsíce jiný příjem nebo jinou hotovost ve výši alespoň 100 Kč.

(8) Výše sociálního kapesného podle odstavce 7 činí 100 Kč za období jednoho kalendářního měsíce.

(9) O závažném onemocnění odsouzeného nebo o jeho úrazu, vyžadujícím hospitalizaci, vyrozumí věznice bez odkladu manželku, družku nebo rodiče odsouzeného, anebo jeho děti, pokud to odpovídá jejich věku, jestliže tak odsouzený nemůže učinit sám. Není-li těchto osob, vyrozumí věznice osobu, kterou odsouzený určí. Věznice vždy vyrozumí bez odkladu některou z těchto osob v případě, že dojde k úmrtí odsouzeného.

§ 17

Korespondence

(1) Odsouzený má právo přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení (dále jen "korespondence") bez omezení, pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Vězeňská služba je oprávněna provádět kontrolu korespondence uvedené v

odstavci 1; přitom je oprávněna seznámit se s obsahem zasílaných písemností. Pokud obsah korespondence zakládá podezření, že je připravován nebo páchán trestný čin, Vězeňská služba korespondenci zadrží a předá ji orgánu činnému v trestním řízení.

(3) Kontrola korespondence mezi odsouzeným a advokátem zmocněným odsouzeného zastupovat, mezi odsouzeným a státními orgány České republiky nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu,⁶⁾ anebo mezi odsouzeným a mezinárodní organizací, která podle mezinárodní úmluvy, jíž je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, je nepřipustná. Tato korespondence se adresátu odesílá a odsouzenému doručuje neprodleně.

(4) Odsouzenému, který neumí nebo nemůže číst anebo psát, Vězeňská služba zajistí, aby mu byla došlá korespondence přečtena, nebo mu poskytne písarskou pomoc při sepisování žádostí, podání a stížností státním orgánům a mezinárodním organizacím uvedeným v odstavci 3 a při dopisování s advokátem.

§ 18 **Užívání telefonu**

(1) Odsouzenému se v odůvodněných případech umožní použití telefonu ke kontaktu s osobou blízkou.⁷⁾

(2) V zájmu nápravy odsouzeného nebo z jiného závažného důvodu lze odsouzenému povolit použití telefonu ke kontaktu s jinou osobou, než je osoba blízká.

(3) Náklady spojené s použitím telefonu hradí odsouzený.

(4) Nejde-li o telefonáty s osobou uvedenou v § 17 odst. 3 nebo § 61 odst. 9, je Vězeňská služba oprávněna se seznamovat formou odposlechu s telefonáty uvedenými v odstavcích 1 a 2 a pořizovat jejich záznam.

§ 19 **Návštěvy**

(1) Odsouzený má právo přijímat v čase určeném ředitelem věznice návštěvy blízkých osob na dobu celkem 3 hodiny během jednoho kalendářního měsíce.

(2) Návštěvy probíhají zpravidla v místnostech k tomu určených. Návštěvy odsouzených umístěných v lůžkové části zdravotnického zařízení jsou možné jen tehdy, jestliže s tím ošetřující lékař s ohledem na zdravotní stav odsouzeného souhlasí. Je-li odsouzený umístěn u poskytovatele zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou, projedná podmínky uskutečnění návštěvy Vězeňská služba s poskytovatelem zdravotních služeb.

(3) Nestanoví-li vnitřní řád věznice počet vyšší, mohou odsouzeného současně navštívit nejvýše 4 osoby včetně nezletilých dětí. Nezletilé děti ve věku do 15 let se mohou zúčastnit návštěvy pouze v doprovodu osoby starší 18 let.

(4) V zájmu nápravy odsouzeného nebo z jiného závažného důvodu lze odsouzenému povolit návštěvu jiných než blízkých osob. Ředitelé věznic mohou ve zvlášť odůvodněných

případech povolit návštěvu mezi odsouzenými, kteří jsou blízkými osobami. Náklady předvedení hradí v takovém případě odsouzení rovným dílem, nedohodnou-li se jinak.

(5) Ředitel věznice může povolit uskutečnění návštěvy odsouzeného bez zrakové a sluchové kontroly zaměstnanců Vězeňské služby v prostorách k tomu určených.

(6) V odůvodněných případech může ředitel věznice rozhodnout, že z bezpečnostních důvodů se návštěva uskuteční v místnosti, kde je návštěvník od odsouzeného oddělen přepážkou.

(7) Odsouzenému může ředitel věznice povolit v souvislosti s návštěvou opuštění věznice, lze-li mít důvodně za to, že tím nebude ohrožen účel výkonu trestu.

(8) Zaměstnanec Vězeňské služby je oprávněn návštěvu přerušit nebo předčasně ukončit, jestliže odsouzený nebo návštěvníci přes upozornění porušují pořádek, kázeň nebo bezpečnost věznice.

§ 20

Duchovní a sociální služby

(1) Odsouzenému se zajišťuje právo na poskytování duchovních a dalších obdobných služeb sledujících humanitární cíle v rozsahu vyplývajícím ze zvláštních právních předpisů.

(2) Věznice umožňují konat zpravidla v době pracovního klidu společné náboženské obřady odsouzených. Účast na náboženských obřadech je dobrovolná. Dobu konání společných náboženských obřadů vymezí vnitřní řád věznice.

(3) K výkonu duchovní služby v místech, kde se vykonává trest odnětí svobody, jsou oprávněny pouze ty registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu tohoto práva podle zvláštního právního předpisu⁸) (dále jen "církev").

(4) Církev se může podílet na naplňování účelu výkonu trestu poskytováním duchovní služby zejména

- a) konáním bohoslužeb pro zájemce z řad odsouzených,
- b) individuálními rozhovory, pastoračními návštěvami a umožněním individuálního přístupu k náboženským úkonům,
- c) vedením studijních hodin k výkladu náboženských textů,
- d) zajišťováním duchovní a náboženské literatury a zpěvníků,
- e) pořádáním přednášek a besed, zejména s etickou tematikou, popřípadě koncertů hudebních skupin a jednotlivců,
- f) při přípravě odsouzených k jejich propuštění,
- g) dalšími vhodnými formami přispívajícími k dosažení účelu výkonu trestu.

(5) Věznice informuje odsouzené o poskytování duchovní služby ve vnitřním řádu věznice nebo jiným vhodným způsobem.

(6) Odsouzený nesmí být k účasti na bohoslužbách a jiných obřadech nebo k rozhovoru s osobami pověřenými církví nucen. Požádá-li odsouzený o umožnění návštěvy církví pověřené osoby, je věznice povinna jí tuto skutečnost neprodleně oznámit.

(7) Církví pověřené osoby správa věznice poučí o povinnosti dodržovat právní předpisy pro výkon trestu a vnitřní řád věznice.

(8) Věznice je oprávněna odepřít možnost výkonu duchovní služby osobám, které se dopustily porušení povinností vyplývajících z právních předpisů pro výkon trestu nebo vnitřního řádu věznice.

(9) Věznice umožňuje obecním úřadům obcí s rozšířenou působností poskytovat odsouzeným sociální služby⁹ mající za cíl pomáhat odsouzeným při vytváření příznivých podmínek pro jejich budoucí samostatný život na svobodě.

§ 21

Uspokojování kulturních potřeb

(1) Odsouzený má právo objednat si na svůj náklad knihy, denní tisk a časopisy, včetně zahraničních, pokud jsou rozšiřovány v České republice; tím není dotčeno právo Vězeňské služby odebrat odsouzenému věc, kterou by se narušoval účel výkonu trestu.

(2) Odsouzený si může bezplatně půjčovat z vězeňské knihovny knihy včetně odborných publikací a právních předpisů.

§ 22

Používání dalších věcí

(1) Odsouzený má právo půjčovat si a hrát společenské hry, které jsou ve věznici k dispozici.

(2) Odsouzenému lze v odůvodněných případech umožnit zakoupení, zaslání, případně dovezení a používání dalších věcí, majících vztah k zajištění jeho dalšího vzdělávání, programu zacházení s odsouzeným podle § 41 (dále jen "program zacházení"), případně zájmové činnosti, pokud tyto věci nebudou v rozporu s účelem výkonu trestu a jejich množství, povaha nebo užívání nebudou narušovat pořádek v ubytovacím prostoru nebo škodit na zdraví anebo omezovat ostatní odsouzené.

§ 23

Nákup potravin a věcí osobní potřeby

(1) Odsouzený má právo nakupovat v prodejně věznice potraviny a věci osobní potřeby, případně věci pro zájmovou a vzdělávací činnost nebo k realizaci programu zacházení. Nákup se uskutečňuje zpravidla formou bezhotovostní platby z té části peněžních prostředků, s níž může volně disponovat.

(2) Ve věznici se pro odsouzené zřizují prodejny s potravinářským, drogistickým a

průmyslovým zbožím. Minimální sortiment zboží stanoví vnitřní řád věznice. Nelze-li nákup tohoto zboží provádět v prodejně věznice, zajišťuje se prostřednictvím Vězeňské služby.

(3) Ředitel věznice je oprávněn stanovit nejvyšší peněžní částku, za kterou může odsouzený jednorázově nakoupit.

§ 24 **Přijetí balíčku**

(1) Odsouzený má právo dvakrát ročně, zpravidla u příležitosti narozenin a vánočních svátků, přijmout balíček s potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg.

(2) Balíčky podléhají kontrole zaměstnanců Vězeňské služby. Odsouzenému se nepředají věci, které odporují účelu výkonu trestu nebo které není dovoleno mít u sebe, zejména věci, kterými by mohl ohrozit život a zdraví vlastní nebo jiných osob. Nepředané věci se odešlou zpět odesílateli na náklady odsouzeného.

(3) Na balíčky obsahující prádlo, oděv a potřeby k realizaci programu zacházení, pro vzdělávání nebo zájmovou činnost se nevztahují omezení uvedená v odstavci 1.

§ 25 **Příjem peněz a nakládání s nimi**

(1) Pokud byly odsouzenému do věznice zaslány peníze, převedou se na jeho účet zřízený a vedený věznicí a odsouzený se o tom vyrozumí. Nesouhlasí-li odsouzený s přijetím peněz, peníze se vrátí odesílateli na náklady odsouzeného.

(2) K nákupu může odsouzený použít též peníze, které mu byly do věznice během výkonu trestu zaslány nebo které předal věznicí k úschově při nástupu do výkonu trestu.

(3) Má-li však odsouzený v úschově věznice menší částku peněz, než je předpokládaná cena jízdného do místa bydliště a výše stravného na jeden den v době propuštění z výkonu trestu, nákup potravin a dalších věcí nebo jiná dispozice s těmito penězi se mu neumožní.

(4) Neuhradí-li odsouzený rozsudkem stanovenou škodu nebo nemajetkovou újmu způsobenou trestným činem, pro který se nachází ve výkonu trestu, pohledávky spojené s trestním řízením, soudní a správní poplatky a škodu nebo nemajetkovou újmu, kterou způsobil Vězeňské službě během výkonu trestu, může k úhradě zdravotních služeb provedených v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána a nákupu podle § 23 použít pouze polovinu peněžních prostředků podle odstavce 1 věty první. Zbývající část těchto peněžních prostředků může použít jen na úhradu pohledávek podle věty první.

(5) Ustanovením odstavce 4 není dotčeno právo odsouzeného nakládat podle § 33 odst. 5 s úložným pocházejícím z jeho odměny za práci.

§ 26 **Ochrana práv odsouzených včetně prostředků právní ochrany**

(1) Odsouzený smí k uplatnění svých práv a oprávněných zájmů podávat stížnosti a žádosti orgánům příslušným k jejich vyřízení; stížnost, případně žádost musí být orgánu, jemuž je adresována, neprodleně odeslána. Ředitel věznice určí okruh zaměstnanců Vězeňské služby pověřených přebíráním a odesíláním stížností a žádostí a jejich evidencí; vytvoří takové podmínky pro podávání stížností a žádostí odsouzených, aby bylo vyloučeno, že s nimi budou zacházet jiné než oprávněné osoby.

(2) Zaměstnanci Vězeňské služby bez odkladu vyrozumí ředitele věznice, státního zástupce, soudce nebo orgán, který provádí kontrolu věznice, o žádosti odsouzeného o rozmluvu a na jejich pokyn takovou rozmluvu ve věznici umožní.

(3) Odsouzený má právo na poskytování právní pomoci advokátem, jenž má oprávnění v mezích svého zmocnění vést s odsouzeným korespondenci a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby.

(4) Zaměstnanci Vězeňské služby jsou povinni dbát na zachovávání práv, která odsouzení mají ve výkonu trestu.

§ 27

Omezení a zbavení některých práv a svobod

(1) Po dobu výkonu trestu jsou odsouzení povinni podrobit se omezením některých práv a svobod, jejichž výkon by byl v rozporu s účelem výkonu trestu nebo která nemohou být vzhledem k výkonu trestu uplatněna.

(2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 jsou omezena práva a svobody na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, svobodu pohybu a pobytu, zachování listovního tajemství a tajemství jiných písemností, záznamů a zpráv a právo svobodné volby povolání.

(3) Po dobu výkonu trestu odsouzeným nepřísluší právo na stávku, výkon práva sdružovat se ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích, zakládat odborové organizace a výkon práva sdružovat se v nich, právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, právo svobodné volby poskytovatele zdravotních služeb a zdravotnického zařízení. Odsouzení nemohou ve výkonu trestu zakládat politické strany nebo politická hnutí, vykonávat právo sdružovat se v nich a nemohou vykonávat volené a jiné veřejné funkce.

(4) O omezeních, jež budou uplatněna vůči odsouzenému ve výkonu trestu, proti němuž je vedeno trestní stíhání, a jsou-li splněny důvody vazby, rozhoduje soud podle zvláštního zákona.

Díl 3

Povinnosti odsouzených

§ 28

Základní povinnosti odsouzených

(1) Odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet

se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Dále je povinen dodržovat opatření a pokyny podle zvláštních právních předpisů¹⁰⁾ k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

(2) Odsouzený je dále povinen

a) podrobit se osobní prohlídce v zájmu zajišťování vnitřního pořádku ve věznici a vyloučení toho, aby u sebe neměl věc, kterou by narušoval účel výkonu trestu,

b) umožnit zaměstnancům Vězeňské služby kontrolu svých osobních věcí,

c) podrobit se preventivní vstupní, periodické, mimořádné a výstupní lékařské prohlídce v rozsahu určeném lékařem nebo zvláštním právním předpisem, včetně nezbytných diagnostických a laboratorních vyšetření a očkování, a opatřením stanoveným orgány hygienické služby,

d) strpět úkony, které souvisejí s jeho identifikací, a podrobit se úkonům nezbytným pro zpracování komplexní zprávy (§ 41 odst. 2),

e) pokud onemocní, stane se mu úraz nebo je zraněn, tyto skutečnosti neprodleně ohlásit zaměstnanci Vězeňské služby,

f) oznámit neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným nebo věznici, pokud se o nich dozví nebo je zjistil,

g) podrobit se opatřením, která jsou nezbytná k potlačení výroby, držení nebo zneužívání omamných a psychotropních látek a jedů ve věznici,

h) dodržovat zásady hygieny,

i) oznámit neprodleně věznici skutečnost, že je poživitelem důchodu, výsluhového příspěvku, příspěvku za službu nebo má příjem podléhající dani z příjmu,

j) odevzdat do úschovy věznice věci, jejichž držení s ohledem na jejich cenu, množství nebo způsob používání je zakázáno nebo je v rozporu s účelem výkonu trestu,

k) uhradit náklady na zdravotní služby poskytnuté v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána.

(3) Odsouzeným je zakázáno

a) navazovat styky s jinými osobami v rozporu s tímto zákonem nebo s pokynem vydaným na základě tohoto zákona,

b) vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku

nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví,

c) přechovávat a rozšiřovat tiskoviny nebo materiály propagující národnostní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, fašismus a podobná hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka, násilí a hrubost, jakož i tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby a použití návykových látek, jedů, výbušnin, zbraní a střeliva,

d) hrát hry o peníze, věci, služby nebo o jiné úkony; účastnit se loterií a jiných podobných her,¹¹⁾

e) tetovat sebe nebo jinou osobu anebo nechat se tetovat,

f) předstírat poruchu zdraví nebo se úmyslně poškozovat na zdraví,

g) bez souhlasu Vězeňské služby prodávat, směňovat a darovat věci, které má v držení ve věznici.

(4) Vůči odsouzenému, který neoprávněně odmítá plnit své povinnosti a k nápravě nestačí výzva nebo napomenutí, užije Vězeňská služba v nezbytném rozsahu prostředky povolené zákonem.

§ 29

Zaměstnávání a vzdělávání odsouzených

(1) Odsouzený, který byl zařazen do práce, je povinen pracovat, pokud je k práci zdravotně způsobilý.

(2) Při zaměstnávání a vzdělávání odsouzených věznice zajišťuje

a) zařazování odsouzených do práce odpovídající jejich zdravotní způsobilosti s přihlédnutím k jejich odborným znalostem a dovednostem,

b) odměňování odsouzených za práci,

c) vytváření podmínek pro to, aby odsouzení mohli získat a zvyšovat si svoji pracovní kvalifikaci a rozšiřovat si svoji všeobecnou informovanost.

§ 30

Zařazování odsouzených do práce

(1) Věznice vytvářejí podmínky pro zaměstnávání odsouzených buď v rámci svého provozu, vlastní výroby nebo podnikatelské činnosti anebo smluvně u jiných subjektů.

(2) Smlouva mezi věznicí a jiným subjektem, na jejímž základě se uskutečňuje zařazení odsouzených do práce, stanoví podrobnější podmínky, za nichž budou odsouzení pracovat, případně i postup při zaškolení odsouzených k výkonu určených prací a způsob zvyšování jejich pracovní kvalifikace. Při vytváření podmínek k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dodržování protipožárních a hygienických předpisů má jiný subjekt stejné povinnosti, jaké by měl podle zvláštních právních předpisů vůči svým zaměstnancům v

pracovním poměru.

(3) Jiné subjekty uvedené v odstavcích 1 a 2 poskytují věznicím za práci odsouzených dohodnuté plnění.

(4) K zaměstnávání odsouzeného u jiného subjektu než věznice je třeba předchozího písemného souhlasu odsouzeného; to neplatí, pokud je odsouzený zaměstnáván Českou republikou, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí nebo subjektem, který jimi byl zřízen či založen a v němž mají většinovou majetkovou účast, většinový podíl na hlasovacích právech anebo vykonávají rozhodující vliv na jeho řízení či provozování.

(5) Odsouzený může souhlas uvedený v odstavci 4 odvolat prohlášením učiněným vůči Vězeňské službě. Pokud prohlášení nemá písemnou formu, zaměstnanec Vězeňské služby o prohlášení odsouzeného učiní bezodkladně zápis, který předloží odsouzenému k podpisu. Účinky odvolání souhlasu nastávají uplynutím posledního dne kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po měsíci, v němž odsouzený souhlas odvolal. Odvolání souhlasu odsouzeným se nepovažuje za odmítnutí práce.

§ 31

Zákaz některých prací

Je zakázáno školit a zařazovat odsouzené k výkonu prací s výbušninami. Jestliže odsouzený při práci přichází do styku s omamnými a psychotropními látkami nebo jedy anebo s jinými látkami, které mohou vyvolat zvýšené nebezpečí újmy na zdraví nebo škody na majetku, je třeba nad ním zajistit zvýšenou kontrolu. Zákaz některých prací pro odsouzené ženy a mladistvé je stanoven zvláštními právními předpisy.¹²⁾

§ 32

Pracovní postavení a podmínky odsouzených

(1) Pracovní podmínky, pracovní doba a podmínky pro uložení přesčasové práce u odsouzených se řídí zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru. Ředitel věznice může nařídit odsouzeným práci přesčas v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.¹³⁾

(2) Do pracovní doby se nepočítá úklidová a další obdobná činnost potřebná k zajištění každodenního provozu věznice, kterou provádějí zpravidla všichni odsouzení, a pracovní terapie, pokud je součástí programu zacházení; tyto práce jsou odsouzení povinni provádět bez nároku na pracovní odměnu a nesmějí být nařizeny na úkor doby nutné k odpočinku odsouzených.

(3) Odsouzeným se zajišťuje formou připomínek a námětů účast na řešení otázek týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při jejich práci.

(4) Odsouzení pracují pod dohledem zaměstnanců Vězeňské služby.

§ 33

Pracovní odměna odsouzených

(1) Odsouzeným přísluší odměna podle vykonané práce. Vláda stanoví nařízením výši

této odměny a podmínky pro její poskytování.

(2) Pracovní odměna odsouzeného se pro účely srážek daní a pojistného na důchodové spoření, sociální zabezpečení nebo zdravotní pojištění považuje za příjem ze závislé činnosti. Z této odměny se po srážce zálohy na daň a pojistného provedou i další srážky jednak k úhradě výživného pro děti, kterým je odsouzený povinen poskytovat výživu, včetně příspěvku na úhradu nákladů při péči o dítě v ústavní nebo ochranné výchově, a jednak k úhradě nákladů výkonu trestu. Rozsah a pořadí dalších srážek z pracovní odměny odsouzeného stanoví Ministerstvo spravedlnosti (dále jen "ministerstvo") vyhláškou. Přitom přihlédne zejména k zabezpečení výživy dětí odsouzeného a oprávněným nárokům poškozených trestným činem.

(3) Je-li však soudem nařízen výkon rozhodnutí srážkami z pracovní odměny odsouzeného, postupuje se podle občanského soudního řádu a předpisů vydaných na jeho základě. Tento postup se uplatní i v případě exekuce nařízené správcem daně.

(4) Část pracovní odměny odsouzeného, která zbývá po provedení srážek podle odstavce 2, případně podle odstavce 3, se rozdělí na kapesné a úložné. Odmítne-li odsouzený bez závažného důvodu pracovat, kapesné mu nenáleží.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob rozdělení části pracovní odměny na kapesné a úložné podle odstavce 4 a stanoví rozsah a podmínky, za nichž odsouzený může úložné použít. Nevýčerpané úložné se odsouzenému vyplátí při propuštění z výkonu trestu, pokud se věznice s odsouzeným nedohodne jinak.

§ 34

Vzdělávání odsouzených

(1) Odsouzeným, u nichž jsou pro to předpoklady, se obvykle umožní, aby získali vzdělání na základní nebo i střední škole, anebo se zúčastnili dalších forem vzdělávání, které jim umožní získat a zvyšovat si svoji pracovní kvalifikaci.

(2) Odsouzení zařazení do denní formy studia jsou pro účely tohoto zákona posuzováni jako odsouzení zařazení do práce.

§ 35

Povinnost hradit náklady výkonu trestu

(1) Odsouzený je povinen hradit náklady výkonu trestu. Nelze-li tyto náklady srazit z odměny za práci, může věznice k jejich úhradě použít peněžní prostředky, které má odsouzený uloženy ve věznici. Výši nákladů výkonu trestu a podrobnosti její úhrady stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Od povinnosti podle odstavce 1 je osvobozen odsouzený

a) který nebyl nezaviněně zařazen do práce a neměl v období kalendářního měsíce jiný příjem nebo jinou hotovost,

b) který nedovršil 18. rok věku,

c) po dobu poskytování ústavní (nemocniční) péče, je-li zdravotně pojištěn podle zvláštního

právního předpisu,¹⁴⁾ s výjimkou případů uvedených v § 36 odst. 1,

d) po dobu zařazení do vzdělávacího nebo terapeutického programu s dobou výuky nebo terapie nejméně 21 hodin týdně,

e) po dobu přerušení výkonu trestu,

f) po dobu účasti na soudním jednání v postavení svědka nebo poškozeného,

g) po dobu dočasného předání do ciziny,

h) je-li na útěku.

(3) Od vymáhání nákladů výkonu trestu se upustí vždy, jestliže odsouzený zemřel a nezanechal majetek, ze kterého by bylo možno pohledávku uspokojit v rámci vypořádání dědictví, jestliže byl vydán nebo předán do ciziny nebo po propuštění z výkonu trestu vyhoštěn a ze všech okolností je zřejmé, že další vymáhání pohledávky by bylo neúspěšné. Upuštění od vymáhání pohledávky musí být písemné a dlužník se o něm nevyrozmívá. Upuštěním od vymáhání pohledávka nezaniká.

(4) Ředitel věznice může na základě písemné a potřebnými doklady doložené žádosti odsouzeného prominout zcela nebo zčásti povinnost uhradit náklady výkonu trestu, ze kterého byl odsouzený propuštěn, odůvodňují-li to tíživé sociální poměry odsouzeného.

(5) U pohledávky za náklady výkonu trestu se nepožadují úroky z prodlení.

§ 36

Povinnost nahradit další náklady

(1) Odsouzený je povinen též nahradit zvýšené náklady střežení a náklady na dopravu a předvedení do zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou vynaložené Vězeňskou službou, jestliže

a) si úmyslně způsobil nebo jinému úmyslně umožnil způsobit mu újmu na zdraví anebo se opakovaně dopustil porušování léčebného režimu,

b) zneužil poskytnutí zdravotních služeb předstíráním poruchy zdraví, nebo

c) z vlastního rozhodnutí se nepodrobil poskytnuté zdravotní službě, k níž dal předchozí souhlas nebo o kterou požádal.

(2) Rozhodnutí o povinnosti nahradit náklady uvedené v odstavci 1 vydá ředitel věznice. Proti rozhodnutí ředitele věznice může odsouzený do 3 dnů od oznámení podat stížnost, o níž rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.

(3) Výkon rozhodnutí, kterým byla odsouzenému uložena povinnost nahradit škodu způsobenou během výkonu trestu, náklady výkonu trestu nebo zvýšené náklady střežení, náklady na dopravu a předvedení do zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou provádí po dobu výkonu trestu srážkami

z pracovní odměny, peněz uložených ve věznici nebo příkázáním pohledávky podle zvláštních právních předpisů¹⁵⁾ ta věznice, která pohledávku spravuje.

(4) Podle odstavce 3 se postupuje i při náhradě neuhrazených nákladů spojených s výkonem vazby, předcházející tomuto výkonu trestu.

(5) Pro náhradu nákladů uvedených v odstavcích 1 a 4 se obdobně užijí ustanovení § 35 odst. 3 a 4.

Díl 4 Odpovědnost za škodu

§ 37 Obecné ustanovení

Není-li dále stanoveno jinak, řídí se odpovědnost za škodu způsobenou během výkonu trestu a podmínky jejího uplatnění občanským zákoníkem.

§ 38 Odpovědnost odsouzeného za škodu způsobenou při plnění pracovních úkolů

(1) Odsouzený odpovídá za škodu, kterou způsobil Vězeňské službě nebo jinému subjektu, u něhož byl zařazen do práce, zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s tím v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru.¹⁶⁾

(2) Jiný subjekt, jemuž byla způsobena škoda, projedná výši požadované náhrady též s Vězeňskou službou.

§ 39 Odpovědnost za škodu způsobenou odsouzenému při plnění pracovních úkolů

(1) Za škodu způsobenou odsouzenému při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s plněním těchto úkolů odpovídá podle zvláštního zákona¹⁷⁾ Vězeňská služba nebo jiný subjekt, u něhož je odsouzený zařazen do práce. Obdobně odpovídá odsouzenému Vězeňská služba nebo jiný subjekt, u něhož je odsouzený zařazen do práce, za škodu vzniklou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání,¹⁸⁾ za škodu způsobenou na odložených věcech a při odvracení škody.¹⁹⁾

(2) Práce při úklidu, jiné obdobné práce potřebné k zajištění běžného provozu věznice a pracovní terapie se z hlediska odpovědnosti za škodu nepovažují za plnění pracovních úkolů.

§ 39a Zvláštní ustanovení

(1) Způsobil-li odsouzený zaviněným porušením povinností stanovené tímto zákonem škodu na majetku státu, se kterým hospodář Vězeňská služba, a výše škody nepřevyšuje 10 000 Kč, rozhodne o povinnosti nahradit škodu ředitel věznice.

(2) Proti rozhodnutí ředitele věznice podle odstavce 1 může odsouzený do 3 dnů od oznámení podat stížnost, o níž rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.

(3) Při upuštění od vymáhání náhrady škody podle odstavce 1 nebo při jejím prominutí se obdobně užije ustanovení § 35 odst. 3 a 4.

HLAVA III ZACHÁZENÍ S ODSOUZENÝMI

§ 40

Obecné ustanovení

(1) Během výkonu trestu je odsouzený povinen podrobit se vnitřnímu řádu věznice, který kromě jiného vymezuje druh a obsah činností, které jsou pro jednotlivé skupiny odsouzených buď povinné nebo dobrovolné. Okruh konkrétních činností, kterých je odsouzený povinen se zúčastnit nebo které může vykonávat, jsou stanoveny v programu zacházení.

(2) K dosažení účelu výkonu trestu věznice stanoví pro každého odsouzeného program zacházení jako základní formu cílevědomého a komplexního působení na odsouzeného. Program se nezpracovává v případech, kdy odsouzený má vykonat trest nebo jeho zbytek ve výměře nepřesahující 3 měsíce.

§ 41

Program zacházení

(1) Program zacházení se zpracovává na základě komplexní zprávy o odsouzeném s ohledem na délku trestu, charakteristiku osobnosti a příčiny trestné činnosti.

(2) Komplexní zpráva je shrnutím výsledků psychologického, pedagogického, případně lékařského posouzení a jiných dostupných materiálů k osobě odsouzeného; její obsah je důvěrný.

(3) Program zacházení obsahuje konkrétně formulovaný cíl působení na odsouzeného, metody zacházení s odsouzeným směřující k dosažení cíle a způsob a četnost hodnocení. Pravidelnou součástí programu zacházení je určení způsobu zaměstnávání odsouzeného, jeho účasti na pracovní terapii, vzdělávání anebo jiné náhradní činnosti, směřující k vytvoření předpokladů pro jeho samostatný způsob života. Pokud u odsouzeného přichází v úvahu více variant programu zacházení, umožní se mu výběr.

(4) V rámci programu zacházení se pro odsouzeného nejméně 3 měsíce před propuštěním vytvářejí podmínky pro jeho samostatný způsob života.

(5) Při vypracování programu zacházení věznice podle potřeby spolupracuje s příslušnými orgány sociálního zabezpečení.

§ 42

Oprávnění soudů a dalších orgánů činných v trestním řízení

Při výkonu své pravomoci stanovené zákonem a v souvislosti s konkrétním řízením jsou soudci, případně zaměstnanci soudu k tomu určení a další orgány činné v trestním řízení oprávněni navštěvovat odsouzené ve výkonu trestu, mluvit s nimi bez přítomnosti třetí osoby a nahlížet do jejich osobních spisů a dalších písemností, které souvisejí s výkonem trestu a jejichž znalost je nutná k vedení probíhajícího řízení.

§ 43

Účast církví, náboženských společností, zájmových sdružení občanů, nevládních organizací a dalších orgánů a institucí na naplňování účelu trestu

(1) Na naplňování účelu trestu se v souladu se zvláštními právními předpisy mohou podílet po dohodě s generálním ředitelem Vězeňské služby, případně ředitelem věznice registrované církve a náboženské společnosti, zájmová sdružení občanů, nevládní organizace a další orgány a instituce, se kterými odsouzený udržuje styk a které mohou přispět k plnění účelu výkonu trestu (dále jen "orgány a instituce").

(2) Pověření zástupci orgánů a institucí mohou po dobu výkonu trestu udržovat s odsouzeným osobní styk, zajímat se o jeho chování ve výkonu trestu a pomáhat mu při vytváření příznivých podmínek pro jeho samostatný způsob života. Na požádání je věznice informuje o stavu převýchovy a chování odsouzeného, pokud s tím odsouzený souhlasí.

(3) Zástupce orgánů a institucí pověřené výkonem oprávnění podle odstavce 2 věznice poučí o povinnosti dodržovat právní předpisy pro výkon trestu a respektovat vnitřní řád věznice včetně časového režimu života odsouzených.

(4) Věznice v případě potřeby zabezpečí vhodné prostory a podmínky pro činnost orgánů a institucí tak, aby nebylo narušeno nebo ohroženo plnění programů zacházení.

(5) Poskytování humanitárních služeb ve věznici podle odstavců 1 až 4 se nepovažuje za návštěvy podle § 19.

§ 44

Účast odsouzených na výkonu trestu

Odsouzení se mohou podílet na řešení otázek souvisejících s jejich životem ve věznici předkládáním návrhů a připomínek zaměstnancům Vězeňské služby.

§ 45

Odměny

(1) Jestliže odsouzený svým chováním a jednáním nebo příkladným činem projevuje odpovědný přístup k plnění stanovených povinností a spolupracuje při naplňování účelu výkonu trestu, lze mu udělit odměnu.

(2) Odměnami jsou:

a) pochvala,

b) mimořádné zvýšení doby trvání návštěv během jednoho kalendářního měsíce až na 5 hodin,

- c) povolení jednorázového nákupu potravin a věcí osobní potřeby odsouzenému, který jinak tyto nákupy nemůže provádět,
- d) zvýšení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- e) věcná nebo peněžitá odměna až do výše 1 000 Kč,
- f) rozšíření osobního volna na sportovní, kulturní nebo jiné zájmové aktivity až na dobu 1 měsíce,
- g) povolení opustit věznici až na 24 hodin v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení,
- h) přerušování výkonu trestu.

§ 46
Kázeňské tresty

(1) Kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu.

(2) Za kázeňský přestupek lze odsouzenému uložit kázeňský trest. Kázeňský trest se neuloží, jestliže samotným projednáním kázeňského přestupku s odsouzeným lze dosáhnout sledovaného účelu.

(3) Kázeňskými tresty jsou:

- a) důtka,
- b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- c) zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce,
- d) pokuta až do výše 1 000 Kč,
- e) propadnutí věci,
- f) umístění do uzavřeného oddělení až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení,
- g) celodenní umístění do uzavřeného oddělení až na 20 dnů,
- h) umístění do samovazby až na 20 dnů,
- i) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

(4) Výkon kázeňských trestů uvedených v odstavci 3 písm. f) a g) lze uložit též podmíněně se zkušební dobou až na 6 měsíců. Zkušební doba počíná běžet právní mocí rozhodnutí o kázeňském přestupku. Nespáchá-li odsouzený během zkušební doby jiný kázeňský přestupek, kázeňský trest se zahradí. V opačném případě odsouzený kázeňský trest

vykoná; tím není dotčena jeho odpovědnost za kázeňský přestupek spáchaný ve zkušební době.

§ 47

Ukládání kázeňských trestů

(1) Kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se k věci vyjádřil.

(2) Uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu. Za kázeňský přestupek lze uložit jen jeden kázeňský trest. Trest propadnutí věci lze uložit i vedle jiného kázeňského trestu.

(3) Kázeňský trest nelze uložit, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba jednoho roku.

§ 48

Propadnutí věci

(1) Kázeňský trest propadnutí věci lze uložit, jde-li o věc,

- a) již bylo použito ke spáchání kázeňského přestupku,
- b) která byla určena ke spáchání kázeňského přestupku,
- c) kterou odsouzený získal kázeňským přestupkem nebo jako odměnu za něj, nebo
- d) kterou odsouzený nabyl za věc uvedenou pod písmenem c).

(2) Kázeňský trest propadnutí věci je možno uložit samostatně nebo s jiným kázeňským trestem, patří-li věc pachateli kázeňského přestupku. Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

(3) Kázeňský trest propadnutí věci nelze uložit, pokud by vzhledem k vyšší hodnotě věci bylo vyslovení jejího propadnutí v nápadném nepoměru k povaze kázeňského přestupku.

§ 49

Umístění do uzavřeného oddělení a samovazby

(1) K uložení kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddělení a umístění do samovazby je nezbytné předchozí posouzení lékaře, že odsouzený je zdravotně způsobilý podrobit se tomuto kázeňskému trestu.

(2) Před nástupem kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddělení nebo umístění do samovazby a nejméně jednou týdně v průběhu jeho výkonu musí být odsouzený prohlédnut lékařem, který posoudí, zda je zdravotně způsobilý k výkonu tohoto kázeňského trestu. Tím není dotčeno právo odsouzeného na poskytování zdravotních služeb i v jiné době během výkonu kázeňského trestu.

(3) Při kázeňském trestu umístění do samovazby odsouzený nepracuje, neúčastní se programu zacházení, není mu dovoleno kouřit, číst denní tisk, knihy nebo jiné publikace, kromě právnícké, vzdělávací nebo náboženské literatury, a nakupovat potraviny a věci osobní potřeby s výjimkou hygienických potřeb. Není mu dovoleno odpočívat na lůžku mimo dobu k tomu vnitřním řádem určenou. Stejně se postupuje i při kázeňském trestu celodenního umístění do uzavřeného oddělení s tím rozdílem, že odsouzený je povinen vykonávat úklidové práce a práce nezbytné k zajištění běžného provozu ve věznici.

(4) S výkonem znovu uloženého kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddělení nebo umístění do samovazby nelze začít dříve než po uplynutí alespoň 10 dnů od výkonu některého z těchto kázeňských trestů. Jestliže však kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddělení nebo umístění do samovazby byl znovu uložen ještě v průběhu výkonu některého z těchto kázeňských trestů, lze vykonat oba takové kázeňské tresty bezprostředně za sebou.

§ 50 **Zabrání věci**

(1) Pokud nebylo rozhodnuto o propadnutí věci, lze rozhodnout o tom, že se taková věc zabírá,

- a) jestliže pachatele nelze za kázeňský přestupek stíhat nebo kázeňsky potrestat,
- b) jestliže mu věc nepatří, nebo
- c) jestliže to vyžaduje bezpečnost osob, majetku, pořádek ve věznici, případně jiný obdobný obecný zájem.

(2) Rozhodnutí o zabrání věci je třeba písemně oznámit pachateli kázeňského přestupku a osobě, které se přímo týká, pokud je známa. Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

(3) O zabrání věci nelze rozhodnout, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba jednoho roku.

§ 51 **Kázeňská pravomoc**

(1) Kázeňskou pravomoc nad odsouzenými vykonávají generální ředitel Vězeňské služby a ředitelé věznic. Jiní zaměstnanci Vězeňské služby mohou kázeňskou pravomoc vykonávat, pokud k tomu byli zmocněni generálním ředitelem Vězeňské služby nebo s jeho souhlasem ředitelem věznice.

(2) Generální ředitel Vězeňské služby rozhoduje v kázeňském řízení jen o stížnosti proti uložení kázeňského trestu.

§ 52 **Stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu**

(1) Odsouzený má právo do 3 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského

trestu podat proti němu stížnost. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení kázeňského trestu propadnutí věci.

(2) Proti rozhodnutí o zabrání věci má pachatel kázeňského přestupku a osoba, které se rozhodnutí o zabrání věci přímo týká, právo do 3 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí podat stížnost, která má odkladný účinek.

(3) O stížnosti rozhodne do 5 pracovních dnů od jejího podání ředitel věznice nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. K rozhodnutí o stížnosti nelze zmocnit zaměstnance, který kázeňský trest uložil nebo který rozhodl o zabrání věci. O stížnosti proti rozhodnutí ředitele věznice rozhodne generální ředitel Vězeňské služby.

(4) Přezkoumání rozhodnutí o uložení kázeňských trestů podle § 46 odst. 3 písm. e) až h) a rozhodnutí o zabrání věci se lze domáhat u soudu za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve stejném rozsahu, v jakém je takový přezkum možný v řízení o přestupku. Rozhodnutí vydaná v kárném řízení, kterými byly uloženy kázeňské tresty podle § 46 odst. 3 písm. a) až d) a i), nepodléhají přezkoumání soudu.

§ 53

Prominutí kázeňského trestu a upuštění od výkonu zbytku kázeňského trestu

(1) Jestliže výkon kázeňského trestu, proti jehož uložení již nelze podat stížnost, není vzhledem k dalšímu chování a jednání odsouzeného potřebný, lze tento trest prominout.

(2) Jestliže další výkon kázeňského trestu není potřebný, protože odsouzený projevuje účinnou snahu po nápravě, lze od výkonu jeho zbytku upustit.

(3) Prominutím kázeňského trestu a upuštěním od výkonu jeho zbytku se kázeňský trest považuje za vykonaný.

§ 54

Zahlazení kázeňského trestu

(1) Jestliže po výkonu kázeňského trestu odsouzený splní podmínky pro udělení kázeňské odměny, lze mu místo jejího udělení zahladit kázeňský trest.

(2) Zahlazením kázeňského trestu se na odsouzeného hledí, jako by mu nebyl kázeňský trest uložen.

§ 55

Kázeňské vyřízení jiného protispolečenského jednání

(1) Uložením kázeňského trestu se vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu trestu.

(2) Uložením kázeňského trestu odsouzenému se nevylučuje jeho trestní stíhání, je-li skutek trestným činem.

§ 56

Přerušení výkonu trestu

(1) V případě úspěšného plnění programu zacházení a dosahování účelu výkonu trestu může ředitel věznice formou odměny přerušit výkon trestu odsouzenému až na 20 dnů během kalendářního roku. Doba přerušení se počítá do výkonu trestu.

(2) Pro naléhavé rodinné důvody může ředitel věznice přerušit odsouzenému výkon trestu až na 10 dnů během kalendářního roku.

(3) Je-li třeba odsouzenému neodkladně poskytnout zdravotní službu, kterou nelze zajistit ve věznici nebo ve specializovaném zdravotnickém zařízení Vězeňské služby, může ředitel věznice na nezbytně nutnou dobu výkon trestu odsouzenému přerušit. Pokud si odsouzený újmu na zdraví nezpůsobil úmyslně, doba přerušení výkonu trestu nepřesahující 30 dnů v kalendářním roce se započítává do doby výkonu trestu.

§ 57

Výkon ochranného léčení

(1) Během výkonu trestu lze též vykonávat uložené ochranné léčení.

(2) Umožňuje-li to výměra uloženého trestu nebo jeho zbytku, započne se s výkonem ochranného léčení uloženého ve formě ambulantní zdravotní péče bezprostředně po nástupu výkonu trestu.

(3) Pokud soudem uložené ochranné léčení v ústavní formě, jež bylo uloženo vedle výkonu trestu, nebylo vykonáno před nástupem výkonu trestu, a s ohledem na kapacitu věznice je možné takové léčení v podmínkách výkonu trestu provádět, učiní věznice opatření potřebná k tomu, aby s výkonem takového ochranného léčení bylo započato co nejdříve po nástupu výkonu trestu.

(4) Pokud je třeba ve výkonu ochranného léčení v ústavní formě pokračovat i po propuštění z výkonu trestu za současného omezení na svobodě, nebo nebylo-li ve výkonu trestu ochranné léčení zahájeno, věznice poskytne včas potřebné informace poskytovateli lůžkové péče, u kterého se má ochranné léčení vykonávat. Je-li zajištěno zahájení nebo pokračování ve výkonu ochranného léčení bezprostředně po výkonu trestu, předá dnem ukončení výkonu trestu Vězeňská služba odsouzeného do zdravotnického zařízení příslušného poskytovatele lůžkové péče.

(5) Nebylo-li v průběhu výkonu trestu ochranné léčení ukončeno a není-li zajištěn jeho další výkon u příslušného poskytovatele zdravotních služeb, zašle věznice zprávu o jeho dosavadním průběhu a výsledku soudu.

HLAVA IV

ODLIŠNOSTI VÝKONU TRESTU U NĚKTERÝCH SKUPIN ODSOUZENÝCH

Díl 1

Obecná ustanovení

§ 58

(1) Pokud tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon trestu dále uvedených skupin odsouzených ostatních ustanovení tohoto zákona.

(2) Při výkonu trestu odsouzených uvedených v této hlavě se přihlíží k jejich psychickým, fyziologickým a věkovým zvláštnostem.

(3) Pro odsouzené uvedené v § 67, 69, 70 a 71 se zpravidla ve věznici zřizují specializovaná oddělení.

Díl 2
Výkon trestu ve věznici pro místní výkon trestu

§ 59

(1) Trest lze za podmínek stanovených tímto zákonem vykonávat též ve věznici pro místní výkon trestu.

(2) Věznice pro místní výkon trestu zřizuje ministr po dohodě s obcí, která se má na zajišťování provozu věznice podílet. Věznice pro místní výkon trestu se zřizují jako věznice pro společný výkon trestu odsouzených, jinak zařazených do věznice s dohledem nebo s dozorem, a výjimečně též jako věznice s ostrahou.

(3) Obec zajišťuje provoz věznice pro místní výkon trestu z hlediska finančního a vytváří potřebné stavebně technické podmínky pro výkon účinného střežení věznice.

(4) Na provoz věznice pro místní výkon trestu stát poskytuje obci dotace v závislosti na kapacitě věznice. Způsob výpočtu výše dotací a podmínky jejich poskytování stanoví vláda nařízením.

(5) Za střežení a za dodržování zákonem stanovených podmínek výkonu trestu odpovídá Vězeňská služba.

(6) Do věznice pro místní výkon trestu zařazuje generální ředitelství Vězeňské služby odsouzené, u nichž trest nebo jeho nevykonaný zbytek nepřevyšuje 6 měsíců. Do této věznice nelze zařadit odsouzeného, který má soudem uložené ochranné léčení v ústavní formě nebo zabezpečovací detenci.

(7) V závislosti na kapacitě věznice pro místní výkon trestu se odsouzený k výkonu trestu umístí do takové věznice, která je v místě jeho bydliště nebo v jeho blízkosti.

(8) Během výkonu trestu ve věznici pro místní výkon trestu jsou odsouzení povinni vykonávat práce ve prospěch obce za podmínek, za nichž věznice zajišťují zaměstnávání odsouzených. Nemůže-li obec po přechodnou dobu tyto práce zajistit, věznice pro místní výkon trestu může zaměstnávání odsouzených zajistit smluvně i s jinými subjekty.

(9) Odsouzenému, který řádně plní své povinnosti, může ředitel věznice pro místní výkon trestu přerušit výkon trestu na dny pracovního klidu.

(10) Ustanovení tohoto zákona o přerušení výkonu trestu ze zdravotních důvodů tím není dotčeno.

Díl 3 **Výkon trestu u mladistvých**

§ 60

Ustanovení tohoto dílu se užijí jen na výkon trestu u mladistvého, který je zařazen do věznice pro mladistvé.

§ 61

(1) Během výkonu trestu odsouzeného, který nedovršíl 18. rok věku, se věznice především zaměří na jeho výchovu a zabezpečení jeho přípravy na budoucí povolání.

(2) Mladistvému, který má plnit povinnou školní docházku, věznice zabezpečí její plnění vyučováním místo výkonu práce.

(3) Má-li ředitel věznice za to, že u mladistvého, který ve výkonu trestu dovršíl 19. rok věku, bude dosaženo účelu trestu jeho výkonem ve věznici pro ostatní odsouzené, podá soudu návrh na přeřazení mladistvého. Přitom přihlíží zejména k dosaženému stupni jeho výchovy a k délce nevykonaného zbytku trestu.

(4) I když soud rozhodl o ponechání mladistvého po dovršení 19. roku věku ve věznici pro mladistvé, může ředitel věznice podat návrh na jeho přeřazení podle odstavce 3, jestliže odsouzený soustavně porušuje nebo závažným způsobem porušil stanovené povinnosti, pořádek nebo kázeň.

(5) Při stanovení obsahu programu zacházení s mladistvým se vždy sleduje zabezpečení jeho pracovní kvalifikace a samostatný způsob života.

(6) K formě a obsahu přípravy mladistvého na budoucí povolání věznice požádá o vyjádření zákonného zástupce mladistvého, pokud s mladistvým ve výkonu trestu udržuje styk, a příslušný orgán sociálněprávní ochrany dětí. K zařazení mladistvého do práce se vyjádření zákonného zástupce mladistvého ani orgánu sociálněprávní ochrany nevyžaduje; tím není dotčena povinnost věznice úzce spolupracovat s rodiči nebo jinými zákonnými zástupci mladistvých.

(7) Pro mladistvého je účast na stanovené formě vzdělávání a dalších určených aktivitách programu zacházení povinná; po dobu výuky se mladistvý nezařazuje do práce a jeho vzdělávání se uskutečňuje formou denního studia.

(8) Mladistvý má právo přijímat návštěvy na dobu 5 hodin během jednoho kalendářního měsíce.

(9) Věznice umožní zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu pověřenému zajišťováním sociálněprávní ochrany dětí při výkonu jeho oprávnění navštěvovat mladistvého a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby. Tyto návštěvy

se nezapočítávají do návštěv podle odstavce 8.

§ 62
Balíčky

Mladistvý má právo čtyřikrát ročně přijmout balíček s potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg.

§ 63
Odměny u mladistvých

Odměnami u mladistvých jsou:

- a) pochvala,
- b) mimořádné zvýšení doby trvání návštěv během jednoho kalendářního měsíce až na 8 hodin,
- c) povolení jednorázového nákupu potravin a věcí osobní potřeby mladistvému, který jinak tyto nákupy nemůže provádět,
- d) zvýšení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- e) věcná nebo peněžitá odměna až do výše 1 000 Kč,
- f) mimořádné povolení balíčku,
- g) rozšíření osobního volna na sportovní, kulturní nebo jiné zájmové aktivity až na dobu 1 měsíce,
- h) povolení opustit věznici až na 24 hodin v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení s mladistvým,
- i) přerušení výkonu trestu.

§ 64
Kázeňské tresty ukládané mladistvým

(1) Za kázeňský přestupek lze mladistvému uložit jen některý z těchto kázeňských trestů:

- a) důtku,
- b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 2 kalendářních měsíců,
- c) zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce,
- d) propadnutí věci,
- e) umístění do uzavřeného oddělení až na 14 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení s mladistvými,

- f) celodenní umístění do uzavřeného oddělení až na 10 dnů,
- g) umístění do samovazby až na 10 dnů,
- h) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

(2) Výkon kázeňských trestů uvedených v odstavci 1 písm. e) a f) lze uložit též podmíněně se zkušební dobou až na 6 měsíců.

§ 65

Přerušení výkonu trestu u mladistvých a zajištění výkonu ochranné výchovy

(1) Ředitel věznice mladistvému umožní přerušení výkonu trestu z důvodů uvedených v § 56 odst. 1, pokud lze mít důvodně za to, že mladistvý bude v prostředí, které jej nebude negativně ovlivňovat. Přerušení výkonu trestu mu zpravidla neumožní, jestliže mladistvý musel být do výkonu trestu dodán.

(2) Jestliže byla mladistvému uložena ochranná výchova a je-li zajištěn její výkon, dodá dnem ukončení výkonu trestu Vězeňská služba odsouzeného do příslušného školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Díl 4

Výkon trestu u odsouzených žen

§ 66

Kázeňské tresty ukládané odsouzeným ženám

Těhotné ženě a ženě, u níž od porodu dítěte neuplynula doba delší než 6 měsíců, lze uložit za kázeňský přestupek jen některý z těchto kázeňských trestů:

- a) důtku,
- b) propadnutí věci,
- c) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

§ 67

Výkon trestu u matek nezletilých dětí

(1) V případech hodných zvláštního zřetele, jestliže takový postup umožňují podmínky ve věznici a osobnostní předpoklady odsouzené ženy, může být odsouzené ženě na její žádost povoleno, aby ve výkonu trestu měla u sebe a starala se o své dítě zpravidla do 3 let jeho věku, pokud takové dítě nebylo soudem svěřeno do výchovy jiné osoby. Před rozhodnutím si ředitel věznice vyžádá posouzení lékaře a klinického psychologa a orgánu sociálněprávní ochrany dětí, zda je takový postup ve prospěch dítěte.

(2) Proti rozhodnutí ředitele věznice podle odstavce 1 může odsouzená žena podat do 3 dnů od jeho oznámení stížnost, jež má odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.

(3) Byla-li žádost podle odstavce 1 zamítnuta, může ji odsouzená žena opakovat nejdříve po 3 měsících od právní moci rozhodnutí.

(4) Věznice umožní příslušnému orgánu sociálněprávní ochrany dětí²¹⁾ pravidelně sledovat vývoj dítěte, o které odsouzená žena pečuje ve věznici.

§ 68

Přerušení výkonu trestu u odsouzených žen

Odsouzené ženě, která před nástupem výkonu trestu řádně pečovala o své nezletilé dítě, lze po vyjádření příslušného orgánu sociálněprávní ochrany dětí prodloužit dobu, po kterou je přerušen výkon trestu, až o 10 dnů v kalendářním roce k návštěvě dítěte, které se nachází v péči jiné osoby.

Díl 5

Výkon trestu odsouzených trvale pracovní nezařaditelných

§ 69

(1) Odsouzeným trvale pracovní nezařaditelným je odsouzený,

a) který je starší 65 let, pokud sám nepožádá o zařazení do práce,

b) který byl uznán invalidním ve třetím stupni,²²⁾ nebo

c) jehož zdravotní stav neumožňuje trvalé pracovní zařazení.

(2) Trvale pracovní nezařaditelným odsouzeným lze ukládat jen takové kázeňské tresty, které lze jinak uložit mladistvým.

Díl 6

Výkon trestu odsouzených s poruchami duševními a s poruchami chování

§ 70

U odsouzených

a) s poruchou duševní a poruchou chování,

b) s poruchou osobnosti a chování, způsobenou užíváním psychotropních látek, nebo

c) s mentální retardací

se ve vnitřním řádu věznice, zejména při volbě obsahu a forem programu zacházení, přihlíží k závěrům odborného lékařského posouzení těchto odsouzených a k nutnosti individuálního nebo skupinového terapeutického působení.

Díl 7

Výkon doživotního trestu

§ 71

(1) Vnitřní řád věznice, jakož i obsah a formy zacházení s odsouzenými k doživotnímu trestu musí přihlížet též k povaze tohoto trestu a nebezpečnosti odsouzených, kterým je takový trest uložen.

(2) Návštěvy, vycházky a výkon kázeňských trestů probíhají zpravidla odděleně od ostatních odsouzených.

(3) Odsouzenému k doživotnímu trestu nelze přerušit výkon trestu nebo mu udělit kázeňskou odměnu spočívající v povolení dočasně opustit věznici v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení.

(4) Odsouzení k doživotnímu trestu jsou ubytováni zpravidla po jednom.

Díl 8
Výkon trestu u odsouzených cizinců

§ 72

(1) Při umístování odsouzených, kteří nejsou státními občany České republiky (dále jen "cizinci"), do věznice se podle možností postupuje tak, aby cizinci téhož státního občanství nebo hovořící stejným nebo podobným jazykem spolu mohli komunikovat, pokud to není v rozporu s účelem trestu.

(2) Cizincům se podle možností umožní přístup k četbě knih v jazyce, který ovládají, popřípadě v závislosti na výměře trestu se jim vytvoří vhodné podmínky pro výuku českého jazyka.

(3) Cizinec se bezprostředně po přijetí do výkonu trestu poučí o právu obracet se na diplomatickou misi a konzulární úřad státu, jehož je státním občanem. Uprchlíci a osoby bez státního občanství se poučí o právu obracet se na diplomatickou misi státu pověřeného chránit jejich zájmy nebo na mezinárodní orgány a mezinárodní organizace, jejichž posláním je tyto zájmy chránit.

(4) Cizinci se poučí o právu na přijetí konzulární návštěvy. Taková návštěva se nezapočítává do návštěv podle § 19.

(5) Cizinci se bezprostředně po přijetí do výkonu trestu poučí o možnosti podat žádost o předání k výkonu trestu do státu, jehož jsou státními občany, jakož i o právních důsledcích tohoto předání, pokud takový postup umožňuje mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(6) Věznice poučí cizince o jejich právech a povinnostech v mateřském jazyce nebo v jazyce, jemuž rozumí; o poučení se vyhotoví záznam, který cizinec podepíše.

HLAVA V
PROPUŠTĚNÍ Z VÝKONU TRESTU

§ 73

Důvody propuštění

Věznice propustí odsouzeného z výkonu trestu, jestliže

- a) uplynula doba trestu stanovená v pravomocném a vykonatelném rozhodnutí soudu a Vězeňské službě nebylo doručeno nařízení soudu k výkonu dalšího trestu,
- b) obdržela písemný příkaz, aby odsouzený byl propuštěn na svobodu, vydaný soudem na základě jeho rozhodnutí,
- c) propuštění nařídil státní zástupce při výkonu dozoru nad výkonem trestu, nebo
- d) o propuštění rozhodl prezident republiky při udělování milosti nebo ministr při výkonu svých oprávnění podle trestního řádu.

§ 74

Výstupní oddělení

(1) Ve věznicích se zřizují výstupní oddělení, do nichž se přiměřenou dobu před očekávaným skončením výkonu trestu zpravidla umísťují odsouzení, kterým byl uložen trest na dobu delší než 3 roky, a odsouzení, jimž je třeba pomáhat při vytváření příznivých podmínek pro samostatný způsob života.

(2) Programy zacházení s odsouzenými zařazenými do výstupního oddělení jsou zaměřeny na jejich přípravu pro samostatný způsob života.

§ 75

Spolupráce s orgány sociálního zabezpečení

Po dobu výkonu trestu věznice vytvářejí předpoklady pro plynulý přechod odsouzených do samostatného způsobu života po propuštění z výkonu trestu. Přitom úzce spolupracují s příslušnými orgány sociálního zabezpečení, zejména jim poskytují včas potřebné informace a umožňují jim průběžný kontakt s odsouzeným.

HLAVA VI

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Díl 1

Společná ustanovení

§ 76

Společná ustanovení o řízení

(1) Na řízení podle tohoto zákona se nevztahuje správní řád.

(2) Rozhodnutí vydané podle tohoto zákona je třeba oznámit osobě, jíž se týká; v případě, že zákon proti takovému rozhodnutí připouští stížnost, je třeba je písemně vyhotovit a takové osobě doručit.

(3) Oznámení se činí buď vyhlášením rozhodnutí v přítomnosti toho, jehož se týká, anebo doručením písemného vyhotovení takového rozhodnutí.

(4) Stížnost proti rozhodnutí má odkladný účinek pouze tehdy, jestliže tak tento zákon výslovně stanoví.

(5) K rozhodování o žalobách proti rozhodnutím Vězeňské služby je příslušný okresní soud, v jehož obvodu bylo napadené rozhodnutí vydáno.

§ 77

Výkon postupně uložených trestů

Postupně uložené a dosud zcela nevykonané tresty se považují z hlediska výkonu trestu za trest jediný.

§ 78

Dozor nad výkonem trestu

(1) Dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu provádí krajské státní zastupitelství, v jehož obvodu se trest vykonává.

(2) Při výkonu dozoru je státní zástupce oprávněn:

- a) v kteroukoliv dobu navštěvovat místa, kde se provádí výkon trestu,
- b) nahlížet do dokladů, podle nichž byli odsouzení zbaveni svobody, hovořit s odsouzenými bez přítomnosti jiných osob,
- c) prověřovat, zda příkazy a rozhodnutí Vězeňské služby ve věznici týkající se výkonu trestu odpovídají zákonům a jiným právním předpisům,
- d) žádat od zaměstnanců Vězeňské služby ve věznici potřebná vysvětlení, předložení spisů, dokladů, příkazů a rozhodnutí týkajících se výkonu trestu,
- e) vydávat příkazy k zachovávaní předpisů platných pro výkon trestu,
- f) nařídit, aby osoba, která je ve výkonu trestu držena nezákonně, byla ihned propuštěna.

(3) Vězeňská služba je povinna příkazy státního zástupce podle odstavce 2 bez odkladu provést.

(4) Ustanovením o dozoru není dotčena povinnost Vězeňské služby v rozsahu své působnosti provádět vlastní kontrolní činnost a oprávnění ministra, případně orgánů nebo osob jím k tomu zmocněných stanovené zvláštním zákonem.¹⁾

§ 79

Úhrada zdravotních služeb ve zvláštních případech

Zdravotní služby poskytnuté odsouzenému, který není pojištěncem podle zákona o veřejném zdravotním pojištění²³), hradí Vězeňská služba.

Díl 2

Přechodná, zmocňovací a zrušovací ustanovení

§ 80

Časová působnost zákona

Ustanovení tohoto zákona se užití též na výkon trestů, jež byly pravomocně uloženy před účinností tohoto zákona.

§ 81

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou řád výkonu trestu odnětí svobody, ve kterém stanoví podrobnosti při

- a) přijímání, umístování, zařazování, přerazování a propouštění odsouzených,
- b) zajišťování práv odsouzených a jejich sociálního postavení podle tohoto zákona,
- c) realizaci programu zacházení a zaměstnávání odsouzených,
- d) zajišťování pořádku a bezpečnosti v místech výkonu trestu,
- e) kázeňském řízení,
- f) účasti nestátních subjektů na naplňování účelu trestu,
- g) režimu výkonu trestu u některých skupin odsouzených, a
- h) výkonu ochranného léčení v průběhu výkonu trestu.

§ 82

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon č. 59/1965 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění zákona č. 173/1968 Sb., zákona č. 100/1970 Sb., zákona č. 47/1973 Sb., zákona č. 179/1990 Sb., zákona č. 294/1993 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 8/1995 Sb. a zákona č. 152/1995 Sb.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o státním zastupitelství

§ 83

Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 261/1994 Sb. a zákona č. 201/1997 Sb., se mění takto:

1. Za § 4 se vkládá nový § 4a, který zní:

§ 4a

Státní zastupitelství vykonává v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním zákonem dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení, ochranná nebo ústavní výchova a v jiných místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda."

2. Za § 11 se vkládá nový § 11a, který zní:

§ 11a

Oprávnění podle § 10 a § 11 odst. 3 vůči státnímu zástupci pověřenému výkonem dozoru podle § 4a může vykonávat pouze pověřený státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství, kterému rovněž přísluší právo dohledu podle § 9 odst. 1 a 2."

3. Za § 19 se vkládá nový § 19a, který zní:

§ 19a

Výkonem dozoru podle § 4a a výkonem oprávnění uvedených v § 11a pověřuje státní zástupce přidělené k určitému státnímu zastupitelství nejvyšší státní zástupce."

ČÁST TŘETÍ
Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráž

§ 84

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž České republiky, se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 písmeno a) včetně poznámek pod čarou č. 1) a 2) zní:

"a) spravuje a střeží ústavy, v nichž se vykonává vazba a trest odnětí svobody, odpovídá za střežení ústavů, které jsou podle zvláštního právního předpisu¹) spravovány jinou osobou než Vězeňskou službou, a odpovídá za střežení věznic pro místní výkon trestu, které jsou provozovány obcemi podle zvláštního právního předpisu. 2)

1) § 13 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.

2) § 59 zákona č. 169/1999 Sb."

Dosavadní poznámky pod čarou č. 1) až 5) se označují jako poznámky pod čarou č. 3) až 7), a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

2. V § 17 odst. 2 se písmeno g) zrušuje; dosavadní písmena h) až m) se označují jako písmena g) až l).

3. V § 17 se doplňuje odstavce 5, který zní:

"(5) Je-li vzhledem k předchozímu chování odsouzeného, který vykonává trest ve věznici se zvýšenou ostrahou nebo s ostrahou, důvodná obava, že by se mohl chovat násilným způsobem, lze při jeho předvádění použít donucovací prostředky uvedené v odstavci 2 písm. b), c) a e) i bez splnění podmínek stanovených v odstavci 1. Příslušník je oprávněn takové donucovací prostředky použít, pokud to je ke splnění účelu úkonu nezbytné."

ČÁST ČTVRTÁ **zrušena**

§ 85 **zrušen**

ČÁST PÁTÁ

§ 86 **Účinnost**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Klaus v. r.
Havel v. r.
Zeman v. r.

-
- 1) Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky.
 - 2) § 124 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
 - 3) Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.
 - 3b) § 2 písm. d) zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).
 - 4) Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
 - 5) Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
 - 6) Vyhláška č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.
Vyhláška č. 32/1969 Sb., o Vídeňské úmluvě o konzulárních stycích.
 - 7) § 116 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
 - 8) Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 4/2003 Sb.
 - 9) Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
 - 10) Zákon č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
 - 11) Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších

předpisů.

12) § 156 odst. 3 a § 167 zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 261/1997 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázané všem ženám, těhotným ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání, ve znění pozdějších předpisů.

Sdělení č. 460/1990 Sb., o sjednání Úmluvy o noční práci mladistvých zaměstnaných v průmyslu.

13) § 97 odst. 1 až 3 zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

14) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

15) § 258 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

16) § 172 zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

17) § 187, 205a a 205b zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

19) § 204 a 205 zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

20) § 250 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

21) § 19 písm. o) a § 56 odst. 1 zákona č. 114/1988 Sb., ve znění zákona č. 169/1999 Sb.

22) § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

23) Zákon č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

II/4

Zákon č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů)

Obsah

ČÁST PRVNÍ	- PRÁVA OBĚTÍ TRESTNÝCH ČINŮ A PODPORA SUBJEKTŮ POSKYTUJÍCÍCH POMOC OBĚTEM TRESTNÝCH ČINŮ (§ 1 - § 49)
§ 50	- Zrušovací ustanovení
ČÁST DRUHÁ	- Změna trestního řádu (§ 51)
ČÁST TŘETÍ	- Změna občanského soudního řádu (§ 52)
ČÁST ČTVRTÁ	- Změna zákona o soudních poplatcích (§ 54)
ČÁST PÁTÁ	- Změna exekučního řádu (§ 55)
ČÁST ŠESTÁ	- Změna insolvenčního zákona (§ 56)
ČÁST SEDMÁ	- Změna zákona o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti (§ 57)
ČÁST OSMÁ	- Změna zákona č. 265/2001 Sb. (§ 58)
ČÁST DEVÁTÁ	- Změna zákona o soudnictví ve věcech mládeže (§ 59)
ČÁST DESÁTÁ	- Změna zákona o sociálních službách (§ 60)
ČÁST JEDENÁCTÁ	- Změna zákona č. 41/2009 Sb. (§ 61)

45/2013 Sb.

ZÁKON

ze dne 30. ledna 2013

o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
PRÁVA OBĚTÍ TRESTNÝCH ČINŮ A PODPORA SUBJEKTŮ POSKYTUJÍCÍCH
POMOC OBĚTEM TRESTNÝCH ČINŮ

HLAVA I
OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1
Předmět úpravy

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje

- a) práva obětí trestných činů,
- b) poskytování peněžité pomoci obětem trestných činů státem a
- c) vztahy mezi státem a subjekty, které poskytují služby obětem trestných činů.

§ 2
Vymezení pojmů

(1) Za trestný čin se pro účely tohoto zákona považuje také čin jinak trestný.

(2) Obětí se rozumí fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil.

(3) Byla-li trestným činem způsobena smrt oběti, považuje se za oběť též její příbuzný v pokolení prímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner nebo druh, je-li osobou blízkou. Je-li těchto osob více, považuje se za oběť každá z nich.

(4) Zvlášť zranitelnou obětí se pro účely tohoto zákona při splnění podmínek uvedených v odstavci 2 nebo 3 rozumí

- a) dítě,
- b) osoba, která je postižena fyzickým, mentálním nebo psychickým hendikepem nebo smyslovým poškozením, které ve spojení s různými překážkami může bránit plnému a účelnému uplatnění této osoby ve společnosti ve srovnání s jejími ostatními členy,
- c) oběť trestného činu obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku),
- d) oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo trestného činu, který zahrnoval násilí či pohrůžku násilím, jestliže je v konkrétním případě zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy zejména s ohledem na její věk, pohlaví, rasu, národnost, sexuální orientaci, náboženské vyznání, zdravotní stav, rozumovou vyspělost, schopnost vyjadřovat se, životní situaci, v níž se nachází, nebo s ohledem na vztah k osobě podezřelá ze spáchání trestného činu nebo závislost na ní.

(5) Druhotnou újmou se pro účely tohoto zákona rozumí újma, která nebyla oběti způsobena trestným činem, ale vznikla v důsledku přístupu Policie České republiky, orgánů činných v trestním řízení a dalších orgánů veřejné moci, poskytovatelů zdravotních služeb, subjektů zapsaných v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, znalců, tlumočnicků, obhájců a sdělovacích prostředků k ní.

(6) Akreditovaným subjektem se rozumí právnická osoba, které byla rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“) udělena akreditace podle § 42.

§ 3

Základní zásady

(1) Každou osobu, která se cítí být obětí spáchaného trestného činu, je třeba považovat za oběť, nevyjde-li najevo opak nebo nejde-li zcela zjevně o zneužití postavení oběti podle tohoto zákona. Na postavení oběti nemá vliv, pokud nebyl pachatel zjištěn nebo odsouzen.

(2) Policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a další orgány veřejné moci, subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, poskytovatelé zdravotních služeb, znalci, tlumočníci, obhájci a sdělovací prostředky mají povinnost respektovat osobnost a důstojnost oběti, přistupovat k oběti zdvořile a šetrně a podle možností jí vycházet vstříc. Vůči oběti postupují s přihlédnutím k jejímu věku, zdravotnímu stavu včetně psychického stavu, její rozumové vyspělosti a kulturní identitě tak, aby nedocházelo k prohlubování újmy způsobené oběti trestným činem nebo k druhotné újmě.

(3) Oběti přísluší práva podle tohoto zákona bez ohledu na rasu, etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientaci, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víru či světový názor. Oběti přísluší práva podle tohoto zákona bez ohledu na její státní občanství, nestanoví-li tento zákon jinak.

(4) Policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů mají povinnost srozumitelným způsobem informovat oběť o jejích právech a umožnit jí jejich plné uplatnění. Na žádost oběti jsou tak povinny učinit i opakovaně.

(5) Policie České republiky a orgány činné v trestním řízení spolupracují při poskytování pomoci obětem se subjekty poskytujícími pomoc obětem trestných činů.

HLAVA II

PRÁVA OBĚTÍ TRESTNÝCH ČINŮ

Díl 1

Právo na poskytnutí odborné pomoci

§ 4

Odborná pomoc

Subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů poskytují obětem v zapsaném rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem odbornou pomoc, kterou se rozumí psychologické poradenství, sociální poradenství, právní pomoc, poskytování právních informací nebo restorativní programy, a to

před zahájením trestního řízení, v jeho průběhu i po jeho skončení. Odbornou pomoc poskytují do doby, dokud to vyžaduje její účel.

§ 5

Bezplatná odborná pomoc

(1) Subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů mají povinnost poskytnout odbornou pomoc bez zbytečného odkladu bezplatně na základě žádosti zvláště zranitelné oběti, která tuto pomoc potřebuje. To neplatí, jedná-li se o oběť trestného činu zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), nevzniklo-li tímto činem nebezpečí nouze nebo trvale nepříznivý následek.

(2) Odstavec 1 nebrání tomu, aby subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů poskytovaly odbornou pomoc bezplatně i jiným obětem; jiné právní předpisy týkající se poskytování těchto služeb tím nejsou dotčeny.

§ 6

Právní pomoc a poskytování právních informací

(1) Právní pomoc je oběti na její žádost poskytována bezplatně za podmínek a v rozsahu stanoveném v jiném právním předpise.

(2) Právní pomoc obětem podle tohoto zákona mohou za úplatu poskytovat pouze advokáti.

(3) Subjekty akreditované pro poskytování právních informací a Probační a mediační služba mohou podle tohoto zákona poskytovat obětem trestných činů právní informace.

Díl 2

Právo na informace

§ 7

Přístup k informacím

Oběť má v zákonem stanoveném rozsahu právo na přístup k informacím, které se týkají věci, v níž se stala obětí trestného činu.

§ 8

Informace poskytované oběti Policií České republiky, policejním orgánem a státním zástupcem

(1) Jakmile se Policie České republiky nebo policejní orgán dostane do prvního kontaktu s obětí trestného činu, informuje ji i bez žádosti o tom,

a) u kterého konkrétního orgánu může podat oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a předá oběti kontakt na tento orgán,

b) na které subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů semůže obrátit s žádostí o odbornou pomoc a za jakých podmínek má právo na poskytnutí bezplatné odborné pomoci, a předá oběti kontakty na tyto subjekty,

- c) za jakých podmínek má právo na přijetí opatření k zajištění bezpečí podle jiného právního předpisu (§ 14),
- d) u kterého konkrétního orgánu získá další informace o věci, ve které se stala obětí trestného činu,
- e) jaké etapy řízení následují po trestním oznámení a jaká je úloha oběti v těchto etapách,
- f) u kterého konkrétního orgánu a jakým způsobem může požádat o informace podle § 11 odst. 1 a 3, a předá oběti kontakt na tento orgán,
- g) za jakých podmínek a v jakém rozsahu má právo na peněžitou pomoc, včetně poučení o lhůtě pro podání žádosti,
- h) u kterého orgánu a jakým způsobem se může domáhat nápravy, jestliže jsou její práva porušena orgánem veřejné moci nebo jí není umožněno jejich plné uplatnění,
- i) o jaká opatření k ochraně jejích zájmů může požádat, má-li oběť bydliště v jiném členském státě Evropské unie,
- j) jaká další práva má podle tohoto zákona.

(2) Informace podle odstavce 1 se poskytují oběti písemně. Informace podle odstavce 1 písm. a) až d) musí být oběti rovněž srozumitelně ústně vysvětleny.

(3) Přijímá-li oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, státní zástupce, je povinen oběť písemně a ústně informovat i bez žádosti v rozsahu podle odstavce 1 písm. b) až d).

(4) Pokud o to oběť požádá, vysvětlí oběti Policie České republiky nebo policejní orgán srozumitelně ústně i informace podle odstavce 1 písm. e) až j).

§ 9

Informace poskytované oběti subjektem zapsaným v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů

Subjekt zapsaný v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů poskytne oběti informace o

- a) službách, které obětem poskytuje, a jejich rozsahu, včetně informace, zda je služba poskytována bezplatně; pokud požadovaný druh služby neposkytuje, odkáže oběť na jiný subjekt zapsaný v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, který požadovanou službu poskytuje,
- b) právech oběti podle tohoto zákona,
- c) právech oběti jako poškozeného podle trestního řádu,
- d) průběhu trestního řízení a postavení oběti jako poškozeného a svědka v něm.

§ 10

Informace poskytované oběti jinými orgány veřejné moci a zdravotnickým zařízením

(1) Je-li prvním kontaktním místem obecní policie, Vojenská policie, Vězeňská služba České republiky nebo celní úřad v souvislosti s podáním vysvětlení, poskytne oběti i bez žádosti informace podle § 8 odst. 1 písm. a) a b).

(2) Je-li prvním kontaktním místem zdravotnické zařízení, které poskytuje oběti zdravotní péči po spáchání trestného činu, poskytne jí poskytovatel zdravotních služeb i bez žádosti informace podle § 8 odst. 1 písm. b).

§ 11

Další informace poskytované oběti

(1) Na žádost oběti jí poskytne příslušný orgán činný v trestním řízení

a) pravomocné rozhodnutí, kterým se trestní řízení končí, popřípadě informaci, že trestní řízení nebylo zahájeno, nebo

b) informaci o stavu trestního řízení, s výjimkou případů, kdy by tato informace mohla ohrozit dosažení účelu trestního řízení.

(2) Odstavcem 1 nejsou dotčena ustanovení trestního řádu o doručování písemností poškozenému.

(3) Věznice, poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence informují oběť na její žádost o

a) propuštění nebo uprchnutí obviněného z vazby,

b) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody,

c) přerušení výkonu trestu odnětí svobody,

d) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu ústavního ochranného léčení,

e) změně formy ochranného léčení z ústavní na ambulantní,

f) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu zabezpečovací detence,

g) změně zabezpečovací detence na ochranné léčení,

h) jakémkoliv vydání obviněného nebo odsouzeného do cizího státu nebo jeho předání do jiného členského státu Evropské unie v rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních.

(4) Věznice, poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence

informují oběť podle odstavce 3 bezodkladně, nejpozději do 24 hodin od doby, kdy nastala oznamovaná skutečnost.

(5) Žádost podle odstavce 3 se podává v přípravném řízení policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci a v řízení před soudem soudu, který rozhoduje nebo rozhodoval v prvním stupni. Pokud je obviněný v době podání žádosti ve výkonu vazby, ve výkonu trestu, ve výkonu ústavního ochranného léčení nebo ve výkonu zabezpečovací detence, o podání žádosti informuje orgán uvedený ve větě první bez průtahů příslušnou věznicí, poskytovatele zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence; v ostatních případech je informuje při vzetí do vazby nebo při nařízení výkonu trestu, ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence.

(6) Nepodala-li oběť žádost podle odstavce 3, obviněný nebo odsouzený byl propuštěn nebo uprchl a je-li důvodná obava, že oběti hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, orgán činný v trestním řízení, Probační a mediační služba, věznice, poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence neprodleně informuje o této skutečnosti policejní orgán, který vede nebo vedl trestní řízení v dané trestní věci, který přijme potřebná opatření k zajištění bezpečí oběti, včetně jejího vyrozumění o propuštění nebo uprchnutí.

§ 12

Informování oběti, která neovládá český jazyk

Oběti, která prohlásí, že neovládá český jazyk, se informace

a) podle § 8 odst. 1 a 3 a § 11 odst. 6 poskytnou v jazyce, o němž oběť prohlásí, že mu rozumí, nebo v úředním jazyce státu, jehož je občanem, a

b) podle § 9, 10 a § 11 odst. 1 písm. b) a § 11 odst. 3 poskytnou v jazyce, o němž oběť prohlásí, že mu rozumí, nebo v úředním jazyce státu, jehož je občanem, je-li to možné.

§ 13

Forma a způsob poskytnutí informací

Oběť je třeba informovat srozumitelným způsobem se zohledněním jejího věku, rozumové a volní vyspělosti a zdravotního stavu včetně psychického stavu. Informace podle § 9 a § 10 odst. 1 musí být oběti poskytnuty v písemné i ústní formě. Informace podle § 10 odst. 2 musí být oběti poskytnuty alespoň písemně.

Díl 3

Právo na ochranu před hrozícím nebezpečím

§ 14

(1) Policista v případech stanovených jiným právním předpisem²⁾, kdy dochází k ohrožení bezpečí oběti, provede úkon nebo přijme jiné opatření k zajištění jejího bezpečí. Stejnou povinnost mají celníci, příslušníci Vězeňské služby, vojenští policisté a strážníci obecních policií za podmínek stanovených jiným právním předpisem³⁾.

(2) Krátkodobou ochranu oběti poskytne Policie České republiky za podmínek stanovených jiným právním předpisem2).

(3) Vykázání osoby ze společného obydlí provede Policie České republiky za podmínek stanovených jiným právním předpisem2).

(4) Soud vydá na žádost oběti předběžné opatření v občanském soudním řízení v případě vážného ohrožení jejího života, zdraví, svobody nebo lidské důstojnosti za podmínek stanovených jiným právním předpisem4).

(5) Zvláštní ochrana svědka se oběti poskytne za podmínek stanovených jiným právním předpisem 5).

(6) Utajení totožnosti i podoby oběti v postavení svědka se poskytne za podmínek stanovených trestním řádem.

(7) Soud nebo státní zástupce vydá předběžné opatření v trestním řízení za podmínek stanovených trestním řádem.

Díl 4

Právo na ochranu soukromí

§ 15

Zveřejňování informací o totožnosti oběti

Zákaz zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti oběti upravuje trestní řád.

§ 16

Poskytování osobních údajů oběti

Pokud o to oběť, její zmocněnec, zákonný zástupce, opatrovník nebo důvěrník požádá, vedou se údaje o bydlišti a doručovací adrese oběti, zmocněnce, zákonného zástupce, opatrovníka nebo důvěrníka, údaje o jejich místě výkonu zaměstnání či povolání nebo podnikání, a o jejich osobních, rodinných a majetkových poměrech tak, aby se s nimi mohli seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení, policisté a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci. Je-li to nezbytné pro dosažení účelu trestního řízení nebo pro řádné uplatnění práva na obhajobu osoby, proti níž se trestní řízení vede, zpřístupní potřebné údaje příslušný policista nebo orgán činný v trestním řízení; o zpřístupnění a jeho důvodech učiní záznam do spisu.

Díl 5

Právo na ochranu před druhotnou újmou

§ 17

Zabránění kontaktu oběti s osobou, kterou označila za pachatele, s osobou podezřelou nebo s osobou, proti níž se trestní řízení vede

(1) Oběť má právo požádat v kterémkoliv stadiu trestního řízení, popřípadě i před jeho zahájením, aby byla při úkonech, kterých se účastní, učiněna potřebná opatření k zabránění

kontaktu oběti s osobou, kterou označila za pachatele, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, nebo proti níž se vede trestní řízení.

(2) Žádosti podle odstavce 1 jsou příslušné orgány povinny vyhovět, pokud se jedná o zvlášť zranitelnou oběť a nevylučuje to povaha prováděného úkonu. Nelze-li této žádosti vyhovět, protože to vylučuje povaha prováděného úkonu, jsou příslušné orgány povinny učinit vhodná opatření, aby se oběť nedostala do kontaktu s osobou, kterou označila za pachatele, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, nebo proti níž se trestní řízení vede, před započítím a po skončení úkonu.

§ 18

Podání vysvětlení a výslech oběti

(1) Otázky směřující do intimní oblasti vyslýchané oběti lze klást jen tehdy, pokud je to nezbytné pro objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení. Tyto otázky je třeba klást zvlášť šetrně a po obsahové stránce vyčerpávajícím způsobem, aby nebylo nutné výslech znovu opakovat; jejich formulaci je třeba při zachování potřebné ohleduplnosti přizpůsobit věku, osobním zkušenostem a psychickému stavu oběti.

(2) Oběť má právo kdykoliv podat námitky proti zaměření otázky. Námitka se poznamená do protokolu. O důvodnosti námítky rozhoduje vyslýchající orgán.

§ 19

Podání vysvětlení a výslech osobou stejného nebo opačného pohlaví

(1) Oběť může žádat, aby byla v přípravném řízení vyslechnuta osobou stejného nebo opačného pohlaví. Žádosti zvlášť zranitelné oběti je nutné vyhovět, nebrání-li tomu důležité důvody. Důvody, které vedly k zamítnutí žádosti, se poznamenají do protokolu o úkonu.

(2) Zvlášť zranitelná oběť může také žádat, aby v případě, kdy je třeba její výpověď tlumočit, byl přihrán tlumočnick stejného nebo opačného pohlaví. Orgán činný v trestním řízení žádosti vyhová, ledaže nelze provedení úkonu odložit nebo tlumočnicka požadovaného pohlaví zajistit.

(3) Odstavce 1 a 2 se obdobně užijí i pro podání vysvětlení podle jiného právního předpisu.

§ 20

Podání vysvětlení a výslech zvlášť zranitelných obětí

(1) Zvlášť zranitelnou oběť je v trestním řízení nutné vyslýchat obzvláště citlivě a s ohledem na konkrétní okolnosti, které ji činí zvlášť zranitelnou.

(2) Je-li to možné, výslech zvlášť zranitelných obětí v přípravném řízení provádí osoba k tomu vyškolená. Je-li obětí dítě, výslech v přípravném řízení provádí vždy osoba k tomu vyškolená s výjimkou případů, kdy se jedná o úkon neodkladný a vyškolenou osobu nelze zajistit.

(3) Výslech zvlášť zranitelné oběti se provádí tak, aby později nemusel být opakován. V případě dalšího výslechu před stejným orgánem je vyslýchajícím zpravidla stejná osoba,

nebrání-li tomu důležité důvody.

(4) Nepřeje-li si zvláště zranitelná oběť bezprostřední vizuální kontakt s osobou podezřelou ze spáchání trestného činu nebo s osobou, proti níž se trestní řízení vede, učiní se, nebrání-li tomu závažné důvody, potřebná opatření, aby k takovému vizuálnímu kontaktu nedošlo, zejména se využívá audiovizuální techniky, je-li to technicky možné. Přitom je třeba zajistit, aby nebylo porušeno právo na obhajobu.

(5) Odstavce 1 až 4 se obdobně užití i pro podání vysvětlení podle jiného právního předpisu.

§ 21

Právo na doprovod důvěrníkem

(1) Oběť má právo, aby ji k úkonům trestního řízení a k podání vysvětlení doprovázel důvěrník.

(2) Důvěrníkem může být fyzická osoba způsobilá k právním úkonům, kterou si oběť zvolí. Důvěrník poskytuje oběti potřebnou, zejména psychickou, pomoc. Důvěrník může být zároveň zmocněncem oběti. Důvěrníkem nemůže být osoba, která má v trestním řízení postavení obviněného, obhájce, svědka, znalce nebo tlumočníka.

(3) Důvěrník nemůže zasahovat do průběhu úkonu.

(4) Vyloučit důvěrníka z účasti na úkonu lze pouze výjimečně, jestliže by účast důvěrníka narušovala průběh úkonu nebo ohrozila dosažení účelu úkonu. V případě, že byl důvěrník vyloučen, je nutné umožnit oběti, aby si zvolila jiného důvěrníka, ledaže uvedený úkon nelze odložit nebo by jeho odložení bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady.

§ 22

Prohlášení oběti o dopadu trestného činu na její život

Oběť má právo v kterémkoliv stadiu trestního řízení učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na její dosavadní život. Oběť může učinit prohlášení i písemně.

Díl 6

Právo na peněžitou pomoc

§ 23

(1) Oběť má za podmínek stanovených tímto zákonem právo na peněžitou pomoc, kterou jí poskytne stát.

(2) Peněžitá pomoc se poskytuje oběti, která

a) je státním občanem České republiky, pokud má na území České republiky místo trvalého pobytu, pokud se na území České republiky obvykle zdržuje nebo pokud se na území České republiky stala obětí trestného činu,

b) je cizincem, pokud má trvalý pobyt nebo oprávněně pobývá na území jiného členského státu Evropské unie a stala se obětí trestného činu na území České republiky,

c) je cizincem, pokud na území České republiky v souladu s jinými právními předpisy pobývá nepřetržitě po dobu delší než 90 dnů a stala se obětí trestného činu na území České republiky, nebo

d) je cizincem, který se stal obětí trestného činu na území České republiky a který požádal o mezinárodní ochranu, kterému byl udělen azyl nebo kterému byla udělena doplňková ochrana na území České republiky.

(3) Obětím, kterými jsou cizí státní příslušníci neuvedení v odstavci 2, se peněžitá pomoc poskytuje pouze za podmínek a v rozsahu stanoveném vyhlášenou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána.

(4) Ve věcech peněžité pomoci jedná jménem státu ministerstvo.

§ 24 Okruh oprávněných žadatelů

(1) Právo na peněžitou pomoc má

a) oběť, které bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví,

b) oběť, které byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví,

c) osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, byla-li rodičem, manželem, registrovaným partnerem, dítětem nebo sourozencem zemřelého a současně v době jeho smrti s ním žila v domácnosti, nebo osoba, které zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu,

d) oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti a dítě, které je obětí trestného činu týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), kterým vznikla nemajetková újma.

(2) Ublížením na zdraví se pro účely tohoto zákona rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje nejméně po dobu tří týdnů obvyklý způsob života oběti a který vyžaduje lékařského ošetření.

(3) Těžkou újmou na zdraví se pro účely tohoto zákona rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví

a) zmrzačení,

b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti,

c) ochromení údu,

d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí,

- e) poškození důležitého orgánu,
- f) zohyzdění,
- g) vyvolání potratu nebo usmrcení plodu,
- h) mučivé útrapy, nebo
- i) porucha zdraví trvající nejméně po dobu 6 týdnů.

§ 25

Účel peněžité pomoci

(1) Peněžítá pomoc spočívá v jednorázovém poskytnutí peněžité částky k překlenutí zhoršené sociální situace způsobené oběti trestným činem. Peněžítá pomoc oběti uvedené v § 24 odst. 1 písm. d) spočívá v úhradě nákladů spojených s poskytnutím odborné psychoterapie a fyzioterapie či jiné odborné služby zaměřené na nápravu vzniklé nemajetkové újmy.

(2) Peněžítá pomoc se poskytne, pokud nemajetková újma, škoda na zdraví nebo škoda vzniklá v důsledku smrti způsobené trestným činem nebyla plně nahrazena.

§ 26

Předpoklady poskytnutí peněžité pomoci

(1) Peněžítá pomoc se poskytne, jestliže pachatel trestného činu, kterým byla způsobena škoda na zdraví nebo nemajetková újma, byl uznán vinným nebo zproštěn obžaloby pro nepřičetnost.

(2) Nejsou-li na základě výsledku šetření orgánů činných v trestním řízení důvodné pochybnosti o tom, že se stal trestný čin, v důsledku kterého byla oběti způsobena smrt, škoda na zdraví nebo nemajetková újma, peněžítá pomoc se poskytne také tehdy, jestliže

- a) byla věc odložena z důvodu podle § 159a odst. 2 až 4 trestního řádu nebo protože se pachatele nepodařilo zjistit nebo je trestně neodpovědný pro nepřičetnost,
- b) trestní stíhání bylo zastaveno z důvodu podle § 172 odst. 1 písm. d) nebo e) nebo podle § 172 odst. 2 trestního řádu, nebo
- c) rozhodnutí podle odstavce 1 dosud nebylo vyhlášeno nebo nenabylo právní moci.

§ 27

Důvody neposkytnutí peněžité pomoci

Stát neposkytne peněžitou pomoc, jestliže oběť

- a) je stíhána jako spoluobviněná v trestním řízení vedeném pro trestný čin, v důsledku kterého byla poškozena na zdraví nebo jí byla způsobena nemajetková újma, nebo byla účastníkem takového trestného činu,

b) nedala souhlas k trestnímu stíhání pachatele trestného činu v případě, kdy tento souhlas je podmínkou zahájení trestního stíhání nebo pokračování v něm, anebo vzala-li takový souhlas zpět, nebo

c) neposkytla orgánům činným v trestním řízení potřebnou součinnost zejména tím, že bez zbytečného odkladu bez vážného důvodu nepodala oznámení o trestném činu, v souvislosti s nímž požaduje náhradu škody nebo nemajetkové újmy, nebo jako svědek v trestním řízení využila s odvoláním na svůj poměr k pachateli práva odepřít výpověď.

§ 28

Výše peněžité pomoci

(1) Peněžitá pomoc se poskytne na žádost oběti uvedené

a) v § 24 odst. 1 písm. a) v paušální částce 10 000 Kč nebo ve výši, která představuje oběti prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč,

b) v § 24 odst. 1 písm. b) v paušální částce 50 000 Kč nebo ve výši, která představuje oběti prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč,

c) v § 24 odst. 1 písm. c) v paušální částce 200 000 Kč nebo jde-li o sourozence zemřelého v paušální částce 175 000 Kč; peněžitá pomoc poskytovaná více obětem nesmí ve svém součtu přesáhnout částku 600 000 Kč; pokud by peněžitá pomoc ve svém součtu přesáhla tuto částku, částka poskytovaná každé oběti se přiměřeně zkrátí,

d) v § 24 odst. 1 písm. d) na úhradu nákladů spojených s poskytnutím odborné psychoterapie a fyzioterapie či jiné odborné služby zaměřené na nápravu vzniklé nemajetkové újmy, a to až do celkové výše 50 000 Kč, pokud jí nebyla peněžitá pomoc poskytnuta již podle písmene a).

(2) Jestliže o náhradě škody nebo nemajetkové újmy bylo již rozhodnuto pravomocným rozsudkem, je výše způsobené škody nebo nemajetkové újmy zjištěná v rozsudku závazná pro stanovení peněžité pomoci v rozsahu, v jakém již bylo o náhradě škody nebo nemajetkové újmy rozhodnuto.

(3) Pokud se výše peněžité pomoci poskytované podle odstavce 1 písm. a) a b) určuje podle prokazované ztráty na výdělku, přihlédne se i k výdělku, který oběti ujde v budoucnosti. Prokáže-li oběť poté, co jí byla poskytnuta peněžitá pomoc podle odstavce 1 písm. a) a b), že jí vzniklá škoda je vyšší, než jaká byla podkladem pro poskytnutí peněžité pomoci, lze jí poskytnout na její žádost podanou ve lhůtě stanovené v § 30 peněžitou pomoc opětovně; přitom se přihlédne k částkám již vyplaceným.

§ 29

Snížení a nepřiznání peněžité pomoci

Peněžitá pomoc stanovená podle § 28 může být snížena nebo se nepřizná s přihlédnutím k sociální situaci oběti a k tomu,

a) do jaké míry oběť spoluzavinila vznik újmy a

b) zda oběť využila všech zákonných prostředků, aby uplatnila nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy na pachateli nebo na jiné osobě, která je povinna škodu nahradit.

§ 30

Posuzování žádosti o peněžitou pomoc

(1) Ministerstvo poskytuje oběti jménem státu peněžitou pomoc na základě žádosti.

(2) Žádost o poskytnutí peněžité pomoci lze podat u ministerstva nejpozději do 2 let ode dne, kdy se oběť dozvěděla o újmě způsobené trestným činem, nejpozději však do 5 let od spáchání trestného činu, jinak právo zaniká.

(3) Ministerstvo žadateli písemně potvrdí přijetí žádosti. Ministerstvo vydá rozhodnutí o žádosti nejpozději do 3 měsíců od zahájení řízení, k nimž se připočítává doba

a) až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvlášť složitý případ,

b) nutná k provedení dožádání, ke zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny.

(4) S účastníky řízení, kteří neovládají český jazyk, může být jednáno i v jazyce slovenském nebo anglickém; to platí i pro vyhotovování písemností.

(5) V řízení o žádosti o peněžitou pomoc nelze podat řádný opravný prostředek. Rozhodnutí nelze přezkoumat v přezkumném řízení.

(6) Proti pravomocnému rozhodnutí může žadatel podat žalobu podle soudního řádu správního.

§ 31

Náležitosti žádosti

(1) V žádosti o poskytnutí peněžité pomoci je třeba uvést jméno, popřípadě jména, a příjmení oběti, datum jejího narození a adresu bydliště a připojit k ní

a) poslední rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení o trestném činu nebo o jeho oznámení; nemůže-li oběť takové rozhodnutí připojit, je třeba, aby označila orgán činný v trestním řízení, který o trestném činu naposledy konal řízení, a uvedla údaje o osobě podezřelé ze spáchání trestného činu, pokud je jí známa,

b) údaje o škodě nebo o nemajetkové újmě vzniklé v důsledku trestného činu a o jejím rozsahu, popřípadě o rozsahu, v jakém již škoda nebo nemajetková újma byla nahrazena, a o úkonech, které oběť učinila k vymáhání náhrady škody nebo nemajetkové újmy,

c) údaje o svých majetkových a výdělkových poměrech, d) doklady, které má oběť k

dispozici a které mohou dokázat údaje uvedené pod písmeny b) a c).

(2) Doklady o majetkových poměrech podle odstavce 1 písm. c) lze nahradit čestným prohlášením.

(3) Žadatel o poskytnutí peněžité pomoci podle § 28 odst. 1 písm. a) a b) je povinen k žádosti přiložit lékařskou zprávu prokazující vzniklou škodu na zdraví.

(4) Žadatel o poskytnutí peněžité pomoci podle § 28 odst. 1 písm. c) je povinen označit důkazy prokazující, že je osobou uvedenou v § 24 odst. 1 písm. c), a dále je povinen v žádosti uvést, zda je jedinou osobou splňující podmínky uvedené v § 24 odst. 1 písm. c), popřípadě kolik osob tyto podmínky splňuje, pokud jsou mu tyto skutečnosti známy.

(5) Změní-li se po podání žádosti o poskytnutí peněžité pomoci okolnosti, které mají vliv na posouzení žádosti o poskytnutí peněžité pomoci a stanovení její výše, zejména dojde-li pouze k částečné náhradě škody nebo nemajetkové újmy, je žadatel povinen na tyto okolnosti ministerstvo bezodkladně upozornit.

§ 32

Povinnost poskytnout součinnost

(1) Každý je povinen sdělit ministerstvu skutečnosti, které mají význam pro ověřování splnění podmínek pro poskytnutí peněžité pomoci.

(2) Při ověřování splnění podmínek pro poskytování peněžité pomoci je oprávněná úřední osoba ministerstva oprávněna nahlížet do trestních spisů; orgány činné v trestním řízení jsou povinny jí nahlédnutí do trestních spisů umožnit.

§ 33

Přechod nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy

Poskytnutím peněžité pomoci oběti přechází nárok oběti na náhradu škody nebo nemajetkové újmy vůči pachateli na stát, a to v rozsahu poskytnuté peněžité pomoci.

§ 34

Poskytování peněžité pomoci obětem trestné činnosti v přeshraničních případech s členskými státy Evropské unie

Přeshraničním případem s členskými státy Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí případ, kdy o poskytnutí peněžité pomoci oběti trestného činu rozhoduje příslušný orgán členského státu Evropské unie, na jehož území byl trestný čin spáchán, v případech, kdy obětí byla osoba, která má místo trvalého pobytu nebo oprávněně pobývá na území jiného členského státu Evropské unie (dále jen „přeshraniční případ“).

§ 35

Zajištění peněžité pomoci v přeshraničních případech, kdy obětí byla osoba s pobytem na území České republiky

(1) Ministerstvo je povinno v přeshraničních případech osobám uvedeným v § 23 odst. 2 písm. a), c) a d), pokud se staly obětí trestného činu, který byl spáchán na území jiného

členského státu Evropské unie, poskytnout potřebnou součinnost k tomu, aby žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech splňovala všechny náležitosti stanovené právem příslušného členského státu Evropské unie, jehož orgán bude o poskytnutí peněžité pomoci rozhodovat; za tím účelem zejména

- a) poskytuje základní informace o možnostech obdržet peněžitou pomoc a formuláře žádostí o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech,
- b) na žádost oběti poskytuje informace o tom, jak žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech vyplnit a kterými dokumenty ji doložit,
- c) přijímá žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech,
- d) pořizuje na náklad státu překlad žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech a jejích příloh do cizího jazyka,
- e) na žádost oběti poskytuje součinnost v případě, že příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie požádá o dodatečné informace,
- f) na žádost oběti zasílá bezodkladně příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie dodatečné informace vyžádané podle písmene e), popřípadě i seznam veškerých postupovaných dokumentů,
- g) postupuje vyplněnou žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech a její přílohy příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie.

(2) Ministerstvo na žádost příslušného orgánu jiného členského státu Evropské unie

- a) zajistí výslech osoby, která podala žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech, nebo jiné v žádosti uvedené osoby jako svědka nebo znalce tímto orgánem zejména prostřednictvím videotelefonu nebo telefonu, nebo
- b) vyslechne osoby uvedené v písmenu a); o výsledku pořídí zápis, který nemusí být překládán, a který zašle příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie.

(3) Osoby uvedené v odstavci 2 písm. a) lze vyslechnout pouze s jejich souhlasem.

§ 36

Zajištění peněžité pomoci v přeshraničních případech, kdy obětí byla osoba s pobytem na území jiného členského státu Evropské unie

(1) Ministerstvo rozhoduje o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech osobám, které mají místo trvalého pobytu nebo oprávněně pobývají na území jiného členského státu Evropské unie, pokud se na území České republiky staly obětí trestného činu. V těchto případech ministerstvo

- a) přijímá žádosti obětí trestného činu a jejich přílohy postoupené příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť trestného činu místo trvalého pobytu nebo na něm oprávněně pobývá,

b) v případě potřeby požádá příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť trestného činu místo trvalého pobytu nebo na něm oprávněně pobývá, o dodatečné informace, popřípadě o výsledch oběti nebo jiné v žádosti uvedené osoby jako svědka nebo znalce,

c) přijímá dodatečné informace a popřípadě i seznam veškerých postupovaných dokumentů na základě žádosti uvedené v písmenu b).

(2) Ministerstvo bez zbytečného odkladu po obdržení žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech zašle osobě uvedené v odstavci 1, která podala žádost, a příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie, na jehož území má místo trvalého pobytu nebo na jehož území se obvykle zdržuje,

a) oznámení o obdržení žádosti,

b) informaci o úřední osobě, která se věcí zabývá, a o úředním místě, u kterého je žádost vyřizována,

c) informaci o přibližné době, v níž bude o žádosti rozhodnuto.

(3) Ministerstvo zašle rozhodnutí o žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech osobě uvedené v odstavci 1 a příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie.

(4) Peněžitou pomoc nelze poskytnout, pokud byla žádost o její poskytnutí podána v jiném státě. Ministerstvo vyzve osobu uvedenou v odstavci 1, aby čestným prohlášením potvrdila, že takový nebo obdobný nárok neuplatnila v jiném státě. Pokud osoba uvedená v odstavci 1 čestné prohlášení nepředloží, peněžité pomoc se neposkytne.

(5) Lhůta uvedená v § 30 odst. 2 je zachována i v případě, kdy byla žádost o poskytnutí peněžité pomoci oběti podána u příslušného orgánu jiného členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť místo trvalého pobytu nebo se na něm obvykle zdržuje.

§ 37

Vztah k občanskému zákoníku

Není-li v tomto dílu stanoveno jinak, řídí se jím upravené právní vztahy občanským zákoníkem.

HLAVA III

PODPORA SUBJEKTŮ POSKYTUJÍCÍCH POMOC OBĚTEM TRESTNÝCH ČINŮ

§ 38

Podpora ze strany státu

(1) Ministerstvo podporuje činnost subjektů poskytujících pomoc obětem trestných činů poskytováním dotací ze státního rozpočtu za podmínek a v rozsahu stanovených tímto zákonem. Tím není dotčeno poskytování dotací podle jiného právního předpisu.

(2) Dotaci ze státního rozpočtu podle odstavce 1 věty první mohou získat jen akreditované subjekty. Na udělení dotace není právní nárok.

§ 39

Subjekty poskytující pomoc obětem trestných činů

(1) Subjekt, který hodlá poskytovat pomoc obětem trestných činů podle tohoto zákona a získat dotaci ze státního rozpočtu na svou činnost, se musí akreditovat pro jednu nebo obě služby, kterými jsou

a) poskytování právních informací a

b) restorativní programy.

(2) Služby psychologického a sociálního poradenství jsou oprávněny obětem poskytovat subjekty, které získaly oprávnění pro poskytování sociálního poradenství a služeb sociální prevence na základě rozhodnutí o registraci podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. Dotace ze státního rozpočtu na tyto služby náleží subjektu jen podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb.

(3) Akreditací pro službu poskytování právních informací nejsou dotčena ustanovení o zastupování v řízení podle jiných právních předpisů.

§ 40

Podmínky pro udělení akreditace

(1) Podmínkou pro udělení akreditace je

a) doložení popisu realizace poskytovaných služeb, který je v souladu se standardy kvality poskytovaných služeb (§ 44 odst. 2),

b) skutečnost, že žadatel je právnickou osobou, která byla založena za jiným účelem, než je podnikání,

c) vlastnické nebo jiné užívací právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány služby,

d) poskytování pomoci obětem žadatelem nejméně po dobu jednoho roku před podáním žádosti podle tohoto zákona,

e) bezúhonnost žadatele a všech fyzických osob, které budou služby poskytovat,

f) odborná způsobilost alespoň jedné fyzické osoby, která bude garantovat úroveň služeb spočívajících v poskytování právních informací,

g) pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování služeb podle tohoto zákona.

(2) Za bezúhonného se považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s vykonáváním činností při poskytování služeb nebo činností s nimi srovnatelných, anebo ten, jehož odsouzení pro tyto

trestné činy bylo zahlazeno nebo se na něj z jiných důvodů hledí, jako by nebyl odsouzen.

(3) Za odborně způsobilou k poskytování právních informací se považuje osoba, která získala úplné vysokoškolské vzdělání v oboru právo v magisterském studijním programu.

§ 41

Žádost o akreditaci

(1) Žádost o akreditaci obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem

- a) druh služby, kterou bude žadatel poskytovat,
- b) okruh obětí, kterým je služba určena,
- c) popis realizace poskytovaných služeb, který je v souladu se standardy kvality poskytovaných služeb (§ 44 odst. 2),
- d) popis personálního zajištění poskytovaných služeb,
- e) časový rozsah poskytování služeb,
- f) kapacitu poskytovaných služeb,
- g) den započetí poskytování služeb,
- h) vymezení území, na němž budou služby poskytovány.

(2) K žádosti se přikládají

- a) doklady o bezúhonnosti, s výjimkou výpisu z evidence Rejstříku trestů,
- b) úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle jiných právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle jiných právních předpisů,
- c) doklady nebo jejich úředně ověřené kopie prokazující odbornou způsobilost fyzických osob, které budou poskytovat službu spočívající v poskytování právních informací,
- d) doklad o vlastnickém nebo jiném užívacím právu k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány služby, z něhož vyplývá oprávnění žadatele tyto objekty nebo prostory užívat,
- e) doklad o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování služeb podle tohoto zákona,
- f) čestné prohlášení o skutečnosti podle § 40 odst. 1 písm. d).

(3) Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů a dále

- a) u fyzických osob doklady prokazujícími splnění podmínky bezúhonnosti vydanými státy,

ve kterých se osoba zdržovala v posledních 3 letech nepřetržitě déle než 3 měsíce, nebo jiným dokladem prokazujícím bezúhonnost této osoby a

b) u právnických osob se sídlem mimo území České republiky výpisem z Rejstříku trestů nebo jiným obdobným dokladem vydaným státem, ve kterém mají sídlo.

(4) Výpis z evidence Rejstříku trestů a další doklady, jimiž se dokládá bezúhonnost, nesmí být starší 3 měsíců. Za účelem doložení bezúhonnosti si ministerstvo vyžádá podle jiného právního předpisu 6) výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Odborná způsobilost se dokládá úředně ověřenou kopií vysokoškolského diplomu v oboru právo v magisterském studijním programu. Při uznávání odborné způsobilosti státních příslušníků jiných členských států Evropské unie se postupuje podle jiného právního předpisu7).

§ 42

Rozhodnutí o udělení akreditace

(1) Akreditace pro služby uvedené v § 39 odst. 1 vzniká rozhodnutím o udělení akreditace. O udělení akreditace rozhoduje ve správním řízení na základě žádosti ministerstvo.

(2) Rozhodnutí o udělení akreditace obsahuje, kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem,

- a) označení akreditovaného subjektu,
- b) identifikační číslo osoby přidělené akreditovanému subjektu,
- c) název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování služeb,
- d) druh služeb, které budou poskytovány,
- e) okruh obětí, kterým budou služby poskytovány,
- f) den započetí poskytování služeb,
- g) údaj o kapacitě poskytovaných služeb.

§ 43

Změna, zrušení a zánik akreditace

(1) Akreditovaný subjekt je povinen písemně oznámit ministerstvu všechny změny týkající se údajů obsažených v rozhodnutí o udělení akreditace a v žádosti o akreditaci a změny v dokladech přikládaných k žádosti o akreditaci a doložit tyto změny příslušnými doklady, a to do 15 dnů ode dne, kdy k nim došlo.

(2) Na základě oznámení rozhodne ministerstvo o změně akreditace.

(3) Ministerstvo rozhodne o zrušení akreditace, jestliže

- a) akreditovaný subjekt přestane splňovat podmínky pro udělení akreditace,
- b) akreditovaný subjekt nesplňuje standardy kvality poskytovaných služeb a k nápravě nedošlo ani na základě uložených opatření,
- c) akreditovaný subjekt neplní své povinnosti nebo poruší svou povinnost zvláště závažným způsobem,
- d) akreditovaný subjekt požádá o zrušení akreditace; tato žádost musí být podána nejméně 3 měsíce přede dnem ukončení činnosti.

(4) Akreditace zaniká dnem zániku právnické osoby. Akreditace je nepřevoditelná.

§ 44

Povinnosti akreditovaných subjektů

(1) Akreditovaný subjekt je povinen

- a) poskytnout oběti bezplatně službu podle § 5 a § 6 odst. 3 v rozsahu akreditace,
- b) poskytnout oběti informace podle § 9,
- c) vést evidenci obětí, které požádaly o poskytnutí služby, a poskytnutých služeb,
- d) dodržovat standardy kvality poskytovaných služeb stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Standardy kvality poskytovaných služeb jsou souborem kritérií, jejichž prostřednictvím je definována úroveň kvality poskytování jednotlivých služeb poskytovaných obětím v oblasti personálního a provozního zabezpečení a v oblasti vztahů mezi akreditovaným subjektem a obětí, které je služba poskytována.

(3) Poskytnutí služby je akreditovaný subjekt oprávněn odmítnout

- a) z důvodu naplnění svých kapacit,
- b) byly-li služby poskytnuty osobě, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy oběti,
- c) jestliže zájmy oběti, která žádá o poskytnutí služby, jsou v rozporu se zájmy akreditovaného subjektu, nebo
- d) jestliže oběť neposkytuje odpovídající součinnost nebo došlo k narušení důvěry mezi obětí a akreditovaným subjektem.

§ 45

Kontrola plnění podmínek akreditace a povinností akreditovaných subjektů

(1) Ministerstvo kontroluje plnění podmínek stanovených pro akreditaci u akreditovaného subjektu a plnění jeho povinností. Postup při této kontrole se řídí zákonem upravujícím státní kontrolu.

(2) Pro kontrolu plnění standardů kvality poskytovaných služeb u akreditovaného subjektu podle odstavce 1 může ministerstvo zřídit hodnotící komisi.

(3) Ministerstvo je oprávněno ukládat akreditovaným subjektům opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole. Akreditovaný subjekt je povinen splnit uložená opatření ve stanovené lhůtě.

(4) Ministerstvo přijímá a prověřuje stížnosti na postup akreditovaných subjektů.

§ 46

Povinnost mlčenlivosti

Každý je povinen zachovávat mlčenlivost o údajích týkajících se osob, kterým jsou poskytovány služby podle tohoto zákona, o nichž se dozví v souvislosti s poskytováním těchto služeb nebo v souvislosti s kontrolní činností podle § 45, není-li tímto zákonem stanoveno jinak. Této povinnosti může být zproštěn pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, a to jen písemně s uvedením rozsahu a účelu zproštění.

§ 47

Právní pomoc poskytovaná advokátem

(1) Advokáta zapíše ministerstvo na jeho žádost do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů pro služby spočívající v právní pomoci, pokud souhlasí s poskytováním právní pomoci obětem vymezeným v § 5 odst. 1 alespoň v omezeném rozsahu bezplatně.

(2) Žádost podle odstavce 1 obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení advokáta, adresu sídla, evidenční číslo České advokátní komory, identifikační číslo osoby,
- b) prohlášení, že advokát souhlasí s poskytováním právní pomoci bezplatně obětem vymezeným v § 5 odst. 1 s uvedením rozsahu bezplatné právní pomoci,
- c) uvedení soudu, v jehož obvodě advokát působí, pro účely právní pomoci,
- d) okruh obětí, kterým budou služby poskytovány,
- e) den započetí poskytování služeb.

(3) K žádosti se přikládá výpis ze seznamu advokátů vedeného Českou advokátní komorou nikoliv starší 3 měsíců.

(4) Advokát je povinen poskytnout právní pomoc bezplatně v rozsahu, který uvedl v žádosti o zápis do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů. Bezdůvodné odepření bezplatného poskytnutí právní pomoci je důvodem vyškrtnutí z registru

poskytovatelů pomoci obětem trestných činů.

(5) Je-li u ministerstva podána stížnost na advokáta, zapsaného v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů pro služby spočívající v právní pomoci, postoupí ministerstvo stížnost České advokátní komoře. Tím není dotčeno právo ministra spravedlnosti podat kárnou žalobu podle jiného právního předpisu.

(6) Na základě žádosti advokáta vyškrtne ministerstvo bez zbytečného odkladu advokáta z registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů nebo provede požadovanou změnu zapisovaných údajů.

§ 48

Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů

(1) Ministerstvo vede registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, do kterého zapisuje

- a) subjekty podle § 39 odst. 2 na základě jejich žádosti,
- b) akreditované subjekty podle § 39 odst. 1,
- c) advokáty na základě žádosti podle § 47,
- d) střediska Probační a mediační služby.

(2) Subjekt podle § 39 odst. 2 k žádosti o zápis do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů přiloží úředně ověřené rozhodnutí o registraci podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. Ministerstvo zašle informaci o zápisu do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů orgánu, který rozhodl o registraci tohoto subjektu podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. Je-li u ministerstva podána stížnost na činnost subjektu registrovaného podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb, postoupí ji ministerstvo inspekci poskytování sociálních služeb. Ministerstvo vyškrtne subjekt z registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů také na základě jeho žádosti.

(3) Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů obsahuje údaje podle § 42 odst. 2, § 47 odst. 2, v případě subjektů akreditovaných pro poskytování právních informací i informaci o počtu odborně způsobilých osob podle § 40 odst. 3 a v případě subjektů podle § 39 odst. 2 údaje uvedené v rozhodnutí o registraci podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. U středisek Probační a mediační služby se uvádí adresa střediska.

(4) Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů je veden v informačním systému veřejné správy. Registr je veřejným seznamem, který je dostupný na internetových stránkách ministerstva. Do registru má každý právo bezplatně nahlížet.

HLAVA IV ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 49

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) vzor formuláře žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech podle § 35 odst. 1 písm. a),
- b) vzor formuláře pro předávání žádostí o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech podle § 35 odst. 1 písm. g),
- c) vzor formuláře pro předávání rozhodnutí o žádosti o odškodnění v přeshraničních případech podle § 36 odst. 3,
- d) jiné než úřední jazyky, v nichž se postupují žádosti o poskytnutí peněžité pomoci a jejich přílohy podle § 35 odst. 1 písm. g), dodatečné informace a seznam veškerých postupovaných dokumentů podle § 35 odst. 1 písm. f), žádosti o dodatečné informace podle § 36 odst. 1 písm. b) a informace podle § 36 odst. 2,
- e) úřední jazyky ostatních členských států Evropské unie, v nichž bude ministerstvo přijímat žádosti o poskytnutí peněžité pomoci a jejich přílohy podle § 36 odst. 1 písm. a) a dodatečné informace, popřípadě seznam veškerých postupovaných dokumentů podle § 36 odst. 1 písm. c),
- f) standardy kvality poskytovaných služeb podle § 44 odst. 2.

§ 50

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

- 1. Zákon č. 204/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 265/2001 Sb.
- 2. Vyhláška č. 241/2006 Sb., kterou se stanoví vzory formulářů a jazyky členských států Evropské unie používané v přeshraničních případech poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti.
- 3. Vyhláška č. 237/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 241/2006 Sb., kterou se stanoví vzory formulářů a jazyky členských států Evropské unie používané v přeshraničních případech poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti.

ČÁST DRUHÁ

Změna trestního řádu

§ 51

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993

Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 214/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 45/2005 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 239/2005 Sb., zákona č. 394/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 321/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 179/2007 Sb., zákona č. 345/2007 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 90/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 135/2008 Sb., zákona č. 177/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 457/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 52/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 272/2009 Sb., zákona č. 306/2009 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 163/2010 Sb., zákona č. 197/2010 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 219/2010 Sb., zákona č. 150/2011 Sb., zákona č. 181/2011 Sb., zákona č. 207/2011 Sb., zákona č. 330/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 348/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 459/2011 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 43/2012 Sb., zákona č. 193/2012 Sb., zákona č. 273/2012 Sb. a zákona č. 390/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 2 se doplňuje odstavec 15, který zní:

„(15) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny v každém období řízení umožnit poškozenému plné uplatnění jeho práv, o kterých je třeba ho podle zákona vhodným způsobem a srozumitelně poučit, aby mohl dosáhnout uspokojení svých nároků; řízení musí vést s potřebnou ohleduplností k poškozenému a při šetření jeho osobnosti.“.

2. V § 43 se na konci odstavce 3 doplňují věty „Důvod a výši škody, nemajetkové újmy nebo bezdůvodného obohacení je poškozený povinen doložit. O těchto právech a povinnostech musí být poškozený poučen. Nebyl-li by pro rozhodnutí o nároku poškozeného dostatečný podklad a nebrání-li tomu důležité důvody, zejména potřeba vyhlášení rozsudku nebo vydání trestního příkazu bez zbytečných průtahů, soud poškozenému sdělí, jakým způsobem může podklady doplnit, a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu, kterou mu zároveň určí.“.

3. V § 43 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Poškozený, který je obětí trestného činu podle zákona o obětech trestných činů, má právo v kterémkoliv stadiu trestního řízení učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život. Prohlášení lze učinit i písemně. Písemné prohlášení se v řízení před soudem provede jako listinný důkaz.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

4. § 44a se zrušuje.

5. Na konci § 46 se doplňuje věta „Má-li poškozený postavení oběti podle zákona o obětech trestných činů, jsou povinny jej poučit též o právech podle zákona o obětech trestných činů a poskytnout mu plnou možnost k jejich uplatnění.“.

6. V § 47 odst. 7 se slova „; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu“ zrušují.

7. V § 48 se v návěti odstavce 1 slova „Zajištění se zruší“ nahrazují slovy „Soud a v přípravném řízení státní zástupce zajištění zruší“.

8. V § 48 odst. 1 písm. c) se slova „dva měsíce“ nahrazují slovy „čtyři měsíce“.

9. § 50 zní:

„§ 50

(1) Zúčastněná osoba a poškozený se mohou dát zastupovat zmocněncem, kterým může být i právnická osoba. Zmocněnec poškozeného může být současně důvěrníkem podle zákona o obětech trestných činů.

(2) Je-li zmocněncem zúčastněné osoby nebo poškozeného fyzická osoba, nesmí jím být osoba, která je zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena; při hlavním líčení a veřejném zasedání nemůže být zmocněncem ten, kdo je k němu předvolán jako svědek, znalec nebo tlumočník.“.

10. V § 51 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňují se odstavce 2 až 4, které znějí:

„(2) Zmocněnec poškozeného a zúčastněné osoby je již od zahájení trestního stíhání oprávněn být přítomen při vyšetřovacích úkonech, jimiž se mají objasnit skutečnosti důležité pro uplatnění práv osob, které zastupuje, a jejich výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, ledaže by přítomností zmocněnce mohl být zmařen účel trestního řízení nebo nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění o něm zajistit. Může obviněnému i jiným vyslychaným osobám klást otázky, avšak teprve tehdy, až policejní orgán výslech skončí a udělí mu k tomu slovo. Námitky proti způsobu provádění úkonu může vznášet kdykoli v jeho průběhu.

(3) Oznámí-li zmocněnec policejnímu orgánu, že se chce účastnit vyšetřovacího úkonu podle odstavce 2, je policejní orgán povinen včas zmocněnci sdělit, o jaký druh úkonu se jedná, dobu a místo jeho konání, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění zmocněnce nelze zajistit. Spočívá-li úkon ve výslechu osoby, policejní orgán zmocněnci sdělí i údaje, podle nichž lze takovou osobu ztotožnit. Nelze-li tyto údaje předem určit, musí být ze sdělení zřejmé, k čemu má tato osoba vypovídat.

(4) Má-li se zmocněnec poškozeného nebo zúčastněné osoby zúčastnit výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, je policejní orgán povinen přijmout opatření, která znemožňují zmocněnci zjistit skutečnou totožnost svědka, a proto sdělení o výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost

svědka.“.

11. § 51a zní:

„§ 51a

(1) Osvědčí-li poškozený,

a) který je zvláště zranitelnou obětí podle zákona o obětech trestných činů,

b) kterému byla způsobena úmyslným trestným činem těžká újma na zdraví, nebo

c) který je pozůstalým po oběti, které byla trestným činem způsobena smrt,

že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady vzniklé přibráním zmocněnce, rozhodne na jeho návrh předseda senátu soudu, který koná řízení v prvním stupni, a v přípravném řízení soudce, že má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu. Stejně rozhodne o takovém návrhu poškozeného, který uplatnil v souladu se zákonem nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, není-li vzhledem k povaze uplatňované náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo její výši nebo vzhledem k povaze a rozsahu bezdůvodného obohacení zastoupení zmocněncem zjevně nadbytečné.

(2) Poškozený mladší než osmnáct let má nárok, nejde-li o trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně i bez splnění podmínek podle odstavce 1.

(3) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 1 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává poškozený v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce, který k němu připojí své vyjádření, a v řízení před soudem příslušnému soudu, který věc projednává.

(4) V případě, že si poškozený sám zmocněnce nezvolí, ustanoví jako zmocněnce za podmínek uvedených v odstavcích 1 nebo 2 předseda senátu a v přípravném řízení soudce advokáta zapsaného v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů pro právní pomoc podle zákona o obětech trestných činů podle místa působnosti a v pořadí, jak v něm následují. Není-li to možné nebo účelné, ustanoví zmocněncem jiného advokáta; ustanovení § 39 odst. 2 a 3 se použijí obdobně. Náklady vzniklé přibráním takového zmocněnce hradí stát.

(5) Pominou-li důvody, které vedly k ustanovení zmocněnce poškozeného, nebo nemůže-li z důležitých důvodů zmocněnec poškozeného nadále zastupovat, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce i bez návrhu o zproštění ustanoveného zmocněnce povinnosti zastupovat poškozeného.

(6) Proti usnesení podle odstavců 1, 4 a 5 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

12. V § 51b odst. 1 se za slovo „obžalovaného“ vkládají slova „nebo poškozeného“.

13. V § 55 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) jméno a příjmení úředních osob a jejich funkce, jméno a příjmení přítomných stran,

jméno, příjmení a adresu zákonných zástupců, opatrovníků, obhájců a zmocněnců, popřípadě jméno a příjmení dalších osob, kteří se úkonu zúčastnili, a u obviněného a poškozeného též adresu, kterou uvede pro účely doručování, a další údaje nutné k zjištění nebo ověření totožnosti, včetně data narození nebo rodného čísla; jsou-li při prováděném úkonu zjištěny údaje o bydlišti a doručovací adrese, o místě výkonu zaměstnání či povolání nebo podnikání poškozeného, svědka, zákonného zástupce, opatrovníka, zmocněnce nebo důvěrníka, pak se na žádost těchto osob do protokolu neuvádějí, není-li to nezbytné pro dosažení účelu trestního řízení, ale vedou se tak, aby se s nimi mohli seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci; to platí také pro údaje o osobních, rodinných a majetkových poměrech poškozeného a svědka; je-li to nezbytné pro řádné uplatnění práva na obhajobu osoby, proti níž se trestní řízení vede, sdělí se této osobě potřebné údaje; o sdělení údaje a jeho důvodech se učiní záznam do protokolu,“.

14. V § 65 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Při nahlížení do spisů je nutno učinit taková opatření, aby nebyly zpřístupněny údaje, se kterými se podle § 55 odst. 1 písm. c) mohou seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci. V případě žádosti osoby, proti níž se trestní řízení vede, o sdělení těchto údajů se užije § 55 odst. 1 písm. c) obdobně.“.

15. Na začátek nadpisu hlavy čtvrté se vkládají slova „PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ A“.

16. Na konci textu § 67 se doplňují slova „ , zejména uložením některého z předběžných opatření“.

17. V § 70a odst. 1 se na konci písmene i) čárka nahrazuje tečkou a písmeno j) se zrušuje.

18. V § 70a se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

19. V § 70a odst. 2 se slova „odstavců 1 a 2“ nahrazují slovy „odstavce 1“.

20. V nadpise § 73 se za slovo „dohledem“ vkládají slova „ , předběžným opatřením“.

21. V § 73 odst. 1 písm. b) se slovo „ , nebo“ nahrazuje čárkou.

22. V § 73 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „ , nebo“ a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) zároveň rozhodne o uložení některého z předběžných opatření.“.

23. V § 73b odst. 5 se za slova „73a odst. 3,“ vkládají slova „nebo o zrušení předběžného opatření nahrazujícího vazbu“.

24. V § 77a se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Z důležitých důvodů může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce

na konkrétně vymezenou dobu povolit vycestování do zahraničí, zejména za účelem pracovní cesty.“.

25. V části první hlavě čtvrté se za oddíl sedmý doplňuje nový oddíl osmý, který včetně nadpisu zní:

Oddíl osmý Předběžná opatření

§ 88b

(1) Předběžné opatření lze uložit pouze obviněnému.

(2) Předběžné opatření smí být uloženo jen tehdy, jestliže z jednání obviněného nebo z dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil, a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán a má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný, a s ohledem na osobu obviněného a na povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu předběžného opatření dosáhnout jiným opatřením, přičemž uložení předběžného opatření si vyžaduje ochrana oprávněných zájmů poškozeného, který je fyzickou osobou, zejména jeho života, zdraví, svobody nebo lidské důstojnosti, nebo zájmů osob mu blízkých, nebo ochrana zájmů společnosti.

§ 88c

Druhy předběžných opatření

Předběžným opatřením může být obviněnému uložen

- a) zákaz styku s poškozeným, osobami jemu blízkými nebo s jinými osobami, zejména svědky (dále jen „zákaz styku s určitými osobami“),
- b) zákaz vstoupit do společného obydlí obývaného s poškozeným a jeho bezprostředního okolí a zdržovat se v takovém obydlí (dále jen „zákaz vstupu do obydlí“),
- c) zákaz návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami,
- d) zákaz zdržovat se na konkrétně vymezeném místě,
- e) zákaz vycestování do zahraničí,
- f) zákaz držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páčání trestné činnosti,
- g) zákaz užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky,
- h) zákaz hazardních her, hraní na hracích přístrojích a sázek (dále jen „zákaz her a sázek“), nebo

i) zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti, jejíž povaha umožňuje opakování nebo pokračování v trestné činnosti (dále jen „zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti“).

§ 88d

Zákaz styku s určitými osobami

(1) Zákaz styku s určitými osobami spočívá v nepřipustnosti jakéhokoli kontaktování nebo vyhledávání poškozeného, osob mu blízkých nebo jiných osob, zejména svědků, a to i prostřednictvím sítě elektronických komunikací nebo jiných obdobných prostředků.

(2) Z důležitých důvodů se povolí setkání obviněného s poškozeným, osobou mu blízkou nebo jinou osobou. Setkání se uskuteční vždy za přítomnosti orgánu činného v trestním řízení, který v době setkání vede řízení, nebo na základě jeho pověření za přítomnosti probačního úředníka. Setkání se neprodleně ukončí, objeví-li se v jeho průběhu okolnosti, které brání jeho pokračování, zejména vyvolá-li obviněný v poškozeném, osobě mu blízké nebo jiné osobě důvodnou obavu z uskutečnění jednání uvedeného v § 88b odst. 2 nebo se pokusí ovlivnit jejich výpověď.

§ 88e

Zákaz vstupu do obydlí

(1) Zákaz vstupu do obydlí spočívá v nepřipustnosti vstupu obviněného do společného obydlí obývaného s poškozeným a jeho bezprostředního okolí, a v nepřipustnosti zdržovat se v takovém obydlí.

(2) V rozhodnutí o zákazu vstupu do obydlí se obviněnému zakáže vstupovat do obydlí a jeho bezprostředního okolí a zdržovat se v obydlí. Rozhodnutí musí vedle obecných náležitostí (§ 134 odst. 1 a 2) dále obsahovat jméno a příjmení obviněného, přesné označení obydlí a vymezení jeho bezprostředního okolí a poučení o právech a povinnostech obviněného včetně poučení o následcích nesplnění povinnosti uvedené v odstavci 4 i o důsledcích neplnění uloženého předběžného opatření.

(3) Bylo-li proti obviněnému použito vykázání podle jiného právního předpisu, v rozhodnutí o vyslovení zákazu vstupu do obydlí se uvede, že zákaz vstupu do obydlí počíná až prvním dnem následujícím po skončení výkonu vykázání podle jiného právního předpisu. Důvody pro vyslovení zákazu vstupu do obydlí se jinak oproti vykázání podle jiného právního předpisu posuzují samostatně.

(4) Obviněný je po oznámení rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 povinen opustit neprodleně obydlí a jeho bezprostřední okolí v rozsahu vymezeném v usnesení, a zdržet se vstupu do těchto prostor.

(5) Obviněný je po oznámení rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 oprávněn vzít si před opuštěním obydlí věci sloužící jeho osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady.

(6) Z důležitých důvodů lze obviněnému umožnit vzít si v průběhu trvání zákazu vstupu do obydlí z něj věci nezbytné pro podnikání nebo pro výkon povolání. Ohledně přítomnosti orgánu činného v trestním řízení platí § 88d odst. 2 obdobně.

§ 88f

Zákaz návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami

Rozhodnutí o zákazu návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami musí vedle obecných náležitostí (§ 134 odst. 1 a 2) obsahovat přesné vymezení osob, míst nebo prostor, na které se zákaz vztahuje, jakož i poučení o důsledcích neplnění uloženého předběžného opatření.

§ 88g

Zákaz zdržovat se na konkrétně vymezeném místě

(1) Rozhodnutí o zákazu zdržovat se na konkrétně vymezeném místě musí vedle obecných náležitostí (§ 134 odst. 1 a 2) obsahovat přesné vymezení konkrétního místa, ve kterém se obviněný nesmí zdržovat; ustanovení § 88e odst. 2 se použije přiměřeně.

(2) Z důležitých důvodů lze obviněnému povolit, aby se po stanovenou dobu zdržoval na místě, na které se vztahuje zákaz uvedený v odstavci 1.

§ 88h

Zákaz vycestování do zahraničí

(1) Zákaz vycestovat do zahraničí spočívá ve vyslovení nepřipustnosti vycestovat za hranice České republiky.

(2) Na postup při uložení zákazu vycestování do zahraničí se ustanovení § 77a odst. 1 až 3, 5 a 6 užití přiměřeně.

§ 88i

Zákaz držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páčání trestné činnosti

Zákaz držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páčání trestné činnosti, se vysloví, pokud by taková věc vzhledem ke své povaze nebo zjištěným okolnostem mohla být určena k páčání trestné činnosti a současně je dána obava z hrozícího opakování nebo pokračování v takové trestné činnosti, z dokonání trestného činu, o který se obviněný pokusil, nebo spáchání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil.

§ 88j

Zákaz užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky

Zákaz užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky se vysloví, byl-li trestný čin, pro který je obviněný stíhán, spáchán v souvislosti s požíváním alkoholických nápojů nebo užíváním jiných návykových látek a současně je dána obava z hrozícího opakování nebo pokračování v takové trestné činnosti, z dokonání trestného činu, o který se obviněný pokusil, nebo spáchání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil.

§ 88k
Zákaz her a sázek

Zákaz her a sázek se vysloví, souvisí-li hazardní hry, sázky nebo hraní na výherních hracích přístrojích s trestnou činností obviněného.

§ 88l
Zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti

(1) Zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti se vysloví, souvisí-li výkon činnosti, ke které je třeba zvláštního oprávnění, povolení, nebo jejíž výkon upravuje jiný právní předpis, s trestnou činností obviněného, a současně je dána obava, že dalším výkonem této činnosti hrozí opakování nebo pokračování v takové trestné činnosti, z dokonání trestného činu, o který se obviněný pokusil, nebo spáchání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil.

(2) Z důležitých důvodů lze výkon konkrétně vymezené činnosti na omezenou dobu povolit.

§ 88m
Rozhodování o předběžných opatřeních

(1) Rozhodnutí o předběžném opatření musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi.

(2) O uložení předběžných opatření zákazu styku s určitými osobami, zákazu držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páčání trestné činnosti, zákazu užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky a zákazu her a sázek rozhoduje předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce.

(3) O uložení ostatních předběžných opatření rozhoduje předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(4) V případech uvedených v § 88d odst. 2, § 88g odst. 2 a § 88l odst. 2 rozhoduje podle povahy uloženého předběžného opatření předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo na návrh státního zástupce soudce.

(5) O rozhodnutí, kterým se ukládá zákaz styku obviněného rodiče s dítětem, je třeba neprodleně vyzoomět orgán sociálně-právní ochrany dětí. V případě, že se rozhodnutím povolí setkání obviněného rodiče s dítětem, předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce vyzoomí včas orgán sociálně-právní ochrany dětí, aby se mohl setkání účastnit.

(6) Při ukládání předběžných opatření přihlédne orgán činný v trestním řízení k opatřením, která již byla obviněnému uložena i podle jiného právního předpisu.

(7) Proti rozhodnutím podle odstavců 2 až 4 je přípustná stížnost.

§ 88n

Trvání předběžných opatření

(1) Předběžné opatření trvá, dokud to vyžaduje jeho účel, nejdéle však do právní moci rozsudku nebo jiného rozhodnutí, jímž řízení končí.

(2) Ukáže-li se, že výkon předběžného opatření je nemožný nebo jeho plnění nelze na obviněném spravedlivě požadovat nebo předběžné opatření není nezbytně nutné v původně stanoveném rozsahu, rozhodne o jeho zrušení nebo změně podle povahy uloženého předběžného opatření předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo na návrh státního zástupce soudce. Může též rozhodnout o uložení jiného předběžného opatření, je-li to podle povahy věci a okolností případu nezbytné a jsou-li splněny podmínky pro jeho uložení.

(3) Obviněný má právo kdykoli žádat o zrušení předběžného opatření. O takové žádosti musí předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce bez zbytečného odkladu rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí tří měsíců od právní moci rozhodnutí.

(4) Proti rozhodnutím podle odstavců 2 a 3 je přípustná stížnost. Poškozený má právo podat stížnost jen proti rozhodnutím o předběžných opatřeních podle § 88d a 88e. Odkladný účinek má pouze stížnost státního zástupce a poškozeného proti rozhodnutí o zrušení předběžného opatření. Byl-li však státní zástupce nebo poškozený při vyhlášení takového rozhodnutí přítomen, má jejich stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

§ 88o

Důsledky neplnění uloženého předběžného opatření

Neplní-li obviněný, u kterého je i nadále dán důvod pro uložení předběžného opatření, podmínky uloženého předběžného opatření, může příslušný orgán činný v trestním řízení rozhodnout o

- a) uložení pořádkové pokuty podle § 66,
- b) uložení jiného druhu předběžného opatření, nebo
- c) vzetí obviněného do vazby za podmínek stanovených tímto zákonem.“.

26. V § 101 odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Na počátku výslechu musí být svědek dotázán na poměr k projednávané věci a ke stranám a podle potřeby též na jiné okolnosti významné pro zjištění jeho hodnověrnosti. Výslech svědka se koná tak, aby poskytl pokud možno úplný a jasný obraz o skutečnostech důležitých pro trestní řízení, které svědek vnímal svými smysly. Svědkovi musí být dána možnost, aby souvisle vypověděl vše, co sám o věci ví a odkud se dozvěděl okolnosti jím uváděné. Při výslechu je nutno šetřit jeho osobnost, zejména pokud jde o jeho osobní údaje a intimní oblast.

(3) Svědkovi mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů. Otázky směřující do intimní oblasti vyslýchaného svědka, zejména jestliže jde o osobu poškozenou trestným činem, lze klást jen, pokud je to nezbytné pro objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, zvláště šetrně a po obsahové stránce vyčerpávajícím způsobem, aby nebylo nutné výslech opakovat; jejich formulaci je třeba při zachování potřebné ohleduplnosti přizpůsobit věku, osobním zkušenostem a psychickému stavu svědka. Svědkovi nesmějí být kladeny otázky, v nichž by byly obsaženy klamavé a nepravdivé okolnosti nebo okolnosti, které se mají zjistit teprve z jeho výpovědi.“.

27. V § 102 odst. 1 větě první, § 104a odst. 5 větě první, § 104b odst. 7 větě druhé a v § 104c odst. 3 větě čtvrté se slovo „patnáct“ nahrazuje slovem „osmnáct“.

28. V § 102 odst. 1 větě první za středníkem se slovo „pedagog“ nahrazuje slovy „orgán sociálně-právní ochrany dětí“.

29. V § 102 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Osobě mladší než 18 let lze klást otázky jen prostřednictvím orgánu činného v trestním řízení.“.

30. Za § 103 se vkládá nový § 103a, který včetně nadpisu zní:

§ 103a

Informace o nebezpečném obviněném a odsouzeném

(1) Svědek, kterému hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, může požádat o informace o

- a) propuštění nebo uprchnutí obviněného z vazby,
- b) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody,
- c) přerušení výkonu trestu odnětí svobody,
- d) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu ústavního ochranného léčení,
- e) změně formy ochranného léčení z ústavní na ambulantní,
- f) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu zabezpečovací detence,
- g) změně zabezpečovací detence na ochranné léčení,
- h) jakémkoliv vydání obviněného nebo odsouzeného do cizího státu nebo jeho předání do jiného členského státu Evropské unie v rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních.

(2) Nepodal-li svědek žádost podle odstavce 1, obviněný nebo odsouzený byl propuštěn nebo uprchl a je-li důvodná obava, že svědkovi hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, orgán činný v trestním řízení, Probační a mediační služba, věznice, zdravotnické zařízení, v němž odsouzený vykonává ústavní

ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence neprodleně informuje o této skutečnosti policejní orgán, který vede nebo vedl trestní řízení v dané trestní věci, který přijme potřebná opatření k zajištění bezpečí svědka, včetně jeho vyrozumění o propuštění nebo uprchnutí.

(3) Na postup při podání žádosti a jejím vyřizování se přiměřeně užijí ustanovení zákona o obětech trestných činů.“.

31. V § 104a se na konci odstavce 5 doplňuje věta „Tváří v tvář nelze postavit též poškozeného mladšího osmnácti let s obviněným v případě trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.“.

32. V § 146a odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova „ , o uložení předběžného opatření (§ 88m odst. 2), o tom, že se nepovolí setkání obviněného s poškozeným, osobou mu blízkou nebo jinou osobou (§ 88d odst. 2), nebo o žádosti o zrušení předběžného opatření (§ 88n odst. 3)“.

33. V § 154 odstavec 2 zní:

„(2) Soud i v případě, že poškozenému nebyl přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení ani zčásti, rozhodne na návrh poškozeného o tom, že se odsouzenému ukládá povinnost uhradit poškozenému zcela nebo zčásti náklady související s účastí poškozeného v trestním řízení (§ 155 odst. 4), nebrání-li tomu povaha věci a okolnosti případu, zejména spoluzavinění poškozeného. Z důvodů zvláštního zřetele hodných náhradu přiměřeně sníží; přitom vezme v úvahu zejména povahu trestného činu, osobní a majetkové poměry poškozeného a odsouzeného. Snížení nelze provést, jde-li o úmyslný trestný čin.“.

34. V § 160 odst. 2 se za větu první vkládá věta „Opis usnesení o zahájení trestního stíhání musí být doručen též poškozenému, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známy a jestliže o to výslovně požádá.“.

35. V § 160 odst. 7 se slova „je přípustná“ nahrazují slovy „může obviněný podat“.

36. V § 166 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Uzná-li policejní orgán vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, umožní obviněnému, jeho obhájci a poškozenému, který podal návrh podle § 43 odst. 3, pokud jsou pobyt nebo sídlo tohoto poškozeného známy, v přiměřené době prostudovat spisy a učinit návrhy na doplnění vyšetřování. Na tuto možnost upozorní obviněného, jeho obhájce a poškozeného nejméně tři dny předem. Je-li počet poškozených velmi vysoký, platí obdobně § 44 odst. 2. Uvedenou lhůtu lze se souhlasem obviněného, obhájce a poškozeného zkrátit. Nepovažuje-li policejní orgán navrhované doplnění za nutné, odmítne je. O těchto úkonech učiní policejní orgán záznam ve spise a o odmítnutí návrhů na doplnění vyšetřování vyrozumí obviněného, jeho obhájce nebo poškozeného.

(2) Nevyužijí-li obviněný, jeho obhájce nebo poškozený možnosti prostudovat spisy, ačkoliv na ni byli řádně upozorněni, učiní o tom policejní orgán záznam do spisu a postupuje dále, jako by k tomuto úkonu došlo.“.

37. V § 196 odst. 1 se za větu první vkládá věta „Pokud poškozený nepodal návrh podle § 43 odst. 3, poučí se zároveň o právu podat takový návrh.“.

38. V § 201 odst. 2 se za větu čtvrtou vkládá věta „Obdobně se v případě vyloučení veřejnosti postupuje u důvěrníků poškozeného.“.

39. V § 202 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Poškozený a zúčastněná osoba a jejich zmocněnci mají právo se osobně zúčastnit hlavního líčení. Předseda senátu může na nezbytnou dobu omezit účast poškozeného a zúčastněné osoby na hlavním líčení jen, je-li to nezbytné z hlediska objasnění věci, zejména mají-li být vyslechnuti jako svědci, kdy je třeba poškozeného a poté i zúčastněnou osobu zpravidla vyslechnout na počátku dokazování ihned po výslechu obžalovaného a ještě v průběhu dokazování je seznámit s obsahem výpovědi obžalovaného.“.

40. Za § 212 se vkládá nový § 212a, který zní:

§ 212a

Poškozený, který je obětí trestného činu podle zákona o obětech trestných činů, může žádat v hlavním líčení, aby mohl učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život, a to i v případě, že prohlášení učinil písemně. Předseda senátu je povinen žádosti vyhovět a umožnit ústní prohlášení nejpozději v závěrečné řeči. Ústní prohlášení poškozeného lze přerušit jen tehdy, jestliže se zřejmě odchyluje z jeho rámce.“.

41. V § 321 se odstavec 5 zrušuje.

42. V § 333a větě třetí se číslo „5“ nahrazuje číslem „6“.

43. V § 353 se odstavec 4 zrušuje.

44. V § 357 se odstavec 4 zrušuje.

ČÁST TŘETÍ **Změna občanského soudního řádu**

§ 52

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb.,

zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 135/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 233/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 123/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 295/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 198/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 48/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 69/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 186/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 218/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 147/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 334/2012 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 369/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb. a zákona č. 404/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 175 odst. 1 věta první zní: „Předloží-li žalobce v prvopisu směnku nebo šek, o jejichž pravosti není důvodu pochybovat, a další listiny nutné k uplatnění práva, vydá na jeho návrh soud směnečný (šekový) platební rozkaz, v němž žalovanému uloží, aby do 15 dnů zaplatil požadovanou částku a náklady řízení nebo aby v téže lhůtě podal námítky, v nichž musí uvést vše, co proti platebnímu rozkazu namítá.“.

2. V § 252 odst. 4 písm. a) se slova „prodejem podniku (jeho části)“ nahrazují slovy „postižením podniku“.

3. V § 265 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Výkon rozhodnutí na majetek povinného, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení, lze provést jen po předchozím souhlasu příslušného orgánu činného v trestním řízení.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

4. V § 267a odst. 1 se slova „nemovitostí a podniku“ nahrazují slovy „správou nebo prodejem nemovitostí nebo postižením podniku“.

5. V § 275 odst. 1 se slova „výkazy nedoplatků“ nahrazují slovy „jiný exekuční titul“ a

v § 275 odst. 3 se slova „výkaz nedoplatků“ nahrazují slovy „jiný exekuční titul“.

6. V § 315 odst. 1 se slova „§ 314b odst. 1 a 3“ nahrazují slovy „§ 314c odst. 1 a 3“.

7. V § 320ab odst. 1 se slova „§ 320a“ nahrazují slovy „§ 320aa“.

8. V § 330a odst. 2 písm. a) se slova „trvalé bydliště“ nahrazují slovy „adresu místa trvalého pobytu“.

9. V § 331 odstavec 3 zní:

„(3) Zjistí-li soud z evidence osob nebo majetku, že zpeněžená movitá věc je zajištěna podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek pohledávku, pro kterou byl výkon rozhodnutí nařízen, informuje soud o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů soudu, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.“.

10. V § 331 se doplňují odstavce 4 a 5, které znějí:

„(4) Převyšuje-li dosažený výtěžek pohledávku, pro kterou byl výkon rozhodnutí nařízen, a nepostupuje-li soud podle odstavce 3, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.

(5) Jestliže povinný odmítne zbytek výtěžku převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne, kdy povinný odmítl zbytek výtěžku převzít nebo kdy se zbytek výtěžku soudu vrátil jako nedoručitelný.“.

11. V § 331a odst. 1 se za slovo „sepsána,“ vkládají slova „dalšímu oprávněnému a dalšímu věřiteli“.

12. V § 332 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Vymáhá-li oprávněný, další oprávněný nebo další věřitel pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li movitá věc zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, řídí se pořadí dnem právní moci rozhodnutí o zajištění movité věci podle trestního řádu.“.

13. V § 332 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Je-li dalším věřitelem osoba oprávněná z pohledávky náhrady škody na zdraví způsobené trestným činem, uspokojí se její pohledávka bez ohledu na pořadí před pohledávkami dalších věřitelů.“.

14. V § 337c odst. 1 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) pohledávky náhrady škody na zdraví způsobené trestným činem,“.

Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno g).

15. V § 337c odst. 5 se na konci písmene d) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) u pohledávky oprávněného, toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, nebo přihlášené pohledávky náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li nemovitost zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, den právní moci rozhodnutí o zajištění nemovitosti podle trestního řádu.“.

16. V § 337c odstavec 6 zní:

„(6) Zjistí-li soud z katastru nemovitostí, že zpeněžená nemovitost je zajištěna podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek všechny pohledávky, které byly v rozvrhu uspokojeny, informuje soud o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů soudu, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.“.

17. V § 337c se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Nepostupuje-li soud podle odstavce 6, vyplatí se po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, zbytek rozdělované podstaty povinnému.“.

18. V § 338d odst. 1 se za větu první vkládá věta „Jde-li o pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li nemovitost zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byl-li návrh podán v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, je pro pořadí soudcovského zástavního práva k nemovitostem rozhodující den právní moci rozhodnutí o zajištění nemovitosti podle trestního řádu.“.

19. V § 338ze odst. 1 se za písmeno g) vkládá nové písmeno h), které zní:

„h) pohledávky náhrady škody na zdraví způsobené trestným činem,“.

Dosavadní písmeno h) se označuje jako písmeno i).

20. V § 338ze odst. 5 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) u pohledávky oprávněného, toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, nebo přihlášené pohledávky náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byl-li podnik zajištěn v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, den právní moci rozhodnutí o zajištění podniku podle trestního řádu.“.

21. V § 338ze odstavec 6 zní:

„(6) Zjistí-li soud z evidence osob nebo majetku, že zpeněžený podnik je zajištěn podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek všechny pohledávky, které byly v rozvrhu uspokojeny, informuje soud o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů soudu, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.“.

22. V § 338ze se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) Nepostupuje-li soud podle odstavce 6, vyplatí se po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, zbytek rozdělované podstaty povinnému.“.

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 8.

§ 53

Přechodné ustanovení

Proti směnečnému (šekovému) platebnímu rozkazu, který byl vydán v období od 1. května 2013 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze podat námitky nejpozději ve lhůtě 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Byl-li však takový směnečný (šekový) platební rozkaz doručen po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, lze námitky podat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o soudních poplatcích

§ 54

V § 11 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 255/2000 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 159/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb. a zákona č. 218/2011 Sb., se na konci písmene t) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno u), které zní:

„u) poškozený trestným činem, jemuž byl pravomocným rozhodnutím soudu přiznán nárok na náhradu majetkové škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení v řízeních, která souvisí s vymáháním tohoto nároku.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna exekučního řádu

§ 55

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 360/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 284/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 347/2007 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 183/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 89/2012 Sb. a zákona č. 396/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 33d odst. 1 se slovo „provedení“ zrušuje.

2. V § 40 odst. 1 písmeno e) zní:

„e) vykonatelné rozhodnutí a jiný exekuční titul orgánu veřejné moci,“.

3. V § 40 odst. 1 se písmeno f) zrušuje.

Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno f).

4. V § 41 se slova „e), f) a g)“ nahrazují slovy „e) a f)“.

5. V § 43a odst. 2 se slova „návrh oprávněného na nařízení exekuce“ nahrazují slovy „exekuční návrh“.

6. V § 44a odst. 2 a 3, § 46 odst. 6 věť čtvrté a § 69a odst. 1 se slova „§ 47 odst. 4“ nahrazují slovy „§ 47 odst. 5“.

7. V § 46 odst. 8 se slova „§ 47 odst. 5“ nahrazují slovy „§ 47 odst. 6“.

8. V § 47 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Exekuci na majetek povinného, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení, lze provést jen po předchozím souhlasu příslušného orgánu činného v trestním řízení.“.

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 4 až 6.

9. V § 49 odst. 1 písm. f) se za slovo „prodána“ vkládají slova „nebo postižena správou“ a za slovo „prodejem“ se vkládají slova „nebo správou“.

10. V § 49 odst. 1 písm. g) se slovo „prodán“ nahrazuje slovem „postižen“.

11. V § 54 odst. 5 věť první se slova „§ 47 odst. 4“ nahrazují slovy „§ 47 odst. 5“.

12. V § 69a se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Jde-li o pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li nemovitost zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byl-li exekuční návrh podán v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, je pro pořadí exekutorského zástavního práva rozhodující den právní moci rozhodnutí o zajištění nemovitosti podle trestního řádu.“.

13. V § 120 odst. 1 se slova „odst. 4“ nahrazují slovy „odst. 7“ a slova „odst. 5“ se nahrazují slovy „odst. 8“.

14. V § 124c odst. 1 písm. l) se za slovo „poruší“ vkládají slova „povinnosti stanovené v“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna insolvenčního zákona

§ 56

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 108/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 458/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 163/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 241/2010 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 260/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 69/2011 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 334/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb. a zákona č. 399/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 167 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Věřitelé vykonatelných pohledávek na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem se uspokojují ze zpeněžení věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, byly-li tyto hodnoty zajištěny v trestním řízení o tomto trestném činu a přihláška pohledávky byla podána v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, nebo podal-li takový věřitel návrh na výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitostech v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvalo. Pro pořadí uspokojení podle odstavce 1 je rozhodující doba vzniku zajištění podle trestního řádu. Ustanovení týkající se postavení zajištěných věřitelů platí pro tyto věřitele obdobně.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

2. V § 173 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Věřitelé vykonatelných pohledávek na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu kdykoli v průběhu insolvenčního řízení, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka a přihláška pohledávky byla podána v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá.“.

3. V § 227 se na konci textu věty první doplňují slova „nebo majetek, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení a k jehož zpeněžení nebyl udělen souhlas příslušného orgánu činného v trestním řízení“.

4. V § 248 odst. 2 se za slova „podle § 41“ vkládají slova „nebo o právo věřitelů podle § 167 odst. 2“.

5. V § 283 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Zpeněžení majetku v majetkové podstatě dlužníka, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení, lze provést jen po předchozím souhlasu příslušného orgánu činného v trestním řízení. Převyšuje-li dosažený výtěžek zpeněžení majetku podle věty první částku určenou k vyplacení, informuje insolvenční správce o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů insolvenčnímu správci, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, použije se k rozdělení mezi věřitele.“.

6. V § 305 odst. 2 se za slovy „správou majetkové podstaty“ slovo „a“ nahrazuje čárkou a za slova „na výživném ze zákona“ se vkládají slova „a poté pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti

§ 57

V zákoně č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 204/2006 Sb. a zákona č. 41/2009 Sb., se část první zrušuje.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona č. 265/2001 Sb.

§ 58

V zákoně č. 265/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve znění zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 274/2008 Sb. a zákona č. 41/2009 Sb., se část osmá zrušuje.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o soudnictví ve věcech mládeže

§ 59

V § 54 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění zákona č. 41/2009 Sb., se slova „a jeho zmocněnec“ nahrazují slovy „ , jeho zmocněnec a důvěrník“.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o sociálních službách

§ 60

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 80/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 384/2012 Sb. a zákona č. 401/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 4 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Sociální služby uvedené v § 37, 57, 60 a 69 se poskytují také osobě, která je obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo

zavlečení⁵⁴).“.

Poznámka pod čarou č. 54 zní:

„54) § 168 a 172 trestního zákoníku.“.

2. V § 82 se doplňuje odstavec 7, který včetně poznámky pod čarou č. 55 zní:

„(7) Registrující orgán informuje bezodkladně Ministerstvo spravedlnosti o změně nebo zrušení rozhodnutí o registraci poskytovatele sociálních služeb, který je podle oznámení Ministerstva spravedlnosti zapsán také v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů podle zákona o obětech trestných činů⁵⁵).“.

55) Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů).“.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona č. 41/2009 Sb.

§ 61

V zákoně č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku, se část třicátá čtvrtá zrušuje.

ČÁST DVANÁCTÁ

ÚČINNOST

§ 62

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem šestého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení

a) § 39 až 43, § 44 odst. 2, § 47 odst. 1, 2, 3 a 6, § 48 odst. 2 a § 49 písm. f), které nabývají účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení,

b) § 52 bodu 1 a § 53, které nabývají účinnosti dnem 1. května 2013,

c) § 52 bodů 2 a 4 až 8 a § 55 bodů 1 až 5, 9, 10, 13 a 14, které nabývají účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Němcová v. r.

Klaus v. r.

Nečas v. r.

1) Rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení. Směrnice Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů.

2) Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

4) Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

7) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

II/5

Pokyn obecné povahy č. 10/2012 nejvyššího státního zástupce o výkonu dozoru nad dodržováním právních předpisů v místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda

Čl.1-Příl.7 10/2012

Čl.1-Čl.13 ČÁST PRVNÍ OBECNÁ ČÁST

Čl.1 Předmět dozoru

Čl.2 Zajištění nestrannosti při výkonu dozoru

Čl.3 Podklady pro výkon dozoru

Čl.4 Zásada oficiality a nezastupitelnosti

Čl.5 Metody výkonu dozoru

Čl.6 Prověrka

Čl.7 Šetření prováděné na základě podnětu nebo jiného poznatku

Čl.8 Příkaz

Čl.9 Mimořádné události

Čl.10 Informace o mimořádné události

Čl.11 Informace o nesplnění příkazu státního zástupce

Čl.12 Dohled

Čl.13 Využívání poznatků a metodika

Čl.14-Čl.21 ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Čl.14-Čl.17 Hlava I Místa, kde se vykonává ochranná nebo ústavní výchova

Čl.14 Zaměření dozoru

Čl.15 Návrh soudu

Čl.16 Nařízení propuštění dítěte

Čl.17 Mimořádná událost

Čl.18-Čl.21 Hlava II Místa, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody nebo zabezpečovací detence

Čl.18 Zaměření dozoru

Čl.19 Nařízení propuštění

Čl.20 Porušení právních předpisů orgány činnými v trestním řízení

Čl.21 Mimořádná událost

Čl.22-Čl.24 ČÁST TŘETÍ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl.22 Metodický návod

Čl.23 Zrušovací ustanovení

Čl.24 Účinnost

Příl.1 Metodický návod, kterým se upravují postupy státních zastupitelství a státních zástupců při výkonu dozoru a dohledu nad místy,

Příl.2	Obsah informace o mimořádné události
Příl.3	Příkaz pro školské zařízení
Příl.4	Nařízení propuštění pro školské zařízení
Příl.5	Příkaz pro Vězeňskou službu ČR
Příl.6	Nařízení propuštění pro Vězeňskou službu ČR
Příl.7	Protokol o podání podnětu k výkonu dozoru

10/2012

**POKYN OBECNÉ POVAHY
nejvyššího státního zástupce**

ze dne 2. 11. 2012,

**o výkonu dozoru nad dodržováním právních předpisů v místech, kde je podle zákonného
oprávnění omezována osobní svoboda**

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, stanovím:

**ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ ČÁST**

Čl. 1

Předmět dozoru

(1) Předmětem dozoru je dodržování právních předpisů uplatňovaných vazební věznicí, věznicí, ústavem pro výkon zabezpečovací detence, školským zařízením pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy (dále jen „dozorovaný subjekt“) při výkonu vazby, trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy, a to v místech, kde je osobní svoboda takto omezována (dále jen „místa výkonu detence“).

(2) Předmětem dozoru není dodržování interních předpisů dozorovaného subjektu, ani vhodnost či účelnost jeho postupu nebo akty, které mají pouze povahu organizační, řídicí nebo hospodářskou.

Čl. 2

**Zajištění nestrannosti při výkonu dozoru
(§ 2 odst. 2 a § 24 zákona o státním zastupitelství)**

Krajský státní zástupce zajistí, v souladu s možnostmi konkrétního pracoviště, aby dozor nad dodržováním právních předpisů v místech výkonu vazby, trestu nebo zabezpečovací detence nevykonával ten státní zástupce, který působí nebo působil v jiných řízeních vedených s osobami drženými v příslušném zařízení dozorovaného subjektu.

Čl. 3

Podklady pro výkon dozoru

(1) Podněty k výkonu dozoru vyřídí státní zastupitelství jako podání podle zákona o státním zastupitelství. 1

(2) Vlastní poznatky nebo poznatky, které mu byly postoupeny, využije státní zastupitelství při plánování prověrek nebo je prošetří samostatně.

Čl. 4

Zásada oficiality a nezastupitelnosti
(§ 2 odst. 1 a § 3 odst. 1 zákona o státním zastupitelství)

(1) Státní zastupitelství vykonává dozor z úřední povinnosti.

(2) Státní zástupce koná dozor samostatně a zásadně nevyčkává na výsledky šetření prováděných jinými orgány. Jestliže výsledky takových šetření získá, zpravidla je nepovažuje za jediný podklad, nýbrž jen za součást podkladů svého vlastního šetření.

Čl. 5

Metody výkonu dozoru

(1) Metodami výkonu dozoru jsou проверка nebo šetření prováděné na základě podnětu nebo jiného poznatku. Postačí-li k posouzení postupu dozorovaného subjektu šetření, není nutné provádět проверку.

(2) V případě zjištění mimořádné události státní zastupitelství vždy přezkoumá související postup dozorovaného subjektu, a to zpravidla šetřením.

Čl. 6

Prověrka

(1) Při provádění prověrek vychází státní zástupce ze zaměření dozoru podle čl. 14 a 18.

(2) O průběhu a výsledku prověrky pořídí státní zástupce zápis, v němž zejména uvede:

- a) dobu a místo prověrky a přesné označení dozorovaného subjektu,
- b) své jméno, příjmení a funkci,
- c) předmět prověrky,
- d) ověření, zda byla splněna opatření z předchozí prověrky,
- e) jména a pracovní zařazení zaměstnanců, od nichž vyžádal vysvětlení, a obsah tohoto vysvětlení,
- f) jména držených osob, s nimiž hovořil, obsah tohoto hovoru, a zda se tak stalo bez přítomnosti jiných osob,
- g) případné další důležité úkony (vlastní pozorování apod.),
- h) přehled prověřených spisů nebo datových souborů,
- i) výsledek prověrky - zda bylo či nebylo zjištěno porušení právních předpisů a pokud ano, pak i uvedení konkrétního podkladu, z něhož bylo porušení zjištěno, konkrétního ustanovení,

které bylo porušeno a konkrétního jednání, jímž k porušení došlo,

j) v případě zjištění porušení právního předpisu rovněž své opatření reagující na toto porušení včetně sdělení, zda a proč byl či nebyl shledán důvod k písemnému vyhotovení ústně vydaného příkazu,

k) jméno a funkci osoby, s níž byl výsledek prověrky projednán, a stanovisko této osoby k výsledku prověrky.

(3) Pokud byl vydán písemný příkaz, vždy se k zápisu o prověrce připojí. Pokud byl vydán pouze ústní příkaz, uvede se jeho obsah do zápisu o prověrce. Pokud byl ústní příkaz písemně vyhotoven, připojí se k zápisu jeho písemné vyhotovení.

(4) Stejnopis zápisu o prověrce zašle státní zástupce do 15 pracovních dnů od ukončení prověrky tomu státnímu zastupitelství, které je oprávněno vykonávat dohled. Dozorovanému subjektu se zápis nezasílá.

Čl. 7

Šetření prováděné na základě podnětu nebo jiného poznatku

(1) Při šetření se státní zástupce zaměřuje na skutečnosti obsažené v podnětu nebo jiném poznatku, není však jejich vymezením a rozsahem vázán.

(2) O průběhu a výsledku šetření učiní státní zástupce do spisu záznam, z něhož musí být vždy patrné, co a jak bylo šetřeno, zda bylo či nebylo zjištěno porušení právních předpisů a pokud ano, jaká konkrétní opatření státní zástupce učinil. V rozsahu, v němž jsou tyto náležitosti uvedeny v písemných opatřeních obsažených ve spise, postačí v záznamu na tato opatření odkázat.

Čl. 8

Příkaz

(1) Zjistí-li státní zástupce porušení právních předpisů uvedených v čl. 1 odst. 1, vždy vydá příkaz. Příkaz nelze nahradit doporučením, projednáním, upozorněním ani jiným postupem mimo působnost státního zastupitelství.

(2) Státní zástupce se nezabývá tím, zda má dozorovaný subjekt pro splnění příkazu vytvořeny věcné, finanční, organizační či personální podmínky. Od vydání příkazu může upustit pouze v tom případě, jestliže porušení právních předpisů již prokazatelně skončilo a současně je z konkrétních okolností zřejmé, že opakování takového porušení je vyloučeno.

(3) Příkaz se vydává zpravidla písemně. Písemný příkaz obsahuje:

- a) název státního zastupitelství a jeho spisovou značku,
- b) místo a datum vydání,
- c) označení adresáta příkazu,
- d) citaci zákonného ustanovení, podle kterého je vydán,

e) výrok - co má adresát příkazu vykonat nebo čeho se má zdržet,

f) odůvodnění - označení konkrétního postupu dozorovaného subjektu, který byl shledán v rozporu s právními předpisy a uvedení konkrétních ustanovení právních předpisů, která byla porušena, a stručné odůvodnění tohoto závěru,

g) jméno a podpis státního zástupce, který příkaz vydal,

h) kulaté razítko státního zastupitelství.

(4) V naléhavých případech, není-li možné ihned vyhotovit písemný příkaz, nebo v případech, kdy lze ihned zjednat nápravu, může státní zástupce vydat příkaz ústně. O ústně vydaném příkazu učiní státní zástupce záznam do spisu v rozsahu údajů podle odstavce 3 písm. a) až e) a g) a ve lhůtě do tří dnů jej potvrdí písemně včetně odůvodnění podle odstavce 3 písm. f) a kulatého razítka podle odstavce 3 písm. h).

(5) Státní zástupce nemusí ústně vydaný příkaz potvrzovat písemně, pokud byla zjednána náprava již za jeho přítomnosti nebo pokud byl o zjednání nápravy vyrozuměn elektronickou poštou nebo faxem ve lhůtě 3 dnů ode dne, kdy příkaz vydal ústně.

Čl. 9 Mimořádné události

(1) Mimořádnými událostmi jsou zejména události uvedené ve zvláštní části tohoto pokynu obecné povahy, pokud k nim došlo v místě výkonu detence při jejím výkonu.

(2) Státní zástupce podá do dvou pracovních dnů ode dne, kdy se o mimořádné události dověděl, základní informaci státnímu zastupitelství příslušnému k výkonu dohledu a odboru veřejné žaloby v netrestních věcech Nejvyššího státního zastupitelství. Základní informaci lze podat například telefonicky, elektronickou poštou nebo faxem a její obsah tvoří skutkový popis případu a jeho známé dopady.

(3) Státní zástupce prošetří každou mimořádnou událost do 30 pracovních dnů ode dne, kdy se o mimořádné události dověděl. O výsledku šetření podá v téže lhůtě informaci státnímu zastupitelství příslušnému k výkonu dohledu a odboru veřejné žaloby v netrestních věcech Nejvyššího státního zastupitelství; státní zastupitelství příslušné k výkonu dohledu může státnímu zastupitelství příslušnému k výkonu dozoru uložit, aby informace byla podána v kratší lhůtě nebo aby o šetření a případných opatřeních byly v určitých lhůtách podávány průběžné informace. Není-li možné šetření ukončit ve lhůtě stanovené tímto pokynem obecné povahy nebo státním zastupitelstvím příslušným k výkonu dohledu, podá státní zástupce informaci o dosavadních výsledcích šetření a případných opatřeních a současně uvede, kdy lze konec šetření očekávat.

(4) Při prošetřování mimořádné události se státní zástupce zaměřuje na to, zda se dozorovaný subjekt před mimořádnou událostí, po ní nebo v souvislosti s ní dopustil porušení právních předpisů při výkonu detence.

Čl. 10

Informace o mimořádné události

(1) V informaci podle čl. 9 odst. 3 je nutno uvést:

- a) zdroj poznatku o mimořádné události,
- b) popis skutkových okolností, v nichž spočívá mimořádná událost,
- c) vyhodnocení všech souvisejících postupů dozorovaného subjektu před, po i v době mimořádné události a jednoznačné odůvodněné stanovisko, zda byly tyto postupy v souladu s právními předpisy, nebo odůvodněné stanovisko, že mezi mimořádnou událostí a postupem dozorovaného subjektu není žádná souvislost,
- d) veškerá opatření učiněná státním zastupitelstvím při výkonu dozoru nad detencí, zejména výsledek šetření nebo prověrky se stručným přehledem využitých dozorových oprávnění, stejnopisy vydaných písemných příkazů nebo nařízení, kopie záznamů o ústních příkazech, vytěžení poznatků pro trestní řízení apod.

(2) Náležitosti podle odstavce 1 písm. a), b) nemusí informace obsahovat, pokud byly v úplnosti obsaženy v základní informaci podle čl. 9 odst. 2. Při podávání průběžných informací se odstavec 1 užije přiměřeně; skutečnosti, které již byly uvedeny v základní informaci nebo v předcházející průběžné informaci, se opakovaně neuvádějí.

Čl. 11

Informace o nesplnění příkazu státního zástupce

(1) Jestliže se státní zastupitelství dozví, že dozorovaný subjekt neprovedl příkaz nebo nařízení státního zástupce nebo je provedl s odkladem, neprodleně podá o takové události informaci státnímu zastupitelství vykonávajícímu dohled a odboru veřejné žaloby v netrestních věcech Nejvyššího státního zastupitelství.

(2) V informaci uvede:

- a) označení dozorovaného subjektu a dozorového státního zastupitelství,
- b) úplné znění vydaného příkazu nebo nařízení (může být nahrazeno kopií písemného příkazu nebo nařízení),
- c) důvod neprovedení nebo průtahů tvrzený dozorovaným subjektem,
- d) učiněná či zamýšlená opatření při výkonu dozoru nebo dohledu včetně předání tohoto poznatku dalším úřadům.

Čl. 12

Dohled

Státní zastupitelství při výkonu dohledu zejména:

- a) přijímá a vyhodnocuje zápisy o prověrkách, informace o mimořádných událostech a poznatky o dodržování právních předpisů v dozorovaných subjektech,
- b) nejméně jedenkrát ročně provádí prověrky činnosti státních zastupitelství vykonávajících dozor,
- c) vyřizuje opakované podněty.

Čl. 13 Využívání poznatků a metodika

(1) Státní zástupce vykonávající dozor:

- a) podá využitelné informace státním zástupcům specializovaným na věci trestní nebo mimotrestní,
- b) poznatky, které mohou být podkladem pro využití zvláštní žalobní legitimace nejvyššího státního zástupce k ochraně veřejného zájmu², předloží Nejvyššímu státnímu zastupitelství přiměřeně podle pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce o netrestní působnosti³.

(2) Státní zastupitelství příslušné k výkonu dohledu:

- a) metodicky řídí státní zastupitelství příslušná k výkonu dozoru,
- b) závažné poznatky o porušování právních předpisů sděluje se svým stanoviskem nejblíže vyššímu státnímu zastupitelství, které, není-li Nejvyšším státním zastupitelstvím, předá takto sdělené poznatky se svým stanoviskem Nejvyššímu státnímu zastupitelství.

(3) Nejvyšší státní zastupitelství zejména shromažďuje a vyhodnocuje poznatky a zpracovává zprávy o porušování právních předpisů ve školských zařízeních, věznicích a v ústavech a metodicky řídí dozor a dohled.

ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Hlava I Místa, kde se vykonává ochranná nebo ústavní výchova

Čl. 14 Zaměření dozoru

(1) Státní zastupitelství se vždy zabývá tím, zda jsou děti drženy ve školském zařízení v souladu s právními předpisy, tedy na základě pravomocného rozhodnutí nebo předběžného opatření soudu a zda si školské zařízení tyto základní podklady⁴ důsledně opatřuje od orgánů sociálně právní ochrany dětí.

(2) Další zaměření dozoru volí státní zastupitelství podle své znalosti poměrů v konkrétním školském zařízení.

Čl. 15
Návrh soudu

(1) Zjistí-li státní zástupce, že pominuly podmínky k výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, podá bezodkladně návrh soudu na její zrušení. Obdobně podá návrh na zrušení ústavní výchovy, jestliže dítěti byla vedle ní uložena i výchova ochranná.

(2) Zjistí-li státní zástupce v průběhu dozoru nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy podmínky pro podání návrhu na uložení ochranné výchovy dítěti mladšímu 15 let, které se dopustilo činu jinak trestného, nebo mladistvému, jenž spáchal takový čin, když byl trestně neodpovědný, podá návrh na uložení ochranné výchovy.

(3) Jestliže státní zástupce obdrží podnět k podání návrhu, nakládá s ním jako s podnětem k výkonu dozoru zaměřeného na zkoumání podmínek pro podání příslušného návrhu.

Čl. 16
Nařízení propuštění dítěte

(1) Zjistí-li státní zástupce, že se ve školském zařízení nenachází dostatečný právní podklad pro to, aby zde dítě bylo, vydá školskému zařízení příkaz, aby tento podklad obratem opatřilo od orgánu sociálně právní ochrany dětí. Jestliže se takový podklad školskému zařízení opatřit nepodaří, státní zástupce vychází z toho, že dítě je v zařízení nezákonně, a nařídí, aby po opětovném oznámení orgánu sociálně právní ochrany dětí bylo propuštěno. Při tom postupuje přiměřeně jako při vydání příkazu podle čl. 8.

(2) Pokud státní zástupce nařídil propuštění dítěte, prověří na místě způsob předání dítěte orgánu sociálně - právní ochrany dětí.

Čl. 17
Mimořádná událost

Mimořádnou událostí je zejména:

- a) úmrtí dítěte nebo zaměstnance zařízení nebo těžká újma na jejich zdraví,
- b) kruté zacházení s dětmi nebo jiné zvlášť hrubé porušení práva dítěte,
- c) násilí mezi dětmi, jestliže byl takovým násilím spáchán trestný čin nebo čin jinak trestný nebo jestliže se jednalo o násilí hromadné nebo jestliže bylo takové násilí z jiných důvodů mimořádné,
- d) jiná obdobně závažná skutečnost narušující výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Hlava II
Místa, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody nebo zabezpečovací detence

Čl. 18

Zaměření dozoru

(1) Státní zastupitelství se vždy zabývá tím, zda jsou obvinění, odsouzení či chovanci drženi v uvedených zařízeních v souladu s právními předpisy, tedy na základě stanovených příkazů, nařízení a rozhodnutí soudů a zda si uvedená zařízení tyto základní podklady důsledně opatřují a řádně je vedou v příslušných spisech či jiných evidencích. U odsouzených se vždy zabývá i tím, zda jsou v souladu s příslušným soudním rozhodnutím umístěni ve stanoveném typu věznice. U obviněných se vždy zabývá i tím, zda jsou dodržovány obecně závazné předpisy a pokyny soudu nebo státního zástupce k oddělenému umístění obviněných do cel.

(2) Další zaměření dozoru volí státní zastupitelství podle své znalosti poměrů v konkrétním zařízení.

Čl. 19

Nařízení propuštění

(1) Zjistí-li státní zástupce, že v důsledku porušení právního předpisu Vězeňskou službou je určitá osoba ve vazbě, výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence bez dostatečného právního podkladu, písemně nařídí, aby tato osoba byla ihned propuštěna. Přitom dbá, aby Vězeňská služba splnila povinnosti související s propuštěním z vazby nebo z výkonu trestu.

(2) Nemůže-li státní zástupce ve věznici nebo v ústavu setrvat až do propuštění osoby, jejíž propuštění nařídil, vyžádá si od ředitele věznice nebo ústavu zprávu, kdy byla osoba propuštěna.

Čl. 20

Porušení právních předpisů orgány činnými v trestním řízení

(1) Zjistí-li státní zástupce, že určitá osoba je ve vazbě, výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detenci bez dostatečného právního podkladu v důsledku porušení právního předpisu orgánem činným v trestním řízení, o této skutečnosti podá ihned telefonicky nebo osobně informaci tomu orgánu činnému v trestním řízení, který pochybil.

(2) Tuto informaci současně zašle uvedenému orgánu i elektronickou poštou nebo faxem a její stejnopis předloží státnímu zástupci věcně a místně příslušnému k posouzení případného podezření z trestného činu.

(3) Zjistí-li státní zástupce takové poznatky, které by mohly být podkladem pro podání mimořádného opravného prostředku proti rozhodnutí, na jehož základě jsou odsouzený nebo chovanec drženi ve výkonu trestu nebo zabezpečovací detence, obratem předá tyto poznatky státnímu zástupci, který je oprávněn činit další opatření v trestním řízení.

(4) Státní zástupce v přípisech a sděleních podle odstavce 1 až odstavce 3 vždy uvede, že v této oblasti dozor nevykonává a nemůže proto nařídít, aby tato osoba byla propuštěna.

Čl. 21

Mimořádná událost

Mimořádnou událostí je zejména:

- a) vzpoura vězňů nebo chovanců včetně hromadného nebo organizovaného odmítání práce nebo stravy,
- b) úmrtí nebo těžká újma na zdraví vězně nebo chovance,
- c) závažné porušení povinností ze strany zaměstnanců Vězeňské služby, jako například protekce, korupce nebo užití neoprávněného násilí nebo tělesných trestů,
- d) pokus o sebevraždu, vyjma pokusů zjevně jen demonstrativních,
- e) útěk chovance nebo nebezpečného vězně nebo útěk více vězňů,
- f) fyzický útok proti vězeňskému personálu nebo proti jiné osobě, například proti orgánu činnému v trestním řízení, kontrolnímu orgánu nebo návštěvníkovi,
- g) násilí mezi vězni nebo chovanci, jestliže byl takovým násilím spáchán trestný čin nebo čin jinak trestný nebo jestliže se jednalo o násilí hromadné nebo jestliže bylo takové násilí z jiných důvodů mimořádné,
- h) hladovka, vyjma hladovek zjevně jen demonstrativních,
- i) jiná obdobně závažná skutečnost narušující výkon vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.

ČÁST TŘETÍ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 22 Metodický návod

Podrobnosti o postupu státních zástupců při výkonu dozoru i dohledu, včetně bližšího zaměření dozoru, jsou upraveny v příloze č. 1 tohoto pokynu obecné povahy. Vzory písemností uvedené v přílohách č. 2 až 7 nejsou pro státní zástupce závazné.

Čl. 23 Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Pokyn obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 5/2008, o dozoru nad místy, kde je omezována osobní svoboda.
2. Pokyn obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 3/2010, kterým se mění pokyn obecné povahy č. 5/2008, o dozoru nad místy, kde je omezována osobní svoboda.

Čl. 24 Účinnost

Tento pokyn obecné povahy nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013.

Nejvyšší státní zástupce:
JUDr. Pavel Zeman v.r.

Příloha 1

Metodický návod, kterým se upravují postupy státních zastupitelství a státních zástupců při výkonu dozoru a dohledu nad místy, kde je omezována osobní svoboda.

I.

Zásady výkonu dozoru

(1) Při výkonu dozoru zásadně nelze přihlížet k těm činům osob podrobených detenci, které jsou důvodem jejich držení v místě výkonu detence.

(2) Státní zástupce nemůže svá dozorová oprávnění převádět na ředitele, zaměstnance ani kontrolní orgány dozorovaných subjektů ani na orgány činné v trestním řízení.

(3) Státní zástupce se zabývá pouze otázkou, zda dozorovaný subjekt v místě výkonu detence při výkonu detence dodržuje obecně závazné právní předpisy. Státnímu zástupci nepřísluší zabývat se jakýmkoliv věcnými, organizačními, finančními, hospodářskými, personálními a podobnými problémy dozorovaného subjektu, ani jeho drobnými nedostatky, které nejsou porušením obecně závazného právního předpisu.

(4) Státní zástupce se nesmí zabývat ani postupem jiných než dozorovaných subjektů. Zvláště mu nepřísluší posuzovat postup advokátů ani orgánů činných v trestním řízení, zejména soudů či soudců. Činnost těchto jiných orgánů svými opatřeními v rámci výkonu dozoru nenahrazuje (viz výkladové stanovisko nejvyššího státního zástupce č. 2/2001). Jestliže přesto získá poznatky o jejich pochybeních, bez zbytečného odkladu je předá k dalším opatřením příslušným státním orgánům 5.

(5) Jestliže státní zástupce při výkonu dozoru zjistí podezření ze spáchání trestného činu, ověří, zda tento poznatek již mají trestní specialisté, a jestliže jej nemají, poznatek jim předá.

(6) Státní zástupce může při výkonu dozoru používat pouze prostředky, které mu byly svěřeny platnými právními předpisy, tedy především příkazy nebo nařízení. Proto je nepřípustné, aby dával dozorovanému subjektu doporučení, upozornění, rady nebo své zápisy o provedené prověrce.

(7) Jestliže dozorovaný subjekt nesplní příkaz nebo nařízení státního zástupce, státní zástupce to sdělí orgánu či úřadu oprávněnému ke kázeňské či personální pravomoci nad ředitelem dozorovaného subjektu.

II.

Zaměření dozoru v místech, kde se vykonává ochranná nebo ústavní výchova

Vedle obligatorního zaměření dozoru podle § 14 odst. 1 tohoto pokynu obecné povahy se státní zástupce podle své znalosti poměrů v konkrétním školském zařízení sám iniciativně zaměřuje na ty oblasti, v nichž lze předpokládat porušení právních předpisů. Ne zvolí-li jiné

zaměřením, zaměří svůj dozor na následující oblasti:

- a) zda školské zařízení vede povinnou dokumentaci podle § 5 ZVÚOV,
- b) zda školské zařízení dodržuje právní předpisy při přijímání dětí k pobytu, při jejich umíst'ování, přemíst'ování a při povolování jejich pobytu mimo školské zařízení,
- c) dodržování jednotlivých práv dítěte podle § 20 odst. 1 ZVÚOV,
- d) ukládání opatření ve výchově podle § 21 ZVÚOV.

III.

Zaměření dozoru v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody nebo zabezpečovací detence

Vedle obligatorního zaměření dozoru podle § 18 odst. 1 tohoto pokynu obecné povahy se státní zástupce podle své znalosti poměrů v konkrétní věznici nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence sám iniciativně zaměřuje na ty oblasti, v nichž lze předpokládat porušení právních předpisů.

(1) Nezvolí-li jiné zaměření, zaměří svůj dozor při výkonu vazby na následující oblasti:

- a) dodržování povinností k ochraně obviněných proti neoprávněnému násilí a ponižování lidské důstojnosti,
- b) použití donucovacích prostředků zaměstnancem Vězeňské služby,
- c) dodržování minimálních ubytovacích ploch a objemů cel,
- d) přijímání obviněných,
- e) zda byl obviněný v zákonem stanovených případech neodkladně propuštěn z vazby a zda byly dodrženy související právní povinnosti,
- f) dodržování práv obviněných, zejména zda obviněný není podrobován nedůvodným omezením,
- g) zda věznice neprodleně odesílá státním orgánům České republiky žádosti a stížnosti obviněných,
- h) uplatňování a dodržování právních předpisů o kázeňských přestupcích,
- i) uplatňování a dodržování právních předpisů o vycházkách,
- j) nabídka účasti na preventivně výchovných, vzdělávacích, zájmových a sportovních programech,
- k) dodržování právních předpisů o výkonu vazby u zvláštních skupin obviněných (mladiství, ženy, cizinci), zejména při umíst'ování do cel,

l) a ve vztahu k cizincům také, zda byli stanoveným způsobem poučeni a zda v případě přemístění cizince věznice vyrozuměla příslušný konzulární úřad.

(2) Nezvolí-li jiné zaměření, zaměří svůj dozor při výkonu trestu odnětí svobody na následující oblasti:

a) dodržování povinností k ochraně odsouzených proti neoprávněnému násilí a ponižování lidské důstojnosti,

b) použití donucovacích prostředků zaměstnancem Vězeňské služby,

c) dodržování minimálních ubytovacích ploch a objemů cel,

d) ukládání a výkon kázeňských trestů a udělování kázeňských odměn odsouzeným,

e) dodržování odděleného umístování odsouzených a vnitřní diferenciace výkonu trestu,

f) zda program zacházení obsahuje náležitosti stanovené zákonem,

g) dodržování povinností stanovených k zabránění narušování účelu výkonu trestu při zaměstnávání odsouzených,

h) zda byly včas odeslány příslušným orgánům stížnosti a žádosti odsouzených,

i) propuštění z výkonu trestu,

j) ochranné léčení vykonávané v průběhu výkonu trestu odnětí svobody,

k) zaměstnávání odsouzených,

l) zda mladiství vykonávají trest odděleně od ostatních odsouzených,

m) zda se věznice zaměřuje na výchovu a přípravu mladistvého,

n) zda věznice u mladistvého, který má plnit povinnou školní docházku, zabezpečuje její plnění vyučováním místo výkonu práce,

o) zda věznice k profesní přípravě mladistvého žádá o vyjádření zákonného zástupce, který s mladistvým udržuje styk, a o vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany dětí,

p) zda věznice za splnění zákonných podmínek umožní mladistvému přerušení výkonu trestu odnětí svobody,

q) vyřizování žádosti odsouzené matky nezletilého dítěte o povolení, aby ve výkonu trestu odnětí svobody měla dítě u sebe a starala se o ně za zákonných podmínek,

r) zda je odsouzené matce nezletilého dítěte umožněno přerušení výkonu trestu za splnění zákonných podmínek,

s) zda se ve vnitřním řádu věznice a při volbě obsahu a forem programu zacházení přihlíží k závěrům odborného lékařského posouzení odsouzených s duševními poruchami a s poruchami chování a k nutnosti individuálního nebo skupinového terapeutického působení.

(3) Nezvolí-li jiné zaměření, zaměří svůj dozor při výkonu zabezpečovací detence na následující oblasti:

- a) umístování chovanců do ústavů včetně odděleného umístování stanovených skupin chovanců,
- b) použití omezovacích prostředků,
- c) ukládání a výkon kázeňských trestů a udělování kázeňských odměn,
- d) dodržování práv chovanců,
- e) vzdělávání a zaměstnávání chovanců,
- f) náležitosti evidence osob a povinné dokumentace.

IV. Prověrky a šetření

Při prověrce i šetření využívá státní zástupce svých dozorových oprávnění obsažených v ustanoveních § 78 zákona č. 169/1999 Sb. (ZVT), § 29 zákona č. 293/1993 Sb. (ZVV), § 40 zákona č. 129/2008 Sb. (ZVZD) a § 39 zákona č. 109/2002 Sb. (ZVÚOV).

V. Mimořádné události

(1) Nebezpečným vězněm podle čl. 21 písm. e) je zpravidla osoba obviněná z trestného činu uvedeného v § 88 odst. 4 trestního zákoníku nebo odsouzený vykonávající trest ve věznici s ostrahou nebo se zvýšenou ostrahou.

(2) Výsledkem prošetření mimořádné události může být i odůvodněný závěr, že mezi mimořádnou událostí a postupem dozorovaného subjektu není žádná souvislost. V takovém případě se šetření ukončí.

Příloha 2 Obsah informace o mimořádné události

Vzor informace o mimořádné události podle čl. 9 odst. 3, kterou je nutno podat do 30 pracovních dnů od dne kdy se státní zastupitelství dozvědělo o mimořádné události

Obrázek za10-12a.pcx

Příloha 3 Příkaz pro školské zařízení Vzor příkazu k zachovávaní předpisů platných pro výkon ochranné nebo ústavní výchovy

Obrázek za10-12b.pcx

Příloha 4
Nařízení propuštění pro školské zařízení
Vzor příkazu k nařízení propuštění dítěte ze školského zařízení

Obrázek za10-12c.pcx

Příloha 5
Příkaz pro Vězeňskou službu ČR
Vzor příkazu k zachovávání předpisů platných pro výkon vazby, trestu odnětí svobody
nebo zabezpečovací detence

Obrázek za10-12d.pcx

Příloha 6
Nařízení propuštění pro Vězeňskou službu ČR
Vzor příkazu k nařízení propuštění obviněného nebo odsouzeného nebo chovance ze
zařízení Vězeňské služby ČR (věznice, vazební věznice, ústav pro výkon zabezpečovací
detence)

Obrázek za10-12e.pcx

Příloha 7
Protokol o podání podnětu k výkonu dozoru

Obrázek za10-12f.pcx

-
- 1 § 16a zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb.
2 § 66 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.
3 Čl. 11 odst. 1 pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 9/2008, o netrestní působnosti.
4 § 5 odst. 5 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 383/2005 Sb.
5 Srov. čl. 20 pokynu obecné povahy.

II/6

Zákon č. 418/2011 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

Obsah

- ČÁST PRVNÍ** - OBECNÁ USTANOVENÍ (§ 1 - § 6)
ČÁST DRUHÁ - ZÁKLADY TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI PRÁVNICKÝCH OSOB
(§ 7 - § 13)
ČÁST TŘETÍ - TRESTY A OCHRANNÁ OPATŘENÍ (§ 14 - § 27)
ČÁST ČTVRTÁ - ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ PROTI PRÁVNICKÝM

OSOBA M (§ 28 - § 41)
ČÁST PÁTÁ - ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O PRÁVNÍM STYKU S CIZINOU
(§ 42 - § 47)

418/2011 Sb.
ZÁKON
ze dne 27. října 2011
o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy a její vztah k jiným zákonům

(1) Tento zákon upravuje podmínky trestní odpovědnosti právnických osob, tresty a ochranná opatření, které lze za spáchání stanovených trestných činů právnickým osobám uložit, a postup v řízení proti právnickým osobám.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, použije se trestní zákoník a v řízení proti právnické osobě trestní řád, není-li to z povahy věci vyloučeno.

(3) Pro účely jiných právních předpisů se trestním řízením rozumí i řízení vedené proti právnické osobě podle tohoto zákona.

Místní působnost

§ 2

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu spáchaného na území České republiky právnickou osobou, která má sídlo v České republice nebo má na území České republiky umístěn podnik nebo organizační složku, anebo zde alespoň vykonává svoji činnost nebo zde má svůj majetek.

(2) Trestný čin se považuje za spáchaný na území České republiky, dopustila-li se právnická osoba jednání

a) zcela nebo zčásti na území České republiky, i když porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti v cizině, nebo

b) v cizině, pokud porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem nastalo nebo mělo, byť i jen zčásti, nastat na území České republiky.

(3) Na účastenství se užije obdobně § 4 odst. 3 a 4 trestního zákoníku.

§ 3

Podle zákona České republiky se posuzuje také trestnost činu, pokud jej v cizině

spáchala právnická osoba mající sídlo v České republice.

§ 4

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu padělání a pozměnění peněz (§ 233 trestního zákoníku), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 235 trestního zákoníku), výroby a držení padělatelského náčiní (§ 236 trestního zákoníku), neoprávněné výroby peněz (§ 237 trestního zákoníku), teroristického útoku (§ 311 trestního zákoníku) i tehdy, spáchala-li takový trestný čin v cizině právnická osoba, která nemá sídlo v České republice.

(2) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu spáchaného v cizině právnickou osobou, která nemá sídlo v České republice, též tehdy, byl-li čin spáchán ve prospěch právnické osoby, která má na území České republiky sídlo.

§ 5

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje také trestnost činu, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

(2) Ustanovení § 2 až 4 se neužijí, jestliže to mezinárodní smlouva nepřipouští.

§ 6

Vyloučení odpovědnosti některých právnických osob za trestný čin

(1) Podle tohoto zákona nejsou trestně odpovědné

- a) Česká republika,
- b) územní samosprávné celky při výkonu veřejné moci.

(2) Majetková účast právnických osob uvedených v odstavci 1 na právnické osobě nevylučuje trestní odpovědnost takové právnické osoby podle tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ ZÁKLADY TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI PRÁVNICKÝCH OSOB

§ 7

Trestné činy

Trestnými činy se pro účely tohoto zákona rozumí zločiny nebo přečiny uvedené v trestním zákoníku, a to obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svěření dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 trestního zákoníku), sexuální nátlak (§ 186 trestního zákoníku), pohlavní zneužití (§ 187 trestního zákoníku), kuplířství (§ 189 trestního zákoníku), výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií (§ 192 trestního zákoníku), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193 trestního zákoníku), ohrožování výchovy dítěte (§ 201 trestního zákoníku), svádění k pohlavnímu styku (§ 202 trestního zákoníku), podvod (§ 209 trestního zákoníku), pojistný podvod (§ 210 trestního zákoníku), úvěrový podvod (§ 211 trestního zákoníku), dotační podvod (§ 212 trestního zákoníku), provozování nepoctivých her a sázek (§ 213

trestního zákoníku), podílnictví (§ 214 trestního zákoníku), podílnictví z nedbalosti (§ 215 trestního zákoníku), legalizace výnosů z trestné činnosti (§ 216 trestního zákoníku), legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti (§ 217 trestního zákoníku), neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací (§ 230 trestního zákoníku), opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (§ 231 trestního zákoníku), poškození záznamu v počítačovém systému a na nosiči informací a zásah do vybavení počítače z nedbalosti (§ 232 trestního zákoníku), padělání a pozměnění peněz (§ 233 trestního zákoníku i za podmínek § 238 trestního zákoníku), neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku (§ 234 trestního zákoníku i za podmínek § 238 trestního zákoníku), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 235 trestního zákoníku i za podmínek § 238 trestního zákoníku), výroba a držení padělatelského náčiní (§ 236 trestního zákoníku i za podmínek § 238 trestního zákoníku), neoprávněná výroba peněz (§ 237 trestního zákoníku i za podmínek § 238 trestního zákoníku), zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (§ 240 trestního zákoníku), neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby (§ 241 trestního zákoníku), nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení (§ 243 trestního zákoníku), porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží (§ 244 trestního zákoníku), padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti (§ 245 trestního zákoníku), zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění (§ 254 trestního zákoníku), sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256 trestního zákoníku), pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257 trestního zákoníku), pletichy při veřejné dražbě (§ 258 trestního zákoníku), vystavení nepravdivého potvrzení a zprávy (§ 259 trestního zákoníku), poškozování finančních zájmů Evropské unie (§ 260 trestního zákoníku), porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi (§ 270 trestního zákoníku), nedovolené ozbrojování (§ 279 trestního zákoníku), vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků (§ 280 trestního zákoníku), nedovolená výroba a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky (§ 281 trestního zákoníku), nedovolená výroba a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu (§ 282 trestního zákoníku), nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283 trestního zákoníku), přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu (§ 284 trestního zákoníku), nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku (§ 285 trestního zákoníku), poškození a ohrožení životního prostředí (§ 293 trestního zákoníku), poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti (§ 294 trestního zákoníku), poškození vodního zdroje (§ 294a trestního zákoníku), poškození lesa (§ 295 trestního zákoníku), neoprávněné vypuštění znečišťujících látek (§ 297 trestního zákoníku), neoprávněné nakládání s odpady (§ 298 trestního zákoníku), neoprávněná výroba a jiné nakládání s látkami poškozujícími ozonovou vrstvu (§ 298a trestního zákoníku), neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (§ 299 trestního zákoníku), neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami z nedbalosti (§ 300 trestního zákoníku), poškození chráněných částí přírody (§ 301 trestního zákoníku), teroristický útok (§ 311 trestního zákoníku), vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci (§ 324 trestního zákoníku), vyhrožování s cílem působit na úřední osobu (§ 326 trestního zákoníku), přijetí úplatku (§ 331 trestního zákoníku), podplacení (§ 332 trestního zákoníku), nepřímé úplatkářství (§ 333 trestního zákoníku), zasahování do nezávislosti soudu (§ 335 trestního zákoníku), maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337 trestního zákoníku), organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice (§ 340 trestního zákoníku), napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky (§ 341 trestního zákoníku), neoprávněné zaměstnávání cizinců (§ 342 trestního zákoníku), křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek (§ 346 trestního zákoníku), padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348

trestního zákoníku), nedovolená výroba a držení pečetidla státní pečeti a úředního razítka (§ 349 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku), hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob (§ 355 trestního zákoníku), podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 356 trestního zákoníku), účast na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), podněcování k trestnému činu (§ 364 trestního zákoníku), nadřizování (§ 366 trestního zákoníku), projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka (§ 404 trestního zákoníku) a popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia (§ 405 trestního zákoníku).

§ 8

Trestní odpovědnost právnické osoby

(1) Trestným činem spáchaným právnickou osobou je protiprávní čin spáchaný jejím jménem nebo v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak

- a) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, anebo jiná osoba, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat,
- b) ten, kdo u této právnické osoby vykonává řídicí nebo kontrolní činnost, i když není osobou uvedenou v písmenu a),
- c) ten, kdo vykonává rozhodující vliv na řízení této právnické osoby, jestliže jeho jednání bylo alespoň jednou z podmínek vzniku následku zakládajícího trestní odpovědnost právnické osoby, nebo
- d) zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení (dále jen „zaměstnanec“) při plnění pracovních úkolů, i když není osobou uvedenou v písmenech a) až c), jestliže jí ho lze přičítat podle odstavce 2.

(2) Právnické osobě lze přičítat spáchání trestného činu uvedeného v § 7, jestliže byl spáchán

- a) jednáním orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v odstavci 1 písm. a) až c), nebo
- b) zaměstnancem uvedeným v odstavci 1 písm. d) na podkladě rozhodnutí, schválení nebo pokynu orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v odstavci 1 písm. a) až c) anebo proto, že orgány právnické osoby nebo osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) neprovedly taková opatření, která měly provést podle jiného právního předpisu nebo která po nich lze spravedlivě požadovat, zejména neprovedly povinnou nebo potřebnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo jiných osob, jimž jsou nadřizeny, anebo neučinily nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu.

(3) Trestní odpovědnosti právnické osoby nebrání, nepodaří-li se zjistit, která konkrétní fyzická osoba jednala způsobem uvedeným v odstavcích 1 a 2.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 2 se užijí i tehdy, jestliže

- a) k jednání uvedenému v odstavcích 1 a 2 došlo před vznikem právnické osoby,

- b) právnická osoba vznikla, ale soud rozhodl o neplatnosti právnické osoby,
- c) právní úkon, který měl založit oprávnění k jednání za právnickou osobu, je neplatný nebo neúčinný, nebo
- d) jednající fyzická osoba není za takový trestný čin trestně odpovědná.

§ 9

Pachatel, spolupachatel a účastník

(1) Pachatelem trestného činu je právnická osoba, které lze přičítat porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem způsobem uvedeným v tomto zákoně.

(2) Pachatelem je i právnická osoba, která k provedení činu užila jiné právnické nebo fyzické osoby.

(3) Trestní odpovědností právnické osoby není dotčena trestní odpovědnost fyzických osob uvedených v § 8 odst. 1 a trestní odpovědností těchto fyzických osob není dotčena trestní odpovědnost právnické osoby. Byl-li trestný čin spáchán společným jednáním více osob, z nichž alespoň jedna je osoba právnická, odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama.

§ 10

Trestní odpovědnost právního nástupce právnické osoby

(1) Trestní odpovědnost právnické osoby přechází na všechny její právní nástupce.

(2) Přešla-li trestní odpovědnost podle odstavce 1 na více právních nástupců právnické osoby, přihlédne soud při rozhodování o druhu a výměře trestu nebo ochranného opatření i k tomu, v jakém rozsahu na každého z nich přešly výnosy, užitky a jiné výhody ze spáchaného trestného činu, případně i k tomu, v jakém rozsahu kterýkoli z nich pokračuje v činnosti, v souvislosti s níž byl spáchán trestný čin.

(3) Na ukládání úhrnného, souhrnného a společného trestu právnímu nástupci se obdobně užijí ustanovení trestního zákoníku; nepřichází-li takový postup v úvahu vzhledem k povaze právního nástupnictví nebo z jiných důvodů, soud uloží samostatný trest.

(4) Obdobně podle odstavců 1 až 3 bude soud postupovat v případě, že dojde ke zrušení právnické osoby po pravomocném skončení trestního stíhání.

§ 11

Účinná lítost

(1) Trestní odpovědnost právnické osoby zaniká, jestliže dobrovolně upustila od dalšího protiprávního jednání a

a) odstranila nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem, anebo škodlivému následku zamezila nebo škodlivý následek napravila, nebo

b) učinila státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu o trestném činu oznámení v době, kdy

nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem, mohlo být ještě odstraněno nebo škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno.

(2) Trestní odpovědnost právnické osoby podle odstavce 1 však nezaniká, spáchala-li trestný čin přijetí úplatku (§ 331 trestního zákoníku), podplacení (§ 332 trestního zákoníku) nebo nepřímého úplatkářství (§ 333 trestního zákoníku).

§ 12

Promlčení trestní odpovědnosti

Na promlčení trestní odpovědnosti právnických osob platí obdobně § 34 trestního zákoníku.

§ 13

Vyloučení z promlčení

Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestní odpovědnost za trestný čin teroristického útoku (§ 311 trestního zákoníku), pokud byl spáchán za takových okolností, že zakládá válečný zločin nebo zločin proti lidskosti podle předpisů mezinárodního práva.

ČÁST TŘETÍ

TRESTY A OCHRANNÁ OPATŘENÍ

HLAVA I OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 14

Přiměřenost trestu a ochranného opatření

(1) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne soud k povaze a závažnosti trestného činu, k poměrům právnické osoby, včetně její dosavadní činnosti a jejích majetkových poměrů; přitom přihlédne též k tomu, zda právnická osoba vykonává činnost ve veřejném zájmu, která má strategický nebo obtížně nahraditelný význam pro národní hospodářství, obranu nebo bezpečnost. Dále soud přihlédne k působení právnické osoby po činu, zejména k její případné účinné snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu. Přihlédne také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí činnost právnické osoby.

(2) Ochranné opatření nelze právnické osobě uložit, není-li přiměřené povaze a závažnosti spáchaného činu, jakož i jejím poměrům.

(3) Při ukládání trestních sankcí soud přihlédne i k důsledkům, které může mít jejich uložení na třetí osoby, zejména přihlédne k právem chráněným zájmům osob poškozených trestným činem a věřitelů právnické osoby, jejichž pohledávky vůči trestně odpovědné právnické osobě vznikly v dobré víře a nemají původ nebo nespočívají s trestným činem právnické osoby.

§ 15

Druhy trestů a ochranných opatření

(1) Za trestné činy spáchané právnickou osobou lze uložit pouze tyto tresty

- a) zrušení právnické osoby,
- b) propadnutí majetku,
- c) peněžitý trest,
- d) propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- e) zákaz činnosti,
- f) zákaz plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži,
- g) zákaz přijímání dotací a subvencí,
- h) uveřejnění rozsudku.

(2) Za trestné činy spáchané právnickou osobou lze uložit jako ochranné opatření zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Právnické osobě lze uložit tresty a ochranná opatření uvedená v odstavcích 1 a 2 samostatně nebo vedle sebe. Nelze však uložit peněžitý trest vedle propadnutí majetku a trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty vedle zabránění téže věci nebo jiné majetkové hodnoty.

HLAVA II UKLÁDÁNÍ JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ TRESTŮ

§ 16

Zrušení právnické osoby

(1) Soud může uložit trest zrušení právnické osoby právnické osobě se sídlem v České republice, pokud její činnost spočívala zcela nebo převážně v páchaní trestného činu nebo trestných činů. Trest zrušení právnické osoby nelze uložit, vylučuje-li to povaha právnické osoby.

(2) Je-li právnickou osobou banka, může soud uložit trest zrušení právnické osoby až po vyjádření České národní banky k možnostem a důsledkům jeho uložení; k tomuto vyjádření soud přihlédne. Obdobně se věta první použije ohledně pojišťovny, zajišťovny, penzijního fondu, investiční společnosti, investičního fondu, obchodníka s cennými papíry, spořitelního a úvěrního družstva, centrálního depozitáře, instituce elektronických peněz, platební instituce, provozovatele vypořádacího systému a organizátora trhu s investičními nástroji.

(3) Je-li právnickou osobou komoditní burza, může soud uložit trest zrušení právnické osoby až po vyjádření příslušného orgánu státní správy, který uděluje státní povolení k provozování burzy podle jiného právního předpisu, k možnostem a důsledkům jeho uložení; k tomuto vyjádření soud přihlédne.

(4) Právní mocí rozhodnutí, kterým byl uložen trest zrušení právnické osoby, vstupuje tato právnická osoba do likvidace.

(5) Z majetku právnické osoby, které byl uložen trest zrušení právnické osoby, mohou být uspokojeny pohledávky věřitelů, pokud nejde o majetek, u něhož je to vzhledem k jeho povaze nebo charakteru nebo k povaze spáchaného trestného činu vyloučeno.

§ 17

Propadnutí majetku

(1) Soud může uložit trest propadnutí majetku, odsuzuje-li právnickou osobu za zvlášť závažný zločin, kterým pro sebe nebo jiného získala nebo se snažila získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit trest propadnutí majetku pouze v případě, že trestní zákoník uložení tohoto trestu za spáchaný zločin dovoluje.

(3) Propadnutí majetku postihuje celý majetek právnické osoby nebo tu jeho část, kterou soud určí.

(4) Je-li právnickou osobou banka nebo zahraniční banka, jejíž pobočka vykonává činnost na území České republiky na základě bankovní licence udělené Českou národní bankou nebo na základě principu jednotné licence podle jiného právního předpisu, může soud uložit trest propadnutí majetku až po vyjádření České národní banky k možnostem a důsledkům jeho uložení; k tomuto vyjádření soud přihlídně. Obdobně se věta první použije ohledně pojišťovny, pobočky pojišťovny, zajišťovny, pobočky zajišťovny, penzijního fondu, investiční společnosti, investičního fondu, obchodníka s cennými papíry, pobočky obchodníka s cennými papíry, spořitelního a úvěrního družstva, centrálního depozitáře, instituce elektronických peněz, pobočky zahraniční instituce elektronických peněz, platební instituce, provozovatele vypořádacího systému a organizátora trhu s investičními nástroji.

§ 18

Peněžitý trest

(1) Soud může uložit právnické osobě peněžitý trest, odsuzuje-li ji za úmyslný trestný čin nebo trestný čin spáchaný z nedbalosti. Uložení peněžitého trestu nesmí být na újmu práv poškozeného.

(2) Denní sazba činí nejméně 1 000 Kč a nejvíce 2 000 000 Kč. Při určení výše denní sazby zohlední soud majetkové poměry právnické osoby.

(3) Ustanovení § 17 odst. 4 se užije obdobně.

§ 19

Propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty

Soud může uložit právnické osobě trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, včetně propadnutí náhradní hodnoty, za podmínek stanovených trestním zákoníkem.

§ 20

Zákaz činnosti

(1) Soud může uložit právnické osobě trest zákazu činnosti na jeden rok až dvacet let, byl-li trestný čin spáchán v souvislosti s touto činností.

(2) Ustanovení § 17 odst. 4 se užíje obdobně.

§ 21

Zákaz plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži

(1) Soud může uložit trest zákazu plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži právnické osobě na jeden rok až dvacet let, dopustila-li se právnická osoba trestného činu v souvislosti s uzavíráním smluv na plnění veřejných zakázek nebo s jejich plněním, s účastí v zadávacím řízení o veřejných zakázkách, koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži.

(2) Trest zákazu plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži jako trest samostatný může soud uložit, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest zákazu plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži spočívá v tom, že se právnické osobě po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje v soudem stanoveném rozsahu uzavírat smlouvy na plnění veřejných zakázek, účastnit se zadávacího řízení o veřejných zakázkách, koncesního řízení nebo veřejné soutěže podle jiných právních předpisů.

§ 22

Zákaz přijímání dotací a subvencí

(1) Soud může uložit trest zákazu přijímání dotací a subvencí právnické osobě na jeden rok až dvacet let, dopustila-li se právnická osoba trestného činu v souvislosti s podáváním nebo vyřizováním žádosti o dotaci, subvenci, návratnou finanční výpomoc nebo příspěvek, s jejich poskytováním nebo využíváním, anebo s poskytováním nebo využíváním jakékoliv jiné veřejné podpory.

(2) Trest zákazu přijímání dotací a subvencí jako trest samostatný může soud uložit, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(3) Trest zákazu přijímání dotací a subvencí spočívá v tom, že se právnické osobě po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje v soudem stanoveném rozsahu ucházet se o veškeré dotace, subvence, návratné finanční výpomoci, příspěvky nebo jakékoliv jiné veřejné podpory podle jiných právních předpisů, jakož i takové dotace, subvence, návratné finanční výpomoci, příspěvky nebo jakékoliv jiné veřejné podpory přijímat.

§ 23

Uveřejnění rozsudku

(1) Soud může uložit trest uveřejnění rozsudku, je-li třeba veřejnost seznámit s odsuzujícím rozsudkem, zejména vzhledem k povaze a závažnosti trestného činu, anebo vyžaduje-li to zájem na ochraně bezpečnosti lidí nebo majetku, popřípadě společnosti. Přitom soud určí druh veřejného sdělovacího prostředku, ve kterém má být rozsudek uveřejněn, rozsah jeho uveřejnění a lhůtu určenou právnické osobě k uveřejnění rozsudku.

(2) Trest uveřejnění rozsudku spočívá v tom, že odsouzená právnická osoba nechá na své náklady pravomocný odsuzující rozsudek nebo jeho vymezené části uveřejnit v soudem určeném druhu veřejného sdělovacího prostředku, a to s uvedením údajů obchodní firmy nebo názvu právnické osoby a jejího sídla. Údaje umožňující identifikaci fyzické osoby nebo právnické osoby, která je odlišná od odsouzené právnické osoby, uvedené ve výroku rozsudku a v jeho odůvodnění musí být před uveřejněním anonymizovány.

HLAVA III
ZÁNIK VÝKONU TRESTU

§ 24

Promlčení výkonu trestu

Trest uložený právnické osobě nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí

- a) třicet let, jde-li o odsouzení k peněžitému trestu uloženému v nejméně 560 denních sazbách, nebo k trestu zákazu činnosti, zákazu plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži, zákazu přijímání dotací a subvencí, pokud jejich délka činí alespoň 15 let,
- b) dvacet let, jde-li o odsouzení k peněžitému trestu uloženému v nejméně 380 denních sazbách, nebo k trestu zákazu činnosti, zákazu plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži, zákazu přijímání dotací a subvencí, pokud jejich délka činí alespoň 10 let,
- c) deset let, jde-li o odsouzení k peněžitému trestu uloženému v nejméně 200 denních sazbách, nebo k trestu zákazu činnosti, zákazu plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži, zákazu přijímání dotací a subvencí, pokud jejich délka činí alespoň 5 let,
- d) pět let při odsouzení k jinému trestu.

§ 25

Vyloučení z promlčení

Výkon trestu uloženého pro trestný čin teroristického útoku (§ 311 trestního zákoníku), pokud byl spáchán za takových okolností, že zakládá válečný zločin nebo zločin proti lidskosti podle předpisů mezinárodního práva, se nepromlčuje.

HLAVA IV OCHRANNÉ OPATŘENÍ

§ 26

Zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty

Soud může uložit právnické osobě ochranné opatření zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty, včetně zabrání náhradní hodnoty nebo zabrání spisů a zařízení, nebo namísto zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty uložit pozměnění věci nebo jiné majetkové hodnoty, odstranění určitého zařízení, označení nebo provedení jiné změny nebo omezení dispozice s věcí nebo jinou majetkovou hodnotou za podmínek stanovených trestním zákoníkem.

HLAVA V ZÁNİK ÚČINKŮ ODSOUZENÍ

§ 27

Na odsouzenou právnickou osobu se hledí, jako by nebyla odsouzena, jestliže od právní moci odsuzujícího rozsudku uplynula doba uvedená v § 24.

ČÁST ČTVRTÁ ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ PROTI PRÁVNICKÝM OSOBÁM

§ 28

Vztah k řízení o správním deliktu

(1) Zahájení trestního stíhání proti právnické osobě brání tomu, aby o témže skutku proti téže právnické osobě probíhalo řízení o správním deliktu; to nevylučuje uložení nucené správy nebo jiného nápravného opatření podle jiného právního předpisu.

(2) Trestní stíhání proti právnické osobě nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno, jestliže dřívější řízení pro týž skutek proti téže právnické osobě skončilo pravomocným rozhodnutím o správním deliktu a toto rozhodnutí nebylo zrušeno.

(3) Stanoví-li jiný právní předpis ve věcech správních deliktů právnických osob lhůtu pro zánik odpovědnosti, nezapočítává se do jejího běhu doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo řízení podle tohoto zákona.

§ 29

Místní příslušnost

Nelze-li zjistit místo činu nebo byl-li čin spáchán v cizině, koná řízení soud, v jehož obvodu má obviněná právnická osoba sídlo nebo v jehož obvodu má obviněná zahraniční právnická osoba svůj podnik nebo organizační složku; jestliže se nedají tato místa zjistit nebo jsou mimo území České republiky, koná řízení soud, v jehož obvodu čin vyšel najevo.

§ 30

Vyrozumění o zahájení a skončení trestního stíhání

(1) O zahájení trestního stíhání proti právnické osobě vyrozumí policejní orgán příslušný orgán veřejné moci nebo osobu, které podle jiných právních předpisů vedou obchodní rejstřík nebo jiný zákonem určený rejstřík, registr nebo evidenci, orgán udělující licenci nebo povolení k činnosti této právnické osobě a orgán odpovědný za dozor nad takovou právnickou osobou. Tyto orgány nebo osoby vyrozumí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce také o pravomocném skončení věci.

(2) Je-li k zániku nebo přeměně právnické osoby nutný zápis do zákonem určeného rejstříku, registru nebo evidence, vyrozumí předseda senátu orgán veřejné moci, který vede takový rejstřík, registr nebo evidenci, o skončení vykonávacího řízení.

§ 31

Společné řízení

(1) Proti obviněné právnické osobě a obviněné fyzické osobě se koná společné řízení, jestliže jejich trestné činy spolu souvisejí, pokud tomu nebrání důležité důvody. Společné řízení koná krajský soud, je-li příslušný konat řízení alespoň o jednom z trestných činů. Jsou-li pachateli nejtěžšího trestného činu nebo nejtěžších trestných činů obviněná právnická osoba i fyzická osoba, koná společné řízení soud, který je příslušný konat řízení proti obviněné fyzické osobě.

(2) Ve společném řízení vedeném proti právnické a fyzické osobě se trestní odpovědnost právnické a fyzické osoby posuzuje samostatně.

(3) Pokud mají být v průběhu společného řízení vedeného proti fyzické a právnické osobě prováděny úkony trestního řízení ve vztahu k oběma těmito osobám, provádějí se zpravidla nejprve ve vztahu k fyzické osobě.

§ 32

Zrušení, zánik a přeměna právnické osoby

(1) Právnická osoba, proti které bylo zahájeno trestní stíhání, je povinna neprodleně písemně oznámit státnímu zástupci a v řízení před soudem předsedovi senátu, že budou prováděny úkony směřující k jejímu zrušení, zániku nebo k přeměně, a to před provedením těchto úkonů, jinak jsou tyto úkony neplatné.

(2) Právnická osoba, proti které bylo zahájeno trestní stíhání, nemůže být do doby jeho pravomocného skončení zrušena a nemůže dojít k její přeměně, ani k jejímu zániku, s výjimkou případu, kdy by důsledky byly nepřiměřené povaze spáchaného trestného činu; v takovém případě trestní odpovědnost právnické osoby, proti níž bylo zahájeno trestní stíhání, přechází na právního nástupce této osoby. Byla-li právnická osoba založena na dobu určitou nebo k dosažení určitého účelu, a v době od zahájení jejího trestního stíhání uplynula doba, na níž byla založena, nebo se naplnil účel, pro který byla založena, hledí se na ni od tohoto okamžiku, jako by byla založena na dobu neurčitou.

(3) O tom, zda právnická osoba může být zrušena a zda smí dojít k její přeměně, popřípadě k jejímu zániku, rozhodne na návrh této právnické osoby nebo jiné oprávněné osoby v přípravném řízení soudce a v řízení před soudem předseda senátu.

(4) Pokud státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu nepodá příslušnému soudu návrh na vyslovení neplatnosti úkonů směřujících ke zrušení, zániku nebo přeměně právnické osoby, neplatnosti rozhodnutí o schválení přeměny právnické osoby nebo neplatnosti projektu přeměny za podmínek stanovených jiným právním předpisem, hledí se na tyto úkony jako na platné.

(5) Před rozhodnutím podle odstavce 3 může soudce a v řízení před soudem předseda senátu právnické osobě uložit, aby ve stanovené lhůtě složila na určený účet jím stanovenou částku odpovídající výši předpokládaného peněžitého trestu nebo aby poskytla jinou záruku. Na trvání těchto opatření a na nakládání se složenou částkou platí obdobně § 73a odst. 5 věta první a § 73a odst. 6 až 9 trestního řádu.

(6) Proti rozhodnutím uvedeným v odstavcích 3 a 5 je přípustná stížnost, která má v případě rozhodnutí podle odstavce 3 odkladný účinek.

(7) Omezeními podle odstavců 1 a 2 a rozhodnutím podle odstavce 3 není dotčena pravomoc příslušného orgánu odejmout právnické osobě, proti které je vedeno trestní stíhání, povolení nebo jiné oprávnění k činnosti a navrhnout zrušení této právnické osoby podle jiného právního předpisu.

(8) Přiměřeně podle odstavců 1 až 7 se postupuje i v případě, že má dojít k zrušení, zániku nebo přeměně právnické osoby ve vykonávacím řízení.

(9) Orgán veřejné moci nebo osoba, které vedou podle jiných právních předpisů obchodní rejstřík nebo jiný zákonem určený rejstřík, registr nebo evidenci právnických osob, nezapíše zrušení nebo přeměnu právnické osoby do takového rejstříku, registru nebo evidence, ani neprovedou její výmaz bez povolení podle odstavce 3, ledaže se na zrušení nebo přeměnu právnické osoby hledí jako na platné podle odstavce 4.

(10) Pokud není splněna některá z podmínek umožňujících podle odstavců 1 až 9 zrušení nebo přeměnu právnické osoby, právnická osoba nezanikne.

(11) Přeměnou se pro účely tohoto zákona rozumí sloučení, splynutí nebo rozdělení právnické osoby, převod jmění na společníka, změna právní formy právnické osoby nebo přemístění sídla právnické osoby do zahraničí.

§ 33

Zajišťovací opatření

(1) Hrozí-li důvodná obava, že obviněná právnická osoba bude postupovat způsobem uvedeným v § 67 písm. c) trestního řádu, může již v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu obviněné právnické osobě dočasně pozastavit výkon jednoho nebo více předmětů činnosti nebo uložit omezení nakládání s majetkem této právnické osoby; přitom přihlédne i k důsledkům, které může mít uložení zajišťovacího opatření na třetí osoby.

(2) Předseda senátu a v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce může obviněné právnické osobě uložit omezení nakládání s jejím majetkem, je-li stíhána pro trestný čin, za který je třeba vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům právnické osoby očekávat uložení peněžitého trestu, a je-li obava, že výkon tohoto trestu bude zmařen nebo ztížen.

(3) Z důležitých důvodů může předseda senátu a v přípravném řízení soudce na návrh dotčené právnické osoby povolit provedení úkonu, který se týká majetku, na nějž se vztahují zajišťovací opatření podle odstavce 1 nebo 2.

(4) Zajišťovací opatření se zruší nebo omezí, jestliže již není pro účely řízení třeba nebo není třeba ve stanoveném rozsahu.

(5) Rozhodnutí podle odstavce 1, kterým byl právnické osobě dočasně pozastaven výkon jednoho nebo více předmětů činnosti, jakož i rozhodnutí o zrušení nebo omezení tohoto zajišťovacího opatření, se zašlou bez zbytečného odkladu orgánu udělujícímu povolení nebo jiné oprávnění k činnosti obviněné právnické osobě a v případě právnické osoby uvedené v § 17 odst. 4 také České národní bance.

(6) Právnická osoba, které bylo uloženo zajišťovací opatření podle odstavce 1 nebo 2, má právo kdykoliv žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti se musí neodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji právnická osoba, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí čtrnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

(7) Proti rozhodnutím uvedeným v odstavcích 1 až 6 je přípustná stížnost, jež má v případě rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajišťovacího opatření nebo povolení úkonu podle odstavce 3 odkladný účinek.

§ 34

Úkony právnické osoby

(1) Za právnickou osobu činí v řízení úkony ten, kdo je k tomu oprávněn v řízení před soudem podle občanského soudního řádu. Tato osoba musí prokázat své oprávnění k činění úkonů za právnickou osobu.

(2) Právnická osoba si může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu. V řízení může mít obviněná právnická osoba současně pouze jednoho zmocněnce.

(3) V řízení může za právnickou osobu činit úkony současně jen jedna osoba.

(4) Činit úkony v řízení nemůže osoba, která je obviněným, poškozeným nebo svědkem v téže věci. Pokud je v průběhu řízení zjištěna tato skutečnost, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce vyzve právnickou osobu, aby určila k provádění úkonů v dalším řízení jinou osobu; k určení takové osoby jí stanoví lhůtu zpravidla v délce 7 dnů.

(5) Není-li osoba uvedená v odstavci 4 určena ve stanovené lhůtě, nebo právnická osoba nemá osobu způsobilou činit úkony v řízení, popřípadě právnické osobě nebo jejímu zmocněnci prokazatelně nelze doručovat písemnosti, předseda senátu a v přípravném řízení soudce ustanoví právnické osobě opatrovníka. Osobu lze ustanovit opatrovníkem jen s jejím

souhlasem. Opatrovníkem nelze ustanovit osobu, o níž lze mít důvodně za to, že má takový zájem na výsledku řízení, který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy právnické osoby. Usnesení o ustanovení opatrovníka se oznamuje tomu, kdo je ustanovován opatrovníkem, a nevylučuje-li to povaha věci, též právnické osobě.

(6) Osoba uvedená v odstavci 1, zmocněnec a opatrovník mají v řízení stejná práva a povinnosti jako ten, proti němuž se vede trestní řízení.

(7) Nedostaví-li se osoba uvedená v odstavci 1, popřípadě zmocněnec obviněné právnické osoby nebo opatrovník, k hlavnímu líčení bez řádné omluvy, může soud hlavní líčení provést v jejich nepřítomnosti, byla-li obžaloba obviněné právnické osobě řádně doručena, byla-li včas a řádně k hlavnímu líčení předvolána, bylo-li dodrženo ustanovení o zahájení trestního stíhání a obviněná právnická osoba byla upozorněna na možnost prostudovat spis a učinit návrhy na doplnění vyšetřování.

(8) Má-li právnická osoba zmocněnce nebo byl-li jí určen opatrovník, písemnosti určené právnické osobě se doručují pouze tomuto zmocněnci nebo opatrovníkovi, pokud trestní řád nestanoví jinak.

§ 35 Obhájce

(1) Ustanovení § 34 nemá vliv na právo obviněné právnické osoby na obhajobu.

(2) Pro obviněnou právnickou osobu se nepoužijí ustanovení trestního řádu o nutné obhajobě.

§ 36 Předvolání, předvedení a pořádková pokuta

(1) Jestliže se osoba, která za právnickou osobu činí úkony podle § 34, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předvedena, pokud byla řádně předvolána.

(2) Jestliže osoba, která za právnickou osobu činí úkony podle § 34 odst. 1, 2 nebo 4, přes předchozí napomenutí ruší řízení nebo se k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu chová urážlivě, nebo pokud bez dostatečné omluvy neuposlechne příkazu nebo nevyhoví výzvě, které jí byly dány podle trestního řádu nebo podle tohoto zákona, může být právnické osobě, kterou zastupuje, předsedou senátu a v přípravném řízení státním zástupcem nebo policejním orgánem uložena pořádková pokuta do 500 000 Kč. Dopustí-li se jednání uvedeného ve větě první opatrovník, lze mu uložit pořádkovou pokutu do 50 000 Kč.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. Na rozhodování o stížnosti se obdobně použije § 146a trestního řádu.

§ 37 Výslech a závěrečná řeč v hlavním líčení a ve veřejném zasedání

(1) Koná-li se společné řízení proti právnické i fyzické osobě, vyslechně se při hlavním líčení a veřejném zasedání nejprve fyzická osoba a až poté zástupce právnické osoby.

(2) Při závěrečných řečech mluví po závěrečné řeči státního zástupce, poškozeného, zúčastněné osoby, popřípadě po jejich zmocněncích, obhájce právnické osoby, poté zástupce právnické osoby, obhájce fyzické osoby a fyzická osoba. Poslední slovo přednese nejprve zástupce právnické osoby a poté fyzická osoba.

§ 38

Výkon trestu zrušení právnické osoby

(1) Jakmile nabude právní moci rozsudek, kterým byl uložen trest zrušení právnické osoby, nařídí předseda senátu jeho výkon. V nařízení výkonu trestu jmenuje likvidátora. Právnická osoba vstupuje do likvidace ke dni právní moci odsuzujícího rozsudku, kterým byl uložen trest zrušení právnické osoby. Právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku nebo v jiném zákonem určeném rejstříku, registru nebo evidenci zaniká dnem výmazu z tohoto rejstříku, registru nebo evidence, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

(2) Při likvidaci právnické osoby se při výkonu trestu zrušení právnické osoby postupuje podle jiného právního předpisu upravujícího likvidaci právnické osoby zrušené soudem, nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) Předseda senátu může na návrh osoby, jež na tom osvědčí právní zájem, nebo i bez návrhu, nestanoví-li jiný právní předpis jinak, odvolat likvidátora, který porušuje své povinnosti, a nahradit ho jinou osobou.

§ 39

Výkon trestu zákazu plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži

Na výkon trestu zákazu plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži se přiměřeně užije ustanovení § 350 trestního řádu o výkonu trestu zákazu činnosti.

§ 40

Výkon trestu zákazu přijímání dotací a subvencí

Na výkon trestu zákazu přijímání dotací a subvencí se přiměřeně užije ustanovení § 350 trestního řádu o výkonu trestu zákazu činnosti.

§ 41

Výkon trestu uveřejnění rozsudku

(1) Jakmile nabude právní moci rozsudek, kterým byl uložen trest uveřejnění rozsudku, vyzve předseda senátu odsouzenou právnickou osobu, aby jej na své náklady a v určené lhůtě a v určeném rozsahu uveřejnila v jím určeném druhu veřejného sdělovacího prostředku.

(2) Neuveřejní-li odsouzená právnická osoba rozsudek způsobem uvedeným v odstavci 1, rozhodne předseda senátu o uložení pořádkové pokuty do 500 000 Kč. Tuto pořádkovou pokutu je možno uložit i opakovaně, a to až do doby splnění uložené povinnosti.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

ČÁST PÁTÁ **ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O PRÁVNÍM STYKU S CIZINOU**

§ 42

Dožádání

Na dožádání se přiměřeně použijí ustanovení hlavy dvacáté páté oddílu pátého trestního řádu. Pro stanovení příslušnosti k provedení dožádání orgánu cizího státu se přiměřeně užijí § 29 a 31, jinak se užije § 431 trestního řádu.

§ 43

Převzetí a předávání trestních věcí

Na převzetí trestního řízení vedeného v cizím státě proti právnické osobě, která má na území České republiky sídlo, a na předání trestního řízení vedeného v České republice proti právnické osobě se sídlem na území cizího státu se přiměřeně užijí ustanovení oddílu šestého hlavy dvacáté páté trestního řádu.

§ 44

Uznání a výkon rozhodnutí ve vztahu k cizině

(1) Cizozemským rozhodnutím se pro účely uznání a výkonu rozhodnutí cizího státu rozumí rozhodnutí vydané soudem jiného státu pro čin trestný i podle právního řádu České republiky, kterým byl uložen některý z trestů nebo ochranných opatření odpovídající trestům nebo ochranným opatřením uvedeným v § 15.

(2) Návrh na uznání cizozemského rozhodnutí směřujícího proti právnické osobě na území České republiky předloží na základě žádosti orgánu cizího státu Ministerstvo spravedlnosti příslušnému krajskému soudu, v jehož obvodu má obviněná právnická osoba sídlo. Pokud obviněná právnická osoba nemá na území České republiky sídlo, je k řízení příslušný Krajský soud v Praze. Jde-li o cizozemské rozhodnutí o majetku, je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodě se nachází majetek, věc nebo jiná majetková hodnota, kterých se cizozemské rozhodnutí týká.

(3) Soud příslušný k zajištění výkonu pravomocného rozsudku, na jehož základě má odsouzená právnická osoba se sídlem na území cizího státu vykonat trest nebo ochranné opatření, anebo jeho zbytek, může prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti požádat příslušný orgán tohoto státu o zajištění výkonu takového rozsudku na jeho území, a to za podmínek stanovených mezinárodní smlouvou závaznou pro Českou republiku i stát, na jehož území má odsouzená právnická osoba sídlo, a není-li takové mezinárodní smlouvy, za podmínek stanovených právním řádem tohoto cizího státu.

(4) Jinak se na uznání a výkon cizozemských rozhodnutí a předání výkonu rozhodnutí směřujícího proti právnické osobě do ciziny obdobně užijí ustanovení oddílu sedmého hlavy dvacáté páté trestního řádu.

§ 45

Uznání a výkon rozhodnutí o zajištění majetku nebo důkazního prostředku s členskými státy Evropské unie

(1) Na zajištění majetku právnické osoby v jiném členském státě Evropské unie (dále jen „jiný členský stát“) pro účely řízení vedeného proti právnické osobě v České republice a na uznání příkazu k zajištění majetku právnické osoby vydaného justičním orgánem jiného členského státu proti právnické osobě a zajištění výkonu rozhodnutí o uznání příkazu k zajištění se přiměřeně užíví § 460a až 460h a § 460m a 460n trestního řádu.

(2) Na zajištění důkazního prostředku v jiném členském státě pro účely řízení vedeného proti právnické osobě v České republice a na zajištění a předání důkazního prostředku do jiného členského státu pro účely řízení vedeného proti právnické osobě v tomto státě se přiměřeně užíví § 460a až 460d a § 460i až 460n trestního řádu.

§ 46

Uznání a výkon rozhodnutí o peněžitých sankcích a jiných peněžitých plněních s členskými státy Evropské unie

(1) Rozhodnutí jiného členského státu o peněžitých sankcích a jiných peněžitých plněních směřující vůči právnické osobě lze na území České republiky uznat a vykonat, pokud má odsouzená právnická osoba na území České republiky sídlo nebo majetek.

(2) K řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o peněžitých sankcích a jiných peněžitých plněních je příslušný okresní soud, v jehož obvodu má právnická osoba, vůči níž rozhodnutí směřuje, sídlo, jinak je příslušný okresní soud, v jehož obvodu má odsouzená právnická osoba majetek. Je-li podle věty první dána příslušnost několika soudů, koná řízení ten z nich, který jako první obdržel nebo mu bylo postoupeno rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde. Ke změně skutečností rozhodných pro určení místní příslušnosti okresního soudu nastalé po zahájení řízení se nepřihlíží.

(3) Je-li to zapotřebí pro zajištění řádného výkonu rozhodnutí o peněžitém trestu a jiných peněžitých plněních směřujícího vůči právnické osobě, může soud, který takové rozhodnutí vydal, předat toto rozhodnutí příslušnému orgánu jiného členského státu za účelem jeho uznání a výkonu, pokud má odsouzená právnická osoba v tomto jiném členském státě majetek nebo sídlo.

(4) Jinak se na uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu o peněžitých sankcích a jiných peněžitých plněních a na předání rozhodnutí o peněžitém trestu a jiných peněžitých plněních do jiného členského státu k uznání a výkonu, pokud směřují proti právnické osobě, obdobně užíví ustanovení oddílu devátého hlavy dvacáté páté trestního řádu.

§ 47

Uznání a výkon rozhodnutí ukládajících propadnutí nebo zabrání majetku, věcí nebo jiných majetkových hodnot s členskými státy Evropské unie

Na uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu ukládajícího propadnutí nebo zabrání majetku, věcí nebo jiných majetkových hodnot a na zaslání takového rozhodnutí do jiného členského státu, pokud směřují proti právnické osobě, se přiměřeně užíví ustanovení oddílu desátého hlavy dvacáté páté trestního řádu.

ČÁST ŠESTÁ ÚČINNOST

§ 48

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2012.

Němcová v. r.
Nečas v. r.

II/7

Zákon č. 341/2011 Sb. o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů

Obsah

ČÁST **PRVNÍ** - GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ (§ 1 - § 71)

ČÁST **DRUHÁ** - Změna trestního řádu (§ 72)

ČÁST **TŘETÍ** - Změna zákona o státním odborném dozoru nad bezpečností práce (§ 73)

ČÁST **ČTVRTÁ** - Změna zákona o požární ochraně (§ 74)

ČÁST **PÁTÁ** - Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (§ 75)

ČÁST **ŠESTÁ** - Změna zákona o některých dalších předpokladech pro výkon některých funkcí obsazovaných ustanovením nebo jmenováním příslušníků Policie České republiky a příslušníků Sboru nápravné výchovy (§ 76)

ČÁST **SEDMÁ** - Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky (§ 77)

ČÁST **OSMÁ** - Změna zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (§ 78)

ČÁST **DEVÁTÁ** - Změna zákona o důchodovém pojištění (§ 79)

ČÁST **DESÁTÁ** - Změna zákona o pozemních komunikacích (§ 80)

ČÁST **JEDENÁCTÁ** - Změna zákona o návykových látkách (§ 81)

ČÁST **DVANÁCTÁ** - Změna zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (§ 82)

ČÁST **TRINÁCTÁ** - Změna zákona o azylu (§ 83)

ČÁST **ČTRNÁCTÁ** - Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky (§ 84)

ČÁST **PATNÁCTÁ** - Změna zákona o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel (§ 85)

ČÁST **ŠESTNÁCTÁ** - Změna zákona o silničním provozu (§ 86)

ČÁST **SEDMNÁCTÁ** - Změna zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (§ 87)

ČÁST **OSMNÁCTÁ** - Změna zákona o finanční kontrole (§ 88)

ČÁST **DEVATENÁCTÁ** - Změna služebního zákona (§ 89)

ČÁST **DVACÁTÁ** - Změna zákona o dočasné ochraně cizinců (§ 90)

ČÁST **DVACÁTÁ PRVNÍ** - Změna zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních Sborů (§ 91)

ČÁST **DVACÁTÁ DRUHÁ** - Změna zákona o elektronických komunikacích (§ 93)

ČÁST **DVACÁTÁ TŘETÍ** - Změna zákona o inspekci práce (§ 94)

ČÁST **DVACÁTÁ ČTVRTÁ** - Změna zákona o nemocenském pojištění (§ 95)

ČÁST DVACÁTÁ PÁTÁ - Změna zákoníku práce (§ 96)

ČÁST DVACÁTÁ ŠESTÁ - Změna zákona o Policii České republiky (§ 97)

341/2011 Sb.

ZÁKON

ze dne 6. listopadu 2011

o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

HLAVA I

POSTAVENÍ A PŮSOBNOST GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

§ 1

(1) Zřizuje se Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen „inspekce“), která je ozbrojeným bezpečnostním sborem.

(2) V čele inspekce stojí ředitel inspekce (dále jen „ředitel“), kterého jmenuje a odvolává¹) na návrh vlády a po projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věcech bezpečnosti předseda vlády, jemuž je ředitel z výkonu své funkce odpovědný.

(3) Úkoly inspekce plní příslušníci inspekce vykonávající v inspekci službu podle zákona upravujícího služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů¹).

(4) Inspekce je organizační složkou státu a účetní jednotkou. Její příjmy a výdaje tvoří samostatnou kapitolu státního rozpočtu. Ředitel plní funkci vedoucího organizační složky státu.

§ 2

(1) Úkolem inspekce je vyhledávat, odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je

a) příslušník Policie České republiky, celník, příslušník Vězeňské služby České republiky anebo příslušník inspekce (dále jen „příslušník“),

b) zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Policii České republiky nebo v inspekci, nebo

c) zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Celní správě České republiky anebo Vězeňské službě České republiky, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů.

(2) Úkolem inspekce je vyšetřovat trestný čin

a) příslušníka Policie České republiky, celníka, příslušníka Vězeňské služby České republiky

nebo zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v Policii České republiky a

b) zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v Celní správě České republiky nebo Vězeňské službě České republiky, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů.

(3) Úkolem inspekce dále je u osob uvedených v odstavcích 1 a 2 provádět zkoušku spolehlivosti.

(4) Úkolem inspekce je sledování a vyhodnocování informací o protiprávní činnosti příslušníků Policie České republiky, příslušníků Vězeňské služby České republiky a příslušníků Celní správy České republiky. Inspekce navrhuje opatření pro předcházení této protiprávní činnosti.

(5) Úkolem inspekce je vydávat metodická doporučení pro činnost jednotlivých bezpečnostních sborů.

HLAVA II ZÁKLADNÍ POVINNOSTI

§ 3 Zdvořilost

Příslušník inspekce je při plnění úkolů inspekce povinen dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.

§ 4 Iniciativa

(1) Je-li bezprostředně ohrožen život, zdraví, svoboda osob anebo majetek nebo došlo-li k útoku na tyto hodnoty, je příslušník inspekce i v době mimo službu povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil.

(2) Příslušník inspekce nemá povinnost provést úkon nebo jiné opatření, jestliže

a) provádí jinou činnost, zejména

1. plní úkoly, při nichž používá operativně pátrací prostředky²⁾ nebo podpůrné operativně pátrací prostředky,
 2. pronásleduje pachatele trestného činu,
 3. zakročuje pod jednotným velením,
 4. vykonává šifrovou nebo kurýrní službu, při níž by mohlo dojít k ohrožení včasného předání šifrovaných zpráv nebo k ohrožení přepravovaných věcí,
 5. zajišťuje bezpečnost osob,
 6. provádí výcvik a přípravu k použití operativně pátracího prostředku nebo podpůrného operativně pátracího prostředku, nebo
 7. získává poznatky ze zájmového prostředí podle § 39,
- jejíž přerušení nebo nedokončení by mělo zřejmě závažnější následky než nesplnění této povinnosti,

b) jsou jeho schopnosti sníženy v důsledku jeho zdravotního stavu nebo vlivem léků anebo jiných látek tak, že řádné provedení nebo dokončení úkonu anebo jiného opatření by bylo ohroženo,

c) k provedení úkonu nebo jiného opatření nebyl odborně vyškolen nebo vycvičen a povaha úkonu nebo jiného opatření takové vyškolení nebo vycvičení vyžaduje, nebo

d) je zřejmé, že nemůže úkon nebo jiné opatření úspěšně dokončit.

(3) Pokud to okolnosti dovolují, je příslušník inspekce před provedením úkonu, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití (dále jen „zákrok“), povinen použít slov „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvy.

§ 5

Přiměřenost postupu

Příslušník inspekce je povinen

a) dbát, aby žádné osobě v důsledku jeho postupu nevznikla bezdůvodná újma,

b) dbát, aby jeho rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobě, jejíž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma,

c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

§ 6

Prokazování příslušnosti

(1) Při provádění úkonu je příslušník inspekce povinen prokázat svou příslušnost k inspekci služebním průkazem, služebním odznakem inspekce nebo vnějším označením příslušníka inspekce, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo.

(2) Pokud povaha nebo okolnosti úkonu neumožňují prokázat příslušnost způsobem podle odstavce 1, prokáže příslušník inspekce svou příslušnost k inspekci ústním prohlášením „generální inspekce“; to neplatí, brání-li povaha nebo okolnosti úkonu také ústnímu prohlášení. Způsobem podle odstavce 1 se příslušník inspekce prokáže ihned, jakmile to okolnosti úkonu dovolí.

§ 7

Poučování

Příslušník inspekce je povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejích právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, tuto osobu poučí nebo zajistí její poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí.

HLAVA III SPOLUPRÁCE A DALŠÍ VZTAHY INSPEKCE

§ 8

Inspekce při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.

§ 9

(1) Příslušník inspekce je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu inspekce oprávněn požadovat od orgánů a osob uvedených v § 8 věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby nemusí jeho žádosti vyhovět, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

(2) Inspekce může od bezpečnostních sborů a jiných státních orgánů požadovat, pokud je to nezbytné pro plnění konkrétního úkolu inspekce

a) technické a personální zabezpečení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebo operativně pátracích prostředků²); v žádosti doloží, že použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebo sledování osob a věcí bylo povoleno podle trestního řádu,

b) zajištění znaleckých posudků a odborných vyjádření, stop a dalších úkonů souvisejících s dokazováním v rámci trestního řízení,

c) součinnost při zajištění, zadržení nebo zatčení osoby, umístění osoby do cely nebo jiném omezení na svobodě a eskortování takové osoby, nebo

d) jinou součinnost, není-li schopna splnění konkrétního úkolu zajistit jinak.

HLAVA IV
OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY

§ 10

Pro omezení osobní svobody se použije obdobně § 24 zákona o Policii České republiky a pro omezení možnosti volného pohybu osoby připoutáním se použije obdobně § 25 zákona o Policii České republiky; kde se v těchto ustanoveních používá pojmu „policie“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona inspekce, a kde se v těchto ustanoveních používá pojmu „policista“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona příslušník inspekce.

§ 11

Zajištění osoby

(1) Příslušník inspekce je oprávněn zajistit osobu, která

a) svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život anebo zdraví jiných osob nebo majetek,

b) má být předvedena podle trestního řádu,

- c) při předvedení podle tohoto zákona kladla odpor nebo se pokusila o útěk, nebo
 - d) v budově inspekce úmyslně znečišťuje anebo poškozuje majetek nebo slovně uráží příslušníka inspekce anebo jinou osobu.
- (2) Příslušník inspekce po pominutí důvodu zajištění osobu bez zbytečného odkladu propustí.
- (3) Zajištění může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody.
- (4) O zajištění sepíše příslušník inspekce úřední záznam.

§ 12

Cely

Pro umístění osoby do cely a pro podmínky pobytu osoby v cele se použijí obdobně § 28 až 33 zákona o Policii České republiky; kde se v těchto ustanoveních používá pojmu „policie“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona inspekce, a kde se v těchto ustanoveních používá pojmu „policista“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona příslušník inspekce.

HLAVA V POSTUP VE VZTAHU K VĚCEM

§ 13

Vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby

- (1) Příslušník inspekce je oprávněn vyzvat osobu k vydání zbraně, hrozí-li nebezpečí, že jí bude neoprávněně užito k násilí nebo pohrůžce násilím. Po předchozí marné výzvě je příslušník inspekce oprávněn zbraň odebrat.
- (2) Příslušník inspekce je oprávněn provést prohlídku osoby a odebrat jí zbraň, pokud
- a) osobní svoboda osoby má být omezena,
 - b) proti ní směřuje zákrok, nebo
 - c) proti ní směřuje jiný úkon, hrozí nebezpečí, že bude klást odpor, a je podezření, že má u sebe zbraň.
- (3) O provedení prohlídky sepíše příslušník inspekce úřední záznam.
- (4) Osobě, která zbraň vydala nebo již byla odebrána, vystaví příslušník inspekce bez zbytečného odkladu potvrzení o odebrání zbraně.
- (5) Příslušník inspekce vydanou nebo odebranou zbraň vrátí, jestliže pominul důvod podle odstavce 1 nebo 2. Osoba je povinna vrácení zbraně potvrdit podpisem.

§ 14

Držení a používání nebezpečných látek a věcí

(1) Inspekce může pro účely výuky, výcviku, zkoušky, expertizní anebo znalecké činnosti, provádění zkoušky spolehlivosti nebo pro výkon jiné činnosti v rámci plnění úkolu nabývat, držet, přechovávat, vyrobit a používat nebezpečné látky a věci.

(2) Nebezpečnými látkami a věcmi se pro účely tohoto zákona rozumějí zejména omamné a psychotropní látky, jedy, padělky platebních prostředků, známek a cenných papírů nebo jiných listin, zboží neoznačené v rozporu s jiným právním předpisem nálepkami, kontrolními páskami nebo jinými předměty k jeho označení pro daňové účely nebo zboží označené v rozporu s jiným právním předpisem ochrannými známkami.

(3) Inspekce

a) přijme opatření k zamezení neoprávněnému anebo nahodilému přístupu k nebezpečným látkám a věcem nebo jejich neoprávněnému použití, zničení anebo ztrátě,

b) zpracuje a vede evidenci nebezpečných látek a věcí,

c) vede dokumentaci technicko-organizačních opatření k zajištění ochrany nebezpečných látek a věcí a k eliminaci rizik plynoucích z charakteru tohoto materiálu pro bezpečnost osob a majetku.

§ 15

Vstup do živnostenské provozovny

(1) Příslušník inspekce je při plnění konkrétního úkolu inspekce oprávněn vstupovat v živnostenské provozovně do prostor, u kterých lze mít důvodně za to, že se v nich zdržují fyzické osoby, a to i po skončení prodejní nebo provozní doby. Ustanovení trestního řádu upravující vstup do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek tím nejsou dotčena.

(2) Nelze-li jinak dosáhnout splnění konkrétního úkolu inspekce, je příslušník inspekce oprávněn za účelem vstupu do živnostenské provozovny tuto provozovnu otevřít nebo jiným způsobem si do ní zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

§ 16

Zastavení a prohlídka dopravního prostředku

(1) Příslušník inspekce je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku,

a) pronásleduje-li pachatele úmyslného trestného činu,

b) pátrá-li po pachateli úmyslného trestného činu nebo po věcech z takového trestného činu pocházejících anebo s takovým trestným činem souvisejících,

c) pátrá-li po hledané osobě,

d) pátrá-li po zbraních, střelivu, výbušninách, omamných a psychotropních látkách a jedech, nebo

e) pátrá-li po věcech pocházejících z trestné činnosti anebo souvisejících s trestnou činností, má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku taková osoba nebo věc nachází.

(2) Příslušník inspekce je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, má-li důvodné podezření, že používáním dopravního prostředku, na dopravním prostředku nebo v souvislosti s dopravním prostředkem byl spáchán trestný čin.

(3) Příslušník inspekce je oprávněn za účelem provedení prohlídky dopravní prostředek otevřít nebo jiným způsobem si do něj zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

§ 17

(1) Vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu inspekce, je příslušník inspekce oprávněn vyzvat každého, aby

a) po nezbytnou dobu nevstupoval na místo určené příslušníkem inspekce (dále jen „určené místo“),

b) se po nezbytnou dobu nezdržoval na určeném místě, nebo

c) po nezbytnou dobu setrval na určeném místě, hrozí-li závažné ohrožení života nebo zdraví.

(2) K vyznačení nebo ohraničení určeného místa může být použito technických prostředků. Je-li jako technický prostředek použit pás s označením „Generální inspekce bezpečnostních sborů“, považuje se za výzvu podle odstavce 1.

HLAVA VI KRÁTKODOBÁ OCHRANA OSOBY

§ 18

(1) Inspekce zajišťuje v souvislosti s plněním svých úkolů krátkodobou ochranu osoby.

(2) Krátkodobou ochranou osoby se pro účely tohoto zákona rozumí opatření zahrnující

a) fyzickou ochranu,

b) dočasnou změnu pobytu osoby,

c) použití zabezpečovací techniky, nebo

d) poradensko-preventivní činnost.

(3) Krátkodobou ochranu osoby poskytne inspekce v odůvodněných případech osobě,

ktelé zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí v souvislosti s plněním úkolů inspekce, avšak nelze jí poskytnout zvláštní ochranu a pomoc3); v odůvodněných případech se krátkodobá ochrana osoby poskytne také osobám blízkým osobě, které zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí v souvislosti s plněním úkolů inspekce.

(4) O poskytnutí krátkodobé ochrany osoby rozhoduje ředitel. V případě bezprostředně hrozícího útoku na život nebo zdraví osoby poskytne příslušník inspekce této osobě předběžně fyzickou ochranu a informuje o tom svého nadřízeného.

(5) Krátkodobou ochranu osoby nelze poskytovat bez souhlasu osoby, které má být poskytnuta.

§ 19

(1) Při zajišťování krátkodobé ochrany osoby je příslušník inspekce oprávněn provést prohlídku osoby, zavazadla, věci, dopravního prostředku nebo objektu nacházejících se v prostoru, ze kterého by bylo možno ohrozit bezpečnost chráněné osoby, a prohlídku takového prostoru.

(2) Prohlídku osoby podle odstavce 1 je příslušník inspekce oprávněn provést, jestliže tato osoba na jeho výzvu ihned neopustí prostor podle odstavce 1 nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Prohlídku objektu je příslušník inspekce oprávněn provést pouze se svolením vlastníka nebo uživatele. Bez uvedeného svolení je příslušník inspekce oprávněn provést prohlídku, je-li důvodné podezření, že z objektu hrozí útok na bezpečnost chráněné osoby.

(4) Prohlídka objektu, zavazadla, věci a dopravního prostředku nesmí sledovat jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby.

HLAVA VII POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ A ZBRANĚ

§ 20

Obecné ustanovení

Příslušník inspekce je oprávněn použít při zákroku donucovací prostředek a zbraň, k jejichž používání byl vycvičen.

§ 21

Donucovací prostředky

Donucovacími prostředky jsou

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek a jiný úderný prostředek,

- d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu⁴) s dočasně zneschopňujícími účinky,
- e) zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,
- f) úder střelnou zbraní,
- g) hrozba namířenou střelnou zbraní,
- h) varovný výstřel,
- i) pouta,
- j) prostředek k zamezení prostorové orientace.

§ 22

Obecné podmínky použití donucovacího prostředku

(1) Příslušník inspekce je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo při omezení osobní svobody.

(2) Před použitím donucovacího prostředku je příslušník inspekce povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu.

(3) Příslušník inspekce je oprávněn použít donucovací prostředek, který

- a) umožní dosažení účelu sledovaného zákrokem a
- b) je nezbytný k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zakročuje.

(4) Elektrický donucovací prostředek je příslušník inspekce oprávněn použít pouze, pokud by použití jiného donucovacího prostředku zjevně nebylo dostatečné k dosažení účelu sledovaného zákrokem.

(5) Příslušník inspekce při použití donucovacího prostředku dbá na to, aby nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.

§ 23

Použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace

Příslušník inspekce je oprávněn použít pouta a prostředek k zamezení prostorové orientace také při spoutání osoby

- a) zajištěné,
- b) zadržené²),

c) zatčené2),

d) dodávané do výkonu trestu odnětí svobody, nebo

e) převzaté příslušníkem inspekce k provedení procesních úkonů z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody,

je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku anebo ochrana veřejného pořádku nebo že se osoba pokusí o útěk. Příslušník inspekce je oprávněn použít pouta ke vzájemnému připoutání dvou nebo více osob. Prostředek k zamezení prostorové orientace je příslušník inspekce oprávněn použít pouze, nelze-li účelu úkonu dosáhnout jinak.

§ 24

Použití prostředku k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění jeho odjezdu

(1) Příslušník inspekce je oprávněn použít prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění jeho odjezdu

a) k zastavení vozidla, jehož řidič přes výzvu k zastavení vozidla podle jiného právního předpisu⁵⁾ vozidlo nezastaví, nebo

b) k zabránění odjezdu vozidla v rámci zákroku proti osobě, jejíž osobní svoboda má být omezena, lze-li předpokládat, že se tato osoba pokusí vozidlo použít k útěku.

(2) Příslušník inspekce při použití prostředku k násilnému zastavení vozidla dbá, aby nedošlo k ohrožení života nebo zdraví jiných osob a aby život nebo zdraví osoby, proti které směřuje zákrok, byly ohroženy jen v nezbytné míře.

§ 25

Použití zbraně

(1) Příslušník inspekce je oprávněn použít zbraň

a) v nutné obraně nebo v krajní nouzi,

b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,

c) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,

d) nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku,

e) aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor,

f) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu danou podle jiného právního předpisu⁵⁾ nezastaví,

g) jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu příslušníka inspekce směřujícího k zajištění

bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo

h) ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby.

(2) Použití zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až f) je přípustné pouze za podmínky, že užití donucovacího prostředku by bylo zřejmě neúčinné.

(3) Před použitím zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až e) je příslušník inspekce povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito zbraně. Od výzvy lze upustit v případě, že je ohrožen život anebo zdraví příslušníka inspekce nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(4) Při použití zbraně je příslušník inspekce povinen dbát nutné opatrnosti, zejména neohrozit život jiných osob a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.

(5) Zbraní podle této hlavy se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu⁴⁾ s dočasně zneschopňujícími účinky, zbraň bodná a sečná.

§ 26

Povinnosti příslušníka inspekce po použití donucovacího prostředku nebo zbraně

(1) Po použití donucovacího prostředku nebo zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, je příslušník inspekce povinen ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Dále je povinen učinit neodkladné úkony nebo jiná opatření, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití zbraně.

(2) Zákrok, při kterém bylo použito donucovacího prostředku nebo zbraně, je příslušník inspekce povinen bezodkladně ohlásit svému nadřízenému a sepsat o něm úřední záznam s uvedením důvodu, průběhu a výsledku jejich použití. Úřední záznam se neseписuje při použití pout podle § 23.

(3) Inspekce vyrozumí bez zbytečného odkladu příslušného státního zástupce o zranění anebo usmrcení osoby nebo o škodě nikoli nepatrné⁶⁾, způsobených použitím donucovacího prostředku nebo zbraně.

§ 27

Zvláštní omezení

Při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou anebo se zjevnou chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let nesmí příslušník inspekce použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický ani jiný obdobný dočasně zneschopňující prostředek, obušek ani jiný úderný prostředek, vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu⁴⁾ s dočasně zneschopňujícím účinkem, úder střelnou zbraní, hrozbu namířenou střelnou zbraní, varovný výstřel a zbraň, vyjma případů, kdy útok takové osoby bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví příslušníka inspekce anebo jiné osoby nebo hrozí větší škoda⁶⁾ na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak.

§ 28

Zárok pod jednotným velením

(1) Při zároku pod jednotným velením rozhoduje o použití donucovacího prostředku a zbraně velitel zakročující jednotky. O použití donucovacího prostředku a zbraně může na místě zároku rozhodnout také nadřízený tohoto velitele, který tímto rozhodnutím přebírá velení do ukončení zároku. Rozhodnutí velitele zakročující jednotky a jeho nadřízeného o použití donucovacího prostředku nebo zbraně musí být zadokumentováno záznamovou technikou se zvukem nebo v listinné podobě.

(2) Rozhodnutím podle odstavce 1 přechází na toho, kdo rozhodnutí učinil, odpovědnost za splnění povinností podle § 26.

HLAVA VIII
PRÁCE S INFORMACEMI

§ 29

Obecná ustanovení o zpracovávání informací

(1) Inspekce zpracovává v souladu s tímto zákonem a jiným právním předpisem informace včetně osobních údajů v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů.

(2) Zpracovávané informace musí inspekce zabezpečit před neoprávněným přístupem, změnou, zničením, ztrátou anebo odcizením, zneužitím nebo jiným neoprávněným zpracováním. Inspekce dále učiní nezbytná opatření pro zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozovaného informačního systému. Tímto nejsou dotčeny povinnosti podle jiného právního předpisu.

§ 30

Podání vysvětlení

(1) Příslušník inspekce může při plnění svých úkolů požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro

a) odhalení trestného činu a jeho pachatele,

b) vypátrání hledané osoby anebo věci, nebo

c) přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné inspekci,
a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení.

(2) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě podle odstavce 1, může být předvedena. O předvedení sepíše příslušník inspekce úřední záznam.

(3) Úřední záznam o podání vysvětlení je příslušník inspekce povinen sepsat bez zbytečného odkladu po dostavení se osoby na výzvu nebo po jejím předvedení; předvedenou osobu po sepsání tohoto záznamu příslušník inspekce propustí.

(4) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna.

(5) Osoba může vysvětlení odepřít, pokud by jí sobě anebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.

(6) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje inspekce. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

§ 31

Pořizování záznamů

Inspekce může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných, a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.

§ 32

Prokázání totožnosti

(1) Prokázáním totožnosti se rozumí prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla a státní příslušnosti. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti.

(2) Příslušník inspekce je oprávněn při plnění svých úkolů vyzvat k prokázání totožnosti osobu

- a) podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,
- b) bezdůvodně se zdržující v bezprostřední blízkosti objektu inspekce nebo v místě, z něhož lze tento objekt účinně ohrozit,
- c) od níž je požadováno podání vysvětlení,
- d) odpovídající popisu hledané osoby,
- e) vstupující do místa, kam je příslušníkem inspekce zakázán vstup, nebo z tohoto místa vycházející,
- f) zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu,
- g) v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby,
- h) která má být předvedena na žádost příslušného orgánu podle trestního řádu,

i) která je oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu nebo jiné skutečnosti důležité pro plnění úkolů inspekce, nebo

j) při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné k vyhledávání, odhalování, prověřování anebo vyšetřování trestné činnosti příslušníků nebo zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce v Policii České republiky, Celní správě České republiky, Vězeňské službě České republiky nebo v inspekci (dále jen „zaměstnanec“).

(3) Odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné součinnosti a příslušník inspekce nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn tuto osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti. Potřebnou součinnost k prokázání totožnosti příslušník inspekce poskytne způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.

(4) Nelze-li totožnost předvedené osoby zjistit na základě sdělených údajů ani v dostupných evidencích, je příslušník inspekce oprávněn získat informace potřebné k jejímu ztotožnění snímáním daktyloskopických otisků, zjišťováním tělesných znaků, měřením těla, pořizováním obrazových, zvukových a jiných záznamů a odebíráním biologických vzorků umožňujících získání informací o genetickém vybavení.

(5) Nelze-li úkon podle odstavce 4 pro odpor osoby provést, je příslušník inspekce oprávněn tento odpor překonat. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu. Překonat odpor osoby nelze, jde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity.

(6) Byla-li postupem podle odstavců 2 až 5 zjištěna pohřešovaná osoba nebo hledaná osoba, příslušník inspekce o této skutečnosti vyrozumí Policii České republiky.

§ 33

(1) Předvedení osoby nesmí překročit dobu nezbytnou pro zjištění její totožnosti. Nejistí-li příslušník inspekce totožnost osoby do 24 hodin od předvedení, je povinen ji propustit.

(2) O úkonech a opatřeních provedených podle § 32 sepíše příslušník inspekce úřední záznam.

§ 34

Získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace

(1) Inspekce může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření⁷⁾ pro spáchání úmyslného trestného činu, snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení.

(2) Nelze-li úkon podle odstavce 1 pro odpor osoby provést, je příslušník inspekce po předchozí marné výzvě oprávněn tento odpor překonat. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu. Překonat odpor osoby nelze, jde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity.

(3) Nelze-li úkon podle odstavce 1 provést na místě, je příslušník inspekce oprávněn osobu předvést k jeho provedení. Po provedení úkonu příslušník inspekce osobu propustí.

(4) O provedených úkonech sepíše příslušník inspekce úřední záznam.

(5) Inspekce osobní údaje získané podle odstavce 1 předá včetně všech souvisejících pravomocných rozhodnutí v trestním řízení Policii České republiky pro plnění jejích úkolů. Pokud by předání informací ohrozilo plnění úkolů inspekce, předá je až poté, co ohrožení pomine.

§ 35

Získávání informací z evidencí

(1) Inspekce může v rozsahu nezbytném pro plnění konkrétního úkolu žádat od správce evidence nebo zpracovatele poskytnutí informací z evidence provozované na základě jiného právního předpisu. Správce evidence nebo zpracovatel poskytne informace bezplatně a bez zbytečného odkladu; to neplatí, stanoví-li jiný právní předpis pro poskytnutí informací inspekci (jiný režim8).

(2) Inspekce může v rozsahu nezbytném pro plnění konkrétního úkolu žádat poskytnutí informací z evidence vedené Policií České republiky, Celní správou České republiky nebo Vězeňskou službou České republiky; tím není dotčena povinnost mlčenlivosti podle daňového řádu. Policie České republiky, Celní správa České republiky a Vězeňská služba České republiky informace nepředá, pokud by to ohrozilo plnění jejích úkolů.

(3) Inspekce může v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu žádat od správce evidence nebo zpracovatele poskytnutí informací z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby8), agendového informačního systému evidence občanských průkazů9), agendového informačního systému evidence cestovních dokladů10), agendového informačního systému evidence diplomatických a služebních pasů10), agendového informačního systému evidence obyvatel11), evidence údajů o mýtném12), katastru nemovitostí13), základního registru obyvatel14), základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci14), základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí14), základního registru agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností14), informačního systému územní identifikace14), registru silničních vozidel15), centrálního registru silničních vozidel 15), registru historických a sportovních vozidel15), registru řidičů5) a centrálního registru řidičů5) způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup; v případě agendového informačního systému evidence občanských průkazů a agendového informačního systému evidence cestovních dokladů lze informace poskytnout pouze způsobem umožňujícím nepřetržitý přístup; v případě databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby se informace poskytne ve formě a v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem8).

(4) Inspekce žádá o poskytnutí informací podle odstavců 1 až 3 a § 36 odst. 3 způsobem, který umožní inspekci uchovávat identifikační údaje o příslušníku inspekce, který o poskytnutí informací žádal, a o účelu, k němuž bylo o poskytnutí informací žádáno, nejméně po dobu 5 let. O skutečnostech podle věty první jsou správce evidence nebo zpracovatel povinni zachovávat mlčenlivost.

(5) Za účelem zajištění ochrany osoby, o níž lze důvodně předpokládat, že by mohl být ohrožen její život nebo zdraví, za účelem pátrání po hledané osobě nebo za účelem zabránění vyrazení činnosti inspekce může inspekce prostřednictvím Ministerstva vnitra žádat od zpracovatele nebo správce evidence vedené na základě jiných právních předpisů, aby inspekci oznamovali každý výdej osobních údajů.

§ 36

Pátrání po hledaných osobách a věcech

(1) Inspekce může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, zahájit pátrání po hledaných osobách a věcech.

(2) Inspekce může pro účely pátrání po hledaných osobách a věcech žádat o

a) součinnost Policii České republiky a

b) zanesení údajů o těchto osobách a věcech do evidencí vedených Policií České republiky; inspekce je povinna neprodleně informovat Policii České republiky o ukončení pátrání.

(3) Inspekce může pro účely zahájeného pátrání po konkrétní hledané osobě nebo za účelem zjištění totožnosti osoby neznámé totožnosti anebo totožnosti nalezené mrtvolky žádat poskytnutí provozních a lokalizačních údajů od právnické nebo fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup, nestanoví-li jiný právní předpis⁸⁾ jinak.

(4) Inspekce může pro účely zahájeného pátrání po konkrétní hledané osobě žádat od

a) banky předávání dat o době a místě použití elektronického platebního prostředku hledané osoby,

b) zdravotní pojišťovny nebo zdravotnického zařízení poskytnutí informací o době a místě poskytnutí zdravotní péče této osobě.

(5) Informace získané podle odstavců 3 a 4 lze použít pouze pro účely zjištění doby a místa pobytu hledané osoby.

§ 37

Předávání informací

(1) Inspekce předává Policii České republiky, Vězeňské službě České republiky, Celní správě České republiky, zpravodajským službám České republiky, Vojenské policii a dalším orgánům veřejné správy informace včetně osobních údajů a informací zpracovávaných v evidencích inspekce, které získala při plnění svých úkolů, je-li to nezbytné pro plnění úkolů v rámci jejich působnosti.

(2) Inspekce předá bez zbytečného odkladu řediteli bezpečnostního sboru informace o skutečnostech zjištěných při plnění svých úkolů, na jejichž základě lze příslušníka zprostit výkonu služby 1), nebo přijmout jiné rozhodnutí ve věcech služebního poměru; je-li tímto příslušníkem ředitel bezpečnostního sboru, předá inspekce informace jeho nadřízenému

služebnímu funkcionáři.

(3) Inspekce informace podle odstavců 1 a 2 nepředá, pokud by to ohrozilo plnění jejích úkolů.

Získávání poznatků o trestné činnosti

§ 38

(1) Inspekce před zahájením úkonů trestního řízení z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu jiné osoby anebo orgánu za účelem získání poznatků o trestné činnosti vyhledává, odhaluje, a je-li to třeba, i dokumentuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož vyšetřování spadá do působnosti inspekce nebo státního zástupce.

(2) Příslušník inspekce při výkonu činností podle odstavce 1

a) postupuje podle tohoto zákona, za využití oprávnění a prostředků v něm uvedených,

b) předchází trestné činnosti.

§ 39

Zájmové prostředí

(1) Zájmovým prostředím se pro účely tohoto zákona rozumí prostředí, v němž lze důvodně předpokládat získání poznatků důležitých pro zamezování, odhalování a dokumentování trestných činů, jejichž vyšetřování spadá do působnosti inspekce nebo státního zástupce, ke zjišťování jejich pachatelů a k předcházení těmto trestným činům.

(2) Získávání poznatků ze zájmového prostředí je činnost příslušníka inspekce, který se zastíráním skutečného účelu své činnosti aktivně vyhledává, dokumentuje a vyhodnocuje poznatky o zájmovém prostředí a osobách v něm se pohybujících. V rámci této činnosti je příslušník inspekce oprávněn využívat podpůrné operativně pátrací prostředky.

§ 40

Inspekce může pro účely trestního řízení nebo pro účely zahájení trestního řízení žádat od správce daně informace získané při správě daní, je-li to nezbytné pro plnění konkrétního úkolu v oblasti boje proti korupci, terorismu, organizovanému zločinu, daňové, finanční a závažné hospodářské kriminalitě a legalizaci výnosů z trestné činnosti. Poskytnutí informací podle tohoto ustanovení není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.

§ 41

Zkouška spolehlivosti

(1) Příslušník inspekce je oprávněn k předcházení, zamezování a odhalování protiprávního jednání provést u příslušníka nebo zaměstnance (dále jen „zkoušená osoba“) zkoušku spolehlivosti.

(2) Zkouška spolehlivosti spočívá v navození situace, kterou je zkoušená osoba povinna řešit.

(3) Prováděním zkoušky spolehlivosti nesmí dojít k bezprostřednímu ohrožení nebo poškození života nebo zdraví osob, jejich majetku anebo k omezení svobody osob. Při provádění zkoušky spolehlivosti musí být zachována lidská důstojnost.

(4) Na základě žádosti příslušníka inspekce může zkoušku spolehlivosti provést se svým souhlasem i jiná osoba. V takovém případě je tato osoba povinna řídit se pokyny příslušníka inspekce; příslušník inspekce za její činnost odpovídá.

(5) Příslušník inspekce nebo jiná osoba provádějící zkoušku spolehlivosti mohou při zkoušce spolehlivosti sdělovat nepravdivé údaje.

(6) Průběh zkoušky spolehlivosti se dokumentuje obrazovým a zvukovým záznamem. O zkoušce spolehlivosti inspekce pořídí úřední záznam.

(7) O provedení zkoušky spolehlivosti, při které se zkoušená osoba dopustila protiprávního jednání, inspekce zkoušenou osobu bez zbytečných průtahů prokazatelně informuje a předá jedno vyhotovení záznamů pořízených podle odstavce 6 příslušnému bezpečnostnímu sboru, který je povinen záznamy založit do osobního spisu zkoušené osoby. Informování a předání záznamů inspekce neprovede, pokud by tím ohrozila plnění úkolů konkrétního trestního řízení nebo plnění úkolu v oblasti kontroly inspekce. V takovém případě však inspekce zkoušenou osobu informuje a záznamy předá poté, co ohrožení pomine. Zkoušená osoba, která se při zkoušce spolehlivosti dopustila protiprávního jednání, má po informování právo nahlížet do záznamů pořízených podle odstavce 6.

(8) Jednání příslušníka inspekce nebo jiné osoby provádějící zkoušku spolehlivosti, které naplňuje znaky přestupku nebo jiného správního deliktu, není přestupkem ani jiným správním deliktem, pokud je takové jednání nezbytné k dosažení účelu zkoušky spolehlivosti a bezprostředně neohrozí ani nepoškodí zájmy uvedené v odstavci 3.

(9) Jednou za půl roku inspekce v souhrnné zprávě sdělí příslušnému bezpečnostnímu sboru jména zkoušených osob, které se při zkoušce spolehlivosti nedopustily protiprávního jednání.

§ 42

Podpůrné operativně pátrací prostředky

(1) Inspekce používá při plnění svých úkolů podpůrné operativně pátrací prostředky podle § 72 zákona o Policii České republiky; pro použití těchto prostředků se použijí obdobně § 72 až 77 zákona o Policii České republiky. Kde se v těchto ustanoveních používá pojmu „policie“ nebo „ministerstvo“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona inspekce, kde se používá pojmu „ministr“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona ředitel, a kde se používá pojmu „policista“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona příslušník inspekce.

(2) Inspekce může požádat Policii České republiky nebo Ministerstvo vnitra o součinnost při opatření nebo vydání krycího dokladu.

Zpracovávání osobních údajů při plnění úkolů inspekce

§ 43

Inspekce může při plnění svých úkolů

- a) zpracovávat nepřesné nebo neověřené osobní údaje; pokud je to možné, inspekce osobní údaje takto označí,
- b) zpracovávat osobní údaje i k jinému účelu, než ke kterému byly shromážděny,
- c) shromažďovat osobní údaje otevřeně i utajeným způsobem nebo pod záminkou jiného účelu anebo jiné činnosti,
- d) sdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům, za účelem předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů.

§ 44

(1) Inspekce může zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají (dále jen „subjekt údajů“), pokud je to nezbytné pro plnění úkolů inspekce.

(2) Inspekce může shromažďovat údaje o rasovém původu, náboženském nebo politickém přesvědčení, o příslušnosti k zákonem nezakázanému sdružení nebo sexuálnímu chování, pokud je to nezbytné pro účely šetření konkrétního trestného činu nebo správního deliktu.

§ 45

Při zpracovávání osobních údajů inspekce

- a) stanoví účel, k němuž mají být osobní údaje zpracovávány,
- b) neprodleně ohlásí Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) zřízení každé evidence obsahující osobní údaje; součástí tohoto ohlášení je název organizační části odpovědné za zpracovávání osobních údajů, účel evidence, kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají, a popis opatření k zajištění požadované ochrany osobních údajů.

§ 46

(1) Inspekce uchovává osobní údaje po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Pomine-li tento účel, osobní údaje zlikviduje.

(2) Inspekce osobní údaje nezlikviduje, jsou-li dále využívány při plnění úkolu podle tohoto zákona nebo se jedná o osobní údaje, které jsou součástí spisového materiálu, bez ohledu na to, zda jsou zpracovány v listinné nebo automatizované podobě.

(3) Před likvidací podle odstavce 1 inspekce osobní údaje předá Policii České

republiky, pokud to neohroží plnění úkolů inspekce.

§ 47

Předávání nebo zpřístupňování osobních údajů

(1) Inspekce při plnění svých úkolů předává nebo zpřístupňuje osobní údaje,

a) stanoví-li tak tento zákon nebo jiný právní předpis, mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“), nebo přímo použitelný předpis Evropské unie,

b) je-li předání nebo zpřístupnění osobních údajů nezbytné k odstranění závažného ohrožení bezpečnosti osob nebo veřejného pořádku, nebo

c) je-li to ve prospěch osoby, k níž se osobní údaje vztahují, a tato osoba dala k předání nebo zpřístupnění souhlas nebo lze její souhlas na základě okolností důvodně předpokládat.

(2) V případě podle odstavce 1 písm. a) lze osobní údaje předat příjemci bez žádosti, nestanoví-li jiný právní předpis, mezinárodní smlouva nebo přímo použitelný předpis Evropské unie jinak. V případě podle odstavce 1 písm. b) lze osobní údaje předat příjemci bez žádosti. V případě podle odstavce 1 písm. c) lze osobní údaje předat příjemci na základě jeho písemné žádosti, která musí obsahovat účel, pro který mají být osobní údaje předány.

(3) Je-li to možné, připojí se k předávaným osobním údajům informace o pravomocných rozhodnutích orgánů činných v trestním řízení, pokud k těmto údajům mají vztah.

(4) Nepravdivé nebo nepřesné osobní údaje nelze předávat; neověřené osobní údaje se při předávání označí a uvede se míra jejich spolehlivosti. Dojde-li k předání nepravdivých nebo nepřesných osobních údajů, inspekce o tom bez zbytečného odkladu informuje příjemce těchto údajů.

(5) Příjemce osobních údajů je oprávněn zpracovávat osobní údaje k jinému účelu, než ke kterému byly předány nebo zpřístupněny, za podmínky, že inspekce s tímto zpracováním souhlasí.

(6) Inspekce může i bez žádosti předat nebo zpřístupnit osobní údaje do zahraničí při předcházení trestné činnosti, prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, nebo odhalování a vyšetřování trestných činů

a) mezinárodní organizaci Interpol,

b) Evropskému policejnímu úřadu,

c) zahraničnímu bezpečnostnímu sboru, nebo

d) příslušnému orgánu nebo instituci členského státu Evropské unie v rozsahu a za účelem stanoveným mezinárodní smlouvou nebo předpisy Evropské unie o policejní spolupráci.

(7) Inspekce může při předání nebo zpřístupnění osobních údajů jinému státu nebo

mezinárodní organizaci stanovit podmínky vyplývající z tohoto nebo jiného zákona týkající se zpracování předaných nebo zpřístupněných osobních údajů.

(8) Inspekce dále může

- a) vyslovit souhlas, aby byly prostřednictvím jiného státu nebo mezinárodní organizace předány osobní údaje, které inspekce tomuto státu nebo mezinárodní organizaci předala, třetímu státu nebo mezinárodní organizaci; takový souhlas může být udělen i obecně,
- b) požadovat od jiného státu nebo mezinárodní organizace informace o zpracování předaných osobních údajů.

(9) K předání osobních údajů do zahraničí podle tohoto zákona se nevyžaduje povolení Úřadu podle jiného právního předpisu.

§ 48

Zpracování osobních údajů předávaných v rámci Evropské unie

(1) Inspekce v souladu s příslušným předpisem Evropské unie o policejní spolupráci zpracovává při plnění svých úkolů osobní údaje zpřístupněné nebo předávané

- a) členským státem Evropské unie anebo státem přidruženým mezinárodní smlouvou k provádění schengenských předpisů (dále jen „přidružený stát“) nebo zpřístupněné nebo předávané do členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu, nebo
- b) orgánem zřízeným na základě Smlouvy o Evropské unii anebo Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „evropský orgán“) nebo informačním systémem zřízeným na základě Smlouvy o Evropské unii anebo Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „evropský informační systém“) nebo zpřístupněné nebo předávané evropskému orgánu anebo evropskému informačnímu systému, v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem.

(2) Inspekce při zpracování osobních údajů zpřístupněných nebo předaných podle odstavce 1 dodržuje podmínky stanovené předávajícím orgánem na základě příslušného předpisu Evropské unie o policejní spolupráci.

(3) Je-li k dodržení podmínky stanovené příslušným předpisem Evropské unie o policejní spolupráci třeba souhlas nebo vyjádření členského státu Evropské unie, přidruženého státu nebo evropského orgánu, inspekce stanoví tomuto členskému státu Evropské unie, přidruženému státu nebo evropskému orgánu přiměřenou lhůtu, ve které má zaslat souhlas nebo vyjádření, a upozorní jej, že pokud ve stanovené lhůtě své vyjádření nezašle, má se za to, že s dalším předpokládaným postupem souhlasí.

§ 49

Přístup k údajům Schengenského informačního systému a vkládání údajů do tohoto systému

(1) Inspekce může v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů využívat údaje z informačního systému vytvořeného státy, které jsou vázány mezinárodními smlouvami o odstraňování kontrol na společných hranicích a s nimi souvisejícími předpisy Evropské unie, a

v těchto údajích vyhledávat.

(2) Údaje určené k vložení do informačního systému podle odstavce 1 předává inspekce Policejnímu prezidiu České republiky.

§ 50

Zveřejňování osobních údajů

Inspekce může zveřejňovat osobní údaje v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů.

§ 51

Prověřování potřebnosti dalšího zpracovávání osobních údajů

(1) Inspekce nejméně jednou za 3 roky prověří, jsou-li osobní údaje zpracovávány pro účely plnění jejích úkolů pro toto plnění nadále potřebné.

(2) Orgány činné v trestním řízení, Ministerstvo spravedlnosti, Ústavní soud a Kancelář prezidenta republiky inspekci v mezích své působnosti informují pro účely prověřování podle odstavce 1 o svých pravomocných rozhodnutích, promlčení trestního stíhání, výkonu trestu nebo o rozhodnutích prezidenta republiky týkajících se trestního řízení, trestů nebo udělené amnestie anebo milosti.

§ 52

Informování o osobních údajích a oprava nepravdivých nebo nepřesných osobních údajů

(1) Inspekce na písemnou žádost sdělí žadateli bezplatně osobní údaje vztahující se k jeho osobě, a to do 60 dnů od jejího doručení. U osobních údajů zpřístupněných nebo předávaných podle § 48 odst. 1 také uvede, zda byly předány nebo zpřístupněny dalšímu příjemci a povahu takového příjemce.

(2) Inspekce na písemnou žádost provede neprodleně a bezplatně

a) opravu, likvidaci, blokování nebo doplnění nepravdivých anebo nepřesných osobních údajů vztahujících se k osobě žadatele, nebo žadateli poskytne vysvětlení; pokud by opravou, likvidací, blokováním nebo doplněním osobních údajů bylo ohroženo zajištění bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti nebo předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů¹⁶) (dále jen „chráněný zájem“), může inspekce místo těchto operací připojit k souboru opravné prohlášení,

b) označení údajů vztahujících se k osobě žadatele, jestliže žadatel popírá jejich přesnost a nelze zjistit, zda jsou přesné nebo nikoli; toto označení se odstraní pouze se souhlasem žadatele nebo na základě rozhodnutí příslušného soudu anebo Úřadu.

(3) Novou žádost v téže věci lze podat nejdříve po uplynutí 6 měsíců od podání žádosti předchozí.

(4) Inspekce žádostem podle odstavců 1 a 2 nevyhoví, popřípadě vyhoví pouze částečně, pokud by sdělením došlo k ohrožení

- a) chráněného zájmu,
- b) utajovaných informací, nebo
- c) oprávněných zájmů třetí osoby.

(5) O vyřízení žádosti inspekce žadatele písemně informuje. Informace o vyřízení žádosti obsahuje odůvodnění, s výjimkou případů, kdy se žadateli vyhovuje v plném rozsahu. Pokud by vyhověním žádosti nebo sdělením o nevyhověním žádosti došlo k ohrožení chráněného zájmu, inspekce žadatele písemně vyrozumí o tom, že nezpracovává žádné osobní údaje vztahující se k jeho osobě. Informace o vyřízení žádosti musí obsahovat poučení o tom, že žadatel má právo obrátit se na Úřad.

(6) Na postup při vyřizování žádosti se nepoužijí ustanovení správního řádu o správním řízení.

§ 53

Při zpracovávání osobních údajů bez vědomí subjektu údajů sdělí inspekce tomuto subjektu v okamžiku, kdy není ohroženo plnění úkolů inspekce, že pro své potřeby zpracovává jeho osobní údaje. Sdělení učinit nemusí,

- a) jsou-li tyto údaje zlikvidovány bez zbytečného odkladu po zániku uvedeného ohrožení, nebo
- b) pokud by sdělení těchto údajů bylo spojeno s neúměrným úsilím.

HLAVA IX MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

§ 54

Pro mezinárodní spolupráci se použijí obdobně § 89, 91, § 92 odst. 1, § 92 odst. 2 písm. a) až e), § 92 odst. 3, 5 a 6 a § 93 a 94 zákona o Policii České republiky; kde se v těchto ustanoveních používá pojmu „policejní prezident“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona ředitel, kde se používá pojmu „policie“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona inspekce, kde se používá pojmu „úkoly policie“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona úkoly inspekce, a kde se používá pojmu „ministr“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona předseda vlády.

HLAVA X NÁHRADA ŠKODY A NÁHRADA ZA POSKYTNUTÍ VĚCNÉ POMOCI

§ 55

Pro náhradu škody a náhradu za poskytnutí věcné pomoci se použijí obdobně § 95 a 96 zákona o Policii České republiky; kde se v těchto ustanoveních používá pojmu „policie“ nebo „ministerstvo“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona inspekce, a kde se používá pojmu „policista“, rozumí se tím pro účely tohoto zákona příslušník inspekce.

HLAVA XI KONTROLA

§ 56

(1) Každý může upozornit inspekci na

- a) nedostatky v činnosti bezpečnostního sboru, na něž se vztahuje působnost inspekce, nebo
- b) skutečnost, že se příslušník nebo zaměstnanec dopustil jednání, které naplňuje znaky trestného činu, kázeňského přestupku nebo jiného správního deliktu.

(2) Inspekce musí upozornění přijmout. Inspekce do 30 dnů ode dne přijetí upozornění vyrozumí toho, kdo jej učinil, o přijatých opatřeních, pokud o toto vyrozumění osoba požádá. Oznámení protiprávního jednání podle trestního řádu tímto není dotčeno.

§ 57

Kontrola činnosti inspekce

(1) Kontrolu činnosti inspekce, včetně kontroly použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle trestního řádu vykonává Poslanecká sněmovna, která k tomu účelu zřizuje kontrolní orgán. Kontrolní orgán se skládá z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou.

(2) Kontrolní orgán provádí kontrolu podle odstavce 1 v organizačních částech inspekce. Podmínkou zahájení kontroly je vyrozumění předsedy vlády o této kontrole.

(3) Ředitel předkládá kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně zprávu o použití prostředků podle odstavce 1 a dále též na jeho žádost informace o použití těchto prostředků. Tím není dotčeno právo kontrolního orgánu požadovat informace a účast na jednání kontrolního orgánu od jiných osob.

(4) Ředitel předkládá vládě, výboru Poslanecké sněmovny příslušnému ve věcech bezpečnosti a kontrolnímu orgánu jednou ročně zprávu o činnosti inspekce a analýzu použití úkonů podle odstavce 1.

HLAVA XII SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 58

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) úmyslně na místě veřejnosti přístupném neoprávněně užívá na vozidle zvláštní označení používané na služebních vozidlech inspekce anebo označení s ním zřejmě zaměnitelné,
- b) úmyslně na místě veřejnosti přístupném neoprávněně užívá vnější označení inspekce anebo označení s ním zřejmě zaměnitelné,

c) vnikne lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly do objektu nebo prostoru, v nichž sídlí inspekce, nebo

d) poruší povinnost mlčenlivosti podle § 66.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že na místě veřejnosti přístupném neoprávněně užívá na vozidle označení používané na služebních vozidlech inspekce a označení s ním zřejmě zaměnitelné.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč. Za správní delikt podle odstavce 2 se uloží pokuta do 50 000 Kč.

§ 59

(1) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(2) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(3) Správní delikt podle tohoto zákona v prvním stupni projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

(5) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem obce.

HLAVA XIII SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 60

(1) Příslušník inspekce vykonává službu v občanském oděvu nebo v občanském oděvu s vnějším označením inspekce v závislosti na povaze konkrétní činnosti a potřebě efektivního plnění úkolů inspekce.

(2) Vnější označení inspekce je oprávněn užívat jen příslušník inspekce.

(3) Zvláštní označení služebních vozidel inspekce a pásů s označením „Generální inspekce bezpečnostních sborů“ podle § 17 odst. 2 může užívat pouze inspekce.

(4) Vláda stanoví nařízením

- a) vzor služebního průkazu a odznaku inspekce,
- b) způsob vnějšího označení inspekce,
- c) způsob prokazování příslušnosti,
- d) vzory zvláštního označení služebních vozidel inspekce a pásů s označením „Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

§ 61

Dokumentace

(1) Úřední záznam musí být pořízen bez zbytečného odkladu a musí obsahovat uvedení času, důvodu, průběhu a okolností úkonu. Úřední záznam musí být uložen nejméně po dobu 5 let; po stejnou dobu musí být uchovávány i ostatní záznamy pořízené podle tohoto zákona.

(2) Příslušník inspekce na žádost osoby vystaví bez zbytečného odkladu písemné potvrzení o provedeném úkonu.

§ 62

Příslušníci inspekce jsou oprávněni k plnění úkolů inspekce držet, nosit a jinak používat zbraně všech kategorií stanovených jiným právním předpisem⁴⁾ a bezpečnostní materiál podle jiného právního předpisu 17).

§ 63

Kde se v tomto zákoně mluví o

- a) trestných činech, rozumí se tím i jednání vykazující znaky trestného činu spáchané osobou, která není trestně odpovědná,
- b) prohlídce osoby, rozumí se tím prohlídka fyzické osoby prováděná
 1. s využitím přímých fyzických kontaktů nebo přímého pozorování odhaleného těla této osoby včetně prohlídky oděvních svršků osoby a věcí, které má tato osoba u sebe v době prohlídky,
 2. osobou stejného pohlaví,
- c) hledané osobě, rozumí se jí fyzická osoba, u které je dán některý ze zákonných důvodů omezení její osobní svobody, místo jejího pobytu není známo a Policií České republiky bylo po ní vyhlášeno nebo inspekcí zahájeno pátrání,
- d) zbrani, rozumí se tím cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 64

(1) Zjišťování tělesných znaků a měření těla provádí příslušník inspekce stejného

pohlaví nebo odborně způsobilý zdravotnický pracovník.

(2) Odběr biologického vzorku, který je spojen se zásahem do tělesné integrity, provádí odborně způsobilý zdravotnický pracovník na žádost příslušníka inspekce.

(3) Odběr biologických vzorků se provádí způsobem, který neohrozí zdraví osoby.

§ 65

Každý je povinen bez zbytečného odkladu a bezplatně uposlechnout výzvy anebo pokynu nebo vyhovět žádosti inspekce nebo příslušníka inspekce podle tohoto zákona; to neplatí, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis stanoví jinak. Nelze-li účelu výzvy, pokynu nebo žádosti dosáhnout pro odpor osoby, je příslušník inspekce oprávněn tento odpor překonat. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu.

§ 66

(1) Příslušník inspekce a zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v inspekci jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů inspekce nebo v souvislosti s nimi a které v zájmu zabezpečení úkolů inspekce nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Tato povinnost trvá i po skončení služebního nebo pracovního poměru.

(2) Každý, koho příslušník inspekce požádá o poskytnutí pomoci, je povinen, byl-li řádně poučen, zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dozvěděl.

(3) Povinnosti mlčenlivosti se nemůže příslušník inspekce a zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v inspekci dovolávat vůči policejnímu orgánu, státnímu zástupci, soudu, jinému bezpečnostnímu sboru a bezpečnostnímu sboru státu Evropské unie a vůči kontrolnímu orgánu podle tohoto zákona, pokud jde o údaje potřebné k plnění jejich působnosti na základě zákona nebo mezinárodní smlouvy.

(4) Ředitele zprošťuje povinnosti mlčenlivosti předseda vlády nebo pověřený člen vlády. Ostatní osoby uvedené v odstavci 1 nebo 2 zprošťuje povinnosti mlčenlivosti ředitel.

§ 67

Zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce ve Vězeňské službě České republiky nebo Celní správě České republiky se nemůže vůči inspekci dovolávat povinnosti mlčenlivosti podle § 303 zákoníku práce, pokud jde o údaje potřebné k plnění úkolů inspekce.

HLAVA XIV PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 68

(1) Do doby jmenování ředitele vykonává tuto funkci prozatímní ředitel, kterého jmenuje předseda vlády; prozatímní ředitel musí splňovat podmínky pro výkon funkce ředitele.

(2) Služební poměr prozatímního ředitele vzniká dnem jeho jmenování a končí dnem jmenování ředitele; to neplatí, byl-li prozatímní ředitel ve služebním poměru podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, ke dni předcházejícímu dni nabytí účinnosti odstavce 1.

§ 69

(1) Příslušník Policie České republiky, příslušník Vězeňské služby České republiky nebo celník mohou do 30. listopadu 2011 doručit prozatímnímu řediteli písemnou žádost o ustanovení na služební místo v inspekci.

(2) Prozatímní ředitel žádost podle odstavce 1 nejpozději do 20 pracovních dnů od jejího doručení posoudí a o výsledku žadatele bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí. V případě, že žádosti vyhoví, uvědomí o tom i vedoucího organizační části bezpečnostního sboru¹⁾, do které je žadatel zařazen.

(3) Žadatel, jehož žádosti podle odstavce 1 bylo vyhověno, bude odvolán z dosavadního služebního místa a dnem nabytí účinnosti tohoto zákona ustanoven na služební místo v inspekci.

(4) Příslušník Policie České republiky povolaný k plnění úkolů v Ministerstvu vnitra zařazený v Inspekci Policie České republiky, kterému ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona prozatímní ředitel písemně nesdělí, že nebude ustanoven na služební místo v inspekci, nebo který nesdělí prozatímnímu řediteli ve stejné lhůtě, že s ustanovením na služební místo v inspekci nesouhlasí, je dnem nabytí účinnosti tohoto zákona odvolán z dosavadního služebního místa a ustanoven na služební místo v inspekci.

§ 70

(1) S majetkem České republiky, s nímž je příslušná hospodařit organizační složka státu Ministerstvo vnitra nebo jím zřízená státní příspěvková organizace, který užívá Inspekce Policie České republiky, je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona příslušná hospodařit inspekce. Ministerstvo vnitra, Ministerstvo financí a Ministerstvo spravedlnosti vymezí majetek, který bude převeden do příslušnosti hospodaření nově zřízené inspekce. Ke dni zřízení inspekce ministři vnitra, financí a spravedlnosti určí opatřením majetek, s nímž je inspekce příslušná hospodařit; ustanovení jiného právního předpisu¹⁸⁾ se užije obdobně.

(2) Výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce v Ministerstvu vnitra - Inspekci Policie České republiky přechází ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na inspekci¹⁹⁾.

(3) Ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona přecházejí prostředky účtu rezervního fondu, účtu cizích prostředků, účtu fondu kulturních a sociálních potřeb, které se vztahují k příslušníkům Policie České republiky nebo k zaměstnancům České republiky zařazeným k výkonu práce v Ministerstvu vnitra - Inspekci Policie České republiky, kteří přecházejí na inspekci, na obdobné účty u inspekce. Obdobně přecházejí i nároky z nespotřebovaných výdajů.

§ 71

(1) Řízení podle části dvanácté hlavy IV zákona upravujícího služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů¹⁾, vztahující se k žadateli podle § 69 odst. 3, které nebylo pravomocně ukončeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí prozatímní ředitel nebo ředitel.

(2) Trestní řízení, jehož úkony zahájila Inspekce Policie České republiky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, koná inspekce, jedná-li se o trestný čin příslušníka Policie České republiky nebo o trestný čin zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v Policii České republiky.

(3) Trestní řízení, jehož úkony zahájil pověřený orgán Vězeňské služby České republiky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, koná inspekce.

(4) Vede-li ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona Policie České republiky trestní řízení o trestném činu celníka, příslušníka Vězeňské služby České republiky, anebo zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v Celní správě České republiky, ve Vězeňské službě České republiky nebo v Policii České republiky, informuje o této skutečnosti inspekci. O tom, který policejní orgán bude v řízení pokračovat, rozhodne státní zástupce.

ČÁST DRUHÁ
Změna trestního řádu

§ 72

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 214/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 45/2005 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 239/2005 Sb., zákona č. 394/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 321/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 179/2007 Sb., zákona č. 345/2007 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 90/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 135/2008 Sb., zákona č. 177/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 457/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 52/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 272/2009 Sb., zákona č. 306/2009 Sb., nálezů

Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 163/2010 Sb., zákona č. 197/2010 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 219/2010 Sb., zákona č. 150/2011 Sb., zákona č. 181/2011 Sb. a zákona č. 207/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 12 odstavec 2 zní:

„(2) Policejními orgány se rozumějí

a) útvary Policie České republiky,

b) Generální inspekce bezpečnostních sborů v řízení o trestných činech příslušníků Policie České republiky, příslušníků Vězeňské služby České republiky, celníků anebo zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce v Policii České republiky, nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce ve Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky, spáchaných v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů,

c) pověřené orgány Vězeňské služby České republiky v řízení o trestných činech osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, spáchaných ve vazební věznici, věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence,

d) pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů, a dále porušením právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropských společenství, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky, a v případech porušení předpisů daňových, jsou-li celní orgány správcem daně podle zvláštních právních předpisů,

e) pověřené orgány Vojenské policie v řízení o trestných činech příslušníků ozbrojených sil a osob, které páchají trestnou činnost proti příslušníkům ozbrojených sil ve vojenských objektech, proti vojenským objektům, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany,

f) pověřené orgány Bezpečnostní informační služby v řízení o trestných činech příslušníků Bezpečnostní informační služby,

g) pověřené orgány Úřadu pro zahraniční styky a informace v řízení o trestných činech příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace,

h) pověřené orgány Vojenského zpravodajství v řízení o trestných činech příslušníků Vojenského zpravodajství,

i) pověřené orgány Generální inspekce bezpečnostních sborů v řízení o trestných činech příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů. Tím není dotčeno oprávnění státního zástupce podle § 157 odst. 2 písm. b). Není-li dále stanoveno jinak, jsou uvedené orgány oprávněny ke všem úkonům trestního řízení patřícím do působnosti policejního orgánu.“

2. V § 158 se na konci odstavce 1 doplňuje věta

„Pověřené orgány Vězeňské služby České republiky neprodleně informují Generální inspekci bezpečnostních sborů, jakmile zahájí takové šetření.“.

3. V § 158 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Jednotlivé úkony trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, mohou na základě dožádání provést i jiné policejní orgány.“.

Dosavadní odstavce 4 až 10 se nově označují jako odstavce 5 až 11.

4. V § 158 se doplňuje odstavec 12, který zní:

„(12) Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, zjištěno, že příslušnou k řízení je Generální inspekce bezpečnostních sborů, policejní orgán ji o předmětu šetření neprodleně vyrozumí a věc jí předá. Do doby, než Generální inspekce bezpečnostních sborů věc převezme, je policejní orgán oprávněn provádět pouze neodkladné a neopakovatelné úkony. Vznikne-li mezi policejním orgánem a Generální inspekcí bezpečnostních sborů spor o příslušnost, policejní orgán věc předloží k posouzení příslušnému státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné. Ustanovení odstavce 11 se nepoužije.“.

5. V § 158b odst. 1 úvodní části ustanovení se za slova „policejním prezidentem,“ vkládají slova „jde-li o Generální inspekci bezpečnostních sborů, jejím ředitelem,“.

6. V § 158e odst. 1 se za slova „ , pokud jím je útvar Policie České republiky“ vkládají slova „nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

7. V § 158e odst. 2 větě první se za slova „příslušník Policie České republiky“ vkládají slova „nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

8. V § 158e odst. 2 písm. c) se za slova „Policii České republiky“ vkládají slova „nebo ke Generální inspekci bezpečnostních sborů“.

9. V § 158e odst. 3 se za slova „Policii České republiky“ vkládají slova „a Generální inspekci bezpečnostních sborů“.

10. V § 158e odst. 6 se za slova „Policie České republiky“ vkládají slova „nebo podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

11. V § 158e odst. 8 se za slova „policejní prezident“ vkládají slova „a v případě Generální inspekce bezpečnostních sborů její ředitel“.

12. V § 160 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Opis usnesení o zahájení trestního stíhání příslušníka Policie České republiky, příslušníka Vězeňské služby České republiky anebo celníka nebo zaměstnance České republiky, zařazeného k výkonu práce v Policii České republiky, Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky doručí Generální inspekce bezpečnostních sborů též řediteli příslušného bezpečnostního sboru.“.

13. V § 161 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Vyšetřování o trestných činech spáchaných příslušníky Policie České republiky, příslušníky Vězeňské služby České republiky, celníky anebo zaměstnanci České republiky zařazenými k výkonu práce v Policii České republiky a o trestných činech spáchaných zaměstnanci České republiky zařazenými k výkonu práce ve Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů, koná Generální inspekce bezpečnostních sborů.“.

Dosavadní odstavce 3 až 7 se označují jako odstavce 4 až 8.

14. V § 161 odstavce 4 a 5 znějí:

„(4) Vyšetřování o trestných činech spáchaných příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníky Bezpečnostní informační služby, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace, příslušníky Vojenského zpravodajství anebo příslušníky Vojenské policie a vyšetřování o trestných činech zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů, koná státní zástupce; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení upravujících postup policejního orgánu konajícího vyšetřování. Ustanovení o souhlasu státního zástupce, který je třeba k provedení úkonu policejním orgánem, se neužijí. Při vyšetřování trestných činů spáchaných příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníky Bezpečnostní informační služby, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace, příslušníky Vojenského zpravodajství anebo příslušníky Vojenské policie a při vyšetřování trestných činů zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů, může státní zástupce požádat orgány uvedené v § 12 odst. 2 v rámci jejich působnosti o opatření jednotlivého důkazu nebo provedení jednotlivého úkonu vyšetřování, o součinnost při opatrování důkazu nebo provádění úkonu vyšetřování, o předvedení osoby nebo za podmínek podle § 62 odst. 1 o doručení písemnosti. Tento orgán je povinen státnímu zástupci urychleně vyhovět.

(5) Za splnění podmínek uvedených v § 20 odst. 1 koná

a) Generální inspekce bezpečnostních sborů vyšetřování podle odstavce 3 i proti těm spoluobviněným, kteří nejsou příslušníky Policie České republiky, příslušníky Vězeňské služby České republiky anebo celníky nebo zaměstnanci České republiky, zařazenými k výkonu práce v Policii České republiky, Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky,

b) státní zástupce vyšetřování podle odstavce 4 i proti těm spoluobviněným, kteří nejsou příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníky Bezpečnostní informační služby, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace anebo příslušníky Vojenského zpravodajství anebo příslušníky Vojenské policie nebo zaměstnanci České republiky, zařazenými k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů.

Ustanovení § 23 tím není dotčeno.“.

15. V § 164 odst. 1 větě druhé se slova „v § 158 odst. 3 a 4“ nahrazují slovy „v § 158 odst. 3 a 5“.

16. V § 164 odst. 4 se slova „podle § 158 odst. 8“ nahrazují slovy „podle § 158 odst. 9“.

17. V § 179a odstavec 3 zní:

„(3) O trestných činech příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníků Bezpečnostní informační služby, příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace a příslušníků Vojenského zpravodajství anebo Vojenské policie nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů, koná zkrácené přípravné řízení státní zástupce; ustanovení § 161 odst. 4 a 5 zde platí přiměřeně.“.

18. V § 314d odst. 2 větě třetí se slova „(§ 158 odst. 3 a 5)“ nahrazují slovy „(§ 158 odst. 3 a 6)“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o státním odborném dozoru nad bezpečností práce

§ 73

V § 3 odst. 2 písm. b) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění zákona č. 159/1992 Sb., zákona č. 71/2000 Sb. a zákona č. 253/2005 Sb., se slovo „nebo“ nahrazuje čárkou a za slova „úkolů Ministerstva vnitra,“ se vkládají slova „nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o požární ochraně

§ 74

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 203/1994 Sb., zákona č. 163/1998 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 237/2000 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb. a zákona č. 281/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 20 odst. 1 písm. a) se za slova „Policie České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

2. V § 85 písm. a) se za slova „Bezpečnostní informační služby“ vkládají slova „ , Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

§ 75

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 159/2000

Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 265/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 24/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 152/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 177/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 220/2011 Sb. a zákona č. 263/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 9 odst. 1 písm. b) se za slova „příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky,“ vkládají slova „příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

2. V § 45 se za slova „Hasičského záchranného sboru České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

3. V § 110 odst. 1 se za větu první vkládá věta „Příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Generální inspekce bezpečnostních sborů.“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o některých dalších předpokladech pro výkon některých funkcí obsazovaných ustanovením nebo jmenováním příslušníků Policie České republiky a příslušníků Sboru nápravné výchovy České republiky

§ 76

Zákon č. 279/1992 Sb., o některých dalších předpokladech pro výkon některých funkcí obsazovaných ustanovením nebo jmenováním příslušníků Policie České republiky a příslušníků Sboru nápravné výchovy České republiky, ve znění zákona č. 555/1992 Sb., zákona č. 256/1995 Sb., zákona č. 424/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášených pod č. 35/2002 Sb. a zákona č. 362/2003 Sb., se mění takto:

1. V § 6 odst. 2 se slova „písm. e) až g), j) a k)“ nahrazují slovy „písm. e) až l)“.

2. Za § 10b se vkládá nový § 10c, který zní:

„§ 10c

(1) Předpokladem pro výkon funkce v Generální inspekci bezpečnostních sborů je, že

u příslušníka bezpečnostního sboru nebo občana nebyly zjištěny skutečnosti uvedené v § 3 odst. 1 a § 5 odst. 1 písm. c) a d).

(2) Funkcí se rozumí služební místo podle zvláštního zákona^{1a}).

(3) Pro posouzení splnění předpokladů pro výkon funkce v Generální inspekci bezpečnostních sborů se použijí § 6 až 8.

(4) Řediteli Generální inspekce bezpečnostních sborů náleží oprávnění podle § 8, jde-li o osvědčení týkající se příslušníka bezpečnostního sboru nebo občana, který má vykonávat funkci v Generální inspekci bezpečnostních sborů. V případě osvědčení týkajícího se toho, kdo má vykonávat funkci ředitele Generální inspekce bezpečnostních sborů, náleží toto oprávnění předsedovi vlády nebo pověřenému členu vlády.

(5) Nesplňuje-li příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů předpoklady pro výkon funkce, je tato skutečnost důvodem pro skončení jeho služebního poměru propuštěním. Služební funkcionář 1a) rozhodne o propuštění příslušníka Generální inspekce bezpečnostních sborů ze služebního poměru ve lhůtě podle § 9 odst. 1.

(6) Služební poměr končí uplynutím 2 kalendářních měsíců následujících po dni doručení rozhodnutí o propuštění, jestliže služební funkcionář^{1a}) nerozhodne na základě žádosti příslušníka Generální inspekce bezpečnostních sborů o době kratší.“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky

§ 77

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky, ve znění zákona č. 293/1993 Sb., zákona č. 169/1999 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 460/2000 Sb., zákon č. 362/2003 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákon č. 413/2005 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb. a zákona č. 227/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 písmeno m) včetně poznámky pod čarou č. 2 zní:

„m) v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem²⁾ objasňuje a prověřuje vlastními pověřenými orgány (dále jen „pověřené orgány Vězeňské služby“) trestné činy osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence; ve spolupráci s Generální inspekci bezpečnostních sborů se podílí na předcházení a odhalování trestné činnosti příslušníků Vězeňské služby a občanských zaměstnanců zařazených k výkonu práce ve Vězeňské službě spáchané při výkonu služby nebo při plnění pracovních úkolů.

2) § 12 odst. 2 trestního řádu.“.

2. V § 9 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Povinnosti mlčenlivosti se nemůže příslušník dovolávat vůči policejnímu orgánu, státnímu zástupci, soudu, jinému bezpečnostnímu sboru včetně bezpečnostního sboru státu Evropské unie a kontrolním orgánům, pokud jde o údaje potřebné k plnění jejich působnosti na základě zákona nebo mezinárodní smlouvy.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

ČÁST OSMÁ
**Změna zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku
zaměstnanosti**

§ 78

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 153/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb. a zákona č. 263/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 25 odst. 2 úvodní části ustanovení se za slova „Policie České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

2. V § 25 odst. 2 písm. a) se za slova „Ministerstvo vnitra,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

3. V § 25 odst. 2 písm. b) se za slova „Policie České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

ČÁST DEVÁTÁ
Změna zákona o důchodovém pojištění

§ 79

V § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb. a zákona č. 189/2006 Sb., se za slova „Vězeňské služby České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

ČÁST DESÁTÁ
Změna zákona o pozemních komunikacích

§ 80

V § 22b odst. 3 větě druhé zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve

znění zákona č. 80/2006 Sb. a zákona č. 347/2009 Sb., se za slova „Bezpečnostní informační službě“ vkládají slova „, Generální inspekci bezpečnostních sborů“.

ČÁST JEDENÁCTÁ **Změna zákona o návykových látkách**

§ 81

V § 5 odst. 6 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 407/2001 Sb. a zákona č. 74/2006 Sb., se za slova „Policie České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

ČÁST DVANÁCTÁ **Změna zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla**

§ 82

V § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., zákona č. 47/2004 Sb. a zákona č. 274/2008 Sb., se za slova „provozovaná vozidla,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů pro jí provozovaná vozidla,“.

ČÁST TŘINÁCTÁ **Změna zákona o azylu**

§ 83

V § 71 odst. 9 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění zákona č. 427/2010 Sb., se za slova „Zpravodajské služby České republiky“ vkládají slova „a Generální inspekce bezpečnostních sborů“ a za slova „zpravodajským službám České republiky“ slova „a Generální inspekci bezpečnostních sborů“.

ČÁST ČTRNÁCTÁ **Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky**

§ 84

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 47/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 278/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb. a zákona č. 224/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 159 odst. 3 větě druhé se za slovo „služby“ vkládají slova „a Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

2. V § 159 odst. 3 větě druhé se slovo „předpisů23a)“ nahrazuje slovem „předpisů46)“ a současně se zrušuje poznámka pod čarou č. 23a.

Poznámka pod čarou č. 46 zní:

„46) Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění zákona č. 274/2008 Sb.

Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.“.

ČÁST PATNÁCTÁ

Změna zákona o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel

§ 85

V § 46 odst. 3 písm. b) zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 374/2007 Sb., se za slova „Celní správou České republiky“ vkládají slova „ , Generální inspekci bezpečnostních sborů“.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o silničním provozu

§ 86

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 60/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 229/2005 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 215/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb. a zákona č. 133/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 18 odst. 9 větě první se za slova „zpravodajských služeb15)“ vkládají slova „ , Generální inspekce bezpečnostních sborů45)“.

Poznámka pod čarou č. 45 zní:

„45) Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.“.

2. V § 41 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno k), které zní:

„k) Generální inspekce bezpečnostních sborů označená podle zvláštního právního předpisu45).“.

3. V § 79 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno l), které zní:

„l) příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů s vnějším označením podle zvláštního právního předpisu45).“.

4. V § 122 odst. 5 se za slova „Ministerstvo vnitra,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

ČÁST SEDMNÁCTÁ

Změna zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

§ 87

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 193/2003 Sb., zákona č. 103/2004 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 311/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 137/2008 Sb., zákona č. 383/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 297/2009 Sb., zákona č. 347/2009 Sb., zákona č. 30/2011 Sb. a zákona č. 152/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 7 se za slova „Ministerstvo obrany“ vkládají slova „ , Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

2. V § 5 odst. 3 se za slova „Policii České republiky“ vkládají slova „a Generální inspekci bezpečnostních sborů“.

ČÁST OSMNÁCTÁ

Změna zákona o finanční kontrole

§ 88

V § 32a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 123/2003 Sb., se za slova „Vězeňské služby České republiky“ vkládají slova „ , Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Změna služebního zákona

§ 89

Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 281/2003 Sb., zákona č. 426/2003 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 586/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 531/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 381/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb. a zákona č. 73/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 35 odst. 2 písmeno d) zní:

„d) příslušníkem bezpečnostního sboru,“.

2. V § 35 odst. 2 se písmena e) až h) zrušují.

Dosavadní písmena i) a j) se označují jako písmena e) a f).

3. V § 193 odst. 2 větě druhé se slova „příslušný orgán Policie České republiky“ nahrazují slovy „policejní orgán“.

ČÁST DVACÁTÁ
Změna zákona o dočasné ochraně cizinců

§ 90

V § 50 odst. 3 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, se za slovo „Policie“ vkládají slova „ , Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

ČÁST DVACÁTÁ PRVNÍ
Změna zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

§ 91

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 586/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 169/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 531/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb. a zákona č. 326/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se za slova „Vězeňská služba České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

2. V § 1 odst. 2 se za slova „Vězeňské služby České republiky je generální ředitel,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů je ředitel,“.

3. V § 1 se na konci odstavce 2 doplňují věty

„Funkční období ředitele bezpečnostního sboru trvá 5 let. Tatáž osoba nemůže být ustanovena na služební místo ředitele bezpečnostního sboru více než dvakrát za sebou.“.

4. V § 2 odst. 2 se slova „a ve věcech“ nahrazují slovy „ve věcech“ a za slovo „jinak“ se vkládají slova „ , a ve věcech služebního poměru ředitele Generální inspekce bezpečnostních sborů jedná a rozhoduje předseda vlády“.

5. V § 7 se na konci textu odstavce 5 doplňují slova „a příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

6. V § 11 odst. 3 se za slova „ředitel zpravodajské služby“ vkládají slova „nebo ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

7. V § 17 odst. 2 se za slova „ředitele zpravodajské služby“ vkládají slova „nebo ředitele Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

8. V § 20 odst. 5 se za slova „ve zpravodajské službě“ vkládají slova „a Generální inspekci bezpečnostních sborů“.

9. Za § 20 se vkládá nový § 20a, který zní:

„§ 20a

(1) Ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů ustanoví na volné služební místo příslušníka Generální inspekce bezpečnostních sborů, který

a) byl odvolán z dosavadního služebního místa z důvodů uvedených v § 25 odst. 1 až 3 nebo § 26 odst. 2,

b) je zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené podle § 32 odst. 1 anebo 3, nebo

c) má být vyňat ze zálohy činné, zálohy pro studující nebo zálohy neplacené.

(2) Nelze-li volné služební místo obsadit podle odstavce 1, může ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů ustanovit na toto místo

a) příslušníka Generální inspekce bezpečnostních sborů, který byl odvolán z dosavadního služebního místa podle § 25 odst. 4 nebo § 26 odst. 4,

b) příslušníka jiného bezpečnostního sboru, jestliže byl odvolán z dosavadního služebního místa, nebo

c) občana, který splňuje podmínky pro přijetí do služebního poměru.

(3) Při obsazování volného služebního místa využívá ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů evidenci ministerstva o příslušnících zařazených v záloze.“.

10. V § 24 se za slovo „službě“ vkládají slova „nebo Generální inspekci bezpečnostních sborů“ a za slovo „služby“ se vkládají slova „nebo ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

11. § 27 včetně nadpisu zní:

„§ 27

Převedení na jiné služební místo ve zvláštních případech

Ředitel bezpečnostního sboru je po uplynutí funkčního období nebo po odvolání z dosavadního služebního místa ustanoven na jiné služební místo v bezpečnostním sboru, pro které je stanovena stejná služební hodnost, nebo jestliže o to požádá, o stupeň nižší služební hodnost, a to ve stejném místě služebního působení, nebo jestliže o to požádá, i v jiném místě služebního působení.“.

12. V § 86 odst. 3 písm. a) se za slova „Hasičského záchranného sboru České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

13. V § 186 odst. 9 větě druhé se středník nahrazuje tečkou a slova „do běhu této lhůty“ se nahrazují slovy „Do běhu těchto lhůt“.

14. § 187 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 92 zní:

„§ 187

Postoupení věci

Služební funkcionář věc bezodkladně postoupí, a to i v průběhu řízení, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že jde o trestný čin, jehož se dopustil

a) příslušník Policie České republiky, příslušník Vězeňské služby České republiky nebo celník, Generální inspekci bezpečnostních sborů,

b) příslušník Bezpečnostní informační služby, příslušník Úřadu pro zahraniční styky a informace nebo příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů, pověřeným orgánům příslušného bezpečnostního sboru⁹²⁾,

c) příslušník Hasičského záchranného sboru, příslušnému útvaru Policie České republiky.

92) § 12 odst. 2 trestního řádu.“.

§ 92

Přechodné ustanovení

Funkční období ředitele bezpečnostního sboru ustanoveného na služební místo podle zákona č. 361/2003 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, počíná běžet dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DVACÁTÁ DRUHÁ
Změna zákona o elektronických komunikacích

§ 93

V § 100 odst. 8 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), se za slova „Policie

České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

ČÁST DVACÁTÁ TŘETÍ **Změna zákona o inspekci práce**

§ 94

V § 6 odst. 2 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, se za slova „v zařízeních“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

ČÁST DVACÁTÁ ČTVRTÁ **Změna zákona o nemocenském pojištění**

§ 95

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 302/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 157/2010 Sb., zákona č. 166/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb. a zákona č. 263/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 5 písm. a) bodě 2 se za slova „Vězeňské služby České republiky,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

2. V § 81 odst. 3 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

Dosavadní písmena e) a f) se označují jako písmena f) a g).

3. V § 82 odst. 1 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) Generální inspekce bezpečnostních sborů, jde-li o příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

Dosavadní písmena f) a g) se označují jako písmena g) a h).

4. V § 82 odst. 3 se slova „b) až g)“ nahrazují slovy „b) až h)“.

5. V § 82 odst. 5 větě první se slova „písm. e) nebo f)“ nahrazují slovy „písm. e), f) nebo g)“.

6. V § 88 se za slova „generální ředitel Generálního ředitelství cel,“ vkládají slova „ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

7. V § 150 se za slova „Generálního ředitelství cel,“ vkládají slova „Generální inspekce bezpečnostních sborů,“.

ČÁST DVACÁTÁ PÁTÁ **Změna zákoníku práce**

§ 96

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 357/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 116/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 294/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb. a zákona č. 185/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 303 odst. 1 písm. b) se za bod 2 vkládá nový bod 3, který zní:

„3. Generální inspekci bezpečnostních sborů,“.

Dosavadní body 3 až 17 se označují jako body 4 až 18.

2. V § 312 odst. 2 se slova „příslušný orgán Policie České republiky“ nahrazují slovy „policejní orgán“.

ČÁST DVACÁTÁ ŠESTÁ **Změna zákona o Policii České republiky**

§ 97

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 153/2010 Sb. a zákona č. 150/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 66 odst. 5 se slova „zdraví, nebo pro účely“ nahrazují slovy „zdraví, za účelem“ a za slova „pohřešované osobě“ se vkládají slova „nebo za účelem zabránění vyzrazení činnosti policie“.

2. V § 68 odst. 3 písm. a) a § 71 písm. b) se slova „způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup“ zrušují.

3. Za § 71 se vkládá nový § 71a, který zní:

„§ 71a

Specializovaný útvar policie určený policejním prezidentem může pro účely trestního řízení nebo pro účely zahájení trestního řízení žádat od správce daně informace získané při správě daní, je-li to nezbytné pro plnění konkrétního úkolu v oblasti boje proti korupci, terorismu, organizovanému zločinu, daňové, finanční a závažné hospodářské kriminalitě a legalizaci výnosů z trestné činnosti. Poskytnutí informací podle tohoto ustanovení není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.“.

4. V § 83 odstavec 6 zní:

„(6) Na postup při vyřizování žádosti se nepoužijí ustanovení správního řádu o správním řízení.“.

5. Nadpis § 98 zní: „Kontrola použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí a rušení provozu elektronických komunikací“.

6. V § 98 odst. 1 se slova „ , rušení provozu elektronických komunikací a kontrolu činnosti Inspekce policie“ nahrazují slovy „a rušení provozu elektronických komunikací“.

7. V § 101 odst. 3 se částka „5 000 Kč“ nahrazuje částkou „50 000 Kč“.

8. Část druhá se včetně nadpisu zrušuje.

9. V § 114 se slova „ , policisty nebo inspektora“ nahrazují slovy „nebo policisty“ a slova „nebo inspektor“ se zrušují.

10. V § 115 odst. 1 se slova „ , zaměstnanec policie, inspektor nebo zaměstnanec inspekce“ nahrazují slovy „nebo zaměstnanec policie“ a slovo „ , inspekce“ se zrušuje.

11. V § 115 odst. 2 se slova „ , policista nebo inspektor“ nahrazují slovy „nebo policista“.

12. V § 115 odst. 3 se slova „ , zaměstnanec policie, inspektor nebo zaměstnanec inspekce“ nahrazují slovy „nebo zaměstnanec policie“.

ČÁST DVACÁTÁ SEDMÁ ÚČINNOST

§ 98

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2012, s výjimkou ustanovení § 1 odst. 1, § 68, 69 a § 70 odst. 1 věty druhé, která nabývají účinnosti dnem jeho vyhlášení.

(2) Ustanovení § 68 odst. 1 pozbývá platnosti uplynutím dne 30. června 2012.

Němcová v. r.
Klaus v. r.
Nečas v. r.

1) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

2) Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

4) Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o

ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

7) § 179b odst. 3 trestního řádu, ve znění zákona č. 265/2001 Sb.

8) Například zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů.

9) Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.

10) Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů.

11) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

12) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

13) Zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů.

14) Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.

15) Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

16) § 3 odst. 6 písm. a), c) a d) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 439/2004 Sb.

17) Zákon č. 310/2006 Sb., o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky a o změně některých dalších zákonů (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem), ve znění pozdějších předpisů.

18) § 20 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

19) § 344 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

II/8

Instrukce 7/2008-MOT-J/60 Ministerstva spravedlnosti o postupu soudů ve styku s cizinou ve věcech trestních (výňatek - **znění příloh pro obsáhlost viz Instrukce**)

§ 1-Přil.23 57/2008-MOT-J/60

§ 1-17	ČÁST PRVNÍ OBECNÁ ČÁST
§ 1	Účel instrukce
§ 3	Informace o mezinárodních smlouvách závazných pro Českou republiku
§ 4-17	Způsob styku s cizinou
§ 4	Styk prostřednictvím ministerstva
§ 5	Přímý styk s cizozemskými justičními orgány
§ 7	Styk s cizozemskými zastupitelskými úřady, akreditovanými

- pro Českou republiku, se sídlem v České republice
- § 8 Styk s cizozemskými zastupitelskými úřady, akreditovanými pro Českou republiku, se sídlem v cizině
- § 9 Styk se zastupitelskými úřady České republiky v cizině
- § 10 Doručování osobám požívajícím imunit
- § 11 Přímé doručování do ciziny
- § 12 Úprava písemností určených pro cizinu
- § 13 Ověřená kopie určená pro cizinu
- § 14 Omezení nebo odnětí osobní svobody cizince v České republice
- § 15 Omezení nebo odnětí osobní svobody občana České republiky v cizině a pátrání po pobytu
- § 16 Vyhoštění z ciziny do České republiky
- § 17 Zvláštní informační povinnost podle některých mezinárodních smluv
- § 18-84 ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ ČÁST
- § 18-28 HLAVA I VZÁJEMNÁ PRÁVNÍ POMOC V UŽŠÍM SMYSLU
- § 18 Základní normativní úprava
- § 19 Dožádání do ciziny
- § 20 Dožádání z ciziny
- § 21-28 Zvláštní ustanovení o některých druzích právní pomoci v užším smyslu a o dožádáních do některých stát
- § 21 Dožádání o doručení písemnosti adresátovi v cizině
- § 22 Dožádání o provedení výslechu v cizině
- § 23 Dočasné předání do ciziny za účelem provedení procesních úkonů
- § 24 Dočasné převzetí z ciziny za účelem provedení procesních úkonů
- § 25 Zajištění a odevzdání věcí, zajištění majetku a vyžádání bankovních informací
- § 26 Výslech prostřednictvím videtelefonu a telefonu
- § 27 Dožádání do Spojených států amerických
- § 28 Náklady dožádání
- § 29-58 HLAVA II EXTRADICE
- § 29-43 Oddíl první Vyžádání z ciziny
- § 29 Základní normativní úprav
- § 30-37 Mezinárodní zatýkácí rozkaz
- § 33 Žádost o předběžnou vazbu
- § 34 Dodatkové informace
- § 35 Postup po rozhodnutí dožádaného státu
- § 36 Dočasné převzetí vydávané osoby
- § 37 Zásada speciality a vyžádání dodatečného souhlasu s dalším trestním stíháním nebo výkonem trestu
- § 38-43 Zvláštní ustanovení o vyžádání z některých států
- § 38 Extradiční materiály pro účely vyžádání ze států, které požadují kopie důkazů
- § 39 Extradiční materiály pro účely vyžádání ze Spojených států amerických
- § 40 Extradiční materiály pro účely vyžádání z Kanady
- § 41 Extradiční materiály pro účely vyžádání z Nového Zélandu
- § 42 Extradiční materiály pro účely vyžádání z Izraele
- § 43 Extradiční materiály pro účely vyžádání z Austrálie
- § 44-54 Oddíl druhý Vydání do ciziny
- § 44 Základní normativní úprava
- § 45 Předběžná vazba
- § 46 Řízení o vydání osoby omezené na osobní svobodě
- § 47 Zjednodušené vydání

§ 48	Rozhodnutí o přípustnosti vydání
§ 49	Souběh žádostí o vydání
§ 50	Odložení vydání
§ 51	Dočasné předání
§ 52	Postup po povolení vydání a vydávací vazba
§ 53	Ukončení řízení o vydání
§ 54	Rozšíření vydání na jiný trestný čin
§ 55-58	Oddíl třetí Upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody podle § 327 odst. 1
§ 55	Základní normativní úprava
§ 59-62	HLAVA III PŘEDÁNÍ TRESTNÍHO ŘÍZENÍ DO CIZIN
§ 59	Základní normativní úprava
§ 61	Žádost o převzetí trestního řízení
§ 63-84	HLAVA IV VÝKON ROZHODNUTÍ VE VZTAHU K CIZINĚ
§ 63-67	Oddíl první Předání odsouzeného do ciziny
§ 63	Základní normativní úprava
§ 64	Předání odsouzeného podle Úmluvy o předávání odsouzených osob
§ 65	Předání odsouzeného podle Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob
§ 66	Předání odsouzeného podle Úmluvy o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě, jehož jsou obča
§ 67	Postup po předání odsouzeného
§ 68-71	Oddíl druhý Převzetí odsouzeného z ciziny
§ 68	Základní normativní úprava
§ 69	Řízení o uznání cizozemského rozhodnutí
§ 70	Vykonávací řízení
§ 72-76	Oddíl třetí Předání výkonu rozsudku, pokud se odsouzený nachází na území cizího státu
§ 72	Základní normativní úprava
§ 73	Předání výkonu rozsudku podle Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených
§ 74-76	Předání výkonu rozsudku na bezesmluvním základě
§ 74	Ověření podmínek, za nichž může cizí stát převzít výkon rozsudku
§ 75	Žádost o převzetí výkonu rozsudku na bezesmluvním základě
§ 77-78	Oddíl čtvrtý Převzetí výkonu cizozemského rozsudku, pokud se odsouzený nachází na území České republiky
§ 77	Základní normativní úprava
§ 78	Řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí
§ 79-83	Oddíl pátý Předávání dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli
§ 79-81	Předání dohledu do ciziny
§ 79	Základní normativní úprava
§ 80	Žádost o převzetí dohledu
§ 82-83	Převzetí dohledu z ciziny
§ 82	Základní normativní úprava
§ 84	Oddíl šestý Výkon jiných druhů rozhodnutí
§ 85-88	ČÁST TŘETÍ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 85	Vzory žádostí a dalších písemností
§ 86	Změna vnitřního a kancelářského řádu pro okresní, krajské a vrchní soudy
Příl.1	KONZULÁRNÍ ÚMLUVY, JIMIŽ JE ČESKÁ REPUBLIKA VÁZÁNA
Příl.2	MNOHOSTRANNÉ MEZINÁRODNÍ SMLOUVY V OBLASTI

- Příl.3 MEZINÁRODNÍ JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCE V TRESTNÍCH VĚCECH1
DVOUSTRANNÉ MEZINÁRODNÍ SMLOUVY V OBLASTI
MEZINÁRODNÍ JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCE V TRESTNÍCH VĚCECH1
- Příl.4/A EVROPSKÁ ÚMLUVA O VYDÁVÁNÍ z 13. prosince 1957 (č. 549/1992 Sb.
Příl.4/B EVROPSKÁ ÚMLUVA O VYDÁVÁNÍ z 13. prosince 1957 (č. 549/1992 Sb.
Příl.4/C EVROPSKÁ ÚMLUVA O VYDÁVÁNÍ (PAŘÍŽ, 13. PROSINCE 1957; Č.
549/1992 SB.) VE ZNĚNÍ DODATKOVÉHO PROTOKOLU K EVROPSKÉ
ÚMLUVĚ O VYDÁVÁNÍ
- Příl.5/A DODATKOVÝ PROTOKOL K EVROPSKÉ ÚMLUVĚ O VYDÁVÁNÍ z 15.
října 1975 (č. 29/1997 Sb.
Příl.5/B DODATKOVÝ PROTOKOL K EVROPSKÉ ÚMLUVĚ O VYDÁVÁNÍ z 15.
října 1975 (č. 29/1997 Sb.
- Příl.6/A DRUHÝ DODATKOVÝ PROTOKOL K EVROPSKÉ ÚMLUVĚ O
VYDÁVÁNÍ z 19. března 1978 (č. 30/1997 Sb.
Příl.6/B DRUHÝ DODATKOVÝ PROTOKOL K EVROPSKÉ ÚMLUVĚ O
VYDÁVÁNÍ z 19. března 1978 (č. 30/1997 Sb.
- Příl.7/A EVROPSKÁ ÚMLUVA O VZÁJEMNÉ POMOCI VE VĚCECH TRESTNÍCH
z 20. dubna 1959 (č. 550/1992 Sb.
Příl.7/B EVROPSKÁ ÚMLUVA O VZÁJEMNÉ POMOCI VE VĚCECH TRESTNÍCH
z 20. dubna 1959 (č. 550/1992 Sb.
Příl.7/C EVROPSKÁ ÚMLUVA O VZÁJEMNÉ POMOCI VE VĚCECH TRESTNÍCH
(ŠTRASBURK, 20. dubna 1959; č. 550/1992 SB.) VE ZNĚNÍ
DODATKOVÉHO PROTOKOLU K EVROPSKÉ
- Příl.8/A DODATKOVÝ PROTOKOL K EVROPSKÉ ÚMLUVĚ O VZÁJEMNÉ
POMOCI VE VĚCECH TRESTNÍCH z 17. března 1978 (č. 31/1997 Sb.
Příl.8/B DODATKOVÝ PROTOKOL K EVROPSKÉ ÚMLUVĚ O VZÁJEMNÉ
POMOCI VE VĚCECH TRESTNÍCH z 17. března 1978 (č. 31/1997 Sb.
Příl.9/A DRUHÝ DODATKOVÝ PROTOKOL K EVROPSKÉ ÚMLUVĚ O
VZÁJEMNÉ POMOCI VE VĚCECH TRESTNÍCH z 8. listopadu 2001 (č.
48/2006 Sb. m. s.
Příl.9/B DRUHÝ DODATKOVÝ PROTOKOL K EVROPSKÉ ÚMLUVĚ O
VZÁJEMNÉ POMOCI VE VĚCECH TRESTNÍCH z 8. listopadu 2001 (č.
48/2006 Sb. m. s.
- Příl.10/A EVROPSKÁ ÚMLUVA O PŘEDÁVÁNÍ TRESTNÍHO ŘÍZENÍ z 15. května
1972 (č. 551/1992 Sb.
Příl.10/B EVROPSKÁ ÚMLUVA O PŘEDÁVÁNÍ TRESTNÍHO ŘÍZENÍ z 15. května
1972 (č. 551/1992 Sb. Příl.11/A ÚMLUVA O PŘEDÁVÁNÍ
ODSOUZENÝCH OSOB z 21. března 1983 (č. 553/1992 Sb.
Příl.11/B ÚMLUVA O PŘEDÁVÁNÍ ODSOUZENÝCH OSOB z 21. března 1983 (č.
553/1992 Sb.
- Příl.12/A DODATKOVÝ PROTOKOL K ÚMLUVĚ O PŘEDÁVÁNÍ ODSOUZENÝCH
OSOB z 18. prosince 1997 (č. 26/2003 Sb. m. s.
Příl.X DODATKOVÝ PROTOKOL K ÚMLUVĚ O PŘEDÁVÁNÍ ODSOUZENÝCH
OSOB z 18. prosince 1997 (č. 26/2003 Sb. m. s.
- Příl.13/A EVROPSKÁ ÚMLUVA O DOHLEDU NAD PODMÍNĚNĚ ODSOUZENÝMI
A PODMÍNĚNĚ PROPUŠTĚNÝMI PACHATELI z 30. listopadu 1964 (č.
75/2002 Sb. m.
Příl.13/B EVROPSKÁ ÚMLUVA O DOHLEDU NAD PODMÍNĚNĚ ODSOUZENÝMI
A PODMÍNĚNĚ PROPUŠTĚNÝMI PACHATELI ze dne 30. listopadu 1964 (č.
75/2002

- Příl.14/A TABULKY JAZYKŮ PODLE PROHLÁŠENÍ K VYBRANÝM
MNOHOSTRANNÝM MEZINÁRODNÍM SMLOUVÁM A PODLE
DVOUSTRANNÝCH MEZINÁRODNÍCH SMLUV V JEDNOTLIVÝCH
OBLASTECH MEZINÁRODNÍ JUSTIČNÍ
- Příl.14/B TABULKA ÚŘEDNÍCH JAZYKŮ CIZÍCH STÁTŮ¹
- Příl.15/A VZOR ŽÁDOSTI O PRÁVNÍ POMOC v českém jazyce
- Příl.15/B VZOR ŽÁDOSTI O PRÁVNÍ POMOC v anglickém jazyce
- Příl.16/A VZOR ŽÁDOSTI O DORUČENÍ PÍSEMNOSTI v českém jazyce
- Příl.16/B VZOR ŽÁDOSTI O DORUČENÍ PÍSEMNOSTI v anglickém jazyce
- Příl.16/C VZOR VÍCEJAZYČNÉHO DORUČNÉHO LISTU PRO CIZINU V
TRESTNÍCH VĚCECH
- Příl.16/D TABULKA LHŮT PRO ZASÍLÁNÍ DOŽÁDÁNÍ O DORUČENÍ
PŘEDVOLÁNÍ OBVINĚNÉHO
- Příl.17/A VZOR MEZINÁRODNÍHO ZATÝKACÍHO ROZKAZU v českém jazyce
- Příl.17/B VZOR MEZINÁRODNÍHO ZATÝKACÍHO ROZKAZU v anglickém jazyce
- Příl.18/A VZOR PROHLÁŠENÍ O POTVRZENÍ TOTOŽNOSTI v českém jazyce
- Příl.18/B VZOR PROHLÁŠENÍ O POTVRZENÍ TOTOŽNOSTI v anglickém jazyce
- Příl.19/A VZOR OVĚŘOVACÍ DOLOŽKY K EXTRADIČNÍM MATERIÁLŮM PRO
KANADU PRO VYŽÁDÁNÍ K TRESTNÍMU STÍHÁNÍ
- Příl.19/B VZOR OVĚŘOVACÍ DOLOŽKY K EXTRADIČNÍM MATERIÁLŮM PRO
KANADU PRO VYŽÁDÁNÍ K VÝKONU TRESTU
- Příl.20 ZJEDNODUŠENÉ VYDÁNÍ VZOR POUČENÍ PODLE § 398 Odst. 3
TRESTNÍHO ŘÁDU
- Příl.21/A SMLOUVA MEZI ČESKOU REPUBLIKOU A SPOJENÝMI STÁTY
AMERICKÝMI O VZÁJEMNÉ PRÁVNÍ POMOCI V TRESTNÍCH VĚCECH
(WASHINGTON, 4. ÚNORA 1998; Č.
- Příl.21/B SMLOUVA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A SPOJENÝMI
STÁTY SEVEROAMERICKÝMI O VZÁJEMNÉM VYDÁVÁNÍ ZLOČINCŮ
(PRAHA, 2. ČERVENCE
- Příl.22/AX SEZNAM ZVLÁŠTNÍCH INFORMAČNÍCH POVINNOSTÍ TÝKAJÍCÍCH SE
VAZBY VYPLÝVAJÍCÍCH Z NĚKTERÝCH MNOHOSTRANNÝCH SMLUV
- Příl.22/B SEZNAM ZVLÁŠTNÍCH INFORMAČNÍCH POVINNOSTÍ TÝKAJÍCÍCH SE
VÝSLEDKU TRESTNÍHO ŘÍZENÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z NĚKTERÝCH
MNOHOSTRANNÝCH SMLUV
- Příl.22/C SEZNAM ZVLÁŠTNÍCH INFORMAČNÍCH POVINNOSTÍ TÝKAJÍCÍCH SE
VÝSLEDKU MEZINÁRODNÍ JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCE VYPLÝVAJÍCÍCH
Z NĚKTERÝCH MNOHOSTRANNÝCH SMLUV
- Příl.23 PŘEHLED LHŮT PRO DORUČENÍ ŽÁDOSTI O VYDÁNÍ PODLE
MEZINÁRODNÍCH SMLUV

7/2008-MOT-J/60

Instrukce

Ministerstva spravedlnosti

ze dne 31. prosince 2010

O POSTUPU SOUDŮ VE STYKU S CIZINOU VE VĚCECH TRESTNÍCH

Ministerstvo spravedlnosti stanoví:

**ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ ČÁST**

§ 1

Účel instrukce

(1) Tato instrukce je metodickou pomůckou upřesňující podrobnosti postupu soudů při úkonech souvisejících s aplikací ustanovení zejména hlavy dvacáté páté trestního řádu a ustanovení příslušných vyhlášených mezinárodních smluv, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána v oblasti mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech (dále jen „mezinárodní smlouvy“), ve vztahu k cizím státům a jejich zámořským a závislým územím, mimo členské státy Evropské unie a státy zapojené do užší schengenské spolupráce a jejich zámořská a závislá území 1. V oblasti mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech doplňuje instrukci Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. prosince 2001, č. j. 505/2001-Org, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, uveřejněnou pod č. 1/2002 Sbírky instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Ustanovení této instrukce platí přiměřeně i pro styk s mezinárodními trestními soudy a tribunály podle § 375 odst. 2 až 5 trestního řádu (Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii, Mezinárodní trestní tribunál pro Rwandu a Mezinárodní trestní soud). V případě pochybností se doporučuje postup konzultovat s mezinárodním odborem trestním Ministerstva spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“), neboť pochybení při řízení o žádosti nebo příkazu mezinárodního trestního soudu či tribunálu by mohlo mít pro Českou republiku vážné důsledky.

§ 2

Písemnosti, které je v souladu s příslušnými ustanoveními trestního řádu a této instrukce potřeba zaslat ministerstvu, se zasílají na adresu: Ministerstvo spravedlnosti, mezinárodní odbor trestní, Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2; tel.: 221997985 (kancelář mezinárodního odboru trestního), 221997435 nebo 984 (sekretariát ředitele mezinárodního odboru trestního), fax.: 221997986 nebo 560, e-mail: mot@msp.justice.cz.

§ 3

Informace o mezinárodních smlouvách závazných pro Českou republiku

(1) Informace o dvoustranných a mnohostranných mezinárodních smlouvách platných ve vztazích mezi Českou republikou a cizími státy a informace o výhradách a prohlášeních k mnohostranným mezinárodním smlouvám závazným pro Českou republiku sděluje mezinárodně právní odbor Ministerstva zahraničních věcí. Mnohostranné mezinárodní smlouvy je nezbytné aplikovat vždy ve smyslu výhrad a prohlášení jednotlivých států.

(2) Konzultační dotaz lze učinit též u mezinárodního odboru trestního ministerstva.

(3) Seznamy konzulárních úmluv, mnohostranných a dvoustranných mezinárodních smluv závazných pro Českou republiku v oblasti mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních ve vztahu ke státům, které nejsou členskými státy Evropské unie ani státy zapojenými do užší schengenské spolupráce, tvoří přílohy č. 1 až 3. V přílohách č. 2 a 3 jsou rovněž uvedeny adresy internetových stránek, na kterých lze zjistit orientační údaje o smluvních stranách a případných výhradách a prohlášeních. O změnách a doplněních seznamů konzulárních úmluv, mnohostranných a dvoustranných mezinárodních smluv uvedených v

přílohách č. 1 až 3 informuje ministerstvo formou sdělení publikovaných ve Sbírce instrukcí a sdělení 2.

(4) O nových výhradách a prohlášeních k nejdůležitějším mnohostranným smlouvám závazným pro Českou republiku a o prohlášeních České republiky o vzájemnosti v oblasti mezinárodní justiční spolupráce ve vztahu ke státům, které nejsou členskými státy Evropské unie ani státy zapojenými do užší schengenské spolupráce, pokud je s nimi nutno seznámit justiční složky, a o změnách v seznamech smluvních stran a ve výhradách a prohlášeních obsažených v přílohách č. 4 až 13 informuje ministerstvo formou sdělení publikovaných ve Sbírce instrukcí a sdělení 3. To platí i o jazykových tabulkách (příloha č. 14), tabulce lhůt pro zasílání dožádání o doručení předvolání obviněného (příloha č. 16/D) a přehledu lhůt pro doručení žádosti o vydání podle mezinárodních smluv (příloha č. 23).

(5) Ministerstvo může formou sdělení publikovaných ve Sbírce instrukcí a sdělení 4 informovat o zněních mnohostranných či dvoustranných smluv, pokud došlo k důležitým změnám v jejich textech v důsledku sjednání nových smluv či protokolů k nim a seznámení soudů s jejich novým zněním je žádoucí vzhledem k četnosti používání těchto smluv (příloha č. 21).

Způsob styku s cizinou

§ 4

Styk prostřednictvím ministerstva

(1) Nestanoví-li mezinárodní smlouva jinak, uskutečňuje se styk soudů s cizozemskými justičními a jinými orgány i fyzickými a právnickými osobami v cizině prostřednictvím ministerstva.

(2) Podání adresované příslušnému cizozemskému orgánu či osobě v cizině spolu se všemi přílohami zašle soud ministerstvu s předkládací zprávou na zvláštním listu. Ministerstvo zajistí odeslání tohoto podání cizozemskému orgánu či osobě a samo sleduje a v přiměřených lhůtách urguje jeho vyřízení, je-li toho zapotřebí; odpověď dožádaného orgánu poté zašle soudu.

§ 5

Přímý styk s cizozemskými justičními orgány

(1) Stanoví-li tak mezinárodní smlouva, mohou soudy s cizozemskými justičními orgány spolupracovat v přímém styku. Písemnosti se adresují a zasílají poštou přímo příslušným justičním orgánům v cizině a stejným způsobem je doručována odpověď. Ustanovení mezinárodních smluv o přímém styku justičních orgánů lze aplikovat pouze na ty druhy spolupráce, jichž se týkají. Při přímém styku s cizozemskými justičními orgány soud zvláště dbá na dodržování předepsaného jazykového režimu (§ 12 odst. 4, přílohy č. 14/A a 14/B).

(2) Přímý styk justičních orgánů je možný podle čl. 15 Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 ve znění čl. 4 Druhého dodatkového protokolu z 8. listopadu 2001 (č. 48/2006 Sb.m.s.; příloha č. 9), a to pouze ve vztahu ke smluvním stranám Druhého dodatkového protokolu, které neučinily prohlášení podle čl. 15 odst. 8 písm. b) Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních ve znění čl. 4 Druhého dodatkového

protokolu, že žádosti musí být zasílány ústřednímu orgánu určenému v prohlášení.

(3) Pokud je soudu přímo doručeno podání cizozemského justičního orgánu, k jehož vyřízení není příslušný, postoupí je bezodkladně příslušnému orgánu a zároveň o postoupení informuje cizozemský justiční orgán, přičemž uvede označení a adresu orgánu, kterému bylo podání postoupeno.

(4) Přímý styk justičních orgánů nelze zaměňovat s možností přímého doručování písemností poštou adresátům na území cizího státu (§ 11).

§ 6

Pokud je soudu doručeno podání justičního orgánu cizího státu přímo, ačkoli přímý styk mezi justičními orgány ve smyslu § 5 přípustný není, informuje o tom soud bezodkladně ministerstvo, a pokud je to možné, učiní předběžné kroky k vyřízení podání. Konečné vyřízení však může být provedeno a předepsaným způsobem oznámeno dožadující straně až po obdržení podání předepsaným způsobem.

§ 7

Styk s cizozemskými zastupitelskými úřady, akreditovanými pro Českou republiku, se sídlem v České republice

(1) Stávající postupy při styku s konzulárními úřady a s konzulárními odděleními diplomatických zastupitelských úřadů cizích států sídlícími v České republice v oblasti výkonu konzulárních funkcí používané na základě souhlasu uděleného Ministerstvem zahraničních věcí k tomu, aby se justiční orgány s konzulárními úřady a s konzulárními odděleními diplomatických zastupitelských úřadů cizích států sídlícími v České republice v oblasti výkonu konzulárních funkcí stýkaly přímo, jsou i nadále platné. Písemnosti se adresují a zasílají poštou přímo konzulárnímu úřadu či konzulárnímu oddělení diplomatického zastupitelského úřadu cizího státu v České republice a stejným způsobem je doručována odpověď. V písemnosti je vždy nutno uvést důvod, pro který se písemnost cizozemskému zastupitelskému úřadu zasílá (včetně odkazu na příslušné ustanovení mezinárodní smlouvy).

(2) Pokud na území České republiky působí honorární konzul cizího státu, soud písemnosti, které je nutno zaslat zastupitelskému úřadu tohoto cizího státu, nezasílá honorárnímu konzulovi, ale přímo zastupitelskému úřadu (diplomatické misi či konzulárnímu úřadu). I v případě, že zastupitelský úřad cizího státu nemá sídlo na území České republiky, soud nezasílá písemnosti, které je nutno zaslat zastupitelskému úřadu tohoto cizího státu, honorárnímu konzulovi tohoto cizího státu, který na území České republiky působí, nýbrž zastupitelskému úřadu cizího státu postupem podle § 8.

§ 8

Styk s cizozemskými zastupitelskými úřady, akreditovanými pro Českou republiku, se sídlem v cizině

(1) Styk s cizími zastupitelskými úřady, které mají sídlo mimo území České republiky, se realizuje prostřednictvím podatelny Ministerstva zahraničních věcí tak, že je zastupitelskému úřadu České republiky ve státě, v němž sídlí cizí zastupitelský úřad akreditovaný pro Českou republiku, adresována (§ 9) žádost na zvláštním listu o předání zásilky cizímu zastupitelskému úřadu. Uvedená žádost musí být skutečně adresována

předmětnému zastupitelskému úřadu České republiky, a nikoli odboru konzulárních činností Ministerstva zahraničních věcí či Ministerstvu zahraničních věcí bez určení útvaru. V žádném případě nelze Ministerstvu zahraničních věcí zasílat písemnosti určené pro cizozemské zastupitelské úřady, aniž by k nim byl přiložen průvodní dopis pro podatelnu Ministerstva zahraničních věcí či pro příslušný zastupitelský úřad České republiky vysvětlující, jak má být s písemností adresovanou cizozemskému zastupitelskému úřadu naloženo.

(2) Adresy zastupitelských úřadů cizích států akreditovaných pro Českou republiku lze nalézt na internetových stránkách Ministerstva zahraničních věcí (www.mzv.cz).

§ 9

Styk se zastupitelskými úřady České republiky v cizině

(1) Zastupitelským úřadům České republiky v cizině soudy zasílají písemnosti prostřednictvím podatelny Ministerstva zahraničních věcí na adresu: „Ministerstvo zahraničních věcí, podatelna - pro ZÚ ---[uveďte se město, v němž zastupitelský úřad sídlí], Loretánské náměstí 5, 118 00 Praha 1“. Ve výjimečných případech, zejména nesnese-li věc odkladu, lze zastupitelskému úřadu České republiky v cizině zaslat písemnost přímo poštou podle předpisů platných pro poštovní styk, faxem, anebo elektronickou poštou.

(2) Na honorární konzuly České republiky v cizině se soudy neobrací přímo, ale případně pouze prostřednictvím zastupitelských úřadů České republiky (velvyslanectví, generální konzuláty), v jejichž obvodu působnosti honorární konzulové vykonávají svou činnost.

§ 10

Doručování osobám požívajícím imunit

(1) Je-li třeba doručit písemnost osobě požívající v České republice výsad a imunit podle mezinárodního práva nebo je-li třeba písemnost doručit v místě, které je podle mezinárodního práva nedotknutelné (zejména budovy a místnosti diplomatických a konzulárních misí a obydlí osob požívající v České republice výsad a imunit podle mezinárodního práva), zašle soud písemnost diplomatickému protokolu Ministerstva zahraničních věcí s žádostí o doručení na zvláštním listu.

(2) Má-li soud pochybnosti, zda je postup podle odstavce 1 nezbytný, vyžádá si stanovisko diplomatického protokolu Ministerstva zahraničních věcí.

§ 11

Přímé doručování do ciziny

(1) Stanoví-li tak mezinárodní smlouva, může soud písemnosti adresátům na území cizího státu doručovat přímo poštou podle předpisů platných pro poštovní styk [srov. však č. 4/1999 Sb. rozh. tr. a rozsudek Nejvyššího soudu z 26. dubna 2005, sp. zn. 4 Tz 18/2005, z nichž vyplývá, že v případě, že jde o svědka, jehož výpověď soud považuje za zvláště důležitou, nemůže se soud ani v případech, kdy je možné přímé doručování písemností poštou, spokojit s jeho předvoláním k hlavnímu líčení jen na tzv. mezinárodní doručenkou, ale musí formou dožádání (§ 18, § 19, § 21, příloha č. 16) požádat dožádanou stranu o doručení předvolání s upozorněním, že jeho osobní účast považuje za zvlášť důležitou]. Při doručování písemnosti adresátovi přímo poštou na území cizího státu soud zvláště dbá na dodržování

předepsaného jazykového režimu (§ 12 odst. 4, přílohy č. 14/A a 14/B).

(2) Přímé doručování adresátům na území cizího státu umožňuje čl. 16 Druhého dodatkového protokolu z 8. listopadu 2001 k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 (č. 48/2006 Sb. m. s.; příloha č. 9), a to pouze ve vztahu k jeho smluvním stranám, které k čl. 16 neučinily podle čl. 33 odst. 2 výhradu.

(3) Není-li přímé doručování do ciziny mezinárodní smlouvou výslovně umožněno a není-li umožněno ani vnitrostátními předpisy cizího státu, na jehož území má být doručeno, lze se s jinými než justičními orgány cizích států či s osobami v cizině stýkat pouze prostřednictvím cizozemských justičních orgánů (§ 4, § 5, § 21).

§ 12

Úprava písemností určených pro cizinu

(1) Písemnosti určené pro cizinu je nutno psát na psacím stroji či obdobnou technikou (počítačem), na kvalitním papíru (nikoli průklepovém).

(2) V textu nelze používat zkratk, i když jsou v České republice běžné, a je třeba dbát, aby písemnost neobsahovala strojové překlapy, nerovné řádky, nečitelná místa, nebo gramatické chyby. Vzhledem k různým zvyklostem při psaní dat v cizích státech, je vhodné nevyjadřovat v datech měsíc číslicí, nýbrž slovně.

(3) Písemnosti musí být opatřeny čitelným otiskem kulatého úředního razítka soudu, datem a vlastnoručním podpisem soudce, jehož jméno, příjmení a funkce budou pod podpisem vypsaný strojopisem.

(4) Je-li třeba úředně přeložit písemnost do cizího jazyka, musí být překlad vyhotoven tlumočnickem na stroji či na počítači a na kvalitním papíru, s patřičnou vnější úpravou a pevně spojen (svázání či spojení musí být přetištěno otiskem kulatého razítka tlumočnicka) s českým textem tak, aby po českém textu následoval jeho překlad a svazek byl uzavřen tlumočnickou doložkou s otiskem kulatého razítka tlumočnicka a jeho vlastnoručním podpisem. Překlad se podpisem soudce ani otiskem kulatého úředního razítka soudu neopatřuje. Překlad podpisu a otisku kulatého úředního razítka soudu, kterým je opatřen český text, tlumočnick uvede v překladu. Soud dbá na dodržení i ostatních náležitostí úředního překladu v souladu s § 14 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů. Je-li písemností určenou pro cizinu daktyloskopická karta, je nutno přeložit nejen všechny údaje v ní vyplněné, ale rovněž názvy všech rubrik, včetně alfanumerických kódů označujících otisky jednotlivých prstů (P1 až P5 a L1 až L5), pokud daný formulář daktyloskopické karty takové kódy obsahuje, neboť bez překladu by nebyly cizozemským orgánům srozumitelné. Neumožňuje-li mezinárodní smlouva výslovně zasílání písemností s překladem do jiného jazyka, anebo bez překladu (srov. příloha č. 14/A), je vždy nutno písemnost přeložit do úředního jazyka dožádaného státu (srov. příloha č. 14/B).

(5) Ve styku s cizinou je třeba zvažovat vhodnost používání tiskopisů určených pro vnitrostátní styk. Do ciziny nelze zasílat tiskopisy obsahující upozornění na možnost předvedení, uložení povinnosti předložit občanský průkaz, pohružku pokutou apod.

(6) Je-li mezinárodní smlouvou stanoveno užívání vícejazyčných tiskopisů, jsou soudy

povinny tyto tiskopisy užívat. Tiskopisy určené pro styk na základě určité mezinárodní smlouvy však nelze používat k jiným účelům (tj. ke styku na základě jiné mezinárodní smlouvy či na bezsmluvním základě). Při použití vícejazyčného formuláře soud údaje vyplní kromě českého jazyka také v jazyce určeném pro styk s dožádaným státem.

(7) Písemnosti určené pro cizinu nelze zasílat prostřednictvím datové schránky, a to ani ministerstvu nebo jinému státnímu orgánu České republiky (např. Ministerstvu zahraničních věcí či zastupitelskému úřadu České republiky v cizině), neboť jejich povaha to neumožňuje⁵. To platí i o zasílání písemností zastupitelským úřadům cizích států se sídlem v České republice.

(8) Soud v souladu s § 19 odst. 1 větou třetí zákona o azylu⁶ dbá na to, aby písemnost, která má být zaslána orgánům cizího státu, neobsahovala žádnou informaci, byť nepřímou, o udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu osobě, které se tato písemnost týká, ve vztahu k tomuto cizímu státu ani o žádosti takové osoby o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k tomuto cizímu státu, a to i pokud jí mezinárodní ochrana nebyla udělena. Nelze proto například uvést nejen že osoba je či byla žadatelem o azyl či mezinárodní ochranu, ale ani že osoba pobývá v pobytovém středisku, integračním azylovém středisku, že jeho cestovní doklad má v držení odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra a podobně. 283/1991 Sb.

§ 13

Ověřená kopie určená pro cizinu

(1) Ověřená kopie se pořídí tak, že fotokopie písemnosti se sváže s ověřovací doložkou na zvláštním listu v jeden pevně spojený celek tak, aby svázání bylo opatřeno přelepky a ty následně překryty otisky kulatého úředního razítka soudu.

(2) Ověřovací doložka zní: „Tato fotokopie doslovně souhlasí s originálem založeným ve spise --- soudu v ---, sp. zn. - .. -/-. , na čísle listu -.“ Dále se uvede místo a datum vystavení a doložka se opatří čitelným otiskem kulatého úředního razítka soudu a vlastnoručním podpisem soudce, vedoucího kanceláře nebo jím pověřeného pracovníka, jejichž jméno, příjmení a funkce budou pod podpisem vypsány strojopisem. Ověřovací doložku soud vyhotoví ve formátu A4.

(3) Je-li pořizován úřední překlad (§ 12 odst. 4) ověřené kopie písemnosti, přeloží překladatel i ověřovací doložku.

§ 14

Omezení nebo odnětí osobní svobody cizince v České republice

(1) Cizinec musí být při zadržení či jiném omezení osobní svobody nebo při odnětí osobní svobody či jiném zbavení osobní svobody poučen o právu na spojení se zastupitelským úřadem státu, jehož je občanem [čl. 36 odst. 1 písm. b) Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z 24. dubna 1963 (č. 32/1969 Sb.)].

(2) Pokud tak stanoví příslušná dvoustranná konzulární úmluva, je soud povinen o omezení nebo odnětí osobní svobody cizince informovat zastupitelský úřad (diplomatickou misi či konzulární úřad) státu, jehož je občanem. Soud v takovém případě omezení nebo odnětí osobní svobody cizince příslušnému zastupitelskému úřadu oznámí; stejnopis či kopii

rozhodnutí ani protokolu však nezasílá. Seznam konzulárních úmluv s uvedením lhůt pro informování zastupitelského úřadu obsahuje příloha č. 1. Zastupitelskému úřadu soud písemně oznámí omezení nebo odnětí osobní svobody cizince spolu s uvedením jména a adresy obhájce. Pokud hrozí zmeškání lhůty pro informování zastupitelského úřadu, oznámí soud omezení nebo odnětí osobní svobody cizince zastupitelskému úřadu rovněž faxem. Se zastupitelskými úřady se soud stýká způsobem upraveným v § 7 až § 9. Pokud je dvoustrannou konzulární úmluvou stanovena povinnost přijímajícího státu informovat zastupitelský úřad vysílajícího státu o omezení nebo odnětí osobní svobody jeho občana v přijímajícím státu, jde o právo státu vysílajícího, a proto na povinnost soudu informovat zastupitelský úřad nemá vliv vyjádření zadrženého nebo odsouzeného, zda si přeje či nepřeje, aby byl zastupitelský úřad informován. Ministerstvu soud informaci o omezení či odnětí osobní svobody cizince nezasílá, pokud pro to není zvláštní důvod.

(3) Není-li povinnost přijímajícího státu informovat zastupitelský úřad vysílajícího státu o omezení nebo odnětí osobní svobody jeho občana v přijímajícím státu stanovena dvoustrannou konzulární úmluvou, postupuje se podle čl. 36 odst. 1 písm. b) Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z 24. dubna 1963 (č. 32/1969 Sb.), podle kterého musí být zastupitelský úřad státu, jehož je podezřelý, obviněný nebo odsouzený státním občanem, informován o omezení nebo odnětí osobní svobody pouze tehdy, pokud o to zadržený nebo odsouzený výslovně požádá.

§ 15

Omezení nebo odnětí osobní svobody občana České republiky v cizině a pátrání po pobytu

(1) Vykonává-li občan České republiky vazbu či trest odnětí svobody ve státě, mezi nímž a Českou republikou je v platnosti dvoustranná konzulární úmluva, která tak stanoví, musí být o omezení jeho osobní svobody informováno konzulární oddělení zastupitelského úřadu České republiky, které je pro takový stát akreditováno. V ostatních státech jsou konzulární oddělení zastupitelských úřadů České republiky informována pouze v případě, že o to občan České republiky požádal. Soud může v takových případech zjistit, zda občan České republiky vykonává trest odnětí svobody nebo vazbu v cizím státě, dotazem u odboru konzulárních činností Ministerstva zahraničních věcí. Soud se s takovým dotazem může ve formě písemné žádosti s uvedením spisové značky, pod níž je trestní věc soudem vedena, jména a příjmení zpracovatele žádosti, faxového a telefonního čísla, s odůvodněním dotazu, včetně uvedení právní kvalifikace trestného činu a s uvedením místa předpokládaného pobytu obviněného, pokud je soudu známo, a údaje o tom, kdy a jakým způsobem soud tuto informaci získal, obrátit rovněž na Policejní prezidium České republiky, Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, Národní ústředna Interpolu, Strojnická 27, 170 89 Praha 7, fax: 974834716 (dále jen „Národní ústředna Interpolu“). Ministerstvo těmito informacemi nedisponuje.

(2) Pokud je pro účely trestního stíhání či výkonu pravomocného rozsudku zapotřebí zjistit místo pobytu osoby v cizině, může soud učinit písemný dotaz s uvedením spisové značky, pod níž je trestní věc soudem vedena, jména a příjmení zpracovatele žádosti, faxového a telefonního čísla, s odůvodněním dotazu, včetně uvedení právní kvalifikace trestného činu a s uvedením místa předpokládaného pobytu obviněného, pokud je soudu známo, a údaje o tom, kdy a jakým způsobem soud tuto informaci získal, adresovaný Národní ústředně Interpolu.

§ 16

Vyhoštění z ciziny do České republiky

S odkazem na ustanovení § 380 odst. 1 trestního řádu může soud požádat Národní ústřednu Interpolu o prověření možnosti vyhoštění obviněného či odsouzeného občana České republiky z ciziny do České republiky, a to zejména v případě, že jeho vyžádání z ciziny postupem podle § 383 a násl. trestního řádu by bylo vyloučeno (např. nejedná-li se o tzv. extradiční trestný čin), anebo pokud by bylo spojeno s nepřiměřenými náklady [§ 385 písm. c) trestního řádu], a to formou písemné žádosti s uvedením spisové značky, pod níž je trestní věc soudem vedena, jména a příjmení zpracovatele žádosti, faxového a telefonního čísla, s odůvodněním žádosti, včetně uvedení právní kvalifikace trestného činu, informace o příkazu k zatčení, příkazu k dodání do výkonu trestu, mezinárodním zatýkáacím rozkazu či evropském zatýkáacím rozkazu a s uvedením místa předpokládaného pobytu obviněného, pokud je soudu známo, a údaje o tom, kdy a jakým způsobem soud tuto informaci získal. Pokud je to soudu známo, uvede se také, zda lze předpokládat, že obviněný či odsouzený o svém trestním stíhání či odsouzení věděl ještě před opuštěním České republiky, a jak lze tento předpoklad doložit.

§ 17

Zvláštní informační povinnost podle některých mezinárodních smluv

(1) Povinnost informovat cizí státy či příslušné mezinárodní organizace (okruh subjektů, které mají být informovány, je vždy uveden v příslušné mezinárodní smlouvě) o vzetí do vazby, jiných provedených opatřeních či o výsledcích trestního či vydávacího řízení, která vyplývá z některých mnohostranných mezinárodních smluv, jde-li o trestné činy, k jejichž stíhání a trestání tyto mezinárodní smlouvy zavazují, plní soudy prostřednictvím ministerstva tak, že ministerstvu zašlou stejnopis či kopii příslušného rozhodnutí spolu se sdělením podstatných skutečností, zejména pak popisu skutku a identifikačních údajů obviněného a oběti, nejsou-li obsaženy v textu rozhodnutí.

(2) Povinnost informovat cizí státy či příslušné mezinárodní organizace o vzetí do vazby (podle § 67 a násl., § 350c, § 396, § 400b odst. 1, § 410, § 411 odst. 4 či § 454 odst. 1 trestního řádu), o propuštění z vazby nebo o nahrazení vazby zárukou, dohledem nebo slibem (podle § 73 a násl., § 350c odst. 2 či § 396 odst. 2 trestního řádu) vyplývá zejména ze smluv uvedených v příloze č. 22/A.

(3) Povinnost informovat cizí státy či příslušné mezinárodní organizace o výsledku trestního řízení vyplývá zejména ze smluv uvedených v příloze č. 22/B.

(4) Povinnost informovat cizí státy či příslušné mezinárodní organizace o výsledku vydávacího řízení či o výsledku řízení o právní pomoci v užším smyslu vyplývá zejména ze smluv uvedených v příloze č. 22/C.

(5) O změnách a doplněních v seznamech smluv, obsahujících zvláštní informační povinnosti, obsažených v příloze č. 22 informuje ministerstvo formou sdělení publikovaných ve Sbírce instrukcí a sdělení 7.

ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ ČÁST

HLAVA I VZÁJEMNÁ PRÁVNÍ POMOC V UŽŠÍM SMYSLU

§ 18

Základní normativní úprava

(1) Vzájemnou právní pomocí v užším smyslu se v zásadě rozumí dožádání o provedení procesního úkonu na území cizího státu. Základní vnitrostátní normativní úprava je obsažena v ustanoveních § 375 až § 382 a § 425 až § 445 trestního řádu.

(2) Nejvýznamnějšími mezinárodními smlouvami v oblasti vzájemné právní pomoci v užším smyslu jsou zejména:

a) Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 (č. 550/1992 Sb.; příloha č. 7) - vztah k jiným mezinárodním smlouvám je upraven v čl. 26;

b) Dodatkový protokol z 17. března 1978 k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 (č. 31/1997 Sb.; příloha č. 8);

c) Druhý dodatkový protokol z 8. listopadu 2001 k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 (č. 48/2006 Sb.m.s.; příloha č. 9);

d) Úmluva o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu z 8. listopadu 1990 (č. 33/1997 Sb.);

e) Smlouva mezi %Ceskoslovenskou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních z 12. srpna 1982 (č. 95/1983 sb.) - platná ve vztahu k Bělorusku, Gruzii, Kyrgyzstánu, Moldavsku a Rusku; ve vztahu ke smluvním stranám Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních (Gruzie, Moldavsko a Rusko) však zůstává v platnosti, pokud jde o vzájemnou právní pomoc, pouze jazykové ustanovení (čl. 16 smlouvy) - srov. čl. 26 evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních;

f) Smlouva mezi Českou republikou a Kanadou o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 3. listopadu 1997 (č. 129/2000 Sb.m.s, č. 76/2003 Sb. m. s.);

g) Smlouva mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné právní pomoci v trestních věcech z 4. února 1998 (č. 40/2000 Sb. m. s.) ve znění dodatkové úmluvy o vzájemné právní pomoci v trestních věcech mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými z 16. května 2006 (č. 7/2010 Sb.m.s., č. 26/2010 Sb. m. s.; konsolidované znění je obsaženo v příloze č. 21/A).

Mezinárodní smlouvy v oblasti vzájemné právní pomoci ve věcech trestních jsou uvedeny v přílohách č. 2 a 3.

(3) Právní pomoc v užším smyslu lze poskytovat i na bezesmluvním základě při

dodržení zásady vzájemnosti (§ 376 trestního řádu) a při zachování ochrany zájmů státu (§ 377 trestního řádu), nestanoví-li trestní řád výslovně, že provedení určitého úkonu právní pomoci je možné pouze, stanoví-li tak mezinárodní smlouva [např. zřízení společného vyšetřovacího týmu (§ 442 trestního řádu) a výslech prostřednictvím videotelefonu a telefonu (§ 444 a § 445 trestního řádu)], nebo za podmínek stanových mezinárodní smlouvou [např. skryté vyšetřování (§ 437 trestního řádu)].

(4) Vzhledem k sepětí úkonů v trestním řízení se státní suverenitou není v oblasti vzájemné právní pomoci v trestních věcech vhodné ani účelné využívat ustanovení některých dvoustranných úmluv, která umožňují provedení některých úkonů (zejm. výslech či doručení písemnosti občanu České republiky v zahraničí za podmínky dobrovolnosti) diplomatickými misemi či konzulárními úřady.

§ 19 Dožádání do ciziny

(1) Náležitosti dožádání do ciziny upravují ustanovení §426 až § 429a trestního řádu. Pokud mezinárodní smlouva upravuje náležitosti dožádání jinak, použije se ustanovení mezinárodní smlouvy (§ 375 odst. 1 trestního řádu). Dožádání soud vypracuje v souladu s ustanovením § 12 a zašle je dožádanému orgánu předepsaným způsobem (§ 4, § 5). Vzor dožádání je obsažen v příloze č. 15.

(2) Dožádání soud adresuje dožádanému justičnímu orgánu cizího státu (nikoli ministerstvu). Není-li soudu justiční orgán, který je v cizím státě příslušný k vyřízení dožádání, znám, adresuje dožádání „Justičnímu orgánu --- [uveďte se název cizího státu] příslušnému pro --- [uveďte se místo, v němž má být dožádání vyřízeno]“.

§ 20 Dožádání z ciziny

(1) O rozhodnutí podle § 431 odst. 2 trestního řádu soud vyrozumí ministerstvo i všechny soudy, jejichž příslušnosti se takové rozhodnutí týká. Dožadující orgán informuje o rozhodnutí ministerstvo.

(2) Pokud soud odložil nebo odmítl provedení dožádání z ciziny podle § 431 odst. 5 trestního řádu, informuje o tom dožadující orgán a ministerstvo, přičemž uvede důvody odložení nebo odmítnutí a v případě odložení uvede také předpokládanou dobu, kdy bude dožádání provedeno. O tom soud informuje dožadující orgán v souladu s § 4, §5 a § 12.

(3) Vyřízení dožádání cizího státu provádí soud zásadně podle právních předpisů České republiky, nestanoví-li mezinárodní smlouva (např. čl. 8 Druhého dodatkového protokolu) nebo trestní řád (např. § 430 odst. 3 trestního řádu) výslovně jinak. Vyřízení dožádání soud zašle dožadujícímu orgánu v souladu s § 4 a § 5; nestanoví-li mezinárodní smlouva výslovně jinak, vyřízené dožádání soud nepřekládá.

(4) Pokud soud na žádost dožadujícího orgánu vyslechl svědka nebo znalce pod přísahou, uvede plné znění přísahy v protokolu o výslechu.

(5) V souhlasu s použitím důkazu podle § 430 odst. 2 trestního řádu soud označí důkaz nebo uvede informaci, s jejichž použitím vyslovuje souhlas, popis skutku, který je předmětem

trestního řízení v cizím státě, v němž má být důkaz nebo informace použita, a právní kvalifikaci tohoto skutku podle práva dožadujícího státu. Souhlas vyhotovený podle § 12 soud zašle dožadujícímu orgánu v souladu s § 4 a § 5.

Zvláštní ustanovení o některých druzích právní pomoci v užším smyslu a o dožádáních do některých států

§ 21

Dožádání o doručení písemnosti adresátovi v cizině

(1) Dožádání o doručení písemnosti adresátovi v cizině je upraveno mezinárodními smlouvami o vzájemné právní pomoci, zejména Evropskou úmluvou o vzájemné pomoci ve věcech trestních (čl. 7 a následující). O doručení písemnosti adresátovi v cizině lze požádat i na bezesmluvním základě při zaručení vzájemnosti (§ 376 odst. 1, 2 trestního řádu).

(2) Je-li přímé doručení písemnosti adresátovi na území cizího státu vyloučeno (§ 11) nebo nebylo-li úspěšné, vypracuje soud dožádání o doručení písemnosti adresované příslušnému justičnímu orgánu (případně podle § 19 odst. 2) státu, na jehož území se adresát zdržuje. Vzor dožádání o doručení písemnosti je obsažen v příloze č. 16. V dožádání vždy uvede také identifikační údaje o adresátovi, adresu, na níž se zdržuje, a způsob, jakým má být písemnost doručena. K dožádání soud přiloží doručný list pro doručení v cizině (tiskopisy v.k.ř. č. 135 a 136, případně příloha č. 16/C), a písemnost, která má být doručena. Není-li mezinárodní smlouvou stanoveno, že dožádání a jeho přílohy není zapotřebí překládat, opatří je soud úředním překladem (§ 12 odst. 4). Dožádání zašle soud dožádanému orgánu v souladu s § 4 a § 5.

(3) Jde-li o doručení předvolání, je nutno dožádání zaslat s dostatečným předstihem, aby mohly být dodrženy minimální lhůty podle mezinárodních smluv pro zaslání dožádání určitou dobu před datem, kdy se má předvolávaná osoba (obviněný, svědek, znalec) dostavit do dožadujícího státu (zprav. 30 až 50 dnů). Přehled těchto lhůt platných podle jednotlivých mezinárodních smluv, jejichž smluvní stranou je Česká republika, pro zasílání dožádání o doručení předvolání obviněného je uveden v příloze č. 16/D. Protože však v praxi zaslání dožádání pouze minimální stanovenou dobu před datem, kdy se má předvolávaná osoba (obviněný, svědek, znalec) dostavit do České republiky, v případě řady států není dostatečné, doporučuje se, aby soud dobu podle dosavadních zkušeností potřebnou s ministerstvem konzultoval.

(4) Pokud soud žádá o doručení výzvy k úhradě peněžní částky (např. nákladů řízení), nezasílá s dožádáním běžnou poštovní poukázku (složenkou), neboť české poštovní poukázky nejsou použitelné na zahraničních poštách. V případě, že se jedná o stát, jehož banky využívají formát mezinárodního bankovního spojení BIC/IBAN (registr těchto států spravuje společnost SWIFT a je dostupný v anglickém jazyce na internetových stránkách www.swift.com/products/bic_registration/iban_format_registration), uvede číslo účtu, na který může osoba částku uhradit, ve formátu BIC/IBAN, případně toto spojení uvede spolu se zasláním mezinárodní poštovní poukázky, pokud ji ve vztahu k cizímu státu lze využít. V ostatních případech se soud o možnostech bankovního spojení s cizím státem, jakož i o možnosti platebního styku ze zahraničí prostřednictvím České pošty nejprve informuje na příslušné poště.

(5) Pokud soud žádá o doručení rozhodnutí, proti kterému je přípustný opravný

prostředek, a toto rozhodnutí neobsahuje plnou adresu orgánu, u kterého lze tento opravný prostředek podat, přiloží soud k rozhodnutí na zvláštním listu poučení pro adresáta s uvedením takové plné adresy a požádá v dožádání o doručení rovněž tohoto poučení.

§ 22

Dožádání o provedení výslechu v cizině

(1) V dožádání o provedení výslechu v cizině je vhodné rovněž požádat dožádaný stát o poskytnutí informace o místu a času provedení výslechu (a to s dostatečným předstihem) a o případné umožnění přítomnosti soudce, státního zástupce a obhájce při provedení výslechu, včetně možnosti pokládat prostřednictvím orgánu dožádaného státu, který bude výslech provádět, doplňující otázky, pokud to bude možné podle práva dožádaného státu (srov. č. 4/1999 Sb. rozh. tr., č. 20/1999 Sb. rozh. tr. a usnesení Nejvyššího soudu z 29. března 2006, sp. zn. 6 Tdo 346/2006).

(2) O přímé vyrozumění státního zástupce a obhájce o místu a času provedení výslechu nežádá soud orgán dožádaného státu, ale provede je sám na základě informací, které od orgánu dožádaného státu obdrží.

§ 23

Dočasné předání do ciziny za účelem provedení procesních úkonů

(1) Dočasné předání osoby ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody do ciziny za účelem provedení procesních úkonů je možné na základě zejména následujících mezinárodních smluv:

- a) Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních - čl. 11, čl. 12;
- b) Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních - čl. 3, čl. 13;
- c) Smlouva mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné právní pomoci v trestních věcech ve znění Dodatkové úmluvy o vzájemné právní pomoci v trestních věcech mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými - čl. 12.

Dočasné předání je možné i na bezesmluvním základě při zaručení vzájemnosti (§ 376 odst. 1, 2 trestního řádu).

(2) Není-li pro vzájemnou právní pomoc s dožadujícím státem umožněn přímý styk justičních orgánů, informuje soud o povolení dočasného předání podle § 438 trestního řádu ministerstvo. O provedení dočasného předání osoby orgánům dožadujícího státu, jakož i o navrácení této osoby zpět do České republiky, informuje soud ministerstvo.

§ 24

Dočasné převzetí z ciziny za účelem provedení procesních úkonů

(1) Dočasné převzetí osoby ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody z ciziny za účelem provedení procesních úkonů je možné na základě zejména následujících mezinárodních smluv:

- a) Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních - čl. 11, čl. 12;

b) Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních - čl. 3, čl. 13;

c) Smlouva mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné právní pomoci v trestních věcech ve znění Dodatkové úmluvy o vzájemné právní pomoci v trestních věcech mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými - čl. 12.

Dočasné převzetí je možné i na bezesmluvním základě při zaručení vzájemnosti (§ 376 odst. 1, 2 trestního řádu).

(2) V žádosti o zajištění dočasného převzetí osoby z ciziny k provedení procesních úkonů soud uvede také popis skutku, pro který se trestní řízení vede, a jeho právní kvalifikaci. Pokud jej k tomu ministerstvo vyzve, zašle soud ministerstvu na zvláštním listu znění příslušných ustanovení trestního zákona, podle kterých je skutek posuzován, vyhotovené v souladu s ustanovením § 12 a opatřené úředním překladem (§ 12 odst. 4) do jazyka, který ministerstvo ve výzvě určí. Pokud je znakem skutkové podstaty trestného činu výše škody, uvede i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu 8.

(3) Usnesení podle § 440 odst. 2 trestního řádu zašle soud také ministerstvu.

(4) Provedení dočasného převzetí osoby od orgánů dožádaného státu a její dodání do vazby soud následně oznámí ministerstvu.

(5) Není-li mezinárodní smlouvou stanoven i pro účely dočasného předávání osob přímý styk justičních orgánů (§ 5), žádost dočasně převzaté osoby o propuštění z vazby soud předává příslušnému orgánu dožádaného státu prostřednictvím ministerstva (§ 4). Stejným způsobem soud informuje příslušný orgán dožádaného státu o propuštění osoby z vazby podle § 440 odst. 6 trestního řádu.

(6) Ve stanoveném termínu soud zajistí navrácení dočasně převzaté osoby zpět orgánům dožádaného státu. Provedení navrácení osoby soud následně oznámí ministerstvu.

§ 25

Zajištění a odevzdání věcí, zajištění majetku a vyžádání bankovních informací

(1) V usnesení podle § 441 odst. 1 nebo 2 ve spojení s příslušným ustanovením hlavy druhé oddílu sedmého, hlavy čtvrté oddílu třetího a hlavy dvacáté první oddílu čtvrtého trestního řádu soud označí žádost vyžadujícího státu a uvede popis skutku, pro který cizí stát o zajištění věci, jiné majetkové hodnoty nebo majetku žádá, a jeho právní kvalifikaci podle práva vyžadujícího státu.

(2) Zajištěné věci předá soud příslušnému orgánu vyžadujícího státu. Pokud se styk s orgány vyžadujícího státu uskutečňuje podle § 4, informuje soud o předání věci nebo majetku následně ministerstvo.

(3) Dočasné odepření předání věci nebo předání věci pod podmínkou, že budou vráceny (§ 441 odst. 5 trestního řádu), soud oznámí vyžadujícímu orgánu v souladu s § 4 a § 5 s uvedením důvodu a případné předpokládané délky doby, po kterou nebude možné předmětnou věc předat. Při předání věci pod podmínkou, že bude vrácena, se tato podmínka

sdělí také orgánům vyžadujícího státu, které věc přebírají.

(4) Orgánům vyžadujícího státu soud vždy sdělí, zda má být předávaná věc vrácena soudu, přímo vlastníkově, nebo že se Česká republika vrácení věci vzdává (§ 441 odst. 6 trestního řádu), a to v souladu s § 4 a § 5.

(5) Soud, kterému policejní orgán zaslal na vědomí informaci o předběžném zajištění věci podle § 441a trestního řádu, bez prodlení tento policejní orgán vyrozumí o tom, že ve lhůtě do deseti dnů od vydání příkazu k předběžnému zajištění věci

a) mu byla doručena žádost o právní pomoc spočívající v žádosti o zajištění této věci pro účely trestního řízení anebo příkaz k zajištění a jak byla vyřízena, nebo

b) mu nebyla doručena žádost o právní pomoc spočívající v žádosti o zajištění této věci pro účely trestního řízení anebo příkaz k zajištění; v takovém případě policejní orgán upozorní na nutnost věc vrátit, nezajistí-li ji pro jiné trestní řízení.

(6) V dožádání do ciziny, které se týká bankovních informací, je vhodné v případě, že by vyzrazení skutečnosti, že je o bankovní informace žádáno, mohlo ohrozit průběh či výsledek trestního řízení, uvést rovněž požadavek, aby majitel bankovního účtu nebo jiné osoby, kterých se bankovní informace týkají, nebyli informováni o dožádání ani o výsledku jeho vyřízení.

§ 26

Výslech prostřednictvím videotelefonu a telefonu

(1) Výslech prostřednictvím videotelefonu nebo telefonu je možný na základě následujících mezinárodních smluv:

a) Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních - čl. 9 a čl. 10;

b) Smlouva mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné právní pomoci v trestních věcech ve znění Dodatkové úmluvy o vzájemné právní pomoci v trestních věcech mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými - čl. 20c.

(2) Pokud soud nemá k dispozici technické vybavení k provedení výslechu prostřednictvím videotelefonu či telefonu, může se obrátit na nadřízený krajský soud nebo na mezinárodní odbor Nejvyššího státního zastupitelství nebo na ministerstvo se žádostí o technickou pomoc. Pokud není technické zajištění provedení výslechu možné ani s pomocí Nejvyššího státního zastupitelství či ministerstva, obrátí se soud se žádostí o zapůjčení nezbytného technického vybavení na dožadující orgán, a to v souladu s § 4 a § 5.

(3) O průběhu výslechu prostřednictvím videotelefonu nebo telefonu podle § 444 trestního řádu pořídí soud protokol, jehož vyhotovení vypracované v souladu s § 12 zašle v souladu s § 4 a § 5 dožadujícímu orgánu. Pokud o to dožadující orgán požádá, soud současně pořídí z výslechu pomocí videotelefonu videozáznam a z výslechu pomocí telefonu audiozáznam, který přiloží k protokolu zasílanému dožadujícímu orgánu. Pokud je souhlas vyslýchané osoby podmínkou provedení výslechu (§ 444 odst. 1, 2 trestního řádu), dotáže se soud osoby po zahájení protokolace, avšak ještě před započítáním videozáznamu či

audiozáznamu, na její stanovisko; pokud osoba s výsledkem souhlasí, požádá soud osobu o opětovné vyjádření souhlasu po započetí videozáznamu či audiozáznamu. Po započetí videozáznamu či audiozáznamu a zahájení protokolace soud označí žádost, na jejímž základě je výslech prováděn, uvede popis skutku, pro který se trestní řízení v dožadujícím státě vede, ověří totožnost vyslýchané osoby a provede její poučení podle § 444 odst. 4 trestního řádu.

(4) Pokud soud výslech přeruší (§ 444 odst. 5 trestního řádu), uvede důvod přerušení do protokolu.

(5) Případné použití opatření ve smyslu § 444 odst. 6 trestního řádu nebo poskytnutí ochrany vyslýchané osobě ve smyslu § 444 odst. 7 trestního řádu uvede soud do protokolu.

(6) V žádosti o zajištění výsledku prostřednictvím videotelefonu nebo telefonu (§ 445 trestního řádu) soud uvede také popis skutku, pro který se vede trestní řízení, jeho právní kvalifikaci a znění příslušných ustanovení trestního zákona včetně ustanovení o promlčení trestního stíhání (znění § 35 trestního zákoníku uvede pouze v případě, že jeho aplikace přichází v úvahu) a způsob, jakým má být vyslýchaná osoba poučena podle práva České republiky, zejména kdy má právo odepřít výpověď. Žádost vyhotovenou v souladu s § 12 soud zašle příslušnému orgánu cizího státu (případně podle § 19 odst. 2) v souladu s § 4 a § 5. Pokud soud žádost zaslal prostřednictvím ministerstva (§ 4), vyrozumí následně ministerstvo o tom, zda výslech proběhl.

(7) Pokud výslech prostřednictvím videotelefonu není ve vztahu k dožadujícímu státu mezinárodní smlouvou připuštěn, lze na základě čl. 4 Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních umožnit pouze audiovizuální spojení, v jehož rámci dožadující orgán sám nebude pokládat vyslýchané osobě otázky ani jinak sám zasahovat do průběhu výslechu. Dožadující orgán v rámci takového audiovizuálního spojení může dožádaný orgán požádat o položení doplňující otázky.

§ 27

Dožádání do Spojených států amerických

V dožádáních do Spojených států amerických je vhodné výslovně uvést, že se žádá rovněž o nezveřejnění informací o dožádání a jeho vyřízení, neboť americké soudy jinak dožádání a písemnosti související s jeho vyřízením zařadí do veřejně přístupných sbírek dokumentů. V dožádání by tento požadavek měl být vyjádřen větou „Žádáme, aby toto dožádání a listiny s ním související nebyly zveřejněny.“ - v anglickém překladu pak „We request that this letter rogatory and documents pertaining to it are not made public.“.

§ 28

Náklady dožádání

(1) Pokud má být uplatněna úhrada nákladů u dožadujícího státu na bezesmluvním základě, ověří soud před předložením vyčíslení nákladů ministerstvu podle § 382 odst. 2 trestního řádu u ministerstva, zda je to ve vzájemném styku s dožadujícím státem obvyklé.

(2) Vyčíslení nákladů, jejich odůvodnění a údaje o mezinárodním bankovním spojení (IBAN) soud předloží ministerstvu formou předkládací zprávy, která bude obsahovat také údaje o dožadujícím orgánu cizího státu a o jeho žádosti. Na žádost ministerstva soud vypracuje vyčíslení nákladů a jejich odůvodnění ve formě podle § 12 a opatří je úředním

překladem (§ 12 odst. 4) do jazyka, který ministerstvo v žádosti určí.

HLAVA II EXTRADICE

Oddíl první Vyžádání z ciziny

§ 29

Základní normativní úprava

(1) Základní vnitrostátní normativní úprava je obsažena v ustanoveních § 375 až § 382 a § 383 až § 390 trestního řádu.

(2) Nejvýznamnějšími mezinárodními smlouvami upravujícími vyžádání z ciziny jsou:

a) Evropská úmluva o vydávání z 13. prosince 1957 (č. 549/1992 Sb., sdělení o opravě chyb překladu v částce č. 32/2004 Sb. m. s.; příloha č. 4);

b) Dodatkový protokol z 15. září 1975 k Evropské úmluvě o vydávání z 13. prosince 1957 (č. 29/1997 Sb.; příloha č. 5);

c) Druhý dodatkový protokol z 17. března 1978 k Evropské úmluvě o vydávání z 13. prosince 1957 (č. 30/1997 Sb.; příloha č. 6).

Mezinárodní smlouvy v oblasti vydávání jsou uvedeny v přílohách č. 2 a 3.

(3) Vyžádání z ciziny je možné i na bezesmluvním základě, a to při zaručení vzájemnosti. Ujištění o vzájemnosti poskytne nebo opatří ministerstvo (§ 376 odst. 2 trestního řádu).

Mezinárodní zatýkácí rozkaz

§ 30

(1) Náležitosti mezinárodního zatýkácího rozkazu stanoví § 384 odst. 2 až 4 trestního řádu. Mezinárodní zatýkácí rozkaz je zvláštním druhem rozhodnutí, a soud jej proto nevydává ve formě usnesení ani opatření. Vzor mezinárodního zatýkácího rozkazu je obsažen v příloze č. 17. Pokud je znakem skutkové podstaty trestného činu výše škody, uvede soud v mezinárodním zatýkáčím rozkazu také znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu 9. Znění ustanovení § 35 a § 95 trestního zákoníku soud v mezinárodním zatýkáčím rozkazu uvede pouze v případě, že jejich aplikace připadá vzhledem k právní kvalifikaci skutku v úvahu. Znění ustanovení § 384 a § 385 trestního řádu soud v mezinárodním zatýkáčím rozkazu neuvádí, není-li pro to zvláštní důvod. Jde-li o vyžádání obviněného z ciziny k trestnímu stíhání a od spáchání trestného činu uplynula doba delší než 3 roky, popíše soud v mezinárodním zatýkáčím rozkazu úkony ovlivňující plynutí promlčecí doby. Pokud jde o vyžádání odsouzeného z ciziny k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření, připojí soud k mezinárodnímu zatýkáčím rozkazu stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku s doložkou právní moci (§ 384 odst. 3 trestního řádu), a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně. Pokud byl odsouzený odsouzen v řízení proti

uprchlému, uvede soud v mezinárodním zatýkacím rozkazu také znění § 306a trestního řádu a znění ustanovení o promlčení trestního stíhání. Je-li třeba vyžádat z ciziny několik osob (spoluobviněných, případně spoluodsouzených), vydá soud na každou takovou osobu samostatný mezinárodní zatýkací rozkaz, a to včetně případných příloh. Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, uvede soud v mezinárodním zatýkacím rozkazu rovněž údaje podle § 384 odst. 2 písm. c) až e) trestního řádu z rozsudku, jehož výrok o trestu byl zrušen, a k mezinárodnímu zatýkacímu rozkazu připojí stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci (§ 384 odst. 3 trestního řádu), a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(2) Při vydání mezinárodního zatýkacího rozkazu podle § 384 odst. 1 trestního řádu soud zváží vydání rovněž evropského zatýkacího rozkazu podle § 405 odst. 1 trestního řádu, neboť účinné mezinárodní pátrání na území členských států Evropské unie je možné pouze na základě evropského zatýkacího rozkazu a bez jeho vydání proto po osobě na území členských států Evropské unie pátráno nebude. Administrativní postup při vydávání evropského zatýkacího rozkazu upravuje zvláštní předpis 10.

(3) Mezinárodní zatýkací rozkaz se všemi přílohami soud opatří úředním překladem (§ 12 odst. 4) do jazyka stanoveného příslušnou mezinárodní smlouvou (s přihlédnutím k jazykovým ustanovením dvoustranných mezinárodních smluv a k prohlášením k mnohostranným mezinárodním smlouvám - srov. příloha č. 14/A, tabulka č. 1) nebo do úředního jazyka státu (srov. příloha č. 14/B), na jehož území obviněný pobývá. Pokud není v době vydání mezinárodního zatýkacího rozkazu místo pobytu obviněného známo, opatří soud mezinárodní zatýkací rozkaz a jeho přílohy překladem do angličtiny.

(4) Mezinárodní zatýkací rozkaz s přílohami a úředním překladem zašle soud ministerstvu přílohou k žádosti o provedení dalších opatření na základě mezinárodního zatýkacího rozkazu podle § 383 odst. 1 trestního řádu, a to ve čtyřech vyhotoveních (včetně příloh), z nichž alespoň dvě musí být vyhotovena v souladu s § 12 či § 13. V žádosti soud uvede:

a) místo předpokládaného pobytu obviněného a údaj o tom, kdy a jakým způsobem tuto informaci získal,

b) státní zastupitelství, které podalo návrh na vydání mezinárodního zatýkacího rozkazu, pokud byl mezinárodní zatýkací rozkaz vydán v přípravném řízení, včetně uvedení spisové značky státního zastupitelství a informace, zda bylo trestní stíhání podle § 173 odst. 1 písm. a) trestního řádu přerušeno,

c) informaci (získanou např. z Centrální evidence stíhaných osob či formou písemné žádosti adresované Policejnímu prezidiu České republiky, Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování, odboru obecné kriminality a vyžádáním opisu z evidence Rejstříku trestů), zda obviněný nebo odsouzený je v České republice trestně stíhán v jiné trestní věci či má vykonat jiný trest odnětí svobody, a to vzhledem k zásadě speciality (§ 389 trestního řádu a např. čl. 14 Evropské úmluvy o vydávání) a

d) zda má být při vyhlášení mezinárodního pátrání rovněž žádáno o předběžnou vazbu (§ 33).

Ministerstvo po kontrole obsahových náležitostí extradičních materiálů a případném vyžádání jejich oprav a doplnění postoupí požadavek na vyhlášení mezinárodního pátrání Policejnímu prezidiu České republiky - na Národní ústřednu Interpolu se soud sám může obracet pouze se žádostmi o zjištění pobytu osoby v cizině (§ 15).

§ 31

(1) Po právní moci usnesení vydaného podle § 383 odst. 3 trestního řádu soud neprodleně informuje faxem o zrušení mezinárodního zatýkacího rozkazu ministerstvo. Stejnopis usnesení o zrušení mezinárodního zatýkacího rozkazu zašle soud ministerstvu dodatečně.

(2) O zrušení mezinárodního zatýkacího rozkazu podle § 384 odst. 5 písm. a), odst. 6 trestního řádu soud neprodleně informuje faxem ministerstvo s uvedením důvodů. O zrušení mezinárodního zatýkacího rozkazu podle § 384 odst. 6 trestního řádu z důvodu promlčení trestní odpovědnosti podle § 34 trestního zákoníku soud neprodleně faxem informuje kromě ministerstva rovněž státního zástupce. Stejnopis usnesení o zrušení mezinárodního zatýkacího rozkazu v obou případech zašle soud ministerstvu dodatečně.

(3) O pozbytí platnosti mezinárodního zatýkacího rozkazu podle § 384 odst. 5 písm. b) nebo c) trestního řádu soud informuje ministerstvo ve lhůtě 14 dnů.

(4) O vydání a o pozbytí platnosti (§ 384 odst. 5 trestního řádu) mezinárodního zatýkacího rozkazu soud informuje rovněž místní orgán Policie České republiky a příslušného státního zástupce. Místní orgán Policie České republiky soud neinformuje, vydal-li mezinárodní zatýkací rozkaz pouze pro účely vyžádání dodatečného souhlasu s dalším trestním stíháním nebo výkonem trestu, než které byly předmětem původní žádosti o vydání, podle § 389 odst. 4 trestního řádu (§ 37).

§ 32

(1) Pokud mezinárodní zatýkací rozkaz vydal v přípravném řízení okresní soud a obžaloba byla následně podána ke krajskému soudu, informuje o tom okresní soud ministerstvo, pokud státní zástupce informaci o podání obžaloby ke krajskému soudu, kterou zaslal okresnímu soudu, nezaslal na vědomí rovněž ministerstvu.

(2) Pokud byl mezinárodní zatýkací rozkaz vydán pro účely trestního stíhání a následně byl v řízení proti uprchlému vydán pravomocný rozsudek, informuje soud o této skutečnosti ministerstvo a s přihlédnutím k náležitostem mezinárodního zatýkacího rozkazu pro účely výkonu trestu podle § 384 odst. 3 trestního řádu zváží vydání nového mezinárodního zatýkacího rozkazu, kterým bude mezinárodní zatýkací rozkaz pro účely trestního stíhání nahrazen.

§ 33

Žádost o předběžnou vazbu

(1) Před vyhotovením žádosti o předběžnou vazbu podle § 386 odst. 1 trestního řádu soud vezme v úvahu, zda lze reálně očekávat, že extradiční materiály bude možné vyhotovit, opatřit překladem a doručit dožádané straně v příslušné lhůtě (příloha č. 23).

(2) Pokud se obviněný nachází na území státu, který je smluvní stranou Evropské úmluvy o vydávání, přiloží k žádosti o předběžnou vazbu vždy fotokopii či stejnopis mezinárodního zatýkacího rozkazu nebo odsuzujícího rozsudku (čl. 16 odst. 2 Evropské úmluvy o vydávání) alespoň v češtině.

§ 34

Dodatkové informace

Pokud dožádaný stát v průběhu vydávacího řízení požaduje dodatkové informace, poskytne je soud ministerstvu na jeho výzvu ve formě a lhůtě ministerstvem stanovené.

§ 35

Postup po rozhodnutí dožádaného státu

(1) Ministerstvo informuje soud, který vydal mezinárodní zatýkací rozkaz, o výsledku vydávacího řízení v cizině.

(2) Pokud bylo vydání povoleno, sjedná ministerstvo prostřednictvím Policejního prezidia České republiky termín a další podrobnosti převzetí vydávané osoby policejními orgány České republiky. Pokud je toho zapotřebí, poskytne soud potřebnou součinnost ministerstvu při přípravě a dalším řízení o žádosti o povolení průvozu územím cizího státu.

(3) Pokud bylo v době před vydáním obviněného přerušeno trestní stíhání, je nezbytné, aby ještě před jeho dodáním soudu bylo rozhodnuto o jeho pokračování. V přípravném řízení za tím účelem soud informuje o plánovaném datu převzetí vydávané osoby státního zástupce.

(4) O dodání obviněného soudu nebo odsouzeného do výkonu trestu odnětí svobody informuje soud ministerstvo do 14 dnů od realizace vydání. Současně soud vloží údaj o vydání osoby do Centrální evidence stíhaných osob.

(5) Pokud byl obviněný nebo odsouzený vydán na základě mezinárodního zatýkacího rozkazu nebo předán na základě evropského zatýkacího rozkazu, není zapotřebí mezinárodní zatýkací rozkaz formálně rušit, neboť pozbývá platnosti ze zákona [§ 384 odst. 5 písm. b) trestního řádu]. Pokud však byl obviněný nebo odsouzený, na kterého byl vydán mezinárodní zatýkací rozkaz, zadržen na území České republiky (na základě příkazu k zatčení nebo příkazu k dodání do výkonu trestu), anebo pokud byl vyhoštěn z cizího státu na území České republiky, je nezbytné mezinárodní zatýkací rozkaz zrušit usnesením podle § 384 odst. 6 trestního řádu (§ 31 odst. 2, 4).

(6) O výsledku výslechu vydaného odsouzeného podle § 388 odst. 3 trestního řádu soud informuje ministerstvo.

(7) Pokud vydání do České republiky nebylo povoleno, může další postup podle situace spočívat buď v provedení kroků k předání trestního řízení do státu, který vydání nepovolil (§ 59 až § 62), anebo ve vyhlášení či pokračování mezinárodního pátrání pro případ, že by osoba území státu, který její vydání do České republiky nepovolil, opustila.

§ 36

Dočasné převzetí vydávané osoby

Pokud bylo vydání dožádaným státem povoleno, avšak jeho realizace byla odložena, lze požádat o dočasné předání osoby, jejíž vydání bylo povoleno, do České republiky. Na postup při dočasném převzetí se přiměřeně použije § 23, přičemž soud v žádosti uvede rovněž údaj o extradiční žádosti, na jejímž základě bylo vydání povoleno.

§ 37

Zásada speciality a vyžádání dodatečného souhlasu s dalším trestním stíháním nebo výkonem trestu

(1) Pokud se vydaná osoba vzdala při výslechu podle § 389 odst. 2 trestního řádu práva na uplatnění zásady speciality, zašle soud kopii protokolu na vědomí ministerstvu.

(2) Pokud je nutno stát, který osobu vydal, požádat o dodatečný souhlas s trestním stíháním nebo s výkonem trestu, pro které vydání povoleno dosud nebylo, a pokud se vydaná osoba práva na uplatnění zásady speciality nevzdala, anebo pokud mezinárodní smlouva ani právo státu, který osobu vydal, vzdání se práva na uplatnění zásady speciality výslovně nepřipouští, soud požádá ministerstvo o zajištění dodatečného souhlasu, přičemž ve své žádosti uvede údaje podle § 384 odst. 2 písm. c) trestního řádu a přiloží k ní:

a) mezinárodní zatýkácí rozkaz (§ 30),

b) protokol s vyjádřením vydané osoby k žádosti o dodatečný souhlas a

c) stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) obžaloby, jde-li o dodatečný souhlas s dalším trestním stíháním, nebo stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku s doložkou právní moci (§ 384 odst. 3 trestního řádu), a konalo-li se odvolací řízení, stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně, jde-li o dodatečný souhlas s dalším výkonem trestu,

a to vše ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12). protokol s vyjádřením vydané osoby a případný odsuzující rozsudek a rozhodnutí odvolacího soudu soud opatří úředním překladem (§ 12 odst. 4) do jazyka stanoveného příslušnou mezinárodní smlouvou (s přihlédnutím k jazykovým ustanovením dvoustranných mezinárodních smluv a k prohlášením k mnohostranným mezinárodním smlouvám - srov. příloha č. 14/a, tabulka č. 1) nebo do úředního jazyka státu (srov. příloha č. 14/b), který osobu vydal. jde-li o dodatečný souhlas s výkonem souhrnného trestu, vypracuje soud podklady uvedené v písmenech a) až c) tak, aby se vztahovaly i na rozsudek, jehož výrok o trestu byl zrušen; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(3) Provádí-li soud podle § 389 odst. 5 trestního řádu neodkladné nebo neopakovatelné úkony, vyrozumí o jejich provedení následně ministerstvo.

(4) V případě pochybností o uplatnění zásady speciality lze předložit věc Nejvyššímu soudu podle § 10 odst. 2 trestního řádu per analogiam (srov. č. 24/2007 Sb. rozh. tr.).

Zvláštní ustanovení o vyžádání z některých států

§ 38

Extradiční materiály pro účely vyžádání ze států, které požadují kopie důkazů

(1) Některé státy požadují, aby k žádosti o vydání pro účely trestního stíhání, anebo pro účely vydání k výkonu trestu uloženého v řízení proti uprchlému či trestním příkazem byly kromě mezinárodního zatýkácího rozkazu přiloženy rovněž ověřené kopie (§ 13) všech důkazů, na jejichž základě je dostatečně odůvodněno podezření, že obviněný spáchal trestné činy, které jsou obsaženy v mezinárodním zatýkáčím rozkazu, přičemž kopie důkazů by měly být jasně a srozumitelně označené a uspořádané. Podle dosavadních zkušeností jsou takovými státy např. Brazílie, Bahamské ostrovy, Dominikánská republika, Ekvádor (pouze doporučeno), Jihoafrická republika, Kostarika či Mexiko. Žadoucí je přiložit rovněž shrnutí podstatných důkazů dostupných ke každému bodu obvinění (tj. ke každému jednotlivému skutku), pro který se žádá o vydání, s uvedením vztahu těchto důkazů k údajnému jednání pachatele; tomuto požadavku je možné dostát tak, že soudce nebo státní zástupce vypracuje prohlášení (zprávu), ve kterém shrne fakta případu a detailně uvede obsah jednotlivých podstatných důkazů ve věci a jejich vztah k obvinění.

(2) Na výzvu ministerstva soud ověřené kopie důkazů, a případně i jejich shrnutí či zprávu podle odstavce 1 vypracuje tak, aby vyhovovaly nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12), opatří je úředním překladem do úředního jazyka dožádaného státu (§ 12 odst. 4) a zašle je ministerstvu ve dvou vyhotoveních. Před podáním obžaloby může soud o vypracování ověřených kopií důkazů a jejich shrnutí či zprávy podle odstavce 1 požádat státního zástupce. Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, vyžádá si soud, který vydal mezinárodní zatýkácí rozkaz, od soudu, jehož výrok o trestu při ukládání souhrnného trestu zrušil, ověřené kopie důkazů, a případně i jejich shrnutí či zprávu podle odstavce 1 rovněž ohledně skutku, pro který byl odsouzený odsouzen soudem, jehož výrok o trestu při ukládání souhrnného trestu zrušil; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči výrokům o vině ze všech rozsudků, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny. V zájmu jednotnosti terminologie opatří ověřené kopie důkazů a jejich shrnutí či zprávu vyžádané podle věty třetí úředním překladem soud, který vydal mezinárodní zatýkácí rozkaz.

§ 39

Extradiční materiály pro účely vyžádání ze Spojených států amerických

(1) Základní normativní úprava je obsažena ve Smlouvě mezi republikou Československou a Spojenými Státy Severoamerickými o vzájemném vydávání zločinců z 2. července 1925 (č. 48/1926 Sb. z. a n.) ve znění Dodatkové úmluvy mezi republikou Československou a Spojenými Státy Americkými o vzájemném vydávání zločinců z 29. dubna 1935 (č. 185/1935 Sb. z. a n.) a Druhé dodatkové úmluvy o vydávání mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými z 16. května 2006 (č. 8/2010 Sb. m. s., č. 27/2010 Sb. m. s.); dále v tomto ustanovení jen „Smlouva“; konsolidované znění Smlouvy je obsaženo v příloze č. 21/B).

(2) Podle sdělení Ministerstva spravedlnosti Spojených států amerických je k žádostem o vydání k trestnímu stíhání kromě mezinárodních zatýkáčích rozkazů nezbytné jako důkazy podle čl. XI odst. 5 Smlouvy přikládat:

a) buď ověřené kopie (§ 13) všech důkazů, na jejichž základě je dostatečně odůvodněno podezření, že obviněný spáchal trestné činy, které jsou obsaženy v mezinárodním zatýkáčím rozkazu, přičemž kopie důkazů by měly být jasně a srozumitelně označené a uspořádané, anebo

b) zprávu (Case Summary) vypracovanou soudcem nebo státním zástupcem, která shrnuje obsah nejdůležitějších důkazů shromážděných v dané věci a v jejímž závěru soudce nebo státní zástupce potvrdí, že na základě těchto důkazů je dostatečně odůvodněno podezření, že obviněný spáchal trestné činy, pro které je vydán mezinárodní zatýkácí rozkaz; tato zpráva by měla obsahovat:

1. jméno a titul (spíše funkci než akademický titul) autora,
2. identifikaci obviněného, včetně státního občanství a fyzického popisu, s odkazy na fotografie a další identifikační materiály (odstavec 6),
3. informaci o místě současného pobytu obviněného,
4. skutkové okolnosti případu a prameny důkazů tyto okolnosti prokazující, s odkazy na svědecké výpovědi a další relevantní dokumenty, které mohou být připojeny jako důkazy,
5. procesní historii případu, s odkazy na relevantní procesní rozhodnutí, která mohou být připojena jako důkazy,
6. seznam trestných činů, pro které je o vydání žádáno, u každého z nich s uvedením maximální délky trestu, který může být uložen, a s odkazy na příslušná ustanovení trestního zákona, a to jak zvláštní části, tak obecné části o ukládání trestů, jejichž znění musí být připojeno jako důkaz,
7. prohlášení, že trestní stíhání nebylo promlčeno, s odkazy na ustanovení § 34 trestního zákoníku a případně § 35 trestního zákoníku, pokud jeho aplikace vzhledem k právní kvalifikaci skutku přichází v úvahu; znění ustanovení, na něž soud odkazuje, musí být připojeno jako důkaz,
8. seznam přiložených důkazů, na něž je odkazováno podle předchozích bodů; důkazy musí být jasně a srozumitelně označeny a uspořádány.

(3) Všechny písemnosti tvořící extradiční materiály musí být vyhotoveny v souladu s § 12 a případně § 13 a svázaný v jeden pevně spojený celek tak, aby svázání bylo opatřeno přelepky a ty následně překryty otisky kulatého razítka soudu, a opatřeny úředním překladem (§ 12 odst. 4) do angličtiny. Při pořizování překladů je v zájmu zachování specifické terminologie vhodné poskytnout překladateli kopii informace Ministerstva spravedlnosti Spojených států amerických o požadavcích na extradiční materiály, kterou soudu zašle ministerstvo, pokud o to soud požádá.

(4) Byl-li mezinárodní zatýkácí rozkaz vydán pro účely vyžádání osoby, která byla odsouzena v řízení proti uprchlému, je nutno extradiční materiály připravit, jako by šlo o vyžádání k trestnímu stíhání. Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl v řízení proti uprchlému uložen souhrnný trest, je nutno extradiční materiály připravit tak, aby zahrnovaly i skutek, pro který byl odsouzený odsouzen soudem, jehož výrok o trestu při ukládání souhrnného trestu zrušil; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči výrokům o vině ze všech rozsudků, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(5) Byl-li mezinárodní zatýkácí rozkaz vydán pro účely vyžádání osoby, která byla pravomocně odsouzena, avšak nikoli v řízení proti uprchlému, slouží jako extradiční materiály ve smyslu čl. XI odst. 5 Smlouvy:

- a) stejnopis nebo ověřená kopie rozsudku s doložkou právní moci,
- b) rozhodnutí soudu druhého stupně, konalo-li se odvolací řízení,
- c) usnesení o zápočtu vazby s doložkou právní moci, pokud k zápočtu vazby došlo, a

d) potvrzení o tom, jaká část trestu dosud nebyla vykonána,

vyhotovené v souladu s ustanoveními § 12 a případně § 13 a opatřené úředními překlady (§ 12 odst. 4) do angličtiny. Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, připojí soud rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(6) Vždy je zapotřebí k mezinárodnímu zatýkácímu rozkazu připojit i popis, fotografii a otisky prstů obviněného či odsouzeného, jsou-li k dispozici. Pokud tomu tak není, musí být tato skutečnost v mezinárodním zatýkáčím rozkazu výslovně uvedena. Je-li k dispozici fotografie obviněného či odsouzeného, musí být v souladu s požadavky americké strany soudcem či státním zástupcem vypracováno potvrzení o totožnosti osoby, jehož vzor je obsažen v příloze č. 18.

(7) Extradíční materiály vyhotovené podle odstavců 2 až 6 zašle soud ministerstvu ve třech vyhotoveních.

§ 40

Extradíční materiály pro účely vyžádání z Kanady

(1) Základní normativní úprava je obsažena ve Smlouvě mezi republikou Československou a Spojeným královstvím Velké Británie a Irska o vzájemném vydávání zločinců z 11. listopadu 1924 s Protokolem z 4. června 1926 (č. 211/1926 Sb. z. a n., č. 22/1928 Sb. z. a n.; dále v tomto ustanovení jen „Smlouva“). Podle sdělení Ministerstva spravedlnosti Kanady z 21. června 1999 je podle kanadského extradíčního zákona k žádostem o vydání k trestnímu stíhání kromě mezinárodních zatýkáčích rozkazů nezbytné jako důkazy podle čl. 8 odst. 2 Smlouvy přikládat tzv. extradíční balík (Extradition Packet).

(2) Extradíční balík musí být tvořen dvěma oddělenými částmi, a to tzv. záznamem případu (Record of the Case) a tzv. obecným prohlášením (General Legal Statement).

(3) Pokud jde o vyžádání obviněného k trestnímu stíhání, musí záznam případu obsahovat:

a) detailní shrnutí důkazů dostupných ke každému bodu obvinění (tj. ke každému jednotlivému skutku), pro který se žádá o vydání; tomuto požadavku je možné dostát tak, že státní zástupce nebo soudce vypracuje prohlášení (zprávu), ve kterém shrne fakta případu a detailně uvede obsah jednotlivých důkazů ve věci, nebo ve shrnutí případu odkáže na jednotlivé podstatné důkazy ve věci (např. svědecké výpovědi a jiné listinné důkazy), jejichž kopie budou tvořit přílohu tohoto prohlášení; kanadská strana bezvýhradně trvá na tom, aby tato část extradíčních materiálů neobsahovala žádný odkaz na právní kvalifikaci skutku podle českého práva ani na žádná jiná ustanovení českého práva a aby v této části extradíčních materiálů nebyla obsažena ani hodnocení či závěry soudu - materiály by měly obsahovat pouze shrnutí důkazního materiálu ve věci;

b) identifikační materiály osoby, o jejíž vydání jde, tj. fotografie, otisky prstů a protokol o

rekognici svědkem (takovým svědkem může být rovněž policista), na které kanadská strana trvá; a

c) ověřovací doložku v tom smyslu, že shromážděné důkazy, které jsou zahrnuty v záznamu případu, mohou být použity v trestním řízení a byly opatřeny v souladu s českým právem; ověřovací doložka musí být vlastnoručně podepsána soudcem a opatřena otiskem kulatého úředního razítka soudu; kanadská strana trvá na tom, aby anglický překlad ověřovací doložky doslovně odpovídal znění, které je obsaženo v příloze č. 19/A.

(4) Byl-li mezinárodní zatýkácí rozkaz vydán pro účely vyžádání osoby, která byla odsouzena v řízení proti uprchlému, je nutno záznam případu připravit, jako by šlo o vyžádání k trestnímu stíhání, avšak s ověřovací doložkou podle odstavce 5 písm. f). Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl v řízení proti uprchlému uložen souhrnný trest, je nutno extradiční materiály připravit tak, aby zahrnovaly i skutek, pro který byl odsouzený odsouzen soudem, jehož výrok o trestu při ukládání souhrnného trestu zrušil; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči výrokům o vině ze všech rozsudků, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(5) Pokud jde o vyžádání osoby, která byla pravomocně odsouzena k výkonu trestu (nikoli v řízení proti uprchlému), musí záznam případu obsahovat:

- a) stejnopis nebo ověřenou kopii rozsudku s doložkou právní moci,
- b) rozhodnutí soudu druhého stupně, konalo-li se odvolací řízení,
- c) usnesení o zápočtu vazby s doložkou právní moci, pokud k zápočtu vazby došlo,
- d) potvrzení o tom, jaká část trestu dosud nebyla vykonána,
- e) identifikační materiály osoby, o jejíž vydání jde, tj. fotografie, otisky prstů a prohlášení o potvrzení totožnosti (příloha č. 18) vypracované předsedou senátu, státním zástupcem či vyšetřovatelem, a
- f) ověřovací doložku v tom smyslu, že písemnosti zahrnuté v záznamu případu jsou přesné; ověřovací doložka musí být vlastnoručně podepsána soudcem a opatřena otiskem kulatého úředního razítka soudu; kanadská strana trvá na tom, aby anglický překlad ověřovací doložky doslovně odpovídal znění, které je obsaženo v příloze č. 19/B.

Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, připojí soud rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(6) Obecné prohlášení musí obsahovat:

- a) identifikaci osoby činící prohlášení, a to jménem a postavením a krátkým popisem odbornosti této osoby ve vztahu k českému právu,
- b) popis vztahu této osoby k trestnímu stíhání (např. že je odpovědná za případ, vyřizuje

případ, je seznámena s případem apod.),

c) prohlášení, že o vydání osoby je žádáno k trestnímu stíhání či k výkonu trestu odnětí svobody s uvedením právní kvalifikace, s odkazem na vyhotovení mezinárodního zatýkácího rozkazu, které bude připojeno k této části extradičního balíku,

d) doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je na něj v zákoně stanovena, a z nichž by podle výslovného požadavku kanadské strany mělo být též patrné, že nejde o přestupek, nýbrž o trestný čin, pro který lze podat obžalobu u soudu (např. citací ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích),

e) je-li znakem skutkové podstaty výše škody, uveďte se i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu¹¹,

f) doslovné znění zákonných ustanovení o promlčení trestního stíhání pro předmětné trestné činy (§ 34 trestního zákoníku a případně § 35 trestního zákoníku, pokud jeho aplikace vzhledem k právní kvalifikaci skutku přichází v úvahu) nebo o promlčení výkonu trestu (§ 94 a případně § 95 trestního zákoníku, pokud jeho aplikace vzhledem k právní kvalifikaci skutku přichází v úvahu) a výslovné prohlášení, že trestnímu stíhání nebo výkonu trestu promlčení nebrání,

g) prohlášení týkající se časové působnosti trestního zákona - tj. prohlášení o tom, že předmětná ustanovení trestního zákona byla účinná v době spáchání trestného činu a jsou účinná i v době, kdy je o vydání žádáno; pokud tomu tak není, připojí soud také ověřenou kopii předpisů uvedených v písmenech d) až f) ve znění účinném v době, kdy je o vydání žádáno.

Obecné prohlášení však není třeba vyhotovovat, pokud znění zákonných ustanovení uvedených v písmenech d) až f) obsahuje mezinárodní zatýkácí rozkaz, který v takovém případě obecné prohlášení nahrazuje. Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, je nutno obecné prohlášení [tj. znění zákonných ustanovení a prohlášení podle písmen d) až g)] připravit tak, aby se týkalo i trestného činu, pro který byl odsouzený odsouzen soudem, jehož výrok o trestu při ukládání souhrnného trestu zrušil; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči výrokům o vině ze všech rozsudků, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(7) Všechny písemnosti v každé části extradičního balíku musí být vyhotoveny v souladu s § 12 a případně § 13 a svázány v jeden pevně spojený celek tak, aby svázání bylo opatřeno přelepky a ty překryty otisky kulatého razítka soudu, a opatřeny úředním překladem (§ 12 odst. 4) do angličtiny. Při pořizování překladů je v zájmu zachování specifické terminologie vhodné poskytnout překladateli kopii dopisu Ministerstva spravedlnosti Kanady z 21. června 1999, kterou soudu zašle ministerstvo, pokud o to soud požádá.

(8) Extradiční materiály vyhotovené podle odstavců 2 až 7 zašle soud ministerstvu ve třech vyhotoveních.

§ 41

Extradiční materiály pro účely vyžádání z Nového Zélandu

(1) Základní normativní úprava je obsažena ve Smlouvě mezi republikou Československou a Spojeným královstvím Velké Británie a Irska o vzájemném vydávání zločinců z 11. listopadu 1924 s Protokolem z 4. června 1926 (č. 211/1926 Sb., č. 22/1928 Sb.; dále v tomto ustanovení jen „Smlouva“). Podle nóty Vysoké komise Nového Zélandu v Canbeře byla Česká republika s účinností od 16. října 2003 zařazena mezi tzv. „vyňaté“ (exempted) státy, což umožňuje k žádostem o vydání k trestnímu stíhání kromě mezinárodních zatýkacích rozkazů přikládat jako důkazy podle čl. 8 odst. 2 Smlouvy pouze tzv. záznam případu (Record of the Case).

(2) Záznam případu vyhotovuje státní zástupce, který v daném případě zastupuje veřejnou žalobu. Záznam případu obsahuje souhrn důkazů opatřených na podporu žádosti o vydání (nepřímé důkazy, tzv. „důkazy z doslechu“, jsou podle novozélandského práva nepřipustné, a extradiční materiály se o nich proto nesmí vůbec zmiňovat) a jiné relevantní dokumenty (fotografie, kopie dokladů apod.).

(3) Záznam případu musí být ověřen vlastnoručním podpisem soudce a otiskem kulatého úředního razítka soudu.

(4) K záznamu případu musí být přiloženy:

a) prohlášení státního zástupce uvádějící, že záznam případu byl vyhotoven jím nebo pod jeho vedením a že důkazy byly získány za účelem použití v hlavním líčení (trial) s osobou, jejíž vydání se žádá, jako obžalovanou; novozélandská strana vyžaduje, aby prohlášení státního zástupce (Affidavit) bylo učiněno takovou formou, aby případné uvedení nepravdy mělo pro státního zástupce vážné důsledky; s ohledem na skutečnost, že institut přísěžného prohlášení orgánů činných v trestním řízení české právo nezná, se doporučuje s požadavkem novozélandských orgánů se vypořádat uvedením znění § 329 trestního zákoníku a vysvětlením, že případné vědomé uvedení nepravdy pro účely vyžádání obviněného z ciziny by mohlo být považováno za trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele; a

b) prohlášení nejvyššího státního zástupce (osobně), že podle jeho názoru záznam případu dokládá existenci důkazů dostatečných k tomu, aby bylo v České republice vedeno trestní stíhání.

(5) Všechny písemnosti tvořící záznam případu musí být svázaný v jeden pevně spojený celek tak, aby svázání bylo opatřeno přelepky a ty následně překryty otiskem kulatého razítka soudu, a opatřeny úředním překladem (§ 12 odst. 4) do angličtiny. Při pořizování překladu je v zájmu zachování specifické terminologie vhodné poskytnout překladateli kopii informace o extradičním řízení na Novém Zélandu a výňatek z novozélandského extradičního zákona, které soudu zašle ministerstvo, pokud o to soud požádá.

(6) Byl-li mezinárodní zatýkací rozkaz vydán pro účely vyžádání osoby, která byla odsouzena v řízení proti uprchlému, je nutno extradiční materiály připravit, jako by šlo o vyžádání k trestnímu stíhání. Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl v řízení proti uprchlému uložen souhrnný trest, je nutno extradiční materiály připravit tak, aby zahrnovaly i skutek, pro který byl odsouzený odsouzen soudem, jehož výrok o trestu při ukládání souhrnného trestu zrušil; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči výrokům o vině ze všech rozsudků, jejichž výroky o trestu byly

v této souvislosti dříve zrušeny.

(7) Byl-li mezinárodní zatýkací rozkaz vydán pro účely vyžádání osoby, která byla pravomocně odsouzena (nikoli v řízení proti uprchlému), považují se za extradiční materiály ve smyslu čl. 8 odst. 3 Smlouvy:

- a) stejnopis nebo ověřená kopie rozsudku s doložkou právní moci,
- b) rozhodnutí soudu druhého stupně, konalo-li se odvolací řízení,
- c) usnesení o zápočtu vazby s doložkou právní moci, pokud k zápočtu vazby došlo, a
- d) potvrzení o tom, jaká část trestu dosud nebyla vykonána,

vyhotovené v souladu s ustanoveními § 12 a případně § 13 a opatřené úředními překlady (§ 12 odst. 4) do angličtiny. Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, připojí soud rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(8) Extradiční materiály vyhotovené podle odstavců 2 až 7 zašle soud ministerstvu ve třech vyhotoveních.

(9) Ve velmi naléhavých případech lze požádat o uvalení předběžné vazby, a to ještě před tím, než novozélandské orgány obdrží formální extradiční žádost (ta pak musí být předložena do 40 dnů). Osoba vzatá do předběžné vazby však může být propuštěna na kauci. Žádost o předběžnou vazbu proto musí novozélandským (exekutivním) orgánům též naznačit, zda mají případnému propuštění na kauci oponovat, a pokud ano, na jakém základě (zejména předchozí odsouzení, současná obvinění, věcné důvody pro domněnku, že osoba se bude vyhýbat extradičnímu řízení, a to včetně závažnosti trestného činu, pro který by měl být vydán, závažnost důkazů proti němu, pravděpodobnost uložení trestu odnětí svobody, spojení či jeho nedostatek s Novým Zélandem atp.). Soud proto v takových případech zašle ministerstvu spolu se žádostí o předběžnou vazbu (§ 33) také výše uvedené argumenty pro odporování propuštění na kauci a ujištění, že extradiční materiály podle předchozích odstavců budou dodány do 30 dnů.

§ 42

Extradiční materiály pro účely vyžádání z Izraele

(1) Základní normativní úprava je obsažena v Evropské úmluvě o vydávání, k jejímuž čl. 2 však Izrael učinil výhradu, v jejímž důsledku jsou součástí extradičních materiálů k vyžádání pro účely trestního stíhání kromě dokumentů uvedených v čl. 12 odst. 2 Evropské úmluvy o vydávání rovněž ověřené kopie (§ 13) všech důkazů, na jejichž základě je dostatečně odůvodněno podezření, že obviněný spáchal trestné činy, které jsou obsaženy v mezinárodním zatýkacím rozkazu, přičemž kopie důkazů by měly být jasně a srozumitelně označené a uspořádané. Žádoucí je přiložit rovněž shrnutí podstatných důkazů dostupných ke každému bodu obvinění (tj. ke každému jednotlivému skutku), pro který se žádá o vydání, s uvedením vztahu těchto důkazů k údajnému jednání pachatele; tomuto požadavku je možné

dostát tak, že státní zástupce nebo soudce vypracuje prohlášení (zprávu), ve kterém shrne fakta případu a detailně uvede obsah jednotlivých podstatných důkazů ve věci a jejich vztah k obvinění. Extradíční materiály musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12) a být opatřeny úředním překladem do angličtiny (§ 12 odst. 4). Jde-li o vyžádání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, vyžádá si soud, který vydal mezinárodní zatýkácí rozkaz, od soudu, jehož výrok o trestu při ukládání souhrnného trestu zrušil, ověřené kopie důkazů, a případně i jejich shrnutí či zprávu rovněž ohledně skutku, pro který byl odsouzený odsouzen soudem, jehož výrok o trestu při ukládání souhrnného trestu zrušil; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči výrokům o vině ze všech rozsudků, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny. V zájmu jednotnosti terminologie opatří ověřené kopie důkazů a jejich shrnutí či zprávu vyžádané podle věty čtvrté úředním překladem soud, který vydal mezinárodní zatýkácí rozkaz.

(2) Na žádost soudu zašle ministerstvo soudu popis požadavků na extradíční materiály poskytnutý Ministerstvem spravedlnosti Státu Izrael.

§ 43

Extradíční materiály pro účely vyžádání z Austrálie

(1) Vyžádání obviněného nebo odsouzeného z Austrálie je možné na bezesmluvním základě nebo na základě mnohostranných smluv, jejichž smluvními stranami jsou Česká republika i Austrálie a které obsahují ustanovení o vydávání. Podle sdělení Generální prokuratury Austrálie ze dne 14. května 2008 jsou jako extradíční materiály dostatečné mezinárodní zatýkácí rozkaz a další dokumenty ve smyslu § 384 trestního řádu (srov. ' 30). Extradíční materiály musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12) a být opatřeny úředním překladem do angličtiny (§ 12 odst. 4).

(2) Na žádost soudu zašle ministerstvo soudu popis požadavků na extradíční materiály, poskytnutý Generální prokuraturou Austrálie.

Oddíl druhý Vydání do ciziny

§ 44

Základní normativní úprava

(1) Základní vnitrostátní normativní úprava je obsažena v ustanoveních § 375 až § 382 a § 391 až § 402 trestního řádu.

(2) Nejvýznamnějšími mezinárodními smlouvami upravujícími vydání do ciziny jsou:

a) Evropská úmluva o vydávání z 13. prosince 1957 (č. 549/1992 Sb., sdělení o opravě chyb překladu v částce č. 32/2004 Sb. m. s.; příloha č. 4);

b) Dodatkový protokol z 15. září 1975 k Evropské úmluvě o vydávání z 13. prosince 1957 (č. 29/1997 Sb.; příloha č. 5);

c) Druhý dodatkový protokol z 17. března 1978 k Evropské úmluvě o vydávání z 13. prosince 1957 (č. 30/1997 Sb.; příloha č. 6).

Mezinárodní smlouvy v oblasti vydávání jsou uvedeny v přílohách č. 2 a 3.

§ 45
Předběžná vazba

(1) Pokud soud vezme osobu do předběžné vazby, neprodleně tuto skutečnost oznámí faxem státnímu zástupci, který podal návrh na vzetí do předběžné vazby, pokud se státní zástupce neúčastnil výslechu osoby, o jejíž vydání jde, před soudem, ministerstvu a Národní ústředně Interpolu, a to bez ohledu na právní moc usnesení o vzetí do předběžné vazby; státnímu zástupci zašle rovněž kopii protokolu z výslechu osoby, o jejíž vydání jde, zejména pokud tato osoba vyslovila souhlas se svým vydáním. V usnesení o vzetí do předběžné vazby soud vždy uvede datum, od kterého se vazba započítává, neboť od tohoto okamžiku počíná plynout lhůta pro doručení extradiční žádosti a její zmeškání má za následek povinnost osobu z předběžné vazby propustit (§ 396 odst. 3 trestního řádu). Pokud tak stanoví mezinárodní smlouva nebo pokud o to osoba, o jejíž vydání jde, žádá, oznámí soud vzetí do předběžné vazby v příslušné lhůtě také konzulárnímu oddělení zastupitelského úřadu státu, jehož je osoba, o jejíž vydání jde, občanem (§ 14, příloha č. 1).

(2) Současně se vzetím osoby, o jejíž vydání jde, do předběžné vazby soud prostřednictvím věznice, v níž tato osoba předběžnou vazbu vykonává, požádá Generální ředitelství Vězeňské služby, aby tato osoba byla v průběhu řízení o vydání přemísťována do jiné věznice pouze ve výjimečných případech a aby o případném přemístění byli ihned informováni soud, státní zástupce a ministerstvo.

(3) Pokud došlo k propuštění osoby, o jejíž vydání jde, ze zadržení nebo z předběžné vazby, oznámí to soud neprodleně faxem ministerstvu, a to bez ohledu na právní moc usnesení o zamítnutí návrhu na vzetí do předběžné vazby nebo o propuštění z předběžné vazby. Zároveň soud informuje Národní ústřednu Interpolu a požádá ji buď o omezení pátrání za účelem zadržení pouze na případy, kdy se osoba, o jejíž vydání jde, bude pokoušet opustit území České republiky, anebo o zastavení pátrání za účelem zadržení na území České republiky, neboť jinak by mohlo dojít k opětovnému zadržení osoby policejními orgány České republiky. Pokud by došlo ke změně okolností, a bylo by nutno osobu opětovně zadržet, bude vydání pokynu Národní ústředně Interpolu k obnovení pátrání v působnosti státního zástupce, který provádí předběžné šetření, případně soudu, který rozhoduje nebo rozhodl o přípustnosti vydání.

(4) Pokud je osoba, o jejíž vydání jde, převedena z předběžné vazby do jiné než předběžné nebo vydávací vazby nebo do výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody, oznámí soud tuto skutečnost ministerstvu a státnímu zástupci, který provádí nebo prováděl předběžné šetření, a Národní ústředně Interpolu. Zároveň učiní opatření, aby po odpadnutí důvodu jiné než předběžné nebo vydávací vazby nebo po ukončení výkonu trestu odnětí svobody bylo možné osobu opětovně vzít do předběžné vazby, která by na výkon vyšetřovací vazby nebo trestu odnětí svobody pokud možno bezprostředně navazovala. Zejména požádá prostřednictvím věznice, v níž tato osoba vazbu nebo trest vykonává, Generální ředitelství Vězeňské služby o zaznamenání informace o řízení o vydání a požadavku, aby propuštění této osoby z vazby nebo trestu bylo se soudem koordinováno, aby mohlo být rozhodnuto o předběžné či vydávací vazbě. Současně soud prostřednictvím věznice, v níž osoba, o jejíž vydání jde, vykonává vazbu nebo trest, Generální ředitelství Vězeňské služby požádá, aby tato osoba byla v průběhu řízení o vydání přemísťována do jiné věznice pouze ve výjimečných případech a aby o případném přemístění byli ihned informováni soud, státní zástupce a

ministerstvo. Odpadnutí důvodu jiné než předběžné nebo vydávací vazby nebo ukončení výkonu trestu odnětí svobody a převedení osoby, o jejíž vydání jde, do předběžné vazby oznámí neprodleně faxem ministerstvu a Národní ústředně Interpolu.

§ 46

Řízení o vydání osoby omezené na osobní svobodě

(1) Vykonává-li osoba, o jejíž vydání jde, v průběhu řízení o vydání jinou než předběžnou nebo vydávací vazbu nebo vykonává-li nepodmíněný trest odnětí svobody, soud o zahájení řízení o návrhu státního zástupce na vyslovení přípustnosti či nepřípustnosti vydání informuje věznici, v níž tato osoba vazbu nebo trest vykonává, a požádá ji o zaznamenání

a) informace o řízení o vydání a

b) požadavku, aby propuštění této osoby z vazby nebo trestu bylo se soudem koordinováno, aby mohlo být rozhodnuto o předběžné či vydávací vazbě, která by na výkon vazby nebo trestu odnětí svobody pokud možno bezprostředně navazovala, do Vězeňského informačního systému.

(2) Současně soud věznici požádá, aby osoba, o jejíž vydání jde, byla v průběhu řízení o vydání přemísťována do jiné věznice pouze ve výjimečných případech a aby o případném přemístění byl ihned informován soud, státní zástupce a ministerstvo.

§ 47

Zjednodušené vydání

(1) Doslovný text poučení osoby, o jejíž vydání jde, podle § 398 odst. 3 trestního řádu uvede soud do protokolu. Při tomto poučení lze využít text obsažený v příloze č. 20.

(2) Při zjednodušeném vydání vyrozumí soud o rozhodnutí o odložení vydání podle § 400 odst. 1 nebo o vydávací vazbě podle § 400b odst. 1 trestního řádu ministerstvo s výslovným uvedením, že bylo rozhodováno v rámci zjednodušeného vydání. Pokud soud rozhodl o odložení vydání podle § 400 odst. 1 trestního řádu, zašle soud ministerstvu neprodleně stejnopis rozhodnutí, aby o odložení vydání a jeho důvodech mohl být vyrozuměn dožadující stát.

§ 48

Rozhodnutí o přípustnosti vydání

(1) Při rozhodování podle § 397 odst. 1 trestního řádu soud rozhodne, že vydání přípustné je, nebo že vydání přípustné není. Pokud se osoba, o jejíž vydání jde, již nezdržuje na území České republiky, soud nerozhoduje o tom, zda vydání je či není přípustné, ale návrh státního zástupce na vyslovení přípustnosti nebo nepřípustnosti vydání zamítne (srov. č. 26/1996 Sb. rozh. tr.) a vrátí věc státnímu zástupci k případnému postupu podle § 394 odst. 4 písm. e) trestního řádu. Soud není oprávněn v rozhodnutí podle § 397 odst. 1 trestního řádu vyslovovat, že vydání je přípustné s výhradou nebo že realizace vydání má být odložena (srov. č. 12/1996 Sb. rozh. tr.). Pokud je podmínkou přípustnosti vydání poskytnuté ujištění dožadujícího státu o tom, že trest smrti nebude uložen nebo vykonán, cituje soud toto ujištění ve výroku rozhodnutí o přípustnosti (srov. č. 11/1996 Sb. rozh. tr.). Ve výroku usnesení podle § 397 odst. 1 trestního řádu soud uvede stát, který o vydání žádá (srov. usnesení Nejvyššího

soudu z 16. srpna 2005, sp. zn. 11 Tcu 52/2005), a popíše skutek, pro který je o vydání žádáno, tak, aby nebyl zaměnitelný s jiným skutkem; uvedení pouze zákonného pojmenování trestného činu a příslušných právních ustanovení nebo uvedení pouze odkazu na mezinárodní zatýkácí rozkaz není postačující (srov. č. 54/1995 Sb. rozh. tr. a usnesení Nejvyššího soudu z 25. srpna 2004, sp. zn. 11 Tcu 109/2004).

(2) Při rozhodování o přípustnosti vydání podle § 397 odst. 1 trestního řádu soud vždy rozhoduje o celém skutku nebo všech skutcích tak, jak jsou popsány v žádosti cizího státu o vydání. Pokud soud vysloví, že vydání je přípustné jen pro určité části skutku (např. jen pro některé dílčí útoky v případě pokračujícího trestného činu) nebo pro některé ze skutků popsaných v žádosti cizího státu o vydání, rozhodne zároveň, že pro zbývající část skutku či pro zbývající skutky vydání není přípustné. Ve výroku usnesení o přípustnosti vydání pak popíše, pro kterou část vydání přípustné je a pro kterou část vydání přípustné není (srov. č. 49/1996 Sb. rozh. tr.).

(3) Soud vždy rovněž posoudí, zda vydání je či není přípustné i z hlediska souladu s mezinárodněprávními závazky České republiky vyplývajícími z ratifikovaných a vyhlášených mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána (srov. č. 42/2002 Sb. rozh. tr. a usnesení Nejvyššího soudu z 12. února 2007, sp. zn. 11 Tcu 7/2007, náleží Ústavního soudu z 15. dubna 2003, sp. zn. I. ÚS 752/02, náleží Ústavního soudu z 3. ledna 2007, sp. zn. III. ÚS 534/06). Zejména se jedná o Úmluvu o právním postavení uprchlíků z 28. července 1951 (č. 208/1993 Sb.), o Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod z 4. listopadu 1950 (č. 209/1992 Sb.) a o Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání z 10. prosince 1984 (č. 143/1988 Sb.). Pro tyto účely si soud může vyžádat obecné informace o situaci v oblasti dodržování základních lidských práv a svobod v odsuzujícím státě především od odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, a případně také od odboru lidských práv a transformační politiky Ministerstva zahraničních věcí. Soulad vydání s mezinárodněprávními závazky České republiky vyplývajícími z ratifikovaných a vyhlášených mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, soud sám posoudí a nevyčkává pravomocného rozhodnutí v azylovém řízení i v případě, že osoba, o jejíž vydání jde, v době rozhodování soudu o přípustnosti vydání v postavení účastníka řízení o mezinárodní ochraně podle zákona o azylu¹².

(4) Pokud soud pro své rozhodnutí potřebuje další informace, které mohou být poskytnuty dožadujícím státem, požádá ministerstvo o zajištění dodatkové informace v rozsahu a formě, které ve své žádosti určí. Dodatkovými informacemi mohou být informace skutkové i informace o právu dožadujícího státu. Pro dodání dodatkové informace může soud stanovit přiměřenou lhůtu.

(5) Po právní moci usnesení podle § 397 odst. 1 trestního řádu o přípustnosti či nepřípustnosti vydání předloží soud spis bez zbytečných odkladů ministerstvu podle § 397 odst. 3 trestního řádu.

(6) Pokud soud rozhodl, že vydání není přípustné z důvodů uvedených v § 393 odst. 1 písm. a), b), g), h), i), k), l) nebo m) trestního řádu, postoupí soud podle § 8 odst. 1 věty druhé trestního řádu poté, co mu byl spis ministerstvem vrácen po oznámení dožadujícímu státu podle § 399 odst. 3 trestního řádu, že vydání nelze povolit, věc příslušnému státnímu zastupitelství k postupu podle § 2 odst. 3 trestního řádu, § 8 odst. 1 trestního zákoníku.

§ 49

Souběh žádostí o vydání

(1) Pokud o vydání osoby žádá současně více cizích států, musí být posouzena přípustnost vydání na základě každé z žádostí samostatně. Soud může rozhodnout, že vydání je přípustné do více než jednoho státu. Rozhodnutí o tom, do kterého státu bude vydání povoleno, přísluší ministru spravedlnosti (§ 401 odst. 2 trestního řádu).

(2) Pokud soud rozhoduje o přípustnosti vydání na základě více žádostí o vydání, může rozhodnout jedním usnesením o všech žádostech; není-li to možné nebo vhodné, může rozhodnout o přípustnosti vydání na základě každé z žádostí samostatným usnesením.

§ 50

Odložení vydání

(1) Před rozhodnutím o návrhu na odložení vydání podle § 400 odst. 1 trestního řádu si soud vždy vyžádá stanovisko státního zástupce, který prováděl předběžné šetření [§ 400 odst. 2 písm. b), al. 2 trestního řádu], ledaže návrh na odložení vydání podal tento státní zástupce, a

a) soudu a v přípravném řízení státního zástupce příslušných k vedení trestního řízení proti osobě, o jejíž vydání jde, v České republice [§ 400 odst. 2 písm. c), al. 2 trestního řádu], ledaže návrh na odložení vydání podal tento soud nebo tento státní zástupce, nebo

b) soudu, který pravomocně uložil osobě, o jejíž vydání jde, trest odnětí svobody [§ 400 odst. 2 písm. d), al. 2 trestního řádu], resp. soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni (§ 315 odst. 2 trestního řádu), ledaže návrh na odložení vydání podal tento soud.

(2) Před rozhodnutím o odložení vydání podle § 400 odst. 1 trestního řádu soud učiní vše potřebné, aby osoba, o jejíž vydání jde, mohla po propuštění z předběžné nebo vydávací vazby podle § 400 odst. 3 trestního řádu být ihned vzata do vyšetřovací vazby nebo nastoupit výkon trestu odnětí svobody, zejména za tím účelem svůj postup koordinuje s Policií České republiky a se soudem nebo státním zástupcem uvedenými v odstavci 1 písm. a), nebo s věznicí, jde-li o odložení vydání pro účely výkonu trestu odnětí svobody v České republice.

(3) Rozhodnutí o návrhu na odložení vydání podle § 400 odst. 1 trestního řádu soud doručí kromě navrhovatele vždy též osobě, o jejíž vydání jde, státnímu zástupci, který vedl předběžné šetření, a ministerstvu a na vědomí je zašle rovněž Národní ústředně Interpolu a soudu nebo státnímu zástupci uvedeným v odstavci 1 písm. a) a b). Pokud rozhodl o odložení vydání, zašle soud rozhodnutí i věznicí, v níž osoba, o jejíž vydání jde, vykonává vazbu nebo trest, k zaznamenání informace o odložení vydání do Vězeňského informačního systému. Zároveň soud učiní opatření, aby byl soudem nebo státním zástupcem uvedenými v odstavci 1 písm. a) a b) po pominutí důvodu odložení vydání neprodleně informován, a mohl postupovat podle § 400 odst. 4 trestního řádu.

(4) O propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z předběžné nebo vydávací vazby podle § 400 odst. 3 trestního řádu, jakož i o jejím vzetí do vydávací vazby podle § 400 odst. 4, § 400b trestního řádu soud vyrozumí vždy rovněž ministerstvo, státního zástupce, který vedl předběžné šetření, a Národní ústřednu Interpolu, a to s uvedením přesného data, do kterého

nebo od kterého předběžná nebo vydávací vazba plyne. O propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z předběžné nebo vydávací vazby podle § 400 odst. 3 trestního řádu soud informuje rovněž soud nebo státního zástupce uvedené v odstavci 1 písm. a) a b).

(5) O ukončení řízení o vydání podle § 400 odst. 5 trestního řádu soud vyrozumí státního zástupce, který vedl předběžné šetření, ministerstvo, soud nebo státního zástupce uvedené v odstavci 1 písm. a) a b) a věznici, v níž osoba, o jejíž vydání jde, vykonává vazbu nebo trest.

§ 51

Dočasné předání

Pokud byla podle § 400 trestního řádu odložena realizace vydání, může být na žádost dožadujícího státu povoleno dočasné předání osoby, o jejíž vydání jde, do dožadujícího státu. Na postup při dočasném předání se přiměřeně použije § 23 odst. 2.

§ 52

Postup po povolení vydání a vydávací vazba

(1) O rozhodnutí o vydávací vazbě podle § 400b odst. 1 věty první nebo čtvrté trestního řádu vyrozumí soud neprodleně faxem ministerstvo, aby mohl být sjednán termín vydání osoby (§ 400b odst. 3 trestního řádu), a na vědomí zašle toto vyrozumění rovněž státnímu zástupci, který vedl předběžné šetření, a Národní ústředně Interpolu. Uvede přitom den, od kterého vydávací vazba plyne (§ 400b odst. 4 trestního řádu). Stejně tak soud vyrozumí ministerstvo a státního zástupce, který vedl předběžné šetření, a Národní ústřednu Interpolu o příkazu k zatčení vydaném podle § 69, § 400b odst. 1 věty třetí trestního řádu. Pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, oznámí vzetí osoby do vydávací vazby v příslušné lhůtě také konzulárnímu oddělení zastupitelského úřadu státu, jehož je osoba, o jejíž vydání jde, občanem (§ 14, příloha č. 1). Současně soud věznici, v níž tato osoba vydávací vazbu vykonává, požádá, aby tato osoba byla v průběhu řízení o vydání přemísťována do jiné věznice pouze ve výjimečných případech a aby o případném přemístění byli ihned informováni soud a ministerstvo, a v případě zjednodušeného vydání rovněž státní zástupce.

(2) Po vyrozumění ministerstvem nebo Národní ústřednou Interpolu o stanoveném místě, datu a hodině provedení vydání osoby orgánům dožadujícího státu (§ 400b odst. 3 trestního řádu) zařídí vydání předseda senátu krajského soudu, který rozhodl o vydávací vazbě, který za tím účelem zašle příslušný pokyn pro vazební věznici. V místě odevzdání osoby příslušnému orgánu dožadujícího státu není účast zástupce soudu nezbytná, soud je však povinen zajistit sepsání předávacího protokolu, který následně zašle na vědomí ministerstvu. V protokolu musí být vždy uveden údaj o době, po kterou byla osoba v České republice v souvislosti s vydáním omezena na osobní svobodu. Pokud se odevzdání osoby příslušnému orgánu dožadujícího státu v místě samém zástupce soudu neúčastní, může zajistit sepsání předávacího protokolu například tím, že předem vypracovaný protokol zašle současně s příkazem k eskortě příslušnému orgánu, který eskortu provádí a který předání osoby na protokolu potvrdí.

(3) Nebyla-li osoba, o jejíž vydání jde, vzata v souvislosti se svým vydáním do vydávací vazby (např. pokud provedení vydání bezprostředně navazuje na konec výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody), zajistí postup podle odstavce 2 per analogiam předseda senátu krajského soudu uvedeného v § 397 odst. 1 trestního řádu.

(4) O rozhodnutí o návrhu ministerstva na prodloužení lhůty vydávací vazby podle § 400b odst. 4 věty třetí trestního řádu soud neprodleně faxem vyrozumí ministerstvo a na vědomí zašle toto vyrozumění rovněž státnímu zástupci, který vedl předběžné šetření, a Národní ústředně Interpolu.

(5) O propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z vydávací vazby podle § 400b odst. 4 věty druhé trestního řádu nebo podle § 400b odst. 6 trestního řádu soud následně vyrozumí ministerstvo, státního zástupce, který vedl předběžné šetření a Národní ústřednu Interpolu.

§ 53

Ukončení řízení o vydání

O ukončení řízení o vydání podle § 400 odst. 5 nebo § 400b odst. 6 trestního řádu soud informuje ministerstvo, státního zástupce, který vedl předběžné šetření, a jde-li o vydání osoby, která v České republice vykonává vyšetřovací vazbu nebo trest odnětí svobody, rovněž věznic, v níž tato osoba vazbu nebo trest vykonává, a soud nebo státní zastupitelství, které trestní řízení v České republice vede, anebo soud, který této osobě trest uložil.

§ 54

Rozšíření vydání na jiný trestný čin

(1) K žádosti cizího státu o udělení souhlasu k jinému trestnímu stíhání či k výkonu jiného trestu, než pro který bylo vydání tomuto státu povoleno, nebo o udělení souhlasu s vydáním osoby, která byla tomuto státu vydána, do třetího státu, nebyla-li osoba vydána ve zjednodušeném vydání (§ 402 odst. 3 trestního řádu), musí být provedeno předběžné šetření a krajským soudem případně rozhodnuto o přípustnosti či nepřípustnosti rozšíření vydání (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. června 2009, sp. zn. 11 Tcu 42/2009). Ustanovení § 48 odst. 1, 2, 4 a 5 se užije přiměřeně.

(2) Pokud k žádosti podle odstavce 1 nebyl přiložen protokol nebo úřední záznam s vyjádřením vydané osoby k obsahu této žádosti, neopatřil-li takové vyjádření již státní zástupce v rámci předběžného šetření, soud, který rozhoduje o přípustnosti udělení souhlasu, požádat o poskytnutí takového protokolu nebo záznamu podle § 48 odst. 4. Pokud byla osoba vydána podle Evropské úmluvy o vydávání, vyjádření vydané osoby k obsahu žádosti musí být přiloženo [čl. 14 odst. 1 písm. a) Evropské úmluvy o vydávání].

(3) Je-li v rámci řízení o přípustnosti či nepřípustnosti udělení souhlasu s rozšířením vydání na jiný trestný čin zapotřebí doručit písemnost (např. výzvu ke zvolení obhájce, vyrozumění o konání veřejného zasedání či usnesení o přípustnosti udělení souhlasu) vydané osobě na území dožadujícího státu, požádá soud o zajištění takového doručení ministerstvo, kterému zašle písemnost, která má být doručena, ve dvojím vyhotovení.

(4) Po právní moci rozhodnutí o přípustnosti či nepřípustnosti rozšíření vydání krajský soud spis předloží prostřednictvím ministerstva ministru spravedlnosti k rozhodnutí o udělení či neudělení souhlasu s rozšířením vydání.

Oddíl třetí

Upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody podle § 327 odst. 1 trestního řádu

§ 55

Základní normativní úprava

Základní normativní úprava je obsažena v ustanovení § 327 odst. 1 a 3 trestního řádu.

§ 56

(1) Na žádost ministerstva zašle soud ministerstvu trestní spis.

(2) Nelze-li spis zapůjčit, sdělí soud ministerstvu důvody a zašle stejnopis rozsudku s doložkou právní moci, rozhodnutí soudu druhého stupně, konalo-li se odvolací řízení, a stejnopis usnesení o zápočtu vazby s doložkou právní moci, pokud k zápočtu vazby došlo. Pokud se nekonalo odvolací řízení nebo nedošlo k zápočtu vazby, uvede to soud ve sdělení zasílaném podle věty první.

§ 57

Na žádost ministerstva zašle soud ministerstvu stejnopis rozhodnutí o žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění s doložkou právní moci a rozhodnutí soudu druhého stupně, konalo-li se stížnostní řízení. V případě, že rozhodnutí neobsahuje odůvodnění, sdělí soud ministerstvu důvody, na nichž je rozhodnutí založeno.

§ 58

Pokud k vydání nedojde, oznámí to ministerstvo neprodleně soudu s podnětem k postupu podle § 327 odst. 3 trestního řádu.

HLAVA III
PŘEDÁNÍ TRESTNÍHO ŘÍZENÍ DO CIZINY

§ 59

Základní normativní úprava

(1) Základní vnitrostátní normativní úprava je obsažena v ustanovení § 375 až § 382 a § 448 trestního řádu.

(2) Nejvýznamnějšími mezinárodními smlouvami upravujícími předávání trestního řízení jsou:

a) Evropská úmluva o předávání trestního řízení z 15. května 1972 (č. 551/1992 Sb., č. 147/1993 Sb., sdělení o opravě chyb překladu v částce č. 20/2004 Sb. m. s.; příloha č. 10) - ustanovení stávajících mezinárodních smluv o předávání trestního řízení nederoguje;

b) Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních z 12. srpna 1982 (č. 95/1983 Sb.) - čl. 83 až čl. 86;

c) Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Socialistickou federativní

republikou Jugoslávií o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních z 20. ledna 1964 (č. 207/1964 Sb.) - použitelná vůči nástupnickým státům bývalé Socialistické federativní republiky Jugoslávie (srov. příloha č. 3) - čl. 81.

(3) V případě, že předávání trestního řízení ve vztazích mezi Českou republikou a státem, kam má být trestní řízení předáno, není upraveno žádnou mnohostrannou ani dvoustrannou mezinárodní smlouvou, lze v souladu s čl. 21 Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 (č. 550/1992 Sb.; příloha č. 7) podat tomuto státu trestní oznámení, pokud je tento stát smluvní stranou Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních. Trestní oznámení se podává prostřednictvím ministerstva (§ 4).

(4) Předání trestního řízení do ciziny je možné i na bezesmluvním základě, a to při zaručení vzájemnosti. Ujištění o vzájemnosti poskytne nebo opatří ministerstvo (§ 376 odst. 2 trestního řádu).

§ 60

(1) Institut předání trestního řízení do ciziny lze využít zejména v případech, kdy se obviněný, obžalovaný či odsouzený zdržuje na území státu, jehož je státním občanem, a nelze dosáhnout jeho vydání do České republiky; rovněž je vhodné zvážit, zda z konkrétních skutkových okolností vyplývá obecný zájem na potrestání obviněného v České republice, nebo naopak v cizím státě, osobní poměry obviněného, zda by předáním nebyly porušeny mezinárodní závazky České republiky v oblasti ochrany základních lidských práv a svobod, možnosti cizího státu vést v dané věci trestní řízení, zda rozdělení trestního řízení, kde je více obviněných, by bylo účelné a nezpůsobilo by důkazní nouzi, zda všichni důležité svědci a poškození, jakož i všechny důležité důkazní prostředky, se nacházejí na území České republiky, zda by předání trestního řízení nevedlo k průtahům, zda nebude předáním zcela vzata poškozenému možnost domoci se svých práv, zda je pro tentýž čin již vedeno trestní řízení cizozemským orgánem, zda jsou v trestním řízení v České republice zajištěny věci, jiné majetkové hodnoty nebo majetek atp. Jednou z podmínek předání trestního řízení je oboustranná trestnost. Některé státy však trestní řízení nepřebírají rovněž pro trestné činy daňové. Má-li dojít k předání trestní věci do cizího státu uplatňujícího anglosaský způsob řízení, soud před podáním žádosti možnost předání trestního řízení konzultuje s ministerstvem.

(2) Institut předání trestního řízení do ciziny (s výjimkou některých bývalých států Svazu sovětských socialistických republik, např. Ruské federace, Ukrajiny či Běloruska) lze využít i v případě, že soud již vynesl pravomocný odsuzující rozsudek (čl. 8 odst. 2 Evropské úmluvy o předávání trestního řízení). V dožádaném státě pak proběhne trestní řízení nové, a to v rozsahu, který stanoví orgány dožadujícího státu (zpravidla dojde k opakování hlavního líčení).

(3) Soud o předání trestního řízení do ciziny nevydává formální rozhodnutí. Před podáním žádosti o převzetí trestního řízení podle § 448 odst. 2 trestního řádu však musí být splněny procesní podmínky [přerušeno trestního stíhání podle § 188 odst. 1 písm. d), § 173 odst. 1 písm. d) trestního řádu nebo podle § 224 odst. 1, § 173 odst. 1 písm. d) trestního řádu].

§ 61

Žádost o převzetí trestního řízení

(1) V žádosti o převzetí trestního řízení podle § 448 odst. 2 nebo 4 trestního řádu soud uvede:

- a) označení soudu a spisovou značku, pod níž je trestní věc vedena,
 - b) jméno, příjmení a další osobní data obviněného, včetně údaje o jeho státním občanství a o jeho pobytu ve státě, do něhož se předání trestního řízení navrhuje,
 - c) zákonné pojmenování trestného činu s uvedením příslušných zákonných ustanovení a vylíčení skutkového děje s přesným vyznačením doby, místa a způsobu spáchání a jeho následků,
 - d) doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je na něj v zákoně stanovena, přičemž je-li znakem skutkové podstaty výše škody, uvede se i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu¹³,
 - e) že čin, který je předmětem trestního řízení, není promlčen, s doslovným zněním § 34 trestního zákoníku a případně také se zněním § 35 trestního zákoníku, pokud jeho aplikace vzhledem k právní kvalifikaci skutku přichází v úvahu,
 - f) popis úkonů, které ovlivnily plynutí promlčecí doby, pokud od spáchání trestného činu do podání žádosti o převzetí trestního řízení uplynula doba delší než tři roky,
 - g) údaje o zajišťovacích opatřeních (trvání vazby, odnětí věci, zajištění nároku poškozeného apod.),
 - h) seznam nejdůležitějších důkazních prostředků shromážděných v trestním řízení a na jejich základě učiněných skutkových zjištění,
 - i) odkaz na obsah přiložené ověřené kopie trestního spisu s uvedením jeho spisové značky,
 - j) pokud připojený spis obsahuje spisové materiály, které není možné podle trestního řádu použít jako důkaz před soudem v České republice, ale slouží pouze k informaci, výslovné upozornění na tuto skutečnost,
 - k) údaje o obžalobě,
 - l) jde-li o předání trestního řízení proti obžalovanému, který je v době podání žádosti o převzetí trestního řízení ve vazbě v České republice, nabídku na předání obžalovaného orgánům dožádaného státu poté, co příslušný orgán dožádaného státu rozhodne o převzetí trestního řízení, s návrhem, aby místo a doba jeho předání byla dohodnuta cestou národních ústředí Interpolu,
 - m) došlo-li v řízení, jehož předání se navrhuje, k vynesení pravomocného či nepravomocného rozsudku, uvedou se údaje o rozsudku (včetně případného rozhodnutí soudu druhého stupně v odvolacím řízení), a
 - n) odůvodnění, proč bude v dožádaném státu lépe dosaženo účelu trestního řízení.
- Další náležitosti žádosti se řídí § 12.

(3) Postupuje-li podle § 448 odst. 2 trestního řádu, zašle soud ministerstvu žádost o převzetí trestního řízení ve dvou vyhotoveních.

(4) K žádosti o převzetí trestního řízení podle § 448 odst. 2 nebo 4 trestního řádu soud přiloží ověřenou kopii (§ 13) trestního spisu (v případě nevyhovění žádosti o převzetí trestního řízení může být obtížné spis získat z ciziny zpět, a proto se nedoporučuje do ciziny zasílat originál spisu, ledaže to dožádaný stát vyžaduje), jakož i věcné důkazy, pokud je to možné. Nestanoví-li mezinárodní smlouva jinak, opatří soud žádost o převzetí trestního řízení i ověřenou kopii trestního spisu úředním překladem (§ 12 odst. 4, příloha č. 14/A, tabulka č. 3).

(5) Jde-li o předání trestního řízení proti odsouzenému, kterému byl uložen souhrnný trest, koordinuje soud svůj postup se soudem, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, aby v obou trestních řízeních byly podány žádosti o převzetí trestního řízení současně, nebyl-li trest uložený rozsudkem, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, již vykonán; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(6) Pokud ministerstvo požádá soud podle § 448 odst. 3 trestního řádu o opravy nebo doplnění žádosti o převzetí trestního řízení, a soud tak neučiní, vrátí ministerstvo žádost o převzetí trestního řízení a přílohový spis soudu.

§ 62

(1) Pokud byl před podáním žádosti o převzetí trestního řízení vydán mezinárodní zatýkácí rozkaz, který nebyl v souvislosti s jejím podáním zrušen, a dojde-li v době mezi podáním žádosti o převzetí trestního řízení a rozhodnutím příslušného cizozemského orgánu o převzetí trestního řízení k zatčení obviněného v některém třetím státu na základě tohoto mezinárodního zatýkácího rozkazu, je nutno rozhodnout o pokračování trestního stíhání (§ 35 odst. 3) a prostřednictvím ministerstva vzít zpět žádost o převzetí trestního řízení.

(2) Ministerstvo zašle soudu rozhodnutí příslušného cizozemského orgánu o převzetí trestního řízení a následně rozhodnutí příslušného cizozemského orgánu přijaté jako výsledek převzatého trestního řízení, pokud dožádaný stát trestní řízení převzal.

(3) Jde-li o předání trestního řízení proti obžalovanému, který je v době podání žádosti ve vazbě v České republice, postupuje se poté, co příslušný orgán dožádaného státu rozhodne o převzetí trestního řízení a přijme nabídku na převzetí obžalovaného, přiměřeně podle § 52 odst. 2.

(4) Pokud byl před podáním žádosti o převzetí trestního řízení vydán mezinárodní zatýkácí rozkaz, který nebyl v souvislosti s jejím podáním zrušen, soud po rozhodnutí příslušného cizozemského orgánu o převzetí trestního řízení zašle usnesení podle § 384 odst. 6 trestního řádu ministerstvu po obdržení informace podle odstavce 2.

HLAVA IV VÝKON ROZHODNUTÍ VE VZTAHU K CIZINĚ

Oddíl první
Předání odsouzeného do ciziny

§ 63
Základní normativní úprava

Normativní úprava je obsažena v následujících mezinárodních smlouvách:

- a) Úmluva o předávání odsouzených osob z 23. března 1983 (č. 553/1992 Sb.; příloha č. 11) - ustanovení stávajících mezinárodních smluv o předávání odsouzených osob nederoguje, v praxi je však její používání upřednostňováno;
- b) Dodatkový protokol k Úmluvě o předávání odsouzených osob z 18. prosince 1997 (č. 26/2003 Sb. m. s., sdělení o opravě chyb překladu v částce č. 49/2003 Sb. m. s.; příloha č. 12) - čl. 3;
- c) Úmluva o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státech, jehož jsou státními občany, z 19. května 1978 (č. 123/1980 Sb.) - použitelná i vůči státům bývalého Svazu sovětských socialistických republik, které v rámci sukcesních jednání výslovně neprohlásily, že se necítí být vázány závazky bývalého Sovětského svazu (učinily tak např. pobaltské státy, Moldavsko, Uzbekistán a Kazachstán) a které nejsou současně smluvními stranami Úmluvy o předávání odsouzených osob; podle čl. 46 Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou o vzájemné právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních z 11. září 1988 (č. 93/1989 Sb.) je tato Úmluva použitelná i vůči Korejské lidově demokratické republice;
- d) Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Socialistickou federativní republikou Jugoslávií o vzájemném předávání odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody z 23. května 1989 (č. 473/1990 Sb.) - použitelná vůči nástupnickým státům bývalé Socialistické federativní republiky Jugoslávie (srov. příloha č. 3).

§ 64
Předání odsouzeného podle Úmluvy o předávání odsouzených osob

(1) Na žádost ministerstva nebo i bez žádosti, pokud takový postup považuje z hlediska dosažení účelu výkonu trestu odnětí svobody za vhodný, zašle soud ministerstvu:

- a) stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, též rozhodnutí soudu druhého stupně,
- b) stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) usnesení o zápočtu vazby s doložkou právní moci, pokud k zápočtu vazby došlo,
- c) ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl vydán rozsudek (na zvláštním listě číselné označení, zákonné pojmenování a doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je na něj v zákoně stanovena, přičemž je-li znakem skutkové podstaty výše škody, uvede se i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného

činu14),

d) doklad o tom, jakou část trestu odsouzený vykonal, s uvedením předpokládaného konce trestu, včetně informace o vazbě, o prominutí části trestu a o ostatních skutečnostech důležitých pro výkon trestu (např. informace o okolnostech významných pro případné promlčení výkonu trestu),

e) doklad o státním občanství odsouzeného, je-li k dispozici, jinak soud uvede všechny zjištěné údaje o jeho státním občanství,

f) stanovisko soudu konzultované s příslušným státním zástupcem k vhodnosti a účelnosti předání odsouzeného.

(2) Jde-li o předání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, zašle soud ministerstvu jako podklady podle odstavce 1 písm. a) a c) rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně, a ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl rozsudek, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, vydán; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(3) Písemnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a v odstavci 2 zasílá soud ministerstvu ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12). V případě, že stanovisko soudu podle odstavce 1 písm. f) je kladné, a stanoví-li tak mezinárodní smlouva (srov. příloha č. 14/A, tabulka č. 4), zašle soud ministerstvu písemnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a v odstavci 2 s úředními překlady (§ 12 odst. 4).

(4) Souhlas odsouzeného, který je podmínkou předání [čl. 3 odst. 1 písm. d) Úmluvy o předávání odsouzených osob], zjišťuje ministerstvo, které může požádat příslušný soud (§ 315 odst. 3 trestního řádu) o provedení pohovoru s odsouzeným a o provedení poučení odsouzeného o zásadách Úmluvy o předávání odsouzených osob a o právních důsledcích předání. O pohovoru a provedeném poučení soud sepíše záznam, v němž uvede stanovisko odsouzeného k předání a obsah provedeného poučení, a zašle jej ministerstvu ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12). Záznam musí být vlastnoručně podepsán také odsouzeným. Pokud odsouzený záznam odmítne podepsat, soud tuto skutečnost v záznamu výslovně uvede.

§ 65

Předání odsouzeného podle Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob

(1) Podle čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob je možné předat k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny odsouzeného i bez jeho souhlasu, pokud má být po vykonání trestu odnětí svobody vyhoštěn (výkon trestu vyhoštění nebo tzv. správní vyhoštění) nebo nebude moci dále setrvávat na území České republiky z jiného rozhodnutí.

(2) Na žádost ministerstva nebo i bez žádosti, pokud takový postup považuje z hlediska dosažení účelu výkonu trestu odnětí svobody za vhodný, zašle soud ministerstvu:

a) originál, stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, též rozhodnutí soudu druhého stupně,

b) originál, stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) usnesení o zápočtu vazby s doložkou právní moci, pokud k zápočtu vazby došlo,

c) ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl vydán rozsudek (na zvláštním listě číselné označení, zákonné pojmenování a doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je na něj v zákoně stanovena, přičemž je-li znakem skutkové podstaty výše škody, uvede se i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu¹⁵),

d) doklad o tom, jakou část trestu odsouzený vykonal, s uvedením předpokládaného konce trestu, včetně informace o vazbě, o prominutí části trestu a o ostatních skutečnostech důležitých pro výkon trestu (např. informace o okolnostech významných pro případné promlčení výkonu trestu),

e) rozhodnutí, z něžž pro odsouzeného vyplývá povinnost opustit území České republiky nebo zákaz pobytu na území České republiky, pokud nevyplývá z odsuzujícího rozsudku, který soud zasílá ministerstvu podle písmene a),

f) doklad o státním občanství odsouzeného, je-li k dispozici, jinak soud uvede všechny zjištěné údaje o jeho státním občanství,

g) stanovisko soudu konzultované s příslušným státním zástupcem k vhodnosti a účelnosti předání odsouzeného.

(2) Jde-li o předání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, zašle soud ministerstvu jako podklady podle odstavce 1 písm. a) a c) rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně, a ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl rozsudek, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, vydán; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(3) Písemnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až e) a v odstavci 2 zasílá soud ministerstvu ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12). V případě, že stanovisko soudu podle odstavce 1 písm. g) je kladné, a stanoví-li tak mezinárodní smlouva (srov. příloha č. 14/A, tabulka č. 4), zašle soud ministerstvu písemnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až e) a v odstavci 2 s úředními překlady (§ 12 odst. 4).

(4) Stanovisko odsouzeného [čl. 3 odst. 3 písm. a) Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob] zjišťuje ministerstvo, které může požádat příslušný soud (§ 315

odst. 3 trestního řádu) o provedení pohovoru s odsouzeným a o provedení poučení odsouzeného o zásadách Úmluvy o předávání odsouzených osob a Dodatkového protokolu a o právních důsledcích předání. O pohovoru a provedeném poučení soud sepíše záznam, v němž uvede stanovisko odsouzeného k předání a obsah provedeného poučení, a zašle jej ministerstvu ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12). Záznam musí být vlastnoručně podepsán také odsouzeným. Pokud odsouzený záznam odmítne podepsat, soud tuto skutečnost v záznamu výslovně uvede.

§ 66

Předání odsouzeného podle Úmluvy o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě, jehož jsou občany

(1) Na žádost ministerstva nebo i bez žádosti, pokud takový postup považuje z hlediska dosažení účelu výkonu trestu odnětí svobody za vhodný, zašle soud ministerstvu:

a) originál, stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, též rozhodnutí soudu druhého stupně,

b) originál nebo ověřenou kopii (§ 13) usnesení o zápočtu vazby s doložkou právní moci, pokud k zápočtu vazby došlo,

c) ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl vydán rozsudek (na zvláštním listě číselné označení, zákonné pojmenování a doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je na něj v zákoně stanovena, přičemž je-li znakem skutkové podstaty výše škody, uvede se i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu¹⁶),

d) doklad o tom, jakou část trestu odsouzený vykonal, s uvedením předpokládaného konce trestu, včetně informace o vazbě, o prominutí části trestu a o ostatních skutečnostech důležitých pro výkon trestu (např. informace o okolnostech významných pro případné promlčení výkonu trestu),

e) doklad o státním občanství odsouzeného, je-li k dispozici, jinak soud uvede všechny zjištěné údaje o jeho státním občanství,

f) stanovisko soudu konzultované s příslušným státním zástupcem k vhodnosti a účelnosti předání odsouzeného.

(2) Jde-li o předání odsouzeného, kterému byl uložen souhrnný trest, zašle soud ministerstvu jako podklady podle odstavce 1 písm. a) a c) rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně, a ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl rozsudek, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, vydán; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(3) Písemnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a v odstavci 2 zasílá soud ministerstvu ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12). V případě, že stanovisko soudu podle odstavce 1 písm. f) je kladné, a stanoví-li tak mezinárodní smlouva (srov. příloha č. 14/A, tabulka č. 4), zašle soud ministerstvu písemnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a v odstavci 2 s úředními překlady (§ 12 odst. 4).

(4) Souhlas odsouzeného s předáním není podle Úmluvy o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě, jehož jsou státními občany, právní podmínkou předání. Nicméně v případech, kdy odsouzený s předáním nesouhlasí, zpravidla Ministerstvo spravedlnosti České republiky ani Ministerstvo spravedlnosti Ruské federace s předáním či převzetím odsouzeného nevysloví souhlas [čl. 4 písm. e) Úmluvy o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě, jehož jsou státními občany]. Pokud však má být odsouzený po vykonání trestu odnětí svobody vydán nebo vyhoštěn, může být předání odsouzeného považováno za vhodné i bez jeho souhlasu. Ustanovení § 64 odst. 4 platí i pro zjišťování stanoviska odsouzených k předání podle Úmluvy o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě, jehož jsou státními občany.

§ 67

Postup po předání odsouzeného

(1) Po předání odsouzeného zašle ministerstvo soudu transformační rozsudek (rozsudek, kterým cizozemský soud rozhodl o způsobu výkonu rozsudku českého soudu) vykonávajícího státu nebo vyjádření příslušného cizozemského orgánu, z něž bude zřejmé, kdy vykonávající stát považuje výkon trestu za ukončený [čl. 15 písm. a) Úmluvy o předávání odsouzených osob, čl. 12 Úmluvy o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě, jehož jsou státními občany].

(2) Pokud soud rozhodne, že odsouzený, který byl předán do ciziny, je účasten amnestie prezidenta republiky (§ 368 trestního řádu), nebo pokud byl takovému odsouzenému zcela nebo zčásti prominut trest jen za některý z trestných činů, za něž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, a soud stanoví přiměřený trest za trestné činy amnestií nedotčené (§ 370 trestního řádu), oznámí tuto skutečnost soud bezodkladně ministerstvu, aby o ní mohl být informován stát vykonávající.

Oddíl druhý

Převzetí odsouzeného z ciziny

§ 68

Základní normativní úprava

(1) Základní vnitrostátní normativní úprava je obsažena v ustanoveních § 375 až § 382 a § 449 až § 456 trestního řádu.

(2) Nejvýznamnějšími mezinárodními smlouvami upravujícími přebírání odsouzených z ciziny jsou:

a) Úmluva o předávání odsouzených osob z 23. března 1983 (č. 553/1992 Sb.; příloha č. 11) - ustanovení stávajících mezinárodních smluv o předávání odsouzených osob nederoguje, v

praxi je však její používání upřednostňováno;

b) Dodatkový protokol k Úmluvě o předávání odsouzených osob z 18. prosince 1997 (č. 26/2003 Sb. m. s., sdělení o opravě chyb překladu v částce č. 49/2003 Sb. m. s.; příloha č. 12);

c) Úmluva o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě, jehož jsou státními občany, z 19. května 1978 (č. 123/1980 Sb.) - použitelná i vůči státům bývalého Svazu sovětských socialistických republik, které v rámci sukcesních jednání výslovně neprohlásily, že se necítí být vázány závazky bývalého Sovětského svazu (učinily tak např. pobaltské státy, Moldavsko, Uzbekistán a Kazachstán) a které nejsou současně smluvními stranami Úmluvy uvedené pod písmenem a);

d) Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Socialistickou federativní republikou Jugoslavií o vzájemném předávání odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody z 23. května 1989 (č. 473/1990 Sb.) - použitelná vůči nástupnickým státům bývalé Socialistické federativní republiky Jugoslávie (srov. příloha č. 3).

(3) K postupu soudů při rozhodování o uznání a výkonu cizozemských rozhodnutí bylo vydáno stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu z 28. listopadu 2007, sp. zn. 7 Tpjn 303/2007 (č. 1/2008 Sb. rozh. tr.).

(4) Trestní řád umožňuje převzetí výkonu rozsudku z ciziny na bezesmluvním základě jen výjimečně (§ 450 odst. 2 trestního řádu). Je proto nezbytné, aby soud u ministerstva ověřil podmínky vzájemnosti, pokud ministerstvo informaci o vzájemnosti neuvedlo v návrhu na uznání cizozemského rozhodnutí podle § 452 odst. 1 trestního řádu.

(5) Při přebírání odsouzených z ciziny se soudy mohou s cizozemskými orgány stýkat pouze prostřednictvím ministerstva (§ 4).

§ 69

Řízení o uznání cizozemského rozhodnutí

(1) Při ověřování podmínek uznání cizozemského rozhodnutí si soud pro účely posouzení splnění podmínky uvedené v § 450 odst. 1 písm. b) trestního řádu může vyžádat obecné informace o situaci v oblasti dodržování základních lidských práv a svobod v odsuzujícím státě od odboru lidských práv a transformační politiky Ministerstva zahraničních věcí nebo od odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.

(2) Při ověřování podmínek uznání cizozemského rozhodnutí si soud pro účely posouzení splnění podmínky uvedené v § 450 odst. 1 písm. f) trestního řádu vyžádá opis z evidence Rejstříku trestů.

(3) Ve výroku rozhodnutí o uznání cizozemského rozhodnutí (§ 451 trestního řádu) soud mimo jiné uvede:

a) všechna rozhodnutí, z jejichž spojení odsouzení cizozemským soudem sestává, včetně rozhodnutí o opravných prostředcích, jakož i rozhodnutí, jejichž výroky o trestu byly zrušeny při ukládání souhrnného trestu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu z 11. prosince 2003, sp. zn. 11 Tcu 272/2003),

b) na základě které mezinárodní smlouvy se cizozemské rozhodnutí uznává, anebo zda se cizozemské rozhodnutí uznává na základě vzájemnosti,

c) zda se cizozemským rozhodnutím uložený trest přeměňuje či se v něm pokračuje (§ 451 odst. 1 a 3 trestního řádu; srov. č. 1/2001 Sb. rozh. tr., č. 43/2001 Sb. rozh. tr., č. 1/2008 Sb. rozh. tr. a rozsudek Nejvyššího soudu z 30. září 2004, sp. zn. 11 Tcu 148/2004) a

d) v jakém rozsahu se návrhu na uznání cizozemského rozhodnutí vyhovuje a v jakém rozsahu se návrhu nevyhovuje, pokud soud rozhodl, že cizozemské rozhodnutí se uznává jen zčásti (srov. č. 54/1999 Sb. rozh. tr.).

Popis skutku a právní kvalifikaci podle práva odsuzujícího státu i podle českého práva soud uvede v odůvodnění rozhodnutí o uznání, ledaže se na odsouzeného po jeho převzetí v souladu s příslušnou mezinárodní smlouvou (např. čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob) bude vztahovat zásada speciality - v takovém případě soud uvede popis skutku ve výroku rozhodnutí o uznání (srov. č. 39/2009 Sb. rozh. tr.). O zařazení do typu věznice soud nerozhoduje, neboť to je součástí až rozhodnutí o výkonu uznaného cizozemského rozhodnutí podle § 455 odst. 2 trestního řádu (srov. č. 1/2008 Sb. rozh. tr.). Rozhodnutí soudu o uznání rozsudku cizího státu nesmí vést k celkovému zhoršení postavení odsouzeného (srov. nálezný Ústavního soudu z 21. února 2007, sp. zn. I. ÚS 601/04, a nálezný Ústavního soudu z 9. června 2008, sp. zn. IV. ÚS 686/08).

(4) Je-li v rámci řízení o uznání cizozemského rozhodnutí zapotřebí doručit písemnost (např. výzvu ke zvolení obhájce, vyrozumění o konání veřejného zasedání či rozsudku) osobě, o jejíž převzetí z ciziny k výkonu trestu odnětí svobody do České republiky jde, na území odsuzujícího státu, požádá soud o zajištění takového doručení ministerstvo, kterému zašle písemnost, která má být doručena, ve dvojím vyhotovení. Pokud soud žádá o doručení rozhodnutí, proti kterému je přípustný opravný prostředek, a toto rozhodnutí neobsahuje plnou adresu orgánu, u kterého lze tento opravný prostředek podat, přiloží soud k rozhodnutí na zvláštním listu poučení pro adresáta s uvedením takové plné adresy a požádá v dožadání o doručení rovněž tohoto poučení.

(5) Rozsudek soud doručí mimo jiné ministerstvu, a to ještě před jeho právní mocí, neboť ministerstvo je v řízení o uznání cizozemského rozhodnutí navrhovatelem.

(6) Po nabytí právní moci rozsudku o uznání cizozemského rozhodnutí zašle soud rozsudek s doložkou právní moci ministerstvu a vyhotoví trestní list, který v elektronické podobě zašle Rejstříku trestů.

§ 70

Vykonávací řízení

(1) O uvalení vazby podle § 454 odst. 2 trestního řádu soud informuje ministerstvo, a to bez ohledu na právní moc rozhodnutí o vzetí do vazby.

(2) Součástí rozhodnutí o výkonu uznaného cizozemského rozhodnutí (§ 455 odst. 2 trestního řádu) je rovněž výrok o zařazení do typu věznice (srov. č. 1/2008 Sb. rozh. tr.).

(3) Rozhodnutí o výkonu uznaného cizozemského rozhodnutí soud zašle ministerstvu bez zbytečných odkladů poté, co rozhodnutí nabude právní moci. Vyhotovení rozsudku musí být v souladu s ustanovením § 12, případně § 13. Pokud je to možné, uvede soud v průvodním

dopisu datum předpokládaného konce výkonu trestu odnětí svobody. Pokud soud nařídil výkon uznaného cizozemského rozhodnutí podle § 455 odst. 5 trestního řádu, přiloží rovněž kopii nařízení výkonu trestu.

(4) Po právní moci rozhodnutí o zápočtu vazby podle § 455 odst. 6 trestního řádu sdělí soud ministerstvu datum předpokládaného konce výkonu trestu, pokud tak již neučinil podle odstavce 3.

(5) Informace cizího státu o amnestii, milosti nebo jiném rozhodnutí či opatření, v jehož důsledku se uznané cizozemské rozhodnutí mohlo stát nevykonatelným, soud obdrží nebo si opatří prostřednictvím ministerstva. Po právní moci rozhodnutí, kterým soud podle § 455 odst. 7 trestního řádu upustil od výkonu trestu z uznaného cizozemského rozhodnutí nebo jeho části, soud zašle jeho kopii ministerstvu; v případě, že upustil od výkonu pouze části trestu, sdělí ministerstvu rovněž nové datum předpokládaného konce výkonu trestu.

§ 71

Pokud byl odsouzený převzat podle čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob, nesmí být v České republice trestně stíhán, odsouzen, zadržen ani nesmí vykonávat trest pro jiný trestný čin spáchaný před předáním než je ten, za nějž byl trest odnětí svobody, k jehož výkonu byl do České republiky z ciziny předán, uložen, leda by byla splněna některá z podmínek čl. 3 odst. 4 Dodatkového protokolu nebo by šlo o úkon ve smyslu čl. 3 odst. 5 Dodatkového protokolu.

Oddíl třetí

Předání výkonu rozsudku, pokud se odsouzený nachází na území cizího státu

§ 72

Základní normativní úprava

(1) Vnitrostátní normativní úprava je obsažena v ustanovení § 375 až § 382 a § 457 trestního řádu. Vztahuje se pouze na případy, kdy se odsouzený již nachází v cizině a nebyl vydán k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu do České republiky nebo je jeho vydání vyloučeno.

(2) Předání výkonu rozsudku, pokud se odsouzený nachází na území cizího státu, upravuje čl. 2 Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob z 18. prosince 1997 (č. 26/2003 Sb. m. s., sdělení o opravě chyb překladu v částce č. 49/2003 Sb. m. s.; příloha č. 12).

(3) Trestní řád umožňuje předání výkonu rozsudku do ciziny, pokud se odsouzený nachází v cizině a nebyl vydán k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu do České republiky nebo je jeho vydání vyloučeno, i na bezesmluvním základě. S ohledem na skutečnost, že trestní řád reciproční převzetí výkonu rozsudku z ciziny na bezesmluvním základě umožňuje jen výjimečně (§ 450 odst. 2 trestního řádu), je nezbytné, aby soud prostřednictvím ministerstva ověřil podmínky, za nichž může cizí stát výkon rozsudku na bezesmluvním základě převzít (§ 74).

§ 73

Předání výkonu rozsudku podle Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob

(1) Podle čl. 2 Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob je možné do ciziny předat výkon trestu odnětí svobody, pokud se odsouzený snaží vyhnout výkonu trestu tím, že do cizího státu uprchne před skončením výkonu trestu. Předání výkonu trestu uloženého v nepřítomnosti obžalovaného je vyloučeno. Souhlas odsouzeného se nevyžaduje.

(2) Na žádost ministerstva nebo i bez žádosti, pokud takový postup považuje z hlediska dosažení účelu výkonu trestu odnětí svobody za vhodný, zašle soud ministerstvu:

a) stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, též rozhodnutí soudu druhého stupně,

b) stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) usnesení o zápočtu vazby s doložkou právní moci, pokud k zápočtu vazby došlo,

c) ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl vydán rozsudek (na zvláštním listě číselné označení, zákonné pojmenování a doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je na něj v zákoně stanovena, přičemž je-li znakem skutkové podstaty výše škody, uvede se i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu¹⁷),

d) doklad o tom, jakou část trestu odsouzený vykonal, včetně informace o vazbě, o prominutí části trestu a ostatních skutečnostech důležitých pro výkon trestu (např. informace o okolnostech významných pro případné promlčení výkonu trestu),

e) doklad o státním občanství odsouzeného, je-li k dispozici, jinak soud uvede všechny zjištěné údaje o jeho státním občanství.

(2) Jde-li o předání výkonu rozsudku, kterým byl uložen souhrnný trest, zašle soud ministerstvu jako podklady podle odstavce 1 písm. a) a c) rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně, a ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl rozsudek, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, vydán; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(3) Písemnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a v odstavci 2 zasílá soud ministerstvu ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12). Stanoví-li tak mezinárodní smlouva (srov. příloha č. 14/A, tabulka č. 4), zašle soud ministerstvu písemnosti uvedené písmenech a) až d) a v odstavci 2 s úředními překlady (§ 12 odst. 4)

Předání výkonu rozsudku na bezesmluvním základě

§ 74

Ověření podmínek, za nichž může cizí stát převzít výkon rozsudku

(1) V žádosti o ověření podmínek podle § 457 odst. 2 trestního řádu soud uvede:

- a) označení soudu a spisovou značku, pod níž je trestní věc vedena,
- b) jméno, příjmení a další osobní data odsouzeného, včetně údaje o jeho státním občanství,
- c) zákonné pojmenování trestného činu s uvedením příslušných zákonných ustanovení a vylíčení skutkového děje s přesným vyznačením doby, místa a způsobu spáchání a jeho následků,
- d) doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je na něj v zákoně stanovena, přičemž je-li znakem skutkové podstaty výše škody, uvede i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu¹⁸,
- e) informaci o tom, zda odsouzený byl odsouzen v řízení proti uprchlému, a případně o tom, jakým způsobem byla v řízení proti uprchlému zajištěna práva obhajoby,
- f) údaje o odsuzujícím rozsudku (soud, datum, spisová značka, uložený trest včetně případného výroku o náhradě škody nebo o ochranném opatření) a o rozhodnutí soudu druhého stupně, pokud se konalo odvolací řízení,
- g) údaje o zápočtu vazby,
- h) doslovné znění zákonných ustanovení o ukládání a výkonu uložených druhů trestů (příslušná ustanovení oddílu 5 dílu 2 hlavy V obecné části trestního zákoníku).

(2) Jde-li o předání výkonu rozsudku, kterým byl uložen souhrnný trest, uvede soud v žádosti podle § 457 odst. 2 trestního řádu údaje podle odstavce 1 písm. c) až f) rovněž ohledně rozsudku, jehož výrok o trestu při ukládání souhrnného trestu zrušil; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(3) Žádost soud zašle ministerstvu. Pokud o to ministerstvo požádá, zašle soud ministerstvu žádost ve dvojím vyhotovení, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12), s úředním překladem (§ 12 odst. 4) do jazyka, který ministerstvo určí.

§ 75

Žádost o převzetí výkonu rozsudku na bezesmluvním základě

(1) Pokud soud takový postup považuje za vhodný a pokud ověřil podmínky, za nichž cizí stát může výkon rozsudku převzít (§ 74), zašle ministerstvu žádost o převzetí výkonu rozsudku, adresovanou příslušnému orgánu cizího státu, k níž přiloží:

- a) originál, stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, též rozhodnutí soudu druhého stupně,
- b) originál, stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) usnesení o zápočtu vazby s doložkou právní moci, pokud k zápočtu vazby došlo,
- c) ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl vydán rozsudek (na zvláštním listě číselné označení, zákonné pojmenování a doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je na něj v zákoně stanovena, přičemž je-li znakem skutkové podstaty výše škody, uvede se i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu¹⁹),
- d) doklad o tom, jakou část trestu odsouzený vykonal, včetně informace o vazbě, o prominutí části trestu a o ostatních skutečnostech důležitých pro výkon trestu (např. informace o okolnostech významných pro případné promlčení výkonu trestu),
- e) doklad o státním občanství odsouzeného, je-li k dispozici, jinak soud v žádosti uvede všechny zjištěné údaje o jeho státním občanství,
- f) další doklady, které je nutné podle právního řádu státu, na jehož území se odsouzený nachází, k žádosti přiložit.

(2) Jde-li o předání výkonu rozsudku, kterým byl uložen souhrnný trest, přiloží soud k žádosti podle odstavce 1 jako podklady podle odstavce 1 písm. a) a c) rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně, a ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl rozsudek, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, vydán; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(3) Písemnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a f) a v odstavci 2 zasílá soud ministerstvu ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12). Pokud je podle právního řádu státu, na jehož území se odsouzený nachází, nezbytné žádost a její přílohy zasílat s překladem, zašle soud ministerstvu žádost a písemnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a f) a odstavci 2 s úředními překlady (§ 12 odst. 4).

(4) Pokud je podle právního řádu státu, na jehož území se odsouzený nachází, souhlas odsouzeného podmínkou převzetí výkonu rozsudku, zjistí stanovisko odsouzeného soud tak, že příslušnému justičnímu orgánu státu, na jehož území se odsouzený nachází, zašle dožádání (§ 19, § 22, § 4, § 5) o provedení výsledku odsouzeného.

Postup po předání výkonu

(4) Pokud je podle právního řádu státu, na jehož území se odsouzený nachází, souhlas odsouzeného podmínkou převzetí výkonu rozsudku, zjistí stanovisko odsouzeného soud tak,

že příslušnému justičnímu orgánu státu, na jehož území se odsouzený nachází, zašle dožádání (§ 19, § 22, § 4, § 5) o rozsudku

§ 76

Postup po předání výkonu rozsudku je shodný s postupem po předání odsouzeného (§ 67).

Oddíl čtvrtý

Převzetí výkonu cizozemského rozsudku, pokud se odsouzený nachází na území České republiky

§ 77

Základní normativní úprava

(1) Základní vnitrostátní normativní úprava je obsažena v ustanoveních § 375 až § 382 a § 449 až § 455 trestního řádu.

(2) Převzetí výkonu cizozemského rozsudku, pokud se odsouzený nachází na území České republiky, upravuje čl. 2 Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob z 18. prosince 1997 (č. 26/2003 Sb. m. s., sdělení o opravě chyb překladu v částce č. 49/2003 Sb. m. s.; příloha č. 12).

§ 78

Řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí

Ustanovení § 68 odst. 3, 4, § 69 a § 70 se vztahují i na postup soudu při řízení o uznání a výkonu cizozemského rozsudku, pokud se odsouzený nachází na území České republiky.

Oddíl pátý

Předávání dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli

Předání dohledu do ciziny

§ 79

Základní normativní úprava

(1) Základní vnitrostátní normativní úprava je obsažena v ustanoveních § 375 až § 382 a § 459 až § 460 trestního řádu.

(2) Předání dohledu do ciziny je možné pouze na smluvním základě. Předávání dohledu do ciziny upravuje Evropská úmluva o dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli z 30. listopadu 1964 (č. 75/2002 Sb. m. s.; příloha č. 13). Vzhledem k prohlášení učiněnému při podpisu a ratifikaci do ciziny nelze předat výkon trestu odnětí svobody po zrušení jeho podmíněného odkladu (část III Evropské úmluvy o dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli) ani tzv. úplný výkon trestu (část IV Evropské úmluvy o dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli) - možné je pouze předání výkonu samotného dohledu (část II Evropské úmluvy o dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli). Stanoven je styk prostřednictvím ministerstva (§ 4).

(3) Pokud jde o předání dohledu nad podmíněně propuštěnými pachateli na Ukrajinu, informovalo Ministerstvo spravedlnosti Ukrajiny, že podle judikatury Nejvyššího soudu Ukrajiny se o předání dohledu jedná jen v těch případech, kdy soud dožadujícího státu přímo v rozhodnutí o podmíněném propuštění stanovil přiměřená omezení a přiměřené povinnosti. Ukrajinské orgány pak skutečně vykonávají dohled, avšak nejdéle do předpokládaného data skončení výkonu původně uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody. Pokud soud dožadujícího státu pouze rozhodl o podmíněném propuštění, aniž by současně stanovil přiměřená omezení a přiměřené povinnosti, mohou ukrajinské orgány nejvýše zjistit a podat zprávu, zda v době od podmíněného propuštění do předpokládaného data skončení výkonu původně uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody odsouzený nespáchal trestný čin.

§ 80

Žádost o převzetí dohledu

(1) Pokud soud

- a) podmíněně odloží výkon trestu odnětí svobody osobě, která má být nebo byla vyhoštěna nebo která se z jiného důvodu nachází území cizího státu, nebo
- b) podmíněně propustí odsouzeného, který má být nebo byl vyhoštěn nebo který se z jiného důvodu nachází území cizího státu,
zašle po právní moci rozhodnutí ministerstvu žádost o převzetí dohledu, adresovanou příslušným orgánům cizího státu.

(2) V žádosti je třeba uvést:

- a) označení soudu a spisovou značku, pod níž je trestní věc vedena,
- b) jméno, příjmení a další osobní data odsouzeného, včetně údaje o jeho státním občanství a o jeho pobytu ve státě, do něhož se předání dohledu navrhuje,
- c) odkaz na přiložené písemnosti (odstavec 3),
- d) informaci o délce vykonaného trestu odnětí svobody (včetně informace o zápočtu předchozí vazby),
- e) informaci o charakteru jmenovaného a jeho chování v České republice před a po rozhodnutí o podmíněném propuštění (např. ve formě přiloženého hodnocení odsouzeného z věznice, v níž vykonával trest),
- f) den, kdy došlo k vyhoštění odsouzeného,
- g) úkony, které jsou v rámci dohledu vyžadovány (např. periodické zasílání zpráv o chování odsouzeného),
- h) omezení a povinnosti uložené odsouzenému,
- i) zda a v jakých lhůtách mají být dožádaným státem zasílány pravidelné zprávy o chování odsouzeného.

Další náležitosti žádosti se řídí § 12.

(3) K žádosti je třeba přiložit originály, stejnopisy nebo ověřené kopie (§ 13):

- a) odsuzujícího rozsudku s doložkou právní moci,
- b) rozhodnutí soudu druhého stupně, pokud se konalo odvolací řízení,
- c) ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl vydán rozsudek (na zvláštním listě číselné označení, zákonné pojmenování a doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je na něj v zákoně stanovena, přičemž je-li znakem skutkové podstaty výše škody, uvede se i znění § 138 odst. 1 trestního zákoníku nebo obdobného ustanovení platného v době spáchání trestného činu²⁰),
- d) rozhodnutí o podmíněném propuštění odsouzeného s doložkou právní moci, pokud jde o případ podle odstavce 1 písm. b), a případně též rozhodnutí soudu druhého stupně, pokud se konalo stížnostní řízení.

(4) Jde-li o předání dohledu nad odsouzeným, kterému byl uložen souhrnný trest, přiloží soud k žádosti jako podklady podle odstavce 3 písm. a) až c) rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozsudku, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, s doložkou právní moci, a konalo-li se odvolací řízení, připojí rovněž stejnopis nebo ověřenou kopii (§ 13) rozhodnutí soudu druhého stupně, a ověřenou kopii (§ 13) textu právního předpisu, na jehož základě byl rozsudek, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu zrušen, vydán; byl-li při ukládání souhrnného trestu zrušen dřívější souhrnný trest, postupuje soud obdobně vůči všem rozsudkům, jejichž výroky o trestu byly v této souvislosti dříve zrušeny.

(5) Soud zašle ministerstvu žádost podle odstavce 2 i dokumenty podle odstavce 3 ve dvou vyhotoveních. Pokud mezinárodní smlouva (srov. příloha č. 14/A, tabulka č. 5) stanoví požadujícímu státu povinnost žádost o převzetí dohledu a přiložené dokumenty opatřit překladem, zašle soud ministerstvu žádost podle odstavce 2 i dokumenty podle odstavce 3 s úředním překladem (§ 12 odst. 4).

§ 81

(1) Ministerstvo zašle soudu rozhodnutí příslušného cizozemského orgánu o převzetí dohledu a případně soudu zasílá zprávy příslušného cizozemského orgánu o chování odsouzeného.

(2) Soud rozhodne, zda se odsouzený ve zkušební době osvědčil nebo zda se trest odnětí svobody či jeho zbytek vykoná. Pokud soud rozhodne, že se odsouzený ve zkušební době neosvědčil, může zaslat ministerstvu žádost o ověření podmínek, za nichž může cizí stát převzít výkon rozsudku (§ 74), nebo nežádost o předání trestního řízení do ciziny (hlava III).

Převzetí dohledu z ciziny

§ 82

Základní normativní úprava

(1) Základní vnitrostátní normativní úprava je obsažena v ustanovení § 375 až § 382 a § 458 trestního řádu.

(2) Převzetí dohledu z ciziny je možné pouze na smluvním základě. Přebírání dohledu z ciziny upravuje Evropská úmluva o dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli z 30. listopadu 1964 (č. 75/2002 Sb. m. s.; příloha č. 13). Podle prohlášení učiněného při podpisu a ratifikaci Česká republika z ciziny nepřebírá výkon trestu odnětí svobody po zrušení jeho podmíněného odkladu (část III Evropské úmluvy o dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli) ani tzv. úplný výkon trestu (část IV Evropské úmluvy o dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli) - možné je pouze převzetí výkonu samotného dohledu (část II Evropské úmluvy o dohledu nad podmíněně odsouzenými a podmíněně propuštěnými pachateli). Předepsán je styk prostřednictvím ministerstva (§ 4).

§ 83

(1) Ministerstvo postoupí žádost cizího státu o převzetí dohledu nad podmíněně odsouzeným či podmíněně propuštěným odsouzeným příslušnému soudu (§ 458 odst. 1 trestního řádu) s návrhem na rozhodnutí o uznání cizozemského rozhodnutí (§ 452 odst. 1 trestního řádu).

(2) Po právní moci rozhodnutí o uznání cizozemského rozhodnutí podle § 458 odst. 1 trestního řádu zašle soud ministerstvu stejnopis tohoto rozhodnutí s doložkou právní moci ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12).

(3) Soud dále vykonává dohled a kontrolu nad odsouzeným. Pokud o to stát, který vynesl trest, požádal, zasílá soud zprávy o chování odsouzeného ministerstvu, které zajistí jejich postoupení příslušnému cizozemskému orgánu. Zprávy soud zasílá ministerstvu ve dvou vyhotoveních, z nichž alespoň jedno musí vyhovovat nárokům na písemnosti určené pro cizinu (§ 12).

(4) Soud není oprávněn rozhodovat, zda se odsouzený ve zkušební době osvědčil.

Oddíl šestý Výkon jiných druhů rozhodnutí

§ 84

Na postup při řízení o výkonu jiných druhů cizozemských rozhodnutí v České republice nebo českých rozhodnutí v cizině se přiměřeně použijí ustanovení předchozích oddílů.

ČÁST TŘETÍ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 85

Vzory žádostí a dalších písemností

Ministerstvo může formou sdělení publikovaných ve Sbírce instrukcí a sdělení 21 informovat o změnách ve vzorech žádostí a dalších písemnostech, jejichž používání při provádění mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech je doporučováno (přílohy č. 15 až 20).

§ 86

Změna vnitřního a kancelářského řádu pro okresní, krajské a vrchní soudy

V poznámce pod čarou č. 10 instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. prosince 2001, č. j. 505/2001-Org, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, uveřejněné pod č. 1/2002 Sbírky instrukcí a sdělení, ve znění pozdějších předpisů, se slova „a Příloha č. VIII Sdělení ministerstva č. 3/1997. Postup soudu ve styku s cizinou ve věcech trestních“ zrušují.

§ 87

Zrušuje se instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 23. února 2005, č. j. 81/2002-MO-J/145, o postupu soudů ve styku s cizinou ve věcech trestních, uveřejněná pod č. 14/2006 Sbírky instrukcí a sdělení.

§ 88

Tato instrukce nabývá účinnosti dnem 1. února 2011.

Ministr:

JUDr. Jiří Pospíšil, v. r.

Příloha 1 až 23 (znění příloh vypuštěno pro obsáhlost - viz Instrukce)

-
- 1) Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. srpna 2007, č. j. 66/2004-MO-J/155, o postupu soudů ve styku se členskými státy Evropské unie ve věcech trestních, uveřejněná pod č. 25/2007 Sbírky instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti
 - 2) § 2 odst. 4 písm. d) instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 12. října 1999, č. j. 789/1999-L, o postupu při vypracování vnitřních předpisů a o Sbírce instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti (publikační instrukce), která byla uveřejněna pod č. 27/1999 SIS, ve znění pozdějších předpisů
 - 3) § 2 odst. 4 písm. d) instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 12. října 1999, č. j. 789/1999-L, o postupu při vypracování vnitřních předpisů a o Sbírce instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti (publikační instrukce), která byla uveřejněna pod č. 27/1999 SIS, ve znění pozdějších předpisů
 - 4) § 2 odst. 4 písm. d) instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 12. října 1999, č. j. 789/1999-L, o postupu při vypracování vnitřních předpisů a o Sbírce instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti (publikační instrukce), která byla uveřejněna pod č. 27/1999 SIS, ve znění pozdějších předpisů
 - 5) § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů
 - 6) zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů
 - 7) § 2 odst. 4 písm. d) instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 12. října 1999, č. j. 789/1999-L, o postupu při vypracování vnitřních předpisů a o Sbírce instrukcí a sdělení

Ministerstva spravedlnosti (publikační instrukce), která byla uveřejněna pod č. 27/1999 SIS, ve znění pozdějších předpisů

8) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

9) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

10) § 8 a násl. instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. srpna 2007, č. j. 66/2004-MO-J/155, o postupu soudů ve styku se členskými státy Evropské unie ve věcech trestních, uveřejněné pod č. 25/2007 Sbírky instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti

11) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

12) zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu)

14) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

15) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

16) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

17) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

18) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

19) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

20) § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2001 a § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb., nebo § 89 odst. 11 trestního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2009

21) § 2 odst. 4 písm. d) instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 12. října 1999, č. j. 789/1999-L, o postupu při vypracování vnitřních předpisů a o Sbírce instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti (publikační instrukce), která byla uveřejněna pod č. 27/1999 SIS, ve znění pozdějších předpisů

II/9

Pokyn obecné povahy č. 7/2009 nejvyšší státní zástupkyně, o trestním řízení ve věcech mládeže

Čl.1-Příl 7/2009 pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně, o trestním řízení ve věcech mládeže

Čl.1.-Čl.6	ČÁST PRVNÍ Obecná ustanovení
Čl.1	Předmět úpravy
Čl.2	Příslušnost státních zástupců
Čl.3	Provádění neodkladných úkonů státním zástupcem nepříslušným
Čl.4	Společné řízení
Čl.5	Odnětí a přikázání věci
Čl.6	Přezkoumání postupu policejního orgánu
Čl.7-Čl.11	ČÁST DRUHÁ Postup při ukládání výchovných opatření mladistvým v přípravném řízení
Čl.7	Obecné ustanovení
Čl.8	Dohled probačního úředníka
Čl.9	Probační program
Čl.10	Výchovné povinnosti a omezení
Čl.11	Napomenutí s výstrahou
Čl.12-Čl.32	ČÁST TŘETÍ Dozor a vazební řízení
Čl.12-Čl.15	Oddíl první Výkon dozoru
Čl.12	Obecná ustanovení
Čl.13	Zahájení trestního stíhání mladistvého
Čl.14	Obhajoba mladistvého
Čl.15	Vyšetření a pozorování duševního stavu mladistvého
Čl.16-Čl.17	Oddíl druhý Uplatňování zvláštních způsobů řízení
Čl.16	Podmíněné zastavení trestního stíhání a narovnání
Čl.17	Odstoupení od trestního stíhání
Čl.18	Oddíl třetí Obžaloba, zastavení trestního stíhání a postoupení věci jinému orgánu
Čl.19-Čl.20	Oddíl čtvrtý Ochranná opatření
Čl.19	Návrhy
Čl.20	Přeměna ochranné výchovy v ústavní výchovu a naopak
Čl.21	Oddíl pátý Zvláštní postupy ve zkráceném přípravném řízení
Čl.22-Čl.32	Oddíl šestý Zadržení, zatčení a vazba
Čl.22	Vyrozumění o zadržení a zatčení mladistvého
Čl.23	Postup před podáním návrhu na vzetí do vazby nebo návrhu na její nahrazení
Čl.24	Záruka
Čl.25	Slib
Čl.26	Dohled probačního úředníka
Čl.27	Péče důvěryhodné osoby
Čl.28	Peněžitá záruka
Čl.29	Účast při rozhodování o vazbě
Čl.30	Důvodnost vazby
Čl.31	Neplnění závazků ze strany mladistvého nebo důvěryhodné osoby
Čl.32	Návrh státního zástupce na prodloužení vazby
Čl.33-Čl.35	ČÁST ČTVRTÁ Prověřování skutečností o spáchání činu jinak trestného dítětem před podáním návrhu na zahájení řízení o uložení opatření
Čl.33	Obecné ustanovení
Čl.34	Zjištění stavu věci
Čl.35	Zvláštnosti dozoru v prověřování ve věcech dětí
Čl.36	ČÁST PÁTÁ Zrušovací ustanovení
Čl.37	ČÁST ŠESTÁ Účinnost
Příl	Přípustná délka vazby u mladistvých

7/2009

POKYN OBECNÉ POVAHY

nejvyšší státní zástupkyně ze dne 8. září 2009, o trestním řízení ve věcech mládeže

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, stanovím:

ČÁST PRVNÍ Obecná ustanovení

Čl. 1

Předmět úpravy

Tento pokyn obecné povahy upravuje postup státních zástupců v trestním řízení ve věcech protiprávních činů mladistvých podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže (dále jen „zákon“). Ve věcech protiprávních činů spáchaných dětmi mladšími patnácti let se tento pokyn vztahuje jen na dozor prověřování skutečností nasvědčujících spáchání činu jinak trestného dítětem mladším než patnáct let (dále jen „dítě“) před případným podáním návrhu na zahájení řízení o uložení opatření.¹

Čl. 2

Příslušnost státních zástupců

(1) K doзору je místně příslušný státní zástupce státního zastupitelství, v jehož obvodu mladistvý, proti kterému je řízení vedeno,² bydlí, a nemá-li stálé bydliště, státní zástupce státního zastupitelství, v jehož obvodu se zdržuje nebo pracuje. Nelze-li žádné takové místo zjistit nebo je-li mimo území České republiky, je příslušný státní zástupce státního zastupitelství, v jehož obvodu bylo provinění³ spácháno. Jestliže nelze místo činu zjistit, koná řízení státní zástupce státního zastupitelství, v jehož obvodu čin vyšel najevo.

(2) Dojde-li v průběhu přípravného řízení ke změně stálého bydliště mladistvého nebo místa, v jehož obvodu se zdržuje nebo pracuje, příslušnost státního zástupce k doзору se nemění, nejde-li o odnětí a přikázání věci. Státní zástupce před podáním obžaloby posoudí svou místní příslušnost a případně věc postoupí státnímu zástupci příslušnému.

(3) Příslušnost platí i pro řízení před soudem, nezmění-li se věcná příslušnost státního zástupce,⁴ popřípadě nebyla-li věc postoupena nebo přikázána jinému soudu.⁵

Čl. 3

Provádění neodkladných úkonů státním zástupcem nepříslušným

(1) Nemůže-li úkon provést příslušný státní zástupce, provede jej státní zástupce nepříslušný, který příslušného státního zástupce o provedení úkonu bez zbytečného odkladu vyrozumí a věc mu předá.

(2) Státní zástupce, jemuž byl doručen záznam o zahájení úkonů trestního řízení nebo jemuž bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání ve věci mladistvého a který se nepovažuje za místně nebo věcně příslušného, učiní veškerá neodkladná opatření, včetně

vydání rozhodnutí k zajištění osob a věcí. Jinak postoupí věc státnímu zástupci příslušnému. O postoupení věci vyrozumí policejní orgán, jenž mu záznam o zahájení úkonů trestního řízení nebo usnesení o zahájení trestního stíhání doručil.

Čl. 4 Společné řízení

(1) Koná-li se společné řízení ohledně všech provinění mladistvého a proti všem mladistvým, jejichž provinění souvisejí, státní zástupce při výkonu dozoru v přípravném řízení dbá o to, aby konání společného řízení bylo vhodné z hlediska objasnění věci, hospodárnosti a rychlosti řízení s přihlédnutím k osobám mladistvých.⁶

(2) Koná-li se výjimečně společné řízení proti mladistvému a dospělému,⁷ vykonává dozor státní zástupce, který je příslušný k doзору proti mladistvému. Jde-li o věc, v níž je dána příslušnost krajského⁸ nebo vrchního státního zastupitelství⁹ z důvodu jednání, jehož se měl dopustit dospělý, vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení státní zástupce krajského nebo vrchního státního zastupitelství.

(3) Je-li dána příslušnost k doзору v přípravném řízení několika státních zástupců, vykonává dozor státní zástupce věcně příslušný k výkonu dozoru proti mladistvému. Nelze-li příslušnost určit, vykonává dozor státní zástupce příslušný k výkonu dozoru proti pachateli nebo ohledně nejzávažnějšího provinění³ nebo nejzávažnějšího trestného činu; to platí i v případech, koná-li se řízení pro pokračující trestný čin. V ostatních případech vykonává dozor státní zástupce, jemuž byl policejním orgánem doručen záznam o zahájení úkonů trestního řízení nebo usnesení o zahájení trestního stíhání nejdříve.

Čl. 5 Odnětí a přikázání věci

(1) Nejblíže vyšší státní zastupitelství je oprávněno rozhodnout o odnětí věci státnímu zástupci příslušného státního zastupitelství a přikázání věci státnímu zástupci státního zastupitelství, u něhož bude další výkon dozoru se zřetelem na zájmy mladistvého nejúčelnější.

(2) Usnesení o odnětí věci nižšímu státnímu zastupitelství a o tom, že ji bude vyřizovat jiné státní zastupitelství,¹⁰ se doručí mladistvému, zákonnému zástupci a obhájci mladistvého.

Čl. 6 Přezkoumání postupu policejního orgánu

Osobou oprávněnou k žádosti o přezkoumání postupu policejního orgánu¹¹ je i zákonný zástupce mladistvého nebo dítěte.

ČÁST DRUHÁ Postup při ukládání výchovných opatření mladistvým v přípravném řízení

Čl. 7 Obecné ustanovení

(1) Rozhodl-li státní zástupce o uložení některého výchovného opatření mimo zvláštní

způsoby řízení, 12 a bylo-li výchovné opatření mladistvým zcela nebo zčásti vykonáno a účel výchovného opatření 13 byl alespoň částečně splněn, státní zástupce přihlédne k této okolnosti v rozhodnutí, jímž přípravné řízení končí, a byla-li ve věci podána obžaloba, v závěrečném návrhu v řízení před soudem.

(2) Souhlas mladistvého s uložením výchovného opatření musí být dán po poučení o právech obviněného, případně osoby podezřelé ze spáchání provinění, a o podstatě a účelu příslušného výchovného opatření. Musí být dán výslovně, způsobem nevzbuzujícím pochybnosti o obsahu projevené vůle. Součástí poučení je údaj, že mladistvý může odvolat souhlas s uložením výchovného opatření, a to až do pravomocného skončení řízení, o právních důsledcích odvolání souhlasu, 14 i o tom, že jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, je možné zrušení nebo změna nařízeného výchovného opatření i bez žádosti mladistvého.¹⁵ Souhlas zákonného zástupce se nevyžaduje. Státní zástupce přihlédne ke stanovisku příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „orgán sociálně-právní ochrany“), popřípadě Probační a mediační služby.

(3) O uložení výchovného opatření rozhodne státní zástupce usnesením, v jehož výrokové části se uvede druh uloženého výchovného opatření nebo několika výchovných opatření, přesné vymezení, v čem spočívá plnění výchovného opatření a jakým povinnostem se musí mladistvý podrobit, a to zpravidla odkazem na odpovídající zákonná ustanovení, právní kvalifikace jednání mladistvého, údaj o tom, že výchovné opatření se ukládá se souhlasem mladistvého a údaj, na jak dlouhou dobu se výchovné opatření ukládá.¹⁶ Dále se uvede příslušné středisko Probační a mediační služby, které bude vykonávat dohled¹⁷ (dále jen „Probační a mediační služba“). V odůvodnění se stručně popíše skutek, z jehož spáchání je mladistvý podezřelý nebo pro který je stíhán, a jeho právní posouzení a důvody uložení výchovného opatření. Mladistvého je třeba v usnesení opětovně poučit o možnosti odvolat souhlas s uložením výchovného opatření až do pravomocného skončení řízení a o právních důsledcích odvolání souhlasu,¹⁴ jakož i o tom, že ukáže-li se, že úplné nebo včasné plnění výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, přichází v úvahu zrušení nebo změna nařízeného výchovného opatření i bez žádosti mladistvého.¹⁵ V poučení se uvede, že proti usnesení o uložení výchovného opatření není stížnost přípustná.¹⁸

(4) Usnesení se doručí mladistvému, jeho zákonnému zástupci, obhájci a orgánu sociálně-právní ochrany. Probační a mediační službě pouze tehdy, požádá-li je státní zástupce zároveň o výkon uloženého výchovného opatření. (5) Výkon dohledu nařídí po právní moci usnesení, jímž byl uložen mladistvému dohled probačního úředníka, státní zástupce Probační a mediační službě. V nařízení výkonu probačního dohledu státní zástupce poukáže na povinnosti probačního úředníka;¹⁹ včetně povinnosti bez zbytečného odkladu informovat státního zástupce o závažném nebo opakovaném neplnění podmínek dohledu nebo uložených výchovných povinností nebo výchovných omezení. Probační a mediační službu lze požádat o pravidelné zjišťování údajů o osobě a poměrech mladistvého a podání zprávy.²⁰ Dále stanoví lhůtu, ne delší 6 měsíců, ve které musí probační úředník zpracovat zprávu o průběhu výkonu dohledu nad mladistvým, o plnění uložených výchovných opatření mladistvým a o jeho poměrech a aktuální situaci.²¹

(6) O zrušení nebo změně uloženého výchovného opatření²² rozhodne státní zástupce usnesením, ve kterém stručně odkáže na předchozí usnesení, jímž bylo výchovné opatření uloženo, a uvede údaj o tom, že se výchovné opatření ruší či mění. Proti usnesení státního

zástupce je přípustná stížnost. Usnesení se doručí osobám, kterým bylo doručeno původní rozhodnutí.

(7) Odvolal-li mladistvý až do pravomocného skončení přípravného řízení souhlas s uloženým výchovným opatřením prohlášením adresovaným státnímu zástupci, o skončení výkonu výchovného opatření se nevydává usnesení, ale vyrozumí se osoby, kterým bylo doručeno usnesení o uložení výchovného opatření.

Čl. 8

Dohled probačního úředníka

(1) V usnesení, jímž státní zástupce uloží mladistvému dohled probačního úředníka, se dále uvede ve výroku

a) jaké povinnosti musí mladistvý v průběhu dohledu probačního úředníka plnit,²³

b) přesné označení výchovných povinností a výchovných omezení, jež má mladistvý v průběhu dohledu probačního úředníka plnit, nestačí jen odkaz na příslušná zákonná ustanovení.

(2) V odůvodnění se poukáže na podstatu²⁴ a účel²⁵ dohledu probačního úředníka.

(3) Při výkonu dohledu probačního úředníka se postupuje obdobně jako u opatření uloženého soudem. ²⁶

Čl. 9

Probační program

(1) Státní zástupce při úvaze o uložení probačního programu spolupracuje s Probační a mediační službou.

(2) V usnesení, jímž státní zástupce uloží mladistvému povinnost podrobit se probačnímu programu, se dále uvede ve výroku

a) přesné označení probačního programu, ve vztahu k němuž byla mladistvému uložena povinnost se mu podrobit,

b) byla-li proviněním způsobena škoda, zpravidla se mladistvému uloží, aby ji podle svých sil nahradil.

(3) Výkon dohledu nad probačním programem státní zástupce nařídí po právní moci usnesení Probační a mediační službě, které lze uložit povinnost zjistit potřebné údaje o osobě a poměrech mladistvého. ²⁷ Státní zástupce v nařízení výkonu dohledu dále zdůrazní povinnost probačního pracovníka podat bez zbytečného odkladu zprávu o ukončení probačního programu a jeho výsledku.²⁸

Čl. 10

Výchovné povinnosti a omezení

(1) Uložení jiných výchovných povinností či omezení, než stanovených zákonem, lze

jen směřují-li k dosažení účelu stanoveného zákonem,²⁹ a jde-li o povinnosti či omezení, jejichž vymezení je určité, kontrolovatelné a vykonatelné.

(2) V usnesení, jímž státní zástupce uloží mladistvému povinnost podrobit se výchovné povinnosti nebo omezení, se dále uvede ve výroku

- a) přesné označení výchovné povinnosti nebo omezení,
- b) v případě výchovné povinnosti zaplatit peněžitou částku údaj o výši měsíčních splátek.

(3) V odůvodnění se poukáže zejména na důvody, pro které byla uplatněna určitá výchovná povinnost nebo omezení.

(4) Státní zástupce pověří probačního úředníka Probační a mediační služby prováděním úkonů směřujících k tomu, aby mladistvý vedl ve zkušební době řádný život, pokud bylo rozhodnuto o uložení výchovných povinností nebo omezení, a pokud to vzhledem k možnosti, že by se mladistvý dopustil znovu provinění, nebo vzhledem k osobnosti mladistvého a jeho okolnímu prostředí považuje za nutné.

(5) Státní zástupce může požádat o součinnost při kontrole plnění výchovných povinností nebo omezení, podle povahy věci orgán sociálně-právní ochrany, zájmové sdružení, jehož je mladistvý členem nebo které je ochotno se podílet na výchovném působení na mladistvého nebo osoby věnující se sociální práci. Při vyžadování této součinnosti postupuje státní zástupce obdobně jako při součinnosti s Probační a mediační službou.

Čl. 11

Napomenutí s výstrahou

(1) Napomenutím s výstrahou státní zástupce mladistvému v přítomnosti jeho zákonného zástupce, případně obhájce, důrazně vytkne protiprávnost jeho činu a upozorní ho na konkrétní důsledky, jež mu hrozí podle zákona v případě, že by v budoucnu páchal další trestnou činnost.³⁰ Státní zástupce může v přípravném řízení uplatnit výchovné opatření napomenutí s výstrahou bez dalšího anebo při vyslovení napomenutí s výstrahou přenechá postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení. Přenechání postižení školy nebo výchovnému zařízení přichází v úvahu jen za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.³¹ V takovém případě si státní zástupce předem vyžádá stanovisko školy nebo výchovného zařízení. Státní zástupce uloží tomu, komu postižení přenechal, aby jej vyrozuměl o výsledku ve stanovené lhůtě. Vždy se postupuje tak, aby byla zachována vážnost a důstojnost jednání v souladu s výchovným účelem.

O úkonu se sepíše protokol s náležitostmi podle trestního řádu.³²

(2) V usnesení se dále uvede ve výroku

- a) že mladistvý byl v přítomnosti zákonného zástupce a popřípadě i obhájce napomenut tak, že mu byla důrazně vytknuta protiprávnost jím spáchaného provinění a byl upozorněn na důsledky, které mu hrozí podle zákona, v případě spáchání dalších provinění v budoucnu,
- b) bude-li přenecháno postižení zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, uvede se, kterému subjektu se postižení přenechává, jakož i povinnost o výsledku vyrozumět státního zástupce a stanovit pro to lhůtu.

(3) V poučení se uvede, že napomenul-li státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, popřípadě přenechal-li postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.

(4) Odvolal-li mladistvý souhlas s napomenutím s výstrahou nebo s přenecháním postižení zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, vychází se nadále z toho, jako kdyby k tomuto úkonu vůbec nedošlo a vyrozumí se ten, komu bylo postižení přenecháno.

(5) Napomenutí s výstrahou a popřípadě i s přenecháním postižení mladistvého zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, nemá charakter samostatného rozhodnutí ve věci v přípravném řízení.

ČÁST TŘETÍ

Dozor a vazební řízení

Oddíl první

Výkon dozoru

Čl. 12

Obecná ustanovení

(1) Státní zástupce postupuje tak, aby bylo možné ve vhodných případech využít přiměřená výchovná opatření a zvláštní způsoby řízení;¹² zjistí-li, že poučení o zvláštních způsobech řízení neprovedl policejní orgán, uloží policejnímu orgánu, aby tak neprodleně učinil, nebo mladistvého poučí sám.

(2) Státní zástupce dbá, aby v přípravném řízení byly zjištěny poměry mladistvého;³³ zjištění poměrů mladistvého se uloží orgánu sociálně-právní ochrany, případně též Probační a mediační službě. Zjištění poměrů mladistvého nemusí být ukládáno těmto orgánům přímo státním zástupcem.

(3) Je-li nezbytné zjistit podrobnější informace pro další postup řízení a pro uložení nejvhodnějšího opatření, je třeba vypracovat zprávu o poměrech mladistvého a jeho aktuální životní situaci. ³⁴ Ke zprávě státní zástupce přihlédne při konečném rozhodnutí ve věci. Vypracování zprávy uloží státní zástupce orgánu sociálně-právní ochrany, případně též Probační a mediační službě.

(4) Státní zástupce dbá, aby poškozený, jehož adresa je známa, byl policejním orgánem vyrozuměn, jestliže mladistvý prohlásí, že je připraven škodu nahradit, jinak odčinit nebo přispět k narovnání škodlivých následků činu. Totéž platí v případě, že mladistvý na sebe vezme povinnost, která se bezprostředně dotýká zájmů poškozeného.³⁵ Zjistí-li, že takto policejní orgán nepostupoval, neprodleně mu uloží, aby poškozeného vyrozuměl, nebo tak učiní sám.

Čl. 13

Zahájení trestního stíhání mladistvého

(1) Státní zástupce prověřuje, zda policejní orgán o zahájení trestního stíhání

mladistvého bez zbytečného odkladu informoval též jeho zákonného zástupce, orgán sociálně-právní ochrany a Probační a mediační službu, a zjistí-li pochybení, uloží policejnímu orgánu, aby tak učinil dodatečně. Koná-li vyšetřování státní zástupce,³⁶ plní tuto povinnost státní zástupce. Státní zástupce informuje bez zbytečného odkladu tyto osoby, pokud rozhodl o zahájení trestního stíhání proti mladistvému. ³⁷

(2) O podání návrhu na potrestání na mladistvého státní zástupce bez zbytečného odkladu vyrozumí zákonného zástupce mladistvého, orgán sociálně-právní ochrany a Probační a mediační službu.

Čl. 14 **Obhajoba mladistvého**

Státní zástupce přezkoumává, zda mladistvý měl obhájce od okamžiku, kdy jsou proti němu použita opatření podle zákona, nebo provedeny úkony podle trestního řádu, včetně úkonů neodkladných a neopakovatelných, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce o něm zajistit. Účast obhájce má význam zejména, bude-li proti mladistvému zahájeno trestní stíhání.

Čl. 15 **Vyšetření a pozorování duševního stavu mladistvého**

(1) Vznikne-li odůvodněná pochybnost, že mladistvý v době spáchání činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání,³⁸ nebo pokud se taková pochybnost týká výskytu duševní poruchy v době spáchání činu, pro kterou by mladistvý nemohl rozpoznat protiprávnost svého činu nebo ovládat své jednání,³⁹ vyšetří se duševní stav.⁴⁰

(2) Pozorování duševního stavu mladistvého ve zdravotnickém ústavu může trvat nejvýše jeden měsíc. Tato lhůta může být na odůvodněnou žádost znalců prodloužena nejvýše o měsíc.

Oddíl druhý **Uplatňování zvláštních způsobů řízení**

Čl. 16 **Podmíněné zastavení trestního stíhání a narovnání**

(1) Ve výroku usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání se uvede, že trestní stíhání mladistvého se podmíněně zastavuje podle § 307 odst. 1 tr. ř. a § 69 písm. a) zákona. Mladistvému lze v usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání a usnesení o schválení narovnání ukládat výchovná opatření.⁴¹ Uloží-li státní zástupce výchovné opatření v usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání, uvedou se jako samostatný výrok.

(2) Ve výroku usnesení o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání se uvede § 309 odst. 1, § 311 odst. 1 tr. ř. a § 69 písm. b) zákona. Výrok o uložení výchovných opatření se uvede v usnesení o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání buď samostatně nebo se o uložení výchovných opatření vydá samostatné usnesení. Uložení výchovných opatření mladistvému nic nemění na skutečnosti, že součástí výroku usnesení o schválení narovnání je i výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, pro který se trestní stíhání proti mladistvému

vede.

(3) Předchozí souhlas mladistvého s uložením výchovného opatření není s výjimkou účasti na probačním programu⁴² vyžadován. V případě potřeby lze na mladistvém požadovat, aby se zavázal k chování omezujícím možnosti spáchání dalších provinění.

(4) Usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání a usnesení o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání se oznamuje mladistvému, zákonnému zástupci, obhájci mladistvého, poškozenému, orgánu sociálně-právní ochrany a Probační a mediační službě, byla-li ve věci činná.

Čl. 17

Odstoupení od trestního stíhání

(1) Rozhodl-li státní zástupce o odstoupení od trestního stíhání mladistvého,⁴³ vychází zejména z výsledku výchovných opatření, která již byla mladistvému uložena; to nevylučuje uložení některého výchovného opatření při odstoupení od trestního stíhání. Předchozí souhlas mladistvého s uložením výchovného opatření není s výjimkou účasti na probačním programu⁴² vyžadován. Výchovná opatření mladistvému uloží buď samostatným usnesením nebo v rámci samostatného výroku usnesení, jímž bylo rozhodnuto o odstoupení od trestního stíhání a zastavení trestního stíhání mladistvého. Na mladistvém lze požadovat, aby se zavázal k chování omezujícím možnosti spáchání dalších provinění.

(2) Uložení výchovného opatření nemění skutečnost, že součástí rozhodnutí o odstoupení od trestního stíhání je výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém bylo spatřováno provinění, jehož se odstoupení od trestního stíhání týká.⁴⁴

(3) Ve výroku usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání státní zástupce uvede pouze § 70 odst. 1 a odst. 2 zákona.

(4) Součástí poučení usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání je i údaj, že v trestním stíhání mladistvého, od něhož bylo odstoupeno, se pokračuje, prohlásí-li mladistvý do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o odstoupení od trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá.⁴⁵

(5) Usnesení o odstoupení od trestního stíhání mladistvého a zastavení trestního stíhání se oznamuje mladistvému, zákonnému zástupci, obhájci mladistvého a orgánu sociálně-právní ochrany; dále se vyrozumí poškozený a Probační a mediační služba, jestliže byla ve věci činná. Poškozený není oprávněn proti usnesení podat stížnost.⁴⁶

(6) Prohlásí-li mladistvý, že trvá na projednávání věci,⁴⁷ státní zástupce učiní opatření, aby se pokračovalo v trestním stíhání. Usnesení o odstoupení od trestního stíhání a o zastavení trestního stíhání mladistvého se v tomto případě nezrušuje.

(7) Podá-li obviněný nebo jiná oprávněná osoba proti usnesení o odstoupení od trestního stíhání a zastavení trestního stíhání mladistvého stížnost a stížnosti nebude vyhověno, státní zástupce neprodleně předloží spisy nejbližší vyššímu státnímu zastupitelství k rozhodnutí. Stejně postupuje, podá-li obviněný stížnost a zároveň prohlásí, že trvá na projednání věci. Pokračování v trestním stíhání přichází v úvahu teprve, bude-li stížnost obviněného zamítnuta.

Oddíl třetí
Obžaloba, zastavení trestního stíhání a postoupení věci jinému orgánu

Čl. 18

(1) O podání obžaloby na mladistvého státní zástupce bez zbytečného odkladu vyrozumí zákonného zástupce mladistvého, orgán sociálně-právní ochrany a Probační a mediační službu.

(2) Usnesení o zastavení trestního stíhání mladistvého i usnesení o postoupení věci jinému orgánu státní zástupce doručí zákonnému zástupci mladistvého, orgánu sociálně-právní ochrany a Probační a mediační službě.

Oddíl čtvrtý
Ochranná opatření

Čl. 19

Návrhy

(1) Návrh na uložení ochranného opatření může státní zástupce učinit v podané obžalobě nebo samostatně. 48

(2) Je-li v době podání návrhu na uložení ochranné výchovy zřejmé, že ji nebude možné ihned vykonat, státní zástupce soudu pro mládež navrhne, aby do doby jejího zahájení nařídil dohled probačního úředníka.

(3) Lze podat i návrh na uložení ochranného léčení z důvodu, že mladistvý jako pachatel činu jinak trestného není pro nepřičetnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný. 49

Čl. 20

Přeměna ochranné výchovy v ústavní výchovu a naopak

(1) Státní zástupce může soudu pro mládež navrhnout přeměnu ochranné výchovy v ústavní výchovu nebo podmíněné umístění mladistvého mimo výchovné zařízení. 50 Přitom zváží, zda je potřebné uložit dohled 51 nebo jiné výchovné opatření. 52

(2) Zjistí-li státní zástupce, že mladistvý nesplnil očekávání, že se bude řádně chovat, státní zástupce podá soudu pro mládež návrh na zrušení podmíněného umístění mladistvého mimo výchovné zařízení nebo návrh na přeměnu ústavní výchovy ve výchovu ochrannou. 53

(3) Poznatky k návrhům státní zástupce získává především z výkonu dozoru státních zástupců nad dodržováním právních předpisů při výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy.

Oddíl pátý
Zvláštní postupy ve zkráceném přípravném řízení

Čl. 21

(1) Zvláštními postupy podle zákona se rozumí zejména

a) objasnění, zda je mladistvý za spáchané provinění trestně odpovědný,⁵⁴ vznikne-li důvodná pochybnost, že mladistvý v době spáchání činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, nebo pokud se taková pochybnost týká možného výskytu duševní poruchy v době spáchání činu, pro kterou by mladistvý nemohl rozpoznat protiprávnost svého činu nebo ovládat své jednání, kdy v obou případech bude potřebné vyšetření duševního stavu,⁵⁵

b) zjišťování podmínek účinné lítosti,⁵⁶

c) uložení výchovného opatření,⁵⁷ s výjimkou napomenutí s výstrahou a s přenecháním postižení mladistvého zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení,⁵⁸

d) společné řízení proti mladistvému a dospělému,⁵⁹

e) vypracování zprávy o poměrech mladistvého a jeho aktuální životní situaci;³⁴ potřeba zjišťovat poměry mladistvého nebrání zkrácenému přípravnému řízení, ³³

f) uplatnění zvláštních způsobů řízení.¹²

(2) Jestliže uplatnění zvláštních postupů brání ve věcech, v nichž by jinak byly splněny podmínky pro konání zkráceného přípravného řízení,⁶⁰ skončení věci ve stanovené lhůtě,⁶¹ zkrácené přípravné řízení proti mladistvému nelze konat a koná-li ho policejní orgán, státní zástupce mu vydá pokyn, aby věc předal příslušnému orgánu k zahájení trestního stíhání a konání vyšetřování.

Oddíl šestý Zadržení, zatčení a vazba

Čl. 22

Vyrozumění o zadržení a zatčení mladistvého

Státní zástupce přezkoumává, zda o zadržení a zatčení mladistvého byli vyrozuměni bez zbytečného odkladu jeho zákonný zástupce, zaměstnavatel, Probační a mediační služba a orgán sociálně-právní ochrany; byl-li zadržen nebo zatčen mladistvý, který vykonává ochrannou výchovu, vyrozumí se i příslušné výchovné zařízení.

Čl. 23

Postup před podáním návrhu na vzetí do vazby nebo návrhu na její nahrazení

(1) Před podáním návrhu na vzetí mladistvého do vazby je třeba se zabývat možností nahrazení vazby. ⁶² O všech úkonech prováděných před podáním návrhu na vzetí mladistvého do vazby nebo návrhu, aby vazba byla nahrazena jiným opatřením, učiní státní zástupce stručný záznam do spisu. Dospěje-li státní zástupce k závěru, že vazbu lze u mladistvého nahradit, předloží soudu odůvodněný návrh na to, aby vazba byla u mladistvého některým z

těchto opatření nahrazena.

(2) Učiní-li mladistvý nebo jiná osoba návrh na nahrazení vazby jiným opatřením až poté, co státní zástupce předložil návrh na vzetí mladistvého do vazby soudci okresního soudu pro mládež,⁶³ a účastní-li se státní zástupce výslechu zadrženého mladistvého před soudcem, vyjádří se státní zástupce i k tomuto návrhu. Má-li za to, že jsou důvody pro přijetí opatření nahrazujícího vazbu, navrhne soudci, aby je přijal. Pokud se státní zástupce výslechu mladistvého před soudcem nezúčastní a byl-li informován včas o tom, že návrh byl mladistvým nebo jinou osobou učiněn, vyjádří se písemně.

Čl. 24 **Záruka**

(1) Státní zástupce projedná možnost nabídnutí záruky s rodiči mladistvého; to neplatí, když rodiče neskytají pro náležitý výkon záruky předpoklady, zejména pokud se podíleli na páchání trestné činnosti, naváděli mladistvého k jejímu spáchání, způsobem života dávají najevo, že nejsou schopni příznivě ovlivňovat chování mladistvého, anebo pokud to vylučuje povaha a závažnost provinění mladistvého.

(2) Nabídlo-li zájmové sdružení nebo jiná osoba převzetí záruky, státní zástupce zkoumá, zda lze záruku vzhledem k osobě mladistvého a k povaze projednávaného případu považovat za dostatečnou a jsou-li podmínky pro její přijetí a dále

a) u zájmového sdružení,⁶⁴ zda je způsobilé působit na mladistvého, aby žil řádným životem, a k tomu přijmout potřebná opatření,⁶⁵

b) u fyzických osob, zda jsou schopny příznivě ovlivňovat chování mladistvého a jsou tak dány předpoklady pro náležitý výkon záruky.⁶⁶

Čl. 25 **Slib**

V odůvodněných případech, a to i po projednání s obhájcem nebo zákonným zástupcem, může státní zástupce mladistvého vyzvat, aby učinil slib. Současně se mladistvého dotáže, zda je ochoten se podrobit omezením, jež by mu uložil soudce, který bude o vazbě rozhodovat. Slib musí být dán přímo mladistvým a nikoli za něho jinou osobou. Slib musí mladistvý vlastnoručně podepsat.

Čl. 26 **Dohled probačního úředníka**

Státní zástupce možnost nahrazení vazby mladistvého dohledem probačního úředníka projedná s Probační a mediační službou; může požádat o součinnost i orgán sociálně-právní ochrany a vyžádat si podání zprávy o poměrech mladistvého.⁶⁷ Nelze-li zprávu v lhůtách, v nichž je třeba rozhodnout o zadržení mladistvého podat, státní zástupce vyžádá alespoň předběžnou informaci. Dohled probačního úředníka nad mladistvým obviněným⁶⁸ je možné spojit s dohledem probačního úředníka ⁶⁹ uloženým jako výchovné opatření.

Čl. 27

Péče důvěryhodné osoby

(1) Důvěryhodnou osobou může být fyzická osoba způsobilá k právním úkonům, u které budou splněny podmínky její důvěryhodnosti i způsobilosti o mladistvého pečovat, převzetí odpovědnosti za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému v trestním řízení a splní další podmínky, které určí soudce okresního soudu pro mládež. Důvěryhodnou osobou může být i výchovné zařízení nebo výjimečně jiná právnická osoba. Umístění mladistvého do péče důvěryhodné osoby není změnou výchovného prostředí u mladistvého a slouží jen pro účely nahrazení vazby.

(2) Státní zástupce si vyžádá od důvěryhodné osoby její vyjádření⁷⁰ a zjistí, zda mladistvý s péčí a dohledem důvěryhodné osoby souhlasí, a je ochoten se písemně zavázat, že se bude chovat podle dohodnutých podmínek a splní další podmínky stanovené soudem. Vyjádření důvěryhodné osoby i souhlas mladistvého musí být písemný nebo ústní do protokolu. Dotčené osoby je třeba předem poučit o právních následcích umístění mladistvého do péče důvěryhodné osoby a o jejich povinnostech.

Čl. 28

Peněžitá záruka

Nabídl-li mladistvý nebo jiná osoba složení peněžitě záruky, státní zástupce věc přezkoumá i z hlediska, zda s přihlédnutím k osobě a k majetkovým poměrům mladistvého nebo toho, kdo za něho složení peněžitě záruky nabízí, k povaze a závažnosti provinění, pro které je stíhán, a závažnosti důvodů vazby, lze vazbu u mladistvého nahradit při výši peněžitě záruky, která byla nabídnuta. Jestliže mladistvý nebo jiná osoba takovou konkrétní nabídku neučinili a uvedli, že příslušný návrh budou adresovat soudci okresního soudu pro mládež, který bude rozhodovat o vazbě, státní zástupce soudci navrhne výši peněžitě záruky.⁷¹

Čl. 29

Účast při rozhodování o vazbě

Státní zástupce specializovaný na věci mládeže se výsledku mladistvého před soudcem okresního soudu mládeže, který rozhoduje o jeho vzetí do vazby, zpravidla zúčastní. Nelze-li zajistit jeho účast, ani úkon odložit, může se výsledku zúčastnit jiný státní zástupce.⁷² Žádný státní zástupce se výsledku nezúčastní tehdy, pokud účasti brání závažné okolnosti.

Čl. 30

Důvodnost vazby

(1) Zjistí-li státní zástupce, že pominuly důvody vazby, rozhodne ihned usnesením, že se mladistvý propouští z vazby na svobodu.⁷³ Příkaz k propuštění z vazby na svobodu je nutno bezodkladně doručit věznici a ověřit, zda byl věznici doručen.

(2) V přípravném řízení může státní zástupce po propuštění mladistvého z vazby nařídit dohled probačního úředníka⁷⁴ nad mladistvým, který může trvat do podání obžaloby.

(3) Zjistí-li státní zástupce, že jen některý důvod vazby⁷⁵ pominul (zúžení důvodů

vazby), rozhodne neprodleně o změně důvodů vazby, a to usnesením.⁷⁶ O tom státní zástupce vyrozumí věznici.⁷⁷

(4) Zjistí-li státní zástupce další nový důvod vazby (rozšíření důvodů vazby), navrhne soudu, aby o změně důvodů vazby rozhodl.

(5) Při zjišťování podkladů pro nahrazení vazby mladistvého jiným opatřením postupuje státní zástupce v součinnosti s Probační a mediační službou a s orgánem sociálně-právní ochrany. Může si vyžádat zprávu ke zjištění poměrů mladistvého.³³ Jakmile bylo zajištěno náhradní opatření, musí být mladistvý bez zbytečného odkladu propuštěn z vazby.

Čl. 31

Neplnění závazků ze strany mladistvého nebo důvěryhodné osoby

(1) Rozhodl-li soudce okresního soudu pro mládež o ponechání mladistvého na svobodě v důsledku nahrazení vazby umístěním mladistvého v péči důvěryhodné osoby,⁷⁸ státní zástupce při neplnění závazků navrhne soudci okresního soudu pro mládež, aby důvěryhodnou osobu i mladistvého zprostil závazků, které přijali a podle povahy a závažnosti věci současně určil jinou důvěryhodnou osobu, nebo aby přijal jiné opatření nahrazující vazbu, anebo rozhodl o vazbě nebo vydal příkaz k zatčení mladistvého.

(2) Neplní-li důvěryhodná osoba nebo mladistvý v přípravném řízení své závazky⁷⁹ anebo mladistvý vzal zpět svůj souhlas s péčí důvěryhodné osoby, v případě, kdy vazbu takto nahradil státní zástupce, ⁸⁰ státní zástupce důvěryhodnou osobu i mladistvého zproští závazků, které přijali a podle povahy a závažnosti věci, s přihlédnutím k osobě mladistvého a důvodům, které vedly k tomuto postupu, určí jinou důvěryhodnou osobu, nebo rozhodne o přijetí jiného opatření nahrazující vazbu, anebo navrhne soudci okresního soudu pro mládež, aby rozhodl o vazbě nebo vydal příkaz k zatčení mladistvého.

Čl. 32

Návrh státního zástupce na prodloužení vazby

(1) Nelze-li skončit trestní věc mladistvého v zákonných lhůtách,⁸¹ dbá dozorový státní zástupce, aby mu policejní orgán předložil spisový materiál tak, aby návrh na prodloužení vazby mohl státní zástupce doručit soudci okresního soudu pro mládež nejpozději 16. den počítaným nazpět od konce lhůty trvání vazby. Státní zástupce stejně postupuje, jestliže v době kratší než patnáct dnů před skončením vazební lhůty podá ve věci mladistvého obžalobu.⁸² Nejsou-li spisy ve stanovené lhůtě dosažitelné, je třeba předložit soudu koncept spisových materiálů nebo jejich opis.

(2) Byla-li trestní věc mladistvého vrácena státnímu zástupci k došetření⁸³ nebo taková věc byla státnímu zástupci přikázána Nejvyšším soudem,⁸⁴ lhůta 15 dnů pro podání návrhu na prodloužení vazby běží státnímu zástupci ode dne, kdy mu byl spis doručen.

(3) Návrh státního zástupce na prodloužení vazby obsahuje

a) osobní údaje mladistvého,

b) stručný popis skutku, pro který bylo proti mladistvému zahájeno trestní stíhání,

- c) právní kvalifikaci skutku,
- d) uvedení věznice, ve které se mladistvý nachází,
- e) údaje o vzetí mladistvého do vazby a počátku vazby,⁸⁵
- f) důvody vazby uvedené zákonným pojmenováním včetně označení příslušného ustanovení trestního řádu; byly-li již dříve soudem ve vztahu k mladistvému konstatovány okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 tr. ř. v případech, je-li mladistvý stíhán pro provinění uvedené v § 68 odst. 2 tr. ř., státní zástupce uvede tyto okolnosti,
- g) zdůvodnění obtížnosti věci nebo jiných závažných důvodů, pro které nebylo možno trestní věc skončit, a podmínky záležející v tom, že propuštěním mladistvého z vazby na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního řízení,
- h) vymezení úkonů, které je nutno ještě ve věci provést,
- i) návrh na prodloužení vazby s uvedením doby, do níž má být vazba prodloužena⁸⁶ s rozlišením zvláště závažných⁸⁷ a ostatních provinění.

(4) Pokud není návrh ve stanovené lhůtě soudci okresního soudu pro mládež předložen, státní zástupce propustí obviněného na svobodu nejpozději následující den po uplynutí lhůty, na niž bylo trvání vazby omezeno.⁸⁸ Příkaz k propuštění z vazby na svobodu zašle státní zástupce věznici, v níž se mladistvý nachází a ověří, zda byl doručen. Státní zástupce vydá příkaz k propuštění mladistvého na svobodu také, jestliže soud nevyhověl návrhu na prodloužení vazby mladistvého dříve, než její lhůta skončila; v takovém případě státní zástupce propustí mladistvého na svobodu nejpozději den po uplynutí lhůty, na niž bylo trvání vazby omezeno.

(5) Jde-li o vazbu koluzní,⁸⁹ státní zástupce dbá, aby v případě, že nebude zjištěno, že obviněný mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání⁹⁰ a tato skutečnost nebude konstatována soudem, byl obviněný z vazby propuštěn na svobodu nejpozději den následující po uplynutí lhůty dvou měsíců, a jde-li o zvláště závažné provinění, ve lhůtě tří měsíců.

(6) Zjistí-li státní zástupce, že skutek, který byl původně posuzován jako zvláště závažné provinění, je jiným proviněním a že délka vykonané vazby již přesáhla přípustnou dobu vazby mladistvého ⁹¹ stanovenou pro jiná než zvláště závažná provinění, a to i tehdy, bude-li vzato v úvahu prodloužení vazby, mladistvý musí být z vazby propuštěn na svobodu nejpozději den následující po uplynutí této lhůty.⁹²

(7) Přílohu tohoto pokynu tvoří nejvyšší přípustné doby trvání vazby v přípravném řízení a v řízení před soudem u mladistvých.

ČÁST ČTVRTÁ

Prověřování skutečností o spáchání činu jinak trestného dítětem před podáním návrhu na zahájení řízení o uložení opatření

Čl. 33 Obecné ustanovení

(1) Ustanovení o příslušnosti státních zástupců v trestním řízení mladistvého se ve věci dítěte použijí obdobně.

(2) Státní zástupce postupuje s přihlédnutím k věku, zdravotnímu stavu, rozumové a mravní vyspělosti dětí, aby jejich další vývoj byl co nejméně ohrožen a aby projednávané činy a jejich příčiny i okolnosti, které je umožnily, byly náležitě objasněny a za jejich spáchání mohla být uložena odpovídající opatření.⁹³ Státní zástupce postupuje tak, aby byly vytvořeny potřebné předpoklady pro náležitý výkon působnosti státního zastupitelství v řízení ve věcech dětí.⁹⁴ Případné důležité poznatky pro výkon této působnosti zaznamená do dozorového spisu.

(3) Ve vztahu k mladistvým, kteří v době spáchání činu nedosáhli takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohli rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, a v důsledku toho nejsou za tento čin trestně odpovědní, anebo ohledně mladistvých, kteří nejsou z jiných zákonných důvodů trestně odpovědní,⁹⁵ se tato část užije přiměřeně, není-li výslovně uvedeno jinak nebo to není vyloučeno povahou věci. Státní zástupce v těchto věcech jinak postupuje podle ustanovení vztahujících se k výkonu dozoru ve věcech proti mladistvým.

Čl. 34 Zjištění stavu věci

(1) V prověřování státní zástupce postupuje tak, aby byly objasněny všechny podstatné okolnosti případu ⁹⁶ a byly opatřeny dostatečné podklady pro podání návrhu státního zástupce na zahájení občanského soudního řízení v těchto věcech. Za účelem zjištění stavu věci lze využívat součinnosti s orgánem sociálně- právní ochrany a s Probační a mediační službou.⁹⁷

(2) Podmínky pro podání návrhu na zahájení řízení o uložení opatření dítěti je třeba zjistit již v průběhu přípravného řízení. Státní zástupce dbá rovněž, aby v průběhu prověřování byly zjištěny i podklady potřebné pro uplatnění některého opatření,⁹⁸ v rozsahu stanovených podmínek pro uložení těchto opatření.⁹⁹

Čl. 35 Zvláštnosti dozoru v prověřování ve věcech dětí

(1) Při výkonu dozoru státní zástupce

a) předá trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání neprodleně příslušnému policejnímu orgánu s pokynem k prověření, v němž vymezí, jaké úkony má policejní orgán provést,

b) byly-li by v době, kdy státní zástupce trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání obdržel, podmínky k zahájení trestního stíhání, kdyby šlo o trestně odpovědnou osobu, uloží policejnímu orgánu provést zjištění podkladů pro uplatnění opatření včetně možné součinnosti s orgánem sociálně-právní ochrany a s Probační a mediační službou,

c) přezkoumává záznamy o zahájení úkonů trestního řízení, zejména z hlediska jejich obsahových náležitostí a podkladů pro další prověřování,

d) postupuje při výkonu svých oprávnění¹⁰⁰ tak, aby věc byla objasněna v prověřování,

e) dbá o to, aby za splnění podmínek¹⁰¹ byly prováděny výslechy svědků i ve věcech dětí s cílem objasnění věci.

(2) Státní zástupce přezkoumává i z vlastního podnětu usnesení policejního orgánu o odložení věci s ohledem na nedostatek věku pachatele,¹⁰² usnesení o odložení věci z jiných důvodů,¹⁰³ jakož i opatření o odevzdání věci.¹⁰⁴ Zjistí-li státní zástupce, že usnesení nebo opatření je nezákonné nebo neodůvodněné, zruší je,¹⁰⁵ zejména vyjde-li najevo, že mělo být vydáno usnesení o odložení věci s ohledem na nedostatek věku pachatele. V případě opatření o odevzdání věci¹⁰⁴ se uplatní lhůta 30 dnů pro zrušení příslušného opatření.

(4) Zruší-li státní zástupce usnesení nebo opatření policejního orgánu, vydá policejnímu orgánu pokyny k dalšímu postupu a zejména v případech, bylo-li předtím rozhodnuto o odložení věci s ohledem na nedostatek věku pachatele,¹⁰² a lze-li vycházet z toho, že opětovně přichází v úvahu vydání stejného rozhodnutí, stanoví policejnímu orgánu lhůtu pro provedení úkonů i vydání rozhodnutí tak, aby ve věci bylo možno bezodkladně podat návrh na zahájení řízení o uložení opatření dítěti, které se dopustilo činu jinak trestného.

(5) Zjistí-li státní zástupce až po uplynutí lhůty 30 dnů pro zrušení usnesení nebo opatření policejního orgánu důvod, který by jinak vedl ke zrušení usnesení o odložení věci s ohledem na nedostatek věku pachatele,¹⁰² přičemž tento důvod spočívá v závažných pochybnostech, zda se dítě dopustilo činu jinak trestného, a návrh na zahájení řízení o uložení opatření dítěti byl již státním zastupitelstvím podán, vydá neprodleně pokyn policejnímu orgánu k tomu, aby věc byla náležitě prověřena a stanoví mu, jaké úkony je třeba bezodkladně provést. O tomto neprodleně informuje státního zástupce, který plní úkoly v řízení před soudem podle hlavy III zákona a dohodne s ním předání písemností o dodatečně provedených úkonech a dalších zjištěních ve věci.

(6) Jestliže řízení o uložení opatření dítěti dosud nebylo zahájeno, státní zástupce uloží policejnímu orgánu, aby urychleně provedl úkony nezbytné k objasnění, zda se dítě dopustilo činu jinak trestného; přitom je třeba postupovat tak, aby bude-li po provedení těchto úkonů znovu vydáno usnesení o odložení věci s ohledem na nedostatek věku,¹⁰² byl bezodkladně podán návrh na zahájení řízení o uložení opatření dítěti. Státní zástupce může provést doplnění prověřování a sám rozhodnout o odložení věci s ohledem na nedostatek věku pachatele.¹⁰²

(7) Podle těchto ustanovení postupuje přiměřeně státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství. ¹⁰⁶

ČÁST PÁTÁ

Zrušovací ustanovení

Čl. 36

Zrušuje se pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 3/2007 ze dne 17. května 2007, o trestním řízení ve věcech mládeže.

ČÁST ŠESTÁ
Účinnost

Čl. 37

Tento pokyn obecné povahy nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2010.

Nejvyšší státní zástupkyně:

JUDr. Renata Vesecká

v zast.

JUDr. Karel Černovský v.r.

Příloha
Přípustná délka vazby u mladistvých

Horní hranice trestní sazby odnětí svobody*	Maximální délka vazby v přípravném řízení	Maximální délka vazby v řízení před soudem	Celková maximální délka vazby**
Menší 10 let 10 let a více	4 měsíce 1 rok	2 měsíce 6 měsíců	6 měsíců 1 rok 6 měsíců

* Trestní sazby jsou nezkrácené (§31 odst. 1 zákona). Z hlediska § 47 odst. 1 zákona je rozhodující rozlišování zvlášť závažných provinění a ostatních provinění.

** Maximální délka koluzní vazby nemůže přesáhnout ani u zvlášť závažného provinění 3 měsíce, není-li dán zpřísněný důvod vazby podle § 71 odst. 2 část věty druhé za středníkem tr. ř.

1 § 90 odst. 1 zákona.

2 § 32, § 158 odst. 7 část věty druhé za středníkem, § 160 odst. 1, § 179b odst. 3, § 179e věta za středníkem tr. ř.

3 § 6 zákona.

4 § 12d odst. 2 věta druhá a odst. 3 zákona o státním zastupitelství, § 14 jednacího řádu, § 179 odst. 1 tr. ř.

5 § 39 zákona.

6 § 38 odst. 1 zákona; § 20, § 21 tr. ř.

7 § 38 odst. 2 zákona per analogiam.

8 § 17 tr. ř. a § 12 odst. 1 věta první jednacího řádu.

9 § 15 odst. 1 a 2 jednacího řádu.

10 § 39 zákona per analogiam, § 12d odst. 2 část druhé věty za středníkem a § 12d odst. 3 zákona o státním zastupitelství, § 14 jednacího řádu.

11 § 157a odst. 1 tr. ř.

12 § 68 až § 71 zákona.

- 13 § 15 odst. 4 zákona.
- 14 § 15 odst. 3 věta druhá a třetí zákona.
- § 15 odst. 5 zákona.
- 16 § 15 odst. 1 věta třetí zákona.
- 17 § 16 odst. 2, § 17 odst. 4, § 75 odst. 1 zákona.
- 18 § 141 odst. 2 věta druhá tr. ř.
- 19 § 75 odst. 1 písm. h) zákona, a dále zejména na povinnosti uvedené v § 80 odst. 2 až 4 zákona.
- 20 § 75 odst. 2 zákona per analogiam.
- 21 § 55 a § 56 zákona.
- 22 § 15 odst. 5 zákona.
- 23 § 16 odst. 3 zákona.
- 24 § 16 odst. 1 zákona.
- 25 § 16 odst. 2 zákona.
- 26 § 315 odst. 1 věty před středníkem tr. ř., § 80 zákona per analogiam, § 75 odst. 2 zákona per analogiam.
- 27 § 75 odst. 2 zákona per analogiam.
- 28 § 17 odst. 5 zákona.
- 29 § 9 odst. 1 a § 15 odst. 4 zákona.
- 30 § 20 odst. 1 zákona
- 31 Např. § 21 odst. 1, 2 a § 22 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, § 17 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, § 10 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.
- 32 § 55 odst. 1 tr. ř.
- 33 § 55 odst. 1 a 2 zákona.
- 34 § 56 zákona.
- 35 Např. § 17 odst. 3, § 18 odst. 1 písm. d), e), § 70 odst. 3 zákona, § 307 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3, § 309 odst. 1 písm. b), § 310 odst. 1 tr. ř.
- 36 § 174 odst. 2 písm. c) tr. ř.
- 37 § 179e věta za středníkem tr. ř.
- 38 § 5 odst. 1 zákona.
- 39 § 26 tr. zákoníku.
- 40 § 58 odst. 1 zákona.
- 41 § 2 odst. 2 písm. b) věta za středníkem zákona, § 307 odst. 4 tr. ř.
- 42 § 17 odst. 2 zákona.
- 43 § 69 písm. c) zákona.
- 44 § 70 odst. 2 zákona.
- 45 § 70 odst. 5 věta druhá zákona.
- 46 § 70 odst. 4 věta druhá zákona.
- 47 § 70 odst. 5 zákona.
- 48 § 178 odst. 1, 2 tr. ř.
- 49 § 26, § 99 tr. zákoníku.
- 50 § 85 odst. 1 zákona.
- 51 § 16 zákona.
- 52 § 15, § 17 až § 20 zákona.
- 53 § 23 odst. 2, § 87 odst. 1 zákona.
- 54 § 5 zákona.
- 55 § 58 zákona a § 26 tr. zákoníku.

- 56 § 7 zákona.
- 57 § 15 až § 19, § 59 zákona.
- 58 § 20 zákona.
- 59 § 38 odst. 2 zákona.
- 60 § 179a odst. 1 tr. ř.
- 61 § 179b odst. 4 tr. ř.
- 62 § 49 odst. 1 zákona a § 73 odst. 1 písm. a) tr. ř.; § 49 odst. 1 zákona a § 73 odst. 1 písm. b) tr. ř.; § 49 odst. 1 zákona a § 73 odst. 1 písm. c) tr. ř.; § 49 odst. 2 zákona a § 73a odst. 1 a 2 tr. ř.; § 49 odst. 1 a § 50 zákona.
- 63 § 26 tr. ř., § 4, § 37, § 39 zákona.
- 64 § 3 odst. 1 tr. ř.
- 65 § 6 odst. 3 věta před středníkem tr. ř.
- 66 § 73 odst. 1 písm. a) tr. ř.
- 67 § 55 odst. 3 zákona; § 4 odst. 1, 2 písm. a) zákona č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě; § 51 odst. 5 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- 68 § 73 odst. 1 písm. c), odst. 3 tr. ř.
- 69 § 16 zákona.
- 70 § 50 odst. 1 písm. a) zákona.
- 71 § 73a odst. 2 písm. a) tr. ř.
- 72 § 41 odst. 2 zákona.
- 73 § 48 odst. 1 část věty první za středníkem zákona, § 72 odst. 2 písm. a) tr. ř.
- 74 Pro výkon dohledu platí obdobně §§ 16 zákona.
- 75 § 67 písm. a), b), c) tr. ř.
- 76 § 119 odst. 2 tr. ř.
- 77 § 70a odst. 1 písm. b) tr. ř.
- 78 § 77 odst. 2, § 68 tr. ř. ve spojení s § 50 odst. 1 zákona.
- 79 § 50 odst. 1 písm. a), popř. b) zákona.
- 80 § 73b odst. 3 věta druhá tr. ř. ve spojení s § 50 odst. 1 zákona.
- 81 § 47 odst. 1 věta první zákona.
- 82 § 47 odst. 2 část věty druhé za středníkem zákona.
- 83 § 188 odst. 1 písm. e), § 221 odst. 1, 2, § 149 odst. 2, § 260, § 284 odst. 2 tr. ř.
- 84 § 265l odst. 1 tr. ř., § 270 odst. 1 tr. ř.
- 85 § 47 odst. 5 věta první zákona.
- 86 § 47 odst. 1 věta druhá zákona.
- 87 § 14 odst. 3 věta za středníkem tr. zákoníku.
- 88 § 47 odst. 4 zákona.
- 89 § 67 písm. b) tr. ř.
- 90 § 71 odst. 2 část druhé věty za středníkem tr. ř.
- 91 § 47 odst. 1 věta první zákona.
- 92 § 47 odst. 4 zákona per analogiam.
- 93 § 93 zákona.
- 94 Hlava III zákona.
- 95 § 5 zákona, § 26 tr. zákoníku.
- 96 § 2 odst. 5, § 89 odst. 1 tr. ř.
- 97 § 55 a § 56 zákona per analogiam.
- 98 § 93 odst. 1 zákona.
- 99 § 93 odst. 2 až 6 zákona.
- 100 § 157 odst. 2, § 174 a § 175 tr. ř.
- 101 § 158 odst. 8 tr. ř., popř. i § 158a tr. ř.

- 102 § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř.
103 § 159a odst. 1, 3 a 5 tr. ř.
104 § 159a odst. 1 písm. a), b) tr. ř.
105 § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř.
106 § 146 odst. 2 písm. b) tr. ř.; § 12 odst. 3, § 12d zákona o státním zastupitelství.

II/10

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

§ 1-Příl zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

- § 1-102 ČÁST PRVNÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
§ 1-4 HLAVA I POSTAVENÍ A ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
§ 5-8 HLAVA II ŘÍZENÍ A ORGANIZACE POLICIE
§ 9-13 HLAVA III ZÁKLADNÍ POVINNOSTI
§ 9 Zdvořilost
§ 10 Iniciativa
§ 11 Přiměřenost postupu
§ 12 Prokazování příslušnosti
§ 13 Poučování
§ 14-23 HLAVA IV SPOLUPRÁCE A DALŠÍ VZTAHY POLICIE
§ 14-17 Díl 1 Spolupráce
§ 16 Spolupráce s obcemi
§ 17 Spolupráce s ostatními právníky a fyzickými osobami
§ 18-23 Díl 2 Další vztahy
§ 18 Vyžadování pomoci od osob a orgánů
§ 19 Technická podpora
§ 20 Působení policie v rámci integrovaného záchranného systému, při řešení krizových situací a mimořádných událostí a při přípravě
§ 21 Poskytování ochrany a součinnosti při provádění exekuce a výkonu rozhodnutí
§ 22 Povolávání vojáků, příslušníků Vězeňské služby České republiky a Celní správy České republiky k plnění úkolů policie
§ 23 Uveřejňování informací hromadnými sdělovacími prostředky
§ 24-33 HLAVA V OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY
§ 24 Obecná ustanovení
§ 25 Připoutání
§ 26 Zajištění osoby
§ 27 Zajištění cizince
§ 28-33 Policejní cely
§ 34-43 HLAVA VI POSTUP VE VZTAHU K VĚCEM
§ 34 Odnětí věci
§ 35 Vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby
§ 36 Použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla
§ 37 Zajištění, odstranění a zničení věci
§ 38 Držení a používání nebezpečných látek a věcí
§ 39 Rušení provozu elektronických komunikací
§ 40 Vstup do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek
§ 41 Vstup do živnostenské provozovny

- § 42 Zastavení a prohlídka dopravního prostředku
- § 44-47 HLAVA VII VYKÁZÁNÍ
- § 48-50 HLAVA VIII ZAJIŠŤOVÁNÍ BEZPEČNOSTI CHRÁNĚNÝCH OBJEKTŮ, PROSTORŮ A OSOB
- § 48 Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů
- § 49 Zajišťování bezpečnosti určených osob
- § 50 Krátkodobá ochrana osoby
- § 51-59 HLAVA IX POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ A ZBRANĚ
- § 51 Obecné ustanovení
- § 52 Donucovací prostředky
- § 53 Obecné podmínky použití donucovacího prostředku
- § 54 Použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace
- § 55 Použití prostředku k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění jeho odjezdu
- § 56 Použití zbraně
- § 57 Povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku nebo zbraně
- § 58 Zvláštní omezení
- § 59 Zárok pod jednotným velením
- § 60-88 HLAVA X PRÁCE S INFORMACEMI
- § 60 Obecná ustanovení o zpracovávání informací policií
- § 61 Podání vysvětlení
- § 62 Pořizování záznamů
- § 63 Prokázání totožnosti
- § 65 Získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace
- § 66 Získávání informací z evidencí
- § 67 Získávání informací v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupků
- § 68 Pátrání po osobách a věcech
- § 69-78 Získávání poznatků o trestné činnosti
- § 72 Podpůrné operativně pátrací prostředky
- § 73 Informátor
- § 74 Krycí prostředky
- § 75 Krycí doklad
- § 76 Zabezpečovací technika
- § 77 Zvláštní finanční prostředky
- § 78 Předávání informací
- § 79-88 Zvláštní ustanovení o zpracovávání osobních údajů policií
- § 80 Předávání nebo zpřístupňování osobních údajů
- § 80a Zpracování osobních údajů předávaných v rámci Evropské unie
- § 81 Zveřejňování osobních údajů
- § 82 Prověřování potřeby dalšího zpracovávání osobních údajů
- § 83 Informování o osobních údajích a oprava nepravdivých nebo nepřesných osobních údajů
- § 84 Zpracování údajů v Schengenském informačním systému
- § 85 Zpracovávání osobních údajů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů a zajišťování
- § 89-94 HLAVA XI MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE
- § 95-96 HLAVA XII NÁHRADA ŠKODY A NÁHRADA ZA POSKYTNUTÍ VĚCNÉ POMOCI
- § 97-98 HLAVA XIII KONTROLA POLICIE
- § 98 Kontrola použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí a rušení provozu elektronických

§ 99-100	HLAVA XIV OCHRANA NÁZVU POLICIE A UDÍLENÍ DARŮ A MEDAILÍ
§ 99	Ochrana názvu policie
§ 100	Udílení darů a medailí
§ 101-102	HLAVA XV SPRÁVNÍ DELIKTY
§ 103-107	ČÁST DRUHÁ zrušena
§ 103	zrušen
§ 104-107	nadpis vypuštěn
§ 108-120	ČÁST TŘETÍ USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ
§ 108-117	Společná ustanovení
§ 109	Dokumentace
§ 116	Použití policejní letecké techniky
§ 118-120	Přechodná ustanovení
§ 121-122	ČÁST ČTVRTÁ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 122	Účinnost
Příl	Názvy a sídla krajských ředitelství

273/2008 Sb
ze dne 17. července 2008
o Policii České republiky

Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 153/2010 Sb.
Změna: 150/2011 Sb.
Změna: 273/2008 Sb., 341/2011 Sb., 459/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

HLAVA I
POSTAVENÍ A ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

§ 1

Policie České republiky (dále jen „policie“) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor.

§ 2

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

§ 3

Policie působí na území České republiky, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak.

§ 4

(1) Úkoly policie vykonávají příslušníci policie (dále jen „policisté“)¹⁾ a zaměstnanci²⁾ zařazení v policii (dále jen „zaměstnanci policie“).

(2) Ministr vnitra (dále jen „ministr“) může povolat policisty k plnění úkolů

- a) Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“),
- b) v Policejní akademii České republiky, nebo
- c) ve škole anebo školském zařízení, které nejsou organizační částí policie.

HLAVA II
ŘÍZENÍ A ORGANIZACE POLICIE

§ 5

- (1) Policie je podřízena ministerstvu.
- (2) Ministerstvo vytváří podmínky pro plnění úkolů policie.
- (3) Policejní prezident odpovídá za činnost policie ministrovi.

§ 6

- (1) Policii tvoří útvary, jimiž jsou
 - a) Policejní prezidium České republiky (dále jen „policejní prezidium“) v čele s policejním prezidentem,
 - b) útvary policie s celostátní působností,
 - c) krajská ředitelství policie (dále jen „krajské ředitelství“),
 - d) útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.

(2) Útvary policie uvedené v odstavci 1 písm. b) zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr. Útvary policie uvedené v odstavci 1 písm. d) zřizuje na návrh ředitele krajského ředitelství policejní prezident.

- (3) Policejní prezidium řídí činnost policie.

§ 7

Policejní prezidium a útvary policie s celostátní působností se při nakládání s majetkem České republiky a v právních vztazích považují za součást organizační složky státu a účetní jednotky ministerstvo.

§ 8

(1) Krajské ředitelství je organizační složkou státu a účetní jednotkou, jehož příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva. V čele krajského ředitelství je krajský ředitel, který je také vedoucím organizační složky státu. Útvary policie zřízené v rámci jeho působnosti jsou vnitřními organizačními jednotkami krajského ředitelství.

(2) V policii se zřizuje 14 krajských ředitelství, jejichž názvy a sídla jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu. Územní obvod krajského ředitelství je shodný s územním obvodem vyššího územního samosprávného celku.

HLAVA III
ZÁKLADNÍ POVINNOSTI

§ 9

Zdvořilost

Policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.

§ 10

Iniciativa

(1) V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil.

(2) Policista má povinnost podle odstavce 1 i v době mimo službu, je-li bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo svoboda osob anebo majetek nebo došlo-li k útoku na tyto hodnoty.

(3) V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, k jehož odstranění je příslušný jiný orgán veřejné správy a hrozí-li nebezpečí z prodlení, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen přijmout vhodné opatření k odstranění bezprostředně hrozícího nebezpečí a v případě potřeby vyrozumět příslušný orgán veřejné správy. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době tento orgán o tomto ohrožení nebo porušení bez zbytečného odkladu vyrozumí.

(4) Policista nemá povinnost provést úkon nebo jiné opatření, jestliže

a) provádí jiný úkon, zejména

1. plní úkoly, při nichž používá operativně pátrací prostředky³⁾ nebo podpůrné operativně pátrací prostředky,
2. pronásleduje pachatele trestného činu,
3. zakročuje pod jednotným velením,
4. vykonává šifrovou nebo kurýrní službu, při níž by mohlo dojít k ohrožení včasného předání šifrovaných zpráv nebo k ohrožení přepravovaných věcí,
5. plní úkol, při němž používá výbušniny nebo výbušné předměty,

6. zajišťuje bezpečnost chráněných objektů, prostorů nebo osob,
7. provádí výcvik a přípravu k použití operativně pátracího prostředku nebo podpůrného operativně pátracího prostředku, nebo
8. získává poznatky ze zájmového prostředí podle § 70,
jehož přerušení nebo nedokončení by mělo zřejmě závažnější následky než nesplnění těchto povinností,

b) jsou jeho schopnosti sníženy v důsledku jeho zdravotního stavu nebo vlivem léků anebo jiných látek tak, že řádné provedení nebo dokončení úkonu anebo jiného opatření by bylo ohroženo,

c) k provedení úkonu nebo jiného opatření nebyl odborně vyškolen nebo vycvičen a povaha úkonu nebo jiného opatření takové vyškolení nebo vycvičení vyžaduje, nebo

d) je zřejmé, že nemůže úkon nebo jiné opatření úspěšně dokončit.

(5) Pokud to okolnosti dovolují, je policista před provedením úkonu, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití (dále jen „zákrok“), povinen použít slov „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvy.

§ 11

Přiměřenost postupu

Policista a zaměstnanec policie jsou povinni

a) dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma,

b) dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma,

c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

§ 12

Prokazování příslušnosti

(1) Při provádění úkonu je policista povinen prokázat svou příslušnost k policii služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo. Zaměstnanec policie je při provádění úkonu povinen prokázat svou příslušnost k policii průkazem zaměstnance policie se zřetelně viditelným identifikačním číslem.

(2) Pokud povaha nebo okolnosti úkonu neumožňují prokázat příslušnost způsobem podle odstavce 1, prokáže policista svou příslušnost k policii ústním prohlášením „policie“; to neplatí, brání-li povaha nebo okolnosti úkonu také ústnímu prohlášení. Způsobem podle odstavce 1 se policista prokáže ihned, jakmile to okolnosti úkonu dovolí.

(3) Povinnost prokázat příslušnost k policii nemá policista, který tuto příslušnost oprávněně zastírá.

§ 13
Poučování

Policista je povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejích právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí.

HLAVA IV
SPOLUPRÁCE A DALŠÍ VZTAHY POLICIE

Díl 1
Spolupráce

§ 14

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.

§ 15

V rámci spolupráce policie zejména upozorňuje orgány a osoby uvedené v § 14 na skutečnosti, které se dotýkají jejich činnosti a mohou vést k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak.

§ 16
Spolupráce s obcemi

(1) Útvar policie určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(2) Místně příslušné krajské ředitelství může uzavřít písemnou koordinační dohodu s hlavním městem Prahou za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(3) Koordinační dohoda obsahuje zejména

- a) formy a nástroje nepřetržité koordinace obce a útvaru policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obci,
- b) úkoly obce a útvaru policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek v obci,
- c) úkoly obce a útvaru policie při porušení veřejného pořádku v obci,
- d) podíl obce a útvaru policie na zajištění plnění úkolů podle písmen b) a c),
- e) formy a nástroje hodnocení plnění úkolů podle písmen b) a c) a odstraňování případných

zjištěných nedostatků,

f) dobu, na kterou je uzavírána,

g) poskytování finančních prostředků.

§ 17

Spolupráce s ostatními právníky a fyzickými osobami

Policie spolupracuje s právníky a fyzickými osobami

a) vykonávajícími činnost v oblasti

1. prevence kriminality a sociálně patologických jevů,
2. vzdělávacích aktivit na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti,
3. poskytování podpory, péče a pomoci obětem trestných činů,
4. zmírňování následků trestných činů, nebo
5. prevence a řešení následků krizových situací⁴) a mimořádných událostí na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti,

b) pracujícími s pachateli trestných činů a osobami se sociálně patologickým nebo obdobným rizikovým způsobem chování, nebo c) vykonávajícími jinou činnost ve prospěch zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti.

Díl 2

Další vztahy

§ 18

Vyžadování pomoci od osob a orgánů

Policista je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu policie oprávněn požadovat od orgánů a osob uvedených v § 14 věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

§ 19

Technická podpora

(1) Policie může technicky zabezpečit použití zpravodajské techniky nebo nástrahové a zabezpečovací techniky⁵) anebo sledování osob a věcí na žádost státního orgánu oprávněného k takovému použití.

(2) Státní orgán v rámci žádosti doloží, že použití zpravodajské techniky nebo sledování osob a věcí je povoleno podle jiného právního předpisu.

§ 20

Působení policie v rámci integrovaného záchranného systému, při řešení krizových situací a mimořádných událostí a při přípravě na ně

(1) Plněním úkolů k řešení mimořádných událostí a krizových situací se rozumí i

příprava policie na ně.

(2) Policie jako základní složka integrovaného záchranného systému vykonává v místě provádění záchranných a likvidačních prací úkoly podle tohoto zákona.

(3) Policista nebo útvar policie se podílí na provádění záchranných a likvidačních prací včetně letecké podpory integrovaného záchranného systému a letecké podpory v krizových situacích,

a) jsou-li k tomu vycvičení a vybaveni,

b) je-li to nezbytné pro záchranu života, zdraví nebo majetku a

c) jsou-li k tomu určení policejním prezidentem.

§ 21

Poskytování ochrany a součinnosti při provádění exekuce a výkonu rozhodnutí

(1) Policie poskytne ochranu osobě pověřené výkonem rozhodnutí za podmínky, že tato osoba

a) nemůže provést výkon rozhodnutí z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví a

b) o poskytnutí této ochrany požádá

(2) Policie poskytne exekutorovi součinnost při exekuční činnosti a ochranu při provádění exekuce. Ochranu poskytne policie za úhradu nákladů v případě, že exekutor si může ochranu zajistit jinak.

(3) V žádosti o ochranu se musí uvést konkrétní důvody, z nichž obava z ohrožení života nebo zdraví osoby vyplývá.

§ 22

Povolávání vojáků, příslušníků Vězeňské služby České republiky a Celní správy České republiky k plnění úkolů policie

(1) Pokud síly a prostředky policie nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, může vláda České republiky povolat k plnění úkolů policie vojáky v činné službě a příslušníky Vězeňské služby České republiky nebo Celní správy České republiky. Vojáky a příslušníky lze povolat na nezbytnou dobu.

(2) Vojáci a příslušníci povolání podle odstavce 1 mají při plnění úkolů policie oprávnění a povinnosti policisty; vláda České republiky může rozsah těchto oprávnění a povinností omezit.

(3) Vojáci a příslušníci povolání podle odstavce 1 prokazují svou příslušnost k plnění úkolů policie svým předepsaným stejnokrojem s vnějším označením „POLICIE“, průkazem potvrzujícím oprávnění k plnění úkolů policie, popřípadě i ústním prohlášením. Při tom postupují podle § 12.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzory vnějšího označení „POLICIE“ a průkazu potvrzujícího oprávnění k plnění úkolů policie a způsob prokazování příslušnosti.

§ 23

Uveřejňování informací hromadnými sdělovacími prostředky

Provozovatel rozhlasového nebo televizního vysílání a vydavatel periodického tisku jsou povinni bez náhrady nákladů na základě žádosti policie neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu uveřejnit informace o závažném ohrožení života a zdraví osob, majetku nebo veřejného pořádku.

HLAVA V OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY

§ 24

Obecná ustanovení

(1) Osoba omezená na svobodě policistou nesmí být podrobena mučení nebo krutému, nelidskému anebo ponižujícímu zacházení a nesmí s ní být zacházeno takovým způsobem, který nerespektuje lidskou důstojnost. Policista, který se stane svědkem takového zacházení, má povinnost přijmout opatření k zamezení takovému zacházení a oznámit je bezodkladně svému nadřízenému.

(2) Policie na žádost osoby omezené na svobodě vyrozumí o této skutečnosti osobu jí blízkou nebo jinou osobu, kterou osoba omezená na svobodě určí. Jedná-li se o osobu nezletilou, osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům nebo osobu, jejíž způsobilost k právním úkonům byla omezena, vyrozumí také zákonného zástupce této osoby. Jedná-li se o osobu mladší 15 let, vyrozumí také orgán sociálně právní ochrany dětí. Jde-li o vojáka v činné službě, vyrozumí také Vojenskou policii. Policie provede vyrozumění neprodleně.

(3) Vyrozumění podle odstavce 2 policie neprovede, pokud by tím došlo k ohrožení splnění účelu závažného úkonu nebo pokud by bylo takové vyrozumění spojeno s nepřiměřenými obtížemi. O této skutečnosti bez zbytečného odkladu písemně informuje místně příslušného státního zástupce. Osobu podle odstavce 2 vyrozumí ihned, jakmile překážka podle věty první pomine.

(4) Osoba omezená na svobodě má právo zajistit si na vlastní náklady právní pomoc a mluvit s právním zástupcem bez přítomnosti třetí osoby. Za tímto účelem poskytne policista neprodleně nezbytnou součinnost, požádá-li o ni tato osoba.

(5) Osoba omezená na svobodě má právo nechat se vyšetřit nebo ošetřit lékařem podle svého výběru; to neplatí pro vyšetření lékařem ke zjištění, zda ji lze umístit do policejní cely nebo je nutno ji z ní propustit. Policie za účelem ošetření nebo vyšetření umožní přístup lékaře k této osobě.

§ 25

Připoutání

(1) Policista je oprávněn omezit možnost volného pohybu osoby, která fyzicky napadá

policistu nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozujíc majetek nebo se pokusí o útěk, připoutáním k vhodnému předmětu, zejména pomocí pout.

(2) Omezení podle odstavce 1 musí být ukončeno v okamžiku, kdy je zřejmé, že osoba jednání podle odstavce 1 nebude opakovat, nejdéle však po uplynutí 2 hodin od okamžiku připoutání.

§ 26 Zajištění osoby

(1) Policista je oprávněn zajistit osobu, která

- a) svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek,
- b) v budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozujíc majetek anebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu,
- c) má být předvedena podle jiného právního předpisu),
- d) utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy anebo ze zabezpečovací detence,
- e) při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk,
- f) byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci,
- g) není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci, nebo
- h) je nezletilá, je-li to nezbytné pro její navrácení do rodičovské nebo jiné obdobné péče jejímu zákonnému zástupci.

(2) Policista po pominutí důvodu zajištění osobu neprodleně propustí, nestanoví-li tento zákon jinak. Je-li pro to právní důvod, předá osobu příslušnému orgánu nebo zařízení pro výkon ochranného opatření.

(3) Zajištění může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody.

(4) Zajistí-li policista osobu nezletilou nebo osobu, která není trestně odpovědná, je povinen informovat o této skutečnosti neprodleně jejího zákonného zástupce nebo školské anebo výchovné zařízení, ze kterého osoba utekla, nebo jiné obdobné zařízení, ve kterém je tato osoba umístěna na základě rozhodnutí soudu anebo na základě souhlasu zákonných zástupců7). Zákonný zástupce nebo uvedené zařízení jsou povinni bez zbytečného odkladu zajistit odvoz této osoby z útvaru, v němž je osoba zajištěna. Zajistí-li policie výjimečně převezení osoby sama, má tato osoba nebo její zákonný zástupce povinnost uhradit náklady převozu. Policie zajištěnou osobu, která utekla z výkonu ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo předběžného opatření, převezí na nejbližší záchytné pracoviště diagnostického ústavu,

pokud není školské zařízení, z něhož osoba utekla, blíže než toto záchytné pracoviště.

(5) O zajištění sepíše policista úřední záznam.

§ 27 **Zajištění cizince**

(1) Policista je oprávněn zajistit cizince, jestliže

- a) se cizinec dopustil jednání, pro které lze pobyt na území České republiky ukončit nebo zahájit řízení o správním vyhoštění,
- b) bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a policista zjistí důvod pro zajištění cizince podle jiného právního předpisu⁸),
- c) cizinec má být podle vykonatelného rozhodnutí vyhoštěn, nebo
- d) je důvod se domnívat, že cizinec neoprávněně vstoupil na území České republiky nebo zde neoprávněně pobývá.

(2) O zajištění cizince podle odstavce 1 policista bez zbytečného odkladu informuje orgán, který rozhoduje o ukončení pobytu na území České republiky nebo o správním vyhoštění. Policista je oprávněn cizince zajistit do doby, než tento orgán cizinci doručí rozhodnutí o ukončení pobytu nebo sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění.

(3) Zajištění podle odstavce 1 může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Zajištění podle odstavce 2 může trvat nejdéle 48 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Celková doba zajištění podle odstavců 1 a 2 nesmí být delší než 48 hodin od okamžiku omezení osobní svobody.

Policejní cely

§ 28

Policista je oprávněn umístit do policejní cely (dále jen „cela“) osobu

- a) zajištěnou,
- b) zadrženou³),
- c) zatčenou³),
- d) dodávanou do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy³),
- e) převzatou policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, nebo
- f) předvedenou podle § 63 nebo 65, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonu uvedeného v § 63 nebo 65.

§ 29

(1) Před umístěním osoby do cely je policista oprávněn přesvědčit se, zda tato osoba u sebe nemá zbraň nebo jinou věc způsobitou ohrozit život anebo zdraví a takovou věc odebrat. Za tímto účelem je oprávněn provést prohlídku osoby. Je-li věcí podle věty první zdravotní pomůcka, jejíž odnětí způsobuje psychickou nebo fyzickou újmu, musí být pro odebrání zvláštní důvod.

(2) Policista sepíše seznam odebraných věcí a kopii seznamu předá osobě. Při propuštění osoby z cely jí vrátí odebrané věci proti podpisu.

§ 30

Do cely se umísťují odděleně osoby

- a) různého pohlaví,
- b) mladší 18 let a dospělé,
- c) zadržené³⁾ nebo zatčené³⁾, u nichž lze předpokládat, že proti nim bude vedeno společné trestní řízení nebo spolu jejich trestní věci souvisejí,
- d) které se chovají agresivně, nebo
- e) u nichž lze důvodně předpokládat agresivní chování.

§ 31

(1) Osobu, která je zjevně pod vlivem návykové látky⁹⁾, lze umístit do cely za podmínky, že lékař po provedeném vyšetření neshledá důvody pro její umístění na protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici nebo v jiném zdravotnickém zařízení anebo po provedeném ošetření již nebude podle stanoviska lékaře důvod pro její umístění do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice nebo jiného zdravotnického zařízení.

(2) Zjistí-li policista, že osoba, která má být umístěna v cele, je zraněná, nebo upozorní-li tato osoba na svou závažnou chorobu anebo je důvodné podezření, že tato osoba takovou chorobou trpí, zajistí policista její lékařské ošetření a vyžádá vyjádření lékaře k jejímu zdravotnímu stavu.

§ 32

(1) Jestliže osoba umístěná v cele onemocní, utrpí jinou újmu na zdraví nebo se pokusí o sebevraždu, policista, který vykonává ostrahu cely, učiní potřebná opatření směřující k ochraně jejího života nebo zdraví, zejména jí poskytne první pomoc a přivolá lékaře, od něhož vyžádá stanovisko k dalšímu setrvání osoby v cele nebo k jejímu umístění ve zdravotnickém zařízení. Pokud podle stanoviska lékaře brání zdravotní stav osoby dalšímu setrvání v cele, policista osobu neprodleně z cely propustí. Je-li to z hlediska zdravotního stavu osoby nezbytné, zajistí policista její odvoz do zdravotnického zařízení.

(2) O případu podle odstavce 1 nebo o úmrtí osoby umístěné v cele policista bezodkladně vyrozumí svého nadřízeného; ten neprodleně vyrozumí příslušného státního zástupce. Úmrtí osoby policie oznámí bez zbytečného odkladu také osobě blízké zemřelé osoby, pokud je známa.

§ 33

(1) Cela musí být hygienicky nezávadná a musí odpovídat svému účelu.

(2) V cele nesmějí být umístěny předměty, které by mohly být zneužity k ohrožení života nebo zdraví policisty anebo jiných osob.

(3) Nemá-li osoba dostatečný oděv nebo má-li oděv hygienicky závadný, zapůjčí jí oděv útvar policie, u kterého je cela zřízena.

(4) Osoba umístěná v cele má právo na přiměřený odpočinek včetně spánku, na poskytnutí nezbytných léků a zdravotních pomůcek, dostatečný přístup k vodě a toaletě, jakož i na provedení základní hygieny. Dále má právo na poskytnutí stravy třikrát denně v přiměřených intervalech.

(5) Osoba umístěná v cele musí být prokazatelně informována o právech a povinnostech osob umístěných v cele.

HLAVA VI POSTUP VE VZTAHU K VĚCEM

§ 34

Odnětí věci

(1) Policista je oprávněn vyzvat osobu k vydání věci,

a) lze mít za to, že v řízení o přestupku může být uloženo její propadnutí anebo může být zabrána, nebo

b) jde o věc důležitou pro řízení o přestupku.

(2) Po předchozí marné výzvě k vydání věci podle odstavce 1, je policista oprávněn tuto věc odejmout. Nelze odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(3) O vydání věci nebo jejím odnětí sepíše policista úřední záznam a osobě vystaví potvrzení; vydanou nebo odňatou věc policista předá orgánu, který je příslušný o přestupku rozhodnout.

(4) Je-li věcí podle odstavce 1 nebo 2 omamná nebo psychotropní látka a je-li tento přestupek projednán v blokovém řízení, policie takovou látku zničí nebo zaeviduje k účelům podle § 38.

§ 35

Vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby

(1) Policista je oprávněn vyzvat osobu k vydání zbraně, hrozí-li nebezpečí, že jí bude neoprávněně užito k násilí nebo pohrůžce násilím. Po předchozí marné výzvě je policista oprávněn zbraň odebrat.

(2) Policista je oprávněn provést prohlídku osoby a odebrat jí zbraň, pokud

- a) osobní svoboda osoby má být omezena,
- b) proti ní směřuje zákrok, nebo
- c) proti ní směřuje jiný úkon, hrozí nebezpečí, že osoba bude klást odpor, a je podezření, že má u sebe zbraň.

(3) O provedení prohlídky sepíše policista úřední záznam.

(4) Osobě, která zbraň vydala nebo již byla odebrána, vystaví policista bez zbytečného odkladu potvrzení o jejím odebrání.

(5) Policista vydanou nebo odebranou zbraň vrátí, jestliže pominul důvod pro její vydání nebo odebrání. Osoba je povinna vrácení zbraně potvrdit podpisem.

§ 36

Použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla

(1) Policista je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla,

- a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,
- b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích,
- c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo
- d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství a jeho řidič není na místě přítomen.

(2) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla lze použít jen tehdy, je-li zajištěna možnost jeho odstranění bez zbytečného odkladu.

(3) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla se odstraní bez zbytečného odkladu po projednání přestupku v blokovém řízení, po zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na zakázaném místě ponechala, po provedení úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti takové osoby nebo po uhrazení nákladů podle odstavce 5 provozovatelem vozidla.

(4) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla z důvodu uvedeného v odstavci 1 nelze použít, jde-li o vozidlo, které

a) tvoří překážku silničního provozu¹⁰), nebo

b) je viditelně označeno jako vozidlo ozbrojených sil, bezpečnostního sboru, požární ochrany, vozidlo určené k poskytování zdravotnických služeb, vozidlo invalidy nebo jako vozidlo osoby požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodní smlouvy.

(5) Přiložení a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala, a nelze-li ji zjistit, pak na náklady provozovatele vozidla. Pokud došlo k přiložení technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla v rozporu s odstavcem 1, uhrazené náklady musí být neprodleně vráceny tomu, kdo je uhradil.

(6) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla může policista použít také za podmínek podle § 55 odst. 1 písm. b). Na toto použití technického prostředku se odstavce 1 až 5 nevztahují.

§ 37

Zajištění, odstranění a zničení věci

(1) Policista je oprávněn věc zajistit, popřípadě odstranit, je-li důvodné podezření, že představuje bezprostřední závažné ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a nelze-li toto ohrožení odstranit jinak.

(2) Nelze-li ohrožení odstranit postupem podle odstavce 1, je policista oprávněn věc zničit, zejména je-li důvodné podezření, že obsahuje výbušninu.

(3) Nebrání-li tomu právní důvod, vydá policie zajištěnou věc bez zbytečného odkladu tomu, o jehož právu na vydání věci není pochyb, nebo oprávněnou osobu vyrozumí o možnosti věc převzít. Při pochybnostech policie uloží věc do své úschovy a osobu, která si na vydání věci činí nárok, poučí o možnosti uplatnit tento nárok v řízení ve věcech občanskoprávních.

(4) Je-li nebezpečí, že se věc, která nemohla být vydána podle odstavce 3, zkaží, prodá se a získané peněžní prostředky se uloží do úschovy policie.

(5) Zajištěná věc včetně peněžních prostředků podle odstavce 4 propadá státu, pokud není nárok na její vydání uplatněn do 3 měsíců od zajištění nebo není v této lhůtě vyzvednuta.

(6) Náklady spojené s úschovou hradí osoba, která věc převzala.

§ 38

Držení a používání nebezpečných látek a věcí

(1) Policie a policejní školy mohou pro účely výuky, výcviku, zkoušek, expertizní, znalecké a vědecko- výzkumné činnosti nebo pro výkon jiné činnosti v rámci plněného úkolu nabývat, držet, přechovávat, vyrobit a používat nebezpečné látky a věci a části lidských pozůstatků¹¹).

(2) Nebezpečnými látkami a věcmi se pro účely tohoto zákona rozumějí zejména

výbušniny, výbušné předměty, omamné a psychotropní látky, jedy, padělky platebních prostředků, známek a cenných papírů nebo jiných listin.

(3) Policie

a) přijme opatření k zamezení neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k nebezpečným látkám a věcem nebo k jejich neoprávněnému použití, zničení anebo ztrátě,

b) zpracuje a vede evidenci nebezpečných látek a věcí,

c) vede dokumentaci technicko-organizačních opatření k zajištění ochrany nebezpečných látek a věcí a k eliminaci rizik plynoucích z charakteru tohoto materiálu pro bezpečnost osob a majetku.

(4) Policista je oprávněn používat a přepravovat výbušniny a výbušné předměty v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti osob a majetku, zejména při likvidaci nástražných výbušných systémů, při likvidaci nálezu munice nebo výbušnin, při speciálním výcviku služebních psů, při boji proti pachatelům závažných trestných činů nebo je-li to nezbytné k předcházení anebo odstranění závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.

(5) Zbraně, střelivo a munice včetně výbušnin, které jsou ve školách a školských zařízeních určeny ke vzdělávání a výcviku policistů, jsou výzbrojí policie. Zbraní se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.

§ 39

Rušení provozu elektronických komunikací

(1) Policie může za účelem odstranění bezprostředního ohrožení životů nebo zdraví osob anebo bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu⁹⁾ na majetku rušit v nezbytné míře a po nezbytnou dobu

a) provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí,

b) poskytování služeb elektronických komunikací, nebo

c) provozování radiokomunikačních služeb.

(2) Zavedení rušení podle odstavce 1 policie ohlásí na územně příslušné operační a informační středisko Integrovaného záchranného systému a Českému telekomunikačnímu úřadu. V nezbytné míře informuje o provedeném rušení dotčené provozovatele sítí a služeb elektronických komunikací. To neplatí, pokud by poskytnutí informace podle věty první nebo druhé mohlo ohrozit plnění úkolů policie.

§ 40

Vstup do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek

(1) Policista je oprávněn vstoupit bez souhlasu uživatele do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek a provést tam potřebné úkony nebo jiná opatření jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob anebo pro

odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.

(2) Oprávnění podle odstavce 1 má policista také v případě

- a) důvodného podezření, že se na místě uvedeném v odstavci 1 nachází zemřelý,
- b) pronásledování osoby, nebo
- c) vstupu do jiného prostoru nebo na pozemek, má-li důvodné podezření, že se tam nachází týrané zvíře.

(3) Policista je oprávněn za účelem vstupu na místo uvedené v odstavci 1 toto místo otevřít nebo jiným způsobem si do něj zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

(4) Policista je povinen při vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek a při následných úkonech zajistit přítomnost nezúčastněné osoby; nemusí tak učinit, hrozí-li nebezpečí z prodlení nebo by mohlo dojít k ohrožení života anebo zdraví nezúčastněné osoby.

(5) Po provedení úkonů nebo jiných opatření je policista povinen bez zbytečného odkladu vyrozumět uživatele obydlí, jiného prostoru nebo pozemku a zajistit zabezpečení tohoto místa, nemůže-li tak učinit uživatel nebo jiná oprávněná osoba.

§ 41

Vstup do živnostenské provozovny

(1) Policista je při plnění konkrétního úkolu policie oprávněn vstupovat v živnostenské provozovně do prostor, u kterých lze mít důvodně za to, že se v nich zdržují fyzické osoby, a to i po skončení prodejní nebo provozní doby. Tím není dotčena úprava vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek.

(2) Nelze-li jinak dosáhnout splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn za účelem vstupu do živnostenské provozovny tuto provozovnu otevřít nebo jiným způsobem si do ní zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

§ 42

Zastavení a prohlídka dopravního prostředku

(1) Policista je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku,

- a) pronásleduje-li pachatele úmyslného trestného činu, nebo
- b) pátrá-li po pachateli úmyslného trestného činu nebo po věcech z takového trestného činu pocházejících anebo s takovým trestným činem souvisejících,
má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku takový pachatel nebo věci nachází.

(2) Policista je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, má-li důvodné podezření, že používáním dopravního prostředku, na dopravním prostředku nebo v souvislosti s dopravním prostředkem byl spáchán trestný čin.

(3) Policista je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, pátrá-li po

a) osobách hledaných, pohřešovaných nebo protiprávně se zdržujících na území České republiky,

b) zbraních, střelivu, výbušninách, omamných a psychotropních látkách a jedech, nebo

c) věcech pocházejících z trestné činnosti anebo souvisejících s trestnou činností, má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku taková osoba nebo věc nachází.

(4) Policista je oprávněn při zajišťování bezpečnosti prostředků veřejné hromadné dopravy před útoky na jejich provoz a na bezpečnost cestujících v těchto prostředcích provést prohlídku zavazadla, jakož i prostředku veřejné hromadné dopravy, za účelem zjištění, zda v nich není přepravována věc, která by mohla být použita k takovému útoku. Obdobně je oprávněn provést prohlídku osoby za účelem zjištění, zda takovou věc nepřechovává.

(5) Policista je oprávněn při zajišťování bezpečnosti prostředků veřejné hromadné dopravy a při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti v těchto prostředcích k

a) bezplatné přepravě těmito prostředky,

b) bezplatnému používání telekomunikačních zařízení instalovaných v těchto prostředcích.

(6) Policista je oprávněn za účelem provedení prohlídky dopravní prostředek otevřít nebo jiným způsobem si do něj zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

§ 43

(1) Vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn přikázat každému, aby

a) po nezbytnou dobu nevstupoval na policistou určené místo (dále jen „určené místo“),

b) se po nezbytnou dobu nezdržoval na určeném místě, nebo

c) po nezbytnou dobu setrval na určeném místě, hrozí-li závažné ohrožení života nebo zdraví.

(2) K vyznačení nebo ohraničení určeného místa může být použito technických prostředků. Je-li jako technický prostředek použit pás s označením „Policie ČR“, jde o příkaz podle odstavce 1.

HLAVA VII VYKÁZÁNÍ

§ 44

(1) Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví

anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.

(2) Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu¹²⁾ v průběhu vykázání se doba vykázání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

(3) Vykázání oznámí policista ústně vykázané i ohrožené osobě a vyhotoví potvrzení o vykázání, které jim předá proti podpisu. Součástí potvrzení o vykázání je vymezení prostoru, na který se vykázání vztahuje, uvedení totožnosti ohrožené a vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru policie, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázání. Odmítne-li ohrožená nebo vykázaná osoba potvrzení o vykázání převzít nebo odmítne-li písemně potvrdit jeho převzetí, policista tuto skutečnost uvede v úředním záznamu.

(4) Není-li vykázaná osoba vykázání přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázáním jí policista poskytne při prvním kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykázání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru.

(5) Nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykázáním, může proti němu na místě podat námitky, které policista uvede v potvrzení o vykázání. Policista námitky předá bez zbytečného odkladu krajskému ředitelství příslušnému podle místa vykázání (dále jen „příslušné krajské ředitelství“). Vykázaná osoba může dále do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání podat příslušnému krajskému ředitelství námitky písemně. Lhůta pro podání námitek počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k převzetí potvrzení o vykázání a je považována za dodržanou, jsou-li námitky nejpozději v její poslední den předány k poštovní přepravě nebo podány u příslušného krajského ředitelství. O tomto právu policista vykázanou osobu poučí před předáním potvrzení o vykázání.

(6) Shledá-li příslušné krajské ředitelství, že podmínky pro vykázání nebyly splněny, vykázání ukončí a o této skutečnosti vyrozumí ohroženou a vykázanou osobu bez zbytečného odkladu.

§ 45

(1) Vykázaná osoba je povinna

- a) opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání,
- b) zdržet se vstupu do prostoru podle písmene a),
- c) zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou,
- d) vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.

Policista vykázanou osobu poučí o následcích neuposlechnutí výzvy podle písmene

d)13).

(2) Vykázaná osoba má právo

- a) vzít si ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady před splněním povinnosti podle odstavce 1 písm. a),
- b) vzít si v průběhu vykázání ze společného obydlí věci podle písmene a) a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání; právo lze uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, policista o výkonu tohoto práva ohroženou osobu předem informuje,
- c) ověřovat provedení vykázání zejména na čísle tísňového volání 158,
- d) vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie.

(3) Policista poskytne vykázané osobě bez zbytečného odkladu informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím nezbytnou součinnost. Od této osoby dále vyžádá adresu pro doručování.

§ 46

Policista poučí ohroženou osobu o

- a) možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu¹²⁾,
- b) možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí a
- c) následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykázání přihlíží.

§ 47

(1) Územní rozsah prostoru, na který se vykázání vztahuje, určí policista podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem. Je-li v důsledku vykázání ohrožen provoz objektu nebo znemožněn výkon zaměstnání vykázané osoby, policista o této skutečnosti bezodkladně vyrozumí provozovatele objektu nebo zaměstnavatele vykázané osoby za účelem přijetí potřebných opatření.

(2) Při provádění úkonů souvisejících s vykázáním policista zajistí přítomnost nezúčastněné osoby; to neplatí, hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí zašle policista kopii úředního záznamu o vykázání příslušnému intervenčnímu centru¹⁴⁾ a soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu¹²⁾. Pokud ve společném obydlí žije nezletilá osoba, zašle kopii úředního záznamu o vykázání v této lhůtě i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(4) Policista ve lhůtě 3 dnů od vykázání provede kontrolu, zda vykázaná osoba

dodržuje povinnosti vyplývající z vykazání.

(5) O provedených úkonech a opatřeních sepíše policista úřední záznam.

HLAVA VIII ZAJIŠŤOVÁNÍ BEZPEČNOSTI CHRÁNĚNÝCH OBJEKTŮ, PROSTORŮ A OSOB

§ 48

Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů

(1) Policie zajišťuje bezpečnost chráněných objektů a prostorů. Rozsah zajišťování bezpečnosti stanoví na návrh policejního prezidenta ministr v závislosti na bezpečnostní situaci a možné míře ohrožení.

(2) Chráněným objektem a prostorem se rozumí objekty a prostory zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, o nichž tak rozhodne vláda; chráněným objektem a prostorem se rovněž rozumí objekty a prostory, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní smlouvy.

(3) Za chráněný objekt nebo prostor se považuje rovněž objekt nebo prostor, který nesplňuje podmínku podle odstavce 2, po dobu trvání jeho bezprostředního ohrožení. Policie zajišťuje ochranu takového objektu nebo prostoru po nezbytnou dobu. O zajišťování této ochrany rozhoduje policejní prezident, a pokud věc nesnese odkladu, policista provádějící úkon.

(4) Při zajišťování bezpečnosti chráněného objektu nebo prostoru je policista oprávněn

- a) zjišťovat důvod vstupu osoby do objektu nebo prostoru,
- b) zjišťovat totožnost vstupující nebo vycházející osoby,
- c) provést prohlídku vnášené nebo vynášené věci,
- d) zastavovat vjíždějící nebo vyjíždějící dopravní prostředek a provést jeho prohlídku,
- e) provést prohlídku vstupující nebo vycházející osoby,
- f) na dobu pobytu osoby v objektu nebo prostoru jí odebrat zbraň.

§ 49

Zajišťování bezpečnosti určených osob

(1) Policie zajišťuje v rámci plnění svých úkolů bezpečnost

- a) ústavního činitele České republiky, stanoví-li tak vláda,
- b) osoby chráněné při jejím pobytu na území České republiky podle mezinárodních dohod.

(2) Při zajišťování bezpečnosti osoby chráněné podle odstavce 1 nebo osoby, které je poskytována krátkodobá ochrana, je policista oprávněn

a) provést prohlídku osoby, zavazadla, věci, dopravního prostředku nebo objektu nacházejících se v prostoru, ze kterého by bylo možno ohrozit bezpečnost chráněné osoby, a prohlídku takového prostoru a

b) ověřit dodržení hygienických limitů ukazatelů pitné vody, potravin a pokrmů, jakož i splnění hygienických požadavků na výkon epidemiologicky závažných činností¹⁵), jestliže jich má být užito pro potřeby chráněné osoby.

(3) Prohlídku osoby podle odstavce 2 písm. a) je policista oprávněn provést, jestliže tato osoba na jeho výzvu ihned neopustí prostor podle odstavce 2 písm. a) nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(4) Prohlídku objektu je policista oprávněn provést pouze se svolením vlastníka nebo uživatele. Bez uvedeného svolení je policista oprávněn provést prohlídku, je-li důvodné podezření, že z objektu hrozí útok na bezpečnost chráněné osoby.

(5) Prohlídka objektu, zavazadla, věci a dopravního prostředku nesmí sledovat jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby.

(6) Při ověřování zdravotní nezávadnosti a zachování hygienických požadavků podle odstavce 2 písm. b) má policista oprávnění a povinnosti kontrolního pracovníka podle zákona o státní kontrole¹⁶); zákonem o státní kontrole se řídí nesení a hrazení nákladů vzniklých při tomto ověřování.

§ 50

Krátkodobá ochrana osoby

(1) Krátkodobou ochranou osoby se pro účely tohoto zákona rozumí opatření zahrnující

- a) fyzickou ochranu,
- b) dočasnou změnu pobytu osoby,
- c) použití zabezpečovací techniky, nebo
- d) poradensko-preventivní činnost

(2) Krátkodobou ochranu osob poskytne policie v odůvodněných případech osobě, které zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí, avšak nelze jí poskytnout zvláštní ochranu osob¹⁷) nebo nejsou splněny podmínky zajišťování bezpečnosti osoby podle § 49 odst. 1 anebo podmínky ochrany osoby pověřené výkonem rozhodnutí podle § 21. Krátkodobá ochrana osob se v odůvodněných případech poskytne také osobám blízkým osobě, které zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí. Krátkodobou ochranu nelze poskytovat bez souhlasu osoby, které má být poskytnuta.

(3) V případě bezprostředně hrozícího útoku na život nebo zdraví osoby poskytne policista této osobě předběžně fyzickou ochranu a informuje o tom útvar policie příslušný k zajišťování krátkodobé ochrany osob.

HLAVA IX
POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ A ZBRANĚ

§ 51
Obecné ustanovení

Policista je oprávněn použít při zákroku donucovací prostředek a zbraň, k jejichž používání byl vycvičen.

§ 52
Donucovací prostředky

Donucovacími prostředky jsou

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek a jiný úderný prostředek,
- d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,
- e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,
- f) zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,
- g) vytlačování vozidlem,
- h) vytlačování štítem,
- i) vytlačování koněm,
- j) služební pes,
- k) vodní stříkač,
- l) zásahová výbuška,
- m) úder střelnou zbraní,
- n) hrozba namířenou střelnou zbraní,
- o) varovný výstřel,
- p) pouta,
- q) prostředek k zamezení prostorové orientace.

§ 53

Obecné podmínky použití donucovacího prostředku

(1) Policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.

(2) Před použitím donucovacího prostředku je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu.

(3) Policista je oprávněn použít donucovací prostředek, který

a) umožní dosažení účelu sledovaného zákrokem a

b) je nezbytný k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zakročuje.

(4) Elektrický donucovací prostředek je policista oprávněn použít pouze, pokud by použití jiného donucovacího prostředku zjevně nebylo dostatečné k dosažení účelu sledovaného zákrokem.

(5) Policista při použití donucovacího prostředku dbá na to, aby nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.

§ 54

Použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace

Policista je oprávněn použít pouta a prostředek k zamezení prostorové orientace také ke spoutání osoby

a) zajištěné,

b) zadržené³⁾,

c) zatčené³⁾,

d) dodávané do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy³⁾, nebo

e) převzaté policistou k provedení procesních úkonů z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk. Policista je oprávněn použít pouta ke vzájemnému připoutání dvou nebo více osob. Prostředek k zamezení prostorové orientace je policista oprávněn použít pouze, nelze-li účelu úkonu dosáhnout jinak.

§ 55

Použití prostředku k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění jeho odjezdu

(1) Policista je oprávněn použít prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění jeho odjezdu

a) k zastavení vozidla, jehož řidič přes výzvu k zastavení vozidla podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ vozidlo nezastaví, nebo

b) k zabránění odjezdu vozidla v rámci zákroku proti osobě, jejíž osobní svoboda má být omezena, lze-li předpokládat, že se tato osoba pokusí vozidlo použít k útěku.

(2) Policista při použití prostředku k násilnému zastavení vozidla dbá, aby nedošlo k ohrožení života nebo zdraví jiných osob a aby život nebo zdraví osoby, proti které směřuje zákrok, byly ohroženy jen v nezbytné míře.

§ 56

Použití zbraně

(1) Policista je oprávněn použít zbraň

a) v nutné obraně nebo v krajní nouzi,

b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,

c) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,

d) nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku,

e) aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor,

f) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ nezastaví,

g) jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo

h) ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby.

(2) Použití zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až f) je přípustné pouze za podmínky, že užití donucovacího prostředku by bylo zřejmě neúčinné.

(3) Před použitím zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až e) je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito zbraně. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen

život nebo zdraví policisty nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(4) Při použití zbraně je policista povinen dbát nutné opatrnosti, zejména neohrozit život jiných osob a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.

(5) Zbraní podle této hlavy se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.

§ 57

Povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku nebo zbraně

(1) Po použití donucovacího prostředku nebo zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, je policista povinen ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Dále je povinen učinit neodkladné úkony nebo jiná opatření, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití zbraně.

(2) Zákrok, při kterém bylo použito donucovacího prostředku nebo zbraně, je policista povinen bezodkladně ohlásit svému nadřízenému a sepsat o něm úřední záznam s uvedením důvodu, průběhu a výsledku jejich použití. Úřední záznam neseписuje při použití pout podle § 54.

(3) Vedoucí policejního útvaru je povinen vyrozumět bez zbytečného odkladu příslušného státního zástupce o zranění nebo usmrcení osoby anebo o škodě (nikoli nepatrné), způsobených použitím donucovacího prostředku nebo zbraně.

§ 58

Zvláštní omezení

(1) Při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let nesmí policista použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický ani jiný obdobný dočasně zneschopňující prostředek, obušek ani jiný úderný prostředek, vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícím účinkem, vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle tohoto zákona, vytlačování vozidlem, vytlačování štítem, služebního psa, zásahovou výbušku, úder střelnou zbraní, hrozbu namířenou střelnou zbraní, varovný výstřel a zbraň, vyjma případů, kdy útok takové osoby bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví policisty anebo jiné osoby nebo hrozí větší škoda⁹⁾ na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak.

(2) Omezení podle odstavce 1 se nevztahuje na použití slzotvorného prostředku, zásahové výbušky a vytlačování vozidlem a štítem, jsou-li použity proti skupině osob.

§ 59

Zákrok pod jednotným velením

(1) Při zákroku pod jednotným velením rozhoduje o použití donucovacího prostředku a zbraně velitel zakročující jednotky. O použití donucovacího prostředku a zbraně může na místě zákroku rozhodnout také nadřízený tohoto velitele, který tímto rozhodnutím přebírá

velení do ukončení zákroku. Rozhodnutí velitele zakročující jednotky a jeho nadřízeného o použití donucovacího prostředku nebo zbraně musí být zadokumentováno záznamovou technikou se zvukem nebo v listinné podobě.

(2) Rozhodnutím podle odstavce 1 přechází na toho, kdo rozhodnutí učinil, odpovědnost za splnění povinností podle § 57.

HLAVA X PRÁCE S INFORMACEMI

§ 60

Obecná ustanovení o zpracovávání informací policií

(1) Policie zpracovává v souladu s tímto zákonem a jiným právním předpisem informace včetně osobních údajů v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů.

(2) Zpracovávané informace musí policie zabezpečit před neoprávněným přístupem, změnou, zničením, ztrátou nebo odcizením, zneužitím nebo jiným neoprávněným zpracováním. Policie dále učiní nezbytná opatření pro zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozovaného informačního systému. Tímto nejsou dotčeny povinnosti podle jiného právního předpisu.

§ 61

Podání vysvětlení

(1) Policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro

a) odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele,

b) vypátrání hledané nebo pohřešované osoby anebo věci, nebo

c) přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu,

a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení.

(2) Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je policista povinen s touto osobou sepsat bez zbytečného odkladu úřední záznam o podání vysvětlení.

(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Osoba může vysvětlení odepřít pouze, pokud by jí sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje policie. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká,

jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

(5) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být předvedena. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí.

(6) O předvedení sepíše policista úřední záznam.

§ 62

Pořizování záznamů

(1) Policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.

(2) Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, policie informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejní.

§ 63

Prokázání totožnosti

(1) Prokázáním totožnosti se rozumí prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla a státní příslušnosti. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti.

(2) Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu

a) podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,

b) zdržující se v prostoru, o kterém lze důvodně předpokládat, že se v něm zdržují cizinci bez povolení opravňujícího k pobytu na území České republiky,

c) bezdůvodně se zdržující v bezprostřední blízkosti policií chráněného prostoru nebo v místě, z něhož lze tento prostor účinně ohrozit,

d) od níž je požadováno vysvětlení,

e) odpovídající popisu hledané nebo pohřešované osoby,

f) vstupující do policií chráněného objektu nebo prostoru anebo do místa, kam je policistou zakázán vstup, nebo z tohoto objektu, prostoru anebo místa vycházející,

g) která má na místě veřejně přístupném zbraň a je důvodné podezření, že zbraně může být užito k násilí nebo pohrůžce násilím,

h) zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo správního deliktu, k požáru anebo jiné mimořádné události,

- i) která má být předvedena na žádost příslušného orgánu podle jiného právního předpisu6),
- j) která je oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,
- k) na žádost jiné osoby, která má na zjištění totožnosti právní zájem, jakož i osobu, která o prokázání totožnosti policistu žádá, a zjištěné osobní údaje předat osobě, která o prokázání totožnosti požádala, nebo
- l) při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné k ochraně bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti.

(3) Odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti. Potřebnou součinnost k prokázání totožnosti policista poskytne způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.

(4) Nelze-li totožnost předvedené osoby zjistit na základě sdělených údajů ani v dostupných evidencích, je policista oprávněn získat informace potřebné k jejímu ztotožnění snímáním daktyloskopických otisků, zjišťováním tělesných znaků, měřením těla, pořizováním obrazových, zvukových a jiných záznamů a odebíráním biologických vzorků umožňujících získání informací o genetickém vybavení.

(5) Nelze-li úkon podle odstavce 4 pro odpor osoby provést, je policista oprávněn tento odpor překonat. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu. Překonat odpor osoby nelze, jde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity.

(6) Byla-li prokázáním totožnosti zjištěna osoba pohřešovaná, vyrozumí policista se souhlasem této osoby toho, kdo pohřešování osoby oznámil. Bez souhlasu pohřešované osoby policie oznamovateli sdělí, že pátrání po pohřešované osobě bylo ukončeno. Je-li pohřešovaná osoba zbavena způsobilosti k právním úkonům, vyrozumí policista o ztotožnění pohřešované osoby toho, kdo pohřešování osoby oznámil, a jejího zákonného zástupce.

§ 64

(1) Předvedení osoby nesmí překročit dobu nezbytně nutnou pro zjištění její totožnosti. Nezjistí-li policista totožnost osoby ani do 24 hodin od předvedení, je povinen ji propustit.

(2) O provedených úkonech a opatřeních sepíše policista úřední záznam.

§ 65

Získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace

(1) Policie může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u

- a) osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření 18) pro spáchání takového trestného činu,
- b) osoby ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu,

c) osoby, již bylo uloženo ochranné léčení nebo zabezpečovací detence, nebo

d) osoby nalezené, po níž bylo vyhlášeno pátrání a která nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu,

snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení.

(2) Nelze-li úkon podle odstavce 1 pro odpor osoby provést, je policista po předchozí marné výzvě oprávněn tento odpor překonat. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu. Překonat odpor osoby nelze, jde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity.

(3) Nelze-li úkon podle odstavce 1 provést na místě, je policista oprávněn osobu předvést k jeho provedení. Po provedení úkonu policista osobu propustí.

(4) O provedených úkonech sepíše policista úřední záznam.

(5) Policie osobní údaje získané podle odstavce 1 zlikviduje, jakmile jejich zpracovávání není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.

§ 66

Získávání informací z evidencí

(1) Policie může v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu žádat od správce evidence nebo zpracovatele poskytnutí informací z evidence provozované na základě jiného právního předpisu. Správce evidence nebo zpracovatel poskytne informace bezplatně, nestanoví-li jiný právní předpis jinak. Správce evidence nebo zpracovatel jsou povinni žádosti bez zbytečného odkladu vyhovět, nestanoví-li jiný právní předpis pro poskytnutí informací policii jiný režim¹⁹).

(2) Policie může v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu žádat od správce evidence nebo zpracovatele poskytnutí informací z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby²⁰), agendového informačního systému evidence občanských průkazů²¹), agendového informačního systému evidence cestovních dokladů²²), agendového informačního systému evidence diplomatických a služebních pasů²²), agendového informačního systému evidence obyvatel²³), evidence údajů o mýtném²⁴), katastru nemovitostí²⁵), základního registru obyvatel³³), základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci³³), základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí³³), základního registru agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností³³), informačního systému územní identifikace³³), registru silničních vozidel³⁴), centrálního registru silničních vozidel³⁴), registru historických a sportovních vozidel³⁴), registru řidičů¹⁰) a centrálního registru řidičů¹⁰) způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup; v případě agendového informačního systému evidence občanských průkazů a agendového informačního systému evidence cestovních dokladů lze informace poskytnout pouze způsobem umožňujícím nepřetržitý přístup; v případě databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby se informace poskytne ve formě

a v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem²⁰).

(3) Policie může v případech stanovených zákonem a v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu žádat od právnické nebo fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací poskytnutí provozních a lokalizačních údajů způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup, nestanoví-li jiný právní předpis 20) jinak. Tyto osoby jsou povinny žádosti vyhovět bez zbytečného odkladu, ve formě a v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem.

(4) Policie žádá o poskytnutí informací podle odstavců 1 až 3 pouze způsobem, který umožní policii uchovávat identifikační údaje o útvaru policie nebo o policistovi, který o poskytnutí informací žádal, a o účelu, k němuž bylo o poskytnutí informací žádáno, nejméně po dobu 5 let. O skutečnostech podle věty první jsou správce evidence nebo zpracovatel povinni zachovávat mlčenlivost.

(5) Za účelem zajištění ochrany osoby, o níž lze důvodně předpokládat, že by mohl být ohrožen její život nebo zdraví, za účelem pátrání po hledané anebo pohřešované osobě nebo za účelem zabránění vyžrazení činnosti policie mohou policie nebo ministerstvo požadovat od zpracovatele nebo správce evidence vedené na základě jiných právních předpisů, aby policii oznamovali každý výdej osobních údajů.

§ 67

Získávání informací v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupků

(1) Policie je v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupku oprávněna vyžadovat

a) výpis z evidence Rejstříku trestů v případech, ve kterých by předchozí trestní postih mohl vést k posouzení skutku jako trestného činu,

b) provedení orientačního vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou pomocí dechové zkoušky nebo odběrem slin anebo potu,

c) odborné lékařské vyšetření ke zjištění alkoholu nebo jiné návykové látky včetně odběru krve, moči, slin nebo potu, a to i v případě, že osobu nelze předem pro její zdravotní stav ke strpění příslušných úkonů vyzvat, nebo

d) jiné odborné vyjádření.

(2) Policista je dále oprávněn provádět ohledání místa přestupku, ohledání věci mající vztah ke spáchanému přestupku a v souvislosti s tím zjišťovat a zajišťovat stopy.

(3) Úkonům uvedeným v odstavci 1 písm. b) nebo c) je osoba povinna se podrobit, není-li to spojeno s nebezpečím pro její zdraví.

(4) Odběr krve musí být proveden, požádá-li o to osoba podezřelá z přestupku.

§ 68

Pátrání po osobách a věcech

(1) Policie provádí jako součást plnění svých úkolů pátrání po osobách a věcech s

cílem zjistit, kde se tyto osoby nebo věci nacházejí, nebo identifikovat osoby, mrtvoly, části lidského těla anebo kosterního nálezu neznámé totožnosti.

(2) Policie může žádat pro účely zahájeného pátrání po konkrétní hledané nebo pohřešované osobě a za účelem zjištění totožnosti osoby neznámé totožnosti nebo totožnosti nalezené mrtvoly poskytnutí provozních a lokalizačních údajů od právnické nebo fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup, nestanoví-li jiný právní předpis²⁰) jinak. Informace se poskytne ve formě a v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem²⁰).

(3) Policie může pro účely zahájeného pátrání po konkrétní hledané nebo pohřešované osobě žádat od

a) banky předávání dat o době a místě použití elektronického platebního prostředku hledané nebo pohřešované osoby,

b) zdravotní pojišťovny nebo poskytovatele zdravotních služeb poskytnutí informací o době a místě poskytnutí zdravotních služeb této osobě.

(4) Informace získané podle odstavců 2 a 3 lze použít pouze pro účely zjištění doby a místa pobytu osoby.

(5) Policie může za účelem zjištění totožnosti neznámé mrtvoly žádat poskytnutí údajů ze zdravotnické dokumentace.

Získávání poznatků o trestné činnosti

§ 69

(1) Policista před zahájením úkonů trestního řízení³) z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu jiné osoby anebo orgánu za účelem získání poznatků o trestné činnosti vyhledává, odhaluje, a je-li to třeba, i dokumentuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin. V rámci činnosti podle věty první je povinen předcházet trestné činnosti.

(2) Policista při výkonu činností podle odstavce 1 postupuje podle tohoto zákona, za využití oprávnění a prostředků v něm uvedených.

§ 70

(1) Zájmovým prostředím se pro účely tohoto zákona rozumí prostředí, v němž lze důvodně předpokládat získání poznatků důležitých pro zamezování, odhalování a dokumentování trestných činů, ke zjišťování jejich pachatelů a k předcházení těmto trestným činům.

(2) Získávání poznatků ze zájmového prostředí je činnost policisty, který se zastíráním skutečného účelu své činnosti aktivně vyhledává, dokumentuje a vyhodnocuje poznatky o zájmovém prostředí a osobách v něm se pohybujících. V rámci této činnosti je policista oprávněn využívat podpurné operativně pátrací prostředky.

§ 71

Útvar policie, jehož úkolem je boj s terorismem, může za účelem předcházení a odhalování konkrétních hrozeb v oblasti terorismu v nezbytném rozsahu žádat od

- a) právnické nebo fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací poskytnutí provozních a lokalizačních údajů způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup, nestanoví-li jiný právní předpis²⁰⁾ jinak; informace se poskytne ve formě a v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem²⁰⁾,
- b) banky předávání dat o době a místě použití elektronického platebního prostředku,
- c) zdravotní pojišťovny nebo poskytovatele zdravotních služeb poskytnutí informací o době a místě poskytnutí zdravotních služeb.

§ 71a

Specializovaný útvar policie určený policejním prezidentem může pro účely trestního řízení nebo pro účely zahájení trestního řízení žádat od správce daně informace získané při správě daní, je-li to nezbytné pro plnění konkrétního úkolu v oblasti boje proti korupci, terorismu, organizovanému zločinu, daňové, finanční a závažné hospodářské kriminalitě a legalizaci výnosů z trestné činnosti. Poskytnutí informací podle tohoto ustanovení není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.

§ 72

Podpůrné operativně pátrací prostředky

Policista je při předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby oprávněn používat podpůrné operativně pátrací prostředky, kterými jsou

- a) informátor,
- b) krycí prostředky,
- c) zabezpečovací technika,
- d) zvláštní finanční prostředky.

§ 73

Informátor

(1) Informátorem se rozumí fyzická osoba, která poskytuje policii informace a služby takovým způsobem, aby nebyla vyzrazena její spolupráce s policií.

(2) Informátorovi lze poskytnout za jeho činnost finanční nebo věcnou odměnu.

§ 74

Krycí prostředky

Krycím prostředkem se rozumí věc včetně krycího dokladu, prostor nebo činnost sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyzrazení její činnosti nebo k zastírání činnosti policie.

§ 75

Krycí doklad

(1) Krycím dokladem se pro účely tohoto zákona rozumí listina, popřípadě jiný dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyzrazení činnosti, krycího prostředku nebo zabezpečovací techniky, k zastírání policejní činnosti anebo k jiným podobným účelům.

(2) Krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, guvernéra České národní banky, člena Nejvyššího kontrolního úřadu, inspektora Úřadu pro ochranu osobních údajů a soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce a státního zástupce a doklad osoby žijící nebo zemřelé.

(3) Je-li to vzhledem k povaze krycího dokladu nutné, mohou policie nebo ministerstvo v nezbytné míře zajistit v informačních systémech vedených podle jiných právních předpisů vložení, změnu nebo vymazání potřebných údajů a v odůvodněných případech blokování²⁶⁾ těchto údajů. Tyto údaje se zvláště neoznačují a vedou se společně s ostatními osobními údaji, pokud policie nebo ministerstvo nestanoví jinak. Orgány veřejné správy na žádost policie nebo ministerstva vydají krycí doklad a v souvislosti s jeho opatřováním, používáním a ukončením používání provedou potřebné opatření. Při tom postupují tak, aby nedošlo k vyzrazení činnosti policie nebo ministerstva.

(4) Krycí doklad opatřuje nebo vydává policie nebo ministerstvo se souhlasem ministra. Ministerstvo vede evidenci krycích dokladů.

§ 76

Zabezpečovací technika

Zabezpečovací technikou se rozumí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.

§ 77

Zvláštní finanční prostředky

(1) Zvláštními finančními prostředky se rozumí vyčleněné finanční prostředky, které jsou používány k úhradě některých výdajů v souvislosti se získáváním poznatků o trestné činnosti, používáním podpůrných operativně pátracích prostředků, používáním operativně pátracích prostředků podle trestního řádu³⁾ a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby. Na nakládání se zvláštními finančními prostředky se nevztahují právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu.

(2) Policista nakládající se zvláštními finančními prostředky je povinen s nimi nakládat

hospodárně a v souladu s účelem, na který byly poskytnuty.

§ 78

Předávání informací

(1) Policie předává zpravodajským službám České republiky, Vojenské policii, ministerstvu, Vězeňské službě České republiky, Celní správě České republiky a dalším orgánům veřejné správy informace včetně informací zpracovávaných v policejních evidencích, které získala při plnění svých úkolů, je-li to nezbytné pro plnění úkolů v rámci jejich působnosti.

(2) Policie nepředá informace, pokud by to ohrozilo plnění úkolů policie.

Zvláštní ustanovení o zpracovávání osobních údajů policií

§ 79

(1) Policie může zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, již se tyto údaje týkají (dále jen „subjekt údajů“), pokud je to nezbytné pro plnění jejích úkolů.

(2) Shromažďovat údaje o rasovém původu, náboženském nebo politickém přesvědčení, o příslušnosti k zákonem nezakázanému sdružení nebo sexuálnímu chování lze pouze tehdy, je-li to nezbytné pro účely šetření konkrétního trestného činu nebo správního deliktu.

§ 80

Předávání nebo zpřístupňování osobních údajů

(1) Policie předává nebo zpřístupňuje osobní údaje,

a) stanoví-li tak tento zákon nebo jiný právní předpis, mezinárodní smlouva nebo přímo použitelný předpis Evropské unie,

b) je-li předání nebo zpřístupnění osobních údajů nezbytné k odstranění závažného ohrožení bezpečnosti osob nebo veřejného pořádku, nebo

c) je-li to ve prospěch osoby, k níž se osobní údaje vztahují, a tato osoba dala k předání nebo zpřístupnění souhlas nebo lze její souhlas na základě okolností důvodně předpokládat.

(2) V případě podle odstavce 1 písm. a) lze osobní údaje předat příjemci bez žádosti, nestanoví-li jiný právní předpis, mezinárodní smlouva nebo přímo použitelný předpis Evropské unie jinak. V případě podle odstavce 1 písm. b) lze předat osobní údaje příjemci i bez žádosti. V případě podle odstavce 1 písm. c) lze předat osobní údaje příjemci pouze na základě písemné žádosti, která musí obsahovat účel, pro který mají být osobní údaje předány.

(3) Je-li to možné, připojí se k předávaným osobním údajům informace o pravomocných rozhodnutích orgánů činných v trestním řízení, pokud k těmto údajům mají vztah.

(4) Nepravdivé nebo nepřesné osobní údaje nelze předávat; neověřené osobní údaje se

při předávání označí a uvede se míra jejich spolehlivosti. Dojde-li k předání nepravdivých nebo nepřesných osobních údajů, policie o tom bez zbytečného odkladu informuje příjemce těchto údajů.

(5) Příjemce osobních údajů je oprávněn zpracovávat osobní údaje k jinému účelu, než ke kterému byly předány nebo zpřístupněny, za podmínky, že policie s tímto zpracováním souhlasí.

(6) Policie může i bez žádosti předat nebo zpřístupnit osobní údaje do zahraničí

a) při využívání informačního systému vytvořeného státy, které jsou vázány mezinárodními smlouvami o odstraňování kontrol na společných hranicích a s nimi souvisejícími předpisy Evropské unie²⁷⁾ (dále jen „Schengenský informační systém“), v rozsahu a za účelem stanoveným těmito mezinárodními smlouvami a předpisy Evropské unie, nebo

b) při předcházení trestné činnosti, prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, odhalování a vyšetřování trestných činů nebo při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti

1. mezinárodní organizaci Interpol,
2. Evropskému policejnímu úřadu,
3. zahraničnímu bezpečnostnímu sboru, nebo
4. příslušnému orgánu nebo instituci členského státu Evropské unie v rozsahu a za účelem stanoveným mezinárodní smlouvou nebo předpisy Evropské unie o policejní spolupráci

(7) Policie může při předání nebo zpřístupnění osobních údajů jinému státu nebo mezinárodní organizaci stanovit podmínky vyplývající z tohoto nebo jiného zákona týkající se zpracování předaných nebo zpřístupněných osobních údajů.

(8) Policie dále může

a) vyslovit souhlas, aby byly prostřednictvím jiného státu nebo mezinárodní organizace předány osobní údaje, které policie tomuto státu nebo mezinárodní organizaci předala, třetímu státu nebo mezinárodní organizaci; takový souhlas může být udělen i obecně,

b) požadovat od jiného státu nebo mezinárodní organizace informace o zpracování předaných osobních údajů.

(9) K předání osobních údajů do zahraničí podle tohoto zákona se nevyžaduje povolení Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „úřad“) podle jiného právního předpisu.

§ 80a

Zpracování osobních údajů předávaných v rámci Evropské unie

(1) Policie v souladu s příslušným předpisem Evropské unie o policejní spolupráci zpracovává při plnění svých úkolů osobní údaje zpřístupněné nebo předávané

a) členským státem Evropské unie anebo státem přidruženým mezinárodní smlouvou k provádění schengenských předpisů (dále jen „přidružený stát“) nebo zpřístupněné nebo předávané do členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu, nebo

b) orgánem zřízeným na základě Smlouvy o Evropské unii anebo Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „evropský orgán“) nebo informačním systémem zřízeným na základě Smlouvy o Evropské unii anebo Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „evropský informační systém“) nebo zpřístupněné nebo předávané evropskému orgánu anebo evropskému informačnímu systému, v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem.

(2) Policie při zpracování osobních údajů zpřístupněných nebo předaných podle odstavce 1 dodržuje podmínky stanovené předávajícím orgánem na základě příslušného předpisu Evropské unie o policejní spolupráci.

(3) Je-li k dodržení podmínky stanovené příslušným předpisem Evropské unie o policejní spolupráci třeba souhlas nebo vyjádření členského státu Evropské unie, přidruženého státu nebo evropského orgánu, policie stanoví tomuto členskému státu Evropské unie, přidruženému státu nebo evropskému orgánu přiměřenou lhůtu, ve které má zaslat souhlas nebo vyjádření, a upozorní jej, že pokud ve stanovené lhůtě své vyjádření nezašle, má se za to, že s dalším předpokládaným postupem souhlasí.

§ 81

Zveřejňování osobních údajů

Policie může zveřejňovat osobní údaje

a) v rozsahu nezbytném k plnění úkolů policie v souvislosti

1. se zajišťováním bezpečnosti České republiky,
2. s pátráním po osobách, nebo
3. s předcházením a vyhledáváním trestné činnosti, nebo

b) pro účely předcházení a zamezování závažných ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.

§ 82

Prověřování potřebnosti dalšího zpracovávání osobních údajů

(1) Policie nejméně jednou za 3 roky prověří, jsou-li osobní údaje zpracovávány pro účely podle § 85 nadále potřebné pro plnění jejich úkolů v této oblasti.

(2) Orgány činné v trestním řízení, Ministerstvo spravedlnosti, Ústavní soud a Kancelář prezidenta republiky policii v mezích své působnosti průběžně informují pro účely prověřování podle odstavce 1 o svých pravomocných rozhodnutích, promlčení trestního stíhání, výkonu trestu nebo o rozhodnutích prezidenta republiky týkajících se trestního řízení, trestů nebo udělené amnestie anebo milosti.

§ 83

Informování o osobních údajích a oprava nepravdivých nebo nepřesných osobních údajů

(1) Policejní prezidium na písemnou žádost sdělí žadateli bezplatně osobní údaje vztahující se k jeho osobě, a to do 60 dnů od jejího doručení. U osobních údajů zpřístupněných nebo předávaných podle § 80a odst. 1 také uvede, zda byly předány nebo zpřístupněny dalšímu příjemci a povahu takového příjemce.

(2) Policejní prezidium na písemnou žádost osoby provede neprodleně po jejím doručení bezplatně

a) opravu, likvidaci, blokování nebo doplnění nepravdivých anebo nepřesných osobních údajů vztahujících se k osobě žadatele nebo žadateli poskytne vysvětlení. Pokud by opravou, likvidací, blokováním nebo doplněním osobních údajů bylo ohroženo plnění úkolu podle § 85, může policie místo těchto operací připojit k souboru opravné prohlášení,

b) označení údajů vztahujících se k osobě žadatele, jestliže žadatel popírá jejich přesnost a nelze zjistit, zda jsou přesné nebo nikoli. Toto označení se odstraní pouze se souhlasem žadatele nebo na základě rozhodnutí příslušného soudu anebo úřadu.

(3) Novou žádost v téže věci lze podat nejdříve po uplynutí 6 měsíců od podání žádosti předchozí.

(4) Policie žádostem podle odstavců 1 a 2 nevyhoví, popřípadě vyhoví pouze částečně, pokud by sdělením došlo k ohrožení

a) plnění úkolu podle § 85,

b) utajovaných informací, nebo

c) oprávněných zájmů třetí osoby.

(5) O vyřízení žádosti policie žadatele písemně informuje. Informace o vyřízení žádosti obsahuje odůvodnění, s výjimkou případů, kdy se žadateli vyhovuje v plném rozsahu. Pokud by vyhověním žádosti nebo sdělením o nevyhověním žádosti došlo k ohrožení plnění úkolu podle § 85, policie žadatele písemně vyrozumí o tom, že nezpracovává žádné osobní údaje vztahující se k jeho osobě. Informace o vyřízení žádosti musí obsahovat poučení o tom, že žadatel má právo obrátit se na úřad.

6) Na postup při vyřizování žádosti se nepoužijí ustanovení správního řádu o správním řízení.

§ 84

Zpracování údajů v Schengenském informačním systému

(1) Policie v souladu se závazky České republiky vyplývajícími z mezinárodních smluv o odstraňování kontrol na společných hranicích a s nimi souvisejících předpisů Evropské unie²⁷⁾ provádí zpracování informací včetně osobních údajů v Schengenském informačním systému.

(2) Policejní prezidium provozuje národní součást Schengenského informačního systému a plní úkoly orgánu centrálně odpovědného za národní součást Schengenského informačního systému a úkoly orgánu zajišťujícího výměnu doplňujících informací k záznamům v Schengenském informačním systému.

(3) Policejní prezidium provede na základě žádosti soudu, státního zástupce, celního orgánu nebo zpravodajské služby podané v souladu se závazky České republiky vzniklými na základě mezinárodních smluv o odstraňování kontrol na společných hranicích a s nimi

souvisejícími předpisy Evropské unie operaci v Schengenském informačním systému. Operaci učiní bez zbytečného odkladu a v rozsahu vyplývajícím z této žádosti. V odůvodněném případě tak učiní po předchozím projednání s orgánem navrhujícím příslušnou operaci.

§ 85

Zpracovávání osobních údajů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů a zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti

(1) Policie může při plnění svých úkolů

- a) zpracovávat nepřesné nebo neověřené osobní údaje; pokud je to možné, policie osobní údaje takto označí,
- b) zpracovávat osobní údaje i k jinému účelu, než ke kterému byly shromážděny,
- c) shromažďovat osobní údaje otevřeně i utajeným způsobem nebo pod záminkou jiného účelu anebo jiné činnosti,
- d) sdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům,

za účelem předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti včetně pátrání po osobách a věcech a zajištění bezpečnosti České republiky.

(2) Policie zpracovává osobní údaje podle odstavce 1 odděleně od osobních údajů zpracovávaných při plnění jiných úkolů policie.

§ 86

Při zpracovávání osobních údajů podle § 85 policie

- a) stanoví účel, k němuž mají být osobní údaje zpracovávány,
- b) neprodleně ohlásí úřadu zřízení každé evidence obsahující tyto osobní údaje; součástí tohoto ohlášení je název útvaru odpovědného za zpracovávání osobních údajů, účel evidence, kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají, a popis opatření k zajištění požadované ochrany osobních údajů.

§ 87

(1) Policie uchovává osobní údaje pro účely podle § 85 po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Pomine-li tento účel, osobní údaje zlikviduje.

(2) Policie osobní údaje nezlikviduje,

- a) jsou-li dále využívány při plnění úkolu podle tohoto zákona nebo se jedná o osobní údaje, které jsou součástí spisového materiálu, bez ohledu na to, zda jsou zpracovány v listinné nebo automatizované podobě, nebo

- b) jde-li o zpracování osobních údajů pohřešované nebo hledané osoby, za podmínky, že
1. osoba byla pohřešována nebo hledána opakovaně,
 2. lze důvodně předpokládat, že bude opět pohřešována nebo hledána, nebo
 3. její osobní údaje jsou zpracovávány při plnění úkolů policie v souvislosti s trestnou činností.

(3) Policie osobní údaje nezlikviduje, lze-li důvodně předpokládat, že by likvidací byl poškozen oprávněný zájem subjektu údajů. V tomto případě se osobní údaje blokují a lze je využívat pouze k účelu, který zabránil jejich likvidaci.

§ 88

Při zpracovávání osobních údajů pro účely podle § 85 bez vědomí subjektu údajů sdělí policie tomuto subjektu v okamžiku, kdy není ohroženo plnění úkolů policie v souvislosti s těmito účely, že pro své potřeby zpracovává jeho osobní údaje. Sdělení učinit nemusí,

- a) jsou-li tyto údaje zlikvidovány bez zbytečného odkladu po zániku uvedeného ohrožení, nebo
- b) pokud by sdělení těchto údajů bylo spojeno s neúměrným úsilím.

HLAVA XI MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

§ 89

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s mezinárodní organizací Interpol, Evropským policejním úřadem, příslušnými orgány a institucemi Evropské unie a jejích členských států a s jinými mezinárodními organizacemi, zahraničními bezpečnostními sbory a dalšími příslušnými zahraničními subjekty.

§ 90

(1) V rámci policie je ústředním orgánem pro mezinárodní policejní spolupráci policejní prezidium.

(2) Policejní prezidium je příslušné k

- a) plnění úkolů svěřených Národní jednotce Úmluvou založenou na článku K.3 Smlouvy o Evropské unii, o zřízení Evropského policejního úřadu (Úmluva o Europolu) a s ní souvisejícími a navazujícími předpisy Evropské unie,
- b) přijetí žádosti o uplatnění práva na přístup k údajům, které jsou uloženy u Evropského policejního úřadu, a žádosti o přezkoumání těchto údajů.

§ 91

Policie může na žádost zahraničního bezpečnostního sboru použít

- a) podpůrné operativně pátrací prostředky v souladu s tímto zákonem, nebo

b) operativně pátrací prostředky v souladu s jiným právním předpisem³).

§ 92

(1) Příslušník zahraničního bezpečnostního sboru může za podmínek, v rozsahu a způsobem stanovenými mezinárodní smlouvou vykonávat na území České republiky oprávnění a povinnosti policisty podle tohoto zákona.

(2) Se souhlasem policejního prezidenta a příslušného orgánu cizího státu lze využít v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru

a) jako agenta,

b) k provedení předstíraného převodu,

c) ke sledování osob a věcí,

d) k použití zabezpečovací techniky,

e) k provedení zákroku proti pachatelům závažných trestných činů,

f) k zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti při řešení mimořádných bezpečnostních situací, nebo

g) k zajištění bezpečnosti chráněných prostor a objektů nebo osob chráněných podle tohoto zákona.

(3) Je-li to třeba k zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti nebo předcházení trestným činům, lze se souhlasem policejního prezidenta a se souhlasem příslušného orgánu členského státu Evropské unie využít k plnění těchto úkolů v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem a předpisy Evropské unie o policejní spolupráci příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru členského státu Evropské unie.

(4) Je-li to třeba k zajišťování bezpečnosti letecké, železniční, vodní nebo silniční dopravy, lze se souhlasem policejního prezidenta a se souhlasem příslušného orgánu cizího státu využít v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru.

(5) Při provádění úkonů podle odstavce 2 řídí služební funkcionář stanovený policejním prezidentem činnost příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru a za jeho činnost odpovídá.

(6) Pro účely náhrady škody vzniklé v souvislosti s prováděním úkonů podle odstavců 2 až 4 se příslušník zahraničního bezpečnostního sboru považuje za policistu.

§ 93

Policista je oprávněn působit na území jiného státu

- a) za podmínek, v rozsahu a způsobem stanovenými mezinárodní smlouvou,
- b) v rámci mírové nebo jiné operace, které se Česká republika účastní na základě rozhodnutí mezinárodní organizace, jíž je Česká republika členem nebo s níž má uzavřeny příslušné mezinárodní smlouvy, nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu nebo instituce Evropské unie, nebo
- c) je-li vyslán k plnění úkolů policie na základě rozhodnutí ministra se souhlasem příslušného orgánu cizího státu nebo na žádost příslušného orgánu cizího státu.

§ 94

Policie může subjektům uvedeným v § 89 poskytovat utajované informace i bez souhlasu Národního bezpečnostního úřadu. Poskytování utajovaných informací se neuskutečňuje prostřednictvím Ústředního registru utajovaných informací podle jiného právního předpisu²⁸).

HLAVA XII
NÁHRADA ŠKODY A NÁHRADA ZA POSKYTNUTÍ VĚCNÉ POMOCI

§ 95

(1) Stát odpovídá za škodu způsobenou policií v souvislosti s plněním úkolů; to neplatí, pokud se jedná o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala.

(2) Je-li zaručena vzájemnost, stát uhradí škodu jinému státu způsobenou na jeho území policistou vyslaným k plnění úkolů do zahraničí. Stát uhradí členskému státu, přidruženému státu nebo evropskému orgánu škodu také v případě, že takový stát nebo orgán poskytl náhradu škody způsobené tím, že policie předala nepřesné osobní údaje nebo předala osobní údaje v rozporu se zákonem, přičemž se zohlední možná chyba příjemce osobních údajů při jejich použití. Jinému než členskému státu nebo přidruženému státu uhradí stát škodu podle věty druhé, jen je-li zaručena vzájemnost.

(3) Stát odpovídá za škodu

- a) osobě, která poskytla pomoc policii nebo policistovi na jeho žádost anebo s jeho vědomím; stát se této odpovědnosti může zprostit jen tehdy, způsobila-li si tuto škodu osoba úmyslně,
- b) kterou osoba způsobila v souvislosti s pomocí poskytnutou policii nebo policistovi.

(4) Došlo-li u osoby podle odstavce 3 písm. a) k újmě na zdraví nebo smrti, určí se rozsah a výše náhrady škody podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu na zdraví v některých zvláštních případech. V případech hodných zvláštního zřetele lze kromě náhrady podle občanského zákoníku poskytnout jednorázové mimořádné odškodnění.

(5) Stát odpovídá za škodu na věcech, která osobě podle odstavce 3 písm. a) vznikla v souvislosti s poskytnutím této pomoci. Přitom se hradí skutečná škoda, a to uvedením v předešlý stav; není-li to možné nebo účelné, hradí se v penězích. Této osobě může být přiznána i úhrada nákladů spojených s pořízením nové věci náhradou za věc poškozenou.

(6) Náhradu škody poskytuje ministerstvo.

§ 96

(1) Za poskytnutí věcné pomoci náleží osobě peněžní náhrada.

(2) Při stanovení náhrady za poskytnutí věcné pomoci se vychází z obvykle požadované náhrady za použití stejného nebo obdobného věcného prostředku v době jeho poskytnutí.

(3) Peněžní náhradu poskytuje ministerstvo.

HLAVA XIII KONTROLA POLICIE

§ 97

(1) Každý může upozornit

a) na nedostatky v činnosti policejního útvaru, policisty nebo zaměstnance policie, nebo

b) na skutečnost, že se policista nebo zaměstnanec policie dopustil jednání, které naplňuje znaky trestného činu, správního deliktu nebo kázeňského přestupku.

(2) Policista nebo útvar policie musí upozornění přijmout. Policie do 30 dnů ode dne přijetí upozornění vyrozumí toho, kdo jej učinil, o přijatých opatřeních, pokud o toto vyrozumění osoba požádá. Oznámení protiprávního jednání podle trestního řádu tímto není dotčeno.

§ 98

Kontrola použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí a rušení provozu elektronických komunikací

(1) Kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle jiného právního předpisu a rušení provozu elektronických komunikací vykonává Poslanecká sněmovna, která k tomu účelu zřizuje kontrolní orgán. Kontrolní orgán se skládá z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou.

(2) Kontrolu podle odstavce 1 provádí kontrolní orgán v příslušných útvarech policie po předchozím vyrozumění ministra. Ministr předkládá kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně zprávu o použití prostředků podle odstavce 1 a dále též na jeho žádost informace o použití těchto prostředků. Tím není dotčeno právo kontrolního orgánu požadovat informace a účast na jednání kontrolního orgánu od jiných osob.

(3) Ministr předkládá vládě, příslušnému výboru Poslanecké sněmovny a kontrolnímu orgánu podle odstavce 1 jednou ročně analýzu použití úkonů podle odstavce 1.

HLAVA XIV OCHRANA NÁZVU POLICIE A UDÍLENÍ DARŮ A MEDAILÍ

§ 99

Ochrana názvu policie

(1) Nestanoví-li jiný právní předpis jinak, nesmí být slovo „policie“ nebo slovo od něj odvozené obsaženo

- a) v obchodní firmě,
- b) v názvu právnické osoby, nebo
- c) v názvu orgánů nebo organizačních článků právnických osob a jiných organizací.

(2) Výjimku ze zákazu stanoveného v odstavci 1 může udělit policejní prezident. Výjimku policejní prezident neudělí, pokud by použití slova „policie“ nebo slova od něj odvozeného ohrozilo dobrou pověst policie nebo bylo způsobilé vzbudit dojem souvislosti osoby nebo organizace s policií.

§ 100

Udílení darů a medailí

(1) Fyzické nebo právnické osobě, která poskytla pomoc policii nebo policistovi zejména při

- a) odhalení závažného trestného činu,
- b) zjištění nebo dopadení pachatele závažného trestného činu,
- c) zadržení nebezpečného pachatele,
- d) zákroku směřujícím k ochraně bezpečnosti osob a majetku, nebo
- e) záchraně života, zdraví nebo majetku, lze udělit dar nebo medaili.

(2) Darem může být movitá věc nebo peněžní částka.

(3) Dar uděluje ministr, policejní prezident, ředitel krajského ředitelství nebo vedoucí útvaru policie. Medaili uděluje policejní prezident nebo ministr.

HLAVA XV SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 101

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) úmyslně na místě veřejnosti přístupném neoprávněně užívá na vozidle, plavidle nebo letadle zvláštní barevné provedení a označení používané na služebních vozidlech, plavidlech a letadlech policie anebo zvláštní barevné provedení a označení s ním zřejmě zaměnitelné,

b) vnikne lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly do uzavřeného objektu nebo prostoru, v nichž sídlí policie, anebo do objektu nebo prostoru, které policie podle § 48 chrání, nebo

c) poruší povinnost mlčenlivosti podle § 115.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) v rozporu s § 99 odst. 1 a 2 použije slovo „policie“ anebo slovo od něj odvozené ve svém názvu nebo obchodní firmě, nebo

b) na místě veřejnosti přístupném neoprávněně užívá na vozidle, plavidle nebo letadle zvláštní barevné provedení a označení používané na služebních vozidlech, plavidlech a letadlech policie anebo zvláštní barevné provedení a označení s ním zřejmě zaměnitelné.

(3) Za přešůpek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč. Za správní delikt podle odstavce 2 písm. a) se uloží pokuta do 20 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 2 písm. b) pokuta do 50 000 Kč.

§ 102

(1) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(2) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(3) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(5) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem obce.

ČÁST DRUHÁ **zrušena**

§ 103 **zrušen**

nadpis vypuštěn

§ 104
zrušen

§ 105
zrušen

§ 106
zrušen

§ 107
zrušen

ČÁST TŘETÍ
USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

Společná ustanovení

§ 108

(1) Policista vykonává službu ve služebním stejnokroji nebo v občanském oděvu v závislosti na povaze konkrétní činnosti a potřebě efektivního plnění úkolů policie.

(2) Služební stejnokroj policie je oprávněn nosit jen policista. Bývalý policista může na základě souhlasu policejního prezidenta nosit služební stejnokroj s odlišujícím označením při vhodných příležitostech.

(3) Zvláštní barevné provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel policie a pásů s označením „Policie ČR“ podle § 43 odst. 2 může užívat pouze policie.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) druhy a vzory služebních stejnokrojů,
- b) vzory služebních průkazů a průkazů zaměstnance policie a odznaků policie,
- c) způsob vnějšího označení policie,
- d) způsob prokazování příslušnosti,
- e) vzory zvláštního barevného provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel policie a pásů s označením „Policie ČR“ podle § 43 odst. 2,
- f) podmínky pro udělení souhlasu nosit služební stejnokroj s odlišujícím označením, vzor odlišujícího označení a vhodné příležitosti podle odstavce 2.

§ 109
Dokumentace

(1) Úřední záznam musí být pořízen bez zbytečného odkladu a musí obsahovat uvedení času, důvodu, průběhu a okolností úkonu. Úřední záznam musí být uložen nejméně po dobu 5 let. Doba uchovávání podle věty druhé platí i pro jiné záznamy pořízené podle tohoto zákona.

(2) Policista na žádost osoby vystaví bez zbytečného odkladu písemné potvrzení o provedeném úkonu. Tuto povinnost nemá, dokud její splnění neumožňují okolnosti úkonu.

§ 110

Policisté jsou oprávněni k plnění úkolů policie držet, nosit a jinak používat zbraně všech kategorií stanovených jiným právním předpisem²⁹⁾ a bezpečnostní materiál podle jiného právního předpisu³⁰⁾.

§ 111

Kde se v tomto zákoně mluví o

- a) trestných činech, rozumí se tím i jednání vykazující znaky trestného činu spáchané osobou, která není trestně odpovědná,
- b) prohlídce osoby, rozumí se tím prohlídka fyzické osoby prováděná
 1. s využitím přímých fyzických kontaktů nebo přímého pozorování odhaleného těla této osoby včetně prohlídky oděvních svršků osoby a věcí, které má tato osoba u sebe v době prohlídky,
 2. osobou stejného pohlaví,
- c) hledané osobě, rozumí se jí fyzická osoba, u které je dán některý ze zákonných důvodů omezení její osobní svobody, místo jejího pobytu není známo a policií bylo po ní vyhlášeno pátrání,
- d) pohřešované osobě, rozumí se jí fyzická osoba, o níž se lze důvodně domnívat, že je ohrožen její život nebo zdraví, místo jejího pobytu není známo a policií po ní bylo vyhlášeno pátrání,
- e) zbraní, rozumí se tím cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 112

(1) Zjišťování tělesných znaků a měření těla provádí policista nebo zaměstnanec policie stejného pohlaví anebo odborně způsobilý zdravotnický pracovník.

(2) Odběr biologického vzorku, který je spojen se zásahem do tělesné integrity, provádí na žádost policisty pouze odborně způsobilý zdravotnický pracovník.

(3) Odběr biologických vzorků se provádí způsobem, který neohrozí zdraví osoby.

§ 113

(1) Úkon je oprávněn provést policista nebo zaměstnanec policie v pracovní době.

(2) Zákrok je oprávněn provést pouze policista.

§ 114

Každý je povinen bez zbytečného odkladu a bezplatně uposlechnout výzvy anebo pokynu nebo vyhovět žádosti policie nebo policisty; to neplatí, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis stanoví jinak. Nelze-li účelu výzvy, pokynu nebo žádosti dosáhnout pro odpor osoby, je policista oprávněn tento odpor překonat.

§ 115

(1) Policista nebo zaměstnanec policie jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů policie, inspekce nebo v souvislosti s nimi, a které v zájmu zabezpečení úkolů policie nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Tato povinnost trvá i po skončení služebního nebo pracovního poměru.

(2) Každý, koho útvar policie nebo policista požádá o poskytnutí pomoci, je povinen, byl-li řádně poučen, zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dověděl.

(3) Povinnosti mlčenlivosti se nemůže policista nebo zaměstnanec policie dovolávat vůči policejnímu orgánu, státnímu zástupci, soudu, jinému bezpečnostnímu sboru včetně bezpečnostního sboru státu Evropské unie, kontrolním orgánům podle tohoto zákona a vůči ministerstvu, pokud jde o údaje potřebné k plnění jejich působnosti na základě zákona nebo mezinárodní smlouvy.

(4) Povinnosti mlčenlivosti je oprávněn zprostit osoby uvedené v odstavcích 1 a 2 ministr nebo jím pověřená osoba.

§ 116

Použití policejní letecké techniky

(1) Ministerstvo

a) vede evidenci letadel provozovaných policií (dále jen „policejní letadla“) v leteckém rejstříku policejních letadel, přiděluje policejnímu letadlu poznávací značku a vydává osvědčení o zápisu policejního letadla do leteckého rejstříku policejních letadel,

b) rozhoduje o letové způsobilosti, vydává osvědčení letové způsobilosti a ověřuje letovou způsobilost policejních letadel,

c) provádí kontroly letové způsobilosti,

- d) zadržuje osvědčení letové způsobilosti do doby odstranění závady v letové způsobilosti,
- e) rozhoduje o letové nezpůsobilosti policejního letadla a odnímá osvědčení letové způsobilosti a uznává za platné osvědčení letové způsobilosti vydané jiným státem,
- f) uděluje souhlas ke zkušebnímu létání.

(2) Letecký rejstřík policejních letadel je veřejně přístupný a zapisují se do něj tyto údaje o policejním letadle

- a) poznávací značka,
- b) typ a výrobní číslo policejního letadla,
- c) ostatní základní technické údaje stanovené prováděcím právním předpisem,
- d) datum zápisu a výmazu z leteckého rejstříku policejních letadel.

(3) Zjišťování příčin leteckých nehod policejních letadel provádí odborná komise určená ministrem.

(4) Hrozí-li nebezpečí z prodlení a nestačí-li síly a prostředky k zajištění letadel pro zdravotnickou záchrannou službu, může se policie podílet na zabezpečování letadel pro zdravotnickou záchrannou službu.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti žádosti o zápis letadla do leteckého rejstříku policejních letadel, doklady, které je nutno k žádosti přiložit, technické údaje o policejním letadle zapisované do leteckého rejstříku policejních letadel a vzor osvědčení o zápisu policejního letadla do leteckého rejstříku policejních letadel.

§ 117

Policie provozuje výcviková, vzdělávací, sportovní, rekreační a jiná účelová zařízení.

Přechodná ustanovení

§ 118

(1) zrušen

(2) zrušen

§ 119

(1) Výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v policii - správě kraje, přechází dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na krajské ředitelství, jehož územní obvod je shodný s územním obvodem policie - správy kraje, ve které byl tento zaměstnanec ke dni předcházejícímu dni nabytí účinnosti tohoto zákona zařazen.

(2) Práva a povinnosti České republiky vykonávaná policií - správou kraje přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na krajské ředitelství, jehož územní obvod je shodný s územním obvodem policie - správy kraje, která tato práva a povinnosti vykonávala.

(3) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců, jejichž pracovní poměr skončil přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, vypořádá krajské ředitelství, jehož územní obvod je shodný s územním obvodem policie - správy kraje, ve které byl tento zaměstnanec před skončením pracovního poměru naposledy zařazen.

(4) Ministr rozhodne přede dnem zřízení nového krajského ředitelství na základě návrhu policejního prezidenta, která pracovní místa budou převedena z dotčených krajských ředitelství na nově zřízené krajské ředitelství. Zaměstnanci, kteří jsou zařazení na těchto pracovních místech, přejdou do nově zřízeného krajského ředitelství se všemi právy a povinnostmi vyplývajícími z pracovněprávních předpisů.

(5) Ke dni zřízení nového krajského ředitelství

a) ministr určí opatřením majetek, s nímž jsou jednotlivá krajská ředitelství příslušná hospodařit; ustanovení jiného právního předpisu³¹⁾ se užije obdobně,

b) prostředky účtu rezervního fondu, účtu cizích prostředků, účtu fondu kulturních a sociálních potřeb krajského ředitelství, jehož působnost částečně přechází na nové krajské ředitelství, k 31. prosinci příslušného roku přecházejí na obdobné účty u nově zřízeného krajského ředitelství, a to v rozsahu stanoveném ministrem v opatření podle písmene a); nově zřízené krajské ředitelství tyto prostředky používá, člení a nakládá s nimi v souladu s rozpočtovými pravidly³²⁾,

c) přecházejí práva a povinnosti České republiky vykonávaná krajským ředitelstvím, jehož působnost částečně přechází na nové krajské ředitelství, na nově zřízená krajská ředitelství v rozsahu stanoveném ministrem v opatření podle písmene a).

(6) Řízení zahájená krajským ředitelstvím, jehož územní obvod je dotčen zřízením nového krajského ředitelství, dokončí to krajské ředitelství, které by podle pravidel pro určování příslušnosti bylo příslušné k zahájení řízení.

(7) Ministr může rozhodnout o rozsahu majetku, s nímž je krajské ředitelství příslušné hospodařit, opatřením podle odstavce 5 písm. a) i v případě, že je to třeba v souvislosti s plněním úkolu policie.

§ 120

Fyzická osoba, právnická osoba nebo jiná organizace, které nesplňují omezení podle § 99 odst. 1, jsou povinny uvést své obchodní firmy a názvy a názvy svých orgánů a organizačních článků do souladu s § 99 odst. 1 do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nebo do stejné doby doložit orgánu, který vede rejstříky právnických osob a dalších organizací a obchodní rejstřík, výjimku podle § 99 odst. 2.

**ČÁST ČTVRTÁ
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

§ 121

Zrušuje se:

1. Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky.
2. Zákon č. 288/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon č. 380/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
4. Nařízení vlády č. 397/1992 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vztahů Policie České republiky k orgánům obcí a obecní policii.
5. Nařízení vlády č. 174/1993 Sb., o jednorázovém mimořádném odškodnění za poškození zdraví nebo smrt v souvislosti s pomocí poskytnutou Policií České republiky nebo obecní policií.
6. Nařízení vlády č. 138/1998 Sb., o ochraně ústavních činitelů České republiky.
7. Nařízení vlády č. 276/2000 Sb., o povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů pořádkové služby Policie České republiky v období od 15. do 30. září 2000.
8. Nařízení vlády č. 455/2001 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 138/1998 Sb., o ochraně ústavních činitelů České republiky.
9. Nařízení vlády č. 156/2002 Sb., o povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů pořádkové služby Policie České republiky v období od 16. dubna 2002 do 30. června 2002.
10. Nařízení vlády č. 299/2002 Sb., o povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů Policie České republiky v období od 16. listopadu 2002 do 24. listopadu 2002.
11. Nařízení vlády č. 381/2002 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 377/2002 Sb., o povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů pořádkové služby Policie České republiky v období do 15. září 2002.
12. Nařízení vlády č. 414/2002 Sb., o povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů pořádkové služby Policie České republiky v období od 16. září 2002 do 30. září 2002.
13. Nařízení vlády č. 10/2003 Sb., o povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů Policie České republiky v období do 31. března 2003.
14. Nařízení vlády č. 13/2004 Sb., o povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů Policie České republiky při radiačních haváriích na jaderných elektrárnách.

15. Nařízení vlády č. 87/2004 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 138/1998 Sb., o ochraně ústavních činitelů České republiky, ve znění nařízení vlády č. 455/2001 Sb.
16. Nařízení vlády č. 30/2005 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 138/1998 Sb., o ochraně ústavních činitelů České republiky.
17. Vyhláška č. 290/1992 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky.
18. Vyhláška č. 25/1998 Sb., o vnějším označení policie a prokazování příslušnosti k policii.
19. Vyhláška č. 25/2002 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 290/1992 Sb., kterou se provádí zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění vyhlášky č. 25/1998 Sb.
20. Vyhláška č. 58/2002 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 25/1998 Sb., o vnějším označení policie a prokazování příslušnosti k policii.

§ 122
Účinnost

1. Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2009 s výjimkou ustanovení § 8 odst. 2 a přílohy k zákonu, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2012.
2. Ustanovení § 118 odst. 1 a 2 pozbývá platnosti uplynutím dne 31. prosince 2011.

Vlček v. r.
Klaus v. r.
v z. Čunek v. r.

Příloha
Názvy a sídla krajských ředitelství

1. Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy se sídlem v Praze.
2. Krajské ředitelství policie Středočeského kraje se sídlem v Praze.
3. Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích.
4. Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje se sídlem v Plzni.
5. Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje se sídlem v Karlových Varech.
6. Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem.
7. Krajské ředitelství policie Libereckého kraje se sídlem v Liberci.
8. Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové.
9. Krajské ředitelství policie Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích.

10. Krajské ředitelství policie kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě.
 11. Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje se sídlem v Brně.
 12. Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci.
 13. Krajské ředitelství policie Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně.
 14. Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě.
-

- 1) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.
- 2) Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- 3) Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- 4) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 5) Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 6) Například zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.
- 7) Například občanský zákoník, zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.
- 8) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 9) Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
- 10) Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.
- 12) § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 59/2005 Sb. a zákona č. 135/2006 Sb.
- 13) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
- 14) § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb.
- 15) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) § 11 a 12 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 501/2004 Sb. a zákona č. 413/2005 Sb.
- 17) Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.
- 18) § 179b odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., ve znění zákona č. 265/2001 Sb.
- 19) Například zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- 20) Zákon č. 127/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 21) Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.
- 22) Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů.
- 23) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

- 24) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
25) Zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem.
27) Úmluva podepsaná dne 19. června 1990 v Schengenu mezi Belgickým královstvím, Spolkovou republikou Německo, Francouzskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím a Nizozemským královstvím k provedení dohody podepsané dne 14. června 1985 o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích.
Rozhodnutí Rady 2005/211/SVV ze dne 24. února 2005 o zavedení některých nových funkcí v Schengenském informačním systému, včetně boje proti terorismu.
Nařízení Rady (ES) č. 871/2004 ze dne 29. dubna 2004 o zavedení některých nových funkcí Schengenského informačního systému, také se zřetelem k boji proti terorismu.
28) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.
29) Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů.
30) Zákon č. 310/2006 Sb., o nakládání s bezpečnostním materiálem.
31) § 20 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.
32) Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.
33) Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 100/2010 Sb. a zákona č. 424/2010 Sb.
34) Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

II/11

Zákon č.129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů

Obsah

ČÁST PRVNÍ	- VÝKON ZABEZPEČOVACÍ DETENCE (§ 1 - § 42)
ČÁST TŘETÍ	- Změna trestního řádu (§ 44)
ČÁST ČTVRTÁ	- Změna zákona o soudnictví ve věcech mládeže (§ 45)
ČÁST PÁTÁ	- Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky (§ 46)
ČÁST ŠESTÁ	- Změna zákona o státním zastupitelství (§ 47)
ČÁST SEDMÁ	- Změna zákona o Veřejném ochránci práv (§ 48)
ČÁST OSMÁ	- Změna zákona o občanských průkazech (§ 49)
ČÁST DESÁTÁ	- Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění (§ 51)
ČÁST JEDENÁCTÁ	- Změna občanského soudního řádu (§ 52)
ČÁST DVANÁCTÁ	- Změna zákona o církvích a náboženských společnostech (§ 53)
ČÁST TRINÁCTÁ	- Změna zákona o zaměstnanosti (§ 54)

ČÁST ČTRNÁCTÁ	- Změna zákona o životním a existenčním minimu (§ 55)
ČÁST PATNÁCTÁ	- Změna zákona o státní sociální podpoře (§ 56)
ČÁST ŠESTNÁCTÁ	- Změna zákona o pobytu cizinců (§ 57)
ČÁST SEDMNÁCTÁ	- Změna zákona o azylu (§ 58)
ČÁST OSMNÁCTÁ	- Změna zákona o přestupcích (§ 59)
ČÁST DEVATENÁCTÁ	- Změna zákona o sociálních službách (§ 60)
ČÁST DVACÁTÁ	- Změna transplantčního zákona § 61)

129/2008 Sb.

ZÁKON

ze dne 19. března 2008

o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů

Změna: 7/2009 Sb.

Změna: 41/2009 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ VÝKON ZABEZPEČOVACÍ DETENCE

HLAVA I ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon upravuje výkon zabezpečovací detence v ústavech pro výkon zabezpečovací detence (dále jen „ústav“) zřízených podle zvláštního právního předpisu¹), které spravuje Vězeňská služba České republiky (dále jen „Vězeňská služba“).

(2) Výkonem zabezpečovací detence se sleduje ochrana společnosti a terapeutické a výchovné působení na osoby ve výkonu zabezpečovací detence prostředky stanovenými v tomto zákoně a ve zvláštním právním předpise²).

(3) Zabezpečovací detence se vykonává v ústavu se zvláštní ostrahou a s léčebnými, psychologickými, vzdělávacími, pedagogickými, rehabilitačními a činnostními programy.

§ 2

(1) Do výkonu zabezpečovací detence se osoby umísťují jen na základě soudem nařízeného výkonu zabezpečovací detence.

(2) Zabezpečovací detenci lze vykonávat jen takovým způsobem, který respektuje lidskou důstojnost osoby ve výkonu zabezpečovací detence (dále jen „chovanec“), je přiměřený osobě chovance a omezuje účinky zbavení svobody; tím však nesmí být ohrožena ochrana společnosti.

(3) Chovanec má právo na zajištění přímého zaopatření v ústavu, a to především na

stravování, ubytování, ošacení. Pokud si chovanec vyžádá poskytnutí zdravotních služeb, léčiv a zdravotnických prostředků, které nejsou pokryty zdravotním pojištěním a nejsou v rozporu s účelem zabezpečovací detence, mohou mu být takto vzniklé náklady rozhodnutím ředitele ústavu částečně nebo zcela uhrazeny.

(4) S chovancem nesmí být jednáno způsobem, který by mohl nepříznivě ovlivnit jeho zdravotní stav, a je nutné využívat všech dostupných odborných poznatků a podporovat takové postoje chovance, které, pokud to bude vzhledem ke zdravotnímu stavu chovance možné, vzbudí v chovanci rozhodnutí podrobit se ochrannému léčení.

§ 3

Zajištění výkonu zabezpečovací detence

(1) Ředitel je oprávněn vydávat k zajištění chodu ústavu rozhodnutí a pokyny, s nimiž musí být chovanci seznámeni a které jsou pro ně závazné.

(2) Ředitel ústavu vydá s předchozím souhlasem generálního ředitele Vězeňské služby vnitřní řád ústavu, kterým se určuje denní rozvrh chodu ústavu, činnost chovanců a jejich podíl na řešení otázek souvisejících se životem v ústavu. Vnitřní řád ústavu nabývá účinnosti dnem, který je v něm stanoven, nejdříve však dnem, kdy byl v ústavu vyhlášen. Vnitřní řád ústavu musí být přístupný všem zaměstnancům a chovancům v ústavu.

(3) V ústavu působí odborní zaměstnanci, jimiž jsou psychologové, speciální pedagogové a další odborníci, kteří po odborné stránce zajišťují plnění účelu zabezpečovací detence. Vězeňská služba k zajištění plnění účelu zabezpečovací detence může při zajišťování provozu ústavu spolupracovat na základě dohody s církvemi, náboženskými společnostmi a dalšími subjekty.

(4) Vnější a vnitřní ostrahu ústavu, kontrolu došlých zásilek určených chovancům, eskortní službu včetně úkonů s ní spojených a dodržování stanovených podmínek výkonu zabezpečovací detence zajišťuje Vězeňská služba.

(5) Dozor nad chovanci vykonávají zaměstnanci Vězeňské služby, kteří jsou oprávněni dávat jim pokyny a používat vůči nim jen taková omezení a omezovací prostředky, které stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpis2).

(6) Zaměstnancem Vězeňské služby se pro účely tohoto zákona rozumí příslušník Vězeňské služby a odborný zaměstnanec.

Umísťování chovanců do ústavu

§ 4

(1) Při umístění do ústavu musí být prokazatelně provedeno seznámení chovance s jeho právy a povinnostmi podle tohoto zákona, s vnitřním řádem ústavu a s jeho právem podávat návrhy na propuštění ze zabezpečovací detence nebo na změnu zabezpečovací detence na ochranné léčení. Poučení se provede způsobem přiměřeným rozumovým schopnostem chovance, a to tak, aby poučení mohl pochopit. Toto poučení obdrží chovanec též v písemné podobě. Při nástupu do ústavu se provede osobní prohlídka chovance.

(2) Po nástupu do ústavu je chovanec zařazen do přijímacího oddělení. V průběhu pobytu v přijímacím oddělení je povinen podrobit se vstupní lékařské prohlídce, jejíž provedení zajistí ústav.

§ 5

Odděleně se umísťují v ústavu muži od žen, chovanci mladší 19 let od dospělých a dále zpravidla chovanci s duševní poruchou od ostatních.

HLAVA II
PRÁVA A POVINNOSTI CHOVANCŮ

§ 6

Obecné ustanovení

Chovanci mají právo podílet se na řešení otázek souvisejících s jejich pobytem v ústavu předkládáním návrhů a připomínek řediteli ústavu.

§ 7

Rovnost práv

Všem chovancům ve výkonu zabezpečovací detence přísluší stejná práva za podmínek a v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

§ 8

Korespondence

(1) Chovanec má právo přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení (dále jen „korespondence“) bez omezení, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Vězeňská služba může provádět kontrolu korespondence chovance; přitom je oprávněna seznámit se s jejím obsahem. Pokud obsah korespondence zakládá podezření, že je připravován nebo páčán trestný čin, Vězeňská služba korespondenci zadrží a předá ji orgánu činnému v trestním řízení.

(3) Ředitel ústavu může na návrh odborného zaměstnance rozhodnout, že korespondence od určité osoby nebude chovanci předávána, nebo že korespondence chovance adresovaná určité osobě nebude odesílána. O tomto rozhodnutí a jeho důvodech musí být chovanec bez odkladu vyrozuměn. Podle posouzení odborného zaměstnance může být chovanec seznámen s nezávadnou částí korespondence. Odpadne-li důvod pro takové rozhodnutí, ředitel ústavu na návrh odborného zaměstnance rozhodnutí zruší, o čemž musí být chovanec bez odkladu vyrozuměn. Neodeslané zásilky se vrátí chovanci, nepředané zásilky se vrátí odesílateli se stručným vysvětlením důvodu nepředání korespondence. Ředitel ústavu je povinen vždy po uplynutí 6 měsíců po dni, kdy rozhodl podle věty první, i bez žádosti chovance přezkoumat, zda důvody pro takové rozhodnutí trvají i nadále.

(4) Omezení korespondence nebo kontrola korespondence mezi chovancem a soudem ustanoveným opatrovníkem, mezi chovancem a obhájcem nebo advokátem oprávněným ho zastupovat, mezi chovancem a orgány veřejné moci, Veřejným ochráncem práv nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu, anebo mezi chovancem a

mezinárodní organizací, která podle mezinárodní úmluvy, jíž je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, je nepřípustná. Tato korespondence se adresátu odesílá a chovanci doručuje neprodleně.

(5) Chovanci, který neumí nebo nemůže číst nebo psát, Vězeňská služba zajistí, aby mu byla došlá korespondence přečtena, nebo mu poskytne písarskou pomoc při sepisování žádostí, podání a stížností orgánům veřejné moci, Veřejnému ochránci práv, mezinárodním organizacím uvedeným v odstavci 4 a při korespondenci s obhájcem nebo advokátem oprávněným ho zastupovat.

§ 9

Užívání telefonu a dalších komunikačních prostředků

(1) Chovanci může být umožněno užívání ústavního telefonu a dalších ústavních komunikačních prostředků, a to zejména ke kontaktu s osobami blízkými, soudem ustanoveným opatrovníkem, nebo orgány a organizacemi zabývajícími se ochranou lidských práv. Chovanec má právo využívat ústavní telefon ke kontaktu s obhájcem nebo advokátem oprávněným ho zastupovat. Náklady spojené s použitím telefonu hradí chovanec, pokud ředitel ústavu nerozhodne jinak.

(2) Se souhlasem ředitele ústavu a za vymezených podmínek může chovanec užívat ústavní internet. Chovanec však není oprávněn držet a používat v ústavu vlastní telefon, vysílačku a jiné komunikační prostředky.

(3) Nejde-li o telefonát s obhájcem nebo advokátem, který je oprávněn chovance zastupovat, nebo s orgány veřejné moci, Veřejným ochráncem práv, nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu, anebo s mezinárodní organizací, která podle mezinárodní smlouvy, jíž je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, je Vězeňská služba oprávněna seznamovat se formou odposlechu s obsahem telefonátu a pořizovat jeho záznam.

(4) O použití telefonu chovancem vede ústav evidenci obsahující údaje o datu uskutečnění telefonického hovoru, volaném čísle a o jménu osoby, s níž byl telefonický hovor uskutečněn. Do této evidence se rovněž zaznamená odepření přístupu k telefonu.

§ 10

Návštěvy

(1) Chovanec má právo během pobytu v ústavu přijímat návštěvy nejméně dvakrát týdně vždy po dobu nejméně dvou hodin, a to v čase určeném vnitřním řádem ústavu nebo ředitelem ústavu.

(2) Návštěvy obhájce nebo advokáta oprávněného chovance zastupovat, soudem ustanoveného opatrovníka, duchovních (§ 11) a úředních osob nepodléhají omezení uvedenému v odstavci 1.

(3) Ředitel ústavu může na doporučení zdravotnického zařízení zakázat návštěvu určité

osoby, vyžaduje-li to zdravotní stav chovance, a neprodleně vyrozumí chovance a je-li to

možné i osoby, které se návštěvy měly účastnit. O tomto rozhodnutí spolu s uvedením důvodů učiní záznam, který založí do osobní evidence chovance.

(4) Pokud je chovanec dočasně umístěn ve zdravotnickém zařízení mimo objekty spravované Vězeňskou službou, projedná podmínky uskutečnění návštěvy ředitel ústavu se zdravotnickým zařízením.

(5) Nestanoví-li ředitel ústavu vyšší počet osob, mohou chovance současně navštívit nejvýše 4 osoby včetně nezletilých dětí. Nezletilé děti ve věku do 15 let se mohou zúčastnit návštěvy pouze v doprovodu osoby starší 18 let. Návštěva se uskutečňuje zpravidla pod dohledem Vězeňské služby, případně za přítomnosti odborného zaměstnance.

(6) Ředitel ústavu může povolit uskutečnění návštěvy chovance bez zrakové a sluchové kontroly zaměstnanci Vězeňské služby v prostorách k tomu určených. Před rozhodnutím si vyžádá vyjádření lékaře seznámeného s aktuálním zdravotním stavem chovance.

(7) Jestliže chovanec nebo návštěvník závažným způsobem naruší klid nebo pořádek nebo ohrozí život a zdraví osob v ústavu, návštěva se přeruší, případně ukončí.

§ 11

Duchovní služby

(1) Chovanci se zajišťuje právo na poskytování duchovních služeb sledujících humanitární cíle v rozsahu vyplývajícím ze zvláštních právních předpisů³).

(2) Ústav umožní chovancům, a to zpravidla v době jejich volna účastnit se společných náboženských obřadů. Účast na náboženských obřadech je dobrovolná. Dobu konání společných náboženských obřadů a další informace o poskytování duchovní služby obsahuje vnitřní řád ústavu.

(3) K výkonu duchovní služby v ústavech jsou oprávněny pouze ty registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu tohoto práva podle zvláštního právního předpisu³) (dále jen „církve“).

(4) Požádá-li chovanec o umožnění návštěvy církví pověřené osoby, je ústav povinen jí tuto skutečnost neprodleně oznámit.

(5) Církví pověřené osoby ředitel ústavu poučí o povinnosti dodržovat právní předpisy upravující výkon zabezpečovací detence a dodržovat vnitřní řád ústavu, jakož i časový a programový režim chovanců.

(6) Ředitel ústavu je oprávněn odepřít možnost výkonu duchovní služby osobám, které se dopustily porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících výkon zabezpečovací detence nebo osobám, které porušily právní předpisy při poskytování duchovní služby v ústavu.

§ 12

Uspokojování kulturních potřeb

(1) Chovanci mají právo půjčovat si knihy a tiskoviny z ústavní knihovny, půjčovat si a hrát společenské hry a využívat další prostředky pro kulturní vyžití, které jsou v ústavu pro tyto účely k dispozici.

(2) Ředitel ústavu může v odůvodněných případech chovanci povolit zakoupení, zaslání a používání dalších věcí, zejména takových, které povedou k rozšíření jeho znalostí, napomohou k úspěšnému plnění programu nebo k účelnému využití volného času, a to za podmínky, že nebudou ohrožovat zdraví, narušovat pořádek a klid v ústavu, ani obtěžovat nebo omezovat ostatní chovance.

(3) Ředitel ústavu na doporučení zdravotnického zařízení může chovanci zakázat držení a používání určitých knih, tiskovin a dalších věcí, je-li to nutné s ohledem na zdravotní stav chovance. Odpadne-li důvod pro takové rozhodnutí, ředitel ústavu na návrh lékaře takové rozhodnutí zruší, o čemž musí být chovanec bez odkladu vyrozuměn.

(4) Chovanec má právo na uložení vlastních peněz do úschovy v ústavu. Chovanec má právo si vyžádat od ústavu minimálně jedenkrát za 6 měsíců a při propuštění z ústavu výpis ze svého účtu, který musí obsahovat přehled a účel čerpání peněžních prostředků a konečný zůstatek.

§ 13

Doplňkové nákupy

(1) Ústavní prodejna slouží k doplňkovým nákupům chovanců. Chovanec má právo nakupovat v prodejně ústavu potraviny a věci osobní potřeby, případně věci pro zájmovou a vzdělávací činnost nebo k realizaci příslušného programu.

(2) Nelze-li zboží zakoupit v prodejně ústavu, zajišťuje se nákup prostřednictvím správy ústavu.

§ 14

Přijímání balíčků

(1) Chovanec má právo jedenkrát za tři měsíce přijmout balíček s trvanlivými potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg.

(2) Chovanec má právo bez omezení přijímat balíčky obsahující prádlo, oděv, obuv, knihy a tiskoviny, a dále zásilky obsahující věci potřebné k realizaci příslušného programu, jakož i potřeby k dalšímu vzdělávání nebo zájmové činnosti.

(3) Balíčky podléhají kontrole zaměstnanců Vězeňské služby. Balíčky lze chovanci předat prostřednictvím zaměstnance Vězeňské služby, který provede jejich kontrolu, též při návštěvě. Chovanci se nepředají věci, které odporují účelu zabezpečovací detence, nebo které není dovoleno mít u sebe, zejména věci, kterými by mohl ohrozit život a zdraví vlastní nebo jiných osob. Nepředané věci se odešlou zpět odesílateli na náklady chovance, pokud ředitel ústavu nerozhodne jinak.

(4) Zakládá-li obsah balíčku nebo jeho nepředaná část důvodné podezření ze spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu, balíček nebo jeho nepředaná část se spolu s oznámením předá orgánu Policie České republiky nebo jinému příslušnému orgánu, a jde-li o

podezření ze spáchání trestného činu, příslušnému orgánu činnému v trestním řízení.

§ 15

Ochrana práv

(1) Osoby, které přicházejí do styku s chovanci, jsou povinny dbát na zachovávání práv, která chovanci mají ve výkonu zabezpečovací detence.

(2) Chovanec může k uplatnění svých práv a oprávněných zájmů podávat stížnosti a žádosti orgánům příslušným k jejich vyřízení; stížnost, případně žádost, musí být orgánu, jemuž je adresována, neprodleně odeslána. Ředitel ústavu určí okruh zaměstnanců Vězeňské služby pověřených přebíráním a odesíláním stížností a žádostí a jejich evidencí a vytvoří takové podmínky pro podávání stížností a žádostí chovanců, aby bylo vyloučeno, že s nimi budou zacházet jiné než oprávněné osoby.

(3) Zaměstnanci Vězeňské služby bez odkladu vyrozumí soudem ustanoveného opatrovníka, ředitele ústavu, státního zástupce, soudce, Veřejného ochránce práv nebo orgán, který provádí kontrolu ústavu, o žádosti chovance o rozmluvu a na jejich žádost nebo pokyn takovou rozmluvu v ústavu umožní.

(4) Chovanec má právo na poskytování právní pomoci obhájcem nebo advokátem oprávněným ho zastupovat.

(5) Ústav umožní zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu pověřeného zajišťováním sociálně-právní ochrany dětí při výkonu jeho oprávnění navštěvovat chovance mladšího 18 let a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby. Tyto návštěvy se nezapočítají do doby návštěv podle § 10 odst. 1.

§ 16

Omezení a zbavení některých práv

(1) Po dobu výkonu zabezpečovací detence jsou chovanci povinni podrobit se nezbytným omezením některých práv a svobod, jejichž výkon by byl v rozporu s účelem výkonu zabezpečovací detence, nebo která nemohou být vzhledem k jejímu výkonu uplatněna.

(2) Po dobu výkonu zabezpečovací detence nemohou chovanci vykonávat

- a) právo na stávku,
- b) práva související s jejich členstvím v politických stranách, politických hnutích a jiných sdruženích,
- c) právo podnikat nebo vykonávat jinou hospodářskou činnost,
- d) právo svobodné volby poskytovatele zdravotních služeb a zdravotnického zařízení,
- e) právo zakládat politické strany, politická hnutí a jiná sdružení,
- f) právo vykonávat volené a jiné veřejné funkce.

§ 17

Základní povinnosti chovanců

(1) Chovanec je povinen

- a) zachovávat ustanovení vnitřního řádu ústavu,
- b) plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby a odborných zaměstnanců,
- c) účastnit se programů, do nichž byl zařazen a plnit úkoly z nich vyplývající, zejména podrobovat se léčebnému detoxikačnímu programu, pokud byl do něj zařazen,
- d) šetrně zacházet se svěřenými věcmi a nepoškozovat cizí majetek,
- e) dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku,
- f) dodržovat pokyny a předpisy k ochraně bezpečnosti a zdraví, jakož i opatření a pokyny v oblasti požární ochrany, se kterými byl řádně seznámen.

(2) Chovanec je dále povinen

- a) podrobit se osobní prohlídce v zájmu zajišťování vnitřního pořádku v ústavu a vyloučení toho, aby u sebe měl věc, kterou by narušoval účel výkonu zabezpečovací detence; osobní prohlídku vykonává vždy osoba stejného pohlaví,
- b) umožnit zaměstnancům Vězeňské služby kontrolu svých osobních věcí,
- c) podrobit se preventivní periodické, mimořádné a výstupní lékařské prohlídce v rozsahu určeném lékařem, včetně nezbytných odborných a laboratorních vyšetření a očkování, a opatřením stanoveným orgány ochrany veřejného zdraví,
- d) strpět úkony, které souvisejí s jeho identifikací, a podrobit se úkonům nezbytným pro zpracování komplexní zprávy,
- e) oznámit neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby své onemocnění nebo zranění,
- f) oznámit neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení jeho bezpečnosti, bezpečnosti jiného chovance, jiné osoby nebo ústavu,
- g) podrobit se opatřením, která jsou nezbytná k zabránění zneužívání návykových látek v ústavu,
- h) dodržovat zásady hygieny,
- i) oznámit neprodleně ústavu skutečnost, že je poživitelem důchodu, výsluhového příspěvku, příspěvku za službu nebo má příjem podléhající dani z příjmu,
- j) odevzdat do úschovy ústavu věci, jejichž držení je v rozporu s účelem výkonu zabezpečovací detence,

k) uhradit náklady zdravotních služeb poskytnutých na jeho žádost v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána.

(3) Chovanec nesmí

a) vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví,

b) užívat léčiva bez indikace nebo souhlasu lékaře ústavu,

c) přechovávat a rozšiřovat tiskoviny nebo materiály

propagující národnostní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka, násilí a hrubost, jakož i tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby a použití návykových látek, jedů, výbušnin, zbraní a střeliva, nebo

jiných nebezpečných látek nebo předmětů,

d) hrát hry o peníze, věci, služby nebo o jiné úkony,

e) tetovat sebe nebo jinou osobu anebo nechat se tetovat,

f) úmyslně se poškozovat na zdraví,

g) bez souhlasu ředitele ústavu prodávat, směňovat a darovat věci, které má v držení v ústavu,

h) kouřit mimo vymezené prostory.

(4) Vůči chovanci, který neoprávněně odmítá plnit své povinnosti a k jeho nápravě nestačí výzva nebo napomenutí, může Vězeňská služba v nezbytném rozsahu užít prostředky povolené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, a to přiměřeně s přihlédnutím k osobě chovance a jeho rozumovým schopnostem.

§ 18

Odpovědnost za škodu

(1) Není-li dále stanoveno jinak, řídí se odpovědnost za škodu způsobenou během výkonu zabezpečovací detence a podmínky jejího uplatnění občanským zákoníkem.

(2) Chovanec, který v ústavu pracuje, odpovídá za škodu, kterou způsobil Vězeňské službě zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s plněním těchto úkolů, v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru.

(3) Za škodu způsobenou chovanci při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s plněním těchto úkolů odpovídá podle zvláštního právního předpisu Vězeňská

služba. Obdobně odpovídá chovanci Vězeňská služba za škodu vzniklou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, za škodu způsobenou na odložených věcech a při odvracení škody.

(4) Práce při úklidu, jiné obdobné práce potřebné k zajištění běžného provozu ústavu a pracovní terapie se z hlediska odpovědnosti za škodu nepovažují za plnění pracovních úkolů.

(5) Způsobil-li chovanec zaviněným porušením povinnosti stanovené tímto zákonem škodu na majetku státu, se kterým hospodář Vězeňská služba, a výše škody nepřevyšuje 10 000 Kč, rozhodne o povinnosti nahradit škodu ředitel ústavu. Proti rozhodnutí ředitele ústavu může chovanec do 3 dnů od jeho oznámení podat stížnost, o níž rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. Ředitel ústavu může na základě žádosti chovance prominout zčásti nebo zcela povinnost k náhradě škody, odůvodňující-li to sociální poměry chovance.

HLAVA III ZDRAVOTNÍ SLUŽBY A SOCIÁLNÍ PODMÍNKY

§ 19

Zdravotní služby

(1) Zdravotní služby v ústavu se zajišťují na základě smluvního vztahu s poskytovatelem zdravotních služeb nebo je poskytuje Vězeňská služba podle zvláštního právního předpisu²⁾.

(2) Chovanec má právo na zdravotní služby v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem⁴⁾ nebo tímto zákonem (§ 2 odst. 3) s přihlédnutím k omezením vyplývajícím z účelu zabezpečovací detence.

§ 20

Sociální podmínky

(1) Chovancům se poskytuje pravidelná strava za podmínek a v hodnotách, které odpovídají požadavku udržení zdraví a přihlížejí k jejich zdravotnímu stavu, věku a případně též obtížnosti vykonávané práce. V rozsahu, v jakém to umožňuje provoz ústavu, se přitom přihlíží k požadavkům jejich kulturních a náboženských tradic. Chovancům se poskytují rovněž základní prostředky osobní hygieny.

(2) Každý chovanec musí mít zabezpečeno lůžko, židli a prostor pro uložení osobních věcí.

(3) Oděv chovanců musí odpovídat povětrnostním podmínkám a musí dostatečně chránit jejich zdraví. Chovanec má právo používat vlastní oděv, prádlo a obuv za předpokladu, že splňují podmínky hygienické nezávadnosti a že má zajištěnu jejich výměnu na vlastní náklady. Bez splnění těchto podmínek musí používat ústavní oděv, prádlo a obuv. V takovém případě svůj vlastní oděv, své prádlo a obuv odevzdá do úschovy ústavu.

(4) Chovancům se zabezpečuje denně osmihodinová doba ke spánku v době nočního klidu, doba potřebná k osobní hygieně, úklidu a stravování, nejméně jednogodinová vycházka a přiměřené osobní volno.

(5) Chovanci poskytuje ústav sociální kapesné, pokud neměl v období jednoho kalendářního měsíce jiný příjem nebo jinou hotovost ve výši alespoň 100 Kč. Výše sociálního kapesného činí 100 Kč za období jednoho kalendářního měsíce.

(6) O přijetí chovance do zdravotnického zařízení poskytujícího ústavní péči vyrozumí ústav bez odkladu osobu určenou chovancem. Byl-li chovanci ustanoven soudem opatrovník, ústav ho rovněž o přijetí vyrozumí. Ústav vždy vyrozumí bez odkladu chovancem určenou osobu nebo osobu blízkou v případě, že dojde k úmrtí chovance.

§ 21

Sociální služby

Ústav umožní příslušným orgánům veřejné správy poskytovat chovancům sociální služby mající za cíl pomáhat jim při vytváření příznivých podmínek pro jejich budoucí samostatný život na svobodě.

§ 22

Vzdělávání chovanců

(1) Chovanci, u něhož jsou pro to předpoklady a dovoluje to jeho zdravotní stav, se umožní, aby získal základní vzdělání, případně i střední vzdělání, v příslušném vzdělávacím programu, anebo se zúčastnil dalších forem vzdělávání, které mu umožní získat nebo zvyšovat svoji kvalifikaci.

(2) Mladistvému chovanci, který neukončil úspěšně základní školní vzdělání, se vždy umožní, aby získal základní vzdělání v kurzu pro získání základního vzdělání. Ředitel ústavu na základě písemného vyjádření lékaře nebo psychologa rozhodne o zařazení mladistvého chovance do příslušného vzdělávacího programu.

HLAVA IV ZAMĚSTNÁVÁNÍ CHOVANCŮ

§ 23

Podmínky pro zaměstnávání chovanců

(1) Chovanci, který není zařazen do programu s pracovní terapií, lze na jeho žádost umožnit práci v ústavu.

(2) Chovanci může být nabídnuta pouze taková práce, kterou, s přihlédnutím k jeho zdravotní způsobilosti, může bezpečně vykonávat, a to výlučně v prostorách ústavu.

(3) Ústav zajišťuje odměňování chovanců za jimi vykonanou práci.

(4) Chovanci nesmějí pracovat s omamnými a psychotropními látkami nebo jedy anebo s jinými látkami, které mohou vyvolat zvýšené nebezpečí újmy na zdraví nebo škody na majetku.

(5) Pracovní podmínky chovanců se řídí zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru s omezeními vyplývajícími ze smyslu a účelu zabezpečovací detence.

(6) Do pracovní doby se nepočítá úklidová a další obdobná činnost potřebná k zajištění každodenního provozu ústavu, kterou provádějí zpravidla všichni chovanci. Tyto činnosti jsou chovanci povinni provádět bez nároku na pracovní odměnu a nesmějí být nařízeny na úkor doby nutné k odpočinku chovanců.

(7) Ústav vytváří chovancům podmínky pro rozšiřování jejich dovedností.

§ 24

Pracovní odměna

Odměňování chovanců za práci se řídí zvláštními právními předpisy upravujícími pracovní odměňování odsouzených osob zařazených do zaměstnání⁵⁾ ve výkonu trestu odnětí svobody.

HLAVA V

ZACHÁZENÍ S CHOVANCI

§ 25

Obecné ustanovení

(1) Zařazování chovanců do skupin provádí odborná komise jmenovaná ředitelem ústavu, složená především z odborných zaměstnanců ústavu. Členy odborné komise jsou nejméně dva lékaři, z toho jeden musí být psychiatr, a dále psycholog, speciální pedagog a právník. Při zařazování chovanců do skupin odborná komise přihlíží zejména k jejich pohlaví, věku, ke zhodnocení zdravotního stavu, charakteristice osobnosti a předchozí trestné činnosti.

(2) Okruh konkrétních činností ve skupinách podle odstavce 1 je stanoven v léčebných, psychologických, vzdělávacích, pedagogických, rehabilitačních a činnostních programech, kterých je chovanec povinen se zúčastnit. Při zařazování chovance do určitého programu odborná komise zjistí stanovisko chovance a přihlédně k němu. Je-li chovanec zařazen do programu obsahujícího poskytování zdravotní péče, je povinen se této zdravotní péči podrobit, s výjimkou výkonů, které lékař vzhledem k chovancově zdravotnímu stavu vyloučí. Léčebné programy se provádějí ve spolupráci s poskytovatelem zdravotních služeb.

(3) Program obsahuje konkrétně formulovaný cíl působení na chovance, metody zacházení s chovancem směřující k dosažení tohoto cíle a způsob a četnost hodnocení. Součástí programu je rovněž určení způsobu zaměstnávání chovance, jeho účasti na pracovní terapii, vzdělávání anebo jiné náhradní činnosti. Pokud u chovance přichází v úvahu více variant programu, lze mu umožnit výběr.

§ 26

Komplexní zpráva

(1) Komise složená z odborných zaměstnanců ústavu (dále jen „odborná komise“) zpracuje vždy po třech měsících výkonu zabezpečovací detence komplexní zprávu o stavu chovance obsahující vyhodnocení účinku dosavadních programů. S komplexní zprávou musí být chovanec prokazatelně seznámen.

(2) Odborná komise se vždy v komplexní zprávě zaměří na otázku prognózy dalšího

vývoje chovance z hlediska případné změny zabezpečovací detence na ochranné léčení.

(3) Ředitel ústavu ve spolupráci s odbornou komisí sleduje vývoj chování každého chovance, vyhodnocuje úspěšnost výkonu zabezpečovací detence a posuzuje podmínky pro navržení změny zabezpečovací detence na ochranné léčení, případně zda jsou splněny podmínky k propuštění chovance ze zabezpečovací detence.

(4) Shledá-li odborná komise na základě návrhu odborného zaměstnance, že pominuly důvody pro další trvání zabezpečovací detence, vypracuje o tom zvláštní podrobnou zprávu, kterou předloží řediteli ústavu s doporučením na propuštění chovance ze zabezpečovací detence, nebo na změnu zabezpečovací detence na ochranné léčení. Ředitel ústavu, pokud se s doporučením odborné komise ztotožní, podá neprodleně návrh na propuštění chovance ze zabezpečovací detence, nebo na změnu zabezpečovací detence na ochranné léčení okresnímu soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává, a vyrozumí o tom příslušného státního zástupce.

(5) Pokud se ředitel ústavu neztotožní s doporučením odborné komise, její zprávu spolu s vlastním stanoviskem neprodleně zašle okresnímu soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává.

HLAVA VI ODMĚNY, KÁZEŇSKÉ TRESTY A ZABRÁNÍ VĚCI

§ 27 **Odměny**

Chovanci, který svým chováním a jednáním projevuje odpovědný přístup k plnění stanovených povinností a spolupracuje při naplňování účelu výkonu zabezpečovací detence, lze udělit odměnu, kterou je

- a) pochvala,
- b) veřejná pochvala nebo veřejné poděkování,
- c) mimořádné zvýšení doby trvání návštěv v kalendářním měsíci nebo jiná osobní výhoda,
- d) věcná nebo peněžitá odměna až do výše 1 000 Kč.

§ 28 **Kázeňské přestupky**

(1) Kázeňským přestupkem je zaviněné porušení základních povinností chovance uvedených v § 17.

(2) Za kázeňský přestupek lze uložit kázeňský trest. Kázeňský trest lze uložit jen, jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázáno zaviněné jednání chovance. Před uložením kázeňského trestu musí být chovanci umožněno, aby se k věci vyjádřil.

(3) Kázeňskými tresty jsou

- a) napomenutí,
- b) veřejná důtka,
- c) odnětí osobní výhody udělené podle § 27 písm. c),
- d) odnětí možnosti účastnit se kulturní nebo společenské akce v ústavu,
- e) propadnutí věci.

(4) Kázeňský trest napomenutí nelze uložit vedle trestu veřejné důtky.

(5) Kázeňský trest se neuloží, jestliže samotným projednáním kázeňského přestupku s chovancem lze dosáhnout jeho nápravy.

(6) Kázeňský trest se neuloží, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba jednoho roku.

§ 29 **Propadnutí věci**

(1) Kázeňský trest propadnutí věci lze uložit, jde-li o věc,

- a) již bylo použito ke spáchání kázeňského přestupku,
- b) která byla určena ke spáchání kázeňského přestupku,
- c) kterou chovanec získal kázeňským přestupkem nebo jako odměnu za něj, nebo
- d) kterou chovanec nabyl za věc uvedenou pod písmenem c).

(2) Kázeňský trest propadnutí věci je možno uložit samostatně nebo s jiným kázeňským trestem, náleží-li věc pachateli kázeňského přestupku. Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

(3) Kázeňský trest propadnutí věci nelze uložit, pokud by vzhledem k vyšší hodnotě věci bylo vyslovení jejího propadnutí v nápadném nepoměru k povaze kázeňského přestupku.

§ 30 **Zabrání věci**

(1) Pokud nebylo rozhodnuto o propadnutí věci, lze rozhodnout o tom, že se taková věc zabírá,

- a) náleží-li pachateli, kterého nelze za kázeňský přestupek stíhat nebo kázeňsky potrestat, nebo
- b) vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku, pořádek v ústavu, případně jiný obdobný obecný zájem.

(2) Rozhodnutí o zabrání věci je třeba písemně oznámit chovanci, který se dopustil kázeňského přestupku, a osobě, které se přímo týká, pokud je známa. Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

§ 31

Kázeňská pravomoc

(1) Kázeňskou pravomoc nad chovanci vykonávají generální ředitel Vězeňské služby a ředitelé ústavů. Jiní zaměstnanci Vězeňské služby mohou kázeňskou pravomoc vykonávat, pokud k tomu byli zmocněni generálním ředitelem Vězeňské služby nebo s jeho souhlasem ředitelem ústavu.

(2) Generální ředitel Vězeňské služby rozhoduje v kázeňském řízení jen o stížnosti proti uložení kázeňského trestu.

(3) Chovanec má právo do 3 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podat proti němu stížnost. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení kázeňského trestu propadnutí věci.

(4) Proti rozhodnutí o zabrání věci má pachatel kázeňského přestupku a osoba, které se rozhodnutí o zabrání věci přímo týká, právo do 3 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí podat stížnost, která má odkladný účinek.

(5) O stížnosti rozhodne do 5 pracovních dnů ode dne jejího doručení ředitel ústavu nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. K rozhodnutí o stížnosti nelze zmocnit zaměstnance, který kázeňský trest uložil, nebo který rozhodl o zabrání věci. O stížnosti proti rozhodnutí ředitele ústavu rozhodne generální ředitel Vězeňské služby.

§ 32

Kázeňské vyřízení jiného protispolečenského jednání

(1) Uložení kázeňského trestu se vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu zabezpečovací detence.

(2) Uložení kázeňského trestu chovanci se nevylučuje jeho trestní stíhání, je-li skutek trestným činem.

§ 33

Oprávnění soudů a jiných orgánů

Při výkonu své pravomoci stanovené zvláštním právním předpisem a v souvislosti s konkrétním řízením jsou soudci, případně zaměstnanci soudu k tomu určení, a zaměstnanci orgánů veřejné moci oprávněni navštěvovat chovance v ústavu, mluvit s ním bez přítomnosti třetí osoby a nahlížet do jeho osobních spisů a dalších písemností, které souvisejí s výkonem zabezpečovací detence a jejichž znalost je nutná k vedení probíhajícího řízení.

HLAVA VII OPATŘENÍ K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI

§ 34

Obecné ustanovení

(1) Ústav zabezpečí vhodné podmínky pro výkon duchovní služby a pro činnost dalších orgánů a osob, které jsou za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem oprávněny vykonávat v ústavu své pravomoci a plnit své úkoly, tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost příchozích osob a nebylo narušeno plnění programů chovanců.

(2) Ředitel ústavu je povinen přijmout taková opatření, která zajistí bezpečnost chovanců i dalších osob přítomných v ústavu.

§ 35

Akutní krizové opatření

(1) Chovanec, který svým jednáním vážným způsobem bezprostředně ohrožuje sebe nebo jiného, může být na základě rozhodnutí odborného zaměstnance umístěn po nezbytně nutnou dobu do izolační místnosti s vybavením omezujícím možnost sebepoškození chovance.

(2) Izolační místnost musí mít

- a) plochu nejméně 6 m²,
- b) přirozené i umělé osvětlení,
- c) možnost přirozeného větrání,
- d) možnost vytápění,
- e) vybavení nezbytným připevněným nábytkem a lůžkovinami,
- f) oddělené sanitární zařízení.

(3) Po umístění do izolační místnosti musí být chovanec neprodleně podroben mimořádné lékařské prohlídce a v průběhu dalšího pobytu v izolační místnosti musí být jeho zdravotní stav zhodnocen nejméně jedenkrát za 24 hodin a posouzeno, zda je i nadále nutné užití akutního krizového opatření. Dále je nutné sledovat, zda chovanec není zdravotně poškozen. Během pobytu v izolační místnosti je chovanec podroben zvýšené péči odborných zaměstnanců s cílem jednak dosáhnout utlumení jeho agresivních nebo jiných nežádoucích projevů a celkového zklidnění a jednak odstranit příčiny, které způsobily jeho chování, aby se mohl vrátit do běžného režimu ústavu.

(4) Po dobu pobytu v izolační místnosti je chovanec trvale sledován zaměstnanci Vězeňské služby, a to i s využitím kamerového systému.

(5) O užití akutního krizového opatření musí být bez zbytečného odkladu vyrozuměn státní zástupce, který vykonává dozor nad výkonem zabezpečovací detence. Byl-li chovanci ustanoven soudem opatrovník, ústav zajistí jeho vyrozumění.

(6) O průběhu pobytu chovance v izolační místnosti je vedena dokumentace, v níž jsou zejména evidovány

- a) datum a přesný čas umístění chovance do izolační místnosti a jméno odborného zaměstnance, který o tom rozhodl,
- b) důvody umístění chovance v izolační místnosti,
- c) poznatky o projevech chovance významné z hlediska zdravotního, psychologického, případně i speciálně pedagogického,
- d) záznamy o poskytované péči odborného zaměstnance a o činnostech a zjištěních zaměstnanců pověřených sledováním stavu chovance,
- e) záznamy o návštěvách lékaře,
- f) záznam o ukončení pobytu chovance v izolační místnosti.

(7) V průběhu pobytu v izolační místnosti může odborný zaměstnanec rozhodnout, že chovanec bude v průběhu vycházky pod stálým dozorem zaměstnance Vězeňské služby, případně, že vycházka chovance se uskuteční ve vymezeném prostoru anebo odděleně od ostatních chovanců.

§ 36

Omezovací prostředky

(1) V nezbytně nutných případech lze k ochraně chovance a jiných osob použít omezovací prostředky.

(2) Omezovacími prostředky jsou

- a) pobyt na uzavřeném oddělení,
- b) umístění chovance v izolační místnosti, která splňuje podmínky uvedené v § 35 odst. 2,
- c) omezení chovance v pohybu prostřednictvím ochranných pásů,
- d) omezení chovance v pohybu prostřednictvím manuálního držení,
- e) akutní parenterální podávání psychofarmak, pokud se nejedná o léčbu na žádost chovance, či dlouhodobou léčbu psychiatrické poruchy.

§ 37

Podmínky pro použití omezovacích prostředků

(1) Omezovací prostředky lze použít, jen nelze-li použít jiných mírnějších prostředků. Použití omezovacích prostředků je přípustné pouze tehdy, když nelze nalézt odstranitelnou příčinu chování chovance, nebo v situacích, kdy je riziko vyplývající z jeho chování velmi vysoké.

(2) O použití omezovacích prostředků souvisejících se zdravotním stavem chovance rozhoduje lékař. V ostatních případech rozhoduje o jejich použití ředitel ústavu nebo jím pověřený zaměstnanec.

(3) O použití omezovacích prostředků se bez odkladu vyhotoví zápis, obsahující vždy jméno osoby, která o použití omezovacích prostředků rozhodla, druh omezovacích prostředků a důvod jejich použití, dobu, po kterou k použití omezovacích prostředků došlo a datum jejich použití, záznam o prováděných kontrolách a záznamy o zdravotním stavu, zejména z hlediska kontroly funkcí, které je nutné vzhledem k osobě chovance zvlášť sledovat.

(4) O použití omezovacích prostředků musí být bez zbytečného odkladu vyrozuměn státní zástupce, který vykonává dozor nad výkonem zabezpečovací detence. Byl-li chovanci ustanoven soudem opatrovník, ústav zajistí jeho vyrozumění.

(5) Chovanec, vůči němuž byly omezovací prostředky použity po delší dobu, musí být pravidelně kontrolován lékařem a musí být přijata taková opatření, která zabrání jeho případnému zranění, a to i s využitím kamerového systému. Dále je nutno zajistit, aby nedocházelo k jeho zdravotnímu poškození a aby měl možnost osobní hygieny.

(6) Omezovací prostředky lze použít v nezbytně nutném rozsahu a jen po dobu nezbytně nutnou a při každé prováděné kontrole musí být vždy vyhodnoceno, zda je nutné jejich další použití, anebo zda postačí použití jiných vhodných prostředků.

(7) Použití omezovacích prostředků nevylučuje možnost návštěv.

(8) O možnosti použití omezovacích prostředků jsou chovanci při přijetí do ústavu poučeni.

HLAVA VIII SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 38

Společná ustanovení o řízení

(1) Rozhodnutí vydané podle tohoto zákona se oznámí osobě, již se týká; v případě, že tento zákon proti takovému rozhodnutí připouští stížnost, doručí se takové osobě jeho písemné vyhotovení. Rozhodnutí podle § 8 odst. 3, § 9 odst. 1 a 2, § 10 odst. 3 a § 12 odst. 3 zaznamená osoba, která ho vydala, do osobní dokumentace chovance.

(2) Rozhodnutí se oznamuje buď vyhlášením rozhodnutí v přítomnosti toho, jehož se týká, anebo doručením písemného vyhotovení takového rozhodnutí.

(3) Stížnost proti rozhodnutí má odkladný účinek pouze tehdy, jestliže tak tento zákon výslovně stanoví.

(4) K rozhodování o žalobách proti rozhodnutím generálního ředitele Vězeňské služby je příslušný krajský soud, v jehož obvodu má sídlo ústav, ve kterém bylo napadené rozhodnutí vydáno.

(5) O stížnosti proti rozhodnutí odborného zaměstnance ústavu nebo zaměstnance

Vězeňské služby rozhodne do 30 dnů ode dne jejího doručení ředitel ústavu. O stížnosti proti rozhodnutí ředitele ústavu rozhodne do 30 dnů ode dne jejího doručení generální ředitel Vězeňské služby nebo jím zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 31 odst. 5).

§ 39

Evidence osob a povinná dokumentace

(1) Evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence obsahuje

- a) údaje převzaté z rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení oznámených Vězeňské službě,
- b) údaje umožňující určení totožnosti chovance,
- c) údaje o průběhu výkonu zabezpečovací detence, včetně údajů o přesném místě a době, kdy taková osoba vykonávala zabezpečovací detenci.

(2) Na zpracování osobních údajů v evidenci uvedené v odstavci 1 se užije zvláštní právní předpis⁶⁾ s tím, že

- a) ke zpracování osobních údajů v této evidenci není třeba souhlasu osoby, jíž se údaje týkají,
- b) Vězeňská služba nemá povinnost informovat osobu, jíž se údaje týkají, o obsahu své evidence,
- c) k předání osobních údajů z této evidence do jiných států, pokud se tak děje v rámci spolupráce v trestních věcech uskutečňované na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, není nutný předchozí souhlas Úřadu pro ochranu osobních údajů,
- d) osobní údaje se v evidenci uchovávají do doby, než osoba, jíž se takové údaje týkají, dovrší nebo by dovršila 80 let, nejméně však 10 let od změny výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení nebo od propuštění chovance ze zabezpečovací detence.

(3) Údaje z evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence Vězeňská služba poskytuje

- a) orgánům činným v trestním řízení,
- b) soudům a státním zastupitelstvím při výkonu jejich další působnosti,
- c) orgánům veřejné správy a Rejstříku trestů, pokud je potřebují pro svoji činnost,
- d) jiným osobám, pokud na poskytnutí údaje osvědčí právní zájem a jejímu poskytnutí nebrání zvláštní právní předpis.

(4) Ústav vede dokumentaci, která obsahuje

- a) vnitřní řád ústavu,

- b) plány programů a jejich vyhodnocení,
- c) komplexní zprávy k jednotlivým chovancům,
- d) návrhy a zprávy o chovancích podávané soudu a rozhodnutí soudu,
- e) osobní dokumentaci chovanců včetně udělených odměn a uložených kázeňských trestů,
- f) dokumentaci o umístění a průběhu pobytu chovance v izolační místnosti,
- g) dokumentaci o použití omezovacích prostředků,
- h) knihu úředních návštěv,
- i) knihu ostatních návštěv,
- j) evidenci uskutečněných telefonických hovorů,
- k) přehled o peněžních prostředcích, které má chovanec uloženy do úschovy v ústavu, a o jejich čerpání,
- l) závěrečné komplexní zprávy o průběhu zabezpečovací detence pro navazující ochranné léčení ve zdravotnickém zařízení s tím, že nesmí být dotčena ochrana citlivých dat.

(5) Součástí dokumentace vedené o chovanci je rovněž kopie zdravotnické dokumentace, kterou na žádost ústavu předá zdravotnické zařízení.

§ 40

Dozor nad výkonem zabezpečovací detence

(1) Dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu zabezpečovací detence vykonává krajské státní zastupitelství, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává.

(2) Při výkonu dozoru je státní zástupce oprávněn

- a) v kteroukoliv dobu navštěvovat místa, kde se provádí výkon zabezpečovací detence,
- b) nahlížet do dokladů a hovořit s chovanci bez přítomnosti jiných osob,
- c) prověřovat, zda příkazy a rozhodnutí Vězeňské služby v ústavu týkající se výkonu zabezpečovací detence odpovídají zákonům a jiným právním předpisům,
- d) žádat od zaměstnanců Vězeňské služby potřebná vysvětlení, předložení spisů, dokladů, příkazů a rozhodnutí týkajících se výkonu zabezpečovací detence,
- e) vydávat příkazy k zachovávání právních předpisů platných pro výkon zabezpečovací detence,
- f) nařídit, aby osoba, která je ve výkonu zabezpečovací detence držena nezákonně, byla ihned propuštěna.

(3) Vězeňská služba je povinna příkazy státního zástupce bez odkladu provést.

§ 41

Spolupráce s orgány veřejné správy

Po dobu výkonu zabezpečovací detence ústav vytváří předpoklady pro plynulý přechod chovance do samostatného způsobu života po propuštění z výkonu zabezpečovací detence nebo po převedení do ochranného léčení. Přitom spolupracuje s orgány poskytujícími sociální služby a s orgány sociálně právní ochrany dětí, zejména jim poskytuje včas potřebné informace a umožňuje jim průběžný kontakt s chovancem.

§ 42

Úhrada zdravotních služeb ve zvláštních případech

Zdravotní služby poskytnuté chovanci, který není pojištěncem podle zvláštního právního předpisu⁷⁾, hradí Vězeňská služba.

ČÁST DRUHÁ

zrušena

§ 43

zrušen

ČÁST TŘETÍ

Změna trestního řádu

§ 44

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 45/2005 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 239/2005 Sb., zákona č. 394/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 321/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 179/2007 Sb., zákona č. 345/2007 Sb. a nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 90/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 36 odst. 4 písm. f) se za slovo „uložení“ vkládají slova „nebo změně

zabezpečovací detence nebo“.

2. V § 142 odst. 2 se slova „o vazbě a o ochranném léčení“ nahrazují slovy „o vazbě, o ochranném léčení a o zabezpečovací detenci“.

3. V § 178 odst. 1 se za slova „ochranné léčení“ vkládají slova „nebo zabezpečovací detenci“.

4. V nadpisu nad § 239 se za slovo „léčení“ vkládají slova „ , zabezpečovací detence“.

5. § 239 zní:

§ 239

(1) Nejde-li o případ, kdy si soud rozhodnutí o ochranném léčení, o zabezpečovací detenci nebo o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty vyhradil podle § 230 odst. 2, může je uložit ve veřejném zasedání, jen navrhne-li to státní zástupce.

(2) Proti rozhodnutí o ochranném léčení, o zabezpečovací detenci a o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

6. V části třetí, hlavě dvacáté první nadpis oddílu pátého zní: „Výkon ochranného léčení a zabezpečovací detence“.

7. § 351a včetně nadpisu zní:

§ 351a

Změna ochranného léčení

(1) O změně způsobu výkonu ochranného léčení na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu je zdravotnické zařízení, ve kterém se ochranné léčení vykonává; tento soud rozhoduje na návrh zdravotnického zařízení nebo státního zástupce i o změně ústavního ochranného léčení na zabezpečovací detenci.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

8. § 353 včetně nadpisu zní:

§ 353

Propuštění z ochranného léčení a jeho ukončení

(1) Jakmile bylo dosaženo účelu ochranného léčení, podá zdravotnické zařízení, ve kterém je ochranné léčení vykonáváno, návrh na propuštění z ochranného léčení okresnímu soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává; návrh na ukončení ochranného léčení podle § 72 odst. 6 trestního zákona podá zdravotnické zařízení, jakmile zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout. Nebude-li ochranné léčení vykonáno tak, aby do dvou let od jeho započetí bylo rozhodnuto o propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty dvou let od počátku výkonu ochranného

léčení návrh na jeho prodloužení. V návrhu na propuštění z ochranného léčení, na jeho ukončení nebo v návrhu na prodloužení ochranného léčení zdravotnické zařízení popíše průběh a výsledky ochranného léčení a uvede důvody navrhovaného postupu včetně návrhu na případné uložení dohledu nad chováním osoby, na níž je vykonáváno ochranné léčení. O tom je třeba zdravotnické zařízení poučit.

(2) O propuštění z ochranného léčení, o jeho ukončení včetně případného uložení dohledu nebo o prodloužení ochranného léčení rozhodne na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

9. § 354 až 357 včetně nadpisů znějí:

§ 354

Nařízení výkonu zabezpečovací detence a její výkon

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat zabezpečovací detence, stalo vykonatelným, předseda senátu zašle příslušnému ústavu pro výkon zabezpečovací detence, v němž má být zabezpečovací detence vykonána, nařízení výkonu zabezpečovací detence a současně vyzve osobu, které byla zabezpečovací detence uložena, je-li na svobodě, aby výkon zabezpečovací detence nastoupila. Stal-li se výrok o uložení zabezpečovací detence, která nebyla uložena vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, vykonatelným rozhodnutím odvolacího soudu, nařídí výkon zabezpečovací detence u obviněného, který je ve vazbě, předseda senátu odvolacího soudu ihned při vyhlášení rozhodnutí. O nařízení výkonu zabezpečovací detence vždy vyrozumí okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém bude zabezpečovací detence vykonávána.

(2) Je-li osoba, které byla uložena zabezpečovací detence, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, nebo je-li obava, že taková osoba, která je na svobodě, uprchne, anebo je-li zde jiný důležitý důvod, zařídí předseda senátu bezodkladně její dodání do ústavu pro výkon zabezpečovací detence; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí, která však nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1.

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru v činné službě, požádá předseda senátu příslušného velitele nebo nadřízeného, aby zařídil jeho dopravení do ústavu pro výkon zabezpečovací detence.

(4) Předseda senátu požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby oznámil soudu, který zabezpečovací detenci uložil, kdy bylo s výkonem zabezpečovací detence započato. Zároveň požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby okresnímu soudu, v jehož obvodě se zabezpečovací detence vykonává, podal neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání zabezpečovací detence.

(5) K nařízení výkonu zabezpečovací detence předseda senátu připojí pro potřeby ústavu pro výkon zabezpečovací detence znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu osoby, které byla uložena zabezpečovací detence, pokud v průběhu trestního řízení byly opatřeny, a žádost, aby byla podávána

okresnímu soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává, v jím stanovených lhůtách, zpráva o průběhu a výsledcích výkonu zabezpečovací detence, se zaměřením na hlediska uvedená v § 72a odst. 4 trestního zákona.

§ 355

Změna výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení

O změně výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém se zabezpečovací detence vykonává; proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 356

Upuštění od výkonu zabezpečovací detence

O upuštění od výkonu zabezpečovací detence před jejím započítím rozhodne soud, který zabezpečovací detenci uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo osoby, které byla zabezpečovací detence uložena, anebo i bez takového návrhu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 357

Trvání zabezpečovací detence a propuštění ze zabezpečovací detence

(1) Okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém se zabezpečovací detence vykonává, na podkladě vyžádaných zpráv sleduje výkon zabezpečovací detence a nejméně jednou za 12 měsíců od započetí výkonu zabezpečovací detence nebo od předchozího rozhodnutí o jejím trvání přezkoumá, zda důvody pro její další pokračování trvají.

(2) O dalším trvání zabezpečovací detence nebo o propuštění ze zabezpečovací detence rozhodne na návrh ústavu pro výkon zabezpečovací detence, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává zabezpečovací detence, anebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o soudnictví ve věcech mládeže

§ 45

V zákoně č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 253/2006 Sb. a zákona č. 345/2007 Sb., § 21 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 8 až 10 zní:

§ 21

Druhy ochranných opatření

(1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení⁸⁾, zabezpečovací detence^{8a)}, zabránění

věci nebo jiné majetkové hodnoty⁹⁾ a ochranná výchova. Jejich účelem je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého a chránit společnost před pácháním provinění mladistvými.

(2) Ochrannou výchovu lze uložit pouze podle tohoto zákona, ostatní ochranná opatření se ukládají podle trestního zákona¹⁰⁾.

8) § 72 trestního zákona.

8a) § 72a trestního zákona.

9) § 73 trestního zákona.

10) § 72 až 73 trestního zákona.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky

§ 46

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 293/1993 Sb., zákona č. 169/1999 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 460/2000 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., č. 413/2005 Sb., zákona č. 267/2006 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se za slova „výkon vazby“ vkládají slova „ , výkon zabezpečovací detence“.

2. V § 1 odstavec 4 zní:

„(4) Organizačními jednotkami Vězeňské služby jsou generální ředitelství, vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence a Institut vzdělávání. Generální ředitelství zabezpečuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek, které metodicky řídí a kontroluje. V čele vazebních věznic, věznic, ústavů pro výkon zabezpečovací detence a Institutu vzdělávání jsou ředitelé, které jmenuje a odvolává generální ředitel.“.

3. V § 2 odst. 1 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) spravuje a střeží ústavy pro výkon zabezpečovací detence,“.

Dosavadní písmena b) až l) se označují jako písmena c) až m).

4. V § 2 odst. 1 se v písmenu c) za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

5. V § 2 odst. 1 se v písmenu g) za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

6. V § 2 odst. 1 se v písmenu i) za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

7. V § 2 odst. 1 písmeno l) zní:

„l) poskytuje zdravotní péči ve svých zdravotnických zařízeních osobám ve výkonu vazby, osobám ve výkonu zabezpečovací detence a osobám ve výkonu trestu odnětí svobody, příslušníkům a občanským zaměstnancům Vězeňské služby; v případě potřeby zabezpečuje specializovanou zdravotní péči v mimovězeňských zdravotnických zařízeních,“.

8. V § 2 odst. 1 se v písmenu m) za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

9. V § 3 odst. 2 se za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“ a za slova „vazební věznice, věznice,“ se vkládají slova „ústavy pro výkon zabezpečovací detence“.

10. V § 3 odst. 3 se za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

11. V § 3 odst. 5 se za slova „v místech výkonu vazby“ vkládají slova „ , výkonu zabezpečovací detence“.

12. Na konci textu § 4b se doplňují slova „a s chovanci ve výkonu zabezpečovací detence“.

13. V § 6 odst. 1 se za slova „s osobami“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“ a za slova „k naplňování účelu“ se vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

14. V § 7 odst. 1 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) páchá-li osoba ve výkonu zabezpečovací detence trestný čin, popřípadě je-li důvodné podezření z jeho páchání,“.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena c) a d).

15. V § 7 odst. 1 se v písmenu c) za slovo „osoba“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“ a za slovo „účel“ se vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

16. V § 7 odst. 1 písm. d) se za slovo „vazby“ vkládají slova „ , zabezpečovací detence“.

17. V § 7 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Příslušník, který plní úkoly vězeňské stráže, je povinen i v době mimo službu v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími právními předpisy provést služební zákrok nebo jiná potřebná opatření, páchá-li osoba ve výkonu zabezpečovací detence trestný čin, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek.“.

18. V § 8 odst. 2 se za slovo „vazby“ vkládají slova „ , zabezpečovací detence“.

19. V § 10 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Vysvětlení je příslušník také oprávněn požadovat od osob ve výkonu zabezpečovací detence, které mohou přispět k

objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu spáchaného pachatelem během výkonu zabezpečovací detence, jakož i pro vypátrání osoby prchající z výkonu zabezpečovací detence. Osoba podávající vysvětlení má právo na právní pomoc advokáta.“.

20. V § 11 odst. 1 se za slova „u osoby“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

21. V § 12 odst. 1 se za slovo „osobě“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

22. V § 12 odst. 2 se za slovo „účel“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“ a za slovo „vykonává“ se vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

23. V § 13 odst. 1 se za slova „mohla narušit výkon“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“ a za slova „mohly narušit výkon“ se vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

24. V § 13 odst. 2 se v písmenu a) za slova „naruší výkon“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

25. V § 13 odst. 2 se v písmenu b) za slova „narušuje výkon“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

26. V § 15 se za slova „prchající z“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

27. V § 16b odst. 2 se za slova „v objektech“ vkládají slova „ústavů pro výkon zabezpečovací detence,“ a za slovo „osob“ se vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

28. V § 16c se ve větě první za slova „s účelem“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“ a za slova „zejména osob“ se vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

29. V § 16c se ve větě druhé za slovo „osobou“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

30. V § 17 odst. 1 se za slovo „účel“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

31. V § 17 odst. 4 se za slova „osoby ve“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

32. V § 18 odst. 1 písm. c) se za slovo „osoby“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

33. V nadpisu hlavy páté se za slovo „osob“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

34. V § 23a odstavec 1 zní:

„(1) Evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence, vazby a výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky obsahuje

- a) údaje převzaté z rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení oznámených Vězeňské službě,
- b) údaje umožňující určení totožnosti každé osoby ve výkonu zabezpečovací detence a uvězněné osoby,
- c) údaje o průběhu výkonu zabezpečovací detence, vazby nebo trestu odnětí svobody včetně údajů o přesném místě a době, kdy taková osoba vykonávala zabezpečovací detenci, vazbu nebo trest odnětí svobody, přehledu o udělených odměnách a uložených kázeňských trestech a údajů o výsledcích zdravotních prohlídek.“.

35. V § 23a odst. 2 větě první se číslo „2“ nahrazuje číslem „1“ a v písmenu d) se za slova „takové osoby z“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence“,.

36. V § 23a odst. 3 větě první se za slova „z evidence osob“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence“,.

37. V § 24 odst. 2 se za slova „V případě, že“ vkládají slova „v ústavu pro výkon zabezpečovací detence“,.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o státním zastupitelství

§ 47

V § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb. a zákona č. 310/2002 Sb., se za slova „ochranné léčení,“ vkládají slova „zabezpečovací detence“,.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o Veřejném ochránci práv

§ 48

Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 381/2005 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 2 se za slova „ochranné léčení,“ vkládají slova „zabezpečovací detence“,.

2. V § 1 odst. 4 písm. a) se slova „anebo ochranné léčení“ nahrazují slovy „ , ochranné léčení anebo zabezpečovací detence“,.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o občanských průkazech

§ 49

V § 8 odst. 3 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění zákona č.

320/2002 Sb. a zákona č. 559/2004 Sb., se za slova „odnětí svobody,“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

ČÁST DEVÁTÁ **zrušena**

§ 50 **zrušen**

ČÁST DESÁTÁ **Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění**

§ 51

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 167/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 459/2000 Sb., zákona č. 176/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 455/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 123/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 47/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 117/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 340/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 57/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 296/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 7 odst. 1 písm. i) se slovo „vazbě“ nahrazuje slovy „výkonu zabezpečovací detence nebo vazby“.

2. V 8.2.m§ 8 odst. 2 písm. m) se za slova „ve výkonu“ vkládají slova „ochranného opatření zabezpečovací detence a“.

3. V § 11 odst. 4 se slovo „vazbě“ nahrazuje slovy „výkonu zabezpečovací detence nebo vazby“.

4. V § 16a odst. 2 se na konci písmene b) doplňují slova „nebo při výkonu zabezpečovací detence“.

ČÁST JEDENÁCTÁ **Změna občanského soudního řádu**

§ 52

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb.,

zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 135/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 233/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb. a zákona č. 296/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 46a odst. 2 se za slovo „výkon“ vkládají slova „zabezpečovací detence“,

2. § 373 zní:

§ 373

Ministerstvo upraví vyhláškou výkon rozhodnutí srážkami z pracovní odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, ve vazbě nebo ve výkonu zabezpečovací detence, jakož i chovanců v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.“

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna zákona o církvích a náboženských společnostech

§ 53

V § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), se za slovo „svobody“, vkládají slova „zabezpečovací detence“,

ČÁST TŘINÁCTÁ

Změna zákona o zaměstnanosti

§ 54

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 202/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 382/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 495/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 25 odst. 2 písm. d) se za slovo „svobody“ vkládají slova „ , vykonává ochranné opatření zabezpečovací detenci“.

2. V § 29 písm. c) se za slovo „svobody,“ vkládají slova „nástupu výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence,“.

3. V § 33 odst. 1 písm. h) se za slovo „svobody“ vkládají slova „nebo po propuštění z výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence“.

ČÁST ČTRNÁCTÁ
Změna zákona o životním a existenčním minimu

§ 55

V § 4 odst. 8 zákona č. 110/2006 Sb., o existenčním a životním minimu, se za slovo „vazbě“ vkládají slova „ , ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence“.

ČÁST PATNÁCTÁ
Změna zákona o státní sociální podpoře

§ 56

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., zákona č. 132/1997 Sb., zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 158/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 125/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 315/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 204/2005 Sb., zákona č. 218/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 110/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 7 odstavec 10 zní:

„(10) Osoba, která je ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence nebo je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, se nepovažuje za osobu společně posuzovanou po uplynutí prvního kalendářního měsíce trvání ochranného opatření zabezpečovací detence nebo vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty sčítají.“.

2. V § 54 odst. 4 věty první a druhá znějí: „Je-li oprávněná osoba ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, zaniká jí nárok na dávku ode dne následujícího po uplynutí prvního kalendářního měsíce vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty sčítají.“.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ **Změna zákona o pobytu cizinců**

§ 57

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 18 písm. d) bodu 1 se slova „ve výkonu vazby“ nahrazují slovy „ve výkonu zabezpečovací detence, vazby“.

2. V § 95 se za slova „je ve výkonu“ vkládají slova „zabezpečovací detence“.

3. V § 103 písm. a) se za slovo „propuštění“ vkládají slova „ze zabezpečovací detence“.

4. V § 105 se do nadpisu za slovo „soudu,“ vkládají slova „ústavu pro výkon zabezpečovací detence“.

5. V § 105 odst. 2 se na začátek věty vkládají slova „Ústav pro výkon zabezpečovací detence“, za slova „podle sídla“ se vkládají slova „ústavu pro výkon zabezpečovací detence“, a za slova „propuštění cizince“ se vkládají slova „ze zabezpečovací detence“.

ČÁST SEDMNÁCTÁ **Změna zákona o azylu**

§ 58

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 519/2002 Sb., zákona č. 222/2003

Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 57/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 343/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 3a písm. b) se za slovo „vykonává“ vkládají slova „zabezpečovací detenci“.
2. V § 3c odst. 1 písm. c) se za slovo „výkonu“ vkládají slova „zabezpečovací detence“.
3. V § 4a odst. 1 se slova „výkonu vazby“ nahrazují slovy „výkonu zabezpečovací detence, vazby“.
4. V § 57 odst. 2 se za slovo „době“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence“.

ČÁST OSMNÁCTÁ **Změna zákona o přestupcích**

§ 59

V § 10 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 6/2002 Sb., se na konci textu písmene b) doplňují slova „nebo zabezpečovací detence“.

ČÁST DEVATENÁCTÁ **Změna zákona o sociálních službách**

§ 60

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb. a zákona č. 261/2007 Sb., se mění takto: 1. V § 14a odst. 1 se slova „výkonu vazby“ nahrazují slovy „výkonu zabezpečovací detence, vazby“. 2. V § 21a se za slova „odnětí svobody“ vkládají slova „nebo k výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence“.

ČÁST DVACÁTÁ **Změna transplantčního zákona**

§ 61

V § 3 odst. 3 písm. b) zákona č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon), se za slova „vazbě nebo“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence nebo“.

ČÁST DVACÁTÁ PRVNÍ **PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

§ 62

Přechodné ustanovení k části třetí

Výkon dosud nevykonaného ochranného léčení, které bylo uloženo před nabytím

účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

§ 63
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2009.

Vlček v. r.
Klaus v. r.
Topolánek v. r.

-
- 1) § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
2) Zákon č. 555/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
3) Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.
4) Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).
5) § 33 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Nařízení vlády č. 365/1999 Sb., o výši a podmínkách odměňování odsouzených osob zařazených do zaměstnání ve výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů.
6) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
7) Zákon č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

II/12

Zákon č. 310/2006 Sb. o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky a o změně některých dalších zákonů (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem)

Obsah

- ČÁST PRVNÍ** - NAKLÁDÁNÍ S VĚCMI URČENÝMI K OBRANNÝM A BEZPEČNOSTNÍM ÚČELŮM (§ 1 - § 21)
ČÁST TŘETÍ - Změna zákona o zbraních (§ 23)
ČÁST ČTVRTÁ - Změna zákona o spotřebních daních (§ 24)
ČÁST PÁTÁ - Změna zákona o povinném značení lihu (§ 25)
ČÁST ŠESTÁ - Změna zákona o vysokých školách (§ 26)
ČÁST SEDMÁ - Změna zákona o elektronických komunikacích (§ 27)
Přechodná ustanovení
Přílohy

310/2006 Sb.
ZÁKON
ze dne 23. května 2006

**o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky a o změně některých dalších zákonů
(zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem)**

Změna: 296/2007 Sb.

Změna: 274/2008 Sb.

Změna: 156/2009 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 281/2009 Sb.

Změna: 420/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

**ČÁST PRVNÍ
NAKLÁDÁNÍ S VĚCMI URČENÝMI K OBRANNÝM A BEZPEČNOSTNÍM
ÚČELŮM**

**HLAVA I
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ**

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje nakládání s věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům a výkon státní správy v této oblasti, pokud zvláštní zákon nebo mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu České republiky, nestanoví jinak¹).

(2) Nakládáním podle odstavce 1 se rozumí nabývání vlastnictví, držení, nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, úprava, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení věcí, jejichž druhy jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu (dále jen "bezpečnostní materiál"). Výčet těchto věcí stanoví Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhláškou.

(3) Tento zákon se nevztahuje na

a) vývoz a dovoz vojenského materiálu podle zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem²),

b) věci určené k obranným a bezpečnostním účelům, které jsou nabývány do vlastnictví státu a drženy ve výzbroji ozbrojených sil České republiky³), bezpečnostních sborů⁴) nebo jsou uloženy ve státních hmotných rezervách,

c) věci určené k obranným a bezpečnostním účelům, které jsou ve vlastnictví státu a se kterými jsou příslušné hospodařit nebo je mají v držení Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva⁵) nebo právnické osoby nebo organizační složky státu založené anebo zřízené Ministerstvem obrany, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem financí nebo Ministerstvem spravedlnosti, a to jen v rozsahu jejich hlavního předmětu podnikání nebo hlavního předmětu činnosti,

d) věci určené k obranným a bezpečnostním účelům, které jsou nabývány do vlastnictví obcí a které jsou určeny pro provádění záchranných prací při živelních pohromách a jiných

mimořádných událostech a k ochraně obyvatelstva,

e) věci určené k obranným a bezpečnostním účelům, které jsou Ministerstvem obrany, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem financí nebo Bezpečnostní informační službou určeny ke sbírkovým nebo výzkumně vývojovým účelům,

f) věci určené k obranným a bezpečnostním účelům, které jsou kulturními památkami, součástí souboru prohlášeného za kulturní památku nebo sbírkovými předměty a které jsou ve vlastnictví státu, krajů nebo obcí.

HLAVA II PODMÍNKY NAKLÁDÁNÍ S BEZPEČNOSTNÍM MATERIÁLEM

§ 2

Nakládání s bezpečnostním materiálem

(1) Nakládání s bezpečnostním materiálem při podnikatelské činnosti⁶⁾ fyzických nebo právnických osob podléhá povolení (koncesi) a evidenci podle tohoto zákona.

(2) Nakládání s bezpečnostním materiálem při jiné než podnikatelské činnosti fyzických nebo právnických osob podléhá registraci a evidenci podle tohoto zákona.

Nakládání s bezpečnostním materiálem při podnikatelské činnosti

§ 3

Povolení k provozování podnikatelské činnosti

(1) K nakládání s bezpečnostním materiálem v rámci podnikatelské činnosti je oprávněn pouze držitel koncese podle živnostenského zákona⁷⁾. Ustanovení § 69a živnostenského zákona platí obdobně.

(2) Živnostenský úřad vydá koncesi na základě stanoviska krajského ředitelství Policie České republiky (dále jen „policie“), příslušného podle místa trvalého pobytu fyzické osoby, popřípadě místa podnikání, jde-li o občana členského státu Evropské unie, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo umístění organizační složky podniku takové zahraniční fyzické osoby, nebo podle sídla právnické osoby, popřípadě podle sídla (umístění) organizační složky podniku zahraniční právnické osoby (dále jen „příslušný útvar policie“). Příslušný útvar policie posuzuje, zda fyzická nebo právnická osoba, která žádá o koncesi, splňuje podmínky způsobilosti podle § 4 a zda její provozovna je z hlediska bezpečnosti způsobilá k provozování příslušné živnosti.

(3) Živnostenský úřad v souladu s ustanoveními živnostenského zákona⁸⁾ informuje do 7 dnů příslušný útvar policie o výsledku řízení o vydání koncese a dalších případných změnách po jejím vydání.

§ 4

Způsobilost fyzické a právnické osoby

(1) Za způsobilou se podle tohoto zákona považuje fyzická osoba starší 21 let, která je způsobilá k právním úkonům, bezúhonná a spolehlivá.

(2) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje fyzická osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný

a) úmyslně, nebo

b) z nedbalosti, pokud byl spáchán v souvislosti s nakládáním s bezpečnostním materiálem, střelnými zbraněmi, střelivem nebo výbušninami, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena9).

(3) Za spolehlivou se pro účely tohoto zákona nepovažuje fyzická osoba,

a) jejíž trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno, a dosud neuplynula zkušební doba nebo lhůta, po jejímž uplynutí má být rozhodnuto, zda se osvědčila, nebo

b) která byla v posledních 3 letech pravomocně uznána vinnou z přestupku

1. na úseku zbraní a střeliva,
2. na úseku používání výbušnin,
3. na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,
4. na úseku obrany České republiky,
5. proti veřejnému pořádku,
6. proti občanskému soužití,
7. proti majetku, nebo
8. uvedeného v § 17.

(4) Za způsobilou se podle tohoto zákona považuje právnická osoba, která je bezúhonná a spolehlivá.

(5) Právnická osoba se považuje podle tohoto zákona za způsobilou, jestliže její statutární orgán či členové jejího statutárního orgánu, členové dozorčí rady, prokurista, odpovědný zástupce, je-li ustanoven, a vedoucí její organizační složky splňují podmínky uvedené v odstavcích 1 až 3.

(6) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje právnická osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný

a) úmyslně, nebo

b) z nedbalosti, pokud byl spáchán v souvislosti s nakládáním s bezpečnostním materiálem, střelnými zbraněmi, střelivem nebo výbušninami, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena9).

(7) Za spolehlivou se pro účely tohoto zákona nepovažuje právnická osoba, jejíž trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno a dosud neuplynula zkušební doba nebo lhůta, po jejímž uplynutí má být rozhodnuto, zda se osvědčila. Za spolehlivou se pro účely tohoto zákona nepovažuje též právnická osoba, která byla v posledních 3 letech pravomocně uznána vinnou ze spáchání správního deliktu uvedeného v § 16.

(8) Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Příslušný útvar policie si vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu^{9a}). Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 5

Práva a povinnosti držitele koncese

(1) Držitel koncese k nakládání s bezpečnostním materiálem podle tohoto zákona je povinen

- a) zabezpečit, aby s bezpečnostním materiálem nakládaly pouze fyzické osoby, které jsou k držiteli koncese v pracovním, členském nebo obdobném poměru a splňují podmínky bezúhonnosti podle živnostenského zákona¹⁰),
- b) zabezpečit bezpečnostní materiál, který vlastní nebo drží, proti odcizení nebo zneužití třetí osobou; způsob zabezpečení musí odpovídat povaze bezpečnostního materiálu tak, aby nedocházelo k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí,
- c) v případě ztráty nebo odcizení bezpečnostního materiálu tuto skutečnost bez zbytečného odkladu oznámit příslušnému útvaru policie,
- d) poskytovat bezpečnostní materiál k užívání nebo převést vlastnické právo k bezpečnostnímu materiálu jen na takovou osobu, která je držitelem koncese podle tohoto zákona nebo povolení podle zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem²), anebo držitelem potvrzení o registraci podle § 7 odst. 4 u příslušného útvaru policie,
- e) na výzvu příslušného útvaru policie předložit oprávnění k podnikání a bezpečnostní materiál včetně příslušných dokladů ke kontrole,
- f) u skupin bezpečnostního materiálu podle § 13 odst. 2 písm. a) předložit oprávnění k podnikání a bezpečnostní materiál včetně příslušných dokladů ke kontrole též Ministerstvu obrany nebo zahraničním inspekčním týmům v doprovodu zaměstnance Ministerstva obrany; za tím účelem je povinen umožnit vstup do objektu nebo provozoven a provedení kontroly,
- g) vést evidenci o bezpečnostním materiálu podle § 9 (dále jen "evidence"), který má ve vlastnictví nebo držení, a zpřístupnit tuto evidenci orgánu dozoru; současně je povinen zabezpečit údaje obsažené v evidenci před zneužitím třetími osobami,
- h) provozovat svou podnikatelskou činnost pouze v provozovně schválené podle § 3 odst. 2,
- i) v případě zániku živnostenského oprávnění nebo pozastavení nebo přerušení provozování živnosti na dobu delší než 2 měsíce předat do 30 dnů ode dne pozastavení nebo přerušení provozování živnosti bezpečnostní materiál, který vlastní nebo drží, do držení osoby oprávněné nakládat s bezpečnostním materiálem, nebo převést vlastnictví k bezpečnostnímu materiálu na osobu oprávněnou nakládat s bezpečnostním materiálem, nebo zajistit zničení tohoto bezpečnostního materiálu.

(2) Za citlivou činnost podle zvláštního právního předpisu^{10a}) se považuje

a) nakládání s bezpečnostním materiálem skupin 1, 5, 6 nebo 10 uvedených v příloze k tomuto zákonu nebo s radiolokačními pasivními sledovacími systémy fyzickou osobou při podnikatelské činnosti,

b) výkon funkce odpovědného zástupce fyzické osoby při činnosti podle písmene a),

c) výkon funkce člena statutárního orgánu, člena dozorčí rady, prokuristy, odpovědného zástupce, je-li ustanoven, právnické osoby, která nakládá s bezpečnostním materiálem skupin 1, 5, 6 nebo 10 uvedených v příloze k tomuto zákonu nebo s radiolokačními pasivními sledovacími systémy.

(3) Nakládat s bezpečnostním materiálem skupin 1, 5, 6 nebo 10 uvedených v příloze k tomuto zákonu nebo s radiolokačními pasivními sledovacími systémy je držitel koncese oprávněn pouze za podmínky, že

a) je držitelem platného dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo platného osvědčení fyzické osoby podle zvláštního právního předpisu¹¹), jedná-li se o fyzickou osobu; to platí i pro odpovědného zástupce, je-li ustanoven,

b) členové statutárního orgánu, dozorčí rady, prokuristé a odpovědný zástupce jsou držiteli platného dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo platného osvědčení fyzické osoby podle zvláštního právního předpisu¹¹), jedná-li se o právnickou osobu.

Nakládání s bezpečnostním materiálem mimo podnikatelskou činnost

§ 6

Podmínky nakládání s bezpečnostním materiálem

(1) Fyzická nebo právnická osoba může nakládat s bezpečnostním materiálem v rámci jiné než podnikatelské činnosti jen za předpokladu, že je zaregistrována u příslušného útvaru policie a je jí vydáno potvrzení o registraci.

(2) U bezpečnostního materiálu uvedeného v příloze k tomuto zákonu ve skupině 4 příslušný útvar policie neprodleně oznámí Ministerstvu obrany registraci nebo zrušení registrace fyzické nebo právnické osoby.

§ 7

Registrace

(1) Fyzickou nebo právnickou osobu uvedenou v § 6 odst. 1, která splňuje podmínky stanovené v § 4, zaregistruje příslušný útvar policie na základě její žádosti.

(2) Žádost musí obsahovat jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné příjmení, datum a místo narození a místo pobytu fyzické osoby (dále jen "osobní údaje"), anebo název nebo obchodní firmu, právní formu, sídlo a identifikační číslo osoby právnické osoby a osobní údaje osoby, která je jejím statutárním orgánem nebo členem jejího statutárního orgánu, případně prokuristou, a dále osobní údaje odpovědného zástupce, je-li ustanoven (dále jen "údaje identifikující právnickou osobu"), a skupinu bezpečnostního materiálu, se kterým hodlá nakládat.

(3) K žádosti je žadatel povinen připojit výpis z evidence Rejstříku trestů¹²). Pokud se žadatel o registraci v posledních 10 letech před podáním žádosti nepřetržitě zdržoval více než 6 měsíců mimo území České republiky, je povinen předložit též doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů ze státu, ve kterém se zdržoval, s překladem do českého jazyka, vyhotoveným tlumočníkem zapsaným v seznamu znalců a tlumočníků; nemůže-li takový doklad předložit, protože jej tento stát nevydává, předloží čestné prohlášení, ve kterém uvede, že v cizině nebyl pravomocně odsouzen za trestný čin, pro který nemůže být považován za bezúhonného podle § 4 odst. 2 a 6, nebo pravomocně uznán vinným z přestupku nebo správního deliktu, pro který nemůže být považován za spolehlivého podle § 4 odst. 3 a 7.

(4) Splní-li žadatel podmínky uvedené v odstavcích 1 až 3 a v § 4, vydá příslušný útvar policie žadateli potvrzení o registraci. Potvrzení o registraci má povahu dokladu¹³).

(5) Příslušný útvar policie rozhodne o zrušení registrace, jestliže zjistí, že fyzická nebo právnická osoba

a) přestala splňovat podmínky stanovené v § 4, nebo

b) porušila povinnosti uvedené v § 8 odst. 2.

(6) Příslušný útvar policie rovněž rozhodne o zrušení registrace, jestliže o to fyzická nebo právnická osoba požádá.

§ 8

Práva a povinnosti osob při nakládání s bezpečnostním materiálem mimo podnikatelskou činnost

(1) Fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno potvrzení o registraci podle § 7 odst. 4 (dále jen "oprávněná osoba"), je oprávněna nabývat do vlastnictví, držet, užívat a mimo podnikatelskou činnost kupovat, prodávat, opravovat, upravovat a půjčovat bezpečnostní materiál, s výjimkou bezpečnostního materiálu skupin 1, 5, 6 a 10 uvedených v příloze k tomuto zákonu a radiolokačních pasivních sledovacích systémů.

(2) Oprávněná osoba je povinna

a) zabezpečit bezpečnostní materiál, který vlastní nebo drží, proti odcizení nebo zneužití třetí osobou; způsob zabezpečení musí odpovídat povaze bezpečnostního materiálu tak, aby nedocházelo k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí,

b) v případě ztráty nebo odcizení bezpečnostního materiálu tuto skutečnost bez zbytečného odkladu oznámit příslušnému útvaru policie,

c) poskytovat bezpečnostní materiál k užívání nebo převést vlastnické právo k bezpečnostnímu materiálu jen na takovou osobu, která je držitelem koncese podle tohoto zákona nebo povolení podle zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem²), anebo držitelem potvrzení o registraci u příslušného útvaru policie,

d) na výzvu příslušného útvaru policie předložit potvrzení o registraci podle § 7 odst. 4 a bezpečnostní materiál včetně příslušných dokladů ke kontrole,

e) u bezpečnostního materiálu uvedeného v příloze k tomuto zákonu ve skupině 4 předložit bezpečnostní materiál včetně příslušných dokladů ke kontrole též Ministerstvu obrany nebo zahraničním inspekčním týmům v doprovodu zaměstnance Ministerstva obrany; za tím účelem je povinna umožnit vstup do objektu za účelem provedení kontroly,

f) vést evidenci o bezpečnostním materiálu podle § 9, který má ve vlastnictví nebo držení, a zpřístupnit evidenci orgánu dozoru; současně je povinna zabezpečit údaje obsažené v evidenci před zneužitím třetími osobami,

g) v případě zrušení registrace podle § 7 odst. 5 do 30 dnů ode dne zrušení registrace

1. předat bezpečnostní materiál, který vlastní nebo drží, do držení osoby oprávněné nakládat s bezpečnostním materiálem, nebo převést vlastnictví k bezpečnostnímu materiálu na osobu oprávněnou nakládat s bezpečnostním materiálem nebo zajistit zničení tohoto bezpečnostního materiálu a

2. odevzdat příslušnému útvaru policie potvrzení o registraci.

§ 9

Evidence bezpečnostního materiálu

(1) Každý kus příslušné skupiny bezpečnostního materiálu musí být evidován samostatně. Zjištěné rozdíly mezi evidovaným a skutečným stavem bezpečnostního materiálu je osoba, která nakládá s bezpečnostním materiálem podle tohoto zákona, povinna neprodleně ohlásit příslušnému útvaru policie.

(2) Evidence bezpečnostního materiálu musí být uchovávána nejméně 5 let od konce kalendářního roku, v němž byl bezpečnostní materiál předán jiné osobě, ztracen nebo zničen. V případě zániku právnické osoby předá insolvenční správce nebo likvidátor evidenci příslušnému útvaru policie.

(3) Obsahem evidence musí být

a) osobní údaje a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,

b) údaje identifikující právnickou osobu,

c) identifikační údaje každého kusu bezpečnostního materiálu podle jednotlivých skupin uvedených v příloze k tomuto zákonu, a pokud jsou tyto údaje k dispozici, též název, výrobní číslo, číslo podvozku, číslo korby, výrobní číslo hlavně, výrobní číslo těla nebo nosiče závěru, typ a číslo motoru, popřípadě jiné číslo nebo znak umožňující přesnou identifikaci příslušného kusu dané skupiny,

d) adresa místa nakládání s bezpečnostním materiálem, kde se tento bezpečnostní materiál nachází déle než 7 dnů, a způsob jeho zabezpečení, v případě jeho ničení též postup používaný pro ničení a odstraňování zničeného bezpečnostního materiálu, u bezpečnostního materiálu podle § 13 odst. 2 písm. a) též zápis z kontroly jeho ničení provedené Ministerstvem obrany nebo zahraničními inspekčními týmy v doprovodu zaměstnanců Ministerstva obrany, popřípadě jiné údaje a informace, které vyžadují zvláštní právní předpisy nebo mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu České republiky¹⁴),

e) identifikační údaje uvedené v písmenu a) nebo b) o osobách, od kterých byl bezpečnostní

materiál získán nebo kterým byl předán nebo na ně byl převeden,

f) údaje o dalším naložení s bezpečnostním materiálem, například znehodnocení nebo zničení.

HLAVA III INFORMAČNÍ SYSTÉM, UCHOVÁVÁNÍ A POSKYTOVÁNÍ ÚDAJŮ

§ 10 **Informační systém**

(1) Policie při plnění úkolů podle tohoto zákona vede informační systém obsahující údaje o

a) vydaných stanoviscích k žádostem o koncesi,

b) držitelích koncese k nakládání s bezpečnostním materiálem v rámci podnikání,

c) oprávněných osobách (§ 8),

d) ztracených, odcizených nebo zrušených potvrzeních o registraci,

e) ztraceném nebo odcizeném bezpečnostním materiálu.

(2) Informační systém vedený podle odstavce 1 obsahuje údaje v rozsahu údajů uváděných v žádosti a na ostatních tiskopisech vyplňovaných podle tohoto zákona nebo údajů získaných v řízení podle tohoto zákona.

(3) Ministerstvo vnitra je oprávněno nepřetržitě, a je-li to technicky možné, i způsobem umožňujícím dálkový přístup, vstupovat do informačního systému podle odstavce 1 a využívat údaje v něm uvedené k plnění úkolů podle tohoto zákona.

§ 11 **Uchovávání údajů a dokumentace**

(1) Údaje v informačním systému mohou být uchovávány v písemné formě, v elektronické podobě na technických nosičích dat nebo způsobem kombinujícím uvedené formy a ve stejné formě i přenášeny.

(2) Údaje podle odstavce 1 se v informačním systému uchovávají do uplynutí doby 15 let ode dne zániku platnosti dokladů, ke kterým se vztahují.

§ 12 **Poskytování údajů**

(1) Policie poskytuje údaje z informačního systému vedeného podle tohoto zákona ozbrojeným bezpečnostním sborům a Ministerstvu obrany k plnění jejich úkolů vyplývajících z tohoto zákona a ze zvláštních právních předpisů.

(2) Policie je oprávněna zveřejňovat čísla ztracených, odcizených nebo zrušených potvrzení o registraci, a to i způsobem umožňujícím dálkový přístup.

HLAVA IV VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

§ 13

(1) Státní správu ve věcech nakládání s bezpečnostním materiálem podle tohoto zákona vykonávají živnostenské úřady, Ministerstvo vnitra, policie a Ministerstvo obrany.

(2) Ministerstvo obrany je správním orgánem příslušným

- a) ke kontrole bezpečnostního materiálu skupin 1, 4 a 6 uvedených v příloze k tomuto zákonu,
- b) k vedení evidence ve svých informačních systémech o výsledcích provedených kontrol, včetně kontrol provedených zahraničními inspekčními týmy.

(3) Zjistí-li Ministerstvo obrany při výkonu kontroly porušení tohoto zákona, je povinno to neprodleně oznámit Policejnímu prezidiu České republiky.

Dozor

§ 14

(1) Ministerstvo vnitra kontroluje výkon dozoru prováděného u podnikajících osob Policejním prezidiem České republiky nebo příslušným útvarům policie.

(2) Dozor nad dodržováním tohoto zákona vykonává

- a) Policejní prezidium České republiky, pokud činnost držitele koncese přesahuje územní působnost příslušného útvaru policie, nebo
- b) příslušný útvar policie, pokud činnost držitele koncese nepřesahuje rámec jeho územní působnosti.

(3) Při výkonu dozoru se postupuje podle zákona o státní kontrole¹⁵). Příslušný orgán dozoru je oprávněn

- a) vstupovat při výkonu kontroly do objektů a provozoven kontrolovaných osob,
- b) požadovat předložení bezpečnostního materiálu, jeho evidence a příslušných dokladů o jeho nabytí ke kontrole,
- c) požadovat předložení platného dokladu o bezpečnostní způsobilosti nebo platného osvědčení fyzické osoby v případech uvedených v § 5 odst. 3,
- d) při důvodném podezření z porušení tohoto nebo jiného zákona bezpečnostní materiál zajistit; o převzetí vydá příslušný útvar policie kontrolované osobě potvrzení.

(4) Příslušný orgán dozoru bez zbytečného odkladu informuje živnostenský úřad, který koncesi vydal, o zjištěném protiprávním jednání a uložených sankcích a v případech

závažného porušení zákona dává návrh na zrušení živnostenského oprávnění nebo na pozastavení provozování živnosti.

§ 15

(1) Dozor nad dodržováním tohoto zákona vykonává u oprávněných osob nakládajících s bezpečnostním materiálem příslušný útvar policie.

(2) Při provádění dozoru je příslušný útvar policie oprávněn

- a) požadovat předložení bezpečnostního materiálu a příslušných dokladů o jeho nabytí ke kontrole,
- b) požadovat předložení evidence bezpečnostního materiálu ke kontrole,
- c) při důvodném podezření z porušení tohoto nebo jiného zákona bezpečnostní materiál zajistit; o převzetí vydá příslušný útvar policie kontrolované osobě potvrzení.

HLAVA V
SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 16

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nakládá s bezpečnostním materiálem bez potvrzení o registraci podle § 7, nebo
- b) jako oprávněná osoba poruší při nakládání s bezpečnostním materiálem povinnost podle § 8 odst. 2.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nakládá s bezpečnostním materiálem za účelem podnikatelské činnosti bez koncese podle § 3, nebo
- b) jako držitel koncese podle § 3 poruší při nakládání s bezpečnostním materiálem za účelem podnikatelské činnosti povinnost podle § 5 odst. 1 nebo 3.

(3) Za správní delikt se uloží propadnutí bezpečnostního materiálu nebo pokuta

- a) do 200 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a),
- b) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b),
- c) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. a),
- d) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. b).

§ 17
Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) nakládá s bezpečnostním materiálem bez potvrzení o registraci podle § 7, nebo
- b) jako oprávněná osoba poruší při nakládání s bezpečnostním materiálem povinnost podle § 8 odst. 2.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu

- a) do 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a),
- b) do 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b).

§ 18
Společná ustanovení

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni v přenesené působnosti obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo orgán dozoru příslušný k výkonu dozoru podle § 14 odst. 1, jestliže správní delikt právnické nebo podnikající fyzické osoby zjistil při výkonu dozoru.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby⁶⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Propadnutí bezpečnostního materiálu podle § 16 odst. 3 lze uložit, jestliže bezpečnostní materiál náleží pachateli a byl

- a) ke spáchání správního deliktu užít nebo určen, nebo
- b) správním deliktem získán nebo nabyt za věc správním deliktem získanou.

(7) Propadnutí bezpečnostního materiálu nelze uložit, je-li jeho hodnota v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu. Vlastníkem propadlého bezpečnostního materiálu se stává stát.

(8) Pokuty vybírá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil.

§ 19

Zabrání bezpečnostního materiálu

(1) Nebylo-li uloženo propadnutí bezpečnostního materiálu podle § 16 odst. 3, lze rozhodnout, že se bezpečnostní materiál zabírá, jestliže

a) náleží pachateli, kterého nelze za správní delikt postihnout, nebo

b) nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela a vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku nebo jiný obecný zájem.

(2) Rozhodnout o zabrání bezpečnostního materiálu nelze, jestliže je jeho hodnota v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu nebo jestliže od jednání majícího znaky správního deliktu uplynuly 2 roky.

(3) Vlastníkem zabraného bezpečnostního materiálu se stává stát.

HLAVA VI SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 20

Na řízení podle tohoto zákona se použije správní řád¹⁶⁾, nestanoví-li tento zákon jinak.

HLAVA VII PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 21

(1) Osoby, které nakládají s bezpečnostním materiálem v rámci své podnikatelské činnosti, jsou povinny do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona požádat o vydání koncese pro činnosti, které spadají do oboru živnosti "Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu". Učiní-li tak ve stanovené lhůtě, mohou v činnosti, která je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona obsahem této koncesované živnosti, pokračovat v rozsahu daném živnostenským oprávněním podle dosavadní právní úpravy až do dne nabytí právní moci rozhodnutí o koncesi. Pokud ve stanovené lhůtě nepodají žádost o vydání koncese, dosavadní oprávnění k provozování činností, které jsou obsahem koncesované živnosti uvedené ve větě první, zanikají marným uplynutím této lhůty.

(2) Osoby, které nakládají s bezpečnostním materiálem skupin 1, 5, 6 nebo 10 uvedených v příloze k tomuto zákonu v rámci své podnikatelské činnosti, jsou povinny

a) požádat do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby¹¹⁾, jde-li o fyzickou osobu; to platí i pro

odpovědného zástupce, je-li ustanoven,

b) zajistit, aby statutární orgán nebo členové statutárního orgánu, členové dozorčí rady, prokuristé a odpovědný zástupce, je-li ustanoven, a vedoucí její organizační složky požádali do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, jde-li o právnickou osobu.

(3) Nepožádají-li osoby uvedené v odstavci 2 o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, nesmí po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 2 s bezpečnostním materiálem nakládat. Pokud osobám uvedeným v odstavci 2 nebude vydán doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, nesmí počínaje dnem zamítnutí žádosti o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby s tímto bezpečnostním materiálem nakládat.

(4) Osoby, které nakládají s bezpečnostním materiálem jinak než k podnikatelským účelům, jsou povinny do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona požádat příslušný útvar policie o registraci.

ČÁST DRUHÁ **zrušena**

§ 22 **zrušen**

ČÁST TŘETÍ **Změna zákona o zbraních**

§ 23

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 227/2003 Sb., zákona č. 228/2003 Sb., zákona č. 537/2004 Sb., zákona č. 359/2005 Sb. a zákona č. 444/2005 Sb., se mění takto:

1. V § 5 písmeno f) zní:

"f) dlouhé opakovací nebo samonabíjecí zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm,".

2. V § 39 odst. 1 se na konci písmene c) čárka nahrazuje středníkem a doplňují se slova "tuto povinnost nemá držitel zbrojní licence skupiny A při výrobě zbraní nebo střeliva a s tím souvisejících činnostech u osoby, s výjimkou osoby provádějící zkušební střelbu, která

1. provádí výrobní a související činnosti při výrobě zbraní a střeliva,
2. je k držiteli zbrojní licence skupiny A v oboru zbraní a střeliva v pracovním, členském nebo obdobném poměru,

3. je uvedena vymezením pracovního zařazení ve vnitřním předpisu vydaném podle písmene d), po předchozím schválení příslušným útvarem policie,
4. je prokazatelně poučena o způsobu bezpečného zacházení se zbraněmi,
5. vedoucí zaměstnanec této osoby je držitelem zbrojního průkazu příslušné skupiny,".

3. V § 58 se na konci odstavce 7 doplňuje věta "Příslušný útvar policie může dále držiteli zbrojní licence skupiny A povolit jiný způsob zabezpečení přechovávaných zbraní kategorie A, B, C za podmínky, že přechovávané zbraně nebo střelivo budou řádně zabezpečeny proti zneužití, ztrátě nebo odcizení."

4. V příloze v části první (Druhy zbraní) bod 22 zní:

"22. Historická zbraň - střelná zbraň, která byla vyrobena do 31. prosince 1890, a současně platí, že všechny hlavní části zbraně byly vyrobeny do 31. prosince 1890."

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o spotřebních daních

§ 24

V zákoně č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění zákona č. 479/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 313/2004 Sb., zákona č. 558/2004 Sb., zákona č. 693/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 379/2005 Sb. a zákona č. 545/2005 Sb., se v § 140 doplňují odstavce 16 a 17, které znějí:

"(16) Cigarety v jednotkovém balení obsahujícím méně než 20 kusů mohou být na daňovém území České republiky uvedeny do volného daňového oběhu do 31. ledna 2007. V takovém případě se ustanovení § 135b odst. 1 písm. b) a § 135b odst. 3 písm. b) nepoužijí."

(17) Fyzické nebo právnické osoby, které nakoupily cigarety v jednotkovém balení obsahujícím méně než 20 kusů za účelem jejich dalšího prodeje, mohou tyto cigarety prodávat nejdéle do 30. června 2007. V takovém případě se ustanovení § 135b odst. 1 písm. h) a § 135b odst. 3 písm. e) nepoužijí."

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o povinném značení lihu

§ 25

V zákoně č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 545/2005 Sb., se v § 15 doplňuje odstavec 4, který zní:

"(4) Držiteli, který podal návrh na registraci do 31. prosince 2005, odebere kontrolní pásky do 31. května 2006 a vrátí celnímu úřadu nepoužité kontrolní pásky do 30. září 2006, vrátí celní úřad hodnotu, za kterou byly kontrolní pásky zakoupeny."

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o vysokých školách

§ 26

V zákoně č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb., zákona č. 147/2001 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 96/2004 Sb., zákona č. 121/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 473/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 161/2006 Sb. a zákona č. 165/2006 Sb., se v § 95 na konci odstavce 1 doplňuje věta "Státní vysoké školy mohou být poskytnuty prostředky podle § 18 odst. 5.".

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o elektronických komunikacích

§ 27

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění zákona č. 290/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb. a zákona č. 235/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 33 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 až 5, které znějí:

"(3) Podnikatel poskytující veřejně dostupnou telefonní službu prostřednictvím veřejné pevné komunikační sítě je povinen poskytovat bezodkladně a bezplatně podnikateli zajišťujícímu připojení k veřejné pevné komunikační síti subjektu, který provozuje pracoviště pro příjem volání na čísla tísňového volání, aktuální osobní údaje všech svých účastníků-fyzických osob a identifikační údaje všech svých účastníků-právnických osob pro lokalizaci, popřípadě identifikaci volajícího při volání na čísla tísňových volání. Tyto údaje je poskytující podnikatel povinen průběžně aktualizovat.

(4) Podnikatel zajišťující připojení k veřejné pevné komunikační síti subjektu, který provozuje pracoviště pro příjem volání na čísla tísňového volání, je povinen

a) zřídit a vést aktuální databázi údajů uvedených v odstavci 3 a

b) zajistit subjektu, který provozuje pracoviště pro příjem volání na čísla tísňového volání, bezodkladné a bezplatné zpřístupnění jednotlivých údajů z databáze uvedené v písmenu a) způsobem umožňujícím dálkový přístup včetně bezodkladného a bezplatného zpětného přenosu údajů z této databáze.

Údaje vedené v databázi lze využívat jen pro lokalizaci, popřípadě identifikaci volajícího při volání na čísla tísňových volání.

(5) Podnikateli uvedenému v odstavci 4 náleží úhrada nákladů za zřízení a vedení databáze podle odstavce 4 písm. a) od subjektu, který provozuje pracoviště pro příjem volání na čísla tísňového volání. Výši a způsob jejich úhrady stanoví prováděcí právní předpis."

Dosavadní odstavce 3 až 6 se označují jako odstavce 6 až 9.

2. V § 33 odst. 6 se za slovo "veřejnou" vkládá slovo "mobilní" a věta druhá se zrušuje.

3. V § 33 odst. 7 se slova "zajišťující veřejnou telefonní síť" nahrazují slovy "poskytující veřejně dostupnou telefonní službu".

4. V § 33 se doplňuje odstavec 10, který zní:

"(10) Rozsah, formu a způsob předávání údajů podle odstavce 3, formu a způsob vedení databáze podle odstavce 4 písm. a) a rozsah, formu a způsob předávání údajů podle odstavce 4 písm. b) a odstavce 6 stanoví prováděcí právní předpis."

5. V § 38 odst. 3 se věta první nahrazuje větou "Podnikatelům poskytujícím veřejně dostupnou telefonní službu, kteří podali přihlášku a vyhověli podmínkám účasti ve výběrovém řízení podle § 39, Úřad uloží povinnost umožnit osobám s nízkými příjmy, se zvláštními sociálními potřebami a zdravotně postiženým osobám podle § 43 odst. 4 v souladu s § 44 a 45 výběr cen nebo cenových plánů, které se liší od cenových plánů poskytovaných za normálních obchodních podmínek, tak, aby tyto osoby měly přístup a mohly využívat dílčí služby a veřejně dostupnou telefonní službu (dále jen "zvláštní ceny)".

6. V § 38 odst. 3 se věta třetí nahrazuje větou "Zvláštní ceny se poskytují osobě s nízkým příjmem nebo se zvláštními sociálními potřebami, která se prokáže svému poskytovateli veřejně dostupné telefonní služby doklady podle odstavce 4; zdravotně postižená osoba se prokáže doklady podle § 43 odst. 5."

7. V § 38 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova " , výši cenového zvýhodnění pro tyto osoby a způsob kontroly čerpání cenového zvýhodnění".

8. V § 38 se doplňuje odstavec 5, který zní:

"(5) Pověřené obecní úřady v přenesené působnosti potvrzují pro osoby s nízkými příjmy a se zvláštními sociálními potřebami skutečnosti nutné pro doložení nároku na zvláštní ceny."

9. V § 118 odst. 1 se na konci písmen q) a r) slovo "nebo" zrušuje.

10. V § 118 odst. 1 se na konci písmene s) tečka nahrazuje čárkou a za ni se doplňuje slovo "nebo".

11. V § 118 odst. 1 se doplňuje písmeno t), které zní:

"t) využívá údaje v databázi k jinému účelu, než stanoví § 33 odst. 4."

12. V § 118 odst. 4 se na konci písmene k) slovo "nebo" zrušuje.

13. V § 118 odst. 4 se na konci písmene l) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena m) až o), která znějí:

"m) nepředá osobní nebo identifikační údaje účastníků pro lokalizaci, popřípadě identifikaci volajícího podle § 33 odst. 3,

n) nezajistí průběžnou aktualizaci údajů podle § 33 odst. 3, nebo

o) nezajistí informování veřejnosti o existenci a používání čísel tísňového volání podle § 33 odst. 7".

14. V § 118 odst. 5 písm. a) se slova "podle § 33 odst. 3" nahrazují slovy "podle § 33 odst. 6".

15. V § 118 odst. 5 se písmeno d) zrušuje.

Dosavadní písmena e) a f) se označují jako písmena d) a e).

16. V § 118 odst. 9 se na konci písmene e) slovo "nebo" zrušuje.

17. V § 118 odst. 9 se na konci písmene f) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena g) a h), která znějí:

"g) nezřídí nebo nevede aktuální databázi účastníků podle § 33 odst. 4 písm. a), nebo

h) nezajistí bezodkladný a bezplatný dálkový přístup do databáze a zpětný přenos údajů podle § 33 odst. 4 písm. b).".

18. V § 118 odst. 11 se za slova "v odstavci 1 písm. a) až l)" vkládají slova "a písm. t)" a za slova "odstavci 9 písm. a) až d)" se vkládají slova "a písm. h)".

19. V § 118 odst. 12 se za slova "odstavci 4 písm. d) až k)" vkládají slova "a písm. m) až o)" a za slova "odstavci 9 písm. e)" se vkládají slova "a písm. g)".

20. V § 118 odst. 12 se slova "odstavci 5 písm. d) a e)" nahrazují slovy "odstavci 5 písm. d)".

21. V § 118 odst. 13 se slova "odstavci 5 písm. f)" nahrazují slovy "odstavci 5 písm. e)".

22. V § 150 odst. 3 se slova "§ 33 odst. 3" nahrazují slovy "§ 33 odst. 10".

23. V § 150 odst. 5 se za slova "k provedení" vkládají slova "§ 33 odst. 5 a".

ČÁST OSMÁ **ÚČINNOST**

§ 28

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2006.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.

Příl.
Seznam bezpečnostního materiálu

Bezpečnostní materiál se člení na tyto skupiny:

Skupina 1

Vojenské zbraně, na které se nevztahuje zákon č. 119/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Skupina 2

Součásti pro vojenské zbraně nebo vojenskou munici včetně munice pro zbraně skupiny 10

Skupina 3

Systémy a podsystémy řízení palby a jejich součásti a příslušenství

Skupina 4

Vojenská vozidla bez zbraňových systémů a jejich součásti, mají-li takové vlastnosti, které zvyšují odolnost vozidla požadovanou pro vojenské účely (pancéřování, lafetace zbraní)

Skupina 5

Vojenské výbušniny, hnací látky, pyrotechnické prostředky a speciální paliva, na které se nevztahuje zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů

Skupina 6

Vojenské letouny, vrtulníky a bezpilotní prostředky bez zbraňových systémů, letecké motory nebo zařízení letadel nebo vrtulníků, na které se nevztahuje zákon č. 119/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Skupina 7

Elektronická zařízení speciálně konstruovaná pro použití bezpečnostními složkami a jejich speciálně konstruované části

Skupina 8

Speciální zařízení pro vojenský výcvik, simulování a vyhodnocování vojenských situací, speciálně konstruované součásti a příslušenství pro tato zařízení a speciální počítačové a programové vybavení pro tato zařízení, výrobu a použití výrobků uvedených v této specifikaci

Skupina 9

Vojenská zařízení, technologie, materiály a jejich speciálně konstruované součásti včetně zařízení a technologií pro výrobu výrobků uvedených v této příloze

Skupina 10

Systémy zbraní směřované energie nebo s kinetickou energií a jejich speciálně konstruované součásti a související zkušební a vyhodnocovací zařízení a provozy, diagnostické vybavení a přístroje

Skupina 11

Fotografická a elektrooptická zobrazovací zařízení a vybavení bezpilotních prostředků a jejich součásti

Vybraná ustanovení novel

Čl.XVII zákona č. 274/2008 Sb. Přechodné ustanovení

Stanovisko okresního (městského, obvodního) ředitelství Policie České republiky vydané podle § 3 odst. 2 zákona č. 310/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za stanovisko krajského ředitelství Policie České republiky podle § 3 odst. 2 zákona č. 310/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 156/2009 Sb. Přechodná ustanovení

1. Fyzická osoba, která ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona při své podnikatelské činnosti nakládá s radiolokačními pasivními sledovacími systémy, je povinna do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona požádat o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo osvědčení fyzické osoby podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, není-li již jeho držitelem; to platí i pro odpovědného zástupce, je-li ustaven.

2. Právnícká osoba, která ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona při své podnikatelské činnosti nakládá s radiolokačními pasivními sledovacími systémy, je povinna zajistit, aby statutární orgán nebo členové statutárního orgánu, členové dozorčí rady, prokuristé a odpovědný zástupce, je-li ustaven, požádali do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo osvědčení fyzické osoby podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, nejsou-li již jeho držiteli.

1) Například zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o změně živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, Smlouva o konvenčních ozbrojených silách v Evropě vyhlášená pod č. 94/2003 Sb. m. s.

2) Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších

předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

4) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

7) Příloha č. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

8) § 55 živnostenského zákona.

9) Například § 60, 60a a 70 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

9a) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

10) § 6 odst. 2 živnostenského zákona.

10a) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

11) § 54 a 80 zákona č. 412/2005 Sb.

12) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 126/2003 Sb.

13) § 151 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

14) Například zákon č. 19/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 305/1999 Sb., o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení a o změně zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

15) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

16) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

II/13

Vyhláška č. 109/1994 Sb. Ministerstva spravedlnosti, kterou se vydává řád výkonu vazby

Obsah

ČÁST PRVNÍ - OBECNÁ ČÁST (§ 1 - § 71)

ČÁST DRUHÁ - VÝKON VAZBY U ZVLÁŠTNÍCH SKUPIN OBVINĚNÝCH
(§ 72 - § 80)

Přechodná ustanovení

109/1994 Sb.

VYHLÁŠKA

Ministerstva spravedlnosti

ze dne 21. dubna 1994,

kterou se vydává řád výkonu vazby

Změna: 292/2001 Sb.

Změna: 377/2004 Sb.

Změna: 242/2006 Sb.

Ministerstvo spravedlnosti stanoví podle § 31 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby (dále jen "zákon"):

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ ČÁST

HLAVA PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Kde tato vyhláška upravuje působnost a úkoly zaměstnance Vězeňské služby České republiky (dále jen "Vězeňská služba"), rozumí se jím příslušník a občanský zaměstnanec Vězeňské služby, pokud z jednotlivých ustanovení nevyplývá, že jde o příslušníka Vězeňské služby.

(2) Pro účely této vyhlášky se pověřenou osobou vykonávající duchovenskou činnost (dále jen "pověřená osoba") rozumí kvalifikovaný duchovní, který je k vykonávání této činnosti pověřen vedením příslušné církve nebo náboženské společnosti, a s jeho působením ve věznici po písemném vyjádření vězeňské duchovní služby vyslovil ředitel věznice souhlas.

§ 2

(1) Sociálním zaměstnancem oprávněným poskytovat obviněným sociální služby se pro účely této vyhlášky, pokud dále není stanoveno jinak, rozumí koordinátor péče o občany společensky nepřizpůsobené obecních úřadů obcí s rozšířenou působností nebo střediska sociální prevence, který je pověřen vedoucím příslušného úřadu nebo střediska poskytovat sociální služby obviněným, a s jehož pověřením vyslovil ředitel věznice souhlas.

(2) Příslušným orgánem činným v trestním řízení se rozumí v přípravném řízení od zahájení trestního stíhání obviněného do podání obžaloby státní zástupce, policejní orgán Policie České republiky (dále jen "Policie"), který je ve věci činný, a v řízení před soudem předseda senátu nebo soudce soudu, který rozhoduje o obžalobě. Pokud tato vyhláška hovoří o obviněném, rozumí se jím též obžalovaný.

§ 3

(1) Způsob realizace práv a povinností v jednotlivých vazebních věznicích nebo ve zvláštních odděleních věznic (dále jen "věznice") stanoví ředitel věznice v souladu se zákonem a touto vyhláškou ve vnitřním řádu věznice (dále jen "vnitřní řád"), jímž se řídí chod věznice a činnost obviněných.

(2) Ve vnitřním řádu se upraví podrobnosti týkající se práv a povinností obviněných, denního pořádku ve věznici, zejména časový rozvrh preventivně výchovných, vzdělávacích, zájmových a sportovních programů, vycházek, koupání, nákupů, půjčování knih a společenských her, poskytování diagnostické a léčebné péče a uspokojování dalších nároků obviněných tak, aby vnitřní řád poskytoval obviněným ucelený přehled informací o způsobu zajišťování těchto práv a o jejich povinnostech. Ve vnitřním řádu se také upraví odlišnosti při zabezpečování výkonu vazby u zvláštních skupin obviněných v souladu se zákonem a touto

vyhláškou.

(3) Vnitřní řád se vyvěšuje v jednotlivých celách nebo v jiných obviněným běžně přístupných prostorách.

§ 4

Bylo-li nařízeno vyšetření duševního stavu obviněného ve vazbě některým orgánem uvedeným v § 116 odst. 2 trestního řádu, provede se ve specializovaném oddělení věznice. Nelze-li vyšetření provést ve věznici, provede se ve zdravotnickém zařízení mimo věznici. Ostrahu obviněného v takovém případě zajišťuje správa nejbližší věznice.

§ 4a

Zacházení s obviněnými

(1) K omezení negativních účinků izolace obviněného od společnosti jeho vzetím do vazby a v souladu s účelem vazby věznice vytváří vhodné podmínky pro preventivně výchovné, vzdělávací, zájmové a sportovní programy. K tomu přijímá vhodná opatření zejména v oblasti personální, materiálně technické a organizační, spolupracuje s příslušnými státními orgány a institucemi, církvemi a náboženskými společnostmi a zájmovými sdruženími občanů.

(2) Věznice nabídne obviněnému účast v nejméně jednom preventivně výchovném, vzdělávacím, zájmovém a sportovním programu.

(3) Ustanovení § 7 zákona se při realizaci preventivně výchovných, vzdělávacích, zájmových a sportovních programů užije přiměřeně. Společná účast mužů a žen, jakož i obviněných, u nichž je důvodem vazby obava, že budou mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání^{1a}), s ostatními obviněnými není přípustná.

HLAVA DRUHÁ PŘIJÍMÁNÍ A UMÍSTĚOVÁNÍ OBVINĚNÝCH

§ 5

(1) Písemný příkaz k přijetí obviněného do vazby musí obsahovat údaje potřebné k rozhodnutí o umístění obviněného (zejména z něj musí být patrný důvod vazby, a to alespoň uvedením citace příslušné části ustanovení § 67, § 350c nebo § 381 trestního řádu a z ní případně vyplývající opatření ke kontrole korespondence, režimu návštěv), rodné číslo a státní občanství obviněného, jména, příjmení a data narození obviněných, proti nimž je vedeno společné trestní řízení nebo jejichž trestní věci spolu souvisí včetně uvedení důvodu jejich vazby. V příkazu vydaném v přípravném řízení musí být dále uvedeno státní zastupitelství a policejní orgán činný v přípravném řízení a spisové značky, pod nimiž je u těchto orgánů věc vedena. V případě, že tyto údaje nejsou v příkazu obsaženy, věznice si je bez odkladu vyžádá u příslušného soudu.

(2) Není-li opis písemného vyhotovení rozhodnutí o vzetí do vazby zaslán věznici současně s příkazem k přijetí obviněného do vazby, je třeba jej připojit k příkazu ihned po jeho doručení.

(3) Rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby a písemný příkaz k přijetí musí být opatřeny podpisem soudce a otiskem kulatého úředního razítka soudu, který rozhodnutí vydal. Pokud je některý z těchto dokladů zaslán faxem, vždy se zpětně ověří jeho pravost a správnost a ověření se na tento doklad vyznačí.

§ 6

(1) Při přijetí do věznice je nutno ověřit totožnost obviněného, aby byla s ohledem na všechny dostupné doklady vyloučena jeho záměna s jinou osobou. Nemá-li obviněný u sebe žádný osobní doklad, správa věznice požádá policejní orgán, který jej do věznice předvedl, aby neprodleně zjistil jeho totožnost a výsledek zjištění sdělil správě věznice.

(2) Pokud je totožnost obviněného na dokladech vyznačena příslušnými orgány soudu nebo policejním orgánem, lze obviněného do věznice přijmout i bez dokladů totožnosti.

§ 7

(1) Při přijetí do věznice se u obviněného provede osobní prohlídka a prohlídka věcí, které má u sebe. Prohlídka se provede ještě v době přítomnosti předvádějícího orgánu Policie ve věznici. V případě zjevných stop po zranění na těle obviněného se vyhotoví záznam a předvádějícímu orgánu Policie se umožní, aby se k němu vyjádřil a případně přiložil zprávu o lékařské prohlídce.

(2) Osobní prohlídku, jakož i ostrahu během ní, provádí osoba stejného pohlaví.

§ 8

(1) Při přijetí do věznice se obviněný poučí o všech právech a povinnostech, které má během výkonu vazby. O poučení se vyhotoví záznam, který obviněný podepíše.

(2) Při přijetí obviněného do věznice se provedou potřebná hygienická a protiepidemická opatření.

(3) Změnu zevnějšku obviněného (úprava vlasů a vousů) lze provést jen se souhlasem obviněného za předpokladu, že orgán činný v trestním řízení nepožádal, aby zevnějšek obviněného zůstal v zájmu trestního stíhání beze změn.

(4) Správa věznice převezme po dobu trvání vazby do úschovy věc, kterou má obviněný u sebe, pokud o to obviněný požádá, nebo věc, kterou obviněný nesmí mít na cele.

(5) Po přijetí obviněného se provede preventivní vstupní lékařská prohlídka.

Umísťování do cel

§ 9

(1) Za podmínek stanovených v § 7 zákona se umísťují

a) obvinění, u nichž je podezření na infekční nemoc, do izolačních cel nebo do cel v příslušném nemocničním zařízení Vězeňské služby,

b) nemocní obvinění do zvláštních, k tomu účelu zřízených cel,

c) obvinění s výrazně sníženou tělesnou hmotností, se zjevně nízkou mentální úrovní, nebo obvinění, u nichž to doporučil lékař nebo psycholog, do cel se zvýšeným dohledem zaměstnanců Vězeňské služby.

(2) Před provedením potřebných hygienických a protiepidemických opatření lze do zvláštní cely umístit obviněného, u něhož to vyžaduje jeho stav při přijetí do věznice.

§ 10

(1) Obviněného, který se ve vazbě chová agresivně nebo soustavně porušuje řád výkonu vazby nebo vnitřní řád, lze umístit na celu se zařízením a vybavením zabezpečeným proti poškození.

(2) Na celu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením se zpravidla umístí obviněný uvedený v § 7 odst. 1 písm. d) zákona, obviněný, který v posledních pěti letech uprchl z vazby nebo z výkonu trestu, a obviněný, proti němuž bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin spáchaný během výkonu vazby.

§ 11

(1) Pro obviněné v akutní duševní tísní se ve věznici zřizuje krizové oddělení.

(2) Obviněného, který vzhledem ke svému duševnímu stavu ohrožuje sebe nebo okolí, lze umístit na nezbytně nutnou dobu na zvláštní celu, která je součástí krizového oddělení.

§ 12

(1) Ředitel věznice nebo jím pověřený zaměstnanec určí, do které cely bude obviněný umístěn.

(2) O každém umístění obviněného na jinou celu musí být v evidenčních pomůckách správy věznice veden přesný záznam, včetně označení důvodu takového postupu.

§ 13

Výkon vazby se zmírněným režimem

(1) Do oddělení výkonu vazby se zmírněným režimem se zpravidla na návrh příslušné komise umístí obviněný, který svým chováním dává záruku, že volným pohybem ve vymezeném prostoru oddělení a stykem s ostatními obviněnými nebude narušovat účel vazby a vnitřní řád.

(2) Zařazením obviněného do oddělení výkonu vazby se zmírněným režimem není dotčeno ustanovení § 7 zákona.

Základní vybavení cel

§ 14

(1) Kromě vybavení uvedeného v § 9 odst. 1 zákona musí být v cele umyvadlo s tekoucí vodou.

(2) Cely musí být denně dostatečně větrány, vytápěny a osvětlovány podle obecně platných norem, přičemž v době od večerky do budíčku lze v odůvodněných případech užívat tlumené osvětlení.

(3) Jednopatrová lůžka na cele lze užívat, jen bude-li mezi ložnými plochami dolního a horního lůžka zachována vzdálenost nejméně 80 cm a bude-li na jednoho obviněného připadat nejméně 7 m³ vzduchu. Horní lůžko musí být opatřeno podložkou, která nepropouští prach.

(4) K udržování pořádku, čistoty a hygieny v celách se obviněným vydávají podle potřeby běžné čisticí a dezinfekční prostředky.

§ 15

(1) V cele určené pro ubytování více obviněných musí na jednoho obviněného připadat ubytovací plocha nejméně 4 m². Cely o ubytovací ploše menší než 6 m² nelze k ubytování obviněných používat.

(2) Umístit obviněného do cely, v níž na něho připadne ubytovací plocha menší než 4 m², lze pouze tehdy, když celkový počet obviněných v rámci obvodu vrchního soudu překročí ubytovací kapacitu věznic stanovenou tak, aby na jednoho obviněného připadala ubytovací plocha alespoň 4 m².

Předvádění obviněných

§ 16

(1) Obvinění se předvádějí k orgánům činným v trestním řízení, obhájcům a znalcům, jakož i k orgánům a osobám pověřeným prováděním kontroly a dozoru nad výkonem vazby.

(2) Předvedení obviněného, u něhož je důvodem vazby obava, že bude mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, k osobám uvedeným v § 1 odst. 2, § 2 odst. 1 a úředníkovi Probační a mediační služby, se uskuteční na jejich žádost, pokud s tím obviněný souhlasí a jestliže orgán činný v trestním řízení nerozhodl jinak. Pověřené osobě se umožní poskytnutí duchovní služby obviněnému na jeho žádost vždy, je-li ohrožen jeho život a zdraví.

§ 17

(1) K obhájci se obviněný předvede, pokud obhájce prokáže oprávnění k rozmluvě nebo k návštěvě plnou mocí, v níž je zmocněn k zastupování v trestní věci nebo písemným opatřením soudu o ustanovení advokáta obhájcem obviněného.¹⁾ Předvedení obviněného za účelem návštěvy nebo rozmluvy s obhájcem nelze odepřít.

(2) K příslušnému policejnímu orgánu se obviněný předvede na základě předložené žádosti podepsané vedoucím příslušného organizačního článku kriminální služby a vyšetřování Policie a opatřené otiskem kulatého úředního razítka.

(3) Obviněný má právo na poskytování právní pomoci advokátem i v jiných věcech. Při předvádění obviněného k advokátu se přiměřeně užijí ustanovení § 16 odst. 2.

§ 18

(1) Obviněný se předvádí zpravidla jen do místnosti k tomu účelu zřízené. Obviněný si smí do této místnosti vzít sebou věci, které bezprostředně souvisejí s jeho obhajobou nebo s řízením ve věci.

(2) Ředitel věznice je při předvádění obviněného k oprávněným orgánům a osobám povinen vytvořit podmínky umožňující pověřenému zaměstnanci Vězeňské služby rozhovor mezi obviněným a těmito orgány a osobami vidět, ne však slyšet.

(3) Předvést obviněného mimo věznici lze jen tehdy, jde-li o úkon, který nelze vykonat ve věznici, anebo vyžadují-li jiné, zvláštního zřetele hodné důvody, aby úkon byl proveden mimo věznici. Na úkony prováděné policejním orgánem mimo věznici se užije ustanovení § 19 odst. 1.

§ 19

Předávání obviněných

(1) Obviněný se předá policejnímu orgánu mimo věznici na dobu nutnou k provedení úkonu na základě písemné žádosti obsahující odůvodnění takového postupu. Jde-li o předání na dobu nepřevyšující 24 hodiny, musí být žádost schválena ředitelem příslušného útvaru Policie nebo ředitelem Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia Policie České republiky; v ostatních případech žádost schvaluje státní zástupce, který nad věcí vykonává dozor.

(2) Jestliže je obviněný předán na dobu převyšující 24 hodiny a úkon je prováděn mimo obec, v níž se nachází věznice, kde je obviněný umístěn, může být do ukončení úkonu obviněný umístěn ve věznici, která je nejbližší místu, kde je úkon prováděn.

(3) V době od předání obviněného policejnímu orgánu až do jeho vrácení nebo umístění do jiné věznice orgány Vězeňské služby neodpovídají za ostrahu obviněného.

Přemísťování obviněných

§ 20

(1) Přemístit obviněného do jiné věznice lze jen na základě písemného příkazu soudu a v přípravném řízení státního zástupce.

(2) Ve zvlášť odůvodněných případech lze obviněného přemístit do jiné věznice orgánem Vězeňské služby, který o této skutečnosti bez odkladu vyrozumí obhájce obviněného, příslušný soud a v přípravném řízení státního zástupce.

(3) Je-li třeba neodkladně zajistit nemocniční péči ve zdravotnickém zařízení umístěném v jiné věznici, lze obviněného přemístit i bez příkazu. O přemístění je však třeba bez odkladu vyrozumět příslušný soud a v přípravném řízení státního zástupce. Obdobně se postupuje, je-li neodkladně třeba zajistit nemocniční péči ve zdravotnickém zařízení mimo věznici. V takovém případě náležitý dohled nad obviněným zabezpečuje správa nejbližší věznice.

§ 21

O přemístění obviněného na dobu delší než patnáct dnů je správa věznice, z níž je obviněný přemísťován, povinna na žádost obviněného vyrozumět jeho rodinu nebo jinou jím určenou blízkou osobu.

HLAVA TŘETÍ POSTUP PŘI PROPOUŠTĚNÍ A ÚMRTÍ OBVINĚNÝCH

Propouštění obviněných

§ 22

(1) Obdrží-li věznice písemný příkaz k propuštění, je povinna obviněného propustit neodkladně. Příkaz k propuštění musí být opatřen podpisem soudce nebo státního zástupce²⁾ a otiskem kulatého úředního razítka soudu nebo státního zastupitelství, kterým byl příkaz k propuštění vydán. Nařídí-li v řízení o udělení milosti prezident republiky nebo ministr spravedlnosti propuštění obviněného z vazby, provádí toto rozhodnutí Ministerstvo spravedlnosti, které postupuje obdobným způsobem. Je-li takový příkaz zaslán faxem, vždy se zpětně ověří jeho pravost a správnost a ověření se na tento doklad vyznačí.

(2) Příkazu k propuštění není třeba, jestliže se obviněný převádí z vazby do výkonu trestu odnětí svobody na základě opatření soudu příslušného k rozhodnutí o vazbě vydaného v trestní věci, v níž byl obviněný ve vazbě.

(3) Je-li rozhodnutí soudu o propuštění obviněného z vazby vykonatelné, propustí se obviněný, který byl k soudu předveden, ihned z vazby v případě, že na tom trvá. Příslušník Vězeňské služby s propuštěným projedná způsob realizace dalších opatření. Jinak se obviněný propustí po návratu do věznice.

§ 23

(1) Před propuštěním obviněného z vazby musí být ověřena jeho totožnost, aby byla vyloučena záměna s jinou osobou.

(2) O propuštění obviněného z vazby se vyrozumí orgány činné v trestním řízení.

(3) Propuštěnému se vydají všechny věci, které byly v úschově správy věznice; jejich převzetí potvrdí propuštěný svým podpisem. Propuštěnému se vydá potvrzení o propuštění z vazby a v případě potřeby se zároveň poučí o možnosti obracet se na příslušné orgány a instituce s žádostmi o pomoc při řešení jeho naléhavých sociálních problémů.

(4) Před propuštěním obviněného z vazby se provede preventivní výstupní lékařská prohlídka.

§ 24

(1) Nemá-li propuštěný, zejména s ohledem na roční období, přiměřené oblečení, půjčí mu správa věznice na písemné potvrzení vhodný oděv. Nemá-li propuštěný peníze na zakoupení jízdenky do místa bydliště, ředitel věznice zpravidla rozhodne, že se propuštěnému půjčí přiměřená peněžitá částka.

(2) V případě hodného zvláštního zřetele může ředitel věznice rozhodnout, že obviněný není povinen zapůjčený oděv nebo peněžitou částku vrátit.

(3) Je-li propouštěný nemocen, postupuje se, pokud jde o jeho převoz a nutnou hospitalizaci, v souladu se zvláštním předpisem.³⁾

Postup při úmrtí obviněného

§ 25

(1) Každé úmrtí obviněného ve vazbě musí být neprodleně hlášeno příslušnému orgánu činnému v trestním řízení, státnímu zástupci, který provádí dozor nad výkonem vazby, Generálnímu ředitelství Vězeňské služby a příslušnému orgánu pověřenému vedením matriky.

(2) O úmrtí obviněného vyrozumí ředitel věznice nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby ihned lékaře. Dále vyrozumí manžela nebo nejbližší příbuzné zemřelého, a není-li jich nebo nejsou-li známi, osobu, která po dobu výkonu vazby udržovala se zemřelým písemný styk nebo jej navštěvovala, a oznámí jim, že si mohou po pitvě převzít tělo zemřelého.

(3) Pokud osoby uvedené v odstavci 2 ve stanovené lhůtě tělo zemřelého nepřevzmou, pohřeb žehem zabezpečí podle příslušných předpisů správa věznice. Potvrzení o provedeném pohřbu zašle manželu nebo některému z příbuzných zemřelého.

(4) Pokud si osoby uvedené v odstavci 2 převzmou tělo zemřelého obviněného k pohřbení, nesou výlohy s tím spojené.

§ 26

(1) Při každém úmrtí obviněného ředitel věznice nebo jím pověřený příslušník Vězeňské služby ihned učiní opatření k zajištění místa, kde k úmrtí došlo, a umožní příslušným orgánům zjištění okolností úmrtí. Vždy dá podnět k provedení pitvy zemřelého lékařem oddělení soudního lékařství.⁴⁾

(2) Seznam věcí, které měl zemřelý u sebe a které jsou v úschově věznice, předá správa věznice okresnímu soudu, v jehož obvodu měl zemřelý poslední trvalý pobyt, a vyčká jeho sdělení, komu takové věci vydat.

HLAVA ČTVRTÁ REALIZACE PRÁV A POVINNOSTÍ OBVINĚNÝCH

Stravování obviněných

§ 27

(1) Strava se poskytuje obviněným podle stravní normy, která obsahuje složení, množství a nutriční hodnotu potravin v rámci stanoveného peněžního limitu na osobu a den v závislosti na věkové kategorii, zdravotním stavu a případném pracovním zařazení obviněného.

(2) O přiznání léčebné výživy, jejím druhu a délce trvání rozhoduje lékař.

(3) Obviněným, kterým není v cele umožněna vlastní příprava kávy nebo čaje, se poskytuje nejméně dvakrát denně vřelá voda na přípravu nápojů.

§ 28

(1) Pokud obviněný, který má v úschově věznice dostatek peněžních prostředků, požádá o nákup oběda z vývařovny pro zaměstnance Vězeňské služby, jeho žádosti se vyhová, nebrání-li tomu kapacitní podmínky vývařovny.

(2) Obviněnému, který vzhledem ke svému založení nebo přesvědčení nechce akceptovat běžné stravovací zvyklosti, se umožní pořizovat na vlastní náklady doplňkovou stravu v přijatelném rozsahu, pokud to podmínky ve věznici dovolují; nárok na poskytnutí stravy podle § 27 odst. 1 tím není dotčen.

Vystrojování obviněných

§ 29

(1) Obviněný používá po dobu vazby zpravidla vlastní oděv, prádlo a obuv, a to za předpokladu splnění zákonem stanovených podmínek. Nejsou-li tyto podmínky splněny, ředitel věznice nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby rozhodne o povinnosti obviněného používat vězeňský oděv, prádlo a obuv. Správa věznice je povinna zabezpečit po provedení potřebných opatření uschování oděvu, prádla a obuvi obviněného ve věznici.

(2) Výměna vlastního osobního prádla musí být zabezpečena nejméně jednou týdně.

§ 30

(1) Používá-li obviněný vězeňský oděv, prádlo a obuv, je povinen dbát o jejich čistotu a udržení ve stavu způsobilém k řádnému užívání (§ 21 odst. 1 zákona).

(2) V případě, že to podmínky ve věznici umožňují, obviněnému, který o to požádá, se na jeho náklady může zabezpečit vyprání vlastního prádla nebo oděvu v příslušném zařízení věznice.

(3) Výměna vězeňského osobního prádla se provádí jednou týdně, vězeňského oděvu

nebo obuvi podle potřeby a vězeňského ložního prádla jednou za 14 dní.

(4) Výměnu vlastního oděvu, prádla nebo obuvi lze uskutečňovat zasíláním poštou, při návštěvách obviněného nebo po dohodě se správou věznice též individuální donáškou do věznice.

§ 31

Obviněnému, který se zúčastní úkonu mimo věznici, se vždy zajistí vydání jeho vlastního oděvu, prádla a obuvi. Je-li tento oděv esteticky nebo jinak nevhodný, správa věznice mu odpovídající oděv zapůjčí.

Péče o zdraví

§ 32

(1) Zdravotní péči o obviněného zajišťuje především zdravotnické středisko ve věznici nebo jiné zdravotnické zařízení Vězeňské služby.

(2) Pokud zdravotní stav obviněného vyžaduje poskytnutí neodkladné zdravotní péče a není-li možné ji zajistit ve věznici, musí být orgánem Vězeňské služby přivolán lékař lékařské služby první pomoci nebo rychlé zdravotnické pomoci nejbližšího zdravotnického zařízení, který po vyšetření obviněného rozhodne o dalším postupu.

(3) V případě, že lékař lékařské služby první pomoci nebo rychlé zdravotnické pomoci nařídí provedení převozu k ambulantnímu ošetření nebo hospitalizaci v nejbližším zdravotnickém zařízení umístěném mimo věznici anebo k hospitalizaci v některém nemocničním zařízení Vězeňské služby, jsou jeho pokyny k provedení tohoto postupu pro orgány Vězeňské služby závazné a musí být splněny neodkladně (§ 20 odst. 3).

§ 33

(1) O vážném onemocnění nebo úrazu obviněného vyrozumí správa věznice příslušný orgán činný v trestním řízení a na žádost obviněného též jeho rodinu nebo jinou blízkou osobu, kterou obviněný určí, anebo i bez takové žádosti, pokud zdravotní stav neumožňuje obviněnému komunikaci s okolím.

(2) O odmítání stravy obviněným musí být neprodleně vyrozuměn lékař, který zdravotní stav obviněného soustavně kontroluje a rozhoduje o způsobu dohledu nad jeho zdravotním stavem, a státní zástupce, který vykonává dozor nad výkonem vazby.

§ 34

(1) Jestliže se obviněný zúčastnil provádění úkonu mimo věznici a nepřetržitá doba ke spánku nebyla dodržena, může odpočívat na lůžku v ložním prádle přiměřenou dobu po budíčku.

(2) Obviněný může i během dne v době od 08,00 hod. do večerky odpočívat na lůžku, a to ve vlastním nebo vězeňském oděvu.

(3) Nepřetržitá doba ke spánku je doba stanovená ve vnitřním řádu od večerky do budíčku. Tato doba může být zejména ve dnech pracovního klidu stanovena s ohledem na zajištění chodu a činnost věznice odlišně od doby určené pro pracovní dny.

§ 35

(1) Věznice je povinna vytvořit náležité podmínky pro dodržování osobní hygieny obviněných tak, aby bylo zajištěno denní umývání, pravidelné holení a vykonávání běžných hygienických úkonů.

(2) Obviněný smí mít u sebe na cele základní hygienické potřeby včetně elektrického holicího strojku.

(3) Obviněnému, který nemá peněžní prostředky, poskytne správa věznice základní hygienické potřeby v nutném množství a sortimentu.

§ 36

Koupání obviněných

(1) Správa věznice zajistí, aby obvinění měli možnost se koupat v teplé vodě nejméně dvakrát týdně.

(2) Na základě doporučení lékaře, nebo vyžadují-li to hygienické důvody, zajistí správa věznice koupání obviněných častěji.

(3) Obviněné při koupání střeží osoba stejného pohlaví. Zpravidla při koupání může být provedena zraková prohlídka zaměřená na zjištění stop po fyzickém násilí na těle obviněného.

(4) Za koupání v teplé vodě se v podmínkách výkonu vazby považuje sprchování teplou vodou.

(5) Pokud z provozních nebo energetických důvodů nelze koupání podle odstavce 1 zabezpečit, musí být vždy zajištěna možnost řádného umytí v teplé vodě.

Vycházky obviněných

§ 37

Vycházkovým prostorem je vymezený prostor věznice za tímto účelem zřízený a vybavený odpovídajícím stavebně technickým zabezpečením. Při vycházkách jsou obvinění pod přímým dohledem zaměstnance Vězeňské služby.

§ 38

(1) Obviněný musí mít na vycházce vlastní nebo vězeňský oděv a obuv přiměřené povětrnostním podmínkám.

(2) O účasti na vycházkách vede správa věznice jmenovitý přehled.

Korespondence obviněných

§ 39

Pokud jsou k písemnému sdělení přiloženy potraviny nebo věci osobní potřeby, považuje se zásilka za balíček ve smyslu § 16 odst. 2 zákona.

§ 40

(1) Kontrolu korespondence u obviněného ve vazbě z důvodů uvedených v § 67 písm. a) nebo c) trestního řádu je oprávněn provádět, s výjimkou korespondence obviněného s obhájcem a orgány uvedenými v § 13 odst. 3 zákona a v § 62 a 71 zaměstnanec Vězeňské služby pověřený ředitelem věznice. Kontrola zahrnuje i ověření, zda korespondence neobsahuje věci, které nesmějí být na cele, nebo věci, jejichž odeslání by mohlo zmařit účel vazby. Při kontrole je třeba dbát na zachovávání tajemství zpráv obsažených v kontrolované korespondenci, s výjimkou případů uvedených v § 13 odst. 2 zákona.

(2) O zadržení korespondence a jejím postoupení orgánu činnému v trestním řízení zaměstnanec Vězeňské služby obviněného neprodleně vyrozumí.

§ 41

Náklady spojené s korespondencí hradí obviněný z vlastních prostředků. U obviněného, který nemá vlastní peněžní prostředky, jsou náklady spojené s jeho korespondencí s obhájcem a s orgány uvedenými v § 13 odst. 3 zákona hrazeny z prostředků věznice.

§ 42

(1) Správa věznice vede přehled o korespondenci obviněného podléhající kontrole orgánu, který vede řízení. V evidenční kartě obviněného se eviduje veškerá korespondence uvedená v § 13 odst. 3 zákona; ostatní korespondence se eviduje pouze v případě, že je zasílána doporučeně.

(2) Korespondence obviněných se přijímá a odesílá každý pracovní den v době stanovené vnitřním řádem. Korespondence vedená v českém jazyce se předává poštovnímu úřadu nejpozději následující pracovní den. Došla korespondence vedená v českém jazyce a cizojazyčná korespondence, kterou věznice může zkontrolovat vlastními prostředky, se předává též den, kdy byla převzata z poštovního úřadu, pokud tomu nebrání důležité okolnosti. U ostatní cizojazyčné korespondence věznice bez odkladu učiní opatření potřebná k výkonu kontroly a urychlenému doručení. Usnesení soudu o vazbě musí být obviněnému doručeno vždy též den, kdy je převzala věznice.

(3) Korespondence obviněného, u kterého je důvodem vazby obava, že bude mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, jakož i korespondence zadržená podle § 13 odst. 2 zákona a korespondence uvedená v § 13 odst. 3 zákona postupuje nebo odesílá orgánu činnému v trestním řízení nebo adresovaným orgánům nejpozději následující pracovní den.

(4) Odepře-li obviněný přijetí korespondence od orgánu, který vede trestní,

občanskoprávní nebo správní řízení, postupuje se podle zvláštního předpisu.5) Obviněný se zároveň upozorní na skutečnost, že uzná-li příslušný orgán, který korespondenci odeslal, že přijetí bylo odepřeno bezdůvodně, považuje se korespondence za doručenou dnem, kdy přijetí korespondence bylo odepřeno.

§ 43

(1) Věznice obviněnému na jeho žádost vydá potvrzení o datu, kdy od něj převzala korespondenci k odeslání, o níž obviněný uvádí, že obsahuje opravný prostředek ve smyslu procesních předpisů. Zaměstnanec Vězeňské služby opatří korespondenci prezentačním razítkem věznice a datem dne, kdy bylo takové podání učiněno.

(2) Je-li obviněný přemístěn do jiné věznice nebo do zdravotnického zařízení Vězeňské služby, korespondence se za ním neprodleně posílá. Opatření ve smyslu § 13 zákona provede zaměstnanec věznice, do níž byl obviněný přemístěn, nebo věznice, jejíž součástí je zdravotnické zařízení.

(3) Obviněnému, který neumí nebo z nějakého důvodu nemůže číst nebo psát, je správa věznice povinna na jeho žádost zabezpečit, aby mu byla korespondence došlá od obhájce a orgánů uvedených v § 13 odst. 3 zákona a v § 62 a 71 přečtena nebo aby mu byla poskytnuta pomoc při sepisování podání, žádostí, stížností, důležitých sdělení a při dopisování s příslušníky jeho rodiny nebo obhájcem.

§ 43a Užívání telefonu

(1) Před povolením užívat telefon je zaměstnanec pověřený ředitelem věznice povinen zkontrolovat správnost všech údajů uvedených v žádosti obviněného.

(2) O umožnění telefonického hovoru na povolené telefonní číslo obviněný žádá vrchního dozorce. Veškeré žádosti obviněného o umožnění telefonického hovoru se zakládají do jeho osobního spisu.

(3) Oprávnění Vězeňské služby seznamovat se s obsahem telefonátů je realizováno zpravidla kontrolou záznamu telefonátů na záznamovém médiu, výjimečně přímým odposlechem zaměstnancem Vězeňské služby pověřeným ředitelem věznice. Pokud obsah telefonátu zakládá podezření, že je připravován nebo páchán trestný čin, Vězeňská služba předá záznam telefonátu orgánu činnému v trestním řízení, v případě přímého odposlechu hovor přeruší a událost oznámí. Stejně Vězeňská služba postupuje v případě, zjistí-li, že komunikace probíhá s jinou než povolenou osobou, nebo v případě, kdy hovor vede k narušení důvodu vazby.

(4) Zjistí-li Vězeňská služba při kontrole záznamu telefonátů nebo přímém odposlechu, že obviněný komunikuje se svým advokátem, je povinna odposlech ihned zrušit, záznam o jeho obsahu zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděla, nijak nepoužít.

(5) V evidenční kartě užívání telefonu se evidují veškeré povolené telefonáty obviněného.

Návštěvy obviněných

§ 44

(1) Návštěvy obviněných se uskutečňují v rozsahu a za podmínek stanovených v § 14 zákona. Do počtu osob, jež mohou obviněného současně navštívit, se započítají i nezletilé děti, které se však mohou návštěvy zúčastnit pouze v doprovodu osoby starší 18 let.

(2) Vstup do prostor věznice vyhrazených pro provádění návštěv obviněných se návštěvníku umožní po předložení platného občanského průkazu nebo pasu. Vstup osob na základě potvrzení o ztrátě občanského průkazu se neumožní.

(3) Těhotným ženám, osobám starším, tělesně postiženým nebo s malými dětmi se umožní návštěva přednostně.

(4) Návštěvy se uskutečňují zpravidla v pracovních dnech v denní době v návštěvní místnosti věznice, která je za tímto účelem vhodně upravená a vybavená. Úprava místnosti, kde je návštěvník od obviněného oddělen přepážkou (§ 14 odst. 4 zákona), zejména dělící přepážka a použité dorozumívací prostředky, nesmí bránit běžnému hovoru a vizuálnímu kontaktu obviněného s návštěvníky.

(5) U návštěv, k nimž je nutný předchozí písemný souhlas a orgán činný v trestním řízení dal písemný souhlas k provedení návštěvy bez přítomnosti zástupce orgánu činného v trestním řízení, odpovídá příslušník Vězeňské služby pouze za organizaci a bezpečné zajištění průběhu návštěvy.

§ 45

Pokud obviněný požádá o umožnění návštěvy příbuzného v řadě přímé (dětí, vnuci, rodiče, prarodiče), manžela nebo sourozence, který je rovněž ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody a nejde o obviněného, u něhož je důvodem vazby obava, že bude mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, může v odůvodněných případech, zejména z naléhavých osobních nebo rodinných důvodů, ředitel věznice takovou návštěvu zprostředkovat přímo ve věznici. Skutečně vynaložené náklady dopravy a ostrahy k provedení takové návštěvy ve věznici hradí obviněný, popř. odsouzený.

§ 46

(1) Při návštěvě může obviněný přijmout balíček s povolenými potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg. Balíček předaný při návštěvě se považuje za balíček ve smyslu § 16 odst. 2 zákona.

(2) Při návštěvě může být uskutečněno přímé předání a převzetí vlastního oděvu, prádla a obuvi za účelem jejich výměny a převzetí hygienických potřeb. Přijetím těchto věcí při návštěvě není omezeno přijetí balíčku ve smyslu § 16 odst. 2 zákona.

(3) Předvádějící příslušník Vězeňské služby je z bezpečnostních důvodů oprávněn před návštěvou a po jejím skončení provést u obviněného osobní prohlídku.

§ 47

Styk obviněného s obhájcem

(1) Ke styku obviněného s obhájcem slouží ve věznici místnosti k tomu účelu určené. Obviněný se k obhájci předvede vždy, jestliže o to obhájce požádá, včetně mimopracovní doby a dnů pracovního klidu.

(2) Při návštěvě obviněného s obhájcem a advokátem může být předán balíček ve smyslu § 16 odst. 2 zákona.

(3) V průběhu soudního jednání, kdy obhájce požádá o rozmluvu s obviněným bez přítomnosti třetí osoby, se rozmluva uskuteční ve vhodném prostoru jednacích soudních síní. Předvádějící příslušník Vězeňské služby postupuje tak, aby rozhovor mezi obviněným a obhájcem viděl, ne však slyšel; zároveň dodržuje stanovené bezpečnostní zásady.

Přijímání balíčků

§ 48

(1) Obviněnému může být balíček zaslán poštou nebo předán při návštěvě (§ 46 odst. 1 a § 47 odst. 2). Ředitel věznice nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby může povolit přijetí balíčku za dobu kratší.

(2) Balíček nesmí obsahovat cennosti, peníze, zbraně a střelivo, mobilní telekomunikační techniku, telekomunikační a radiokomunikační techniku, záznamovou a výpočetní techniku a jejich součásti, návykové látky včetně rostlin nebo chemikálií k jejich přípravě, jedy, výbušné nebo pyrotechnické látky, výbušné předměty, nástražné výbušné systémy, léčiva, alkoholické nápoje (včetně piva), výrobky obsahující líh a jiné těkavé látky, výrobky ve skleněném obalu, potraviny podléhající rychlé zkáze, výrobky v tlakových nádobách (spreje), tiskoviny nebo materiály propagující národnostní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, fašismus a podobná hnutí, násilí a hrubost, jakož i tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby a použití návykových látek, jedů, výbušnin, zbraní a střeliva.

(3) V případě, že balíček má vyšší než povolenou hmotnost, obsahuje věci, které není dovoleno mít na cele, anebo obviněný balíček po rozbalení odmítne převzít, vrátí se balíček nebo jeho nepředaná část odesílateli, nezakládá-li obsah balíčku nebo jeho nepředaná část důvodné podezření ze spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu anebo trestného činu odesílatelem balíčku, jako nová zásilka na náklady obviněného, pokud k vrácení nedošlo již při návštěvě (§ 46 odst. 1 a § 47 odst. 2). Zakládá-li obsah balíčku nebo jeho nepředaná část důvodné podezření ze spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu anebo trestného činu odesílatelem balíčku, balíček nebo jeho nepředaná část se spolu s oznámením předá orgánu Policie nebo jinému příslušnému orgánu, a jde-li o podezření ze spáchání trestného činu, příslušnému orgánu činnému v trestním řízení.

(4) O nepředání balíčku nebo jeho části se vyhotoví písemný záznam s uvedením důvodu nepředání; s obsahem záznamu se obviněný proti podpisu seznámí.

§ 49

(1) Přijatý balíček se zaeviduje a obviněný potvrdí jeho příjem. Současně se uvede celková hmotnost balíčku a seznam věcí, které nebyly obviněnému vydány.

(2) K dodržování intervalu pro přijetí balíčku podle § 16 odst. 2 zákona se vydává obviněnému potvrzení o jeho právu na balíček. O vydání potvrzení se vede evidence.

(3) Odesílatel balíčku se vhodným způsobem vyrozumí o rozsahu povolených věcí a potravin, které mohou být obviněnému předány.

Nákup potravin a věcí osobní potřeby

§ 50

(1) Ve věznici se pro obviněné zřizují prodejny s potravinářským, drogistickým a průmyslovým zbožím.

(2) Nelze-li nákup zboží provádět v prodejně věznice, zajišťuje se prostřednictvím správy věznice.

(3) Ředitel věznice je oprávněn stanovit nejvyšší peněžní částku, za kterou může obviněný jednorázově nakoupit.

§ 51

(1) K nákupu může obviněný použít též peníze, které mu byly do věznice během výkonu vazby zaslány nebo které byly obviněným předány k úschově.

(2) Má-li obviněný v úschově věznice menší částku peněz, než je předpokládaná cena jízdného do místa bydliště a výše stravného na jeden den,⁶⁾ nákup potravin a dalších věcí se mu neumožní.

Uspokojování kulturních potřeb

§ 52

(1) Věznice zajišťuje provoz knihovny a v rámci svých možností zabezpečuje její vybavení běžně dostupnou beletrií, náboženskou a odbornou literaturou včetně základních právních předpisů z jednotlivých právních odvětví. Obviněnému se umožní výběr knih z knihovního fondu věznice podle jeho zájmu, duševních potřeb a vyznání.

(2) Denní tisk a časopisy, včetně zahraničních, pokud jsou distribuovány v tuzemsku, si může obviněný z vlastních prostředků předplatit nebo mu je mohou předplatit též jeho příbuzní nebo jiné osoby.

(3) Obviněný si může půjčovat a hrát v cele nebo v určeném prostoru věznice společenské hry, které jsou ve věznici k dispozici.

(4) Obviněnému lze v odůvodněných případech umožnit zasílání a používání dalších věcí majících vztah zejména k jeho povolání, podnikatelské činnosti nebo k zajištění dalšího vzdělávání, pokud tyto věci nebudou v rozporu s účelem vazby a jejich množství nebo povaha

nebude narušovat pořádek a vzhled cely nebo škodit na zdraví.

§ 53

(1) Obviněný smí mít u sebe v cele psací potřeby, korespondenci, písemnosti související s řízením, které se jej týká, knihy, denní tisk a časopisy, digitální a jiné hry, právní předpisy, náboženskou literaturu, fotografie, kapesní nebo náramkové hodinky.

(2) Jestliže obviněný dodatečně požádá o úschovu některé z věcí uvedených v odstavci 1, správa věznice mu tyto věci uloží. Pokud jejich uložení není možné, správa věznice zabezpečí jejich odeslání na náklady obviněného nebo je předá při návštěvě osobě, kterou určí obviněný.

§ 54

(1) Před povolením připojit radiopřijímač nebo televizor s příkonem vyšším než 100 W na elektrickou síť uzavře ředitel věznice s obviněným písemnou dohodu o úhradě paušální náhrady za spotřebu elektřiny v souvislosti s provozem takového radiopřijímače nebo televizoru.

(2) V případě porušení pečeti dokumentující neporušenost přijímače po kontrole provedené dle § 17 odst. 2 zákona nesmí obviněný přijímač užívat, dokud na své náklady neumožní zajistit provedení kontroly.

(3) Obviněnému se nepovolí používání magnetofonu a dalších zařízení určených k přehrávání záznamových médií, jakož i jakékoliv radiotelekomunikační techniky.

nadpis vypuštěn

§ 55

zrušen

§ 56

zrušen

§ 57

Poskytování sociálních služeb a opatření s tím spojená

(1) K zajišťování sociálních služeb obviněným věznice vyčlení potřebný počet sociálních zaměstnanců Vězeňské služby.

(2) Ve své činnosti sociální zaměstnanci Vězeňské služby úzce spolupracují především s příslušnými koordinátory péče o občany společensky nepřízpůsobené, orgány sociálně-právní ochrany dětí, orgány státní správy a územní samosprávy, jakož i se zájmovými sdruženími občanů. Sociální služby jsou zabezpečovány především

a) poskytováním sociálního poradenství,

b) pomocí při řešení obtížné sociální situace obviněných a jejich rodin,

c) spoluprací se všemi ostatními zaměstnanci věznice při zajišťování a realizaci práv a oprávněných zájmů obviněných.

(3) Návštěvy a rozmluvy zástupců sociálních služeb, orgánů územní samosprávy, zájmových sdružení občanů, popř. jiných právnických nebo fyzických osob neuvedených v odstavci 1 a v § 2 odst. 1 s obviněnými se uskutečňují vždy za podmínek stanovených v § 14 odst. 1 a 2 zákona a v § 44 až 46 s výjimkou návštěv a rozhovorů zaměstnanců orgánů sociálně-právní ochrany dětí, které jsou upraveny v § 26 odst. 6 zákona.

(4) Korespondence obviněných s orgány uvedenými v odstavci 3 podléhá kontrole. Ustanovení § 13 zákona a § 39 až 43 se užití obdobně.

Zaměstnávání obviněných

§ 58

(1) Věznice vytvářejí podmínky pro zaměstnávání obviněných v rámci vlastní podnikatelské činnosti nebo na smluvním základě s jiným podnikatelským subjektem nebo organizací.

(2) Smlouva mezi věznicí a podnikatelským subjektem nebo organizací, na jejímž základě se uskutečňuje zaměstnávání obviněných, stanoví podrobnější podmínky, za nichž budou obvinění vykonávat práce, a podle potřeby i postup při zaškolení k výkonu určených prací.

(3) Při vytváření podmínek k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci mají podnikatelské subjekty nebo organizace stejné povinnosti, jaké mají vůči ostatním zaměstnancům.

§ 59

(1) Při zaměstnávání obviněných na jednotlivých pracovištích je třeba dodržovat ustanovení § 7 odst. 1 zákona a dbát na další, zejména bezpečnostní hlediska.

(2) Obviněný může být zaměstnán, jestliže o to požádá a zároveň charakter a druh práce nebo činnosti, kterou mu věznice může poskytnout, odpovídají jeho zdravotnímu stavu, pracovním schopnostem a dovednostem.

(3) Při zaměstnávání obviněného je nutno přihlížet především k jeho osobním poměrům, k sociální situaci jeho rodiny a též k případnému výkonu rozhodnutí o výživném na nezletilé děti.

Ochrana práv obviněných

§ 60

(1) Stížnosti a žádosti k uplatnění svých práv a oprávněných zájmů může obviněný adresovat jak státním orgánům České republiky, tak mezinárodním orgánům a organizacím, které jsou na celosvětové i evropské úrovni považovány za součást procesu získávání a prošetřování informací o porušování lidských práv.

(2) Mezinárodními orgány a organizacemi uvedenými v odstavci 1 jsou zejména:

- a) Výbor pro lidská práva, Ženeva,
- b) Komise pro lidská práva OSN, Ženeva,
- c) Úřad pro lidská práva, Ženeva,
- d) Výbor pro odstranění rasové diskriminace, Ženeva,
- e) Výbor proti mučení, Ženeva,
- f) Komise OSN pro postavení žen, Vídeň,
- g) Výbor pro práva dítěte, Ženeva,
- h) Vysoký komisař OSN pro lidská práva, Ženeva,
- i) Vysoký komisař OSN pro uprchlíky, Ženeva, včetně pobočky v Praze,
- j) Evropský soud pro lidská práva, Štrasburk,
- k) Výbor pro zabránění mučení, Štrasburk,
- l) Vysoký komisař OBSE pro národnostní menšiny, Haag,
- m) Úřad OBSE pro demokratické instituce a lidská práva, Varšava,
- n) Amnesty International, Londýn, včetně pobočky v Praze,
- o) Mezinárodní Federace pro lidská práva, Paříž,
- p) Mezinárodní helsinská federace pro lidská práva včetně pobočky v Praze,
- r) Mezinárodní společnost pro lidská práva, Frankfurt,
- s) Mezinárodní romská unie, Texas,
- t) Mezinárodní výbor Červeného kříže, Ženeva, včetně pobočky v Praze.

§ 61

Obviněný ve výkonu vazby má právo na ochranu své osobnosti před neoprávněným násilím, jakýmkoliv projevy ponižování lidské důstojnosti, urážkami nebo výhrůžkami. Pracovníci Vězeňské služby každý takový zjištěný případ oznámí příslušným orgánům a učiní neprodleně nezbytná opatření k zamezení takového jednání.

§ 62

(1) Obviněný může požádat o rozmluvu s představiteli orgánů uvedených v § 20 odst. 1 zákona. Taková žádost musí být odeslána příslušnému orgánu nejpozději následující pracovní den. V případě přítomnosti ve věznici musí být tento orgán bez odkladu vyrozuměn o žádosti obviněného o rozmluvu. Rozmluvy obviněného s představiteli těchto orgánů se zaměstnanci Vězeňské služby nebo jiné třetí osoby nezúčastní.

(2) Pokud obviněný požádá o rozmluvu s ředitelem věznice nebo jeho zástupcem, musí mu být taková rozmluva umožněna zpravidla do jednoho týdne, v naléhavých případech bezodkladně. Naléhavost rozmluvy posuzuje ředitel věznice nebo jeho zástupce podle důvodů žádosti o rozmluvu.

§ 62a

Zajišťování pořádku v místech výkonu vazby

(1) Obvinění jsou ve styku s jinými osobami povinni dodržovat zásady slušného chování užívané v běžném společenském styku. Jsou povinni ve styku se zaměstnancem Vězeňské služby, zaměstnancem státního orgánu nebo jiným občanem zdravit způsobem užívaným v běžném společenském styku, oslovovat je slovy "pane" nebo "paní" s připojením funkce nebo příjmení, jsou-li jim známy, a vykat jim.

(2) Obvinění jsou povinni chovat se slušně též k ostatním obviněným a oslovovat je způsobem užívaným v běžném společenském styku.

(3) Během osmihodinové doby ke spánku jsou obvinění povinni dodržovat noční klid.

(4) V prostorách věznice a v osobních věcech jsou obvinění povinni udržovat pořádek a čistotu odpovídající hygienickým normám a zvyklostem.

(5) V místech, kde je to vzhledem k možnému ohrožení zdraví nekuřáků nebo z protipožárních důvodů ředitelem věznice zakázáno, obvinění nekouří.

HLAVA PÁTÁ
VYŘIZOVÁNÍ KÁZEŇSKÝCH PŘESTUPKŮ

§ 63

Ukládání a výkon kázeňských trestů a zabránění věci

(1) Důtka se obviněnému vysloví ústně.

(2) Kázeňský trest pokuty až do výše 1000 Kč se uloží obviněnému zpravidla za závažné nebo opakované porušení stanovených povinností. Při stanovení výše pokuty je nutno přihlídnout též k osobním a rodinným poměrům obviněného. Výkon tohoto kázeňského trestu se zpravidla provede převedením příslušné částky z prostředků, které má obviněný ve věznici uloženy, přičemž výše uložených prostředků po převedení příslušné částky nesmí klesnout pod 500 Kč. Pokud obviněný nemá dostatek prostředků nebo po uložení pokuty by zůstatek uložených prostředků byl menší než 500 Kč, nelze tento druh kázeňského trestu uložit.

(3) Kázeňský trest zákazu nákupu potravin a věcí osobní potřeby (s výjimkou hygienických potřeb) až na jeden měsíc nesmí při opakovaném uložení přesáhnout souvislou dobu dvou měsíců.

(4) Věc, o jejímž propadnutí nebo zabrání bylo pravomocně rozhodnuto, se spolu s opisem rozhodnutí předá příslušnému pracovišti Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, pokud zvláštní předpis⁷⁾ nestanoví jinak.

(5) Kázeňský trest umístění do samovazby je možno uložit jen tehdy, je-li úmyslné porušení stanovených povinností velmi závažné nebo předcházející opětovně uložené kázeňské tresty i jiná opatření se minula účinkem. Po výkonu kázeňského trestu umístění do samovazby lze další kázeňský trest samovazby vykonat až po uplynutí

a) pěti dnů, trval-li kázeňský trest pět dnů nebo kratší dobu, a

b) deseti dnů, trval-li kázeňský trest déle než pět dnů.

(6) Před nástupem kázeňského trestu umístění do samovazby a nejméně jednou týdně v průběhu jeho výkonu musí být obviněný prohlédnut lékařem, který posoudí, zda je zdravotně způsobilý k výkonu tohoto kázeňského trestu. Tím není dotčeno právo obviněného na poskytnutí zdravotní péče i v jiné době během výkonu kázeňského trestu. Během výkonu kázeňského trestu umístění do samovazby je obviněný pod zvýšeným dohledem příslušníka Vězeňské služby.

(7) Kázeňský trest umístění do samovazby se vykonává v cele se základním vybavením (§ 9 odst. 1 zákona), nebo za splnění stanovených podmínek v některé z cel uvedených v § 10. Obviněný smí během výkonu kázeňského trestu umístění do samovazby používat ložní prádlo, které měl na cele.

(8) Některý z kázeňských trestů uvedených v § 22 odst. 2 zákona je možno uložit obviněnému též tehdy, jestliže orgán činný v trestním řízení přenechal podle § 66 odst. 2 trestního řádu řediteli věznice, aby obviněnému za jeho jednání uvedené v § 66 odst. 1 trestního řádu uložil kázeňský trest.

Řízení o kázeňských přestupcích

§ 64

(1) Ukládat kázeňské tresty je oprávněn ředitel věznice, vedoucí oddělení výkonu vazby (výkonu vazby a trestu) a vrchní dozorce.

(2) Vrchní dozorce může uložit obviněnému kázeňský trest důtky, zákazu nákupu potravin a věcí osobní potřeby (s výjimkou hygienických potřeb) až na dobu jednoho měsíce a kázeňský trest umístění do samovazby až na dobu pěti dnů.

(3) Vedoucí oddělení výkonu vazby (výkonu vazby a trestu) může uložit obviněnému všechny druhy kázeňských trestů, přičemž kázeňský trest umístění do samovazby může uložit až do sedmi dnů a pokutu do výše 500 Kč.

(4) Ředitel věznice je oprávněn ukládat všechny druhy kázeňských trestů v plném

rozsahu a rozhodnout o zabrání věci.

(5) Má-li zaměstnanec Vězeňské služby za to, že by obviněnému měl být uložen přísnější kázeňský trest, než jaký má právo uložit, postoupí věc tomu zaměstnanci, který je oprávněn takový trest uložit.

(6) Uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti kázeňského přestupku, přičemž nestanoví-li zákon výslovně jinak, lze obviněnému za kázeňský přestupek uložit jen jeden kázeňský trest.

(7) Není-li dalšího výkonu kázeňského trestu třeba, mohou zaměstnanci Vězeňské služby uvedení v odstavcích 2 až 4 uložený kázeňský trest nebo jeho zbytek v odůvodněných případech prominout nebo na dobu dalšího trvání vazby od jeho výkonu podmíněně upustit.

§ 65

(1) O kázeňském přestupku obviněného se sepíše záznam obsahující konkrétní údaje o jednání, v němž je spatřován kázeňský přestupek, včetně označení místa, času, způsobu spáchání přestupku a okolností, za nichž byl spáchán, případně též předpokládané pohnutky takového jednání. Důkazní prostředky musí být označeny konkrétně, a to takovým způsobem, aby je bylo možné prověřit. Jsou-li důkazním prostředkem výpovědi svědků, uvede se stručný obsah jejich výpovědí s jejich vlastnoručním podpisem. Doznání obviněného nezavazuje příslušného zaměstnance Vězeňské služby povinnosti přezkoumat a dostupnými prostředky prověřit všechny okolnosti skutku. Důkazním prostředkem je vše, co může přispět k objasnění skutku, zejména výpovědi obviněných nebo jiných osob, věci, listiny a ohledání.

(2) Před uložením kázeňského trestu musí být obviněnému a osobě, která uplatňuje vlastnické právo k věci, jež může být zabrána, umožněno se k případu vyjádřit. Vyjádření obviněného se uvede na předepsaném tiskopise a předloží obviněnému k podpisu. Odmítne-li obviněný vyjádření podepsat, vyznačí příslušný zaměstnanec Vězeňské služby tuto skutečnost na předepsaném tiskopise včetně důvodů odmítnutí a připojí datum a svůj podpis.

(3) Rozhodnutí o uložení kázeňského trestu se vydává písemně a kromě výroku a odůvodnění musí obsahovat i poučení o oprávněném prostředku. Obviněný potvrdí oznámení rozhodnutí svým podpisem. Odmítne-li, postupuje se stejně jako při odmítnutí podpisu vyjádření podle odstavce 2.

(4) Rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání věci musí obsahovat zejména přesný popis věci, které se týká, a stručné odůvodnění, včetně označení pachatele kázeňského přestupku, pokud je znám, jakož i osob, kterých se toto rozhodnutí přímo týká, jsou-li známy.

(5) Rozhodnutí, jímž byla uložena pokuta, propadnutí věci nebo bylo vysloveno zabrání věci, je nutno do tří dnů písemně vyhotovit a doručit obviněnému a vlastníkově věci, pokud je znám.

(6) Obviněnému se uložení kázeňského trestu sdělí dříve, než se přistoupí k jeho výkonu.

(7) Záznam o uložení kázeňského trestu se založí do osobního spisu obviněného. Druh a důvod uložení kázeňského trestu se zaznamená též do příslušné dokumentace.

§ 66

Opravné prostředky proti uloženým kázeňským trestům a zabrání věci

Stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu nebo zabrání věci lze podat ústně nebo písemně. O ústně podané stížnosti sepíše pověřený zaměstnanec Vězeňské služby záznam s uvedením data podání stížnosti, případně i důvodů jejího podání a předloží záznam k podpisu obviněnému nebo jiné osobě, která stížnost podala. Byla-li stížnost podána písemně, vyznačí se na ní datum jejího podání.

§ 67

Řízení o opravných prostředcích

(1) Orgány, které podle § 23 odst. 7 zákona o opravných prostředcích rozhodují, jsou povinny přezkoumat, zda je nepochybně prokázáno, že se stal skutek, v němž je spatřován kázeňský přestupek, zda jej spáchal obviněný, zda tento skutek je kázeňským přestupkem, jakož i další významné okolnosti. Současně jsou povinny přezkoumat, zda nebyla překročena kázeňská pravomoc oprávněného zaměstnance Vězeňské služby.

(2) Ředitel věznice, generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený orgán stížnost proti uložení kázeňského trestu zamítne, byla-li zaviněním obviněného podána opožděně nebo jestliže je spáchání kázeňského přestupku obviněným nepochybně prokázáno.

(3) Nezamítne-li orgán uvedený v odstavci 2 stížnost,

a) změni uložený kázeňský trest, jestliže je spáchání kázeňského přestupku obviněným nepochybně prokázáno, ale uložený kázeňský trest není úměrný závažnosti spáchaného přestupku, přičemž nový kázeňský trest musí být vždy mírnější než ten, který byl obviněnému původně uložen,

b) zruší uložený kázeňský trest a vrátí věc příslušnému zaměstnanci Vězeňské služby, který jej uložil, k novému kázeňskému řízení, nebyly-li dostatečně objasněny všechny skutečnosti, které jsou pro uložení kázeňského trestu významné, nebo jsou-li dosavadní důkazy pro rozhodnutí nedostatečné, přičemž v novém kázeňském řízení nelze obviněnému uložit kázeňský trest přísnější, než který byl uložen původně,

c) zruší uložený kázeňský trest, není-li nepochybně prokázáno, že se obviněný kázeňského přestupku dopustil.

(4) Při změně nebo zrušení kázeňského trestu podle odstavce 3 se původně uložený kázeňský trest, pokud byl již částečně vykonán, do nově uloženého kázeňského trestu započítá, a není-li to možné, přihlédne se k tomu při případném ukládání nového kázeňského trestu.

(5) Rozhodnutí o stížnosti se stručně písemně odůvodní.

§ 67a

Zahlázení kázeňského trestu

(1) Zaměstnanec Vězeňské služby, který rozhodl o zahlázení kázeňského trestu, učiní

opatření, aby záznam o takovém trestu byl vymazán.

(2) Byl-li kázeňský trest zahlazen, nelze ho uvádět v žádném hodnocení obviněného a nelze k němu přihlížet při rozhodování o obviněném.

§ 67b

Vyřízení jiného protispolečenského chování

Přestupky spáchané v době před výkonem vazby nelze vyřídit uložením kázeňského trestu ve výkonu vazby.

HLAVA ŠESTÁ
SPOLUPŮSOBENÍ PŘI VÝKONU VAZBY

Součinnost správy věznice s jinými orgány a institucemi

§ 68

(1) Správa věznice při zabezpečování výkonu vazby vytváří příznivé podmínky pro činnost soudů, státních zastupitelství, policejních orgánů, jakož i dalších státních orgánů k zabezpečení úspěšného provedení trestního řízení a splnění účelu vazby.

(2) Správa věznice dále úzce spolupracuje s orgány státní správy a územní samosprávy, zájmovými sdruženími občanů, církevními a náboženskými společnostmi, zejména při zabezpečování práv a oprávněných zájmů obviněných.

§ 69

(1) Příslušným orgánům činným v trestním řízení správa věznice neprodleně zasílá hlášení o přijetí obviněného do věznice, jeho přemístění, propuštění, útěku a úmrtí, jakož i o všech případech sebepoškození, pokusů sebevražd a o odmítání stravy, je-li indikován stav vyžadující odeslání k ústavnímu léčení, a o ukončení odmítání stravy. Na požádání orgánů uvedených v § 62 a 71 je správa věznice povinna podávat též informace o chování obviněných.

(2) Žádosti a informace týkající se obviněných, došlé od jiných orgánů, než které jsou uvedeny v odstavci 1, předá správa věznice, pokud je vyžadováno podání informací o stavu trestního stíhání, příslušným orgánům činným v trestním řízení. Ostatní informace o obviněných podává ředitel věznice.

(3) Ředitel věznice úzce spolupracuje se zdravotnickými orgány a zařízeními včetně orgánů zdravotnického dozoru poskytujícími obviněným léčebně preventivní péči nebo vykonávajícími hygienickou a protiepidemickou péči, umožňuje jim plnění jejich úkolů a dbá jejich doporučení týkajících se zdravotní péče.

§ 70

zrušen

§ 71

Dozor a kontrola nad výkonem vazby

(1) K provádění inspekčních prohlídek ve věznicích bez zvláštního povolení jsou příslušní též

a) náměstci ministra spravedlnosti,

b) generální ředitel Vězeňské služby a jeho náměstci.

(2) Z pověření orgánů uvedených v odstavci 1 jsou oprávněny provádět inspekční prohlídky ve věznicích též jiné osoby, a to na základě písemného pověření.

ČÁST DRUHÁ

VÝKON VAZBY U ZVLÁŠTNÍCH SKUPIN OBVINĚNÝCH

HLAVA PRVNÍ

VÝKON VAZBY MLADISTVÝCH OBVINĚNÝCH

§ 72

Pokud tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon vazby obviněných, kteří nepřekročili 18. rok svého věku (dále jen "mladiství"), předchozích ustanovení této vyhlášky.

Zvláštní ustanovení

§ 73

(1) Mladiství se umísťují do cel zpravidla ve vyčleněné části věznice nebo na samostatná oddělení. Při umísťování do jednotlivých cel se postupuje podle zásad stanovených v § 7 zákona a podle místních podmínek a možností se též přihlíží k dalším hlediskům, zejména k věku.

(2) Umožňují-li to podmínky ve věznici, zřizuje se pro mladistvé též oddělení se zmírněným režimem. Ustanovení § 7 zákona tím není dotčeno.

(3) Při zabezpečení povinné školní docházky mladistvých obviněných spolupracují orgány Vězeňské služby s příslušnými školami a orgány státní správy a samosprávy.

§ 74

(1) Návštěvy u mladistvých se zpravidla realizují formami umožňujícími posílení vzájemných sociálních a citových vazeb, zejména s rodiči a nejbližšími příbuznými.

(2) Vycházku mladistvých ve věznici lze umožnit i mimo vymezený vycházkový prostor, přičemž doba jejího trvání může být až dvě hodiny. Pokud mladistvý nemá vlastní přiměřený sportovní oděv nebo obuv, může je správa věznice zapůjčit.

(3) Ve vnitřním řádu se přiměřeně upraví též postup při zabezpečování dalších práv a oprávněných zájmů mladistvých, zejména formy, metody a prostředky k uskutečňování zájmových, kulturních, sportovních a vzdělávacích programů, materiálně technické vybavení cel a dalších užívaných prostorů a vhodná forma jejich výzdoby.

§ 75

(1) Kázeňský trest zákazu nákupu potravin a věcí osobní potřeby s výjimkou hygienických potřeb nesmí u mladistvého přesáhnout dobu jednoho týdne, přičemž při jeho opakovaném uložení nesmí tento kázeňský trest přesáhnout dobu dvou týdnů.

(2) Uložení kázeňského trestu umístění do samovazby je výjimečným opatřením, které lze uložit pouze za velmi závažné porušení stanovených povinností. Kázeňský trest umístění do samovazby lze uložit mladistvému nejdéle na dobu pěti dnů, přičemž po výkonu tohoto trestu lze nově uložený kázeňský trest umístění do samovazby vykonat až po uplynutí deseti dnů.

HLAVA DRUHÁ
VÝKON VAZBY OBVINĚNÝCH ŽEN

§ 76

Pokud tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon vazby obviněných žen včetně mladistvých ostatních ustanovení vyhlášky.

Zvláštní ustanovení

§ 77

Obviněné ženy se umísťují do cel zpravidla ve vyčleněné části věznice, nebo není-li to možné, do cel oddělených od ostatních cel vhodnou zábranou.

§ 78

Kázeňský trest zákazu nákupu potravin a věcí osobní potřeby (s výjimkou hygienických potřeb) nelze uložit těhotné ženě.

HLAVA TŘETÍ
VÝKON VAZBY MATEK NEZLETILÝCH DĚTÍ

§ 78a

(1) Při rozhodování o povolení mít u sebe a starat se o své nezletilé dítě přihlíží ředitel věznice k tomu, zda matka o toto dítě nebo jiné své děti předtím, než byla vzata do vazby, řádně pečovala a zda má dostatek vlastních prostředků, aby o dítě mohla řádně pečovat.

(2) Matka, které bylo povoleno mít u sebe a starat se o své nezletilé dítě, o dítě celodenně pečuje. Celodenní péče zahrnuje zejména péči o jeho zdraví a o jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, včetně přípravy stravy, zajištění hygieny, praní, žehlení, úklidu a aktivního trávení času s dítětem formou her odpovídajících jeho věku.

(3) Zdravotní péči o dítě, o které matka pečuje ve věznici, zajišťuje Vězeňská služba zpravidla na základě smlouvy s příslušným zdravotnickým zařízením.

(4) Přemístění matky, které bylo povoleno mít u sebe a starat se o své nezletilé dítě (§ 28a odst. 3 zákona), do věznice, ve které je zřízeno oddělení pro matky nezletilých dětí, je zvlášť odůvodněným případem ve smyslu § 20 odst. 2.

(5) Matka zajišťuje veškeré potřeby pro dítě z vlastních prostředků.

(6) Každá matka má dítě u sebe v samostatné ložnici, v níž je pro dítě postel s matrací, přebalovací stůl, skříň na dětské prádlo a kosmetiku, ohrádka a umyvadlo.

(7) V případě, že se matka z důvodu nemoci, či z jiného závažného důvodu nemůže o dítě starat, převezme přechodně péči o dítě ředitelem věznice určený zaměstnanec. Při vzájemném předávání je dítě vždy prohlédnuto dětským lékařem.

(8) V případě pobytu matky mimo věznici, ve které je zřízeno oddělení pro matky nezletilých dětí, se péče o dítě řeší prostřednictvím orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

HLAVA ČTVRTÁ VÝKON VAZBY OBVINĚNÝCH CIZINCŮ

§ 79

Pokud tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon vazby obviněných, kteří nejsou státními občany České republiky (dále jen "obviněný cizinec"), ostatních ustanovení vyhlášky.

§ 79a

Je-li nutné zajistit cestovní doklady potřebné k výkonu trestu vyhoštění, předvádí se obviněný ve vyhošťovací vazbě vedle orgánů a osob uvedených v § 16 rovněž k orgánům Policie České republiky, které předseda senátu požádal o zajištění cestovních dokladů.

§ 80

Zvláštní ustanovení

(1) Cizinec se bezprostředně po přijetí do věznice poučí ve smyslu § 5 odst. 2 zákona v jazyce, jemuž rozumí.

(2) Při umísťování cizinců do cel je třeba přihlídnout k tomu, aby cizinci hovořící stejným jazykem nebo znalí některého z jazyků mohli spolu komunikovat, pokud to není v rozporu s účelem vazby.

(3) O přemístění cizince správa věznice vyrozumí konzulární úřad státu, jehož je cizinec občanem.

(4) Při uspokojování hmotných a kulturních potřeb cizinců je třeba podle možností věznice přihlížet též ke kulturním a náboženským tradicím a zvyklostem cizinců, umožnit jim

přístup k četbě knih v jazyce, který ovládají nebo kterému rozumí.

ČÁST TŘETÍ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 81

Zrušuje se rozkaz ministra spravedlnosti České republiky č. 4/1969, registrovaný ve Sbírce zákonů v částce 25/1969 Sb., ve znění rozkazů ministra spravedlnosti č. 5/1988, č. 20/1990 a č. 15/1992 o Řádu výkonu vazby.

§ 82

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr
JUDr. Novák v.r.

-
- 1) § 37 a 38 trestního řádu.
 - 1a) § 67 písm. b) zákona č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
 - 2) § 72 odst. 1 trestního řádu.
 - 3) Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.
 - 4) § 4 odst. 3 písm. d) vyhlášky č. 19/1988 Sb., o postupu při úmrtí a o pohřebnictví.
 - 5) § 64 trestního řádu. § 50 občanského soudního řádu. § 24 odst. 3 správního řádu.
 - 6) Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách.
 - 7) § 11 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 354/2003 Sb. a zákona č. 41/2004 Sb.

II/14

Zákon č. 169/1999 Sb. o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů

Obsah

- ČÁST PRVNÍ** - VÝKON TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY (§ 1 - § 82)
ČÁST DRUHÁ - Změna zákona o státním zastupitelství (§ 83)
ČÁST TŘETÍ - Změna zákona o Vězeňské službě a justiční strážci (§ 84)

169/1999 Sb.

ZÁKON

ze dne 30. června 1999

o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů

Změna: 359/1999 Sb.

Změna: 3/2002 Sb.

Změna: 320/2002 Sb.

Změna: 218/2003 Sb.

Změna: 52/2004 Sb.
Změna: 539/2004 Sb.
Změna: 109/2006 Sb.
Změna: 346/2007 Sb.
Změna: 7/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb., 41/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb.
Změna: 341/2010 Sb., 181/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 399/2012 Sb.
Změna: 267/2006 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ VÝKON TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY

HLAVA I

Díl 1 Obecná ustanovení

§ 1 Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje výkon trestu odnětí svobody (dále jen "výkon trestu") ve věznicích a ve zvláštních odděleních vazebních věznic.

(2) Výkonem trestu se sleduje dosažení účelu trestu odnětí svobody (dále jen "trest") ve smyslu trestního zákona prostředky stanovenými v tomto zákoně.

(3) Výkonem trestu se podle tohoto zákona rozumí též výkon trestního opatření odnětí svobody uloženého mladistvému; jeho výkonem se sleduje dosažení účelu stanoveného zákonem o soudnictví ve věcech mládeže.

(4) Mladistvým se pro účely tohoto zákona rozumí osoba, která v době spáchání provinění dovršila patnáctý a nepřekročila osmnáctý rok svého věku.

§ 2 Hlavní zásady výkonu trestu

(1) Trest může být vykonáván jen takovým způsobem, který respektuje důstojnost osobnosti odsouzeného a omezuje škodlivé účinky zbavení svobody; tím však nesmí být ohrožena potřeba ochrany společnosti.

(2) S odsouzenými ve výkonu trestu se musí jednat tak, aby bylo zachováno jejich zdraví, a pokud to doba výkonu trestu umožní, podporovaly se takové postoje a dovednosti, které odsouzeným pomohou k návratu do společnosti a umožní vést po propuštění soběstačný život v souladu se zákonem.

§ 3

Orgán zajišťující výkon trestu

(1) Střežení odsouzených, dozor nad nimi, metody zacházení s odsouzenými a stanovené podmínky výkonu trestu zajišťuje Vězeňská služba České republiky (dále jen "Vězeňská služba").

(2) Vězeňská služba je oprávněna odsouzeným vydávat pokyny a příkazy a používat vůči nim jen taková omezení a donucovací prostředky, které připouští zvláštní zákon.¹⁾

(3) Povinnosti a oprávnění příslušníka Vězeňské služby stanoví zvláštní zákon.¹⁾ Občanský pracovník Vězeňské služby je oprávněn vydávat odsouzeným pokyny a příkazy v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

(4) Zaměstnancem Vězeňské služby se pro účely tohoto zákona rozumí jak příslušník, tak občanský pracovník Vězeňské služby.

§ 4

Poradní sbor

K uplatňování poznatků, forem a metod zacházení s odsouzenými, které napomáhají k dosažení účelu výkonu trestu, zřídí ředitel věznice poradní sbor. Členy poradního sboru jmenuje ředitel věznice s jejich souhlasem z odborníků, kteří nejsou zaměstnání ve věznici. Činnost člena poradního sboru je jiným úkonem v obecném zájmu.²⁾ Vězeňská služba poskytuje členům poradního sboru cestovní náhrady podle zvláštního právního předpisu.³⁾

§ 5

Místo výkonu trestu

(1) Trest se vykonává ve věznici nebo ve zvláštním oddělení vazební věznice. Věznice zřizuje a zrušuje ministr spravedlnosti (dále jen "ministr") a jejich správu vykonává Vězeňská služba podle zvláštního zákona.¹⁾

(2) Vyžaduje-li zdravotní stav odsouzeného poskytnutí zdravotních služeb, které nelze zajistit ve zdravotnickém zařízení Vězeňské služby, a výkon trestu nelze přerušit, trest se na nezbytně nutnou dobu vykonává poskytovateli zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou, přičemž střežení odsouzeného v takovém případě zajišťuje nejbližší věznice. Zvýšené náklady spojené s provedením takových opatření hradí zdravotnickému zařízení Vězeňská služba.

(3) Trestní opatření odnětí svobody u mladistvých,^{3b)} kteří nepřekročili 19. rok svého věku, se vykonává odděleně od ostatních odsouzených, a to ve věznicích nebo zvláštních odděleních pro mladistvé s uplatňováním vnitřní diferenciaci.

§ 6

Přijímání odsouzených do výkonu trestu

(1) Do výkonu trestu lze přijmout odsouzeného jen na základě písemného nařízení výkonu trestu vyhotoveného soudem. Není-li k nařízení výkonu trestu připojeno písemné

vyhotovení pravomocného rozsudku, soud je věznici zašle dodatečně.

(2) Při přijetí do výkonu trestu musí být odsouzený prokazatelně seznámen se svými právy a povinnostmi podle tohoto zákona a řádu výkonu trestu a s vnitřním řádem věznice.

§ 7

Umíst'ování odsouzených

Odděleně se umíst'ují odsouzení muži od odsouzených žen a dále zpravidla odsouzení:

- a) mladiství od dospělých,
- b) recidivisté od odsouzených, kteří jsou ve výkonu trestu poprvé,
- c) za úmyslně spáchané trestné činy od odsouzených za trestné činy z nedbalosti,
- d) trvale pracovně nezařaditelní,
- e) s poruchami duševními a poruchami chování a
- f) s uloženým ochranným léčením a zabezpečovací detencí.

§ 8

Typy věznic

(1) Věznice se člení podle způsobu vnějšího střežení a zajištění bezpečnosti do čtyř základních typů, a to

- a) s dohledem,
- b) s dozorem,
- c) s ostrahou,
- d) se zvýšenou ostrahou.

(2) Vedle základních typů věznic uvedených v odstavci 1 se zřizují zvláštní věznice pro mladistvé.

(3) V rámci jedné věznice mohou být zřízena oddělení různých typů, pokud tím nebude ohrožen účel výkonu trestu.

§ 9

Zařazování odsouzených do typů věznic

(1) O tom, do jakého typu věznice bude odsouzený zařazen k výkonu trestu, rozhoduje soud podle zvláštního zákona.⁴⁾

(2) Odsouzený nastupuje výkon trestu ve věznici, kterou soud ve výzvě k nástupu trestu určil. Z důležitých důvodů může odsouzeného k nástupu výkonu trestu přijmout i jiná věznice.

(3) Další umístování odsouzených do jednotlivých věznic v souladu s rozhodnutím soudu o zařazení do určitého typu věznice provádí generální ředitelství Vězeňské služby ve spolupráci s ředitelem věznice, ve které odsouzený nastoupil k výkonu trestu.

Přeřazování odsouzených

§ 10

O přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu během výkonu trestu rozhoduje soud podle zvláštního zákona.⁴⁾

§ 11

Návrh ředitele věznice na přeřazení odsouzeného

(1) Ředitel věznice je povinen podat soudu návrh na přeřazení odsouzeného do jiného typu věznice, má-li za to, že přeřazení přispěje k dosažení účelu výkonu trestu.⁴⁾

(2) K návrhu na přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu ředitel věznice vždy připojí vyhodnocení průběhu a účinnosti programu zacházení s odsouzeným, zhodnocení průběhu a úspěšnosti výkonu ochranného léčení, pokud bylo odsouzenému uloženo, a uvede i další skutečnosti, které mohou mít význam pro rozhodnutí soudu. Současně označí důkazy, které navrhuje provést, pokud to soud bude považovat za potřebné.

§ 12

Návrh odsouzeného na přeřazení

Oznámí-li odsouzený věznici, že podává návrh soudu na své přeřazení do jiného typu věznice, ředitel věznice i bez výzvy zašle soudu přílohy uvedené v § 11 odst. 2; to neplatí, jestliže zákonná překážka brání tomu, aby se soud návrhem odsouzeného věcně zabýval. V takovém případě ředitel věznice oznámí soudu důvody, pro které návrhu nelze vyhovět.

Díl 2

Místo výkonu trestu v objektech nespravovaných Vězeňskou službou

§ 13

Ministr může zřídit věznici i v jiném objektu, než který je ve správě Vězeňské služby, pokud s tím vlastník takového objektu souhlasí a uzavře smlouvu o zřízení věcného břemene. Objekt, ve kterém je věznice zřízena, spravuje a provozuje vlastník objektu na základě smlouvy uzavřené s Vězeňskou službou. Vězeňská služba však odpovídá za střežení, zacházení s odsouzenými a dodržování zákonných podmínek výkonu trestu. V těchto objektech rovněž provádí státní stavební dohled. Uzavřením smlouvy o správě a provozu není dotčeno právo dozoru a kontroly nad výkonem trestu.

HLAVA II PRÁVA ODSOUZENÝCH

Díl 1 Obecná ustanovení

§ 14 Vnitřní řád věznice

Pro každou věznici stanoví její ředitel se souhlasem generálního ředitelství Vězeňské služby vnitřní řád věznice, kterým se stanoví denní rozvrh chodu věznice, činnost odsouzených a jejich podíl na řešení otázek souvisejících se životem ve věznici.

Díl 2 Práva odsouzených

§ 15 Rovnost práv

Odsouzeným ve výkonu trestu přísluší stejná práva za podmínek a v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

§ 16 Sociální podmínky odsouzených a poskytování zdravotních služeb

(1) Odsouzeným se poskytuje pravidelná strava za podmínek a v hodnotách, které odpovídají požadavku udržení zdraví a přihlížejí k jeho zdravotnímu stavu, věku a obtížnosti vykonávané práce. V rozsahu, v jakém to umožňuje provoz věznice, se přitom přihlíží k požadavkům kulturních a náboženských tradic odsouzených.

(2) Každý odsouzený musí mít zabezpečeno lůžko a prostor pro uložení osobních věcí.

(3) Odívání odsouzených musí odpovídat klimatickým podmínkám a musí dostatečně chránit jejich zdraví.

(4) Odsouzeným se zabezpečuje denně osmihodinová doba ke spánku, doba potřebná k osobní hygieně a úklidu, stravování, nejméně jednohodinová vycházka a přiměřené osobní volno.

(5) Odsouzený má právo na zdravotní služby v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem⁵⁾ s přihlédnutím k omezením vyplývajícím z účelu trestu.

(6) Odsouzený s těžkým zdravotním postižením má právo na zajištění přiměřených podmínek umožňujících důstojný výkon trestu.

(7) Odsouzenému, který není zařazen do práce, poskytuje věznice sociální kapesné v případě, že neodmítl bez závažného důvodu práci a neměl v období jednoho kalendářního měsíce jiný příjem nebo jinou hotovost ve výši alespoň 100 Kč.

(8) Výše sociálního kapesného podle odstavce 7 činí 100 Kč za období jednoho kalendářního měsíce.

(9) O závažném onemocnění odsouzeného nebo o jeho úrazu, vyžadujícím hospitalizaci, vyrozumí věznice bez odkladu manželku, družku nebo rodiče odsouzeného, anebo jeho děti, pokud to odpovídá jejich věku, jestliže tak odsouzený nemůže učinit sám. Není-li těchto osob, vyrozumí věznice osobu, kterou odsouzený určí. Věznice vždy vyrozumí bez odkladu některou z těchto osob v případě, že dojde k úmrtí odsouzeného.

§ 17

Korespondence

(1) Odsouzený má právo přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení (dále jen "korespondence") bez omezení, pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Vězeňská služba je oprávněna provádět kontrolu korespondence uvedené v odstavci 1; přitom je oprávněna seznámit se s obsahem zasílaných písemností. Pokud obsah korespondence zakládá podezření, že je připravován nebo páčán trestný čin, Vězeňská služba korespondenci zadrží a předá ji orgánu činnému v trestním řízení.

(3) Kontrola korespondence mezi odsouzeným a advokátem zmocněným odsouzeného zastupovat, mezi odsouzeným a státními orgány České republiky nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu,⁶⁾ anebo mezi odsouzeným a mezinárodní organizací, která podle mezinárodní úmluvy, jíž je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, je nepřipustná. Tato korespondence se adresátu odesílá a odsouzenému doručuje neprodleně.

(4) Odsouzenému, který neumí nebo nemůže číst anebo psát, Vězeňská služba zajistí, aby mu byla došlá korespondence přečtena, nebo mu poskytne písarskou pomoc při sepisování žádostí, podání a stížností státním orgánům a mezinárodním organizacím uvedeným v odstavci 3 a při dopisování s advokátem.

§ 18

Užívání telefonu

(1) Odsouzenému se v odůvodněných případech umožní použití telefonu ke kontaktu s osobou blízkou. 7)

(2) V zájmu nápravy odsouzeného nebo z jiného závažného důvodu lze odsouzenému povolit použití telefonu ke kontaktu s jinou osobou, než je osoba blízká.

(3) Náklady spojené s použitím telefonu hradí odsouzený.

(4) Nejde-li o telefonáty s osobou uvedenou v § 17 odst. 3 nebo § 61 odst. 9, je Vězeňská služba oprávněna se seznamovat formou odposlechu s telefonáty uvedenými v odstavcích 1 a 2 a pořizovat jejich záznam.

§ 19
Návštěvy

(1) Odsouzený má právo přijímat v čase určeném ředitelem věznice návštěvy blízkých osob na dobu celkem 3 hodiny během jednoho kalendářního měsíce.

(2) Návštěvy probíhají zpravidla v místnostech k tomu určených. Návštěvy odsouzených umístěných v lůžkové části zdravotnického zařízení jsou možné jen tehdy, jestliže s tím ošetřující lékař s ohledem na zdravotní stav odsouzeného souhlasí. Je-li odsouzený umístěn u poskytovatele zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou, projedná podmínky uskutečnění návštěvy Vězeňská služba s poskytovatelem zdravotních služeb.

(3) Nestanoví-li vnitřní řád věznice počet vyšší, mohou odsouzeného současně navštívit nejvýše 4 osoby včetně nezletilých dětí. Nezletilé děti ve věku do 15 let se mohou zúčastnit návštěvy pouze v doprovodu osoby starší 18 let.

(4) V zájmu nápravy odsouzeného nebo z jiného závažného důvodu lze odsouzenému povolit návštěvu jiných než blízkých osob. Ředitelé věznic mohou ve zvlášť odůvodněných případech povolit návštěvu mezi odsouzenými, kteří jsou blízkými osobami. Náklady předvedení hradí v takovém případě odsouzení rovným dílem, nedohodnou-li se jinak.

(5) Ředitel věznice může povolit uskutečnění návštěvy odsouzeného bez zrakové a sluchové kontroly zaměstnanců Vězeňské služby v prostorách k tomu určených.

(6) V odůvodněných případech může ředitel věznice rozhodnout, že z bezpečnostních důvodů se návštěva uskuteční v místnosti, kde je návštěvník od odsouzeného oddělen přepážkou.

(7) Odsouzenému může ředitel věznice povolit v souvislosti s návštěvou opuštění věznice, lze-li mít důvodně za to, že tím nebude ohrožen účel výkonu trestu.

(8) Zaměstnanec Vězeňské služby je oprávněn návštěvu přerušit nebo předčasně ukončit, jestliže odsouzený nebo návštěvníci přes upozornění porušují pořádek, kázeň nebo bezpečnost věznice.

§ 20
Duchovní a sociální služby

(1) Odsouzenému se zajišťuje právo na poskytování duchovních a dalších obdobných služeb sledujících humanitární cíle v rozsahu vyplývajícím ze zvláštních právních předpisů.

(2) Věznice umožňují konat zpravidla v době pracovního klidu společné náboženské obřady odsouzených. Účast na náboženských obřadech je dobrovolná. Doba konání společných náboženských obřadů vymezí vnitřní řád věznice.

(3) K výkonu duchovní služby v místech, kde se vykonává trest odnětí svobody, jsou oprávněny pouze ty registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu tohoto práva podle zvláštního právního předpisu⁸⁾ (dále jen "církve").

(4) Církev se může podílet na naplňování účelu výkonu trestu poskytováním duchovní služby zejména

- a) konáním bohoslužeb pro zájemce z řad odsouzených,
- b) individuálními rozhovory, pastoračními návštěvami a umožněním individuálního přístupu k náboženským úkonům,
- c) vedením studijních hodin k výkladu náboženských textů,
- d) zajišťováním duchovní a náboženské literatury a zpěvníků,
- e) pořádáním přednášek a besed, zejména s etickou tematikou, popřípadě koncertů hudebních skupin a jednotlivců,
- f) při přípravě odsouzených k jejich propuštění,
- g) dalšími vhodnými formami přispívajícími k dosažení účelu výkonu trestu.

(5) Věznice informuje odsouzené o poskytování duchovní služby ve vnitřním řádu věznice nebo jiným vhodným způsobem.

(6) Odsouzený nesmí být k účasti na bohoslužbách a jiných obřadech nebo k rozhovoru s osobami pověřenými církví nucen. Požádá-li odsouzený o umožnění návštěvy církvi pověřené osoby, je věznice povinna jí tuto skutečnost neprodleně oznámit.

(7) Církvi pověřené osoby správa věznice poučí o povinnosti dodržovat právní předpisy pro výkon trestu a vnitřní řád věznice.

(8) Věznice je oprávněna odepřít možnost výkonu duchovní služby osobám, které se dopustily porušení povinností vyplývajících z právních předpisů pro výkon trestu nebo vnitřního řádu věznice.

(9) Věznice umožňují obecním úřadům obcí s rozšířenou působností poskytovat odsouzeným sociální služby⁹⁾ mající za cíl pomáhat odsouzeným při vytváření příznivých podmínek pro jejich budoucí samostatný život na svobodě.

§ 21

Uspokojování kulturních potřeb

(1) Odsouzený má právo objednat si na svůj náklad knihy, denní tisk a časopisy, včetně zahraničních, pokud jsou rozšiřovány v České republice; tím není dotčeno právo Vězeňské služby odebrat odsouzenému věc, kterou by se narušoval účel výkonu trestu.

(2) Odsouzený si může bezplatně půjčovat z vězeňské knihovny knihy včetně odborných publikací a právních předpisů.

§ 22

Používání dalších věcí

(1) Odsouzený má právo půjčovat si a hrát společenské hry, které jsou ve věznici k dispozici.

(2) Odsouzenému lze v odůvodněných případech umožnit zakoupení, zaslání, případně dovezení a používání dalších věcí, majících vztah k zajištění jeho dalšího vzdělávání, programu zacházení s odsouzeným podle § 41 (dále jen "program zacházení"), případně zájmové činnosti, pokud tyto věci nebudou v rozporu s účelem výkonu trestu a jejich množství, povaha nebo užívání nebudou narušovat pořádek v ubytovacím prostoru nebo škodit na zdraví anebo omezovat ostatní odsouzené.

§ 23

Nákup potravin a věcí osobní potřeby

(1) Odsouzený má právo nakupovat v prodejně věznice potraviny a věci osobní potřeby, případně věci pro zájmovou a vzdělávací činnost nebo k realizaci programu zacházení. Nákup se uskutečňuje zpravidla formou bezhotovostní platby z té části peněžních prostředků, s níž může volně disponovat.

(2) Ve věznici se pro odsouzené zřizují prodejny s potravinářským, drogistickým a průmyslovým zbožím. Minimální sortiment zboží stanoví vnitřní řád věznice. Nelze-li nákup tohoto zboží provádět v prodejně věznice, zajišťuje se prostřednictvím Vězeňské služby.

(3) Ředitel věznice je oprávněn stanovit nejvyšší peněžní částku, za kterou může odsouzený jednorázově nakoupit.

§ 24

Přijetí balíčku

(1) Odsouzený má právo dvakrát ročně, zpravidla u příležitosti narozenin a vánočních svátků, přijmout balíček s potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg.

(2) Balíčky podléhají kontrole zaměstnanců Vězeňské služby. Odsouzenému se nepředají věci, které odporují účelu výkonu trestu nebo které není dovoleno mít u sebe, zejména věci, kterými by mohl ohrozit život a zdraví vlastní nebo jiných osob. Nepředané věci se odešlou zpět odesílateli na náklady odsouzeného.

(3) Na balíčky obsahující prádlo, oděv a potřeby k realizaci programu zacházení, pro vzdělávání nebo zájmovou činnost se nevztahují omezení uvedená v odstavci 1.

§ 25

Příjem peněz a nakládání s nimi

(1) Pokud byly odsouzenému do věznice zaslány peníze, převedou se na jeho účet zřízený a vedený věznicí a odsouzený se o tom vyrozumí. Nesouhlasí-li odsouzený s přijetím peněz, peníze se vrátí odesílateli na náklady odsouzeného.

(2) K nákupu může odsouzený použít též peníze, které mu byly do věznice během výkonu trestu zaslány nebo které předal věznici k úschově při nástupu do výkonu trestu.

(3) Má-li však odsouzený v úschově věznice menší částku peněz, než je předpokládaná cena jízdného do místa bydliště a výše stravného na jeden den v době propuštění z výkonu trestu, nákup potravin a dalších věcí nebo jiná dispozice s těmito penězi se mu neumožní.

(4) Neuhradí-li odsouzený rozsudkem stanovenou škodu nebo nemajetkovou újmu způsobenou trestným činem, pro který se nachází ve výkonu trestu, pohledávky spojené s trestním řízením, soudní a správní poplatky a škodu nebo nemajetkovou újmu, kterou způsobil Vězeňské službě během výkonu trestu, může k úhradě zdravotních služeb provedených v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána a nákupu podle § 23 použít pouze polovinu peněžních prostředků podle odstavce 1 věty první. Zbývající část těchto peněžních prostředků může použít jen na úhradu pohledávek podle věty první.

(5) Ustanovením odstavce 4 není dotčeno právo odsouzeného nakládat podle § 33 odst. 5 s úložným pocházejícím z jeho odměny za práci.

§ 26

Ochrana práv odsouzených včetně prostředků právní ochrany

(1) Odsouzený smí k uplatnění svých práv a oprávněných zájmů podávat stížnosti a žádosti orgánům příslušným k jejich vyřízení; stížnost, případně žádost musí být orgánu, jemuž je adresována, neprodleně odeslána. Ředitel věznice určí okruh zaměstnanců Vězeňské služby pověřených přebíráním a odesíláním stížností a žádostí a jejich evidencí; vytvoří takové podmínky pro podávání stížností a žádostí odsouzených, aby bylo vyloučeno, že s nimi budou zacházet jiné než oprávněné osoby.

(2) Zaměstnanci Vězeňské služby bez odkladu vyrozumí ředitele věznice, státního zástupce, soudce nebo orgán, který provádí kontrolu věznice, o žádosti odsouzeného o rozmluvu a na jejich pokyn takovou rozmluvu ve věznici umožní.

(3) Odsouzený má právo na poskytování právní pomoci advokátem, jenž má oprávnění v mezích svého zmocnění vést s odsouzeným korespondenci a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby.

(4) Zaměstnanci Vězeňské služby jsou povinni dbát na zachovávání práv, která odsouzení mají ve výkonu trestu.

§ 27

Omezení a zbavení některých práv a svobod

(1) Po dobu výkonu trestu jsou odsouzení povinni podrobit se omezením některých práv a svobod, jejichž výkon by byl v rozporu s účelem výkonu trestu nebo která nemohou být vzhledem k výkonu trestu uplatněna.

(2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 jsou omezena práva a svobody na

nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, svobodu pohybu a pobytu, zachování listovního tajemství a tajemství jiných písemností, záznamů a zpráv a právo svobodné volby povolání.

(3) Po dobu výkonu trestu odsouzeným nepřísluší právo na stávku, výkon práva sdružovat se ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích, zakládat odborové organizace a výkon práva sdružovat se v nich, právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, právo svobodné volby poskytovatele zdravotních služeb a zdravotnického zařízení. Odsouzení nemohou ve výkonu trestu zakládat politické strany nebo politická hnutí, vykonávat právo sdružovat se v nich a nemohou vykonávat volené a jiné veřejné funkce.

(4) O omezeních, jež budou uplatněna vůči odsouzenému ve výkonu trestu, proti němuž je vedeno trestní stíhání, a jsou-li splněny důvody vazby, rozhoduje soud podle zvláštního zákona.

Díl 3 Povinnosti odsouzených

§ 28 Základní povinnosti odsouzených

(1) Odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Dále je povinen dodržovat opatření a pokyny podle zvláštních právních předpisů¹⁰⁾ k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

(2) Odsouzený je dále povinen

a) podrobit se osobní prohlídce v zájmu zajišťování vnitřního pořádku ve věznici a vyloučení toho, aby u sebe neměl věc, kterou by narušoval účel výkonu trestu,

b) umožnit zaměstnancům Vězeňské služby kontrolu svých osobních věcí,

c) podrobit se preventivní vstupní, periodické, mimořádné a výstupní lékařské prohlídce v rozsahu určeném lékařem nebo zvláštním právním předpisem, včetně nezbytných diagnostických a laboratorních vyšetření a očkování, a opatřením stanoveným orgány hygienické služby,

d) strpět úkony, které souvisejí s jeho identifikací, a podrobit se úkonům nezbytným pro zpracování komplexní zprávy (§ 41 odst. 2),

e) pokud onemocní, stane se mu úraz nebo je zraněn, tyto skutečnosti neprodleně ohlásit zaměstnanci Vězeňské služby,

f) oznámit neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným nebo věznici, pokud se o nich dozví nebo je zjistil,

- g) podrobit se opatřením, která jsou nezbytná k potlačení výroby, držení nebo zneužívání omamných a psychotropních látek a jedů ve věznici,
- h) dodržovat zásady hygieny,
- i) oznámit neprodleně věznici skutečnost, že je poživitelem důchodu, výsluhového příspěvku, příspěvku za službu nebo má příjem podléhající dani z příjmu,
- j) odevzdat do úschovy věznice věci, jejichž držení s ohledem na jejich cenu, množství nebo způsob používání je zakázáno nebo je v rozporu s účelem výkonu trestu,
- k) uhradit náklady na zdravotní služby poskytnuté v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána.

(3) Odsouzeným je zakázáno

- a) navazovat styky s jinými osobami v rozporu s tímto zákonem nebo s pokynem vydaným na základě tohoto zákona,
- b) vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví,
- c) přechovávat a rozšiřovat tiskoviny nebo materiály propagující národnostní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, fašismus a podobná hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka, násilí a hrubost, jakož i tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby a použití návykových látek, jedů, výbušnin, zbraní a střeliva,
- d) hrát hry o peníze, věci, služby nebo o jiné úkony; účastnit se loterií a jiných podobných her,¹¹⁾
- e) tetovat sebe nebo jinou osobu anebo nechat se tetovat,
- f) předstírat poruchu zdraví nebo se úmyslně poškozovat na zdraví,
- g) bez souhlasu Vězeňské služby prodávat, směňovat a darovat věci, které má v držení ve věznici.

(4) Vůči odsouzenému, který neoprávněně odmítá plnit své povinnosti a k nápravě nestačí výzva nebo napomenutí, užije Vězeňská služba v nezbytném rozsahu prostředky povolené zákonem.

§ 29

Zaměstnávání a vzdělávání odsouzených

- (1) Odsouzený, který byl zařazen do práce, je povinen pracovat, pokud je k práci

zdravotně způsobilý.

(2) Při zaměstnávání a vzdělávání odsouzených věznice zajišťuje

a) zařazování odsouzených do práce odpovídající jejich zdravotní způsobilosti s přihlédnutím k jejich odborným znalostem a dovednostem,

b) odměňování odsouzených za práci,

c) vytváření podmínek pro to, aby odsouzení mohli získat a zvyšovat si svoji pracovní kvalifikaci a rozšiřovat si svoji všeobecnou informovanost.

§ 30

Zařazování odsouzených do práce

(1) Věznice vytvářejí podmínky pro zaměstnávání odsouzených buď v rámci svého provozu, vlastní výroby nebo podnikatelské činnosti anebo smluvně u jiných subjektů.

(2) Smlouva mezi věznicí a jiným subjektem, na jejímž základě se uskutečňuje zařazení odsouzených do práce, stanoví podrobnější podmínky, za nichž budou odsouzení pracovat, případně i postup při zaškolení odsouzených k výkonu určených prací a způsob zvyšování jejich pracovní kvalifikace. Při vytváření podmínek k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dodržování protipožárních a hygienických předpisů má jiný subjekt stejné povinnosti, jaké by měl podle zvláštních právních předpisů vůči svým zaměstnancům v pracovním poměru.

(3) Jiné subjekty uvedené v odstavcích 1 a 2 poskytují věznicím za práci odsouzených dohodnuté plnění.

(4) K zaměstnávání odsouzeného u jiného subjektu než věznice je třeba předchozího písemného souhlasu odsouzeného; to neplatí, pokud je odsouzený zaměstnáván Českou republikou, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí nebo subjektem, který jimi byl zřízen či založen a v němž mají většinovou majetkovou účast, většinový podíl na hlasovacích právech anebo vykonávají rozhodující vliv na jeho řízení či provozování.

(5) Odsouzený může souhlas uvedený v odstavci 4 odvolat prohlášením učiněným vůči Vězeňské službě. Pokud prohlášení nemá písemnou formu, zaměstnanec Vězeňské služby o prohlášení odsouzeného učiní bezodkladně zápis, který předloží odsouzenému k podpisu. Účinky odvolání souhlasu nastávají uplynutím posledního dne kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po měsíci, v němž odsouzený souhlas odvolal. Odvolání souhlasu odsouzeným se nepovažuje za odmítnutí práce.

§ 31

Zákaz některých prací

Je zakázáno školit a zařazovat odsouzené k výkonu prací s výbušninami. Jestliže odsouzený při práci přichází do styku s omamnými a psychotropními látkami nebo jedy anebo s jinými látkami, které mohou vyvolat zvýšené nebezpečí újmy na zdraví nebo škody na majetku, je třeba nad ním zajistit zvýšenou kontrolu. Zákaz některých prací pro odsouzené ženy a mladistvé je stanoven zvláštními právními předpisy.¹²⁾

§ 32

Pracovní postavení a podmínky odsouzených

(1) Pracovní podmínky, pracovní doba a podmínky pro uložení přesčasové práce u odsouzených se řídí zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru. Ředitel věznice může nařídit odsouzeným práci přesčas v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.¹³⁾

(2) Do pracovní doby se nepočítá úklidová a další obdobná činnost potřebná k zajištění každodenního provozu věznice, kterou provádějí zpravidla všichni odsouzení, a pracovní terapie, pokud je součástí programu zacházení; tyto práce jsou odsouzení povinni provádět bez nároku na pracovní odměnu a nesmějí být nařizeny na úkor doby nutné k odpočinku odsouzených.

(3) Odsouzeným se zajišťuje formou připomínek a námětů účast na řešení otázek týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při jejich práci.

(4) Odsouzení pracují pod dohledem zaměstnanců Vězeňské služby.

§ 33

Pracovní odměna odsouzených

(1) Odsouzeným přísluší odměna podle vykonané práce. Vláda stanoví nařízením výši této odměny a podmínky pro její poskytování.

(2) Pracovní odměna odsouzeného se pro účely srážek daní a pojistného na důchodové spoření, sociální zabezpečení nebo zdravotní pojištění považuje za příjem ze závislé činnosti. Z této odměny se po srážce zálohy na daň a pojistného provedou i další srážky jednak k úhradě výživného pro děti, kterým je odsouzený povinen poskytovat výživu, včetně příspěvku na úhradu nákladů při péči o dítě v ústavní nebo ochranné výchově, a jednak k úhradě nákladů výkonu trestu. Rozsah a pořadí dalších srážek z pracovní odměny odsouzeného stanoví Ministerstvo spravedlnosti (dále jen "ministerstvo") vyhláškou. Přitom přihlédne zejména k zabezpečení výživy dětí odsouzeného a oprávněným nárokům poškozených trestným činem.

(3) Je-li však soudem nařízen výkon rozhodnutí srážkami z pracovní odměny odsouzeného, postupuje se podle občanského soudního řádu a předpisů vydaných na jeho základě. Tento postup se uplatní i v případě exekuce nařízené správcem daně.

(4) Část pracovní odměny odsouzeného, která zbývá po provedení srážek podle odstavce 2, případně podle odstavce 3, se rozdělí na kapesné a úložné. Odmítne-li odsouzený bez závažného důvodu pracovat, kapesné mu nenáleží.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob rozdělení části pracovní odměny na kapesné a úložné podle odstavce 4 a stanoví rozsah a podmínky, za nichž odsouzený může úložné použít. Nevyčerpané úložné se odsouzenému vyplátí při propuštění z výkonu trestu, pokud se věznice s odsouzeným nedohodne jinak.

§ 34

Vzdělávání odsouzených

(1) Odsouzeným, u nichž jsou pro to předpoklady, se obvykle umožní, aby získali vzdělání na základní nebo i střední škole, anebo se zúčastnili dalších forem vzdělávání, které jim umožní získat a zvyšovat si svoji pracovní kvalifikaci.

(2) Odsouzení zařazení do denní formy studia jsou pro účely tohoto zákona posuzováni jako odsouzení zařazení do práce.

§ 35

Povinnost hradit náklady výkonu trestu

(1) Odsouzený je povinen hradit náklady výkonu trestu. Nelze-li tyto náklady srazit z odměny za práci, může věznice k jejich úhradě použít peněžní prostředky, které má odsouzený uloženy ve věznici. Výši nákladů výkonu trestu a podrobnosti její úhrady stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Od povinnosti podle odstavce 1 je osvobozen odsouzený

a) který nebyl nezaviněně zařazen do práce a neměl v období kalendářního měsíce jiný příjem nebo jinou hotovost,

b) který nedovršil 18. rok věku,

c) po dobu poskytování ústavní (nemocniční) péče, je-li zdravotně pojištěn podle zvláštního právního předpisu,¹⁴⁾ s výjimkou případů uvedených v § 36 odst. 1,

d) po dobu zařazení do vzdělávacího nebo terapeutického programu s dobou výuky nebo terapie nejméně 21 hodin týdně,

e) po dobu přerušení výkonu trestu,

f) po dobu účasti na soudním jednání v postavení svědka nebo poškozeného,

g) po dobu dočasného předání do ciziny,

h) je-li na útěku.

(3) Od vymáhání nákladů výkonu trestu se upustí vždy, jestliže odsouzený zemřel a nezanechal majetek, ze kterého by bylo možno pohledávku uspokojit v rámci vypořádání dědictví, jestliže byl vydán nebo předán do ciziny nebo po propuštění z výkonu trestu vyhoštěn a ze všech okolností je zřejmé, že další vymáhání pohledávky by bylo neúspěšné. Upuštění od vymáhání pohledávky musí být písemné a dlužník se o něm nevyrozumívá. Upuštěním od vymáhání pohledávka nezaniká.

(4) Ředitel věznice může na základě písemné a potřebnými doklady doložené žádosti odsouzeného prominout zcela nebo zčásti povinnost uhradit náklady výkonu trestu, ze kterého byl odsouzený propuštěn, odůvodňují-li to tíživé sociální poměry odsouzeného.

(5) U pohledávky za náklady výkonu trestu se nepožadují úroky z prodlení.

§ 36

Povinnost nahradit další náklady

(1) Odsouzený je povinen též nahradit zvýšené náklady střežení a náklady na dopravu a předvedení do zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou vynaložené Vězeňskou službou, jestliže

a) si úmyslně způsobil nebo jinému úmyslně umožnil způsobit mu újmu na zdraví anebo se opakovaně dopustil porušování léčebného režimu,

b) zneužil poskytnutí zdravotních služeb předstíráním poruchy zdraví, nebo

c) z vlastního rozhodnutí se nepodrobil poskytnuté zdravotní službě, k níž dal předchozí souhlas nebo o kterou požádal.

(2) Rozhodnutí o povinnosti nahradit náklady uvedené v odstavci 1 vydá ředitel věznice. Proti rozhodnutí ředitele věznice může odsouzený do 3 dnů od oznámení podat stížnost, o níž rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.

(3) Výkon rozhodnutí, kterým byla odsouzenému uložena povinnost nahradit škodu způsobenou během výkonu trestu, náklady výkonu trestu nebo zvýšené náklady střežení, náklady na dopravu a předvedení do zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou provádí po dobu výkonu trestu srážkami z pracovní odměny, peněz uložených ve věznici nebo příkázáním pohledávky podle zvláštních právních předpisů¹⁵⁾ ta věznice, která pohledávku spravuje.

(4) Podle odstavce 3 se postupuje i při náhradě neuhrazených nákladů spojených s výkonem vazby, předcházející tomuto výkonu trestu.

(5) Pro náhradu nákladů uvedených v odstavcích 1 a 4 se obdobně užijí ustanovení § 35 odst. 3 a 4.

Díl 4

Odpovědnost za škodu

§ 37

Obecné ustanovení

Není-li dále stanoveno jinak, řídí se odpovědnost za škodu způsobenou během výkonu trestu a podmínky jejího uplatnění občanským zákoníkem.

§ 38

Odpovědnost odsouzeného za škodu způsobenou při plnění pracovních úkolů

(1) Odsouzený odpovídá za škodu, kterou způsobil Vězeňské službě nebo jinému subjektu, u něhož byl zařazen do práce, zaviněným porušením povinností při plnění

pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s tím v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru.¹⁶⁾

(2) Jiný subjekt, jemuž byla způsobena škoda, projedná výši požadované náhrady též s Vězeňskou službou.

§ 39

Odpovědnost za škodu způsobenou odsouzenému při plnění pracovních úkolů

(1) Za škodu způsobenou odsouzenému při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s plněním těchto úkolů odpovídá podle zvláštního zákona¹⁷⁾ Vězeňská služba nebo jiný subjekt, u něhož je odsouzený zařazen do práce. Obdobně odpovídá odsouzenému Vězeňská služba nebo jiný subjekt, u něhož je odsouzený zařazen do práce, za škodu způsobenou na odložených věcech a při odvracení škody.¹⁹⁾ Zabezpečení odsouzeného pro případ poškození zdraví pracovním úrazem nebo nemocí z povolání upravuje zvláštní právní předpis^{19a)}.

(2) Práce při úklidu, jiné obdobné práce potřebné k zajištění běžného provozu věznice a pracovní terapie se z hlediska odpovědnosti za škodu nepovažují za plnění pracovních úkolů.

§ 39a

Zvláštní ustanovení

(1) Způsobil-li odsouzený zaviněným porušením povinnosti stanovené tímto zákonem škodu na majetku státu, se kterým hospodář Vězeňská služba, a výše škody nepřevyšuje 10 000 Kč, rozhodne o povinnosti nahradit škodu ředitel věznice.

(2) Proti rozhodnutí ředitele věznice podle odstavce 1 může odsouzený do 3 dnů od oznámení podat stížnost, o níž rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.

(3) Při upuštění od vymáhání náhrady škody podle odstavce 1 nebo při jejím prominutí se obdobně užije ustanovení § 35 odst. 3 a 4.

HLAVA III ZACHÁZENÍ S ODSOUZENÝMI

§ 40

Obecné ustanovení

(1) Během výkonu trestu je odsouzený povinen podrobit se vnitřnímu řádu věznice, který kromě jiného vymezuje druh a obsah činností, které jsou pro jednotlivé skupiny odsouzených buď povinné nebo dobrovolné. Okruh konkrétních činností, kterých je odsouzený povinen se zúčastnit nebo které může vykonávat, jsou stanoveny v programu zacházení.

(2) K dosažení účelu výkonu trestu věznice stanoví pro každého odsouzeného program zacházení jako základní formu cílevědomého a komplexního působení na odsouzeného. Program se nezpracovává v případech, kdy odsouzený má vykonat trest nebo jeho zbytek ve

výměře nepřesahující 3 měsíce.

§ 41

Program zacházení

(1) Program zacházení se zpracovává na základě komplexní zprávy o odsouzeném s ohledem na délku trestu, charakteristiku osobnosti a příčiny trestné činnosti.

(2) Komplexní zpráva je shrnutím výsledků psychologického, pedagogického, případně lékařského posouzení a jiných dostupných materiálů k osobě odsouzeného; její obsah je důvěrný.

(3) Program zacházení obsahuje konkrétně formulovaný cíl působení na odsouzeného, metody zacházení s odsouzeným směřující k dosažení cíle a způsob a četnost hodnocení. Pravidelnou součástí programu zacházení je určení způsobu zaměstnávání odsouzeného, jeho účasti na pracovní terapii, vzdělávání anebo jiné náhradní činnosti, směřující k vytvoření předpokladů pro jeho samostatný způsob života. Pokud u odsouzeného přichází v úvahu více variant programu zacházení, umožní se mu výběr.

(4) V rámci programu zacházení se pro odsouzeného nejméně 3 měsíce před propuštěním vytvářejí podmínky pro jeho samostatný způsob života.

(5) Při vypracování programu zacházení věznice podle potřeby spolupracuje s příslušnými orgány sociálního zabezpečení.

§ 42

Oprávnění soudů a dalších orgánů činných v trestním řízení

Při výkonu své pravomoci stanovené zákonem a v souvislosti s konkrétním řízením jsou soudci, případně zaměstnanci soudu k tomu určení a další orgány činné v trestním řízení oprávněni navštěvovat odsouzené ve výkonu trestu, mluvit s nimi bez přítomnosti třetí osoby a nahlížet do jejich osobních spisů a dalších písemností, které souvisejí s výkonem trestu a jejichž znalost je nutná k vedení probíhajícího řízení.

§ 43

Účast církví, náboženských společností, zájmových sdružení občanů, nevládních organizací a dalších orgánů a institucí na naplňování účelu trestu

(1) Na naplňování účelu trestu se v souladu se zvláštními právními předpisy mohou podílet po dohodě s generálním ředitelem Vězeňské služby, případně ředitelem věznice registrované církve a náboženské společnosti, zájmová sdružení občanů, nevládní organizace a další orgány a instituce, se kterými odsouzený udržuje styk a které mohou přispět k plnění účelu výkonu trestu (dále jen "orgány a instituce").

(2) Pověření zástupci orgánů a institucí mohou po dobu výkonu trestu udržovat s odsouzeným osobní styk, zajímat se o jeho chování ve výkonu trestu a pomáhat mu při vytváření příznivých podmínek pro jeho samostatný způsob života. Na požádání je věznice informuje o stavu převýchovy a chování odsouzeného, pokud s tím odsouzený souhlasí.

(3) Zástupce orgánů a institucí pověřené výkonem oprávnění podle odstavce 2 věznice

poučí o povinnosti dodržovat právní předpisy pro výkon trestu a respektovat vnitřní řád věznice včetně časového režimu života odsouzených.

(4) Věznice v případě potřeby zabezpečí vhodné prostory a podmínky pro činnost orgánů a institucí tak, aby nebylo narušeno nebo ohroženo plnění programů zacházení.

(5) Poskytování humanitárních služeb ve věznici podle odstavců 1 až 4 se nepovažuje za návštěvy podle § 19.

§ 44

Účast odsouzených na výkonu trestu

Odsouzení se mohou podílet na řešení otázek souvisejících s jejich životem ve věznici předkládáním návrhů a připomínek zaměstnancům Vězeňské služby.

§ 45

Odměny

(1) Jestliže odsouzený svým chováním a jednáním nebo příkladným činem projevuje odpovědný přístup k plnění stanovených povinností a spolupracuje při naplňování účelu výkonu trestu, lze mu udělit odměnu.

(2) Odměnami jsou:

- a) pochvala,
- b) mimořádné zvýšení doby trvání návštěv během jednoho kalendářního měsíce až na 5 hodin,
- c) povolení jednorázového nákupu potravin a věcí osobní potřeby odsouzenému, který jinak tyto nákupy nemůže provádět,
- d) zvýšení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- e) věcná nebo peněžitá odměna až do výše 1 000 Kč,
- f) rozšíření osobního volna na sportovní, kulturní nebo jiné zájmové aktivity až na dobu 1 měsíce,
- g) povolení opustit věznici až na 24 hodin v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení,
- h) přerušování výkonu trestu.

§ 46

Kázeňské tresty

(1) Kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu.

(2) Za kázeňský přestupek lze odsouzenému uložit kázeňský trest. Kázeňský trest se

neuloží, jestliže samotným projednáním kázeňského přestupku s odsouzeným lze dosáhnout sledovaného účelu.

(3) Kázeňskými tresty jsou:

- a) důtka,
- b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- c) zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce,
- d) pokuta až do výše 1 000 Kč,
- e) propadnutí věci,
- f) umístění do uzavřeného oddělení až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení,
- g) celodenní umístění do uzavřeného oddělení až na 20 dnů,
- h) umístění do samovazby až na 20 dnů,
- i) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

(4) Výkon kázeňských trestů uvedených v odstavci 3 písm. f) a g) lze uložit též podmíněně se zkušební dobou až na 6 měsíců. Zkušební doba počíná běžet právní mocí rozhodnutí o kázeňském přestupku. Nespáchá-li odsouzený během zkušební doby jiný kázeňský přestupek, kázeňský trest se zahradí. V opačném případě odsouzený kázeňský trest vykoná; tím není dotčena jeho odpovědnost za kázeňský přestupek spáchaný ve zkušební době.

§ 47

Ukládání kázeňských trestů

(1) Kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se k věci vyjádřil.

(2) Uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu. Za kázeňský přestupek lze uložit jen jeden kázeňský trest. Trest propadnutí věci lze uložit i vedle jiného kázeňského trestu.

(3) Kázeňský trest nelze uložit, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba jednoho roku.

§ 48

Propadnutí věci

(1) Kázeňský trest propadnutí věci lze uložit, jde-li o věc,

- a) již bylo použito ke spáchání kázeňského přestupku,
- b) která byla určena ke spáchání kázeňského přestupku,
- c) kterou odsouzený získal kázeňským přestupkem nebo jako odměnu za něj, nebo
- d) kterou odsouzený nabyl za věc uvedenou pod písmenem c).

(2) Kázeňský trest propadnutí věci je možno uložit samostatně nebo s jiným kázeňským trestem, patří-li věc pachateli kázeňského přestupku. Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

(3) Kázeňský trest propadnutí věci nelze uložit, pokud by vzhledem k vyšší hodnotě věci bylo vyslovení jejího propadnutí v nápadném nepoměru k povaze kázeňského přestupku.

§ 49

Umístění do uzavřeného oddělení a samovazby

(1) K uložení kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddělení a umístění do samovazby je nezbytné předchozí posouzení lékaře, že odsouzený je zdravotně způsobilý podrobit se tomuto kázeňskému trestu.

(2) Před nástupem kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddělení nebo umístění do samovazby a nejméně jednou týdně v průběhu jeho výkonu musí být odsouzený prohlédnut lékařem, který posoudí, zda je zdravotně způsobilý k výkonu tohoto kázeňského trestu. Tím není dotčeno právo odsouzeného na poskytování zdravotních služeb i v jiné době během výkonu kázeňského trestu.

(3) Při kázeňském trestu umístění do samovazby odsouzený nepracuje, neúčastní se programu zacházení, není mu dovoleno kouřit, číst denní tisk, knihy nebo jiné publikace, kromě právnické, vzdělávací nebo náboženské literatury, a nakupovat potraviny a věci osobní potřeby s výjimkou hygienických potřeb. Není mu dovoleno odpočívat na lůžku mimo dobu k tomu vnitřním řádem určenou. Stejně se postupuje i při kázeňském trestu celodenního umístění do uzavřeného oddělení s tím rozdílem, že odsouzený je povinen vykonávat úklidové práce a práce nezbytné k zajištění běžného provozu ve věznici.

(4) S výkonem znovu uloženého kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddělení nebo umístění do samovazby nelze začít dříve než po uplynutí alespoň 10 dnů od výkonu některého z těchto kázeňských trestů. Jestliže však kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddělení nebo umístění do samovazby byl znovu uložen ještě v průběhu výkonu některého z těchto kázeňských trestů, lze vykonat oba takové kázeňské tresty bezprostředně za sebou.

§ 50

Zabrání věci

(1) Pokud nebylo rozhodnuto o propadnutí věci, lze rozhodnout o tom, že se taková věc zabírá,

- a) jestliže pachatele nelze za kázeňský přestupek stíhat nebo kázeňsky potrestat,
- b) jestliže mu věc nepatří, nebo
- c) jestliže to vyžaduje bezpečnost osob, majetku, pořádek ve věznici, případně jiný obdobný obecný zájem.

(2) Rozhodnutí o zabrání věci je třeba písemně oznámit pachateli kázeňského přestupku a osobě, které se přímo týká, pokud je známa. Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

(3) O zabrání věci nelze rozhodnout, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba jednoho roku.

§ 51

Kázeňská pravomoc

(1) Kázeňskou pravomoc nad odsouzenými vykonávají generální ředitel Vězeňské služby a ředitelé věznic. Jiní zaměstnanci Vězeňské služby mohou kázeňskou pravomoc vykonávat, pokud k tomu byli zmocněni generálním ředitelem Vězeňské služby nebo s jeho souhlasem ředitelem věznice.

(2) Generální ředitel Vězeňské služby rozhoduje v kázeňském řízení jen o stížnosti proti uložení kázeňského trestu.

§ 52

Stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu

(1) Odsouzený má právo do 3 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podat proti němu stížnost. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení kázeňského trestu propadnutí věci.

(2) Proti rozhodnutí o zabrání věci má pachatel kázeňského přestupku a osoba, které se rozhodnutí o zabrání věci přímo týká, právo do 3 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí podat stížnost, která má odkladný účinek.

(3) O stížnosti rozhodne do 5 pracovních dnů od jejího podání ředitel věznice nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. K rozhodnutí o stížnosti nelze zmocnit zaměstnance, který kázeňský trest uložil nebo který rozhodl o zabrání věci. O stížnosti proti rozhodnutí ředitele věznice rozhodne generální ředitel Vězeňské služby.

(4) Přezkoumání rozhodnutí o uložení kázeňských trestů podle § 46 odst. 3 písm. e) až h) a rozhodnutí o zabrání věci se lze domáhat u soudu za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve stejném rozsahu, v jakém je takový přezkum možný v řízení o přestupku. Rozhodnutí vydaná v kárném řízení, kterými byly uloženy kázeňské tresty podle § 46 odst. 3 písm. a) až d) a i), nepodléhají přezkoumání soudů.

§ 53

Prominutí kázeňského trestu a upuštění od výkonu zbytku kázeňského trestu

(1) Jestliže výkon kázeňského trestu, proti jehož uložení již nelze podat stížnost, není

vzhledem k dalšímu chování a jednání odsouzeného potřebný, lze tento trest prominout.

(2) Jestliže další výkon kázeňského trestu není potřebný, protože odsouzený projevuje účinnou snahu po nápravě, lze od výkonu jeho zbytku upustit.

(3) Prominutím kázeňského trestu a upuštěním od výkonu jeho zbytku se kázeňský trest považuje za vykonaný.

§ 54

Zahlazení kázeňského trestu

(1) Jestliže po výkonu kázeňského trestu odsouzený splní podmínky pro udělení kázeňské odměny, lze mu místo jejího udělení zahladit kázeňský trest.

(2) Zahlazením kázeňského trestu se na odsouzeného hledí, jako by mu nebyl kázeňský trest uložen.

§ 55

Kázeňské vyřízení jiného protispolečenského jednání

(1) Uložením kázeňského trestu se vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu trestu.

(2) Uložením kázeňského trestu odsouzenému se nevylučuje jeho trestní stíhání, je-li skutek trestným činem.

§ 56

Přerušení výkonu trestu

(1) V případě úspěšného plnění programu zacházení a dosahování účelu výkonu trestu může ředitel věznice formou odměny přerušit výkon trestu odsouzenému až na 20 dnů během kalendářního roku. Doba přerušení se počítá do výkonu trestu.

(2) Pro naléhavé rodinné důvody může ředitel věznice přerušit odsouzenému výkon trestu až na 10 dnů během kalendářního roku.

(3) Je-li třeba odsouzenému neodkladně poskytnout zdravotní službu, kterou nelze zajistit ve věznici nebo ve specializovaném zdravotnickém zařízení Vězeňské služby, může ředitel věznice na nezbytně nutnou dobu výkon trestu odsouzenému přerušit. Pokud si odsouzený újmu na zdraví nezpůsobil úmyslně, doba přerušení výkonu trestu nepřesahující 30 dnů v kalendářním roce se započítává do doby výkonu trestu.

§ 57

Výkon ochranného léčení

(1) Během výkonu trestu lze též vykonávat uložené ochranné léčení.

(2) Umožňuje-li to výměra uloženého trestu nebo jeho zbytku, započne se s výkonem ochranného léčení uloženého ve formě ambulantní zdravotní péče bezprostředně po nástupu výkonu trestu.

(3) Pokud soudem uložené ochranné léčení v ústavní formě, jež bylo uloženo vedle výkonu trestu, nebylo vykonáno před nástupem výkonu trestu, a s ohledem na kapacitu věznice je možné takové léčení v podmínkách výkonu trestu provádět, učiní věznice opatření potřebná k tomu, aby s výkonem takového ochranného léčení bylo započato co nejdříve po nástupu výkonu trestu.

(4) Pokud je třeba ve výkonu ochranného léčení v ústavní formě pokračovat i po propuštění z výkonu trestu za současného omezení na svobodě, nebo nebylo-li ve výkonu trestu ochranné léčení zahájeno, věznice poskytne včas potřebné informace poskytovateli lůžkové péče, u kterého se má ochranné léčení vykonávat. Je-li zajištěno zahájení nebo pokračování ve výkonu ochranného léčení bezprostředně po výkonu trestu, předá dnem ukončení výkonu trestu Vězeňská služba odsouzeného do zdravotnického zařízení příslušného poskytovatele lůžkové péče.

(5) Nebylo-li v průběhu výkonu trestu ochranné léčení ukončeno a není-li zajištěn jeho další výkon u příslušného poskytovatele zdravotních služeb, zašle věznice zprávu o jeho dosavadním průběhu a výsledku soudu.

HLAVA IV ODLIŠNOSTI VÝKONU TRESTU U NĚKTERÝCH SKUPIN ODSOUZENÝCH

Díl 1 Obecná ustanovení

§ 58

(1) Pokud tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon trestu dále uvedených skupin odsouzených ostatních ustanovení tohoto zákona.

(2) Při výkonu trestu odsouzených uvedených v této hlavě se přihlíží k jejich psychickým, fyziologickým a věkovým zvláštnostem.

(3) Pro odsouzené uvedené v § 67, 69, 70 a 71 se zpravidla ve věznici zřizují specializovaná oddělení.

Díl 2 Výkon trestu ve věznici pro místní výkon trestu

§ 59

(1) Trest lze za podmínek stanovených tímto zákonem vykonávat též ve věznici pro místní výkon trestu.

(2) Věznice pro místní výkon trestu zřizuje ministr po dohodě s obcí, která se má na zajišťování provozu věznice podílet. Věznice pro místní výkon trestu se zřizují jako věznice pro společný výkon trestu odsouzených, jinak zařazených do věznice s dohledem nebo s dozorem, a výjimečně též jako věznice s ostrahou.

(3) Obec zajišťuje provoz věznice pro místní výkon trestu z hlediska finančního a

vytváří potřebné stavebně technické podmínky pro výkon účinného střežení věznice.

(4) Na provoz věznice pro místní výkon trestu stát poskytuje obci dotace v závislosti na kapacitě věznice. Způsob výpočtu výše dotací a podmínky jejich poskytování stanoví vláda nařízením.

(5) Za střežení a za dodržování zákonem stanovených podmínek výkonu trestu odpovídá Vězeňská služba.

(6) Do věznice pro místní výkon trestu zařazuje generální ředitelství Vězeňské služby odsouzené, u nichž trest nebo jeho nevykonaný zbytek nepřevyšuje 6 měsíců. Do této věznice nelze zařadit odsouzeného, který má soudem uložené ochranné léčení v ústavní formě nebo zabezpečovací detenci.

(7) V závislosti na kapacitě věznice pro místní výkon trestu se odsouzený k výkonu trestu umístí do takové věznice, která je v místě jeho bydliště nebo v jeho blízkosti.

(8) Během výkonu trestu ve věznici pro místní výkon trestu jsou odsouzení povinni vykonávat práce ve prospěch obce za podmínek, za nichž věznice zajišťují zaměstnávání odsouzených. Nemůže-li obec po přechodnou dobu tyto práce zajistit, věznice pro místní výkon trestu může zaměstnávání odsouzených zajistit smluvně i s jinými subjekty.

(9) Odsouzenému, který řádně plní své povinnosti, může ředitel věznice pro místní výkon trestu přerušit výkon trestu na dny pracovního klidu.

(10) Ustanovení tohoto zákona o přerušení výkonu trestu ze zdravotních důvodů tím není dotčeno.

Díl 3 **Výkon trestu u mladistvých**

§ 60

Ustanovení tohoto dílu se užijí jen na výkon trestu u mladistvého, který je zařazen do věznice pro mladistvé.

§ 61

(1) Během výkonu trestu odsouzeného, který nedovršíl 18. rok věku, se věznice především zaměří na jeho výchovu a zabezpečení jeho přípravy na budoucí povolání.

(2) Mladistvému, který má plnit povinnou školní docházku, věznice zabezpečí její plnění vyučováním místo výkonu práce.

(3) Má-li ředitel věznice za to, že u mladistvého, který ve výkonu trestu dovršíl 19. rok věku, bude dosaženo účelu trestu jeho výkonem ve věznici pro ostatní odsouzené, podá soudu návrh na přearažení mladistvého. Přitom přihlíží zejména k dosaženému stupni jeho výchovy a k délce nevykonaného zbytku trestu.

(4) I když soud rozhodl o ponechání mladistvého po dovršení 19. roku věku ve věznici

pro mladistvé, může ředitel věznice podat návrh na jeho přeřazení podle odstavce 3, jestliže odsouzený soustavně porušuje nebo závažným způsobem porušil stanovené povinnosti, pořádek nebo kázeň.

(5) Při stanovení obsahu programu zacházení s mladistvým se vždy sleduje zabezpečení jeho pracovní kvalifikace a samostatný způsob života.

(6) K formě a obsahu přípravy mladistvého na budoucí povolání věznice požádá o vyjádření zákonného zástupce mladistvého, pokud s mladistvým ve výkonu trestu udržuje styk, a příslušný orgán sociálněprávní ochrany dětí. K zařazení mladistvého do práce se vyjádření zákonného zástupce mladistvého ani orgánu sociálněprávní ochrany nevyžaduje; tím není dotčena povinnost věznice úzce spolupracovat s rodiči nebo jinými zákonnými zástupci mladistvých.

(7) Pro mladistvého je účast na stanovené formě vzdělávání a dalších určených aktivitách programu zacházení povinná; po dobu výuky se mladistvý nezařazuje do práce a jeho vzdělávání se uskutečňuje formou denního studia.

(8) Mladistvý má právo přijímat návštěvy na dobu 5 hodin během jednoho kalendářního měsíce.

(9) Věznice umožní zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu pověřeného zajišťováním sociálněprávní ochrany dětí při výkonu jeho oprávnění navštěvovat mladistvého a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby. Tyto návštěvy se nezapočítávají do návštěv podle odstavce 8.

§ 62 **Balíčky**

Mladistvý má právo čtyřikrát ročně přijmout balíček s potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg.

§ 63 **Odměny u mladistvých**

Odměnami u mladistvých jsou:

- a) pochvala,
- b) mimořádné zvýšení doby trvání návštěv během jednoho kalendářního měsíce až na 8 hodin,
- c) povolení jednorázového nákupu potravin a věcí osobní potřeby mladistvému, který jinak tyto nákupy nemůže provádět,
- d) zvýšení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- e) věcná nebo peněžitá odměna až do výše 1 000 Kč,
- f) mimořádné povolení balíčku,

- g) rozšíření osobního volna na sportovní, kulturní nebo jiné zájmové aktivity až na dobu 1 měsíce,
- h) povolení opustit věznici až na 24 hodin v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení s mladistvým,
- i) přerušení výkonu trestu.

§ 64

Kázeňské tresty ukládané mladistvým

(1) Za kázeňský přestupek lze mladistvému uložit jen některý z těchto kázeňských trestů:

- a) důtku,
- b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 2 kalendářních měsíců,
- c) zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce,
- d) propadnutí věci,
- e) umístění do uzavřeného oddělení až na 14 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení s mladistvými,
- f) celodenní umístění do uzavřeného oddělení až na 10 dnů,
- g) umístění do samovazby až na 10 dnů,
- h) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

(2) Výkon kázeňských trestů uvedených v odstavci 1 písm. e) a f) lze uložit též podmíněně se zkušební dobou až na 6 měsíců.

§ 65

Přerušení výkonu trestu u mladistvých a zajištění výkonu ochranné výchovy

(1) Ředitel věznice mladistvému umožní přerušení výkonu trestu z důvodů uvedených v § 56 odst. 1, pokud lze mít důvodně za to, že mladistvý bude v prostředí, které jej nebude negativně ovlivňovat. Přerušení výkonu trestu mu zpravidla neumožní, jestliže mladistvý musel být do výkonu trestu dodán.

(2) Jestliže byla mladistvému uložena ochranná výchova a je-li zajištěn její výkon, dodá dnem ukončení výkonu trestu Vězeňská služba odsouzeného do příslušného školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Díl 4

Výkon trestu u odsouzených žen

§ 66

Kázeňské tresty ukládané odsouzeným ženám

Těhotné ženě a ženě, u níž od porodu dítěte neuplynula doba delší než 6 měsíců, lze uložit za kázeňský přestupek jen některý z těchto kázeňských trestů:

- a) důtku,
- b) propadnutí věci,
- c) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

§ 67

Výkon trestu u matek nezletilých dětí

(1) V případech hodných zvláštního zřetele, jestliže takový postup umožňují podmínky ve věznici a osobnostní předpoklady odsouzené ženy, může být odsouzené ženě na její žádost povoleno, aby ve výkonu trestu měla u sebe a starala se o své dítě zpravidla do 3 let jeho věku, pokud takové dítě nebylo soudem svěřeno do výchovy jiné osoby. Před rozhodnutím si ředitel věznice vyžádá posouzení lékaře a klinického psychologa a orgánu sociálněprávní ochrany dětí, zda je takový postup ve prospěch dítěte.

(2) Proti rozhodnutí ředitele věznice podle odstavce 1 může odsouzená žena podat do 3 dnů od jeho oznámení stížnost, jež má odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.

(3) Byla-li žádost podle odstavce 1 zamítnuta, může ji odsouzená žena opakovat nejdříve po 3 měsících od právní moci rozhodnutí.

(4) Věznice umožní příslušnému orgánu sociálněprávní ochrany dětí²¹⁾ pravidelně sledovat vývoj dítěte, o které odsouzená žena pečuje ve věznici.

§ 68

Přerušení výkonu trestu u odsouzených žen

Odsouzené ženě, která před nástupem výkonu trestu řádně pečovala o své nezletilé dítě, lze po vyjádření příslušného orgánu sociálněprávní ochrany dětí prodloužit dobu, po kterou je přerušen výkon trestu, až o 10 dnů v kalendářním roce k návštěvě dítěte, které se nachází v péči jiné osoby.

Díl 5

Výkon trestu odsouzených trvale pracovně nezařaditelných

§ 69

(1) Odsouzeným trvale pracovně nezařaditelným je odsouzený,

- a) který je starší 65 let, pokud sám nepožádá o zařazení do práce,

- b) který byl uznán invalidním ve třetím stupni,²²⁾ nebo
- c) jehož zdravotní stav neumožňuje trvalé pracovní zařazení.

(2) Trvale pracovně nezařaditelným odsouzeným lze ukládat jen takové kázeňské tresty, které lze jinak uložit mladistvým.

Díl 6

Výkon trestu odsouzených s poruchami duševními a s poruchami chování

§ 70

U odsouzených

- a) s poruchou duševní a poruchou chování,
 - b) s poruchou osobnosti a chování, způsobenou užíváním psychotropních látek, nebo
 - c) s mentální retardací
- se ve vnitřním řádu věznice, zejména při volbě obsahu a forem programu zacházení, přihlíží k závěrům odborného lékařského posouzení těchto odsouzených a k nutnosti individuálního nebo skupinového terapeutického působení.

Díl 7

Výkon doživotního trestu

§ 71

(1) Vnitřní řád věznice, jakož i obsah a formy zacházení s odsouzenými k doživotnímu trestu musí přihlížet též k povaze tohoto trestu a nebezpečnosti odsouzených, kterým je takový trest uložen.

(2) Návštěvy, vycházky a výkon kázeňských trestů probíhají zpravidla odděleně od ostatních odsouzených.

(3) Odsouzenému k doživotnímu trestu nelze přerušit výkon trestu nebo mu udělit kázeňskou odměnu spočívající v povolení dočasně opustit věznici v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení.

(4) Odsouzení k doživotnímu trestu jsou ubytováni zpravidla po jednom.

Díl 8

Výkon trestu u odsouzených cizinců

§ 72

(1) Při umístování odsouzených, kteří nejsou státními občany České republiky (dále jen "cizinci"), do věznice se podle možností postupuje tak, aby cizinci téhož státního občanství nebo hovořící stejným nebo podobným jazykem spolu mohli komunikovat, pokud to není v rozporu s účelem trestu.

(2) Cizincům se podle možností umožní přístup k četbě knih v jazyce, který ovládají, popřípadě v závislosti na výměře trestu se jim vytvoří vhodné podmínky pro výuku českého jazyka.

(3) Cizinec se bezprostředně po přijetí do výkonu trestu poučí o právu obracet se na diplomatickou misi a konzulární úřad státu, jehož je státním občanem. Uprchlíci a osoby bez státního občanství se poučí o právu obracet se na diplomatickou misi státu pověřeného chránit jejich zájmy nebo na mezinárodní orgány a mezinárodní organizace, jejichž posláním je tyto zájmy chránit.

(4) Cizinci se poučí o právu na přijetí konzulární návštěvy. Taková návštěva se nezapočítává do návštěv podle § 19.

(5) Cizinci se bezprostředně po přijetí do výkonu trestu poučí o možnosti podat žádost o předání k výkonu trestu do státu, jehož jsou státními občany, jakož i o právních důsledcích tohoto předání, pokud takový postup umožňuje mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(6) Věznice poučí cizince o jejich právech a povinnostech v mateřském jazyce nebo v jazyce, jemuž rozumí; o poučení se vyhotoví záznam, který cizinec podepíše.

HLAVA V PROPUŠTĚNÍ Z VÝKONU TRESTU

§ 73 Důvody propuštění

Věznice propustí odsouzeného z výkonu trestu, jestliže

- a) uplynula doba trestu stanovená v pravomocném a vykonatelném rozhodnutí soudu a Vězeňské službě nebylo doručeno nařízení soudu k výkonu dalšího trestu,
- b) obdržela písemný příkaz, aby odsouzený byl propuštěn na svobodu, vydaný soudem na základě jeho rozhodnutí,
- c) propuštění nařídil státní zástupce při výkonu dozoru nad výkonem trestu, nebo
- d) o propuštění rozhodl prezident republiky při udělování milosti nebo ministr při výkonu svých oprávnění podle trestního řádu.

§ 74 Výstupní oddělení

(1) Ve věznicích se zřizují výstupní oddělení, do nichž se přiměřenou dobu před očekávaným skončením výkonu trestu zpravidla umísťují odsouzení, kterým byl uložen trest na dobu delší než 3 roky, a odsouzení, jimž je třeba pomáhat při vytváření příznivých podmínek pro samostatný způsob života.

(2) Programy zacházení s odsouzenými zařazenými do výstupního oddělení jsou

zaměřeny na jejich přípravu pro samostatný způsob života.

§ 75

Spolupráce s orgány sociálního zabezpečení

Po dobu výkonu trestu věznice vytvářejí předpoklady pro plynulý přechod odsouzených do samostatného způsobu života po propuštění z výkonu trestu. Přitom úzce spolupracují s příslušnými orgány sociálního zabezpečení, zejména jim poskytují včas potřebné informace a umožňují jim průběžný kontakt s odsouzeným.

HLAVA VI

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Díl 1

Společná ustanovení

§ 76

Společná ustanovení o řízení

(1) Na řízení podle tohoto zákona se nevztahuje správní řád.

(2) Rozhodnutí vydané podle tohoto zákona je třeba oznámit osobě, jíž se týká; v případě, že zákon proti takovému rozhodnutí připouští stížnost, je třeba je písemně vyhotovit a takové osobě doručit.

(3) Oznámení se činí buď vyhlášením rozhodnutí v přítomnosti toho, jehož se týká, anebo doručením písemného vyhotovení takového rozhodnutí.

(4) Stížnost proti rozhodnutí má odkladný účinek pouze tehdy, jestliže tak tento zákon výslovně stanoví.

(5) K rozhodování o žalobách proti rozhodnutím Vězeňské služby je příslušný okresní soud, v jehož obvodu bylo napadené rozhodnutí vydáno.

§ 77

Výkon postupně uložených trestů

Postupně uložené a dosud zcela nevykonané tresty se považují z hlediska výkonu trestu za trest jediný.

§ 78

Dozor nad výkonem trestu

(1) Dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu provádí krajské státní zastupitelství, v jehož obvodu se trest vykonává.

(2) Při výkonu dozoru je státní zástupce oprávněn:

a) v kteroukoliv dobu navštěvovat místa, kde se provádí výkon trestu,

- b) nahlížet do dokladů, podle nichž byli odsouzení zbaveni svobody, hovořit s odsouzenými bez přítomnosti jiných osob,
- c) prověřovat, zda příkazy a rozhodnutí Vězeňské služby ve věznici týkající se výkonu trestu odpovídají zákonům a jiným právním předpisům,
- d) žádat od zaměstnanců Vězeňské služby ve věznici potřebná vysvětlení, předložení spisů, dokladů, příkazů a rozhodnutí týkajících se výkonu trestu,
- e) vydávat příkazy k zachovávaní předpisů platných pro výkon trestu,
- f) nařídit, aby osoba, která je ve výkonu trestu držena nezákonně, byla ihned propuštěna.

(3) Vězeňská služba je povinna příkazy státního zástupce podle odstavce 2 bez odkladu provést.

(4) Ustanovením o dozoru není dotčena povinnost Vězeňské služby v rozsahu své působnosti provádět vlastní kontrolní činnost a oprávnění ministra, případně orgánů nebo osob jím k tomu zmocněných stanovené zvláštním zákonem.¹⁾

§ 79

Úhrada zdravotních služeb ve zvláštních případech

Zdravotní služby poskytnuté odsouzenému, který není pojištěncem podle zákona o veřejném zdravotním pojištění²³⁾, hradí Vězeňská služba.

Díl 2

Přechodná, zmocňovací a zrušovací ustanovení

§ 80

Časová působnost zákona

Ustanovení tohoto zákona se užití též na výkon trestů, jež byly pravomocně uloženy před účinností tohoto zákona.

§ 81

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou řád výkonu trestu odnětí svobody, ve kterém stanoví podrobnosti při

- a) přijímání, umíst'ování, zařazování, přeřazování a propouštění odsouzených,
- b) zajišťování práv odsouzených a jejich sociálního postavení podle tohoto zákona,
- c) realizaci programu zacházení a zaměstnávání odsouzených,
- d) zajišťování pořádku a bezpečnosti v místech výkonu trestu,
- e) kázeňském řízení,

- f) účasti nestátních subjektů na naplňování účelu trestu,
- g) režimu výkonu trestu u některých skupin odsouzených, a
- h) výkonu ochranného léčení v průběhu výkonu trestu.

§ 82

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon č. 59/1965 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění zákona č. 173/1968 Sb., zákona č. 100/1970 Sb., zákona č. 47/1973 Sb., zákona č. 179/1990 Sb., zákona č. 294/1993 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 8/1995 Sb. a zákona č. 152/1995 Sb.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o státním zastupitelství

§ 83

Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 261/1994 Sb. a zákona č. 201/1997 Sb., se mění takto:

1. Za § 4 se vkládá nový § 4a, který zní:

"§ 4a

Státní zastupitelství vykonává v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním zákonem dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení, ochranná nebo ústavní výchova a v jiných místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda."

2. Za § 11 se vkládá nový § 11a, který zní:

"§ 11a

Oprávnění podle § 10 a § 11 odst. 3 vůči státnímu zástupci pověřenému výkonem dozoru podle § 4a může vykonávat pouze pověřený státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství, kterému rovněž přísluší právo dohledu podle § 9 odst. 1 a 2."

3. Za § 19 se vkládá nový § 19a, který zní:

"§ 19a

Výkonem dozoru podle § 4a a výkonem oprávnění uvedených v § 11a pověřuje státní zástupce přidělené k určitému státnímu zastupitelství nejvyšší státní zástupce."

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráž

§ 84

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 písmeno a) včetně poznámek pod čarou č. 1) a 2) zní:

"a) spravuje a střeží ústavy, v nichž se vykonává vazba a trest odnětí svobody, odpovídá za střežení ústavů, které jsou podle zvláštního právního předpisu¹⁾ spravovány jinou osobou než Vězeňskou službou, a odpovídá za střežení věznic pro místní výkon trestu, které jsou provozovány obcemi podle zvláštního právního předpisu.²⁾

1) § 13 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.

2) § 59 zákona č. 169/1999 Sb."

Dosavadní poznámky pod čarou č. 1) až 5) se označují jako poznámky pod čarou č. 3) až 7), a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

2. V § 17 odst. 2 se písmeno g) zrušuje; dosavadní písmena h) až m) se označují jako písmena g) až l).

3. V § 17 se doplňuje odstavec 5, který zní:

"(5) Je-li vzhledem k předchozímu chování odsouzeného, který vykonává trest ve věznici se zvýšenou ostrahou nebo s ostrahou, důvodná obava, že by se mohl chovat násilným způsobem, lze při jeho předvádění použít donucovací prostředky uvedené v odstavci 2 písm. b), c) a e) i bez splnění podmínek stanovených v odstavci 1. Příslušník je oprávněn takové donucovací prostředky použít, pokud to je ke splnění účelu úkonu nezbytné."

ČÁST ČTVRTÁ
zrušena

§ 85
zrušen

ČÁST PÁTÁ

§ 86
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Klaus v. r.
Havel v. r.
Zeman v. r.

1) Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky.

- 2) § 124 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- 3) Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.
- 3b) § 2 písm. d) zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).
- 4) Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- 5) Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 6) Vyhláška č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.
Vyhláška č. 32/1969 Sb., o Vídeňské úmluvě o konzulárních stycích.
- 7) § 116 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- 8) Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 4/2003 Sb.
- 9) Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 10) Zákon č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
- 11) Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.
- 12) § 156 odst. 3 a § 167 zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. 261/1997 Sb., kterou se stanoví práce a pracovní místa, které jsou zakázány všem ženám, těhotným ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání, ve znění pozdějších předpisů.
Sdělení č. 460/1990 Sb., o sjednání Úmluvy o noční práci mladistvých zaměstnaných v průmyslu.
- 13) § 97 odst. 1 až 3 zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 14) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 15) § 258 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) § 172 zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 17) § 187, 205a a 205b zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 19) § 204 a 205 zákona č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 19a) § 3 písm. m) zákona č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců.
- 20) § 250 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 21) § 19 písm. o) a § 56 odst. 1 zákona č. 114/1988 Sb., ve znění zákona č. 169/1999 Sb.
- 22) § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 23) Zákon č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

II/15

13/2004

Usnesení

představenstva České advokátní komory

ze dne 12. října 2004,

k výkonu oprávnění advokáta vyhledávat, předkládat a navrhopvat důkazy v trestním řízení

Představenstvo České advokátní komory se usneslo podle § 44 odst. 4 písm. b) a § 53 odst. 1 písm. i), s přihlédnutím k § 16 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), a k § 41 odst. 1 a 2 a § 89 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, takto:

Čl.1

Tímto usnesením se upravují některé postupy advokáta, který v trestním řízení obhájí obviněného nebo zastupuje poškozeného či zúčastněnou osobu (dále jen "advokát") v případech, kdy realizuje oprávnění vyhledávat, předkládat a navrhopvat důkazy podle § 89 odst. 2 věty druhé trestního řádu.

Čl.2

Vyhledáváním důkazů podle čl. 1 se rozumí jak případy, kdy pramen důkazu není advokátovi znám a proto je třeba po něm pátrat, tak i případy, kdy mu je sice znám, ale jeho předpokládaný výsledek je třeba pro procesní účely ověřit; to se vztahuje na důkazy jakéhokoliv druhu (§ 89 odst. 2 věta první trestního řádu).

Čl.3

Přichází-li v úvahu jako pramen důkazu výpověď svědka, a zjistí-li advokát osobu, která by mohla uvést okolnosti důležité pro trestní řízení, může takovou osobu (dále jen "dožádaná osoba") vhodnou formou požádat o sdělení informací (například písemně, telefonicky či osobně), které jsou jí o věci známy. Zjišťováním dožádané osoby může advokát pověřit též jiného advokáta, advokátního koncipienta nebo jiného zaměstnance, který je k advokátovi nebo k veřejné obchodní společnosti (§ 15 zákona), jíž je advokát společníkem, v pracovním poměru (dále jen "zaměstnanec advokáta"), případně použít služeb jiných osob, například asistenčních nebo detektivních služeb.

Čl.4

Dožádané osobě advokát vždy předem sdělí, v jakém procesním postavení informaci od ní požaduje a poučí ji, že žádá jen informace pravdivé bez ohledu na to, čím zájmy jako advokát v trestním řízení zastupuje, a že podle okolností na jejich podkladě může navrhnout provedení příslušného důkazu. Pokud dožádaná osoba souhlasí se sdělením příslušných informací, advokát s ní dohodne způsob, jakým je ochotna sdělení učinit (písemně, ústně, popřípadě jiným způsobem). O žádosti o sdělení informací dožádanou osobou a jejím výsledku učiní advokát záznam, který založí do klientského spisu.

Čl.5

Jestliže dožádaná osoba poskytne informaci v písemné formě, může ji advokát požádat o písemné nebo osobní doplnění potřebných skutečností. Písemnou informaci dožádané osoby, popřípadě její písemné doplnění, založí advokát do klientského spisu.

Čl.6

Uskuteční-li se osobní setkání advokáta s dožádanou osobou, uváží advokát, zda mu bude s jejím souhlasem přítomna další osoba, zejména jiný advokát nebo zaměstnanec advokáta. V průběhu rozhovoru dbá advokát na to, aby nedošlo k ovlivňování dožádané osoby ve prospěch procesních zájmů zastoupeného. O rozhovoru pořídí advokát záznam pro klientský spis opatřený svým vlastním podpisem, podpisem dožádané osoby, pokud podpis neodmítne, a případně podpisem další osoby, která byla rozhovoru přítomna. Se souhlasem dožádané osoby může advokát pořídít o rozhovoru též zvukový či obrazový záznam, jehož obsah převede do písemné formy a založí do klientského spisu.

Čl.7

Na základě skutečností zjištěných od dožádané osoby advokát podle svého uvážení navrhne příslušnému orgánu činnému v trestním řízení provedení v úvahu přicházejícího důkazu.

Čl.8

Advokát je při vyhledávání, předkládání a navrhování důkazů podle tohoto usnesení povinen postupovat v souladu s právními a stavovskými předpisy.¹⁾ Jeho postupem nesmí být porušena nebo ohrožena práva dožádaných a dalších osob, chráněná příslušnými právními předpisy.

Čl.9

Toto usnesení nabude účinnosti třicátým dnem po jeho vyhlášení ve Věstníku České advokátní komory

JUDr. Vladimír Jirousek, v. r.,
předseda České advokátní komory

1) Usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (etický kodex).

II/16

Zákon č. 279/2003 Sb. o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů

§ 1-16 zákona č. 279/2003 Sb. o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů

§ 1-12	ČÁST PRVNÍ VÝKON ROZHODNUTÍ O ZAJIŠTĚNÍ MAJETKU A SPRÁVA ZAJIŠTĚNÉHO MAJETKU, VĚCÍ A JINÝCH MAJETKOVÝCH HODNOT
§ 1	Obecná ustanovení
§ 2-12	Opatření k výkonu rozhodnutí o zajištění majetku
§ 5	Zjišťování majetku podléhajícího zajištění
§ 6	Zjišťování movitých věcí
§ 7	Zjišťování cenných papírů, peněžních prostředků a jiných majetkových hodnot
§ 8	Zjišťování nemovitostí
§ 9	Správa zajištěného majetku
§ 13	ČÁST DRUHÁ ZMĚNA TRESTNÍHO ŘÁDU
§ 14	ČÁST TŘETÍ ZMĚNA ZÁKONA O SOUDNÍCH EXEKUTORECH
§ 15	ČÁST ČTVRTÁ ZMĚNA ATOMOVÉHO ZÁKONA
§ 16	ČÁST PÁTÁ ÚČINNOST

279/2003 Sb.

ZÁKON

ze dne 7. srpna 2003

o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů

Změna: 113/2006 Sb.

Změna: 253/2006 Sb.

Změna: 112/2006 Sb.

Změna: 218/2009 Sb.

Změna: 420/2011 Sb.

Změna: 193/2012 Sb.

Změna: 18/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
VÝKON ROZHODNUTÍ O ZAJIŠTĚNÍ MAJETKU A SPRÁVA ZAJIŠTĚNÉHO
MAJETKU, VĚCÍ A JINÝCH MAJETKOVÝCH HODNOT

§ 1

Obecná ustanovení

(1) Tento zákon stanoví postup při výkonu rozhodnutí o zajištění majetku nebo jeho určené části¹⁾ (dále jen "majetek") a při jeho správě.

(2) Ustanovení tohoto zákona o správě zajištěného majetku se obdobně užití na správu zaknihovaných cenných papírů^{1a)}, nemovitostí^{1b)} a jiné majetkové hodnoty^{1c)}, o jejichž zajištění bylo rozhodnuto v trestním řízení, a při správě věcí^{1d)} vydaných či odňatých v trestním řízení; to neplatí, převzal-li orgán činný v trestním řízení jednotlivou věc do úschovy za účelem provedení důkazu.

(3) Ustanovení tohoto zákona o postupu soudu se obdobně užití na postup státního zástupce. Ustanovení tohoto zákona o správě zajištěného majetku se obdobně užití také na postup policejního orgánu, který o zajištění majetku rozhodl, vyzval k vydání věci nebo vydal příkaz k odnětí věci podle zvláštního právního předpisu^{1e)}; policejní orgán potřebuje ke všem

rozhodnutím nebo opatřením týkajícím se správy zajištěného majetku předchozí souhlas státního zástupce. O úkonech, jimiž se zasahuje do základních práv a svobod a o kterých podle zvláštního právního předpisu^{1e}) rozhoduje v přípravném řízení soudce, rozhoduje podle tohoto zákona soudce na návrh státního zástupce.

(4) Podáním obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu nebo návrhu na potrestání podle zvláštního právního předpisu^{1e}) přechází správa zajištěného majetku na soud. Státní zástupce předá spolu s obžalobou, návrhem na schválení dohody o vině a trestu nebo návrhem na potrestání soudu všechny doklady o úkonech jím učiněných při správě zajištěného majetku.

(5) Ustanovení tohoto zákona o správě zajištěného majetku, v nichž se hovoří o obviněném, se obdobně užití i na jinou osobu, jejíž majetek byl zajištěn v trestním řízení.

(6) Zajištěné věci, které se podle tohoto zákona skládají do úschovy, skládají se vždy do úschovy soudu.

(7) Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při výkonu rozhodnutí o zajištění majetku podle zvláštního právního předpisu^{1e}).

Opatření k výkonu rozhodnutí o zajištění majetku

§ 2

(1) Soud, který rozhodl o zajištění majetku (dále jen "zajištění"), učiní všechny úkony nezbytné k výkonu takového rozhodnutí, a to i před nabytím jeho právní moci.

(2) Usnesení o zajištění oznámí soud rovněž dlužníku obviněného a uloží mu, aby místo plnění obviněnému složil předmět plnění do úschovy soudu nebo na soudem určené místo.

§ 3

(1) Z výkonu rozhodnutí o zajištění jsou vyloučeny věci ve vlastnictví obviněného, které jsou nezbytné k uspokojování životních potřeb obviněného a jeho rodiny nebo k plnění jeho pracovních úkolů, jakož i jiné věci, jejichž prodej by byl v rozporu s dobrými mravy; vyloučeny jsou zejména

a) běžné oděvní součásti,

b) obvyklé vybavení domácnosti,

c) snubní prsten a předměty obdobné povahy,

d) zdravotnické potřeby a jiné věci, které obviněný potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě,

e) hotové peníze do částky dvojnásobku životního minima stanovené podle zvláštního právního předpisu na osobu obviněného.

(2) Zajištění nepodléhají peněžité dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi a z dávek státní sociální podpory příspěvek na bydlení a dávky státní sociální podpory vyplácené obviněnému podle zvláštního zákona jednorázově, a dále

a) pohledávky obviněného na výplatu odměny z pracovněprávního nebo obdobného poměru,

b) pohledávky obviněného na výplatu výživného,

c) pohledávky na výplatu dávek nemocenského a důchodového pojištění a

d) dávky státní sociální podpory, které nejsou vypláceny jednorázově

do výše součtu měsíčních odůvodněných nákladů na bydlení stanovených zvláštním právním předpisem 2a) prokázaných obviněným a částky životního minima stanovené podle zvláštních právních předpisů na osobu obviněného a osoby, o jejichž výchovu a výživu je obviněný povinen pečovat, pokud nemají vlastní zdroj příjmů.

§ 4

(1) Soud rozhodne na návrh obviněného nebo osoby, o jejíž výživu a výchovu je obviněný povinen pečovat, zda se ze zajištění vyloučí i jiné věci, než které byly vyloučeny podle § 3 odst. 1.

(2) Na návrh osoby, která namítá své vlastnické právo k věcem, které byly zajištěny, rozhodne soud o vyloučení takových věcí ze zajištění, jestliže nezjistí skutečnosti, které by důvodnost takového návrhu vážně zpochybňovaly. Nebrání-li tomu důležité důvody, rozhodne soud o návrhu na vyloučení věcí ze zajištění do 10 dnů ode dne jeho doručení.

(3) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost.

§ 5

Zjišťování majetku podléhajícího zajištění

(1) Ke zjištění rozsahu, obsahu a umístění majetku obviněného může soud vyslechnout obviněného nebo jinou osobu, která má v řízení postavení svědka. Před zahájením výslechu soud obviněného nebo jinou osobu poučí o jejich právech včetně práva odepřít výpověď.

(2) Soud obviněného nebo jinou osobu vyzve, aby v prohlášení o majetku uvedli zejména

a) plátce odměny z pracovněprávního vztahu a výši této odměny,

b) peněžní ústavy, u nichž má obviněný účty, jejich čísla a výši finančních prostředků na nich vedených,

c) dlužníky, u nichž má obviněný pohledávky, jejich výši a lhůtu splatnosti,

d) movité věci a nemovitosti ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví obviněného a kde se nacházejí,

e) další majetková práva obviněného.

(3) O prohlášení o majetku sepíše soud protokol, jehož přílohou je seznam majetku předložený obviněným nebo jinou osobou.

(4) Soud vyzve obviněného nebo jinou osobu k novému prohlášení o majetku, pokud zjistí, že se majetkové poměry obviněného změnily.

(5) Soud, který rozhodl o zajištění, bezodkladně o tom vyrozumí orgán, který podle zvláštních právních předpisů²⁾ vede evidenci vlastníků nebo držitelů majetku, který byl zajištěn, a územní pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, v jehož obvodu má obviněný trvalý nebo jiný pobyt nebo sídlo; pokud má obviněný takový pobyt nebo sídlo v cizině, vyrozumí o zajištění územní pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, v jehož obvodu se majetek, který byl zajištěn, nachází. Soud současně tyto orgány vyzve, aby, pokud zjistí, že se s majetkem, který byl zajištěn, nakládá tak, že hrozí zmaření nebo ztížení účelu zajištění, mu tuto skutečnost neprodleně oznámily.

(6) Je-li k převodu nebo k zřízení práva k zajištěnému majetku nutný zápis do evidence vedené podle zvláštních právních předpisů, lze po vyrozumění provedeném podle odstavce 5 takový zápis provést jen s předchozím souhlasem soudu, který o zajištění rozhodl. Byl-li podle zvláštního právního předpisu podán návrh na vklad práva týkajícího se nemovitosti před vydáním usnesení o jejím zajištění a dosud o něm nebylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto, ztrácí podaný návrh své právní účinky ke dni nabytí právní moci usnesení o jejím zajištění.

§ 6

Zjišťování movitých věcí

(1) Soud je oprávněn ke zjištění movitých věcí pro účely výkonu rozhodnutí o zajištění nařídit osobní prohlídku obviněného a prohlídku bytu nebo jiných prostor sloužících k bydlení nebo prostor k nim náležejících (dále jen "obydlí") a jiných prostor a pozemků, kde lze předpokládat, že má obviněný svůj majetek; tyto prohlídky vykoná orgán, který je nařídil, nebo policejní orgán.

(2) Obviněný je povinen zpřístupnit orgánu provádějícímu prohlídku všechna místa, kde se jeho movité věci nacházejí. Pokud tuto povinnost nesplní, je ten, kdo provádí prohlídku, oprávněn zjednat si do těchto míst přístup.

(3) Každý, v jehož objektu se nachází obydlí, jiné prostory a pozemky obviněného nebo v jehož objektu se nacházejí věci v majetku obviněného, je povinen orgánu provádějícímu prohlídku tato místa zpřístupnit. Pokud tuto povinnost nesplní, je ten, kdo provádí prohlídku, oprávněn zjednat si do těchto míst přístup.

(4) Ten, kdo provádí prohlídku podle odstavců 1 až 3, sepíše movité věci, jichž se zajištění týká, a nejsou-li movité věci zjištěné při prohlídce uvedeny v rozhodnutí o zajištění majetku, sepíše ty z nich, které nejsou podle tohoto zákona ze zajištění vyloučeny.

(5) Pokud má obviněný právo na vydání nebo dodání movitých věcí, odevzdají se tyto věci soudu nebo na jeho pokyn tomu, kdo je pověřen správou zajištěného majetku.

(6) Každý, kdo má u sebe movité věci z majetku obviněného, je poté, co se o

rozhodnutí o zajištění majetku dověděl, povinen bezodkladně o tom uvědomit soud nebo toho, kdo byl pověřen správou zajištěného majetku.

(7) Ten, kdo provádí prohlídku podle odstavců 1 až 3, přibere v případě potřeby k provedení soupisu movitých věcí nezúčastněnou osobu, zpravidla zástupce orgánu obce.

(8) Soud vyrozumí o tom, které movité věci byly do soupisu zařazeny, obviněného a jeho manžela, popřípadě osobu blízkou obviněnému.

(9) Hrozí-li nebezpečí, že s jednotlivými zjištěnými movitými věcmi vyšší hodnoty nebo jejich souborem bude nakládáno tak, že může být zmařen nebo ztížen účel zajištění, soud vyzve toho, kdo má takovou věc nebo soubor takových věcí u sebe, k jejich vydání podle zvláštního právního předpisu 3) nebo podle zvláštního právního předpisu rozhodne o jejich odnětí.⁴⁾

(10) Soud doručí pravomocné usnesení o zajištění osobám, o nichž je mu známo, že mají k věci předkupní nebo jiné právo, a vyvěsí je na úřední desce soudu.

§ 7

Zjišťování cenných papírů, peněžních prostředků a jiných majetkových hodnot

(1) Zaknihované cenné papíry soud sepíše poté, kdy se dozví, že tyto cenné papíry jsou pro obviněného evidovány u Střediska cenných papírů, právnické osoby oprávněné k vedení části evidence a k výkonu ostatních činností Střediska cenných papírů podle zvláštního právního předpisu nebo u České národní banky. V případě potřeby nebo v pochybnostech si soud vyžádá od Střediska cenných papírů, právnické osoby oprávněné k vedení části evidence a k výkonu ostatních činností Střediska cenných papírů podle zvláštního právního předpisu nebo od České národní banky zprávu. Po sepsání cenných papírů soud Středisku cenných papírů, právnické osobě oprávněné k vedení části evidence a k výkonu ostatních činností Střediska cenných papírů podle zvláštního právního předpisu nebo České národní bance sdělí, které zaknihované cenné papíry obviněného byly sepsány, datum jejich sepsání a vydá příkaz k registraci pozastavení výkonu práva se sepsanými cennými papíry nakládat.

(2) Byly-li při postupu podle tohoto zákona nalezeny cizozemské peníze, jiné devizové hodnoty nebo vyšší částka peněz v korunách českých, než která je ze zajištění vyloučena, složí se do úschovy soudu.

(3) Vkladní knížky, vkladní listy a jiné formy vkladů, akcie, směnky, šeky nebo jiné listinné cenné papíry anebo jiné listiny, jejichž předložení je nutné k uplatnění určitého práva, se sepíše obdobně jako jiné věci podle tohoto zákona; vždy se složí do úschovy soudu.

(4) Jde-li o vkladní listy, akcie, směnky, šeky nebo jiné listinné cenné papíry anebo o jiné listiny, jejichž předložení je nutné k uplatnění určitého práva, soud podle jejich povahy vyzve toho, kdo má plnit, aby odpovídající plnění odevzdal soudu.

(5) Nelze-li peněžní prostředky na účtu, cenné papíry a jiné majetkové hodnoty náležitě zajistit podle odstavců 1 až 4, soud provede jejich zajištění podle zvláštního právního předpisu.⁵⁾

§ 8

Zjišťování nemovitostí

(1) Jakmile se soud dozví, že obviněný je vlastníkem nemovitosti, na kterou se má vztahovat nebo vztahuje zajištění, ověří to u příslušného katastrálního úřadu. Opis usnesení o zajištění soud zašle příslušnému katastrálnímu úřadu, a pokud to není zřejmé z usnesení, oznámí mu jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození a trvalý nebo jiný pobyt, nebo je-li jím právnická osoba, její název, sídlo a identifikační číslo osoby obviněného, a pokud zajištění nepostihuje veškerý majetek obviněného, označí nemovitost, jíž se zajištění týká. Katastrální úřad zapíše obsah sdělení soudu do své evidence vedené podle zvláštního právního předpisu.⁶⁾

(2) Soud v případě nutnosti provede ohledání nemovitosti a jejího příslušenství; o době a místě ohledání uvědomí obviněného nebo osobu, která s ním žije ve společné domácnosti, a dále osobu, o níž je známo, že má k nemovitosti práva. Obviněný nebo osoba s ním žijící ve společné domácnosti, a dále osoba, o níž je známo, že má k nemovitosti práva, jsou povinni prohlídku nemovitosti a jejího příslušenství umožnit.

(3) Soud doručí pravomocné usnesení o zajištění osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitosti předkupní, nájemní nebo jiné právo; dále je doručí finančnímu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu se nemovitost nachází a v jejichž obvodu má obviněný trvalý nebo jiný pobyt nebo sídlo, a vyvěsí je na úřední desce soudu. O nabytí právní moci tohoto usnesení soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

§ 9

Správa zajištěného majetku

(1) Není-li dále uvedeno jinak, podle povahy a rozsahu věcí a práv, které tvoří zajištěný majetek, vykonává jeho správu po dobu zajištění buď soud, který o zajištění v prvním stupni rozhodl, nebo na základě jeho pověření

a) územní pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, nebo

b) soudní exekutor,

v jejichž obvodu se zajištěný majetek nachází; jestliže se zajištěný majetek nachází v obvodech dvou nebo více územních pracovišť Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových nebo dvou nebo více územních pracovišť soudních exekutorů, může soud výkonem správy pověřit každé z těchto pracovišť.

(2) Správa zajištěných

a) věcí, o nichž je důvodné podezření, že byly získány v souvislosti s porušením celně právních předpisů, přísluší Generálnímu ředitelství cel,

b) radioaktivních látek a radioaktivních odpadů přísluší Správě úložišť radioaktivních odpadů,

c) cigaret, které nejsou značeny podle zvláštního právního předpisu, přísluší Státní zemědělské a potravinářské inspekci nebo České obchodní inspekci,

d) jedinců (exemplářů) rostlin a živočichů odebraných podle zvláštních právních předpisů přísluší Ministerstvu životního prostředí,

e) zbraní, střeliva a výbušnin přísluší Ministerstvu vnitra.

(3) Nemůže-li ten, kdo má podle odstavce 1 správu zajištěného majetku vykonávat, zajistit výkon správy sám, pověří podle povahy zajištěného majetku výkonem jeho správy

a) organizační složku státu příslušnou hospodařit s určitým majetkem, nebo

b) na základě smlouvy a za úplatu jinou osobu podnikající v určité oblasti nebo dostatečně odborně způsobilou k výkonu správy daného majetku.

(4) Obsahem smlouvy podle odstavce 3 písm. b) musí být i ujednání o odpovědnosti za škodu způsobenou na zajištěném majetku v době výkonu jeho správy, jinak je smlouva neplatná; tímto ujednáním se stát nemůže zprostit odpovědnosti za škodu vůči obviněnému. Úplatu za výkon správy hradí soud z prostředků státního rozpočtu.

(5) Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a soudní exekutor mohou smlouvu podle odstavce 3 písm. b) uzavřít jen po předchozím souhlasu soudu.

§ 10

(1) Ten, kdo vykonává správu zajištěného majetku, je povinen tento majetek

a) řádně ochraňovat a pečovat o jeho zachování,

b) účelně a hospodárně využívat tak, aby nedocházelo k jeho poškozování nebo nedůvodnému snižování jeho rozsahu, hodnoty nebo výnosů z něho,

c) chránit před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím,

d) vést v operativní evidenci⁷⁾ způsobem a za podmínek upravených zvláštním právním předpisem⁸⁾ až do doby konečného naložení s majetkem a v případě exekutora vést v evidenci podle zvláštního právního předpisu⁹⁾,

e) chránit před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat nárok na náhradu škody a na vydání předmětu bezdůvodného obohacení,

f) chránit tím, že průběžně sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zejména včasným uplatněním a vymáháním práv, která jinak přísluší vlastníku, věřiteli nebo majiteli cenných papírů, zamezovat promlčení nebo zániku těchto práv.

(2) Ten, kdo vykonává správu zajištěného majetku, činí po předchozím souhlasu soudu v souvislosti s tímto majetkem ve správním nebo jiném řízení všechny úkony, které jinak může činit jeho vlastník.

(3) Ten, kdo vykonává správu zajištěného majetku, není oprávněn

a) uzavřít jako pronajímatel smlouvu o poskytnutí věci za úplatu do užívání spojenou se

smlouvou o následném převodu vlastnictví této věci,

b) uzavřít smlouvu o prodeji podniku nebo jeho organizační složky,

c) zřídit k zajištěnému majetku zástavní právo,

d) zatížit nemovitost věcným břemenem.

§ 11

Náklady nutné k uchování zajištěného majetku ve stavu, v jakém byl v době jeho zajištění, které by jinak musel vynaložit obviněný, se hradí především z výnosů a přírůstků zajištěného majetku; nelze-li takto úhradu nákladů zajistit, hradí je soud z prostředků státního rozpočtu.

§ 12

(1) Soud může rozhodnout o prodeji zajištěného majetku s předchozím souhlasem obviněného; peněžní částka získaná prodejem se uloží do úschovy soudu.

(2) Souhlas k prodeji podle odstavce 1 může obviněný udělit písemně nebo ústně do protokolu; obviněný se musí závazně vyjádřit k nejnižší ceně, za kterou lze majetek prodat. Souhlas obviněného není nutný v případě, že

a) hrozí nebezpečí zkázy majetku nebo jiné těžko odvratitelné škody,

b) majetek ztrácí přes řádný výkon jeho správy výrazným způsobem svoji cenu,

c) uprchl nebo se skrývá.

ČÁST DRUHÁ ZMĚNA TRESTNÍHO ŘÁDU

§ 13

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 218/2003 Sb., se mění takto:

1. § 47 zní:

§ 47

(1) Je-li důvodná obava, že uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem bude mařeno nebo ztěžováno, lze nárok až do pravděpodobné výše škody zajistit na majetku obviněného.

(2) O zajištění podle odstavce 1 rozhoduje soud na návrh státního zástupce nebo poškozeného, v přípravném řízení státní zástupce na návrh poškozeného. V přípravném řízení může státní zástupce nárok zajistit i bez návrhu poškozeného, vyžaduje-li to ochrana jeho zájmů, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Je-li poškozenému známo, že obviněný je vlastníkem nemovitosti nebo má některou movitou věc umístěnou mimo místo jeho trvalého nebo jiného pobytu, uvede podle možností již v návrhu na zajištění svého nároku na náhradu škody, kde taková věc je.

(4) V usnesení o zajištění majetku zakáže soud a v přípravném řízení státní zástupce obviněnému, aby nakládal s věcmi, které jsou uvedeny v usnesení o zajištění, nebo které při výkonu takového rozhodnutí budou sepsány; dále obviněnému zakáže, aby po oznámení usnesení majetek převedl na někoho jiného nebo ho zatížil a uložil mu, aby soudu do 15 dnů od oznámení usnesení sdělil, zda a kdo má k majetku předkupní nebo jiné právo, s poučením, že jinak obviněný odpovídá za škodu tím způsobenou.

(5) Zajišťovat nelze nárok, který nelze v trestním řízení uplatnit. K zajištění nároku nemůže být použito věcí, které nelze podle občanskoprávních předpisů postihnout výkonem soudního rozhodnutí. Zajištění nepodléhají peněžité dávky sociální péče a dávky státní sociální podpory vyplácené obviněnému podle zvláštního zákona jednorázově, a dále

a) pohledávky obviněného na výplatu odměny z pracovněprávního nebo obdobného poměru,

b) pohledávky obviněného na výplatu výživného a

c) pohledávky na výplatu dávek nemocenského a důchodového pojištění do částky životního minima stanovené podle zvláštních právních předpisů na osobu obviněného, jeho domácnost a osoby, o jejichž výchovu a výživu je obviněný povinen pečovat, pokud nemají vlastní zdroj příjmů.

(6) Pokud trvá zajištění, jsou neúčinné veškeré právní úkony obviněného, které se týkají zajištěného majetku, s výjimkou úkonů směřujících k odvrácení bezprostředně hrozící škody.

(7) Práva třetích osob k zajištěnému majetku lze uplatnit podle zvláštního právního předpisu.

(8) Poškozený musí být o zajištění jeho nároku vždy vyrozuměn s upozorněním na důvody, pro něž se zajištění podle § 48 odst. 1 zruší."

2. Za § 47 se vkládá nový § 47a, který zní:

"§ 47a

(1) Soud a v přípravném řízení státní zástupce upustí od provedení zajišťovacích úkonů nebo zajištění zruší, pokud obviněný nebo s jeho souhlasem jiná osoba složí na účet soudu u peněžního ústavu peněžitou jistotu ve výši odpovídající pravděpodobnému nároku poškozeného na náhradu škody; jiná osoba musí být seznámena s podstatou obvinění a se skutečnostmi, které vedly nebo by mohly vést k zajištění. Byla-li složena peněžitá jistota nižší, soud a v přípravném řízení státní zástupce provede zajišťovací úkony na majetku obviněného v rozsahu, v jakém pravděpodobný nárok poškozeného na náhradu škody není zajištěn peněžitou jistotou.

(2) Peněžitou jistotu podle odstavce 1 soud a v přípravném řízení státní zástupce zruší nebo omezí, jestliže pominuly důvody pro zajištění nároku poškozeného nebo je zřejmé, že nárok na náhradu škody poškozenému v trestním řízení nelze přiznat nebo je podstatně nižší.

(3) Nerozhodne-li soud jinak, trvá peněžitá jistota podle odstavce 1 do právní moci odsuzujícího rozsudku. Byl-li takovým rozsudkem přiznán poškozenému nárok na náhradu škody, uhradí ji soud z peněžité jistoty.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek."

3. § 348 a 349 znějí:

"§ 348

(1) Zajištění postihuje veškerý majetek obviněného, přírůstky a výtěžky, které ze zajištěného majetku plynou, jakož i majetek, kterého obviněný nabude po zajištění. Nevztahuje se však na prostředky a věci, na které se podle zákona nevztahuje propadnutí majetku.

(2) Na rozhodování o zajištění majetku podle odstavce 1 se jinak užije § 47 odst. 4 až 7.

§ 349

Výkon rozhodnutí o zajištění majetku a postup při správě takového majetku stanoví zvláštní právní předpis."

4. § 349a se zrušuje.

ČÁST TŘETÍ
ZMĚNA ZÁKONA O SOUDNÍCH EXEKUTORECH

§ 14

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 6/2002 Sb., se mění takto:

1. Za § 76 se vkládá nový § 76a, který zní:

"§ 76a

Na základě pověření soudu nebo státního zástupce zjišťuje exekutor majetek podléhající podle rozhodnutí vydaného v trestním řízení zajištění a osobně nebo prostřednictvím jiné osoby vykonává správu takového majetku."

2. Za § 91 se vkládá nový § 91a, který zní:

"§ 91a

(1) Za výkon činnosti podle § 76a náleží exekutorovi mimosmluvní odměna.

(2) O výši odměny podle odstavce 1 a nároku na náhradu dalších nákladů exekuce podle § 87 odst. 1 rozhoduje a přiznané náklady exekuce vyplácí soud nebo státní zástupce, který výkonem činnosti podle § 76a exekutora pověřil."

**ČÁST ČTVRTÁ
ZMĚNA ATOMOVÉHO ZÁKONA**

§ 15

V § 26 odst. 3 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 13/2002 Sb., se na konci písmene k) nahrazuje tečka čárkou a doplňuje se písmeno l), které včetně poznámky pod čarou č. 19a) zní:

"l) správa radioaktivních látek zajištěných podle zvláštního zákona.19a)

19a) Zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů."

**ČÁST PÁTÁ
ÚČINNOST**

§ 16

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004.

**Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Špidla v. r.**

-
- 1) § 47, 347 a 441 trestního řádu.
 - 1a) § 79c a 79f trestního řádu.
 - 1b) § 79d a 79f trestního řádu.
 - 1c) § 79e a 79f trestního řádu.
 - 1d) § 78, 79 a 79f trestního řádu.
 - 1e) Trestní řád.

- 2) Například zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.
2a) § 34 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.
3) § 78 trestního řádu.
4) § 79 trestního řádu.
5) § 79a až 79c a § 79e trestního řádu.
6) Zákon č. 344/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
7) § 15 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona
8) Vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu.
9) § 76a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

II/17

Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Obsah

- ČÁST PRVNÍ** - ODPOVĚDNOST MLÁDEŽE ZA PROTIPRÁVNÍ ČINY A
SODNICTVÍ VE VĚCECH MLÁDEŽE (§ 1 - § 98)
ČÁST TŘETÍ - Změna trestního řádu (§ 100)
ČÁST ČTVRTÁ - Změna zákona o přestupcích (§ 101)
ČÁST PÁTÁ - Změna zákona o výkonu trestu odnětí svobody (§ 102)
ČÁST ŠESTÁ - Změna zákona o výkonu vazby (§ 103)

218/2003 Sb.

ZÁKON

**ze dne 25. června 2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
(zákon o soudnictví ve věcech mládeže)**

Změna: 383/2005 Sb.
Změna: 253/2006 Sb.
Změna: 345/2007 Sb.
Změna: 129/2008 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 181/2011 Sb.
Změna: 301/2011 Sb.
Změna: 357/2011 Sb., 459/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 193/2012 Sb.
Změna: 390/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ODPOVĚDNOST MLÁDEŽE ZA PROTIPRÁVNÍ ČINY A SOUDNICTVÍ VE VĚCECH MLÁDEŽE

HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Účel zákona a jeho vztah k jiným zákonům

(1) Tento zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy uvedené v trestním zákoníku, opatření ukládaná za takové protiprávní činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládeže.

(2) Projednáváním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let a mladiství, se sleduje, aby se na toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se nadále páčání protiprávního činu zdržel a našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji a podle svých sil a schopností přispěl k odčinění újmy vzniklé jeho protiprávním činem; řízení musí být vedeno tak, aby přispívalo k předcházení a zamezování páčání protiprávních činů.

(3) Pokud tento zákon nestanoví jinak, užije se na toho, kdo v době spáchání činu nepřekročil osmnáctý rok věku, obecných právních předpisů.¹⁾

§ 2

Vymezení některých pojmů

(1) Není-li zákonem stanoveno jinak, pak se rozumí

- a) mládeží děti a mladiství,
- b) dítětem mladším patnácti let ten, kdo v době spáchání činu jinak trestného nedovršil patnáctý rok věku,
- c) mladistvým ten, kdo v době spáchání provinění dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok svého věku.

(2) Podle tohoto zákona se dále rozumí

- a) protiprávním činem provinění, trestný čin nebo čin jinak trestný,
- b) opatřeními výchovná opatření (§ 15 až 20), ochranná opatření (§ 21 až 23) a trestní opatření (§ 24 až 35) u mladistvých a opatření ukládaná dětem mladším patnácti let (§ 93); přiměřená omezení a přiměřené povinnosti ve smyslu trestního zákoníku a trestního řádu nahrazují výchovná opatření,
- c) orgány činnými podle tohoto zákona jsou policejní orgány, státní zástupci a soudy pro

mládež2),

d) soudem pro mládež zvláštní senát anebo v zákonem stanovených případech předseda takového senátu nebo samosoudce příslušného okresního, krajského, vrchního a Nejvyššího soudu,

e) obecným soudem jiný senát nebo samosoudce téhož soudu nebo jiný soud, který neprojednává protiprávní činy mládeže.

§ 3

Základní zásady

(1) Nikdo nemůže být podle tohoto zákona postižen za čin, který nebyl trestný podle zákona v době, kdy byl spáchán, a jen tento zákon v návaznosti na trestní zákoník stanoví, které jednání je proviněním nebo činem jinak trestným, a sankce a způsob jejich ukládání, směřující především k obnovení narušených sociálních vztahů, začlenění dítěte mladšího patnácti let nebo mladistvého do rodinného a sociálního prostředí a k předcházení protiprávním činům.

(2) Trestní opatření lze použít pouze tehdy, jestliže zvláštní způsoby řízení a opatření, zejména obnovující narušené sociální vztahy a přispívající k předcházení protiprávním činům, by zřejmě nevedly k dosažení účelu tohoto zákona.

(3) Opatření uložené podle tohoto zákona musí přihlížet k osobnosti toho, komu je ukládáno, včetně jeho věku a rozumové a mravní vyspělosti, zdravotnímu stavu, jakož i jeho osobním, rodinným a sociálním poměrům, a musí být přiměřené povaze a závažnosti spáchaného činu. Politické, národní, sociální nebo náboženské smýšlení mladistvého nebo dítěte mladšího patnácti let, jeho rodiny nebo rodiny, v níž žije, anebo způsob výchovy mladistvého nebo dítěte mladšího patnácti let nemůže být důvodem k uložení opatření podle tohoto zákona.

(4) V řízení podle tohoto zákona je třeba postupovat s přihlédnutím k věku, zdravotnímu stavu, rozumové a mravní vyspělosti osoby, proti níž se vede, aby její další vývoj byl co nejméně ohrožen a aby projednávané činy a jejich příčiny i okolnosti, které je umožnily, byly náležitě objasněny a za jejich spáchání byla vyvozena odpovědnost podle tohoto zákona. Řízení je přitom třeba vést tak, aby působilo k předcházení dalším protiprávním činům. Orgány činné podle tohoto zákona přitom spolupracují s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

(5) V řízení podle tohoto zákona je třeba chránit osobní údaje osoby, proti níž se řízení vede, a její soukromí, aby každá taková osoba byla chráněna před škodlivými vlivy, a při dodržení zásady, že je považována za nevinnou, dokud její vina nebyla prokázána zákoným způsobem.

(6) Každé dítě mladší patnácti let nebo mladistvý, nestanoví-li tento zákon jinak, má právo na to, aby jeho čin byl projednán bez zbytečného odkladu a v přiměřené lhůtě soudem pro mládež.

(7) Řízení podle tohoto zákona musí směřovat k tomu, aby poškozený dosáhl náhrady škody způsobené protiprávním činem, nebo se mu dostalo jiného přiměřeného zadostiučinění.

(8) Soudci, státní zástupci, příslušníci policejních orgánů a úředníci Probační a mediační služby působící v trestních věcech mládeže musí mít zvláštní průpravu pro zacházení s mládeží.

§ 4

Výkon soudnictví ve věcech mládeže

Soudnictví ve věcech mladistvých a ve věcech posuzování činů jinak trestných spáchaných dětmi mladšími patnácti let vykonávají soudy pro mládež.

HLAVA II MLADISTVÍ

Díl 1

Trestní odpovědnost mladistvých

§ 5

Odpovědnost mladistvého

(1) Mladistvý, který v době spáchání činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

(2) Dopustí-li se mladistvý uvedený v odstavci 1 činu jinak trestného nebo není-li z jiných zákonných důvodů trestně odpovědný, lze vůči němu použít vedle ochranných opatření (§ 21) obdobně postupů a opatření uplatňovaných podle tohoto zákona u dětí mladších patnácti let.

§ 6

Provinění

(1) Trestný čin³ spáchaný mladistvým se nazývá provinění.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro posouzení provinění spáchaného mladistvým trestní zákoník.

Díl 2

Zánik trestnosti

§ 7

Účinná lítost

Trestnost činu, na který trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, spáchaného mladistvým zaniká, jestliže mladistvý po spáchání činu

a) dobrovolně odstranil nebo napravil způsobený následek, anebo se o to pokusil, zejména nahradil způsobenou škodu, učinil opatření potřebná k její náhradě nebo se jinak pokusil odčinit způsobené následky,

- b) svým chováním projevil účinnou snahu po nápravě a
- c) čin neměl trvale nepříznivých následků pro poškozeného nebo pro společnost.

§ 8

Promlčení trestního stíhání

(1) Trestnost činu zaniká uplynutím promlčecí doby, jež činí

- a) deset let, jde-li o provinění, na které trestní zákoník stanoví výjimečný trest,
- b) pět let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let,
- c) tři léta u ostatních provinění.

(2) Ohledně počátku, stavení a přerušení promlčecí doby platí obdobně ustanovení trestního zákoníku.⁴⁾

(3) Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestnost provinění, stanoví-li tak ohledně promlčení trestných činů trestní zákoník.⁵⁾

Díl 3

Opatření ukládaná mladistvým

§ 9

Účel opatření

(1) Účelem opatření vůči mladistvému je především vytvoření podmínek pro sociální a duševní rozvoj mladistvého se zřetelem k jím dosaženému stupni rozumového a mravního vývoje, osobním vlastnostem, k rodinné výchově a k prostředí mladistvého, z něhož pochází, i jeho ochrana před škodlivými vlivy a předcházení dalšímu páčání provinění.

(2) Ustanovení trestního zákoníku o mimořádném zvýšení trestu odnětí svobody⁶⁾ se u mladistvých neužije.

§ 10

Druhy opatření

(1) Mladistvému lze uložit pouze tato opatření:

- a) výchovná opatření,
- b) ochranná opatření a
- c) trestní opatření.

(2) Výchovná opatření je možné mladistvému, proti němuž se řízení vede, uložit s jeho souhlasem již v průběhu tohoto řízení před rozhodnutím soudu pro mládež o vině mladistvého.

Upuštění od uložení trestního opatření

§ 11

(1) Soud pro mládež může upustit od uložení trestního opatření mladistvému, který spáchal provinění, na které trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě,

a) jestliže vzhledem k povaze spáchaného činu a k dosavadnímu životu mladistvého lze důvodně očekávat, že již projednání věci před soudem pro mládež postačí k jeho nápravě,

b) dopustil-li se činu z neznalosti právních předpisů, která je zejména vzhledem k jeho věku, rozumové vyspělosti a prostředí, ve kterém žil, omluvitelná, nebo

c) jestliže soud pro mládež přijme záruku za nápravu mladistvého a má za to, že vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, povaze spáchaného činu a osobě mladistvého se uložení trestního opatření nejví nutným.

(2) Upustí-li soud pro mládež od uložení trestního opatření, může věc vyřídit tím, že mladistvého napomene, anebo může přenechat postižení mladistvého zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo školskému zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy⁷⁾ (dále jen "výchovné zařízení"), v němž žije; v takovém případě si soud pro mládež předem vyžádá stanovisko školy nebo výchovného zařízení. Zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku vyrozumět soud pro mládež.

§ 12

Soud pro mládež může upustit od uložení trestního opatření mladistvému i tehdy, jestliže

a) mladistvý spáchal provinění ve stavu vyvolaném duševní poruchou a soud pro mládež má za to, že zabezpečovací detence nebo ochranné léčení, které zároveň ukládá, zajistí nápravu mladistvého lépe než trestní opatření, nebo

b) je vůči němu užito ochranné nebo výchovné opatření a k dosažení účelu tohoto zákona není třeba uložit trestní opatření.

§ 13

Upustí-li soud pro mládež od uložení trestního opatření, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.

§ 14

Podmíněné upuštění od uložení trestního opatření

(1) Za podmínek uvedených v § 11 odst. 1 může soud pro mládež podmíněně upustit od uložení trestního opatření, považuje-li za potřebné po stanovenou dobu sledovat chování

mladistvého.

(2) Při podmíněném upuštění od uložení trestního opatření soud pro mládež stanoví zkušební dobu až na jeden rok. Zároveň mladistvému může uložit ochranné opatření nebo výchovné opatření směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou proviněním způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané proviněním.

(3) Soud pro mládež může vzhledem k okolnostem případu a osobě mladistvého ponechat podmíněné upuštění od uložení trestního opatření v platnosti i přesto, že mladistvý zavinil příčinu k uložení trestního opatření, a

a) stanovit nad mladistvým dohled, pokud nebyl již uložen,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než jeden rok, nebo

c) stanovit dosud neuložená výchovná opatření uvedená v § 15 až 20 směřující k tomu, aby mladistvý vedl řádný život.

(4) Jestliže mladistvý, u něhož bylo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým opatřením, vysloví soud pro mládež, že se osvědčil; jinak rozhodne o uložení trestního opatření, a to popřípadě již během zkušební doby.

(5) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 4, aniž na tom měl mladistvý, u něhož bylo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření, vinu, má se za to, že se osvědčil.

(6) Bylo-li vysloveno, že se mladistvý, u něhož bylo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření, osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na něj, jako by nebyl odsouzen.

Díl 4 Výchovná opatření

§ 15

Ukládání a druhy výchovných opatření

(1) Při upuštění od trestního opatření nebo podmíněném upuštění od trestního opatření mohou být k dosažení účelu tohoto zákona uložena mladistvému výchovná opatření. Dovoluje-li to jejich povaha, je možné použít vůči mladistvému výchovného opatření i vedle uloženého ochranného nebo trestního opatření nebo v souvislosti se zvláštními způsoby řízení. Výchovná opatření lze uložit nejdéle na dobu současně stanovené zkušební doby u podmíněného odsouzení nebo podmíněného odložení peněžitého opatření; jsou-li ukládána samostatně nebo vedle jiného ochranného nebo trestního opatření, lze je uložit nejdéle na dobu tří let.

(2) Výchovnými opatřeními jsou

a) dohled probačního úředníka,

- b) probační program,
- c) výchovné povinnosti,
- d) výchovná omezení,
- e) napomenutí s výstrahou.

(3) Výchovná opatření může soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce ukládat se souhlasem osoby, proti níž se řízení vede, již v průběhu trestního řízení, a to nejdéle do jeho pravomocného skončení. Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudu pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Výkon výchovného opatření tím končí.

(4) Výchovná opatření usměrňují způsob života mladistvého, a tím podporují a zajišťují jeho výchovu.

(5) Jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce nařízené výchovné opatření zruší nebo změní.

(6) Zjistí-li soud pro mládež, že jsou dány důvody pro nařízení ústavní výchovy podle zákona o rodině, dá obecnému soudu podnět k zahájení řízení.

§ 16

Dohled probačního úředníka

(1) Dohledem probačního úředníka se rozumí pravidelné sledování chování mladistvého v jeho rodině a způsobu výchovného působení rodičů na něj, kontrola dodržování uloženého probačního programu a výchovných povinností a omezení uložených mladistvému soudem pro mládež a v přípravném řízení státním zástupcem nebo vyplývajících ze zákona a jeho pozitivní vedení probačním úředníkem k životu v souladu se zákonem.

(2) Účelem dohledu probačního úředníka je:

- a) sledování a kontrola chování mladistvého, zaměřená na zajištění ochrany společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti,
- b) odborné vedení a pomoc mladistvému s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

(3) Mladistvý, kterému byl uložen dohled probačního úředníka, je povinen

- a) spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu probační úředník stanoví na základě vytvořeného probačního plánu dohledu,
- b) dostavovat se k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu budou stanoveny probačním úředníkem; při stanovení těchto lhůt probační úředník přihlédne k poměrům mladistvého, jeho životní situaci v době výkonu dohledu i k prostředí, v němž žije,

c) informovat probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání, dodržování uložených výchovných omezení nebo povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem,

d) nebránit probačnímu úředníkovi ve vstupu do obydlí.

§ 17

Probační program

(1) Probačním programem se rozumí zejména program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, a to s různým režimem omezení v běžném způsobu života, který směřuje k tomu, aby se mladistvý vyhnul chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jeho vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi ním a poškozeným. Probační program schvaluje ministr spravedlnosti a zapisuje se do seznamu probačních programů vedeného Ministerstvem spravedlnosti.

(2) Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může uložit mladistvému povinnost podrobit se probačnímu programu podle odstavce 1, jestliže

a) je vhodný vzhledem k potřebám mladistvého a zájmům společnosti,

b) je mu poskytnuta dostatečná možnost seznámit se s obsahem probačního programu a

c) mladistvý souhlasí se svou účastí na něm.

(3) Mladistvému se zpravidla uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou proviněním způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané proviněním.

(4) Dohledem nad výkonem probačního programu soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce pověří probačního úředníka. Neplní-li mladistvý probační program, postupuje probační úředník podle § 80 odst. 4.

(5) O ukončení probačního programu a jeho výsledku podá probační úředník bez zbytečného odkladu zprávu soudu pro mládež nebo státnímu zástupci, který probační program uložil.

§ 18

Výchovné povinnosti

(1) Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může mladistvému uložit výchovnou povinnost, kterou stanoví, aby zejména

a) bydlel s rodičem nebo jiným dospělým, který je odpovědný za jeho výchovu,

b) jednorázově nebo ve splátkách zaplatil přiměřenou peněžitou částku, kterou zároveň určí, na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti poskytovanou podle zvláštního zákona,

- c) vykonal bezplatně ve volném čase společensky prospěšnou činnost určitého druhu,
- d) usiloval o vyrovnání s poškozeným,
- e) nahradil podle svých sil škodu způsobenou proviněním anebo jinak přispěl k odstranění následku provinění,
- f) podrobil se léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením nebo zabezpečovací detencí podle trestního zákoníku,
- g) podrobil se ve svém volném čase vhodnému programu sociálního výcviku, psychologickému poradenství, terapeutickému programu, vzdělávacímu, doškolovacímu, rekvalifikačnímu nebo jinému vhodnému programu k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, který není probačním programem.

(2) Výchovní povinnost zaplatit peněžitou částku se uloží, jestliže lze předpokládat, že peněžitá částka bude zaplacená z peněžitých prostředků, s nimiž smí mladistvý samostatně nakládat. Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může stanovit, že peněžitá částka bude zaplacená v přiměřených měsíčních splátkách.

(3) Vykonání společensky prospěšné činnosti určitého druhu smí být mladistvému uloženo jen tak, aby nenarušilo jeho přípravu na budoucí povolání, především plnění povinností souvisejících se vzdělávacím programem školy, nebo výkon povolání či zaměstnání, a na dobu nejvýše čtyř hodin denně, osmnácti hodin týdně a šedesáti hodin celkem.

(4) Při ukládání výchovní povinnosti podle odstavce 1 písm. c) a g) soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce přihlédne ke zdravotní způsobilosti mladistvého.

§ 19 **Výchovní omezení**

(1) Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může mladistvému uložit výchovní omezení, kterým stanoví, aby zejména

- a) nenavštěvoval určité akce, zařízení nebo jiné pro mladistvého nevhodné prostředí,
- b) nestýkal se s určitými osobami,
- c) nezdržoval se na určitém místě,
- d) nepřechoval předměty, které by mohly sloužit k páčání dalších provinění,
- e) neužíval návykové látky,
- f) neúčastnil se hazardních her, sázek a hraní na výherních hracích přístrojích,
- g) neměnil bez předchozího ohlášení probačnímu úředníkovi místo svého pobytu,
- h) neměnil bez předchozího oznámení probačnímu úředníkovi bezdůvodně svoje zaměstnání.

(2) Výchovné omezení podle odstavce 1 písm. a), b), c), d) a g) smí být mladistvému uloženo jen tak, aby nenarušilo jeho přípravu na budoucí povolání, především plnění povinností souvisejících se vzdělávacím programem školy, nebo výkon povolání či zaměstnání.

§ 20

Napomenutí s výstrahou

(1) Napomenutím s výstrahou soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce mladistvému v přítomnosti jeho zákonného zástupce důrazně vytkne protiprávnost jeho činu a upozorní ho na konkrétní důsledky, jež mu hrozí podle tohoto zákona v případě, že by v budoucnu páchal další trestnou činnost.

(2) Je-li to účelné a vhodné, může soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce při vyslovení napomenutí s výstrahou současně přenechat postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole, jíž je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž žije; v takovém případě si soud pro mládež předem vyžádá stanovisko školy nebo výchovného zařízení. Zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku vyrozumět soud pro mládež nebo státního zástupce.

(3) Napomenul-li soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, popřípadě přenechal-li postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.

Díl 5

Ochranná opatření

§ 21

Druhy ochranných opatření

(1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení⁸⁾, zabezpečovací detence^{8a)}, zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty⁹⁾ a ochranná výchova. Jejich účelem je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého a chránit společnost před pácháním provinění mladistvými.

(2) Ochrannou výchovu lze uložit pouze podle tohoto zákona, ochranné léčení, zabezpečovací detence a zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty se ukládají podle trestního zákoníku¹⁰⁾.

§ 22

Ochranná výchova

(1) Soud pro mládež může mladistvému uložit ochrannou výchovu, pokud

a) o výchovu mladistvého není náležitě postaráno a nedostatek řádné výchovy nelze odstranit v jeho vlastní rodině nebo v rodině, v níž žije,

b) dosavadní výchova mladistvého byla zanedbána, nebo

c) prostředí, v němž mladistvý žije, neposkytuje záruku jeho náležité výchovy, a nepostačuje uložení výchovných opatření.

(2) Ochranná výchova potrvá, dokud to vyžaduje její účel, nejdéle však do dovršení osmnáctého roku věku mladistvého; vyžaduje-li to zájem mladistvého, může soud pro mládež ochrannou výchovu prodloužit do dovršení jeho devatenáctého roku.

(3) Není-li možné ochrannou výchovu ihned vykonat, nařídí soud pro mládež do doby jejího zahájení dohled probačního úředníka.

(4) Od výkonu ochranné výchovy soud pro mládež upustí, pominou-li před jejím započítím důvody, pro něž byla uložena.

§ 23

Přeměna ústavní a ochranné výchovy

(1) Jestliže převýchova mladistvého pokročila do té míry, že lze očekávat, že i bez omezení, kterým je podroben během výkonu ochranné výchovy, se bude řádně chovat a pracovat, avšak dosud nepominuly všechny okolnosti, pro něž byla ochranná výchova uložena, může soud ochrannou výchovu přeměnit v ústavní výchovu, nebo může rozhodnout o podmíněném umístění mladistvého mimo takové výchovné zařízení. Přitom může mladistvému uložit dohled probačního úředníka nebo jiné výchovné opatření.

(2) Nesplní-li mladistvý očekávání, že bez omezení, jimž byl podroben ve výchovném zařízení, kde vykonával ochrannou výchovu, se bude řádně chovat, soud pro mládež podmíněné umístění mimo výchovné zařízení zruší a rozhodne, že se ve výkonu ochranné výchovy pokračuje. Obdobně postupuje soud pro mládež při přeměně ústavní výchovy na ochrannou výchovu.

Díl 6

Trestní opatření

§ 24

Druhy trestních opatření

(1) Za spáchané provinění může soud pro mládež mladistvému uložit pouze tato trestní opatření:

- a) obecně prospěšné práce,
- b) peněžitá opatření,
- c) peněžitá opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- d) propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- e) zákaz činnosti,
- f) vyhoštění,

- g) domácí vězení,
- h) zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,
- i) odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu (podmíněně odsouzení),
- j) odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem,
- k) odnětí svobody nepodmíněně.

(2) Trestní opatření uložené podle tohoto zákona v návaznosti na trestní zákoník musí vzhledem k okolnostem případu a osobě i poměrům mladistvého napomáhat k vytváření vhodných podmínek pro další vývoj mladistvého; výkonem trestního opatření nesmí být ponížena lidská důstojnost.

§ 25

Ukládání trestního opatření

(1) Při výměře trestního opatření se jako k polehčující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že mladistvý

- a) úspěšně vykonal probační program nebo jiný vhodný program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého,
- b) poskytl zadostiučinění poškozenému, nahradil úplně nebo alespoň částečně způsobenou škodu, odčinil nebo alespoň zmírnil újmu, kterou mu způsobil, a přičinil se o obnovení právních a společenských vztahů, které narušil svým chováním, nebo
- c) po spáchání provinění se choval tak, že lze důvodně předpokládat, že se v budoucnu již trestné činnosti nedopustí.

(2) Při stanovení druhu trestního opatření a jeho výměry soud pro mládež přihlédne také k tomu, že mladistvý spáchal provinění ve stavu zmenšené přičetnosti, který si přivodil vlivem návykové látky.

(3) Ukládá-li soud pro mládež úhrnné nebo souhrnné trestní opatření mladistvému, který spáchal provinění jednak před tím, než překročil osmnáctý rok svého věku, jednak po tom, co tento věk dovršil, postupuje podle ustanovení o úhrnném nebo souhrnném trestu,¹¹⁾ popřípadě o upuštění od uložení souhrnného nebo dalšího trestu,¹²⁾ přičemž se hranice trestních sazeb u provinění spáchaných před tím, než mladistvý překročil osmnáctý rok, posuzují podle tohoto zákona.

§ 26

Obecně prospěšné práce, domácí vězení, zákaz činnosti, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce a vyhoštění

(1) Za podmínek stanovených v trestním zákoníku může soud pro mládež uložit mladistvému obecně prospěšné práce¹³⁾ s přihlédnutím k jeho stanovisku k možnosti jejich

uložení, které je povinen zjistit; horní hranice sazby tohoto trestního opatření u mladistvého nesmí převyšovat polovinu horní hranice stanovené v trestním zákoníku. Obecně prospěšné práce nesmí vzhledem ke své povaze nebo okolnostem, za kterých jsou vykonávány, ohrožovat zdraví, bezpečnost nebo mravní vývoj mladistvých. Soud pro mládež může vedle trestního opatření obecně prospěšných prací uložit i vhodná výchovná opatření.

(2) Za podmínek stanovených v trestním zákoníku může soud pro mládež uložit mladistvému domácí vězení. Horní hranice sazby tohoto trestního opatření u mladistvého nesmí převyšovat polovinu horní hranice stanovené v trestním zákoníku. Soud pro mládež může vedle trestního opatření domácího vězení uložit i vhodná výchovná opatření.

(3) Zákaz činnosti může soud pro mládež mladistvému uložit, není-li to na překážku přípravě na jeho povolání, přičemž horní hranice sazby nesmí převyšovat pět let. Soud pro mládež může vedle trestního opatření zákazu činnosti uložit i vhodná výchovná opatření.

(4) Za podmínek stanovených v trestním zákoníku^{13a)} může soud pro mládež mladistvému uložit zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, přičemž horní hranice sazby nesmí převyšovat pět let. Soud pro mládež může vedle trestního opatření zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce uložit i vhodná výchovná opatření.

(5) Vyhoštění ve výměře od jednoho do pěti let může soud pro mládež uložit jen za podmínek stanovených v trestním zákoníku¹⁴⁾; u mladistvého, který je občanem Evropské unie, musí být navíc splněna podmínka, že neuložením tohoto druhu trestního opatření by došlo k vážnému ohrožení bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku, nebo že vyhoštění je v nejlepším zájmu takového mladistvého. Při ukládání vyhoštění přihlédné soud pro mládež též k nejlepšímu zájmu mladistvého, zejména k rodinným a osobním poměrům mladistvého a dbá toho, aby tímto trestním opatřením nebyl vydán nebezpečí zpustnutí.

§ 27

Peněžité opatření

(1) Peněžité opatření se ukládá za podmínek stanovených v trestním zákoníku¹⁵⁾, je-li mladistvý výdělečně činný nebo jeho majetkové poměry uložení takového trestního opatření umožňují. Soud pro mládež může vedle peněžitého opatření uložit i vhodná výchovná opatření.

(2) Soud pro mládež uloží peněžité opatření v rozmezí od deseti do třistašedesátipěti denních sazeb.

(3) Denní sazba činí nejméně 100 Kč a nejvíce 5 000 Kč.

(4) Náhradní trestní opatření stanoví soud pro mládež až na jeden rok. Náhradní trestní opatření nesmí však ani spolu s uloženým odnětím svobody přesahovat horní hranici trestní sazby snížené podle § 31 odst. 1.

(5) Soud pro mládež může po právní moci rozhodnutí o uložení peněžitého opatření rozhodnout po vyjádření mladistvého, že jeho zaplacení nebo nevykonaný zbytek bude nahrazen tím, že mladistvý vykoná obecně prospěšnou činnost v rámci probačního programu podle § 17 odst. 1, 2 pro tento účel zřízeného, nebo společensky prospěšnou činnost v rámci výchovné povinnosti podle § 18 odst. 1 písm. c).

§ 28

Peněžitě opatření s podmíněným odkladem výkonu

(1) Soud pro mládež může podmíněně odložit výkon peněžitě opatření,

a) jestliže vzhledem k osobě mladistvého, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že účelu trestního opatření bude dosaženo i bez jeho výkonu, nebo

b) jestliže přijme záruku za nápravu mladistvého a vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, má důvodně za to, že účelu trestního opatření bude dosaženo i bez jeho výkonu.

(2) Povolení podmíněného odložení výkonu peněžitě opatření se netýká výkonu ostatních trestních opatření uložených vedle tohoto trestního opatření, pokud není v rozsudku stanoveno jinak.

§ 29

Zkušební doba

(1) Při podmíněném odložení výkonu peněžitě opatření stanoví soud pro mládež zkušební dobu až na tři léta; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Podmíněně odsouzenému mladistvému může soud pro mládež uložit výchovná opatření.

(3) Doba, po kterou podmíněně odsouzený mladistvý vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, se započítá do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odložení výkonu peněžitě opatření pro týž skutek nebo do zkušební doby stanovené při uložení úhrnného nebo souhrnného trestního opatření.

§ 30

Rozhodnutí o osvědčení

(1) Jestliže mladistvý, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitě opatření, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud pro mládež, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se peněžitě opatření vykoná.

(2) Jestliže byla záruka za nápravu mladistvého, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitě opatření, odvolána tím, kdo ji poskytl, přezkoumá soud pro mládež chování mladistvého během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněné odložení výkonu peněžitě opatření neplní své poslání, rozhodne, že se peněžitě opatření vykoná; jinak podmíněné odložení výkonu peněžitě opatření ponechá v platnosti.

(3) Neučiní-li soud pro mládež do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl vinu mladistvý, kterému byl podmíněně odložen výkon

peněžitého opatření, má se za to, že se mladistvý osvědčil.

(4) Bylo-li vysloveno, že se mladistvý, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitého opatření, osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se něj, jako by nebyl odsouzen.

(5) Rozhodne-li soud pro mládež podle odstavce 1 nebo 2, že se trestní opatření vykoná, rozhodne zároveň o náhradním trestním opatření odnětí svobody (§ 27 odst. 3).

(6) Ustanovení § 27 odst. 4 se tu užije obdobně.

§ 31 **Odnětí svobody**

(1) Trestní sazby odnětí svobody stanovené v trestním zákoníku se u mladistvých snižují na polovinu, přičemž však horní hranice trestní sazby nesmí převyšovat pět let a dolní hranice jeden rok.

(2) Nepodmíněné odnětí svobody může soud pro mládež mladistvému uložit jen tehdy, jestliže by s ohledem na okolnosti případu, osobu mladistvého nebo předchozí použítá opatření uložení jiného trestního opatření zjevně nepostačovalo k dosažení účelu tohoto zákona.

(3) V případě, že mladistvý spáchal provinění, za které trestní zákoník dovoluje uložení výjimečného trestu, a že povaha a závažnost provinění je vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku mimořádně vysoká, může soud pro mládež uložit mladistvému odnětí svobody na pět až deset let, má-li za to, že by odnětí svobody v rozmezí uvedeném v odstavci 1 k dosažení účelu trestního opatření nepostačovalo.

(4) Nepodmíněné odnětí svobody se u mladistvých, kteří nepřekročili devatenáctý rok svého věku, vykonává odděleně od ostatních odsouzených ve věznicích nebo ve zvláštních odděleních pro mladistvé.

(5) Ukládá-li soud pro mládež nepodmíněné odnětí svobody mladistvému, který již dovršil devatenáctý rok věku, může s přihlédnutím zejména k délce ukládaného odnětí svobody a ke stupni a povaze narušení mladistvého rozhodnout, že mladistvý toto trestní opatření vykoná ve věznici pro ostatní odsouzené; učiní-li takové rozhodnutí, musí zároveň rozhodnout, do kterého typu věznice bude odsouzený pro další výkon nepodmíněného odnětí svobody zařazen.

§ 32 **Mimořádné snížení odnětí svobody**

Má-li soud pro mládež vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům mladistvého za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody stanovené trestním zákoníkem bylo pro mladistvého nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestního opatření dosáhnout i odnětím svobody kratšího trvání, může snížit trestní opatření odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby zákonem stanovené bez omezení uvedeného v trestním zákoníku.¹⁶⁾

§ 33

Podmíněné odsouzení a podmíněné odsouzení s dohledem

(1) Při podmíněném odsouzení¹⁸⁾ mladistvého nebo jeho podmíněném odsouzení k odnětí svobody s dohledem¹⁹⁾ stanoví soud pro mládež zkušební dobu na jeden rok až tři léta. Současně může soud pro mládež uložit i výchovná opatření.

(2) Soud pro mládež může vzhledem k okolnostem případu a osobě mladistvého ponechat podmíněné odsouzení v platnosti i přesto, že mladistvý odsouzený zavdal příčinu k nařízení výkonu trestního opatření odnětí svobody, a

a) stanovit nad mladistvým odsouzeným dohled, pokud nebyl již uložen,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby v trvání pěti let,²⁰⁾ nebo

c) uložit další výchovné opatření uvedené v § 15 až 20 směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(3) Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 16.

§ 34

Promlčení výkonu trestního opatření

(1) Uložené trestní opatření nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí pět let, a bylo-li uloženo výjimečné trestní opatření odnětí svobody nad pět let až do deseti let, činí promlčecí doba deset let.

(2) Ohledně počátku, stavení a přerušení promlčecí doby platí ustanovení trestního zákoníku. 21)

(3) Výkon trestního opatření uloženého pro trestné činy, o nichž tak stanoví trestní zákoník, 22) se nepromlčuje.

§ 35

Zahlazení odsouzení

(1) Na mladistvého, kterému bylo uloženo nebo rozhodnutím prezidenta republiky zmírněno nebo prominuto trestní opatření odnětí svobody v délce nepřevyšující jeden rok, se hledí jako by nebyl odsouzen, jakmile bylo vykonáno nebo bylo od výkonu takového trestního opatření nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(2) O tom, zda se zahlazuje odsouzení mladistvého k odnětí svobody, na které se nevztahuje odstavec 1, rozhodne soud pro mládež, přihlížející k jeho chování ve výkonu odnětí svobody, po výkonu tohoto trestního opatření. Bylo-li trestní opatření odnětí svobody podle rozhodnutí prezidenta republiky zmírněno, soud pro mládež takto postupuje poté, co byl mladistvý po výkonu zmírněného odnětí svobody propuštěn na svobodu.

(3) Vyslovil-li soud pro mládež, že se mladistvý podmíněně propuštěný z výkonu

trestního opatření odnětí svobody osvědčil, hledí se na něho, jako by nebyl odsouzen.

(4) Na mladistvého, kterému bylo uloženo peněžité opatření, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile bylo vykonáno nebo bylo od výkonu tohoto trestního opatření nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(5) Na mladistvého, kterému bylo uloženo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile nabyl právní moci rozsudek, jímž bylo toto trestní opatření uloženo.

(6) Na mladistvého, kterému bylo uloženo trestní opatření domácího vězení nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile bylo takové trestní opatření vykonáno nebo bylo od výkonu trestního opatření nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(7) Na mladistvého, kterému bylo uloženo trestní opatření vyhoštění, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile uplyne doba, na kterou bylo uloženo.

Díl 7 **Řízení v trestních věcech mladistvých**

Oddíl 1 **Soud a osoby na řízení zúčastněné**

§ 36 **Osobní a odborné předpoklady**

V řízení proti mladistvým je třeba dbát toho, aby vyšetřování, projednávání i rozhodování jejich trestních věcí bylo svěřováno osobám, jejichž znalost otázek souvisících s výchovou mládeže zaručí splnění výchovného účelu řízení. Orgány činné podle tohoto zákona postupují ve spolupráci s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí a s Probační a mediační službou.

§ 37 **Místní příslušnost**

(1) Řízení koná soud pro mládež, v jehož obvodu mladistvý bydlí, a nemá-li stále bydliště, soud, v jehož obvodu se zdržuje nebo pracuje.

(2) Nelze-li žádné takové místo zjistit nebo jsou-li mimo území České republiky, koná řízení soud pro mládež, v jehož obvodu bylo provinění spácháno; jestliže nelze místo činu zjistit, koná řízení soud pro mládež, v jehož obvodu čin vyšel najevo.

§ 38 **Společné řízení**

(1) O všech proviněních mladistvého a proti všem mladistvým, jejichž provinění spolu souvisí, se koná společné řízení, pokud to je vhodné z hlediska všestranného a objektivního objasnění věci, hospodárnosti a rychlosti řízení s přihlédnutím k osobám mladistvých, ohledně nichž se koná společné řízení.

(2) Pouze výjimečně lze konat společné řízení proti mladistvému a dospělému, jestliže je to nutné pro všestranné a objektivní objasnění věci a není to na újmu mladistvého. Takové společné řízení koná soud pro mládež, a pokud jde o mladistvého, užije se i ve společném řízení ustanovení tohoto zákona.

(3) Nejsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci 2 a byla-li podána společná obžaloba na mladistvého a dospělého, vyloučí soud pro mládež věc dospělého a postoupí ji příslušnému obecnému soudu.

§ 39

Postoupení věci

Vyžaduje-li to prospěch mladistvého, může příslušný soud postoupit věc soudu pro mládež, u něhož je konání trestního řízení se zřetelem na zájmy mladistvého nejúčelnější.

§ 40

Spolupráce s orgánem sociálně-právní ochrany dětí, se zájmovými sdruženími občanů a s osobami realizujícími probační programy

(1) Orgány činné podle tohoto zákona a úředníci Probační a mediační služby spolupracují s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí, zájmovými sdruženími občanů a s osobami realizujícími probační programy, aby posílili výchovné působení řízení ve věcech mladistvých, vytvořili podmínky pro individuální přístup k řešení jednotlivých věcí, včas reagovali na potřeby a zájmy mladistvých a poškozených osob i všech dalších subjektů dotčených trestnou činností a také tímto způsobem trestné činnosti zamezovali a jí předcházeli. Do řešení jednotlivých provinění podle tohoto zákona zapojují též zájmová sdružení občanů a jiné subjekty působící ve společenském prostředí mladistvého, v němž došlo k provinění, a blízké sociální okolí obviněného a poškozeného.

(2) Zájmová sdružení občanů a osoby realizující probační i jiné programy nebo věnující se sociální práci mohou způsobem stanoveným v zákoně upozorňovat orgány činné podle tohoto zákona a příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí na skutečnosti nasvědčující tomu, že bylo spácháno provinění, a dávat tak podnět k vhodné reakci na něj. Zároveň se mohou podílet na výkonu soudních rozhodnutí a spolupůsobit při nápravě mladistvých a při vytváření jejich vhodného sociálního zázemí.

Oddíl 2

Provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých

§ 41

Způsob provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých

(1) Při provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých se musí jednat s osobami na úkonu zúčastněnými tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel řízení; vždy je nutno šetřit jejich osobnosti. Při jednání s mladistvými se musí s přihlédnutím k jejich věku a duševní vyspělosti postupovat tak, aby nedošlo k narušení jejich psychické a sociální rovnováhy a jejich další vývoj byl co nejméně ohrožen.

(2) Úkony přípravného řízení, kterých se účastní mladistvý, provede zpravidla

policejní orgán určený k úkonům v trestních věcech mladistvých osob, státní zástupce specializovaný na věci mládeže nebo soudce soudu pro mládež, ledaže nelze zajistit provedení úkonu takovým orgánem činným podle tohoto zákona a provedení úkonu nelze odložit. To platí i o provádění dožádání.

Oddíl 3 Mladistvý

§ 42

Práva mladistvého

(1) Mladistvý má právo na zacházení přiměřené jeho věku, duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

(2) Mladistvý musí mít obhájce

a) od okamžiku, kdy jsou proti němu použita opatření podle tohoto zákona nebo provedeny úkony podle trestního řádu, včetně úkonů neodkladných a neopakovatelných, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce o něm zajistit,

b) ve vykonávacím řízení, rozhoduje-li soud pro mládež ve veřejném zasedání,

c) v řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy řízení, rozhoduje-li soud pro mládež ve veřejném zasedání,
a to do dovršení osmnácti let věku.

(3) Všechny orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny vždy mladistvého poučit o jeho právech a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění. Ve vhodných případech jej poučí i o podmínkách pro podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání nebo odstoupení od trestního stíhání.

§ 43

Zákonný zástupce mladistvého

(1) Zákonný zástupce mladistvého je oprávněn mladistvého zastupovat, zejména zvolit mu obhájce, činit za mladistvého návrhy, podávat za něho žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se těch úkonů, kterých se podle zákona může zúčastnit mladistvý. Ve prospěch mladistvého může zákonný zástupce tato práva vykonávat i proti jeho vůli.

(2) V případech, v nichž zákonný zástupce mladistvého nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 a je nebezpečí z prodlení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce ustanoví k výkonu těchto práv mladistvému opatrovníka. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

§ 44

Obhájce mladistvého

(1) Obhájcem mladistvého nemůže být ten, kdo současně zastupuje osobu, jejíž zájmy si odporují se zájmy mladistvého, a ten, kdo byl mladistvému jako obhájce takovou osobou zvolen.

(2) Neužije-li mladistvý práva zvolit si obhájce a nezvolí-li mu ho ani jeho zákonný zástupce, může mu ho zvolit jeho příbuzný v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, manžel, druh, jakož i zúčastněná osoba. Jestliže mladistvý nepřekročil osmnáctý rok svého věku, mohou tak tyto osoby učinit i proti jeho vůli.

(3) Mladistvý si může místo obhájce, který mu byl ustanoven nebo osobou k tomu oprávněnou zvolen, zvolit obhájce jiného.

Oddíl 4 Poškozený

§ 45

Zájmy a práva poškozeného

(1) Orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny přihlížet k oprávněným zájmům poškozeného, poučit ho o jeho právech a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění; státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu posoudí vhodnost a účelnost některého ze zvláštních způsobů řízení vedoucích mimo jiné k náhradě škody nebo jinému odčinění škodlivých následků činu.

(2) Poškozený, jehož adresa pobytu, sídla nebo místa podnikání je známa, musí být příslušným orgánem činným podle tohoto zákona vyrozuměn, jestliže mladistvý prohlásí, že je připraven škodu vzniklou činem nahradit, jinak odčinit nebo přispět k narovnání škodlivých následků činu. Totéž platí v případě, že mladistvý na sebe vezme povinnost, která se bezprostředně dotýká zájmů poškozeného.

Oddíl 5

Zvláštní ustanovení o vazbě a zadržení mladistvého

§ 46

Vazba mladistvého

(1) Mladistvý může být vzat do vazby jedině tehdy, nelze-li účelu vazby dosáhnout jinak.

(2) O zadržení, zatčení nebo vzetí do vazby mladistvého je třeba bez zbytečného odkladu vyrozumět jeho zákonného zástupce, jeho zaměstnavatele, příslušné středisko Probační a mediační služby a příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí; jde-li o mladistvého, kterému byla uložena ochranná výchova, vyrozumí se o tom výchovné zařízení, ve kterém vykonává ochranou výchovu.

§ 47

Trvání vazby

(1) Vazba v řízení ve věcech mladistvých nesmí trvat déle než dva měsíce, a jde-li o zvlášť závažné provinění²³⁾ nesmí trvat déle než šest měsíců. Po uplynutí této doby může být vazba výjimečně prodloužena až o další dva měsíce a v řízení o zvlášť závažném provinění až o dalších šest měsíců, pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním mladistvého na svobodu hrozí, že

bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání. K takovému prodloužení může dojít pouze jednou v přípravném řízení a jednou v řízení před soudem pro mládež.

(2) O prodloužení lhůty vazby v přípravném řízení rozhoduje soudce okresního soudu pro mládež na návrh státního zástupce. Návrh na prodloužení lhůty vazby je povinen doručit státní zástupce tomuto soudu nejpozději 15 dnů před skončením lhůty; stejně je povinen postupovat i tehdy, jestliže v době kratší než 15 dnů před skončením vazební lhůty podá obžalobu.

(3) O prodloužení vazby v řízení před soudem rozhoduje soudce soudu pro mládež nadřízeného soudu pro mládež, který je příslušný věc projednat nebo který věc již projednává. Návrh na prodloužení lhůty vazby je povinen předseda senátu doručit nadřízenému soudu pro mládež nejpozději 15 dnů před skončením lhůty.

(4) Pokud návrh není způsobem uvedeným v odstavci 2 nebo 3 doručen, musí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce propustit mladistvého na svobodu nejpozději den po uplynutí lhůty, na niž bylo trvání vazby omezeno.

(5) Lhůty uvedené v odstavci 1 se počítají od doby, kdy došlo k zatčení nebo zadržení mladistvého, anebo nepředcházelo-li zatčení nebo zadržení, od doby, kdy došlo na základě rozhodnutí o vazbě k omezení osobní svobody mladistvého. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření běží lhůta uvedená v odstavci 2 ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.

(6) Délka trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto v rámci mimořádných opravných prostředků, 24) se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení.

(7) Po propuštění mladistvého z vazby lze nařídít dohled probačního úředníka nad mladistvým, který může trvat až do skončení trestního stíhání. Pro výkon dohledu platí obdobně § 16.

§ 48

Přezkoumávání důvodů vazby

Všechny orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny zkoumat v každém období trestního stíhání, zda důvody vazby trvají nebo zda se nezměnily; pomine-li důvod vazby, musí být mladistvý ihned propuštěn na svobodu. Je-li shledán u mladistvého některý z důvodů vazby, jsou orgány činné podle tohoto zákona povinny zkoumat, zda nelze další výkon vazby mladistvého nahradit jiným opatřením. Jakmile bude zajištěno takové náhradní opatření, musí být mladistvý bez zbytečného odkladu propuštěn z vazby. Orgány činné podle tohoto zákona přitom postupují v součinnosti s Probační a mediační službou a s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

§ 49

Nahrazení vazby jiným opatřením

(1) Vazbu mladistvého lze nahradit zárukou, dohledem, slibem²⁵⁾ nebo jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby.

(2) Vazbu mladistvého lze také nahradit peněžitou zárukou.²⁶⁾

§ 50

Náhrada vazby mladistvého jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby

(1) Mladistvý, u něhož jsou dány důvody vazby, může být místo vzetí do vazby svěřen do péče důvěryhodné osoby, jestliže

a) taková osoba je ochotná a schopná se ujmout péče o něho a dohledu nad ním, písemně se zaváže, že bude o mladistvého pečovat a převezme odpovědnost za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle tohoto zákona a splní i další podmínky, které určí soud,

b) mladistvý souhlasí s tím, že bude svěřen do její péče, a písemně se zaváže, že se bude chovat podle dohodnutých podmínek a splní i další podmínky stanovené soudem pro mládež.

(2) Neplní-li důvěryhodná osoba nebo mladistvý své závazky podle odstavce 1, rozhodne orgán rozhodující o vazbě na návrh mladistvého, důvěryhodné osoby, v jejíž péči se mladistvý nalézá, nebo i bez návrhu, že

a) tuto osobu i mladistvého zproští závazků, které přijali podle odstavce 1, a

b) současně určí jinou důvěryhodnou osobu za podmínek podle odstavce 1 nebo přijme jiné opatření nahrazující vazbu, anebo není-li to možné, rozhodne o vazbě nebo vydá příkaz k zatčení mladistvého.

§ 51

Zadržení mladistvého

(1) Mladistvý, který nedovršil v době zadržení osmnáctý rok svého věku, musí být umístěn odděleně od dospělých.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, pokud

a) mladistvý nemůže být zadržen na místě určeném pro výkon zadržení mladistvých vzhledem k nutnosti zajistit jeho bezpečnost nebo bezpečnost jiných osob, nebo

b) není k dispozici dosažitelné místo pro zadržení mladistvých.

Oddíl 6

Ochrana soukromí mladistvých a veřejnost řízení

§ 52

Zveřejňování informací

Dokud není trestní stíhání pravomocně skončeno, mohou orgány činné podle tohoto zákona zveřejňovat jen takové informace o řízení vedeném proti mladistvému, kterými nebude ohroženo dosažení účelu trestního řízení a které neodporují požadavku ochrany osobnosti mladistvého a osobních údajů, a to i jiných osob zúčastněných na řízení.

§ 53

Rozsah zákazu zveřejňování

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, nikdo nesmí jakýmkoli způsobem zveřejnit žádnou informaci, ve které je uvedeno jméno, popřípadě jména, a příjmení mladistvého, nebo která obsahuje informace, které by umožnily tohoto mladistvého identifikovat.

(2) Za postup v rozporu s odstavcem 1 se nepovažuje sdělení informací během trestního řízení, pokud účelem takového postupu není jejich zveřejnění, anebo je-li jejich účelem pátrání po mladistvém. Totéž obdobně platí o sdělení informací probačním úředníkem dalším osobám, pokud je jejich sdělení nutné pro získání informací, které se vztahují k vypracování zprávy vyžadované tímto zákonem, nebo bez nichž nelze kvalifikovaně provádět dohled nad mladistvým nebo o něj pečovat, popřípadě kontrolovat plnění podmínek a omezení, které mu byly stanoveny, a zajistit bezpečnost osob, jež s ním přicházejí do kontaktu.

(3) Osoby, kterým byly sděleny informace podle odstavce 2, je nesmějí nikomu dále sdělovat, pokud toto sdělení není nutné pro účely uvedené v tomto ustanovení. O tom musí být poučeny.

(4) Osoby, kterým byly sděleny informace podle odstavce 2, jsou povinny

a) uložit tyto informace odděleně od jakýchkoliv dalších záznamů o mladistvém, kterého se tyto informace týkají,

b) zajistit, pokud tento zákon nestanoví jinak, aby nikdo další neměl k těmto informacím přístup.

§ 54

Hlavní líčení a veřejné zasedání a publikování informací o nich

(1) Hlavního líčení a veřejného zasedání se mohou účastnit pouze obžalovaný mladistvý, jeho dva důvěrníci,²⁷⁾ jeho obhájce, zákonní zástupci a příbuzní v přímém pokolení, sourozenci, manžel nebo druh, poškozený a jeho zmocněnec, zúčastněná osoba a její zmocněnec, zákonní zástupci poškozeného a zúčastněné osoby, svědci, znalci, tlumočníci, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, úředníci Probační a mediační služby a zástupce školy nebo výchovného zařízení. Na návrh mladistvého může být hlavní líčení nebo veřejné zasedání konáno veřejně.²⁸⁾

(2) Publikování informací o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, které by vedly ke ztotožnění mladistvého ve veřejných sdělovacích prostředcích nebo jiným způsobem, je zakázáno. Stejně tak je zakázáno publikování každého textu nebo každého vyobrazení týkajícího se totožnosti mladistvého.

(3) Rozsudek se vyhláší veřejně v hlavním líčení v přítomnosti mladistvého. Pravomocný odsuzující rozsudek může být uveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích jen bez uvedení jména, popřípadě jmen, a příjmení mladistvého, při přiměřené ochraně mladistvého před nežádoucími účinky jeho uveřejnění.

(4) Předseda senátu může s přihlédnutím k osobě mladistvého a povaze a charakteru provinění rozhodnout

a) o dalších omezeních spojených s uveřejněním pravomocného odsuzujícího rozsudku neuvedených v odstavci 3 za účelem přiměřené ochrany zájmů mladistvého,

b) o uveřejnění pravomocného odsuzujícího rozsudku s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení mladistvého, jakož i o uveřejnění jeho dalších osobních údajů, jde-li o zvláště závažné provinění a takové uveřejnění je potřebné z hlediska ochrany společnosti.

Oddíl 7 Dokazování

§ 55

Zjištění poměrů mladistvého

(1) V trestních věcech mladistvých obviněných jsou orgány činné podle tohoto zákona povinny se zvláštní pečlivostí objasňovat a dokazovat příčiny jejich provinění a skutečnosti významné pro posouzení jejich osobních, rodinných i jiných poměrů. Orgány činné podle tohoto zákona provádějí s veškerou pečlivostí všechna šetření potřebná pro poznání osobnosti a dosavadního způsobu života mladistvého, jakož i prostředků vhodných k jeho znovuzачlenění do společnosti a zamezení opakování provinění.

(2) V řízení je nutno co nejdůkladněji zjistit též stupeň rozumového a mravního vývoje mladistvého, jeho povahu, poměry i prostředí, v němž žil a byl vychován, jeho chování před spácháním provinění a po něm a jiné okolnosti důležité pro volbu prostředků vhodných pro jeho nápravu, včetně posouzení toho, zda a v jakém rozsahu má být uloženo výchovné opatření, ochranné opatření nebo trestní opatření.

(3) Orgány činné podle tohoto zákona uloží zjištění poměrů mladistvého příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí, případně též Probační a mediační službě.

§ 56

Zpráva o osobních, rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci mladistvého

(1) Je-li nezbytné zjistit podrobnější informace pro další postup řízení a pro uložení nejvhodnějšího opatření, je třeba vypracovat zprávu o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého, ke které soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce přihlédne při konečném rozhodnutí ve věci.

(2) Vypracování podrobné zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého uloží předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí, případně též Probační a mediační službě.

(3) Zpráva o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého musí být písemná, pokud předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce neurčí jinak, a musí obsahovat zejména věk mladistvého, stupeň jeho zralosti, dále jeho postoj k provinění a jeho ochotu zajistit nápravu způsobených škod nebo odčinění

dalších následků, rodinné poměry mladistvého, včetně vztahu mladistvého k jeho rodičům, stupeň vlivu rodičů na něho a vztah mezi mladistvým, jeho širší rodinou a blízkým sociálním okolím, záznamy o školní docházce, jeho chování a prospěchu ve škole, a je-li zaměstnán, i skutečnosti významné pro posouzení jeho chování v zaměstnání, přehled jeho předchozích provinění a opatření vůči němu použitých, jakož i popis jejich výkonu, včetně způsobu chování mladistvého.

§ 57

Výslech mladistvého

(1) Při výslechu obviněného mladistvého je nutno postupovat ohleduplně a šetřit jeho osobnost.

(2) Ke konfrontaci mladistvého je možno přistoupit jen výjimečně, a to až v řízení před soudem pro mládež.

§ 58

Vyšetření duševního stavu

(1) K vyšetření duševního stavu mladistvého se přibere znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie se specializací na dětskou psychiatrii a znalec z oboru zdravotnictví nebo pedagogiky, odvětví psychologie, se specializací na dětskou psychologii.

(2) Pozorování duševního stavu nemá trvat déle než jeden měsíc; do té doby je třeba podat posudek. Na odůvodněnou žádost znalců může soud pro mládež a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce tuto lhůtu prodloužit, nikoli však více než o jeden měsíc. Proti rozhodnutí o prodloužení lhůty je přípustná stížnost.

Oddíl 8

Společná ustanovení o přípravném řízení

§ 59

Obecné ustanovení

Ve věcech provinění mladistvých je státní zástupce povinen věnovat výkonu dozoru²⁹⁾ zvýšenou pozornost; dbá přitom o to, aby policejní orgány zacházely s mladistvými ohleduplně, a svou činnost organizuje tak, aby bylo možné ve všech vhodných případech využít přiměřená výchovná opatření a zvláštní způsoby řízení.

§ 60

Zahájení trestního stíhání

O zahájení trestního stíhání mladistvého³⁰⁾ je třeba bez zbytečného odkladu informovat též jeho zákonného zástupce, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službu.

Oddíl 9

Společná ustanovení o řízení před soudem

§ 61

Předběžné projednání obžaloby

(1) K usnadnění rozhodnutí při předběžném projednání obžaloby může předseda senátu vyslechnout mladistvého, opatřit potřebná vysvětlení a objasnit poměry mladistvého. Objasněním poměrů mladistvého může být pověřen probační úředník, který také může být požádán o mimosoudní zprostředkování mezi obviněným a poškozeným za účelem rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo narovnání.

(2) Předseda senátu nařídí předběžné projednání obžaloby v trestních věcech mladistvých také tehdy, má-li za to, že jsou tu okolnosti odůvodňující odstoupení od trestního stíhání podle § 70 odst. 1.

§ 62

Rozhodnutí po předběžném projednání obžaloby

(1) Po předběžném projednání obžaloby soud pro mládež může také odstoupit od trestního stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 70 odst. 1.

(2) Samosoudce soudu pro mládež obžalobu předběžně neprojednává,³¹⁾ ale podle výsledků jejího přezkoumání může také odstoupit od trestního stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 70 odst. 1.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2 mohou státní zástupce, obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 63

Nepřípustnost trestního příkazu a dohody o vině a trestu

V řízení ve věci mladistvého, který nedovršil osmnáct let věku, nelze vydat trestní příkaz ani sjednat dohodu o vině a trestu.

§ 64

Hlavní líčení a veřejné zasedání

(1) Nejde-li o řízení proti uprchlému, nelze hlavní líčení a veřejné zasedání konat v nepřítomnosti mladistvého.

(2) O hlavním líčení a veřejném zasedání je třeba vyrozumět též příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí. Státní zástupce musí být i při veřejném zasedání vždy přítomen.

(3) Při hlavním líčení a veřejném zasedání proti mladistvému

a) soud pro mládež vyloučí veřejnost, i když předtím rozhodl o jeho veřejném konání podle § 54 odst. 1, také tehdy, jestliže je to na prospěch mladistvého,

b) zástupce příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí má právo činit návrhy a dávat vyslýchaným otázky; slovo k závěrečné řeči mu přísluší po mladistvém.

(4) V průběhu celého hlavního líčení a veřejného zasedání dbá předseda senátu ochrany zájmů mladistvého obviněného a zájmů poškozeného.

§ 65

Rozhodnutí soudu v hlavním líčení

(1) Při svém rozhodování soud pro mládež přihlédne také k okolnostem vyplývajícím ze zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého, byla-li vyžádána a předložena.

(2) Soud pro mládež v hlavním líčení může také odstoupit od trestního stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 70 odst. 1.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 může státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 66

Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení

(1) Vyjdou-li mimo hlavní líčení najevo okolnosti odůvodňující rozhodnutí podle § 70 odst. 1, soud pro mládež může odstoupit od trestního stíhání.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 67

Doručení rozhodnutí

(1) Opis rozsudku se doručí vždy též příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službě.

(2) Nebyl-li zástupce příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí přítomen při vyhlášení usnesení, proti němuž je přípustná stížnost nebo jímž bylo trestní stíhání zastaveno nebo přerušeno anebo věc postoupena, doručí se mu opis tohoto usnesení.

Oddíl 10

Zvláštní způsoby řízení

§ 68

Obecné ustanovení

Zvláštní způsoby řízení je možno v trestních věcech mladistvých použít, jen jestliže se podezření ze spáchání provinění jeví na základě dostatečného objasnění skutkového stavu věci zcela důvodným a mladistvý je připraven nést odpovědnost za spáchaný čin, vypořádat se s jeho příčinami a přičinit se o odstranění škodlivých následků jeho provinění. V případě potřeby lze na mladistvém požadovat, aby se zavázal k chování omezujícím možnosti spáchání dalších provinění.

§ 69

Druhy zvláštních způsobů řízení

(1) V trestních věcech mladistvých lze použít těchto zvláštních způsobů řízení:

- a) podmíněného zastavení trestního stíhání,³²⁾
- b) narovnání³³⁾ a
- c) odstoupení od trestního stíhání.

(2) V rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, v souvislosti s kterým se mladistvý zavázal zdržet se po zkušební dobu určité činnosti nebo složil peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, se stanoví zkušební doba na šest měsíců až tři roky.

Odstoupení od trestního stíhání

§ 70

(1) V řízení o provinění, na které trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, může soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce z důvodu chybějícího veřejného zájmu na dalším stíhání mladistvého a s přihlédnutím k povaze a závažnosti provinění a osobě mladistvého odstoupit od trestního stíhání mladistvého, jestliže

- a) trestní stíhání není účelné a
- b) potrestání není nutné k odvrácení mladistvého od páchání dalších provinění.

(2) Součástí rozhodnutí o odstoupení od trestního stíhání je též výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém bylo spatřováno provinění, jehož se odstoupení od trestního stíhání týká.

(3) Odstoupit od trestního stíhání lze zejména v případě, jestliže mladistvý již úspěšně vykonal vhodný probační program, byla úplně nebo alespoň částečně nahrazena škoda způsobená proviněním a poškozený s takovým odškodněním souhlasil, bylo úplně nebo alespoň částečně vráceno bezdůvodné obohacení získané proviněním a poškozený s takovým rozsahem vrácení bezdůvodného obohacení souhlasil, anebo bylo mladistvému vysloveno napomenutí s výstrahou a takové řešení lze považovat z hlediska účelu řízení za dostatečné.

(4) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. Poškozený se o odstoupení od trestního stíhání vyrozumí.

(5) V trestním stíhání mladistvého, od něhož bylo odstoupeno, se však pokračuje, prohlásí-li mladistvý do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o odstoupení od trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

(6) Jestliže bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého a v řízení se pokračovalo

jen proto, že mladistvý na projednání věci trval, soud pro mládež, neshledá-li důvod ke zproštění mladistvého, vysloví sice vinu, trestní opatření však neuloží.

§ 71

Odstoupení od trestního stíhání se eviduje jako skutečnost významná pro trestní řízení podle zvláštního zákona.³⁴⁾

Oddíl 11
Opravné prostředky a řízení o nich

§ 72

Osoby oprávněné podat opravné prostředky

(1) Opravné prostředky ve prospěch mladistvého může podat, a to i proti jeho vůli, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí; lhůta k podání opravného prostředku mu běží samostatně.

(2) Stížnost ve prospěch mladistvého mohou podat též jeho příbuzní v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, manžel a druh; lhůta k podání stížnosti jim končí tímž dnem jako mladistvému.

(3) Návrh na povolení obnovy řízení v neprospěch obviněného může podat jen státní zástupce do šesti měsíců od doby, kdy se dozvěděl o skutečnostech odůvodňujících podání návrhu na povolení obnovy, nejdéle však do uplynutí poloviny doby promlčení trestního stíhání.

Oddíl 12
Společná ustanovení

§ 73

(1) Zvláštní ustanovení o trestním řízení ve věcech mladistvých se neužije

a) v řízení o proviněních, která obviněný spáchal jednak před dovršením osmnáctého roku, jednak po jeho dovršení, jestliže trestní zákoník na čin spáchaný po dovršení osmnáctého roku stanoví trest stejný nebo přísnější, nebo

b) bylo-li zahájeno trestní stíhání až po dovršení devatenáctého roku mladistvého.

(2) Ustanovení tohoto zákona o účasti orgánu sociálně-právní ochrany dětí se neužije, jestliže se úkon provádí po dovršení devatenáctého roku věku mladistvého.

Oddíl 13
Výkon rozhodnutí

§ 74

Obecné ustanovení

Jestliže tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon ochranných a

trestních opatření obecných ustanovení trestního řádu o výkonu odpovídajících ochranných opatření a trestů.

§ 75

Působnost Probační a mediační služby při výkonu rozhodnutí

(1) Probační a mediační služba zajišťuje v řízení podle tohoto zákona dohled nad mladistvým a v případech, kdy dohled nebyl uložen, provádí úkony směřující k tomu, aby mladistvý vedl ve zkušební době řádný život, pokud bylo rozhodnuto

- a) o propuštění mladistvého z vazby za současného uložení dohledu,
- b) o podmíněném zastavení trestního stíhání,
- c) o podmíněném upuštění od trestního opatření s dohledem,
- d) o uložení obecně prospěšných prací za současného uložení výchovných opatření,
- e) o uložení peněžitého opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- f) o podmíněném odsouzení, včetně podmíněného odsouzení s dohledem,
- g) o podmíněném propuštění z výkonu odnětí svobody, včetně podmíněného propuštění z výkonu odnětí svobody za současného uložení dohledu, a
- h) o uložení dalších trestních, ochranných a výchovných opatření a soud předal věc Probační a mediační službě.

(2) Probační úředník může být i ve vykonávacím řízení pověřen předsedou senátu zjišťováním potřebných údajů o osobě mladistvého a jeho poměrech.

§ 75a

Výkon trestního opatření vyhoštění

Nebyl-li mladistvý, který je občanem Evropské unie, vyhoštěn do dvou let od pravomocného uložení trestního opatření vyhoštění, předseda senátu soudu pro mládež ověří, zda nenastaly skutečnosti, pro které trest vyhoštění nelze uložit.

§ 76

Výkon trestního opatření odnětí svobody

Výkon trestního opatření odnětí svobody upravuje zvláštní zákon.

§ 77

Zvláštní důvod odkladu výkonu trestního opatření odnětí svobody

(1) Výkon odnětí svobody nepřevyšující jeden rok uložený mladistvému lze na jeho návrh odložit na dobu potřebnou k dokončení jeho vzdělání nebo jiné přípravy k povolání, nejdéle však na dobu dvou let.

(2) Jestliže mladistvý v době odkladu nespáchal žádné provinění ani trestný čin a úspěšně dokončil své vzdělávání nebo jinou přípravu k povolání, může soud pro mládež s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného provinění, k délce vzdělání nebo jiné přípravy k povolání, osobě mladistvého a jeho poměrům rozhodnout o upuštění od výkonu odnětí svobody.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Bylo-li upuštěno od výkonu odnětí svobody podle odstavce 2, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.

§ 78

Podmíněné propuštění mladistvého

(1) Mladistvého lze na návrh státního zástupce nebo ředitele věznice podmíněně propustit z výkonu odnětí svobody za podmínek stanovených v trestním zákoníku³⁵⁾ i dříve, než vykoná jeho třetinu, polovinu nebo dvě třetiny.

(2) Při podmíněném propuštění podle odstavce 1 stanoví soud zkušební dobu u odsouzených za přečin až na tři roky a u odsouzených za zločin až na pět let.

§ 79

Přeřazení mladistvého

(1) Dověrší-li mladistvý ve výkonu odnětí svobody devatenáctý rok svého věku, může soud pro mládež rozhodnout, že se odsouzený přeřadí do věznice pro ostatní odsouzené. Při rozhodování přihlédne zejména k dosaženému stupni jeho převýchovy a k délce zbytku trestního opatření. Přeřadí-li soud pro mládež odsouzeného do věznice pro ostatní odsouzené, musí zároveň rozhodnout, do kterého typu věznice bude odsouzený pro další výkon trestního opatření zařazen.

(2) Rozhodnutí o přeřazení odsouzeného do věznice pro ostatní odsouzené se vždy považuje za rozhodnutí o přeřazení do věznice s přísnějším režimem.

§ 80

Výkon dohledu probačního úředníka

(1) Výkon dohledu nařídí předseda senátu soudu pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce středisku Probační a mediační služby, v jehož obvodu mladistvý bydlí nebo se zdržuje.

(2) Probační úředník při výkonu dohledu dohlíží na plnění povinností uložených mladistvému, a za tím účelem také pravidelně navštěvuje mladistvého, nad nímž vykonává dohled, v jeho bydlišti, na pracovišti a ve škole.

(3) Pomoc a poradenství provádí probační úředník v rámci přípravy a realizace individuálně vytvořeného probačního plánu dohledu nad mladistvým.

(4) Poruší-li mladistvý, kterému byl uložen dohled, závažně nebo opakovaně podmínky dohledu nebo jiná uložená výchovná opatření, informuje o tom probační úředník

bez zbytečného odkladu předsedu senátu soudu pro mládež a v přípravném řízení státního zástupce, který dohled uložil. V případě méně závažného porušení stanovených podmínek a výchovných opatření může probační úředník udělit mladistvému výstrahu; tyto výstrahy však mohou být uděleny nejvýše dvě v průběhu jednoho roku. Udělení výstrahy není rozhodnutím podle trestního řádu.

(5) Nestanoví-li předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce jinak, zpracuje probační úředník nejméně jednou za šest měsíců zprávu, ve které informuje předsedu senátu soudu pro mládež a v přípravném řízení státního zástupce, který dohled uložil, o průběhu výkonu dohledu nad mladistvým, o plnění uložených výchovných opatření mladistvým a o jeho osobních, rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci.

§ 81

Změna výchovných opatření

(1) O změně nebo zrušení výchovných opatření rozhoduje ve veřejném zasedání soud pro mládež, který výchovné opatření uložil, a to na návrh státního zástupce, probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) O změně nebo zrušení výchovných opatření podle odstavce 1 rozhodne soud do 30 dnů od zahájení řízení.

§ 82

Výkon ochranné výchovy

(1) Ochranná výchova se vykonává ve výchovných zařízeních; vyžaduje-li to však zdravotní stav mladistvého, má jeho přijetí do péče poskytovatele zdravotních služeb přednost před výkonem ochranné výchovy.

(2) Výkon ochranné výchovy nařídí předseda senátu diagnostickému ústavu podle zvláštního zákona.⁷⁾

(3) Jestliže mladistvý není ve vazbě a není obava, že uprchne, může mu předseda senátu poskytnout před nástupem přiměřenou lhůtu k obstarání jeho záležitostí.

§ 83

Upuštění od výkonu ochranné výchovy

(1) O upuštění od výkonu ochranné výchovy před jejím započítáním rozhodne soud pro mládež, který ochrannou výchovu uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce, probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 84

Propuštění z ochranné výchovy

(1) O propuštění z ochranné výchovy rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud pro mládež, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, probačního úředníka, mladistvého, nebo výchovného zařízení, anebo i bez takového návrhu.

(2) Jestliže návrh podle odstavce 1 nebyl podán výchovným zařízením, je před rozhodnutím třeba vyslechnout zástupce tohoto zařízení.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 85

Podmíněné umístění mimo výchovné zařízení

(1) O podmíněném umístění mladistvého mimo výchovné zařízení, ve kterém vykonává ochrannou výchovu, rozhoduje ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, probačního úředníka, výchovného zařízení, na žádost mladistvého, anebo i bez takového návrhu, okresní soud pro mládež, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 86

Prodloužení ochranné výchovy

(1) O prodloužení ochranné výchovy rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud pro mládež, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, probačního úředníka, nebo výchovného zařízení, anebo i bez takového návrhu.

(2) Jestliže návrh podle odstavce 1 nebyl podán výchovným zařízením, je před rozhodnutím třeba vyslechnout zástupce tohoto zařízení.

(3) Prodloužit ochrannou výchovu lze jen tehdy, jestliže bylo s jejím výkonem již započato.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

§ 87

Změna ochranné výchovy

(1) O změně ochranné výchovy v ústavní výchovu a naopak rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud pro mládež, v jehož obvodu se ochranná výchova nebo ústavní výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, výchovného zařízení, nebo mladistvého, anebo i bez takového návrhu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 88

Zahlázení odsouzení

(1) O zahlázení odsouzení mladistvého rozhodne předseda senátu soudu pro mládež, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, i bez návrhu nebo žádosti.

(2) Proti rozhodnutí o zahlázení odsouzení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

HLAVA III

ŘÍZENÍ VE VĚCECH DĚTÍ MLADŠÍCH PATNÁCTI LET

§ 89

Dítě mladší patnácti let

(1) Dítě mladší patnácti let není trestně odpovědné.

(2) Dopustí-li se dítě mladší než patnáct let činu jinak trestného, učiní soud pro mládež opatření potřebná k jeho nápravě, která jsou uvedena v § 93 (dále jen "opatření").

(3) Jednání dítěte mladšího než patnáct let, které je jiným protiprávním činem, než je uveden v odstavci 2, se posuzuje a projednává podle obecných předpisů.

§ 90

Zahájení řízení

(1) Dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, lze opatření uložit na návrh státního zastupitelství. Státní zastupitelství je povinno návrh podat bezodkladně poté, jakmile se dozví, že trestní stíhání je nepřípustné, protože jde o osobu, která není pro nedostatek věku trestně odpovědná.

(2) Nebylo-li řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, zahájeno na návrh státního zastupitelství podle odstavce 1, může je soud pro mládež zahájit i bez návrhu.

(3) Řízení o návrhu na uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, podaném někým jiným než státním zastupitelstvím soud pro mládež zastaví. To nevylučuje zahájení řízení soudem pro mládež podle odstavce 2.

§ 91

Účastníci řízení

(1) Účastníky řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, jsou nezletilé dítě, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, zákonní zástupci dítěte, osoby, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy nebo jiné obdobné péče, jakož i další osoby, o jejichž právech a povinnostech má být v řízení jednáno. Podalo-li návrh podle § 90 odst. 1, je účastníkem řízení také státní zastupitelství.

(2) Opatrovníkem dítěte pro řízení ustanoví soud pro mládež advokáta. Advokát tu vykonává svá oprávnění i po dosažení zletilosti dítěte až do skončení řízení ve věci dítěte mladšího patnácti let.

§ 92 Jednání

(1) V řízení nemusí být dítě vyslechnuto, bylo-li jeho jednání, v němž je spatřován čin jinak trestný, spolehlivě prokázáno jiným způsobem. Jeho názor ve věci musí být vždy zjištěn.

(2) Nerozhodne-li soud pro mládež jinak, konají se jednání ve věcech uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, s vyloučením veřejnosti; účast při jednání soud pro mládež vždy povolí úředníkům Probační a mediační služby.

(3) Ustanovení § 52 až 54 platí obdobně.

§ 93 Opatření

(1) Dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, může mu soud pro mládež uložit, a to zpravidla na základě výsledků předchozího pedagogicko-psychologického vyšetření, tato opatření

- a) výchovnou povinnost,
- b) výchovné omezení,
- c) napomenutí s výstrahou,
- d) zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče⁷⁾,
- e) dohled probačního úředníka,
- f) ochrannou výchovu,
- g) ochranné léčení.

(2) Ochrannou výchovu soud pro mládež uloží dítěti, které spáchalo čin, za nějž trestní zákoník dovoluje uložení výjimečného trestu, a které v době spáchání činu dovršilo dvanáctý rok svého věku a bylo mladší patnácti let.

(3) Ochranná výchova může být uložena též dítěti, které v době spáchání činu bylo mladší patnácti let, odůvodňuje-li to povaha spáchaného činu jinak trestného a je-li to nezbytně nutné k zajištění jeho řádné výchovy.

(4) Ochranné léčení může soud pro mládež uložit dítěti mladšímu patnácti let a to na základě výsledků předchozího vyšetření duševního stavu dítěte (§ 58), jestliže spáchalo čin jinak trestný

a) ve stavu vyvolaném duševní poruchou, nebo

b) pod vlivem návykové látky nebo v souvislosti s jejím zneužíváním, jde-li o dítě, které se oddává zneužívání takové látky,
a jeho pobyt na svobodě bez uložení ochranného léčení je nebezpečný.

(5) Podle povahy nemoci a léčebných možností soud pro mládež uloží ochranné léčení ústavní nebo ambulantní. Ústavní léčení může soud pro mládež změnit dodatečně na léčení ambulantní a naopak. Ochranné léčení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel. Soud pro mládež nejméně jednou za dvanáct měsíců přezkoumá, zda důvody pro další pokračování ochranného léčení trvají, jinak je zruší.

(6) Na dohled probačního úředníka se s přihlédnutím k věku dítěte použijí přiměřeně ustanovení § 16 odst. 1, 2 a 3 a § 80 odst. 1, 3, 4 a 5. Probační úředník při výkonu dohledu také pravidelně navštěvuje dítě mladší patnácti let, nad nímž vykonává dohled, v jeho bydlišti a ve škole.

(7) Na ukládání výchovných povinností, výchovných omezení a napomenutí s výstrahou se s přihlédnutím k věku dítěte použijí přiměřeně ustanovení § 18, 19 a 20. Tato opatření může dítěti mladšímu patnácti let uložit pouze soud pro mládež.

(8) Při ukládání opatření podle odstavce 1 soud pro mládež dbá na výchovné působení na dítě a sleduje i preventivní účinek opatření. Dítěti lze opatření podle odstavce 1 uložit až do dovršení osmnácti let věku, s výjimkou ochranného léčení, které lze uložit a vykonávat i po dovršení osmnácti let věku dítěte.

(9) Dítěti může být současně uloženo i více opatření, je-li to potřebné k dosažení účelu tohoto zákona (§ 1 odst. 2).

(10) Soud pro mládež může upustit od uložení opatření, postačuje-li k dosažení účelu tohoto zákona (§ 1 odst. 2) projednání činu dítěte státním zástupcem nebo před soudem pro mládež.

(11) O uložení opatření soud pro mládež rozhoduje rozsudkem. O zamítnutí návrhu státního zástupce, o zastavení řízení, o upuštění od uložení opatření, o změně uloženého opatření a o zrušení uloženého opatření rozhoduje soud pro mládež usnesením.

§ 94

Uveřejnění výsledků řízení

(1) Výsledek řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, může být uveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích jen po právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení skončeno, a jen bez uvedení jména a příjmení dítěte, dalších účastníků řízení a jejich opatrovníků nebo jiných zástupců.

(2) Výjimky ze zákazů uveřejnění uvedených v odstavci 1 může povolit v odůvodněných případech soud pro mládež.

§ 95

Náhrada nákladů řízení

(1) Za poskytnutí právních služeb při výkonu funkce opatrovníka dítěte náleží advokátu odměna, náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas ve výši a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem;³⁶⁾ výše odměny se přitom řídí ustanoveními tohoto zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně.

(2) Odměnu, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas za poskytnuté právní služby je povinen zaplatit stát. V odůvodněných případech stát poskytne advokátu na jeho žádost přiměřenou zálohu.

(3) V odůvodněných případech přizná soud pro mládež státu náhradu nákladů, které mu vznikly zaplacením odměny, náhrady hotových výdajů a náhrady za promeškaný čas advokátu podle odstavce 2, a to proti dítěti, jeho zákonným zástupcům, osobám, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy nebo jiné obdobné péče, popřípadě proti dalším osobám, o jejichž právech a povinnostech bylo v řízení jednáno, bylo-li uloženo některé z opatření uvedených v § 93 odst. 1, lze-li to po nich spravedlivě žádat a odůvodňují-li to jejich majetkové poměry. Byla-li náhrada nákladů uložena více osobám, jsou ji povinny poskytnout státu společně a nerozdílně.

§ 95a

Výkon ochranného léčení

(1) Výkon ochranného léčení nařídí soud pro mládež zdravotnickému zařízení, v němž má být ochranné léčení vykonáno. K nařízení výkonu ochranného léčení soud pro mládež pro potřeby zdravotnického zařízení připojí znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu dítěte mladšího patnácti let, pokud v průběhu řízení byly opatřeny. Je-li dítě, u něhož bylo uloženo ústavní ochranné léčení, při pobytu na svobodě nebezpečné pro své okolí, zařídí soud pro mládež bezodkladně jeho dodání do zdravotnického zařízení; jinak je vyzve prostřednictvím jeho rodičů nebo jiného zákonného zástupce nebo osoby, které bylo dítě svěřeno do výchovy nebo jiné obdobné péče, k nástupu ochranného léčení v přiměřené lhůtě, kterou zároveň stanoví. Nenastoupí-li dítě uložené ochranné léčení ve stanovené lhůtě, může soud pro mládež u ústavního ochranného léčení nařídit jeho dodání do zdravotnického zařízení nebo u ambulantního ochranného léčení nařídit jeho předvedení v součinnosti s příslušnými státními orgány.

(2) Soud pro mládež požádá zdravotnické zařízení, aby mu oznámilo, kdy bylo s výkonem ochranného léčení započato. Zároveň požádá zdravotnické zařízení, aby soudu pro mládež podalo neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další pokračování ochranného léčení nebo nastanou důvody pro jeho změnu. Nebude-li ochranné léčení vykonáno tak, aby do jednoho roku od jeho započetí bylo rozhodnuto o jeho zrušení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty jednoho roku od počátku výkonu ochranného léčení nebo od předchozího rozhodnutí o jeho pokračování návrh na jeho další pokračování. V návrhu na propuštění z ochranného léčení, na jeho změnu nebo zrušení anebo v návrhu na jeho další pokračování zdravotnické zařízení popíše průběh a výsledky ochranného léčení a uvede důvody navrhovaného postupu. O tom je třeba zdravotnické zařízení poučit.

(3) O změně způsobu výkonu ochranného léčení rozhoduje soud pro mládež na návrh

zdravotnického zařízení, státního zástupce, dítěte, na němž se vykonává ochranné léčení, zákonného zástupce dítěte, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

(4) Soud pro mládež na podkladě vyžádaných zpráv sleduje výkon ochranného léčení a nejméně jednou za dvanáct měsíců od započetí jeho výkonu nebo od předchozího rozhodnutí o jeho pokračování přezkoumá, zda důvody pro jeho další pokračování trvají. Odalším pokračování ochranného léčení nebo o zrušení uloženého ochranného léčení rozhodne soud pro mládež na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce, dítěte, na němž se vykonává ochranné léčení, zákonného zástupce dítěte, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

§ 96

Užití předpisů o občanském soudním řízení

Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje soud pro mládež v řízení podle této hlavy podle předpisů upravujících občanské soudní řízení.

HLAVA IV

SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ K ČÁSTI PRVNÍ

§ 97

(1) Pokud jiné předpisy mluví o trestech, rozumí se jimi podle povahy věci též trestní opatření podle tohoto zákona.

(2) Pokud jiné předpisy mluví o trestním řízení, rozumí se jím podle povahy věci též řízení ve věcech mladistvých podle tohoto zákona.

§ 98

Na řízení ve věcech, v nichž byla podána obžaloba přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se užijí dosavadní předpisy.

ČÁST DRUHÁ

zrušena

§ 99

zrušen

ČÁST TŘETÍ

Změna trestního řádu

§ 100

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky

uveřejněného pod č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky uveřejněného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky uveřejněného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky uveřejněného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 10 se za slovo "tomto" vkládají slova "nebo zvláštním".

2. V § 36 odst. 1 se na konci písmene b) doplňuje slovo "nebo" a písmeno c) se zrušuje.

Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

3. V § 36a odst. 1 se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena b) a c).

4. V § 36a odst. 2 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmena d) a e) se označují jako písmena c) a d).

5. V § 265r odst. 3 se slova "písm. a) až d)" nahrazují slovy "písm. a) až c)".

6. V § 278 odst. 1 se slova "uvedené v § 26 odst. 5 a 6" nahrazují slovy "uvedené v § 26 odst. 6 a 7".

7. V části třetí hlavě dvacáté nadpis oddílu prvního zní: "Řízení ve věcech mladistvých".

8. § 291 zní:

"§ 291

Právní úprava řízení

Řízení v trestních věcech mladistvých upravuje zvláštní zákon. Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, postupuje se podle tohoto zákona."

9. § 292 až 301 se zrušují.

10. V § 314e odst. 4 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).

11. V části třetí hlavě dvacáté první v nadpisu oddílu pátého se slova "a ochranné výchovy" zrušují.

12. § 354 až 357 se zrušují.

13. V § 363 se věta druhá zrušuje.

14. V § 364 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

ČÁST ČTVRTÁ **Změna zákona o přestupcích**

§ 101

V zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky uveřejněného pod č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 312/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 78/2002 Sb., zákona č. 216/2002 Sb., zákona č. 259/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., § 26 zní:

"§ 26

Přestupky na úseku soudnictví mládeže

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo v rozporu se zákonem uveřejní informaci o provinění spáchaném mladistvým nebo informaci z řízení ve věci mladistvého, anebo informaci z řízení ve věci dítěte mladšího patnácti let a uvede přitom jeho jméno, příjmení nebo jiné okolnosti, z nichž lze usuzovat na jeho osobu, anebo kdo v té souvislosti uveřejní podobiznu mladistvého nebo dítěte mladšího patnácti let.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč."

ČÁST PÁTÁ **Změna zákona o výkonu trestu odnětí svobody**

§ 102

Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 359/1999 Sb., zákona č. 3/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se doplňuje odstavec 3, který zní:

"(3) Výkonem trestu se podle tohoto zákona rozumí též výkon trestního opatření odnětí svobody uloženého mladistvému; jeho výkonem se sleduje dosažení účelu stanoveného zákonem o soudnictví ve věcech mládeže."

2. V § 65 odst. 2 se slova "výchovného zařízení" nahrazují slovy "školského zařízení

pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy".

ČÁST ŠESTÁ **Změna zákona o výkonu vazby**

§ 103

Zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění zákona č. 208/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb. a zákona č. 3/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 26a odst. 1 se slova "výchovního zařízení" nahrazují slovy "školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy".

2. V § 26a odst. 2 se slova "výchovní zařízení" nahrazují slovy "školské zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy".

ČÁST SEDMÁ **ÚČINNOST**

§ 104

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Špidla v. r.

1) Trestní zákoník.

Trestní řád.

Občanský soudní řád.

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

2) § 12 odst. 1 až 5 trestního řádu.

3) § 13, 20, 21, 24 a 111 trestního zákoníku.

4) § 34 odst. 2 až 5 trestního zákoníku.

5) § 35 trestního zákoníku.

6) § 41 a 42 trestního zákona.

6) § 59 trestního zákoníku.

7) Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

8) § 99 trestního zákoníku.

8a) § 100 trestního zákoníku.

9) § 101 až 104 trestního zákoníku.

10) § 99 až 104 trestního zákoníku.

11) § 43 trestního zákoníku.

12) § 37 trestního zákona.

12) § 44 trestního zákoníku.

13) § 45 a 45a trestního zákona.

13) § 62 až 65 trestního zákoníku.

- 13a) § 76 a 77 trestního zákoníku.
- 14) § 57 trestního zákona.
- 14) § 80 trestního zákoníku.
- 15) § 67 až 69 trestního zákoníku.
- 16) § 58 odst. 3 trestního zákoníku.
- 17) § 40 odst. 2 trestního zákona.
- 18) § 81 až 83 trestního zákoníku.
- 19) § 84 až 87 trestního zákoníku.
- 20) § 82 odst. 1 trestního zákoníku.
- 21) § 94 odst. 2 až 5 trestního zákoníku.
- 22) § 95 trestního zákoníku.
- 23) § 14 odst. 3 věta za středníkem trestního zákoníku.
- 24) § 265o odst. 2, § 275 odst. 3, § 287 a § 314k odst. 1 trestního řádu.
- 25) § 73 trestního řádu.
- 26) § 73a trestního řádu.
- 27) § 201 odst. 2 trestního řádu.
- 28) § 199 trestního řádu.
- 29) § 157 odst. 2 a § 174 trestního řádu.
- 30) § 160 trestního řádu.
- 31) § 314c trestního řádu.
- 32) § 307 a 308 trestního řádu.
- 33) § 309 až 314 trestního řádu.
- 34) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 126/2003 Sb.
- 35) § 88, 89 a 91 trestního zákoníku.
- 36) Vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

II/18

Zákon č. 137/2001 Sb. o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Obsah

- ČÁST PRVNÍ - ÚVODNÍ USTANOVENÍ (§ 1 - § 3)
- ČÁST DRUHÁ - POSKYTOVÁNÍ ZVLÁŠTNÍ OCHRANY A POMOCI (§ 4 - § 7b)
- ČÁST TŘETÍ - OPRÁVNĚNÍ A POVINNOSTI POLICIE A VĚZEŇSKÉ SLUŽBY
(§ 8 - § 19)
- ČÁST ČTVRTÁ - SPOLEČNÁ USTANOVENÍ (§ 21 - § 22)

137/2001 Sb.

ZÁKON

ze dne 29. března 2001

**o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně
zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů**

Změna: 349/2005 Sb.

Změna: 413/2005 Sb.

Změna: 348/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Účel zákona

(1) Účelem tohoto zákona je upravit poskytování zvláštní ochrany a pomoci svědku a dalším osobám, kterým v souvislosti s trestním řízením zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí, (dále jen "ohrožená osoba").

(2) Podle tohoto zákona se postupuje, jen nelze-li bezpečnost ohrožené osoby zajistit jiným způsobem. 1)

(3) Podle tohoto zákona lze zvláštní ochranu a pomoc poskytnout i na žádost příslušného orgánu cizího státu, který rozhoduje o obdobné ochraně osoby podle práva cizího státu (dále jen "orgán cizího státu"), nebo na žádost mezinárodního soudu nebo tribunálu ustanoveného na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas a kterou je Česká republika vázána, nebo na základě rozhodnutí mezinárodní organizace, jíž je Česká republika členem (dále jen "soudní orgán").

(4) Na poskytnutí zvláštní ochrany a pomoci podle tohoto zákona není právní nárok.

§ 2

Ohrožená a chráněná osoba

(1) Za ohroženou osobu se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která

a) podala nebo má podat vysvětlení, svědeckou výpověď nebo vypovídala či má vypovídat jako obviněný anebo jinak pomáhala nebo má pomoci podle ustanovení trestního řádu k dosažení účelu trestního řízení, nebo

b) je znalcem nebo tlumočníkem anebo obhájcem, pokud obviněný, kterého jako obhájce zastupuje, vypovídal nebo má vypovídat, aby pomohl k dosažení účelu trestního řízení, anebo

c) je osobou blízkou²⁾ osobě uvedené v písmenu a) nebo b).

(2) Chráněnou osobou je ohrožená osoba uvedená v odstavci 1, které je poskytována zvláštní ochrana a pomoc.

§ 3

Zvláštní ochrana a pomoc

(1) Zvláštní ochrana a pomoc je soubor opatření, která zahrnují

a) osobní ochranu,

b) přestěhování chráněné osoby včetně příslušníků její domácnosti³⁾ a pomoc chráněné osobě

za účelem jejího sociálního začlenění v novém prostředí,

c) zastírání skutečné totožnosti chráněné osoby,

d) prověřování dodržování podmínek poskytování zvláštní ochrany a pomoci.

(2) Zvláštní ochranu a pomoc poskytuje Policie České republiky (dále jen "policie") a Vězeňská služba České republiky (dále jen "vězeňská služba") výkonem opatření uvedených v odstavci 1. Vězeňská služba může vykonávat jen opatření uvedená v odstavci 1 písm. a) a c). Policie a vězeňská služba jsou povinny při plnění úkolů podle tohoto zákona si navzájem pomáhat.

(3) Orgány veřejné správy jsou povinny v rozsahu nezbytném k dosažení účelu tohoto zákona spolupracovat s policií a vězeňskou službou při výkonu opatření uvedených v odstavci 1. K zastírání skutečné totožnosti chráněné osoby je policie oprávněna vytvořit legendu o jiné osobní existenci (dále jen „legenda“) a zajistit v informačních systémech vedených podle zvláštních právních předpisů vložení, změnu, vyjmutí, vymazání nebo blokování údajů vyplývajících z této legendy. Tyto údaje se zvlášť neoznačují a vedou se společně s ostatními osobními údaji⁴), pokud policie nestanoví jinak. Pro tvorbu legendy lze se souhlasem chráněné osoby využít některé její osobní údaje.

ČÁST DRUHÁ POSKYTOVÁNÍ ZVLÁŠTNÍ OCHRANY A POMOCI

§ 4

(1) Zvláštní ochranu a pomoc lze poskytnout, jestliže

a) ohrožená osoba souhlasí se způsobem a podmínkami poskytování zvláštní ochrany a pomoci včetně zpracovávání a využívání jejích osobních údajů (§ 8), a

b) ministr vnitra (dále jen "ministr") schválí návrh policie, soudce nebo státního zástupce, aby zvláštní ochrana a pomoc byla ohrožené osobě poskytována; soudce nebo státní zástupce podávají takový návrh prostřednictvím ministra spravedlnosti.

(2) Souhlas podle odstavce 1 písm. a) se vyžaduje před podáním návrhu na poskytování zvláštní ochrany a pomoci ministru; to neplatí, jde-li o návrh soudce nebo státního zástupce. Ohrožená osoba musí být policií přiměřeně svému věku a rozumovým schopnostem informována o nebezpečí, které jí hrozí, seznámena se způsobem a podmínkami poskytování zvláštní ochrany a pomoci a s povinnostmi stanovenými v tomto zákoně. Dále musí být upozorněna, že informace týkající se zvláštní ochrany a pomoci jsou utajovány podle zvláštního zákona⁵) a podle takového zákona musí být i poučena. O poučení policie sepíše záznam.

(3) Hrozí-li ohrožené osobě nebezpečí bezprostředně, policie se souhlasem policejního prezidenta, a vykonává-li ohrožená osoba vazbu nebo trest odnětí svobody, vězeňská služba se souhlasem generálního ředitele vězeňské služby poskytne zvláštní ochranu a pomoc ještě před tím, než ministr návrh na poskytnutí zvláštní ochrany a pomoci schválí. V těchto případech lze zvláštní ochranu a pomoc dočasně poskytovat i bez souhlasu uvedeného v odstavci 1 písm. a), jestliže přechodně zhoršený zdravotní stav neumožňuje ohrožené osobě souhlas dát.

§ 5

(1) Je-li ohroženou nebo chráněnou osobou osoba nezletilá⁶) nebo osoba, která byla rozhodnutím soudu zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům byla rozhodnutím soudu omezena, souhlas podle § 4 odst. 1 písm. a) dává její zákonný zástupce.

(2) Má-li být ohrožená nebo chráněná osoba uvedená v odstavci 1 podle tohoto zákona vyrozuměna, vyrozumí se zákonný zástupce.

(3) Mohlo-li by dojít ke střetu zájmů mezi ohroženou nebo chráněnou osobou a zákonným zástupcem, souhlas podle odstavce 1 lze vyžádat jen od zvláštního zástupce⁷) nebo opatrovníka.⁸)

(4) Do doby, než zákonný zástupce, zvláštní zástupce nebo opatrovník souhlas dá, lze vykonávat jen opatření uvedené v § 3 odst. 1 písm. a).

§ 6

Chráněná osoba je povinna

- a) dodržovat podmínky poskytování zvláštní ochrany a pomoci,
- b) řídit se pokyny příslušníků policie (dále jen "policista") a příslušníků vězeňské služby,
- c) informovat bezodkladně policisty a příslušníky vězeňské služby o všech nových skutečnostech a změnách, které mohou být významné pro postup policie a vězeňské služby podle tohoto zákona.

§ 7

(1) Poskytování zvláštní ochrany a pomoci se ukončí, jestliže chráněná osoba vezme písemně zpět souhlas podle § 4 odst. 1 písm. a). Poskytování zvláštní ochrany a pomoci podle § 4 odst. 3 se také ukončí, neschválí-li ministr návrh na její poskytnutí.

(2) Ministr rozhodne o ukončení zvláštní ochrany a pomoci, jestliže nebezpečí, které chráněné osobě hrozilo, pominulo.

(3) Ministr může rozhodnout o ukončení zvláštní ochrany a pomoci, jestliže chráněná osoba

- a) odmítla pomáhat podle ustanovení trestního řádu k dosažení účelu trestního řízení, v jehož souvislosti byla zvláštní ochrana a pomoc poskytována, nebo
- b) se v době, po kterou jí je poskytována zvláštní ochrana a pomoc, dopustila jednání odůvodňujícího její trestní stíhání pro úmyslný trestný čin, nebo
- c) neplní povinnosti chráněné osoby stanovené v § 6, anebo

d) poruší povinnost zachovávat tajnost utajovaných informací.

§ 7a

Řízení o ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci

(1) Řízení o ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci podle § 7 odst. 2 a 3 se zahajuje na návrh policie.

(2) Účastníkem řízení je chráněná osoba.

(3) Písemnosti se účastníkům řízení doručují prostřednictvím policie.

§ 7b

Rozhodnutí o ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci

(1) Stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí o ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci se bezodkladně doručí policii.

(2) Rozhodnutí o ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci nelze přezkoumat v přezkumném řízení. Proti rozhodnutí o ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci nelze podat rozklad nebo žádost o obnovu řízení.

(3) Proti rozhodnutí o ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení žalobu podle soudního řádu správního¹¹). Osoba, které bylo poskytování zvláštní ochrany a pomoci ukončeno, je povinna policii bez zbytečného odkladu informovat o podání žaloby.

(4) Do doby pravomocného rozhodnutí soudu o žalobě vykonává policie a vězeňská služba nezbytná opatření k ochraně života a zdraví osoby, které byla zvláštní ochrana a pomoc poskytována.

ČÁST TŘETÍ

OPRÁVNĚNÍ A POVINNOSTI POLICIE A VĚZEŇSKÉ SLUŽBY

§ 8

Oprávnění zpracovávat osobní údaje

(1) Policie a vězeňská služba jsou pro účely tohoto zákona oprávněny zpracovávat a využívat osobní údaje ohrožené nebo chráněné osoby.

(2) Na činnost policie a vězeňské služby uvedenou v odstavci 1 se vztahuje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s výjimkou § 16 až 19 a § 27.

§ 9

Oprávnění při zajišťování bezpečnosti chráněných osob

(1) Je-li to k zajištění bezpečnosti chráněné osoby nezbytně nutné, je policista oprávněn

a) vstoupit do objektu a provést prohlídku prostoru, ze kterého by bylo možné účinně ohrozit bezpečnost chráněné osoby, a prohlídku osob, dopravních prostředků a věcí nacházejících se v tomto prostoru,

b) zakázat vstup nebo pobyt v prostoru uvedeném v písmenu a) nebo jeho části na dobu, než budou provedena nezbytná opatření, aby k ohrožení bezpečnosti chráněné osoby nemohlo z tohoto prostoru dojít.

(2) Prohlídku prostoru podle odstavce 1 písm. a) je policista oprávněn provést pouze se svolením uživatele. Bez tohoto svolení je oprávněn ji provést, je-li důvodné podezření, že z prostoru má být proveden útok na bezpečnost chráněné osoby. Policista je povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby. Nemusí tak učinit, hrozí-li nebezpečí z prodlení nebo mohlo-li by dojít k ohrožení života nebo zdraví nezúčastněné osoby. Po provedení služebních úkonů souvisejících se vstupem do prostoru je policista povinen neprodleně vyrozumět uživatele prostoru a zajistit zabezpečení prostoru, nemůže-li tak učinit uživatel nebo jiná oprávněná osoba.

(3) Osobní prohlídku je policista oprávněn provést pouze tehdy, pokud osoba na jeho výzvu prostor uvedený v odstavci 1 písm. a) ihned neopustí nebo pokud hrozí nebezpečí z prodlení. Osobní prohlídku provádí osoba stejného pohlaví. Nemůže-li osobní prohlídku provést osoba stejného pohlaví a je-li důvodné podezření, že osoba u sebe ukrývá zbraň, může výjimečně, hrozí-li nebezpečí z prodlení, osobní prohlídku provést také osoba opačného pohlaví. Je-li třeba se přesvědčit, zda zbraň není ukryta v tělních dutinách, je oprávněn osobní prohlídku provést pouze odborně způsobilý zdravotnický pracovník.

(4) Prohlídkami uvedenými v odstavci 1 písm. a) nesmí být sledován jiný účel než zajištění bezpečnosti chráněné osoby.

§ 10

Oprávnění při zajišťování bezpečnosti chráněného prostoru

Je-li důvodné podezření, že bude uskutečněn útok na život a zdraví chráněné osoby nebo na její majetek, je policista oprávněn v nezbytném rozsahu a na nezbytně nutnou dobu vymezit prostor, kde se chráněná osoba zdržuje nebo se bude zdržovat anebo kde se nachází její majetek, jako prostor chráněný (dále jen "chráněný prostor"). K vyznačení nebo ohrazení chráněného prostoru nebo jeho části je policista oprávněn použít technické prostředky. Při zajišťování bezpečnosti chráněného prostoru je policista oprávněn

a) zjišťovat totožnost osoby, která do chráněného prostoru vstupuje nebo chráněný prostor opouští,

b) zjišťovat důvod vstupu osoby do chráněného prostoru,

c) provést prohlídku vnášených a vynášených věcí,

d) zastavovat vjíždějící a vyjíždějící dopravní prostředky a provést jejich prohlídku,

e) přesvědčit se, zda osoba, která vstupuje do chráněného prostoru, nemá u sebe zbraň, a pokud ji má, na dobu pobytu osoby v prostoru zbraň odebrat,

f) zakázat vstup nebo pobyt v chráněném prostoru nebo jeho části.

§ 10a

Oprávnění k prověřování chráněné osoby

(1) Je-li dáno podezření, že chráněná osoba nedodržuje povinnosti uvedené v § 6, a nelze-li toto podezření prověřit jiným způsobem, je policie oprávněna v nezbytně nutném rozsahu získávat poznatky utajovaným způsobem pomocí technických nebo jiných prostředků; při tom je oprávněna pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, provádět odposlech a záznam telekomunikačního provozu a požadovat po osobě vykonávající telekomunikační činnost údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství nebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat.

(2) Pořizování zvukových, obrazových nebo jiných záznamů, provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a požadování údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu je možné pouze s předchozím souhlasem předsedy senátu vrchního soudu příslušného podle sídla útvaru policie nebo vězeňské služby, která poskytuje zvláštní ochranu a pomoc. Proti rozhodnutí o povolení nebo zamítnutí žádosti není přípustný opravný prostředek.

§ 11

Oprávnění k zastírání činnosti policie

K zastírání činnosti policie při poskytování zvláštní ochrany a pomoci je policista oprávněn založit obchodní společnost, žádat o živnostenské oprávnění nebo žádat o povolení k podnikání na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů. Účelem činnosti však není podnikání. 9)

§ 12

Policista je při poskytování zvláštní ochrany a pomoci oprávněn používat krycí doklady, konspirativní prostředky, zabezpečovací techniku a zvláštní finanční prostředky.

§ 13

Krycí doklady

(1) Krycím dokladem se pro účely tohoto zákona rozumí dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti chráněné osoby nebo policisty, který poskytuje zvláštní ochranu a pomoc, nebo k jiným podobným účelům.

(2) Krycí doklad opatřuje nebo vydává policie nebo Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) se souhlasem ministra. Krycím dokladem smí být i doklad chráněné osoby nebo osoby, již bylo poskytování zvláštní ochrany a pomoci ukončeno, udělí-li k tomu svůj souhlas.

(3) Krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, guvernéra České národní banky, člena Nejvyššího kontrolního úřadu a soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce a státního zástupce a doklad jiné žijící nebo zemřelé osoby.

(4) Orgány veřejné správy provedou na žádost policie nebo ministerstva změny v

informačních systémech a vydají krycí doklady; při tom postupují tak, aby nedošlo k vyzrazení činnosti policie nebo ministerstva.

(5) Ministerstvo vede evidenci krycích dokladů.

(6) Policie spravuje vydané krycí doklady chráněných osob i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci.

§ 14

Konspirativní prostředky

Konspirativním prostředkem se rozumí věc nebo prostor sloužící k zastírání skutečné totožnosti chráněné osoby nebo policisty anebo činnosti policie při poskytování zvláštní ochrany a pomoci.

§ 15

Zabezpečovací technika

Zabezpečovací technikou se rozumí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení života a zdraví chráněné osoby nebo k zabezpečení ochrany jejího majetku.

§ 16

Zvláštní finanční prostředky

(1) Zvláštními finančními prostředky se rozumí vyčleněné finanční prostředky, které jsou používány k úhradě některých výdajů v souvislosti s poskytováním zvláštní ochrany a pomoci. Na nakládání se zvláštními finančními prostředky se nevztahují právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu.

(2) Policista nakládající se zvláštními finančními prostředky je povinen s nimi nakládat hospodárně a řádně v souladu s účelem, na který byly poskytnuty.

(3) Pravidla pro nakládání se zvláštními finančními prostředky stanoví na návrh policejního prezidenta ministr.

§ 17

Jiná oprávnění

(1) Jestliže je to pro poskytování zvláštní ochrany a pomoci nezbytné, je policie oprávněna

- a) zastupovat chráněnou osobu v rozsahu jejího pověření,
- b) poskytnout chráněné osobě finanční prostředky.

(2) Jsou-li pro to závažné důvody, je policie se souhlasem ministra a chráněné osoby oprávněna i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci umožnit této osobě zastírat její skutečnou totožnost, využívat vytvořenou legendu a krycí doklady nebo jí poskytnout jinou podobnou pomoc.

(3) V případech hodných zvláštního zřetele může policie se souhlasem ministra umožnit chráněné osobě nebo osobě, již bylo poskytování zvláštní ochrany a pomoci ukončeno, použití dříve vydaných krycích dokladů nebo dokladů skutečné totožnosti.

§ 18

Policista a příslušník vězeňské služby jsou povinni při využívání oprávnění uvedených v tomto zákoně dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného tímto zákonem.

§ 19

Náhrada škody

(1) Stát odpovídá za škody způsobené policií nebo policistou v souvislosti s poskytováním zvláštní ochrany a pomoci podle tohoto zákona.

(2) Náhradu škody poskytuje ministerstvo.

§ 20

zrušen

ČÁST ČTVRTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 21

Mezinárodní spolupráce

(1) V rámci mezinárodní spolupráce se utajované informace do zahraničí poskytují bez souhlasu příslušného státního orgánu.¹⁰⁾

(2) Je-li to třeba k plnění úkolů policie podle tohoto zákona, lze na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, nebo, není-li taková smlouva uzavřena, se souhlasem policejního prezidenta a se souhlasem příslušného orgánu cizího státu využít k plnění těchto úkolů příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru. Příslušník zahraničního bezpečnostního sboru přitom má práva a povinnosti policisty podle tohoto zákona.

(3) Při provádění úkonů podle odstavce 2 řídí činnost příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru služební funkcionář stanovený policejním prezidentem.

(4) Policie je s předchozím souhlasem chráněné osoby oprávněna požádat orgán cizího státu o pomoc při poskytování zvláštní ochrany a pomoci.

§ 21a

Poskytnutí zvláštní ochrany a pomoci na žádost

(1) Policie může po předchozím souhlasu ministra poskytnout zvláštní ochranu a pomoc podle tohoto zákona jiné než ohrožené osobě na žádost orgánu cizího státu nebo

soudního orgánu. Podmínkou poskytnutí této zvláštní ochrany a pomoci je předchozí souhlas takové osoby se způsobem a podmínkami poskytování zvláštní ochrany a pomoci včetně zpracovávání a využívání jejích osobních údajů.

(2) Policie poskytování zvláštní ochrany a pomoci podle odstavce 1 ukončí

a) na žádost orgánu cizího státu nebo soudního orgánu, nebo

b) po předchozím oznámení orgánu cizího státu nebo soudnímu orgánu.

§ 22

Náklady

Náklady na poskytování zvláštní ochrany a pomoci nese stát.

ČÁST PÁTÁ

zrušena

§ 23

zrušen

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

§ 24

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

1) Například § 50 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, § 55 odst. 2 a § 209 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

2) § 116 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

3) § 115 občanského zákoníku.

4) § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

6) § 9 občanského zákoníku.

7) § 30 občanského zákoníku.

8) § 37 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

9) § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

10) § 74 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

11) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

II/19

Zákon č. 269/1994 Sb. o Rejstříku trestů

Obsah

- ČÁST PRVNÍ** - REJSTŘÍK TRESTŮ A JEHO EVIDENCE (§ 1 - § 9a)
ČÁST DRUHÁ - OPIS, VÝPIS A JINÉ INFORMACE Z EVIDENCE REJSTŘÍKU
TRESTŮ (§ 10 - § 16c)
ČÁST TŘETÍ - PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ O ODSOUZENÍCH SE
ČLENSKÝMI STÁTY EVROPSKÉ UNIE (§ 16d - § 16h)

269/1994 Sb.

ZÁKON

ze dne 14. prosince 1994

o Rejstříku trestů

Změna: 126/2003 Sb.
Změna: 126/2003 Sb. (část)
Změna: 253/2006 Sb.
Změna: 342/2006 Sb.
Změna: 179/2007 Sb.
Změna: 269/2007 Sb., 345/2007 Sb.
Změna: 124/2008 Sb., 130/2008 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 306/2009 Sb.
Změna: 357/2011 Sb., 420/2011 Sb.
Změna: 357/2011 Sb. (část)
Změna: 167/2012 Sb.
Změna: 193/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
REJSTŘÍK TRESTŮ A JEHO EVIDENCE

§ 1

(1) Zřizuje se Rejstřík trestů se sídlem v Praze, který je podřízen Ministerstvu spravedlnosti. Rejstřík trestů je organizační složkou státu a účetní jednotkou.

(2) V čele Rejstříku trestů je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti.

§ 2

(1) Rejstřík trestů vede evidenci fyzických a právnických osob (dále jen „osoba“) pravomocně odsouzených soudy v trestním řízení a dále evidenci jiných významných

skutečností pro trestní řízení, pokud tak stanoví tento nebo jiný zákon. Údaje z evidence slouží pro potřebu trestního, občanskoprávního nebo správního řízení a k prokazování bezúhonnosti. Pro účely vedení této evidence a vydávání opisů z evidence Rejstříku trestů (dále jen „opis“) a výpisů z evidence Rejstříku trestů (dále jen „výpis“) je Rejstřík trestů oprávněn ověřovat přesnost osobních údajů.

(2) Evidence Rejstříku trestů může být vedena s využitím výpočetní techniky.

(3) Na vedení evidence Rejstříku trestů se vztahuje zvláštní předpis o ochraně osobních údajů v informačních systémech.¹⁾

(4) Se všemi písemnostmi vzniklými při činnosti Rejstříku trestů, včetně písemností došlých, se nakládá za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.^{1a)}

(5) Údaje z evidence Rejstříku trestů o právnických osobách, které se uvádějí ve výpisu, jsou veřejně přístupné.

Evidence odsouzení

§ 3

(1) V evidenci Rejstříku trestů jsou založeny údaje z trestních listů všech osob pravomocně odsouzených soudy České republiky.

(2) Součástí evidence Rejstříku trestů jsou i údaje o osobách pravomocně odsouzených soudy, které byly shromážděny podle dříve platných předpisů, a údaje předané Rejstříku trestů na základě mezinárodní smlouvy se Slovenskou republikou.

(3) Trestním listem se pro účely tohoto zákona rozumí oznámení soudu, které obsahuje údaje o

a) odsouzené osobě, aby nebyla zaměnitelná s jinou osobou,

b) soudu a spisové značce trestní věci,

c) rozhodnutí o vině, trestu a o ochranném opatření a o jejich výkonu,

d) rozhodnutí soudu při podmíněném odsouzení nebo podmíněném propuštění z výkonu trestu nebo upuštění od výkonu jeho zbytku,

e) udělení milosti,

f) účasti odsouzeného na amnestii,

g) zahlazení odsouzení.

(4) V rozsahu potřebném pro plnění úkolů uvedených v § 2 je Rejstřík trestů oprávněn získávat informace z evidence občanských průkazů^{1c)} a evidence cestovních dokladů,^{1d)} a to i způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem;^{1e)} správci uvedených informačních systémů jsou povinni k tomu

poskytnout potřebnou součinnost.

§ 4

(1) Do evidence Rejstříku trestů se zaznamenávají též údaje o odsouzení cizozemským soudem, jestliže o uznání rozhodnutí takového soudu rozhodl soud příslušný podle zvláštního právního předpisu 2) a uznané rozhodnutí bylo cizozemským soudem vydáno pro čin trestný i podle práva České republiky.

(2) Nejvyšší soud může na návrh Ministerstva spravedlnosti rozhodnout, že do evidence Rejstříku trestů se zaznamenají údaje o jiném odsouzení občana České republiky soudem jiného než členského státu Evropské unie, jestliže se týká činu, který je trestným i podle právního řádu České republiky a zápis do evidence je odůvodněn závažností činu a druhem trestu, který za něj byl uložen.

(3) Nejvyšší soud může na návrh Ministerstva spravedlnosti rozhodnout, že do evidence Rejstříku trestů se zaznamenají údaje o jiném odsouzení cizozemským soudem, které se týká právnické osoby, která má sídlo v České republice nebo má na území České republiky umístěn podnik nebo organizační složku, anebo zde alespoň vykonává svoji činnost nebo zde má svůj majetek, jestliže se týká činu, který je trestným i podle právního řádu České republiky a zápis do evidence je odůvodněn závažností činu a druhem trestu, který za něj byl uložen.

(4) Pokud byly do Rejstříku trestů zaznamenány údaje o jiném odsouzení občana České republiky nebo právnické osoby cizozemským soudem podle odstavce 2 nebo 3 a soud příslušný podle zvláštního právního předpisu 2a) následně rozhodne o uznání takového rozhodnutí cizozemského soudu, Nejvyšší soud z podnětu tohoto soudu zruší své předchozí rozhodnutí o zaznamenání údajů o jiném odsouzení; Rejstřík trestů v takovém případě eviduje pouze rozhodnutí o uznání rozhodnutí podle odstavce 1.

(5) Jestliže soud uvedený v odstavci 1 rozhodne o uznání rozhodnutí podle odstavce 1 nebo Nejvyšší soud rozhodne o zaznamenání údajů o odsouzení do evidence Rejstříku trestů podle odstavce 2 nebo 3, hledí se na takové odsouzení cizozemským soudem jako na odsouzení soudem České republiky.

§ 4a

(1) Do evidence Rejstříku trestů se zaznamenávají též údaje o pravomocných odsouzeních občanů České republiky soudy jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení a údaje navazující na tato odsouzení, a to na základě informací zaslaných jinými členskými státy Evropské unie.

(2) Je-li Rejstřík trestů informován jiným členským státem Evropské unie o změně údajů podle odstavce 1, provede tuto změnu v evidenci Rejstříku trestů.

(3) Nejvyšší soud může na návrh Ministerstva spravedlnosti rozhodnout, že se na odsouzení občana České republiky soudem jiného členského státu Evropské unie hledí jako na odsouzení soudem České republiky, jestliže se týká činu, který je trestný i podle právního řádu České republiky a je-li to odůvodněno závažností činu a druhem trestu, který za něj byl uložen.

§ 5

Soudy jsou povinny neprodleně Rejstříku trestů zasílat trestní listy osob pravomocně odsouzených a sdělovat i všechny další skutečnosti důležité pro zápis v evidenci nebo pro změnu zápisu. Stejně postupuje i státní zástupce, pokud činí rozhodnutí, které se eviduje podle zvláštního právního předpisu.2b)

§ 6

Údaje o osobách pravomocně odsouzených soudy se uchovávají 100 let od

- a) narození fyzické osoby, které se týkají,
- b) pravomocného odsouzení právnické osoby, které se týkají, nebo
- c) právní moci jiné skutečnosti významné pro trestní řízení evidované podle § 2 odst. 1, která se týká právnické osoby.

§ 6a

(1) Ministerstvo vnitra poskytuje Rejstříku trestů pro výkon působnosti podle tohoto zákona údaje

- a) ze základního registru obyvatel referenční údaje o subjektech údajů,
- b) z agendového informačního systému evidence obyvatel údaje o obyvatelích; obyvatelem se rozumí obyvatel podle zákona o evidenci obyvatel2c),
- c) z registru rodných čísel údaje o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou uvedeny v písmenu b); pokud to umožňuje technický stav registru rodných čísel, poskytují se tyto údaje pouze v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou referenční údaje o

- a) příjmení,
- b) jménu, popřípadě jménech,
- c) adrese místa pobytu,
- d) datu, místu a okrese narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datu, místu a státu, kde se narodil,
- e) datu, místu a okrese úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, poskytne se datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, poskytne se den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státním občanstvím, popřípadě více státních občanstvích.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou údaje o státních občanech České republiky a bývalých státních občanech, kteří pozbyli státní občanství České republiky, a to

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví,

d) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se občan narodil,

e) rodné číslo,

f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

g) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu, popřípadě adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle jiného právního předpisu,

h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,

i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka; nebylo-li opatrovníkovi rodné číslo přiděleno, datum, místo a okres narození; je-li opatrovníkem ustanoven orgán místní správy, název a adresa sídla,

j) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození; je-li jiným zákonným zástupcem dítěte právnická osoba, název a adresa sídla,

k) rodinný stav, datum, místo a okres uzavření manželství, došlo-li k uzavření manželství mimo území České republiky, místo a stát, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení manželství za neplatné, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neexistenci manželství, datum zániku manželství smrtí jednoho z manželů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z manželů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který manžel prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství,

l) datum a místo vzniku registrovaného partnerství, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti nebo o neexistenci registrovaného partnerství, datum zániku registrovaného partnerství smrtí jednoho z partnerů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z partnerů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který partner prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení registrovaného partnerství,

m) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo manžela nebo partnera; je-li manželem nebo partnerem fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení manžela nebo partnera a datum jeho narození,

n) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo dítěte; je-li dítě cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte a datum jeho narození,

o) o osvojeném dítěti údaje v rozsahu

1. stupeň osvojení,
2. původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte,
3. původní a nové rodné číslo dítěte,
4. datum, místo a okres narození,
5. rodná čísla osvojitelů; v případě, že osvojiteli nebylo přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození osvojitele,
6. rodná čísla otce a matky; pokud jim nebylo přiděleno, jejich jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
7. datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

p) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, poskytně se datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

q) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil,

r) záznam o poskytnutí údajů.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou údaje o cizincích, kteří jsou obyvateli, a to:

- a) jméno, popřípadě jména,
- b) příjmení,
- c) rodné číslo; pokud nebylo přiděleno, datum narození.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) rodné číslo,
- c) v případě změny rodného čísla původní rodné číslo,
- d) den, měsíc a rok narození,
- e) místo a okres narození; u fyzické osoby narozené v cizině stát, na jehož území se narodila.

(6) Policie České republiky poskytuje Rejstříku trestů pro výkon působnosti podle tohoto zákona z informačního systému cizinců údaje o cizincích, a to

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a stát, kde se cizinec narodil; v případě, že se cizinec narodil na území České republiky, místo a okres narození,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- g) druh a adresa místa pobytu,
- h) číslo a platnost oprávnění k pobytu,
- i) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
- j) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- k) správní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
- l) rodinný stav, datum a místo uzavření manželství, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení manželství za neplatné, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neexistenci manželství, datum zániku manželství smrtí jednoho z manželů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z manželů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který manžel prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství,
- m) datum a místo vzniku registrovaného partnerství, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti nebo o neexistenci registrovaného partnerství, datum zániku registrovaného partnerství smrtí jednoho z partnerů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z partnerů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který partner prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení registrovaného partnerství,
- n) jméno, popřípadě jména, příjmení manžela nebo partnera a jeho rodné číslo; je-li manžel nebo partner cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- o) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je cizincem, a jeho rodné číslo; v případě, že dítěti nebylo rodné číslo přiděleno, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- p) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou cizinci, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

q) o osvojeném dítěti, pokud je cizincem,

1. stupeň osvojení,
2. původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte,
3. původní a nové rodné číslo dítěte,
4. datum a místo narození,
5. rodná čísla osvojitelů, v případě, že osvojiteli nebylo přiděleno rodné číslo, údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení a datu narození osvojitele,
6. rodná čísla otce a matky; pokud jim nebylo přiděleno, údaje o jejich jménu, popřípadě jménech, příjmení a datu narození; tyto údaje se neposkytují, pokud se jedná o dítě narozené ženě s trvalým pobytem v České republice, která porodila dítě a písemně požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem,
7. datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

r) vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,

s) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

t) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,

u) jméno, popřípadě jména, příjmení

1. zletilého nezaopatřeného dítěte cizince s povolením k pobytu na území České republiky,
2. nezletilého cizince, který byl cizinci s povolením k pobytu na území České republiky nebo jeho manželu rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem s povolením k pobytu na území České republiky nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručníkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec s povolením k pobytu na území České republiky,
3. osamělého cizince staršího 65 let nebo bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem s povolením k pobytu na území České republiky,
4. cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,
5. rodiče nezletilého cizince, kterému byl udělen azyl podle zvláštního právního předpisu, a jeho rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození.

(7) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(8) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu. Údaje podle odstavců 2 až 6 se poskytují v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup. Došlo-li ke změně údajů uvedených v odstavcích 2 až 6, poskytují se Rejstříku trestů i původní údaje.

(9) Rejstřík trestů může údaje poskytnuté mu podle odstavců 2 až 6 pro účely plnění úkolů podle tohoto zákona dále předávat, třídit nebo kombinovat, popřípadě je blokuje, zjistí-li, že poskytnuté údaje nejsou správné; o zjištění nepřesného údaje Rejstřík trestů neprodleně informuje Ministerstvo vnitra nebo Policii České republiky, které po prověření údaj opraví,

doplní nebo zlikviduje.

Evidence podmíněného zastavení trestního stíhání

§ 7

Rejstřík trestů vede evidenci osob, jejichž trestní stíhání bylo pravomocným rozhodnutím soudu nebo státního zástupce podmíněně zastaveno.

§ 8

(1) Soudy a státní zastupitelství jsou povinny neprodleně zasílat Rejstříku trestů zprávy o podmíněném zastavení trestního stíhání, o ponechání podmíněného zastavení trestního stíhání v platnosti, jakož i dodatečnou zprávu, zda se obviněný v průběhu zkušební doby osvědčil, jakmile příslušné rozhodnutí nabude právní moci.

(2) Ve zprávě se uvede označení soudu nebo státního zastupitelství, datum rozhodnutí a spisová značka, pod kterou se řízení vede, druh rozhodnutí a v případě podmíněného zastavení trestního stíhání i právní kvalifikace trestného činu, kterého se rozhodnutí týká, a datum skončení zkušební doby.

§ 9

Údaje získané postupem podle § 8 se vyřazují z evidence ihned po doručení dodatečné zprávy; neobdrží-li Rejstřík trestů takovou zprávu, vyřadí údaje z evidence po uplynutí jednoho roku od skončení zkušební doby podmíněného zastavení trestního stíhání.

§ 9a

Evidence podmíněného odložení návrhu na potrestání

Rejstřík trestů vede evidenci osob, u kterých státní zástupce pravomocně rozhodl o podmíněném odložení návrhu na potrestání. Při zasílání údajů do evidence a jejich vyřazování se postupuje přiměřeně podle § 8 a 9.

ČÁST DRUHÁ

OPIS, VÝPIS A JINÉ INFORMACE Z EVIDENCE REJSTŘÍKU TRESTŮ

§ 10

(1) Pro potřeby trestního řízení se vydává opis orgánům činným v trestním řízení³⁾ a Ministerstvu spravedlnosti na jejich žádost. Ministerstvo spravedlnosti může vyžadovat opis týkající se osoby, ohledně níž provádí řízení o

- a) stížnosti pro porušení zákona,
- b) uplatnění rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii,
- c) žádosti o milost,
- d) upuštění od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku v případě, kdy odsouzený má

být vydán do cizího státu nebo předán jinému členskému státu Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu,

e) vydání do cizího státu, nebo

f) vyžádání z cizího státu.

Ministerstvo spravedlnosti může vyžadovat opis i při provádění jiných úkonů trestního řízení, pokud je k nim příslušné podle zvláštního zákona nebo vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána. Jedná-li Ministerstvo spravedlnosti ve věcech týkajících se činnosti Rejstříku trestů před soudem nebo zastupuje-li Českou republiku při vyřizování stížností na porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jejích Protokolů, týkajících se činnosti Rejstříku trestů, je oprávněno k tomuto účelu vyžadovat opis.

(2) Kancelář prezidenta republiky může vyžadovat opis týkající se osoby, ohledně níž se provádí řízení o

a) žádosti o milost,

b) jmenování nebo podání návrhu na jmenování do funkce prezidentem republiky.

(3) Jiným orgánům lze na jejich žádost vydat opis jen tehdy, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis. Na žádost cizozemských justičních orgánů vydá Rejstřík trestů opis, stanoví-li tak tento zákon nebo vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(4) Na písemnou žádost se osobě umožní v sídle Rejstříku trestů nahlédnout do opisu, který se jí týká. Je-li žadatelem fyzická osoba, ověří se její totožnost. Je-li žadatelem právnická osoba, ověří se totožnost osoby, která jménem právnické osoby nebo za ni podává žádost, a její oprávnění jednat jménem právnické osoby nebo za ni.

(5) V opise se uvádějí všechny údaje o každém odsouzení fyzické osoby nebo o zániku účinků odsouzení právnické osoby, které se opis týká, a všechny údaje o průběhu výkonu trestů a ochranných opatření i o zahlázení odsouzení, včetně údajů o cizozemských odsouzeních, na která se hledí jako na odsouzení soudy České republiky. V opise se uvádějí i údaje z evidence podmíněného zastavení trestního stíhání, podmíněného odložení návrhu na potrestání a jiné významné skutečnosti pro trestní řízení, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.^{2b)}

(6) Ve zvláštní části opisu se uvádějí údaje zaznamenané do evidence Rejstříku trestů podle § 4a s výjimkou biometrických údajů. Je-li vydáván opis pro jiné účely než pro trestní řízení, neuvádějí se ve zvláštní části opisu údaje zaznamenané do evidence Rejstříku trestů podle § 4a, jejichž předání pro tyto účely odsuzující členský stát Evropské unie vyloučil. U údajů o odsouzení soudem jiného členského státu Evropské unie zaznamenaného do evidence Rejstříku trestů podle § 4a se ve zvláštní části opisu vyznačí, zda se na toto odsouzení hledí jako na odsouzení soudem České republiky na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu nebo v důsledku uznání rozhodnutí²⁾ jiného členského státu Evropské unie vydaného pro čin trestný i podle práva České republiky; u takového odsouzení se rovněž vyznačí, zda došlo k jeho zahlázení podle zvláštního právního předpisu.

§ 11

(1) Na písemnou žádost fyzické osoby, jejíž totožnost byla ověřena, se vydá výpis týkající se této osoby. Výpis se vydá na základě úředně ověřené plné moci i zmocněnci této osoby nebo v rámci poskytování právní pomoci této osobě advokátovi. Výpis týkající se právnické osoby se vydá kterékoli osobě na její písemnou žádost.

(2) Správnost údajů uvedených v písemné žádosti o výpis a totožnost osoby žádající o výpis týkající se fyzické osoby bezplatně ověřují

a) obecní úřad, městský úřad, v hlavním městě Praze úřad městské části, v územně členěných statutárních městech úřad městského obvodu nebo úřad městské části, magistráty statutárních měst, které se nečlení na městské obvody nebo městské části, a pro území vojenských újezdů újezdní úřad, který je matričním úřadem podle zvláštního právního předpisu,4)

b) zastupitelské úřady České republiky v zahraničí, nebo

c) pověřeni pracovníci Rejstříku trestů.

(3) Orgány uvedené v odstavci 2 písm. a) a b) po ověření správnosti údajů žádost žadateli nevracejí, ale zasílají ji Rejstříku trestů.

§ 11a

(1) Je-li písemná žádost o výpis podle § 11 odst. 1 podána u kontaktního místa veřejné správy4a) ten, kdo žádost podal, obdrží výpis na počkání, pokud výslovně nepožádá o vyřízení žádosti postupem podle § 11 nebo není-li dále stanoveno jinak.

(2) Kontaktní místo veřejné správy4a) po přijetí žádosti o výpis ověří kromě skutečností uvedených v § 11 odst. 2 také správnost údajů uvedených v úředně ověřené plné moci, podává-li žádost zmocněnec nebo advokát dotčené osoby, a skutečnost, že byl zaplacen poplatek za přijetí žádosti o výpis uvedený v § 14.

(3) Po ověření skutečností uvedených v odstavci 2 zašle pověřený orgán Rejstříku trestů žádost o výpis v elektronické podobě, podepsanou uznávaným elektronickým podpisem nebo označenou uznávanou elektronickou značkou podle zvláštního právního předpisu5). Stejným způsobem mu zašle Rejstřík trestů výpis podepsaný uznávaným elektronickým podpisem5) neprodleně po doručení žádosti; to neplatí, je-li zapotřebí pro účely vydání výpisu dále prověřit totožnost osoby žádající o výpis týkající se fyzické osoby, zejména porovnáním údajů v žádosti o výpis s údaji vedenými v základním registru obyvatel, nebo nemůže-li Rejstřík trestů neprodleně po doručení žádosti vyhotovit přílohu výpisu podle § 13 odst. 2 nebo 3. O takové skutečnosti Rejstřík trestů neprodleně vyrozumí kontaktní místo veřejné správy4a), které mu žádost zaslalo, a uvede předpokládaný termín vydání výpisu.

(4) Kontaktní místo veřejné správy4a) vydá výpis v listinné podobě tomu, kdo podal žádost o výpis, neprodleně po jeho obdržení od Rejstříku trestů. Je-li pro účely vydání výpisu zapotřebí prověřit totožnost osoby žádající o výpis týkající se fyzické osoby podle odstavce 3 nebo nelze-li neprodleně vyhotovit přílohu výpisu podle § 13 odst. 2 nebo 3, pověřený orgán tuto skutečnost sdělí tomu, kdo podal žádost o výpis, a v návaznosti na předpokládaný termín vydání výpisu mu oznámí, kdy si lze u něj výpis vyzvednout.

§ 11b

(1) Rejstřík trestů uchovává v souladu se zvláštními právními předpisy^{5a)} žádosti o výpis týkající se fyzické osoby podané podle § 11, včetně úředně ověřených plných mocí připojených k žádostem, po dobu šesti let od podání žádosti, a to v listinné nebo elektronické podobě.

(2) Kontaktní místo veřejné správy^{4a)} uchovává v souladu se zvláštními právními předpisy^{5a)} písemné žádosti o výpis týkající se fyzické osoby podané podle § 11a, včetně úředně ověřených plných mocí připojených k žádostem, po dobu šesti let od podání žádosti, a to v listinné nebo elektronické podobě.

(3) Kontaktní místo veřejné správy^{4a)} vede evidenci žádostí o výpis týkajících se fyzické osoby podaných podle § 11a, a to v listinné nebo elektronické podobě. V evidenci se provede záznam o datu a času podání žádosti o výpis, a pokud žádost podává zmocněnec nebo advokát, rovněž se zaznamená, že je k žádosti připojena úředně ověřená plná moc. Dále se uvede, kdo o výpis týkající se fyzické osoby žádá a kdo výpis týkající se fyzické osoby přijal.

§ 12

Výpis se dále vydává na žádost soudu nebo státního zastupitelství pro potřeby jiného než trestního řízení a správnímu orgánu pro potřeby řízení o přestupku a pro účely správního řízení, ve kterém je požadováno doložení bezúhonnosti či důvěryhodnosti. Pro jiné účely lze výpis vydat, stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní právní předpis.

§ 13

(1) Ve výpisu se uvedou všechna odsouzení včetně údajů o průběhu výkonu uložených trestů a ochranných opatření, pokud se podle zákona na pachatele nehledí, jako by nebyl odsouzen, a to včetně odsouzení cizozemskými soudy, na která se hledí jako na odsouzení soudy České republiky. Ve výpisu se neuvádějí údaje zaznamenané do evidence Rejstříku trestů podle § 4a, na které se nehledí jako na odsouzení soudy České republiky.

(2) Přílohou výpisu, který je vydáván na žádost osoby, která je státním příslušníkem jiného členského státu Evropské unie, jsou informace podle § 16g odst. 2.

(3) Přílohou výpisu, který je vydáván na žádost osoby, která měla nebo má bydliště v jiném členském státě Evropské unie nebo která byla státním příslušníkem jiného členského státu Evropské unie, jsou informace podle § 16g odst. 3, pokud o ně tato osoba v žádosti o výpis požádala.

§ 14

Za vydání výpisu podle § 11 odst. 1 a § 11a odst. 1 a za nahlédnutí do opisu podle § 10 odst. 4 se platí poplatek podle zvláštního předpisu.

§ 15

(1) Výpis a opis jsou veřejnou listinou.

(2) V evidenci se provede záznam o datu a času vydání výpisu nebo opisu, jeho obsahu včetně obsahu jeho příloh, záznam o datu a času umožnění nahlédnout do opisu podle § 10, 11, 11a a 12; dále se uvede, na čí žádost se tak stalo.

(3) Záznam o tom, na čí žádost byl vydán výpis, se v evidenci neuvede, jde-li o vydání výpisu týkajícího se právnické osoby.

§ 15a

(1) V případech, kdy byly z evidence Rejstříku trestů poskytnuty údaje nezbytné pro zajišťování

a) bezpečnosti státu,

b) obrany,

c) veřejné bezpečnosti,

d) předcházení, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů,

e) významného hospodářského nebo finančního zájmu České republiky nebo Evropské unie včetně měnové, rozpočtové a daňové oblasti, nebo

f) ochrany subjektů údajů nebo práv a svobod druhých,

a orgán, kterému byly tyto údaje poskytnuty, písemně prohlásí, že zpřístupnění záznamu o poskytnutí údajů ohrožuje zajištění některého účelu uvedeného v písmenech a) až f), nelze po dobu trvání tohoto ohrožení zpřístupnit informace o zpracování osobních údajů fyzické osoby podle zvláštního právního předpisu, s výjimkou zpřístupnění tohoto záznamu orgánu činnému v trestním řízení, jde-li o trestný čin související s účelem poskytnutí údajů, nebo orgánu vykonávajícímu dozor nad zpracováním osobních údajů podle zvláštního právního předpisu; Rejstřík trestů má k tomuto záznamu o poskytnutí údajů přístup pouze v rozsahu nezbytně nutném pro účely výkonu činnosti správce informačního systému podle zvláštního právního předpisu.

(2) Orgán, kterému mají být údaje z evidence Rejstříku trestů poskytnuty podle odstavce 1, je povinen oznámit Rejstříku trestů údaje umožňující jeho identifikaci a identifikaci fyzické osoby požadující poskytnutí údajů jeho jménem a dále bezodkladně oznámit, že pominulo ohrožení zajištění účelu uvedeného v odstavci 1 písm. a) až f).

§ 16

K podávání žádostí o opis nebo výpis, k vydávání výpisu a opisu a k předávání údajů mezi soudy, státními zastupitelstvími a Rejstříkem trestů slouží tiskopisy, jejichž vydávání zajišťuje Ministerstvo spravedlnosti.

§ 16a

(1) Žádost o vydání výpisu a o nahlédnutí do opisu může osoba, jíž se údaje týkají, zaslat v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem⁵).

(2) Rejstřík trestů ověří, zda osoba uvedená v odstavci 1 zaplatila poplatek podle § 14 příkazem vydaným v elektronické podobě, a podle povahy žádosti

a) zašle výpis v listinné podobě a pokud o to taková osoba požádá, současně jí pro informaci zašle výpis i v elektronické podobě, nebo

b) umožní takové osobě nahlédnout do opisu tak, že jí pro informaci zašle opis v elektronické podobě.

(3) V elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem⁵) mohou být předávány též trestní listy a zprávy soudu nebo státního zastupitelství.

(4) Opisy či výpisy určené soudům, orgánům činným v trestním řízení a pro účely správního řízení jiným státním orgánům a dalším orgánům veřejné moci a žádosti o ně se předávají v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem⁵), a to způsobem umožňujícím dálkový přístup, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Opis nebo výpis vydá Rejstřík trestů bez zbytečného odkladu.

(5) Není-li způsob předávání podle odstavce 3 nebo 4 možný, předávají se opisy nebo výpisy a žádosti o ně jiným způsobem umožňujícím ověřit jejich pravost.

§ 16b

nadpis vypuštěn

(1) Rejstřík trestů předává Ministerstvu financí informace o zahlazení odsouzení u trestných činů, které jsou zaznamenány v ústřední databázi pro vyloučení podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství o ústřední databázi pro vyloučení^{5b}).

(2) Rejstřík trestů předává Ministerstvu spravedlnosti informace o odsouzení občanů jiných než členských států Evropské unie.

nadpis vypuštěn

§ 16c

Úschovna dokumentace

(1) Rejstřík trestů vede úschovnu dokumentace, v níž se ukládají

a) údaje o zrušených pravomocných rozhodnutích soudů, vedených podle § 2 a 4a, a údaje vyřazené z evidence podle § 9,

b) opisy a překlady odsuzujících rozhodnutí a rozhodnutí navazujících na tato odsouzení.

(2) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. a) se poskytnou na písemnou žádost osobě, které se týkají, soudu a Ministerstvu spravedlnosti, dokumenty uvedené v odstavci 1 písm. b) se poskytnou na písemnou žádost osobě, které se týkají, soudu, orgánu činnému v trestním řízení a Ministerstvu spravedlnosti. Jinému orgánu se tyto údaje poskytnou, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.

(3) V úschovně dokumentace se provede záznam o datu a času poskytnutí údajů uvedených v odstavci 1 a dále se uvede, na čí žádost se tak stalo.

(4) Údaje o osobách, uložené v úschovně dokumentace, se uchovávají 100 let od narození osoby, které se týkají.

ČÁST TŘETÍ **PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ O ODSOUZENÍCH SE ČLENSKÝMI STÁTY** **EVROPSKÉ UNIE**

§ 16d

(1) Rejstřík trestů poskytuje informace příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie⁶⁾ (dále jen "příslušný orgán") o pravomocných odsouzeních jeho státních příslušníků soudy České republiky v trestním řízení a o navazujících údajích zapsaných do evidence Rejstříku trestů o takových odsouzeních.

(2) Rejstřík trestů zašle informace uvedené v odstavci 1 v českém jazyce příslušnému orgánu nejpozději do 10 pracovních dnů po provedení zápisu údajů vztahujících se k odsouzení do evidence Rejstříku trestů. Je-li odsouzený státním příslušníkem dvou nebo více jiných členských států Evropské unie, zašle Rejstřík trestů uvedené informace příslušnému orgánu každého z těchto států.

(3) Rejstřík trestů zašle příslušnému orgánu na jeho žádost opis rozhodnutí a dodatečné informace k informacím poskytnutým podle odstavce 1. Pro splnění této povinnosti jsou soudy povinny poskytnout Rejstříku trestů součinnost.

§ 16e

(1) Na žádost příslušného orgánu zaslanou v českém jazyce na stanoveném formuláři⁷⁾ podanou pro účely trestního řízení zašle Rejstřík trestů příslušnému orgánu opis včetně všech údajů, které obdržel od jiného členského státu Evropské unie podle § 16f odst. 1; ustanovení § 10 odst. 6 se přitom neužije.

(2) Na žádost příslušného orgánu zaslanou v českém jazyce na stanoveném formuláři⁷⁾ podanou pro jiné účely než pro trestní řízení zašle Rejstřík trestů příslušnému orgánu výpis z evidence Rejstříku trestů včetně všech údajů, které obdržel od jiného členského státu Evropské unie podle § 16f odst. 1; namísto údajů o odsouzení, u kterého odsuzující členský stát Evropské unie vyloučil jeho předávání pro jiné účely než pro trestní řízení, sdělí Rejstřík trestů příslušnému orgánu, že mu tyto údaje nemůže zaslat a který členský stát Evropské unie tyto údaje předal.

(3) Opis nebo výpis podle odstavce 1 nebo 2 zašle Rejstřík trestů příslušnému orgánu nejpozději do 10 pracovních dnů od doručení žádosti; zároveň s tímto opisem nebo výpisem

zašle na stanoveném formuláři⁷⁾ v českém jazyce informaci o pravomocných odsouzeních a o navazujících údajích o takových odsouzeních zaznamenaných do evidence Rejstříku trestů. Jsou-li k vyřízení žádosti zapotřebí další informace o osobě, o níž jsou požadovány údaje z evidence Rejstříku trestů, Rejstřík trestů neprodleně požádá příslušný orgán o jejich doplnění. V takovém případě zašle požadované informace příslušnému orgánu do 10 pracovních dnů od doručení těchto dalších informací.

§ 16f

(1) Rejstřík trestů přijímá informace o pravomocných odsouzeních občanů České republiky soudy jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení a o navazujících údajích zapsaných do evidence jiného členského státu Evropské unie o takových odsouzeních, zaslané jinými členskými státy Evropské unie. Informace o pravomocných odsouzeních občanů České republiky soudy jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení zašle Rejstřík trestů Ministerstvu spravedlnosti k postupu podle § 4a odst. 3.

(2) Rejstřík trestů požádá příslušný orgán o zaslání opisu rozhodnutí nebo dodatečných informací k informacím poskytnutým podle odstavce 1 na žádost Ministerstva spravedlnosti nebo orgánu činného v trestním řízení anebo, je-li to zapotřebí, i pro vedení evidence Rejstříku trestů.

(3) Informace získané podle odstavce 2 lze použít pouze pro účely, pro které byly vyžádány, nebo pro vedení evidence Rejstříku trestů.

§ 16g

(1) Rejstřík trestů požádá příslušný orgán o poskytnutí informací o pravomocných odsouzeních fyzické osoby za trestné činy a o navazujících údajích zapsaných v evidenci tohoto státu o těchto odsouzeních, jsou-li takové informace nutné pro účely trestního řízení.

(2) Žádá-li osoba, která je státním příslušníkem jiného členského státu Evropské unie, o výpis podle § 11 nebo 11a, požádá Rejstřík trestů příslušný orgán členského státu, jehož je tato osoba státním příslušníkem, o informace o jejích pravomocných odsouzeních za trestné činy a o navazujících údajích o těchto odsouzeních zapsaných v evidenci tohoto státu.

(3) Žádá-li osoba, která měla nebo má bydliště v jiném členském státě Evropské unie nebo která byla státním příslušníkem jiného členského státu Evropské unie, o výpis podle § 11 nebo 11a, požádá Rejstřík trestů na její žádost obsaženou v žádosti o výpis příslušný orgán členského státu Evropské unie, v němž tato osoba měla nebo má bydliště nebo jehož byla tato osoba státním příslušníkem, o informace o jejích pravomocných odsouzeních za trestné činy a o navazujících údajích o těchto odsouzeních zapsaných v evidenci tohoto státu.

(4) Žádost podle odstavce 1 až 3 zasílá Rejstřík trestů na stanoveném formuláři⁷⁾ přeloženém do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků dožádaného členského státu Evropské unie.

(5) Informace získané podle odstavce 1 lze použít pouze pro účely trestního řízení, pro které byly vyžádány. Toto omezení se neuplatní, je-li to nezbytné k předcházení bezprostředního a vážného ohrožení veřejné bezpečnosti.

§ 16h

Informace a žádosti podle § 16d až 16g se mezi Rejstříkem trestů a příslušným orgánem předávají elektronicky s použitím standardizovaného formátu⁸⁾. Není-li tento způsob předávání možný, předávají se v listinné podobě nebo jiným způsobem umožňujícím příslušnému orgánu ověřit jejich pravost.

**ČÁST ČTVRTÁ
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

§ 17

Zrušují se:

1. Článek V zákona č. 149/1969 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).
2. Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 54/1970 Sb., o rejstříku trestů.

§ 18

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1995.

**Uhde v. r.
Havel v. r.
Klaus v. r.**

1) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 177/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 107/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 310/2002 Sb. a zákona č. 517/2002 Sb.

1a) Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

1c) § 17 odst. 2 písm. a) až i) zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech.

1d) § 29 odst. 2 zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech).

1e) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění zákona č. 226/2002 Sb. a zákona č. 517/2002 Sb.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 517/2002 Sb.

Nařízení vlády č. 304/2001 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu).

2) § 452, 458 a 460p trestního řádu.

2a) § 452 trestního řádu.

2b) § 313 trestního řádu.

2b) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů

(zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

2c) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

2d) Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

2e) § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

2f) § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., ve znění zákona č. 439/2004 Sb.

3) § 12 odst. 1 trestního řádu.

4) § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

4a) § 8a zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

5) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.

§ 4 odst. 3 nařízení vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.

§ 2 odst. 3 vyhlášky č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelnách.

5a) Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

5b) Nařízení Komise (ES, EURATOM) č. 1302/2008 ze dne 17. prosince 2008 o ústřední databázi pro vyloučení.

6) Článek 1 rozhodnutí Rady 2005/876/SVV ze dne 21. listopadu 2005 o výměně informací z rejstříku trestů.

7) Příloha rámcového rozhodnutí Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy.

8) Rozhodnutí Rady 2009/316/SVV ze dne 6. dubna 2009, o zřízení Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS) podle článku 11 rámcového rozhodnutí 2009/315/SVV.

II/20

Zákon č. 209/1997 Sb. o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně některých zákonů

Obsah

ČÁST PRVNÍ - POSKYTNUTÍ PENĚŽITÉ POMOCI OBĚTEM TRESTNÉ ČINNOSTI
(§ 1 - § 14f)

ČÁST DRUHÁ - ZMĚNA A DOPLNĚNÍ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ (§ 15)

Přechodná ustanovení

209/1997 Sb.

ZÁKON

ze dne 31. července 1997

o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů

Změna: 265/2001 Sb.
Změna: 204/2006 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
POSKYTNUTÍ PENĚŽITÉ POMOCI OBĚTEM TRESTNÉ ČINNOSTI

§ 1

(1) Za podmínek stanovených tímto zákonem stát poskytne oběti trestné činnosti (dále jen "oběť") peněžitou pomoc (dále jen "pomoc").

(2) Ve věcech upravených tímto zákonem jedná jménem státu Ministerstvo spravedlnosti.

§ 2

(1) Obětí se rozumí fyzická osoba, které v důsledku trestného činu vznikla škoda na zdraví.

(2) Za oběť se považuje i osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, byla-li rodičem, manželem nebo dítětem zemřelého a současně v době jeho smrti s ním žila v domácnosti, nebo osoba, které zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu.

(3) Pomoc spočívá v jednorázovém poskytnutí peněžité částky k překlenutí zhoršené sociální situace způsobené oběti trestným činem.

(4) Za trestný čin se pro účely poskytnutí pomoci podle tohoto zákona považuje jednání, které má znaky trestného činu podle trestního zákoníku, nebo jeho pokusu.

§ 3

zrušen

§ 4

Pomoc se poskytne, pokud škoda na zdraví nebo v důsledku smrti způsobená trestným činem nebyla plně uhrazena.

§ 5

(1) Pomoc se poskytne, jestliže o vině pachatele trestného činu, kterým byla způsobena škoda na zdraví, bylo rozhodnuto odsuzujícím rozsudkem nebo rozsudkem, kterým byl pachatel pro nepřítetnost zproštěn obžaloby.

(2) Jestliže takový rozsudek nebyl vyhlášen nebo nenabyl právní moci anebo jestliže nebylo zahájeno trestní stíhání proto, že pachatel není znám nebo ho není možné obvinít,

anebo brání-li trestnímu stíhání zákonná překážka, bude pomoc poskytnuta, nejsou-li na základě výsledku šetření orgánů činných v trestním řízení důvodné pochybnosti o tom, že se stal trestný čin, v důsledku kterého byla oběti způsobena škoda na zdraví.

§ 6

(1) Pomoc stát neposkytne, jestliže oběť

a) je stíhána jako spoluobviněná v trestním řízení vedeném pro trestný čin, v důsledku kterého byla poškozena na zdraví, nebo byla účastníkem takového trestného činu,¹⁾

b) nedala souhlas k trestnímu stíhání pachatele trestného činu v případě, kdy tento souhlas je podmínkou zahájení trestního stíhání nebo pokračování v něm, anebo vzala-li takový souhlas zpět, nebo

c) neposkytla orgánům činným v trestním řízení potřebnou součinnost zejména tím, že bez zbytečného odkladu nepodala oznámení o trestném činu, v souvislosti s nímž požaduje náhradu škody, nebo jako svědek v trestním řízení využila s odvoláním na svůj poměr k pachateli práva odepřít výpověď.

(2) Stát neposkytne pomoc též tehdy, jestliže celková výše bodového hodnocení za bolest 2) nedosahuje hodnoty alespoň 100 bodů.

§ 7

(1) Pomoc se poskytne na žádost oběti

a) uvedené v § 2 odst. 1 v paušální částce 25 000 Kč, nebo ve výši, která představuje oběti prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením 3), snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 150 000 Kč, nebo

b) uvedené v § 2 odst. 2 v paušální částce 150 000 Kč; pomoc nesmí ve svém součtu přesáhnout částku 450 000 Kč, a je-li počet obětí více než tři osoby, poskytovaná částka se u každé oběti přiměřeně krátí.

(2) Jestliže o náhradě škody bylo již rozhodnuto pravomocným rozsudkem, je výše způsobené škody zjištěná v rozsudku závazná pro stanovení pomoci v rozsahu, v jakém o škodě již bylo rozhodnuto.

(3) Při určení výše peněžité pomoci podle prokazované ztráty na výdělku poskytované podle odstavce 1 písm. a) se přihlédne i k výdělku, který oběti ujde v budoucnosti. Prokáže-li oběť poté, co jí byla poskytnuta pomoc podle odstavce 1 písm. a), že jí vzniklá škoda je vyšší, než jaká byla podkladem pro poskytnutí pomoci, lze jí poskytnout na její žádost, podanou ve lhůtě stanovené v § 9 odst. 2, pomoc opětovně; přitom se přihlédne k částkám již vyplaceným.

§ 8

Pomoc stanovená podle § 7 může být snížena nebo se nepřizná s přihlédnutím k sociální situaci oběti a k tomu,

a) do jaké míry oběť spoluzavinila vznik škody,

b) zda oběť využila všech zákonných prostředků, aby uplatnila nárok na náhradu škody na pachateli nebo na jiné osobě, která je povinna škodu uhradit.

§ 9

(1) Pomoc poskytuje na základě žádosti oběti jménem státu Ministerstvo spravedlnosti.

(2) Žádost o poskytnutí pomoci lze podat u Ministerstva spravedlnosti nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy se oběť dozvěděla o škodě způsobené trestným činem, jinak právo zaniká.

(3) Ministerstvo spravedlnosti žadateli písemně potvrdí přijetí žádosti. Pokud žádost neobsahuje náležitosti uvedené v § 10, vyzve žadatele k jejímu doplnění.

(4) Ministerstvo spravedlnosti do tří měsíců od podání žádosti a předložení potřebných dokladů buď pomoc poskytne, nebo žadateli sdělí důvody, pro které pomoc nelze poskytnout.

§ 10

(1) V žádosti je třeba uvést jméno a příjmení oběti, datum jejího narození, bydliště, rodné číslo a připojit k ní:

a) poslední rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení o trestném činu nebo o jeho oznámení; nemůže-li oběť takové rozhodnutí připojit, je třeba, aby označila orgán činný v trestním řízení, který o trestném činu naposledy konal řízení, a uvedla údaje o osobě podezřelé ze spáchání trestného činu, pokud je jí známa,

b) údaje o škodě vzniklé v důsledku trestného činu a o jejím rozsahu, případně o rozsahu, v jakém již škoda byla uhrazena, a o úkonech, které oběť učinila k vymáhání škody,

c) údaje o svých majetkových a výdělkových poměrech,

d) doklady, které má oběť k dispozici a které mohou dokázat údaje uvedené pod písmeny b) a c). Doklady o majetkových a výdělkových poměrech lze nahradit čestným prohlášením.

(2) Žadatel o poskytnutí pomoci podle § 7 odst. 1 písm. b) je povinen v žádosti dále uvést, zda je jedinou osobou splňující podmínky uvedené v § 2 odst. 2, popřípadě kolik osob tyto podmínky splňuje, pokud jsou mu tyto skutečnosti známy.

(3) Změní-li se po podání žádosti o poskytnutí pomoci okolnosti, které mají vliv na posouzení žádosti o poskytnutí pomoci a stanovení její výše, zejména dojde-li jen k částečné náhradě škody, je žadatel povinen na tyto okolnosti Ministerstvo spravedlnosti bezodkladně upozornit.

§ 11

(1) Každý je povinen sdělit Ministerstvu spravedlnosti skutečnosti, které mají význam pro ověřování splnění podmínek pro poskytnutí pomoci.

(2) Při ověřování splnění podmínek pro poskytování pomoci jsou zaměstnanci Ministerstva spravedlnosti oprávněni nahlížet do trestních spisů; orgány činné v trestním řízení jsou povinny jim nahlédnutí do trestních spisů umožnit.

§ 12

(1) Oběť, které byla poskytnuta pomoc, je povinna do pěti let ode dne, kdy jí byla poskytnuta pomoc, odvést na účet Ministerstva spravedlnosti částky, které obdržela jako náhradu škody až do výše poskytnuté pomoci.

(2) Neuplatní-li stát do dvou let po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1 právo na vrácení poskytnuté pomoci, jeho právo zaniká.

(3) Na základě žádosti oběti se Ministerstvo spravedlnosti může jménem státu po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1 vzdát práva na vrácení poskytnuté pomoci, jestliže takový postup odůvodňuje sociální situace oběti, celková výše škody, která jí byla způsobena, a výše náhrady, kterou oběť obdržela.

§ 13

(1) Není-li stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v tomto zákoně občanským zákoníkem.

(2) Na postup Ministerstva spravedlnosti podle tohoto zákona se správní řád nevztahuje.

§ 14

V řízení o trestném činu, v jehož důsledku vznikla škoda na zdraví nebo smrt, jsou orgány činné v trestním řízení povinny poskytnout oběti poučení o podmínkách, za nichž lze o poskytnutí pomoci žádat.

§ 14a

Poskytování pomoci občanům České republiky jako obětem trestné činnosti

(1) Ministerstvo spravedlnosti rozhoduje o poskytnutí pomoci občanům České republiky způsobem a za podmínek uvedených v tomto zákoně.

(2) Za občana České republiky se pro účely tohoto zákona považuje

a) státní občan České republiky⁵⁾, pokud má na území České republiky místo trvalého pobytu nebo pokud se na území České republiky obvykle zdržuje,

b) cizinec, pokud na území České republiky v souladu se zvláštními právními předpisy 6) pobývá nepřetržitě po dobu delší než 90 dnů, nebo

c) cizinec, který požádal o udělení azylu nebo kterému byl udělen azyl na území České republiky⁷⁾.

§ 14b

Poskytování pomoci obětem trestné činnosti v přeshraničních případech s členskými státy Evropské unie

Přeshraničním případem s členskými státy Evropské unie⁸⁾ se pro účely tohoto zákona rozumí případ, kdy o poskytnutí pomoci oběti trestného činu rozhoduje příslušný orgán členského státu Evropské unie, na jehož území byl trestný čin spáchán, v případech, kdy obětí byla osoba, která má místo trvalého pobytu nebo se obvykle zdržuje na území jiného členského státu Evropské unie⁹⁾ (dále jen "přeshraniční případ").

§ 14c

Zajištění pomoci v přeshraničních případech, kdy obětí byla osoba s trvalým pobytem na území České republiky

(1) Ministerstvo spravedlnosti je povinno v přeshraničních případech osobám uvedeným v § 14a odst. 1, pokud se staly obětí trestného činu, který byl spáchán na území jiného členského státu Evropské unie, poskytnout potřebnou součinnost k tomu, aby žádost o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech splňovala všechny náležitosti stanovené právem příslušného členského státu Evropské unie, jehož orgán bude o poskytnutí pomoci rozhodovat; za tím účelem zejména

a) poskytuje základní informace o možnostech obdržet peněžitou pomoc a formuláře žádostí o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech,

b) na žádost oběti poskytuje informace o tom, jak žádost o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech vyplnit a kterými dokumenty ji doložit,

c) přijímá žádosti o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech,

d) pořizuje na náklad státu překlad žádosti o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech a jejích příloh do cizího jazyka,

e) na žádost oběti poskytuje součinnost v případě, že příslušný orgán členského státu Evropské unie požádá o dodatečné informace,

f) na žádost oběti zasílá bezodkladně příslušnému orgánu členského státu Evropské unie dodatečné informace vyžádané podle písmena e), případně i seznam veškerých postupovaných dokumentů,

g) postupuje vyplněnou žádost o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech a její přílohy příslušnému orgánu členského státu Evropské unie.

(2) Ministerstvo spravedlnosti na žádost příslušného orgánu členského státu Evropské unie

a) zajistí výslech osoby, která podala žádost o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech, nebo jiné v žádosti uvedené osoby jako svědka nebo znalce, tímto orgánem prostřednictvím videotelefonu nebo telefonu,

b) vyslechne osoby uvedené v písmenu a); o výslechu pořídí zápis, který nemusí být překládán, a který zašle příslušnému orgánu členského státu Evropské unie.

(3) Osoby uvedené v odstavci 2 písm. a) lze vyslechnout jen s jejich souhlasem.

§ 14d

Zajištění pomoci v přeshraničních případech, kdy obětí byla osoba s trvalým pobytem na území jiného členského státu Evropské unie

(1) Ministerstvo spravedlnosti rozhoduje o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech osobám, které mají místo trvalého pobytu nebo se obvykle zdržují na území jiného členského státu Evropské unie, pokud se na území České republiky staly obětí trestného činu. V těchto případech Ministerstvo spravedlnosti

a) přijímá žádosti obětí trestného činu a jejich přílohy postoupené příslušným orgánem členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť trestného činu místo trvalého pobytu nebo se na něm obvykle zdržuje,

b) v případě potřeby požádá příslušný orgán členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť trestného činu místo trvalého pobytu nebo se na něm obvykle zdržuje, o dodatečné informace,

c) přijímá dodatečné informace a případně i seznam veškerých postupovaných dokumentů na základě žádosti uvedené v písmenu b).

(2) Ministerstvo spravedlnosti bez zbytečného odkladu po obdržení žádosti o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech zašle osobě uvedené v odstavci 1, která podala žádost, a příslušnému orgánu členského státu Evropské unie, na jehož území má místo trvalého pobytu nebo na jehož území se obvykle zdržuje,

a) oznámení o obdržení žádosti,

b) informaci o úřední osobě, která se věcí zabývá, a o úředním místě, u kterého je žádost vyřizována,

c) přibližnou lhůtu, v níž bude o žádosti rozhodnuto.

(3) Ministerstvo spravedlnosti zašle rozhodnutí o žádosti o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech osobě uvedené v odstavci 1 a příslušnému orgánu členského státu Evropské unie.

(4) Na stanovení výše pomoci osobám uvedeným v odstavci 1 se obdobně užijí ustanovení tohoto zákona, upravující podmínky pro stanovení výše pomoci a způsob jejího stanovení.

(5) Pomoc nelze poskytnout, pokud byla žádost o její poskytnutí podána v jiném státě. Ministerstvo spravedlnosti vyzve osobu uvedenou v odstavci 1, aby čestným prohlášením potvrdila, že takový nebo obdobný nárok neuplatnila v jiném státě. Pokud osoba uvedená v odstavci 1 čestné prohlášení nepředloží, pomoc se neposkytne.

(6) Lhůta uvedená v § 9 odst. 2 je zachována i v případě, kdy byla žádost o poskytnutí pomoci oběti podána u příslušného orgánu členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť místo trvalého pobytu nebo se na něm obvykle zdržuje.

§ 14e

Poskytování pomoci cizím státním příslušníkům jako obětmi trestné činnosti spáchané na území České republiky podle mezinárodní smlouvy

Cizí státní příslušník, který není podle tohoto zákona považován za občana České republiky nebo není osobou uvedenou v § 14d odst. 1, může požadovat pomoc jako oběť trestného činu spáchaného na území České republiky pouze za podmínek a v rozsahu stanoveném vyhlášenou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána.

§ 14f

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou:

- a) vzor formuláře pro poskytnutí pomoci v přeshraničních případech,
- b) vzor formuláře pro předávání žádostí o poskytnutí pomoci v přeshraničních případech,
- c) vzor formuláře pro předávání rozhodnutí,
- d) určení jiných než úředních jazyků, v nichž se postupují žádosti o poskytnutí pomoci a jejich přílohy podle § 14c odst. 1 písm. g), dodatečné informace a seznam veškerých postupovaných dokumentů podle § 14c odst. 1 písm. f), žádosti o dodatečné informace podle § 14d odst. 1 písm. b) a informace podle § 14d odst. 2,
- e) určení úředních jazyků ostatních členských států, v nichž bude Ministerstvo spravedlnosti přijímat žádosti o poskytnutí pomoci a jejich přílohy dle § 14d odst. 1 písm. a) a dodatečné informace, případně seznam veškerých postupovaných dokumentů podle § 14d odst. 1 písm. c).

ČÁST DRUHÁ ZMĚNA A DOPLNĚNÍ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ

§ 15

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona České národní rady č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb. a zákona č. 150/1997 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 312 se tečka na konci věty nahrazuje čárkou a připojují se tato slova: "a částky odevzdané státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti."

2. V § 312 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

"(2) Z peněžní částky k obecně prospěšným účelům musí obviněný určit nejméně 50 % státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti poskytovanou podle zvláštního zákona."

§ 16

Zákon České národní rady č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona České národní rady č. 271/1992 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb. a zákona č. 151/1997 Sb., se mění a doplňuje takto:

V § 11 odst. 2 se tečka na konci odstavce nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno k), které zní:

"k) navrhovatel v řízení o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti."

§ 17

Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb. a zákona č. 210/1997 Sb., se doplňuje takto:

V § 4 odst. 1 písm. h) se za slova "státní sociální podpory,44)" vkládají tato slova: "peněžité pomoci obětem trestné činnosti podle zvláštního zákona,44a)".

Poznámka č. 44a) zní:

"44a) Zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů."

ČÁST TŘETÍ
ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

§ 18

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1998.

Zeman v. r.
Havel v. r.
Klaus v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 204/2006 Sb.

Ustanovení § 14b až 14d zákona č. 209/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí při poskytnutí pomoci obětem trestných činů, které byly spáchány po 30. červnu 2005.

-
- 1) § 9 a 10 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
 - 2) Vyhláška č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění vyhlášky č. 50/2003 Sb.
 - 3) § 445 až 447 a § 449 odst. 1 občanského zákoníku.
 - 4) § 448 a § 449 odst. 2 občanského zákoníku.
 - 5) Zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
 - 6) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
 - 7) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.
 - 8) Směrnice Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů.
 - 9) Čl. 59 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o soudní příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

II/21

Sdělení č. 136/1995 Sb. Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o výměně údajů z informačních fondů obsažených v rejstříku trestů

Čl.1-Čl.10 sdělení č. 136/1995 Sb.

Čl.1-Čl.10 SMLOUVA mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o výměně údajů z informačních fondů obsažených v rejstříku trestů

136/1995 Sb.
SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 26. června 1995 byla v Bratislavě podepsána Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o výměně údajů z informačních fondů obsažených v rejstříku trestů.

Smlouva na základě svého článku 10 vstoupila v platnost dnem podpisu, tj. dnem 26. června 1995.

České znění Smlouvy se vyhlašuje současně.

SMLOUVA

mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o výměně údajů z informačních fondů obsažených v rejstříku trestů

Vláda České republiky a vláda Slovenské republiky (dále jen "smluvní strany"),
vedeny snahou zachovat funkčnost, účelnost a hospodárnost využívání informačních
fondů rejstříku trestů a v zájmu uskutečnění postupné výměny informačních fondů
obsažených v rejstřících trestů obou států, se dohodly takto:

Čl.1

(1) Smluvní strany si poskytují informace o obsahu trestního listu o pravomocném
odsouzení státního občana dožadující smluvní strany, které jsou ke dni nabytí platnosti této
smlouvy v evidenci rejstříku trestů dožádané smluvní strany.

(2) Dožádání podává nebo vyřizuje za Českou republiku Rejstřík trestů se sídlem v
Praze a za Slovenskou republiku Rejstřík trestů Generální prokuratury Slovenské republiky v
Bratislavě.

Čl.2

Dožádání obsahuje údaj o státním občanství osoby, které se týkají požadované
informace. Pro účely prokazování státního občanství je určující právní úprava dožadující
smluvní strany.

Čl.3

Podle stejných zásad, které jsou uvedeny v člancích 1 a 2 této smlouvy, se postupuje
při vyžádání informací o obsahu trestních listů a pravomocném odsouzení osoby, která nemá
státní občanství žádné ze smluvních stran.

Čl.4

Dožádání podle této smlouvy a vyhotovené písemnosti není třeba překládat.

Čl.5

Vzájemné poskytování informací podle této smlouvy je bezplatné.

Čl.6

Smluvní strany zabezpečí poskytnutým informacím ochranu podle svých vnitrostátních
právních předpisů o ochraně údajů v informačních systémech.

Čl.7

Ministerstvo spravedlnosti České republiky a generální prokurátor Slovenské republiky dohodnou v prováděcím protokolu k této smlouvě postup orgánů obou smluvních stran při předávání informací.

Čl.8

Tato smlouva se nedotýká závazků, které pro smluvní strany vyplývají z jiných mezinárodních smluv.

Čl.9

Tato smlouva se uzavírá na dobu pěti let a její platnost se automaticky prodlužuje vždy o další rok, pokud ji jedna ze smluvních stran písemně nevypoví nejpozději šest měsíců před uplynutím doby její platnosti.

Čl.10

Tato smlouva nabývá platnosti dnem podpisu oběma smluvními stranami.

Dáno v Bratislavě dne 26. června 1995 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a slovenském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za vládu České republiky:

JUDr. Cyril Svoboda v. r.

I. náměstek ministra spravedlnosti České republiky

Za vládu Slovenské republiky:

JUDr. Michal Való CSc. v. r.

generální prokurátor Slovenské republiky

II/22

Zákon č. 124/1992 Sb. o Vojenské policii

Obsah

§ 1 - Úvodní ustanovení

HLAVA **PRVNÍ** - PŮSOBNOST, ÚKOLY A ORGANIZACE VOJENSKÉ POLICIE
(§ 2 - § 4)

HLAVA **DRUHÁ** - POVINNOSTI, OPRAVNĚNÍ A PROSTŘEDKY VOJENSKÉHO
POLICISTY (§ 5 - § 35)

HLAVA **TŘETÍ** - PRÁCE S INFORMACEMI (§ 35a - § 35k)

124/1992 Sb.
ZÁKON
ze dne 5. března 1992
o Vojenské policii

Změna: 39/1995 Sb.
Změna: 213/2000 Sb.
Změna: 413/2005 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 150/2011 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1
Úvodní ustanovení

Vojenská policie v rozsahu vymezeném tímto zákonem plní úkoly policejní ochrany ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany. Vojenským policistou může být pouze voják z povolání.

Hlava první
Působnost, úkoly a organizace Vojenské policie

§ 2
Působnost Vojenské policie

Vojenská policie působí vůči

- a) vojákům v činné službě (dále jen "vojáci"),
- b) osobám, které se nacházejí ve vojenských objektech a v prostoru, kde probíhají vojenské akce, a dále vůči osobám, které páchají trestnou činnost či přestupky spolu s vojáky nebo proti vojenským objektům, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany.

§ 3
Úkoly Vojenské policie

(1) Vojenská policie plní tyto úkoly:

- a) podílí se na zabezpečování kázně a pořádku ve vojenských objektech,
- b) podílí se na zabezpečování kázně a pořádku vojáků na veřejnosti,
- c) odhaluje trestné činy a zjišťuje jejich pachatele a činí opatření k předcházení trestné činnosti,
- d) působí v řízení o trestných činech jako policejní orgán 1) a šetří přestupky vojáků, 1a)

- e) pátrá po vojácích a po vojenském materiálu nebo po dalších věcech v majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany,
- f) podílí se na ochraně vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany,
- g) podílí se na ochraně utajovaných informací,
- h) dohlíží nad bezpečností provozu vozidel ozbrojených sil a nad bezpečností provozu ostatních dopravních prostředků ve vojenských objektech,
- i) řídí provoz vozidel ozbrojených sil na pozemních komunikacích,
- j) vykonává dohled nad výcvikem a zdokonalováním odborné způsobilosti řidičů²⁾ vozidel ozbrojených sil,
- k) vede evidenci vozidel ozbrojených sil a schvaluje technickou způsobilost vojenských vozidel,
- l) vede evidenci a statistiky potřebné k plnění svých úkolů,
- m) zajišťuje ochranu a doprovod určených osob, ochranu vyčleněných vojenských dopravních letadel pro přepravu ústavních činitelů a vojenských objektů určených pro odbavení přepravovaných ústavních činitelů a určených osob (dále jen "chráněné osoby").

(2) Úkoly Vojenské policie při použití sil a prostředků Armády České republiky za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu stanoví Ministerstvo obrany.

(3) Vojenská policie plní další úkoly, pokud tak stanoví zvláštní zákon^{2a)} nebo mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána.

§ 4 **Organizace Vojenské policie**

(1) Organizační strukturu Vojenské policie stanoví ministr obrany po projednání v příslušném výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu.

(2) V čele Vojenské policie stojí náčelník Vojenské policie, kterého jmenuje a odvolává ministr obrany po projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věcech obrany. Náčelník Vojenské policie je přímo podřízen ministru obrany.

Hlava druhá
Povinnosti, oprávnění a prostředky vojenského policisty

Oddíl první **Povinnosti vojenského policisty**

§ 5

(1) Při plnění úkolů Vojenské policie je vojenský policista povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a aby zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu plněného úkolu.

(2) Pokud to okolnosti plněného úkolu dovolují, je vojenský policista při plnění úkolů spojených se zásahem do práv nebo svobod osob, povinen poučit tyto osoby o jejich právech; v opačném případě je poučí dodatečně.

§ 6

Vojenský policista je povinen, pokud to dovoluje jeho zdravotní stav nebo není pod vlivem léků nebo jiných látek, které snižují jeho schopnost jednat, provést i v době mimo službu služební zákrok, popřípadě vyrozumět nejbližší útvar Vojenské policie nebo nejbližší útvar policejního sboru, je-li páchán trestný čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek.

§ 7

Vojenský policista není povinen provést služební zákrok, jestliže

- a) k jeho vykonání nebyl odborně vyškolen nebo vycvičen a jestliže povaha služebního zákroku takové odborné vyškolení nebo vycvičení vyžaduje,
- b) tomu brání důležitý zájem služby.

§ 8

(1) Vojenský policista není povinen provést služební zákrok při výkonu služby z důvodu důležitého zájmu služby, jestliže provádí nebo zajišťuje

- a) pátrací činnost při bezprostředním pronásledování pachatele trestné činnosti,
- b) služební zákrok pod jednotným velením,
- c) ochranu důležitého vojenského materiálu nebo vojenského objektu,
- d) úkoly, jejichž nedokončení by mělo vážnější důsledky než neprovedení nového zákroku nezbytného k odstranění bezprostředního ohrožení.

(2) Při plnění úkolů uvedených v odstavci 1 je vojenský policista povinen provést služební zákrok nebo jiné opatření nezbytné k odstranění bezprostředního ohrožení, dovolují-li to okolnosti případu, jestliže je ohrožen vyšší zájem než zájem chráněný úkolem, který plní.

(3) Vojenský policista je povinen, dovolují-li to okolnosti případu, zabezpečit vyrozumění příslušného útvaru Vojenské policie nebo nejbližšího útvaru Policie České republiky.

§ 9

(1) Vojenský policista je povinen při plnění úkolů prokázat svou příslušnost k Vojenské policii, pokud to povaha a okolnosti plněného úkolu dovolují.

(2) Příslušnost k Vojenské policii prokazuje vojenský policista vojenským stejnokrojem se zevním označením VOJENSKÁ POLICIE (VP) s identifikačním číslem nebo průkazem vojenského policisty s evidenčním číslem (dále jen "služební průkaz") nebo ústním prohlášením "Vojenská policie". Dopravní prostředky používané Vojenskou policií mají označení VOJENSKÁ POLICIE nebo VOJENSKÁ DOPRAVNÍ POLICIE.

(3) Ústním prohlášením "Vojenská policie" prokazuje vojenský policista svou příslušnost k Vojenské policii pouze ve výjimečných případech, kdy okolnosti plněného úkolu neumožňují tuto příslušnost prokázat vojenským stejnokrojem nebo služebním průkazem. Vojenským stejnokrojem nebo služebním průkazem se vojenský policista prokáže ihned, jakmile to okolnosti plněného úkolu dovolí.

§ 10

(1) Vojenský policista je povinen poskytnout každému na jeho žádost pomoc v rozsahu úkolů Vojenské policie.

(2) Vojenský policista je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámil při plnění úkolů Vojenské policie nebo v souvislosti s nimi, a které v zájmu zabezpečení úkolů Vojenské policie nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami.

(3) Povinnosti mlčenlivosti je oprávněn zprostit vojenského policistu ministr obrany.

Oddíl druhý
Oprávnění vojenského policisty

§ 11

Oprávnění požadovat vysvětlení

(1) Vojenský policista je oprávněn požadovat potřebná vysvětlení od vojáka, který může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo přestupku a jejich pachatele, jakož i pro vypátrání hledaných nebo pohřešovaných osob a věcí, a v případě potřeby ho vyzvat, aby se ihned nebo ve stanovenou dobu dostavil na určené místo k sepsání protokolu o podání vysvětlení.

(2) Každý voják je povinen požadavku nebo výzvě podle 1 vyhovět.

(3) Vysvětlení může odepřít pouze voják, který by tím sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželovi nebo druhu, jakož i jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pociťoval jako újmu vlastní, způsobil nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek.

(4) Vysvětlení se nesmí požadovat od vojáka, který by tím porušil státem uloženou

nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má.

(5) Vojský policista je povinen předem vojáka poučit o možnosti odepřít vysvětlení podle odstavců 3 a 4.

(6) Nevyhoví-li voják bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě podle odstavce 1, může být předveden k sepsání protokolu o podání vysvětlení.

(7) O předvedení vojáka sepíše vojský policista úřední záznam.

(8) Ustanovení odstavců 1, 2, 3, 4, 5 a 7 se obdobně vztahují i na osoby uvedené v § 2 písm. b). Odmítnou-li tyto osoby podat potřebné vysvětlení, je vojský policista oprávněn je předvést na nejbližší útvar policejního sboru. Nevyužije-li vojský policista tohoto oprávnění, je povinen osoby uvedené v § 2 písm. b) ihned propustit.

§ 12

Oprávnění požadovat prokázání totožnosti

(1) Prokázání totožnosti znamená prokázání jména, příjmení, data narození a trvalého, popř. přechodného pobytu a u vojáka též prokázání příslušnosti k vojenskému útvaru.

(2) Vojský policista je oprávněn vyzvat

a) každého vojáka,

b) osoby uvedené v § 2 písm. b), aby prokázali svoji totožnost; ti jsou povinni výzvě vyhovět.

(3) Odmítne-li voják prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po předchozím poskytnutí potřebné součinnosti k prokázání své totožnosti, je vojský policista oprávněn vojáka předvést k vykonání služebních úkonů ke zjištění jeho totožnosti. Po zjištění totožnosti vojský policista vojáka propustí, nebrání-li tomu zákonné důvody.

(4) Nemůže-li vojský policista totožnost vojáka předvedeného podle odstavce 3 zjistit na základě sdělených údajů ani v evidencích obyvatel, je oprávněn vyzvat vojáka, aby strpěl provedení nezbytných služebních úkonů, jako je snímání daktyloskopických otisků, pořizování obrazových záznamů, zevní měření těla a zjišťování zvláštních tělesných znamení. Měření těla a zjišťování zvláštních tělesných znamení provádí osoba stejného pohlaví nebo lékař.

(5) Nejistí-li vojský policista totožnost vojáka do 24 hodin od předvedení, je povinen ho propustit.

(6) Odmítnou-li nebo nemohou-li osoby uvedené v § 2 písm. b) prokázat svoji totožnost, je vojský policista oprávněn je předvést na nejbližší útvar policejního sboru.

(7) O předvedení sepíše vojský policista úřední záznam.

§ 13
Zajištění

(1) Vojenský policista je oprávněn zajistit vojáka, který

- a) svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život nebo zdraví nebo život nebo zdraví jiných osob anebo majetek a po výzvě od takového jednání neupustí,
- b) se pokusil při předvedení podle § 11 odst. 6 nebo § 12 odst. 3, o útěk,
- c) byl přistižen při páchání trestného činu nebo přestupku anebo je z takového jednání důvodně podezřelý, jsou-li tu konkrétní skutečnosti, které odůvodňují obavu, že bude v protiprávním jednání pokračovat nebo mařit řádné objasnění věci,
- d) se neoprávněně zdržuje mimo útvar nebo místo služebního přidělení.

(2) Pominou-li důvody zajištění, je vojenský policista povinen zajištěného vojáka ihned propustit.

(3) Voják může být zajištěn jen po dobu nezbytně nutnou, nejdéle však 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody.

(4) O zajištění vojáka je vojenský policista povinen neprodleně vyrozumět jeho velitele.

(5) O zajištění vojáka sepíše vojenský policista úřední záznam.

§ 14
Umísťování zajištěných vojáků do cel předběžného zajištění

(1) Vojenský policista je oprávněn vojáka zajištěného podle § 13 umístit do cely předběžného zajištění, zřízené pro tento účel ve věznici vojenského útvaru (dále jen "cela").

(2) Před umístěním do cely odebere vojenský policista vojákovi věci, kterými by mohl ohrozit své zdraví nebo život anebo zdraví nebo život jiné osoby. Pro odebrání zdravotních pomůcek, jejichž odnětí způsobuje psychickou nebo fyzickou újmu, musí být zvláštní důvod. Vojenský policista sepíše seznam odebraných věcí, který podepíše spolu s vojákem umístěným do cely. Při propuštění vojáka z cely mu odebrané věci vrátí proti podpisu.

(3) Do cel se vždy umísťují odděleně

- a) muži a ženy,
- b) zajištění, u nichž lze předpokládat, že proti nim bude vedeno společné trestní řízení nebo jejich trestní věci spolu souvisejí,
- c) ti, kteří se chovají agresivně.

(4) Vojáka, který je zjevně pod vlivem alkoholických nápojů, léků nebo jiných

návykových látek, lze umístit do cely jen tehdy, pokud lékař po provedeném vyšetření neshledá důvody pro jeho umístění do zdravotnického zařízení nebo pokud po provedeném ošetření již nebude důvod pro jeho přijetí do zdravotnického zařízení.

(5) Zjistí-li vojenský policista, že voják, který má být umístěn v cele, je zraněn nebo upozorní-li voják na svou závažnější chorobu anebo je důvodné podezření, že tento voják takovou chorobou trpí, zajistí jeho lékařské ošetření a vyžádá vyjádření lékaře, zda voják může být umístěn v cele.

(6) Cela musí být hygienicky nezávadná a musí odpovídat účelu podle odstavce 1. V cele nesmějí být předměty, které by mohly být zneužity k ohrožení života a zdraví umístěného vojáka nebo vojenského policisty.

(7) Nemá-li voják dostatečný oděv nebo má-li oděv hygienicky závadný, zapůjčí mu oděv vojenský útvar, u kterého je cela zřízena.

§ 15

Oprávnění k použití jiných prostředků proti vojákům chovajícím se násilně

(1) Vojákovi, který se chová násilně nebo ničí majetek nebo se pokouší o útěk, po marné výzvě, aby od takového jednání upustil, může být omezena možnost volného pohybu připoutáním pouty k pevně zabudovanému předmětu, a to způsobem, který nebude snižovat jeho lidskou důstojnost.

(2) Omezení volného pohybu může trvat pouze po dobu, než voják od násilného chování upustí nebo než bude umístěn v cele, nejdéle však 2 hodiny; přitom musí být vojákovi umožněna poloha vsedě.

§ 16

Oprávnění odebrat zbraň

(1) Vojenský policista je oprávněn se přesvědčit, zda předváděná nebo zajištěná osoba nemá u sebe zbraň³⁾, již by mohla ohrozit svůj život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby, a odebrat ji.

(2) Odebranou zbraň podle odstavce 1 je vojenský policista povinen při propuštění předvedené nebo zajištěné osoby vrátit proti podpisu. Brání-li zákonné důvody odebranou zbraň vrátit, vystaví vojenský policista potvrzení o odebrání zbraně.

§ 17

Oprávnění k zastavování a prohlídce dopravních prostředků

(1) Vojenský policista je oprávněn zastavit a prohlížet vozidla řízená vojáky a vozidla ozbrojených sil.

(2) Vojenský policista je oprávněn zastavit a prohlížet všechny dopravní prostředky ve vojenských objektech a všechny dopravní prostředky při vjíždění do vojenských objektů nebo vyjíždění z nich.

(3) Prohlídkou dopravních prostředků nesmí být sledován jiný zájem, než který je

uveden v § 3 písm. a), b), c), d), e), f), g), h), m).

§ 18

Oprávnění při provozu vozidel ozbrojených sil

(1) Vojenská policie objasňuje dopravní nehody vozidel ozbrojených sil ve vojenských objektech, u kterých není nutno konat vyšetřování.

(2) Při zastavování vozidel na pozemních komunikacích v souvislosti s řízením provozu vozidel ozbrojených sil má vojenský policista stejná práva jako příslušníci Policie České republiky.^{3a)}

§ 19

Oprávnění zakázat vstup na určená místa

Jestliže to vyžaduje účinné zabezpečení plnění úkolů podle tohoto zákona, je vojenský policista oprávněn přikázat každému, aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na určená místa nebo se na nich nezdržoval.

§ 19a

Oprávnění při zajišťování bezpečnosti chráněných osob

(1) Při zajišťování bezpečnosti chráněných osob, kterým je podle zvláštních právních předpisů a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, poskytována osobní ochrana, je vojenský policista, který plní úkoly při ochraně uvedených osob, oprávněn provést prohlídku osob, zavazadel, věcí a dopravních prostředků nacházejících se v prostoru, ze kterého by bylo možno ohrozit bezpečnost chráněné osoby.

(2) Prohlídku osob je vojenský policista oprávněn provést pouze tehdy, jestliže tyto osoby na jeho výzvu uvedený prostor ihned neopustí nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení. Prohlídku osoby provádí osoba stejného pohlaví.

(3) K prohlídce objektů musí mít policista svolení vlastníka nebo uživatele. Bez uvedeného svolení je vojenský policista oprávněn vykonat prohlídku jen tehdy, je-li důvodné podezření, že z objektu by měl být proveden útok na bezpečnost chráněné osoby.

(4) Prohlídka objektu, zavazadel, věcí a dopravních prostředků nesmí sledovat jiný zájem než zajištění bezpečnosti chráněné osoby.

Oprávnění při objasňování přestupků spáchaných vojáky

§ 20

(1) Vojenský policista je při objasňování jednání vojáků, které má znaky přestupku podle zvláštního právního předpisu,^{3b)} oprávněn vyžadovat

a) orientační dechovou zkoušku,

b) lékařské vyšetření včetně odběru krve a moče ke zjištění alkoholu nebo jiné návykové látky,

c) odborná vyjádření,3c)

d) výpis z evidence Rejstříku trestů v případech, ve kterých by předchozí trestní postih mohl vést k posouzení skutku jako trestného činu.

(2) Vojenský policista je dále oprávněn provádět ohledání místa, kde došlo k jednání, které má znaky přestupku, ohledání věci mající vztah k jednání, které má znaky přestupku, a v souvislosti s tím zjišťovat a zajišťovat stopy.

(3) Úkonu uvedenému v odstavci 1 písm. b) je voják povinen se podrobit, jen není-li to spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

§ 21

(1) Vojenský policista je oprávněn po předchozí marné výzvě k vydání věci, tuto věc vojákovi odejmout, lze-li mít důvodně za to, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí nebo může být zabráná4).

(2) Nelze odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(3) O odnětí věci sepíše vojenský policista úřední záznam a vojákovi vystaví potvrzení o odnětí věci.

(4) Není-li v řízení o přestupku vysloveno propadnutí nebo zabrání věci, je vojenský policista povinen věc neprodleně vrátit, pokud ji nepostoupil veliteli.

§ 21a

Oprávnění k používání nástrahových prostředků a zabezpečovací techniky

Vojenská policie při plnění úkolů podle § 3 písm. f) je oprávněna používat nástrahové prostředky a zabezpečovací techniku.

Oddíl třetí

Použití donucovacích prostředků a zbraně

§ 22

Donucovací prostředky

(1) Donucovací prostředky jsou:

a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany,

b) slzotvorné prostředky,

c) obušek,

d) pouta,

e) služební pes,

- f) technické prostředky k zabránění odjetí vozidla,
- g) zastavovací pás a jiné prostředky k násilnému zastavení vozidla,
- h) zásahová výbuška,
- i) úder střelnou zbraní,
- j) hrozba namířenou střelnou zbraní,
- k) varovný výstřel do vzduchu.

(2) Před použitím donucovacích prostředků je vojenský policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání s výstrahou, že bude použito některého z donucovacích prostředků. Od výzvy a výstrahy může upustit jen v případě, je-li sám napaden nebo je-li zjevně a bezprostředně ohrožen život nebo zdraví jiné osoby a věc nesnese odkladu.

(3) Použitím donucovacího prostředku má být dosaženo účelu sledovaného služebním základem; přitom se použije pouze takového donucovacího prostředku, který je nezbytně nutný k překonání odporu osoby, která se dopouští protiprávního jednání. O tom, který z donucovacích prostředků použije, rozhoduje vojenský policista podle konkrétní situace tak, aby osobě, proti které zakročuje, nezpůsobil zřejmě nepřiměřenou újmu.

(4) Vojenský policista může použít donucovacích prostředků uvedených v odstavci 1 vůči všem osobám, je-li sám těmito osobami napaden nebo je-li jimi ohrožen život nebo zdraví jiné osoby.

§ 23

Použití hmatů, chvatů, úderů a kopů sebeobrany, slzotvorných prostředků a obušku

(1) Hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany, slzotvorné prostředky a obušek je vojenský policista oprávněn použít, aby

- a) zajistil bezpečnost vlastní nebo jiné osoby před protiprávním útokem, není-li po marné výzvě od útoku upuštěno, útok bezprostředně hrozí, trvá nebo podle všech známek bude pokračovat,
- b) zabránil výtržnosti, rvačce, fyzickému napadání osob nebo úmyslnému poškozování majetku,
- c) předvedl nebo zadržel osobu nebo zajistil vojáka, který klade aktivní odpor,
- d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osob do chráněných a střežených objektů nebo na místa, kam je vstup zakázán.

(2) Hmaty a chvaty sebeobrany je vojenský policista oprávněn použít, aby předvedl nebo zadržel osobu nebo zajistil vojáka, který klade pasivní odpor.

§ 24

Použití pout

Pouta je vojenský policista oprávněn použít:

- a) ke spoutání zajištěného, zadrženého, zatčeného vojáka nebo vojáka, který má být dodán do výkonu trestu odnětí svobody nebo do vazby a klade aktivní odpor nebo napadá jiné osoby nebo vojenského policistu anebo poškozuje majetek, po marné výzvě, aby od takového jednání upustil, nebo je-li nebezpečí, že se pokusí o útěk,
- b) ke vzájemnému připoutání dvou či více předváděných, zajištěných nebo zadržených vojáků, za podmínek uvedených pod písmenem a).

§ 25

Použití služebního psa

(1) Služebního psa je vojenský policista oprávněn použít,

- a) aby zajistil bezpečnost vlastní nebo jiné osoby, není-li po marné výzvě upuštěno od útoku, útok bezprostředně hrozí, trvá nebo podle všech známek bude pokračovat,
- b) aby zabránil výtržnosti, rvačce, fyzickému napadání osob nebo úmyslnému poškozování majetku,
- c) aby zabránil násilnému vstupu nepovolaných osob do chráněných nebo střežených objektů nebo na místa, kam je vstup zakázán,
- d) k pronásledování vojáka nebo jiné osoby, která má být zajištěna, zadržena, zatčena nebo dodána do výkonu trestu odnětí svobody nebo do vazby,
- e) aby donutil ukrývajícího se vojáka nebo jinou osobu, která má být zajištěna, zadržena, zatčena nebo dodána do výkonu trestu odnětí svobody nebo do vazby, k opuštění úkrytu.

(2) Vojenský policista používá služebního psa s náhubkem. Jestliže to povaha a intenzita útoku, popřípadě překonání odporu vyžaduje, použije služebního psa bez náhubku.

§ 26

Použití technických prostředků k zabránění odjetí vozidla

Technické prostředky k zabránění odjetí vozidla je vojenský policista oprávněn použít v případě, kdy se řidič vozidla odmítá i po opakované výzvě podrobit služebním úkonům prováděným vojenským policistou a z jeho jednání je zřejmé, že s vozidlem chce z místa odjet.

§ 27

Použití zastavovacího pásu a jiných prostředků k násilnému zastavení vozidla

(1) Zastavovací pás je vojenský policista oprávněn použít k násilnému zastavení vozidla, jehož řidič na opakovanou výzvu nebo znamení dané podle zvláštních předpisů^{3a)} nezastaví, jestliže je

- a) bezohlednou jízdou ohrožen život, zdraví nebo majetek,
- b) důvodné podezření, že se ve vozidle přepravují pachatelé některého zvlášť závažného zločinu nebo věci pocházející z této trestné činnosti anebo zbraně, střelivo nebo výbušniny pocházející z trestné činnosti.

(2) Za podmínek uvedených v odstavci 1 může vojenský policista k zastavení takového vozidla použít i jiné prostředky, zejména vozidlo ozbrojených sil, povoz, stavební mechanismy apod.

§ 28

Použití zásahové výbušky

Zásahovou výbušku je vojenský policista oprávněn použít v uzavřeném prostoru proti nebezpečnému pachateli, který se na výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit úkryt.

§ 29

Použití úderu střelnou zbraní

Úderu střelnou zbraní je vojenský policista oprávněn použít v sebeobraně, zpravidla v zápase s útočníkem, nelze-li jeho odpor překonat jiným způsobem.

§ 30

Použití hrozby namířenou střelnou zbraní

Hrozby namířenou střelnou zbraní je vojenský policista oprávněn použít, aby

- a) zajistil bezpečnost vlastní nebo jiné osoby,
- b) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osob do chráněných nebo střežených objektů nebo na místa, kam je vstup zakázán,
- c) překonal odpor směřující ke zmaření jeho služebního zákroku.

§ 31

Použití varovného výstřelu do vzduchu

Varovný výstřel do vzduchu je vojenský policista oprávněn použít jen v případech, ve kterých je oprávněn použít zbraně.

§ 32

Použití zbraně

Použití zbraně vojenským policistou se řídí zvláštním zákonem⁶).

§ 33

Povinnosti vojenského policisty po použití donucovacích prostředků a zbraně

(1) Jestliže vojenský policista zjistí, že při použití donucovacích prostředků došlo ke

zranění osoby, je povinen, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření.

(2) Po každém použití zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, je vojenský policista povinen ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Dále je povinen učinit všechny neodkladné úkony, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití zbraně.

(3) Každý služební zákrok, při kterém bylo použito donucovacích prostředků nebo zbraně, je vojenský policista povinen bezodkladně hlásit svému nadřízenému.

(4) O použití donucovacích prostředků nebo zbraně je vojenský policista povinen podat svému nadřízenému písemné hlášení s uvedením důvodu, průběhu a výsledku jejich použití.

(5) Vzniknou-li pochybnosti o oprávněnosti nebo přiměřenosti použití donucovacích prostředků nebo zbraně anebo jestliže při jejich použití byla způsobena smrt, újma na zdraví nebo škoda na majetku, je nadřízený povinen zjistit, zda jich bylo použito v souladu s tímto zákonem.

(6) Použije-li vojenský policista donucovacích prostředků nebo zbraně mimo místo svého služebního působení, ohlásí jejich použití nejbližšímu velitelství Vojenské policie. Na další postup se vztahují odstavce 4 a 5.

§ 34

Při služebních zákrocích Vojenské policie pod jednotným velením rozhoduje o použití donucovacích prostředků a zbraně velitel zakročující jednotky. Rozhodnutí velitele zakročující jednotky o použití donucovacích prostředků a zbraně se musí uchovat na zvukovém nebo písemném záznamu. Po použití donucovacích prostředků nebo zbraně velitel zakročující jednotky postupuje podle § 33.

§ 35

Zvláštní omezení

Při služebním zákroku proti těhotné ženě, osobě vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou a osobě zjevně mladší 15 let nesmí vojenský policista použít úderů a kopů sebeobrany, slzotvorných prostředků, obušku, pout, služebního psa, úderu střelnou zbraní a zbraně vyjma případů, jestliže útok těchto osob ohrožuje život nebo zdraví vojenského policisty nebo život a zdraví jiných osob anebo hrozí větší škoda na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak.

HLAVA TŘETÍ PRÁCE S INFORMACEMI

§ 35a

Obecná ustanovení o zpracování informací a osobních údajů Vojenskou policií

(1) Vojenská policie zpracovává v souladu s tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem informace včetně osobních údajů v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů.

(2) Zpracovávané informace musí Vojenská policie zabezpečit před neoprávněným přístupem, změnou, zničením, ztrátou, odcizením, zneužitím nebo jiným neoprávněným zpracováním. Vojenská policie dále učiní nezbytná opatření pro zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozovaného informačního systému. Tímto nejsou dotčeny povinnosti podle zvláštního právního předpisu⁸).

§ 35b
Pořizování záznamů

(1) Vojenský policista je oprávněn, je-li to potřebné pro plnění úkolů Vojenské policie, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě také zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu služebního úkonu nebo služebního zákroku.

(2) Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, je Vojenská policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit.

§ 35c

(1) Vojenská policie může v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu žádat od správce evidence nebo zpracovatele poskytnutí informací z evidence provozované na základě zvláštního právního předpisu. Správce evidence nebo zpracovatel poskytne informace bezplatně, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Správce evidence nebo zpracovatel je povinen žádosti bez zbytečného odkladu vyhovět, nestanoví-li zvláštní právní předpis pro poskytnutí informací Vojenské policii jiný režim⁹).

(2) Vojenská policie může v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu žádat od správce evidence nebo zpracovatele poskytnutí informací z agendového informačního systému evidence občanských průkazů¹⁰), agendového informačního systému evidence cestovních dokladů¹¹), agendového informačního systému evidence diplomatických a služebních pasů¹¹), agendového informačního systému evidence obyvatel¹²), evidence údajů o mýtném¹³), katastru nemovitostí¹⁴), základního registru obyvatel¹⁵), základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci¹⁵), základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí¹⁵), základního registru agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností¹⁵), informačního systému územní identifikace¹⁵), registru silničních vozidel¹⁶), centrálního registru silničních vozidel¹⁶), registru historických a sportovních vozidel¹⁶), registru řidičů¹⁷) a centrálního registru řidičů¹⁷) a informačního systému cizinců¹⁸) způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup; v případě agendového informačního systému evidence občanských průkazů a agendového informačního systému evidence cestovních dokladů lze informace poskytnout pouze způsobem umožňujícím nepřetržitý přístup.

(3) Vojenská policie je oprávněna žádat o poskytnutí informací podle odstavců 1 a 2 pouze způsobem, který jí umožní uchovávat identifikační údaje o útvaru Vojenské policie nebo o vojenském policistovi, který o poskytnutí informací žádal, a o účelu, k němuž bylo o poskytnutí informací žádáno, nejméně po dobu 5 let. O skutečnostech podle věty první jsou správce evidence nebo zpracovatel povinni zachovávat mlčenlivost.

(4) Opatření k evidenční ochraně osobních údajů chráněné osoby provádí na základě

žádosti Vojenské policie Ministerstvo vnitra.

§ 35d

(1) Vojenská policie může zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, již se tyto údaje týkají (dále jen „subjekt údajů“), pokud je to nezbytné pro plnění jejích úkolů.

(2) Shromažďovat údaje o rasovém původu, náboženském nebo politickém přesvědčení, o příslušnosti k zákonem nezakázanému sdružení nebo sexuálnímu chování lze pouze tehdy, je-li to nezbytné pro účely šetření konkrétního trestného činu nebo přestupku.

§ 35e

Zpracovávání osobních údajů při předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů

(1) Při předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů je Vojenská policie při zpracovávání osobních údajů povinna

a) stanovit účel, k němuž mají být osobní údaje zpracovány, a osobní údaje zpracovávat pouze k tomuto účelu a v rozsahu nezbytném k jeho naplnění,

b) uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování,

c) zpracovávat osobní údaje podle tohoto ustanovení odděleně od osobních údajů zpracovávaných při plnění jiných úkolů Vojenské policie,

d) neprodleně ohlásit Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „úřad“) zřízení každé evidence obsahující osobní údaje; součástí tohoto ohlášení je název útvaru odpovědného za zpracovávání osobních údajů, účel evidence, kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají, a popis opatření k zajištění požadované ochrany osobních údajů.

(2) Vojenská policie může při předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů

a) zpracovávat nepřesné nebo neověřené osobní údaje; pokud je to možné, osobní údaje takto označí,

b) shromažďovat osobní údaje otevřeně i utajeným způsobem nebo pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti,

c) zpracovávat osobní údaje i k jinému účelu, než ke kterému byly shromážděny,

d) sdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům.

(3) Vojenská policie zpracovává osobní údaje podle odstavce 1 i bez souhlasu subjektu údajů; přitom je povinna dbát práva na ochranu jeho soukromého a osobního života. Není-li tím ohroženo předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů, je Vojenská policie povinna subjektu údajů sdělit, že zpracovává jeho osobní údaje, nebo provést likvidaci jeho osobních údajů.

(4) Podle ustanovení této hlavy zpracovává Vojenská policie osobní údaje také při předcházení a odhalování činů, jejichž znaky jsou uvedeny v trestním zákoně a jejichž pachatelé nejsou trestně odpovědní pro nedostatek věku nebo pro nepřičetnost, a při zjišťování těchto pachatelů.

§ 35f

Zpracovávání osobních údajů při pátrání po vojácích

(1) Vyhlásí-li Policie České republiky pátrání po vojákově, je Vojenská policie oprávněna v potřebném rozsahu sdružovat osobní údaje získané k rozdílným účelům a zpracovávat citlivé údaje tohoto vojáka, je-li to nezbytné k jeho nalezení.

(2) Vojenská policie provede likvidaci osobních údajů vojáka uvedeného v odstavci 1 bez zbytečného odkladu po jeho nalezení. Likvidace osobních údajů nemusí být provedena,

- a) byl-li voják pohřešován nebo hledán opakovaně,
- b) lze-li důvodně předpokládat, že bude opět pohřešován nebo hledán, nebo
- c) jsou-li jeho osobní údaje zpracovávány při předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů.

§ 35g

Zveřejňování osobních údajů

Vojenská policie je oprávněna zveřejňovat osobní údaje v rozsahu nezbytném k předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů nebo při pátrání po vojácích.

§ 35h

Prověřování potřebnosti dalšího zpracovávání osobních údajů

(1) Vojenská policie nejméně jednou za 3 roky prověřuje, jsou-li zpracovávány osobní údaje i nadále potřebné při předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů nebo při pátrání po vojácích. Zjistí-li při prověřování nebo v průběhu zpracovávání osobních údajů, že již nejsou potřebné, provede bez zbytečného odkladu jejich likvidaci.

(2) Vojenská policie osobní údaje nezlikviduje, jsou-li dále využívány při plnění úkolu podle tohoto zákona nebo se jedná o osobní údaje, které jsou součástí spisového materiálu, bez ohledu na to, zda jsou zpracovávány v listinné nebo elektronické podobě.

(3) Vojenská policie osobní údaje nezlikviduje, lze-li důvodně předpokládat, že by likvidací byl poškozen oprávněný zájem subjektu údajů. V tomto případě se osobní údaje blokují a lze je využívat pouze k účelu, který zabránil jejich likvidaci.

§ 35i

Informování o osobních údajích a oprava nepravdivých nebo nepřesných osobních údajů

(1) Vojenská policie na písemnou žádost subjektu údajů sdělí do 60 dnů ode dne jejího doručení bezplatně osobní údaje vztahující se k subjektu údajů, které zpracovává, pokud tomu nebrání důvody uvedené v odstavci 4. U osobních údajů zpřístupněných nebo předaných podle § 35k odst. 1 také uvede, zda byly předány nebo zpřístupněny dalšímu příjemci a povahu takového příjemce.

(2) Vojenská policie na písemnou žádost subjektu údajů provede neprodleně po jejím doručení bezplatně

a) opravu, likvidaci nebo doplnění nepravdivých nebo nepřesných osobních údajů vztahujících se k subjektu údajů nebo subjektu údajů poskytne vysvětlení. Pokud by opravou, likvidací nebo doplněním osobních údajů bylo ohroženo předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů, může Vojenská policie místo těchto operací připojit k souboru opravné prohlášení,

b) označení údajů vztahujících se k subjektu údajů, jestliže subjekt údajů popírá jejich přesnost a nelze zjistit, zda jsou přesné nebo nikoli. Toto označení se odstraní pouze se souhlasem subjektu údajů nebo na základě rozhodnutí příslušného soudu anebo úřadu.

(3) Novou žádost v téže věci lze podat nejdříve po uplynutí 6 měsíců od podání žádosti předchozí.

(4) Vojenská policie žádosti podle odstavce 1 nebo 2 nevyhoví, popřípadě vyhoví pouze částečně, pokud by sdělením nebo likvidací došlo k ohrožení

a) předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů,

b) utajovaných informací, nebo

c) oprávněných zájmů třetí osoby.

(5) O vyřízení žádosti Vojenská policie žadatele písemně informuje. Informace o vyřízení žádosti obsahuje odůvodnění, s výjimkou případů, kdy se žadateli vyhovuje v plném rozsahu. Pokud by vyhověním žádosti nebo sdělením o nevyhověním žádosti došlo k ohrožení předcházení a odhalování trestné činnosti a dokumentování trestných činů, vyrozumí žadatele písemně o tom, že nezpracovává žádné osobní údaje vztahující se k jeho osobě. Informace o vyřízení žádosti musí obsahovat poučení o tom, že žadatel má právo obrátit se na úřad.

§ 35j

Předávání nebo zpřístupňování osobních údajů

(1) Vojenská policie předává nebo zpřístupňuje osobní údaje jiným orgánům nebo osobám,

- a) stanoví-li tak zvláštní právní předpis, mezinárodní smlouva nebo přímo použitelný předpis Evropské unie,
- b) je-li to ve prospěch osoby, k níž se osobní údaje vztahují, a tato osoba dala k předání souhlas nebo lze její souhlas na základě okolností důvodně předpokládat,
- c) je-li předání osobních údajů nezbytné k odstranění bezprostředního závažného ohrožení bezpečnosti osob nebo veřejného pořádku,
- d) je-li to potřebné pro plnění úkolů bezpečnostních sborů České republiky, nebo
- e) je-li to potřebné pro zajištění plnění úkolů ozbrojených sil České republiky.

(2) Vojenská policie předá osobní údaje podle odstavce 1 písm. b) na základě písemné žádosti, která musí obsahovat účel, pro který mají být osobní údaje předány.

(3) Nepravdivé nebo nepřesné osobní údaje nelze předávat; neověřené osobní údaje musí být při předávání označeny a musí být uvedena míra jejich spolehlivosti. Dojde-li k předání nepravdivých nebo nepřesných osobních údajů, je Vojenská policie povinna bez zbytečného odkladu informovat všechny příjemce údajů, kterým byly takové osobní údaje předány.

(4) Příjemce údajů je oprávněn zpracovávat osobní údaje k jinému účelu, než ke kterému byly předány, pouze za podmínky, že by mu i pro tento účel mohly být osobní údaje předány, a pouze s předchozím souhlasem Vojenské policie.

(5) Do zahraničí lze za podmínek stanovených v odstavci 1 písm. a) až c) předat osobní údaje mezinárodní organizaci Interpol, Evropskému policejnímu úřadu (Europol), zahraničnímu bezpečnostnímu sboru nebo příslušnému orgánu anebo instituci členského státu Evropské unie, a to i bez žádosti.

(6) Vojenská policie může při předání nebo zpřístupnění osobních údajů jinému státu nebo mezinárodní organizaci stanovit podmínky týkající se zpracování předaných nebo zpřístupněných osobních údajů vyplývající z tohoto nebo zvláštního zákona.

(7) Vojenská policie dále může

- a) vyslovit souhlas, aby byly prostřednictvím jiného státu nebo mezinárodní organizace předány osobní údaje, které Vojenská policie tomuto státu nebo mezinárodní organizaci předala nebo zpřístupnila, třetímu státu nebo mezinárodní organizaci; takový souhlas může být udělen i obecně,
- b) požadovat od jiného státu nebo mezinárodní organizace informace o zpracování předaných osobních údajů.

(8) K předání osobních údajů do zahraničí podle tohoto zákona se nevyžaduje povolení úřadu podle zvláštního právního předpisu.

(9) Vojenská policie informace nepředá, pokud by to ohrozilo plnění jejích úkolů.

§ 35k

Zpracování osobních údajů předávaných v rámci Evropské unie

(1) Vojenská policie v souladu s příslušným předpisem Evropské unie o policejní spolupráci zpracovává při plnění svých úkolů osobní údaje zpřístupněné nebo předávané

a) členským státem Evropské unie anebo státem přidruženým mezinárodní smlouvou k provádění schengenských předpisů (dále jen „přidružený stát“) nebo zpřístupněné nebo předávané do členského státu Evropské unie nebo přidruženého státu, nebo

b) orgánem zřízeným na základě Smlouvy o Evropské unii anebo Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „evropský orgán“) nebo informačním systémem zřízeným na základě Smlouvy o Evropské unii anebo Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „evropský informační systém“) nebo zpřístupněné nebo předávané evropskému orgánu anebo evropskému informačnímu systému, v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem.

(2) Vojenská policie při zpracování osobních údajů zpřístupněných nebo předaných podle odstavce 1 dodržuje podmínky stanovené předávajícím orgánem na základě příslušného předpisu Evropské unie o policejní spolupráci.

(3) Je-li k dodržení podmínky stanovené příslušným předpisem Evropské unie o policejní spolupráci třeba souhlas nebo vyjádření členského státu Evropské unie, přidruženého státu nebo evropského orgánu, Vojenská policie stanoví tomuto členskému státu Evropské unie, přidruženému státu nebo evropskému orgánu přiměřenou lhůtu, ve které má zaslat souhlas nebo vyjádření, a upozorní jej, že pokud ve stanovené lhůtě své vyjádření nezašle, má se za to, že s dalším předpokládaným postupem souhlasí.

Hlava čtvrtá
Společná a závěrečná ustanovení

§ 36

Náhrada škody

(1) Stát uhradí jinému členskému státu Evropské unie, přidruženému státu nebo evropskému orgánu škodu v případě, že takový stát nebo orgán poskytl náhradu škody způsobené tím, že Vojenská policie předala nepřesné osobní údaje nebo předala osobní údaje v rozporu se zákonem, přičemž se zohlední možná chyba příjemce osobních údajů při jejich použití. Jinému než členskému státu Evropské unie nebo přidruženému státu se uhradí škoda podle věty první, jen je-li zaručena vzájemnost.

(2) Nejde-li o případ podle odstavce 1, náhrada škody vzniklé činností Vojenské policie se řídí zvláštním zákonem⁷⁾.

§ 36a

Způsob zevního označení Vojenské policie, vzory služebních průkazů, barevné provedení a označení dopravních prostředků Vojenské policie upraví Ministerstvo obrany vyhláškou.

Vztahy Vojenské policie k právníkům a fyzickým osobám, Policii České republiky a obecní policii

§ 37

(1) Vojenská policie při plnění úkolů stanovených tímto zákonem spolupracuje s právníky a fyzickými osobami a může požadovat od právníků a fyzických osob podklady a informace. Právníkové osoby, vojáci a ostatní fyzické osoby jsou povinny požadované podklady a informace poskytnout, pokud jim v tom nebrání důvody stanovené jinými obecně závaznými právními předpisy.

(2) Vojenský policista je oprávněn v případě nebezpečí ohrožení života a zdraví nebo majetku požádat každého o pomoc. Kdo byl o tuto pomoc požádán, je povinen ji poskytnout. Nemusí tak učinit, jestliže by tím vystavil vážnému ohrožení sebe nebo osoby uvedené v § 11 odstavci 3 anebo, brání-li tomu jiné důležité okolnosti.

(3) Každý, koho Vojenská policie požádá o poskytnutí pomoci, je povinen, pokud se jedná o utajované informace a byl-li řádně poučen, zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dozvěděl. O zproštění povinnosti mlčenlivosti platí obdobně ustanovení § 10 odst. 3.

§ 38

Vojenská policie při plnění svých úkolů spolupracuje Policií České republiky a obecní policií, přičemž nezasahuje do jejich působnosti. Obsah spolupráce, součinnost a vzájemné vztahy upraví smlouva.

§ 39

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 1992.

1) § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

1a) § 58 a násl. zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

2) Vyhláška č. 277/1999 Sb., kterou se stanoví rozsah přípravy řidičů vozidel ozbrojených sil, kvalifikační předpoklady vojenského zkušebního komisaře řidičů a vzory vojenského řidičského průkazu a průkazu vojenského zkušebního komisaře řidičů.

2a) Například zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.

3) § 89 odstavec 5 trestního zákona.

3a) Vyhláška č. 99/1989 Sb., o pravidlech provozu na pozemních komunikacích (pravidla silničního provozu), ve znění pozdějších předpisů.

3b) § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

3c) Například zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

4) Zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Zákon SNR č. 372/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

6) § 34 zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění zákona č. 228/1991 Sb.

7) Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších

předpisů.

8) Například zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9) Například zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

10) Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.

11) Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů.

12) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

13) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

14) Zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů.

15) Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 100/2010 Sb. a zákona č. 424/2010 Sb.

16) Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

17) Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

18) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

II/23

Zákon č. 119/1990 Sb o soudní rehabilitaci

§ 1-36 119/1990 Sb. zákona o soudní rehabilitaci

§ 1 ODDÍL PRVNÍ Účel zákona

§ 2-3 ODDÍL DRUHÝ Zrušení rozhodnutí ze zákona

§ 4-6 ODDÍL TŘETÍ Zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení

§ 7-19 ODDÍL ČTVRTÝ Řízení před soudem

§ 20-22b ODDÍL PÁTÝ Zrušení některých dalších rozhodnutí

§ 23-28 ODDÍL ŠESTÝ Odškodnění

§ 29 ODDÍL SEDMÝ Promlčení trestního stíhání

§ 30-36 ODDÍL OSMÝ Ustanovení přechodná a závěrečná

119/1990 Sb.

ZÁKON

ze dne 23. dubna 1990

o soudní rehabilitaci

Změna: 47/1991 Sb.

Změna: 633/1992 Sb.

Změna: 198/1993 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

ODDÍL PRVNÍ **Účel zákona**

§ 1

(1) Účelem zákona je zrušit odsuzující soudní rozhodnutí za činy, které v rozporu s principy demokratické společnosti respektující občanská politická práva a svobody zaručené ústavou a vyjádřené v mezinárodních dokumentech a mezinárodních právních normách zákon označoval za trestné, umožnit rychlé přezkoumání případů osob takto protiprávně odsouzených v důsledku porušování zákonnosti na úseku trestního řízení, odstranit nepřiměřené tvrdosti v používání represe, zabezpečit neprávem odsouzeným osobám společenskou rehabilitaci a přiměřené hmotné odškodnění a umožnit ze zjištěných nezákonností vyvodit důsledky proti osobám, které platné zákony vědomě nebo hrubě porušovaly.

(2) Činy, které směřovaly k uplatnění práv a svobod občanů zaručených ústavou a vyhlášených ve Všeobecné deklaraci lidských práv a v navazujících mezinárodních paktech o občanských a politických právech, byly československými trestními zákony prohlášeny za trestné v rozporu s mezinárodním právem a mezinárodnímu právu odporovalo také jejich trestní stíhání a trestání.

ODDÍL DRUHÝ **Zrušení rozhodnutí ze zákona**

§ 2

(1) Pravomocná odsuzující soudní rozhodnutí vyhlášená v době od 25. února 1948 do 1. ledna 1990, týkající se skutků spáchaných po 5. květnu 1945,

a) podle zákona č. 50/1923 Sb., ve znění zákonů jej měnících a doplňujících, pro zločiny, přečiny nebo přestupky úkladů podle § 1, přípravy úkladů podle § 2, prorady podle § 4, zrady státního tajemství podle § 5, vojenské zrady podle § 6, spolčení k útokům na ústavní činitele podle § 9, násilí proti ústavním činitelům neb osobování si jejich moci podle § 10, urážky prezidenta republiky podle § 11, nepřekažení nebo neoznámení trestních podniků podle § 12 odst. 1 ve vztahu k činům podle § 1, 2, 6 a 9, rušení obecného míru podle § 14 odst. 1, 5, 6 a § 14a, výzvy k neplnění zákonných povinností nebo k trestním činům podle § 15 odst. 1 a podle § 15 odst. 3 ve vztahu k zločinům podle § 1 a 2, sdružování státu nepřátelské podle § 17, šíření nepravdivých zpráv podle § 18, hrubé neslušnosti podle § 20, nedovoleného zpravodajství podle § 23, ohrožování obrany republiky podle § 24 nebo schvalování trestních činů podle § 16 ve vztahu k uvedeným zločinům nebo k přečinům;

b) podle zákona č. 231/1948 Sb., pro zločiny, přečiny nebo přestupky velezrady podle § 1 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. b), c), d), e), sdružování proti státu podle § 2 odst. 1 a 3, pobuřování proti republice podle § 3 odst. 1 a 2, hanobení republiky podle § 4, vyzvědačství podle § 5, vyzvědačství proti spojenci podle § 6, nedbalého uchovávání státního tajemství podle § 7, ohrožení obrany republiky podle § 8 a 9, nedovoleného zpravodajství podle § 12, spolčení k útokům na ústavní činitele podle § 17, osobování si pravomoci ústavních činitelů

podle § 19, vzbouření podle § 20 a 21, ublížení na cti prezidentu republiky podle § 23, hanobení některých ústavních činitelů podle § 24, popuzování podle § 26, zneužití úřadu duchovního nebo jiné podobné funkce podle § 28, nedovoleného ozbrojování podle § 31, šíření poplašné zprávy podle § 32, sabotáže podle § 36 a 37, ohrožování jednotného hospodářského plánu z nedbalosti podle § 38, prorady podle § 39, neoprávněného opuštění území republiky a neuposlechnutí výzvy k návratu podle § 40, poškozování zájmu republiky v cizině podle § 41, hanobení spojeneckého státu podle § 42 nebo podněcování k trestnému činu a k neplnění zákonných povinností podle § 33, schvalování trestného činu podle § 34, nepřekažení nebo neoznámení trestného činu podle § 35, spáchané ve vztahu k uvedeným zločinům nebo přečinům;

c) podle zákona č. 86/1950 Sb., ve znění zákonů jej měnících a doplňujících, pro trestné činy velezrady podle § 78 odst. 1, 2, odst. 3 písm. b), c), d), e), sdružování proti republice podle § 79 a § 80 odst. 1, odst. 2 písm. b), podvracení republiky podle § 79a, teroru podle § 80a odst. 4, 5, pobuřování proti republice podle § 81 odst. 1 a § 82, sabotáže podle § 85, vyzvědačství podle § 86 a 87, ohrožení státního tajemství podle § 88 až 92, věrolomnosti podle § 93 a 94, opuštění republiky podle § 95, ohrožování zájmů republiky v cizině podle § 96 a 97, spolčení k útoku na ústavního činitele podle § 107, násilí na ústavním činiteli podle § 108, snižování vážnosti prezidenta republiky podle § 110, hanobení ústavního činitele podle § 111, ohrožení hospodářského a služebního tajemství podle § 112 až 114, nedovolené výroby a držení vysílací stanice podle § 122, zneužití náboženské funkce podle § 123, hanobení republiky podle § 124, hanobení spojeneckého státu podle § 125, šíření poplašné zprávy podle § 127 a § 128 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3, nepřátelského jednání proti republice podle § 129, pletich proti zestátnění podle § 130, zneužití vlastnického práva podle § 133, ohrožení zásobování podle § 134, ohrožení jednotného hospodářského plánu podle § 135 a 136, pletich při veřejných dodávkách a pracích podle § 137, ohrožení plánování a kontroly plnění plánu podle § 138, maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 173 a 174 nebo nadřžování podle § 163, nepřekažení trestného činu podle § 164, neoznámení trestného činu podle § 165, spolčení podle § 166, podněcování podle § 167 a 168 anebo schvalování trestného činu podle § 169, spáchané ve vztahu k uvedeným trestným činům;

d) podle zákona č. 140/1961 Sb., ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, pro trestné činy rozvracení republiky podle § 92 odst. 1, odst. 2 písm. a), podvracení republiky podle § 98 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), poškozování státu světové socialistické soustavy podle § 99 ve vztahu k trestným činům podle § 92 odst. 1, odst. 2 písm. a) nebo § 98, pobuřování podle § 100 odst. 1, 2, odst. 3 písm. a), zneužívání náboženské funkce podle § 101, hanobení republiky a jejího představitele podle § 102 a 103, hanobení státu světové socialistické soustavy a jeho představitele podle § 104, opuštění republiky podle § 109 odst. 1, 2, odst. 3 písm. a), b), c), poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112, odnětí věci hospodářskému určení podle § 116 odst. 1, 2, ohrožení hospodářského tajemství podle § 122, neoprávněného nakládání s vynálezem podle § 123, ohrožení služebního tajemství podle § 173, maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 nebo podněcování podle § 164, schvalování trestného činu podle § 165, nadřžování podle § 166, nepřekažení trestného činu podle § 167 a neoznámení trestného činu podle § 168, spáchané ve vztahu k uvedeným trestným činům;

e) podle zákona č. 150/1969 Sb., ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, pro přečiny proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle § 5 písm. b), c), proti veřejnému pořádku podle § 6 písm. a) a c) nebo nadřžování podle § 12 ve vztahu k uvedeným přečinům;

f) podle zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 99/1969 Sb., pro přešpek podle § 1,

g) podle § 153, 155, 156 a 157 zákonného článku V trestního zákona o zločinech a přečinech z roku 1878, pro zločiny vzpoury, spáchané ve vztahu k ochraně náboženské svobody;

h) podle § 2 a 4 zákonného článku XL z roku 1914 o trestní ochraně úřadů, pro trestné činy shluknutí, spáchané ve vztahu k ochraně náboženské svobody, jakož i všechna další rozhodnutí v téže trestní věci na ně obsahově navazující se zrušují k datu, kdy byla vydána.

(2) Rozhodnutí o tom, zda a do jaké míry je odsouzený účasten rehabilitace, učiní soud i bez návrhu. Vztahuje-li se rehabilitace podle odstavce 1 jen na některý z trestných činů, za nějž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, stanoví soud podle vzájemného poměru závažnosti přiměřený trest za trestné činy rehabilitací nedotčené nebo od stanovení přiměřeného trestu upustí. Jinak trestní stíhání zastaví.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. Byla-li rozhodnutí vydaná v původním řízení, jakož i všechna další rozhodnutí na ně obsahově navazující zrušena v plném rozsahu, může stížnost podat jen prokurátor.

§ 3

(1) Proti rozhodnutí podle § 2 odst. 2 může prokurátor ve lhůtě 60 dnů ode dne jeho oznámení podat námitky zejména, jestliže:

a) skutek, který je předmětem rozhodnutí, měl být posouzen podle jiného ustanovení, na které se rehabilitace ze zákona nevztahuje;

b) skutek směřoval k prosazení fašistických nebo obdobných cílů nebo byl spáchán v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný obecně trestný čin nebo vyhnout se odpovědnosti za takový čin;

c) skutek měl za následek smrt, těžkou ujmu na zdraví nebo škodu velkého rozsahu nebo;

d) k postihu skutku je nebo byla Česká a Slovenská Federativní Republika vázána mezinárodní smlouvou.

Námitky může prokurátor vznést i ve stížnosti podle § 2 odst. 3.

(2) O námitkách prokurátora rozhoduje nejvyšší soud republiky, v oblasti vojenské justice Nejvyšší soud ČSFR ve veřejném zasedání. Nezamítne-li soud námitky jako nedůvodné, napadené rozhodnutí usnesením zruší a věc přikáže k přezkumnému řízení podle oddílu třetího. Toto rozhodnutí nahrazuje návrh podle § 5.

ODDÍL TŘETÍ **Zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení**

§ 4

Přezkumné řízení podle tohoto oddílu lze konat ve věcech, v nichž bylo v době od 25.

února 1948 do 1. ledna 1990 vyhlášeno odsuzující soudní rozhodnutí, jež nabylo právní moci, pro jiné zločiny, trestné činy, přečiny nebo přestupky neuvedené v § 2, spáchané po 5. květnu 1945

a) podle zákona č. 50/1923 Sb., ve znění zákonů jej měnících a doplňujících,

b) podle zákona č. 231/1948 Sb.,

c) podle hlavy první a hlavy druhé oddílu prvního zvláštní části zákona č. 86/1950 Sb., ve znění zákonů jej měnících a doplňujících, dále pro trestný čin nenastoupení služby v branné moci podle § 265 a 266, vyhýbání se služební povinnosti podle § 270, pro trestný čin zběhnutí podle § 273 odst. 3 a pro trestný čin spolčení k zběhnutí podle § 275 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona,

d) podle hlavy první oddílu prvního zvláštní části zákona č. 88/1950 Sb., ve znění zákona č. 102/1953 Sb., a pro přestupek na ochranu jednotného hospodářského plánu podle § 39 a na ochranu pořádku ve věcech církevních podle § 101 uvedeného zákona,

e) podle hlavy první zvláštní části zákona č. 140/1961 Sb., ve znění předpisů jej měnících a doplňujících a dále pro trestné činy neplnění úkolů při provozu soukromého hospodářství podle § 119, útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle § 154 odst. 2, útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 2, ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 156a, hanobení národa, rasy a přesvědčení podle § 198 písm. b), šíření poplašné zprávy podle § 199, nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 269 odst. 1 a podle § 270 odst. 1, vyhýbání se výkonu vojenské služby podle § 280 odst. 1, zběhnutí do ciziny podle § 283 odst. 1, 2 a ohrožování politického a morálního stavu jednotky podle § 288 odst. 1 uvedeného zákona,

f) podle druhého oddílu zákona č. 19/1855 ř.z.

§ 5

(1) Řízení se zahajuje na návrh odsouzeného, jeho příbuzných v pokolení přímém, jeho sourozence, osvojitele, osvojence, manžela nebo druha anebo na návrh osoby, jejíž práva či právem chráněné zájmy byly rozhodnutím dotčeny. Je-li odsouzený zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může návrh podat též jeho zákonný zástupce, a to i proti vůli odsouzeného.

(2) Návrh může podat též prokurátor.

(3) Osoba, která návrh podala, jej může výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě. Návrh podaný jinou osobou (oprávněnou) lze vzít zpět jen s výslovným souhlasem odsouzeného (zákonného zástupce). Prokurátor může vzít zpět návrh i bez souhlasu odsouzeného.

(4) Dozví-li se soud ze své úřední činnosti o okolnosti, která by mohla odůvodnit návrh na zahájení řízení, uvědomí o tom odsouzeného, a není-li to možné, jinou osobu oprávněnou podat návrh, vždy však též prokurátora.

§ 6

(1) Návrh lze podat nejpozději do dvou let ode dne účinnosti tohoto zákona. Bylo-li zahájeno přezkumné řízení jen na návrh prokurátora a ten jej vzal zpět, může odsouzený podat návrh nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy byl o zpětvzetí návrhu vyrozuměn.

(2) Zmešká-li oprávněná osoba z důležitých důvodů lhůtu k podání návrhu na zahájení řízení, může požádat o navrácení lhůty do jednoho měsíce od pominutí překážky, nejpozději však do tří let ode dne účinnosti tohoto zákona. Nebyl-li návrh na zahájení řízení dosud podán, je třeba jej se žádostí spojit.

(3) O navrácení lhůty rozhodne soud, jemuž přísluší konat přezkumné řízení.

ODDÍL ČTVRTÝ
Řízení před soudem

§ 7

(1) K rozhodnutí podle oddílu druhého a k přezkumnému řízení podle oddílu třetího je příslušný soud, který rozhodoval v původním řízení v prvním stupni. Neexistuje-li již tento soud, rozhoduje věcně příslušný soud, v jehož obvodu měl sídlo soud, který rozhodoval v původním řízení v prvním stupni.

(2) Rozhodnutí ve věcech bývalého státního soudu a rozhodnutí nejvyššího soudu jako soudu prvního stupně přezkoumává krajský soud a byl-li odsouzený osobou podléhající pravomoci vojenských soudů, vyšší vojenský soud příslušný podle nyní platných předpisů.

(3) Ustanovení trestního řádu o příslušnosti samosoudce konat řízení se neužije.

§ 8

Na vyloučení orgánů činných v trestním řízení se užije nyní platných předpisů. Z vykonávání úkonů podle tohoto zákona je dále vyloučen soudce, který se účastnil rozhodování v původním řízení. Stejně je vyloučen prokurátor, který byl činný v původním řízení.

§ 9

Rozhodnutí podle oddílu druhého, není-li stanoveno jinak, činí soud v neveřejném zasedání. V řízení o návrhu podle oddílu třetího může soud rozhodnout v neveřejném zasedání jen o zamítnutí návrhu podaného opožděně nebo neoprávněnou osobou, nebo o zamítnutí návrhu ve věci, která již podle tohoto oddílu byla přezkoumána, nebo o zamítnutí návrhu ve věci, na kterou se tento zákon nevztahuje. V ostatních případech soud rozhoduje ve veřejném zasedání.

§ 10

(1) Účast prokurátora je ve veřejném i v neveřejném zasedání povinná.

(2) Ve veřejném zasedání musí mít odsouzený obhájce.

(3) Odsouzený musí mít obhájce i tehdy, je-li neznámého pobytu. Obhájce má stejná práva jako odsouzený. V takovém případě stačí písemnosti doručit obhájci.

§ 11

Veřejné zasedání, o němž byl odsouzený řádně vyrozuměn, lze konat i v jeho nepřítomnosti, pokud je možno věc spolehlivě rozhodnout i bez jeho účasti. Nelze-li odsouzenému doručit vyrozumění o veřejném zasedání, stačí jej doručit obhájci.

§ 12

(1) Je-li pro rozhodnutí třeba některé skutečnosti předem objasnit, provede potřebné šetření předseda senátu; může jím pověřit též jiného člena senátu nebo o ně požádat vyšetřovatele prokuratury, a jde-li o jednotlivé úkony menší závažnosti, i jiné orgány. Obhájce má právo se těchto úkonů zúčastnit.

(2) Všechny orgány a organizace jsou povinny na požádání předložit neprodleně soudu případně prokuratuře nebo jiným orgánům uvedeným v odstavci 1 potřebný písemný materiál a vyhovět i jiným jeho dožádáním. Nemohou se přitom dovolávat povinnosti zachovávat státní, služební nebo hospodářské tajemství, pokud jde o okolnosti, které souvisí s původním řízením.

§ 13

Na výslech svědka v přezkumném řízení se nevztahuje ustanovení § 99 odst. 1 a 2 trestního řádu o zákazu výslechu, pokud jde o okolnosti, které souvisí s původním řízením. To neplatí pro výslech obhájce.

§ 14

(1) Zjistí-li soud v přezkumném řízení, že přezkoumávané rozhodnutí je vadné zejména proto, že:

- a) bylo učiněno na podkladě nesprávných zjištění, zejména že se opíralo o podvržené nebo zfalšované důkazy, nebo vycházelo z uměle zkonstruovaných obvinění,
- b) v řízení došlo k hrubému porušení procesních předpisů, zejména k vynucení doznání násilím nebo jinými způsoby,
- c) skutek, který je předmětem odsuzujícího výroku, byl vyprovokován, organizován nebo řízen bezpečnostními orgány,
- d) skutek byl uznán trestným v rozporu s tehdy platným zákonem,
- e) skutek byl kvalifikován podle přísnějšího ustanovení, než vyplývalo ze zákona,
- f) uložený druh trestu byl ve zřejmém rozporu s jeho zákonným účelem nebo výměra trestu byla ve zřejmém nepoměru ke stupni nebezpečnosti činu pro společnost, zruší rozhodnutí zcela nebo v části, v níž je vadné.

(2) Jestliže důvod, z něhož soud rozhodl ve prospěch odsouzeného, prospívá dalšímu spoluodsouzenému, rozhodne soud vždy též i v jeho prospěch.

(3) Zruší-li soud původní rozhodnutí podle odstavce 1, zruší zároveň všechna další rozhodnutí na původní rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu.

(4) Nezjistí-li soud důvody k postupu podle odstavce 1, návrh jako nedůvodný zamítne.

§ 15

(1) Po právní moci rozhodnutí podle § 14 odst. 1 soud pokračuje v řízení na podkladě původní obžaloby. Při hlavním líčení se ustanovení § 11 užije obdobně.

(2) Novým rozsudkem nelze odsouzenému uložit přísnější trest, než jaký mu byl uložen původním rozhodnutím.

(3) Došlo-li po zrušení vadného rozhodnutí k zastavení nebo přerušení trestního stíhání, může odsouzený nebo jeho zákonný zástupce do 15 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí oznámeno, požádat, aby se v řízení pokračovalo. Pro další řízení pak platí přiměřeně § 227 trestního řádu.

§ 16

(1) Řízení nebrání smrt odsouzeného. Trestní stíhání nelze po zrušení původního rozhodnutí zastavit proto, že odsouzený zemřel.

(2) Bylo-li rozhodnutí soudu vydané v původním řízení zrušeno, doba od jeho právní moci do právní moci zrušovacího rozhodnutí se do promlčecí doby nezapočítává.

§ 17

(1) Na způsob rozhodování soudu podle tohoto zákona, s výjimkou rozhodování podle oddílu šestého, se užije ustanovení § 119 odst. 1 trestního řádu.

(2) Proti usnesení soudu o zrušení původního rozhodnutí, o návrhu na zahájení řízení podle tohoto zákona, jakož i usnesení, jímž se nově ve věci rozhoduje, lze podat stížnost, jde-li o usnesení, jímž soud rozhoduje v prvním stupni.

(3) Proti rozsudku, jímž soud rozhoduje ve věci v prvním stupni, lze podat odvolání.

(4) Na řízení o odvolání nebo stížnosti se užijí příslušná ustanovení trestního řádu.

§ 18

Na započítání vazby a trestu v případě, že po zrušení původního rozhodnutí je odsouzenému pravomocně uložen nový trest, se užije ustanovení § 38 trestního zákona.

§ 19

(1) Byl-li návrh na zahájení přezkumného řízení jako zcela nedůvodný pravomocně zamítnut, je ten, kdo návrh podal, povinen státu nahradit náklady řízení, a to paušální částkou stanovenou ve zvláštním předpisu.¹⁾

(2) Povinnost k náhradě podle odstavce 1 nepostihuje prokurátora.

(3) Náklady obhajoby hradí stát:

a) v řízení podle § 3,

b) byl-li návrh shledán aspoň zčásti důvodný,

c) bez ohledu na výsledek řízení, bylo-li řízení zahájeno na návrh prokurátora.

ODDÍL PÁTÝ
Zrušení některých dalších rozhodnutí

§ 20

Jestliže rozhodnutí vyhlášené v původním řízení bylo prohlášeno podle oddílu druhého za zrušené v celém rozsahu, neb takové rozhodnutí bylo v přezkumném řízení zrušeno a odsouzený obžaloby plně zproštěn, zrušují se i rozhodnutí odsuzující jej pro čin spáchaný během výkonu trestu odnětí svobody odpykávaného na podkladě zrušeného rozhodnutí nebo během výkonu vazby, která takovému rozhodnutí předcházela, pokud nejde o čin, který měl za následek smrt, těžkou újmu na zdraví nebo škodu velkého rozsahu.

§ 21

(1) Rozhodnutí podle § 20 učiní na návrh osoby uvedené v § 5 odst. 1 a 2 soud, který v původním řízení rozhodl v prvním stupni.

(2) Rozhodnutí, jímž se návrhu vyhovuje, lze učinit i v neveřejném zasedání. Ustanovení § 2 odst. 2 a § 17 se užije obdobně.

§ 22

Občan, jehož návrh byl v přezkumném řízení shledán důvodným, nebo který je účasten rehabilitace ze zákona, má nárok, aby rozhodnutí nahrazující původní rozsudek bylo vhodným způsobem zveřejněno. O způsobu zveřejnění rozhodne po slyšení dotčeného občana předseda senátu. Náklady spojené se zveřejněním hradí stát.

§ 22a

(1) Soud na návrh osoby uvedené v § 5 odst. 1 a 2 rozhodne, že rehabilitace se vztahuje i na čin v § 2 odst. 1 neuvedený, za který byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest ve spojení s činem, na který se rehabilitace podle § 2 odst. 1 vztahuje, nejde-li o skutek uvedený v § 3 odst. 1 písm. b), c) a d) s výjimkou případů krajní nouze nebo nutné obrany a

a) tento čin přímo souvisí s činem podléhajícím rehabilitaci, nebo

b) byl spáchán na obranu vlastního života nebo svobody při činnosti podléhající rehabilitaci podle § 2 odst. 1,

za předpokladu, že k odsouzení došlo z důvodu uvedeného v § 1. V tomto případě soud odsuzující rozsudek zruší a trestní stíhání zastaví i ohledně tohoto trestného činu; jinak návrh zamítne. Ustanovení § 5 odst. 3 se použije obdobně.

(2) Pro podání stížnosti nebo námitek proti rozhodnutí podle odstavce 1 se ustanovení § 2 odst. 3 a § 3 odst. 1 a 2 použijí obdobně.

§ 22b

(1) Na návrh osoby uvedené v § 5 odst. 1 nebo prokurátora rozhodne soud o rehabilitaci podle § 22a odst. 1 i v případech, kdy bylo podle § 2 odst. 2 o rehabilitaci pravomocně rozhodnuto. V takovém případě zruší i rozhodnutí o stanovení přiměřeného trestu podle § 2 odst. 2.

(2) Návrh podle odstavce 1 je třeba podat do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona; nejpozději však do jednoho roku od právní moci rozhodnutí podle § 2 odst. 2. Souhlasí-li prokurátor s tím, aby bylo použito § 22a odst. 1, rozhodne soud v neveřejném zasedání; jinak rozhoduje ve veřejném zasedání.

ODDÍL ŠESTÝ **Odškodnění**

§ 23

(1) Nárok na odškodnění zahrnuje zejména:

a) náhradu za ztrátu na výdělku za každý měsíc za vazbu a výkon trestu odnětí svobody ve výši 2 500 Kčs, pokud poškozený nepožádá, aby mu byla místo této náhrady poskytnuta náhrada za ztrátu na výdělku po dobu vazby a výkonu trestu odnětí svobody podle obecných předpisů,

b) náhradu škody na zdraví, k níž došlo v souvislosti s vazbou nebo výkonem trestu odnětí svobody, pokud tato náhrada nepřísluší podle jiných předpisů,

c) náhradu nákladů trestního řízení ve výši 200 Kčs, výkonu vazby ve výši 600 Kčs za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody ve výši 150 Kčs za každý měsíc výkonu trestu, pokud poškozený nepožádá, aby mu byla místo těchto náhrad poskytnuta náhrada skutečně zaplacených nákladů,

d) náhradu zaplacených nákladů obhajoby v původním trestním řízení,

e) náhradu zaplaceného peněžitého trestu nebo úhrnu provedených srážek z odměny za práci při výkonu trestu nápravného opatření.

(2) Zvláštní zákon upraví podmínky uplatňování nároků vyplývajících ze zrušených výroků o trestu propadnutí majetku, propadnutí věci nebo zabránění věci, jakož i způsob náhrady

a rozsah těchto nároků.

(3) Odškodnění v plném rozsahu se poskytuje jen tehdy, bylo-li odsuzující soudní rozhodnutí zcela zrušeno podle oddílu druhého nebo pátého anebo takové rozhodnutí bylo zcela zrušeno podle oddílu třetího a poškozený zproštěn obžaloby. Dojde-li jen k částečné změně odsuzujícího soudního rozhodnutí, poskytne se odškodnění jen se zřetelem k rozdílu mezi tresty vykonanými na základě původního rozsudku a stanovenými přiměřenými tresty nebo tresty nově uloženými.

(4) Pro způsob a rozsah náhrady za ztrátu na výdělku a náhrady škody na zdraví platí ustanovení občanského zákoníku;

a) průměrným výdělkem před poškozením se rozumí průměrný výdělek v době před zahájením trestního stíhání,

b) náhrada za ztrátu na výdělku po dobu vazby a výkonu trestu odnětí svobody nesmí přesáhnout částku 30 000 Kčs za 1 rok.

(5) Náhrada nepřesahující 30 000 Kčs se vyplátí v hotovosti. U náhrad přesahujících tuto částku se vyplátí 20 % přiznané náhrady, nejméně však 30 000 Kčs v hotovosti; zbytek v zúročitelných státních dluhopisech splatných nejpozději do konce roku 1995.

(6) Vláda České a Slovenské Federativní Republiky stanoví nařízením

a) podmínky a způsob určování výše náhrady za ztrátu na výdělku vzhledem ke změnám, které nastaly ve vývoji mzdové úrovně,

b) podrobnosti k provedení ustanovení odstavce 5, zejména rozsah emisí státních dluhopisů, podmínky jejich vydávání a splácení a míru zúročení.

§ 24

(1) Při uplatňování nároků podle § 23, 26 a 27 se postupuje podle zákona č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem.

(2) Nárok je třeba uplatnit u soudu ve lhůtě tří roků od právní moci zprošťujícího rozhodnutí nebo rozhodnutí odsuzujícího k mírnějšímu trestu a nebo rozhodnutí, kterým bylo trestní stíhání zastaveno; jinak nárok zaniká. Po dobu předchozího projednávání nároku podle § 9 zákona č. 58/1969 Sb., nejdéle však po dobu šesti měsíců, tato lhůta pro uplatnění nároku neběží.

§ 25

(1) Pro účely důchodového zabezpečení se doba vazby a výkonu trestu odnětí svobody poškozeného, který byl podle tohoto zákona zcela zproštěn obžaloby, posuzuje jako doba pokračování v zaměstnání (pracovní činnosti), jež poškozený konal před vzetím do vazby (nástupu trestu), podle předpisů o sociálním zabezpečení. Stejně se posuzuje část doby výkonu trestu, po kterou byl trest vykonán neoprávněně, jestliže se podle tohoto zákona zruší odsuzující rozsudek jen zčásti.

(2) Jestliže poškozený v době nezákonného výkonu trestu vykonával práce, které by odůvodňovaly zařazení v zaměstnání do I. (II.) pracovní kategorie, posuzuje se výkon těchto prací jako výkon zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie.

(3) Ustanovení odstavce 1 se užije obdobně pro zápočet doby, po kterou poškozený v důsledku výkonu trestu nemohl po svém propuštění vykonávat zaměstnání (pracovní činnost); při výpočtu průměrného měsíčního výdělku (pracovní odměny) se nehledí k této době, a pokud je to pro poškozeného výhodnější, ani k době, po kterou nemohl vykonávat své dřívější zaměstnání (pracovní činnost).

(4) Pro výplatu dávky nesprávně vyměřené následkem vazby nebo výkonu trestu se nepoužije ustanovení § 95 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o tříleté době, v níž lze zvýšit nebo přiznat dávku.

(5) Doba vazby, výkonu trestu nebo doba, po kterou poškozený v důsledku výkonu trestu nemohl po svém propuštění vykonávat zaměstnání (pracovní činnost), se pro vznik a výši nároků náležejících z pracovního poměru a nemocenského pojištění započte jako doba trvání pracovního poměru.

(6) Ustanovení předchozích odstavců se užije i v případě, že rozhodnutí vyhlášené v původním řízení bylo v celém rozsahu zrušeno podle oddílu druhého nebo pátého.

(7) Poškozený může žádat, aby mu byly místo nároků vyplývajících z ustanovení předchozích odstavců poskytnuty měsíční příplatky k důchodu v částce:

a) 20 Kčs za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody, ve kterém poškozený konal práce za zvlášť obtížných pracovních podmínek, které by odůvodňovaly jejich posuzování jako zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie,

b) 15 Kčs za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody v ostatních případech. Příplatek k důchodu se poskytuje ode dne 1. 7. 1990, byl-li poškozený k tomuto dni poživitelem důchodu. Stane-li se poškozený poživitelem důchodu po tomto dni, poskytuje se příplatek k důchodu od přiznání důchodu. Příplatek k důchodu se vyplácí jen do výše, která spolu s důchodem nepřevyšuje nejvyšší výměru starobního důchodu stanovenou zvláštním předpisem. 2)

(8) Ustanovení odstavců 1, 2, 3, 6 a 7 se použijí obdobně pro úpravu výše důchodů, z které byly vyměřeny vdovský a sirotčí důchod, a pro poskytování příplatků k těmto důchodům. Výše příplatku k vdovskému důchodu činí 60 %, k sirotčímu důchodu, jde-li o oboustranně osiřelé dítě 50 % a jde-li o jednostranně osiřelé dítě 30 % z částek stanovených v odstavci 7.

(9) Výše důchodu podle odstavce 8 se upraví s účinností ode dne 1. 7. 1990 těm pozůstalým, kteří k tomuto dni byli poživiteli vdovského nebo sirotčího důchodu. Stane-li se pozůstalý poživitelem vdovského nebo sirotčího důchodu po tomto dni, upraví se výše důchodu až od jeho přiznání. Obdobně se postupuje i při poskytování příplatků k důchodu podle odstavce 8.

§ 26

Právo žádat odškodnění přechází na dědice poškozeného, pokud jsou jimi děti, manžel, rodiče, a není-li jich, sourozenci, s výjimkou nároků, které podle občanského zákoníku zanikají smrtí poškozeného.

§ 27

Došlo-li k rehabilitaci poškozeného, na němž byl vykonán trest smrti nebo který zemřel ve vazbě, výkonu trestu odnětí svobody nebo při jiném nezákonném zbavení osobní svobody v souvislosti s činy uvedenými v § 1, náleží oprávněným osobám vedle nároků, které na ně přešly podle § 26, jednorázové odškodnění ve výši 100 000 Kčs. Nárok na výplatu této částky má osoba, jíž zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu. Vznikne-li tento nárok více osobám, rozdělí se uvedená částka mezi ně rovným dílem.

§ 28

Soudní řízení o odškodnění podle tohoto zákona jsou osvobozena od soudních poplatků.

ODDÍL SEDMÝ
Promlčení trestního stíhání

§ 29

Vyjde-li v průběhu řízení podle tohoto zákona najevo, že jednání osob, které přivodily nezákonnosti napravované tímto zákonem nebo k nim přispěly, zakládá podezření z trestného činu, jehož trestnost v den nabytí účinnosti tohoto zákona nezanikla promlčením, promlčecí doba takového činu neskončí před 1. lednem 1995.

ODDÍL OSMÝ
Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 30

(1) Návrhy na obnovu řízení a stížnosti pro porušení zákona podané ve věcech uvedených v § 4, o nichž nebylo do nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnuto, se postoupí k přezkumnému řízení soudu příslušnému podle oddílu čtvrtého tohoto zákona. Totéž platí o nevyřízených podnětech ke stížnosti pro porušení zákona, pokud vyšly od osob oprávněných podle § 5 navrhopvat zahájení přezkumného řízení. Návrh na obnovu řízení nebo stížnost pro porušení zákona podané ve věcech uvedených v § 2 odst. 2, o nichž nebylo do účinnosti tohoto zákona rozhodnuto, se považují za návrh podaný podle § 22a.

(2) I v jiných věcech, než jsou uvedeny v tomto zákoně, je generální prokurátor povinen podat stížnost pro porušení zákona, jestliže přezkoumáním zjistí, že k porušení zákona došlo z důvodů uvedených v § 1. Tomuto postupu nebrání skutečnost, že Nejvyšší soud věc rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona.

(3) Pro odškodnění se použije obdobně ustanovení oddílu šestého tohoto zákona.

§ 31

Přezkumnému řízení ve věcech uvedených v § 4 nebrání skutečnost, že nejvyšší soud už věc rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona.

§ 32

Postupu podle oddílu druhého nebo podání návrhu na zahájení přezkumného řízení podle tohoto zákona nebrání skutečnost, že o obdobném návrhu již soud v téže věci rozhodoval podle zákona č. 82/1968 Sb.

§ 33

(1) Bylo-li trestní stíhání pro některý z činů uvedených v § 2 a 4 zastaveno nebo přerušeno, mohou osoby uvedené v § 5 odst. 1 požádat, aby v trestním stíhání bylo pokračováno. Žádost lze podat do dvou let od účinnosti tohoto zákona.

(2) Ustanovení tohoto zákona se užije obdobně k rehabilitaci a odškodnění osob nezákonně zbavených osobní svobody nebo majetku v souvislosti s trestnými činy uvedenými v § 2 a 4 v období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990, i když nebylo zahájeno trestní stíhání, pokud nedošlo k plnému odškodnění podle dříve platných předpisů. Ustanovení § 27 se užije obdobně.

(3) Pokud z povahy věci nevyplývá něco jiného, rozumí se odsouzeným též obviněný a obžalovaný. V řízení podle oddílu šestého se odsouzený označuje jako poškozený.

(4) Pokud tento zákon nemá zvláštních ustanovení, použijí se v řízení podle oddílu druhého až pátého ustanovení trestního řádu.

§ 34

Ustanovení oddílu šestého tohoto zákona se přiměřeně použije též v případech, kdy ve věcech, na které se vztahuje oddíl druhý, třetí a pátý tohoto zákona, byl rozsudek zcela nebo zčásti zrušen do dne účinnosti tohoto zákona na základě mimořádného opravného prostředku podaného podle trestního řádu nebo podle zákona č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 70/1970 Sb. Nárok na odškodnění je třeba uplatnit do 1. března 1993, jinak zaniká.

§ 35

Zrušuje se zákon č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 70/1970 Sb.

§ 36

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1990.

Havel v.r.
Dubček v.r.
Čalfa v.r.

1) Vyhláška ministerstva spravedlnosti ČSR č. 66/1980 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů trestního řízení.

Vyhláška ministerstva spravedlnosti SSR č. 70/1980 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů trestního řízení.

2) § 24 odst. 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

II/24

Zákon č. 203/2005 Sb. o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky

Obsah

§ 1 - Účel zákona

§ 2

§ 3

§ 4

§ 5

§ 6

§ 7

Přechodná ustanovení

203/2005 Sb.

ZÁKON

ze dne 3. května 2005

o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky

Změna: 491/2009 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Účel zákona

Účelem zákona je odškodnit občany České republiky, kteří jako občané Československé socialistické republiky nebo občané Československé federativní republiky nebo občané České a Slovenské Federativní Republiky (dále jen "českoslovenští občané") byli usmrceni, znásilněni či zraněni v souvislosti s pobytem okupačních armád Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky na území tehdejšího Československa.

§ 2

(1) Osobou oprávněnou podle tohoto zákona je fyzická osoba, která:

- a) byla v období od 20. srpna 1968 do 27. června 1991 zraněna nebo znásilněna příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád,
- b) byla zraněna nebo znásilněna na území Československa,
- c) v době zranění nebo znásilnění byla československým občanem,
- d) za zranění nebo znásilnění příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád nebyla odškodněna podle jiného právního předpisu¹⁾ nebo na základě usnesení vlády^{1a)} peněžní částkou stejnou, jako je částka uvedená v § 4 odst. 2, anebo vyšší.

(2) Zemřela-li osoba splňující podmínky podle odstavce 1, stávají se osobami oprávněnými podle tohoto zákona děti a manžel; nejsou-li osobami oprávněnými děti a manžel, stávají se oprávněnými osobami rodiče osoby splňující podmínky podle odstavce 1.

(3) Osobami oprávněnými podle tohoto zákona jsou děti a manžel fyzické osoby, která:

- a) byla v období od 20. srpna 1968 do 27. června 1991 usmrcena příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád nebo podlehl zranění způsobeném příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád,
- b) byla usmrcena nebo zraněna s následkem smrti na území Československa a
- c) v době usmrcení nebo zranění s následkem smrti byla československým občanem.

(4) Nejsou-li osobami oprávněnými podle tohoto zákona děti a manžel osoby, která splnila podmínky podle odstavce 3, stávají se oprávněnými osobami rodiče osoby splňující podmínky podle odstavce 3.

(5) Byla-li některá z osob splňujících podmínky podle odstavce 3 nebo odstavce 4 odškodněna za smrt nebo zranění s následkem smrti manžela, rodiče či dítěte podle jiného právního předpisu¹⁾ nebo na základě usnesení vlády^{1a)} peněžní částkou stejnou, jako je částka uvedená v § 4 odst. 1, anebo vyšší, oprávnění dle tohoto zákona nevzniká.

(6) Manžel je oprávněnou osobou (odstavce 2 a 3), trvalo-li manželství s postiženým v době jeho postižení.

§ 3

(1) Oprávněné osoby mají nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky (dále jen "nárok"), jestliže jsou občany České republiky; podmínka občanství České republiky se považuje za splněnou, pokud občanství trvá ke dni podání žádosti o poskytnutí jednorázové

peněžní částky.

(2) Nárok je nutné uplatnit ve formě písemné žádosti u orgánu příslušného k rozhodnutí nejpozději do 31. prosince 2006, jinak nárok zaniká.

§ 4

(1) Celkový nárok osob oprávněných podle § 2 odst. 3 a 4 tohoto zákona činí 150 000 Kč.

(2) Celkový nárok osob oprávněných podle § 2 odst. 1 a 2 tohoto zákona činí:

a) 70 000 Kč, zanechalo-li zranění nebo znásilnění trvalé následky,

b) 30 000 Kč v ostatních případech.

(3) Výše nároku stanovená v odstavcích 1 a 2 se sníží o částku, která byla oprávněné osobě v souladu s účelem uvedeným v § 1 před vyplacením nároku poskytnuta jako odškodnění na základě jiných právních předpisů¹⁾ nebo na základě usnesení vlády^{1a)}.

§ 5

(1) Nárok uplatní oprávněná osoba písemně u Ministerstva vnitra.

(2) Nárok lze prokázat lékařskou zprávou, úmrtním listem, svědeckou výpovědí nejméně dvou svědků nebo jiným způsobem.

(3) O poskytnutí jednorázové peněžní částky rozhoduje a jednorázovou částku vyplácí Ministerstvo vnitra.

§ 6

(1) Řízení podle tohoto zákona se zahajuje na návrh oprávněné osoby. Včas uplatněný nárok, pokud o něm nebylo rozhodnuto nebo pokud jednorázová peněžní částka nebyla vyplacena, přechází v případě úmrtí oprávněné osoby na její dědice.

(2) Na toto řízení se použije, pokud tento zákon nestanoví jinak, správní řád²⁾.

(3) Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o poskytnutí jednorázové peněžní částky se řádné opravné prostředky v řízení správním nepřipouštějí.

(4) K řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zvláštního zákona³⁾ je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.

§ 7

(1) Řízení podle tohoto zákona je osvobozeno od správních poplatků.

(2) Jednorázová peněžní částka poskytnutá podle tohoto zákona nepodléhá dani z

příjmu fyzických osob a nezahrnuje se do příjmů rozhodných pro účely dávek státní sociální podpory a sociální péče.

(3) Náklady na jednorázovou finanční částku hradí stát.

(4) Odškodněním podle tohoto zákona nejsou dotčena práva poškozených domáhat se odškodnění vůči jiným státům.

(5) Státní orgány, právnické i fyzické osoby jsou povinny na žádost Ministerstva vnitra poskytnout bezplatně podklady nezbytné k prokázání nároku a vyvinout potřebnou součinnost.

§ 8

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

**Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.**

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 491/2009 Sb.

Přechodné ustanovení

Nároky založené tímto zákonem v čl. I je nutné uplatnit ve formě písemné žádosti u Ministerstva vnitra nejpozději do 31. prosince 2010, jinak nárok zaniká.

1) Vyhláška č. 11/1969 Sb., o Smlouvě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky.

1a) Usnesení vlády České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 19. prosince 1991 č. 822 o zásadách pro odškodňování pozůstalých po obětech vstupu, pobytu a odchodu sovětských vojsk a občanů poškozených na zdraví v souvislosti se vstupem, pobytem a odchodem sovětských vojsk.

2) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

II/25

Zákon č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

§ 1-39 zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

§ 1-36 ČÁST PRVNÍ ODPOVĚDNOST STÁTU A ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH

	CELKŮ ZA ŠKODU
§ 1-2	HLAVA PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ
§ 3-25	HLAVA DRUHÁ PODMÍNKY ODPOVĚDNOSTI
§ 3-18	Díl první Odpovědnost státu
§ 3-6a	Oddíl první Obecná ustanovení
§ 6a	Porušení práva na osobní svobodu
§ 7-12	Oddíl druhý Rozhodnutí
§ 7-8	Nezákonné rozhodnutí
§ 9-12	Rozhodnutí o vazbě, trestu nebo ochranném opatření
§ 13	Oddíl třetí Nesprávný úřední postup
§ 14-15	Oddíl čtvrtý Uplatnění nároku
§ 16-18	Oddíl pátý Regresní úhrada
§ 18	Společná ustanovení o regresní úhradě
§ 19-25	Díl druhý Odpovědnost územních celků v samostatné působnosti za škodu
§ 19	Oddíl první Obecné ustanovení
§ 20-21	Oddíl druhý Nezákonné rozhodnutí
§ 22	Oddíl třetí Nesprávný úřední postup
§ 23-25	Oddíl čtvrtý Regresní úhrada
§ 26-36	HLAVA TŘETÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ
§ 26	Vztah k občanskému zákoníku
§ 27-31a	Způsob a rozsah náhrady škody
§ 31a	Zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu
§ 32-35	Promlčecí doby
§ 36	Přechodné ustanovení
§ 37	ČÁST DRUHÁ ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ
§ 38	ČÁST TŘETÍ ZMĚNA NOTÁŘSKÉHO ŘÁDU
§ 39	ČÁST ČTVRTÁ ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ
§ 39	Účinnost
	Vybraná ustanovení novel

82/1998 Sb.

ZÁKON

ze dne 17. března 1998

o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

Změna: 120/2001 Sb.

Změna: 234/2002 Sb.

Změna: 539/2004 Sb.

Změna: 160/2006 Sb.

Změna: 41/2009 Sb.

Změna: 41/2011 Sb.

Změna: 396/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ODPOVĚDNOST STÁTU A ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ ZA ŠKODU

HLAVA PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

(2) Územní samosprávné celky odpovídají za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci svěřené jim zákonem v rámci samostatné působnosti (dále jen "územní celky v samostatné působnosti").

(3) Stát a územní celky v samostatné působnosti hradí za podmínek stanovených tímto zákonem též vzniklou nemajetkovou újmu.

§ 2

Odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

HLAVA DRUHÁ PODMÍNKY ODPOVĚDNOSTI

Díl první Odpovědnost státu

Oddíl první Obecná ustanovení

§ 3

Stát odpovídá za škodu, kterou způsobily

- a) státní orgány,
- b) právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, která jim byla svěřena zákonem nebo na základě zákona, (dále jen "úřední osoby"),¹⁾
- c) orgány územních samosprávných celků, pokud ke škodě došlo při výkonu státní správy, který na ně byl přenesen zákonem nebo na základě zákona (dále jen "územní celky v přenesené působnosti").

§ 4

(1) Za výkon státní správy podle § 3 písm. b) se považuje i sepisování veřejných listin o právních úkonech²⁾ a úkony notáře jako soudního komisaře³⁾ a úkony soudního exekutora, případně jeho zástupce, zanikl-li exekutorovi výkon exekutorského úřadu a je-li tímto zástupcem exekutorský kandidát, při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu^{3a)}.

(2) Činnost notáře a soudního exekutora, případně jeho zástupce, zanikl-li exekutorovi výkon exekutorského úřadu a je-li tímto zástupcem exekutorský kandidát, podle odstavce 1 se považuje za úřední postup.

§ 5

Stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena

a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním,

b) nesprávným úředním postupem.

§ 6

(1) Ve věcech náhrady škody způsobené rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o regresních úhradách jednájí jménem státu ministerstva a jiné ústřední správní úřady (dále jen "úřad").

(2) Úřadem podle odstavce 1 je

a) Ministerstvo spravedlnosti, došlo-li ke škodě v občanském soudním řízení nebo v trestním řízení, a dále v případech, kdy bylo soudem ve správním soudnictví vydáno nezákonné rozhodnutí, jímž soud rozhodl o žalobě proti rozhodnutí územního celku v samostatné působnosti, a v případech, kdy škoda byla způsobena notářem nebo soudním exekutorem,

b) příslušný úřad, došlo-li ke škodě v odvětví státní správy, jež náleží do jeho působnosti, a dále v případech, kdy bylo soudem ve správním soudnictví vydáno nezákonné rozhodnutí, jímž soud rozhodl o žalobě proti rozhodnutí vydanému v odvětví státní správy, jež náleží do působnosti tohoto úřadu.

(3) Není-li možno příslušný úřad určit podle odstavce 2, jedná za stát Ministerstvo financí.

(4) Bylo-li nezákonné rozhodnutí vydáno Českou národní bankou nebo na základě mezinárodní smlouvy orgánem dohledu nad finančním trhem jiného členského státu Evropské unie¹³⁾ nebo došlo-li u České národní banky nebo tohoto orgánu dohledu k nesprávnému úřednímu postupu, jedná za stát Česká národní banka.

(5) Bylo-li nezákonné rozhodnutí vydáno Nejvyšším kontrolním úřadem nebo došlo-li u Nejvyššího kontrolního úřadu k nesprávnému úřednímu postupu, jedná za stát tento orgán.

(6) Úřad určený podle odstavců 1 až 5 jedná za stát jako organizační složka státu i v řízení před soudem, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

§ 6a

Porušení práva na osobní svobodu

Odpovědnost státu a územních celků v samostatné působnosti za porušení práva na osobní svobodu^{3b)} se posoudí podle ustanovení tohoto zákona upravujících odpovědnost za nezákonné rozhodnutí nebo nesprávný úřední postup.

**Oddíl druhý
Rozhodnutí**

Nezákonné rozhodnutí

§ 7

(1) Právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

(2) Právo na náhradu škody má i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo.

§ 8

(1) Nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

(2) Byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku.

(3) Nejde-li o případy zvláštního zřetele hodné, lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím přiznat pouze tehdy, pokud poškozený využil v zákonem stanovených lhůtách všech procesních prostředků, které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje; takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek, mimořádný opravný prostředek, vyjma návrhu na obnovu řízení, a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení, nebo návrh na zastavení exekuce.

Rozhodnutí o vazbě, trestu nebo ochranném opatření

§ 9

(1) Právo na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě má také ten, na němž byla vazba vykonána, jestliže bylo proti němu trestní stíhání zastaveno, jestliže byl obžaloby zproštěn nebo jestliže byla věc postoupena jinému orgánu.

(2) Za vazbu nařízenou v řízení o vydání nebo předání do ciziny se náhrada škody neposkytuje; to neplatí, jestliže škoda v takovém řízení vznikla nezákonným rozhodnutím

nebo nesprávným úředním postupem orgánů České republiky.

§ 10

(1) Právo na náhradu škody způsobené rozhodnutím o trestu má ten, na němž byl zcela nebo zčásti vykonán trest, jestliže v pozdějším řízení byl obžaloby zproštěn nebo bylo-li proti němu trestní stíhání zastaveno ze stejných důvodů, pro které soud v hlavním líčení rozhodne zprošťujícím rozsudkem. To neplatí, nařídí-li zastavení trestního stíhání prezident republiky, uživ svého práva udílet milost nebo amnestii.

(2) Právo na náhradu škody má i ten, kdo byl v pozdějším řízení odsouzen k mírnějšímu trestu, než který byl na něm vykonán na podkladě zrušeného rozsudku. Náhrada škody náleží jen se zřetelem k rozdílu mezi trestem vykonaným na základě původního rozsudku a trestem uloženým rozsudkem novým.

§ 11

Právo na náhradu škody způsobené rozhodnutím o ochranném opatření má ten, na němž bylo zcela nebo zčásti vykonáno ochranné opatření, pokud bylo rozhodnutí v pozdějším řízení jako nezákonné zrušeno.

§ 12

(1) Právo na náhradu škody nemá ten,

- a) kdo si vazbu, odsouzení nebo uložení ochranného opatření zavini sám, nebo
- b) kdo byl zproštěn obžaloby nebo bylo proti němu trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost anebo že trestný čin byl amnestován.

(2) Právo na náhradu škody dále nevznikne, pokud

- a) v řízení nebylo možno pokračovat z důvodů uvedených ve zvláštním předpisu,5)
- b) bylo trestní stíhání podmíněně zastaveno a nastaly účinky zastavení trestního stíhání, 6)
- c) výrok o zastavení trestního stíhání byl součástí rozhodnutí o narovnání,7)
- d) trestní stíhání bylo zastaveno z důvodů uvedených ve zvláštním předpisu.8)

Oddíl třetí **Nesprávný úřední postup**

§ 13

(1) Stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo

vydat rozhodnutí v přiměřené8a) lhůtě.

(2) Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.

Oddíl čtvrtý Uplatnění nároku

§ 14

(1) Nárok na náhradu škody se uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6.

(2) Byl-li nárok uplatněn u úřadu, který není příslušný, postoupí tento úřad žádost poškozeného příslušnému úřadu. Účinky předběžného uplatnění jsou v tomto případě zachovány.

(3) Uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu.

§ 15

(1) Přizná-li příslušný úřad náhradu škody, je třeba nahradit škodu do šesti měsíců od uplatnění nároku.

(2) Domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

Oddíl pátý Regresní úhrada

§ 16

(1) Nahradil-li stát škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, může požadovat regresní úhradu na úředních osobách a na územních celcích v přenesené působnosti, pokud škodu způsobily.

(2) Bylo-li rozhodnutí územního samosprávného celku přezkoumáno příslušným orgánem a následně byla rozhodnutí tohoto orgánu a územního samosprávného celku zrušena pro nezákonnost, může stát požadovat regresní úhradu na kraji, je-li příslušným orgánem orgán kraje, nebo na územním samosprávném celku.

(3) Bylo-li nezákonné rozhodnutí vydáno proto, že se ten, kdo je vydal, řídil nesprávným právním názorem příslušného orgánu, který zrušil v řízení původní zákonné rozhodnutí, nemá stát právo na regresní úhradu.

(4) Stát může požadovat regresní úhradu pouze ve výši odpovídající účasti územního celku v samostatné působnosti, územního celku v přenesené působnosti či úřední osoby na způsobení vzniklé škody.

§ 17

(1) Nahradil-li stát škodu, ke které došlo při činnosti státního orgánu nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, může požadovat regresní úhradu od těch, kteří se podíleli na vydání nezákonného rozhodnutí nebo na nesprávném úředním postupu, pokud byli k vydání rozhodnutí nebo k úřednímu postupu oprávněni.

(2) Nahradil-li stát škodu, která vznikla z nezákonného rozhodnutí nebo z nesprávného úředního postupu, na nichž se podílel soudce nebo státní zástupce, nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, může požadovat regresní úhradu pouze tehdy, pokud byla vina soudce nebo státního zástupce zjištěna v kárném nebo trestním řízení.

(3) Uhradily-li úřední osoby nebo územní celky v přenesené působnosti regresní úhradu státu, mohou požadovat regresní úhradu od těch, kdo se podíleli na vydání nezákonného rozhodnutí nebo na nesprávném úředním postupu.

(4) Je-li podle tohoto ustanovení uplatněn nárok na regresní úhradu proti osobě, u níž účast na výkonu veřejné moci náležela k povinnostem vyplývajícím z pracovního poměru nebo z poměru mu na roveň postaveného anebo z poměru služebního, řídí se výše regresní úhrady zvláštními předpisy.⁹⁾ V ostatních případech nesmí výše regresní úhrady přesahovat jednu šestinu částky zaplacené tím, kdo regresní úhradu požaduje, nejvýše však 5000 Kč. Toto omezení neplatí, jde-li o škodu způsobenou úmyslně.

(5) Nárok na regresní úhradu vylučuje nárok na náhradu škody podle obecných předpisů.

(6) Nárok na regresní úhradu nelze uplatňovat vůči tomu, kdo se podílel na vydání nezákonného rozhodnutí nebo na nesprávném úředním postupu na příkaz nadřízeného, ledaže by se uposlechnutím příkazu dopustil trestného činu.

§ 18

Společná ustanovení o regresní úhradě

(1) Právo na regresní úhradu vznikne pouze tehdy, byla-li škoda způsobena zaviněným porušením právní povinnosti.

(2) Zavinění je povinen prokázat ten, kdo uplatňuje nárok na regresní úhradu.

(3) Byla-li škoda způsobena zaviněným porušením právní povinnosti více osob, jsou povinny zaplatit regresní úhradu podle své účasti na způsobení škody. V odůvodněných případech může soud rozhodnout, že odpovídají společně a nerozdílně.

(4) Kdo je povinen platit regresní úhradu společně a nerozdílně s jinými, vypořádá se s nimi podle účasti na způsobení vzniklé škody.

(5) Soud může regresní úhradu přiměřeně snížit zejména s přihlédnutím k tomu, jak ke škodě došlo, jakož i k osobním a majetkovým poměrům fyzické osoby, která ji způsobila. Snížení nelze provést, jde-li o škodu způsobenou úmyslně.

(6) Ten, proti němuž byl uplatněn nárok na regresní úhradu, má proti subjektu, který po něm regresní úhradu požaduje, právo uplatnit všechny námitky, které tento subjekt mohl uplatnit vůči poškozenému v řízení o náhradě škody.

Díl druhý
Odpovědnost územních celků v samostatné působnosti za škodu

Oddíl první
Obecné ustanovení

§ 19

Územní celky v samostatné působnosti odpovídají za škodu, kterou způsobily při výkonu veřejné správy

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nesprávným úředním postupem.

Oddíl druhý
Nezákonné rozhodnutí

§ 20

(1) Bylo-li územním celkem v samostatné působnosti v řízení, na něž se vztahují předpisy o správním řízení, vydáno nezákonné rozhodnutí, mají účastníci řízení právo na náhradu škody, která jim tímto rozhodnutím vznikla. Právo na náhradu škody má i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo.

(2) Bylo-li nezákonné rozhodnutí územním celkem v samostatné působnosti vydáno postupem, který není stanoven předpisy o správním řízení, má právo na náhradu škody ten, komu tímto rozhodnutím vznikla škoda.

§ 21

(1) Pro uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím územního celku v samostatné působnosti vydaným v řízení, na něž se vztahují předpisy o správním řízení, platí obdobně ustanovení § 8.

(2) Nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím územního celku v samostatné působnosti vydaným postupem, který není stanoven předpisy o správním řízení, lze uplatnit tehdy, pokud bylo vykonatelné rozhodnutí zrušeno pro nezákonnost příslušným orgánem.

Oddíl třetí
Nesprávný úřední postup

§ 22

(1) Územní celky v samostatné působnosti odpovídají za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené 8a) lhůtě.

(2) Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.

Oddíl čtvrtý
Regresní úhrada

§ 23

Nahradil-li územní celek v samostatné působnosti škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, při jehož vydání se řídil nesprávným právním názorem příslušného orgánu, který zrušil v řízení původní zákonné rozhodnutí územního celku v samostatné působnosti, nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, může požadovat regresní úhradu na kraji, je-li příslušným orgánem orgán kraje, nebo na státu, je-li příslušným orgánem orgán státu.

§ 24

Nahradil-li územní celek v samostatné působnosti škodu, poskytl-li zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu nebo zaplatil-li regresní úhradu, může požadovat regresní úhradu od těch, kdo se podíleli na vydání nezákonného rozhodnutí nebo na nesprávném úředním postupu.

§ 25

Ustanovení § 16 odst. 4, § 17 a 18 se použijí obdobně.

HLAVA TŘETÍ
SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 26

Vztah k občanskému zákoníku

Pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v tomto zákoně občanským zákoníkem.

Způsob a rozsah náhrady škody

§ 27

Právo na náhradu nákladů na výživu mají pozůstalí¹⁰⁾ po poškozeném, který zemřel v důsledku výkonu státní moci nebo výkonu pravomocí územních celků v samostatné

působnosti. Ti, kdo vynaložili náklady spojené s jeho léčením a náklady pohřbu, mají právo na náhradu těchto nákladů.¹¹⁾

§ 28

Způsob výpočtu průměrného výdělku pro určení ušlého zisku pro účely tohoto zákona stanoví vláda nařízením.

§ 29

Na žádost poškozeného lze při výpočtu náhrady škody jako průměrný výdělek před poškozením použít průměrný výdělek v době před zahájením trestního stíhání, pokud je to pro poškozeného výhodnější.

§ 30

Náhrada ušlého zisku se poskytuje v prokázané výši; není-li to možné, pak za každý započatý den výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranné výchovy, zabezpečovací detence nebo ochranného léčení náleží poškozenému náhrada ušlého zisku ve výši 170 Kč.

§ 31

(1) Náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu.

(2) Náhradu nákladů řízení může poškozený uplatnit jen tehdy, jestliže neměl možnost učinit tak v průběhu řízení na základě procesních předpisů, anebo jestliže mu náhrada nákladů takto již nebyla přiznána.

(3) Náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení. Zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního právního předpisu¹²⁾ o mimosmluvní odměně.

(4) Poškozený nemá právo na náhradu nákladů zastoupení, které vznikly v souvislosti s projednáváním uplatněného nároku u příslušného úřadu.

§ 31a

Zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu

(1) Bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.

(2) Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

(3) V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle

§ 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k

- a) celkové délce řízení,
- b) složitosti řízení,
- c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení,
- d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a
- e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Promlčecí doby

§ 32

(1) Nárok na náhradu škody podle tohoto zákona se promlčí za tři roky ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Je-li podmínkou pro uplatnění práva na náhradu škody zrušení rozhodnutí, běží promlčecí doba ode dne doručení (oznámení) zrušovacího rozhodnutí.

(2) Nejpozději se nárok promlčí za deset let ode dne, kdy poškozenému bylo doručeno (oznámeno) nezákonné rozhodnutí, kterým byla způsobena škoda; to neplatí, jde-li o škodu na zdraví.

(3) Nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen. Vznikla-li nemajetková újma nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, neskončí promlčecí doba dříve než za 6 měsíců od skončení řízení, v němž k tomuto nesprávnému úřednímu postupu došlo.

§ 33

Nárok na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě, trestu nebo ochranném opatření se promlčí za dva roky ode dne, kdy nabylo právní moci zprošťující rozhodnutí, rozhodnutí, jímž bylo trestní řízení zastaveno, zrušující rozhodnutí, rozhodnutí, jímž byla věc postoupena jinému orgánu, nebo rozhodnutí odsuzující k mírnějšímu trestu.

§ 34

(1) Nárok státu podle § 16 a § 17 odst. 1 a nárok územního celku v samostatné působnosti podle § 23 a 24 na regresní úhradu se promlčí za rok ode dne, kdy byla zaplacená náhrada škody.

(2) Nárok územního celku v přenesené působnosti a úřední osoby podle § 17 odst. 2 na regresní úhradu se promlčí za rok ode dne, kdy byla zaplacená regresní úhrada.

§ 35

Promlčecí doba neběží ode dne uplatnění nároku na náhradu škody do skončení předběžného projednání, nejdéle však po dobu 6 měsíců.

§ 36

Přechodné ustanovení

Odpovědnost podle tohoto zákona se vztahuje na škodu způsobenou rozhodnutími, která byla vydána ode dne účinnosti zákona, a na škodu způsobenou ode dne účinnosti zákona nesprávným úředním postupem. Odpovědnost za škodu způsobenou rozhodnutími, která byla vydána přede dnem účinnosti zákona, a za škodu způsobenou přede dnem účinnosti zákona nesprávným úředním postupem se řídí dosavadními předpisy.

**ČÁST DRUHÁ
ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ**

§ 37

Zrušuje se zákon č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem.

**ČÁST TŘETÍ
ZMĚNA NOTÁŘSKÉHO ŘÁDU**

§ 38

Zákon České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), se mění takto:

V § 57 se slova "Notář odpovídá žadateli" nahrazují slovy "Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, notář odpovídá žadateli".

**ČÁST ČTVRTÁ
ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ**

§ 39

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem po dni jeho vyhlášení.

**Zeman v. r.
Havel v. r.
Tošovský v. r.**

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 160/2006 Sb.
Přechodné ustanovení

Odpovědnost podle tohoto zákona za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí a § 22 odst. 1 věty druhé a třetí zákona č. 82/1998 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahuje také na nemajetkovou újmu vzniklou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud nebyl nárok na náhradu této újmy promlčen; v případě, že poškozený podal před nabytím účinnosti tohoto zákona k Evropskému soudu pro lidská práva z tohoto titulu v dané věci včasnou stížnost, o které tento soud dosud nevydal konečné rozhodnutí, dojde k promlčení nároku na náhradu nemajetkové újmy za 1 rok ode dne účinnosti tohoto zákona.

- 1) Např. § 39 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 139/1995 Sb.
- 2) § 2 a 62 a násl. zákona ČNR č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).
- 3) § 38 občanského soudního řádu.
- 3a) Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.
- 3b) Například čl. 8 Listiny základních práv a svobod, čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění pozdějších protokolů, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb., ve znění sdělení č. 41/1996 Sb. a sdělení č. 243/1998 Sb.
- 4) Hlava třetí části páté občanského soudního řádu.
- 5) § 163a trestního řádu.
- 6) § 307 a násl. trestního řádu.
- 7) § 309 a násl. trestního řádu.
- 8) § 172 odst. 2 trestního řádu.
- 8a) Například čl. 5 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
- 9) § 179 zákoníku práce.
- 10) § 448 občanského zákoníku.
- 11) § 449 občanského zákoníku.
- 12) Například vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.
- 13) § 26c odst. 9 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 41/2011 Sb.